

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೀಣಿ

ಸಂಪುಟ ೨

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮ
ಯಾದವಗಿರಿ, ಮೈಸೂರು ೫೬೦ ೦೭೦

ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ: ೧೯೬೫
ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಮುದ್ರಣ: ೨೦೨೦
ಪ್ರತಿಗಳು ೧೦೦೦

ಪ್ರಕಾಶಕರು:
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮ
ಮೈಸೂರು

© ଏଲ୍ଲ ହକୁଗଳା ପ୍ରକାଶକରିଗେ ସେଇବେ.

ಮುದ್ರಣ:
ರಿಲೀಕ್ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಯೋಗ
ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦ ೦೬೫
ಪೇರು: ಅಶ್ವಿನಿಇಂಡಿ

ವಿಷಯಸೂಚಿಕೆ

ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು	೧
1. ಕರ್ತೃರಾಸುರಾಗ	೧
2. ಜಡಬರತ	೧೯
3. ಪ್ರಹ್ಲಾದ	೨೯
4. ಜಗತ್ತಿನ ಮಹಾಗುರುಗಳು	೨೩
5. ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ	೩೧
6. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬುದ್ಧನ ಸಂದರ್ಶ	೩೬
7. ದೇವದೂತ ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತ	೪೨
8. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ	೪೬
9. ಮಹಮ್ಮದ್ ಪ್ರೇಗಂಬರ್	೫೩
10. ಬಿಲ್ಲಮುಂಗಳ	೫೯
11. ಗೀತಾ ವಿಚಾರ	೬೦
12. ಭಗವದ್ಗೀತಾ (೧)	೬೨
13. ಭಗವದ್ಗೀತಾ (೨)	೬೯
14. ಭಗವದ್ಗೀತಾ (೩)	೭೦೯
15. ನನ್ನ ಗುರುದೇವರು	೭೧೯
16. ಭಾರತ ಮಹಿಳೆ	೭೨೦
17. ಮಾನಸಿಕ ಅಥವಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅಸ್ತಿಭಾರ	೭೨೨
18. ಭರತವಿಂದ ಅಳ್ಳಾನ ಕೊಪದಲ್ಲಿದೆಯೇ?	೭೨೧
19. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಿಳ್ಳಾನ	೭೨೪
20. ಮಹಾಭಾರತ	೭೨೫
21. ರಾಮಾಯಣ	೭೨೭
22. ಹಿಂದೂಧರ್ಮ	೭೨೯
23. ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವ ವಿಚಾರದ ಸೋಪಾನಗಳು	೭೩೧
24. ಭಾರತೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ	೭೩೨

ತ್ವರಿತ ಪಠನ ಸಾರಾಂಶ	ಒಟ್ಟು
25. ರಾಜಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು	೨೩೩
26. ಭಕ್ತಿಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು	೨೪೮
27. ರಾಜಯೋಗ	೨೪೯
28. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತ	೨೫೦
29. ವೇದಾಂತ	೨೫೧
30. ವೇದ-ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳು	೨೫೨
31. ವೇದಾಂತದರ್ಶನ	೨೫೩
32. ಆತ್ಮಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ	೨೫೪
33. ಮುಕ್ತರಾಗುವುದು ಹೇಗೆ?	೨೫೫
34. ಸಾಙ್ಕಾರಾರ್ಥ ಧರ್ಮ	೨೫೬
35. ನಿಯಮ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿ	೨೫೭
36. ಸಾಙ್ಕಾರಾರ್ಥ: ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಗುರಿ	೨೫೮
37. ವಿಶೇಷಕ್ಕೆ	೨೫೯
38. ಸಾಧನೆ	೨೬೦
39. ನಾರದ ಮತ್ತು ಸೂತ್ರಗಳು	೨೬೧
40. ಭಕ್ತಿ	೨೬೨
41. ಭಕ್ತಿಯೋಗ	೨೬೩
42. ಗುರಿ	೨೬೪
43. ಜೀವ ಮತ್ತು ಕಃಶಾರ್	೨೬೫
44. ವಿಶ್ವ ಮತ್ತು ಜೀವ	೨೬೬
45. ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ	೨೬೭
46. ವಿಕಾಸ ವಾದ	೨೬೮
47. ಯೋಜನಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ	೨೬೯
48. ಕಃಶಾರ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮ	೨೭೦
49. ಅಧಿಕಾರಿವಾದದ ದೋಷಗಳು	೨೭೧
50. ಜ್ಞಾನಯೋಗ	೨೭೨

51. ಮಾಯೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು?	೩೦೦
52. ನಿಃಸ್ವಾದ್ಯ ಸೇವೆಯೇ ನಿಜವಾದ ತ್ಯಾಗ	೩೦೧
53. ಸ್ವಾದ್ಯತ್ಯಾಗವೇ ಧರ್ಮ	೩೦೨
54. ಕರ್ಮವೇ ಪೂಜೆ	೩೦೩
55. ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮ	೩೦೪
56. ಕರ್ಮಯೋಗ	೩೦೫
57. ಧರ್ಮದ ಪ್ರಮಾಣ	೩೦೬
58. ಧರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ	೩೦೭
59. ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ	೩೦೮
60. ಧರ್ಮದ ಸಾರ	೩೦೯
61. ಮಾತೃಪೂಜೆ	೩೧೦
62. ಮುತ್ತಿ ಮಾಗರ್	೩೧೧
63. ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾಯೆ	೩೧೨
64. ಜ್ಞಾನಯೋಗ	೩೧೩
65. ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಿಥ್ಯೆ	೩೧೪
66. ಸಗುಣ ಮತ್ತು ನಿಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ	೩೧೫
67. ಅವತಾರ	೩೧೬
68. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ	೩೧೭
69. ಮತಾಂಧತೆ	೩೧೮
70. ನಿಜವಾದ ಗುರು ಯಾರು?	೩೧೯
71. ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕರು	೩೨೦
72. ರಾಮಾಯಣ	೩೨೧
73. ಮನಃಶ್ರದ್ಧೆ	೩೨೨
74. ಭಾಷೆ	೩೨೩
75. ಸಂನ್ಯಾಸಿ	೩೨೪
76. ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮತ್ತು ಗೃಹಸ್ಥ	೩೨೫
77. ಕಲೆ	೩೨೬

78. ಏಕಾಗ್ರತೆ	೩೪೮
79. ರಾಜಯೋಗದ ಗುರಿ	೩೪೯
80. ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರ	೩೫೦
81. ಪ್ರಾಚ್ಯ ಮಹಿಳೆ	೩೫೧
82. ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮ ೧	೩೫೨
83. ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮ ೨	೩೫೩
84. ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕರ್ಮ	೩೫೪
85. ಇಂಡಿಯಾ	೩೫೫
86. ಜನನ ಮರಣಗಳ ನಿಯಮಗಳು	೩೫೬
87. ತನ್ನ ಅದ್ವಾಷ್ಟಕ್ತೆ ತಾನೇ ಹೊಣೆ	೩೫೭
88. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಕೈಸ್ತದರ್ಮ	೩೫೮
89. ಪ್ರೇಮಯೋಗ	೩೫೯
90. ವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತು	೩೬೦
91. ಸೋಽಹಂ	೩೬೧
92. ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಸ್ತರು	೩೬೨
93. ತರಗತಿಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ೧	೩೬೩
94. ತರಗತಿಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ೨	೩೬೪

ವಾತಾನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಡನೆ ಭೇಣಿಗಳು	೪೦೨
95. ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಯೋಗಿ	೪೦೯
96. ಭರತವಿಂಡದ ಸಂದೇಶ	೪೧೨
97. ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್	೪೧೪
98. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಚಾರಕರ ಸಂದೇಶ	೪೧೫
99. ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿವೇಕಾನಂದರೊಡನೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ	೪೨೨
100. ವಿದೇಶ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಆಂತರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	೪೨೪
101. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾಮ ಹಿಂದೂ ಪ್ರಚಾರಕರು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಪ್ರಸರುದಾರಕೆ ಅವರ ಯೋಜನೆ	೪೩೦

102. ರಾಷ್ಟ್ರಪುಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಜಾಗೃತಿ	೪೪೨
103. ಭಾರತದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕುರಿತು – ಅವರ ಭೂತ – ಪರ್ವತಮಾನ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯ	೪೪೩
104. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮೇರೆ	೪೫೪
105. ಇತಿಹಾಸದ ಸೇಡು	೪೫೬
106. ಪರಾಗಣ	೪೫೦
107. ಧರ್ಮ ನಾಗರೀಕತೆ ಮತ್ತು ಅದ್ವಾತಗಣ	೪೫೯
108. ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಹಾದರ ಭಾವನೆ	೪೬೨
109. ಪತಿತಭಾದ ಸ್ತೋತ್ರ	೪೬೮

+

-

+

-

+

| # 10

+

ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು

+

-

+

-

+

| # 2

+

ಿ. ಕೆಶರಾನುರಾಗ¹

ಕೆಲವು ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಹ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಗುಣ ದೇವರಿಗೆ ಸಾಫ್ತ್ವನ ವಿದೆ. ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ ಬಹುಶಃ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಾ ಸಗುಣ ದೇವರ ಭಾವನೆ ಇರುವುದು. ಈ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಭಕ್ತಿ, ಪ್ರಾಜ್ಯ ಮುಂತಾದವು ಜನಿಸುವವು. ಬೌದ್ಧರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜ್ಯೇಂದ್ರರಲ್ಲಿ ಸಗುಣ ದೇವರು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ, ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪಕರನ್ನು, ಇತರರು ಯಾವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವರೋ, ಅದರಂತೆಯೇ ಆರಾಧಿಸುವರು. ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ, ನಮಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಭಕ್ತಿ ಗೊರವಾಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ಸಾರ್ಥಕವಾದುದು. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಾವು ತೋರುವ ಭಕ್ತಿ, ಪ್ರಾಜ್ಯ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ. ಈ ಶ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಅತ್ಯಂತ ಕಳಗಿನ ಹಂತವೇ ಬಾಹ್ಯ ಚಾರಿಗಳು. ಅಲ್ಲಿ ಅಮೂರ್ತವಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಅಸಾಧ್ಯ. ಅಲ್ಲಿ ಅಮೂರ್ತವನ್ನು ತುಂಬಾ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ಅಡಿ ಸೂಳಲವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವರು. ಹಲವು ಆಕಾರಗಳು ರೂಢಿಗೆ ಬರುವುವು. ಜರ್ಗೆ ಹಲವು ಸಂಕೇತಗಳು ಬರುವವು. ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಮಾನವನು ಸಂಕೇತಗಳ ಮೂಲಕ ಅಮೂರ್ತವಾದುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಧರ್ಮದ ಬಾಹ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳಾದ ಗಂಟೆ, ಸಂಗೀತ, ಪೂಜೆ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ವಿಗ್ರಹ, ಇವರಳ್ಲಾ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಬರುವವು. ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಹಿತವಾಗಿರುತ್ತದೋ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ಸೂಳಲವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೋ, ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪ್ರಾಜಿಸುವರು.

ಹಾಲಿಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಹ್ಯ ಚಾರಿಗಳನ್ನು, ಎಲ್ಲ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ಹಲವು ಸುಧಾರಕರು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವರು. ಆದರೆ ಅವರ ವಿರೋಧವೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಧವಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾನವನು ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವನೋ, ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆವಿಗೆ ಬಹುಜನರಿಗೆ ಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸೂಳಲವಾಗಿರುವುದೊಂದು ಬೇಕು; ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ನೆಲೆ ಬೇಕು; ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಲೋಚನಾ ರೂಪಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ, ಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಜ್ಯಾ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾರ್ಥಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಹಿಮ್ಮಾದೀಯರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಟೆಸ್ಟಂಟ್‌ ಜನಾಂಗಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವು. ಆದರೂ ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಜಾ ವಿಧಿಗಳು ತೂರಿ ಬಂದಿರುವುದು ಕಾಣುವುದು. ಅವನ್ನು ಹೊರದೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ

¹C.W. Vol. II, P. 38

ಹೋರಾಟವಾದ ಮೇಲೆ ಜನರು ಒಂದು ಪ್ರತಿಖವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು. ಅನ್ಯಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಆಚಾರ, ಆಕಾರ, ವಿಗ್ರಹ, ಪೂಜೆ, ಇವನ್ನು ಪಾಪವೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಮಹಮ್ಮದೀಯನು, ಕಾಬಾದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಮಸೀದಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಅದನ್ನು ಪಾಪವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆಚಾರಶೀಲ ಮಹಮ್ಮದೀಯನು ತಾನು ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೂ ಕಾಬಾದಲ್ಲಿರುವ ಮಸೀದಿಯ ಎದುರು ನಿಂತಿರುವೆನೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವನು ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪು ಕಲ್ಲನ್ನು ಚುಂಬಿಸಬೇಕು. ಕೋಟ್ಯಂತರ ಭಕ್ತರು ಆ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಚುಂಬಿನಗಳೆಲ್ಲ ಶೀಪ್ಸನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೊನೆಯ ದಿನದಂದು ಅವರ ಉದ್ದಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಎದ್ದು ನೀಲ್ಲುವುವು. ಅನಂತರ, ಅಲ್ಲಿ ಜಮ್‌ ಜಮ್‌ ಬಾವಿ ಇದೆ. ಯಾರು ಆ ಬಾವಿಯಿಂದ ಸ್ಥಳ್ವಿನೀರನ್ನು ಸೇರುವರೋ ಅವರ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ, ಅಂತಿಮ ತೀಪ್ರಿನ ಅನಂತರ ಹೊಸದೊಂದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬಾಳುವೆವು ಎಂದು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಂಕೇತಿಕತೆಯು ಕಟ್ಟಡರೂಪದಲ್ಲಿಇರುವುದು. ಪ್ರಾಟಸ್ಯಂಟರು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಿಗಂತ ಚಚ್ಚು ಅತಿ ಪವಿತ್ರವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಚಚ್ಚು ಅಧಿವಾ ಒಂದು ಗ್ರಂಥ ಸಂಕೇತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಉಳಿದುದೆಲ್ಲಾಗೆಂತ ಗ್ರಂಥ ಪವಿತ್ರ.

ಸಂಕೇತಗಳ ಒಳಕೆಯ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವುದು ವ್ಯಘರ್ತ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಏಕ ಅಲ್ಲಾಗೆಯಬೇಕು? ಮಾನವರು ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜನರು ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಶ್ವವೇ ಒಂದು ಸಂಕೇತ. ಈ ಸಂಕೇತದ ಮೂಲಕ ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಮೀರಿರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಗುರಿಯು. ಜಡವಸ್ತುವಲ್ಲ, ಆತ್ಮ. ರೂಪ, ವಿಗ್ರಹ, ಗಂಟೆ, ದೀಪ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಚಚ್ಚು, ದೇವಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಪವಿತ್ರ ಸಂಕೇತಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಿಗೆಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೇ, ಅದರಾಗಿಸೆಗೆ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸಹಾಯಕವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಆದರೆ ಅಲ್ಲೇ ಸಾಯುವುದು ಕೆಟ್ಟದು. ಸಣ್ಣ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಹಾಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದ ಕೆಲವು ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಜೀವಿಯು ಆ ವಲಯದಲ್ಲೇ ಸತ್ತರೆ, ಅವನ ಜೀವನ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ ಅವನ ಆತ್ಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಧರ್ತ.

ಯಾರಾದರೂ ಸಂಕೇತ, ಪೂಜೆ, ಆಕಾರ ಇವನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇಟ್ಟಕೊಂಡಿರಲೇ ಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಆದರೆ ಜೀವಿಯ ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತ ಮತ್ತು ಇತರ ಬಾಹ್ಯ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಯೋಗಮನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದಾದರೆ ಅದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಜೀವಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಎಂದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯ ಬಾರದು. ಒಬ್ಬನು ಪ್ರಚಂಡ ಮೇಧಾವಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯಲ್ಲಿ

ಎನೂ ಅರಿಯದ ಹಸುಳೆಯಂತೆ ಇರಬಹುದು. ಈ ಕ್ಷಣವೇ ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಪರೀಕ್ಷೆಸಬಹುದು. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ನಂಬಬೇಕೆಂದು ಬೋಧಿಸಲಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಲು ಯಶ್ಚಿಸಿರಿ. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ತ್ವದ ಅರ್ಥ ಎಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಜನಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾಗಬಲ್ಲದು! ನೀವು ತುಂಬಾ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ, ಸಾಗರ, ಆಕಾಶ, ವಿಶಾಲವಾದ ಹಸಿರು ಬಯಲು ಅರ್ಥವಾ ಒಂದು ಮರಳು ಕಾಡಿನ ಭಾವನೆ ಬರುವುದು. ಇವೆಲ್ಲ ಜಡ ಚಿತ್ರಗಳು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಾವು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಆದರ್ಶದಂತೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮದಂತೆ ಗ್ರಹಿಸಲಾರೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಆಕಾರಗಳನ್ನು, ಜಡ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನೂ. ನಾವು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಗ್ರಹವು ಮನ ಸ್ವಿನ ಒಳಗೆ ಇದೆಯೇ ಅರ್ಥವಾ ಹೊರಗೆ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲ ಹುಟ್ಟು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರು. ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನ ಒಳ್ಳೆಯಿದು, ಎಕೆಂದರೆ ಇದು ಮಾನವನ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಯಾರು ಇದನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಬಲ್ಲರು? ಪಾಣಾತ್ಮನು ಮಾತ್ರ, ದೇವಮಾನವನು ಮಾತ್ರ, ಹಾಗೆ ಮೀರಿ ಹೋಗಬಲ್ಲನು. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮೆದುರು ನಾಮರೂಪಗಳ ವಿಶ್ವವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೇಯೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರು, ನಾವು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಭೂಮವಾದ ಸಂಕೇತವೇ ಈ ವಿಶ್ವ. ಯಾರು ತಾನು ದೇಹವೆಂದು ಹೇಳುವನೋ ಅವನೂ ಹುಟ್ಟಿ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕ. ನಾವು ಆತ್ಮ. ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ನಾಮ ರೂಪಗಳಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮ ಅನಂತವಾದುದು, ಜಡವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಯಾರು ತಮ್ಮ ನೈಜ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿಯಲಾರೋ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರೋ, ಪಂಚಭೂತಾತ್ಮಕವಾದ ದೇಹ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಇರುವರೋ ಅವರು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರು. ಆದರೂ ಜನರು ಇತರರನ್ನು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರೆಂದು ಹಳಿಯುತ್ತಾ ಎಷ್ಟೊಂದು ಹೊಡೆದಾಡುವರು! ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ವಿಗ್ರಹವೇ ಸರಿಯಾದದ್ದು ಉಳಿದವು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಇಂತಹ ಬಾಲಿಶ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕು. ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಸುಂದರ ಪದ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಮತ ಅರ್ಥವಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವ ಮಾತಿನ ಮಲ್ಲಿರಿಂದ ಬಹುದೂರ ಇರಬೇಕು. ಯಾರಿಗೆ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಯುಕ್ತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಪ್ಪಿಗೆ ಅರ್ಥವಾ ವಿರೋಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಾಗಿದೆಯೋ, ಯಾರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪುರೋಣಿತರು ಹೇಳುವ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಂಬಿವುದಾಗಿದೆಯೋ, ಯಾರಿಗೆ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದೆಯೋ, ಯಾರಿಗೆ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗವೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಲವು ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಮೂರಧ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿದೆಯೋ ಅಂತಹವರಿಂದ ನಾವು ದೂರವಿರಬೇಕು. ನಾನು ಅವುಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಮೀರಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಮಾನವಕೋಟಿ, ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಜೀವಿಗಳ ಪೂರ್ವ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಭಗವಂತನೆಂಬ ಅತ್ಯಧ್ಯತ ಸತ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಅತಿ ಅದ್ವಿತವಾದ ವ್ಯಕ್ತ ಈ ಮಾನವಕೋಟಿ.

ಭಗವಂತನೆಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಬಾಹ್ಯ ಚಲನೆಯನ್ನು ಸೂಳ ವಸ್ತುಗಳ ಮೂಲಕ, ಅಚಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ, ಆಲೋಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಮತಾಚರಣಗಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಮಾತ್ರ, ಬಹು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವುದು. ಅದೇ ನಾಮೋಪಾಸನೆ. ಯಾರು ಪುರಾತನ ಕೈಗ್ರಹಂಗಡಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವರೇ ಅಥವಾ ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವರೇ, ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಾಮೋಪಾಸನೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದ್ದು. ನಾಮ ಅತಿ ಪವಿತ್ರ. ಭಗವಂತನ ಪವಿತ್ರ, ನಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುವಂತಹುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪವಿತ್ರವಾದದ್ದು ಎಂದು ಬೈಬಲೀನಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ನಾಮಗಳಿಗಿಂತ ಇದು ಪವಿತ್ರೋತ್ತಮ. ಈ ನಾಮವೇ ದೇವರು ಎಂದು ಕೂಡ ನಂಬಿದ್ದರು. ಇದು ಸತ್ಯ. ಈ ಪ್ರಪಂಚ ನಾಮರೂಪಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಪದಗಳಿಲ್ಲದೆ ನೀವು ಆಲೋಚಿಸಬಲ್ಲಿರಾ? ಪದವನ್ನು ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ನೋಡಿ. ನೀವು ಆಲೋಚಿಸುವಾಗಲ್ಲಲ್ಲ ಶಬ್ದರೂಪಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಇಂತಹಕ್ಕೆ ತರುವುದು. ಆಲೋಚನೆ ಶಬ್ದವನ್ನು ತರುವುದು. ಶಬ್ದ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ತರುವುದು. ಈ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ ಭಗವಂತನ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರತೀಕದಂತಿದೆ. ಅದರ ಹಿಂದೆ ಅವನ ಪವಿತ್ರ, ನಾಮ ಹುದುಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಹವೂ ಒಂದು ಆಕಾರ. ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಕಾರದ ಹಿಂದೆ ಹೆಸರಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತ ಹಾಗೆ ಇರುವನು, ಹಿಂಗೆ ಇರುವನು, ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದೊಡನೆ ಅವನ ಆಕಾರ ನಮಗೆ ಹೊಳೆಯುವುದು. ಆ ಸ್ನೇಹಿತನ ಆಕಾರವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದೊಡನೆಯೇ ಅವನ ಹೆಸರು ಬರುವುದು. ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವವೇ ಇದು. ಮನಶ್ಶಾಸ್ತದ ಪ್ರಕಾರ ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರೂಪ ಇಲ್ಲದೆ ನಾಮ ಬರಲಾರದು. ನಾಮ ಇಲ್ಲದೆ ರೂಪ ಬರಲಾರದು. ಇವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಇವು ಒಂದೇ ಅಲೆಯ ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಅಂತರಿಕ ಭಾಗಗಳು. ಅದಕಾರಣವೇ ನಾಮವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಕೊಂಡಾಡಿರುವರು ಮತ್ತು ಪೂಜಿಸುವರು. ತಿಳಿದೊ ತಿಳಿಯದೆಯೋ ಮಾನವನು ನಾಮದ ಮಹಿಮೆ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಪುರುಷರ ಆರಾಧನೆಯು ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಕೃಷ್ಣ ಬುದ್ಧ ಏನು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಸಂತರ ಆರಾಧನೆ ಇರುವುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಇಂತಹ ನೂರಾರು ಜನರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಬೆಳಕಿನ ಸ್ವಂದನ ಎಲ್ಲಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಗೂಬೆ ಆ ಸ್ವಂದನವನ್ನು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದು. ಮನುಷ್ಯನ ಕಣ್ಣಗೆ ಇದು ಕಾಣದೆ ಹೋದರೂ, ಅಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರುವುದು. ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಆ ಸ್ವಂದನ ದೀಪದಲ್ಲಿ, ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಕಾಣುವುದು. ಭಗವಂತನು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿರುವನು. ಎಲ್ಲದ ರಲ್ಲಿ, ಆತ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವನು. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದೇವರು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ,

ಗೋಚರಿಸುವನು. ದೇವರಜ್ಞೋತಿ, ಶಕ್ತಿ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮಾನವನು ಅದನ್ನು ಗೃಹಿಸಬಲ್ಲ, ಆದಕಾರಣವೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನವನು ದೇವರನ್ನು ಮಾನವನ ಮೂಲಕ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಮಾನವನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾನವ ನಾಗಿರುವನೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ವಿಧಿಯಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬಹುದು, ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುವನೋ, ಆಗ ದೇವರನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವನನ್ನು ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ಭಾವಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆದಕಾರಣವೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಭಗವಂತನ ಪೂಜೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಈ ಮೂರು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ರೂಪ, ನಾಮ, ದೇವಮಾನವರ ಆರಾಧನೆ ಇವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವು ಇವೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಲಿಚಿಸುವರು. ಒಬ್ಬನು, “ನಮ್ಮ ನಾಮವೇ ನಿಜವಾದ ನಾಮ, ನಾವು ಆಲೋಚಿಸುವ ರೂಪವೇ ನಿಜವಾದ ರೂಪ. ನಮ್ಮ ಮಹಾತ್ಮರೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮಹಾತ್ಮರು, ನಿಮ್ಮ ದೇಲ್ಲಿ ಕಂತೆಪುರಾಣ” ಎನ್ನಿವನು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಯೇಸ್ಟ ಪಾದಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದಯ ತಾಳಿ, ಹಳೆಯ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಆರಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ ಕ್ಯೇಸ್ಟೋಪಾಸನೆಯ ಮುನ್ಸೂಚನೆಗಳು ಎನ್ನಿವರು. ಅವರು ಇದೊಂದೇ ಸತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸೃಷ್ಟಿ, ಇಂತಹ ಆಕಾರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದನು. ಆ ಪರಿಶ್ಲೇಷಿಯ ಚರಮಾವಸ್ಥೆಯೇ ಕ್ಯೇಸ್ಟಧರ್ಮ. ಇದೆಂಬೋ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ! ಐವತ್ತು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವುದೂ ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಲ್ಲ. ಈ ಭಾವನೆ ಯಾವ ಒಂದು ಧರ್ಮ, ಜನಾಂಗ, ಪಂಗಡಕ್ಕೂ ಮೀಸಲಾಗಿಲ್ಲ; ಎಲ್ಲರೂ ಭಾವಿಸುವುದು ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಅದೇ ಸತ್ಯ. ಉಳಿದವರು ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ಇಲ್ಲೇ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಧರ್ಮಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಯಾವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇದು ನಮ್ಮುದು, ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಗಿರುವುದು, ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೋ, ಅದು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅನ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತು, ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಲ್ಲಿ ಅದು ಹೆಚ್ಚ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು.

ಇವೇ ಭಕ್ತಿಯ ಬಾಹ್ಯ ರೂಪಗಳು. ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾನವನು ಸಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಮಾಣೀಕಣಾಗಿದ್ದರೆ, ಸತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಮೀರಿಹೋಗುವನು. ಅಲ್ಲಿ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ದೇವಸ್ಥಾನ, ಚಚ್ರು, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಆಜಾರ ಇವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಶು ವಿಹಾರಗಳು; ಇವು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಡಲು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಧರ್ಮಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ಮೋದಲಿನ ಹೆಚ್ಚೆ ಆವಶ್ಯಕ. ಭಗವಂತನಿಗಾಗಿ ಪಡುವ ವ್ಯಾಕುಲತೆಯೊಂದಿಗೆ

ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿ ಬರುವುದು. ಈ ಹಂಬಲಿಕೆ ಯಾರಲ್ಲಿರುವುದು? ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಧರ್ಮವು ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಬೌದ್ಧಕವಾದದಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಅದರಂತೆ ಇರುವುದೇ, ಅದರಂತೆ ಆಗುವುದೇ ಧರ್ಮ. ಇದೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ಅನೇಕರು ದೇವರು, ಆತ್ಮ, ಜಗದ್ಮುಖತೆ ರಹಸ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರನ್ನ ನೀವು “ದೇವರನ್ನು ಕಂಡಿರುವಿರಾ! ಆತ್ಮನನ್ನು ಕಂಡಿರುವಿರಾ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರು ತಮಗೆ ಅದರ ಅನುಭವ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲರು? ಆದರೂ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರೋಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಒಮ್ಮೆ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಮತಾವಲಂಬಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ವಾದ ಮಾಡಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದರು. ಒಬ್ಬ ಶಿವನೇ ದೇವರೆಂದನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವಿಪ್ರಮೈ ಆ ದೇವರು ಎಂದನು. ಹೀಗೆ ಅವರ ವಾದಕ್ಕೆ ತುದಿ ಮೊದಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮುಷಿ ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದವರು ಆ ಮುಷಿಯನ್ನು ಕರೆದು ತೀವ್ರಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಮುಷಿಯು ಶಿವನೇ ದೊಡ್ಡ ದೇವರು ಎಂದು ಸಾರುತ್ತಿದ್ದವನನ್ನು ಕರೆದು “ನೀನು ಶಿವನನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆಯಾ? ನಿನಗೆ ಅವನ ಪರಿಚಯವಿದೆಯೆ? ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವನೇ ದೊಡ್ಡ ದೇವರೆಂಬುದು ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು?” ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಸಿದನು. ವಿಪ್ಪು ಭಕ್ತನನ್ನು ಕುರಿತು “ನೀನು ವಿಪ್ಪುವನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆಯಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರಿಗೂ ದೇವರ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನದಷ್ಟುಂಿತು. ಆದ ಕಾರಣವೇ ಅವರು ಅಷ್ಟು ವಾದಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ದೇವರ ಪರಿಚಯ ವಿದ್ವದ್ದರೆ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ಒಂದು ಕೊಡಕ್ಕೆ ನೀರು ಬೀಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೊಡ ಶಲ್ಲ ಮಾಡುವುದು ಆದರೆ ಆದು ತುಂಬಿದ ಮೇಲೆ ಶಲ್ಲವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೂಂದು ವಾದ ಹೋರಾಟ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಏನಾಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಅವರಿಗೆ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಮಾತಿನ ನೋರೆ, ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ವಸ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆಯಲು ತರಕ ಪಡುವನು. ಹಲವಾರು ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರೂ ಗ್ರಂಥಿಯಾವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸನು. ಆಗಲೇ ಗೊಂದಲದಿಂದ ತುಳಿತಾಡುವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾಪ್ಪು ಗದ್ದಲವೆಬ್ಬಿಸಲು ತನ್ನ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬೆಳಸಿಗೆ ತರುವನು!

ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿ ನಾಸ್ತಿಕರು. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯ ನಾಸ್ತಿಕರು ಎಂದರೆ ಜಡಪಾದಿಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ನಾಸ್ತಿಕರು, ಧರ್ಮದ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿರುವ ತಕ್ಕಾದ ನಾಸ್ತಿಕರಿಗಿಂತ ಅವರು ಮೇಲು. ಕಪಟಿಗಳು ಧರ್ಮದ ಹಸರಿನಲ್ಲಿ ವಾದಿಸುವರು, ಹೋರಾಡುವರು. ಆದರೂ ಆವರಿಗೆ ಧರ್ಮ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಆಸೆಇಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ನೇನೆಟಿನಲ್ಲಿಡಿ. “ಕೇಳಿ ನಿಮಗೆ ಆದು ದೊರಹುವುದು; ಆರಸಿ ಆದು ಸಿಗುವುದು;

ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟಿ ತರೆಯುವುದು.” ಈ ಪದಗಳು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯ, ಅಲಂಕಾರವಲ್ಲ, ಕಟ್ಟುಕಡೆಯಲ್ಲ. ಈ ಸಂದೇಶವು ನಮ್ಮ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬಹಳ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಬಂದ ಭಗವಂತನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಹಿಳೆಯ ಒಬ್ಬನಾದ, ಮಹಾಭಕ್ತಾಗ್ರಣಿಯ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮೆದುದು. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬಂದ ಸಂದೇಶವಿದು. ನಾವು ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಇರುವ ಕಟ್ಟಿಡವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ನೂರು ಮುಡಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೇವರನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಆತನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ ಬಾಳಿದ ಮಹಾವೃತ್ತಿಯ ಜೀವನದ ಉಸಿರಿದು. ದೇವರು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು? ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಇಂದ್ರಿಯ ಜನಸಂದರ್ಭಿಗೆ ದೇವರು ಬೇಕು, ಆದರೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವಿರೇನು? ಅದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುರೂಪವಾದ ವಸ್ತುವಿಲ್ಲದ ಬಯಕೆ ಯಾವುದಿದೆ? ಮಾನವ ಉಸಿರಾಡಬಯಸುವನು, ಅದಕ್ಕೆ ಗಾಳಿ ಹೊರಗೆ ಇದೆ. ಮಾನವನಿಗೆ ಉಟ ಮಾಡಲು ಆಸೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೊರಗೆ ಆಹಾರವಿದೆ. ಈ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಮಟ್ಟಿಸುವುದು ಯಾವುದು? ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಗಳಿರುವುದು. ಬೆಳಕು ಕಣ್ಣನ್ನು ಮಾಡಿತು, ಶಯ್ಯ ಕಿರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಸೆಯೂ ಹೊರಗೆ ಇರುವ ಯಾವುದೋ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಆಯಿತು. ಪ್ರಾಣಿತಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಗುರಿಯನ್ನು ಸೇರಬೇಕು, ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನು ಮತ್ತಾವುದೋ ಮಟ್ಟಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತರಾಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ಇರಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಯಾರಲ್ಲಿ ಈ ಹಂಬಲ ಜಾಗೃತವಾಗಿದೆಯೋ ಅವರು ಗುರಿಯನ್ನು ಸೇರುವರು. ನಮಗೆ ದೇವರು ವಿನಿ: ಎಲ್ಲಾ ಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಣುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ, ದಿವಾನ್ ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಂದ ತಂದ ವಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಈಗ ಜವಾನ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾನೀಯ ಪ್ರಪ್ರಕರಂಡ ಒಂದನ್ನು ಕೊಂಡು ಯಜಮಾನಿ ಅಲ್ಲಿ ಇಡುವಳು. ಬಹುಪಾಲು ಜನರಿಗೆ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಇದೇ. ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಧರ್ಮದ ಒಗ್ಗರಣೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದಲ್ಲದ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ, ಅದಿಲ್ಲದ ಇದ್ದರೆ ಸಮಾಜ ಟೀಕಿಸುವುದು. ಸಮಾಜ ನಿರೀಕ್ಷೆಸುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಧರ್ಮ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಈಗಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಇದು.

ಶಿಷ್ಯನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, “ಸ್ವಾಮಿ ನನಗೆ ಧರ್ಮ ಬೇಕು” ಎಂದನು. ಗುರು ಯುವಕನನ್ನು ನೋಡಿ ಮೌನ ಮಂದಹಾಸವನ್ನು ಬೀರಿದನು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಯುವಕನು ಬಂದು ಧರ್ಮಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ವಯೋವೃದ್ಧನಾದ ಗುರುವಿಗೆ ಜನರ ಅನುಭವ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ತುಂಬಾ ಬಿಸಿಲಾಗಿರುವಾಗ ನದಿಗೆ ಸ್ವಾನಕ್ಷಾಗಿ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಯುವಕನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಯುವಕನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದನು. ಗುರು ನೀರಿನಲ್ಲಿಂದು ಬಲಾತ್ಮಾರವಾಗಿ ಯುವಕನನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅದುಮೀ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು. ಯುವಕನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಿ ಒದ್ದಾಡಿದ ಮೇಲೆ,

ಅವನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಟ್ಟು, ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಎನು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು. “ಸ್ವಲ್ಪ ಗಾಳಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು” ಎಂದು ಉತ್ತರವಿತ್ತನು, ಯುವಕ. ಈ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಬೇಕೆ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವನು. ಇಂತಹ ದಾರುಣ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಬರುವ ತನಕ, ಆಸೆ ಹುಟ್ಟುವರನಕ, ನೀವು ಎಷ್ಟು ಯುಕ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರ, ರೂಪಗಳೇಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಿದರೂ ನಿಮಗೆ ಧರ್ಮ ದೊರಕಲಾರದು. ಇಂತಹ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಪರಿಯಂತರ ಯಾವ ನಾಗ್ನಿಕನಿಗಿಂತಲೂ ನೀವು ಮೇಲಲ್ಲ, ನಾಗ್ನಿಕ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ನೀವು ಅಲ್ಲ, ಅಷ್ಟೇ.

ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪ್ರಯುಷ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು: “ಒಂದು ಕೊಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳನಿರುವ ನೆಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಪಕ್ಷದ ಕೊಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಹೇಗೋ ಇದು ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೂ ಅವನಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗೋಡೆ ಮಾತ್ರ, ಇದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆ ಕಳ್ಳನೆ ಅವಸ್ಥೆ ಆಗ ಹೇಗೆ ಇರುವುದು ಗೊತ್ತೇ? ಆಗ ಅವನು ನಿಧಿಸಲಾರ, ಉಂಟ ಮಾಡಲಾರ, ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರ, ಅವನ ಮನಸ್ಸಲ್ಲಾ ಆ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ, ಸುಖಿದ ಅನಂದಾಂಶಿತಯದ ಮಹಾಗಣ ಇಲ್ಲೇ ಇರುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವ ಬದಲು ಇವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಿರೇನು?” ದೇವರೆಂಬುಣಿರುವನು ಎಂದು ಒಬ್ಬ ತಿಳಿದೋಡ ನೆಯೇ ಅವನನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹುಚ್ಚಿನಾಗಿ ಹೋಗುವನು. ಇತರರು ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ, ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಾಳುವ ಸ್ಥಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಜೀವನ ಒಂದಿದೆ, ಇಂದಿಯಗಳೇ ಪರಮಾದಧಿಯಲ್ಲ, ಆದನ್ನು ಮೇರಿದ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಅಮೃತನೂ ಅನಂತನೂ ಆನಂದಮಯನೂ ಆದ ಆತ್ಮನಾಂದಿಗೆ ಜಡದೇಹವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಸ್ಪಂದೇಹವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದೋ, ಆ ಅನಂದ ವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪರಿಯಂತರವೂ ಅವನು ಹುಚ್ಚಿನಾಗಿ ಹೋಗುವನು. ಈ ಹುಚ್ಚನ್ನೇ, ಈ ದಾಹವನ್ನೇ, ಈ ಸ್ವಭಾವವನ್ನೇ “ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಾಗೃತಿ” ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಈ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಬಂದಾಗ ಮಾನವನು ಧಾರ್ಮಿಕನಾಗುತ್ತಿರುವನು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲಬೇಕು. ಬಾಹ್ಯ ವಿಗ್ರಹ, ಆಚಾರ, ಪ್ರಾಧರ್ಮಿಕನೆ, ಯಾತ್ರೆ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಗಂಟೆ, ದೀಪ, ಪುರೋಹಿತ ಇವೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಅವು ಜೀವನದ ಕೆಲುಬನ್ನು ತೋಳಿಯುವವು. ಜೀವವು ಪವಿತ್ರವಾದ ಮೇಲೆ ಸಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಆದು ಎಲ್ಲಾ ಪವಿತ್ರತೆಯ ಮೂಲ ವಾದ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲೆತ್ತಿಸುವುದು. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಧೂಳನಿಂದ ಮುಚ್ಚಲಬ್ಧ ಕಬ್ಬಿಣಿದ ಚೂರು, ಅಯಸ್ಸಾಂತ ಶಿಲೆಯ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದರೂ ಆಕಣಿತವಾಗದೆ, ಈ ಧೂಳನ್ನು ತೋಳಿದ ತಕ್ಷಣಾವೇ, ಆ ಅಯಸ್ಸಾಂತ ಶಿಲೆಯಿಂದ ಆಕಣಿಸಲ್ಪಡುವಂತೆಯೇ, ಮಾನವ ಜೀವ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೊಳೆ, ಕ್ರೈಸ್ತ, ಪಾಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ ವಿಗ್ರಹ, ಆಚಾರ, ಪರೋಪಕಾರ, ಪ್ರೀತಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ, ಆದರಲ್ಲಿ

ಸ್ವಭಾವತಃ ಇರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಭಗವಂತನೆಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ಯುತ್ತಿಸುವುದು.

ಆದರೂ ವಿಗ್ರಹ, ಪ್ರತೀಕ, ಇವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾತ್ರ, ಇವೇ ನಿಜವಾದ ಭಗವತ್ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೀತಿಯ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳುವೆವು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಎನ್ನುವನು. ಪ್ರೀತಿ ಎಂದರೆ ಏನೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟ ಅಜಾಗರೂಕೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪುರುಷನೂ ತಾನು ಪ್ರೀತಿಸಬಲ್ಲೆ ಎನ್ನುವನು, ಅದರೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಬಹು ಬೇಗ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯೂ ತಾನು ಪ್ರೀತಿಸಬಲ್ಲೆ ಎಂದು ಬಗೆಯು ವಣು. ಆದರೆ ಬಹುಬೇಗ ಅದು ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರಿಯುವಣು. ಪ್ರಪಂಚವಲ್ಲಾ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾತನಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ಪ್ರೀತಿ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು? ಪ್ರೀತಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಲಕ್ಷಣ ಆದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರ ತಿಳಿಯುದು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಂದ ಏನನ್ನಾದರೂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿರುವನೋ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಅದೊಂದು ವ್ಯಾಪಾರ. ಎಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಮಾರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆಯೋ, ಅದು ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನು ದೇವರನ್ನು, “ನನಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡು, ಅದನ್ನು ಕೊಡು” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಾಗ ಅದು ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಹೇಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಾಗಬಲ್ಲದು? ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ನನಗೆ ಆದರ ಬದಲು ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಇದೊಂದು ವ್ಯಾಪಾರವಷ್ಟೆ.

ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುಷಿಯನ್ನು ಕರಂಡನು. ಆತನ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಆತನನ್ನು ತುಂಬಾ ಮೆಚ್ಚಿ ತನ್ನಿಂದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾಣಕೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಮುಷಿ ಹೀಗೆಂದನು: “ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಸ್ಥಿರ್ಯಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ತ್ವಪ್ರಾಗಿರುವೆನು. ಈ ಮರಗಳು ನನಗೆ ತಿನ್ನುವಷ್ಟು ಹಣ್ಣನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಈ ಸುಂದರವಾದ ಪರಿಶುದ್ಧ ಹೋಳಿ ನನಗೆ ಬೇಕಾದ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸುವುದು. ನಾನು ಈ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವೆನು. ನೀನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ನೀನು ಕೊಡುವ ಕಾಣಕೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?” ಚಕ್ರವರ್ತಿ “ನನ್ನ ಆತ್ಮ ಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ, ನನ್ನ ಶ್ರದ್ಧೆಗಾಗಿ ನೀವು ಕಾಣಕೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬಿನ್ನಿ” ಎಂದನು. ಕೊನೆಗೆ ಮುಷಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೋಂದಿಗೆ ಹೋಗಲು ಒಟ್ಟಿದನು. ಆತನನ್ನು ಅರಮನನೆ ಅವನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ದ್ರವ್ಯ, ಹಲವು ಬೆಲೆಬಾಳುವ ನಗ ನಾಣ್ಯ, ಅಮೃತಶಿಲಾ ಖಚಿತ ನೆಲ ಇದ್ದವು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಐಶ್ವರ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಜವೈಭವ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮುಷಿಗೆ, “ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವವರೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಒಂದು ಮೂಲಗೆ ಹೋಗಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು: “ದೇವರೆ, ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಡು, ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಡು, ಹೆಚ್ಚು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡು” ಎಂದು ಆ ಮುಷಿ ಎದ್ದು ಹೋಗಲುಪಕ್ರಮಿಸಿದನು. ಅವನು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು

ಚಕ್ರವರ್ತಿ ನೋಡಿ, ಹಿಂದೆಯೇ ಹೋಗಿ, “ನಿಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ನೀವು ನನ್ನಿಂದ ಇನ್ನೂ ಏನನ್ನೂ ಸ್ವಿಕರಿಸಿಲ್ಲ. ಆಗಲೇ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರಿಲ್ಲ?” ಎಂದನು. ಖಂಟಿ ಅವನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ, “ನೀನೇ ಭಿಕ್ಷುಕ! ನಾನು ಭಿಕ್ಷುಕನನ್ನು ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನು ಏನು ಕೊಡುಬಲ್ಲೆ, ನೀನೇ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೆ!” ಎಂದನು. ಅದು ಪ್ರೀತಿಯ ಭಾಷೆ ಅಲ್ಲ, ನೀವು ದೇವರನ್ನು ಇದು ಕೊಡು, ಅದು ಕೊಡು ಎಂದು ಬೇಕಿದರೆ, ಪ್ರೀತಿಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೂ ಏನು ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವಿದೆ? ಪ್ರೀತಿಯ ಮೊದಲಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಲಾಭದ ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಪ್ರೀತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೊಡುವುದು, ಎಂದಿಗೂ ಸ್ವಿಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನ ಮುಗು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿವುದು: “ದೇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವಾಪನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅವನಿಂದ ಏನೂ ಬೇಡ. ನನಗೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಅವನಿಂದ ಯಾವ ಉಪಕಾರವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ದೇವರು ಸರ್ವಶಕ್ತಿನೋ ಅಲ್ಲವೋ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು? ನನಗೆ ಅವನಿಂದ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಶಕ್ತಿಯ ಆವಿಭಾವವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವನು ಪ್ರೇಮಮಯ ಭಗವಂತನೆಂಬುದೇ ನನಗೆ ಸಾಕು. ನಾನು ಮತ್ತಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ.”

ಎರಡನೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ದೇವರೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಮೋಡಗಳಾಚಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ; ಒಂದು ಕ್ಯಾಲಿಂದ ವರಪ್ರಾದಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಮತ್ತೊಂದು ಕ್ಯಾಲಿಂದ ದಂಡಿಸುತ್ತ ಇರುವನು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇರುವ ಪರಿಯಂತರೂ ಪ್ರೀತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಜಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಕುರಿಮರಿ ಸಿಂಹವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬಲ್ಲದೆ? ಇಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬಲ್ಲದೆ? ಸೇವಕ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬಲ್ಲದೆ? ಸೇವಕರು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಪ್ರೀತಿಸುವಂತೆ ನಿಷಿಸುವರು. ಆದರೆ ಅದು ಪ್ರೀತಿಯೇ? ಅಂಜಿಕೆ ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವಿರುವುದನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲಿನೋಡಿರುವಿರಿ? ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ನಟನೆ. ಪ್ರೀತಿ ಯೋಂದಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆಯ ಭಾವನೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಿರಿಯ ತಾಯಿ ಯೋಬ್ಬಳನ್ನು ನೋಡಿ; ಒಂದು ನಾಯಿ ಬೋಗಳಿದರೆ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಮನಗೆ ಓಡುವಳು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಅದೇ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮುಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಇರುವಾಗ ಒಂದು ಸಿಂಹ ಮುಗು ಏನ ಕಡೆ ನುಗಿತು ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಆಗ ಆ ಹಂಗಸು ಎಲ್ಲಿರುವಳು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವಿರಿ. ತನ್ನ ಮುಗುವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕಾಗಿ ಸಿಂಹದ ದವಡೆಯಲ್ಲಿರುವಳು. ಪ್ರೀತಿ ಅವಳ ಅಂಜಿಕೆಯನ್ನೇಲ್ಲ ಓಡಿಸಿತು. ಇದರಂತೆಯೇ ಭಗವಂತನ ಪ್ರೀತಿ ಕೂಡ. ದೇವರು ದುಷ್ಪಿ ನಿಗ್ರಹನೋ ಶಿಷ್ಟರಕ್ಷಕನೋ ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು? ಅದು ಪ್ರೀತಿಸುವವನ ಭಾವನೆ ಅಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲ, ಶಿಕ್ಷಿಸುವವನನ್ನು ಅಲ್ಲ, ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವವನನ್ನೂ ಅಲ್ಲ; ತನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಕಾಣುವಳು, ಪ್ರಿಯತಮನನ್ನು ನೋಡುವಳು. ಅವನ ಮಕ್ಕಳು ಅತನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ನೋಡುವರು? ಪ್ರೀತಿಸುವ ತಂದೆಯನ್ನು, ಶಿಕ್ಷಿಸುವವನನ್ನೂ ಅಲ್ಲ,

ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುವವನನ್ನೂ ಅಲ್ಲೂ ಇದರಂತೆಯೇ ಭಗವಂತನ ಮಕ್ಕಳು ಅವನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕ ನನ್ನ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಫಲ ಕೊಡುವವನನ್ನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರು ಹೀಗೆಯಿಸಿದ್ದಿನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಅಂಜುವರು, ನಡುಗುವರು. ಭಗವಂತ ಶಿಕ್ಷಕ, ವರದಾಯಕ ಎಂಬ ಭಯಂಕರ ಭಾವನೆಯು ಕಾಡುಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ರೂಗಿರಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಅತ್ಯಂತ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದರೂ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾಗಿರುತ್ತಿರು. ಅವರಿಗೆ ಈ ಭಾವನೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾರು ಭಕ್ತರಾಗಿರುವರೋ, ಯಾರಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಜಾಗೃತವಾಗಿದೆಯೋ, ಅವರಿಗೆ ಅಂತಹವೆಲ್ಲ ಬಾಲೀಶ ಹಾಗೂ ಮೂರಿಭಾವನೆಗಳು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಂಜಿಕೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನೇಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮೂರನೆಯದು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಿತಿ. ಪ್ರೇಮವೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆದರ್ಶ. ಮೊದಲನೇ ಏರಡು ಅಂತಸ್ತುಗಳನ್ನು ದಾಟಿಹೋದ ಮೇಲೆ, ವ್ಯಾಪಾರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಅಂಜಿಕೆಯನ್ನು ಕಿರ್ತೋಗೆದ ಮೇಲೆ, ಅನವರತವೂ ಪ್ರೇಮವೇ ಪರಮೋತ್ಸಂಖ್ಯೆ ಆದರ್ಶವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೂಪವತಿಯಾದ ಸ್ತ್ರೀಯ ಕುರೂಪಿಯಾದ ಪುರುಷನಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ! ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಯುವಕ ಕುರೂಪಿ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ! ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಆರ್ಕಣ್ಟ ಯಾವುದು? ಹೊರಗಿನವರು ಸುಂದರ ಯುವಕನನ್ನೋ ಅಥವಾ ಯುವತಿಯನ್ನೋ ನೋಡುವರು. ಆದರೆ ಪ್ರೇಮಿ ಹಾಗಲೂ. ಪ್ರೇಮಿಗೆ ತನ್ನ ಶ್ರಿಯತಮೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲದ ಪರಮೋತ್ಸಂಖ್ಯೆ ಲಾವ ಓದಿ ಬಿನಿ. ಇದು ಹೇಗೆ? ಕುರೂಪಿಯನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸುವ ನಾರಿ, ತಾನು ಶ್ರೀತಿಸುವ ಪುರುಷನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪರಮೋತ್ಸಂಖ್ಯೆ ಲಾಬಣ್ಯದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಆರೋಪಿಸುವಳು. ಆವಳು ಶ್ರೀತಿಸುವುದು ಪೂಜಿಸುವುದು ಕುರೂಪಿಯನ್ನಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಆದರ್ಶವನ್ನು. ಆ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾತ್ರ. ಆ ಸೂಚನೆಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಆದರ್ಶವನ್ನೇಲ್ಲಾ ಆರೋಪಿಸಿ ಮುಚ್ಚುವಳು. ಇದು ಅವಳ ಆರಾಧನೆಯ ಇಷ್ಟಮೂಲಿಕ ಯಾಗುವುದು. ನಾವು ಶ್ರೀತಿ ಸುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ಸಾಧಾರಣಾಗಿ ರುವ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರು ಇರುವರು. ಆದರೂ ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರಾದುದರಿಂದ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುವರು.

ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ತತ್ವವೇ, ಪ್ರತಿಯೋಬಿನೂ ತನ್ನ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವನು ಎಂಬುದು. ಈ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿಲ್ಲಾ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯ ಜಗತ್ತು ಮಾತ್ರ. ನಾವು ಕಾಣುವ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಆರೋಪಿಸುವು. ಮುತ್ತಿನ ಮಳುವಿನ ಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಮರಳುಕಣವೂಂದು ಸೇರಿ ವೇದನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು. ಈ ವೇದನೆ ಮಳುವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ದ್ರವವನ್ನು ಸ್ರವಿಸಿ ಮರಳುಕಣವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದು; ಇದರಿಂದಲೇ ಸುಂದರವಾದ ಮುತ್ತಾಗುವುದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತು ನಮಗೆ

ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇವು. ದುಜನರು ಈ ಜಗತ್ತಿನ್ನಾ ನರಕಮಯ ವಾಗಿ ಕಾಣುವರು. ಸಜ್ಜನರು ಇದನ್ನು ಸ್ವರ್ಗವಾಯಿವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಪ್ರಣಾಲಿಗಳು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಪೇಮವಾಯಿವಾಗಿ ಕಾಣುವರು. ದೇಷಿ, ದ್ವೇಷದಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡು ವಂತೆ ಕಾಣುವನು. ಜಗತ್ ಕಾಯುವಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಹೋರಾಟವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಂತಾತ್ಮನಿಗೆ ಶಾಂತಿಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಪೂಣಾದ್ರನಿಗೆ ದೇವರಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶದ ಪರಾಕಾಷ್ಟೇಯನ್ನು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಮುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ, ಆದರ್ಶವನ್ನು ಆದರ್ಶದಂತೆ ಷ್ಟೀರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ವಾದ ಸಂತರ್ಯಾಗಳ ತುಮುಲದಿಂದ ಒಂದೇ ಸಲ ಪಾರಾಗುವುದು. ದೇವರನ್ನು ಹೋರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು? ಆದರ್ಶವಂದಿಗೂ ಕಣ್ಣರೆಯಾಗದು. ಅದು ನನ್ನ ಸ್ಥಾವರದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಇರವನ್ನೇ ನಾನು ಅನುಮಾನಿಸಿದಾಗ, ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾರೆನೋ ಅದರಂತೆಯೇ ಆದರ್ಶವನ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾರೆ. ಎಕ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವರು ಸರ್ವಶಕ್ತನಾಗಿ ದಯಾವಾಯನಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇವೆಲ್ಲಾ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು? ಅವನು ಮಾನವ ಹೋಟಿಗೆ ಮಂಗಳಪ್ರದಾಯಕನೋ, ಪ್ರಜಾಪೀಠಕ ನಂತೆ ಅವನು ನಮ್ಮನ್ನು ನೇರೆಡುತ್ತಿರುವನೋ ಅದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಭಕ್ತನು ಶಿಕ್ಷೆ, ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಮೀರಿಹೋಗಿರುವನು; ಭಯ, ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಿರುವನು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಿಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೀರಿಹೋಗಿರುವನು. ಅವನಿಗೆ ಪೇಮಾದರ್ಶ ಹೊಂದು ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಶ್ವ ಪೇಮದ ಒಂದು ಆವಿಭಾವ ಎಂಬುದೊಂದು ಸ್ವತ್ಸಿದ್ಧ ಪ್ರಮಾಣವಲ್ಲವೇ? ಈ ಒಂದು ಕಣ ಮತ್ತೊಂದು ಕಣದೊಂದಿಗೆ, ಅನ್ನ ಅನ್ನವಿನೊಂದಿಗೆ ನೇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಗ್ರಹಗಳು ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಯಾವುದು? ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು, ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷನನ್ನು, ಪುರುಷ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನೂ, ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಆಕಣಿಸಿ, ಇದೇ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಕಡೆ ಎಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಯಾವುದು? ಇದೇ ಪೇಮವನ್ನುವುದು. ಅಂತಿಕ್ಕೆ ಕ್ಷಿದ್ಧಕಣದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪರಮೇಶ್ವರನವರೆಗೂ ಇರುವುದೆಲ್ಲಾ ಇದರ ಆವಿಭಾವವೇ. ಸರ್ವಶಕ್ತಿಮಾನ್, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಈ ಪೇಮ. ಯಾವುದು ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಅಚೇತನದಲ್ಲಿ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ಪರಸ್ಪರ ಆಕರ್ಷಣೆಯಂತೆ ಇದೆಯೋ, ಅದೇ ಷ್ಟೀತಿ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ರೂಪ ಎಕಮಾತ್ರ ಪ್ರಚೋದಕ ಶಕ್ತಿ ಇದು. ಆ ಪೇಮಾಕರ್ಷಣೆಯ ವೇಗದಿಂದ ಮಾನವ ಹೋಟಿಗೆ ಕ್ಯಾಸ್ಟ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕೊಡುವನು; ಬುದ್ಧಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಗೆ ತನ್ನ ಜೀವ ದಾನವನ್ನು ಮಾಡುವನು; ತಾಲು ಮಗುವಿಗೆ, ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ಕೊಡುವರು. ಅದೇ ಪೇಮಾಕರ್ಷಣಾದ ಉದ್ದೇಗದಿಂದಲೇ, ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಈಡಾಡಲು

ಜನರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ಅದೇ ಪ್ರೇಮಾಕರ್ಣಣಿಗೆ ಸಿಲುಕಿಯೇ ಕಳ್ಳು ಕಡಿಯುವುದು, ಹೊಲೆಪಾತಕಿ ಹೊಲ್ಲುವುದು. ಆದರೂ ಇಂತಹ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಕ್ತಿಯೋಂದಿದೆ; ಆದರೆ ಆದರ ಆವಿಭಾವವದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣುವುದು. ಇದೋಂದೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಏಕಮಾತ್ರ ಪ್ರಚೋದಕ ಶಕ್ತಿ. ಕಟ್ಟನಿಗೆ ಚಿನ್ನೆದ ಮೇಲೆ ಆಸ್, ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀತಿ ಇದೆ, ಆದರೆ ಅದು ತಪ್ಪದಾರಿಗೆ ತಿರುಗಿರುವುದು. ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಪ ಕೆಲಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಅನಂತ ಶ್ರೀತಿ ಇರುವುದು. ನ್ಯಾಯಾಕ್ರಿನ ನಿರಾತ್ಮಿತರಿಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಡಾಲರುಗಳಿಗೆ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಬರೆದರೆ, ಅದೇ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬು ಕಳ್ಳು ರುಜು ಹಾಕುವನು ಎಂದು ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ಆದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಹೇಗೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡನೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅವನೇ ಜವಾಬ್ದಾರ, ಬೆಳಕಲ್ಲು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಬೆಳ್ಳ ಕನ್ನು ಹೊಗಳುವುದು ಅಥವಾ ತೆಗಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ನಿಸಂಗಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರೇಮ. ಇದೇ ವಿಶ್ವಜಾಲಕ ಶಕ್ತಿ. ಇದಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ವಿಶ್ವವ್ರಕ್ಷಣಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ನುಚ್ಚಿಸುರಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಈ ಪ್ರೇಮವೇ ಈಶ್ವರ.

“ಪ್ರಿಯತಮೇ! ಯಾರೂ ಪತಿಯನ್ನು ಪತಿಗೋಸುಗ ಶ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಪತಿಯಲ್ಲಿ ರುವ ಆತ್ಮನಿಗಾಗಿ; ಯಾರೂ ಸತಿಯನ್ನು ಸತಿಗೋಸುಗ ಶ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಸತಿಯಲ್ಲಿ ರುವ ಆತ್ಮಕಾಗಿ; ಯಾರೂ ಎಂದಿಗೂ ಎನನ್ನೂ ಆತ್ಮನಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯಥಾ ಶ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ.” ನಿಂದಾಸದವಾದ ಸ್ವಾರ್ಥ ಕೂಡ ಪ್ರೇಮದ ಒಂದು ಅಂಶ. ಈ ಆಟದಿಂದ ಹೊರಗೆ ನಿಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯಬೇಡಿ. ದಿವ್ಯ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ಅಂಕವಾದ ಮೇಲೆ ಅಂಕದಂತೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಧ್ಯತ ಸ್ವಷ್ಟಿನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮರಸ್ಯಮೇಳಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ. ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಪ್ರೇಮದ ಅನಂತ ದೃಶ್ಯಗಳು. ಸ್ವಾರ್ಥದ ಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಜೀವ ವಿಕಾಸವಾಗುವುದು. ಮಕ್ಕಳಾದ ಮೇಲೆ ಹಲವಾಗುವುದು; ಹೀಗೆ ಮಾನವ,

ಪ್ರಾಣಿಯೆಲ್ಲ ತನ್ನದಾಗುವವರೆಗೆ, ವಿಶ್ವವೇ ತನ್ನದಾಗುವವರೆಗೆ ವಿಶಾಲವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುವನು. ವಿಶ್ವ ಪ್ರೇಮದ ವಿನಿಯಾಗುವನು, ಅನಂತ ಪ್ರೇಮವಾಗುವನು. ಆ ಪ್ರೇಮವೇ ಈಶ್ವರ.

ಹೀಗೆ ಪರಾಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವೆವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆಕಾರ ಪ್ರತಿಕಾರ ಮಾಯವಾಗುವುವು. ಯಾರು ಅದನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರೋ ಅವರು ಯಾವ ಪಂಥಕ್ಕೂ ಸೇರಲಾರರು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಥಗಳೂ ಅವರಲ್ಲಿರುವವು. ಅವನು ಸೇರುವುದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ? ಎಲ್ಲಾ ಚಚುರ್ದೆವಸ್ತುನಗಳೂ ಅವನಲ್ಲಿರುವವು. ಅವನನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೊಡ್ಡ ಚಚುರ್ದೆ ಎಲ್ಲಿರುವುದು? ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೆಲವು ಆಚಾರಗಳ ಬೇಲಿಯೋಳಗೆ ಇರಲಾರ. ಯಾವ ಅನಂತ ಪ್ರೇಮದೊಂದಿಗೆ ಅವನು ಐಕ್ಯನಾಗಿರುವವನೋ ಅದಕ್ಕೆ

ಪರಿಮಿತಿ ಎಲ್ಲಿರುವದು? ಈ ಪ್ರೇಮಾದರ್ಶನವನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತವೆ. ನಮಗೆ ಈ ಪ್ರೇಮದ ಪರಿಚಯ ವಿದ್ವರೂ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಪರಸ್ಪರ ಅನುರಾಗ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಇದರ ಆವಿಭಾವವ ಗಳು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದರೂ, ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದ ಭಕ್ತರು ಮಹಾತ್ಮರು ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಖಾಷಾಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಸಾಲದೆ, ಶೈಗಂಗಾರಭಾವನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಾಂತರಿಸಿ ಅದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿ ಪ್ರೇಮದ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವರು.

ಯೆಹೊಡ್ಡಿ ರಾಜಾರ್ಥಿ ಹಿಂಗ ಹಾಡಿದನು, ಭರತವಿಂಡದ ಭಕ್ತರೂ ಹಿಂಗ ಹಾಡಿದರು; “ಶ್ರೀಯತೆಮಯೇ! ನಿನ್ನ ಮುದ್ದು ತುಟಿಯ ಒಂದು ಚುಂಬನವಾದ ಮೇಲೆ ಎಂದಿಗೂ ನಿನ್ನ ಮೇಲಿನ ಹಂಬಲ ಹೆಚ್ಚುವುದು! ದುಃಖ ಶಮನವಾಗುವುದು. ಭಾತ ಭವಿಷ್ಯತ್ ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆಯುವೆನು. ನಿನ್ನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯೋಚಿಸುವೆನು.” ಉಳಿದಲ್ಲಿ ಆಸೆಗಳು ಮಾಯವಾದ ಮೇಲೆ ಇರುವುದೇ ಪ್ರೇಮಾನ್ವಾದ. “ಮುಕ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು? ಉದ್ಧಾರವಾಗಲೂ ಯಾರು ಯತ್ನಿಸುವರು? ಪೂರ್ಣವಾಗುವ ಇಚ್ಛೆ ತಾನೇ ಯಾರಿಗೆ ಇದೆ? ಸಾತ್ವತಂತ್ಯ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು?” ಎನ್ನುವನು ಈಶ್ವರಾನುರಾಗ.

“ನನಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಬೇಡ, ಆರೋಗ್ಯ ಬೇಡ, ನನಗೆ ಸೌಂದರ್ಯ ಬೇಡ, ಬುದ್ಧಿ ಬೇಡ; ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಹಲವು ಪಾಪಗಳ ಮಧ್ಯ ನಾನು ಪದೇ ಪದೇ ಜನಿಸಿದರೂ ಗೊಣಿಗಾಡುವೆಂದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಶ್ರೀತಿಗೋಚರಿಗಾಗಿ ಶ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ.” ಈ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರದೋರುವ ಪ್ರೇಮಾಧಿಕ್ಯವಿದು; ಇದು ಅತಿ ತೀವ್ರವಾದುದು. ಅತ್ಯತ್ಮಮಾದ ಅತಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುವ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿರುವ ಮಾನವೀಯ ಪ್ರೇಮವೇ ಶ್ರೀಪ್ರಬುಷರ ಪರಸ್ಪರಾನುರಾಗ; ಆದಕಾರಣವೇ ಇಂತಹ ಭವ್ಯವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಗೆಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಈ ಮಾನವೀಯ ಶ್ರೀಯ ಉನ್ನಾದ, ಭಕ್ತರ ದೃಷ್ಟೋನ್ನಾದದ ಅತಿ ಶ್ವೀಣ ಮರುಧ್ವನಿ ಮಾತ್ರ. ನಿಜವಾದ ಈಶ್ವರಾನುರಾಗಳು ಭಗವದ್ಧಕ್ತಿ ಎಂಬ ಅಮೃತವಾನದಿಂದ ಉನ್ನತರಾಗಬಿಯಸುವರು, ಈಶ್ವರಾನುರಾಗಳಾದ ಭಕ್ತರಾಗಬಿಯಸುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದ ಸಂತಮಹಾಪುರುಷರೂ ತಮ್ಮ ಜಡಿ ಸಾಧನೆಯ ಅಮೃತವನ್ನು ಧಾರೆ ಎರಡು ಯಾವ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ಇಚ್ಛಿಸದೆ, ಕೇವಲ ಈಶ್ವರಾನುರಾಗ ಒಂದನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಚರಮ ಗುರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಜೀವನದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಸಾರವನ್ನು ಸುರಿದು, ಅಣಿಮಾಡಿರುವ ಪ್ರೇಮಾಮೃತ ಕಲಶವನ್ನು ಹಿಂರಿ ಮೈಮರೆಯಲೆತ್ತಿಸುವರು. ಶ್ರೀತಿಯ ಫಲ ಶ್ರೀತಿಯೊಂದೆ. ಇದು ಎಂತಹ ಪ್ರತಿಫಲ! ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ದುಃಖವನ್ನೆಲ್ಲ ಮೈಮರೆಸುವುದು ಇದೊಂದೇ: ಭವರೋಗವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವ ಪಾನೀಯ ಇದೊಂದೇ. ಇದರಿಂದ ಮಾನವ ದೃಷ್ಟೋನ್ನತನಾಗುವನು, ತಾನು ಮನುಷ್ಯನೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವನು.

ಕೊನೆಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಪರಪೂರ್ಣ ಏಕತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗುವವು. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ದೃಷ್ಟಿಗಳಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವೆವು. ದೇವರು ಬೇರೆ, ಮಾನವ ಬೇರೆ.

ಅನುರಾಗ ಅವರಿಬ್ಜರ ನಡುವೆ ಬರುವುದು; ಮಾನವ ದೇವರೆಡೆಗೆ ನಡೆಯುವನು, ದೇವರು ಮಾನವನೆಡೆಗೆ ಬಂದಂತೆ ಶೋರುವುದು. ಮಾನವನು ತಂದೆಯಂತೆ ತಾಯಿಯಂತೆ ಸ್ನೇಹಿತ ನಂತೆ ಪ್ರಣಾಯಿಯಂತೆ ಹಲವು ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೂಲಕ ದೇವರನ್ನು ತ್ವರಿತಿಸಿ, ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ಆರಾಧನೆಯ ಇಷ್ಟ ದೈವದಲ್ಲಿ ತನ್ನಯನಾದಾಗ ಪರಾಕಾಷ್ಯೇಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವನು. “ನಾನೇ ನೀನು, ನೀನೇ ನಾನು, ನಿನ್ನ ಪೂಜೆಯೇ ನನ್ನ ಪೂಜೆ, ನನ್ನ ಪೂಜೆಯೇ ನಿನ್ನ ಪೂಜೆ.” ಇಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತಾನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದುದರ ಅಂತಿಮಗುರಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಮೊದಲು ತನಗಾಗಿ ತ್ವರಿತಿ. ಕ್ಷಮ್ಮದ್, ಜೀವನದ ಕಾದಾಟ ತ್ವರಿತಿಯನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ವನಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರೇಮದ ಪ್ರಾರ್ಥಣೆಪ್ರಕಾಶ ಬೆಳಗಿತು; ಅಂದು ಕ್ಷಮ್ಮದ್ ಜೀವವು ಪರಮಾತ್ಮನಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಹೊರಗೆ ಇರುವ ದೇವರು, ಅನಂತರ ವಿಶ್ವಪ್ರೇಮವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದನು. ಮಾನವನೂ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿದನು. ಅವನೂ ದೇವರನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಮೊದಲು ತನ್ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಭಾರದ ಅಸೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊರಗೆ ಎಸೆಯುತ್ತ ಬಂದನು. ಆಸೆಯೋಂದಿಗೆ ಸಾಫ್ಟ್‌ ಮಾಯವಾಯಿತು. ತುತ್ತತುದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮಿ ಪ್ರೇಯಸಿ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಕಂಡವು.

೨. ಜಡಭರತ್¹

(ಕ್ಯಾಲಿಪೋನಿಯಾದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಹಿಂದೆ ಭರತನೆಂಬ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಇದ್ದ. ಹೊರಗಿನವರು ಯಾವ ದೇಶವನ್ನು ಇಂದಿಯಾ ಎಂದು ಕರೆಯುವರೋ ಅದು ಆ ದೇಶದವರಿಗೆ ಭಾರತವರ್ಷ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ಕೂಡ ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಲೋಕ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಲ್ಲಾ ಮಗನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಶ್ವರ್ಯ ಸುಖ ಭೋಗಣನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿ, ವಾನಪ್ರಸ್ಥನಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಏಕಮಾತ್ರ ಸತ್ಯವಾದ ಆಶ್ಚರ್ಯನನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಂಧನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೆತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಕೃತಿಯ ನಾಗಲೀ, ಬಾಹ್ಯಣನಾಗಲೀ, ವೈಶ್ಯನಾಗಲೀ, ಶಾದ್ರಾನಾಗಲೀ, ಗಂಡಸಾಗಲೀ, ಹಂಗಸಾಗಲೀ, ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ಈ ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ವಿಮುಖಿರಾಗಲಾರರು. ಸಹೋದರ, ಪತಿ, ತಿತ್ತ, ಸುತ, ಸತಿ, ತಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳೂ, ಆಶ್ಚರ್ಯನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿರುವ ಬಂಧನ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕೆತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಯ್ಯಬುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ.

ಭರತ ಮಹಾರಾಜ ವ್ಯಾಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಗನಿಗೊಟ್ಟಿಸಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದನು. ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದವನು, ಚಿನ್ನಬೆಳ್ಳಿಯಿಂದ ಕೆತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ಅಮೃತಶಿಲಾಸೌಧಗಳಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದವನು, ವಜ್ರ ವೈಧಾಯ್ಯ ಕೆತ್ತನೆಯ ಬಟ್ಟಲಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜ, ತನ್ನ ಕೃಗಳಿಂದಲೇ ಮಲ್ಲಿನಿಂದ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ, ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಣಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಆಯ್ದು ತಂದ ಕಂದಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಸುತ್ತ ಅಂತಯ್ಯಾಮಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ದಿನ, ಮಾಸ, ವರುಷಗಳು ಕಳೆದವು. ಒಂದು ದಿನ ಜಿಂಕೆಯೊಂದು ಆ ರಾಜಿಷ್ಟಿಯು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಬಂದಿತು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿಂಹ ಅನತೆದೂರದಲ್ಲಿ ಫೆಜೆಸಿತು. ಜಿಂಕೆಗೆ ಬಹಳ ಭಯವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯದೆ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲು ನೆಗೆಲುತ್ತಿತು. ಜಿಂಕೆ ಗಭಿರಣಿಯಾಗಿತ್ತು. ಭಯಗ್ರಸ್ತವಾಗಿ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಹಾರುವಾಗ ಮರಿಹಾಕ ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು. ಮರಿ ನೀರಿಗೆ ಬಿದ್ದ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ದೃಶ್ಯವು ದೂರೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಿತು. ರಾಜನು ಧ್ಯಾನದಿಂದೆದ್ದು ಆ ಮರಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಪಣಶಾಲೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಬೆಂಕಿ ಹಕ್ಕಿಸಿ ಮರಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ, ಮುದಿಸಿ, ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಆ ದಯಾಪೂರಿತನಾದ ರಾಜ ಆದನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಗರಿಕೆ ಮುಲ್ಲು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದನು. ನಿವೃತ್ತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಪಿತ್ರಸಹಜ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮರಿ ಬೆಳೆದು ಚೆನ್ನಾದ ಜಿಂಕೆಯಾಯಿತು. ಆ ರಾಜನು ಅಧಿಕಾರ, ಅಂತಸ್ತು, ಬಂಧುಬಳಗಗಳ

¹C.W. Vol. IV. P. 111

ಆಕರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಬಂದವನು ಇಲ್ಲಿ ತಾನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಜಿಂಕೆಮರಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ನಾದನು. ಜಿಂಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪೇಮು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಜಿಂಕೆ ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ರಾಜುಮಣಿ ವ್ಯಾಕುಲನಾಗಿ ಕಾತುರಪಡ್ತಿದ್ದನು. ಅಯೋ ಪಾಪ, ಆ ಮರಿಯನ್ನು ಯಾವುದೋ ಹುಲಿ ಹಿಡಿರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನೋ ವಿಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು, ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಚಿಂತಾಕ್ರಿಯಾಗುವನು.

ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳು ಕಳೆದವು. ಒಂದು ದಿನ ಮೃತ್ಯು ಬಂತು. ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇವನು ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುವ ಬದಲು ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ತನ್ನ ಶ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ಆ ಜಿಂಕೆಯ ದುಃಖಿದ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಅವನು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟನು. ಇದರಿಂದ ಅವನು ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆಯಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಆದರೆ ಯಾವ ಕರ್ಮವೂ ನಾಶವಾಗಲಾರದು. ಅವನು ರಾಜನಾಗಿದ್ದಾಗು, ಖುಷಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಫಲಿಸಿದವು. ಈಗ ಜಿಂಕೆ ಜಾತಿ ಸ್ವರವಾಗಿತ್ತು. ಜಿಂಕೆಯು ದೇಹದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಮೂಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಜ್ಞಾಪಕವಿತ್ತು. ತನ್ನ ಬಳಗದ ಜಿಂಕೆಯಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ದೂರಹೋಗಿ ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು. ಯಾಗಿಯಜ್ಞಗಳಿಗೆ ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ಅರ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪರಿಣಾಮಾಲೆಯ ಸಮೀಕ್ಷಾದಲ್ಲಿ ಮೇರುತ್ತಿತ್ತು.

ಜಿಂಕೆ ಜನ್ಮವನ್ನು ಬಾಳಿ ಆದಮೇಲೆ, ಅವನು ಕಾಲವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಕಿರಿಯ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿಜ್ಞಾಪಕವಿತ್ತು. ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪಾಪವ್ಯಾಘಾತ ಬಳೆಗೆ ಬೀಳುವು ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಮಗು ಬೆಳೆದಂತೆ ಬಲವಾಗಿ ಧ್ಯಾತವಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಆಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲಿ ಬೀಳುವೆನೋ ಎಂದು ಜಡನಂತೆ, ಹುಷ್ಣನಂತೆ ಇದ್ದನು. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಂತರಾಕ್ತಿ ನನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಪ್ರಾರಭಕರ್ಮವನ್ನು ಸರ್ವೇಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದನು. ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ತಂದೆ ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳು ಆಸಿಯನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ಕೊನೆಯವನು ಮಾಗ, ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವನ ಪಾಲನ್ನು ಇವರೇ ಕಸಿದುಕೊಂಡರು. ಅವನು ಪ್ರಾಣದಿಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ್ಪ ಆಹಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟೇ ಅವರಿಗೆ ಕೊನೆಯ ತಮ್ಮನ ಮೇಲಿದ್ದ ದಂಯಿ. ಅಣಿನ ಹಂಡತಿಯರು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಬಹಳ ಕೂರವಾಗಿ ಇವನ ಹತ್ತಿರ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೇಳುವುದನೇಲ್ಲಾ ಇವನಿಗೆ ಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅವನನ್ನು ಬಹಳ ನಿರ್ದೇಶ ಯಾರಿದ್ದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವನು ಕೋಪವನ್ನಾಗಲೇ, ಅಂಜಿಕೆಯನ್ನಾಗಲೇ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೂಡಾ ಆಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವನನ್ನು ವಿಪರೀತ ಹಿಂಸಿಸಿದರೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ಗಂಟೆಗಳು ಒಂದು

ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು ಅವರ ಕೋಪವೆಲ್ಲ ಶಮನವಾದ ಮೇಲೆ ಮನಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು.

ಒಂದು ದಿನ ಭರತನ ಅಣ್ಣಂದಿರ ಹೆಂಡತಿಯರು ಎಂದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿರ್ದಯರಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಕಾಡಿದಾಗ, ಅವನು ಮನಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಮರದ ನೆರಳ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ದೇಶದ ರಾಜನು ಚೋಯಿಗಳು ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯೆಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಇದ್ದಕ್ಕಿದಂತೆಯೇ ಖಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದನು. ಅವನು ಬದಲು ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಅವರ ಕಡೆಯವರು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಮರದಕೆಳಗೆ ಇದ್ದ ಜಡಭರತನನ್ನು ಕಂಡರು. ಅವನು ದೃಢಕಾಯನಾದ ಯುವಕನಾಗಿ ದ್ದನು. ಖಾಯಿಲೆಯಾದವನ ಬದಲು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊರುತ್ತಿರ್ಯಾಯಾ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಭರತ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದನು. ಅವನು ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜನ ಕಡೆಯ ವರು ಅವನಿಗೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿದರು. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಆಡದೆ ಭರತ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಜನ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ದೊರೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ರಾಜ ಹೊಸಬಿನಿಗೆ “ಮೂರ್ವಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊ, ನಿನ್ನ ಹೆಗಲು ನೋಯತ್ತಿದ್ದರೇ” ಎಂದ. ಭರತ ಆಗ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯ ಹಿಡಿಯನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಬಾರಿ ಮಾತನಾಡಿದನು. “ಹೇ ರಾಜ ನೀನು ಯಾರನ್ನು ಮೂರ್ವಿನೆನ್ನುವೆ? ಯಾರಿಗೆ ನೀನು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಇಳಿಸು ಎಂದು ಹೇಳತ್ತಿರುವೆ? ಯಾರಿಗೆ ನೋವು ಎನ್ನುವೆ? ನೀನು ಯಾರನ್ನು ‘ನೀನು’ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವೆ? ಹೇ ರಾಜ, ‘ನೀನು’ ಎಂದರೆ ಈ ಮಾಂದ ಮುದ್ದೆಯಾದರೆ ಇದು ನಿನ್ನ ದೇಹದಂತೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಜಡ, ಇದಕ್ಕೆ ದೇಹಾಲಸ್ಯ ನೋವು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲ. ಇದು ಮನಸ್ಸಾದರೆ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆಯೇ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ‘ನೀನು’ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಮೀರಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಯಿಸಿದರೆ ಆದೇ ಆತ್ಮ. ಅದು ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ, ಆದೇ ನಿನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಅದೊಂದೇ ವಿಶ್ವದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇರುವುದು. ರಾಜ, ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಎಂದಾದರೂ ದಣವಾಗುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದೆಯಾ? ಅದಕ್ಕೆ ಎಂದಾದರೂ ಆಲಸ್ಯ ಆಗುವುದೇ? ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ನೋವಾಗುವುದೇ? ಓ ರಾಜ, ಈ ದೇಹವು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹಾರಾಡುವ ಕ್ರಿಯಾಗಳನ್ನು ತುಳಿಯುವುದು ನನಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಡಾದಿದ್ದಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಆತ್ಮ ನಿಗೆ ಸಾಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ದುಭ್ರಾತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯ ಹಿಡಿಯನ್ನು ಎಂದೂ ಹೊರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆತ್ಮ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, ವಿಭೂ.” ಹೀಗೆ ಜಡಭರತ ಆತ್ಮವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ಶೈಷ್ವಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅದ್ವಿತವಾಗಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿದನು. ಪಾಂಡಿತ, ಬುದ್ಧ, ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಸಮಾನರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮೆರಯುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಿಂದ ಇಳಿದು ಜಡಭರತನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು: “ಹೇ ಮಹಾನುಭಾವ, ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊರು ಎಂದಾಗ ತಾವು ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಗಳು ಎಂದು ನನಗೆ ಗೌತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ” ಎಂದ. ಭರತ ಅವನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಹೊರಟಿ. ಅವನು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜೀವನದ ಗಳಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ. ಭರತನು ದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದಾಗ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾದನು.

ಃ. ಪ್ರಾಣದ¹

(ಕ್ಯಾಲಿಪೋನಿಯಾದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ದೃತ್ಯರ ರಾಜನಾಗಿದ್ದ. ದೇವತೆ ಮತ್ತು ದೃತ್ಯರು ಒಂದೇ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಗಳಿಂದ ಜನಿಸಿದವರಾದರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಪರಸ್ಪರ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾನವರು ಕೊಡುವ ಆಹಮಿಗಳು ದೃತ್ಯರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಆಳುವದಾಗಲೇ ಅದರ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಲೇ, ಯಾವುದರೂಂದಿಗೂ ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ದೃತ್ಯರು ಬಲಶಾಲಿಗಳಾಗಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಓಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ಸರ್ವಾಂತಯಾರ್ಥಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಹಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ದೃತ್ಯರನ್ನು ಓಡಿಸಿ ಪುನಃ ದೇವತೆಗಳು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. ದೃತ್ಯೇಶನಾದ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ತನ್ನ ಸರದಿ ಬಂದಾಗ ತನ್ನ ದಾಯಾದಿಗಳಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ, ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಈ ಪ್ರಭ್ರಿತ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಸ್ವರ್ಗ, ಅಸುರರಿಂದ ತುಂಬಿದ ಪಾತಾಳ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಆಳುತ್ತೊಡಗಿದ. ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ತಾನೇ ಮೂರು ಲೋಕಗಳಿಗೂ ಒಡೆಯನೆಂದೂ, ತಾನಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ದೇವರೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ವಾಂತಯಾರ್ಥಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಪೂಜಿಸಕೂಡದೆಂದೂ ಇಂದಿನಿಂದ ಪೂಜೆಯೆಲ್ಲಾ ತನಗೇ ಆಗಬೇಕೆಂದೂ ಕಟ್ಟಿಪ್ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದನು.

ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿಗೆ ಪ್ರಾಣದನೆಂಬ ಮಗನಿದ್ದ. ಪ್ರಾಣದ ಬಾಲ್ಯಾರಭ್ಯದಿಂದಲೂ ಭಗವಂತನ ಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದ. ಅವನು ಸಣ್ಣ ಮಗುವಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಅವನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ತಾನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕೆಂದುಹೊಂಡಿದ್ದ ಆನಿಷ್ಟ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲ ಮಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಎಂಬ ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ, ವಿಧೇಯತೆಯನ್ನು ಬಲಾಕ್ಷರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ಚಂಡ ಮತ್ತು ಅಮರಕ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಗುರುಗಳ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಮಗನನ್ನು ಒಳಿಸಿದನು. ಪ್ರಾಣದನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಡ ಕೇಳದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಟ್ಟಿಪ್ಪತ್ತೆ ಇತ್ತನು. ಗುರುಗಳು ಹುಡುಗನನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆಶನ ಓರಗೆಯ ಹುಡುಗರೂಂದಿಗೆ ಓದಲು ಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಹುಡುಗ ಪ್ರಾಣದ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಓದನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಬದಲು ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪೂಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಇತರ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಗುರುಗಳಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಅವರು ಅಂಜಿದರು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಪ್ರಚಂಡ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನ ಕೋಪಕ್ಕೆ

¹C.W. Vol. IV. P. 115

ಪಾತ್ರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ಅಂತಹ ಚೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶ ದನು ತೊಡಗದಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಪ್ರಹಾದ ಹೇಗೆ ಉಸಿರಾದುವುದನ್ನು ಬಿಡಲಾರನೋ ಹಾಗೆಯೇ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದನ್ನಾಗಲೀ, ಅವನನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಚೋಧಿಸುವುದನ್ನಾಗಲೀ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತೋರುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಪ್ರಹಾದನು ತಾನು ಮಾತ್ರ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಲ್ಲ, ಇತರರಿಗೂ ಅದನ್ನು ಚೋಧಿಸಿ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬ ಭಯಂಕರವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ರಾಜನಿಗೆ ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದರು.

ರಾಜ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ರೇಗಿಹೋಗಿ ಮಗನನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದನು. ಮಗು ಏಂ ಉಪಾಯದಿಂದ ನಯವಾದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಬಿಡು, ರಾಜನಾದ ತಾನೊಬ್ಬನು ಮಾತ್ರ ಪೂಜೆಗೆ ಯೋಗ್ಯನಾದವನು ಎಂದನು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರನಃ ಪ್ರನಃ ಮಗು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ವಿಷ್ಣು ಒಬ್ಬನೇ ಪೂಜೆಗೆ ಯೋಗ್ಯನಾದ ದೇವರಂದೂ, ರಾಜನು ಕೂಡ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ರಾಜನಾಗಿರುವ ನೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ರಾಜನು ಕೋಪಕ್ಕೆ ಮಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣ ಮುದುಗನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿ ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ದೇತ್ಯರು ಮುದುಗನನ್ನು ಮೊನಚಾದ ಅಸ್ತಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದರು. ಆದರೆ ಪ್ರಹಾದನ ಮನಸ್ಸು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಿನವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಬಾಧೆಯೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ರಾಜನಾದ ತಂದೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅಂಜಿದನು. ಆದರೆ ರಾಕ್ಷಸನ ಕೋಪ ಉಕ್ಕೇರಲು ಮಗುವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಹಲವು ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರ ಹಿಂಸಾಂಶನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿಕೊಡಿದನು. ಒಂದು ಆನೆಯಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ತುಳಿಸಿ ಎಂದನು. ಆ ಮದಕರಿ ಒಂದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಲ್ಲನ್ನು ಹೇಗೆ ನಾಶಮಾಡಲಾರದೋ ಹಾಗೆ ಪ್ರಹಾದನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲೇ ಹೋಯಿತು. ಇದರಿಂದಲೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ರಾಜ ಒಂದು ಕಡಿದಾದ ಸ್ಥಳ ದಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ಕೆಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಇದನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು. ವಿಷ್ಣು ಪ್ರಹಾದನ ಹ್ಯಾದಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದುದರಿಂದ ಹೊವಿನಸಳು ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಧರೆಯಮೇಲೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಿಡ್ಡನು. ವಿಷ, ಬೆಂಕಿ, ಉಪವಾಸ, ಬಾವಿಗೆ ನೂಕುವುದು, ಮಾಟ ಮಂತ್ರ, ಮುಂತಾದುವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದನ್ನು ಪ್ರಯೋಜಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಕೊನೆಗೆ ರಾಜ ಪಾತಾಳದಿಂದ ಘಟಸರ್ವವನ್ನು ತಂದು ಅದರಿಂದ ಪ್ರಹಾದನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಪಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಅವನನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ, ಅವನ ಮೇಲೆ ಬೆಟ್ಟಿಗುಡ್ಡಗಳನ್ನು ಹೇರುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಹೀಗೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಧಾನವಾಗಿಯಾದರೂ ಮಗು ಸಾಯುವುದೆಂದು ಆಶಿಸಿದನು. ಇಂತಹ ಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಯಾದರೂ

ಮಗು “ವಿಶೇಷನಾದ ವಿಷ್ಣುವೇ, ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ಸುಂದರ ಕಮಲವದನನೆ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕಿದನು. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಾದಾಗ ವಿಷ್ಣು ತನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವನು, ತನ್ನ ಆಂತರ್ಯಾದಲ್ಲಿರುವನು, ತಾನೇ ವಿಷ್ಣು, ತಾನೇ ಸರ್ವಸ್ವತ್ ಮತ್ತು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಿದನು.

ಮೇಲಿನ ಅನುಭವವಾದೋಡನೆ ಸರ್ಪಬಂಧನ ಕಳಿತು. ಮೇಲಿದ್ದ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಪ್ರೈಯಾದುವು, ಸಮುದ್ರ ಉಳಿ ಪ್ರಹಾದನನ್ನು ಅಲೆಯ ಮೇಲೆ ತೇಲಿಸಿಕೊಂಡು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕರೆಗೆ ತಂದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಪ್ರಹಾದ ಅಲ್ಲಿನಿಂತಾಗ, ತಾನೊಬ್ಬಿದ್ದೇತ್ತೆ, ತನಗೊಂದು ದೇಹ ವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೇ ಮರೆತನು. ತಾನೇ ವಿಶ್ವ, ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ತನ್ನಿಂದ ಆವಿಭಾವಿಸುತ್ತಿದೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿಯಾವುದೂ ತನ್ನನ್ನು ನಾತ ಮಾಡಲಾರದು, ತಾನೇ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಒಡೆಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದನು. ಆವಿಷ್ಟನ್ವಾದ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಹೀಗೆ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರಹಾದನಿಗೆ ದೇಹ ಜ್ಞಾನ ಬಂದು ತಾನು ಪ್ರಹಾದ ಎಂದು ಅರಿತನು. ಅವನಿಗೆ ದೇಹಭಾವ ಬಂದೋಡನೆಯೆ ದೇವರು ಅಂತರ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿರುವನು, ‘ವಿಷ್ಣುಮಯಂ ಸರ್ವಂ ಇದಂ’ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದನು.

ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುಗೆ ತನ್ನ ದ್ಯೋಷಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ತದೇಕಭಕ್ತನಾದ ಪ್ರಹಾದನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಮಾಡಿದ ಮಾನವ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲಾ ವಿಫಲವಾದ ಮೇಲೆ ಭಯಗ್ರಸ್ತನಾದನು. ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ, ರಾಜ ಪುನಃ ಮಗುವನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆಯಿಸಿ ಮುದುವಾಗಿ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಕೇಳುವಂತೆ ಪ್ರಯೋಜಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಪ್ರಹಾದ ಅದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ, ಮಗುವಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾದಂತೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬಾಲ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊರೆಯುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ರಾಜನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವಂತೆ ಚಂಡ ಮತ್ತು ಅಮರಕ ಎಂಬ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಈ ಬೋಧನೆಗಳಾವುವೂ ಪ್ರಹಾದನಿಗೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ತನ್ನ ಸಹವಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ತನ್ನ ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ.

ತಂದೆಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಅವನು ಕೋಪದಿಂದ ಉಸ್ತುನಾಗಿ ಮಗನನ್ನು ಬಳಿಗೆ ಕರೆದು ಅವನನ್ನು ಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೆದರಿಸಿ, ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ನಿಂದಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಪ್ರಹಾದ, ವಿಷ್ಣು ಒಬ್ಬನೇ ಆದಿ ಅಂತ್ಯರಹಿತನು, ವಿಭು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ, ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಪೂಜೆಗೆ ಯೋಗ್ಯನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ರಾಜ ಕೋಪದಿಂದ ಗರ್ಜಿಸಿ “ಎಲ್ಲೆ ಪಾಠಿ, ವಿಷ್ಣು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದರೆ ಎದುರಿಗಿರುವ ಕಂಬದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬಾರದು?” ಎಂದನು. ಪ್ರಹಾದ, “ಹೌದು, ಅಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇರುವನು” ಎಂದು ನಮ್ಮನಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. “ಹಾಗಾದರೆ ಅವನು ನಿನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹಿರಿದ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಎದುರಿಗಿರುವ ಕಂಬವನ್ನು ಒಡೆದನು. ತಕ್ಷಣ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಗರ್ಜನೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಆ ಕಂಬದಿಂದ ವಿಷ್ಣು ಉಗ್ರನರಸಿಂಹ ನಂತೆ ಬಂದುದನ್ನು ನೋಡಿದನು. ದೃತ್ಯಕೆಲ್ಲಾ ಅಂಚಿ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಯಾಗಿ ಒಡಿಹೋದರು.

೨೭ ಸಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ಲೇಷೆ

ಆದರೆ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ಅವನೊಡನೆ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹೋರಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಸತ್ತು ಹೋದನು.

ದೇವತೆಗಳು ಆಗ ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಸ್ತುತಿಸತೋಡಗಿದರು. ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ದೇವರಿಗೆ ನಮಸಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೊಂಡಾಡತೋಡಗಿದನು. ವಿಷ್ಣು ಇವನನ್ನು “ಮಗು ಪ್ರಹ್ಲಾದ ನಿನಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೇಳು. ನೀನು ನನ್ನ ಮಗ, ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರನು. ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಕೇಳು” ಎಂದನು. ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಭಕ್ತಿಪರವಶನಾಗಿ “ಹರ, ನಾನು ನಿನ್ನ ದರ್ಶನ ಪಡೆದೆ. ನನಗೆ ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು. ನನಗೆ ಜಗತ್ತು ಅಥವಾ ಸ್ವರ್ಗದ ಆಸೆಯನ್ನು ತೋರಬೇದ” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡ. “ಆದರೂ ಮಗು ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೇಳು” ಎಂದ ವಿಷ್ಣು. ಆಗ ಪ್ರಹ್ಲಾದ “ಅವಿವೇಕಗಳು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಆಸ್ತಕಿಯಿಂದ ನೋಡುವರೋ, ಅದೇ ಆಸ್ತಕಿ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಮೇಲಿರಲಿ. ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಅದೇ ಉತ್ತಂತ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಇರಲಿ, ಆದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೂಸುಗವಾಗಲೀ” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು.

ಆಗ ವಿಷ್ಣು ಇಂತೆಂದನು: “ನನ್ನ ಪರಮಭಕ್ತನೆ, ನೀನು ಎಂದಿಗೂ ಏನನ್ನೂ ಆಶಿಸದೆ ಇದ್ದರೂ ಈ ಕಲ್ಪದ ಹೊನೆಯವರಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ, ಮನಸ್ಸನ್ನೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಹಲವು ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡು. ಕಾಲಾ ನಂತರ ನೀನು ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ನನ್ನನ್ನು ಸೇರುವೆ.” ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಹೀಗೆ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ವಿಷ್ಣು ಮಾಯವಾದನು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ಬ್ರಹ್ಮನ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ದೈತ್ಯರ ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಲೋಕಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಳಿ. ಜಗತ್ತಿನ ಮಹಾಗುರುಗಳು¹

(೧೯೦೦ರ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೩ನೇ ತಾರೀಖು ಕ್ಯಾಲಿಫೋನಿಯಾದ ಪಸದೆನಾಡಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ
ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಹಿಂದುಗಳ ಸಿದ್ಧಾಂತದಂತೆ ವಿಶ್ವ ಅಲೆಗಳಂತೆ ಕಲಾಂತರಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಮೇಲೆದ್ದು ಶಿಖರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವುದು. ಅಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಇರುವುದು. ಅನಂತರ ಅಲೆಯಾಗಿ ಪುನಃ ಮೇಲೇಳುವುದು, ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯಾವುದು ಸಮಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವೋ ಆದೇ ಅದರ ಅಂಶಗಳಿಗಲ್ಲ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಮಾನವನ ಪ್ರಗತಿ ಇರುವುದು ಹೀಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಇರುವುದು ಹೀಗೆ. ಅವು ಏಳುವುವು, ಬೀಳುವುವು. ಎದ್ದರೂ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುವು, ಪುನಃ ಹೆಚ್ಚು ರಭಸದಿಂದ ಏಳುವುದು, ಈ ಚಲನೆಯಾವಾಗಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವುದು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಚಲನೆ ಇರುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಖಳು ಬೀಳು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ದೇಶವು ಅವನತಿಯ ಕಡೆ ಧಾರ್ಮಿಸುವುದು, ಎಲ್ಲಾ ಜೊರು ಜೊರಾಗುವಂತೆ ತೋರುವುದು. ಪುನಃ ಅದು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮೇಲೇಳುವುದು. ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಲೆ ಬರುವುದು. ಅದು ಉಬ್ಬರದ ಅಲೆ ಇರಬಹುದು. ಆ ಅಲೆಯ ತುತ್ತ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಸಂದೇಶವಾಹಕನೊಬ್ಬ ಮಹಾಪರುಷನು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವನು. ಅವನೇ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ. ಅವನೇ ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ವಸ್ತು ಕೂಡ ಆಗುವನು. ಅಲೆಯನ್ನು ಮೇಲೇಳುವಂತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸುವವನು ಅವನೇ, ದೇಶ ಮೇಲೇಳುವಂತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸುವವನು ಅವನೇ, ಆದರೆ ಯಾವುದು ಅಲೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದೋ ಆದೇ ಶಕ್ತಿ ಈ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು. ಇವರೆಡಕ್ಕೂ ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬೀರುವನು, ಅನಂತರ ಸಮಾಜ ಅವನನ್ನು ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಇವರೇ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಚಿಂತಕರು. ಇವರೇ ಪ್ರವಾದಿಗಳು, ದೇವದೂತರು, ಭಗವಂತನ ಅವಶಾರಗಳು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಧರ್ಮ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ, ಸಾಧ್ಯ. ಒಬ್ಬನೇ ಪ್ರವಾದಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಒಬ್ಬನೇ ಅವಶಾರ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ, ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಜನ ಆಲೋಚಿಸುವರು. ಆದರೆ ಆ ಭಾವನೆ ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ವಿಖ್ಯಾತ ದೇವದೂತರ ಜೀವನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅದೊಂದನ್ನು

¹C.W. Vol. IV P. 120

ಮಾತ್ರ, ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ತೋರುವುದು. ಇವುಗಳ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಮರಸ್ಯ ವಿದೆಯೆ ಹೊರತು ಒಂದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಜನಾಂಗಗಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಜನಾಂಗ ಮಾತ್ರ ಸುಖ ಅನುಭವಿಸಲು ಒಂದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ ಹೀಗೆ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದ್ವೇಯವಿಲ್ಲ. ಜನಾಂಗಗಳ ದ್ವೇ ಸಾಮರಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಪಾತ್ರವಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ತಾನು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯವಿದೆ, ಸಾಧಿಸುವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಇವುಗಳ ಮೊತ್ತವೇ ಮಹಾ ಸಾಮರಸ್ಯ.

ಆದಕಾರಣ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನೇ ದೇವದೂತ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಜಗತ್ತನ್ನು ಆಳಲಾರ. ಇದುವರೆಗೆ ಹೀಗೆ ಯಾರೂ ಜಯಪ್ರದರ್ಶಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಹಾಗೆ ಆಗುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಕಾಳಕೆಯಾಗಿ ಕೊಡಬಲ್ಲ. ಆ ಅಂಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದೇವದೂತನೂ ಪರ್ಯಾಯ ಯಾಗಿ ಜಗತ್ತನ್ನೂ ಅದರ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನೂ ಆಳುತ್ತಾನೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹುವಾಲು ಹುಟ್ಟಿ ಸಗುಳೋಪಾಸಕರು. ನಾವೇನೋ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಸರಿ. ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆ ಕೊಡ, ನಮಗೆ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಸೂಲವಾದ ಒಬ್ಬ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಅದು ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಆದರಲ್ಲಿರುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಾವು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಚೋಧನೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಉದಾಹರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವನ್ನು ಮುಂದುವರಿದು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾವು ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಬಹುವಾಲು ಜನರು ಬುದ್ಧಿಕ್ಷರೆಂದು ಆರಾಧಿಸಲ್ಪಡುವ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವಶಾರ ಅರ್ಥವಾ ದೇವದೂತರಿಂದ ಯಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗಿರುವರು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ವೇದಲೀನಿಂದಲೂ ಅಂತಹ ಆರಾಧನೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದರು. ದೇವದೂತರು ಮತ್ತು ಸಂದೇಶಕರನ್ನು ಪ್ರಾಜಿಸುವುದಾಗಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರುವುದಾಗಲೇ, ಯಾವುದನ್ನೂ ಅವರು ಲಕ್ಷ್ಯ ಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಬಂದಾಗ ಒಬ್ಬ ದೇವದೂತನ ಬದಲು ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಪ್ರಾಜಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ನಾವು ವಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗಲಾರೆವು. ನಾವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಜಿಸದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೆ. “ದೇವರೆ, ನಮಗೆ ತಂದೆಯನ್ನು ತೋರು” ಎಂದು ಜನ ನಿಮ್ಮ ದೇವದೂತನನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೇನೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ. “ಯಾರು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡುವನೋ ಅವನು ತಂದೆಯನ್ನು ನೋಡಿರುವನು” ಎಂದನು. ದೇವರನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಎಂದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ಉಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ? ನಾವು ಅವನನ್ನು ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆವು. ಆಕ್ಷೇತನ ಸ್ವಂದನ ಎಲ್ಲಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ನಾವು

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಲಾರೆವು? ನೀವು ಆ ದೀಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡಬಲ್ಲಿರಿ. ಭಗವಂತ ಸರ್ವಾಂತಯಾಮಿ ಎಂಬುದೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಆದರೆ ನಾವು ಈಗ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಅವನನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅವನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಗೃಹಿ ಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಮಾನವನು ದೇವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಅವರು ನಮ್ಮಂತೆ ಬರದೆ ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಬರುವರು. ನಾವು ಭಿಕ್ಷುಕರಂತೆ ಬರುವೆವು. ಅವರು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಂತೆ ಬರುವರು. ನಾವು ಗಸಿಕೆಟ್ಟಿ ಅನಾಧರಂತೆ ದಾರಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಬರುವೆವು. ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಅರ್ಥವೇ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಗೃಹಿಸಲಾರೆವು. ಇಂದು ಒಂದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವು, ನಾಳೆ ಮತ್ತೊಂದು. ನಾವು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯ ಇತ್ತ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಹುಲ್ಲಿನ ಎಣಳನಂತೆ, ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಗರಿಯಂತೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವೆವು.

ಮಾನವ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ಈ ದೇವರೂತರು ಬರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರು ಬರುವಾಗಲೆ ಶಾಪು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವೆವು; ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮುಂದೆ ಇರುವುದು. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಒಂದು ಕೂದಲೆಳೆಯಷ್ಟು ಕಡಲುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ದಿಂದ ಬರುವುದರಿಂದ ಅವರೊಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ತರುವರು. ಅವರು ತಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಲ್ಲಾ ಈ ಮಹಾಪುರುಷರು ಶಾಪು ಬೋಧಿಸುವುದನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ತಕ್ಷಿಸಿದರು ಎಂಬು ದನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ನೀವು ಕೇಳಿರುವಿರಾ ಅಥವಾ ನೋಡಿರುವಿರಾ? ಇಲ್ಲ, ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರೋಭ್ಯರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವರು. ಅವರು ಏಕೆ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು? ಅವರು ಸತ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವರು. ಅವರು ಸತ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ತೋರುತ್ತಾರೆ. ದೇವರಿರುವನೆ ಎಂದು ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಹೌದು ಎನ್ನುತ್ತೇನೆ ನಾನು. ತಕ್ಷಣ ನೀವು ನಿನ್ನ ನಿಲುವಿಗೆ ಆಧಾರವೇನು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಅದನ್ನು ಯುಕ್ತಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದೃಢಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಪಾಪ, ನಾನು ನನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ನೀವು ಕೃಸ್ತನನ್ನು ದೇವರಿರುವನೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಹೌದು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಅವನು. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಮಾಣಿದೆಯೆ, ಎಂದು ಕೇಳಿದರ್ದೆ “ನೋಡಿ ದೇವನನ್ನು” ಎಂದು ಅವನು ತೋರುತ್ತಿದ್ದ. ನೋಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವ. ಯುಕ್ತಿಯ ಕಸರತ್ತು ಅಲ್ಲ, ಅವರೆಂದಿಗೂ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದ ದೃಢತೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವುದು. ನಾನು ಎದುರಿಗಿರುವ ಮೇಜನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ವಾದಿಸಿದರೂ ಈ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಅದು ಕಳೆಯಲಾರದು. ಇದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವ. ಅವರ ಆದರ್ಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶ ಜೀವಿತೋದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ವಾಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿರುವ ನಂಬಿಕೆ ಅಂಥದು. ಈ ಮಹಾ ಪುರುಷರಿಗೆ ಇತರರೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಆತ್ಮಶರ್ದದ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಧಾರಣ ಜನರು “ನೀನು ದೇವರನ್ನು ನಂಬುವೆಯಾ? ಪುನರ್ಜನಸ್ಸು ನಂಬುವೆಯಾ? ನೀನು ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು

ಅಥವಾ ಆ ಮತತತ್ವವನ್ನು ನಂಬುವೆಯಾ?” ಎಂದು ಕೇಳುವರು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ನಂಬಿಕೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಆಶ್ಚರ್ಯದ್ದೀರ್ಘ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಯೋಃ, ಯಾರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದ ವಿಲ್ಲಫೋ ಅವರು ಇತರನ್ನು ಹೇಗೆ ನಂಬಬಲ್ಲರು? ನಾನಿರುವುದೇ ನನಗೆ ಅನುಮಾನ. ಈ ಕ್ಷಣಿ ನಾನು ಇರುವೆನು, ಯಾವುದೂ ನನ್ನನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲಾರದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆನು. ಮರುಕ್ಷಣಿವೇ ಮೃತ್ಯುಭಯದಿಂದ ಕಂಷಿಸುವೆನು. ಈ ಕ್ಷಣಿ ನಾನು ಅಮೃತಾತ್ಮ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆನು. ಮರುಕ್ಷಣಿ ಪೆಟ್ಟೊಂದು ಬಿದಾಗ್ ಅಸಹಾಯಕತೆಯಿಂದ ಒದ್ದಾಡುವೆನು. ನಾನು ಬದುಕಿರುವನೋ ಇಲ್ಲಫೋ ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕ್ಷಣಿ ನಾನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನೆಂದೂ ನೀತಿವಂತನೆಂದೂ ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಮರುಕ್ಷಣಿದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಬದ್ದಾಗ ತತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದ್ದೀರ್ಘ ಇಲ್ಲ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿಕ ಜೀವನದ ತಳಹದಿ ಚೂರುಚೂರಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಈ ಮಹಾಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ ಆವರಲ್ಲಿ ಆದಮೃತ ಆಶ್ಚರ್ಯದ್ದೀ ಇರುವುದು. ಇಂತಹ ಆದ್ದರಿಂದ ಆಶ್ಚರ್ಯದ್ದೀ ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ನಮಗೆ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಈ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೂ ಅದನ್ನು ಹೇಗೋ ವಿವರಿಸಲು ಯಾತ್ರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುವರೋ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜನರು ಇವು ಸಾಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆವು.

ಈ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಜಗತ್ತು ಕೇಳಲೇಬೇಕಾಗುವುದು. ಅವರು ಆದುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಿಬ್ದವೂ ನೇರ. ಆದೊಂದು ಫಿರಂಗಿಯ ಗುಂಡಿನರೆ ಸ್ವೋಚಿಸುವುದು. ಮಾತಿನ ಹಿಂದೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಬರೀ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ನೀವು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಿರೋ, ಹೇಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಣಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವೆಯೋ, ಆದ ರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ನೀವು ವ್ಯಾಕರಣ ಶಿದ್ವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಿರೋ, ಸುಂದರಪದಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿರುವಿರೋ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಇತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೆ, ಇಲ್ಲವೆ, ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದೊಂದು ಕೊಡುವ, ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗ, ಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಳುವುದಲ್ಲ. ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ? ಅದೇ ಮೊದಲನೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ. ಮಾತು ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅಷ್ಟೆ. ಹಲವು ವಿಧದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಾವು ಮಾತನ್ನೇ ಆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕಾರದ ಹಳೆಯ ಶೈಲ್ಯಕವೋಂದರಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ: “ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಗುರುಕುಳಿತುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಗುರು ಹದಿನಾರು ವರುಷದ ಯುವಕ, ಶಿಷ್ಯ ಎಂಬತ್ತು ವರುಷದ ಪ್ರದ್ಧ. ಗುರು ಮೌನವಾಗಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಶಿಷ್ಯನ ಸಂಶಯಗಳಲ್ಲಿ ದೂರವಾದವು.”

ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅವರು ಮಾತನ್ನೇ ಆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವರು; ಅವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವರು. ಅವರು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವರು. ಅವರು ದೇವದೂತರು. ನಾವು ಅವರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಸುವು ಯಾವ ಆಧಿಕಾರ ವಾಳಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೇ? “ಹೋಗಿ ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಸಾರಿ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಹೇಳಿ.” ತನ್ನ ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಶತ್ರು ಅವನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನುರಣಿತ ವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜಗತ್ತು ಯಾರನ್ನು ದೇವದೂತರಂದು ಆರಾಧಿಸುವುದೋ ಅಂತಹ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲನೇವು ಇದನ್ನು ನೋಡುವರಿ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮಹಾಗುರುಗಳೇ ಜೀವಂತ ದೇವರು. ಇವರನ್ನು ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾಜಿಸಬೇಕು? ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾತ್ರಿಸುವೆನು. ನಾನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಷ್ಟು ಅಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ಕೃತಿಮ ಎಂದು ಕಾಣುವುದು. ಅಂತಹ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾಜಿಸುವುದು ಪಾಪ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಾಳಿದ ಇಂತಹ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜೀವನವನ್ನು ಕಣ್ಣಬಿಟ್ಟು ನೋಡುವೆನು. ನಾನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಗವಂತನ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಇವರು ಮೇಲು. ನನ್ನಿಂದ ಏನಾದರೂ ಕದವನನ್ನು ಜ್ಯೇಶ್ವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತಹ ನನ್ನಿಂಥವನು ಎಂತಹ ದಯೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ? ನನ್ನ ಶೈಷ್ವಂ ಕ್ಷಮಾ ಭಾವನೆಯಾದರೂ ಏನು? ಸಾರ್ಥಕವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ನಿಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೆಗೆದು ಹೋಗಬಲ್ಲಿರಿ? ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೆಗೆದು ಹೋಗಬಲ್ಲಿರಿ? ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಗೆ ಬಾಳ್ಳುತ್ತಿರುವಿರೋ ಅದಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತಾವ ಪರಮ ಪ್ರೇಮದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲಿರಿ? ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಲ್ಲವೋ ಅದರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆವು. ಆದಕಾರಣ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲ ನಿಷ್ಪಾಯೋಜನವೇ ಸರಿ. ಈ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ಅಂಶಗಳಿವೆ, ಬರೀ ಆದರ್ಶವಲ್ಲ; ನನ್ನ ಭಾವನೆಗೂ ನಿಲುಕದ ಪ್ರೀತಿ, ದಯೆ, ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಮುಂತಾದುವು ಈ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಈ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮರ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಇವರನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಪ್ರಾಜಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿದೆ? ಇತರರು ತಾನೆ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು? ಒಬ್ಬ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲಾತಿಸುವೆನು. ಮಾತು ಅನುಷ್ಠಾನವಲ್ಲ, ದೇವರು, ನಿರಾಕಾರ ಮುಂತಾದುವನ್ನೆಲ್ಲ, ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಈ ಮಾನವದೇವರೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದ, ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗದ ನಿಜವಾದ ದೇವರು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿರುವನೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ದೇವಾಂತ ಸಂಭೂತರನ್ನು ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದನು, ಮುಂದೆಯೂ ಪ್ರಾಜಿಸುವನು. ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ಸತ್ಯವಿದೆ ಏನ್ನುವುದರ ಶತ್ರು ಅಲ್ಲಿರುವುದು, ಭರವಸ ಅಲ್ಲಿರುವುದು. ಸುಮುನೆ ಅಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತದಿಂದ ಏನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾಜನ?

ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದು ಇದು: ಇಂತಹ ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು, ಮುಂದೆ ಬರುವವರನ್ನು ಪೂರ್ಜಿಸುವುದಕ್ಕೂ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆನು. ಮಗನು ಯಾವ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎದುರಿಗೆ ಬಂದರೂ ತಾಯಿಗೆ ಗೋತ್ತಾಗುವುದು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಆಕೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅವನ ತಾಯಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನ ಬೇಕಾಗುವುದು. ಯಾರೇ ಒಬ್ಬ ದೇವದೂತನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಸತ್ಯ, ಪಾರ್ವತ್ಯ ದೈವಕ್ಕಾವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ, ಇತರರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ನಾನು ನಿಣಾಯಿಸುವುದೇ ನೆಂದರೆ, ನೀವು ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ದೈವಕ್ಕಾವನ್ನು ನೋಡಲಾರಿರಿ. ನೀವು ಕೇವಲ ಪದಗಳನ್ನು ನುಂಗಿರುವಿರಿ; ಹೇಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವಿರೋ ಹಾಗೆಯೋ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಧರ್ಮಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸೇರಿರುವಿರಿ ಎಂದು. ಆದರೆ ಇದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಮೂಢರಿರುವರು, ಅವರು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾದ ಸಿಹಿನೀರಿದ್ದರೂ ಉಪ್ಪು ನೀರನ್ನು ಬಳಸುವರು. ಏಕ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಆ ಉಪ್ಪುನೀರಿನ ಬಾವಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ತೋಡಿಸಿದ್ದ ಎನ್ನುವರು. ನನ್ನ ಅಲ್ಲ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿರುವೆನು. ಯಾವ ಭೀಕರ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಧರ್ಮವನ್ನು ದೂರುತ್ತೇವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮ ಕಾರಣವೇ ಅಲ್ಲ. ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಜನರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಮಂತ್ರವಾದಿಗಳನ್ನು ಸುಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಎಂದಿಗೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಭೀಕರ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಜನರನ್ನು ಯಾವುದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು? ರಾಜಕೀಯವಲ್ಲದೆ ಎಂದೂ ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಇಂತಹ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಧರ್ಮವೆಂದು ಕರೆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೋಣೆ?

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತಮ್ಮ ದೇವದೂತನೊಬ್ಬನೇ ನಿಜವಾದ ದೇವದೂತನೆಂದರೆ ಅವನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಧರ್ಮದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಮಾತ್ರಾ ಸಿದ್ಧಾಂತವಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಬೌದ್ಧಿಕ ಒಬ್ಬಗೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅವನನ್ನು ಸ್ವರ್ತಿಸುವುದು. ವಿಶಾಖ್ಯ ಮತ್ತು ಅವನ ಆವಿಭಾವಗಳೊಂದನೇ ಒಂದಾದ ಆತ್ಮ ನಾನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದೇ ಧರ್ಮ. ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಂದೆಯ ಮನಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಅವನ ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ನೋಡಿಯೂ ಹೇಗೆ ನಿಮಗೆ ಅವರ ಪರಿಚಯವಾಗದೆ ಇರುವುದು? ನೀವು ಅವರನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದೆ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ತಂದೆಯ ಮನಗೇ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎಂದಾಯಿತು. ತಾಯಿಗೆ ಮಗು ಯಾವ ವೇಷದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಗೋತ್ತಾಗುವುದು. ಅವನು ಎಷ್ಟೇ ಬೇರೆ ವೇಷದಲ್ಲಿ ದ್ದರೂ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಲ್ಲಿಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಭೇದವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ. ಎಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವಿದ್ಯೋ, ಜೀವಿಗೆ ಭಗವಂತನ ಸ್ವರ್ವವಾಗಿದ್ದೋ, ಭಗವಂತನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಂಟಾಗಿದ್ದೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೃದಯ ವಿಶಾಲವಾಗುವುದು, ಎಲ್ಲಿರ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಬೇಳಗುತ್ತಿರುವ ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ನೋಡಲು

ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಹಮ್ಮೆದೀಯರು ಇನ್ನೂ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವರು. ಪಂಥಿಯತೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವರಲ್ಲ, ಅವರ ಪಲ್ಲವಿಯೆ “ಅಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬನೇ ದೇವರು, ಅವನ ದೂತನೇ ಮಹಮ್ಮೆದು” ಎಂಬುದು. ಇದರಾಚೆ ಇರುವುದೆಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ತಕ್ಕಣ ಅದನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಶ್ರೀಪುರಾಣರು ಯಾರಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಯಾರು ತಾವು ನಂಬಿವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವಿಲ್ಲವೋ ಅವರನ್ನೇಲ್ಲ ಈ ಕ್ಷಣವೇ ಕೊಲ್ಲಬೇಕು. ಈ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರದೇ ಇರುವುದನ್ನೇಲ್ಲ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯದನ್ನು ಚೋಧಿಸುವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ದಿಹಿಸಬೇಕು. ಪೇಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದಿಂದ ಅಣ್ಣಿಂಟಿಕ್ ಸಾಗರದ ವರಗೆ ಒನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ರಕ್ತಕಾಲುವೆ ಹರಿಸಿದರು ಇವರು. ಇದೇ ಇಸ್ಲಾಂ ಮತೆ. ಆದರೂ ಮಹಮ್ಮೆದೀಯರಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಬ್ಬ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಭಿಕರ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಭಗವಂತ ತನ್ನನ್ನು ಸ್ವರ್ಥಿಸಿದ್ದಾನೆ, ತಾನು ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಸರಸವಾದುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಯಾವುದೋ ತನ್ನ ವಂಶದವರ ಧರ್ಮವನ್ನಲ್ಲ. ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಆಧುನಿಕ ವಿಕಾಸವಾದದ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೇ ಪುರಾತನ ಪ್ರವಣತೆಯೂ (atavism) ಇದೆ; ಧರ್ಮದ ಹಳೆಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಿಕರಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ ಇದೆ. ತಪ್ಪಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಸ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸೋಣ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಮೇಲು. ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಏಕ ಯತ್ನಿಸಬಾರದು? ಸೋಲಿನಿಂದ ನಾವ ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗುವೆವು. ಕಾಲ ಆನಂತವಾಗಿದೆ. ಗೋಡೆಯನ್ನು ಸೋಡು. ಗೋಡೆ ಎಂದಾದರೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿತೇ? ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಗೋಡೆಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಒಬ್ಬ ದೇವನೂ ಆಗಬಲ್ಲ, ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುವುದು ಮೇಲು. ಅದು ತಪ್ಪಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಇದು ಏನೂ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು. ಹನು ಎಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಸುವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವುದು. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ, ಏನಾದರೂ ಯೋಚಿಸಿ ಅದು ತಪ್ಪೇ, ಸರಿಯೋ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಹೇಗೋ ಏನಾದರೂ ಆಲೋಚಿಸಿ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಹೀಗೆ ಆಲೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಅನುಭವಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವನ್ನಲ್ಲ, ಆಲೋಚಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವನ್ನಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ? ಇದಕ್ಕಿಂತ ನಾವು ಮೃತ್ಯುವಶರಾಗುವುದು ಮೇಲು! ಸಚೀವ ಭಾವನೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಬಾಳಿ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ನಾಸ್ತಿಕರಿಗಾದರೂ ಒಂದು ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇತರರ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿದೇ ಇದ್ದರೂ ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಆಲೋಚಿಸುವರು. ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಏನನ್ನೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡದವರು ಇನ್ನೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿನ್ನೇ ತೆರೆದಿಲ್ಲ.

ಅವರು ಹೇಗೋ ಇದ್ದ ಕಡೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಬದುಕಿರುವರು. ಅವರು ಆಲೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಧರ್ಮವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಂಬದವನು, ನಾಷ್ಟಿಕನು ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೋರಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದಕಾರಣ ಏನನ್ನಾದರೂ ಆಲೋಚಿಸಿ. ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ. ನೀವು ಸೋತರೂ ಚಿಂತಿಯಿಲ್ಲ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಚಿಂತಿಯಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಒಬ್ಬ ವಿಚಿತ್ರ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ಅದನ್ನು ಇತರ ರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಿ, ದೇವರಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ. ಬೆಳಕು ಬಂದೇ ತೀರಬೇಕು. ಪ್ರತಿದಿನ ನನಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಉಂಟ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಕೈಗಳ ಉಪಯೋಗವೇ ನಿಂತು ಹೋಗುವುದು. ಕುರಿಯ ಮಂದೆಯಂತೆಯೇ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಮಾನವನು ಧರ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಂತೆ ಆಗುವನು. ಜಡವಾಗಿ ಉಳಿದರೆ ಆದೇ ಮೃತ್ಯು. ಕಾರ್ಯೋನ್ನುವಿರಾಗಿ. ಎಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದೇ ಇರುವುದು. ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದಲೇ ಜೀವನ ದಲ್ಲಿ ರಸ ಸ್ವಷ್ಟಿ ಇದೇ ಸೌಂದರ್ಯ, ಇದೇ ಎಲ್ಲಾದರ ಕಲೆ. ಷ್ವೇಧ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಸುಂದರವಾಗಿರುವುದು. ಷ್ವೇಧವೇ ಜೀವನದ ಮೂಲ, ಜೀವನದ ಬಿಷ್ಟೆ. ನಾವೇಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಜಬೇಕು?

ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನು ಆರ್ಥರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವೀಗ ಬರುತ್ತಿರುವೆಂೱು. ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿಜವಾದ ಚಿಂತನೆ ಎಂಬುದು ನಡೆದಿದ್ದರೆ, ನಿಜವಾದ ಭಗವತ್ಪ್ರಾಣಿ, ಇದರ್ದೇ, ಜೀವನ ದೇವರೆಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅನುಭವವನ್ನಾದರೂ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಆದೇ ಷಿಂಹಾಸಿಕ ಪ್ರಮಾಣ. ಆಗ ತತ್ತ್ವಂ “ಎಲ್ಲ ಸಂಶಯಗಳೂ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಹೃದಯದ ವಕ್ರತೆಯಲ್ಲಾ ನೇರವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಬಂಧನಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಳಚಿ ಹೋಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಕರ್ಮವೆಲ್ಲಾ ದಗ್ಧವಾಗುವುದು” ಏಕೆಂದರೆ ಯಾರು ಅಂತರಮನೋ, ದೂರತಮನೋ, ಅವನನ್ನು ಅಂಥವನು ಕಂಡಿರುವನು. ಇದೇ ಧರ್ಮ, ಧರ್ಮದ ಸರ್ವಸ್ವತ್ವ ಇದು. ಉಳಿದುವೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ನಂಬಿಕೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಿವ ಹಲವು ಮಾರ್ಗಗಳು ಅಷ್ಟೆ. ನಾವೀಗ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಬರೀ ಬುಟ್ಟಿಗಾಗಿ, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಹಣ್ಣುಗಳೆಲ್ಲಾ ಚರಂಡಿ ಪಾಲಾಗಿವೆ.

ದೇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಜಗತ್ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು “ನೀನು ದೇವರನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆಯಾ? ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವ ನಿನಗೆ ಆಗಿದೆಯೆ” ಎಂದು ಷ್ವಾಶ್ಯ ಹಾಕಿ. ಒಬ್ಬನು ಕೃಸ್ತನೊಬ್ಬನೇ ದೇವದೂತನನ್ನುವನು. ಆಗಲಿ ಅವನು ಕೃಸ್ತನನ್ನು ನೋಡಿರುವನೇ? “ನಿನ್ನ ತಂದೆಯಾದರೂ ನೋಡಿರುವನೇ?” “ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ.” “ನಿನ್ನ ತಾತ ನೋಡಿದ್ದನೇ?” “ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ.” “ನೀನು ನೋಡಿದ್ದೀರು?” “ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ” “ಹಾಗಾದರೆ ನೀವೆಲ್ಲ ಜಗತ್ ಕಾಯುವುದೇತಕ್ಕೆ? ಹಣ್ಣುಗಳೆಲ್ಲ ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಹೋಗಿವೆ. ನೀವು ಬುಟ್ಟಿಯ

ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ.” ವಿವೇಚನೆಯುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಹೀಗೆ ಜಗತ್ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಪಡಬೇಕು.

ಈ ದೇವದೂತರು, ಪ್ರವಾದಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಮಹಾವೃತ್ತಿಗಳು ಸತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ಬಂದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಭರತವಿಂಡಿದ ದೇವದೂತರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರು ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪಕರಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಚೀನರಾದವರು. ಮೊದಲು ನಾವು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ನೀವು ಗೀತೆ ರುನ್ನು ಒದಿರಬಹುದು. ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಇರುವ ಒಂದು ಭಾವನೆಯೇ ಅನಾಸಕ್ತಿ. ಅನಾಸಕ್ತರಾಗಿರಿ. ನಮ್ಮ ವ್ಯಾದಯದ ಪ್ರೇಮ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲು. ಯಾರು ಅದು? ಯಾರು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವನು. ಅವನಾರು? ಅವನೇ ದೇವರು. ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಯಾರಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾದಯವನ್ನು ತೆರುವ ತಪ್ಪು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಿಂದ ದುಃಖಪೂರ್ವಿ. ನೀವು ಅದನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಾಲವಾದರೆ ದುಃಖವೇ ಪ್ರತಿಫಲ. ನೀವು ಅದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತ ನಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾಳೆ ಅವನು ನಿಮ್ಮ ವೈರಿಯಾಗಬಹುದು. ಅದನ್ನೇ ನಿಮ್ಮ ಪತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಜಗತ್ ಕಾಯಬಹುದು. ನೀವು ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸತಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವಳು ನಾಳೆಯಲ್ಲ, ನಾಡಿದ್ದೇ ಕಾಲ ವಾಗಬಹುದು. ಪ್ರಪಂಚ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದೇ ಹೀಗೆ; ಆದಾರಣವೇ ಕೃಷ್ಣ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು, ದೇವರೊಬ್ಬನೇ ಬದಲಾವಣ ಆಗದಿರುವವನು ಎಂದು. ಅವನ ಪ್ರೇಮ ಎಂದಿಗೂ ನಿಷ್ಪಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲೇ ಇರಲಿ, ಏನನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿ, ಅವನೆಂದಿಗೂ ದಯಾಮಯನಾದ, ಪ್ರೇಮಮಯನಾದ ಮೂರ್ತಿಯೇ. ನಾವೇನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವನೆಂದಿಗೂ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನೆಂದಿಗೂ ಕೋಪಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವರು ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲನು? ನಿಮ್ಮ ಮಗು ಎಷ್ಟೋ ತುಂಟರನ ಮಾಡುವುದು. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೋಪವೇ? ನಾವು ಏನಾಗಬೇಕೋ ಅದು ದೇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ನಾವೆಲ್ಲ ಇಂದೋ ನಾಳೆಯೋ ಪರಿಪೂರ್ಣರಾಗುವೆವು ಎಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವನಿಗೆ ತಾಳ್ಳೆ ಇದೆ. ಅನಂತ ತಾಳ್ಳೆ ಇದೆ. ನಾವು ಅವನನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ಇರುವವರೆಲ್ಲಾ ಅವನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬದುಕಿರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇದೇ ಮುಖ್ಯ ಸಂದೇಶ. ನೀವು ಸತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು, ಆದರೆ ಸತಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ “ಪ್ರಿಯ, ಪತಿಗಾಗಿ ಎಂದೂ ಯಾರೂ ಪತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ದೇವರು ಅವನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರೀತಿಸುವರು.” ಸತಿಪತಿಯರ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಸತಿ ಪತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಾಗಲೂ ಅಲ್ಲಿರುವ ನಿಜವಾದ ಆಕರ್ಷಣ ದೇವರು ಎಂದು ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವ ಸಾರುವುದು. ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಆಕರ್ಷಕ, ಬೇರೊಬ್ಬರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಸತಿಗೆ ಹೀಗೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಳ್ಳಾನದಿಂದ ಅವಳು ಸರಿಯಾದುದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಳು, ಅದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು. ಅಳ್ಳಾನದಿಂದ ನಾವು ಅದನ್ನು

ಮಾಡಿದಾಗ ದುಃಖಪ್ರಾಪ್ತಿ ಅಷ್ಟೇ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಮಾಡಿದರೆ ಆದೇ ಮುಕ್ತಿ. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ, ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಪ್ರೇಮವಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಆನಂದದ ಒಂದು ಕಣವಿದ್ದರೆ, ಅದು ಆ ಭಗವಂತನ ಆವಿಭಾವದ ಕರಣವೆಂದು ಅರಿಯಿರಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವನೇ ಸಂತೋಷ, ಆನಂದ, ಪ್ರೇಮ ಸ್ವರೂಪನು. ಅವನಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಪ್ರೇಮವು ಇಲ್ಲ.

ಕೃಷ್ಣನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವ ರೀತಿಯೇ ಇದು. ಅವನು ಈ ವಚನಸ್ನೇಹ ಇಡೀ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ಬೀರಿರುವನು. ಹಿಂದೂ ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವನು ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ನೀರು ಕುಡಿದರೂ “ಇದರಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅದು ದೇವರಿಗೆ ಹೋಗಲೀ” ಎನ್ನುವನು. ಬೌದ್ಧರು ತಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಧರ್ಮದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ “ಆ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯದ ಪುಣ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ, ನಾನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪುಣ್ಯ ಬರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ, ಪ್ರಪಂಚದ ಪಾಪ ನನಗೆ ಬರಲಿ” ಎನ್ನುವರು. ಹಿಂದೂ ತನಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ದೇವರು ಸರ್ವಶರ್ತ, ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಎನ್ನುವನು. “ನಾನು ನನ್ನ ಪುಣ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಧಾರೆ ಎರಡರೆ ಆದೇ ಮಹಾಯಜ್ಞ. ಅದು ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಣೆಯಾಗುವುದು” ಎನ್ನುವನು ಹಿಂದು.

ಇದು ಅವನ ಸಂದೇಶದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ. ಕೃಷ್ಣನ ಸಂದೇಶದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಯಾವುದು? ಯಾರು ಪ್ರಪಂಚದ ಮಧ್ಯ ಇದ್ದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ, ಅದರ ಘಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ, ಅವರನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಪಾಪ ಮುಟ್ಟಿಲಾ ರದು. ಕರ್ಮಲವು ಹೇಗೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿದರೂ ಆದರಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದು ವಿಕಾಸವಾಗುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕರ್ಮಫಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು ಕೂಡ. (ಗೀತೆ, V.10).

ಕೃಷ್ಣನು ತೀವ್ರವಾದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಗುರುವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದೇಶ ವನ್ನು ಸಾರುವನು. ಕರ್ಮ, ಕರ್ಮ, ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿ ಎನ್ನುವುದು ಗೀತೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಶಾಂತಿ ಎಲ್ಲಿ? ನಾನು ಬದುಕಿರುವ ಪರ್ಯಾಂತ ಗಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆ ಯಂತೆ ದುಡಿದು ಮಡಿದರೆ ನಾವಿಲ್ಲಿರುವುದು ಏತಕ್ಕೆ? ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, “ಹೌದು, ನಿನಗೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿಮುಖವಾಗುವುದಲ್ಲ, ಶಾಂತಿಗೆ ಮಾರ್ಗ.” ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಚೆಗೊಗೆದು ಗಿರಿಶಿಖರದ ಮೇಲಿರಿ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಅಲೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಯಾರೋ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೇಳಿದರು: “ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳ ದೊರಕಿತೆ? ನೀವು ಎಷ್ಟು ವರುಷಗಳಿಂದ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆಲೆಯುತ್ತಿರುವಿರಿ?” ಎಂದು. “ನಲವತ್ತು ವರುಷಗಳಿಂದ” ಎಂದ ಸಂನ್ಯಾಸಿ. “ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ತಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಸುಂದರವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿವೆ, ಆದರೂ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ?” ಎಂದು ದಕ್ಕಿ:

“ಏಕೆಂದರೆ ಈ ನಲವತ್ತು ವರುಷಗಳು ಮನಸ್ಸು ನನಗೆ ಆಸ್ಥಾದ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ” ಎಂದ. “ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕೋಣ” ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲ, ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಟಾಟರ್ ಜನಾಂಗದ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಹಿಡಿದವನ ಕಥೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ? ಸಿಪಾಯಿಯೊಬ್ಬ ಶೂರ ಹೋರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು. ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅವನು “ನಾನೋಬ್ಬ ಟಾಟರ್‌ನನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವೆನು” ಎಂದು ಅರಚಿಕೊಂಡ. “ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ” ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು. “ಅವನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ” ಎಂದ. “ಹಾಗಾದರೆ ನೀನೇ ಬಾ” ಎಂದರು. “ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಬರಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾವೋಂದು ಟಾಟರ್ ಮನಸ್ಸುನನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವೆವು. ನಾವು ಅವನನ್ನು ಸುಮೃದ್ಧಿಸಲಾರೆವು. ಅವನೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಸುಮೃದ್ಧಿಸಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲ ಸುಮೃದ್ಧಿಸಿ, ಶಾಂತರಾಗಿ ಎಂದು ಏನೇನೋ ಹೇಳುವೆವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವೂ ಬೇಕಾದರೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಲ್ಲದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಲ್ಲೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಆದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ನಾನು ಅದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವೆನು. ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಆಚೆಗೊಸೆದು ಬಟ್ಟದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋದೆ. ನಾನು ಗುಹೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆ. ದಟ್ಟ ಕಾನನದಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಆದರೂ ನಾನೋಂದು ಟಾಟರ್ ಹಿಡಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸದಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇ ಪ್ರಪಂಚ ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನಲ್ಲಿತ್ತು. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದೇ ಟಾಟರ್. ಸುಮೃದ್ಧಿಹೋರಿಸಿವರನ್ನು ದಳಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಟಾಟರ್ ಇರುವಾಗ ಈ ಸನ್ನವೇಶ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಸನ್ನವೇಶ ಕೆಷ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವೆವು. ನಾವು ಅವನನ್ನು ಸುಮೃದ್ಧಿಸಿದರೆ ಶಾಂತರಾಗುವೆವು.

ಆದಕಾರಣವೇ ಕೃಷ್ಣನು, ಕರ್ತವ್ಯವಿಮುಖಿರಾಗಬೇಡಿ, ಆದನ್ನು ವೀರರಂತೆ ಸ್ವಿಕರಿಸಿ. ಆದರ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯ ಕಡೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿರಲಿ ಎನ್ನುವನು. ಆಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಯೋಧನಿಗೆ ಆಲೋಚಿಸುವ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ, ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಚಿಂತಿಸಿದರಿ. ನೀವು ನಿಃಸ್ವಾಧರೆ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೇಳಿ. ನೀವು ನಿಃಸ್ವಾಧರಾಗಿದ್ದರೆ, ಎನನ್ನೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಕಾಯೋರ್ನಸ್ಯಾಖಿರಾಗಿರಿ. ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ. ನೀವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಕ್ರಮೇಣ “ಯಾರು ಪ್ರಚಂಡ ಕರ್ಮದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರೋ, ಯಾರು ಅನಂತ ಶಾಂತಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಕರ್ಮವನ್ನು ಕಾಣುವರೋ ಅವರೇ ಯೋಗಿ, ಮಹಾತ್ಮ, ಪೂರ್ಣಾತ್ಮ” ಎಂಬ ಸತ್ಯ ಅರಿವಾಗುವುದು.

ಈ ಬೋಧನೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಏನೆಂದರೆ, ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಪವಿತ್ರ, ಕರ್ಮಗಳಾಗುವುವು. ಯಾವ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನೂ ಬರೀ ಕೀಳು ಕೆಲಸ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಕರ್ಮವೂ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಆಳುವ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕರ್ಮದಷ್ಟೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ.

ಬುದ್ಧನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಿ. ಅದ್ವಿತವಾದ ಸಂದೇಶ ಆದು. ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿಂದು ಸ್ಥಳ ಇದೆ. “ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನೂ, ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಮೂರಲ ಮಾಡಿ. ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಯಾವ ಸಂಸಾರವೂ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರಾಗಬೇಡಿ. ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥರಾಗಿ” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಬುದ್ಧ. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ತಾನು ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥನಾಗಿರುವೆನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಆದರೆ ಆವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಮುಖಿವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆದು ಅವನನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ತಾಯಿ ತಾನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಜಾಗಿರುವೆನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಳು. ಆದರೆ ತನ್ನ ಮಗು ವಿನ ಮುಖಿವನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ತಲೆದೋರುವುದು. ಸ್ವಾರ್ಥದ ಆಲೋಚನೆ ಎಂದೂಡನೆಯೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಲೆಕ್ಕಿಸಿದೊಡನೆಯೆ, ನಿಜ ವಾದ ಮನುಷ್ಯ, ಪೂರ್ಣ ಮನುಷ್ಯ ಹೋದಂತೆ, ಅವನೊಂದು ಮೃಗ, ಅವನೊಬ್ಜಗುಲಾಮ. ತನ್ನ ನರೆಹೊರೆಯವರನ್ನು ಮರೆಯುವನು. ಅವನು ಇನ್ನು ಮೊದಲು ನೀನು ನಂತರ ನಾನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. “ಮೊದಲು ನಾನು, ಅನಂತರ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ” ಎನ್ನುವನು.

ಕೃಷ್ಣನ ಸಂದೇಶಕ್ಕೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಳವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಯಿತು. ಆ ಸಂದೇಶವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಚಲಿಸುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಕೃಷ್ಣನ ಈ ಸಂದೇಶಕ್ಕೆ ಮನಗೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಹೃತ್ಕೊವಣಕ ಶಾಂತಿ ಸಂಕೋಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾರೆವು: “ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೋಷವಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ದೋಷವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲ.” ದೇವರ ಪಾಲಿಗೆ ಬಿಡು, ಆದರ ಫಲದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಬೇಡ.”

ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದೇಶಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಎಡೆ ಇದೆ. ಕಾಲ ಒಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚ ಅನಿತ್ಯ. ಎಲ್ಲಾ ದುಃಖಿಮಾಯ. ನಿಮ್ಮ ಚೆನ್ನಾದ ಉಣಿ, ಉಪಚಾರ, ಬಟ್ಟೆಬುರ್ಗಳೊಂದಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಯಾಗಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೆ, ಕೊಟ್ಟಂತರ ಜನ ಕೂಲಿಗಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸುವಿರಾ? ಇದೆಲ್ಲ ದುಃಖ ದುಃಖ ದುಃಖ ಎಂಬ ಮಹಾಸತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ! ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಮಗು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಗಮನಿಸಿ. ಆದು ಅಳುವುದು. ಮಗು ಅಳುವುದು. ಇದು ಸತ್ಯ. ಇದೊಂದು ಅಳುವ ಸ್ಥಳ. ನಾವು ಆ ದೇವದೂತನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥರಾಗಕೂಡದು.

ನಜರತ್ತಿನ ಪ್ರವಾದಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಕರೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ. “ಅಣಿಯಾಗಿ. ಸ್ವರ್ಗವು ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಇದೆ.” ಎನ್ನುವನು. ಕೃಷ್ಣನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿರುವೆನು. ನಾನು ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಾನು ಆದನ್ನು ಮರೆಯುವೆನು. ಆಗ ತಕ್ಷಣ ಬುದ್ಧನ ಸಂದೇಶ ಬರುವುದು: “ಜೋವಾನ ವಾಗಿರಿ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅನಿತ್ಯ. ಪ್ರಪಂಚವು ದುಃಖದಿಂದ ತುಂಬಿದೆ.” ನಾನು ಆದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದನ್ನು ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಪುನಃ

ವಜ್ರಾಘಾತದಂತೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದೇಶ ಬರುವುದು. “ಅಣೀಯಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗವು ಸಮೀಪದ ಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು”, ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವು ತಡ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಾಳೆಗೆ ಎಂದು ಏನನ್ನೂ ಬಿಡ ಬೇಡಿ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ನೀವು ಮೃತ್ಯುವಶರಾಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಣೀಯಾಗಿ. ಈ ಸಂದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆ ದೇವದೂತನನ್ನು ನಮಿಸುತ್ತೇವೆ, ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು ನಮಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಸಮತ್ವದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರಿದ ಮಹಿಮ್ಮದನಿಗೆ ನಾವು ಅನಂತರ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಧರ್ಮಾದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಇಷ್ಟು ದಿನ ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು? ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು. ಅದೊಂದೆ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಇರುವುದು. ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾತ್ರ ಬಲಾಢ್ಯ ವಾದುದು. ಅದಕಾರಣವೇ ಅದು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಇರುವುದು. ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದುರಾಚಾರಿ ತಾನೇ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಬಾಳಬಲ್ಲ? ಸದಾಚಾರತೀಲನ ಆಯಸ್ಸು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲವೇ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪಾವಿತ್ರವೇ ಶಕ್ತಿ, ಭಾರಿತ್ರ ಶುದ್ಧಿಯೇ ಶಕ್ತಿ. ಮಹಿಮ್ಮದನ ಚೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು? ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಒಳ್ಳೆಯದಿದೆ. ಮಹಿಮ್ಮದನು ಸಮತ್ವದ ಪ್ರವಾದಿ, ಮಾನವನ ಸಹೋದರತ್ವದ, ಇಡೀ ಮಹಿಮ್ಮದೀಯರ ಸಹೋದರತ್ವದ ಪ್ರವಾದಿ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದೇವದೂತನೂ, ಪ್ರವಾದಿಯೂ, ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂದೇಶ ವನ್ನು ತಂದನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದವು. ಮೊದಲು ಅವನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅನಂತರ ಅವನ ಜೀವನವನ್ನು ನೋಡಿ. ಆಗ ಅವನ ಇಡೀ ಜೀವನ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಂತಾಗುವುದು. ಉಜ್ಜಲವಾಗಿ ಬೆಳಗಲ್ಪಡುವುದು.

ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ಮೂಢರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತರುವರು. ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ದೇವದೂತರು ಹೇಳಿದ ರೆಂದು ಸಾರುವರು. ಅವರು ಪ್ರವಾದಿಗಳ ಸಂದೇಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದೇವದೂತನಿಗೂ ಅವನ ಜೀವನವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಭಾಷ್ಯ. ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ನೋಡಿ. ಅವರೇನೇನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಅವರ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿದೆ. ಗೀತೇಯನ್ನು ಓದಿ. ಗೀತಾಚಾರ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇದೆಲ್ಲ ಉದಾಹರಿತವಾಗಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ತೋರುವುದು.

ಮಹಿಮ್ಮದನು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಹಿಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮತ್ವವಿರ ಬೇಕು. ಸಹೋದರಭಾಬ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗ ಜಾತಿ ಬಣ್ಣ ಲಿಂಗ ಇವುಗಳ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವೇ ಇಲ್ಲ, ಟಕ್ಕಿಯ ಸುಲ್ತಾನ ಆಷ್ಟಿಕಾದ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಗುಲಾಮನನ್ನಾಗಿ ಕೊಂಡು ಆವನಿಗೆ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಗಿದು ಟಕ್ಕಿಗೆ ತರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವನು ಮಹಿಮ್ಮದೀಯನಾದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿಗಳಿಂದರೆ ಸುಲ್ತಾನನ ಮಗಳನ್ನೇ ಬೇಕಾದರೆ ಮದುವೆಯಾಗಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಈ ದೇಶ

ದಲ್ಲಿ (ಅಮೆರಿಕಾ) ನೀಗೋಗಳು ಮತ್ತು ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್‌ರನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವರು ಎಂಬುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ. ಹಿಂದೂಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ನಿಮ್ಮ ಪಾದಿಗಳಾರಾದರೂ ಆಚಾರಶೀಲನ ಆಹಾರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಅದನ್ನು ಆಚೆಗೆ ಎಸೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡ ತತ್ತ್ವವಿದ್ದರೂ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ. ಆದರೆ ಮಹಿಮ್ಮೀಯರಲ್ಲಿ ನೋಡಿ. ವರ್ಣ ಆಫ್‌ವಾ ಜನಾಂಗಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಾನತೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇವರಿಗಿಂತ ಮೇಲಾದ ಇತರ ದೇವದೂತರು ಬರುವರೆ? ನಿಜವಾಗಿ ಅವರು ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬರುವರು. ಆದರೆ ಇದನ್ನೇ ಎದುರು ನೋಡಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಈ ನಿಜವಾದ, ಎಲ್ಲ ಹಳೆಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಹೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಪ್ರವಾದಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಹಳೆಯ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ, ಇತರರಿಗೆ ನೀಪೋಬ್ಬ ಪ್ರವಾದಿಯಾಗಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗುರುಗಳೂ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಮಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದ ಹೋಗಿರುವರು. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ದೇವರಾಗಿರುವರು. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ನಮಿಸುವೇವು. ನಾವು ಅವರ ಸೇವಕರು. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ನಾವು ಗೌರವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೇವು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ದೇವದೂತರಾದರೆ, ದೇವರ ಮಕ್ಕಳಾದ ನಾವೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವೇವು. ಅವರು ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ನಾವು ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಈಗ ಮುಟ್ಟಿವೇವು. “ಸ್ವರ್ಗ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಇದೆ” ಎಂಬ ಶ್ರೀಸ್ತನ ವಚನವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಈ ಶ್ವಣ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಶಪಥ ಮಾಡೋಣ: “ನಾನೊಬ್ಬ ದೇವದೂತನಾಗುತ್ತೇನೆ, ಜ್ಯೋತಿಯ ಸಂದೇಶ ವಾಹಕನಾಗುತ್ತೇನೆ.” ನಾನು ದೇವರ ಮಗುವಾಗುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲ, ನಾನೇ ದೇವನಾಗುತ್ತೇನೆ.”

ಃ. ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ¹

(ಡೆಟ್‌ಯಾಲಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯ ನೀತಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವೃದ್ಧಮಾನ ವಾಗಿರುವುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅನಾಸ್ತಕೀಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ರೂಪಿಸಿರುವರು. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಧರ್ಮ ಒಂದೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ನೀವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ (ಅಮೇರಿಕಾ) ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಸಂಭವ ಇದೆ. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಖೆ ಅಷ್ಟೇ. ಇದು ಗೌತಮನೆಂಬ ಮಹಾತ್ಮನಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತ ವಾಯಿತು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಧಾ ಚಚ್ರ, ಆಜಾರಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ರೋಣಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವನ್ನು ಅವನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಕೆಲವರು ತಾರ್ಥಾಂದು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಾಳಿರುವೆವೆ, ಆದಕಾರಣ ಹಾಗೆ ಜನ್ಮತಾಳದ ಇತರಿಗಂತ ತಾವು ಮೇಲು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಗೌತಮನು ಪೋರೋಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಯಾವ ಸ್ವಾಧ್ಯಾರ್ಥದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಅವನು ಬೋಧಿಸಿದನು. ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಅಳ್ಳೇಯತಾವಾದಾದಿಯಾಗಿದ್ದು. ದೇವರಿರುವನೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರು. ಅವನು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದನು. ನೀತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿ, ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅವನ ಬಳಿ ಬಂದು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಬ್ಬ “ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ, ದೇವರು ಹೀಗಿರುವನು, ಅವನೆಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ದಾರಿ, ಎಂದು ಹೇಳುವುದು” ಎಂದನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ “ಆದು ತಪ್ಯ, ನನ್ನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಬೇರೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದು, ದೇವರೆಡೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ದಾರಿ” ಎಂದನು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ವಾದಿಸಿದರು. ಇವರು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶಾಂತವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಆದಮೇಲೆ ಬುದ್ಧ ಇವರನ್ನು ಕುರಿತು “ನಿಮ್ಮ ಯಾವುದಾದರೂ ಗ್ರಂಥ, ದೇವರಿಗೆ ಕೋಪ ಬರುವುದು, ಅವನು ಇತರನ್ನು ನೋಯಿಸುವನು, ಅವನು ಅಶುದ್ಧ ಎಂದು ಹೇಳುವುದೆ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. “ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಅವನು ಪರಿಶುದ್ಧ ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯವನು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಸಾರುವವು” ಎಂದರು. “ಹಾಗಾದರೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೆ, ಮೊದಲು ನೀವೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿ, ಪವಿತ್ರರಾಗಿ, ಆಗ ದೇವರನ್ನು ನೀವು ಅರಿಯಬಹುದು” ಎಂದನು.

¹C.W. Vol. IV. P. 135

ಅವನು ಹೇಳುವ ತತ್ತ್ವವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಒಟ್ಟೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹಾಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಯೋಜನ ತತ್ತ್ವವನ್ನೆಲ್ಲ ಬೇಕು. ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇದವಿದೆ, ಆದರೆ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾಡುತ್ತೇ? ಯಾವ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲದವನು ಅವನೊಬ್ಬನೇ. ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಮಹಾತ್ಮ್ಯರಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲ ತಾವು ಅವಶಾಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ತಮ್ಮನ್ನು ನಂಬಿದವರಿಗೆ ಹೊಳ್ಳು ದೊರಕುವುದಂದೂ ಸಾರಿದರು. ಆದರೆ ಬುದ್ಧಿ ಮೃತ್ಯುತ್ಯಯೈಯೂ ಏನನ್ನು ಹೇಳಿದ? "ಯಾರೂ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರರು. ನಿಮಗೆ ನೀವೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀವೇ ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು." ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಬುದ್ಧ ತನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವನು: "ಬುದ್ಧ ಎಂಬುದು ಆಕಾಶದಂತೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಅನಂತಜ್ಞಾನದ ಸ್ಥಿತಿ. ಗೌರ್ವಮನಾದ ನಾನು ಅದನ್ನು ಪಡೆದಿರುವನು. ನೀವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರಿ." ಅವನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ರಾಜ್ಯ ಮುಂತಾದುವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿದ್ದನು. ಸಾಗರದಪ್ಪು ವಿಶಾಲ ವಾದ ಹ್ಯಾದಯದಿಂದ ಪ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರ ಹಿತವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತಾ ಹೋದನು.

ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಬಲೀಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಬಲಿಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ ವನು ಅವನೊಬ್ಬನೇ. ಅವನು ಒಮ್ಮೆ ದೊರೆಗೆ “ಒಂದು ಕುರಿಮುರಿಯನ್ನು ಬಲಿಕೊಡು ವುದರಿಂದ ಸಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನರಬಲಿಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚನ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದು. ನನ್ನನ್ನು ಬಲಿಕೊಡು” ಎಂದನು. ದೊರೆಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಈ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಆಸೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕರ್ಮಯೋಗದ ಪರಾಕಾರ್ಪಕ್ಕೆ ಅವನು ಸಂಕೀರ್ತನಾಗಿರುವನು. ಅವನು ಏರಿದ ಎತ್ತರವನ್ನೇ ನಾವು ಕೂಡ ಕರ್ಮದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಏರಿ ಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಅವನು ತೋರಿಸಿರುವನು.

ಅನೇಕರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಕಾರದೇವನನ್ನು ಅವರು ನಂಬಿದರೆ ಪ್ರಯಾಣ ಸುಲಭವಾಗುವುದು. ದೇವರನ್ನು ನಂಬಬಿದ್ದರೂ, ಯಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ, ಯಾವ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರದೆ ಇದ್ದರೂ, ಯಾವ ದೇವಸ್ಥಾನ ಅಥವಾ ಮತಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದರೂ, ನಾಸ್ತಿಕನಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವನು ಕೂಡ ಪರಮಪದವನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಬುದ್ಧಿನ ಜೀವನ ತೋರುವುದು. ಅವನ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಲ್ಲ. ಆ ಬುದ್ಧಿನ ಅಸೀಮ ಅನುಕಂಪದ ಲವಕ್ಷಿತವಾದರೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಎಂದು ಬಯಸುವೆನು. ಬುದ್ಧನು ದೇವರನ್ನು ನಂಬಿದ್ದನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಚಿಂತಿಯಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಇದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇತರರು ಭಕ್ತಿ, ಯೋಗ, ಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಯಾವ ಪರಮಪದವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವರೋ ಅದನ್ನೇ ಅವನೂ ಸೇರಿದನು. ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಉಹಳೆ ಅಥವಾ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತಿನಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅರಗಿಳಿಗಳು ಇವನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಅನಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು.

೬. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬುದ್ಧನ ಸಂದೇಶ¹

(೧೯೦೦ರ ಮಾರ್ಚ್ ಇರಂದು ಸ್ಯಾನೋಫಾನಿಸ್ಟ್‌ಒಳಿತಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನಾಯ)

ಹಾರಿತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಧರ್ಮ. ತಾತ್ತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಆದ ಅದ್ಭುತವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಇದು. ಮಾನವ ಸಮಾಜವನ್ನುಲ್ಲಾ ಆವರಿಸಿದ ಅದ್ಭುತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಂಗ ಇದು. ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದ ನಾಗರಿಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಬುದ್ಧನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹವಾಲಿಗಳು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಸಂಖ್ಯಾ ಬಲವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕುಶಾಹಲಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಇದ್ದ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಶ್ರವಣಾಗದವರಲ್ಲಿ ಇವರು ಮೊತ್ತ ಮೊದಲಿಗರು. ಅವರು ಬಹಳ ದೂರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋದರು, ಚತುರ್ದಿಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರಡಿದರು. ಅಗಮ್ಯವಾದ ಟಿಚೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೋದರು. ಪಣಿಯಾ, ಏಷ್ಯಾಮ್ಯೆನರ್, ರಷ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿದರು. ಬ್ಯಾನಾ, ಜಪಾನ್, ಕೊರಿಯ, ಬಮಾರ್, ಸಂಯಾಂ, ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಅದರಾಚಿಗೆ ಹೋದರು. ಅಲೆಕ್ಷಾಂಡರ್ ತನ್ನ ಸೇನೆಯಿಂದ ಸಾಧಿಸಿದ ಜಯದ ಮೂಲಕ ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಮತ್ತು ಭರತವಿಂಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದಾಗ ಭರತವಿಂಡದ ಜ್ಞಾನವು ಏಷ್ಯಾದ ಬಹುಭಾಗಿಗಳಿಗೂ, ಯುರೋಪಿಗೂ ಹರಡಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿತು. ಬೌದ್ಧ ಭಕ್ತಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚೋಧಿಸುತ್ತ ಹೋದರು. ಅವರ ಬೋಧನೆಯಿಂದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೌರೋಹಿತ್ಯ ಸೂರ್ಯನೆದುರಿಗಿರುವ ಹಿಮದಂತೆ ಕರಿಗಿಹೋದವ್.

ಈ ಚಕ್ರವರ್ಣಿಯನ್ನು ನಾವು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆಗಿನ ಭರತ ಖಿಂಡದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಕೈಸ್ತಧರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೆಹೂದ್ಯರ ಸಮಾಜ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವಂತೆ, ಕೈಸ್ತ ಮಟ್ಟವುದಕ್ಕೆ ಆರುನೂರು ವರುಷಗಳ ಮುಂಚೆ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕತೆ ತನ್ನ ಬೇಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಾಣತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತ್ತು.

ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ನೀವು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಅದು ಮೃತ್ಯುಮುವಿವಾಗಿ, ಪುನಃ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವೆವು. ಅದೇ ಅದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಅನೇಕ ಜನಾಂಗಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಉಚ್ಚಾರ್ಯದ ಶಿವಿರವನ್ನು ಏರಿ ಅನಂತರ ಅವನತಿಗೆ ಇಳಿದು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವುವು. ಎರಡು ಬಗೆಯ ಜನಗಳಿರುವರು. ಒಂದೇ

¹C.W. Vol. IV. P. 92

ಸಮನಾಗಿ ಬಚೇಯುತ್ತಿರುವವರು ಕೆಲವರು; ಬಚೆವಣಿಗೆ ಒಂದು ಹಂತಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಂತು ಹೋಗುವವರು ಕೆಲವರು. ಇಂಡಿಯಾ, ಜ್ಯೇಂಧು ಮುಂತಾದ ಶಾಂತಪ್ರಿಯ ದೇಶಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬಿಳೆಬುವು. ಆದರೆ ಪ್ರನಿಃಷ್ಟವು. ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದ ವೆಂದರೆ ಪ್ರನಿಃಷ್ಟ ಮೇಲೇಳುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅವು ನಾಶವಾಗುವುವು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹರಡುವವರೇ ಧನ್ಯರು. ಅವರೇ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಉಳಿಯುವವರು.

ಬುದ್ಧನು ಮಹಿಳೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭರತವಿಂಡಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನಾಯಕನು, ಪ್ರವಾದಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿತ್ತು. ಆಗ ಕೆಲವು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾದ ಪುರೋಧಿತರಿದ್ದರು. ಯಹೂದೀರ ಜರ್ಜೆಯನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಈ ಪರಸ್ಪರಿ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು. ಯಹೂದೀರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಇದ್ದರು: ಪುರೋಧಿತರು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾದಿಗಳು. ಪುರೋಧಿತರು ಜನರನ್ನು ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮೌಧ್ಯವನ್ನು ಹರಡು ತ್ತಿದ್ದರು. ಪುರೋಧಿತರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಜಾ ಪದ್ಧತಿ ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿತ್ತು. ಹಳೆಯ ಟೆಸ್ಟಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಪ್ರವಾದಿಗಳು ಪುರೋಧಿತರ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಹೋರಾಟದ ಘಲವಾಗಿ ಪುರೋಧಿತರು ಸೋತು ಪ್ರವಾದಿಗಳು ಗೆಲ್ಲಿತ್ತಾರೆ.

ಪುರೋಧಿತರು ಒಬ್ಬ ದೇವರಿರುವನೆಂದು ನಂಬುವರು. ಆದರೆ ಈ ದೇವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ನೋಡಬಹುದು ಎನ್ನಿತ್ತಾರೆ. ಜನರು ಪುರೋಧಿತರ ಆಪ್ತವೆ ಪಡೆದರೆ ಮಾತ್ರ, ಭಗವಂತನ ಸ್ನಾಧಿಗೆ ಹೋಗಬಲ್ಲರು. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು, ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಇದೇ ಪುರೋಧಿತ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಪದೇ ಪದೇ ಮೇಲೆದ್ದಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕ ಆಸೆ ಅವರಿಗೆ. ವ್ಯಾಪ್ತಿದಂತಹ ಈ ರಕ್ತದಾಹ ಮಾನವನ ಒಂದು ಸ್ಥಭಾವದಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಪುರೋಧಿತರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವರು, ನಾರಾರು ಆಚಾರಗಳಿಂದ ಬಲಾತ್ಮಾರ ವಾಗಿ ಬಿಗಿಯುವರು. ಅತಿ ಸರಳವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು, ತೀಳಿಯಿದ ಒಂದು ಜಾಲವಾಗಿ ಮಾಡುವರು. ತಮ್ಮ ಶೈಷ್ವತೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು. ನೀವು ಇಹದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ಪರದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಅವರ ಮೂಲಕ ಸಾಗಬೇಕು. ಹಲವು ಬಗೆಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ವನ್ನು ಒಂದು ಜಟಿಲತೆಗೆ ತಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಿಮಗೆ ಸರಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ನೀವು ಅತ್ಯಷ್ಠರಾಗಿ ಮನಗೆ ಹೋಗುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕದಡಿಹೋಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಅರ್ಥವಾದಷ್ಟೂ ಮೇಲೆಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಿ. ಪ್ರವಾದಿಗಳು ಪುರೋಧಿತರ ತಂತ್ರ, ಯಂತ್ರ, ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುವರು ಆದರೆ ಬಹುಪಾಲು ಜನ ಈ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇನ್ನೂ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಬೇಕು. ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 'ಡೆಮಾಕ್ಸಿ', ಜನರೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸಮು ಎಂದು ಮಾತನಾಡುವರು. ಒಬ್ಬ ತಾನು ಇತರರಿಗೆ ಸಮಾನ ಎಂದು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲ? ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಚುರುಕಾಗಿರಬೇಕು, ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾದ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಮನಸ್ಸಿರ ಬೇಕು. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕವಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಮೂಡ ನಂಬಿಕೆಯ ಪದರಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ತೂರಿ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿತೆ, ಶತ್ತಿ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು, ಯಾರೋ ಹೊರಗಿಸುವರು ಇವನ್ನು ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲವೆಂಬು ದನ್ನು ಅರಿಯುವನು. ಅವನಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾದರೆ ತಕ್ಷಣ ಅವನು ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗುವನು, ಆಗ ಅವನು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ತನ್ನಂತೆಯೇ ಸಮಾನರು, ಪರಿಪೂರ್ಣರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಇತರ ಸಹೋದರರ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿಕ ವಾಗಿ ಆಗಲಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಆಗಲಿ, ಸ್ನೇತಿಕವಾಗಿ ಆಗಲಿ ಯಾವ ಬಲಾತ್ಮಾರವನ್ನು ಹೇರ ಕೂಡಬು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವನು. ತನಗಿಂತ ಕೀಳಾದವರು ಎಂದಾದರೂ ಯಾರಾ ದರೂ ಇದ್ದರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅವನು ತೂರಿಯುವನು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅವನು ಸಮಾನತೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲ.

ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಜುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಯಹಾದ್ದುರಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾದಿಗಳಿಗೂ ಪುರೋಹಿತರಿಗೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದವು. ಪುರೋಹಿತರು ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನೇಲ್ಲಾ ತಾವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸಿದರು. ಕೇಳನಿಗೆ ಅವರೇ ಅವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಇತರರಿಗೆ ತೊಡಿಸಿದ ಸರಪಳಿ ತಮಗೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಯಜಮಾನ ಬೇಗ ಭೃತ್ಯನಾಗುವನು. ಈ ಹೋರಾಟದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಜರತ್ತಿನ ಏಸುವು ಜಯಶೀಲನಾಗಿ ನಿಂತನು. ಈ ದಿಗ್ಭಿಜಯವೇ ಕೈಸ್ತದ್ವರ್ಮದ ಇತಿಹಾಸ. ಕೊನೆಗೆ ಕೈಸ್ತನು ಮೂಡ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಮೂಲೋತ್ಪಾಟನೇ ಮಾಡಿ ವಿಜಯಿಯಾದ. ಈ ಮಹಾತ್ಮ ಪೌರೋಹಿತ್ಯವೆಂಬ ದೌಜನ್ಯದ ಘಟಸರ್ವವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ, ಸತ್ಯ ಮಾರ್ಶಕವನ್ನು ಅದರ ದಾಡೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೀಡಿದನು. ಯಾರಿಗೆ ಅದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದೋ ಅವರು ಇದನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಇಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಯಾವ ಪುರೋಹಿತನಿಗೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶರಣಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಯೆಹಾದ್ದರು ಎಂದಿಗೂ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಜನಾಂಗವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಭಾರತೀಯರಿಗಿದ್ದ ಬುದ್ಧಿಸೂಕ್ಷ್ಮತಯಾಗಲಿ, ಮನೋಶಕ್ತಿಯಾಗಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಭರತವಿಂಡದ ಪುರೋಹಿತರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅದ್ವಿತೀಯಾಂಡಿತ್ಯವಿತ್ತು. ಮನೋಶಕ್ತಿಯಿತ್ತು. ಅವರೇ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪೂರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರು ಅದ್ವಿತವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಮೊದಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿದ ವಿಕಾಸದ ಉದಾರಭಾವನೆ ಮಾಯವಾಯಿತು. ಅವರೇ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ದೋಷಕ್ಳಿಷ್ಟಿಸಿದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಕೊಂಡರೆ ಆದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಹಿಳೆ ಜಗದೊಡೆಯಿ! ಅತಿ ದುರಾಚಾರಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕೂಡ ಪ್ರಾಜಿಸಬೇಕು!

ಪುರೋಹಿತರು ಉಚ್ಛೃಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳೆಂಬ ಖುಷಿ ಮಹಾತ್ಮರೂ ಇದರು. ಹಿಂದೂಗಳು ಯಾವ ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಲಿ ಅವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂರ್ಚಿತರು ಕೇವಾದರೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ತೈಜಿಸಿ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಆಸಕ್ತಿ ಇರಕೂಡದು. ಅವರು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತೈಜಿಸಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಪುರೋಹಿತರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಸಾಮಿರಾರು ಆಚಾರಗಳಿಗೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ವಿಚಿತ್ರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು, ಹಲವು ಅಕ್ಷರಗಳ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಅರ್ಥಹಿಂತಿ.

ಭರತವಿಂಡದ ಖುಷಿವರ್ಯರು ಪುರೋಹಿತರ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗಳೆಂದು ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಅವರು ಪುರೋಹಿತರ ದರ್ಶನವನ್ನು ಅಡಗಿಸಲು ಯಶ್ಸಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಯತೀಲರಾದರು. ಆದರೆ ಎರಡು ತಲೆಮಾರಿನ ಮೇಲೆ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳೇ ಮೂರಾಚಾರಕ್ಕೆ ವಶರಾಗಿ, ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಶರಣಾಗಿ, ಅವರೇ ಪುರೋಹಿತರಾದರು. “ನಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಸತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ” ಎಂದರು. ಪುನಃ ಸತ್ಯ ಘನೀಭೂತವಾಯಿತು. ಆಗ ಪುನಃ ದೇವದೂತರು ಅವಶಾರವೇತ್ತಿ ಸುತ್ತಲೂ ಕವಿದ ಮೂರಧನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಸತ್ಯದ ಸ್ವತಂತ್ರ, ಚಲನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೇ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಯಾವಾಗಲೂ ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮವ್ಯಕ್ತಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ, ಮಾನವ ಕೋಟಿನಿಂದಾಗಿ ಮಾನವ ಇವುದು.

ಪುರೋಹಿತರ ಇಷ್ಟೋಂದು ಕಂದಾಚಾರಗಳೆಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬಹುದು. ನೀವೇಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಸತ್ಯದೇಡೆಗೆ ಬರಬಾರಾದು? ಭಗವತ್ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಿಮಗೆ ನಾಚಿಕೆಯೇ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಆದನ್ನು ಕಂದಾಚಾರ ಮೂರಧನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಿಡಲು ಯಶ್ಸಿಸುವಿರಾ? ಭಗವತ್ ಸತ್ಯವನ್ನು, ಪ್ರಪಂಚದ ಎದುರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಷ್ಟು ನಾಚಿಕೆಯೇ ನಿಮಗೆ ದೇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ? ನೀವು ಅಂತಹವರನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವಿರಾ? ಪುರೋಹಿತರು ಮಾತ್ರ, ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾಗಿರುವುದೆ, ಜನಸಾಧಾರಣೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾಗಿಲ್ಲವೇ? ಸತ್ಯದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಮಿಶ್ರಿಸಿದ್ದರು.

ಸಮರ್ಪನ್ ಆನ್ ದಿ ಮೌಂಟ್ (ಕ್ರಿಸ್ತನ ಪರವರ್ತ ಪ್ರವಚನ) ಮತ್ತು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವು ಒಹಳ ಸರಳವಾಗಿವೆ. ದಾರಿಹೋಕನಿಗೂ ಅವು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆ. ಅವು ಎಷ್ಟು ಆದುತ್ತವಾಗಿವೆ! ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವು ಸರಳವಾಗಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ನೇರವಾಗಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಸತ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಪುರೋಹಿತರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಸಾಮಿರ ಸ್ವರ್ಗನರಕಗಳನ್ನು ಅವರು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವರು. ಜನರು ಇವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿದರೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು.

ಆದರೆ ಜನರು ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಾರ್ಥಣೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅಪಾಯಕರ ಎಂದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆ. ಜನರಿಗೆ ಆಪ್ರಣ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಕೊಡುವೆಂದು ಅವರ ಮತ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಮರ್ಮವಾಡಿದುದರಿಂದ ಪ್ರಪಂಚ ಏನೂ ಮೇಲಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಹದಗೆದುವುದು ಸಾಧ್ಯ? ಸತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ. ಅದು ಯಥಾರ್ಥವಾದುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಮೇಲಾಗುವುದು. ಜನರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಅವರು ಮಂತ್ರ ಮಾಟಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದು.

ಬುದ್ಧನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಜನರು ಭರತಭಿಂಡದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದರು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಯಾವ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ವೇದದ ಒಂದು ಪದ ಅವನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ಘೋರ ದಂಡನೆ ಅವನಿಗೆ ಕಾದಿತ್ತು. ಪುರಾತನ ಹಿಂದೂಗಳು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನೊಂದ ವೇದವನ್ನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿಟ್ಟಿರು ಪುರೋಹಿತರು.

ಕೊನೆಗೆ ಇದನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಆಗಿರ ಒಬ್ಬನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ. ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇತ್ತು. ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತು. ವಿಶಾಲವಾದ ಆಕಾಶದಪ್ಪು ಅಸೀಮವಾಗಿತ್ತು ಅವನ ವ್ಯದಯ. ಜನರು ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದನನ್ನು ಅವನು ಕಂಡ. ಪುರೋಹಿತರು ಅಧಿಕಾರದ ಮದದಲ್ಲಿ ಮುಖುಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ನಿವಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವನು ಯತ್ನಿಸಿದ. ಯಾರ ಮೇಲೂ ಅವನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಜನರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಕಳುಚಲು ಅವನು ಯತ್ನಿಸಿದ. ಅವನ ವ್ಯದಯ ವಿಶಾಲವಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಹಲವರಿಗೆ ವ್ಯದಯ ಇರಬಹುದು. ನಾವೂ ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲ. ಇತರರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಬಹುದೋ ಅಂತಹ ಮಾರ್ಗ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆತ ಜೀವಿಗಳ ಬಂಧನವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಾಶಗೊಳಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ. ಮನುಷ್ಯನು ಏತಕ್ಕ ವ್ಯಧಿಪಡುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ. ಆದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ. ಅವನು ಮಹಾಜ್ಞಾನಿ, ಅನುಭಾವಿ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದ. ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೋಧಿಸಿ ನಿವಾರಣಸುಖವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೋರಿದ. ಅವನೇ ಬುದ್ಧಿ.

ಸರ್ ಎಡ್ವಿನ್ ಆನಾರ್ಲೋ ಎಂಬುವನು ಬರೆದ್ ‘ಪಷ್ಯಾದ ಜ್ಯೋತಿ’ ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧ ರಾಜಕುಮಾರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಪ್ರಪಂಚದ ದುಃಖ ಅವನಿಗೆ ತಟ್ಟಿದ್ದು. ಅವನು ಭೋಗದ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬೇಕೆಂದ್ದರೂ ಕೇವಲ ತನ್ನ ಸುಖದಿಂದ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಅನಂದವಾಗದೆ ಇದ್ದದ್ದು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನೀವು ಓದಿರುವಿರಿ. ಅವನು ಹಂಡತಿ ಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆಗತಾನೆ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಮಗುವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ತ್ಯಾಗಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಿಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಗುರುಗಳಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗುರುಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಆರಸುತ್ತ ಆತ ಅಲೆದಾಡತೊಡಗಿದ. ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ನಿವಾರಣವನ್ನು ಪಡೆದ. ಅವನು ದೀಪ್ರಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದ ಸಂದೇಶ, ಅವನ ಶಿಷ್ಯರು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆ ಇವೆಲ್ಲನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಪುರೋಹಿತರಿಗೂ, ಪ್ರವಾದಿಗಳಿಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ತಿಕ್ಕಾಟದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧ ಜಯತೀಲ ನಾಗಿದ್ದನು. ಅದರೆ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಪುರೋಹಿತರ ಪರವಾಗಿ ನಾವು ಇದೊಂದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಸಹನೀಯ ಭಾವನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರೆಂದಿಗೂ ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಆದರೂ ತಮ್ಮ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವರದು ಅಂತಹ ಧರ್ಮ, ಯಾರನ್ನು ಅವರು, ಅವರು ಹೊಂದಿದ್ದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಾಗಿ ಹಿಂಸಿಸಿದವರಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪುರೋಹಿತರಲ್ಲಿರುವ ದುರ್ಬಳತೆಯಂದು ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತು. ಅವರೂ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಬಯಸಿದರು. ಅವರು ಹಲವು ಆಚಾರಗಳನ್ನೂ, ನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ಒಳಕೆಗೆ ತಂದರು. ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿದರು.

ಬುದ್ಧನು ಈ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಕಳೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತ. ಅವನು ಅದ್ವೈತವಾದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ. ಯಾವ ಭೇದಭಾವವೂ ಇಲ್ಲದ ವೇದಗಳ ತತ್ತ್ವಸಾರವನ್ನೇ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಬೋಧಿಸಿದ. ಅವನು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ. ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಸಮಾನರು ಎಂಬುದು ಅವನು ಬೋಧಿಸಿದ ಫಣ ಸಂದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿತ್ತು. ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು. ಯಾರಿಗೂ ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕಿರೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಸಮಾನತೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರಿದ ಮಹಾಗುರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಸ್ತೀಪ್ರರೂಪಿಗಳ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸಮಾನವಾದ ಅಧಿಕಾರಿವಿದೆ ಎಂದ. ಇದೇ ಅವನ ಸಂದೇಶ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ, ಇತರ ವರ್ಣದವರಿಗೂ ಇದ್ದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅವನು ತೊಡೆದುಹಾಕಿದ. ಅತಿ ನೀಚ ಜಾತಿಯವರು ಕೂಡ ಅತಿ ಶೈಷ್ಯತೆಗೆ ಅರ್ಹರಾದರು. ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಆತ ನಿವಾರಣಿದ ಬಾಗಿ ಲನ್ನು ತೆರೆದ. ಭರತವಿಂಡದ ಜನರಿಗೆ ಕೂಡ ಅವನ ಸಂದೇಶ ಬಹಳ ಸಾಹಸದ್ವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿತು. ಎಂಥ ಧಾರ್ಮಿಕ ಬೋಧನೆಯನ್ನಾದರೂ ಭಾರತೀಯ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ. ಆದರೂ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಬುದ್ಧನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ನಿಮಗೆ ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು!

ಅವನ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಇದು: ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ದುಃಖವಿದೆ? ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಸಾಫ್ರಿಗಳು. ನಮಗಾಗಿ ನಾವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಶಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ದುಃಖವಿರುವುದು. ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವೇನು? ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು. ಜೀವಾತ್ಮ ವೆಂಬುದು ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ತೋರಿಕೆಯ ಜಗತ್ತು ಮಾತ್ರ, ಇರುವುದು. ಜನಸಮರಣಿಗಳ ಹಿಂದೆ ಆತ್ಮವೆಂಬುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಆಲೋಚನಾ ಪ್ರವಾಹವಿದೆ. ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದು ಆಲೋಚನೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಅಷ್ಟೇ. ಆಲೋಚಿಸುವವನು, ಅಥವಾ ಜೀವಾತ್ಮ ಇಲ್ಲ. ದೇಹ ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಕೂಡ. ಆದಕಾರಣ ಆತ್ಮವೆಂಬುದೊಂದು ಭಾರಂತಿ. ನಾವು ಈ ತೋರಿಕೆಯ ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಕೊಂಡಿರುವುದೇ ನಮ್ಮ ಸಾಫ್ರಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮೂಲ. ಜೀವಾತ್ಮ

ಎಂಬುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾದರೆ, ಆಗ ನಾವು ಸುಖಿಗಳಾಗುವೆವು. ಇತರರಿಗೂ ಸುಖವನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲೇವು.

ಬುದ್ಧ ಸಾರಿದ್ದು ಇದನ್ನು. ಅವನು ಕೇವಲ ಮಾತಾಳಿಯಲ್ಲ, ಅವನು ಜಗತ್ತಿಗಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅರ್ಥಸಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ. “ಪ್ರಾಣಿಭಲಿಯು ಒಕ್ಕೊಯದಾದರೆ ನರಬಲಿಯು ಮತ್ತೊ ಒಕ್ಕೊಯದು” ಎಂದು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಆಹುತಿ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ. “ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿಯೆಂಬುದೊಂದು ಮೂರಧನಂಬಿಕೆ. ಜೀವ, ದೇವರು ಎಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೂರಧನಂಬಿಕೆ. ದೇವರೆಂಬುದು ಪುರೋಣಿತರು ನಿಮಿಷಿದ ಮತ್ತೊಂದು ಮೂರಧನಂಬಿಕೆ. ಈ ಭ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೇಳುವಂತೆ ಒಬ್ಬ ದೇವರು ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪಿತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೋಂದು ದುಃಖಿವಿದೆ? ನನ್ನಂತೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಆತನೂ ಒಬ್ಬ ಗುಲಾಮ. ಅವನು ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಂಧಿತನಲ್ಲವಾದರೆ ಅವನೇತಕ್ಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು? ಇಂತಹ ದೇವರ ಕಲ್ಪನೆ ಎಂದಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ ಬಂದಂತೆ ಯಾರೋ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆಳುತ್ತಿರುವರು. ನಾವೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಾಯಬೇಕು. ಅವನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಂದು ನಿಮಿಷ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸುವ ಸೌಜನ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನ ಕಷ್ಟಮಯ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಇದು ಕೊನೆಗಾಳುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಸತ್ಯ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಂತೆ. ಆದರೂ ಇಂತಹ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಲು ಯಜ್ಞ ಯಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದೀ!

ಬುದ್ಧನು ಇನ್ನೂ ಹೇಳಿದ: “ಈ ಆಚಾರಗಳಲ್ಲಾ ಭಾಂತಿ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ಬಂದು ಆದರ್ಥವಿದೆ. ಭಾಂತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಮೂಲ ಮಾಡಿ, ಸತ್ಯವಾದುದು ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿಯುವುದು. ಮೋಡಗಳು ಚೆದುರಿದೊಡನೆ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಾನೆ.” ಈ ಆಹಂಕಾರವನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು ಹೇಗೆ? ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಃಸ್ವಾಧಿಗಳಾಗಿ, ಬಂದು ಇರುವೆ ಗಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅರ್ಥಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ. ಯಾವ ಮೂರಧ ನಂಬಿಕೆಗಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಅಳಿಸಿ ನಿವಾರಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಪೂಜೆ ಇವಲ್ಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವು. ನೀವೆಲ್ಲ “ದೇವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ” ಎನ್ನುವಿರಿ. ಆದರೆ ಅವನೆಲ್ಲಿರುವನು? ನಿಮಗದು ತಿಳಿಯದು. ಆದರೂ ನೀವು ಅವನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಚ್ಚರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಿರಿ.

ಹಿಂದೂಗಳು ದೇವರನ್ನು ವಿನಿಸಿ ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಬೇಕಾದರೂ ತ್ಯಜಿಸಬಲ್ಲರು. ದೇವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗಳೆಯುವುದು ಭಕ್ತಿಯ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದಂತೆ. ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ದೇವರು ಇವರಡನ್ನೂ ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂದಿಗೂ ತ್ಯಜಿಸಲಾರರು. ಆದರೆ ಬುದ್ಧನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮವಿಲ್ಲ. ಬರಿಯ ಕೆಲಸವಿದೆ. ಕೆಲಸ ಏತಕ್ಕೆ? ಆತ್ಮನಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಆತ್ಮ ಎಂಬುದೊಂದು ಭಾಂತಿ. ಈ ಭಾಂತಿ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ನಿಜಸ್ಥಿತಿ ಅರಿವಾಗುವುದು. ಇಷ್ಟ ಮೇಲೆರಿ ಕೇವಲ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿರಳ.

ಆದರೂ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿತು. ಇದು ಆದರಲ್ಲಿದ್ದ ಅದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರೆಯ ದೇವತಾ ದೇವಸ್ಯಿಂದ. ಮಾನವಜಾತಾಸದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿ ಮಾನವ ಹೃದಯ ದಿಂದ ಅದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರೆಯ ಉಚ್ಚಿ ಹರಿದು ಕೇವಲ ಮಾನವನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತಲ್ಲಿನವಾಯಿತು; ಎಲ್ಲರೂ ದುಃಖದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕೆಂಬುದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ಅದು ಲೇಕ್ಕಿಸಿಲ್ಲ.

ಮಾನವ ದೇವರನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆದರೆ ತನ್ನ ಸಮೋದರ ಮಾನವನನ್ನೇ ಮರೆತಿದ್ದ. ದೇವರ ಹನಸರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ತರಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಬಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯ, ದೇವರ ಹನಸರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಮೋದರ ಮಾನವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲೂ ಸಿದ್ಧನಾಗಬಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದ ಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿತ್ತು. ಜನರು ದೇವರಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ಬಲಿಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ದೇವರಿಗಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ಬಲಿಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಮಾನವನೆಂಬ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ದೇವರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿ. ಶ್ರೀತಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಮಾನವರನ್ನು. ಜೀವಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೇಮ ದಿಂದ ಅಪ್ರಾಪ್ಯವ ಪ್ರಪ್ರಾಪ್ಯಮ ಪ್ರವಾಹ ಇದು. ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬೆರೆಕೆಯಾಗದ ಈ ಶುದ್ಧಧರ್ಮ ಭರತ ಖಂಡದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಚರ್ಚೆಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು.

ಈ ಮಹಾಗುರುವು, ಸತ್ಯವನ್ನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ತೋರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಯಶ್ಸಿಸಿದ. ಮೃದುತ್ವ ಇಲ್ಲ ರಾಚಿಯಿಲ್ಲ, ಪ್ರಯೋಧಿತ ವರ್ಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಬುವುದಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ಶಿಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗೆ ಶರಣಾಗುವುದಿರಲಿಲ್ಲ. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಯಾವ ಆಚಾರವನ್ನಾಗಲೀ, ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನಾಗಲೀ, ಗೌರಿಸುವುದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದ. ಎಲ್ಲಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚಾರಗಳನ್ನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೂಡ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಡೆದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಪಡೆಯದಿರಲಿ ಎಂದು.

ನಾವು ಏವರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೋರೆಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನೋಡಬಹುದು. ಅದೇ ಹಿಂದೂದೃಷ್ಟಿ ಬುದ್ಧನ ನಿಃಸ್ವಾದತೆಯ ಮಹಾ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲೆ ಆತ್ಮದ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮದ ಮಹಾಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿವೆ. ಆತ್ಮವೇ ಬ್ರಹ್ಮ. ಇರುವುದೊಂದೆ ಆತ್ಮ. ಇದೇ ಸತ್ಯ. ಮಾಯೆಯಿಂದ ನಾವು ಅನ್ಯಧಾ ಭಾವಿಸುವೆವು. ಇರುವುದೊಂದೆ ಆತ್ಮ. ಹಲವಿಲ್ಲ. ಆ ಬಂದು ಆತ್ಮ ಹಲವು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವ ಮಾನವನ ಸಮೋದರ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನವರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ. ಮಾನವನು ನನ್ನ ಸಮೋದರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಾನೇ ಅವನು ಎಂದು ವೇದ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ನಾನು ಯಾರನ್ನು ವ್ಯಧಿಗೆ ಈದುಮಾಡಿದರೂ ನನಗೇ ವ್ಯಧಿಯನ್ನು

ಲುಂಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ. ನಾನೇ ವಿಶ್ವ ನಾನು ಅಂತಹವನು, ಇಂತಹವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದೆಲ್ಲ, ಒಂದು ಭೂಮೆ.

ನೀವು ನಿಮ್ಮ ನೈಜಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿದಂತೆಲ್ಲ ಈ ಭಾಂತಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಾರ್ಯಾದಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು. ಭೀದಗಳು, ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಡೆಮೆಯಾದಷ್ಟೊಳ್ಳಲ್ಪರೂ ಒಂದೇ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯ ಆವಿಭಾವವ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಭಗವಂತನು ಇದ್ದಾನೆ, ಆದರೆ ಅವನೆಲ್ಲೂ ಮುಗಿಲಿನಾಚೆ ಇರುವವನಲ್ಲ. ಅವನು ಶುದ್ಧ ಚೈತನ್ಯ. ಅವನಿರುವುದೆಲ್ಲಿ? ನಿನ್ನ ಆತ್ಮನಿಗಿಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇರುವನು. ಅವನೇ ಆತ್ಮ. ದೇವರು ನಿನಗಿಂತ ಬೇರೆ ಆಗಿರುವನು ಎಂದು ಹೇಗೆ ಅರಿಯಬಲ್ಲ? ನಿನಗಿಂತ ದೇವರು ಬೇರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ನೀನವನನ್ನು ಅರಿತಿಲ್ಲ. ಅವನೇ ನೀನು. ಇದೇ ಭಾರತದ ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂದೇಶ.

ನೀನು ಇಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು, ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ನಿನಗಿಂತ ಬೇರೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದು ಸ್ವಾಧ್ಯ. ನೀನು ನಿನಗಿಂತ ಬೇರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಯೋಚನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ನೀನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಉಂಟ ಮಾಡಿ ನಿಬೇ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಯೆ. ನಾನು ಸತ್ಯರೂ ನೀನು ಉಂಟ ಮಾಡುವೆ, ಕುಡಿಯುವೆ, ಸಂತೋಷ ದಿಂದಿರುವೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇತರರೆಲ್ಲರೂ ದುಃಖಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಖವಾಗಿರಲಾರಿ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದು. ನಾವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂಬ ಭಾಂತಿಯೇ ದುಃಖ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮೂಲ. ಆತ್ಮನಲ್ಲಿದಿರುವುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ; ಮತ್ತಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಮಾನವನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ದೇವರೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದೇ ಬುದ್ಧನ ಮತ. ದೇವರಿರುವನು ಎಂಬ ಉಹಂತು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅವನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಇದು ಜನರನ್ನು ದುರ್ಬಲ ರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು, ಮೂಳನಂಬಿಕೆಯಳ್ಳಿವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂದನು. ಎಲ್ಲ ವನ್ನೂ ಕೊಡು ಎಂದು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಯಾರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರೋ ಅವರಿಗೆ ದೇವರು ಸಹಾಯಮಾಡುವನು. ಯಾರು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೋ ಅವರಿಗೆ ದೇವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವನು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ದೇವರ ಭಾವನೆ, ನಮ್ಮ ನರಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ದುರ್ಬಲ ಗೊಳಿಸುವುದು, ನಮ್ಮ ಮಾಂಸಬಿಂಡಗಳನ್ನು ಮೃದುಗೊಳಿಸುವುದು, ನಮ್ಮನ್ನು ಆಶ್ರಿತ ರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವುದೆಲ್ಲ ಆನಂದ. ಪರತಂತ್ರವಾಗಿರುವುದೆಲ್ಲ ದುಃಖ. ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲೇ ಆನಂತ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಅವನು ಅದನ್ನು ಅರಿಯಬಹುದು. ತಾನೇ ಅನಂತಾತ್ಮ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀವು ಅದನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ದೇವರನ್ನೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೀರಿ, ಜೊತೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ನಂಬಿರುತ್ತೀರಿ.

ಬುದ್ಧ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದುದನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದನು. ಜನರು ಅಳದೆ ಇರಲೆ; ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನಲ್ಲ ಮಾಡದೆಇರಲೆ. ದೇವರು ಒಂದು ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಸಲ ಉಸಿರಾಡುವಾಗಲೂ ನೀವು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ. ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ಅದೂ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೇ. ನೀವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಅದೂ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೇ. ಅನಂತವಾಗಿರುವ ಪವಿತ್ರ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸದ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಯಕ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ಕೀರ್ತನೆಯು ಇದರೆ? ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದು ನಿರಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀವು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಎಂದು ಕರೆದರೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆಯನಾಗಿ ಮಾಡುವಿರಿ. ಇಂತಹ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಅಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕುವುದು ಅವರೂಪ.

ನೀವು ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಉಚ್ಛರಿಸುವುದರಿಂದ ಅದ್ವಿತೀಯ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರತಿಫಲ ವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೇನು ಒಂದು ಯಾಜ್ಞಿಕೀ ಮಂತ್ರವೇ? ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿಯ ಆಶಕ್ತಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಬಡವನ, ಶ್ರೀಮಂತರ ಹಿಂದೆ ಆ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಒಬ್ಬ ಕರ್ಷಪಟ್ಟಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಯಾವುದೋ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಛರಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯೇ ಒಂದು ಅನವರತ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ನೀವು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವೆನು. ಮಾತುಗಳು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮೌನವಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾತುಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ರಾಜೀ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದರೆ ಮಹಾಪುರುಷರ ಚೋಧನೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಬುದ್ಧನಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಅಡಕಾರಣವೇ ಬುದ್ಧನು ಪುರೋಹಿತರ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬದಿಗಿರಿಸಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಜನರ ರಾಧಿಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅವನು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಯಾಗ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಧರ್ಮವು ಭರತ ಎಂದದಿಂದ ಮರಿಯಾಯಿತು. ಪ್ರನಃ ಅದು ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ತೋರಿಕೆಗೆ ಬೋಧಧರ್ಮ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ಮಾಯವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಹಾಗಾಗಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಪಾಯಕರವಾದ ಅಂಶವಿತ್ತು ಬೋಧಧರ್ಮವು ಒಂದು ಸುಧಾರಕ ಧರ್ಮ. ದೊಡ್ಡ ಒಂದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕವಾದ ಚೋಧನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಒಂದು ಧರ್ಮ ಕೇವಲ ನಿಷೇಧದ ಭಾಗವನ್ನೇ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಕೊನೆಗೆ ನಾಶವಾಗುವ ಆಪಾಯವಿದೆ. ಒಂದು ಸುಧಾರಕ ಪಂಥವು ಕೇವಲ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಜೀವಂತವಾಗಿರಲಾರದು. ಜೀವನ ಪ್ರೋಷಕವಾದ ನಿಜವಾದ

ಸ್ಥಾರ್ಟ್ ಅಂದರೆ ಅದರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ಅವು ಮಾತ್ರ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಬಾಳಬಲ್ಲವು. ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತಂದ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟಿಭಾವವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಕಟ್ಟಡ ಪೂರ್ವೆಸಿದ ಮೇಲೆ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು.

ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಬುದ್ಧನ ಬೋಧನೆಯ ನಿಷೇಧದ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದರು. ಇದೇ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳು ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳ ಆಧ್ಯಾದಿಂದ ಕುಗಿ ಹೊದವು. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಹಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ವಿನಾಶಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ಭರತವಿಂಡ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು. ಇದೇ ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿಂತನೆ ನೀಡಿದ ತೀವ್ರ್ಯಾಂತಿ.

ದೇವರಿಲ್ಲ, ಆತ್ಮನಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಾವಸೂಚಕ ಬೌದ್ಧ ಭಾವನೆಗಳು ಮಾಯವಾದವು. ಇರುವವನು ದೇವನೊಬ್ಬನೇ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ನಿರೂಪಣೆ. ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಏಕಮಾತ್ರ, ಸತ್ಯ. ಬುದ್ಧನು ಆತ್ಮನಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ನಾನು “ಎಲ್ಲೇ ಮಾನವ, ನೀನು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ಒಂದು; ನೀನೇ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿರುವಿ” ಎನ್ನುವೆನು. ಎಷ್ಟು ಸಫ್ಫಾವಾಗಿದೆ! ಸುಧಾರ ಕಾಂತ ನಾಶವಾಯಿತು. ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಅಂತ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವುದು. ಬುದ್ಧ ಪೂರ್ವ ಗಳಿಗೆ ದಯೆ ತೋರಿ ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿದ. ಅಂದಿನಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ, ದಯೆಯನ್ನು ತೋರಬೇಕೆಂದು ಬೋಧಿಸದ ಪಂಥವು ಯಾವುದೂ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ದಯೆ, ಅನುಕಂಪ, ದಾನ ಎಂಬುವು.

ಬುದ್ಧನ ಜೀವನವೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಬುದ್ಧನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಈತಿ, ಆದರೆ ಅವನ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಪರಿಶ್ರಾತ್ವನ ತೀಲ ವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವನಲ್ಲಿದ್ದ ದೃಷ್ಟಿ, ನಿರ್ಭಯತೆ, ಅದ್ವಿತ ಪ್ರೇಮ! ಮಾನವ ಹಿತಕಾಗಿ ಅವನು ಜನ್ಮನ್ವಯಿತಿದ. ಇತರರು ತಮಗಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಮುಡುಕಿರಬಹುದು, ಸತ್ಯವನ್ನು ಮುಡುಕಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈತ ಕೇವಲ ತನಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ, ಸತ್ಯವನ್ನು ಮುಡುಕಲ್ಪಿಸಿದವನಲ್ಲ. ಜನರು ದುಃಖದಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಸತ್ಯವನ್ನು ಆರಸಿದ. ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದೊಂದೆ ಅವನ ಜೀವನದ ಏಕಮಾತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯವಾಗಿತ್ತು. ಬದುಕಿರುವ ಪರ್ಯಾಯ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ತನಗಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದವನಲ್ಲ, ಅವನು. ಈ ಮುಹಿಮನ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮಂತಹ ಅಜ್ಞರು, ಸಾಫ್ರಿಕಗಳು, ಸಂಕುಚಿತ ದೃಷ್ಟಿಯವರು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಿಲ್ಲರು.

ಅವನ ಅದ್ವಿತ ಧೀಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ; ಉದ್ದೇಗಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ; ಈ ಮಹಾಮೇಧಾವಿ ಮೌಧ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಶರಣಾದವನಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಪುರಾತನ ಗ್ರಂಥ ಸಾರುವಡೆಯನ್ನು ನಂಬಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಮುತ್ತಾತೆಂದಿರ ಕಾಲದಿಂದ ಆದು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ನಂಬಬೇಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನೀವು ನಂಬಬೇಡಿ, ನೀವೇ ಯೋಚಿಸಿ ನೀವೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮುಡುಕಿ, ನೀವೇ ಆದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ,

ಅನಂತರ ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಇತರ ರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿ. ದುರ್ಬಲರು, ಅಂಚುಕುಳಿಗಳು ಸತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರರು. ಸ್ವತಂತ್ರ ನಾಗಿರಬೇಕು; ಆಕಾಶದಪ್ಪು ವಿಶಾಲವಾಗಿರಬೇಕು, ಸ್ಥಳಿಕದಂತೆ ಸ್ವಪ್ಪವಾದ ಮನಸ್ಸಿರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ, ಸತ್ಯ ಅವನಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯಬಲ್ಲುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಮೂರಧನಂಬಿಕೆ ಗಳಿವೆ. ಬಹಳ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಎಂದು ಜಂಭು ಕೇಳಬೇಕೆಳ್ಳುವ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಷ್ಟು ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೂರಧನಂಬಿಕೆಗಳು ಇವೆ! ನಿಮಗೆ ಸಮಾನರಾದ ನಾಗರಿಕ ರಿಲ್ಯಫೆಂದು ಹಮ್ಮೆ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಳ್ಳುವ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಹಿಂದೂ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಂದು ಸಲ ನನಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕುರ್ಚಿಯನ್ನು ಕೊಡಲೀಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ!

ತೀಸ್ತ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆರುನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಮುಂಚೆ, ಬುದ್ಧನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರು ಹಮ್ಮೆ ವಿದ್ಯಾಸಂಪನ್ಮಾರಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಬಹಳ ಸ್ವತಂತ್ರ, ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಅನೇಕ ಜನರು ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾದರು. ರಾಜರು ತಮ್ಮ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ತೈಜಿಸಿದರು. ರಾಣಿಯರು ತಮ್ಮ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ತೈಜಿಸಿದರು. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಧಿತರು ಅವರಿಗೆ ಏನನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವ, ಕಾಂತಿಕಾರಕವಾಗಿರುವ ಅವನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಮಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಅಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಿಶಾಲವಾಗಿತ್ತು.

ಅವನ ಮರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿ. ಅವನು ಬದುಕಿರುವಾಗ ಮಹಾತ್ಮನಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಯುವಾಗಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದನು. ನಿಮ್ಮ ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್‌ರ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಒಂದು ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಬ್ಬನು ಕೊಟ್ಟ ಆಹಾರವನ್ನು ಅವನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ. ಹಿಂದೂಗಳು ಅಂತಹವರನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಸಿಕ್ಕಿದುದನ್ನೇಲ್ಲ ತಿನ್ನುವರು. ಅವನು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ “ನೀವು ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲ. ಆತ ನನಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿರುವನು. ನನ್ನನ್ನು ದೇಹ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಿರುವನು ಎಂದು ಆತನಿಗೆ ಹೇಳಿ” ಎಂದನು. ವ್ಯಾದನೊಬ್ಬ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಕುಳಿತ. ಅವನು ಗುರುವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವು ಮೃತ್ಯುಗಳನ್ನು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ. ಬುದ್ಧ ಅವನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ. ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನೋಬ್ಬ ಆಳುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧ ಹೇಳಿದ. “ಇದೇನು? ನಾನು ಇಷ್ಟೇಂದು ಬೋಧಿಸಿದುದರ ಪರಿಣಾಮವೇ ಇದು? ಎಂದಿಗೂ ಈ ಅಸತ್ಯವಾದ ಬಂಧನವಿರದಿರಲೆ, ನನ್ನನ್ನೇ ಎಂದೂ ಆಶ್ರಯಸಚೇಡ. ಇಂದು ಇದ್ದು ನಾಳೆ ಹೋಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೋಗಳಬೇಡಿ. ಬುದ್ಧ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಆದೊಂದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಸ್ಥಿತಿ, ನಿಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀವೇ ಸಾಧಿಸಿ.

ಬುದ್ಧನು ಸಾಯುವಾಗಲೂ ತಾನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವುದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ. ನೀವು ಕರೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಿಸ್ತ ಬುದ್ಧ ಎಂಬುದು ಸಾಂಕ್ಷಾತಿಕರದ ಕೆಲವು ಅವಸ್ಥೆಗಳು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಆತ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಗುರುಗಳೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದನು. ಅವನು ನಮ್ಮನ್ನು ನಮ್ಮ ತೋರಿಕೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಿದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದೇವರುಗಳೆಂಬ ಅಗೇಳಕರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಿಡಿತದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ. ನಿರ್ವಾಣವೆಂಬ ಆ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಹಾನವಿತ್ತ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ದಿನ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲೇ ಬೇಕು. ಅದೇ ಮಾನವನ ಪರಮಗುರಿ.

2. ದೇವದೂತ ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತ¹

(೧೯೦೦ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದ ಲಾಸ್ ಎಂಜಲೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಅಲೆಯೊಂದು ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಏಳುವುದು, ಪುನಃ ಬೀಳುವುದು. ಮತ್ತೊಂದು ಅಲೆ ಹಿಂದಿನ ಅಲೆಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಬಹುದು, ಅದು ಏಳುವುದು, ಪುನಃ ಬೀಳುವುದು, ಪುನಃ ಏಳುವುದು. ಹೀಗೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗುವುದು. ಜಗತ್ತಿನ ಜೀವನಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆ ಏಳುಬೀಳುಗಳನ್ನು ನೋಡುವೆವೆ. ನಮ್ಮ ಗಮನವೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏಳಿನ ಕಡೆ. ಬೀಳಿನ ಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎರಡೂ ಅವಶ್ಯಕ, ಎರಡೂ ಮುಖ್ಯವಾದುವೆ. ಇದೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಸ್ಥಾವ. ಆಲೋಚನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸಮಾಜದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಎಲ್ಲೆಂದೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಏಳುಬೀಳುಗಳು ಸಾಗುತ್ತಿವೆ. ಘಟನೆಗಳ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಉದಾತ್ತ ಆದರ್ಶಗಳು, ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಹಿಂದಿನದನೆಲ್ಲ ಜೀವನಿಸಿಕೊಂಡು ಗತಕಾಲದ ನ್ಯಾನಾತಿರೇಕಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಹಿಂದಿನದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಚ್ಚಾರ ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅಣಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುವು.

ದೇಶಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಕೂಡ ಎಂದಿಗೂ ಹೀಗೆಯೆ. ಇಂದು ನಾವು ಯಾರ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದೇ ಅಂತಹ ಮಹಾತ್ಮ ದೇವದೂತನು ತನ್ನ ದೇಶವು ತುಂಬಾ ಅವನತಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬಂದನು. ಅವನ ಉಪದೇಶದ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರ ನಮಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ದೂರಕುವುದು ಇಂತಹ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯ ಉಪದೇಶ ಮತ್ತು ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರತ್ತು, ಅವನ್ನು ಬರದಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವು ಬೃಹದಾಕಾರ ತಾಳುತ್ತಿದ್ದ ವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಅವನ ಕಾರ್ಯ ಒಂದು ಯುಗವನ್ನೇ ಭಟ್ಟಿಯಿಳಿಸಿದಂತಿದೆ. ಅದು ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬರಲು ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಶತಮಾನಗಳು ಹಿಡಿದಿವೆ. ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಲೂ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು! ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಂತಹ ಅಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಕ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಹಕ್ಕುದಾರರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರ್ಣ ಬಳಸಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಿಗಳು, ಗಂಟೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಕೆಲವು ವರುಷಗಳು ಸಾಕು. ಅನಂತರ ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕ್ಷಣಿರೆಯಾಗುವೆವೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಹಾಮಹಿಮನನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಶತಮಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಶತಮಾನಗಳು ಉರುಳಿವೆ. ಆದರೂ ಅವನು ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಶಕ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಶಿಧಿಲವಾಗಿಲ್ಲ, ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತಾ ಬರುವುದು.

¹C.W. Vol. IV. P. 138

ಎನ್ನುಕ್ಕೆಸ್ತನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವನ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲವೆಲ್ಲವೂ ಅವನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವುದು ಕಾಣುವುದು. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಅವನ ಭೂತಕಾಲವೆಲ್ಲ ಅಡಗಿದೆ. ಅನುವಂಶೀಯತೆ, ವಾತಾವರಣ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳು ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಅವನ ಜನಾಂಗದ ಭೂತಕಾಲವೆಲ್ಲ ಒಂದು ನೆಲಸುವುದು. ಒಂದು ರೀತಿ ಜಗತ್ತಿನ ಭೂತಕಾಲ, ಇಡೀ ಬುಹಾಂಡದ ಭೂತಕಾಲ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ವರ್ತಮಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದು ಅನಂತ ಭೂತಕಾಲದ ಪರಿಣಾಮವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು? ಘಟನೆಗಳ ಅನಂತ ಪ್ರವಾಹದ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಜ್ಞಿಕವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ನುಗ್ನತಿರುವ, ವಿಶ್ವಾಂತಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕೆರಿ ಅಲೆಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು? ನಾವು ನೀವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಗುಳ್ಳಿಗಳು. ವಿಶ್ವಫುಟನೆಗಳ ಮಹಾಸಾಗರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಶೋಷಮ ಅಲೆಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗದ ಭೂತಕಾಲ ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲಿಸಲ್ಪ ಅಡಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿರುವರು. ಅವರು ಇಡೀ ಭೂತಕಾಲವನ್ನೇ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅನಂತ ಭವಿಷ್ಯದ ಸ್ವೀಕಾರಕ್ಕೂ ಕರಗಳನ್ನು ಚಾಚಿರುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕ್ಷೇಮರಗಳಂತೆ ಇವರು ಮಾನವಪ್ರಾಗಿತಿ ಎತ್ತಕಡೆ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೋರುವರು. ಮೇರುಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿವರು. ಅವರ ಭಿಮಭಾಯೆ ಪ್ರತಿಭ್ಯಾಮಿಸಿದ್ದಿನು ವುದು. ಅಮರವಾಗಿ ಅಮೃತರಾಗಿ ನಿಂತಿರುವರು. ಇದೇ ದೇವದೂತ “ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರ ಮಗನ ಮೂಲಕವಲ್ಲದೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವರ ದರ್ಶನವಾಗಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ಇದು ಸತ್ಯ. ಅವನ ಮಗನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ಬೇರೆಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವುದು? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆತಿದೀನರಲ್ಲಿ, ನೀಚರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ದೇವರಿರುವನು, ನಾವು ಅವನನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿರುವೆವೆ ಎಂಬುದೇನೋ ಸತ್ಯ. ಜ್ಯೋತಿಸ್ಪಂದನ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಆದರ ದರ್ಶನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ದೀವಿಗೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಈಶ್ವರನದರ್ಶನ, ದೇವಮಾನವರು ದೇವದೂತರು ಅವತಾರಗಳಂತಹ ಏರಾಟ್ ಜ್ಯೋತಿ ಸ್ತಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗದೆ ನಮಗೆ ಅದರ ಅರಿವುಉಂಟಾಗಲಾರದು.

ದೇವರಿರುವನೆಂದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೂಡಿದೆ. ಆದರೂ ನಮಗೆ ಅವನು ಅಗೋಚರನು, ಅವನನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರೆವು. ಇಂತಹ ಒಬ್ಬ ದೇವದೂತರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ನೀವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಅತಿಶೈಷ್ಯ ಭಗವದ್ವಾಪನೆಯೊಂದಿಗೆ ಆ ಮಹಾಮಹಿಮರ ಶೀಲವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿನೋಡಿ. ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಭಗವಂತನ ಭಾವನೆ ಕನಿಷ್ಠವಾಡುದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು; ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶೀಲ ಅದನ್ನೂ ಮೀರಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಜನ್ಮವೆತ್ತ ಮಹಾಮಹಿಮರು ಭಗವಂತನ ಯಾವ ಆದರ್ಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಮೇಲ್ಪಂತ್ಯಿಯಂತೆ ಇರುವರೂ ಆದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಭಗವಂತನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀವು ಉಂಟಿಸಲೂ ಆರಿರಿ. ಆದಕಾರಣ ಇಂತಹ ಮಹಾಮಹಿಮರ ಚರಣಗಳಿಗೆಗೆ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ದೇವಾಂಶ ಪುರುಷರು ಇವರು ಮಾತ್ರ, ಎಂದು ಆರಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ದೋಷವೇನಿರುವುದು?

ನಮ್ಮ ಭಗವದ್ಬಾಪನೆಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೇಲಾಗಿದ್ದರೆ ಇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷವಿದೆ? ದೋಷವಿಲ್ಲ, ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆರಾಧನೆಗೆ ಇದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ. ಎಷ್ಟೇ ಸಾಧನ ಮಾಡಿ, ಹೋರಾಡಿ, ಸ್ಥಾಲವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೈಜಿಸಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಿಂಶವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅಧಿವಾ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ; ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಿಷ್ವ ಮಾನವರೆಂದಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಾನವರಾಗಿರುವಿರೋ ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಜಗತ್ತು ಮಾನವಸಹಜವಾದುದು, ನಿಮ್ಮ ದೇವರು ಮಾನವ ಸಹಜವಾದವನು. ಇದು ಅನ್ಯಥಾ ಇರಲಾರದು. ಒಂದು ಸ್ಥಾಲ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಗ್ರಹಿಸಲಾಧ್ಯವಾದ ಕೇವಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೈಜಿಸಿ ಎದುರಿಗಿರುವ ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಾಸ್ತವಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ? ಆದಕಾರಣವೇ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಗವಂತನ ಅವಶಾರಗಳನ್ನು ಜನರು ಆರಾಧಿಸುವರು.

ಯೆಹೂದ್ಯರಲ್ಲಿ ಅವಶರಿಸಿದ ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನ ಜೀವನದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನೀಗ ಆಧ್ಯಯನ ಮಾಡೋಣ. ಎರಡು ಎಣುಗಳ ಮಧ್ಯ ಇದ್ದ ಒಂದು ಬೀಳಿನಲ್ಲಿಯೆಹೂದ್ಯ ಜನಾಂಗವಿತ್ತು. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ತಾತ್ತ್ವಲಿಕವಾಗಿ ಬೇಸತ್ತು, ತನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಏಸುವು ಅವಶರಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಳಿನಿಗೆ ತಾರದೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ವಿವರಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಜನರ ಲಕ್ಷ್ಯವಿತ್ತು. ಜನಾಂಗವು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲು ಯಶ್ಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹೊಸ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗದೆ ಹಿಂದಿನದನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ದೂರವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿಷ್ವ ಗಮನ ದಲ್ಲಿಡೆಬೇಕು. ಇದನ್ನು ದೂರವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಈ ಅವನತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಜರ್ತಿನ ಜೀಸಸ್ನಿನ ಅವಶಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಪಾರ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಫ್ರೋಸಿಗಳು (ಯೆಹೂದ್ಯರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳು) ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಅವರು ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಅವರು ಆಷಾಧಭೂತಿ ಗಳಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಆಗಿರಲಿ, ಈ ಸ್ಥಿತಿಗಳೇ ದೇವದಾತನ ಅವಶಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆ ದುಜನರು ಮತ್ತು ಕವಟಿಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮಹಾಮಹಿಮನಾದಂಥ ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದರು.

ಧರ್ಮದ ದೇನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರ, ಪೂಜೆ, ಪುನಸ್ಕಾರ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಾವು ನಗುವಿಹುದು. ಆದರೂ ಅವಗಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಹಲವು ವೇಳೆ ನಾವು ಮುಂದೆ ಧಾರಿಸುವುದರಿಂದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಮತಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉದಾರವಾದ ಭಾವನೆ ಉಳಿವನಿಗಂತ ಮತಭಾಂತನಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತಭಾಂತನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯಗುಣವಿದೆ. ಅವನು ಆದ್ವಿತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವನು. ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ಜನಾಂಗವು ಕೂಡ ಮುಂದಿನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಚಯಿಸುವುದು. ಯೆಹೂದ್ಯರು ಸುತ್ತಲೂ ಬಾಹ್ಯವೈರಿಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಲುಟ್ಟು, ರೋಮನ

ರಿಂದ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟು, ಅಲೋಚನಾಕ್ಷೇತ್ರ, ಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಿಕರ ಒತ್ತೆ ಡಕ್ಕೆ ಬಳಗಾಗಿ; ಪಷ್ಟಿಯ, ಇಂಡಿಯ, ಅಲ್ಗಾಂಡಿಯಿಂದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಅಲೆಗಳ ಹೊಡತಕ್ಕೆ ಬಳಗಾಗಬೇಕಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಯಹೂದ್ಯ ಜನಾಂಗವು ಸುತ್ತಲೂ ಭೌತಿಕವಾಗಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನೈತಿಕವಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ ಒತ್ತೆಗಳಿಂದ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತಾಚಾರದ ಅಡ್ವೆಟ್ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಎದುರಿಸಿ ನಿಂತಿತು. ಇಂದಿಗೂ ಈ ಶಕ್ತಿ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಜನಾಂಗ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯ ನೈಲ್ಲಾ ಯಹೂದ್ಯ ಮತದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಜರುಸಲೆಮ್ ನಗರದ ಮೇಲೆ ಬಲಾತ್ಮಾರಾ ವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಶಕ್ತಿಯನೈಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕಡೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ಅದು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಬಹಳಕಾಲ ಇರಲಾರದು. ಅದು ಖಿಚಾಗಬೇಕು, ವಿಸ್ತಾರವಾಗಬೇಕು. ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ನಾಶೋಂದು ಅಲ್ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಕಾಲ ಕೂಡಿದುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಹೂದ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತವಾದ ಈ ಶಕ್ತಿ ಅನಂತರ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮೋದಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಹಲವು ಸಣ್ಣ ಗಿರಿರುರಿಗಳು ಸಂಗಮವಾದವು. ಉಳಿದ ಪ್ರವಾಹಗಳೆಲ್ಲಾ ಅನಂತರ ಒಂದುಗೂಡಿ ಒಂದು ಮಹಾಪ್ರವಾಹವಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಅಗ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಜರೆತ್ತಿನ ರ್ತಿಸ್ತನ ಶೀಲ ಮಂಡಿಸಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನೂ ಅವನ ಕಾಲದ ಸೃಷ್ಟಿ; ಅವನ ಜನಾಂಗದ ಭೂತಕಾಲದ ಪರಿಣಾಮ; ಜೊತೆಗೆ ಅವನೇ ಭವಿಷ್ಯತ್ಸುನ್ನ ನಿರ್ಮಿಸುವವನು. ಹಿಂದಿನ ಕಾರಣ ಇಂದಿನ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿಗೆ ಇಂದಿನದೇ ಕಾರಣ. ದೇವದೂತನು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವನು; ಅವನ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಶೈಷ್ವತಮವಾಗಿರುವುದೆಲ್ಲ, ಭವ್ಯವಾಗಿರುವುದೆಲ್ಲ, ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವುದು. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೊಸುಗ ಆ ಜನಾಂಗ ಹೋರಾಡಿದೆಯೋ ಆ ಆರ್ಥಕವೆಲ್ಲಾ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಮಾಪಕ. ತನ್ನ ಜನಾಂಗ ಒಂದರ ಭವಿಷ್ಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪ್ರಪಂಚದ ಹಲವು ಜನಾಂಗಗಳ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೂ ಅವನು ಕಾರಣನಾಗುವನು.

ನಾವು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ನಜರೆತ್ತಿನ ಮಹಾದೇವದೂತನನ್ನು ನೋಡುವುದು ಪ್ರಾಚ್ಯದ್ವಷ್ಟಿಯಿಂದ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ರ್ತಿಸ್ತ ಪ್ರಾಚ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಿರಿ. ನೀವು ಅವನನ್ನು ನೀಲಿಕಣ್ಣ ಹಳೆದಿಕೊದಲುಇವು ಗಳಿಂದ ಕೊಡಿದ್ದಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ರ್ತಿಸ್ತ ಶುದ್ಧ ಪ್ರಾಚ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಚ್ಯಾಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಉಪಮಾನಕಲ್ಪನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿಯ ದೃಶ್ಯಗಳು, ಆ ಸಳ್ಳ, ಅವರ ನಡೆಸುಡಿ, ಜನಸಮಾಹ, ಕಾವ್ಯ, ಅವರ ಪ್ರತಿಕೀಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಚ್ಯವನನ್ನು ಕುರಿತವು ಗಳು. ಅಲ್ಲಿಯ ತಿಳಿ ಆಗಾಸ, ಉರಿ ಬೇಸಿಗೆ, ಸೂರ್ಯ, ಮರುಭೂಮಿ, ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬಾಯಾರಿದ ಮನುಷ್ಯರು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ನೀರಿಗಾಗಿ ಕೊಡಗಳನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬರುವ ನರನಾರಿಯರು, ಕುರಿಯಮಂದೆ, ರ್ಮತರು, ಸುತ್ತಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬೇಸಾಯ, ನೀರಿನ ಬಾಯಿ, ನೀರನ್ನು ಎತ್ತುವ ಯಂತ್ರಚಕ್ರ, ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲು ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ

ಎಷ್ಟು ಖಿಂಡದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ನೋಡಬಹುದು.

ಎಷ್ಟು ಖಿಂಡದ ವಾಣಿ ಧರ್ಮವಾಣಿ, ಯೂರೋಪಿನ ವಾಣಿ ರಾಜಕೀಯ ವಾಣಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಅದರದರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೆ. ಯೂರೋಪಿನ ವಾಣಿ ಪುರಾತನ ಗ್ರೇಕರ ವಾಣಿ. ಗ್ರೇಕರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಾಜವೇ ಸರ್ವಸ್ವಾಗಿತ್ತು. ಅದ ರಾಚಿ ಉಳಿದುವೆಲ್ಲವೂ ಅನಾಗಿರೆ. ಗ್ರೇಕರಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತಾರಿಗೂ ಭಾಷುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದನ್ನು ಗ್ರೇಕರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದೇ ಸರಿ, ಅದೇ ಧರ್ಮ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಉಳಿದುವೆಲ್ಲ ಧರ್ಮವೂ ಅಲ್ಲ, ಸರಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉಳಿಗಾಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನೂ ಕೊಡುಕೊಡು. ಆದಕಾರಣವೇ ಗ್ರೇಕರ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮಾನವ ಸಹಜ ವಾಗಿದೆ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕಲಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿದೆ. ಗ್ರೇಕರು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ವಿಹಿರಿಸುವರು, ಕನಸುಣಿಯಾಗಲಿಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕಾವ್ಯ ಕೂಡ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಧಾನವಾದುದು. ಅವರ ದೇವದೇವತೆಗಳು ಮಾನವರು ಮಾತ್ರ, ವಲ್ಲ, ತೀವ್ರ, ಮಾನವ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿದೆ: ಅವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಕೋಪತಾಪಗಳ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಸುಂದರವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅವರು ಹೀಗೆ ಸುಂದರವರು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಿ: ಬಾಹ್ಯಸೌಂದರ್ಯ, ಪರ್ವತಹಿಮ, ಹೊವು, ಆಕಾರ, ಮತ್ತು ರೂಪ ರಚನೆಯ ಸೌಂದರ್ಯ, ಮಾನವವರ್ಗದ ಸೌಂದರ್ಯ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅವರ ಶರೀರ ಸೌಂದರ್ಯ, ಇವನ್ನೇ ಗ್ರೇಕರು ಹೀಗೆ ಸುಂದರವಾದ ಬಂದ ಇರ್ಬೋವ್ಯಾರಿಗೆಲ್ಲಾಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಯೂರೋಪಿನ ವಾಣಿ ಗ್ರೇಕೋ ವಾಣಿಯಾಗಿದೆ.

ಎಷ್ಟು ಖಿಂಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾದರಿ ಇದೆ. ಆ ವಿಶಾಲವಾದ ಎಷ್ಟು ಖಿಂಡವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ಅವುಗಳ ಗಿರಿಶಿಲರಗಳು ಮುಗಿಲನ್ನು ತೊರಿ ಹೋಗಿ ನೀಲ ಗಗನ ತೆಳವನ್ನು ತಾಕುವಂತಿದೆ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಟ್ಟು ನೀರು ದೊರಕದ, ಒಂದು ಮುಲ್ಲಿನೆಸಜ್ಜಾ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯಲಾರದ ಹ್ಯೆಲುಹ್ಯೆಲುಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿರುವ ಮರಳುಕಾಡುಗಳು, ಅಭೇದ್ಯವಾದ ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯಗಳು, ಸಮುದ್ರದೆಡೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಿರುವ ಭೀಮನದಿಗಳು ಅಲ್ಲವೇ. ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚ್ಯದ ಭವ್ಯಸೌಂದರ್ಯ ಹಿಪಾಸೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸವಾಯಿತು. ಅದು ಅಂತಮ್ಯವಿವಾಯಿತು, ಬಾಹ್ಯಮುಖ ವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಹ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಸುಂದರವಾದುದಕ್ಕೆ ಮನ ಸೋಲಬೇಕು ಮುಂತಾದ ಗ್ರೇಕೋ ಮತ್ತು ಅನಾರ್ಯ ಭಾವನೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇದು ವಿಶಾಲವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ತಾವರಿಸಿತು. ಎಷ್ಟು ಖಿಂಡದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಜನ್ಮ, ಬಣ್ಣ ಭಾಷೆಗಳೇ ಒಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಧರ್ಮವೇ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು. ನಾವೆಲ್ಲ ಕೈಸ್ತರು, ಮಹಮ್ಮದಿಯರು, ಹಿಂದುಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಬೌದ್ಧರು. ಬೌದ್ಧರು ಚೈನಾದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಲಿ ಅಥವಾ ಪಣಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಲಿ, ಅವರೆಲ್ಲಾ ತಾವ ಸಹೇದರರೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಧರ್ಮವೇ ಮಾನವಕೋಟಿಯನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದು. ಈ

ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರಾಚ್ಯನು ಕಲ್ಪನಾಜೀವಿ, ಮಟ್ಟು ಕನಸುಳೆ, ಜಲಪಾತ, ಪ್ರಾಚ್ಯಾಗಾನ, ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ತಾರೆ, ಇಡೀ ಪ್ರಾಧಿಕ್ಯಾಯೆಲ್ಲ ಸುಂದರವಾಗಿ ಏನೋ ಇವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಚ್ಯನಿಗೆ ಇಷ್ಟ್ವೇ ಸಾಲದು. ಅವನು ಇದನ್ನು ಏರಿರುವುದರ ಕನಸುಕಟ್ಟಲು ಹವಣಿಸುವನು. ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲವನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ವರ್ತಮಾನಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವನು ಬೆಲೇಯನ್ನೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯುಗ ಯುಗಾಂತರಗಳೀಂದಲೂ ಮಾನವ ಜನಾಗದ ತೊಟ್ಟಿಲಾಗಿರುವುದು ಪ್ರಾಚ್ಯ. ಅದು ಎಷ್ಟೋ ಸುಖಿದುಃಖಿಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರುವುದು. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು, ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಗಳ ವೈಭವ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದುಹೋದವು; ಮಾನವ ಶೈಕ್ಷಿಕ, ಐಶ್ವರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಉರುಳಿಹೋದವು. ಐಶ್ವರ್ಯದ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದ ಮಹಾ ಸೃಶಾನ ಅದು. ರಾಜ್ಯ, ಅಧಿಕಾರ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಇವುಗಳ ಅದ್ವಿತ ಮಹಾ ಸೃಶಾನವೇ ಪ್ರಾಚ್ಯ. ಪ್ರಾಚ್ಯನ ದೃಷ್ಟಿಪ್ರಂಚದ ಕ್ಷಣಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿಕ್ಷೇಪ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ, ಯಾವುದು ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾವುದು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಮೃತ್ಯುಮಯ ಮತ್ತು ದುಃখಮಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅನಂತವಾಗಿರುವುದೋ, ಅನಂದಮಯವಾಗಿರುವುದೋ, ಅಮೃತಮಯವಾಗಿರುವುದೋ ಅದನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ. ಈ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಿಗೂ ಬೇಜಾರಿಲ್ಲ. ವಿನಾಯಿತಿ ಇಲ್ಲದೆಲ್ಲಾ ಮಹಾತ್ಮರೂ ದೇವದೂತರೂ ಪ್ರಾಚ್ಯದೇಶದಿಂದ ಬಂದವರು.

ಈ ಮಹಾ ದೇವದೂತನ ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೊದಲು “ಈ ಪ್ರಂಚವಲ್ಲ ನಮ್ಮಗುರಿ, ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಇದನ್ನು ಏರಿರುವುದು” ಎಂಬ ಉಪದೇಶದ ಪಲ್ಲವಿಯನ್ನು ನೋಡುವೆವೆ. ನಿಜವಾದ ಪ್ರಾಚ್ಯನ ಸಂತತಿಗೆ ಸೇರಿದವನಂತೆ ಇವನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚರುವ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಾದ ನೀವೋ ಕೂಡ ಸ್ನೇಹ ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಮುಂತಾದುವಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಿರ್ವಣಾರು. ಪ್ರಾಚ್ಯನು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚರುವನಲ್ಲದಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಚರುವ. ಒಬ್ಬ ಇಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸುವ ನೂರಾರು ಜನರು ದೊರಕುವರು. ಒಂದು ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತರೆ ಮತ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದೆಂದು ಸಾರಿದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒದುನೂರು ಜನರು ತಕ್ಷಣ ದೊರಕುವರು. ನೀವು ಇದನ್ನು ವಿಲಕ್ಷಣ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಅವರ ತತ್ತ್ವ, ತೀವ್ರವಾದ ವ್ಯವಹಾರ ಚರುವತೆಗಳು ಇವೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿಯ ಯೋಚನೆಗಳೀಂದರೆ ಕೆಲವು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಕಸರತ್ತು ಮಾತ್ರ. ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾಗದ, ಎಂದಿಗೂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರದ, ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಅಷ್ಟೇ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅತ್ಯಾತ್ಮಮ ವಾಗಿಗಳೋ ಅವರೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಉಪದೇಶಕರು.

ಏಸು ಪ್ರಥಮತಃ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಂತಾನವಾಗಿದ್ದು. ಅವನು ಧರ್ಮ ಪ್ರಂಚದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಪರನಾಗಿದ್ದ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವೆವೆ. ಈ ಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಂಚದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು

ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರೀಡನೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಳೆದಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಇಂಡಿಯಾ ರಷ್ಬರಿನಂತೆ ಅಲ್ಲ, ಆ ರಷ್ಬರಿಗೂ ಒಂದು ಮಿತಿ ಇದೆ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಇಂದಿಯತ್ಯಾತ್ಮಿಗೆ ಧರ್ಮ ಸಾಧಕವಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರೋಣ. ಒಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಒಷಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಎಳೆಯಲು ಯತ್ನಿಸದೆ ಇರೋಣ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಕ್ರಿಸ್ತಸ್ಥನ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜುಗುಪ್ಪೆಯಾಗುವುದು. ಅವನು ಏನಾಗಿದ್ದನೋ ಏನಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು! ಒಬ್ಬ ಅವನನ್ನು ರಾಜಕಾರಣ ಪಟ್ಟವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವನು; ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅವನನ್ನು ವೀರ ಯೋಧನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವನು; ಮಗದೊಬ್ಬ ಅವನನ್ನು ದೇಶಭಕ್ತ ಯಹಾದಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವನು ಇತ್ಯಾದಿ. ಅಂಥಹ ಉಹಳಗಳಿಗಲ್ಲ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲ, ಏನಾದರೂ ಆಧಾರವಿದೆಯೆ? ಒಬ್ಬ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನವೇ ಅವನ ಬಗೆಗಿನ ಶೈಷ್ವ ಭಾಷ್ಯ. “ನರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಲಗಳಿವೆ, ಆಗಸದ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಗೂಡುಗಳಿವೆ, ಆದರೆ ಮಾನವ ಪ್ರತಿನಿಗೆ ತಲೆಯನ್ನು ಇರಿಸಲು ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ.” ಮುಕ್ತಿಗೆ ಇದೋಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಏಸು ಸಾರುವನು. ಮತ್ತಾವ ಮಾರ್ಗವನ್ನೂ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ವಂಚನೆಯಿಂದ ಒಷಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಮಗೆಲ್ಲ ನಾನು ಎಂಬ ಅಭಿಮಾನ ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಆಸ್ತಿ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ದೃಷ್ಟಿ, ಬೇಕು. ಧಿಕ್ಕಾರ ನಮಗೆ! ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಷಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಶೈಷ್ವಗುರುವಿಗೆ ಅಪಂಬದ ವನ್ನು ತಾರದಿರೋಣ. ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ದೃಷ್ಟಿಕ ಭಾವನೆ ಉಳಿದಿತ್ತು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಿರೇನು? ಈ ಜ್ಞಾನಿ, ಮಾನವನಲ್ಲ, ದೇವನು ಮೃಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದನೆಂದು ಉಹಳಿಸುವಿರೇನು! ಆದರೂ ಜನರು ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬಂದವುಗಳಿಂದು ಹೇಳುವರು. ಅವನಿಗೆ ಲಿಂಗಭಾವನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಆತ್ಮವಾಗಿದ್ದನು. ಅದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ, ಮಾನವ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ದೇಹದ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು ಅಷ್ಟೇ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಭೇದವಿಲ್ಲ. ಮುಕ್ತಾತ್ಮನಿಗೆ ದೇಹದೋಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ, ಮೃಗದೋಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಆದರ್ಥ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿರಬಹುದು, ನಮ್ಮನ್ನು ಮೀರಿರಬಹುದು, ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರ್ಶವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮರೆಯಬೇಡಿ. ಆದು ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶ, ಆದರೆ ನಾವು ಆದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸೇರಲಾರೆವು ಎಂದು ಒಷಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ತಾನೋಬ್ಬ ಆತ್ಮನೆಂಬ ಭಾವನೆಯಲ್ಲದೆ ಬೇರಾವ ಆಲೋಚನೆಯೂ ಅವನಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ದೇಹಾತೀತನಾದ, ಬಂಧನರೆಹಿತನಾದ ಮುಕ್ತಾತ್ಮ. ಇಷ್ಟ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ತನ್ನ ಅಪೂರ್ವ ಅನುಭವದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ ಯೆಹೂದ್ಯನಾಗಲಿ ಅಲ್ಲದಿರಲಿ, ಶ್ರೀಮಂತನಾಗಲಿ, ದೀನನಾಗಲಿ, ಪಾಪಿಯಾಗಲಿ, ಪ್ರಾಣಾತ್ಮನಾಗಲಿಎಲ್ಲರೂ ತನ್ನ ಯಂತರೆಯು

ಚ್ಯಾತಿ ಇಲ್ಲದ ಆತ್ಮದ ಆವಿಭಾಗವ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದನು. ಅವನ ಜೀವನದ ಏಕಮಾತ್ರ ಉದ್ದೇಶವೆ ಶತರಂಗ ತಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ನೀವು ದೀನರು ದರಿದ್ರರು ಎಂಬ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಸ್ವಷ್ಟವನ್ನು ತ್ವರಿಸಿ ಎನ್ನುವನು. ಇತರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗುಲಾಮರೆಂದು ತುಳಿಯುತ್ತಿರುವರು, ನಿಮ್ಮ ಅಸುವನ್ನು ಹೀರುತ್ತಿರುವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವದನ್ನು ಯಾವುದೂ ತುಳಿಯಲಾರದು, ಯಾವುದೂ ನಾಶಮಾಡಲಾರದು, ಯಾವುದೂ ಅದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಲಾರದು. ನೀವೆಲ್ಲ ಭಗವಂತನ ಮಕ್ಕಳು, ಅಮೃತಾಶ್ರಮ. “ಪರಂಧಾಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರು ಇದೆ” ಎನ್ನುವನು, ದೈತ್ಯವಾಗಿ ಎದ್ದುನಿಂತು “ನಾನು ಭಗವಂತನ ಸಂತಾನ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ತಂದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ. ನಜರೆತ್ತಿನ ಜೀಸ್ ಸಾರಿದ್ದು ಇದನ್ನು. ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದೆ ಇಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಏನನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ತಳ್ಳಿ. ಪ್ರತ್ಯಾಂತಿಕ ಇದನ್ನು ಅರಿತು, ಮರಣ ಶೋಕಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ಕ್ಷಾತ್ರರೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಅವನು ಅದನ್ನು ಮುಂದುಮುಂದಂಡಕ್ಕೆ ನೊಕುವನು.

ಅವನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಹಲವು ಕಥೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಓದಿರುವೆವೆ. ಪಂಡಿತರು, ಅವರ ಬರಹ, ಅವರ ಲ್ಯಾಪ್ತಮ ವಿಮರ್ಶೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಇವುಗಳಿಂದ ಆಗುವದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವೆವು. ನ್ಯಾ ತೆಸ್ಪಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯ. ಅವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೀಗ ವಿಮರ್ಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಸ್ತ ಮಹಿಷ್ಯದ ಬಿಂದುನೂರು ವರುಷಗಳ ಅನಂತರ ನ್ಯಾ ತೆಸ್ಪಮೆಂಟನ್ನು ಬರೆದರೆ, ಅಥವಾ ಅವನ ಜೀವನದ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯ ಎಂಬ ಈ ಅಂಶಗಳಾವುವೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಹಿಂದೆಲ್ಲ ನಾವು ಅನುಸರಿಸಬಹುದಾಯದೊಂದು ಇದೆ. ನಾವು ಸುಳಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಒಂದನ್ನು ಅನುಕರಿಸಬೇಕು. ವಸ್ತು ಸತ್ಯ. ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಯಾರೂ ಅನುಕರಿಸಲಾರರು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವಶರಿಸಿದ ಒಂದು ಅದ್ವಿತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಆವಿಭಾಗವದ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾವೀಗ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವೆವೆ. ಅದು ಅಲ್ಲಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಪಂಡಿತರ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಅಂಜಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪ್ರಾಚ್ಯನಂತೆ ಏಸು ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ನನಗೆ ಇರುವುದೊಂದೆ ಮಾರ್ಗ. ಅದೇ ಅವನನ್ನು ದೇವರಂತೆ ಮಾತ್ರ, ಪ್ರಾಜೀಸುವುದು. ಆ ರೀತಿ ಅವನನ್ನು ಪ್ರಾಜಿಸಲು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರೇನು? ನಿಮ್ಮ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಎಳೆತೆಂದು ಅವನೊಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಗೌರವ ತೋರಿದರೆ ಸಾಲದೆ? ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಜಿಸಬೇಕು? ನಿಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೀಗೆ ಸಾರುವುದು: “ಆ ಪರಂಜ್ಯಾತಿಯ ಸಂತಾನರು ತಾವೇ ಆ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವರು,

ತಾವೇ ಆ ಜ್ಯೋತಿಯಾಗಿರುವರು. ನಾವು ಅವರನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಒಕ್ಕೆ ವಾಗುವರು. ನಾವು ಅವರೊಡನೆ ಒಕ್ಕೆ ರಾಗುವೆವು.”

ಮಾನವನು ದೇವರನ್ನು ಮೂರು ರೀತಿ ಭಾವಿಸುವನೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ನೋಡುವಿರಿ. ಹೊದಲು ಅವಿದ್ಯಾವಂತನಾದ ಅಪ್ರಬುದ್ಧ ಬುದ್ಧಿಯವನು ದೇವರು ಎಲ್ಲೋಡು ದೂರದ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಯಂತೆ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ನೆಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಅವನನ್ನು ಬೆಂಕೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವನು; ಭಯಾನಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಅದೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಟ್ಟಿದಲ್ಲ. ಮಾನವಕೋರಿಗಿ ದೋಷದಿಂದ ಸತ್ಯದೆಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಸತ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸತ್ಯದೆಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಅಥವಾ ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ಸಣ್ಣ ಸತ್ಯದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಸತ್ಯದೆಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಎಂದು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಂದಿಗೂ ದೋಷದಿಂದ ಸತ್ಯಕ್ಕಾಲ್ಲ. ನೀವು ಇಲ್ಲಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಸೂರ್ಯನೆಡೆಗೆ ಹೊರಡುತ್ತಿರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸೂರ್ಯ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಕಾಣುವನು. ನೀವು ಸುಮಾರು ಕೊಟಿ ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ದೂರ ಹೋದರೆ ಅವನು ಬಹು ದೊಡ್ಡವನಾಗಿ ಕಾಣುವನು. ಹಂತಹಂತಹ್ಯಾ ಅವನು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಾ ಬರುವನು. ಸೂರ್ಯನ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಭಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಈ ಭಾಯಾಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳಿರುವುದು ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಒಬ್ಬನೇ ಸೂರ್ಯನ ಭಾಯಾಚಿತ್ರ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗಳೆಯುವಿರಾ? ಇದರಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಧರ್ಮಗಳೂ ಕೊಡ ಸ್ವಯಂಪುಕಾಶಮಾನನಾದ ದೇವರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆದ ಚಿತ್ರಗಳಷ್ಟೇ. ಆದ ಕಾರಣ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಪ್ರಬುದ್ಧ ಜನಸಾಮಾನ್ಯ ರಧಮ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ, ದೇವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹೋರಂಗೆ ಇರುವನು, ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುವನು, ಅವನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಳುವನು, ಆತ ದುಷ್ಪ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಟ ರಕ್ಷಕ ಇಂತಹ ಭಾವನೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲೇ ಬೇಕಾಗುವುದು. ಮಾನವನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ದೇವರು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, ಅವನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕು, ಅವನೇ ಸರ್ವಾಂತರಾತ್ಮನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ನನ್ನ ಜೀವ ಹೇಗೆ ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೂ, ಹಾಗೆಯೇ ದೇವರು ನನ್ನ ಜೀವವನ್ನು ಆಡಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಅವನು ಅಂತರಾತ್ಮ. ತುಂಬಾ ಮುಂದುವರಿದ ಕೆಲವರು, ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮರಾದ ಕೆಲವರು, ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ದೇವರನ್ನು ಕಂಡರು. ನ್ಯಾಚೆಸ್ಟ್‌ಪ್ರೇಂಟ್ ಹೇಳುವಂತೆ “ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮರೇ ಧನ್ಯರು. ಅವರೇ ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವರು.” ಕೊನೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಮತ್ತು ತಂದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಈ ಮೂರು ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನೂ ಆ ಮಹಾಬೋಧಕ ನ್ಯಾಚೆಸ್ಟ್‌ಪ್ರೇಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾರಿರುವನು. “ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ತಂದೆಯೆ, ಧನ್ಯವಾಗಲಿ ನಿನ್ನ ನಾಮು” ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ್ದ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

ಮುಂದುವರಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ “ನಾನು ತಂದೆಯಲ್ಲಿರುವೆನು. ನೀವು ನನ್ನಲ್ಲಿರುವಿರಿ, ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವೆನು” ಎಂಬ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವನು. ಇದು ನಿಮಗೆ ಡ್ರಾಪಕವಿದೆಯೆ? ನೀನು ಯಾರೆಂದು ಯಹೂದ್ಯರು ಅವನನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ನಾನು ನನ್ನ ತಂದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಎಂದನು. ಯಹೂದ್ಯರು ಇವನೊಬ್ಬ ಈಶ್ವರನಿಂದಕನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರು. ಕ್ರಿಸ್ತ ಹೀಗೆಂದುದರ ಅರ್ಥವೇನು? ನಿಮ್ಮ ಪುರಾತನ ದೇವದೂತರು ಕೊಡ “ನೀವೆಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳು, ಆ ಪವಿತ್ರತ್ವನ ಮಕ್ಕಳು” ಎಂದು ಹೇಳಿರುವರು. ಈ ಮೂರು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನೂ ನೀವು ಗಮನಿಸಿ, ಮೌಲಿನ ಮಟ್ಟಲಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕೊನೆ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಸುಲಭವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಅರಿವಾಗುವುದು.

ದೇವದೂತನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಲು ಬಂದನು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮವು ಬಾಹ್ಯ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ನೀವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಅರಿಯಲಾರಿ. ನಿಮಗೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದರೆ ಮೇಲು. ನೀವು ಒಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನೂ ಓದದೆ ಇದರೆ ಮೇಲು, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಅಂತಸ್ತು, ಅಧಿಕಾರ ಇವಾವುವೂ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲ. ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವುದು ಹೃದಯ ಸ್ನೇಹರ್ರೂಪ, “ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮರೇ ಧನ್ಯರು.” ಆತ್ಮಸಂಭಾವತಃ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದುದು. ಅದು ಮತ್ತೇನು ಆಗಿರಬೇಕು! ಅದು ಭಗವಂತನದು, ಭಗವಂತನಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಚ್ಯಾಬಲ್ನಿನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಭಗವಂತನ ಉಸಿರು. ಖಿರಾನಿನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ದೇವರ ಆತ್ಮ. ಭಗವಂತನ ಆತ್ಮ ಎಂದಾದರೂ ಆಶುದ್ಧವಾಗುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸುವಿರೇನು? ಆದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಒಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟಿಕೆರ್ಮಾಗಳಿಂಬ ಧೂಳು, ಕೊಳೆಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾದಂತೆ ಇರುವುದು. ಹಲವು ಅಸತ್ಯವಾದ ಅಥವ್ರ ಕರ್ಮಗಳ ಧೂಳು ಜೀವಿಯನ್ನು ಆವರಿಸಿದಂತೆ ಇರುವುದು. ಧೂಳು ಕೊಳೆಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಿದರೆ ಆತ್ಮತಕ್ಷಣವೇ ಹೊಳೆಯುವುದು. “ಪರಿಶುದ್ಧ ಹೃದಯರೇ ಧನ್ಯರು. ಅವರೇ ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವವರು.” “ಭಗವಂತನ ಸಾಮೃಜ್ಯವು ನಿಮೋಳಗೇ ಇದೆ.” ಭಗವಂತನ ಇರುವು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಾಗ ಅವನನ್ನು ಮತ್ತಲ್ಲಿ ಅರಸುತ್ತಿರಿ? ಎಂದು ನಜರೆತ್ತಿನ ಜೀಸ್ಸನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಹೃದಯವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಸಿ. ಅದಲ್ಲೇ ಇರುವುದು, ಆದಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮದು. ನಿಮ್ಮದಲ್ಲಿದುದನ್ನು ನೀವು ಪಡೆಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ನೀವು ಅಮೃತತಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕುದಾರರು, ಅನಂತಾತ್ಮನ ಮಕ್ಕಳು.

ದೇವದೂತನ ಮಹಾಬೋಧನೆ ಇದು. ಮತ್ತೊಂದು, ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ತಳಹದಿಯಂತಿರುವುದೇ ತ್ಯಾಗ. ನೀವು ಆತ್ಮನನ್ನು ಹೇಗೆ ಶುದ್ಧಮಾಡುವಿರಿ? ತ್ಯಾಗದಿಂದ. ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತ ತರುಣ ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು “ಗುರುದೇವ, ನಾನು ಭಗವಂತನನ್ನು ಸೇರಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಸ್ತನು “ನೀನೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮೋಗಿ, ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನಲ್ಲ ಮಾರು. ಅದನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಡು. ನಿನಗೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಐಶ್ವರ್ಯ ಹೊರಕುವುದು. ಒಂದು ಶಿಲುಬೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸು” ಎಂದನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ತರುಣನಿಗೆ ವ್ಯಾಘರ್ಯಾಯಿತು. ಅವನು ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಆತನಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂಪತ್ತು ಇತ್ತು. ನಾವೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಹಾಗೆಯೆ. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಆ ಧ್ವನಿ ನಮ್ಮ ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ಅನುರಣಿತವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸುಖ ಭೋಗಗಳ ಮಧ್ಯ ನಾವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತಂತೆ ತೋರುವುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ನಿಂತು ಪುನಃ ಆ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸುವುದು. “ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವದನ್ನೆಲ್ಲ ತ್ಯಜಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸು.” “ಯಾರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೂ ಅವರು ಅದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಯಾರು ನನಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರೂ ಅವರು ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವರು.” ಭಗವಂತನಿಗಾಗಿ ಯಾರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರೂ ಅವರು ಅನಂತಾತ್ಮನಿನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ನಮ್ಮ ದುರ್ಬಲತೆಯ ಮಧ್ಯ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಸ್ವಭಾತೆ ಬರುವುದು. ಆಗ “ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವದನ್ನೆಲ್ಲ ತ್ಯಜಿಸಿ ದೀರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ” ಎಂಬ ವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳುವೆವೆ. ಅವನು ಬೋಧಿಸುವ ಆದರ್ಶ ಇದೊಂದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾತ್ಮರೂ ಸಾರಿದ ಬೋಧನಯೆ ಇದುತ್ವಾಗ. ತ್ಯಾಗವೆಂದರೇನು? ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಕಮಾತ್ರ ಆದರ್ಶವಿರುವುದುಅದೇ ನಿಃಸಾಧ್ಯನಾಗು. ಪೂರ್ಣ ನಿಃಸಾಧ್ಯವೇ ಆದರ್ಶ. ಬಲಗೆನ್ನುಗೆ ಹೊಡಿದರೆ ಎಡಗೆನ್ನೆಯನ್ನು ತೋರುವನು. ಅವನ ಕೋಟಿನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡರೆ ಮೇಲಂಗಿಯನ್ನು ಕಳೆಚಿ ಕೊಡುವನು.

ನಾವು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕೆಳಕೆ ಎಳೆಯದೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ, ಆತ್ಮಿಪಾಸಿಗಳಿಲ್ಲವೇ, ನಾನು ನನ್ನದು ಎಂಬುದಿಲ್ಲವೇ, ಯಾರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ತೈತ್ತಿರುವನೋ, ತನ್ನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿನಾರುಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವನೋ, ಅಂತಹವನಲ್ಲಿ ದೇವರೇ ಇರುವನು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ, ಅಸ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅವು ಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿವೆ, ನಿನಾರುಮವಾಗಿವೆ. ಅವನು ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವಿನೂ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಆರಾಧಿಸೋಣ. ನಿಧಾನವಾಗಿ, ತಪ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟಾದರೂ ಅದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಆದು ನಾಳೆಯೆಂಬ ಬರಬಹುದು ಅಥವಾ ಸಾರಿರ ವರುಷ ಅದ ಮೇಲೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಗುರಿಯನ್ನು ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಸೇರಲೇಬೇಕು. ಆದು ಗುರಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದಾರಿಯೂ ಹೌದು. ನಿಃಸಾಧ್ಯನಾಗುವುದು, ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಃಸಾಧ್ಯನಾಗುವುದೆಂದರೆ ಅದೇ ಮುಕ್ತಿ. ಒಳಗಿರುವ ಮಾನವ ಅಳಿದು ದೇವನೊಬ್ಬನೇ ಉಳಿಯಿವನು.

ಮಹೋಂದು ವಿಷಯ. ಜಗತ್ತಿನ ಗುರುಗಳೆಲ್ಲ ನಿಃಸಾಧ್ಯಗಳು. ನಜರೆತ್ತಿನ ಜೀಸಸ್ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು “ನೀನು ಹೇಳುವುದು ಸುಂದರವಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಇದೇ ದಾರಿ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆನು. ಆದರೆ ನಾನು ನೀನೊಬ್ಬನೇ ದೇವರ ಮಗ ಎಂದು ಪೂಜಿಸಲಾರೆ” ಎನ್ನುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಉತ್ತರ ಏನಿರಬಹುದೆಂದು ನೀವು ಉಂಟಿಸುವಿರಿ? “ಒಳೆಯದು ಸಹೋದರನೇ, ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸು, ನಿನ್ನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೆ ಮುಂದುವರಿ. ನೀನು ನನ್ನ ಬೋಧನಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವೆಯೋ

ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ವರ್ತಕನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ವಿಕ್ರಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇವಲ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಬೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಯಾರ ಆಷಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಇದು ನಮ್ಮುದು ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಸತ್ಯವೇ ದೇವರು, ಮುಂದುವರಿ.” ಆದರೆ ಈಗ ಅವನ ಶಿಷ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ: “ನೀನು ಚೋಧನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಒಂತೆಯಿಲ್ಲ, ನೀನು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರಿಸುವೆಯಾ? ಅವನಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರಿದರೆ ನೀನು ಉದಾರವಾಗುವೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಉದಾರವಾಗಲಾರೆ.” ಗುರುದೇವನ ಸಂದೇಶ ಹಿಗೆ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಿರುವ ಕೆಚ್ಚಿಟವೆಲ್ಲ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ. ಇಂತಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತರುವುದರಿಂದ ಯಾರನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಆಗೋರವವನ್ನು ತರುತ್ತಿರುವರು. ಇಂತಹ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣನೇ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅರಿಯಿರು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಬಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದರೂ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಲಿ ಅಥವಾ ಬಿಡಲಿ, ಅವನು ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದನೇನು? ಅವನು ಆ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಸಾರಿದನು. ಅವನಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನ್ಮಗಳಿದ್ದರೂ ಜಗತ್ತಿನ ಅತಿದಿರುದ್ದಿಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಕೊಟ್ಟಿಂತರ ಅವಹೇಳನಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಂತರ ವೇಳೆ ಅವನು ಹಿಂಸೆಗೆ ಈಡಾಗಬೇಕಾದರೂ, ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೂ ತಾನು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದರೂ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಹೆಸರು ತಿಳಿಯಲಿ ಎಂಬ ಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಮಹಾತ್ಮಾಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಮೌನವಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ದೇವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಈಗ ಅವನ ಶಿಷ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ “ನೀನು ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗಿರಬಹುದು, ಶುದ್ಧಿಸಾಧಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಚೋಧಕನಿಗೆ, ಮಹಾತ್ಮನಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರಿದೆ ಹೋದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ” ಎನ್ನುವರು. ಎತಕ್ಕೂ ಈ ಅಭಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ, ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು? ಶಿಷ್ಯರು, ದೇವರು ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ, ವ್ಯಕ್ತನಾಗುವನು ಎಂದು ತಿಳಿಯಿವರು. ಅವರ ದೋಷವೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಮಾನವನಂತೆ ವ್ಯಕ್ತನಾಗುವನು. ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಒಮ್ಮೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಅದು ಹಿಂದೆ ಆಗಿರಬೇಕು, ಮುಂದೆಯೂ ಆಗಬೇಕು. ನಿಯಮಬದ್ಧವಾಗದೆ ಇರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಅಂದರೆ ಯಾವುದು ಒಮ್ಮೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಅದು ಹಿಂದೆಯೂ ಆಗಿದ್ದಿರಬೇಕು, ಮುಂದೆಯೂ ಆಗಬೇಕು.

ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಅವಶಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಇದೇ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರು. ಅವರ ಅವಶಾರಶ್ರೇಷ್ಠನೊಬ್ಬ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ಅವರ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಒಂದಿರಬಹುದು. ಆದರಲ್ಲಿ “ನಾನು ಅವ್ಯಕ್ತನಾದರೂ ಆಜನಾದರೂ ಸರ್ವಭಾಗಿಗೆ ಒಡೆಯನಾದರೂ ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬರುವೆನು. ಎಂದು ಅಧರ್ಮ ಹೆಚ್ಚುವುದೋ, ಧರ್ಮ ಕುಗ್ಗುವುದೋ ಆಗ

ನಾನು ಜನ್ಮವೆಶ್ತುವೆನು. ಶಿಷ್ಟರನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದುಷ್ಪರನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮ ಸಂಸಾಪನೆಗೆ ನಾನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಅವತಾರವೆಶ್ತುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಿರುವನು. ಎಂದು ಪ್ರಪಂಚ ಅವನಿಗೆ ಇಳಿಯವುದೊ ಅಂದು ಅದನ್ನು ಉದ್ದರಿಸಲು ಬರುವನು. ಇದನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವನು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅವನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವನು; “ಎಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಅಸಾಧ್ಯ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರತೆಯಿಂದ ಜಗದುದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವನೋ ಅವನು ನನ್ನ ಅಂಶದಿಂದ ಜನಿಸಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿ. ನಾನು ಅವನ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು.”

ಆದಕಾರಣ ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಪಸುತ್ತಿಸುನೊಬ್ಬನ್ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿದೆ ಅವನಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಬಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾಶ್ವರಲ್ಲಿಯೂ ಅವನ ನಂತರ ಬಂದವರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದೆ ಬರುವವರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣೋಣ. ನಮ್ಮ ಆರಾಧನೆ ಅನಿರ್ಬಂಧವಾದುದು, ಸಾಖಾವಿಕವಾದುದು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅನಂತ ಪರಮಾತ್ಮನ ಆವಿಭಾಗವಗಳು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಪರಿಶುದ್ಧರು, ನಿಃಸಾಧ್ಯಗಳು, ನಮ್ಮಂತಹ ದೀನ ಮಾನವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡಿ ಪ್ರಾಣಿವನ್ನು ಅರ್ಹಿಸಿ ರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ, ಎಲ್ಲರೂ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ದೋಷಕ್ಕೂ ಮುಂದೆ ಬರುವವರ ದೋಷಕ್ಕೂ ತಾವೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಜಗತ್ತಿನ ಭಾರವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹೊರುವ ದೇವದೂತರೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಭಾರವನ್ನು ತಾವೆ ಮೌನವಾಗಿ, ಸಾಧಾನವಾಗಿ ಹೊರಿದ ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ರನ್ನಾಗಲೇ ನೀವು ನೋಡಿರುವಿರಾ? ಮಹಾ ದೇವದೂತರು, ಭೀಮ ವೃತ್ತಿಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತರು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮೋಲಿಸಿದರೆ ನಾವು ಕ್ಷುದ್ರ, ವೃತ್ತಿಗಳೆಂಬುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೂ ನಾವೂ ಇದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಿರುವಲಯಗಳಲ್ಲಿ, ಮನಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆಂದು; ನಮ್ಮ ಶೋಂದರೆಗಳನ್ನು ಹೊರುತ್ತಿರುವೆಂದು. ಎಂತಹ ಪಾಪಿಯಾಗಲಿ ಮೂರ್ಖನಾಗಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಕುಲತೆಯನ್ನು ತಾವೆ ಹೊರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ತಪ್ಪಿ ಮಾಡಿರಲಿ, ಹೀನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹೀನ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿ, ಎಲ್ಲೋಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಪರಿಶುದ್ಧ ಸ್ಥಳವಿದೆ; ಅನವರತ ನಮ್ಮನ್ನು ಭಗವಂತನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಪೂಜಾ ತಂತ್ರ ಒಂದಿದೆ. ಭಗವಂತನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಡಿಮಹೋದ ತಕ್ಷಣವೇ ಸರ್ವನಾಶ ಕಾದಿದೆ ಎಂದು ನಿಸ್ಪಂತಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಯಾರೂ ಸರ್ವನಾಶವಾಗಲಾರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವೃದಯಾಂಶರಾಳದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಅಸ್ವಷ್ಟವಾದರೂ ಭಗವಂತನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜೊತೆತ್ವವೇಂದಿದೆ. ಪ್ರಾವಚಾಲದ ಮಹಾತ್ಮರು ಯಾವ ಕುಲಗೋತ್ತರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೇರಿರಲಿ, ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂದೇಶವನ್ನು ನಾಬಿಂದು ಪಡೆದಿರುವೆಂದು. ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ನಮನಗಳು. ಈಗ ಮಾನವನ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈಶ್ವರಸಮಾನರಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಗೆ, ಅವರು ಯಾವ ಜಾತಿ-ಜನಾಂಗ-ಬಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಸೇರಿರಲಿ, ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ನಮನಗಳು. ನಮ್ಮ ಅನಂತರ ಬರುವ, ಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ನಿಃಸಾಧ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜಂಗಮ ಈಶ್ವರರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮನಗಳು.

೨. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ¹

(೧೯೦೦ರ ಪತ್ತಿಲ್ ಇರಂದು ಕ್ಯಾಲಿಫೋನಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸೀಡಿದ ಉಪನಾಸ)

ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನ ಜನನ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜನನದ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತು. ಇಷ್ಟ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮಾನವ ಕೊಟಿಯ ಬಹುಪಾಲು ಜನ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಾಗಿ ಕೂಡ ಆ ಆದರ್ಶದ ಮಟ್ಟಕೆ ಏರಲಾರರು. ಬಲಿಪ್ಪರು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವರು. ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕವೇಳೆ ದುರ್ಬಲರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಲಾಢ್ಯನಿಗೆ ಬಲಹೀನನು ಭಿಕ್ಷುಕನಂತೆ ಕಾಣುವನು. ಬಲಾಢ್ಯೇನೋ ಮುಂದುವರಿದು ಹೋಗುವರು. ಆದರೆ ಯಾರು ದುರ್ಬಲರಾಗಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಹೋರುವುದು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ನೇರವಾಗುವುದು ಇದೇ ನಾವು ತಾಳಬೇಕಾದ ಉನ್ನತ ದೃಷ್ಟಿ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯು ಇತರಿಗೆ ನಾವು ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಹೋರುವುದಕ್ಕೆ ಆದರ್ಶ ಅರ್ಥಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವನು. ಅನಂತ ಜೀವನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಈ ಜೀವನದ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಆಯಂತ್ರಿನಲ್ಲಿನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನಾವು ಹತಾಶರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಯಾರು ದುರ್ಬಲರೋ ಅವರನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಕಾಲವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಾಗದೆ ಈ ಜನ್ಮವು ನಾವು ಸಾಗಿಹೋಗಬೇಕಾದ ಹಲವು ಅನುಭವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಅನಂತ ಜೀವನವನ್ನು ಅನಂತವಾದ ನಿಯಮಗಳ ಎರಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ರೂಪಿಸಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸತ್ಯವಾದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಗೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳು ಇರುವುವು. ಆಗ ನಾವು ಅವಸರಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ, ಸಹಾನುಭೂತಿ ಹೋರುವುದಕ್ಕೆ, ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಮೇಲೆ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಎರಡು ಪದಗಳು ಇವೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು religion (ಧರ್ಮವಂದು) ಮತ್ತೊಂದನ್ನು sect (ಪಂಥ) ಎಂದು ಅನುವಾದಿಸುವರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಶಿಷ್ಯರು, ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಸರು ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಒಂದು ಸೋಜಿಗವಾಗಿದೆ. ಹೋರಗಿನವರು ಅವರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ಧರ್ಮ ಇರುವುದು, ಆದರೆ ಪಂಥಗಳು ಹಲವು ಇವೆ. ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಉಳಿದವಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಿದೊಡನೆ ಅದೊಂದು ಪಂಥವಾಗುವುದು, ಎಂದಿಗೂ ಧರ್ಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಥವು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಸಾರುತ್ತದೆ, ಬೇರೆ

¹C.W. Vol. 1, P. 437

ಯಾವ ಪಂಥದಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಧರ್ಮವಾದರೋ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿನ್ನೂ ಹಿಂದೆ ಒಂದೇ ಧರ್ಮ ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಈಗ ಇರುವುದೂ ಒಂದೇ ಧರ್ಮವೇ ಎನ್ನುವುದು. ಎಂದಿಗೂ ಎರಡು ಧರ್ಮಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಒಂದೇ ಧರ್ಮ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಸರುಗಳನ್ನು ತಾಳಿದೆ. ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಂಡುಹಿಡಿಯುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮಾಡಿದ ಮಹಾನ್ ಕಾರ್ಯವೇ ಇದು. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿ, ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಉದಾರವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದು ಮಾಡಿದನು. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದ ಪ್ರಧಮ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿಗೂ ತ್ಯಾಗಿಯನ್ನೇ ತರುವಂತಹ ಸುಂದರವಾದ ನುಡಿಗಳು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಮ ಬಾರಿ ಬಂದದ್ದು ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವದನದ ಮೂಲಕ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬುದ್ಧಿಗಿಂತ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದನು. ಅನೇಕ ಜನ ಅವನು ಎಂದಾದರೂ ಇದ್ದ ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸೂರ್ಯೋರ್ಪಾಸನೆಯಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಉಪಾಸನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಭಾವಿಸುವರು. ಹಲವು ಕೃಷ್ಣರು ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಒಬ್ಬನು ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬರುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬು ರಾಜನಾಗಿದ್ದನು. ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ದಂಡನಾಯಕನಾಗಿದ್ದು. ಇವರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಒಂದು ಕೃಷ್ಣನೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಬಾಧಕ ಇಲ್ಲ, ಸತ್ಯಾಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಉದಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಕಥೆಗಳು ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ಬೆಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕೃಷ್ಣನೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಕಥೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾ ಟೆಸ್ಟಿಮಂಟನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಥೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಶೀಲದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬುದ್ಧಿಗಿಂತ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೇಂದ್ರ ಭಾವನೆಯೇ ಇತರರಿಗಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಅವನ ಜೀವನವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ಭಾವನೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಸಾಮರಸ್ಯ. ಎರಡನೆಯದು ಅನಾಸ್ತಕಿ ಒಬ್ಬ ಮನಸ್ಸಷ್ಟ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ದೊಡ್ಡ ಸೈನ್ಯದ ದಂಡನಾಯಕನಾಗಿದ್ದರು, ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವನು ಪೂರ್ಣತ್ವನಾಗಬಹುದು. ಜೀವನದ ಪರಮಗುರಿಯನ್ನೇ ಮುಟ್ಟಬಹುದು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣನ ಮಹಾನ್ ಉಪದೇಶವು ಬೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಯುದ್ಧ ಭಂಮಿಯಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಪುರೋಹಿತರ ಆಚಾರಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ನಟನೆ ಮತ್ತು ಭಾವಹಿನಿತೆ ಇವುಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಗಂಡನು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಶವನ್ನೂ ಕಂಡನು.

ನೀನು ತುಂಬಾ ಬಲಶಾಲಿಯಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಯಾರು ನಿನ್ನಪ್ಪ ಬಲಶಾಲಿ ಗಳಲ್ಲವೋ ಅವರನ್ನು ಹಳಿಯಬೇಡ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ “ಅಯ್ಯೋ ಈ ಜನರು ಅಳ್ಳಾರು” ಎಂದು ಶಿಷ್ಟಸುವವರೆ. ಆದರೆ ಯಾರು “ಅಯ್ಯೋ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ವಲ್ಲ! ನಾನು ಎಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವೆನು” ಎಂದು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಅಪರೂಪ. ಜನರು ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆ, ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಧ್ಯರ್ಥಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ನಾವಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ!

ಆಧಾರಣಾವೇ ಹಲವು ಆಚಾರಗಳು, ದೇವರೇವತೆಗಳ ಪೂಜೆ, ಪೂರಣಗಳು ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಸರಿ ಎನ್ನುವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಯ್ಯಿತ್ತೇ. ಆಚಾರ, ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಚಾರ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ಉದ್ದನೆಯ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೊಂಡಿಗಳು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿದ್ದರೆ, ನೀನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೊಂಡಿಯನ್ನಾದರೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಬಿಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಉಳಿದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ತಾವೇ ತಾವಾಗಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಜನ ಯಾವುದನ್ನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಜನ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋರಾಡುವರು. ಆದರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳುವ ಸರಣೀಯ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಹೀಗೆ ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆಧಾರಣಾವೇ ಮೂಲಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಬ್ಬಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೇಳಿವನು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹಂತವು ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಯಾರ ಧರ್ಮ ನಿಷ್ಪತ್ತವಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿರುವುದಾವುದನ್ನೂ ಹಳಿಯಬೇಡಿ. ನೀವು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರು ಒಂದು ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡರೂ ಸಾಕು. ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಕಡಗೆ ಸೆಳೆಯುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯವೇ ಉಳಿದವುಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಬೋಧಿಸುವುದು. ಅಂತಯಾರ್ಥಿಯಾದ ಗುರುವೇ ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳನ್ನೂ ತತ್ವವ್ಯಾಗನನ್ನೂ ಬೋಧಿಸುವನು.

ತೀಸ್ತನಂತೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ತಾನೇ ದೇವರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಅವನು ದೇವರನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವನು. “ಯಾರೂ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ದಿನವೂ ಇರಲಾರರು, ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಬಳಿಗೇ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಆಕಾರದ ಮೂಲಕ ನನ್ನ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆಯೋ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವೆನು. ಆದರ ಮೂಲಕವೇ ನಾನು ಅವರನ್ನು

ನೋಡುತ್ತೇನೆ” ಎನ್ನವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ಅವನ ಹೃದಯ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಾಗಿ ಮಿಡಿಯು ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸರ್ವತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ. ಅವನ ದೈತ್ಯರೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಂಜಿಸುವುದು. ನಾವು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತಿರುವೆವೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಸನ್ನಿಹಿತ ನಮ್ಮ ಸಹಾಯಕೇ ಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳುವ ಒಂದರೆಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳು ನಮಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿರಬೇಕು. ಆಶ್ವತ್ವ ಯಾವಾಗ ಯಾವುದನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲವೋ, ಜೀವನ ವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲವೋ, ಅದೇ ತತ್ತ್ವದ ಪರಾಕಾಷ್ಟೇ, ಪುರುಷಾಗ್ರಣಿಯ ಪರಾಕಾಷ್ಟೇ. ಪೂಜೆಯು ಕೊಡ ನಮ್ಮನ್ನು ಅದೇ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಬಯ್ದುವುದು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪೂಜೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶ್ನಾವನ್ನು ಕೊಡುವನು. ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾಜಿಸಿ.

ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಪೂಜೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ತನ್ನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮನುಷ್ಯನಿರುವನು. ಅವನು ದೃವ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವನು. ಆದರೆ ಪರಾಪೂಜೆ ಶ್ರೀತಿಗಾಗಿಯೇ ದೇವರನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸುವುದು. ದೇವನೊಬ್ಬನಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೋಂದು ದುಃಖವೇಕೆ ಇರಬೇಕು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಭಕ್ತನಾದರೋ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವನು “ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ದುಃಖವಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ದೇವರನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಡಲಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ದುಃಖವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊಡೆದು ಹಾಕೆಂದು ನಾನು ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಾದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಕೆಂದರೆ ಅವನು ಪ್ರೇಮಸ್ವರೂಪಿ.” ಇತರ ಪೂಜಾದಿಗಳು ಕಳೆಮಟ್ಟದ್ದು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಯಾವುದನ್ನೂ ದೂರುವುದಿಲ್ಲ. ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಂತೆ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾಜಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯ ಕ್ರಮೋಣ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬರುವನು. ಅನಂತರ ಅವನು ದೇವರನ್ನು ಶ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಶ್ರೀತಿಸುವನು.

ಈ ಜನ್ಮವನ್ನು ತೈಜಿಸಿ ನಾವು ಪರಿತ್ರೇತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬಲ್ಲೆಂಬು? ನಾವೆಲ್ಲ ಕಾಡಿನ ಗುಹೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿದ್ದೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದೇ ಮನಸ್ಸು ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಹಾಳೆಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಆ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಪ್ಪತ್ತು ದೆವ್ವಗಳು ಇರುವವು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಮನಸ್ಸು ಸಾಫ್ತೀನ ದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಗುಹೆಯನ್ನೇ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ನಾವಿರುವ ಕಡೆಯೇ ಇರಬಹುದು.

ಜಗತ್ತು ಈಗ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು. ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಯೇ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಯೇ ಅದನ್ನು ವಿಕಾರ ವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸರಿ ಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಪ್ರಪಂಚ ವನ್ನು ನಂಬಿ. ಪ್ರತಿಯಾಂದಕ್ಕೂ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರತಿಯಾಂದೂ

ಒಳ್ಳೆಯದು, ಪವಿತ್ರವಾದುದು, ಸುಂದರವಾದುದು. ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಿರಾದರೆ ಅದನ್ನು ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ, ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಾವೇ ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು, ವಸ್ತುವಿನ ಸಹಜಸ್ಥಿಯನ್ನು ನೋಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವೆವು ಎಂಬುದು.

ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ, ಕೆಲಸಮಾಡಿ. “ನೋಡು, ನಾನು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ. ನನಗೆ ಯಾವ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ; ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಬಂಧನ. ಆದರೆ ನಾನು ಕರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನೇನಾದರೂ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಅನಾಯಕವಾಗುವುದು” (ಗೀತಾ, II, 22-23). ಆದಕಾರಣವೇ ಇದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿ.

ಈ ಜಗತ್ತು ಒಂದು ಆಟ, ನೀವು ಅವನ ಆಟದ ಸಂಗಾತಿಗಳು. ಯಾವ ದುಃಖವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ಕಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ಅವನು ಬಡವನ ಗುಡಿಸಿಲೆನಲ್ಲಿ, ಭಾಗ್ಯವಂತನ ಮನಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಜನರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುಪುಡಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ಅವರು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದವರು ಅಧವಾ ಪಾಟಿಗಳು ಎಂದಿಲ್ಲ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಏತಕ್ಕೆ ಎಂಬುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ? ನಮ್ಮ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಕು ಬಡಜನರಿರುವ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ “ಅರ್ಯೋ ದರಿದ್ರನೇ, ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸುಖಿವಾಗಿರು” ಎಂದು ಕಾಸನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಅಧವಾ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕುಲೀನ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಕು ಒಬ್ಬ ಬಡವನನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡುವಳು. ಆಗ ಅವನಿಗೊಂದು ಐದು ಕಾಸಿನ ಬಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಎಸೆಯುವಳು. ಈ ಕೆಲಸದ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಈಶ್ವರನ ನಿಂದೆಯನ್ನು ನೋಡಿ! ನಿಮ್ಮ ಟೆಸ್ಸೆಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಮಗೆ ದೇವರು ತನ್ನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹೀಗೆ ಸಾರಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಧನ್ಯರು ಜೀಸಸ್ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವನು: “ಈ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷದ ಸಹೋದರರಿಗೆ ಯಾರು ಎಷ್ಟು ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವರೋ ಅವರು ಅದನ್ನು ನನಗೇ ಮಾಡಿರುವರು.” ನಾವು ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೆವು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಪಾಷಂಡತನ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೆವು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಅಮೂಲಾಗ್ರಾಹಿ ಕಿರುಹಾಕಿ, ನಂತರ ಪೂಜೆಗೆ ಹೋಗಿ ಭಗವಂತನ ಮಕ್ಕಳೇ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಭುವಿನ ಮಕ್ಕಳು. ಮಕ್ಕಳು ಅಂದರೆ ತಂದೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳು ಮಾತ್ರ. ನೀವು ಅವನ ಸೇವಕರು. ಜೀವಂತ ದೇವರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ. ದೇವರು ಕುರುಡನಂತೆ, ಕುಂಟನಂತೆ, ದೀನನಂತೆ, ಪಟಿಂಗನಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬರುವನು. ಅವನನ್ನು ಪ್ರಜಾಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಎಂತಹ ಅದ್ವೃತವಾದ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ನೀವು ಯಾವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಿರೋ ಆಗ ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನೇಲ್ಲಾ ಹಾಳುಮಾಡಿ

ಕೊಳ್ಳುವಿರಿ, ಅಥೋಗತಿಗೆ ಬರುವಿರಿ. ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುವುದು ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು. ಕೆಲಸದ ಆನಂತರ ನಿಮಗೆ ಯಾವ ನಿರಾಶೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ವ್ಯಾಸನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಒಂದು ಗುಲಾಮಗಿರಿ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದೊಂದು ಬರೇ ಆಟವಾಗುವುದು. ಅದೇ ಸಂತೋಷದಾಯಕವಾಗುವುದು. ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಆದರೆ ಅನಾಸ್ತಕರಾಗಿರಿ. ಇದೇ ನಿಜ ರಹಸ್ಯ. ನೀವು ಆಸ್ತಕರಾದರೆ ದುಃಖಪಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ಆಸ್ತಕರಾಗಿರುವೆವು. ಇಲ್ಲೋಬ್ಬ ಮನಷ್ಯನು ನನಗೆ ಕಟುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವೆನು. ಆಗ ಕೊಂಡ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಳುವಂತೆ ಕಾಣಬುದು. ಕೆಲವೇ ಶ್ವಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡ ಮತ್ತು ನಾನು ಬೇರೆಯ ಹೋಗುವೆವು. ಆಗ ದುಃಖವಾಗುವುದು. ದೇವರೊಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಸ್ತಕರಾಗಿ. ಮತ್ತಾವು ದಹ್ವಾ ಬೇದ. ಏಕೆಂದರೆ ಉಳಿದವ್ಯಾಗಳೆಲ್ಲ ಆಸ್ತಕ್ಯ. ಆಸ್ತಕ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಆಸ್ತಕರಾದರೆ ದುಃಖನಿಮಗೆ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ, ಸತ್ಯವಾಗಿರುವುದೇ ಉಳಿಯುವುದು. ಒಂದೇ ಅಷ್ಟಿತ್ವ ಇರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ದೃಗ್ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯದ ಭೇದವಿಲ್ಲ.

ಅನಾಸ್ತಕವಾದ ಶ್ರೀತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ದುಃಖಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಲಾರದು. ನೀವು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ. ಬೇಕಾದರೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡಿ. ಯಾವುದೂ ನಿಮಗೆ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ತರಲಾರದು. ನನ್ನದು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಕರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿ. ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆನಂತೆ? ನೀವು ದೂರ ಸರಿದು ನಿಲ್ಲಿ.

ನಾವು ಅನಾಸ್ತಕಿಯ ಸ್ಥಿರಾಗಿ ಪಡೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಅದ್ಭುತವಾದ ರಹಸ್ಯ ನಿಮಗೆ ಅರಿವಾಗುವುದು; ಅದು ಹೇಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಸ್ವಂದನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ, ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಶಾಂತವೂ ಸ್ತಬ್ದವೂ ಆಗಿದೆ; ಅದು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಶ್ವಳಿವಾ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಶ್ವಳಿವಾ ವಿರಾಮದಿಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಇದೇ ವಿಶ್ವದ ರಹಸ್ಯ. ಏಕಾಲದಲ್ಲೇ ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅತಿಂಥವಾಗಿದೆ, ಅದು ಶಾಂತ ಮತ್ತು ಅನಂತವಾಗಿದೆ. ಆಗಲೇ ನಿಮಗೆ ಆ ರಹಸ್ಯ ಅರಿವಾಗುವುದು. “ಯಾವನು ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಕರ್ಮವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆಯೋ, ಅಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನೇ ಯೋಗಿ.” (ಗೀತಾ). ಅವನೇ ನಿಜವಾಗಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ತೀಳಿದವನು, ಇತರರಲ್ಲ, ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಗುವೆವು. ಏತಕ್ಕೆ? ನಾವು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಕರಾಗುವೆವು. ನಾವು ಆಸ್ತಕರಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ಅನಂತ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು.

ಇಂತಹ ಅನಾಸ್ತಕಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ! ಆದಕಾರಣಾವೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನಿಮಗೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮಗೆ ಒಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಫಲಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಕರಾಗದೆ ಇರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗ.

ನಮ್ಮನ್ನ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಆಸೆ. ನಾವು ಕರ್ಮದ ಫಲಕ್ಕೆ ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ದರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ, ಕಚ್ಚಿದಾಗಲಿ ಅದನ್ನೇ ಸಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ನಮಗೋಸುಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಕೇವಲ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ, ಮಾಡಿದರೆ, ಫಲಗಳು ತಮ್ಮನ್ನ ತಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. “ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ, ನಿನಗೆ ಅಧಿಕಾರ. ಅದರಿಂದ ಒರುವ ಫಲಗಳಿಗಲ್ಲ,” (ಗೀತಾ II, 47). ಶಿಪಾಯಿ ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲ ವನ್ನು ಎದುರು ನೋಡಿದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವನು; ಅವನು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವನು. ಸೋಲು ಬಂದರೆ ಅದು ದಂಡನಾಯಕನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ತನಗಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರತಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವೆವು. ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಭಗವಂತನ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ನೀವು ಬಲಶಾಲಿಗಳಾದರೆ ವೇದಾಂತತತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ. ಅದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಲಾಭದಾಸೆಯಲ್ಲದೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಗವಂತನ ಸೇವಕಾಗಿ ಅರ್ಹಿಸಿ, ಹೋರಾಡಿ. “ಪತ್ರವಾಗಲಿ, ಪ್ರಷ್ಟವಾಗಲಿ ಜಲವಾಗಲಿ ನೀನು ಯಾವುದನ್ನು ನನಗೆ ಅರ್ಹಿಸುವಿಯೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವೆನು.” (ಗೀತಾ IX, 26). ನಿನಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಬಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಇದನ್ನು ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗು. “ದೇವರು ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲೆಸಿ ಅವರನ್ನು ಯಂತ್ರದಂತೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವನು. ನೀನು ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ, ಮನಸ್ಸುಗಳೇರಡನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಹಿಸಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗು” (ಗೀತಾ XVIII, 61-62).

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳು ಇವು. ಇತರ ಪವಿತ್ರ, ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೇಮದ ಮೇಲೆ ಬೋಧನೆಗಳಿವೆ. ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಏಸು ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದವರು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳು. ಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಜೀಸಸ್ಸನ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಹಲವು ಸಾಮ್ಯಗಳಿವೆ. ಯಾರು ಯಾರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಎಂಬ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎರಡು ಕಡೆಯೂ ದುರಾತ್ಮಾದ ರಾಜರಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಗೊಂತಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿದರು. ಎರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತಾಪಿತರು ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರನ್ನು ದೇವದೂತರು ಬಿಡಿಸಿದರು. ಎರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆವರಣ ಹಂಟಿದ ಮುಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಂಡರು. ಬಾಲ್ಯ ಒಂದೇ. ಕೊನೆಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಹತರಾದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಸ್ತತನು. ತನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡವನನ್ನೇ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಒಯ್ದನು. ಕ್ರಿಸ್ತನೂ ಹತನಾದನು ಮತ್ತು ಡಕಾಯಿತನನ್ನೇ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಯ್ದನು.

ನ್ಯಾ ಟೆಸ್ಟಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಗೀತೆ ಬೋಧನಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಮಾನ ಭಾವನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಮಾನವ ಭಾವನೆ ಒಂದೇ ಜಾಡನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮಾತಿ

೨೭ ಸಾಮಿ ಏವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ಲೋಗ

ನಲ್ಲೇ ನಿಮಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. “ಎಂದು ಧರ್ಮ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ ಅಧರ್ಮ ಹೆಚ್ಚು ವುದೋ ಆಗ ನಾನು ಪುನಃ ಬರುವೆನು” (ಗೀತಾ IV, 8). “ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾನವನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವನೋ ನಾನೇ ಅವನು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೋ. ನನ್ನನ್ನೇ ಪೂಜಿಸು” (ಗೀತಾ X, 41).

ಅವನು ಏಸುವಿನಂತೆ ಅಥವಾ ಖಿದ್ಧನಂತೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಏಕೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪಂಥಗಳಿರುವುದು? ಆದರೆ ಅವನ ಚೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಭಕ್ತನು ದೇವರೊಬ್ಬನೇ ಶ್ರಿಸ್ತನಂತೆ, ಕೃಷ್ಣನಂತೆ, ಬುದ್ಧನಂತೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಗುರುಗಳಂತೆ ಬರುವುದು ಎನ್ನುವುದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದೂ ತಾತ್ಪ್ರಕ್ರೋಧಿ ಹೇಳುವುದನು. ಅವರು ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಆಗಲೇ ಮುಕ್ತಾತ್ಮಕರು. ಅವರು ಮುಕ್ತರಾದರೂ, ಜಗತ್ತಿನ ಜನ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ನರಭೂತಿರುವಾಗ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಲೇಕ್ಕಣಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪುನಃ ಪುನಃ ದೇಹವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಬಂದು ಮಾನವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ಅವರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ತಾವಾರು ಮತ್ತು ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವೆವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ನಮ್ಮಂತೆ ಬದ್ದರಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಾವೇ ಇಚ್ಛಿಸಿ ಬರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಬರದೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲಾರೆವು. ಮಾನವ ಕೋಟಿಯನ್ನೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಹದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅವರು ಸೇರಿಯುವರು. ಈ ಸ್ವಂದನ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವೋಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಒಬ್ಬ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂರಂಭವಾಯಿತು. ಮಾನವರೆಲ್ಲಾ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಈ ನಮ್ಮ ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲಿನ ಆಟವೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲುವವರಿಗೆ ಇದು ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು.

ನಾವು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಹಾಗುರುಗಳಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ, ಪ್ರಪಂಚದ ಜೀವಂತ ದೇವರುಗಳು ಅವರು. ನಾವು ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅವರು. ದೇವರು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಅವನು ಬಂದು ಮಾನವಾಕಾರವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಅವನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವನು. ಆದರೆ ನಾವು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿರುವೆಂೱು? ಅವನನ್ನು ಮಾನವನಂತೆ ಮಾತ್ರ, ನಾವು ಅಥವಾಡಿಕೋಳು ಬಳೆವು. ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಾರ್ಥಿ ದೇವರ ಆವಿಭಾವವಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಚೋಧಕರಾದರೂ ನಾಯಕರು, ಗುರುಗಳು. ಆದಕಾರಣ ಯಾರ ಪಾದಕೆಮಲಗಳನ್ನು ದೇವತೆಗಳೂ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವರೋ ಅಂತಹ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ನಾಯಕರೇ ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ಮಹಾಗುರುಗಳೇ ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ನಾಯಕರೇ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

೬. ಮಹಿಮ್ಮದ್ರ ಪ್ರೇಗಂಬರ್¹

(೧೯೦೦ರ ಮಾರ್ಚ್ ಏಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಭಾಷಣ)

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪುರಾತನ ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಶ್ರೀಸ್ತ, ಮತ್ತು ಮಹಿಮ್ಮದರ ಚೋಧನೆಯ ಸಾಮರಸ್ಯವಿದೆ. ಮೂರರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪರಾಕಾಷ್ಟೇಗೆ ಬಯಸ್ತು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೇಶ್ವರ ದೇವದೂತರುಗಳೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಬರುವನು ಅವನದೇ ಆತ್ಮಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಸಂದೇಶವಾದರೂ ಅವನು ಹಳೆಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತಗ್ಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕೆ ತರುವನು. ಬುದ್ಧನ ಸಂದೇಶದ ಮಹಾಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಮಾಲೀಕವಾಗಿ ಅವನ ಸಂದೇಶವು ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳಲಿತು. ಇಂದು ಅದು ಇಂದಿಯ ದೇಶದ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಸಂದೇಶವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಒಷ್ಟಿದರೆ ನಾನು ಇಂದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಹಿಮ್ಮದನ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಅರೇಬಿಯದ ಪ್ರವಾದಿಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಹಿಮ್ಮದ್ರ ಯುವಕನಾಗಿದ್ದಾಗ ಧರ್ಮಕ್ಕೇನೂ ಅಷ್ಟು ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟವನಲ್ಲ. ಅವನು ಹಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನೊಬ್ಬ ಒಳೆಯ ಯುವಕನಾಗಿದ್ದ ನೋಡಲು ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದನು. ಶ್ರೀಮಂತ ವಿಧವೇ ಇದ್ದಳು. ಅವಳು ಈ ಯುವಕನನ್ನು ಪ್ರತಿಸಿದ್ದಳು. ಆನಂತರ ಆವರಿಬ್ಬರೂ ಮದುವೆ ಆದರು. ಮಹಿಮ್ಮದ್ರ ಪ್ರಪಂಚದ ಹೊಡ್ಡ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ಮೇಲೆ ರೋಮನ್ ಮತ್ತು ಪರ್ಸಿಯಾದ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಅವನ ಕಾಲ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದವು. ಅವನಿಗೆ ಹಲವು ಹಂಡಿರುಗಳು ಇದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಯಾರೋ, ನಿನು ಯಾವ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಪ್ರಿತಿಸುವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ತನ್ನ ಹೊದಲನೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. “ಪಕ್ಕಂದರೆ ಅವಳು ಹೊದಲು ನನ್ನನ್ನು ನಂಬಿದಳು.” ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ, ಆದರೆ ಹೆಂಗಸಿನ ಸ್ವಭಾವವಾದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎಂದಿಗೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಮಹಿಮ್ಮದನಿಗೆ ಪಾಪ, ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನ, ಮಿಥ್ಯಾಚಾರ, ಮೂರಂಬಿಕೆ, ನರಬಲಿ ಮುಂತಾದವನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ವ್ಯಾಘರಿಯಾಯಿತು. ಯಹೂದ್ಯರು ಕೈಸ್ತರಿಂದ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೈಸ್ತರಾದರೋ ಅವನ ದೇಶದ ಜನರಿಗಿಂತ ಮತ್ತೂ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರು.

ನಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಆತುರ. ಆದರೆ ನಾವು ಏನಾದರೂ ಮಹತ್ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಇರಬೇಕು. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು

¹C.W. Vol. I, P. 481

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮಹಿಮ್ಮದನಿಗೆ ಕನಸುಗಳು ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯಗಳು ಕಾಣತೊಡಗಿ ರವು. ಅವನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಗೇಟಿ, ಯಲ್‌ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು, ನೀನು ಸತ್ಯದ ಸಂದೇಶವಾಹಕ ನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಏಸು, ಮೋಸ್‌ಸ್, ಮತ್ತು ಇತರ ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂದೇಶವೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವುದೆಂದೂ, ನೀನು ಹೋಗಿ ಬೋಧಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು. ಏಸುವಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಸ್‌ರೂ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು, ಪಾಸಿಗಳು ದ್ವೈತವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಹಿಮ್ಮದನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು: “ನಮ್ಮ ದೇವರು ಒಬ್ಬ. ಅವನೆ ಸರ್ವೇಶ್ವರ. ಅವನಿಗೂ ಇತರ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಕೆಯೇ ಇಲ್ಲ.”

ದೇವರು ಎಂದರೆ ದೇವರೇ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೊಡಕಾದ ತತ್ವವೂ ಇಲ್ಲ. ಜಟಿಲವಾದ ನಿತಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ. “ನಮ್ಮ ದೇವರು ಒಬ್ಬನೇ, ಅವನಿಗೆ ಎರಡನೆಯವರಿಲ್ಲ. ಮಹಿಮ್ಮದನೇ ಅವನ ದೂತ.” ಮಹಿಮ್ಮದನು ಮುಕ್ಕಾದ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಜನ ಅವನನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅವನು ಮದೀನಕ್ಕೆ ಒಡಿ ಹೋದನು. ಅವನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಇಡೀ ಜನಾಂಗ ಒಂದಾಯಿತು. ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಮ್ಮದೀಯ ಧರ್ಮ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲ ಆವರಿಸಿತು. ಅದೊಂದು ಅದ್ವಾತವಾದ ದಿಗ್ಭಿಜಯ ಶಕ್ತಿಯಾಯಿತು.

ನಿಮ್ಮಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗದಂತಹ ಭಾವನೆಗಳಿವೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೋಂದು ಮೂಡನೆಂಬಿಕೆಗಳು ಇವೆ, ಪ್ರೋವೆ ನಿತಿತ ಆಫಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಈ ಸಂದೇಶವಾಹಕರು ದೇವರಿಂದಲೇ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವರಾಗು ತ್ವಿದ್ಧರು? ನಿವ್ಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಅವಗುಣಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರೀ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಲ್ಲಿಯೂ ಅವಗುಣಗಳಿವೆ. ಯಾರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ? ಯಾಹೂದ್ಯರಲ್ಲಿ ನಾನು ಏಷ್ಟೋ ಲೋಪ ಗಳನ್ನು ಹೋರಬಲ್ಲೇ. ದುರ್ಜನರು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವಗುಣಗಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವರು. ನೋಣಗಳು ಗಾಯವನ್ನು ಮುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು. ದುಂಬಿಗಳು ಹೂವಿನ ಮಕರಂಡಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ನೋಣವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಡಿ. ದುಂಬಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ.

ಅನಂತರ ಮಹಿಮ್ಮದನು ಹಲವ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದನು. ಮಹಾಪುರುಷರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೊರು ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬಲ್ಲರು. ನಿಮ್ಮಂತಹ ‘ಮಹಾತ್ಮ’ರು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದನ್ನೂ ನಾನು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಮಹಾಪುರುಷರ ಜೀವನ ನಿಗೂಢವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಅವರನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅವರನ್ನು ಅಳೆಯಲಾರೆವು. ಕ್ರಿಸ್ತನು ಬೇಕಾದರೆ ಮಹಿಮ್ಮದನನ್ನು ಅಳೆಯಬಹುದು. ನಾವು ನೀವು ಯಾರು? ಹಸುಗೂಸುಗಳು. ಅಂಥ ಮಹಾಮಹಿಮರನ್ನು ನಾವು ಏನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡೇವು?

ಮಹಿಮ್ಮದೀಯ ಧರ್ಮ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಲು ಬಂದಿತು. ಮೋದಲನೆ ಸಂದೇಶವೇ ಸಮಾನತೆಯ ಭಾವನೆ. ಪ್ರೇಮವೆಂಬ ಒಂದೇ ಧರ್ಮ ಇರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ, ಜನಾಂಗ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ! ಈ

ವ್ಯವಹಾರಗುಣ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತು. ಈ ಮಹಾಸಂದೇಶ ಬಹಳ ಸರಳ ವಾಗಿತ್ತು. ಸಗರ ಮತ್ತೆ ರಾಜಕುಸ್ತಾಪಿದ ಒಬ್ಬ ದೇವರನ್ನು ನಂಬಿ. ಅವನು ಶಾಸ್ಯದಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನು. ಮತ್ತಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಡಿ.

ಅವರ ಮಹಿಂದ್ರಿಗಳು ಪ್ರಾಚೀಸ್ಪಂಟರ ಚಚುರ್ಗಳಂತೆ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹಾಡೊ ಇಲ್ಲ, ಚಿತ್ತವೂ ಇಲ್ಲ, ಆಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ, ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖೀರೆವಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಖಿರಾನಿದೆ. ಜನರೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಾದಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಗುರುವೂ ಇಲ್ಲ, ಆಚಾರ್ಯನೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾರು ಪ್ರಾಧಿಸುವನೋ ಅವನು ಜನ ರಿಂದ ಬೇರೆ ನಿಂತು ಪ್ರಾಧಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಾಧಿಸನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ತುಂಬಾ ಸುಂದರವಾಗಿವೆ.

ಈ ಹಿಂದಿನ ಜನರೆಲ್ಲ ಭಗವಂತನ ಸಂದೇಶವಾಹಕರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಪೂಜಿಸುವನು. ಅವರ ಪಾದಧೂಳಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಆದರೆ ಅವರು ಕಾಲ ವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವರು. ನಾವು ಬದುಕಿರುವೆವು. ನಾವು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಏಸು ಅಥವಾ ಮಹಿಂದ್ರದನನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಎಂದಲ್ಲ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಅನುಕರಣ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಸಾಚಾ ಅಲ್ಲ, ಏಸುವಿನ ಒಂದು ಅನುಕರಣ ಆಗಬೇಡಿ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಏಸುವೆ ಆಗಿ. ನೀವು ಏಸು, ಬುದ್ಧ ಅಥವಾ ಇತರರಂತೆಯೇ ದೊಡ್ಡ ವರು. ನಾವು ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಹಾಗಾಗುವರೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಏಸು ವಿನಹಾಗೆಯೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಯಹೂದ್ಯ ಆಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆತ್ಮಂತ ಉನ್ನತವಾದ ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಹಜ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಇರುವುದು. ಆತ್ಮಶಿಧ ಇರಲಿ. ನೀವೇ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ದೇವರು ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೇಗೆ ಇರಬಲ್ಲರು? ನೀವು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಅನಂತವನ್ನು ಗೃಹಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸೇ. ನಾನು ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವೆ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವನು ಇರುವುದು. ನಾನು ದೇವರನ್ನು ಚಿಂತಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಅವನು ಇಲ್ಲ, ಮಾನವ ಪ್ರಗತಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಈ ರಾಜ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ.

ಈ ಮಹಾಪುರಾಣರು ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಯಾಮರಗಳಂತೆ ಅಷ್ಟೇ. ಅವರು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಸಹೋದರರೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವರು. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದುವರಿಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಸ್ವಯಂ ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ, ಇತರರು ನಮಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ದೇವದೂತರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಸುವರು. ನೀವು ಮುಂದುವರಿದು ಹೋಗಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳುವರು. ನೂರು ವರುಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅಷ್ಟಿಕೊಂಡು ನಾವು ನಿದ್ರೆ ಹೋಗುವೆವು.

ಶ್ರದ್ಧೆ, ನಂಬಿಕೆ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮುಂತಾದವರ್ಗನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಚಾರಿತ್ಯವನ್ನು ರೂಢಿಸುವುದು, ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಜಲಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ನಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬೇಕು ಬಲಿಯಾಗುವೆವು. ಮಿಥ್ಯಾಚಾರಿಗಳಾಗುವೆವು.

೨೬ ಸಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ಲೋಗ

ಧರ್ಮ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಲ್ಲ ಒಂದು ನಿಯಮಾವಳಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಕ್ರಮ, ಅಷ್ಟೇ. ಸಿದ್ಧಾಂತ, ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು, ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮುವೇ ಅಂಗ ಸಾಧನೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಈ ಅಂಗಸಾಧನೆಯಿಂದ ನಾವು ಬಲಶಾಲಿಗಳಾಗುವುದು. ಹೊನೆಗೆ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಮುಕ್ತರಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಅಂಗಸಾಧನೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅಂಗಸಾಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಆತ್ಮ ಪರಿಪೂರ್ವಿಕಾಗುವುದು. ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ ಎಂದೊಡನೆಯೇ ಆ ಅಂಗಸಾಧನೆ ನಿಂತಂತೆಯೇ.

“ಧರ್ಮ ಯಾವಾಗ ನಾಶವಾಗುವುದೋ, ಅಥರ್ವ ಯಾವಾಗ ಹೆಚ್ಚುವುದೋ ಆಗ ನಾನು ಅವಶಯಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಸಾಧುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ದುಷ್ಪರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶಯಿಸುತ್ತುವೆನು”. (ಗೀತಾ IV, 7-8)

ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿಯ ಮಹಾಸಂದೇಶಕರು ಇವರು. ಇವರು ನಮ್ಮ ಮಹಾ ಗುರುಗಳು, ಅಣ್ಣಾಂದಿರು. ಆದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

೧೦. ಬಿಲ್ಪಮಂಗಳ¹

ಬಿಲ್ಪಮಂಗಳ ಎನ್ನವುದು “ಸಂತರ ಜೀವನ್” ಎಂದು ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಥೆ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಯುವಕನು ಇದನು. ಮತ್ತೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಒಬ್ಬ ವೇಶಾ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಇವನು ಅನುರಕ್ತನಾದನು. ಈ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳ ಮಧ್ಯ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನದಿಯನ್ನು ದೋಷಿಯಲ್ಲಿ ದಾಟಿಕೊಂಡು ಆ ಮಡುಗಿಯ ಮನಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಅವನ ತಂದೆಯ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆದಕಾರಣ ಅವನು ಆ ಮಡುಗಿಯ ಮನಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಕಾರೆನಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದನ್ನೇಲ್ಲ ಆಚರಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಇದು ಹಿಂದೂಗಳ ಮನಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯ ವಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕಾದ ಕರ್ಮ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇವನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗೊಣಗಾಡು ತೀದ್ದ. ಅದರೂ ವಿಧಿಯಲ್ಲದೇ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಶ್ರಾದ್ಧ ತೀರಿತು. ಅಷ್ಟ ಹೋತ್ತಿಗೆ ಕತ್ತಲಾಯಿತು. ರಾತ್ರಿ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಬಿರುಗಾಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆಗ ಮಳೆಯು ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಸುರಿಯತೊಡಗಿತು. ನದಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಲೆಗಳು ಎದ್ದವು. ಅದನ್ನು ದಾಟಿವುದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರವಾಗಿತ್ತು. ಅದರೂ ಅವನು ನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದ್ದ ಒಂದು ದೋಷಿಯರು ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲು ಅಂಜಿದರು. ಆದರೆ ಅವನು ಹೋಗಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವನ ಹೃದಯವಾದರೂ ಆ ಮಡುಗಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಉನ್ನತವಾಗಿತ್ತು. ಆದಕಾರಣ ಅವನು ಹೋಗಲು ಹಟ ಮಾಡಿದನು. ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತೊಲೆ ತೇಲಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿದನು. ಆಚೆಯ ತೀರವನ್ನು ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ತೊಲೆಯನ್ನು ಸೆಳೆದು ತೀರದಲ್ಲಿ ಉಟ್ಟಿನ್ನು. ಅನಂತರ ಮನಯೋಜಗೆ ಹೋದನು. ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟಿದನು. ಆದರೆ ಗಾಜಿ ಭೋಗರೆದು ಬೀಸುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾರಿಗೂ ಅವನು ಮಾಡುವ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಗೋಡೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದನು. ಕೊನೆಗೆ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲಿನಿಂದ ಒಂದು ಹಗ್ಗ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದರುವುದನ್ನು ಕಂಡನು. ಅವನು ಆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು “ಓ, ನನ್ನ ತ್ವಿಯಳು ಗೋಡೆಯನ್ನು ಹತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಗ್ಗವನ್ನು ಇಳಿಬಿಟ್ಟಿರುವಳು” ಎಂದು ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದನು. ಹತ್ತಿ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯವಾಗ ಜಾರಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದನು. ಮಡುಗಿಯು ಹೋರಗೆ ಒಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಯುವಕನು

¹C.W. Vol. I P. 485

ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದನು. ಅವನನ್ನು ಉಪಚರಿಸಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದಳು. ಅವನಿಂದ ತುಂಬಾ ದುರ್ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, “ನಿನು ಸಮಾಖಾರ? ಏತಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ದುರ್ಗಂಧ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ? ನಿನು ಹೇಗೆ ಮನೆ ಒಳಗೆ ಬಂದೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಅವನು ಆದಕ್ಕೆ “ನೀನು ನಿನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನ ಹತ್ತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಾಕಿರಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅವನು ನಕ್ಕು “ಎಂತಹ ಪ್ರೀತಿ, ನಾವಿರುವುದು ಹಣಕಾಗಿ! ಮೂಡ, ನೀನು ಹತ್ತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ನಾನು ಇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದೆಯಾ? ನೀನು ನದಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ದಾಟಿದೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. “ನಾನೊಂದು ತೊಲೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತೇಲಿಬಂದೆ” ಎಂದನು. ಅದನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡೋಣ ಎಂದಳು ಮಂಡುಗಿ. ಆ ಹಗ್ಗ ನಾಗರಹಾವಾಗಿತ್ತು. ಘೋರ ವಿಷಜಂತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಚ್ಚಿದರೆ ಸಾಕು, ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ಯಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಆದು ಒಂದು ಬಿಲದೊಳಗೆ ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿತ್ತು. ಒಳಗೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಯುವಕ ಅದರ ಬಾಲವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಆದನ್ನು ಒಂದು ಹಗ್ಗವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನು. ಪ್ರೇಮದ ಮುಚ್ಚು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಸಿತು. ಹಾವಿನ ತಲೆ ಬಿಲದೊಳಗೆ ಇಂದ್ರಾಗ ದೇಹ ಹೊರಗೆ ಇತ್ತು. ಅದರ ಬಾಲವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದರೆ ಆದು ಬಿಲದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಯುವಕ ಹಾಗೆ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಬಂದಿದ್ದ. ಆದರೆ ಈ ಸೆಂಕದಿಂದ ಹಾವು ಸತ್ತಿತ್ತು. “ನಿನಗೆ ತೊಲೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು?” ಎಂದು ಮಂಡುಗಿ ಕೇಳಿದಳು. “ಆದು ನದಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು” ಎಂದನು. ಅದೋ ಒಂದು ಕೊಳೆತು ನಾರುವ ಶವ. ನದಿ ಅದನ್ನು ಹೊಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಯುವಕನು ಅದನ್ನು ಒಂದು ತೊಲೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದನು. ಇದರಿಂದ ಅವನು ಅಷ್ಟು ದುರ್ವಾಸನನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದನು. ಆಹಂಕ್ರಿ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಿದಳು: “ನಾನೆಂದೂ ಹಿಂದೆ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ನಾನೆಂದಿಗೂ ನಂಬಿಯುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಪ್ರೀತಿ ಅಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ದೇವರು ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಪ್ರೀತಿ ಎಂದರೇನು ನಮಗೇನೂ ಗೂತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸ್ನೇಹಿ ತನೆ ಆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ನನ್ನಂತಹ ಹಂಗಿಗೆ ಏಕೆ ನೀಡುವೆ? ದೇವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ನೀನು ಆದನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬಾರದು? ನೀನು ಆಗ ಪೂಜಾ ಶ್ವಾಸಾಗುವೆ.” ಯುವಕನಿಗೆ ಇದು ವಜ್ರಫಾತ ದಂತೆ ಬಿತ್ತು. ತಾತ್ಯಾಲೀಕವಾಗಿ ಇಂದಿಯಾತೀತವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಅವನು ಕ್ಷಣಿಕಾಲ ಅನುಭವಿಸಿದನು. ದೇವರಿರುವನೆ ಎಂದು ಅವನು ಕೇಳಿದನು. “ಹೌದು, ಹೌದು, ಸಖಿನೆ ದೇವರಿರುವನು” ಎಂದಳು ಅವಳು. ಆತ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟಿ. ಒಂದು ಕಾಡನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಆಳ್ಳತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡತ್ತೊಡಗಿದ: “ದೇವರೇ ನನಗೆ ನೀನು ಬೇಕು. ನನ್ನ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಕುದ್ದು ಮಾನವ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಮಹಾನಿದಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಿಲ್ಲ ಮಹಾಸಾಗರವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಉಗ್ರ ಪ್ರವಾಹ ಹಳ್ಳಿ ಕೊಳಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಾರದು. ಆದಕ್ಕೆ ಆನಂತ ಸಾಗರ ಬೇಕು. ನೀನೇ ಅದು. ನೀನು ನನ್ನಡೆಗೆ ಬಾ.” ಹೀಗೆ ಹಲವು ವರುಷಗಳು ಅವನು ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿನಿರತ ನಾಗಿದ್ದ. ಹಲವು ವರುಷಗಳು ಹೀಗೆ ಇದ್ದು, ಆಮೇಲೆ ಜಯಶೀಲನಾಗಿರಬಲ್ಲೇ ಎಂದು

ಭಾವಿಸಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿ ಉರುಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದನು. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಒಂದು ನದಿತೀರದಲ್ಲಿ ಸೋಪಾನ ಪರಂತು ಯೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಆ ಉರಿನ ವರ್ತಕನ ಸುಂದರಳಾದ ಹಂಡತಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತನ್ನ ಆಳಿನೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ಹೋದಳು. ಅವಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದುಡನೆಯೇ ಇವನಲ್ಲಿದ್ದ ಹಳೆಯ ವಾಸನೆಗಳು ಮೇಲೆದ್ದವು. ಆ ಮನೋಹರವಾದ ಆಕಾರ ಪುನಃ ಇವನನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಅವಳನ್ನು ದುರುಗುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೋಡಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಅವಳನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಮನಗೆ ಹೋದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೆ ಗಂಡ ಬಂದ. ಕಾವಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ನೋಡಿ “ದಯವಿಟ್ಟು ಒಳಗೆ ಬನ್ನಿ ಸಾಮಾನು, ನಾನು ನಿಮಗೆ ಪನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಸಂನ್ಯಾಸಿ “ನಾನೋಂದು ಭೀಕರ ವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು. ಆಗ ಗೃಹಸ್ಥನು, “ಎನನ್ನ ಬೇಕಾದರೂ ಕೇಳಿ ಸಾಮಾನು, ನಾನು ಗೃಹಸ್ಥ. ತಾವು ಏನನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು. “ನಾನು ನಿನ್ನ ಹಂಡತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು” ಎಂದು ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಆತ ದೇವರೆ ಏನಿದು! ನಾನು ಶುದ್ಧವಾಗಿರುವೆನು, ನನ್ನ ಹಂಡತಿ ಶುದ್ಧವಾಗಿರುವಳು. ದೇವರು ಎಲ್ಲ ರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಒಳೆಯಿದು, “ಬನ್ನಿ ಸಾಮಾನು ಒಳಗೆ” ಎಂದನು. ಆತ ಒಳಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವನು ತನ್ನ ಹಂಡತಿಯನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಆಕೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಏನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಅವಳನ್ನೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ, “ತಾಯಿ, ನಿನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಏರಡು ಸೂಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವೆಯೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು ಎಂದು ಅವಳು ಕೊಟ್ಟಿಕ್ಕು. ಅದನ್ನು ಸಂನ್ಯಾಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಕ್ಷಣವೇ ತನ್ನ ಕಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಆದನ್ನು ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡನು. “ಪಾರಿ ಕಣ್ಣಿಗಳೇ ನಾಶವಾಗಿ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀವು ಯಾವತ್ತಾ ಮಾಸದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಆಕಾರವನ್ನು ನೋಡಲಾರಿ. ನೀವೇನಾದರೂ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಬ್ಯಂದಾವನದ ಗೋಪಾಲನನ್ನು ಅಂತರ್ ಚಕ್ರಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ನೋಡಬೇಕು. ಕಣ್ಣಿಗಳೇ ನಿಮಗೆ ಇನ್ನು ಇಷ್ಟೇ ಇರುವುದು” ಎಂದನು. ಅವನು ಪುನಃ ಕಾಡಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋದನು. ಅವನು ಪುನಃ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅತ್ಯನ್ತ. ಅವನಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರವಾಹ ಸತ್ಯಸಾಗರವನ್ನು ನೇರಲು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ಜಯಪ್ರದಾದನು. ಅವನು ತನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ನದಿಗೆ, ತನ್ನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿದನು. ಅದು ಗೋಪಾಲನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಅವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಂತೆ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದನು ಎಂದು ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು. ಆಗ ಕಣ್ಣಿನ್ನು ಕೆಳೆದುಕೊಂಡದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ವ್ಯಘಟಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನನ್ನು ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅವನು ಭಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಆತ್ಮಂತ ಸುಂದರವಾದ ಶೋಕ ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದನು. ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಬರೆದವರು ಮೊದಲು ಗುರುಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೆ ಈತ ಹಿಂದೆ ತಾನು ಪ್ರತಿಸ್ತಿದ್ದ ಹಂಗಸನ್ನು ತನ್ನ ಗುರುವಿನಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾನೆ.

೧೧. ಗೀತಾ ವಿಚಾರ¹

ಕೆ.ಶ. ಇರ್ಲೆರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕೆಲತ್ತೇಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬಹುಕಾಲವನ್ನೇಲ್ಲ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಸಂಘದ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಆಲಂಬಜಾರಿನ ಮತದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಸಾಧುಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವು ಯುವಕರು ಅವರ ಮತ್ತು ನೇರದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂನಾಸದಿಳಿಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಅವರನ್ನು ಭವಿಷ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತರಬೇತು ಮಾಡತೋಡಿ ದರು. ಗೀತೆ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತದ ಮೇಲೆ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಧ್ಯಾನಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಪ್ರವಚನ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಸಲ ಅವರು ಅನುವಾದದ ಬಂಗಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಗೀತೆಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಮೋಫವಾದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಮತದ ದಿನಚರಿಯಲ್ಲಿ ದಾವಿಲಾಗಿರುವ ಆದರ ಅನುವಾದದ ಸಾರಾಂಶ ಇದು:

ಗೀತೆ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥ ಮಹಾಭಾರತದ ಒಂದು ಭಾಗ. ಗೀತೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಪುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಮೊದಲನೆಯದು ಅದು ಮಹಾಭಾರತದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿತ್ತೆಂಬುದು. ಅಂದರೆ ಅದನ್ನು ವೇದವ್ಯಾಸರು ಬರೆದರೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತ ಭಾಗವೇ? ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಎಂಬ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇದ್ದನೇ? ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾಗಿರುವ ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧ ನಿಜವಾಗಿ ಜರುಗಿತೇ? ನಾಲ್ಕನೆಯದು ಅರ್ಚನೆ ಮುಂತಾದವರು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ?

ಈಗ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇಂತಹ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಆಸ್ತಿದವಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ವೇದವ್ಯಾಸರೆಂದು ಕರೆಲಿಸಿಕೊಂಡ ಹಲವರಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಗೀತೆಯನ್ನು ಬರೆದವರು ಯಾರು? ಬಾದರಾಯಣ ವ್ಯಾಸನೇ? ದ್ಯುಪಾಯನ ವ್ಯಾಸನೇ? “ವ್ಯಾಸ” ಎನ್ನಲಿಪಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಬಿರುದು, ಯಾರು ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಪುರಾಣವನ್ನು ಬರೆದರೂ ಅವರನ್ನೇಲ್ಲ ವ್ಯಾಸ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಎಂದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದದಂತೆ ವ್ಯಾಸ ಎಂಬುದು ಕೂಡ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು ಗೀತೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ಗೀತೆಯ ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಮುಂಚೆ ಅನೇಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಲ್ಲಿ ಗೀತೆಯ ಮೇಲೆ ಬೋಧಾಯನ ವ್ಯತ್ಯಿಂದಿರುವುದು ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಸಪ್ತಮಾಣವಾಗಿ ದೃಢಪಡಿಸಿದರೆ ಗೀತೆಯು ಪುರಾತನವಾದದು ಮತ್ತು ವೇದವ್ಯಾಸರೆ

¹C.W. Vol. IV, P. 102

ಅದರ ಕರ್ತೃಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭ ವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೋಧಾಯನರು ವೇದಾಂತ ಸೂತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಭಾಷ್ಯ (ಇದರಿಂದಲೇ ರಾಮಾನುಜರು ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸಿದರು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸುವರು. ಸ್ವಾಮಿ ದಯಾನಂದರು ಇದನ್ನೇ ಬಹಳ ಚರ್ಚಿಸುವರು) ಭರತವಿಂದವನ್ನೇಲ್ಲಾ ನಾನು ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ನನಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ರಾಮಾನುಜರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಯಾವುದೋ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದ ಹುಳು ತಿಂದುಹೋದ ಒಳಗರಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸಿದರಂತೆ. ವೇದಾಂತ ಸೂತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ಬೋಧಾಯನ ಭಾಷ್ಯವೇ ಅನುಮಾನಾಸ್ತಾದವಾದ ಕಾರ್ಯತ್ವ ಲಲ್ಲಿ ಮುದುಗಿದ್ದರೆ ಗೀತೆಯ ಮೇಲೆ ಬೋಧಾಯನ ಭಾಷ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರೇ ಗೀತೆಯ ಕರ್ತೃವರ್ಣದೂ ಆದನ್ನು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆಂದೂ ಹೇಳುವರು.

ಚರ್ಚೆಯ ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯವಾದ ಕೃಷ್ಣನ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭವಿದೆ. ಭಾಂದೋಗ್ಯ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ದೇವಕೀಪುತ್ರನಾದ ಕೃಷ್ಣನು ಘೋರಾ ಎಂಬ ಯೋಗಿಯಿಂದ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಧಾರಕೆಯ ರಾಜ. ವಿಷ್ಣುಪೂರಾಣದಲ್ಲಿ ಅವನ ಗೋತ್ತಿ ಲೀಲೆಯ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಪುನಃ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಅವನ ರಾಸ ಲೀಲೆಯ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಕೊಡುವರು. ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುದನೋತ್ಸವ ಎಂಬುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದನ್ನೇ ಡೋಲಜಾತ್ಯೇಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದರು. ಅವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಸಲೀಲೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಆರೋಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೆ ಧ್ಯೇಯವಿದೆ? ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ದ್ಯುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಸ್ವಭಾವವೇ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮಗೆ ತೋಚಿದುದನ್ನೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲದೆ ಇದೇ ಸರಿ ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ: ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಹೆಸರಿನ ಆಸೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಒಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದು ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೊಂದಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ್ನು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಳಕೊಂಡು ತರುತ್ತಿದ್ದ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಸ್ವಿತೀಯಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆನ್ನುವವನಿಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾಗೋಳಿ ಜ್ಞಾನವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಪನೆ ಲಂಗು ಲಗಾಮಿಲ್ಲದೆ ಓಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದಕಾರಣಾವೇ ಎಷ್ಟೋ ಮನೋಕಲ್ಪಿತ ದಧಿಸಾಗರ, ಮಧುಸಾಗರ, ತುಪ್ಪದಸಾಗರ ಮುಂತಾದವು ಇವೆ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹತ್ತುಸಾರಿರವರುಷ ಬದುಕುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ವರುಷ ಬದುಕುವನು. ಆದರೆ ವೇದ

“ಶತಾಯುವ್ಯೇ ಪುರುಷಃ” ಎಂದು ಹೇಳುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಕೃಷ್ಣನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದೇ ದುಸಾಧ್ಯ.

ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನ ಜೀವನದ ಸುತ್ತಲೂ ಎಷ್ಟೋ ಅಲೋಕ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅರೋಪ ಮಾಡುವುದು ಮಾನವರ ಸ್ವಭಾವ. ಕೃಷ್ಣನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಿರಬಹುದು. ಅವನು ಬಹುತ್ವಾಗಿ ರಾಜನಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು. ನಾನು “ಬಹುತ್ವಾಗಿ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿ ರಾಜರಾಗಿದ್ದರು. ನಾವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಗೀತೆಯ ಕರ್ತೃಗಳು ಯಾರಾ ದರೂ ಆಗಿರಲಿ, ಗೀತೆಯ ಬೋಧನೆ ಮಹಾಭಾರತದ ಬೋಧನೆಯಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದನು ಎಂದು ಧೈಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಗತಿ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ಪಂಥವಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪಂಥ ಬಂದಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಸದೊಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಬಳಕೆಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೇಣ ಹೊಸ ಪಂಥ ಮತ್ತು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎರಡು ಕೂಡ ಹೆಸರಿಲ್ಲದಂತೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಥವಾ ಪಂಥ ಮಾತ್ರವೇ ನಾಶವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಹಿಂದೆ ಉಳಿಯುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಹೀಗೆ ಗೀತೆಯು ಅಂತಹ ಒಂದು ಪಂಥದ ಉಚ್ಛ್ರಾಯೇಯಗಳ ನೋಳಗೊಂಡ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು.

ಮೂರನೆಯ ವಿಷಯ. ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ಯುದ್ಧದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಆದು ನಡೆಯಿತೆಂದು ಸಾಧಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಮಾಣಗಳಾವುವೂ ಇಲ್ಲ. ಕುರುವಂಶಜರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಾಂಚಾಲರಿಗೆ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯಿತು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾದಲನುವಾಗಿ ಕೊನೆಯ ಸಂಜ್ಞೆಗೆ ಕಾದು ನಿಂತಿದ್ದ ಆ ಸೇನಾ ಸಮೂಹದಿಂದ ತುಂಬಿದ ಸಮರಾಂಗಣ ದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಯೋಗ ಇವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆ? ಆ ರಣಕೋಲಾಹಲದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಜೂನರಿಗೆ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಬರೆದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಶೀಘ್ರ ಲಿಪಿಕಾರ ನಿದ್ದನೆಂಬುದನ್ನು ಕೆಲವು ಧ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವೆಂಬುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ರೂಪಕಕಢೆ. ಆದರ ಅಂತರಾಧರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅನವರತವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಅವನ ದುಷ್ಪಸ್ವಭಾವಕ್ಕೂ ಸತ್ಯಸ್ವಭಾವಕ್ಕೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಫಷ್ಟಣೆಯೇ ಯುದ್ಧ. ಇದು ಕೂಡ ವಿಚಾರಸರಣಿಗೆ ವಿರೋಧವಲ್ಲ.

ಅಜುನ ಮುಂತಾದವರು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದೇಹಗಳಿವೆ. ಶತಪಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬಹಳ ಪುರಾತನ ಗ್ರಂಥ. ಅಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಮೇಧ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿದವರ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಜುನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಹೋದರರ ಹೆಸರುಗಳಾಗಲಿ, ಅಂತಹವರಿದ್ದರು ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯಾಗಲೇ

ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನ ಮೊಮ್ಮೆಗನಾದ ಪರಿಣೈತನ ಮಗನಾದ ಜನಮೇಜಯನ ಹಸರಿದೆ. ಆದರೂ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಯುಧಿಷ್ಠಿರ, ಅರ್ಜುನ ಮುಂತಾದವರು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗ ವನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಬರೆದಿದೆ.

ನಾವು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಷಟಿಹಾಸಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೂ ನಿಜವಾದ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು. ಯಾವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅರಿತರೆ ನಾವು ಧರ್ಮಾಶ್ರಾರಾಗುತ್ತೇವೋ ಆ ಜ್ಞಾನವೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ. ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವೆಲ್ಲ ಶುದ್ಧ ಸುಖ್ಯ ಎಂದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದರೂ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಲವಲೇಶವೂ ನಷ್ಟಪಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಏಕೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇದರಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ. ನಾವು ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯವನ್ನೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಪಂಧ ದವರು ಹಲವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಕರವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸುಳಳಿಯ ಹೇಳಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಆದರೆ ಗುರಿ ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು ದಾರಿಯಲ್ಲ. ಆಧಾರಣ ನಮ್ಮ ಹಲವು ತಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಮಹಾದೇವನು ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ನಾವು ನಂಬುವುದು ಸತ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮುಕ್ತಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಂಬುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಒಂದ ಕಂದಾಚಾರಗಳನ್ನು ವಿವೇಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಂಬುವುದು ಎಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಜನರು ಮುಂದೆ ಹೋಗದಂತೆ ಅವರ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಂತೆ ಇದೆ. ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತ, ಮಹಮದ್ ಮುಂತಾದ ಮಹಾಪುರುಷರೆ ಇಂತಹ ಹಲವು ಮೂಡ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ನಂಬಿದ್ದರು, ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಇರಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ಜ್ಞಸಂಭರಿಸಬೇಕು.

ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೀಗ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನು ಓದುವಾಗ, ಎಷ್ಟೋ ಅಸಂಗತವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೂಲಕ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾಡಿ ನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅನಿರ್ಣಯಿತವಾಗಿ ಅನನ್ಯ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ರೂಪ ಒಂದು ಗುಲಾಬಿ ಹೂವು ಗಿಡದ ಮುಖ್ಯ ಬಳ್ಳಿ, ಬೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಂತೆ. ಆದರೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಗೀತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಣಿ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಅಪೂರ್ವ ಪುಷ್ಟಿಗಳನ್ನೂ ಇಗೆಂಡ ತುರಾಯಿಯಂತೆ ಇದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಭಕ್ತಿಯ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಭಾವ ತನ್ನ ಪರಾಕಾಷ್ಟೇಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೆ.

೪೭ ಸಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ಲೋಳ

ಈಗ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಚಚ್ಚಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಗೀತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗಿಂತ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದು? ಅದೇ ಇದು: ಗೀತೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಭ್ರಾಹ್ಮಣ, ಭಕ್ತಿಯೋಗಗಳ ಕಟ್ಟಾ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿದ್ದರೂ, ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೋಳಗೆ ಕಾದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರೂ ಹಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸೌಹಾದರ್ಭಾವದಿಂದ ನೋಡಲು ಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಗೀತೆಯ ಕಶ್ಯಾ ಪ್ರಥಮಬಾರಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸೌಹಾದರ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಥದವರೂ ಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಣಿಸಿರುವನು. ಎಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕೂಡಾ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರು.

ಅನಂತರವೇ ನಿಷ್ಠಾಮುಕಮ್ರ. ಈಗ ಜನರು ಅದನ್ನು ಬಹು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವರು. ಅನಾಸ್ತಕೆ ಎಂದರೆ ಗೊತ್ತುಗುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಭಾವಿಸುವರು. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ಎಂದಾದರೆ ನಿರ್ದಯರಾದ ಮೂರಧರು ಮತ್ತು ಗೋಡೆಗಳು ನಿಷ್ಠಾಮುಕಮ್ರಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗುವುವು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಜನಕನ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವರು. ತಾವೇ ನಿಷ್ಠಾಮುಕಮ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಪುಣಿರು ಎಂದು ಜನ ಭಾವಿಸಲಿ ಎಂಬ ಕುಶೂಹಲ ಅವರಿಗೆ. ಆದರೆ ಜನಕ ಸಂತಾನೋಽಪ್ತಿಯಿಂದ ನಿಷ್ಠಾಮುಕಮ್ರಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರೆಲ್ಲ ಒಂದು ಮಕ್ಕಳ ಪಡೆಗೆ ತಂದೆಯಾಗಿರುವುದೊಂದೆ ಇವರ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಹತೆ! ಇದರಿಂದಲೇ ಇವರು ಜನಕರಾಗ ಬಯಸುವರು. ಹಾಗಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ನಿಷ್ಠಾಮುಕಮ್ರ ಮೂರಧನೂ ಅಲ್ಲ, ಜಡನೂ ಅಲ್ಲ ನಿರ್ದಯನೂ ಅಲ್ಲ. ಅವನು ತಾಮಸಿಕನಲ್ಲ. ಶುದ್ಧ ಸಾತ್ವಿಕ ಸ್ವಭಾವದವನು. ಅವನ ಹೃದಯ ಪ್ರೀತಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಅವನು ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಲಿಂಗಸಬಲ್ಲ. ಜಗತ್ತು ಅವನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು, ವಿಶ್ವಕಾರುಣ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಾರಣಾವಾಗಿ ಅರಿಯಲಾರದು.

ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಮಾರ್ಗಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠಾಮುಕಮ್ರ ಇವೇ ಗೀತೆಯ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ವ್ಯೇಶಿಷ್ಟಗಳು.

ಈಗ ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಓದೋಣ.

|| ಸಂಜಯ ಉವಾಚ ||

ತಂ ತಥಾ ಕೃಪಯಾವಿಷ್ಟಮಶ್ಚಪಾಣಾಕುಲೇಞ್ಜಣಂ
ವಿಷೀದಂತಮಿದಂ ವಾಕ್ಯಮುವಾಚ ಮಧುಸೂದನಃ || 1 ||

॥ ಶ್ರೀ ಭಗವಾನುವಾಚ ॥

ಕುತಸ್ಯ ಕಶ್ಯಲಮಿದಂ ವಿಷಮೇ ಸಮುಪ್ಸಿತಮ್
ಅನಾಯಂಚುಷ್ಟು ಮಸ್ಸಗ್ರಹಮಕೀರ್ತಿಕರಮಜುಂನ ॥ 2 ॥
ಕ್ಷೈಬ್ರ್ಯಂ ಮಾಸ್ಯಗಮಃ ಪಾಥ ಸ್ವೇತತ್ವಂ ಯ್ಯಾಪವದ್ಯತೇ
ಕುದ್ರಂ ಹ್ಯದಯದೋಬಲ್ಯಂ ತ್ಯಕೊಂಡ್ರಿಷ್ಟಂ ಪರಂಪ ॥ 3 ॥

ಸಂಜಯ ಹೇಳಿದ: ಮರುಕ ಮತ್ತು ದುಃಖಿಂದ ಪರವಶನಾಗಿ ದುಃಖಾಶ್ಚಿಂದ ಕೊಡಿದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಮಧುಸೂದನ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು: ಒ ಅರ್ಜುನ, ಇಂತಹ ವಿಷಮಸ್ಸಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಹೇಗೆ ಖಿನ್ನನಾಗಬಲ್ಲೇ? ಇದು ಅನಾಯರ ರೀತಿ, ಇದರಿಂದ ಸ್ಗ್ರಹಪ್ರಾಪ್ತಿಯಲ್ಲ. ಕ್ಷೈಬ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ವಶನಾಗದಿರು. ಕುಂತಿಕಮಾರನೆ, ನಿನಗೆ ಇದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ವೈರಿ ಭಯಂಕರನೇ, ವ್ಯದಯ ದೋಬಲ್ಯಂದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಮೇಲೇಜು.

“ತಂ ತಥಾ ಕೃಪಯಾವಿಷ್ಪ್ರಂ” ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ತ್ವೋಕದಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟ ಸುಂದರ ವಾಗಿ ಕಾವ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನ ನಿಜಸ್ಸಿತಿ ಚಿತ್ತಿತವಾಗಿರುವುದು! ಅನಂತರ ಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಚೋಧನ ಮಾಡಿದನು. “ಕ್ಷೈಬ್ರ್ಯಂ ಮಾ ಸ್ಯ ಗಮಃ ಪಾಥ” ಮುಂತಾದ ಪದಗಳಿಂದ ಅರ್ಜುನನನ್ನ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಏಕಕ್ಕೆ ವೈರೇಖಿಸುತ್ತಿರುವನು? ಏಕೆಂದರೆ ಅರ್ಜುನ ಯುದ್ಧ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವನು ಸತ್ಯಗುಣಾಧ್ಯಾನಾಗಿದ್ದನು ಎಂಬುದಲ್ಲ, ಅದೆಲ್ಲ ತಮಣಸ್ಸಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದುದು. ಸತ್ಯಗುಣಿಯ ಸ್ವಭಾವ ಜಯಾಪಜಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನುದ್ವಿಗ್ಧನಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ದ್ವೇಸ್ಯದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದುದರಿಂದ ಯುದ್ಧಮಾಡುವುದು ಅವನ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳಾಗುವುವು. ಹಲವರು ತಾವು ಸಾತ್ತಿಕರೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಆದರೆ ಅದು ತಾಮಸವಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ, ಹಲವರು ಅಶುಚಿಯಾಗಿ ಜೀವಿಸಿ ತಾವು ಪರಮಹಂಸರೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಮ ಹಂಸರು ಉಸ್ತುನಂತೆ, ಜಡನಂತೆ, ಖಿಶಾಚಿಯಂತೆ ಇರುವರೆಂದು ಹೇಳುವುದು. ಪರಮ ಹಂಸರನ್ನ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವರು, ಆದರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸ್ವಭಾವವನ್ನ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಸುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಪರಮಹಂಸರಿಗೂ ಮತ್ತೊಳಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಿಲ್ಲದೆಇಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಅತಿರೇಕದ ಕೊನೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕಾಣುವರು. ಒಬ್ಬ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಿರುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಎಳ್ಳಿಷ್ಟೂ ಜ್ಞಾನ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅತಿ ತೀವ್ರವಾದ ಮತ್ತು ಅತಿಮಂದವಾದ ಬೆಳಕಿನ ಸ್ವಂದನಗಳೆರಡೂ ನಮ್ಮ ಕಣಿಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಶಾಖಿದ ಅತಿ ಇದೆ. ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಶಾಖಿವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರಂತೆಯೇ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ತಮೋಗುಣಗಳು ಕೆಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ

ಒಗೆಯಾಗಿ ತೋರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾವಗಳಷ್ಟು ಅಂತರವಿದೆ. ತಮೇಗುಂ ಸತ್ತ್ವದ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿಚಿಸುವುದು. ಏರಯೋಧ ಅಜುಂನನಲ್ಲಿ ಇದು ದಯೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು.

ಅಜುಂನನ ಈ ಭಾಂತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಭಗವಂತನು ಏನು ಹೇಳಿದ? ಒಬ್ಬ ಮನಸ್ಯನನ್ನು ಪಾಪಿ ಎಂದು ಎಂದಿಗೂ ತೆಗಳೊಡಯ. ಅವನಲ್ಲಿರುವ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿಯ ಕಡೆ ಅವನ ಮನಸ್ಯನ್ನು ಸೇಳಿಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳುವಂತೆ, ಭಗವಂತ ಅಜುಂನನಿಗೆ “ನಿನಗೆ ಇದು ತರವಲ್ಲ” ಎನ್ನುವನು. ನೀನು ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪಗಳ ಆಚೆ ಇರುವ ಅವಿನಾಶಿಯಾದ ಆಶ್ಚರ್ಯ. ನಿನ್ನ ನಿಜವಾದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಮರೆತು ಪಾಪಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ದೇಹ ಮನಸ್ಸಿನ ಉಪಾಧಿಗಳಿಗೆ ವಶನಾಗಿ ನೀನು ಹಾಗೇ ಆಗಿರುವೆ. ಆದಕಾರಣ ನಿನಗೆ ಇದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎನ್ನುವನು. “ಎಂದಿಗೂ ಕ್ಷೇತ್ರಿಕ್ಕೆ ವಶನಾಗಬೇಡ, ಕುಂತಿ ಸುತ” ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸನವೂ ಇಲ್ಲ, ಪಾಪವೂ ಇಲ್ಲ, ರೋಗವೂ ಇಲ್ಲ, ಶೋಕವೂ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪಾಪವನ್ನುವುದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದೇ ಅಂಜಕೆ, ಸುಪ್ತವಾದ ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವುದು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವದೋ ಅದೇ ಪ್ರಣ್ಯ. ಯಾವುದು ನಿನ್ನ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಾಗಳನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವುದೋ ಅದೇ ನಿಜವಾದ ಪಾಪ. ಈ ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ ಪಾರಾಗು, ಹೇಡಿತನದಿಂದ ಪಾರಾಗು. “ನೀನು ಏರ, ನಿನಗೆ ಇದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ”

ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಾದ ನೀವು “ಕ್ಷೇತ್ರಿಕ್ಕು ಮಾ ಸ್ಕುಗಮಃ ಪಾಫ್ ಸ್ಯೇತತ್ತ್ವಾಯ್ಯ ಪಪದ್ಯತೇ” ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿದರೆ ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗ, ಶೋಕ, ಪಾಪ, ವ್ಯಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ಕಣ್ಣರೆಯಾಗುವುದು. ಈ ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಚಿಹ್ನೆಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂಜಕೆಯ ಭಾವನಾತರಂಗ ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತನ್ನಿ, ಅನಂತರ ನೋಡಿ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪವಾಡದಂತೆ ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು. ನೀನು ಸರ್ವಶಕ್ತಿ, ಹೋಗು, ಹೋಗು ಫಿರಂಗಿಯ ಬಾಯಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ, ಅಂಜಬೇಡ.

ಎಂತಹ ಅಥಮಾಧಮನನ್ನೂ ದೇಹಿಸಬೇಡ. ಅವನ ಬಾಹ್ಯವನ್ನು ನೋಡಬೇಡ. ಪರಮಾತ್ಮನಿರುವ ಅಂತರಂಗದ ಕಡೆ ನೋಡು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೇ ಶೌರ್ಯವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರಿ ಹೇಳಿ: “ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಪಾಪವಿಲ್ಲ, ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸನವಿಲ್ಲ, ಅನಂತ ಶಕ್ತಿಯ ಅನಂತ ನೀನು.” ಈಜಿ, ಜಾಗ್ರತರಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿ.

“ಕ್ಷೇತ್ರಿಕ್ಕು ಮಾ ಸ್ಕುಗಮಃ ಪಾಫ್ ಸ್ಯೇತತ್ತ್ವಾಯ್ಯ ಪಪದ್ಯತೇ |
ಕ್ಷುದ್ರಾಂ ವ್ಯಾದಯದೌರ್ಬಲ್ಯಂ ತ್ಯಕ್ತಾಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿತವಾಂತರಂಪ ||

ಒಬ್ಬ ಮೇಲಿನ ಶ್ಲೋಕವೊಂದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಇಡೀ ಗೀತಾಪಾರಾಯಣದ ಫಲ ಬರುವುದು. ಈ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಗೀತಾಚೋಧನೆಯ ಸಾರವೆಲ್ಲ ಅಂತರಗತವಾಗಿದೆ.

೧೨. ಭಗವದ್ದಿತಾ (೮) ¹

(೮೦೦ರ ಮೇ ೨೬ರಂದು ಸ್ಯಾನೋಫಾನ್‌ನಿಸ್‌ಫೋದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನಾಸ)

ನಾವು ಗೀತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಮೊದಲು ಅದರ ಚಾರಿಶ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭಗವದ್ದಿತೆ ಉಪನಿಷತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಭಾಷ್ಯ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಭಾರತದ ದೇಶದ ಬ್ಯಾಬಲ್ನು ನ್ಯಾಚೆಸ್‌ಪೆರೆಂಟ್‌ ಇಲ್ಲಿ (ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ) ಯಾವ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೆರ್‌ನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದೂ ಅದರಂತೆಯೇ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು. ಸುಮಾರು ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿವೆ. ಕೆಲವು ಬಹಳ ಸಣ್ಣವು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡವು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕರಣ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಯಾವ ಗುರುವಿನ ಜೀವನವನ್ನೂ ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಸಾರುತ್ತದೆ. ಅವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಜಾಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪಂಡಿತ ಗೋಷ್ಠಿಗಳ ಚರ್ಚೆಯ ಶೀಘ್ರಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಂತೆ ಇವೆ. ಉಪನಿಷತ್ತು ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು (ಅಥವಾ ಗುರುವಿನ ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು) ಎಂದು ಅರ್ಥ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಕೆಲವು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಅವು ಶೀಘ್ರಲ್ಲಿಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಂತೆ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದು ವೇದ್ಯವಾಗುವುದು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಆದಮೇಲೆ ಬಹುಶಃ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾಪಕದಿಂದ ಬರೆದಿಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಶೊಂದರೆಯೆಂದರೆ, ಸಮಗೆ ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಿಕ್ಕಿಪುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳುವರು. ಪುರಾತನ ಸಂಸ್ಕಿರ್ತ ಭಾಷೆಯು ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಪ್ರಾ. ಇದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದಿನದು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಅದಕ್ಕೂ ಏರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳು ಹಿಂದೆ ರಚಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಅವು ಎಷ್ಟು ಪುರಾತನವಾದವು ಎಂಬುದು ಬಿಂಬಿತವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೀತೆ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅದೇ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗೀತೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ, ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿರುವುದು.

ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಮೂಲಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ವೇದಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯರಾಶಿ. ಅವುಗಳ ಮೂಲ ಬರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಂದರೂ ಈ ಕೋಣ ಅವುಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಅದನ್ನು ಹಲವು ಶಾಖೆಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಖೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೆಲವು ಪುರೋಹಿತರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನ ವರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಕೇವಲ ನೆನಪಿನ ಬಿಲ ದಿಂದ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಇಂತಹ ಜನ ಈಗಲೂ ಇರುವರು. ಅವರು ವೇದ

¹C.W. Vol. I, P. 446

ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಕೇವಲ ನೆನಪಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ, ಒಂದು ಸ್ವರ ವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಹೇಳುವರು. ವೇದದ ಬಹುಭಾಗ ಈಗ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದು ಉಳಿದಿರುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಸ್ತರ ಭಂಡಾರದಪ್ಪು ಇದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾಗಿರುವುದು ಖುಗೋವೇದದ ಮಂತ್ರಗಳು. ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ಯಾಂಸರು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕೆಮುದಲ್ಲಿ ಚೇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವರು. ಆದರೆ ಹಳೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣದಾಯವಂತರ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಬೇರೆ. ಬ್ಯೇಬಲ್ನಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣದಾಯಸ್ಥಿಗೂ ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ಯಾಂಸರಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವಂತಹೇ ಇದೂ ಕೂಡ. ವೇದಗಳನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಿರುವರು. ಒಂದು ಉಪನಿಷತ್ತು. ಇದು ತತ್ತ್ವಗಳ ಭಾಗವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು. ಮತ್ತೊಂದು ಕರ್ಮಕಾಂಡ.

ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ವಿವರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಗಳು ಇವೆ. ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಹಲವು ಮಂತ್ರಗಳಿವೆ. ಕರ್ಮಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಯಾಗಯಜ್ಞಾದಿಗಳ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಆದ ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತುಂಬಾ ವಿವರವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪುರೋಹಿತರ ಸೇನೆಯೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪುರೋಹಿತ ವ್ಯತ್ಪಿಯೇ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವಾಯಿತು. ಮಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಯಾಗಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಜನ ಸಾಧಾರಣರು ಬಹಳ ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡತ್ತೊಡಗಿದರು. ದೇವತೆಗಳು ಮಾಯವಾದರು. ಅವರ ಸಾಧನದಲ್ಲಿ ಈ ಯಾಗಯಜ್ಞಗಳು ನಿಂತವು. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರ ವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇದು. ಮೀಮಾಂಸಕರಿಗೆ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ; ಇತರರು ದೇವರಲ್ಲಿನಂಬಿಕೆ ಉಳಿವರು. ನೀವು ಮೀಮಾಂಸಕರನ್ನೇ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ದೇವತೆಗಳ ಅರ್ಥವೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅವರು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬಹುತಃ ನಿಮಗೆ ಕೂಡ ಲಾರರು. ಪುರೋಹಿತರು ಈ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಅಗ್ನಿಕುಂಡಕ್ಕೆ ಹವಿಸ್ತನ್ನು ಅರ್ಹಿಸುವರು. ಮೀಮಾಂಸಕರನ್ನು ಈ ಕ್ರಿಯಾಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅಷ್ಟೇ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಅತಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳಿವೆ. ವೇದಗಳು ಎಂದರೆ ಶಬ್ದಗಳು. ಅವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಛರಿಸಿದರೆ ಪರಿಣಾಮವುಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಯಾಗಿಕ ಶಕ್ತಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಛರಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರೆ ಅದು ಮಾಯವಾಯಿತು. ವೇದಗಳೇ ದೇವತೆಗಳಾದವು. ಆದಕಾರಣವೇ ವೇದಗಳ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ನಾವು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಕೊಡುವುದು. ಈ ಶಬ್ದಗಳು ನಿತ್ಯವಾದವು. ಅವುಗಳಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದು. ಶಬ್ದಗಳಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಚಿಂತನೆಯಾಗಿ ಇರಲಾರು. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲ ಅಲೋಚನೆಯ ಆವಿಭಾವ. ಶಬ್ದದ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು. ಅವ್ಯಕ್ತವಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಶಬ್ದಗಳ ಮೂಲಕ

ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನೇ ನಾವು ವೇದಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು. ಎಲ್ಲದರ ಅಸ್ತಿತ್ವಪೂರ್ವ ವೇದಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಶಬ್ದಜಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಚಿಂತನೆ ಇರಲಾರದು. ಖುದುರೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಜಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಖುದುರೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಆಲೋಚನೆ, ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯವಸ್ತುಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಶಬ್ದಗಳನು ಏನು? ಅವೇ ವೇದಗಳು. ಇದನ್ನು ಅವರು ಸಂಸ್ಕृತಭಾಷೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೇ ವೇದಭಾಷೆ, ದೇವಭಾಷೆ ಎನ್ನುವರು ಕೊಡ. ವೇದಭಾಷೆಗಿಂತ ಪುರಾತನವಾದುದು ಬೇರೊಂದು ಇಲ್ಲ. ವೇದಗಳನ್ನು ಯಾರು ಬರೆದರು ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಶಬ್ದಗಳೇ ವೇದ. ನಾನು ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ ಆದು ವೇದವಾಗುವುದು. ಆದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಬೇಕಾದ ಪರಿಣಾಮ ದೊರಕುವುದು.

ಈ ವೇದರಾಶಿಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವುದು. ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ಈ ಶಬ್ದರಾಶಿಯ ಆವಿಭಾವವ. ಒಂದು ಯುಗವು ಕೊನೆಗೊಂಡಮೇಲೆ ಶಕ್ತಿಯ ಆವಿಭಾವವಾಗಲು ಸೂಕ್ತಸೂಕ್ತವಾಗುವುದು. ಬರೀ ಶಬ್ದವಾಗುವುವು. ಆ ನಂತರ ಚಿಂತನೆಯಾಗುವುವು. ಮುಂದಿನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಚಿಂತನೆಯು ಶಬ್ದರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸುವುದು. ಆ ಶಬ್ದಗಳೊಂದು ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಆದು ನಿಮ್ಮ ಖಾಂತಿ, ಆದೆಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ.

ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಹಲವು ಗ್ರಂಥಗಳು ವೇದವನ್ನು ಸಮುದ್ರಸುವುವು. ಆ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಿಗೆ, ವೇದಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಜನರು ರಚಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಅದನ್ನು ರಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವನು ಹಿಂದಿನ ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದ್ದ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಕೈಸ್ತ ಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿಗಳು ಎದ್ದು ನಿಂತು, ನಿಮ್ಮದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಧರ್ಮ, ಆದಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮವೇ ಸರಿ, ನಿಮ್ಮದು ತಪ್ಪೆ ಎಂದರೆ ಮೀಮಾಂಸಕರು ಹಿಗೆ ಹೇಳುವರು: “ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅದನ್ನು ಸಾವಿರದ ಒಂಬ್ಬೆನೂರು ವರುಷದ ಹಿಂದೆ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಎಂದು ನೀವೇ ಒಬ್ಬಕೊಂಡಂತಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಯಾವುದು ಸತ್ಯವೋ ಆದು ಅನಂತವಾಗಿರಬೇಕು, ನಿತ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಇದೇ ಸತ್ಯದ ಏಕಮಾತ್ರ ಪ್ರಮಾಣ. ಅದೆಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಯಾರೋ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರೆಂದು ನೀವೇ ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಿ. ವೇದಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಿಲ್ಲ. ದೇವದೂತನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಮತ್ತಾರೇ ಆಗಲಿ ಅದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದು ಬಂದಿರುವುದು ಅನಂತ ಶಬ್ದರಾಶಿಯಿಂದ, ಸ್ವಭಾವತಃ ಆದಿ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದೆ. ಆದರಿಂದ ಈ ಜಗತ್ತು ಬರುವುದು ಮತ್ತು ಹೋಗುವುದು.” ಸೂಕ್ತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಇದೇ ಸತ್ಯ. ಶಬ್ದವೇ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಆದಿ. ಜೀವಾಳಗಳು

ಇರುವಂತೆಯೇ ಶಬ್ದಾಣಗಳು ಇರಬೇಕು. ಶಬ್ದಗಳಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಭಾವನೆಗಳೂ ಇರಲಾಗು. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇಂದಿಯ ಗುಹಣವಿದ್ದರೆ, ಭಾವನೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಶಬ್ದವಿರಬೇಕು. ಆದರೆ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಂಥಗಳೇ ವೇದ, ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಚೌಡಾರು ಎದ್ದು ನಿಂತು, ನಮ್ಮುದು ಕೂಡ ವೇದವೇ; ಆನಂದರ ಅವು ನಮಗೆ ಗೋಚರಿಸಿವೆ ಎನ್ನವರು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತನ್ನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಆಕರ್ಷಣ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಆನಂದರ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಗುಲ ಹೀಗೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವೂ ಪೂರ್ಣವಾಗೇ ಇದೆ. ನಿಯಮ ಎಂದಿಗೂ ವಿಕಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದು “ಹೊಸ ಧರ್ಮ ಉತ್ಪತ್ತಮಾದ ಸ್ವಾರ್ಥ” ಎನ್ನುವುದೆಲ್ಲ ಕಾಡುಹರರಣ, ಇದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ನಿಯಮಗಳು ಇರಬಹುದು. ಇಂದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ, ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಕ್ರಮೇಣ ಆವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆ ಅಷ್ಟೇ. ಶಬ್ದ ಅನಂತವಾದುದು ಎಂದು ಸಾರಿದ ಆ ಪುರಾತನ ಪುರೋಹಿತರು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನ ಚ್ಯಾರೆನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ತಾವು ಆ ಸಾಫ್ತಿನವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿರುವರು. ಅವರು, “ನಿಮಗೆ ಆ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು, ನಾವೇ ಜಗತ್ತಿನ ಜೀವಂತ ದೇವತೆಗಳು. ನಮಗೆ ದಾಖಿಣ ಕೊಡಿ. ನಾವು ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ನೀವೇ ಆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡಬಿಲ್ಲಿ? ನಿಮಗೆ ಆದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ತಪ್ಪಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವುದು ಆಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಲು, ಸುಂದರ ಪುರುಷರಾಗಲು ದೀಘಾಂತರ್ಯಾಗಳಾಗಲು, ಚನ್ನಾಗಿರುವ ಗಂಡನನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಯಸುವಿರೇನು? ಹಾಗಾದರೆ ಪುರೋಹಿತನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದಾಖಿಣ ಕೊಟ್ಟಿ ಸುಮ್ಮನ್ನಿರಿ, ಎಂದು ಹೇಳುವರು.”

ಆದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖಿವೂ ಇದೆ. ವೇದಗಳ ಹೊದಲನೆಯ ಭಾಗದ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಭಾಗವಾದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಹೊದಲನೆಯ ಭಾಗದ ಆದರ್ಶವು, ವೇದಾಂತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಆದರ್ಶದಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಆ ಆದರ್ಶವೆಂದರೆ, ಇಹ ಮತ್ತು ಪರದಲ್ಲಿ ಸುಖಿವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು. ಅದೇ ಗಂಡ, ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳ ಮುಂತಾದವು. ನೀವು ದಾಖಿಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುರೋಹಿತನು ನಿಮಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಡುವನು. ನೀವು ಆನಂದರ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುಖಿವಾಗಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಇರುವರು. ಈ ಸುಖಿವು ರಂಕರಾಟಣೆಯಂತೆ (merry-go-round) ಎಂದಿಗೂ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವೆಂಬುದು ಇಲ್ಲ. ಕಣ್ಣೇರಿಲ್ಲ, ಅಳು ಇಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ನಗುತ್ತಿರುವುದೇ. ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವೆ ಇಲ್ಲ. ತಿನ್ನುತ್ತಿರಬಹುದು. ತಲೆನೋವೆ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಸುಖಿವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು. ಮಾನವನ ಪರಮ ಗುರಿಯೇ ಇದು ಎಂದು ಪುರೋಹಿತರು ಭಾವಿಸಿದರು.

ಈ ತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೋಲುವುದು. ಮನುಷ್ಯ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಗುಲಾಮ. ಅವನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಗುಲಾಮನಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಕರ್ಮ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಕರ್ಮ ಎಂದರೆ ನಿಯಮ. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲವೇ? “ಇಲ್ಲ! ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಗುಲಾಮರಾಗಿರಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಲಾಮರಾಗಿ. ನಾವು ಶಬ್ದವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ನಿಮಗೆ ಸುಖ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ದುಃಖ ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಸಂಭಾವನೆ ಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು.” ಇದು ಮೀಮಾಂಸಕರ ಆದಶರ್ತ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಭಾವನೆಗಳು ಇವು. ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಎಂದಿಗೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಗುಂಟಿಗೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲ. ಅವರು ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕವಿದಿರುವ ರಾಶಿರಾಶಿಯಾದ ಮೂಡಣಂಬಿಕೆ ಆದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ದುರ್ಬಲರಾದೊಡನೆ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿ ಬೀಳುವುದು. ಅವರ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ ಚೂರುಚೂರಾಗುವುದು. ಆಸೆ ಅಂಜಿಕೆಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಅವರು ತಾವೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವೀಡಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಅವರು ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕೇಳುವರು. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೇನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ದಾಖ್ಲೆ ಕೊಡುವುದು, ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವುದು, ಇಷ್ಟೇ. ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಪುರೋಹಿತರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮ ಎಷ್ಟು ಸುಲಭ ವಾಗುವುದು! ನೀವು ಅನಂತರ ಏನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮನಗೆ ಹೋಗಿ ಸುಖವಾಗಿರಿ. ಯಾರೋ ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಹಾಪ ಈ ಮೃಗಗಳು!

ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಇದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವ ದೇವರನ್ನು ನಂಬುತ್ತದೆ. ನೀವು ಅನಂತರ ದಯಾಮಯನಾದ ಭಗವಂತನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧವಾದ ಭಾವನೆ. ನಾವು ಪುರೋಹಿತರ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಆದಶರ್ತ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುತ್ತ ಬರುವುದು. ಹಲವು ದೇವರುಗಳ ಬದಲು ಒಂದೇ ದೇವರನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ನೀವೇಲ್ಲರೂ ಕರ್ಮ ನಿಯಮದಿಂದ ಬದ್ಧರು ಎಂಬ ಎರಡನೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವು ನಮಗೊಂದು ದಾರಿ ಯನ್ನು ತೋರುತ್ತವೆ. ಮಾನವ ಗುರಿಯೇ ನಿಯಮಾತೀತನಾಗುವುದು. ಭೋಗವೇ ಎಂದಿಗೂ ಪರಮ ಗುರಿಯಾಗಲಾರದು, ಏಕಂದರೆ ಭೋಗ ಇರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಉಪನಿಷತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಯಾಗಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತವೆ. ಇವು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಅದು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಬಹುದು.

ಅದರೆ ಅದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಪ್ಪು ಬೇಡಿಕೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದು. ನೀವು ಒಂದು ಗಣಾದ ಸುತ್ತ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಿರೇ ವಿನಿ: ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲಾರಿರಿ. ಭೋಗ ದು:ಖವಲ್ಲದ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಅನಂತ ಸುಖ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಮಕ್ಕಳ ಕನಸು. ಒಂದೇ ಶಕ್ತಿ ಸುಖವೂ ದು:ಖವೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ನನ್ನ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಇಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಡಲಾಯಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೊಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿರುವೆನು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುವಿರಿ. ನೀವು ಮತ್ತಾವುದೋ ಬೇರೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುವಿರಿ. ನೀವು ಯಾವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅದುಮಿಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಿರೋ ಅದು ಅದುಮಿಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಎಂತಹ ಭಾವನೆ? ಹದಿನ್ಯೇದು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಆಪ್ಣಳಿಸಿತು. ಅದು ಬಹಳ ಬಲವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಆಗ ನಾನೊಬ್ಬ ಹುಜ್ಞನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದೆ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಏನಾಯಿತು? ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಭಾವನೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಡಗಿಹೋಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಏನು ಬಂತು? ಅದು ನಾನೇ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಟ್ಟ ಸಂಸ್ಕಾರವಾಗಿತ್ತು. “ಪ್ರಕ್ಕಿತಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ನಿಯಮವಿದೆ. ನಿಗ್ರಹ ಅದನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲದು?” (ಗೀತೆ III, 33). ನಿಗ್ರಹ ಸಡಿಲವಾದೋದನೆ ಅವಾಗಳೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಆದರೆ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ನೀವು ಬಲಾಧ್ಯರಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞಯನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾನು ನನ್ನ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಡಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ಮನಸ್ಸು ಬೆಳೆಯುವುದು. ಯೋಗಳು ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನೇ. ಒಂದು ಆಸೆ ಇದೆ. ಅದು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವುದು. ಹಿಂದಿನದು ಮಾಯವಾಗುವುದು. ನೀವು ಕೊಟಿಷ್ಟರಾಗಿದ್ದು ಅನಂತರ ಸಂಕೋಷಪಟ್ಟರೆ, ತಕ್ಷಣವೇ ಕೋಪದ ಸ್ಥಾವ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಆ ಕೋಪದಿಂದ ನೀವು ಮುಂದಿನ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಿರಿ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾಧಾಂತರಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಅನಂತ ಸುಖ ಮತ್ತು ಅನಂತ ದು:ಖ ಎಂಬವುಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಕನಸು. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಗುರಿ ಸುಖವೂ ಅಲ್ಲ ದು:ಖವೂ ಅಲ್ಲ. ಯಾವುದರಿಂದ ಇವುಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆಯೋ ನಾವು ಆದಕ್ಕೆ ಒಡೆಯರಾಗಬೇಕಾದೆ ಎಂದು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬೀಜರೂಪದಲ್ಲೇ ನಾವು ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಾಧ್ಯಾನೆಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯಾತಾಸವೆಂದರೆ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಯಾಗಂಯಜ್ಞಗಳನ್ನೂ ವಿಂಡಿಸುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುವು ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆಯೋ ಅವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದವು ಎಂದು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಆದಕ್ಕೆ ನೀವು ಪ್ರಾಣಿಹತ್ಯಾದೋಷ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರು ಆದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವರು. ನಿಮಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತ ಯಾವುದು ಪುಣ್ಯ, ಯಾವುದು

ಪಾಪ ಎಂಬುದು? ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಹುದು. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಏನು ಹೇಳುವುದೋ ಲೇಕ್ಕನುವವರಾರು? ನೀವು ಎಂತಹ ಅವಿವೇಕವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಿರಲ್ಲ? ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಒಂದು ಹೇಳಿ, ವೇದ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಲ್ದಾಸ್ಸಿಸಿ ವೇದವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ವೇದ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು ಸರಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಧರ್ಮ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನಿತ್ಯವಾದುದು, ಪವಿತ್ರವಾದುದು, ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ನೀವು ಅದನ್ನು ಅನುಮಾನಿಸಲಾರಿರಿ. ಬ್ಯೇಬಲ್ಲಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ “ಅವು ಎಷ್ಟು ಅದ್ಧರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಅವೆಷ್ಟು ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿವೆ. ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿವೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ನೀವು ಬ್ಯೇಬಲ್ಲಿನ್ನು ಹೇಗೆ ನಂಬುತ್ತಿರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬ್ಯೇಬಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ನುಡಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ನಂಬಿದರೆ, ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾವಾಗ ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಿರೋ ಆಗ ನೀವು ಬ್ಯೇಬಲ್ಲಿಗಿಂತ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಿ. ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯೇಬಲ್ಲಿನಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದು ದೇನು? ಆದರೆ ಪುರೋಹಿತರು ಹೇಳುವರು: ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯೇಬಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವುದ ರೊಂದಿಗೂ ನಾವು ಹೋಲಿಸುವುದನ್ನು ಒಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೇ ಹೋಲಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವೇನು? ಅಲ್ಲಿಗೇ ಅದು ಕೊನೆಗಾಣಿವುದು. ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ವೇದಗಳ ರೀತಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದೋ ಅದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಇದನ್ನು ನಂಬುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವಗಳಿಗೆ ಇದಕ್ಕೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಒಂದು ಧ್ಯೇಯವಿದೆ. ಅವರು ಒಂದು ಕಡೆ ವೇದಗಳನ್ನು ಆಚೆಗೆ ಎಸೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಾಣಿಬಲಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪುರೋಹಿತರು ಎಲ್ಲರ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕದಿಯುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಬುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದೇ. ಇರುವ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವೆಲ್ಲ ಜೀವದ ಸ್ಥರೂಪದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ. ಜೀವಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಇದೆಯೇ? ಮನಸ್ಸು ಎಂದರೆ ಬರೀ ಸ್ವಾಯಂಜಾಲವೇ, ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಕರ್ಮೇಣಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನರಗಳ ಸಮೂಹವೇ? ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರವು ಒಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ವಿಜ್ಞಾನವೆಂದು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಜೀವಕ್ಕಾರೆ ಮುಂತಾದ ಮುಂತಾದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸ ಇರುವುದು.

ಪುರೋಹಿತರಿಗೂ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತು ತ್ಯಾಗಮಾಡು ಎನ್ನುವುದು. ಅದು ಎಲ್ಲದರ ಪರಿಣಾಮ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸುವುದು. ಮನಸ್ಸಿನ ಸೃಜನಶೀಲ ಶಕ್ತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಬಂಧನಗಳಿಗೂ ಕಾರಣ. ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಶಾಂತವಾದಾಗ ತನ್ನ ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ನೀವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಶಾಂತಗೊಳಿಸಿದೊಡನೆ ನಿಮಗೆ ಸತ್ಯದ ಅರಿವಾಗುವುದು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯಾವುದು ಸುತ್ತಿಸುತ್ತಿರುವುದು? ಕಲ್ಪನೆ, ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸ್ವಭಾವ. ನೀವು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದೊಡನೆ ನಿಮಗೆ

ಸತ್ಯದ ಅರಿವಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಸೃಷ್ಟಿಶಕ್ತಿಯೂ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಆಗ ತತ್ವಣವೇ ಸತ್ಯದ ಅರಿವು ನಿಮಗಾಗುವುದು.

ಆದರೆ ಪುರೋಹಿತರಲ್ಲ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವವರು. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಯಿಲ್ಲದ ಯಾವುದಾದರೂ ಜೀವಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಶ್ಸಿಸಿ. ಅದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಒಂದು ಸುಭದ್ರವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಆವ್ಯಾಕವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಬಿಟ್ಟಾದ ಅಯ್ಯೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕುರುಡರು ಕುಂಟರು ಮದುವೆಯಾಗಕೂಡದಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಅಂಗಹಿನರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರಾವ ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ. ಮೂರಂಜರೋಗದವರು ಮತ್ತು ಮಚ್ಚರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಪರಾಪ. ಅವರು ಬೇಕಾದರೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಲಿ ಎಂದು ಪುರೋಹಿತರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಉಪನಿಷತ್ತು ಹೇಳುವುದು ಹಿಗೆ: “ಹಾಗೆ ಆಗಕೂಡದು. ಜಗತ್ತಿನ ಶೈಷ್ವತಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಅಚ್ಚಹೊಸದಾದ ಪುಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಭಗವಂತನ ಪೀಠದಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಯಾರು ಬಲಿಪ್ರಯೋ, ಯುವಕರೋ, ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ದೇಹಗಳು ಯಾರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆಯೋ ಅವರು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡಬೇಕು.”

ಇದರಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಭಿನ್ನಭಿಪ್ಪಾಯಗಳೊಂದಿಗೂ ಪುರೋಹಿತರು ತಾವೇ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದ ಜಾತಿಯಾದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿರುವೆನು. ಎರಡನೆಯದೇ ರಾಜನ ಮತದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ತತ್ತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜರ ಮಿದುಳಿನಿಂದ ಬಂದುವು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಿದುಳಿನಿಂದಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಹೋರಾಟದ ಹಿಂದೆಯೂ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಹೋರಾಟವಿದೆ. ಈ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯ ಮೇಲೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಭಾವವಿದೆ, ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯು ಅವನನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾತ್ರ, ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದ ರಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಜನಸಮೂಹ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸ್ವಿಕರಿಸುವದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಬಹುದು. ಅದೇನೋ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಬೋಧಿಸುವವನು ಕತುರನಾಗಿದ್ದರೆ, ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನರನ್ನೇ ಒಳಪಟಿಸಿಡಬಹುದು.

ಧರ್ಮವು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಜಯಪ್ರದವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಲೆ ಇರಬೇಕು. ಸಾಮಿರಾರು ಮತಗಳು ಮುಂದೆ ಆಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಯಾವುವು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಲ್ಲವೋ ಅವು ಮಾತ್ರ, ಜಯಪ್ರದವಾಗುವುವು. ಮನುಷ್ಯನು ಹೊಟ್ಟೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವನು. ಅವನು ನಡೆಯುವಾಗ ಮುಂದೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೋಗುವುದು. ಅನಂತರ ಅವನ ತಲೆ ಹೋಗುವುದು. ನೀವು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲವೇ? ತಲೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವುದು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅರವತ್ತು ವರುಷಗಳು ಆಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವನು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು

ಬಿಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಈ ಜೀವನವೇ ಒಂದು ಭಾರಿತಿ. ವಸ್ತುವನ್ನು ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವ ಹೋತ್ತಿಗೆ ನೀವು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮಹಿಳೆ ಕನಸುಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಹಜಸ್ವಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹೋತ್ತಿಗೆ ತಲೆಯು ಮುಂದಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ತಲೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವ ಹೋತ್ತಿಗೆ ನೀವೇ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಧರ್ಮವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ದುಸ್ತರ. ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಲಾಭವೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣವಿದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಚೋಧಿಸಿದವರು ರಾಜರಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳಿದ್ದರೂ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಪಂಚಕ ಬೆಂಬಲವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೋರಾಟ ತುಂಬಾ ಕರಿಣ ವಾಗುತ್ತ ಬಂತು. ಎರಡು ಸಾಮಿರ ವರುಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅದು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪರಯ ವಸಾನವಾಯಿತು. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಬೀಜವಿರುವುದು ರಾಜರಿಗೂ ಪುರೋಹಿತರಿಗೂ ನಡುವೇ ಇದ್ದ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮವೂ ಅವನತಿಗೆ ಬಂತು. ಒಬ್ಬರು ಧರ್ಮವನ್ನೇ ನಾಶ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ವೇದಗಳ ಕಾಲದ ದೇವತಾದಿಗಳಿಗೆ, ಯಜ್ಞಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದಿದ್ದರು. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಂಕೋಲಿಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಒಗೆಯಿತು. ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ ಕೋಮುಗಳು ಒಂದೇ ಆದವು. ಆದಕಾರಣ ಶೈಷ್ವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಆದರೆ ಅವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದರ್ಥೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಪೃತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಪುರೋಹಿತರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥರು. ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೇಯದು ಅದೇ ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯ. ಎರಡನೇಯದು ಅವರು ಜನರೊಡನೆ ಮಾತ್ರ, ಮುಂದೆ ಹೋಗಬಲ್ಲರು. ಪುರೋಹಿತರೆಲ್ಲ ಬಲಾಢ್ಯರಲ್ಲ. ಜನರು ಎರಡು ಸಾಮಿರ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಎಂದು ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧ. ಯಾರು ಅವರಿಗೆ ದಳ್ಳಿಷ್ಟ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರ ಸೇವಕರವರು. ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ದಳ್ಳಿಷ್ಟ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ದೂರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಿವ್ಯನ್ನು ದೂರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರೋ ಅಂತಹ ಸರ್ಕಾರ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಪುರೋಹಿತರು ನಿಮಗೆ ದೂರಕುವರು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಿನದು ದೂರಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಭರತಾಭಿಂದದಲ್ಲಿ ಹಿಂಗೆ ಹೋರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಚರಮ ಸೀಮೆ ಮುಟ್ಟಿತದೆ. ಈ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳ ನಡುವಣ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭರತಾಭಿಂದವು ನುಚ್ಚುನೂರಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಯವು ತಲೆದೋರಿದಾಗ ಪುರೋಹಿತರ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಗಳು ಮತ್ತು ಜನರ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಭಾವನೆಗಳು, ಇವುಗಳ ನಡುವೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಉದಿಸಿದನು. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು.

ನೀವು ಕೃಸ್ತನನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸುವಂತೆ ಪೂಜಿಸುವಂತೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು (ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ) ಶ್ರೀತಿಸುವರು, ಪೂಜಿಸುವರು. ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ವ್ಯಾತ್ಯಾಸ. ಹಿಂದೂಗಳು ಕೃಷ್ಣನ ಜನ್ಮದಿನವನ್ನು ನೀವು ಕೃಸ್ತನ ಜನ್ಮದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸುವಂತೆ ಆಚರಿಸುವರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಇದು ಸಾಮಿರ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದು. ಅವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಅದ್ವಿತೀಯ ಫಟನೆಗಳಿವೆ. ಕೇಲವು ಕೃಸ್ತನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಫಟನೆಗಳಿಂತಹವೇ. ಮಗು ಸೇರೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ತಂದೆಯು ಮಗುವನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಗೊಲ್ಲಲ್ಲಿರೂದನೆ ಬಿಟ್ಟುಬರುವನು. ಆ ವರುಷ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಹಾಕಾಶದಲ್ಲಾ ಕೊಲ್ಲುವಂತೆ ಆಳ್ಳಿಯಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಅವನೂ (ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನೂ) ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಿನ್ನು. ಅದೇ ವಿಧಿ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮದುವೆಯಾದವನು. ಅವನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಹಸ್ರಾರು ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ನನಗೇನೂ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ನೀವೇ ನೋಡಿ, ಹಿಂದೂಗಳು ಕಢೆ ಹೇಳಿವುದರಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸಿಮರು. ಕೃಷ್ಣಿಯನ್ನು ಪಾದಿ, ತನ್ನ ಬ್ಯಾಬಲ್ಲಿನಿಂದ ಒಂದು ಕಢೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ, ಹಿಂದೂಗಳು ಅಂತಹ ಇಪ್ಪತ್ತು ಕಢೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು. ತಿಮಿಂಗಿಲ ಜೋನನ ದೋಷಿಯನ್ನು ನುಂಗಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಹಿಂದೂಗಳು ಯಾಹೋ ಆಸೆಯನ್ನು ನುಂಗಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ನಾನು ಬಾಲ್ಯಾರಭ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನವನ್ನು ಕೇಳಿರುವನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇದ್ದಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುವನು. ಅವನೆಂದು ಅದ್ವಿತ್ವಾದ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಗೀತೆ ನಮಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಢೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶೀಲ ನಮಗೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಢೆಗಳು ಅಲಂಕಾರಕಾಗಿ ಇವೆ. ಯಾರನ್ನೂ ಅಲಂಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬುದ್ಧನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಮಿರಾರು ಜಾನಪದ ಕಢೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ತ್ಯಾಗದ ಭಾವನೆ ಮುಖ್ಯ. ಲಿಂಕನ್ನಿನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಅವನ ಶೀಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಲವು ಕಢೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಅದೇ ಮನುಷ್ಯನ ಶೀಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಅನಾಸ್ತಿಯೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾವ. ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಕರ್ಮಕಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ಮಕಾಗಿ ಕರ್ಮ, ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಪೂಜೆ. ಅದೇ ಆದಶ್ರಾ. ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿ, ಏಕೆಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇನ್ನೇನನ್ನೂ ಕೇಳಬೇಡಿ. ಇದೇ ಅವನ ಶೀಲವಾಗಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಢೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನಾಸ್ತಿಯೆಂಬ ಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಗವದ್ದಿತೆಯೊಂದೇ ಅವನ ಉಪದೇಶವಲ್ಲ.

ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವನಪ್ಪು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಕಾಣು. ಬುದ್ಧಿ, ಭಾವ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ಅದ್ವಿತ್ವಾದ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಇವನಲ್ಲಿ ನೋಡುವೆವೆ. ಇವನ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ಮವೂ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ತುಂಬಿ

ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಗೃಹಸ್ಥನಾಗಿ, ಯೋಧನಾಗಿ, ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕರ್ಮಶೀಲನಾಗಿರುವನು. ಸಭ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ, ವಿದ್ವಾಸನಾಗಿ ಅವನು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮನಾಗಿರುವನು. ಸರ್ವಶೋಮುವಿವಾದ, ಅದ್ವಿತವಾದ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು, ಹೃದಯ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಯ ಒಂದು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಇತ್ತೇ ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುವಿರಿ. ಅದ್ವಿತವಾದ ಹೃದಯ ಸಂಪತ್ತು, ಸೋಗಸಾದ ಭಾಷೆ, ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಭಗವದ್ದೀತೆಗೆ ಸಾಚಿಯಾದುದನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರೆಲ್ಲೂ ಕಾಣಲಾರಿ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ ಅತ್ಯಧಿತ ವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಬಿರುಗಳಿ. ಇವನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕೊಗಲೂ ನೋಡಬಹುದು. ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳಾಗಿವೆ. ಅವನು ಕೊಟ್ಟಿಂತರ ಜನರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿರುವನು. ನಿಮಗೆ ಗೌತಿರಲಿ, ಇಲ್ಲದೆ ಇರಲಿ, ಪ್ರಪಂಚದ ಮೇಲೆ ಇವನಿಗೆ ಇರುವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನೇ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಅವನ ಬುದ್ಧಿಯ ಸಮರ್ಪಿತನಾಗಿ. ಅವನ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯದ ಭಾಯೆಯಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ನಾನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಗೌರವ ಇದಕ್ಕಾಗಿ. ಅವನ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಜ್ಞಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಮೂರ್ಖಾಚಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಉಪಯೋಗವೂ ಗೌತಿದೆ. ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದಾಗ ಅವನು ಇಲ್ಲಿರುವನು. ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಎಲ್ಲೆಂದೂ ಹೋಗುತ್ತಾ ವೇದದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವರಿಗೆ ಸತ್ಯಗೌತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮೋಸಗಾರರಿಗಿಂತ ಮೇಲೇನೂ ಇಲ್ಲ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮೂರ್ಖಾಚಾರಕ್ಕೆ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳವಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಅದರದರ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಹಸ್ಯ.

ಅದ್ವಿತವಾದ ಅನುಕಂಪ ಅವನದು! ಬುದ್ಧನಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೋಮಿನವರಿಗೂ ಮುಕ್ತಿಯ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು, ಅದೊಂದು ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಧೀಃಶಕ್ತಿ! ಅದ್ವಿತವಾದ ಕರ್ಮಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಆಪ್ತವಾದ ಜೀವನ. ಬುದ್ಧನ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾದರೂ ಜೀವನದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯೆತ್ತದಲ್ಲಿತ್ತ. ಅದೇ ಬೋಧನೆಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಇರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗುರುವಾಗುವನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಾದರೇ ಸಮರಂಗಣದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಿದನು. “ಯಾರು ಅಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ನೋಡುವನೋ, ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಕರ್ಮವನ್ನು ನೋಡುವನೋ, ಅವನೇ ಶೈಷಣಾದ ಯೋಗಿ.” ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ಶರವಷಟ್ವೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆದನ್ನು ಆತಗಮನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಾಂತಚಿತ್ತನಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಜನನ ಮರಣಗಳ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರವಾದಿಯ ಜೀವನವೇ ಅವನ ಬೋಧನಿಗೆ ಶೈಷಣಾದ ಭಾಷ್ಯ. ನ್ಯಾ ಟೆಸ್ಟಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲು ನೀವು ಯಾರ ಬಳಿಗಾದರೂ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಅದರ ಬದಲು ನಾಲ್ಕು ಗಾಸ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ಪದೇ ಪದೇ ಓದಿ; ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅದ್ವಿತವಾದ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಜೀವನದ

೯೮ ಸಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ಲೋಗ

ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂದೇಶವನ್ನೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಶ್ಸಿಸಿ. ಮಹಾಪುರುಷರು ಆಲೋಚಿಸಿ ದರು. ನಾವು ಕೂಡ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ನಡತೆಗೆ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲ. ವೇದವಾಗುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆಯೋ ಆ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರು (ಮಹಾಪುರುಷರು) ಏನು ಆಲೋಚಿಸುವರೋ, ಅದು ಆಗುವುದು. ಅವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ದೇಹ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು. ದೇಹ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಧೇಯವಾಗಿರುವುದು. ಇದೇ ಗುರಿ. ನೀವು ಒಂದು ಕ್ಷಣಿ ನೀವೇ ದೇವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀವು ದೇವರಾಗಲಾರಿ. ಇದೇ ಒಂದಿರುವ ಕಷ್ಟ, ಅವರು ಹೇಗೆ ಆಲೋಚಿಸುವರೋ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತೇವೆ.

ಇದು ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಅವನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಮುಂದಿನ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಅವನ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಒಂ. ಭಗವದ್ರೀತಾ (೨)

(೧೯೦೦ರ ಮೇ ನಿಲಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನಾಸ)

ಗೀತೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಪರಿಚಯ ಸ್ಥಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ದೃಶ್ಯ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಮರಾಂಗೋದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ಸುಮಾರು ಇದು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದೇ ವಂಶದ ಎರಡು ಪಕ್ಷದವರು ಒಂದು ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಧರ್ಮವು ಪಾಂಡವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸೈನ್ಯ ಬಲವು ಕೌರವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿತ್ತು. ಪಾಂಡವರು ಇದು ಜನ ಸಹೋದರರು. ಅವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪಾಂಡವರ ಸೈಹಿತ್ಯನಾಗಿದ್ದ. ಕೌರವರು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯನ ಮೊನೆಯಪ್ಪು ಕೂಡ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.

ಯುದ್ಧರಂಗವೇ ಪ್ರಾರಂಭದ ದೃಶ್ಯ. ಎರಡು ಕಡೆಯವರೂ ತಮ್ಮ ಸೈಹಿತ್ಯರು ಮತ್ತು ಬಂಧುಗಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಸಹೋದರ ಒಂದು ಕಡೆ ಇರುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸಹೋದರ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇರುವನು. ತಾತ ಒಂದು ಕಡೆ ಇರುವನು. ಮೊಮ್ಮೆಗ ಅವ ನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವನು. ಅರ್ಜುನ ತನ್ನ ಸೈಹಿತ್ಯರು ಮತ್ತು ಬಂಧುಗಳನ್ನೇ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನೋಡುವನು. ಅವರನ್ನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರಿಯುವನು. ಆಗ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ದುರ್ಬಲವಾಗುವುದು. ತಾನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವನು. ಗೀತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು ಹೀಗೆ.

ನಮಗೆಲ್ಲ ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಒಂದು ನಿರಂತರವಾದ ಹೋರಾಟದಂತೆ ಇದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಮತ್ತು ಹೇಡಿತನವನ್ನು ಕ್ಷಮೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗವೆಂದು ಕರೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಭಿಕ್ಷುರು ತ್ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಹೊಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದರೂ ಯಾರು ಕ್ಷಮಿಸುವರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸೋಮಾರಿತನ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಹೋರಾಟವನ್ನೇ ತ್ಯಜಿಸಿ ತುಂಬಾ ಧೀರರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರುವೆವೆ.

ಗೀತೆಯು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಶ್ಲೋಕದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. “ಹೇ ರಾಜಕುಮಾರನೇ ಏಳು, ಜಾಗೃತನಾಗು, ಈ ಹೃದಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸು. ಎದ್ದನಿಂತು ಹೋರಾಡು.” ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಕೃಷ್ಣನೊಂದಿಗೆ ಚಚೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಹಿಂಸೆಗಿಂತ ಅಹಿಂಸೆ ಹೇಗೆ ಮೇಲು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ಅರ್ಜುನ ತಾನು ಮಾಡುವುದೇ ಸರಿ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ್ನು ಅವನು ಮರುಳು ಮಾಡಲಾರ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಆಧ್ವಾ ದೇವರು. ಅರ್ಜುನನ ವಾದದ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಮಾನಸಿಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಅವನು ತಕ್ಷಣ

ಅರಿಯುವನು. ಅಚುನ ತನ್ನ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಚುನನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಮಮತೆಗಳ ಮಧ್ಯ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಹೋರಾಟವಾಗುವುದು. (ವಿಕಾಸ ಪಥದಲ್ಲಿ) ನಾವು ಪಶುಪತೀಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರು ವಾಗ ನಮ್ಮ ಭಾವೇರೇದ್ದೇಗಳು ನರಕವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುತ್ತವೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಪ್ರಿಯಿಂದು ಕರೆಯುವೆವು. ಆದರೆ ಇದೊಂದು ಭ್ರಮೆ. ನಾವು ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ನಮ್ಮ ಮಮತಾ ವ್ಯಾಮೋಹಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳುತ್ತಿರುವೆವು. ಒಂದು ಹನು ತನ್ನ ಕರುವಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಿವನ್ನೇ ಬಲಿ ಕೊಡುಬಲ್ಲದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಯೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡುಬಲ್ಲದು. ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಪಕ್ಷಿ ಸಹಜವಾದ ವ್ಯಾಮೋಹ ನಮ್ಮನ್ನು ಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಒಯ್ಯಲಾರದು. ಅಖಿಂಡ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಸೇರುವುದೇ ಮಾನವನ ಗುರಿ. ಉದ್ದೇಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಯುಕ್ತಿಯ ಪರಂಚೌತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ಥಳ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ಆತ್ಮನಂತೆ ನಿಲ್ಲುವನು.

ಅಚುನನು ಈಗ ವ್ಯಾಮೋಹದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳುತ್ತಿರುವನು. ಅವನು ತನ್ನ ಸ್ವೇಜ ಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿದ, ಯುಕ್ತಿಯ ಪರಂಚೌತಿಯ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜ್ಞಾನಿಯಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಆವೇಂದ್ರ ಮೃಗದಂತೆ ಆಗಿರುವನು, ಒಂದು ಮಗುವಿನಂತೆ ಆಗಿರುವನು. ವಿಚಾರವನ್ನೇಲ್ಲಾ ಬದಿಗೆ ಒಡ್ಡಿ ಉದ್ದೇಗಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿರುವನು. ಒಬ್ಬ ಉನ್ನತನಂತೆ ಆಗಿರುವನು. ತೀರ್ಥಿ ಮುಂತಾದ ಆವ್ಯಾಯಮಾನವಾದ ಪದಪೂರ್ಣ ಗಳಿಂದ ತನ್ನ ವ್ಯದಯ ದೊರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಮರಮಾಡಲು ಯತ್ತಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಇವುಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ನೋಡುವನು. ಅಚುನ ಒಬ್ಬ ಪಂಡಿತನಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುವನು. ಆದರೂ ಅವನು ತಿಳಿಗೇಡಿಯಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವನು.

ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುವನು: “ಜ್ಞಾನಿ ಬದುಕಿರುವವರಿಗೂ ವ್ಯಧೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸತ್ತವರಿಗೂ ವ್ಯಧೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. (II, 11) ನೀನು ಸಾಯಲಾರೆ. ನಾನೂ ಸಾಯಲಾರೆ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾಲ ಎಂದಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಇರದ ಕಾಲ ಎಂದಿಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಯೋವನ, ವ್ಯಧಾಪ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ವಾಗಿ ಸಾಗಿ ಮರಣದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ದೇಹವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಏತಕ್ಕ ವ್ಯಧೆ ಪಡುವರು? (II, 12-13) ನಿನ್ನನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿರುವ ವ್ಯಾಮೋಹ ಎಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಯಿತು? ಅದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಇಂದ್ರಿಯದ ಬಂಧನದಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತು ಬರುವುದು. ಶೀತ ಉಷ್ಣ ಸುಖ ದುಃಖ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೋಗುವುವು. (II, 14) ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಕ್ಷಣಿ ದುಃಖದಲ್ಲಿರುವನು, ಮರುಕ್ಷಣಿ ಸುಖವಾಗಿರುವನು. ಆದಕಾರಣ ಅವನು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿಯಲಾರೆ.”

“ಸದ್ಗುರುವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಸದ್ಗುರುವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ

ವಿಶ್ವವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಆದಿ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿರ್ವಿಕಾರಿ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವಂತಹುದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆದಿ ಅಂತ್ಯವಿದ್ದರೂ ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವವನು ಅನಂತ, ಅನಾದಿ.” II, 16-18.

ಇದನ್ನೇ ಅರಿತು ಎದ್ದನಿಂತು ಹೋರಾಡು, ಎಂದಿಗೂ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚೆಯನ್ನೂ ಹಿಂದೆ ಇಡಬೇಡ. ಆದೇ ಆದಶರ್ತ. ಏನಾದರೂ ಆಗಲೀ ಹೋರಾಡಬೇಕು. ನಕ್ಷತ್ರಗಳೇ ತಮ್ಮ ಗತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಿ, ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ನಮಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲೀ, ಚಿಂತೆಯಲ್ಲ. ಮರಣವೆಂದರೆ ಬಟ್ಟೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯಂತಷ್ಟೆ. ಅದರಿಂದೇನು? ಹೋರಾಡಿ. ಹೇಡಿಗಳಾದರೆ ನೀವು ಏನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾರಿರಿ. ಈ ಜಗತ್ತಿನ ದೇವರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೀವು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ದುಃಖ ಕೊನೆಗೊಂಡಿದೆಯೆ? ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಆರುಕೋಟಿ ದೇವರಿಗೆ ಗೋಳಿದುವರು. ಆದರೂ ನಾಯಿಗಳಂತೆ ಸಾಯುವರು. ಈ ದೇವತೆಗಳು ಎಲ್ಲಿರುವರು? ನೀವು ಗೆದ್ದ ಮೇಲೆ ದೇವರು ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರು ತ್ವಾನೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಮೌಧ್ಯತೆಗೆ ಬಾಗುವುದು, ನಿಮ್ಮ ದುರ್ಬಲ ಮನಸ್ಸು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವುದು, ಆತ್ಮನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಸಾವಿನ ಆಟ...ನೀವು ಅನಂತಾತ್ಮರು, ಜನನ ಮರಣಾತ್ಮಿತರು. ನೀವು ಅನಂತಾತ್ಮರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಗುಲಾಮರಾಗುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಉತ್ತಿಷ್ಠರಾಗಿ, ಜಾಗೃತರಾಗಿ, ಎದ್ದನಿಂತು ಹೋರಾಡಿ. ಸಾಯಿಲೇಬೇಕಾದರೆ ಸಾಯಿರಿ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನೀವೆ ವಿಶ್ವವೇಲ್ಲ ಆಗಿರುವಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಇನ್ನು ಯಾರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲರು?

“ಜೀವಿಗಳು ಜನಸಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮತ್ತು ಮರಣಾಂತರ ನಮಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಗೋಚರಿಸುವರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಧ ಪಡಬೇಕು.” (II, 28)

“ಇದನ್ನೇ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದು ಕೆಲವರು ಪರಿಗಣಿಸುವರು. ಕೆಲವರು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದು ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದು ಇದನ್ನು ಕೇಳುವರು. ಇತರರು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಯೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರರು.” (II, 29)

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಲ್ಲುವುದು ಪಾಪವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ ನಿನ್ನ ವರ್ಣದ ಕರ್ತವ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. “ಸುಖಿದುಃಖಿನ್ನ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ನೋಡಿ ಜಯಾಪಜಯಗಳನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಹೋರಾಡು.” (II, 38)

ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಾರಂಭ ಇದು. ಇದೇ ಅನಾಸಕ್ತಿ ಯೋಗ, ನಾವು ಘಲಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವ್ಯಾಧ ಪಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು. “ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಿರುವೋ ಆದು ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ಮಬಂಧನವನ್ನು ಬಿಡಿಸಬಲ್ಲದು” (II, 39), ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಚ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ

ಅಪಾಯಪೂ ಇಲ್ಲ. “ನಾವು ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡಿದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಹಾ ಭಯ ದಿಂದ (ಜನನ ಮರಣಗಳಿಂದ) ಪಾರು ಮಾಡುವುದು.” (II, 40)

“ಅಜುಂನ, ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊ ಯಾವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಗೋಳಿಸಿರುವೇರೂ ಆದೇ ಗೆಲ್ಲವುದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ಮನಸ್ಸು ಲಿದ್ದಿಂದವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಕೆಲವರು ಆಲಂಕಾರಿಕವಾದ ಮಾತನ್ನಾಡಿ ವೇದಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದುದು ಇನ್ನು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಅವರು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸುವರು. ವೇದಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಡ ವಸ್ತುಗಳು ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಅಂಥವರು ಇಂತಹ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಬಯಕೆಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ತ್ಯಜಿಸುವವರೆಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ.” (II, 41-44)

ಇದೊಂದು ಅತಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೋಧನೆ. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಬಯಕೆಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ತ್ಯಜಿಸುವ ವರೆಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಪತ್ತು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು. ಇಂದಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಇಂದಿಯ ಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ಭ್ರಮ. ತಾವು ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೂ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಣ್ಣಗಳು, ಮೂಗುಗಳು ಇವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರಲು ಆಶಿಸುವ ಕೆಲವರು, ತಮಗೆ, ಈಗ ಇರುವುದ ಕ್ಷಿಂತ ಹಚ್ಚಿ ಇಂದಿಯಗಳು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ದೇವರು ತನ್ನ ಸ್ಥಾಲ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಇರುವುದನ್ನೇ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೋಡಲು ಆಶಿಸುವರು. ಅಂತಹ ಮನುಷ್ಯನ ಬಯಕೆಗಳೆಲ್ಲ ದೇಹ, ಆಹಾರ, ಕುಡಿತ ಮತ್ತು ಇಂದಿಯಸುಖ ಇವೇ. ಇದು ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಭೌತಿಕ ಜೀವನ. ಇದರಾಚೆ ಮನುಷ್ಯ ಏನನ್ನೂ ಆಲೋಚಿಸಲಾರ. ಈ ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಇರುವುದು ಈ ದೇಹಕ್ಕಾಗಿಯೇ. “ಯಾವುದು ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದೋ ಅಂತಹ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಇವನಿಗೆ ದೊರಕಲಾರದು.” (II, 44)

“ವೇದಗಳು ಸತ್ಯವು ರಚನ್ನು, ತಮೋಗುಣಗಳೆಂಬ ಮೂರನ್ನು ಕುರಿತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತವೆ.” (II, 45) ವೇದಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಜನರು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ನೋಡುವರೋ ಅದನ್ನಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಲಾರರು. ಅವರೇನಾದರೂ ಸ್ವರ್ಗದ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಬ್ಬ ರಾಜ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವುದು, ಅವನ ಮುಂದೆ ಜನ ಧೂಪಹಾಕೃತಿರುವುದು ಇಷ್ಟಮಾತ್ರ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ವೇದಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿನಿ: ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಬೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಅತೀತನಾಗಬೇಕು. ಜೀವನದ ದ್ವಂದ್ವಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕು. ನಿನ್ನ ಪ್ರಜ್ಞಾಗೂ ಅತೀತನಾಗಬೇಕು. ಪಾಪವುಣಿಗಳಾವುದನ್ನೂ ಲೇಕ್ಕಿಸದೇ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು.

ನಾವು ದೇಹವೇ ನಾವೆಂಬ ಭಾವನೆಗೆ ದಾಸರಾಗಿರುವು. ನಾವು ಬರೀ ದೇಹ, ಅಧವಾ ದೇಹದಿಂದ ಮೆಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವವರು. ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಜಿಗುಟಿದರೆ ಸಾಕು, ಅರಚುವೆಂಬು. ಇದೆಲ್ಲ ಅವಿವೇಕ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನೋಂದು ಆತ್ಮ. ನಾವು ದೇಹ

ಭಾವನೆಗೆ ದಾಸರಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ಸಂಕಟದ ಪರಂಪರೆ. ವ್ಯಾಖ್ಯಾಗಣು, ದೇವರು ದೃತ್ಯೇ ರು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ದೇಹಭಾವನೆಗೆ ದಾಸರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬರುವುದು. ನಾನು ಆತ್ಮ, ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಜಿಗುಟಿಡಾಗ ನಾನೇಕೆ ನೆಗೆದಾಡಬೇಕು? ಈ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಿಮಗೆ ನಾಚಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಾವೇನೋ ಧಾರ್ಮಿಕರೇ ಸರಿ! ನಾವೇನೋ ದೊಡ್ಡ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳೇ ಸರಿ! ನಾವೇನೋ ದೊಡ್ಡ ಮುಷಿಗಳು! ದೇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ನಾವಾರು? ನಾವೇ ಜೀವಂತ ನರಕ. ಇಷ್ಟೇ ನಾವು. ಹುಣಿರು ಇಷ್ಟೇ ನಾವು!

ನಾವು ದೇಹಭಾವನೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲಾರೆವು. ಪ್ರಪಂಚದ ದಾಸರು ನಾವು. ಸೃಶಾಸನವೇ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ. ನಾವು ದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ಮೇಲೂ ಸಾವಿರಾರು ಆಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಬದ್ದರಾಗಿರುವೆವು.

ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೇ ಯಾರು ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು? ಅದೇ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಕರ್ಮ ಮಾಡಬಲ್ಲವನು ತಾನು ಇಡೀ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಿಸ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಕೆಲಸವು ಯಶಸ್ವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿ ಬಿಡಲಿ ಅವನು ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. “ಫಲಾಪ್ಯೇಷ್ಠಿಯಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮಹಾತ್ಮನೇ ಇವನು. ಇವನು ಜನನ ಮರಣಗಳ ಯಾತನೆಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಪಾರಾಗುವನು. ಇವನು ಹೀಗೆ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು” (II, 51). ಆಗ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಒಂದು ಭ್ರಮೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವನು. ಆತ್ಮ ಎಂದಿಗೂ ಆಸಕ್ತವಾಗಿರಲಾರದು. ಅವನು ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ, ತತ್ತ್ವಗಳಿಗೆ ಅತಿರೆನಾಗಿ ಹೋಗುವನು. ಮನಸ್ಸು ಭಾತ್ಯಾಂತಿಗೊಳಗಾಗಿ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳಿದರೆ, ಇಂತಹ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು. ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದು. ನೀನು ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವೆ? ನೀನು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲು. ಆತ್ಮನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡು. ಆಗ ಮಾತ್ರ, ನೀನು ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞನಾಗುವೇ.

ಅಜುರನನು ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞನಾರು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುವನು: “ಯಾರು ಎಲ್ಲ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದಾನೆಯೋ, ಯಾರು ಏನನ್ನೂ, ಈ ಜೀವನವನ್ನೂ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಸಾತ್ವಂತ್ಯವನ್ನಾಗಲೀ, ದೇವತೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಕೆಲಸವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತೇನನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವನೇ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞ. ಅವನು ಆತ್ಮತಪ್ತನಾದ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಯಾವ ಬಯಕೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ” (II, 55). ಅವನು ಆತ್ಮನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅರಿತಿರುವನು. ಪ್ರಪಂಚ, ದೇವರುಗಳು, ಸ್ವರ್ಗ ಇವೆಲ್ಲ ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಿರುವನು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ದೇವತೆಗಳೇ ಅಲ್ಲ. ಸಾವಾಗಣು ಸಾವೇ ಅಲ್ಲ. ಜೀವನವು ಜೀವನವೇ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದುವುದು. “ಯಾರ ಇಷ್ಟೇ ದೃಢವಾಗಿರುವುದೋ, ಯಾರು ಯಾವ ಸುಖವನ್ನು

ಅಶಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾರು ಎಲ್ಲಾ ಅಸಕ್ತಿ, ಭಯ, ಕ್ಷೋಧಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿರುವನೋ ಅವನು ಜ್ಞಾನಿ ಎನಿಸುವನು” (II, 56),.

“ಆಮೆ ತನ್ನ ಅಂಗಾಂಗಳನ್ನು ಒಳಗೆ ಸೇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅದನ್ನು ಹೊಡೆದರೆ ಅದರ ಒಂದು ಕಾಲೂ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆ ಜ್ಞಾನಿ ಕೂಡ ಇಂದಿಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಳಗೆ ಸೇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವನು” (II, 58). ಅಪಗಳನ್ನು ಯಾವುದೂ ಹೊರಗೆ ಬರುವಂತೆ ಬಲಾತ್ಮಕಿನ ಲಾರವು. ಯಾವ ಪ್ರಲೋಭನೆಯಾಗಲಿ ಅವನನ್ನು ವಿಚಲಿತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾರದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಅವನ ಮುಂದೆ ಪ್ರಾಣಿಯಾದರೂ ಅವನು ವಿಚಲಿತಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಅನಂತರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಜನರು ಹಲವು ದಿವಸಗಳು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವರು. ಅವನು ತುಂಬಾ ದುರೂತ್ವನಾದರೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿವಸ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ತುಂಬಾ ಮೃದುವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಉಪವಾಸ ಮತ್ತು ದೇಹದಂಡನೆ ಇವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಜನರು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವರು. ಕೃಷ್ಣನ ಭಾವನೆ ಇವೆಲ್ಲ ಅವಿವೇಕ ಎಂಬುದು. ಯಾರು ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ದಂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನೋ ಅವನಿಂದ ಇಂದಿಯಗಳು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅನಂತರ ಅವು ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಇಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿ ಮೇಲೇಳುತ್ತವೆ. ಆಗ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುವಿರಿ? ಯಾವ ಉಗ್ರ ದೇಹದಂಡನೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಫ್ಬಾವಿಕವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋಗಿ. ಆಸಕ್ತಿರಾಗದಂತೆ ಮಾತ್ರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅನಾಸಕ್ತಿಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಯಾರು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಲ್ಲವೋ ಅವನು ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ನಿಗ್ರಹಿಸಲಾರ.

ನಾನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಕಣಿನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನೋಡದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ಪಂಚೇಂದಿಯಗಳ ಕಡೆ ಧಾವಿಸುವುದು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಇಂದಿಯಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದನ್ನು ಶ್ರಜಿಸಬೇಕು.

“ಯಾವುದು ಅಜ್ಞಾನಿಗೆ ರಾತ್ರಿಯೋ ಆಗ ಜ್ಞಾನಿಯು ಜಾಗ್ರತನಾಗಿರುವನು. ಅವನಿಗೆ ಆಗ ಹಗಲು. ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚ ಎಚ್ಚೆತ್ತಿರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿ ನಿದಿಸುತ್ತಿರುವನು” (II, 69). ಪ್ರಪಂಚ ಎಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತವಾಗಿರುವುದು? ಇಂದಿಯಗಳಲ್ಲಿ, ಜನ ತಿನ್ನುವುದು ಕುಡಿಯುವುದು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಳಿಕ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂದಿಯ ಸುಖಕ್ಕೆ ಜಾಗ್ರತರಾಗಿರುವರು. ಅವರಿಗೆ ಧರ್ಮ ಕೂಡ ಇಷ್ಟೇ. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ, ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರು, ದ್ರವ್ಯ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಡುವ ದೇವರನ್ನು ಅವರು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ದೇವರಂತೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ದೇವರನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. “ಪ್ರಪಂಚವೇ ಜಾಗ್ರತವಾಗಿರುವಾಗ ಜ್ಞಾನಿ ನಿದಿಸುವನು. ಆದರೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವರೋ ಅಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಎಚ್ಚೆತ್ತಿರುವರು. ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಶಾಮಲ ಪಶು, ಪಕ್ಷಿ, ದೇಹವೆಂದು ನೋಡದೆ, ಜನನ ಮರಣಾತೀತ

ಅನಂತಾತ್ಮನಂತೆ ಭಾವಿಸುವನು. ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಎಲ್ಲಿನಿಬಿಸುವರೋ ಎಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು, ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿ ಜಾಗ್ರತನಾಗಿರುವನು. ಅದೇ ಹಗಲು ಅವನಿಗೆ.

“ಜಗತ್ತಿನ ನದಿಗಳೇಲ್ಲ ಅನವರತ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲ ಧಾರೆಯೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹೇಗೆ ಸಾಗರದ ಮಹಾಗಂಭೀರ ಸ್ವಭಾವ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅದರಂತೆ ಇಂದಿಯಗಳೇಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಸುಧಿ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಸಾಗರದಂತೆ ಇರುವ ಜ್ಞಾನಿಯ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಚಾಂಚಲ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾವ ಅಂಚಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ” (II, 70). ಕೋಟ್ಯಂತರ ನದಿಗಳ ಮೂಲಕ ದುಃಖ ಬರಲಿ, ನಾರಾರು ನದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸುಖ ಬರಲಿ! ನಾನು ದುಃಖಕ್ಕೆ ಗುಲಾಮನಲ್ಲ, ಸುಖಕ್ಕೆ ಗುಲಾಮನಲ್ಲ.

ಒಳ. ಭಗವದ್ರೀತಾ (ಃ) ¹

(೧೯೦೦ರ ಮೇ ೨೫ ರಂದು ಶ್ವಾಸೋಘಾನಿಸೋದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನಾಸ)

ಅಜುಂ: “ನೀನು ಈಗ ತಾನೇ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೂ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನೇ ಶೈಷ್ವ ಎನ್ನುವೆ. ಜ್ಞಾನವೇ ಕರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡು ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುವೆ?” (III, 1)

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ: “ಹಿಂದಿನಿಂದ ಈ ಎರಡು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಸಾಂಖ್ಯರು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯೋಗಿಗಳು ಕರ್ಮವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸುಮುನೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಶಾಂತಿ ದೊರಕಲಾರದು. ಈ ಪ್ರವಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಬಂದು ನಿಮಿಷವೂ ಕರ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲಾರರು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಗುಣಗಳೇ ಅವನನ್ನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಷಿಸುತ್ತಿದೆ. ಯಾರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆಯೋ, ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿರಿಸುತ್ತಿರುವರೋ ಅವರು ಮಿಥ್ಯಾ ಹಾರಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾರು ತಮ್ಮ ಮನೋಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಇಂದಿಯಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರೋ ಯೋಗ್ಯರು. ಆದಕಾರಣ ಕರ್ಮವನ್ನೇ ಮಾಡು.” (II, 2-8)

“ನಿನಗೆ ಯಾವ ಕರ್ತವ್ಯಗಳೂ ಇಲ್ಲ, ನೀನು ಮುಕ್ತ ಎಂದು ಅರಿತಿದ್ದರೂ ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣಕಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಶೈಷ್ವರು ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡುವರೋ ಅದನ್ನೇ ಇತರರು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಯಾವ ಶೈಷ್ವನಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಲಭಿಸಿದೆಯೋ ಯಾರು ಮುಕ್ತಾತ್ಮನಾಗಿರುವನೋ ಅವನು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇ ಇದ್ದರೆ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಇತರರು ಅವನನ್ನು ಅನುಕರಿಸಲು ಯಶಿಸುವರು. ಇದರಿಂದ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುವುದು.” (II, 20-24)

“ನೋಡು ಅಜುಂ, ನನಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಆದರೂ ನಾನು ಕರ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ನಾನು ಬಂದು ಕ್ಷಣಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಲೋಕವೇ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಅಜ್ಞರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಘಲಾಪೇಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಸೆಯಿಂದ ಮಾಡುವರೋ ಅದನ್ನೇ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಯಾವ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲದೇ, ಘಲ ಮತ್ತು ಲಾಭದ ಆಸೆಯಿಲ್ಲದ ಮಾಡಲಿ.” (III, 25)

“ನಿನಗೆ ಜ್ಞಾನವಿದ್ದರೂ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ಬಾಲಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಬೇಡ. ಆದರ ಬದಲು ಅವರು ಯಾವ ಮೆಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಇರುವರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲು ಯಶಿಸು.” (III, 26-29) ಇದೊಂದು ಅತಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ಭಾವನೆ. ಇದು ಭರತವಿಂದದ

¹C.W. Vol. I, P. 467

ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ಮಹಾ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯೂ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಿಗ್ರಹ ಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ. ಇದೊಂದು ನಟನೆ ಅಲ್ಲ.

“ಯಾರು ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವರೂ ಅವರೂ ಕೂಡ ನನ್ನನ್ನೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವರು” (IX, 23) ಎಂದು ಅನಂತರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಓದುತ್ತೇವೆ. ಮನುಷ್ಯ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ದೇವರನ್ನು. ಬೇರೆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರೆ ದೇವರಿಗೆ ಕೋಪ ಬರುವುದೆ? ಅವನಿಗೆ ಹಾಗೆ ಕೋಪ ಬಂದರೆ ಅವನು ದೇವರ ಅಲ್ಲ. ಮಾನವನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದೇ ದೇವರು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅವನು ಒಂದು ಕಲ್ಪನ್ನಾದರೂ ಪೂಜಿಸಲಿ! ಅದರಿಂದೇನು?

ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ನಾವು ಪಾರಾದರೆ ಇದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೇವು. ಕೈಸ್ತಿ ಧರ್ಮದ ಒಂದು ಭಾವನಯೇ ಆದಮ್ ಸೇಬಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದನು, ಅದಕಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚ ಬಂದಿತು, ಇದರಿಂದ ನಾವು ಪಾರಾಗಲಾರೆವು ಎಂಬುದು. ಕೈಸ್ತನನ್ನು ನಂಬಿ! ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬಿ! ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಭಾವನೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೇರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಗುರಿಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಕುದುರೆಯ ಸಾರೋಟಿನ ಮೇಲೆ ಸೇರುತ್ತಾನೆಯೋ, ವಿದ್ಯುತ್ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಥವಾ ಉರುಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸೇರುತ್ತಾನೆಯೋ ಎಂಬುದಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ. ಹೇಗೆ ಹೋದರೂ ಗುರಿ ಒಂದೇ. ಕೈಸ್ತರಿಗೆ ಭಯಾನಕವಾದ ದೇವರ ಕೋಪದಿಂದ ಹೇಗೆ ಪಾರಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಿಗಾದರೂ ತಾವು ತಾತ್ತ್ವಿಕವಾಗಿ ಏನಾಗಿರುವರೋ ಆದರಿಂತೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಆಗುವುದು. ತಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಆತ್ಮನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಾಗಿದೆ.

ನೀವು ಆತ್ಮ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಿರಾ? ಹೌದು ನನಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಆದರ ಆರ್ಥಿಕವೇನು? ಆತ್ಮನು ಈ ದೇಹವೆಂಬ ಮಾಂಸದ ಮುದ್ದೆಯೇ ಆಥವಾ ಅನಂತವಾದ ನಿತ್ಯ ಮಂಗಳವಾದ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭೇಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಮೃತಾತ್ಮನೆ? ನೀವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಶೈಷ್ವ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನೆ ದೇಹ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ ಕೆಳಗೆ ಹರಿದಾಡುವ ಸಣ್ಣ ಕೀಟಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಕ್ಷಮೆ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮದು ಮಹಾಪರಾಧ. ನಿಮಗೆ ತತ್ತ್ವವೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಆದರೂ ನೀವು ದೇಹವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವಿರಿ! ನೀವು ದೇಹ! ದೇವತೆಗಳು ಆಗಿರುವಿರಿ! ಆದೊಂದು ಧರ್ಮವೇ?

ಧರ್ಮವನ್ನೆಂದರೆ ಆತ್ಮನನ್ನು ಆತ್ಮನಂತೆ ಅರಿಯುವುದು. ಈಗ ನಾವೇನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆಂದು? ಆದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದನ್ನು. ಆತ್ಮನನ್ನು ದೇಹವನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರುವೆಂದು. ಆ ಅಮೃತಾತ್ಮನಿಂದ ನಾವು ಮೃತ್ಯು ಮತ್ತು ಪಂಚಭೂತಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತೇವೆ; ಜಡವಾದ ಅಚೇತನವಾದ ಪಂಚಭೂತಗಳಿಂದ ನಾವು ಆತ್ಮನನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿರುವೆಂದು.

ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಮೂರು ತಲೆಗಳಿರುವ ಏದು ಸಾಮಿರ ದೇವರ ಪ್ರಾಜೆಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ಲಭಿಸುವುದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯಿದು...! ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಬೇಕೊ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೇ ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುವುದು, ನಿನ್ನ ಮಾರ್ಗ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬನ್ ಮಾರ್ಗ ಎಷ್ಟೇ ಹೀನವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದು.

ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಅದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಪದಪ್ರಂಜವಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಸಾಮಿರ ಪರಿಷಾಳ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೋಣಸ್ ಉರಿಯತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾದೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದ. ಅವನು ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಏನು ಮಾಡಿದನೋ ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ದರಿಸಬಲ್ಲದೇ? ಯಾರು ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಎಳ್ಳಿನಷ್ಟ್ಯಾ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದು. ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೈಮರದಂತೆ ಇವು. ಒಬ್ಬ ಉಟ ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೇ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇವರ ಸ್ವಭಾವ ಏನು? ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಲೆಗಳಿವೆಯೇ, ಅಥವಾ ಆರು ದೇಹಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ತಲೆಗಳಿವೆಯೆ ಎಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವರು. ನೀವು ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿರುವಿರಾ? ಇಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಅವರು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲನಾವು. ಎಂತಹ ತಿಳಿಗೇಡಿಗಳು ನಾವು! ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಹುಣಿರೇ!

ಒಬ್ಬ ದೇವರು ಇದ್ದರೆ, ಅವನು ನಿಮ್ಮ ದೇವರು ಆಗಿರಬೇಕು, ನಿಮ್ಮ ದೇವರೂ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಭರತಾಂಡದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಸೂರ್ಯ ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಿರುವನು? ನೀವು ಅಂಕಲ್ ಸ್ವಾಮ್ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಎನ್ನುವಿರಿ. ಒಬ್ಬ ದೇವರಿದ್ದರೆ ನೀವು ಅವನನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಹೋಗಲಿ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವೇ ಶೈಷ್ಟ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಒಳ್ಳೆಯಿದು! ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಿ, ಅದು ನಿಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಳ್ಳೆಯಿದಿರಬಹುದು. ಒಂದು ಆಹಾರ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಅಜೀಣ ತರುವಂತಹುದು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜೀಣವಾಗಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗ ನಿಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇದನ್ನೇ ಅನುಕರಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿಣಾಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಡಿ. ಜಾಕ್‌ನ ಕೋಟು ಜಾನ್ ಮತ್ತು ಮೇರಿಗೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಂದು ಆಲೋಚಿಸಬೇಡಿ. ಎಲ್ಲಾ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಅಸಂಸ್ಕತ, ಅವಿವೇಕಿಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಈ ರೀತಿ ಚಿಂತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು. ನಿಮಗೆ ನೀವೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನಾಸ್ತಿಕರಾಗಿ, ಜಡವಾದಿಗಳಾಗಿ; ಅದಾದರೂ ಮೇಲು. ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾರ್ಗ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಿಮಗೆ ಏನು

ಅಧಿಕಾರವಿದೆ? ಅದು ನಿಮಗೆ ಸರಿಯಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು, ಎಂದರೆ ನೀವು ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನೀವೂ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವನೂ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬರುವನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು: ನೀವು ಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಿದ್ದೂ ಇನ್ನೂ ಬ್ರಹ್ಮ ದುರ್ಬಲನೆಂದು ಕಂಡಾಗ ಅವನನ್ನು ಖಿಂಡಿಸಬೇಕೆ. ಅವನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿ. ಅವನು ಕ್ರಮೇಣ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇದು ಗಂಟೆಯೋಳಗೆ ಅವನ ತಲೆಯೋಳಗೆ ಇದು ಒಕೆಟ್ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸುರಿಯಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಇನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು? ಅವನು ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಮತ್ತೊಂದು ಕೆಡುವನು.

ಈ ಕರ್ಮ ಬಂಧನವೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತು? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ನಾವು ಆಶ್ಚರ್ಯನನ್ನು ಕರ್ಮದಿಂದ ಬಂಧಿಸಿರುವುದು. ಹಿಂದೂತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಎರಡು ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳಿವೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಒಂದು ಕಡೆ, ಆಶ್ಚರ್ಯತ್ವಾಂದು ಕಡೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಭಾವ್ಯಪ್ರಪಂಚ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಅಹಂಕಾರ ಎನ್ನಿತೇವೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲ ಸೇರಿವೆ. ಅವೆಲ್ಲದರ ಆಚೆಗೆ ಅನಂತ ಜೀವ, ಅನಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯತ್ವಾಂತಿ ಇದೆ. ಈ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಆಶ್ಚರ್ಯತ್ವಾಂತಿಯಿಂದ ಬೇರೆ. ಅವನು ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬೇರೆಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದನು. ಮುಂದೆ ಬೇರೆಯಾಗಿಯೇ ಇರುವನು. ಆಶ್ಚರ್ಯ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮನಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೂ ಕೊಡ ಇಕ್ಕಿತ್ತಾ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ನೀವು ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರವೇ ಮನಸ್ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ವತಃಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಅದು ಜಡವಸ್ತು. ಆಶ್ಚರ್ಯಗೂ ಆಹಾರಕ್ಕೂ ಎಂದಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಉಟ ಮಾಡುವುದು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿಲ್ಲ. ನೀವು ಆಲೋಚಿಸುವುದು ಬಿಡುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿಲ್ಲ. ಅದು ಅನಂತ ಜ್ಯೋತಿ. ಅದರ ಜ್ಯೋತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವುದು. ಬೆಳಕಿನ ಮುಂದೆ ನೀಲಿ ಅಥವಾ ಹಸಿರು ಗಾಜನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಅದು ಬೆಳಕನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲಾದು? ಅದರ ಬೆಳಕನ್ನು ಯಾರಾ ಬದಲಾಯಿಸಲಾರರು. ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು, ಹಲವು ಬಣ್ಣಗಳ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಆಶ್ಚರ್ಯ ಈ ದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ಒಡನೆಯೇ ಇದೆಲ್ಲ ಚೂರಾಗುವುದು.

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸತ್ಯವೇ ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಸತ್ಯವೇ, ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜ್ಯೋತಿಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಮೂಲಕ ಚಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದು. ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿನ್ನವೇ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಹಲವು ರೀತಿ ಕಾನಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆ, ದೇಹಗಳ ಚಲನವಲನ ಇವುಗಳ ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಆಶ್ಚರ್ಯನಿರುವುದು. ಆದರೆ ಅದು, ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ ಸುಖ ದುಃখ ಶೀತೋಷ್ಣ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ದ್ವಂದ್ವ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಿದಕ್ಕೂ ಬೆಳಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

“ಆದಕಾರಣವೇ ಆಚುನ, ಈ ಕರ್ಮವೆಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಾವು

ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ತಾದಾತ್ಮ ಭಾವವನ್ನು ತಾಳಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮೋಹ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು ಹೀಗೆ.” (III, 27)

ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಲಾತ್ಮಕಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವೆವು. ಹಸಿವು ಬಲಾತ್ಮಕಿಸಿದಾಗ ಉಟ ಮಾಡುವೆವು. ದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಅದಕ್ಕೆಂತ ಘೋರವಾದ ದಾಸ್ಯ. ನಿಜವಾದ “ನಾನು” ನಿತ್ಯ ಮುಕ್ತ. ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುವಂತೆ ಅದನ್ನು ಯಾರು ಬಲಾತ್ಮಕ ಬಲ್ಲರು? ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವನು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವನು. ನಾವೇ ದೇಹವೆಂದು ಭೂಮಿಸುವಾಗ ಮಾತ್ರ, ನಾವು ವ್ಯಧೆಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನಾನು ಇಂಥವನು ಅಂಥವನು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಯಾರು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಅರಿತಿರುವನೋ ಅವನು ಸಾಕ್ಷಿಯಂತೆ ನಿಲ್ಲುವನು. ಅವನ ದೇಹ ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಲಿ, ಮನಸ್ಸು ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಲಿ, ಅವನು ಗಮನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಿ, ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಯಾವಾಗಲೂ ಭೂಮೆಯಲ್ಲಿರುವರು. ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿದಾಗ ತಾವು ಮಾಡಿದವು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಅವರಿನ್ನೂ ಶೈಷ್ವವಾದ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರ ಶೈದ್ಯಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಬೇಡಿ. ಅವರು ಪಾಪವನ್ನು ತೈಜಿಸಿ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಇದು ಒಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆ! ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ. ಅವರು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಕ್ರಮೇಣ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಶೈಷ್ವವಾಗಿರುವುದೊಂದು ಇದೆ ಎಂದು ಅರಿಯುವರು. ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವರು. ಕೆಲಸಗಳು ಸಾಗುತ್ತವೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಅವರು ಇದನ್ನು ಅರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಪಾಪವನ್ನೆಲ್ಲ ತೈಜಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ದನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಅವರು ತಾವು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಅತೀತರೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವರು. ಅವರು ಕರ್ಮ ಮಾಡುವರಲ್ಲಿ ದೂರವಿರುವವರು. ಅವರು ಕೇವಲ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು. ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತು ನೋಡುವರು. ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ವಿಶ್ವವನ್ನೆಲ್ಲ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ವಿಮುಖಿರಾಗುವರು. “ಸಾಮ್ಯನ, ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವೋಂದೆ ಇತ್ತು, ಅದಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು” (ಘಾಂದೋಗ್ಯ, VI, 2, 2-3).

“ಯಾರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಅವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಿಂತೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣ ವಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವರು. ಯಾರೂ ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರು. ಒಂದು ಪರಮಾಣುವೂ ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರಲಾರದು. ಮಾನಸಿಕವಾಗಿರಲಿ, ಭೌತಿಕವಾಗಿರಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕು. ಬಾಹ್ಯನಿಗ್ರಹದಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?” (III, 33)

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದು? ಭೋಗದಿಂದ ಅಲ್ಲ; ಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ವಿಶೇಷಣ ಮಾಡಿ. ನಿಜವಾದ ಮೌಲ್ಯವಿರುವುದು ಅನುಭವದಲ್ಲಿ, ಅದೇ ನಮಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾವು ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಷ್ಟವು ಸುಖಿಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಲಿಸಿರುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿ ನಮಗೆ ಕೊಡುವ ಶಿವಭಾಸಾಗಿರಿಗಿಂತ ಅದರಿಂದ ಬೀಳುವ ಪ್ರಥಾರಗಳು ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಲಿಸಿವೆ. ಒರಗಾಲಕ್ಕೂ ಒಂದು ಸ್ಥಳವಿದೆ, ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಬೆಲೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ನಾವೇನೂ ಹೋಸಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸೇನೂ ಹೊಸ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುವೂ ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಒಟ್ಟು ಅನುಭವವನ್ನು ತರುವುದು ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆ ತರುವ ಹಳೆಯ ಅನುಭವಗಳು ಮಾನವ ಜನ್ಮದ ಅನುಭವಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಸ್ಯ ಜೀವನದ ಅನುಭವಗಳೂ ಕೊಡ. ಇವೆಲ್ಲ ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಗಳು, ಈಗಿನದು ಇಂದಿನ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ಅವನ ಮುಂದೆ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಭವಿಷ್ಯದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಅವನ ಮಾರ್ಗ ಆಗಲೇ ನಿಯೋಜಿತವಾಗಿದೆ; ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಅವುಗಳ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಅಜ್ಞಾನವಿರಲಿ ಯಾವುದೂ ಯಾವ ಫಂಟನೆಯೂ, ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಸಂಬಂಧದ ಅನಂತ ಸರಪಳಿ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟಿತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಏಶ್ವರೀ ಆ ಶ್ರೀಂಬಿಲೆಯಿಂದ ಬದ್ದವಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಸಂಬಂಧದ ವಿಶ್ವ ಸರಪಣೆಯಿಂದ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವೂ ಬದ್ದವಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಕೊಂಡಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು, ನನಗೆ ಒಂದು ಕೊಂಡಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಅದೇ ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವ.

“ನಿನ್ನ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಾಯಿವುದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು” (III, 35) ಎನ್ನುವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ಇದು ನನ್ನ ದಾರಿ, ನಾನು ಕೆಳಗೆ ಇಲ್ಲಿರುವೆನು, ನೀನು ಅಲ್ಲಿ ಮೇಲಿರುವೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾನು ನನ್ನ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರೆದು, ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನೊಡನೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುವೆನು. ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಇದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಬೇಕವಣಿಗೆ, ಸಾರ್ಕಾರವಾಗಿ ಬೇಕೆಯಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಪಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಹಸ್ಯವೇ ಇದು.

“ಜನರನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಬಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಂಬುವುದು” ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ? ಅದೆಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೋಧಿಸಲ್ಪಡಬಹುದಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾವನೆಗಳಿವೆ ನಿಜ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಗುರು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಬಲ್ಲ. ಅದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಯಾವುದು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರುವಿರೋ ಅದೇ ತಪ್ಪಿರಬಹುದು. ಅದು ನಿಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗುರುವಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗಿರಬೇಕು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಅದು

ಗುರುವಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಅವನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವನು. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಒದ್ದಾಡಿ ಹೋರಾಡಿ ಏನೇನೋ ಮಾಡುವೆವು. ಆದರೂ ಮುಂದುವರಿ ಯಾವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಕಾಲ ಬಂದಾಗ, ನಾವು ಜೀವನದ ಪ್ರವಾಹದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಧುಮುಕ ಮುಂದ ತೇಲಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆವು. ಆ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಿದಾಗ್ಗ ತೇಲುವೆವು. ಇದೇ ಶುಭ ಚಿಹ್ನೆ. ಅನಂತರ ಇನ್ನು ಮೇಲೇ ಯಾವ ಹೋರಾಟವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗ ವನ್ನೇ ತೊರೆದು ಅನ್ಯಾರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಡಿಯುವುದು ಲೇಸು.

ಇದರ ಬದಲು ನಾವು ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಾಫಿಸಿ ಕೆಲವು ಮೂಡ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವೆವು. ಮಾನವ ಕೋಟೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಾರದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸ್ವಭಾವ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆವು. ಯಾವ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೇ ದೇಹವಾಗಲಿ, ಮನಸ್ಸಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೇ ಧರ್ಮವಿಲ್ಲ.

ನೀವು ಧಾರ್ಮಿಕರಾಗಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಸಂಸಾಬದ್ಧ ಧರ್ಮ ದ್ವಾರದ ಕಡೆಗೂ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕಿಂತ ನೂರು ಪಾಲು ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವುದು. ಎಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಕ ಬೇಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅದು ತಡೆಯುವುದು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಶ್ರಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಆರ್ಥರ್ಡದಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿರಿ. ನೀವು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವುದರ ಬೆಳಗೂ ಬೀಳಬೇಡಿ. ಅವು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪಾಠವನ್ನು ಬಿಸಿದೊಡನೆಯೆ, ನೀವು ಅವುಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಬೇರೆಕಡೆ ಹೋಗಿ. ಜೇನು ಹೆಚ್ಚು ಹಲವು ಹೊಗಳಿಂದ ಮಧುವನ್ನು ಹೀರುವಂತೆ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿರಿ; ಬದ್ದರಾಗಬೇಡಿ. ಯಾವುದೇ ಸಂಸಾಬದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಬಾಗಿಲಿಗೂ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಧರ್ಮ ನಿಮಗೆ ಮತ್ತು ದೇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದು. ಮೂರನೆಯವರು ಆದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬುರಕೊಡುದು. ಈ ಸಂಸಾಬದ್ಧ ಧರ್ಮಗಳು ಎಂತಹ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಾರಿಗಳಿಗಿಂತ ಯಾವ ನೆಪ್ಪೋಲಿಯನ್ನ ಕ್ರಾರಿಯಾಗಿದ್ದನು? ನೀವು ನಾವು ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಹೊರಿಗುವವರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವೆವು. ಖ್ಯಾತಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಇನೊಬ್ಬರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವುದಾದರೆ ಹಾಗೆ ಖ್ಯಾತಿಸದೆ ಇರುವುದೇ ಮೇಲು. ಅದು ಖ್ಯಾತಿಯೇ ಅಲ್ಲ. ಆದೊಂದು ನರಕ. ನಿಮ್ಮ ಜನರನ್ನು ಖ್ಯಾತಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಇತರರನ್ನೇಲ್ಲ ದ್ವೇಷಿಸುವುದು ಎಂದಾದರೆ, ಇದೇ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಸಾರ, ಪಾಶ್ವೀಯತೆ. ಇದು ನಮ್ಮನ್ನು ಮೃಗಸದ್ಯಶರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಆದಕಾರಣವೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಸಹಜ ಧರ್ಮ ಶೈಷ್ಯವೆಂದು ಕಂಡರೂ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಿಮ್ಮ ಸಹಜಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತ ಸಾಯಂವುದು ಮೇಲು.

“ಅರ್ಚನ, ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕಾಮ ಮತ್ತು ಕೋಧವೇ ಮಹಾಶತ್ರಾಗಳು. ಅವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಜ್ಞಾನಿಗಳೊ ಅವರನ್ನು ಕೂಡ ಈ ಕಾಮಕೋಧಗಳು ಆವರಿಸುವುದು. ಅವನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವು ಇಂದಿಯ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿವೆ. ಆತ್ಮಯಾವುದನ್ನೂ ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ” (III, 37-40).

“ನಾನು ಈ ಯೋಗವನ್ನು ಹಿಂದೆ ವಿವಸ್ಯಿತನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆನು. ವಿವಸ್ಯಿತ ಮನುವಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದನು... ಹೀಗೆ ಜ್ಞಾನ ಒಬ್ಬ ರಾಜನಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಆದರೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಈ ಮಹಾಯೋಗ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಆದಕಾರಣವೇ ನಾನು ಇಂದು ನಿನಗೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆನು” (IV, 1-3).

ಅರ್ಚನ ಆಗ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ: “ನೀನು ಹೀಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುವೆ? ನೀನು ಈಗ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹುಟ್ಟಿದವನು. ವಿವಸ್ಯಿತ ನಿನಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಹುಟ್ಟಿದವನು. ನೀನು ಇದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದೆ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು?” (IV-4)

ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವನು: “ಹೇ ಅರ್ಚನ, ನೀನೂ ನಾನೂ ಎಷ್ಟೋ ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಬಂದಿರುವೆಂದು. ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಆದರ ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇನನ ಮರಣಾತೀತನು. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪರಮೇಶ್ವರ. ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ದೇಹವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಂದು ಧರ್ಮ ನಾಶವಾಗುವುದೋ, ಅಧರ್ಮವು ವ್ಯಾಧಿಯಾಗುವುದೋ, ಆಗ ನಾನು ಮಾನವಕೋಟಿಯನ್ನು ಉದ್ದಾರ ಮಾಡಲು ಬರುವೆನು. ಸಾಧುಗಳನ್ನು ಉದ್ದಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ದುರ್ಜನರನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಾಣಃ ಪ್ರಾಣಃ ಬರುವೆನು. ಯಾರು ಯಾವ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಬರಲು ಇಚ್ಛಿಸಲಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೊರಕು ತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಅರ್ಚನ, ಯಾರೂ ನನ್ನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಹೋಗಲಾರರು.” ಹಿಂದೆ ಯಾರೂ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ನಾವು ಹೇಗೆ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಬಲ್ಲೆವು? ಯಾರೂ ಅವರವರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲಾರರು. ((IV, 5-8, 11))

ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವುದು ಆಸಮರ್ಪಕವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣದ ಮೇಲೆ. ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ ಯಾವಾಗ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವುದೋ ಆಗ ಮಾತ, ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. “ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮಕ್ಕೂ ಬಂದು ವಿನಾಯಿತಿ ಇದೆ” ಎಂಬ ಹಳೆಯ ನಾಳ್ವಿಡಿಯ ಅರ್ಥವೇನು? ಅದೊಂದು ನಿಯಮವಾದರೆ ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಮುರಿಯಲಾರು, ಯಾರಿಗೂ ಅದನ್ನು ಮುರಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸೇಬಿನ ಹಣಾಗಳ ಆಕರ್ಷಣ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬಲ್ಲದೆ! ನೀವು ನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರುವ ಬಂದು ಸಮಯ ಬರುವುದು. ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞ ಮನಸ್ಸು ದೇಹಗಳಲ್ಲಿ ಕರಗಿ ಹೋಗುವುವು.

ಅಲ್ಲಿಂಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಕದಿಯುತ್ತಿರುವನು, ಅವನು ಏತಕ್ಕೆ ಕದಿಯುವನು? ನೀವು ಅವನನ್ನು ಶ್ಶಿಸುತ್ತಿರಿ. ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅವನ ಶ್ಶಿಯನ್ನು

ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು? “ನೀನೋಬ್ಬ ಪಾಪಿ” ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಹಲವರು ಅವನು ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿರುವನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನವರ ಮಂದೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದು ರೀತಿ ಆಲೋಚಿಸುವಂತೆ ಬಲಾಶ್ವಾರಿಸುವನು. ಆದಕಾರಣಾವೇ ಪಾಪ, ದೊರ್ಬಲ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ತೊಂದರೆಗಳು. ನೀವು ಯೋಚಿಸುವಷ್ಟು ಪ್ರಪಂಚ ಕೆಳ್ಳದಲ್ಲ, ಅವಿವೇಕಿಗಳಾದ ನಾವೇ ಅದನ್ನು ಪಾಪಮಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವೆಷ್ಟು. ನಾವೇ ನಮ್ಮ ದೈತ್ಯರು ಮತ್ತು ದೇವಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವೆಷ್ಟು. ನಂತರ ನಾವು ಅವು ಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲಾರೆವು. ನಮ್ಮ ಕೈಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಯಾರಾದರೂ ನಮಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿ ಎಂದು ಅಳುವವರು ನಾವೇ. ಮೂರಿರೇ, ಕೈಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಗಳ ಮೇಲಿನಿಂದ. ನಾವು ಇಷ್ಟನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ನಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ದರಿಸಬೇಕೆಂದು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಯಾರೂ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ತಪ್ಪನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದೇ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪಾಪವಿದೆ? ಅವರು ಏನು ಹೇಳುವುದು? ಇಂದಿಯಗಳು, ಸೈತಾನ್, ಸ್ತ್ರೀ ಇವುಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು! ಅವುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. “ಅರ್ಜುನ, ಯಾರೂ ನನ್ನ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ವಿಚಲಿತರಾಗಲಾರರು” (VI, - 11). ನಾವು ಅವಿವೇಕಿಗಳು. ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗ ಅವಿವೇಕಿಗಳ ಮಾರ್ಗ. ನಾವು ಈ ಮಾಯೆಯ ಮೂಲಕ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇವರು ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ಮನುಷ್ಯನು ತನಗಾಗಿ ನರಕವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡನು.

“ಯಾವ ಕರ್ಮವೂ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಲಾರದು. ಕರ್ಮಫಲಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರು ನನ್ನನ್ನು ಹೀಗೆ ಅರಿತಿರುವರೂ ಅವರಿಗೆ ರಹಸ್ಯ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಕರ್ಮದಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದ ಹಿಂದಿನಕಾಲದ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಯಾವ ಅಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ನೀನು ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡು” (IV, 14-15).

“ಯಾರು ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಕರ್ಮವನ್ನೂ, ಆಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮವನ್ನೂ ನೋಡುವರೋ ಅವರೇ ಜ್ಞಾನಿಗಳು” (IV-18). ಇದೇ ಸಮಸ್ಯೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಂದಿಯಗಳ ಮೂಲಕ್ಕೂ ಕರ್ಮ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು. ಆಗಲೂ ಯಾವುದೂ ನಿನ್ನನ್ನು ವಿಚಲಿತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಶಾಂತಿ ಇದೆಯೇ? ವೇಚೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗಡಿಬಿಡಿಯ ಮಥ್ಯ ಬಸಿಗೆ ಕಾಯುವಾಗ ನೀನು ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿರುವೆಯಾ? ಶಾಂತಚಿತ್ತವಾಗಿ ಅನುದ್ವಿಗ್ಧನಾಗಿರುವೆಯಾ? ಗುಹೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಪ್ರಶಾಂತಚಿತ್ತನಾಗಿರುವಂತೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕರ್ಮದ ಬಿರುಗಾಳಿ ಇರುವಾಗಲೂ ಇರುವೆಯಾ? ನೀನು ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ಯೋಗಿ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲ.

“ಯಾರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಮಾಡಿರುವರೂ, ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಲಾಭದ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲವೋ, ಸ್ವಾಧ್ಯದ ಆಸೆ ಇಲ್ಲವೋ ಅವನನ್ನು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪಂಡಿತನೆಂದು

ಹೇಳುತ್ತಾರೆ” (IV-19). ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥಪರರಾಗಿರುವವೇ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸತ್ಯ ನಮಗೆ ದೊರಕಲಾರದು. ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವೆಂದು. ವಸ್ತುಗಳು ಹೇಗೆ ಇರುವವೇ ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು. ಅವೇನೂ ನಮ್ಮನ್ನು ವಂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವೇ ಅದನ್ನು ಮರೆಮಾಡುವುದು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕುಂಜ ಇದೆ. ಬಂದು ವಸ್ತು ಕಣ್ಣದುರಿಗೆ ಬರುವುದು, ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಣ್ಣ ಹಾಕಿ ನೋಡುವೆಂದು. ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಲೇಪನ ಮಾಡುವೆಂದು. ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಗಳ ಹಿಂದೆಯೂ ಇರುವ ಕ್ರಿಯೋತ್ತೇಜಕ ಶಕ್ತಿಯೇ ಸ್ವಾರ್ಥ, ನಾವೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆಮಾಡುವೆಂದು. ನಾವು ರೇಷ್ಮೆಮಳ್ಳಿನಿಂದಂತೆ. ಆದು ತನ್ನ ದೇಹದಿಂದಲೇ ತಂತುವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ಆದರಿಂದ ಗೂಡನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆದು ಅನಂತರ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಬೀಳುವುದು. ಆದು ತನ್ನ ಕೆಲಸದಿಂದ ತಾನೇ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಬೀಳುವುದು. ನಾವೆಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇದನ್ನೇ. ‘ನನ್ನದು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದೋಡನೆಯೇ ಬಂಧನದ ನೂಲು ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಾನು ನನ್ನದು ಎಂಬುದೇ ಮತ್ತೊಂದು ಸುತ್ತು. ಹೀಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಗಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು.

ನಾವು ಬಂದು ಕ್ಷಣಿವೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇರಲಾರೆವು. ಕೆಲಸಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ‘ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂದು ಸಹಾಯಮಾಡಿ’ ಎಂದರೆ ನೀವು ಹೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಲ್ಲ. ಜಾನನ ದೇಹಕ್ಕಿಂತ ನಿಮ್ಮ ದೇಹವೇನೂ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. ಜಾನನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚನ್ನೇನೂ ನಿಮ್ಮ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇದೇ ಧರ್ಮ.

“ಯಾರ ಕರ್ಮಗಳು ಆಸೆ, ಸ್ವಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿವರೋ, ಆವನು ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಬಂಧನಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟಿರುವ ಜ್ಞಾನಿ” (IV-19). ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದುವುದರಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಕತ್ತೆ ಬಂದು ಪುಸ್ತಕಾಲಯವನ್ನೇ ಹೊರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಅದೇನು ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನ್ನೆ ಹಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? “ಕರ್ಮಫಲದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿತ್ಯತ್ಯಾಪನೂ ನಿರಾಶೆಯನೂ ಆಗಿ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತನಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ” (IV-20).

ನಾನು ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ಬೆತ್ತಲೇ ಬಂದೆ, ಬೆತ್ತಲೆಯೇ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನಿಸ್ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ನಾನು ಬಂದೆ, ನಿಸ್ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೇನು. ಈಗ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕನಾಗಿರುವೇನು. ನಮಗೆ ಗುರಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೂ ನಮಗೆ ಭಯವಾಗುವುದು. ನಮಗೆ ಇಂತಹ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ನಾವುಂದು ಪ್ರೇತ ಆವಾಹಕನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಪ್ರೇತ ಏನಾದರೂ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲದೆ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ! ದೇವರೊಂದೆ ವಿಶ್ವವೇ ಷಿಶಾಚಿಯೋ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರಲಿ! ಎಲ್ಲಾ ಪುರೋಹಿತರೂ,

ಎಲ್ಲಾ ಆಪಾಡಭೂತಿಗಳೂ ಬರಲಿ! ನಾವು ದುರ್ಬಲರಾದೊಡನೆಯೇ ಅವು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಂಟಕೊಳ್ಳುವುವು, ಆಗ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಕರೆತರುವೆವು.

ನನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಲಾಡ್ಯನಾಗಿ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಿ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯಾಗುವನು. ಆಗ ಅವನು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದು, ಸ್ವಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಭಾರದವು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಅವನ ತಂದೆ ಕಾಲವಾಗುವನು, ತಾಯಿ ಕಾಲವಾಗುವಕ್ಕು. ಹಿಂದೂವಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಮಹಾಪ್ರಹಾರ ಇದು. ಆಗ ಅವನು ಎಲ್ಲಾ ಕೋಳಚೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಾನ ಮಾಡುತ್ತೇ, ಎಲ್ಲಾ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಧೂಳನ್ನು ನೆಕ್ಕುವನು. ಯಾರಾದರೂ ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲರೇ? ಆದರೆ ನಾವು ಹತಾಶರು. ನಮಗೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಹಾಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಸತ್ಯ. ಮನುಷ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಗಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೇವರುಗಳು ಇರುವರು. ಆದರೂ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಒದಗಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಾಯಿಗಳಂತೆ ಸಾಯುವೆವು. ಆದರೂ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಿರಾಶೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಎಂದಾದರೂ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದು ಸಹಾಯಕಾಗಿ ನೋಡುವೆವು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಮೃಗೀಯತೆ, ಕ್ಷಾಮು, ರೋಗ, ಶೋಕ, ಕೆಡುಕು. ಎಲ್ಲರೂ ನೆರವಿಗಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಸಹಾಯ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಹಾಯಕಾಗಿ ಹಲುಬುತ್ತಿರುವೆವು. ಓ ಎಂತಹ ದಾರುಣವಾದ ಸ್ಥಿತಿ! ಎಂತಹ ಭಯಾನಕವಾದ ಸ್ಥಿತಿ, ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನೇ ಪರಿಕ್ಷೇಪಾಡಿಕೊಂಡಿ, ಕಷ್ಟದ ಅಧರ್ವಾಲಿಗ ಕಾರಣ, ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು. ಈ ದೌರ್ಬಲ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಮಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತುಂಬುವರು. ಕ್ರಮೋಣ ನಾವು ಅದರಲ್ಲಿ (ದೌರ್ಬಲ್ಯದಲ್ಲಿ) ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುವೆವು.

ಅಯ್ಯೋ! ನನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಒಂದು ಮಹಾಪರಾಧ. ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ಆಶಿಸಬೇಡಿ. ನಮಗೆ ನಾವೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮಗೆ ನಾವೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಮತ್ತಾರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರರು. “ನಿನಗೆ ನೀನೇ ಮಿತ್ರ ಮತ್ತು ನಿನಗೆ ನೀನೇ ಶತ್ರು. ನಿನ್ನ ಆತ್ಮವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಶತ್ರುವಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಆತ್ಮನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಮಿತ್ರನಿಲ್ಲ” (VI-5). ಇದೇ ಶೈಷ್ವವಾದ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಬೋಧನೆ. ಓ, ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಎಷ್ಟೂಂದು ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವುದು! ಅದು ಇನ್ನೇನು ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಮರುಕ್ಕಣವೇ ಹಿಂದಿನ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಅಪ್ಪಿಲಿಸುವುವು. ಬೆನ್ನಲುಬು ಮುರಿಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ದುರ್ಬಲರಾಗಿ ಪುನಃ ಹೋರಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಮೂರಧನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಬರುವ ದಾರುಣ ದುಃಖವನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಜಿಸಿ ನೋಡಿ!

ಪುರೋಧಿತರು ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ಏನನ್ನೇ ಹೇಳಿ ಏನನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವರು. ಆರವತ್ತು ಸಹಸ್ರ ಜನರು ಆಕಾಶವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವರು. ಪುರೋಧಿತರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡುವರು. ಮಾಸಗಳು ಕಳೆದಂತೆ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಆಕಾಶವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವರು,

ದಾಷ್ಟಿಂ ಕೊಡುವರು, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವರು. ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ! ಇದೊಂದು ಮುಚ್ಚಲಪೇ? ಮತ್ತೇನು? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಯಾರು? ನೀವು ಧರ್ಮವನ್ನೇನೋ ಬೋಧಿಸು ಬಹುದು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ವಿಕಾಸವಾಗದೆ ಇರುವ ಬಾಲಸ್ಥಾವದವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಉದ್ದೇಕಗೊಳಿಸುವುದೆ? ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯಘಟಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಾಂಶರಾಜದಲ್ಲಿ ನೀವು ಏನಾಗಿರುವಿರಿ? ನೀವು ಮತ್ತೊಬ್ಬಿನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದುರ್ಬಲವಾದ ಆಲೋಚನೆಗೂ ಬಳ್ಳಿ ಸಹಿತ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಿರುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಂದೇ ಒಂದು ಪಾಪವಿರುವುದು. ಆದೇ ದೌರ್ಬಲ್ಯ. ನಾನು ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಿಲ್ಲನ್ನಿನ “ಪ್ಯಾರಡ್ಯೆಸ್ ಲಾಸ್ಟ್” ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರ ವಿಷಯಕ್ಕಾದರೂ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೌರವವಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಸೇಟನ್. ಯಾರು ಎಂದಿಗೂ ದುರ್ಬಲನಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಎದುರಿಸಬಲ್ಲಿನೋ, ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ತ್ಯಜಿಸಲು ಸಿದ್ಧಾಗಿರುವನೋ ಅವನೇ ನಿಜವಾದ ಮಹಾತ್ಮ.

ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಶೈಳಿದಂತೆ ಭಾವಿಸಿ. ಮುಚ್ಚರೆ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಡಿ. ಬರುವ ಪಾಪದೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಬರೆಸಬೇಡಿ, ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇದನ್ನೇ. ಬಲಿಷ್ಠರಾಗಿ. ನೀವೇನೋ ದೆವ್ವಿಳನ್ನು ಶಿಶಾಚಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಿ. ನಾವೇ ಜೀವಂತ ಶಿಶಾಚಿಗಳು. ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯೇ ಜೀವನದ ಚಿಹ್ನೆ. ದೌರ್ಬಲ್ಯವೇ ಮರಣದ ಚಿಹ್ನೆ. ಯಾವುದು ದುರ್ಬಲವೋ ಅದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ. ಅದು ಮೃತ್ಯು ಸಮಾನ. ಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದರೆ ನರಕ ಕೂಪಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. “ಧೀರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮುಕ್ತಿ. ಧೀರರು ಮಾತ್ರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶೈಷ್ವಾದುದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರು.” ಯಾರು ಅತಿ ಶೈಷ್ವ ಧೀರರೂ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಅರ್ಹರು! ಯಾರದು ನರಕ? ಯಾರದು ಹಿಂಸೆ? ಯಾರದು ಪಾಪ? ಯಾರದು ದೌರ್ಬಲ್ಯ? ಯಾರದು ಮರಣ? ಯಾರದು ರೋಗ?

ನೀವು ದೇವರನ್ನು ನಂಬುವಿರಿ. ನೀವು ಹಾಗೆ ನಂಬಿದರೆ ನಿಜವಾದ ದೇವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಂಬಿ. “ನೀನೇ ಪುರುಷ. ನೀನೇ ಸ್ತೀ, ಬಲಾಧ್ಯನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಯುವಕ ಯುವತಿಯೂ ನೀನೇ. ಕೋಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಡುಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಾದನೂ ನೀನೇ.” ನೀನೇ ದೌರ್ಬಲ್ಯ. ನೀನೇ ಅಂಜಿಕೆ. ನೀನೇ ಸ್ವರ್ಗ ನರಕಗಳು! ಕಚ್ಚವ ಕೃಷ್ಣ ಸರ್ವವೂ ನೀನೇ. ಅಂಜಿಕೆಯಂತೆ ಭಾ! ಮೃತ್ಯುವಿನಂತೆ ಭಾ! ದುಃಖಿದಂತೆ ಭಾ!

ಎಲ್ಲಾ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಮತ್ತು ಬಂಧನಗಳೂ ಭಾಂತಿ. ನೀನೋಂದು ಮಾತನ್ನು ಆಡಿದರೆ ಅವು ಪರಾರಿಯಾಗಬೇಕು. ದುರ್ಬಲನಾಗಬೇಡ. ಇದು ವಿನಿ: ಬೇರೆ ದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಿ. ಧೀರರಾಗಿ. ಅಂಜಿಕೆಡಿ. ಯಾವ ಮೂಡನಂಬಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ. ಸತ್ಯ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಎದುರಿಸಿ. ಮರಣ ಬಂದರೆ ಆದೇ ನಮ್ಮ ದಾರುಣವಾದ ದುಃಖ ಬರಲಿ! ನಾವು ಸಾಯಂವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವೆವು. ನನಗೆ ಗೂತ್ತಿರುವ ಧರ್ಮ ಇಷ್ಟೆ. ನಾನು

೧೧೮ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ಲೋಗ

ಅದನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ನನಗೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸಬಹುದು. ಮುಂದುವರಿಯಿರಿ.

ಒಬ್ಬ ಎಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ನೋಡುವನೋ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವನೋ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇಬ್ಬರು ಇರುವರೂ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಂಜಿಕೆ ಇರುವುದು. ಅಂಜಿಕೆಯೇ ಎಲ್ಲಾದುಃಖಕೂ ಮೂಲ. ಎಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದೋ, ಅಲ್ಲಿ ದುಃಖಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಸುಖಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಪಿಕಮೇವ ಅದ್ವಿತೀಯ ಇರುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಅಂಜಬೇಡಿ. ಉತ್ತಿಷ್ಠರಾಗಿ, ಜಾಗ್ತರಾಗಿ, ಗುರಿ ಸೇರುವವರೆಗೆ ನೆಲ್ಲಬೇಡಿ.

೧೫. ನನ್ನ ಗುರುದೇವ¹

“ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಎಂದು ಗ್ರಾಹಿ ಬರುವುದೋ, ಅಧರ್ಮ ಎಂದು ಮೇಲೇಜುವುದೋ ಆಗ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಉದ್ದಾರಕಾಗಿ ನಾನು ಜನ್ಮಿಸುತ್ತುವನು” ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರಿರುವನು. ನಮ್ಮ ಜಗತ್ತು ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಒಂದು ಶಕ್ತಿತರಂಗ ಏಳುವುದು. ಮಾನವನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಎಂಬ ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವ ತರಂಗ ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಬರುವುದು. ಒಂದೆಡೆ ಭೌತಿಕ್ಕೇತ್ತಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪ್ ದೇಶ ಮುವ್ಯ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದುದ್ದಕ್ಕೂ ಏಷ್ಯಾಟಿಂಡಪ್ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇಂದು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಭಾವನೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಗಳು ಕೇರಿಕೆಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ತೀವ್ರಿರದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಮಾನವನ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲಿರುವ ಅವಲಂಬನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆತನು ಕೇವಲ ಹಣವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಯಂತ್ರವಾಗುವ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದಿದ್ದನೇ, ಮತ್ತು ತನ್ನ ದೈವಿಕ ಸ್ವಭಾವವ ವನ್ನು ಮರೆಯುವ ಸ್ಥಿರಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಈಗ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಧ್ಯಾನಿಯೊಂದು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಮುತ್ತೊಂದು ಜಡವಾದವೆಂಬ ಮುಗಿಲ ತಂಡವನ್ನು ಜಡುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯೊಂದು ಉದಯಿಸಿದೆ. ಅದು ಜಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಪುನಃ ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ತನ್ನ ನೈಜಸ್ಥಭಾವವನ್ನು ತೋರುವ ಸಮಯ ಸ್ನಾಹಿತವಾಗಿದೆ. ಪುನಃ ಈ ಶಕ್ತಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಏಷ್ಯಾಟಿಂಡವಾಗುವುದು.

ನಮ್ಮ ಜಗತ್ತು ನಿಂತಿರುವುದು ಕರ್ಮ ವಿಭಜನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆ. ಒಬ್ಬನೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಒಂದು ಭಾರಂತಿ. ಆದರೂ ಎಷ್ಟು ಹುಡುಗಾಟ ನಷ್ಟುದು! ಮಗ ತನ್ನ ಅಳಳಾನದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅತಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಸ್ತು ತನ್ನ ಅಟದ ಗೊಂಬೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಶಕ್ತಿ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾದ ಒಂದು ಜನಾಂಗವೂ ಕೂಡ, ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಅದೋಂದೇ ಎಂದೂ, ಅದೇ ಪ್ರಗತಿಯ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕತೆಯ ಗುರುತೆಂದೂ ಬಾಹ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಇರುವ ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳಿಂದರೆ, ಅವು ಶಕ್ತಿಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವು ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಅವು ಬಾಳಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಮತ್ತೊಂದು ಜನಾಂಗವು

¹ ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಇಗ್ನೆಸರ್ಸರ್ಲು ನೀಡಿದ ಎರಡು ಉಪನಿಷತ್ತಾಸಗರನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.
C.W. Vol. IV, P. 154

ಕೇವಲ ಲೈಕೆ ಸಂಪತ್ತಿನ ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಸೂರ್ಯನ ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ಎಂದು ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಧ್ವನಿಯೊಂದು ಹಿಂದೆ ಜಗತ್ತನ್ನು ಕೇಳಿತು. ಇದು ಪ್ರಾಚ್ಯ ರೀತಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರೀತಿ.

ಎರಡು ಆದರ್ಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ವೈಭವವಿದೆ, ಮಹಿಮೆಯಿದೆ. ಆದುನಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ಎರಡು ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಸಂಗಮಗೋಳಿಸಿ ಸಮನ್ವಯಗೋಳಿಸುವುದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಇಂದಿಯ ಪ್ರಪಂಚ ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯವೋ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ ಪ್ರಾಚ್ಯರಿಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಪಂಚ. ಪ್ರಾಚ್ಯನಿಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ, ಯಾವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಅವನು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವನೋ, ಯಾವುದು ಜೀವನವನ್ನು ಸತ್ಯಮಯವಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲದೋ, ಅವಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚ್ಯನು ಒಬ್ಬ ಕನಸುಂತೆ. ವಯಸ್ಸಾದ ಸ್ತೋಪುರುಷರು ಎಂದಾದರೊಂದು ದಿನ ವೇಗವಾಗಿಯೋ ನಿಧಾನವಾಗಿಯೋ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗೇಕಾದ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಮಣಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಪ್ರಾಚ್ಯನು ನಗುವನು. ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತೊಳ್ಳಬಂತನ್ನು ಕನಸುಂತೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವನು. ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಆದರ್ಶ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಆದರ್ಶವೋ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಆವಶ್ಯಕವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಂತೆಗಳು ಮಾನವ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಸುಖಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಮಾಡುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರು ನಾವು ಇದನ್ನು ನಂಬುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ, ಅವರು ಸುಖಿವು ಯಂತೆ ದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಆದರೆ ಸುಖಿವು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವುದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ. ಯಾವನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಡೆಯನಾಗಿರುವನೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಬ್ಧನೇ ಸುಖಿಯಾಗಿ ಬಲ್ಲ, ಉಳಿದವರಲ್ಲ. ಯಂತೆ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲೇನಿದೆ? ತಂತಿಯ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಹರಿಸಬಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು, ಅತಿ ಬುದ್ಧಿವಂತನೆಂದು ಎತಕ್ಕೆ ನಾವು ಕರೆಯಬೇಕು? ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕೃತಿ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇನು? ಹೀಗಿರುವಾಗ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಬಾಗಿ ಎತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಜಿಸಬಾರದು? ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಆದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಣವೂ ನಿಮ್ಮ ಸಾಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಬಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಗೆದ್ದು ಅಂತರಂಗ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸುಖಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾರದು. ಮಾನವನು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನು ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾನೆ. ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಪರಾತ ಸಾಗರ ನದಿ ಇವುಗಳ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಗಳಿಂದ ಬಹು ವೈಭವಯುತವಾಗಿರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವೈಭವಯುತವಾಗಿ, ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ತಾರಗಳನ್ನು ಮೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಕರಿಯ ಜೀವನಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವ ಮಾನವನ ಅಂತರಿಕ ಸ್ವಭಾವವಿರುವುದು. ಇದು ಬೇರೊಂದು ಬಗೆಯು

ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತೋರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ತಮ್ಮ ಆದರ್ಶ-ದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಸೋಲಿಸುವರೋ ಹಾಗೆ ಪ್ರಾಚ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಮೀರಿಸುವರು. ಆದಕಾರಣ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗುವಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅದು ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನಾಯವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು. ಪ್ರಾಚ್ಯರು ಯಂತ್ರ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಪದತಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮ, ದೇವರು, ಆತ್ಮ, ಈ ಜಗತ್ತಿನ ರಹಸ್ಯ ಮತ್ತು ಆದರ ವಿವರಣೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಚ್ಯರ ಪದತಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು

ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಂಗವನ್ನು ಚಾಲನೆಗೊಳಿಸಿದ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಿಮಗೆ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಭರತವಿಂಡವೆಂದರೇನು ಎಂಬ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾರ ಕಣ್ಣಗಳು ಕಂಗೊಳಿಸು ತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಡಗಿನಿಂದ ಕುರುಡಾಗಿದೆಯೋ, ಯಾರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ತಿಂದು ಕುಡಿದು ನಲಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವರೋ, ಯಾರ ಆಸ್ತಿ ಹೊನ್ನು ಮನ್ನಾಗಳೋ, ಯಾರ ಸಂತೋಷ ಇಂದಿಯ ಸುಖವೋ, ಯಾರ ದೇವರು ದ್ರವ್ಯವೋ, ಯಾರ ದೃಷ್ಟಿ ಎಂದೂ ಭವಿಷ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಇಲ್ಲವೋ, ಯಾರ ಗುರಿ ಇಹಜಗತಿನ ಸುಖ ಮಾತ್ರವೋ, ಯಾರು ತಾವು ಜೀವಿಸುವ ವಿಷಯ ವಸ್ತುಗಳ ಜಗತ್ತನ್ನು ಮೀರಿದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವುದು ಅವರಾವರೋ, ಇಂತಹ ಜನರು ಭರತವಿಂಡಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಆವರು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದೇನು? ದಾರಿದ್ರ್ಯ, ಕೃಲ್ಲ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಅಳ್ಳಾನ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲದೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಹ್ಯವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ? ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಆವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಉಡುಪು, ವಿದ್ಯೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿನಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸ್ಥಿರಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಹಲವು ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಭರತವಿಂಡ ಬೇರೊಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು. ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ, ಭಾರತೀಯರು ಪರರನ್ನು ಗಲ್ಲವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಗಡಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ಅವರು ಪರರ ಆಸ್ತಿಗೆ ಆಸೆಪಡಲಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ದೇಶ ಘಲವತ್ತಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಸ್ವಂತ ದುಡಿತದಿಂದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಗೊಳಿಸಿದರು. ಅನ್ಯರು ಒಂದು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೋಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಇದು ಪ್ರೇರೇಷಿಸಿತು. ಇದೇ ಆವರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು. ಆವರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೂ, ಅನ್ಯರಿಂದ ಅನಾಗರಿಕರೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡರೂ ಶಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿದ್ದ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮದರ್ಶನವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ನಿಜವಾದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವ ತೆರೆಯನ್ನು ಸೀಳಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವನ ಸ್ವಭಾವದ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಸ್ತಂಖೋಚವಾಗಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಆವರಿಗೆ ಈ ಕನಸು ಗೊತ್ತು. ಈ ಭಾತತತ್ತ್ವದ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಪಾಪವೂ ಮಲಿನ ಮಾಡದ, ಯಾವ ದುಷ್ಪತ್ತಿವೂ ನಾಶಮಾಡದ ಯಾವ ಕಾಮವೂ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸದ, ಬೆಂಕಿಯು

ದಹಿಸದ, ನೀರು ತೋಯಿಸದ, ಶಾಶ್ವತ ಒಣಗಿಸದ, ಸಾಪು ನಾಶಮಾಡಲಾಗದ, ನಿಜವಾದ ಮಾನವ ದ್ಯುಮೀಸ್ಥಭಾವವಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಮಾನವನ ಈ ಸ್ವೇಚ್ಛಾವ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾಲವಸ್ತು ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯವೋ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಹೇಗೆ ನೀವು ಜಯದ್ವಾಯನ್ನು ಮಾಡಿ ದ್ಯುಯುದಿಂದ ತೋಟಿನ ಬಾಯಿಗೆ ನೆಗೆಯಬಲ್ಲಿರೋ, ಹೇಗೆ ನೀವು ದೇಂಭಾತ್ಮಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದ್ಯುಯುವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ನಾಡಿಗೋಂದು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲಿರೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಅವರು ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದ್ಯುಯುವಾಗಿರುವರು. ಜಗತ್ತಿಲ್ಲಾ ನಮ್ಮದು ಭಾವನಾಜಾಲವಂದು ಸಾರಿದರೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಕೆನಕು ಎಂದು ಸಾರಿದರೆ, ತಾನು ಆಲೋಚಿಸಿರುವುದು, ನಂಬಿರುವುದು ಸತ್ಯವೆಂದು ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿ ಬಟ್ಟೆಬರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೊರೆಯಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವನು. ಜೀವನ ಅನಂತವಾದುದು ಎಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ, ದೇಹವನ್ನು ತೃಣಸಮಾನ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅದನ್ನು ಎಸೆಯಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅವರ ದ್ಯುಯು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಸಾವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರನಂತೆ ಎದುರುಗೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನವನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾವೆಂಬುದು ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ನಿಸ್ಪಂದೇಹವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೊರಗಿನವರ ದಾಳಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಕೂರವರ್ಕನೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದರೂ ಅಜೇಯರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿದೆ. ಭರತವಿಂಡ ಇನ್ನೂ ಬಹುಕಿರುವುದು. ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಶೋಚನೀಯ ದುಃಖಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವೀರರ ಜನಸಕ್ಕೆ ಬರಗಾಲವಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳು ಹೇಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ವೀರರಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಏಷ್ಟಾವಿಂಡ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವೀರರಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡುವುದು. ಈ ಶತಮಾನದ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಭರತವಿಂಡದ ಮೇಲೆ ಬೀರಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಜಯಿಗಳು ಖಿಡ್ಗ ಸನ್ವದ್ಧರಾಗಿ ಬಂದು ಮುಷಿಸಂಜಾತ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ, ಅವರು ಕೇವಲ ಅನಾಗರಿಕರೆಂದು ಕನಸುಗಳಿಂದು, ಅವರ ಧರ್ಮ ಕೇವಲ ಕಂತೆ ಪುರಾಣವೆಂದು, ಅವರು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದ ದೇವರು ಆತ್ಮ ಮುಂತಾದ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಹಿಂನ ಪದಗಳಿಂದು, ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಸಾಧನೆ, ಅಂತ್ಯವರಿಯದ ತ್ಯಾಗ ಎಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕವೆಂದು ಸಾರಿದಾಗ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ತರುಣರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಅದುವರೆವಿಗೂ ಬಾಳಿದ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಜೀವನ ವ್ಯಾಧಿ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಮೇಲ್ಲಿಂತೆಯನ್ನು ಕಿಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಅನುಕರಿಸಬೇಕೆ, ತಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಕಿ, ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸುಷ್ಟು ಬೋಧಕರನ್ನು ಓಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಒಡೆಯಬೇಕೆ ಎಂದು ಅನ್ವಿಸಿತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ವಿಜಯಿಗಳಲ್ಲವೇ? ಕತ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಕೋವಿಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು ಹಿಂದಿನ ಆಚಾರವೆಲ್ಲ ಬರಿಯ ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಎಂದು ಸಾರಿಲ್ಪಬೇ? ಹೊಸ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಮಕ್ಕಳು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಬಾಲ್ಯಾರಭ್ಯದಿಂದಲೂ

ಈ ಭಾವಗಳನ್ನು ಮನನ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಸಂದೇಹಗಳು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮೂರಣನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಆಚೆಗೆಸೆದು, ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಬದಲು, ಸತ್ಯಪ್ರಮಾಣವೆಂದರೆ “ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?” ಎಂಬುದಾಯಿತು. ಪುರೋಹಿತರು ಹೋಗಬೇಕು, ವೇದಗಳನ್ನು ಸುಜಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಉಂಟಾದ ಅಶಾಂತಿ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಭರತ ಖಿಂಡದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಎಂಬ ಅಲೆಯೊಂದೆದ್ದಿತು.

ನೀವು ನಿಜವಾಗಿ ಸುಧಾರಕರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳು ಆವಶ್ಯಕ. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರರಿಗೋಸುಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನುತ್ತಾಪವಹುವಿರೇನು? ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೋಂದು ದುಃಖಿದೆ, ಮೂರಣನಂಬಿಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಅನ್ನಿಸುವುದೇನು? ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರರೆಂದು ತಿಳಿಯಿವಿರಾ? ಈ ಭಾವನೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸುವುದೇ? ಇದು ನಿಮ್ಮ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದೆಯೆ? ಇದು ನಿಮ್ಮ ನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಂದಿಸುತ್ತಿದೆಯೆ? ಇದು ನಿಮ್ಮ ದೇಹದ ಅಂಗೋವಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ, ನರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದೆಯೆ? ನೀವು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿರುವಿರಾ? ಹೌದು ಎಂದಾದರೆ ಅದು ಮೊದಲಿನ ಮೆಟ್ಟಲು ಮಾತ್ರ. ಅನಂತರ ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಪುರಾತನ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಮೂರಣನಂಬಿಕೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಮೂರಣ ನಂಬಿಕೆಯ ರಾಶಿಯ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಲೂ ಸತ್ಯದ ಸ್ವರ್ವಿಕಾರ ಗಟ್ಟಿ ಇರುವುದು. ಮಲಿನತೆಯನ್ನು ಕಳೆದು ಚಿನ್ನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿ ದಿರುವಿರಾ? ನೀವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇದು ಎರಡನೆಯ ಮೆಟ್ಟಲು ಮಾತ್ರ. ಮತ್ತೊಂದು ಆವಶ್ಯಕವಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇನು? ಹಣ, ಕೇರ್ರೀ, ಅಧಿಕಾರದ ಲಾಲಸೆ ಇವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೇರೇಷಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಗೊತ್ತೆ? ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ನಿಮ್ಮ ನಾಶಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ, ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಬಿಡುವೆ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವಿರಾ? ನಿಮಗೆ ಏನು ಬೇಕೆಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತೆ? ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಬಂದರೂ, ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಪ್ರಾಣವಿರುವವರೆಗೆ, ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಚಲನೆ ಇರುವವರೆಗೆ, ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಡುವೆ ಹೋರಾಡಬಲ್ಲಿರಾ? ಆಗ ನೀವು ನಿಜವಾದ ಸುಧಾರಕರು, ಗುರುಗಳು, ಮಾನವ ಕೋಟಿಗೆ ಮಂಗಳಪ್ರದಾಯಕರು. ಆದರೆ ಮಾನವನಿಗೆ ತಾಳ್ಳೆಯಿಲ್ಲ, ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲ, ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾಳ್ಳೆಯಿಲ್ಲ, ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಆಳಬೆಕೆಂದು ಆವನು ಇಚ್ಛಿಸುವನು, ಪ್ರತಿಫಲ ತಕ್ಷಣ ಬೇಕು. ಇದು ಎತಕ್ಕೆ? ಘಲಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುವನು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೋಸುಗ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ

ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. “ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನಿನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅದರ ಫಲಕ್ಕಲ್ಲ” ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುವನು. ಫಲ ತನ್ನನ್ನ ತಾನೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಾಳೈಯಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅವನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವನು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಬಹುಮಂದಿ ಸುಧಾರಕರನ್ನು ನಾವು ಈ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು.

ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಭರತವಿಂಡದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಯಿಟ್ಟು ಜಡವಾದವೇನು ಅಲೇಯು ಆರ್ಥಿಕವಿಂದಿಗಳ ಸಂದರ್ಶನನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದುಪ್ರದೋ ಎನ್ನುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿತು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಹಸ್ರಾರ್ಥ ಅಲೆಗಳ ತಾಡನವನ್ನು ಭರತವಿಂಡ ಹಿಂದೆ ಸಹಿಸಿತ್ತು. ಆದರೂ ನೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಸೌಮ್ಯ. ಒಂದು ಅಲೇಯಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮುರಿದು ನಾಶಮಾಡುತ್ತ ಭರತವಿಂಡವನ್ನು ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಖಿಡ್ಕಾಂತಿ ಚಿಮ್ಮಿ “ಅಲ್ಲಾಹೋ ಆಕ್ಷರ್” ಎಂಬ ದ್ವಿನಿ ಭಾರತ ದೇಶದ ದೊತ್ತಂಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಮಹಾಪ್ರವಾಹ ಜನಾಂಗದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಬ್ರಹ್ಮನೋಯಿತು.

ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಆದರ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದೂ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜನರು ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಯುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಭಾರತಾನಿ ಆಮರವಾಗಿರುವುದು. ಅವರು ಭಿಕ್ಷುಕರಾಗಿರಬಹುದು, ದೀನರಾಗಿರಬಹುದು, ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಲಸು ಕೊಳೆ ಅವರನ್ನು ಆವರಿಸಿರ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ದೇವರನ್ನು ಬಿಡದೆ ಇರಲಿ. ಆರ್ಥಿಕವಿಂದಿಗಳ ಪ್ರತಿರು ತಾವು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಿದರಲ್ಲಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಾರಿನೋಕನು ಕೂಡ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಡಕಾಯಿತ ಪಾಳೇಗಾರನ ವಂಶಕ್ಕೆ ತಾನು ಸೇರಿದವನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಆಶಿಸುವನೋ, ಹಾಗೆಯೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢನಾದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಕೂಡ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮರದ ಹೊಗಟೆಯನ್ನು ಹೊದ್ದು, ಅರಣ್ಯದ ಫಲಮೂಲಗಳನ್ನು ತಿಂದು, ಭಗವಂತನೋಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪಡೆದ ಒಬ್ಬ ಮುಷಿಯ ಕುಲಕ್ಕೆ ತಾನು ಸೇರಿದವನೆಂದು ಹೇಳಲು ಬಯಸುವನು. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಂತಹ ವಂಶ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಭರತವಿಂಡ ನಾಶವಾಗಲಾರದು.

“ನೈನೋಟೀನ್ ಸೆಂಚ್ಯುರಿ” ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಈಚಿನ ಸಂಚಿಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಲ್ಲರ್ ಬರೆದ “ಒಬ್ಬ ನಿಜವಾದ ಮಹಾತ್ಮ” ಎಂಬ ಲೇಖನವನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಬಹುಶಃ ಓದಿರಬಹುದು. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ತಾವು ಬೋಧಿಸಿದ ಸಂದೇಶದ ಜೀವಂತ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆವರ ಜೀವನ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಭರತ ಖಿಂಡಕ್ಕಿಂತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆಯಾದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಭರತವಿಂಡಕ್ಕೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಸದಗರ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಬಹಳ

ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು. ಆದರೂ ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ರಸಭರಿತವಾಗಿ ಕಾಣ ಬಹುದು. ಅನೇಕರು ಆಗಲೇ ಕೇಳಿರುವ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನೂತನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಲು ಅದು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು.

ಹಲವು ಬಗೆಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾಗು, ಬಂಗಾಳದ ಕೆಗಾಮವೊಂದರ ಬಗೆ ಬಾಹ್ಯಣರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿತ್ತೀ. ಈ ಲೆಖಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುರುತಿಯ ದಿನ ಒಂದು ಮನು ಜನಿಸಿತು. ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಬಹಳ ಆಚಾರವಂತರು. ನಿಜವಾಗಿ ಆಚಾರವಂತನಾದ ಬಾಹ್ಯಣನ ಜೀವನ ಒಂದು ನಿರಂತರವಾದ ತ್ಯಾಗ ಪರಂಪರೆ. ಅವನು ಕೆಲವು ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಮೀರಿ ಯಾವ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ಯಾಹಾಕೊಡದು. ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕ್ಕಿದವರ ಕ್ಯಾಯಿಂದ ಅವನು ದಾನವನ್ನು ಸ್ವಿಳೆರಿಸಬಾರದು. ಇಂತಹ ಜೀವನ ಎಷ್ಟು ಕರಿಣವಾಗುವುದಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಯೋಚಿಸ ಬಹುದು. ಬಾಹ್ಯಣರ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಧಿತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೀವು ಹಲವು ವೇಳೆ ಕೇಳಿರು ವಿರಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು, ಇಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ ವೃತ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜನರ ನಾಯಕರು ಹೇಗೆ ಆಗಬಲ್ಲರು ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಲವು ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅತಿ ದರಿದರು. ಅವರ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲ ತ್ಯಾಗ. ಎಂದಿಗೂ ಅವರು ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಅಶಿಸುವವ ರಲ್ಲಿ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಅತಿ ದೀನವಾದ ಪ್ರಯೋಧಿತವರ್ಗ ಅವರದು. ಆದಕಾರಣವೇ ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳು. ಇಂತಹ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಹ್ಯಣನ ಗೃಹಿಣಿಯ ದೀನನಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ತಿನ್ನಲು ಎನನ್ನಾದರೂ ಕೊಡದೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಾಯಿಯಾದವರು ಪರಮಕರ್ಮವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಕೆ ತಾಯಿ, ಆದಕಾರಣವೇ ಉಟಕ್ಕೆ ಇಕ್ಕೆಬೇಕು. ತಾನು ಉಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲ ರಿಗೂ ಉಟವಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ದೇವ ರೆಂದು ಭಾವಿಸಲು ಇದೇ ಕಾರಣ. ನಮ್ಮ ಕಥಾನಾಯಕನ ತಾಯಿ, ಈ ಗೃಹಿಣಿ, ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆದರ್ಶವಾಗಿದ್ದಷ್ಟು ಆಡಚಣೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ತುಂಬಾ ಕೆಳಗಿನ ಜಾತಿಯವರು ತಮಗೆ ತೋರಿದುದನ್ನು ಕುಡಿಯಬಹುದು, ತಿನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೇಲುಮೇಲಿನ ಹಂತಗಳಿಗೆ ಹೋದಂತೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಶಂಕಣು ಬರುವುದು. ವಂಶಾನುಗತವಾಗಿ ಬಂದ ಪೌರೋಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಾಹ್ಯಣ ಜಾತಿಯವರ ಜೀವನ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದೊಂದು ನಿರಂತರ ತ್ಯಾಗ ಜೀವನವನ್ನು ಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಜನಾಂಗವೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಗಳು. ಅವರಲ್ಲಿ ಅಂಗ್ರೇಯರಂತಹೆಚ್ಚು ಸಿಧಿರತೆ ಕಾಣುವುದು. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶದವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಗಿರುವುದು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮೊಳೆದರೆ ಕೊನೆಯ ತನಕ ಆದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವರು. ನೀವು ಒಮ್ಮೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುನಃ ಆದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆಯಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೊಸ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಗೃಹಿಸುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಆಚಾರಶೀಲರಾದ ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತೊಬ್ಬರೋಂದಿಗೆ ಬರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಯ ಮತ್ತು ಭಾವನೆಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ವಿಹರಿಸುವರು. ಅವರ ಜೀವನ ಹೇಗೆರಬೇಕೆಂಬುದರ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಟ್ಟ ವಿವರಗಳೂ ಹೊಡ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಟ್ಟ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಕಟ್ಟನಿಟಾಗ್ಗಿ ಅನುಸರಿಸುವರು. ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಒಳಪಟಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು ಮಾಡಿದ ಆಧಿಗಂಯನ್ನು ಉಂಟ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಅವರು ಉಪವಾಸವಿರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದೆ. ದೃಢಪ್ರಯತ್ನ, ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾಕಾಂಕ್ಷೆಇವು ಆಚಾರಶೀಲರಾದ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೆ. ಅವರ ಆಚಾರಶೀಲತೆ, ಅದು ಸತ್ಯವೆಂಬ ದೃಢಪಿಶ್ಚಾಸದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದು. ಅವರು ಭಲದಿಂದ ಯಾವುದನ್ನು ನಂಬಿಕೆಂಡಿರುವರೋ ಅದು ಸತ್ಯವೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ಭಾವಿಸದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದು ಸತ್ಯ. ಮನುಷ್ಯನು ವಿರಿತವಾಗಿ ದಾನಶೀಲನಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅವನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನು ಉಪವಾಸವಿದ್ದ ಸತ್ಯರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವರು. ಬಾಹ್ಯಣಿ ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಪರಿಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ. ಭಾರತದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಚಯವಿರುವವರಿಗೆ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬರುವ, ಮೇರೆಮೀರಿ ದಾನಮಾಡಿದ, ಒಂದು ಇಡೀ ಸಂಸಾರ ಉಪವಾಸವಿದ್ದ ಭಿಕ್ಷುಕನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪಾಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಸುಂದರ ಕಥೆಯ ನೆನಪಿರಬಹುದು. ಇದು ಉತ್ಸೇಷ್ಟೆಯಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ನನ್ನ ಗುರುದೇವರ ತಾಯಿ ತಂದೆ ಅಂಧವರನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಬಹಳ ಬಡವರು. ಆದರೂ ತಾಯಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವು ವೇಳೆ ಉಪವಾಸವಿರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಂತಹ ಮಾತಾಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಈ ಶಿಶು ಜನಿಸಿತು. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಆ ಮನು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಜನನಾರಭ್ಯದಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ನೆನಪಿತ್ತು. ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಾವು ಬಂದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು.

ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ತಂದೆ ತೀರಿಹೋದರು. ಆಮೇಲೆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಶಾಲೆಗ ಹಾಕಿದರು. ಬಾಹ್ಯಣಿರ ಹುಡುಗ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಪ್ರಧಾನವಾದ ಕಸುಬನ್ನೇ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬುದು ಆ ಜಾತಿಯ ವಿಧಿ. ಅದು ಈಗಲೂ ಹಲವಾರು ಕಡೆ ಇರುವ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಭರತವಿಂಡದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ರೀತಿ, ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು. ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ರೀತಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರುವುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಏನನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರ; ಆದನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾರಕೂಡದು ಎಂದು ಜನ ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಗುರುಗಳು ಅವರಿಗೆ

ಆಹಾರವನ್ನೂ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಗುರುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥಿವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತರು ಮದುವೆ ಶಾಂತಿ ಮುಂತಾದ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ದಾನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ದಾನಗಳಿಗೆ ಗುರುಗಳೇ ಪ್ರಥಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಥಾನ ಹಕ್ಕುದಾರರು ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಗುರುಗಳು ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಮದುವೆಯಾದರೆ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಮದುವೆಯಾದರೆ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಮಹಡುಗ ಇಂತಹ ಪಂಡಿತರ ಒಂದು ಗೋಷ್ಠಿಗೆ ಹೋದ. ಪಂಡಿತರು ಈ ಮಹಡುಗನ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮೀರಿದ ನ್ಯಾಯ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಹಡುಗ ವಿಚಿತ್ರ ಸ್ವಭಾವದವನು. ಅವರ ವಾದದಿಂದ ಆತ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಲಿತೆ: “ಇಷ್ಟೇ ಅವರ ಜ್ಞಾನದ ಫಲವೆಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ ಅವರು ಇಷ್ಟು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು? ಕೇವಲ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ. ಯಾರು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪಂಚ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಇವರು ವಾದ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲ ಇಡಕ್ಕಾಗಿಯೆ. ನಾನು ಇನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.” ಆತ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಕೊನೆಗೊಂಡಿತಾದರೂ, ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಾದ ಈ ಮಹಡುಗನ ಆಣ್ಣಿ ತಮ್ಮನ್ನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಲು ಆತನನ್ನು ಕಲ್ಪಿತೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಾದ ನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜ್ಞಾನಾರ್ಥನೆಯ ಗುರಿ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಸ್ಪಂದೇಹವಾಗಿ ಆ ಮಹಡುಗ ಮನಗಂಡ. ಆಗ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ತೊರೆದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಿಂಟನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯ ಬೇಕೆಂದು ಆತ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ. ಆಗ ಆತನ ತಂದೆ ಕಾಲವಾಗಿದ್ದರು. ಬಡ ಸಂಸಾರ; ಈ ಮಹಡುಗ ತನ್ನ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಮಹಡುಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಲ್ಪಿತೆಯ ಸಮೀಪದ ಒಂದು ಉಂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿ ಆದ. ಪೂಜಾರಿ ಆಗುವುದು ಅತಿ ಹೀನವೆಂದು ಬಾಹ್ಯಣಾರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ನಿಮ್ಮ ಚರ್ಚಿನ ನಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವು ಬಹಿರಂಗ ಆರಾಧನೆಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲ. ಭರತವಿಂದದಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗ ಪೂಜೆ ಎಂಬುದು ನಿಜವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತರ ಪ್ರಣ್ಯಕರ್ಮವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವರು.

ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಆಶಿಸುವನು. ಅಲ್ಲಿ ದೇವರ ಯಾವುದಾದ ರೂಂದು ಅಪತಾರದ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಮಾಡಿ, ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಮಾಡಲು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವನು. ಅಲ್ಲಿಯ ಪೂಜೆ ರೋಮನ್‌ಕ್ಷಾಧೋಲಿಕ್ ಚರ್ಚಿನ ಆರಾಧನೆಯಂತೆ ಇರುವರು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಓದುವರು. ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡುವರು. ನಾವು ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನನ್ನು ಸತ್ಯರಿಸುವಂತೆ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಸತ್ಯರಿಸುವರು. ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟೇ. ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರು,

ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗದವರಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗದವರು ಹೆಚ್ಚು ಧಾರ್ಮಿಕರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಆಪ್ತವಿಷಯ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದೇವಾಲಯವಿರುವುದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕೇಳಡಿ ಇರುವುದು. ಪ್ರಾತಃಕಾಲ, ಸಂಚೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದುಕಡೆ ಕುಳಿತು ಪ್ರಾಚೇ ಮಾಡುವನು. ಈ ಪ್ರಾಚೇ ಮಾನಸಿಕವಾದುದು. ಈತ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು ಅಥವಾ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬುದೂ ಕೂಡ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ಕುಟಿತುಕೊಂಡಿರುವುದು, ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅಥವಾ ಮೂಗಿನ ಹೊಳೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಒಂದು ರೀತಿ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಮಾತ್ರ. ಕಾಣುವುದು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬುದು ಬಹುಶಃ ಅವನ ಸಹೋದರನಿಗೆ ಅಥವಾ ಹಂಡಿಗೆ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಅವನ ಮನೆಯೋಳಗೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು. ಯಾರಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇವರ ಹೋಕೆ ಇಲ್ಲವೋ ಅವರು ನದಿ ಸರೋವರ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು; ಕೆಲವು ವೇళೆ ಜನರು ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕರ್ತವ್ಯ ಮುಗಿಯುವುದು. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜಾರಿಯಾಗುವುದು ಅವಮಾನಕರವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮನುವು ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳಿರುವನು. ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳು ಇದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನಿಂದಾಸ್ಪದನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಸಾರುವುವು. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾವನೆ ಇದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಹೇಗೋಇ, ಹಾಗೆಯೇ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜಾರಿಗಳು ತಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ದಾರಿದ್ರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರೇರೇತಿನಾಗಿ ತನಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವ ಒಂದೇ ಉದ್ಯೋಗವಾದ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಾಜಾರಿಯ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ ಆ ಮಹಡಗನ ಮನೋಭಾವನೆ ಹೇಗಿದ್ದಿರುಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಉಹಿಸಬಹುದು.

ವಂಗದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕವಿಗಳಿರುವರು. ಅವರ ಕಾವ್ಯಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಪರಿಚಿತವಾಗಿವೆ. ಕಲ್ಲತ್ತ ನಗರದ ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಹಾಡುವರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯಾಳ್ಳವುಗಳು. ಭರತವಿಂಡದ ಮತಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾದ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ಅವುಗಳ ಮುಖ್ಯಭಾವನೆ. ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೀದಿರಿದುವ ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳು ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ ದೇವರನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆತನನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು, ನೋಡಬೇಕು, ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ಧರ್ಮ. ಭರತವಿಂಡದ ವಾತಾವರಣವು ಭಗವಂತನ

ದರ್ಶನ ಪಡೆದ ಮಹಾಪುರುಷರ ಕಥೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇ ಧರ್ಮದ ತಳಹದಿ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮನಗಂಡ ಮಹನೀಯರ ಬರಹಗಳಾಗಿವೆ. ಕೇವಲ ಯುಕ್ತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಯುಕ್ತಿಗೂ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಆಗದು. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಬರೆದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೋಡಿದವರು ಇದನ್ನು ಬರೆದರು. ಯಾರು ಇದರ ಅನುಭವದ ಶಿವಿರಕ್ಕೆ ಏರಬಲ್ಲರೇ ಆವರು ಮಾತ್ರ, ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಜನಸ್ಥಿತಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಎಂಬುದು ಇದೆ, ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವರು. ಧರ್ಮವಂದರೆ ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಮುಖ್ಯ ಭಾವನೆಯೇ ಆದು. ಆದಕಾರಣವೇ ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿ ವಾಗ್ರಿತೆ ತನ್ನ ಪರಾಕಾಷ್ಠೇಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರಬಹುದು. ಆವನು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆತ್ಮತಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಆವನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಜನರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ದೀನನಾಗಿರಬಹುದು. ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೂ ಆತನನ್ನು ಅರ್ಥ ಜನಾಂಗವೇ ಆತನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲೇ ದೇವರೆಂದು ಆರಾಧಿಸುವರು. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಶಿವಿರಕ್ಕೆ ಏರಿರುವನು, ಧರ್ಮ ಆತನಿಗೆ ಕೇವಲ ಹಾಹೆಯಲ್ಲ, ಆತ್ಮದ ಅಮರತ್ವ ದೇವರು ಮುಂತಾದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಆತನು ಅಳಜಾನದಲ್ಲಿ ತೊಳಿಲುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಹೇಗಾದರೂ ಹರಡಿದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಜನರು ಆವನನ್ನು ನೋಡಲು ಬರುವರು. ಕ್ರಮೇಣ ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು.

ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆನಂದಮಯಿಯಾದ ಜಗನ್ನಾತೆಯ ವಿಗ್ರಹವಿದ್ದಿತು. ಬೆಳಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಈ ಮುಡುಗ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಮೇಣ ಈ ಭಾವನೆ ಈತನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆವರಿಸಿತು: “ಈ ವಿಗ್ರಹದ ಹಿಂದೆ ಏನಾದರೂ ಸತ್ಯ ಇದೆಯೆ? ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆನಂದಮಯಿಯಾದ ಜಗನ್ನಾತೆ ಇರುವುದು ಸತ್ಯವೆ? ಅವಳಿದ್ದ ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಸತ್ಯವೆ ಅಥವಾ ಇದಲ್ಲ ಕನಸೆ? ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸತ್ಯವಿದೆಯೆ?”

ಈ ಅನುಮಾನ ಹಿಂದೂ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಬರುವುದು ಸಹಜ. ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸತ್ಯವೆನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಜನಾಂಗದ ಅನುಮಾನ. ಆತ್ಮ ದೇವರು ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ತತ್ತ್ವಗಳೂ ನಮಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಕೇವಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾರವು. ಗ್ರಂಥವಾಗಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಲಿ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ತರಲಾರವು. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೆಂಬ ಒಂದು ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ದೇವರಿರುವುದು ಸತ್ಯವೆ? ಇದು ಸತ್ಯವಾದರೆ ನಾನು ಆವನನ್ನು ನೋಡಬಲ್ಲೇನೇ? ನಾನು ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೇನೇ?

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಇದು ಅಕ್ಷರತಃ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಭಾವನೆಗಾಗಿ ಜನರು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಲಿಕೊಡುವರು. ಕೇವಲ ಸಾಧಾರಣ ಬುದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲ, ಯುತ್ತಿಭಾವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಸತ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ತೋರುವುದಲ್ಲ, ಈ ಪ್ರಪಂಚ ನಮ್ಮ ಇಂದಿಯಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯವೇ ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೇವರು ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಲು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಸುಖವನ್ನು ತೋರೆದವರು ಹಲವರಿದ್ದರು. ಪವಿತ್ರ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ದೇವರಿಗಾಗಿ ದುಃಖಿಭಾರದಿಂದ ಅಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೂರಾರು ಜನ ತಮ್ಮ ಮನೆ ಮತಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೊಗಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ನೀವು ಈಗತಾನೆ ಕೇಳಿರುವಿರಿ. ಇದು ಆದರ್ಶ. ಆದನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ಈಗ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಅವರ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ವ್ಯಾಪಿಸುವುದು. ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ಸಾಯಂತ್ರಿಕ ಜನರು ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಈ ಒಂದು ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಡೀ ಜನಾಂಗ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅರ್ಥಸುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ತೋರೆಯುವರು, ತಾವು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಜನ ಮಡಿಯುವರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಭಾಾಂತಿಯಾಗಿ ತೋರಬಹುದು. ಅವರ ಈ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬೇರೆ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣಿವೂ ನನಗೆ ನಷ್ಟದಾಯಕ. ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ಅದ್ವುತಗಳು ಕೂಡ ನಷ್ಟದಾಯಕ. ಆ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ವ್ಯಧ. ದೇವತೆಯ ಜ್ಞಾನವಿರಲಿ, ಮೃಗದ ಅಜ್ಞಾನವಿರಲಿ, ಜೀವನ ಕ್ಷಣಿಕ. ಚಿಂದಿ ಬಟ್ಟಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟ ಕಡುಬಡವನ ದಾರಿದ್ರ್ಯವಿರಲಿ ಅಥವಾ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಂತನ ಆಸ್ತಿ ಇರಲಿ, ಜೀವನ ಕ್ಷಣಿಕ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಬೀದಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರಲಿ ಅಥವಾ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರನ್ನು ಅಳುವ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಲಿ, ಜೀವನ ಕ್ಷಣಿಕ. ಮಾನವ, ಭಾವಜೀವಿಯಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಕ್ರಾರನಾಗಿರಲಿ, ಜೀವನ ಕ್ಷಣಿಕ. ಜೀವನ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ವಿದೆ. ಅದನ್ನೇ ದೇವರೆಂದು ಮತ್ತು ಧರ್ಮವೆಂದು ಹಿಂದೂ ಹೇಳುವುದು. ಇದು ಸತ್ಯವಾದರೆ ಆಗ ಜೀವನವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಬಹುದು, ಸಹಿಸಬಹುದು, ಆನಂದಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೊದರೆ ಜೀವನ ವ್ಯಧ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶ. ಆದರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ತಕ್ಷಣಿಸಿದರೂ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತರ್ಕ ಇದನ್ನು ಸಂಭವನೀಯವೆಂದು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲೇ ಆದು ನಿಲ್ಲುವುದು. ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ

ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಜ್ಞಾನದ ಪರಮಾವಧಿ ಒಂದು ವಸ್ತು ಸಂಭವನೀಯ ಎಂದು ಸಾರುವುದಷ್ಟೇ. ಅದನ್ನು ಮೀರಲಾರದು. ಭೋತಜ್ಞಾನದ ಅತಿ ಪ್ರದರ್ಶನಾರ್ಥೀಗ್ಯಾ ವಿಷಯಗಳು ಕೇವಲ ಸಂಭವನೀಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲದೆ ಅವು ಇನ್ನೂ ವಾಸ್ತವಿಕ ವಿಷಯಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಿಕ ವಿಷಯಗಳು ಇಂದಿಯಗಳ ಅನುಭವದಲ್ಲಿವೆ. ವಾಸ್ತವಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ನಾವು ಧರ್ಮವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ದೇವರು ಇರುವನು ಎಂದು ನಾವು ನಿಸ್ಪಂದೇಹವಾಗಿ ನಂಬಬೇಕಾದರೆ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನಾವು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳು ಸತ್ಯವೆಂದು ತೀಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಅವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವಾಗಬೇಕು. ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾವುದೂ, ಯಾವ ಯುಕ್ತಿಯೂ, ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸತ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾರದು. ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ ಬಂಡೆಯಂತೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಲಾರದು. ಇದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದು ಭರತಶಿಂಧದ ಭಾವನೆ.

ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಆ ಹುಡುಗನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆತನ ಇಡೀ ಜೀವನ ಇದರ ಮೇಲೆ ಏಕಾಗ್ರವಾಯಿತು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅಳುತ್ತ, “ತಾಯಿ, ನೀನು ಇರುವುದು ನಿಜವೇ ಅಥವಾ ಇದೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಕಲ್ಪನೆಯೆ? ಅನಂದಮಯಿಯಾದ ಮಾತೆ ಕೆವಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಭಾಂತ ಜನರ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆಯೆ? ಅಥವಾ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸತ್ಯವಿದೆಯೆ? ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಪಣಚಿಕಾವಾದ ಅಥವಾದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುಕ ಪರಿಚಯ ಯಾವುದೂ ಅವರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಆದಕಾರಣ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ನೇಹಿತ್ಯಕವಾಗಿ, ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ, ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೇರೆತು ಅದು ನಿಸ್ಪಾರಷಾಗಿರಲ್ಲಿ. ಅವರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ತಾವೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾವು ಅರ್ಥ ಜೀವಮಾನವನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಅನ್ಯಾರ ಅಲೋಚನೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಈಗ ತಾನೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರೌಢಿನರ್ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಲ್ರ್ರ್ ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದಿರುವರು: “ಇವರೊಬ್ಬರು ಸ್ವಂತಿಕೆಯುಳ್ಳ ಪರಿಶುದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಅವರ ಸ್ವಂತಿಕೆಯ ರಹಸ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರು ಯಾವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯದೆ ಇದ್ದಾರು.” ಅಂತೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದ “ದೇವರನ್ನು ನೋಡ ಬಹುದೆ?” ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಬರಬರುತ್ತ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅವರು ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ಆಲೋಚಿಸದಂತೆ ಆಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಗಮನ ಕೊಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ದೇವರಿಗೆ ಸ್ನೇಹದ್ವಾರೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು; ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮಂಗಳಾರತಿ ಎತ್ತುವುದನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಅಥವಾ ಹಲವು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕವಿಯುತ್ತಿತ್ತು: “ತಾಯಿ, ನೀನಿರುವುದು ಸತ್ಯವೇ? ನೀನು ಏಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡೆ? ಸತ್ಯರುವೆಯಾ?” ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರಬಹುದು. ಜಡವಾದ ನಿಸ್ಸಾರವಾದ ತರ್ಕರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಅಲೋಚಿಸಿ ಬೇಸತ್ತ ಮೇಲೆ, ಹಲವಾರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಿ ಸಾಕಾದಾಗ (ಅವೇನೂ ನಮಗೆ ಕಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ), ಕೇವಲ ಯುಕ್ತಿಪೂರಿತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಅಮಲನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಬೇಸತ್ತಾಗ ನಮ್ಮ ಹೃದಯಾಂಶರಾಳವು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಈ ಶೋಚ ನೀಯ ರೋದನೆಯನ್ನು ಹೊರಸೂಸುವುದು: “ನನಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ತೋರಿಸುವವರು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೇ? ನೀನು ಇದ್ದರೆ ಬೆಳಕನ್ನು ತೋರು. ನೀನೇಕೆ ಮಾತನಾಡೆ? ನೀನೇಕೆ ಅಪ್ಪು ಅಪರೂಪ? ಹಲವು ಚಾರರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವೆ ಏಕೆ? ನೀನೇ ನನ್ನಡೆಗೆ ಬಾರೆಯೇತಕೆ? ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಮನಸ್ತಾಪಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡು ತೀರುವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಿ? ಯಾರನ್ನು ನಂಬಲಿ? ನೀನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನರನಾರಿಯರಿಗೂ ದೇವರಾಗಿದ್ದರೂ ನೀನೇಕೆ ನಿನ್ನ ಮಗುವಿನ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು?” ಅತಿ ದಾರುಣವಾದ ಮನೋವ್ಯಾಕುಲತೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತಹ ಭಾವನಾ ತರಂಗಗಳೇಷುವವು. ಆದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವ ಪ್ರತೋಭನೆಗಳಿಂದ ಮರುಷ್ಟಿಂದಲ್ಲೇ ಅದನ್ನು ಮರೆಯುವೇವು. ಕ್ಷಣಿದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿದ್ವಾರ ತೆರೆಯುವಂತೆ ಇತ್ತು, ಕ್ಷಣಿದಲ್ಲಿ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದದ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಧುಮುಕುವಂತೆ ಇದ್ದವು. ಆದರೆ ಈ ಮಾನವನ ಮೃಗೀಯತೆ ದೈವಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊರಡೊಡುವುದು. ಪ್ರನಃ ನಾವು ಮೃಗೀಯ ಮಾನವರಾಗಿ ಉಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವೇವು. ತಿಂದು ಕುಡಿದು ಸಾಯುವೇವು. ಪ್ರನಃ ಪ್ರನಃ ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದ ರಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಾರಾಗುವೇವು. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಅದರ ಆರ್ಕಣಣೆಗೆ ಸಿಲುಕಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಪ್ರತೋಭನೆ ಬಂದರೂ ಹಿಂತಿರುಗದ, ಜೀವನ ಹೇಗೂ ಒಂದು ದಿನ ಕೊನೆಗಾಗಿ ಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಬಯಸುವ, ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹಿಮ್ಮುಖಿರಾಗದ ಕೆಲವು ಪ್ರಚಂಡ ಅಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿರುವರು. ಅವರು ಜೀವನವನ್ನು ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ವಿಜಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವರು. ಮೃಗೀಯ ಮಾನವನನ್ನು ಗೆಲ್ಲವುದಕ್ಕಿಂತ, ಜನನ ಮರಣ, ಪಾಪ ಪುಣ್ಯಗಳ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಭೇದಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಜಯವಾವುದಿದೆ? ಎನ್ನುವರು ಅವರು.

ಕೊನೆಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಜೀವನದ ಈ ಕಾಲವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು, ತಮಗೆ ಸೂರ್ಯೋದಯ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಗಳು ಅರಿವಾಗು ತ್ತಿರಲ್ಲಿ ಆಧವಾ ತಾವು ಹೇಗೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿರಲ್ಲಿ ವೆಂದು ಹೇಳಿರುವರು. ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಮರೆತರು; ಉಣಿಮಾಡುವುದನ್ನು ಮರೆತರು; ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರದ ಒಂಧು ಒಬ್ಬನು ಅವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ

ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವರ ಬಾಯಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ತುರುಕುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದನ್ನು ಅವರು ಯಾವ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ನುಂಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೀಗೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳು ಕೆಳೆದವು. ದಿನ ಕೆಳೆದಾಗ ಸಂಚೆ, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಘಂಟೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ನಿನಾದ ಕಾನನವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಹುಡುಗನು ತುಂಬಾ ವ್ಯಾಕುಲನಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದನು ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು: “ಹೇ ತಾಯಿ, ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ವ್ಯಾಧವಾಯಿತು. ನೀನು ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಈ ಜೀವನದ ಅಲ್ಲ ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಒಂದು ದಿನ ಕೆಳೆಯಿತು. ನನಗಿನ್ನೂ ಸ್ತ್ಯದ ಅರಿವಾಗಲಿಲ್ಲ.” ದಾರುಣವಾದ ಹೃದಯದ ಯಾತನೆಯಿಂದ ಅವರು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಿವನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ತೀಡಿ ಅಳುವರು. ಆಗ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅವರ ಅಂತರಾಳದಿಂದ ಹೊರಚಿಮ್ಮುವುದು; “ಹೇ ಜಗನ್ನಾಯಿ, ನಿನ್ನ ಇರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೋರು. ನನಗೆ ನೀನು ಮಾತ್ರ ಬೇಕು; ಮತ್ತಾಪುದೂ ಬೇಡವಾಗಲಿ!” ಅವರು ತಮ್ಮ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಿಷ್ಠಾಗಲು ಬಯಸಿ ದರು. ತಾಯಿ, ಸರ್ವಸ್ವತವನ್ನು ತ್ತೆಲ್ಲದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಜಗನ್ನಾತೆ ಸರ್ವರಿಗೂ ದರ್ಶನವನ್ನೀಯಲು ಇಚ್ಛಿಮಷ್ಟು, ಆದರೆ ಜನರಿಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಬೇಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಭಾರದ ವಿಗ್ರಹಗಳು ಬೇಕು, ಅವರ ಸುಖ ಒಂದೇ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕು; ಜಗನ್ನಾತೆ ಬೇಡ. ಹೃತ್ಯಾವರ್ಚಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೋರೆದು ಜಗನ್ನಾತೆಯೊಬ್ಬಕ್ಕನ್ನೇ ಅವರು ಇಚ್ಛಿದ ಕ್ಷಣವೇ ಆಕೆ ಬರುವಳು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ದಂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದರು. ವ್ಯಾಪಹಾರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟರಳಿ: ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿರಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದ ಅಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಆಚೆಗೆ ಎಸೆದರು. ಎಂದಿಗೂ ಹಣವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಶಪಥ ಮಾಡಿದರು. “ನಾನು ದೃವ್ಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂಬ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಇದೊಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅವರ ಅನಂತರದ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ನಿದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹಣವನ್ನು ದೇಹಕ್ಕೆ ತಾಂಕಿದರೆ ಅವರ ಕ್ಯೇ ಬಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೇಹಕ್ಕೆ ಪಾಶ್ಚಯಾಯು ಬಂದಂತೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಮವೇ ಮಾನವನ ಶತ್ರು, ಎಂಬುದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾವನೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಆತ್ಮ ಲಿಂಗಾತೀತ, ಆತ್ಮವು ಗಂಡಸೂ ಅಲ್ಲ ಹೆಂಗಸೂ ಅಲ್ಲ, ಜಗನ್ನಾತೆಯ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಆತಂಕಕಾರಿಯಾದ ಏರಡು ವಿಷಯಗಳೆಂದರೆ ಕಾಮ ಕಾಂಚನಗಳೆಂದು ಅವರು ಯೋಚಿಸಿದರು. ಸೃಷ್ಟಿಯೆಲ್ಲ ಜಗನ್ನಾತೆಯ ಆವಿಭಾವ. ಆಕೆ ಹೆಂಗಸಿನ ದೇಹದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವಳು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾರಿಯೂ ಜಗನ್ನಾತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವಾಗ ನಾನು ಹೆಂಗಸನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಲಿ? ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾರಿಯೂ ಅವರ ತಾಯಿ. ಎಲ್ಲ ನಾರಿಯರಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತೆಯನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇರಾರನ್ನೂ ಕಾಣಿಸಿ ಸ್ಥಿಗಿಸಿ ಬರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದರು.

ಮಾನವ ಹೃದಯವನ್ನು ಆವರಿಸುವ ಅತಿ ಉತ್ತಮ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇದು. ಅನಂತರ ಇವರೇ ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು: “ಮಗು, ಒಂದು ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಜೀಲವಿದೆ. ಅದರ ಪಕ್ಷದ ಹೋಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಳ್ಳನಿರುವನು. ಆಗ ಕಳ್ಳ ನಿದ್ದ ಮಾಡುವನೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆಯ? ಇಲ್ಲ. ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಆ ಹೋಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ಚಿನ್ನದ ಜೀಲವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಅಪಹರಿಸಿಯೇನು ಎಂದು ಅಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ತೋರಿಕೆಯ ಜಗತ್ತಿನ ಹಿಂದೆ ಸತ್ಯವಿದೆ. ಒಬ್ಬ ದೇವರಿರುವನು. ನಾಶವಿಲ್ಲದವನೊಬ್ಬನಿರುವನು, ಅನಂತನೂ ಅನಂದಮಯನೂ ಆಗಿರುವವನೊಬ್ಬನಿರುವನು. ಆ ಅನಂದದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಸುಖಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿದವನು ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವನೆಂದು ತಿಳಿದೆಯ? ಒಂದು ಕ್ಷಣಿವಾದರೂ ಅವನು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಬಿಡುವನೆ? ಇಲ್ಲ. ಆಸೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚನಾಗಿ ಹೋಗುವನು.” ದೃಪೋನ್ನಾದ ಆ ಮಾಡುಗನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಗುರುಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಮಾಡುಗ ಮುಚ್ಚನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಇದು ಪ್ರಪಂಚದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ. ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಪಂಚದ ಸುಖೋಗಗಳನ್ನು ತೋರೆದರೆ ಅವರನ್ನು ಮುಚ್ಚರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂಥವರೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಾರ. ಅಂತಹ ಉನ್ನಾದ ದಿಂದಲೇ ಭಿಷಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತಹ ಶಕ್ತಿಯು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಸಾಫ್ತಾತ್ಮಾರಕಾಗಿ ನಿರಂತರ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ದಿನಗಳು ವಾರಗಳು ತಿಂಗಳುಗಳು ಉರುಳಿದವು. ಹಲವು ನೋಟಗಳನ್ನು, ಅದ್ವೃತ್ತ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ನೋಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರ ರಹಸ್ಯ ಸ್ವಭಾವ ಕ್ರಮೇಣ ಅನಾವರಣಿವಾದಂತಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಜಗನ್ನಾತೆಯೇ ಗುರುವಾದಳು. ಯಾವ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣಕಾಗಿ ಅವರು ಯಶ್ಚಿಸು ತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಅವಳೇ ಕಲಿಸಿದಳು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅತಿ ಸುಂದರಳಾದ ಅಸದೃತ ಪಂಡಿತೋಬ್ಬಕು ಬಂದಳು. ಅನಂತರ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು “ಆಕೆ ಜ್ಞಾನಿಯಲ್ಲ, ಜ್ಞಾನಘನತ್ವ, ಸಾಕಾರ ಜ್ಞಾನ ಸ್ವರೂಪತ್ವ” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಸ್ವತಂತ್ರರಾದ, ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಾಳುವ ಸಾಧಾರಣ ಹಿಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವೃತ್ತಿ ಉದಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆಕೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿ, ಹೆಂಗಸರೂ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡುವರು; ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತೋರೆದು ಲಗ್ನವಾಗದೆ ಭಗವದುಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆಯುವರು. ಆಕೆ ಬಂಡಳು. ವನದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಡುಗನ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋರಣಳು. ಅವನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೊದಲನೆಯ ಸಹಾಯವೇ ಈ ಹೆಂಗಸಿನದು. ತಕ್ಷಣವೇ ಈ ಮಾಡುಗನ ತೊಂದರೆ ಆಕೆಗೆ ತಿಳಿಲಿತು. ಆಕೆ ಹೀಗೆಂದಳು: “ಮಗು, ಯಾರಿಗೆ ಇಂತಹ ಮುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯುವುದೋ ಅತ ಪುಣ್ಯತ್ವ. ಪ್ರಪಂಚದ ಜನರಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚರು. ಕೆಲವರು ದೃವೃತ್ತಕ್ಕೆ, ಕೆಲವರು ಸುಖಕ್ಕೆ,

ಕೆಲವರು ಕೀರ್ತಿಗೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ನೂರಾರು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ. ಅವರು ಹೊನ್ನಿಗೆ ಹುಚ್ಚರು, ಗಂಡಿಗೆ ಹುಚ್ಚರು, ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹುಚ್ಚರು, ನಿಷ್ಪಯೋಜಕ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಹುಚ್ಚರು, ಮತ್ತಾರನ್ನೂ ತುಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಹುಚ್ಚ ಕೆಲವರಿಗೆ, ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರಾಗ ಬೇಕೆಂಬ ಹುಚ್ಚ ಕೆಲವರಿಗೆ, ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಭಾಂತಿಗಳಿಗೆ ಹುಚ್ಚರು, ದೇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಹುಚ್ಚ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಗೊತ್ತಾಗುವದು. ಹುತ್ತೊಬ್ಬ ಹೊನ್ನಿಗಾಗಿ ಹುಚ್ಚನಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರುವರು, ಮರುಗುವರು, ಅವನೇ ಸರಿ ಎನ್ನುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಹುಚ್ಚರು ತಾವೇ ಪ್ರಾಜ್ಞರೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ದೇವರ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಹುಚ್ಚರಾದರೆ ಉಳಿದ ಹುಚ್ಚರಿಗೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು? ‘ಅವನು ಹುಚ್ಚನಾಗಿರುವನು, ಅವನೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರವೇನೂ ಇಲ್ಲ’ ಎನ್ನುವರು. ಆದಕಾರಣವೆ ಅವರು ನಿನ್ನನ್ನ ಹುಚ್ಚನೆನ್ನುವರು. ನಿನ್ನ ಹುಚ್ಚ ನ್ಯಾಯವಾದುದು. ದೇವರಿಗಾಗಿ ಹುಚ್ಚನಾದವನೆ ಧನ್ಯ. ಅಂತಹವರು ಆತಿ ವಿರಳ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ.” ಆ ಹಂಗಸು ಹುಡುಗನ ಹತ್ತಿರ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇದ್ದಳು. ಆಕೆ ಭರತವಿಂದದ ಹಲವಾರು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಲಿಸಿದಳು. ಹಲವು ಬಗೆಯ ಯೋಗಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದಳು. ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಚಂಡ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ತಂದಳು ಎನ್ನುಬಹುದು.

ಇದಾದ ಅನೆಂತರ ಅದೇ ವನಕ್ಕೆ ಘನವಿದ್ದಾರಿಸುತ್ತಾನಿಯೂ ಆದ ಪರಿವ್ರಾಜಕ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೊಬ್ಬನು ಬಂದನು. ಅವನೊಬ್ಬ ವಿಚಿತ್ರ ವೃತ್ತಿ, ಜ್ಞಾನಿ, ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಪಂಚವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವನು ನಂಬಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಯಾವ ಚಾವಣಿಯ ಕೆಳಗೂ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಮಳೆ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಗೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದನು. ಈತನು ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದನು. ಅವನು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನು ಬಹುಬೇಗ ಹಲವು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ತನಗಿಂತ ಮೇಲಾಗಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟನು. ಹಲವು ತಿಂಗಳಿಗಳವರೆಗೆ ಶಿಷ್ಯನ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದು, ಸಂನ್ಯಾಸ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಬೀಳ್ಳೊಂದನು.

ನನ್ನ ಗುರು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಅದ್ವಿತೀಯ ಪೂಜಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ನೋಡಿ ಜನರು ಅವರನ್ನು ಹುಚ್ಚರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಮನಸೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊಗಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರುನಿಸಿದ್ದೀರ್ಘ ತರಬಹುದೆಂದು ಅವರ ನೆಂಟಿರು ಭಾವಿಸಿ ೒ಒಂದು ಮದುಗಿಯೊಂದಿಗೆ ಲಗ್ಗು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಪ್ರುನಿಸಿದ್ದೀರ್ಘ ತರಬಹುದೆಂದು ಅವರ ನೆಂಟಿರು ಭಾವಿಸಿ ೒ಒಂದು ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚು ದೃಷ್ಟೇನ್ನಾದಗ್ರಸ್ತಾದರು. ಕೆಲವು ಸಲ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ವರ್ಷಾಸ್ನಾತ್ಮಕ ಮದುಗರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುವರು. ಮದುವೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಧೂವರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳೇ ಮದುವೆ ಮಾಡುವರು. ಆದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಕ್ಕಿಂತ

ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲು ಅಷ್ಟೆ ಮುದುವೆಯ ಅನಂತರ ವಧೂವರರು ಅವರ ತಂಡೆತಾಯಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವರು. ಮುಡುಗ ದೊಡ್ಡವನಾದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಮುದುವೆ. ಆಗ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದು ರೂಢಿ. ಆದರೆ ಈ ಗಂಡ, ತನೆಗೆ ಒಬ್ಬಕು ಹೆಂಡತಿ ಇರುವಳು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ದೂರದ ಹ್ಯಾಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸತಿ ತನ್ನ ಗಂಡ ದೊಡ್ಡ ದ್ವೇಷಕ್ಕನಾಗಿರುವ ನೆಂದೂ ಕೆಲವರು ಅವನು ಮಚ್ಚನಾಗಿರುವನೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನೂ ಕೇಳಿದಳು. ತಾನೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾವಾಗಿ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಆಕೆ ತನ್ನ ಗಂಡನಿರುವ ಉರಿಗೆ ನಡೆದು ಹೋದಳು. ಕೊನೆಗೆ ಆಕೆ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಳು! ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸಾಗಲಿ ಹೆಂಗಸಾಗಲಿ, ತಾಗಜಿವನವನ್ನು ಕ್ರೀಗೋಂದರೆ ಆವರು ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಲೂ ಪಾರಾದವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೂ ಸತಿಗೆ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಿವಿದೆ ಎಂದು ಆ ಪತಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡ. ಆ ಯುವಕನು ಸತಿಯ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಎರಗಿ ಹೀಗೆಂದನು: “ನನಗೆ ಜಗನ್ನಾತೆಯು ತಾನೇ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವಳೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿರುವಳು. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನೂ ತಾಯಿಯಂತೆ ಕಾಣುವನು. ನಿನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಇರಬಹುದಾದ ಭಾವನೆ ಇದೊಂದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮುದುವೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಎಳೆಯಲು ಸಿದ್ಧಾಗಿದ್ದರೆನಾನು ನಿನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧಾಗಿರುವೆನು.”

ಪವಿತ್ರತ್ವಕೂ ಉದಾರ ಹೃದಯಕೂ ಆಗಿದ್ದಳು ಆ ತರುಣಿ. ತನ್ನ ಪತಿಯ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಆಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿದಳು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪತಿಯನ್ನು ಎಳೆಯಲು ಇಚ್ಛೆ ತನಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಕ್ಷಣವೆ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಪತಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅವರನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೆ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯೆಂದಳು. ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಆಕೆ ಅತಿ ಶೈಷ್ವ ರೀತಿಯ ಶಿಷ್ಯೇಯಾದಳು. ತಮ್ಮ ಸತಿಯ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಅವರ ಕೊನೆಯ ಆಶಂಕ ಕಳೆಚಿಬಿತ್ತು. ತಮಗೆ ಸೂಕ್ತ ತೋರಿದ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಅವರು ಸ್ಥಂಭರಾದರು.

ಅನಂತರ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೃದಯವನ್ನು ಆವರಿಸಿದ ಅಭಿಲಾಷೆಯೆಂದರೆ ಇತರ ಮತಗಳ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬುದು. ಅದುವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯಧರ್ಮಗಳ ಪರಿಚಯ ಆವರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅವರು ಅಶಿಸಿದರು. ಅನ್ಯಧರ್ಮಗಳ ಗುರುಗಳನ್ನು ಮುಡುಸಿದರು. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಗುರುವೆಂದರೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡೆಬೇಕು. ಗುರುವೆಂದರೆ ಪುಸ್ತಕ ಪಿಶಾಚಿಯಲ್ಲ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದವನು, ಸತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾವಾಗಿ ಮನಗಂಡವನು; ಆ ಜ್ಞಾನ ಅನ್ಯರಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುದಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಫಕೀರ ಸಿಕ್ಕಿದ. ಅವನೊಂದಿಗೆ ಅವರು

ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅತ ಹೇಳಿದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಈ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗವು ತಾವು ಆಗಲೇ ಸೇರಿದ ಗುರಿಯೆಡಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಂದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಇತರ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೂ ಅವರು ಇದೇ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದರು. ತಮಗೆ ತೋರಿದ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಥಗಳಿಗೂ ಹೋದರು. ತಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೂ ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು; ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಗುರಿಯೂ ಒಂದೇ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಬೋಧಿಸುವುದು ಒಂದನ್ನೇ, ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವೃತ್ತಾಸ, ಭಾಷ್ಯಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವೃತ್ತಾಸ, ಅಷ್ಟೇ. ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಮತ್ತು ಪಂಗಡಗಳ ಗುರಿ ಒಂದೇ. ಅವರು ಹೊಡೆದಾಡುವುದು ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥಕಾಗಿ. ಅವರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಸತ್ಯವಲ್ಲ; “ನನ್ನ ಹೆಸರು”, “ನನ್ನ ಹೆಸರು” ಎಂಬುದೇ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ “ಅದು ಸತ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಅದರ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಅಂಟಿಸಿಲ್ಲ” ಆದಕಾರಣ ನೀವು ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಡಿ” ಎಂದ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು, “ಅವನನ್ನು ಕೇಳಬೇಡಿ, ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನೇ ಅವನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಕಾರಣ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ” ಎಂದ.

ನನ್ನ ಗುರುದೇವರು ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಅನೆಂತರ ವಿನಯವನ್ನು ಆಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತೋಡಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಒಂದು ಭಾವನೆ “ನಾನಲ್ಲಿ ನೀನು” ಎಂಬುದು. ಯಾರು ನಾನಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವರೋ ಅಲ್ಲಿ ದೇವರು ನೆಲಸುವನು. ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಅಹಂಕಾರವಿರುವುದೋ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ದೇವರು ಇರುವನು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಸತ್ಯವಿದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಅವರು ಯಶ್ಚಿಸಿದರು. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರು ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದಾಗ ಕೇವಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಲ್ಲ, ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ಆಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಯಶ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದಾನ, ಸರ್ವ ಸಮಾನತೆ, ಅನ್ಯರ ಹಕ್ಕು ಮುಂತಾದ ಹಲವ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಜನರು ಅತಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿರುವೇವು. ಆದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ಬಾಯಿಮಾತು. ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದ ಮಹಾನುಭಾವರನ್ನು ನೋಡಲು ನಾನು ತುಂಬ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾಲಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ತಮಗೆ ಸರಿಯೆಂದು ತೋರಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಅದ್ವಿತೀಯ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಇತ್ತು.

ಹೊಲೆಯರ ಒಂದು ಕುಟುಂಬ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಲಕ್ಷ್ಮಾಂತರ ಮಂದಿ ಹೊಲೆಯರು ಇರುವರು. ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇನಾದರೂ ಮನೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಾ ಹೊಲೆಯನ ಮುಖವನ್ನು

ನೋಡಿದರೆ, ಅಂದಿನ ದಿನ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಉರಿಗೆ ಹೊಲೆಯನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ತಾನು ಹೊಲೆಯನೆಂದು ಹೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಗೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ಷೇಪನ್ನು ಧರಿಸಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ, “ಪಾರಾಗಿ, ಹೊಲೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವನು” ಎಂದು ಅರಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಜನರು ಅವನೆಡೆಯಿಂದ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಓಡಿಹೋಗುವುದನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಕಸ್ಯಾತ್ ಅವನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಸ್ವಾನ ಮಾಡಿ, ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಹಸ್ರಾರು ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೊಲೆಯನು, ತನ್ನ ಸ್ಥಾರ್ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆಪವಿತ್ತ ಮಾಡುವುದು, ಇದು ಸತ್ಯ ಎಂದು ನಂಬಿರುವನು. ನನ್ನ ಗುರುಗಳು ಹೊಲೆಯನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ತಮಗೆ ಅವನ ಮನೆಯನ್ನು ಶುಚಿಮಾಡಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಹೊಲೆಯನ ಕೆಲಸ ಉರುಕೇರಿಯನ್ನು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು, ಮನೆಗಳನ್ನು ಚೊಕ್ಕಿಪಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದು. ಅವನು ಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗದಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಲಾರ; ಮನೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ ಬರುವನು. ಅವನು ನಡೆದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನೆಲ್ಲ, ಗಂಗಾ ನೀರನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರಮಾಡುವರು. ಬಾಹ್ಯಣ ಜನ್ಮತೆ ಪವಿತ್ರತೆಯ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿರುವನು. ಹೊಲೆಯ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವನು. ಈ ಬಾಹ್ಯಣ ಗುರುಗಳು ಹೊಲೆಯನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಚ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಬೇಡಿದರು. ಹೊಲೆಯ ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಇಂತಹ ಹಿಂನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಾಹ್ಯಣ ಮಾಡಿದರೆ ಇದೊಂದು ಮಹಾಪಾಪವೆಂದೂ ಹೊಲೆಯರೆಲ್ಲ, ನಾಶವಾಗಿ ಬಿಡುಪರೆಂದೂ ಅವನು ತಿಳಿದಿದ್ದ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವನು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ದೀರ್ಘ ಕೇಶವಿತ್ತು. “ಹೇ ಜಗನ್ನಾತೆ, ನನ್ನನ್ನು ಹೊಲೆಯನ ದಾಸನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು. ಹೊಲೆಯನಿಗಿಂತ ಕೇಳಿಂದು ಭಾವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡು” ಎನ್ನುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಕೇಶದಿಂದ ನೆಲವನ್ನು ಒರಸುತ್ತಿದ್ದರು. “ಯಾರು ನನ್ನ ಭಕ್ತಿರನ್ನು ಪ್ರಾಜಿಸುವರೋ ಅವರೇ ನನ್ನನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆರಾಧಿಸುವವರು. ಅವರೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು. ಅವರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ನಮಗೊಂದು ಸದವಕಾಶ” ಎಂಬುದೇ ಹಿಂದೂ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಬೋಧನೆ.

ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವುದು. ಅವರ ಬೇವನದ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಪರಿಚಯ ವನ್ನು ಮಾತ್ರ, ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಣಗಳ ಕಾಲ ಅವರು ಹಿಂಗೆ ತಮಗೆ ತಾವು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಿಕೊಂಡರು. ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕಾಮಭಾವನೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆತ್ಮನಿಗೆ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ, ಅದು ಗಂಡೂ ಅಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣೂ ಅಲ್ಲ. ಲಿಂಗವಿರುವುದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಲಿಂಗ ವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡಲಾರರು. ಪುರುಷನಾಗಿ ಮುಟ್ಟಿದ ನನ್ನ ಗುರುಗಳು ಈಗ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀರೂಪವನ್ನು ತರಲು ಯಶ್ವಿಸಿದರು. ತಾವು ಸ್ತ್ರೀಯಿಂದು ಭಾವಿಸತೋಡಗಿದರು; ಸ್ತ್ರೀಯಿಂತೆ ಉಟ್ಟರು, ತೊಟ್ಟರು.

ಸ್ತ್ರೀಯಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಸದ್ಗುಹಸ್ಥರ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರೂ ವಾಸಿಸಿದರು. ಈ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪರ್ವಗಳು ಕಳೆದಮೇಲೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಲಿಂಗಭಾವನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮರೆತರು. ಅವರ ಇಡೀ ಜೀವನ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಬದಲಾಯಿತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆರಾಧನೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿರುವುದು. ಆದರೆ ಇದು ಆಕೆಯ ಯೋವನ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಗೌರವ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಿಗಾದರೂ ಸ್ತ್ರೀಯ ಆರಾಧನೆಯಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾರೀವದನವೂ ಜಗನ್ನಾತೆಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ, ಸ್ವಶರ್ಮಾಡಲೂ ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಂದೆ ಭಾಗಿ ಕಂಬಿದುಂಬಿ “ಹೇ! ಜಗಜ್ಞನನೇ, ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀನು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀನೇ ಜಗಜ್ಞನನೇ. ತಾಯಿ, ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ” ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೋಡಿರುವೆನು. ಕಾಮವೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗಿ, ಸ್ತ್ರೀಕುಲವನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವಗಳಿಂದ ನೋಡುವಾಗ; ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತ್ರೀಮುಖ ಭಾವವೂ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮಾನವಕೋಣಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಆನಂದಮಯಿ ಆದಿಶಕ್ತಿಯ ಮುಖಿಯೇ ಕಾಣುವಾಗ; ಆ ದರ್ಶನದಿಂದ ಬರುವ ದಿವ್ಯನಂದರುವನ್ನು ಉಂಟಿಸಿ ನೋಡಿ! ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅದು. ನಾವು ಸ್ತ್ರೀಯ ಹಿಂದಿರುವ ದೈವತ್ಯವನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಗಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಹಿಂದೆ ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಮುಂದೆಯೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲಾರದು. ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ಥಳಃ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ತಪ್ಪದೆ ಅದು ಮೋಸವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು, ಕಾಪಟ್ಟಿರುವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದು ಸತ್ಯದ ಶಾಂತಿಯನ್ನೂ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕಾಂತಿಯನ್ನೂ, ಪವಿತ್ರತೆಯ ಭಾವವನ್ನೂ ಗ್ರಹಿಸುವುದು. ನಿಜವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅಂತಹ ಪವಿತ್ರತೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

ಕರಿಣಾವಾದ ಆಕಳಂಕ ಪವಿತ್ರತೆ ಇವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉದಿಸಿಕು. ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಮುಂದಿರುವ ಹೋರಾಟವನ್ನೇಲ್ಲ ಅವರು ಏರಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯದ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲನ್ನು ಸವೆಯಿಸಿ ಪಡೆದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನಘ್ರಾತ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾನವಕೋಣಿಗೆ ದಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಉಪದೇಶ ವಿಚಿತ್ರ, ರೀತಿಯದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುರುವನ್ನು ಅತಿ ಪೂಜ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರನ್ನು ದೇವರಂತೆ ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೂ ಅಷ್ಟ ಗೌರವವನ್ನು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳು ನಮಗೆ ದೇಹವನ್ನು ನೀಡುವರು. ಗುರು ಮುಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರುವನು. ನಾವು ಗುರುವಿನ ಮಕ್ಕಳು; ಗುರುವಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಜನಿಸುವುದು. ಗುರುವಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರಲು ಎಲ್ಲ ಹಿಂದೂಗಳೂ ಮುಂದೆ ಬರುವರು, ಅವನನ್ನು ಆದರಿಸುವರು. ಆದರೆ ಈ ಗುರುವಿಗೆ ಜನರು ತಮ್ಮನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕೆ ಬೇಡವೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯು ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಾನೊಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಗುರುವಂಬ ಭಾವನೆಯೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಜಗನ್ನಾತೆಯಲ್ಲದೆ

ತಾನಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. “ನನ್ನ ಬಾಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿರುವವರು ತಾಯಿ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ನನಗೇನು ಸಂಬಂಧ ವಿದೆ?” ಎಂದು ಅನವರತಪೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಭಾವ ಇದು. ಸಾಯಂವರರೆಗೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ತೋರೆಯಲ್ಲಿ, ಅವರು ಯಾರನ್ನು ಅರಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ‘ಮೊದಲು ಶೀಲವನ್ನು ರೂಢಿಸಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ; ಫಲ ತಾನಾಗಿ ಬರುವುದು.’ ಇದೇ ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಯವಾಗಿದ್ದ ಉಪಮೆ ಇದು: “ಕಮಲ ಅರಳಿದರೆ ಮಥುವನ್ನು ಮಹುಕಕೊಂಡು ದುಂಬಿಗಳು ತಾವಾಗಿ ಬರುವುದು. ಅದರಂತೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಶೀಲದ ಕಮಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರಳಲಿ. ಫಲ ತಾನಾಗಿ ಬರುವುದು.” ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ದೊಡ್ಡ ನೀತಿ ಇದು. ನೂರಾರು ವೇಳೆ ನನ್ನ ಗುರು ಇದನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಆದರೂ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಮರೆಯುವೆನು. ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲೊಂದು ಕೆಲವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳು ಬಲ್ಲರು. ಒಬ್ಬ ಗುಹಾಗೆ ಹೋಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದೆ ಒಂದು ಮಹದಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸತ್ತರೆ, ಆ ಆಲೋಚನೆ ಗುಹೆಯ ಗೋಡೆಯನ್ನು ತೂರಿ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವಹಿಸುವುದು. ಇದು ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವಸರಪಡಬೇಡಿ. ಮೊದಲು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇರಲಿ. ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೋ ಅವನೇ ಬೋಧಿಸಬಲ್ಲ. ಬೋಧನೆ ಎಂದರೆ ಬರಿಯ ಮಾತ್ರಲ್ಲ, ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಾರುವುದಲ್ಲ; ಅದೊಂದು ಸಂಪರ್ಹನ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಹೊವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಇದು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವನೆ ಹಳೆಯದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಧರ್ಮ ಪ್ರವರ್ತಕರ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ನಂಬಿಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉದಾಹರಣೆ. ಮೊದಲು ಚಾರಿತ್ಯವನ್ನು ರೂಢಿಸಿ. ನೀವು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಅಂತಿ ಪರಿತ್ರಕರವ್ಯ ಅದು. ಮೊದಲು ಸತ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಗ್ರಹಿಸಿ. ಅನಂತರ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಜನರಿರುವರು. ಅವರೆಲ್ಲ ಬರುವರು. ಇದು ನನ್ನ ಗುರುವಿನ ದೃಷ್ಟಿ ಯಾರನ್ನೂ ಅವರು ದೂರಲ್ಲಿ, ಹಲವಾರು ವರುಷಗಳು ಅವರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದು. ಯಾವ ಪಂಥವನ್ನೂ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಅವರು ದೂರಿದುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪಂಥಗಳ ಮೇಲೂ ಅವರಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇತ್ತು. ಎಲ್ಲದ ರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಕಂಡಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಭಕ್ತನಾಗಿರಬಹುದು, ಯೋಗಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅದ್ವಿತೀಯ ಕರ್ಮಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ೒೧೦ ಒಂದು ಭಾವವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ‘ಇವೆಲ್ಲ ವನ್ನೂ ಒಬ್ಬನೇ ರೂಢಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಭವಿಷ್ಯದ ಜನಾಂಗ ಮಾಡುವುದು ಇದನ್ನೇ.’ ಇದೇ ಅವರ ಭಾವನೆ. ಅವರು ಯಾರನ್ನೂ ದೂರಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ನೋಡಿದರು.

ಈ ಅದ್ವೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಸ್ರಾರು ಮಂದಿ ಬಂದರು. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಬಂದು ಬಗೆಯ ಗ್ರಾಮ್ಯಭಾಷೆ. ಆಡಿದ ಪ್ರತಿ ನುಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಿಡಿಯಿತ್ತು. ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಕೇಳುವವರ ಎದೆಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ಮಾತನಾಡುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ, ರೀತಿಯಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ. ಹೇಳುವ ಮನುಷ್ಯನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅವನಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತಿಗೂ ಶತ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಮಗೆಲ್ಲ ಇದು ಭಾಸವಾಗುವುದು. ಅತಿ ಸುಂದರ ಭಾಷಣ ವನ್ನು ಕೇಳುವೆವೆ. ಯುತ್ತಿಪೂರಿತ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುವೆವೆ. ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆಯುವೆವೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅತಿ ಸರಳವಾದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವೆವೆ. ಅವು ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತಾಕಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕೆವಾಗಿ, ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಣಾಮ ವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಯಾರು ತಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತುಂಬಬಲ್ಲರೂ ಆ ಸುಡಿಯೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯ ಮಹಿಮಾತಿಶಯ ವಿರಚೇಕು. ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ದಾಸದ ಮತ್ತು ಸ್ವಿಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಗುರು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ದಾನ ಮಾಡುವನು. ಶಿಕ್ಷೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಿಕರಿಸುವನು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಇರಬೇಕು; ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸ್ವಿಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾಗಿರಬೇಕು.

ಈ ಮಹಾನುಭಾವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವಿರುವ ಭರತವಿಂದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಕಲ್ಪಿತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ವರ್ಷಾಂಪ್ರತಿ ನೂರಾರು ಜನ ಸಂಶಯವಾದಿಗಳು, ಜಡವಾದಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಹಲವು ಸಂಶಯವಾದಿಗಳೂ, ಜಡವಾದಿಗಳೂ, ಇವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನೂ ಇವರ ವಿಷಯವನ್ನು ತೀಳಿದು ಇವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೋದೆ. ಯಾವ ಬಂದು ವಿಶೇಷವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಮಾನವರಂತೆ ಇವರು ಕಂಡರು, ಅವರ ಭಾಷೆ ಅತಿ ಸರಳವಾಗಿತ್ತು. “ಇವರು ಮಹಾಗುರುಗಳೇ!” ಎಂದು ನಾನು ಯೋಚಿಸಿ, ಅವರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಾನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಹಾಕಿದೆ: “ಮಹಾಶಯರೆ, ನೀವು ದೇವರನ್ನು ನಂಬುವಿರಾ?” ಎಂದೆ. “ಹೌದು” ಎಂದರು ಅವರು. “ನೀವು ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥಸಬಲ್ಲಿರಾ?” ಎಂದೆ. “ಹೌದು” ಎಂದರು. “ಹೇಗೆ?” ಎಂದೆ. “ಬೆಕೆಂದರೆ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವೇನೂ ಹಾಗೇ ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹಚ್ಚಿ ಸತ್ಯವಾಗಿ” ಎಂದರು. ಇದು ನನ್ನನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. “ನಾನು ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು; ನಾವು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಧರ್ಮದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅನುಭವಿಸಬಹುದು” ಎಂದು ಧ್ಯೇಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಬಾರಿ ಕಂಡೆ. ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಆವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಉಪಕ್ರಮಿ ಸಿದೆ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡೆ. ಅವರ ಬಂದು ಸ್ವರ್ವ, ಬಂದು ಕುಡಿನೋಟ, ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಬಲ್ಲದು.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಹಾನುಭಾವರಾದ ಕ್ರಸ್ತ ಬುದ್ಧ ಮಹಮೃದರು ಮಾನವನಿಗೆ, “ನೀನು ಪೊಣನಾಗು” ಎಂದು ಹೇಳಿದೋದನೆ ಮನುಷ್ಯನು ಪೊಣನಾಗುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಸತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದೆ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಅನುಮಾನವೆಲ್ಲ ಬಗೆಹರಿಯಿತು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಅರಿತೆ. ನನ್ನ ಗುರುದೇವ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಸ್ವಿಕರಿಸಬಹುದು” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದಕಾರಣ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಪಡೆಯಿರಿ; ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಇರಲಿ; ಅನಂತರ ಪ್ರಪಂಚದೆದುರಿಗೆ ನಿಂತು ಅದನ್ನು ಕೊಡಿ. ಧರ್ಮ ಭಾಯಿಮಾತ್ಲಾ; ನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲ; ಸಿದ್ಧಾಂತವಲ್ಲ; ಅಧವಾ ಅದೊಂದು ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಧರ್ಮವು ಕೋಮುಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಫಾರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಲಾರದು. ಆತ್ಮನಿಗೂ ದೇವರಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ಅದು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಂಘವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಹುದು? ಅನಂತರ ಇದೊಂದು ವ್ಯಾಪಾರವಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರದ್ವಾರ್ಪಿ ಇದೆಯೋ, ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಯಮಗಳಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಕೆ ಹೊಸೆಗಾಗಿಲ್ಲವುದು. ಧರ್ಮ ದೇವಸಾನ ಕಟ್ಟಪ್ರದರಶ್ಲೆ ಇಲ್ಲ. ಅಧವಾ ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಾಜೆಗೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಧವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಧರ್ಮವಿರುವುದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾವೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವರಿಗೂ ಯಾವುದೂ ನಮಗೆ ತೈತ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾರದು ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟು ವಾದಿಸಿದರೂ, ಕೇಳಿದರೂ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ತೈತ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲದು. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿಗೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ನಾವು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಕತ್ತಲೆ ಮತ್ತು ಬೆಳಕು, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಭೋಗ ಮತ್ತು ದೇವರ ಸುಖಿಷಿವ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರಲಾರವು. ರಾಮ ಮತ್ತು ಕಾಮ ಇವರಡನ್ನು ನಾವು ತ್ಯಾಪಡಿಸಲಾರವು. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಜನರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡತಿ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟ ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಜನರನ್ನು ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿರುವೆನು. ಆದರೆ ಇದು ವ್ಯಧರವಾಗುವುದು. ಮೇಲಿನ ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ಯಾಂಶವಿದ್ದರೆ ಅದೇ ದೇವರಿಗಾಗಿ ಸರ್ವವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸುವುದು. ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ನಿಧಾನವಾದ ಕೆಲಸ. ಆದರೆ ನೀವು ಇಲ್ಲೇ ಈಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸ ಬಹುದು. ಕ್ರಮೇಣ ನಾವು ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗುವೆವು.

ನಾನು ಗುರುದೇವನಿಂದ ಕಲಿತ ಬಹುಶಃ ಆತ್ಮಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಎರಡನೆಯ ಭಾವನೆಯೇ ಇದು: ಜಗತ್ತಿನ ಧರ್ಮಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧವಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಗಳು. ಆ ಒಂದು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಲವು ಭಾಂಶಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಅವರವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ರುಚಿಸುವಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ. ಎಂದಿಗೂ ನನ್ನ ಧರ್ಮ ಅಧವಾ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಎಂಬುದು ಇರಲಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧರ್ಮ ಎಂಬುದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ‘ಹಲವು’ ಧರ್ಮಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದು ಬಂದೇ ಧರ್ಮ. ಒಂದು ಸನಾತನಧರ್ಮ ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವುದು. ಈ ಧರ್ಮವೇ ಹಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ವೃತ್ತವಾಗುತ್ತೇವೆಗೂವುದು. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಿಗೂ ಗೌರವವನ್ನು ತೋರಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಧರ್ಮಗಳು ಜನಾಂಗ ಅಥವಾ ಭೋಗೋಕ ಶಿಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ವೃತ್ತಿಯ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಯೂ ಅಭಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಂಡ ಕ್ರಿಯಾರೂಪದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಂತೆ, ಮಗದೊಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಯೋಗದಂತೆ ಇನ್ನೂ ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನದಂತೆ ವೃತ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪೆ. ಬಹುತ್ವಾಗಿ ಭಾವಜೀವಿಯಾದವನೊಬ್ಬನು, ಇತರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯಿದನ್ನು ಮಾಡುವವ ನದು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಆದು ತನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಆದಕಾರಣ ತಪ್ಪೆ. “ಈಶ್ವರ ಹೇಮಸ್ವರೂಪ, ಅವನನ್ನು ತೀರ್ತಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಈ ಮೂರಧರಿಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಿದೆ” ಎಂದು ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಆದು ತಪ್ಪೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಮಾರ್ಗವೂ ಸರಿಯಿರಬಹುದು, ಹಾಗೆಯೇ ಇವನದೂ ಕೂಡ.

ಸತ್ಯ ಏಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಆನಂತ ರೂಪಗಳನ್ನು ತಾಳಬಿಲ್ಲದು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಿಲ್ಲುವು ಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಸತ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೃಢಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಮುಖ್ಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವ ಬದಲು ಎಲ್ಲ ರಿಗೂ ಆನಂತ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಬಹುದು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹಲವು ಸ್ವಭಾವ ಗಳು ಇರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಒಂದೇ ಸತ್ಯ ಹಲವು ರೀತಿಗಳನ್ನು ತಾಳಬೇಕಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಾದ ಮೇಲೆ, ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಆತ್ಮವಶ್ಯಕವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಹೇಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕೆತೆ ಇದೆಯೋ, ಕಂಡೆದುರಿಗೆ ಬಹಳ ವೈವಿಧ್ಯ ಇದ್ದರೂ ಅದರೊಳಗೆ ಆನಂತವಾದ ಅವಿಕಾರಿಯಾದ ಏಕತ್ವವಿದೆಯೋ ಇದರಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ. ಹಿಂಡಾಂಡವು ಬುಹ್ಯಾಂಡದ ಬರಿಯ ಒಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪುನರಾವೃತ್ತಿ. ಈ ವೈವಿಧ್ಯಗಳಿಧ್ದರೂ ಇವುಗಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಸನಾತನ ಸ್ವರಮೇಳವಿರುವುದು. ನಾವು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ ಭಾವನೆಗಳಿಗಿಂತ ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ ನಮಗೆ ಇಂದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ನನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮತ ಪಂಡಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅದ್ವಷ್ಟವಶಾತ್ ಅಥವಾ ದುರದ್ವಷ್ಟವಶಾತ್ ಧರ್ಮಭಾವನೆ ಇರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಪ್ರಚಾರಕರ ಒಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಬಾಲ್ಯಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಪ್ರಪಂಚದ ಹಲವು ಪಂಗಡಗಳ ಪರಿಚಯ ನನಗಿದೆ. ಮರ್ಮಮನ್ನರೂ ತಮ್ಮ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ಭರತವಿಂಡಕ್ಕೆ ಒಂದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಬರಲಿ! ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇ

ಸಭೆ. ಉಳಿದೆಲ್ಲ ದೇಶಗಳಿಗಂತಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅದು ಬೇರನ್ನು ಬಿಡುವುದು. ನೀವು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನೀವು ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅದು ಎಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದ್ದರೂ ಬಹು ಬೇಗ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ದೊರಕುವರು. ನಿಮ್ಮ ಜೀವಮಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವೋಭ್ಯಂ ಜೀವಂತ ದೇವರಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಅದು ಹೀಗಿರುವುದು ನನಗೆ ಸಂತೋಷ. ನಮಗೆ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇದೊಂದೇ.

ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೂ ಪಂಥಗಳಿವೆ. ಅವಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತೋರಿಕೆಗೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧ ವಾಗಿ ಕಾಣುವುವು. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಧರ್ಮದ ಹಲವು ಅಭಿವೃತ್ತಿಗಳಿಂದು ಅವರು ಹೇಳುವರು. “ಹಲವು ನದಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪರವತಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ನೇರವಾಗಿಯೋ ವಕ್ರವಾಗಿಯೋ ಹರಿದು, ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಂಗಮವಾಗುವಂತೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳ ಹಲವು ಪಂಗಡಗಳು ಕೊನೆಗೆ ನಿನ್ನಡೆಗೆ ಬರುವುವು.” ಇದೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ವಾದರೆ ಸಾಲದು. ನಾವು ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಅನುಗ್ರಹ ತೋರುವಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತೆ “ನಿಜ, ಆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನೇ ನಾವು ಜನಾಗಿಯ ಧರ್ಮಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುವುವು. ಇವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳಿವೆ” ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿಚಿತ್ರ ಶೈದಾಯವಿದೆ; ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅವಶೇಷಗಳು, ಆದರೆ ನಮ್ಮದು ಧರ್ಮದ ಪರಾಕಾಷ್ಟ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು ಅವರು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬನು ತನ್ನದು ಅತಿ ಪುರಾತನ ಧರ್ಮ, ಆದಕಾರಣ ಅದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎನ್ನುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ತನ್ನದು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ, ಆದಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎಂದು ಅನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಯೆನ್ನುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿರುವಷ್ಟೇ ಮಾನವನನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ವಾಗಿ ದೇವಸಾನಾನದಲ್ಲಿ ಅಧವಾ ಚಚಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೆಲ್ಲ ಮೂಡನಂಬಿಕೆಯ ರಾತ್ರಿ. ದೇವರೊಬ್ಬನೇ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರನು. ಮಾನವನ ಆತ್ಮದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಉದಾರಕ್ಷಾದರೂ ನೀವು ನಾನು ಅಧವಾ ಮತ್ತಾರೂ ಹೊಣೆಗಾರರಲ್ಲಿ ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದ ಈಶ್ವರನೊಬ್ಬನೇ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರ, ದೇವರನ್ನು ನಂಬುವುವು ಎನ್ನುವರು. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ, ‘ಎಲ್ಲೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅವನು ಸತ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಬಿಟ್ಟಿರುವನು, ಅವರು ಉಳಿದ ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ರಕ್ಷಕರು’ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಧರ್ಮ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರಿ? ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ಧರ್ಮ. ಬರಿಯ ಮಾತು, ಯಾವುದನೇಲ್ಲಿ ನಂಬುವುದು, ಅಂಥಕಾರದಲ್ಲಿ ಅರಸುವುದು, ಪೂರ್ವಿಕರಿಂದ ಬಂದ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಆರಗಿಳಿಯಂತೆ ಉಚ್ಚರಿಸುವುದು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಮುರಗು ಕೊಡುವುದು, ಇವು ಎಂದಿಗೂ ಧರ್ಮವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕರೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸುವ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿಯೂ, ಧರ್ಮದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ

ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ಈ ಉಜ್ಜ್ವಲ ಪದಗಳು ಹೊರಟಿವೆ: “ನೀನೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈಶ್ವರ; ನೀನೇ ತೋರು, ನಮಗಂತ ಹೆಚ್ಚು ನೀನು ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ದೇಶವನ್ನ ಪ್ರೀತಿಸುವೆ.” ಯಾರ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನೂ ವಿಚಲಿತಗೊಳಿಸಬೇಡಿ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅವನಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತಿಳಿದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿ. ಆದರೆ ಅವನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನಾಶಮಾಡಬೇಡಿ. ಕ್ಷಣಿದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಮಂದಿಯಂತೆ ಯಾವನು ಆಗಬಲ್ಲನ್ನೊ ಆತನೇ ನಿಜವಾದ ಗುರು ತಕ್ಷಣವೇ ಶಿಷ್ಯನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದುಬಂದು, ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅವನ ಕಣ್ಣನ ಮೂಲಕ ನೋಡಬಲ್ಲ, ಕೆವಿಯ ಮೂಲಕ ಕೇಳಬಲ್ಲ, ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕ ಅರಿಯಬಲ್ಲವನೇ ನಿಜವಾದ ಗುರು. ಅಂತಹ ಗುರುವೇ ನಿಜವಾಗಿ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಬಲ್ಲ. ಇತರರಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಯಾರೂ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹಿತವನ್ನು ಮಾಡಲಾರು.

ಮಾನವನು ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಪ್ರಾಣನಾಗಬಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಗುರು ಸಾನ್ವಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿತ್ತೇನು. ಅವರ ಬಾಯಿ ಯಾರನ್ನೂ ಶಪಿಸಲಿಲ್ಲ, ಟೀಕಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ, ಅವರ ಕಣ್ಣ ಪಾಪವನ್ನು ಲವಲೇಶವಾದರೂ ನೋಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲ್ಲ, ಹೀನ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿ ಶುಭವನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೀರೆ ಏನನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮಹಾ ಪಾತ್ರತೆ ಮತ್ತು ಆಸಾಧಾರಣಾ ತ್ಯಾಗ ಇವೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಜೀವನದ ರಹಸ್ಯ. “ಇಶ್ವರ್ಯದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಸಂತ ತಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ತ್ಯಾಗದ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ, ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು” ಎಂದು ವೇದಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ. “ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೇಲ್ಲ ಮಾರಿ ದೀನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ನನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸು” ಎನ್ನುವನು ಕ್ರಿಸ್ತ. ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾತ್ಮರೂ ದೇವರೂತರೂ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಿರುವರು, ಇದನ್ನೇ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿರುವರು. ಅಂತಹ ಪ್ರಚಂಡ ತ್ಯಾಗವಿಲ್ಲದೆ ಮಹಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಬರುವುದು ಹೇಗೆ? ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತ್ಯಾಗವೇ ಅವರಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿರುವುದು. ಈ ತ್ಯಾಗಭಾವನೆ ಎಷ್ಟು ಕುಗುತ್ತ ಹೋದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ ಅಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಗಳು ಬಂದು ನೆಲಸುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ತ್ಯಾಗಮೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು ಆ ಮಹಾನುಭಾವರು. ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾದರೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪದವಿಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೂಢಿ. ನನ್ನ ಗುರು ದೇವ ಅಳ್ಳಿರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದರು. ತಮ್ಮಿಂದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ತಾವು ಧನ್ಯರೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಾದರೆ ಸಹಸ್ರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮೊದಲು ಇಂತಹವರಿಂದ ದೂರವಿರಲು ಅವರು ಯತ್ತಿಸಿದರು. ಕಾಮಕಾಂಚನಗಳ ತ್ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರಾಣ ವಿಜಯಿಯಾದ ಬದುಕಿನ ಉದಾಹರಣೆ ಅವರ ಜೀವನ. ಈ

ಭಾವನೆಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಅವರು ಮೀರಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಈ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಜೀವನದ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಪಸ್ತಿಗಳು ಇಲ್ಲದೆ (ಈಗ ಅವು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನೂ ಮೀರಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ) ತಾವು ಒಂದು ತಿಂಗಳೂ ಇರಲಾರವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಾಗ, ಈ ಮಹಾತ್ಯಾಗ ಅತಿಮುಖ್ಯ. ಇಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಾದಿಗಳಾದ ಜನರೆಡುರಿಗೆ, ಪ್ರಪಂಚದ ಇಶ್ವರ್ಯರು ಕೀರ್ತಿಗಳಾವುದನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಎದ್ದು ತೋರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇರುವರು.

ನನ್ನ ಗುರುದೇವರ ಜೀವನದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ, ಅವರಿಗೆ ಮಾನವ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಅಪಾರ ಪ್ರೇಮ. ನನ್ನ ಗುರುದೇವರ ಜೀವನದ ಅರ್ಥಭಾಗ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಿತು. ಉಳಿದ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಅದನ್ನು ಹಂಚುವುದರಲ್ಲಿ ಕಳೆದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗುರು ಅಥವಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ರೂಪಿ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಬರುವರು. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹಾಕಲು, ಅವರಿಂದ ಒಂದು ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಲು, ನೂರಾರು ಹ್ಯಾಲಿಗಳಿಂದ ನಡೆದು ಬರುವರು. “ನನ್ನ ಮುತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ” ಎನ್ನುವರು. ಅವರು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಬಗೆ ಹೀಗೆ. ಜನರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಾಗಿ ಇವರ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ನಿಸ್ಸಂಕೋಚವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಬಹುದು; ಅಲ್ಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವರು. ಒಂದು ಗುಂಟಿನ ಜನರು ಹೋಗುವುದೇ ತಡ, ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪು ಬರುವುದು, ಒಬ್ಬ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದರೆ ಅಂಥವನಿಗೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ, ವಿಶ್ವಾ, ಅಂತರ್ಯೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಹಲವು ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ಜನಸಂದರ್ಭ ಬರುವುದು, ಇವನು ಅವರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವನು.

ಇವರ ವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳಿವುದಕ್ಕೆ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಜನರು ಬರಲು ಮೊದಲಾಯಿತು. ದಿನದ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತುಗಂಟೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೂ ಒಂದು ದಿನವಲ್ಲ, ಹಲವಾರು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ. ಪ್ರಚಂಡ ದುಡಿತಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಅವರ ದೇಹ ಜರ್ಮುರಿತವಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಅನುಕಂಪವಿತ್ತು. ಇವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದೀನನನ್ನೂ ನಿರಾಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮೇಣ ಗಂಟಲಿನ ರೇಣಿಗ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಆದರೂ ‘ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಡಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಸುಮುನಿರಿಸಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಜನರು ತಮ್ಮ ದರ್ಶನಲಾಭವನನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿರುವರು ಎಂದು ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೆ ಅವರನ್ನು ಒಳಗೆ ಬಿಡಬೇಕಂದು ಬಲಾತ್ಮಾರಮಾಡಿ ಅವರ ಸಂದೇಹವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿವಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಾಗ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವರು: “ನಾನು ಇದನ್ನು ಲೇಕೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಇಪ್ಪತ್ತ ಸಹಸ್ರ ದೇಹಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ, ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು,

ನಾನು ಬಿಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಮಾನವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೇ ಮಹಾ ಪುಣ್ಯ.” ಅವರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸಿತಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ಒಬ್ಬರು, “ಸಾಫ್ಟ್‌ಮಾರ್ಕೆಟ್, ನಿಮ್ಮ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿರುಗಿಸಿ ರೋಗವನ್ನು ಏಕಕ್ಕೆ ಗುಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಮೊದಲು ಅವರು ಉತ್ತರಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾನಃ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಸಿದಮೇಲೆ, “ಸಖಿನೆ, ನಿನ್ನೊಬ್ಬ ಜ್ಞಾನಿಯಿಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಇತರ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರಂತೆಯೇ ಮಾತನಾಡುವೆ. ಭಗವಂತನಿಗೆ ಈ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಪ್ರಾನಃ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿ ಕೇವಲ ಆತ್ಮದ ಒಂದು ಗೂಡಿನಂತೆ ಇರುವ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಇಡು ಎನ್ನುವೆಯಾ?” ಎಂದರು.

ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ನೀಡುತ್ತಾ ಹೋದರು. ಅವರ ದೇಹ ಬಹಳ ಬೇಗ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಬಹುದಂಬ ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬಿತೊಡಗಿತು. ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರು ಬರಲು ಮೊದಲಾಯಿತು. ಭರತವಿಂದಾದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ದೈವಭಕ್ತರನ್ನು ನೋಡಲು ಜನರು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸುತ್ತಲೂ ಮುತ್ತಿ, ಅವರು ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆ ದೇವರಂತೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಉಹಿಸಲಾರಿ. ಅವರ ವಸ್ತ್ರದ ತುದಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ಕಾದು ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇತರರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದು. ಯಾವುದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬೇಕೋ, ಯಾವುದನ್ನು ಅವನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ರಾಷ್ಟ್ರಪೂರ್ವ ಹಿಂಗಂಬೆ. ನೀವು ಭರತವಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ಎಷ್ಟೇ ಮನೋರಂಜಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಭಿಕರೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋಗಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ; ಮಾತನಾಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದರಂತೆ ಭಾಷಿ, ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನ ಮಾಡಲು, ಪಾದಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು, ನೂರಾರು ಜನರು ನೇರೆಯುವರು. ಜನರು ಈ ಮಹಾಪುರುಷ ಬೇಗ ತಮ್ಮಿಂದ ಕಣ್ಣರೆಯಾಗುವನೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರತೊಡಗಿದರು. ನನ್ನ ಗುರು ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗಮನಿಸದೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರು. ನಮಗೆ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಲವು ಜನರು ಬಹಳ ದೂರದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವವರೆಗೂ ಇವರು ಶಾಂತರಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. “ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವೆನು” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾತಿನಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಅವರ ನಡವಳಿಕೆ. ಒಂದು ದಿನ ಅವರು, ಇಂದು ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ತೊರೆಯುತ್ತೇನೆಂದರು. ವೇದಗಳ ಪವಿತ್ರತಮ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ಸಮಾಧಿಸ್ಥರಾಗಿ ದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು.

ಅವರ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಸಂದೇಶ, ಇವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆರ್ಥರಾದ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿದ್ದಿತು. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತೊರೆದು ಅವರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಬದ್ಧಕಂಕಣರಾದ ಕೆಲವು ಬಾಲಕರನ್ನು ಅವರು ಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು; ಅವರನ್ನು

ಅಡಗಿಸಲು ಜನರು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಆ ಮಹಾನುಭಾವನ ಜೀವನ ಸ್ಥಾತ್ರ ಯಿಂದ ಅವರು ಅಚಲರಾಗಿ ನಿಂತರು. ಆ ಪ್ರಣಾಯತ್ನನ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಸಂಗವಶ ದಿಂದ ತಮ್ಮ ಆದರ್ಶವನ್ನ ಅವರು ಹೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಈ ತರುಣರು, ಕೆಲವರು ಶ್ರೀಮಂತರ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ತಾವು ಹುಟ್ಟಿದ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿದರು. ಮೊದಲು ಅತಿ ವಿರೋಧವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಅವರು ಭಲದಿಂದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೊರೆಯದೆ ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಆ ಮಹಾತ್ಮನ ಸಂದೇಶದಿಂದ ಇಡೀ ದೇಶವಲ್ಲ ಅನುರೋಧವಾಗುವಂತೆ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಉಪದೇಶವನ್ನು ಹರಡುತ್ತ ಹೋದರು. ಎಲ್ಲೋ ಬಂಗಾಳದ ದೂರದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಯಾವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಭಲದಿಂದ ಸತ್ಯಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಸಚೀವವಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದನ್ನು ಹರಡಿದರು ಆ ಮಹಾನುಭಾವರು.

ಇಂದು ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮಾಂತರ ಜನರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿರುವರು. ಅದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅವರ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಭಾವ ಭರತವಿಂಡವನ್ನು ಏರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನಾನು ಒಂದು ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದ್ದರೆ, ಅದು ನನ್ನ ಗುರುವಿನ ಪ್ರಭಾವ; ತಪ್ಪಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನನ್ನವು.

ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಸಂದೇಶವಿದು: “ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಬೇಡಿ, ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಬೇಡಿ, ಕೋಮು, ಚಚು ದೇವಸ್ಥಾನ ಇವುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಬೇಡಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನ ಜೀವನದ ಸಾರವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಇವನ್ನು ಹೊಲಿಸಿದರೆ ಇವಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶದವಾಗಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿದಪ್ಪ ಸತ್ಯ ಸಾಧನಗೆ ಅವನು ಮಹಾಶಕ್ತಿಯಾಗುವನು. ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಸಾಧಿಸಿ, ಯಾರನ್ನು ದೂರಬೇಡಿ. ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸತ್ಯವಿದೆ. ಧರ್ಮವಂದರೆ ಮಾತಲ್ಲಿ, ಹಸರಲ್ಲಿ, ಪಂಥವಲ್ಲಿ; ಅದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ವಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೋರಿ. ಯಾರು ಇದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರೋ, ಅವರು ಮಾತ್ರ, ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಯಾರಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಮತ್ತೊಬ್ಬಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲರು, ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಮಹಾಗುರುಗಳಾಗಬಲ್ಲರು, ಅವರೇ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ.”

ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರು ಹೆಚ್ಚಿದಷ್ಟು ಆ ದೇಶದ ಗೌರವ ಹೆಚ್ಚು ವುದು. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೋ ಆ ದೇಶ ನಾಶ ವಾದಂತೆ. ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯೂ ಆದನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲಾರದು. ಆದಕಾರಣ ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ನನ್ನ ಗುರುದೇವನ ಸಂದೇಶ “ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ನೀವೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ” ಎಂಬುದು. ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರರಿಗಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಆವರು ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

“ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರರಾಗಿ ಶ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರುವೆವೆ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾದಾಗ ವಿಶ್ವದ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ. ವೈಮನಸ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲವಂದು ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆಗ ಮಾತ್ರ, ನೀವು ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗುವಿರಿ. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇಕ್ಕೆತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದೇ, ಅದನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರುವುದೇ, ನನ್ನ ಗುರುದೇವನ ಜೀವನ ಧೈಯವಾಗಿತ್ತು. ಉಳಿದ ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಈ ಮಹಾಪುರುಷ ಯಾವುದನ್ನು ತನ್ನದೆಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಅಲುಗಿಸಲು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಒಂದೇ ಸನಾತನ ತತ್ವದ ಹಲವು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗಗಳು.

೧೬. ಭಾರತ ಮಹಿಳೆ¹

(೧೯೦೦ರ ಜನಪರಿ ಇಲರಂದು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಪಸದೆನಾಡಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿಮ್ಮ ಸಹಿತ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮದುವೆಯಾಗದವರ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು. ತಾಯಿ, ಸತಿ, ಮಗಳು ಮತ್ತು ಸೋದರಿ ಇವರ ಸಾಫನದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾಗಿರುವ ಅನುಭವ ಇತರರಿಗೆ ಇರುವಪ್ಪು ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಖಂಡ. ಅದು ಬರಿಯ ಒಂದು ದೇಶವಲ್ಲ; ಅಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜನಾಂಗಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯೂರೋಪಿನ ಜನಾಂಗಗಳು ಇಂಡಿಯಾದ ಜನಾಂಗಗಳಿಗಿಂತ ಪರಸ್ಪರ ಹೆಚ್ಚು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮ್ಯವಿದೆ. ಭರತವಿಂದದಲ್ಲಿಲ್ಲಾಗ ಮುಖ್ಯವಾದ ಎಂಟು ಭಾಷೆಗಳಿವೆ ಎಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಈ ವಿಷಯದ ಸೂಲ ಪರಿಚಯವಾಗ ಬಹುದು. ಇವೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳು; ಬರಿಯ ಉಪಭಾಷೆಗಳಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಗೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಜನರು ಮಾತನಾಡುವರು. ಬಂಗಾರೀಯನ್ನು ಸುಮಾರು ಆರು ಕೋಟಿ ಜನರು ಮಾತನಾಡುವರು. ಹಿಂಗೆಯೇ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳು. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳು. ನಿಮ್ಮ ಭಾಷೆಗೂ ಜವಾನಿ ಭಾಷೆಗೂ ಇರುವಪ್ಪು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅವು ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೂ ಇದೆ. ನಾನು ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾತನಾಡುವವರು ಸಿಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ನಿಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಆಚಾರ, ವ್ಯವಹಾರ, ಉದಿಗೆ, ತೊಡಿಗೆ, ಆಹಾರ, ಚಿಂತನಾ ವಿಧಾನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಮತ್ತೊಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟೂ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಇವೆ.

ಅನಂತರ ಜಾತಿ ಇದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿಯೂ ಬೇರೆಯೇ ಒಂದು ಜನಾಂಗ ವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬನು ಭರತವಿಂದದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದೆ ಜನರ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಂದೇ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೂ ಭೇದವಿದೆ. ಈ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆಯುವರು. ಆದರೆ ಸಹಪಂತಿ ಇಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡುವ ಅಥವಾ

¹C.W. Vol. VIII, P. 54

ತರುವ ವಾಡಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನಿಗೆ ವರು. ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೂ ವ್ಯವಹಾರವಿರುವುದು, ಸೇಹವಿರುವುದು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೋನೆ.

ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರು ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲುವುದಕ್ಕಿಂತ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಚೋಧಕನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಉರಿಂದಾರಿಗೆ ಸದಾ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಜನರೂಡನೆ ಬೇರೆಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪರ ಪುರುಷನೆಂದುರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ಚೋಧನೆಯನ್ನು ಕೇಳಲುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಭಾರತದ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವೆನು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಬಹುದು.

ಆದರ್ಥವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗ ದಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಒಂದು ಆದರ್ಥವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವರು. ಆದನ್ನು ತಿಳಿದೋ, ತಿಳಿಯದೋ, ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿರುವರು. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಂದು ಆದರ್ಥದ ಬಾಹ್ಯ ಅಭಿವೃತ್ತಿ. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮುದಾಯವೇ ಒಂದು ಜನಾಂಗ. ಈ ಜನಾಂಗ ಒಂದು ಉದಾತ್ತ ಆದರ್ಥದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ; ಆದರೆಂದರೆ ಇದು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ, ನಾವು ಒಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಜನಾಂಗದ ಆದರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೇ ಹೇಳುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನು ಅದರ ಆದರ್ಥದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು ಅನ್ಯಧಾ ಅಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಅಭಿಭ್ರಂಧ್ಯ, ಉನ್ನತಿ, ಅವನತಿ ಇವು ಕೇವಲ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಶಬ್ದಗಳು. ಇವು ಒಂದು ಆದರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವವು. ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಆದರ್ಥದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದನ್ನು ಒಂದು ದೇಶ ಒಳ್ಳಿಯದೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದೋ, ಆದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶ ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೋದರಮಾವನ ಮಗನನ್ನು ಅಧಿವಾ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ. ಇದನ್ನು ಮಹಾಪಾತಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಹಂಗಸು ಹಾಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲುವುದು ನಿಂದಾಸ್ತದ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆದರ್ಥಗಳಿವೆ. ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಆದರ್ಥದಿಂದ ಅಳೆಯಲುವುದು ಸಾಧುವೂ ಅಲ್ಲ ನಾಧ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ, ಮೊದಲು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವು ಯಾವ ಆದರ್ಥವನ್ನು ಇಟ್ಟಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಆದರ್ಥವಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆವು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ನಾವು ಪರಿಣಿಸುವಾಗ

ಯಾವುದು ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದೋ ಅದು ಇತರರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರಬೇಕು, ನಾವು ಮಾಡುವುದೇ ಸರಿ, ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದು ಇತರರಿಗೂ ನಿಷೇಧ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೇವು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಟೀಕೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸತ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆ, ಅಷ್ಟೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಜೀನಿ ಹಂಗಸರ ಪಾದಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನೆಗುವಾಗ ತಮ್ಮದೇ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಒಳಕುಪ್ಪನ್ನಿಂದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಾನಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಭಾವಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಮಾತ್ರ. ಪಾದಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಅಪಾಯ, ಬಿಗಿಯಾದ ಒಳಕುಪ್ಪನ್ನಿಂದ ಇಡಿಯ ದೇಹಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅಪಾಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ದೇಹದ ಅಂಗೋವಾಗಿಗಳು ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಹಾವಿನಂತೆ ವರ್ಕವಾಗುವುದು. ಅಳತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇವು ಎಷ್ಟು ಬಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನಾನು ಇದನ್ನು ನಿಂದಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಹಂಗಸರೇ ಶೈಷ್ಟ್ಯ, ಉಳಿದವರು ಕೇಳು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಗೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಿರೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಅವರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವರು.

ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಪರಸ್ಪರ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇದೆ. ಒಂದು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ, ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ನೆಲೆಯಿದೆ, ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನವ ಕೋಟಿ ಇದೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದ ತಳಹದಿಯಾಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ನಾವು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬನೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲಾರೆ. ನೀವು ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಒಂದ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ದೈನಂದಿನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಶಗಳ ಮೊತ್ತವೇ ಪೂರ್ಣತೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ಜನಾಂಗ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗವೂ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗವೂ ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅದ್ಬೃತ ಜನಾಂಗವೂ ಯಾವುದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದರೋ ಇದನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೀರೆಂದು ಬೇರೊಂದು ಜನಾಂಗ ಉದಿಯಿಸಬಹುದು. ಇಂತಹ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಕನೆಕ್ಟಿವಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿದೆ ಇರಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಯಾರನ್ನು ಕುರಿತೂ ನಾನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲಾರೆ. ನಾನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಸಂಚಾರಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣನ್ನು ತರೆದಿಟ್ಟು ಕಂಡಿರುವೆನು. ಹಚ್ಚಿಸಿ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದಷ್ಟು ಮೂರಕನಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ದೂರುವುದಿಲ್ಲ.

ಭರತಾಂಡದಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶ ಮಹಿಳೆ ತಾಯಿ. ಮಹಿಳೆ ಮೌದಲು ತಾಯಿ, ಅನಂತ ರವೂ ತಾಯಿಯೇ. ಹಿಂದೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ತಾಯಿತನವನ್ನು ನೆನಂತಿಗೆ

ತರುವುದು. ದೇವರನ್ನು ತಾಯಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ನಾವು ಮಹಡಿಗರಾಗಿದ್ದಾಗ ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳ್ಗೆ ಒಂದು ಬಟ್ಟಲು ನೀರನ್ನು ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಅವಳು ತನ್ನ ಕಾಲಿನ ಹೆಚ್ಚೆಟನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವು.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಸತೀ. ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ಆದರ್ಶ ಸತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತವಾಗಿದೆ. ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಾ ಮಾತ್ರತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತವಾಗಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಸತಿ ಆಳುವಳು. ಹಿಂದೂ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಆಳುವಳು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಮನೆಗೆ ತಾಯಿ ಬಂದರೆ ಆಕೆ ತನ್ನ ಸೋಸೆಯ ಅಧಿನಂದಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮನೆ ಸೋಸೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆ. ಹಂಡತಿ ತಾಯಿಯ ಅಧಿನಂದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ನೋಡಿ ಆದರ್ಶಗಳ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು.

ನಾನು ಕೆಲವು ಹೋಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಇವರನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ನೀವು “ಭಾರತ ಮಹಿಳೆಯ ಸತಿ ಸಾಫ್ನವೆಲ್ಲಿ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ, ಭಾರತೀಯನು “ಅಮೇರಿಕಾ ನಾರಿಯ ಮಾತ್ರ ಸಾಫ್ನವೆಲ್ಲಿ?” ಎನ್ನುವನು. “ನಮಗೆ ಜನ್ಮಕೊಟ್ಟ ಮಹಾ ಮಾತೆಯಲ್ಲಿ? ನವಮಾಸಗಳ ವರೆಗೆ ನಮನ್ನು ತನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹೋಜಿಸಿದವಳೆಲ್ಲಿ? ನಮಗೆ ಅವಕ್ಷೇತಾದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಹೇಳಿಯಾದರೂ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ತೆರಲು ಸಿದ್ಧಾಗಿರುವ ಆಕೆಯ ಸಾಫ್ನವೆಂತಹುದು? ನಾವು ಎಷ್ಟು ಪಾಟಿಗಳಾದರೂ, ದುರಾಕ್ತರಾದರೂ, ಯಾರ ಪ್ರೇಮಚಲುಮೆ ಎಂದೂ ಬತ್ತುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವಳೆಲ್ಲಿ? ಯಾರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಉರಂಟಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ದಾಂಪತ್ಯ ವಿಚ್ಛೇದನಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯಸಾಫ್ನಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗುವ ನಿಮ್ಮ ಹಂಗಿನ ಸಾಫ್ನವೆಲ್ಲಿ? ಅಮೇರಿಕಾ ಮಹಿಳೆಯರೆ! ಅವಳ ಸಾಫ್ನವೆಲ್ಲಿ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವನು. ಆಕೆ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಮೊದಲು ತಾಯಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮಗನನ್ನು ನಾನು ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸಾಯಂವಾಗಲೂ ಹಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ತಾಯಿಯ ಸಾಫ್ನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವುದನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಕಣ್ಣಮುಂದೆ ನಾವು ಕಾಲವಾದರೆ ಆಕೆಯ ತೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ತಲೆ ಇಟ್ಟ ಕೊನೆಯುಸಿರನ್ನು ಬಿಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವೆವು. ಎಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ತಾಯಿ? ಹಂಗನು ಎಂಬ ಹೆಸರು ಕೇವಲ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ, ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದೇ? ಭಗವಂತ! ಮಾಂಸವು ಮಾಂಸದಾಕರ್ಣಣಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂಬ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕಂಡರೆ ಹಿಂದೂ ಕಂಳಿಸುವನು. ಇಲ್ಲ! ಇಲ್ಲ! ಮಹಿಳೆಯೇ, ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದರೊಂದಿಗೂ ನಿನ್ನ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಪರಮ ಪರಿಶ್ರವೆಂದು ಎಂದೋ ಸಾರಿದರು. ಕಾಮ ಯಾವುದನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಲಾರದೋ ಅದು ‘ತಾಯಿ’ ಎಂಬ ಒಂದು ಪದವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವುದು? ಭಾರತದ ಆದರ್ಶವೇ ಇದು.

ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಫಾರ್ಮರರ ಗುಂಪನ್ನು ಹೋಲುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಸೇರಿದವನು ನಾನು. ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಆಸೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮನೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಭಿಕ್ಷೆವನ್ನೇತ್ತಿ

ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿ, ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕಿದೆಡೆ ತಂಗುವುದು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ನಿಯಮ. ಈ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ತಾಯಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ರೂಢಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು, ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ತಾಯಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ರೂಢಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹಳೆಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಬಲದಿಂದ, ಹೆಂಗಸರಿಗೆ “ಆಗಲಿ ತಾಯಿ” ಎಂದಾಗ ಅವರು ಭಯಾಚಿಕಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಭಯ ಚಕ್ಕಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರೋ ನನಗೆ ಆಗ ತಿಳಿಯಲ್ಲಿ; ಅನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾರತ ಮಹಿಳೆಯ ಆದರ್ಶ ತಾಯಿತನ. ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ನಿಸ್ವಾರ್ಥದ ಸಹಿಷ್ನುತ್ತೆಯ ಮೂಲ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾಮಯಿ ತಾಯಿ. ಹೆಂಡತಿ ನೇರಳಿ ನಂತೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವಳಳು. ತಾಯಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ಆಕೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಆದೇ ಅವಳ ಕರ್ತವ್ಯ. ತಾಯಿ ಪ್ರೇಮದ ಆದರ್ಶ. ಆಕೆ ಗೃಹವನ್ನು ಆಳುವಳು. ಗೃಹ ಅವಳ ಅಧೀನ. ಭರತವಿಂಡಿದಲ್ಲಿ ಮಗು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಗದರಿಸಿ ಹೊಡೆಯುವವನು ತಂದೆ. ತಂದೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಮಧ್ಯ ನಿಲ್ಲುವವಳು ತಾಯಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿರೋಧ ವಾಗಿದೆ. ಹುಡುಗರನ್ನು ಶೀಳಿಸುವವಳು ತಾಯಿ. ಪಾಪ, ತಂದೆ ಮಧ್ಯ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೋಡಿ, ಆದರ್ಶಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ದಾರುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರೀತಿ, ಯಾವುದನ್ನು ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಕಲಿತಿರುವೇರೋ ಅದು ಬೇರೆ. ತಾಯಿ ಮಗನಿಗೆ ಶಾಪ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನೀವು ಎಂದಿಗೂ ಕೇಳಲಾರಿ. ಆಕೆ ಕ್ಷಮಿಸುವಳು. ಅವಳು ಅನವರತ ಕ್ಷಮಾಗಿ. “ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ತಂದೆ” ಎನ್ನುವ ಬದಲು ಸದಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ತಾಯಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ಪದ, ಆ ಭಾವನೆ, ಅನರ್ತ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷಣಭಂಗುರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ಪ್ರೇಮ, ಭಗವಂತನ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಅತಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವುದು. “ಹೇ ತಾಯಿ, ದಯೆ ತೋರು. ನಾನು ಪಾಪಿ. ಮಕ್ಕಳೆಷ್ಟೊ ಕೆಟ್ಟವರಿರುವರು. ಆದರೆ ಕೆಟ್ಟ ತಾಯಿ ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ರಾಮಪ್ರಸಾದನೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿ ಹಾಡುವನು.

ಹಿಂದೂ ತಾಯಿಯ ಸಾಧನ ಅದು, ಮಗನ ಹೆಂಡತಿ ಅವಳ ಮಗಳಂತೆ ಮನಗೆ ಬರುವಳು. ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಮಗಳು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದಳೋ, ಹಾಗೆಯೇ ತನ್ನ ಮಗ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಗಳನ್ನು ಮನಗೆ ತರುವನು. ರಾಣಿಯ ರಾಣಿ ಯಾದ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಇರಬೇಕು. ನಾನಾದರೋ ಮದುವೆ ಆಗದ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ಮದುವೆ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಬಂದು ವೇಳೆ ಮದುವೆ ಆಗಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಮನಸ್ಸು ನೋಯುವಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದರೆ, ಆಕೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಲಾರೆ, ನನಗೆ ಜುಗುಪ್ಪೆ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಏತಕ್ಕೆ? ನಾನು ತಾಯಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಜೀಸುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅವಳ ಸೊಸೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಜೀಸಬಾರದು? ನಾನು ಯಾರನ್ನು ಪ್ರಾಜೀಸುತ್ತೇನೋ ಆವರನ್ನು ಅವಳು ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರೀತಿಸಬಾರದು? ನನ್ನನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ನನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಆಳಲು ಅವಳು ಯಾರು? ಆಕೆ ತನ್ನ ಸ್ತ್ರೀತ್ವ ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಕಾಯಬೇಕು? ಯಾವುದು

ಸ್ತ್ರೀತಪನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡುವುದೋ, ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸ್ತ್ರೀತಪೋ, ಅದೇ ಮಾತೃತ್ವ. ಅವಳೂ ತಾಯಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಕಾಯಲಿ. ಆಗ ಅವಳಿಗೂ ಅದೇ ಹಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಅದೇ ಹಿಂದೂಗಳ ರೀತಿ. ಎಲ್ಲಾ ನಾರಿಯರ ಪಾತ್ರ, ತಾಯಿಯಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ! ಎಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ! ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನನ್ನ ಜನಸಕ್ಕಾಗಿ ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ಉಪವಾಸ ವಿದ್ದು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಮಗು ಹುಟ್ಟಿಪ್ಪುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವರು. ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಕರ್ತೃ ಮನು ಆಯ್ದಾರು ಎಂದು ವಿವರಿಸುವಾಗ, “ಯಾರು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಬಲದಿಂದ ಜನಿಸುವನೋ ಅವನೇ ಆಯ್ದಾನು” ಎನ್ನುವನು. ಯಾವ ಮಗು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಜನಿಸಿತೋ, ಅದು ಜಾರಜ, ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಮಗುವಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ಮಕ್ಕಳು ನಿಂದೆಯ ಸುರಿಮಳೆಯಿಂದ ಜನಿಸುವುದೋ, ದಂಪತ್ತಿಗಳು ಅಜಾಗರಾಕರಿಗುವಾಗ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಅವು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಜಾರುವುದೋ ಅಂತಹ ಸಂತಾನದಿಂದ ನೀವು ಏನನ್ನು ಆಶಿಸಬಲ್ಲಿರಿ? ಅಮೇರಿಕಾ ತಾಯಂದಿರೆ, ನೀವು ಇದನ್ನು ಅಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ನಿಮ್ಮ ವ್ಯದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಅಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ನೀವು ನಿಜವಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾರಾಗಿರುವಿರಾ? ಇದು ಜಾತಿ ದೇಶ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿಮಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, ಸಂಕಟದ್ವಾಳಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಯಾರಿಗೆ ಅಭಿಮಾನವಡುವ ಧೈಯಕಿರೀದೆ? ಜಗದೀಶ್ವರನ ಅದ್ವಿತೀಯ ಎದುರಿಗೆ ನಾವಾರು? ಆದರೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಇಂದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ: “ನೀವೆಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಜನಸಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಿರೇನು? ತಾಯಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಸಂಶೋಧವೇ ಇಲ್ಲವೇ? ತಾಯ್ಯನದಿಂದ ನೀವು ಪವಿತ್ರರಾದೆವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಿರೋ ಇಲ್ಲವೋ?” ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನೀವೇ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ, ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮದುವೆ ಸುಳ್ಳ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀತ್ವ ಸುಳ್ಳ, ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆ ಬರಿಯ ಮೂಡಣಂಬಿಕೆ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟರೆ ಅದೊಂದು ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಹಾಶಾಪ.

ನಮ್ಮೆಂದು ಒಬ್ಬ ಬರುವ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಈಗ ನೋಡಿ. ತಾಯಿತನದಿಂದ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಮೂಲ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೆ ನಾವು ತಾಯಿಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ಪೂರ್ಣಜೀವಿತಾನಿಗೆ ಏಂದು ಜನಸಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆಗುವ ಪ್ರಭಾವವೇ ಮಗುವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನಾಗಿಯೋ ಕೆಟ್ಟಿದನ್ನಾಗಿಯೋ ಮಾಡುವುದೆಂದು ಸಾರುವುದು. ಅನಂತರ ಸಾವಿರಾರು ವಿಶ್ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಬಹುದು, ಪ್ರಪಂಚದ ಪಂಡಿತರೆಂದಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೇಕೆನ್ನ ಬಹುದು, ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಯಾರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿರುವರೋ ಅವರೇ ಮೇಲು. ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೋ ಕೆಟ್ಟಿದಕ್ಕೋ ಇನ್ನು ತಾಳುವಿರಿ. ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದಾನವು, ಇಲ್ಲವೇ ದೇವ ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾರುವುದು. ವಿದ್ಯೆ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಅನಂತರ ಬರುವುವು. ಅವೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲ ವಿಷಯ. ನೀವು ಹುಟ್ಟಿವಾಗ ಏನಾಗಿದ್ದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವಿರಿ. ಹುಟ್ಟಿವಾಗ ಅನಾರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಅನಂತರ ಎಷ್ಟೂಂದು ಜೈಷಧ ಸೇವಿಸಿ

ದರೂ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಬಲ್ಲಿರಾ? ನಿತ್ಯಾಚ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೆ, ರೋಗ ರುಚಿನಗಳಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವರಿಗೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ದೃಢಕಾಯರಾದ ಮಕ್ಕಳಾಗಿವೆ? ಎಷ್ಟು ಜನ? ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಒಳೆಯದಕ್ಕೂ ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಮಹಾ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಬರುವೆವು. ನಾವೆಲ್ಲ ಮುಟ್ಟು ಅಮರರು, ಇಲ್ಲವೇ ಅಸುರರು. ಏದ್ದು, ತರಬೇತು ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವೆಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು “ಜನನಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ತಾಯಿಯನ್ನು ನಾವೇಕೆ ಆರಾಧಿಸಬೇಕು? ಆಕೆ ನಮ್ಮ ಜನನಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಶುದ್ಧ ಜಾದಳು. ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯವೇ ಪರಿಶುದ್ಧಳಾಗಲು ಅವಳು ಕರಿಣ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚೆರಿಸಿದಳು. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಿ. ಭರತಾಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯೂ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಯಾವನಿಗೇ ಆದರು ಸಮರ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಹ ಆಕೆಯದು. “ದಾಂಪತ್ಯದ ಹಕ್ಕು” ಎಂಬ ಕಾನಾನನ್ನು ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವರು. ಆದರೆ ಯಾವ ಭಾರತೀಯನೂ ಆದರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರಿಲ್ಲ. ಪುರುಷನು ತನ್ನ ಸತಿಯ ದೇಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಆಶಿಸುವಾಗ, ಆಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ವ್ಯತಿ ನಿಯಮಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಆ ಸಮಯ ವನ್ನು ತನ್ನ ಸಾಫ್ಟ್‌ಇನ್‌ದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಳು. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವುದು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದೋ ಅದು ಭಗವಂತನ ಪವಿತ್ರ ಬಿಷ್ಟೆ. ಒಳೆಯದಕ್ಕೂ ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೂ, ಅಧ್ಯತ್ಮ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿ ಬರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಜೀವಿಯ ಜನನಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಮಾಡುವ ಪರಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅದು. ಇದೊಂದು ತಮಾಷೆಯೆ? ಇದು ಕೇವಲ ಇಂದ್ರಿಯ ತೃಪ್ತಿ ಮಾತ್ರವೇನು? ಇದು ದೇಹದ ಕೇವಲ ಮೃಗೀಯ ತೃಪ್ತಿ ಮಾತ್ರವೇ? ಇಲ್ಲ, ಸಾವಿರ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹಿಂದೂ ಸಾರುವನು.

ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾವನೆ ಬರುವುದು. ಆದರ್ಥಮಾತ್ರ ಪ್ರೇಮದ ಮೂರ್ತಿ, ಸಹಷ್ರಾಮೂರ್ತಿ, ಕ್ಷಮಾಮೂರ್ತಿ ಅವಳು. ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಜೇಗೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿರುವುದು. ಆಕೆ ನನ್ನ ಜನನಕ್ಕಾಗಿ ತಪಸ್ಸಿನಿಯಾದಳು. ನಾನು ಜನಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹಲವಾರು ಪರುಷಗಳಿಂದ ದೇಹವನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟಳು; ಆಹಾರ, ವಸನ, ಆರೋಚನೆ ಯೆಲ್ಲವನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟಳು. ಇದನ್ನೇಲ್ಲ ಆಕೆ ಮಾಡಿದಳು. ಆದಕಾರಣವೇ ಆಕೆ ಪೂಜಾಹರಣು. ಅನಂತರ ಬರುವುದಾವುದು? ತಾಯಿತನದೊಂದಿಗೆ ಸತೀತ್ವ ಬರುವುದು.

ನೀವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನರು ವೈಯಕ್ತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲವರು. ನನಗೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಇಚ್ಛೆ, ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ; ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿದವರನ್ನೇಲ್ಲಾ ನೂಕುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ಅದೇ ಇಚ್ಛೆ, ನನ್ನ ಸ್ವರ್ಯತ ತೃಪ್ತಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಮದುವೆ ಯಾಗುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆ? ನಾನು ಅವಳನ್ನು ತ್ವರಿತಿಸುತ್ತೇನೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ. ಈ ಹೆಂಗಸು ನನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವಳು. ಏಕೆ? ಆಕೆ ನನ್ನನ್ನು ತ್ವರಿತಿಸುವಳು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಲ್ಲ ನಾನು ಅವಳು ಇಬ್ಬರೇ ಇರುವುದು. ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವೆನು. ಅವಳು ನನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವಳು. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ

ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಜಾನ್ ಮತ್ತು ಜೀನಿ ಹೀಗೆ ಆದರೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ವಾಸಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದುದರಿಂದ ಅವರ ಮದುವೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮಹಾವಿಪತ್ತು ಬರಬಹುದು ಅಥವಾ ಸುಖ ಬರಬಹುದು; ಅವರ ಸಂತಾನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಕ್ಷಸರಾಗಬಹುದು, ಕಳ್ಳರು ಕೊಲೆ ವಾತಕಿಗಳು ದರ್ಶಣಗಾರರು ಅಥವಾ ಕುಡುಕರಾಗಬಹುದು.

ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ತಳಹದಿ ಯಾವುದು? ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆ. ನಾನು ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಿರುವುದು, ವರ್ಣಕ್ಕೇ ಬದುಕಿರುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾದುದರಿಂದ ವರ್ಣಾತೀತ. ಯಾರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಒಂದು ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೆಲ್ಲ ಅದರ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಕಳೆಯಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಭಾರತೀಯರದು ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿ; ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಗಂಡಸು ಯಾವ ಹೆಂಗಸನ್ನಾದರೂ, ಹೆಂಗಸು ಯಾವ ಗಂಡಸನ್ನಾದರೂ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಫ್ತಂತ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನಾಗುವುದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುವುದು. ನೀವು ಒಬ್ಬನ್ನು ಪ್ರತಿತಿಸುವಿರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ತಂದೆ ಹುಕ್ಕನಾಗಿರಬಹುದು, ಕ್ಷಯರೋಗ ಪೀಡಿತನಾಗಿರಬಹುದು. ಹೆಂಗಸು ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸನ್ನು ಪ್ರತಿತಿಸುವಳು. ಆ ಗಂಡಿನ ತಂದೆ ಭಯಂಕರ ಕುಡುಕಾಗಿರಬಹುದು. ಆಗ ಶಾಸ್ತ್ರ ಏನು ಹೇಳುವುದು? ಇಂತಹ ಮದುವೆ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧ ಎನ್ನುವುದು. ಕುಡುಕರ, ಕ್ಷಯರೋಗ ಪೀಡಿತರ, ಹುಕ್ಕರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳುವುದು. ಅಂಗಿಂಧಿಗೆ, ಗೂನು ಚೆನ್ನಾವರಿಗೆ, ಪೆದ್ದರಿಗೆ, ಉನ್ನತೆರಿಗೆ ಮದುವೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾರುವುದು.

ಆರೇಬಿಯಾ ದೇಶದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯನು ಬರುವನು. ಅವನಿಗೆ ಅರಬ್ಬೀ ದೇಶದ ಕಾನೂನಿದೆ. ಆರೇಬಿಯಾ ಮರಳುಕಾಡಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಲಾತ್ಮಾರವಾಗಿ ಹೇರುವನು. ಆಗ್ನೇಯರು ತಮ್ಮ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಜಾರಿಮಾಡಲು ಯಶ್ರಿಸುವರು. ಅವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗದ್ದಿರುವರು. ನಾಳೆ ಒಬ್ಬ ಒಂದು “ನನ್ನ ಸಹೋದರಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನು” ಎನ್ನುವನು. ನಾವು ಮಾಡುವೆನೇನು? “ಯಾರು ಒಂದೇ ಮನಸೆನದವರೋ ಅವರು ನೂರು ತಲೆಯ ಪರಿಯಂತರದಷ್ಟು ದೂರವಿದ್ದರೂ ಮದುವೆಯಾಗಕೂಡದು. ಇದು ನ್ಯಾಯವಿರುದ್ದ. ಇದರಿಂದ ಜನಾಂಗ ಕ್ಷೇತ್ರಿಸುವುದು, ದುರ್ಬಲವಾಗುವುದು” ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುವುದು. ಅದು ಅಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಆದಕಾರಣವೇ ಮದುವೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಸಹೋದರಿಗಾಗಲೇ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ವರ್ಣ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಮಗೆ ಮದುವೆ ಆಗಿರುವುದು. ಆದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಮಡುಗ ಹಡುಗಿಯರ ಒಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲದೆ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ, ಪ್ರತಿ ಮಟ್ಟವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಅವರು ಸಣ್ಣವರಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಮದುವೆಯಾಗುವುದು

ಬಚ್ಚೆಯದು ಎನ್ನುವುದು ಶಾಸ್ತ್ರ, ಅವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಚ್ಚೆಯುವವರೆವಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಹುಡುಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹುಡುಗನನ್ನು ತೀರಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಅನಿಷ್ಟ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ವರ್ಣ ‘ಇಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿ’ ಎನ್ನುವುದು. ನನ್ನ ಸಹೋದರಿಯು ಕುರೂಪಿ ಅಂಗಿಇನೆಯಾದರೂ ತೀರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವಳು ಕೊಡ. ನನ್ನ ಸೋದರನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೇ. ಇದರಂತೆಯೇ ಭಾಲ್ಯ ದಂಪತ್ತಿಗಳು ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ತೀರಿಸುವರು. ನೀವು “ಅವರು ಎಷ್ಟೋ ಆನಂದವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವರು. ಪುರುಷ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು, ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷನನ್ನು ತಾನಾಗಿ ತೀರಿಸುವಾಗ ಏಕುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸುಂದರ ಭಾವನಾತರಂಗಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಏಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅಣ್ಣಿತಂಗಿಯ ರಂತೆ ತೀರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ” ಎನ್ನಬಹುದು. ಹಿಂದೂ “ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿ; ಒಬ್ಬಳು ಹೆಂಗಸಿನ ಅಥವಾ ಗಂಡಸಿನ ಸುಂದರ ಪ್ರೇಮ ಭಾವನೆಗಾಗಿ, ನಾರಾರು ಜನರ ಮೇಲೆ ದುಃಖವನ್ನು ಹೇರಲು ನನಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ” ಎನ್ನುವನು.

ಅವರು ಮದುವೆಯಾಗುವರು. ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡನೋಂದಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಬರುವಳು. ಇದನ್ನೇ ಎರಡನೆಯ ಮದುವೆ ಎನ್ನುವರು. ಭಾಲ್ಯ ದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗುವ ಮದುವೆ ಮೊದಲನೆಯ ಮದುವೆ. ಹೆಣ್ಣಿ ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆಯುರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚೆಯುವಳು. ಅವರು ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಎರಡನೆಯ ಮದುವೆ ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಅನೆಂತರ ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡನ ತಾಯಿ ತಂದೆಯರೊಂದಿಗೆ ಇರುವಳು. ಅವಳು ತಾಯಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಮನೆಯ ರಾಣಿಯಂತೆ ತನ್ನ ಸಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವಳು.

ಈಗ ಭಾರತದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬರುವೆವೆ. ಮೇಲೆನ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯರು ಪುನಃ ಮದುವೆ ಆಗಲಾರರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿರುವೆನು. ಅವರು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೂ ಮದುವೆಯಾಗಲಾರರು. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯೇನೋ ನಿಜ. ಇದನ್ನು ವಿಧವೆಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಬ್ಬತ್ತಾರೆ ಎಂದಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಅವರು ಮದುವೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿನಿಯರಾಗಿರಬೇಕಾಗುವುದು. ಅವರು ಮೀನು ಮಾಂಸಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು, ಮದ್ದವನ್ನು ಕುಡಿಯಬಾರದು, ಬಿಳಿಯ ಬಕ್ಕೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಅಲಂಕಾರ ವಸ್ತ್ರವನ್ನೂ ಉಡಬಾರದು. ಇಂತಹ ನಿಯಮಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ನಾವೋಂದು ತಪಸ್ಸಿಗಳ ಜನಾಂಗ. ಯಾವಾಗಲೂ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಇಚ್ಛೆ, ಹೆಂಗಸು ಎಂದಿಗೂ ಮದ್ದಮಾಂಸಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೀಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹುಡುಗಿಯ ರಿಗೆ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿರಲ್ಲಿ, ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ತುಂಬಾ ಹೀನವೆಂದು ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರು ಭಾವಿಸುವರು. ಕೆಲವು ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಮಾಂಸವನ್ನು ಸೇವಿಸುವರು. ಆದರೆ ಹೆಂಗಸರು ಎಂದಿಗೂ ಸೇವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಮದುವೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ಗೂತ್ತಿದೆ.

ಅವರು ಉತ್ಸಂಪ ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮರಿಯ ಬಾರದು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಾಜದ ಹೆಂಗಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಂಡಸರ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತಲೆತಲಾಂತರಗಳಿಂದ ಹೆಂಗಸರು ಸುಖಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಯಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅವರು “ಉತ್ಸಂಪದಿಲ್ಲ, ನೇಯುವುದಿಲ್ಲ,” ಆದರೂ ಅವರಂತೆ ವೈಭವಯುತ ಸಾಲೋಮನ್ ಕೊಡ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.” ಪಾಪ, ಮಹಡುಗರು ನೋಣಗಳಿಂತ ಸಾಯುವರು. ಮಹಡುಗಿ ಚೆಕ್ಕಿನಂತೆ ಒಂಭತ್ತು ಜನ್ಮಗಳುಳ್ಳವರು ಎಂದು ಹಿಂದೂಗಳು ಹೇಳುವರು. ಜನಗಣಾತಿಯನ್ನು ಮೋಡಿದರೆ ಹುಡುಗರಿಗಿಂತ ಅವರು ಬೇಗ ಹೆಚ್ಚುವುದು ಕಾಣುವುದು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರೂ ಮಹಡುಗರಂತೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಂಡಸರ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹೆಂಗಸರು ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಯ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಿ. ಇದು ನನಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಮಾಕ್ಸಾಟ್‌ನ್‌ನ್ ಎಂಬ ಅಮರಿಕದ ಪರ್ಯಾಟನಕಾರನೇ ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ಬರೆಯುವನು: “ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಹಿಂದೂ ಆಚಾರ ವೈವಾರಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ದೂರಿದರೂ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಯಾವ ಹೆಂಗಸನ್ನೂ ನೇಗಿಲಿನೊಂದಿಗೆ ಆಗಲಿ, ಗಾಡಿಯೊಂದಿಗೆ ಆಗಲಿ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದನ್ನು ನಾನು ಮೋಡಿಲ್ಲ, ಇಂದಿಯಾ ದೇಶದ ಹೊಲಿದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೆಂಗಸು ಅಥವಾ ಮಹಡುಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಮೋಡಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಕಡೆಯೂ ರೈಲ್‌ಲೈನೆನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಂದುಬಣ್ಣಿದ ಅಥವಾ ಬತ್ತೆಲೆ ಗಂಡಸು ಹೊಲಿದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಗಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೆಂಗಸಾಗಲೀ ಮಹಡುಗಿಯಾಗಲೀ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಮೋಡಿಲ್ಲ, ಭರತಾಂಡದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹೆಂಗಸರೂ ಕೊಡ ಕಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅದೇ ವರ್ಗದ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಮೋಣಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಸುಖಜೀವಿಗಳನ್ನಿಬಹುದು. ಉಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನಂತೂ ಅವರು ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ.”

ಈಗ ನೋಡಿ, ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಂಗಸರ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಲ್ಲ, ನೀವು ಏನನ್ನು ಸ್ವಾಧಾವಿಕವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಿ? ಗಂಡಸರು ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಂಗಸು ಹೆಚ್ಚು ಮಹಡವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಮಹಡಯಾಗದ ವಿಧವೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದು. ಮೊದಲಿನ ಎರಡು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲ್ಲಿ ತೊಡಕು ಬರುವುದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಮಹಡಯಾಗದ ವಿಧವಾ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಗಂಡ ಸಿಕ್ಕದ ಮಹಡಗಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ! ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಇರುವುದು. ಹಿಂದೂವಿನ ದೃಷ್ಟಿ ಸಾಮಾಜಿಕ

ದೃಷ್ಟಿ: ಅವನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವನು: “ವಿಧವೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ”. ಏತಕೆ? “ಅವರಿಗೆ ಆಗಲೇ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿದೆ. ಶಾಂತರಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಉಳಿದ ನಿಭಾಗ ಮುದುಗಿಯರ ಗಿಡಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಮುದುವೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯಿದನ್ನು ಮಾಡಲಿ!” ಎನ್ನುವರು. ಒಮ್ಮೆ ಆಕ್ಷಾಫ್ರೋದ್ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಿ ರಾರು ಮಂದಿ ಹಂಗಸರು ಹತ್ತು ಗಂಟೆಯಾದ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಅಮೆರಿಕದ ಗಂಡಸು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ. “ಇವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಗಂಡ ದೊರಕು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ದೇವರೆ ಬಳ್ಳಿ” ಎಂದನು. ಹೀಗೆಯೇ ಹಿಂದೂ ತಮ್ಮ ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಹೇಳುವನು: “ನಿಮಗೆ ಆಗಲೇ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಈಗ ಇಂತಹ ವ್ಯೇಧವ್ಯ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ನಾವು ವ್ಯಾಘರಿಸುವುದು ಅದರೆ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದವರು ಕಾದು ಕುಳಿತಿರುವರು.”

ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಆಗ ಅವರ ನೇರವಿಗೆ ಬರುವುದು. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರುವುದು. ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ಮುದುವೆ ಎನ್ನುವುದು ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಆದರ್ಶವಲ್ಲ, ಅದು ದುರ್ಬಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಎನ್ನುವುದು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪಿಪಾಸೆಯುಳ್ಳ ಗಂಡಸರಾಗಲೇ, ಹಂಗಸರಾಗಲೇ ಮುದುವೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕೆ “ಆಗಲಿ, ದೇವರು ನನಗೆ ಒಂದು ಸದವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ಮುದುವೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ” ಎನ್ನುವಳು. ಎಲ್ಲರೂ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಡಲಾರರು. ಇದೇನೋ ನಿಜ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಅವರು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಉಳಿದವರು ಅವರಿಗಾಗಿ ದುಃಖಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ತೀರ್ಥಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಆದರ್ಶ.

ಅನಂತರ ಮಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯ. ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಮಗಳು. ಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವರ್ಣ ಸೇರಿ ಹಿಂದೂವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವಳು ಅದೇ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮುದುವೆಯಾಗಬೇಕು; ಅದೇ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅದೇ ಒಳಪಂಗಡದಲ್ಲಿ ವಾಪ, ತಂದೆ ಮಗಳಿಗೆ ಮುದುವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜಿಸಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಭಿಕಾರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಮುದುಗನ ತಂದೆ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ವರದಕ್ಕಿಂತೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮುದುಗಿಯ ತಂದೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವಳಿಗೆ ಗಂಡ ನಿನ್ನ ಸಂಪಾದಿಸಲು ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ಥಾಪನ್ನು ಮಾರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂ ಜೀವನದ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಶೋಂದರೆಯೆ ಮಗಳು. ಆಶ್ಚರ್ಯರ್ಥಿ ಹೀಗಾಯಿತು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಗಳಿಗೆ “ದುಹಿತಾ” ಎಂದು ಹಂಸರು. ಈ ಪದೋತ್ಸತ್ತಿ ಹೀಗಾಯಿತು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಗಳು ಹಸುವಿನ ಹಾಲನ್ನು ಕರೆಯುವ ವಾಡಿಕೆ ಇತ್ತು. ಇದರಿಂದ “ದೋಹ” ಹಾಲುಕರೆ ಎಂಬ ಪದ ಬಂದು “ದುಹಿತಾ” ಎಂದಾಗಿದೆ. ಮಗಳು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ, ಹಾಲು ಕರೆಯುವವಳು ಎಂದು. ಕಾಲಾನಂತರ ದುಹಿತಾ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದರು.

ಯಾರು ಮನೆಯ ಹಾಲನ್ನೆಲ್ಲ (ಬಶ್ವಯುವನ್ನೆಲ್ಲ) ಹೊರಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಾಳೋ ಅವಳು ಎಂದು! ಇದು ಎರಡನೆಯ ಅರ್ಥ.

ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹಲವು ಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ತಾಯಿಯದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸ್ಥಾನ. ಅನಂತರ ಹೆಚ್ಚಿ, ಅನಂತರ ಮಗಳು. ಇದು ಗಹನವಾದ ಜಟಿಲ ವರ್ಗೀಕರಣ, ಪರಸೀಯರು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಪ್ರರೂಪ ವಾಚಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳಿವೆ. ಅವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳೇ ಆಗಿವೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ. ಒಂದು ಅಶೀ ಗೌರವಯುತ ವಾದದು, ಇನ್ನೊಂದು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ್ದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕೆಂಪ್ಲೆ. “ನೀನು” ಎನ್ನಾಗು ದನ್ನ ಮತ್ತಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಳುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಪದವನ್ನು ನಮಗೆ ಸಮಾನರಾದವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಗಹನ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ನನ್ನ ಆಕ್ಷನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ “ನೀವು” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವಳು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ “ನೀನು” ಎಂದು ಸಂಚೋಧಿಸುವಳು. ಅವಳು ಬಾಯಿತೆಪ್ಪಿಯಾದರೂ ಮಾತನಾಡುವಾಗ “ನೀವು” ಎಂದು ಉಪಯೋಗಿಸಬೋಡು. ಅದೋಂದು ಶಾಪದಂತೆ. ನಮಗಿಂತ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಬಗೆಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದು ರೂಢಿ. ಇದರಂತೆಯೇ ನನ್ನ ಆಕ್ಷ, ಆಳು, ತಾಯಿ ತಂದೆಯವರನ್ನು ಕೊಗುವಾಗ “ನೀನು” ಎಂದು ಕರೆಯಬೋಡು. ನಾವು ನಮ್ಮ ತಂದೆತಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಕೊಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ದೇಶದ ಅಭ್ಯಾಸ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅತಿ ಗೌರವಸ್ಥರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಮಗ ತಾಯಿಯನ್ನು ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಕರೆದಾಗ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಇದು ನನಗೆ ರೂಢಿಯಾಯಿತು. ದೇಶಾಭಾರ ಇದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಎದುರಿಗೆ ಇರುವಾಗ ಎಂದಿಗೂ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಧಮ ಪ್ರರೂಪ ಬಹುವಚನದಿಂದಲೇ ಸಂಚೋಧಿಸುವುದು.

ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಪ್ರರೂಪರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪರಸ್ಪರ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಅನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಎದುರಿಗೆ ಇರುವಾಗ ಕಿರಿಯರು ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿಯೆಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾತ್ರ ಇರುವಾಗ ಅಥವಾ ಅವರಿಗಿಂತ ಕಿರಿಯರು ಇರುವಾಗ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ನನಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ತಂಗಿ, ಸೋದರಳಿಯ ಅಥವಾ ಸೋದರಸೋಸೆ ಇವರೆಡುರಿಗೆ ನನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿಯೆಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು; ನನ್ನ ಆಕ್ಷ ಅಥವಾ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿರುವಾಗ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಸಹೋದರಿಯರೆಡುರಿಗೆ ಅವರ ಗಂಡಂದಿರ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡಲೇಕೊಡು. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಇದು ನಾವೋಂದು ತಪ್ಪಿಗಳ ಜನಾಂಗ, ಸಮಾಜದ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಗಳೆಡುರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಆದರ್ಶವಿದೆ. ಮದುವೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಶುದ್ಧವಾದ, ಆಷ್ಟು

ಉತ್ತಮವಲ್ಲದ ವಿಷಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಆದಕಾರಣವೇ ತೀರ್ಥಿಯ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾತನಾಡಬಾಡು. ನಾನು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವರೆದುರಿಗೆ ಓದಬಾಡು. ಅವರಿರುವಾಗ ಪ್ರಸ್ತರವನ್ನು ಮುಚ್ಚುಕ್ಕೊನ್ನೇ.

ಇನ್ನುವುದು ಕುಡಿಯುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಅದೇ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಹಿರಿಯರ ಮುಂದೆ ನಾವು ಉಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರು ಗಂಡಸರ ಮುಂದೆ ಎಂದೂ ಉಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ಅಥವಾ ತಮಗಿಂತ ಕಿರಿಯವರ ಮುಂದೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಗಂಡನ ಮುಂದೆ ಅಗಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಂಡತಿ ಪ್ರಾಣ ಬೇಕಾದರೆ ಬಿಟ್ಟುಕ್ಕು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸಹೋದರಿ ಮತ್ತು ಸಹೋದರರು ಉಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅವಳ ಗಂಡ ಬಂದರೆ, ಅವಳು ಉಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಡುವಳು. ಪಾಪ ಗಂಡ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಆಚೆ ಓಡ ಬೇಕಾಗುವುದು!

ಇವು ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಅನ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರುವೆನು. ನಾನು ಎಂದೂ ಮದುವೆಯಾಗದವನಾದುದರಿಂದ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಣ ವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರೆ. ತಾಯಿ ಸಹೋದರಿ ಇವರ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇತರರ ಹೆಂಡತಿಯರನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಇವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವೆನು.

ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವಿದ್ಯೆ ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರರುಷರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರರುಷರು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರೋ ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯರೂ ಸುಸಂಸ್ಕೃತರು. ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರರುಷರು ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯರೂ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಧಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಗ್ರಾಮವಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಸೇರಿದುದು. ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಜಮೀನನ್ನೆಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ತಂಭನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವರು. ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಹಕ್ಕು ಎಂಬು ದಿಲ್ಲ, ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ವರಮಾನವು ಭೂ ಕಂದಾಯದಿಂದ ಬರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವನು. ನೆಲ ಕೆಂಡೊಕ್ಕಿಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇದು, ಹತ್ತು, ಇಪ್ಪತ್ತು, ನೊರು ಸಂಸಾರಗಳಿರಬಹುದು. ಅವರೇ ನೆಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಳುವರು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾದ ಕಂದಾಯ ತೆರುವರು, ವೈದ್ಯ, ಖಾಪಾಧ್ಯಾಯ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ನೇಮಿಸುವರು.

ಹಬ್ರಾಚ್ರೋ ಸ್ವೇಸ್ವರನ ಪ್ರಸ್ತರವನ್ನು ಓದಿದವರಿಗೆ, ಯೂರೋಪ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಮರ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನೆನೆಪಿನಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿತು. ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯವರು ನೇಮಿಸುವ ಖಾಪಾಧ್ಯಾಯನಿರುವನು. ಈ ಪ್ರಾಧಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಆರಂಭದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ನಮ್ಮ ರೀತಿ ಹಾಡ ಅತೀ ಸರಳ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹುಡುಗನು

ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಚಾಪೆಯನ್ನು, ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಓಲೆಗರಿಯನ್ನು ತರುವನು. ಮೊದಲು ಓಲೆಗರಿ, ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಗದದ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹುಡುಗರು ಚಾಪೆ ಹಾಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವರು. ಮಸಿಹುಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಂದು ಬರೆಯಲು ಮೊದಲು ಮಾಡುವರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಲೆಕ್ಕೆ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಭಾಷಾಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಇವನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾ ಭಾಷಾಸ್ಕರಣಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವರು.

ಒಟ್ಟು ವ್ಯಾದ್ಧ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ನನಗೆ ನೀತಿಯ ಒಂದು ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಹುಡುಗರಾಗಿದ್ದಾಗ ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿದ್ದೇ. ಅದರ ಒಂದು ಪಾಠ ನನಗಿನ್ನೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರುವುದು.

ಹಳ್ಳಿಯ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಒಟ್ಟು ತನ್ನ ಮನೆಯ ಹಿತವನ್ನು ತೋರೆಯಬೇಕು.

ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಹಿತವನ್ನು ತೋರೆಯಬೇಕು.

ಜನಾಂಗದ ಹಿತಕ್ಕೆ ತನ್ನ ದೇಶದ ಹಿತವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತೋರೆಯಬೇಕು.

ಪ್ರಪಂಚದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವಾಪನ್ನು ಶ್ರಜಿಸಬೇಕು.

ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಈ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಲವು ಶ್ಲೋಕಗಳಿವೆ. ನಾವು ಇವನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡುವೆವು, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ವಿದ್ಯಾ ಭಾಷಾ ಬೇರೆಯಾಗುವುದು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರೇ ಹೆಚ್ಚು ಹುಡುಗಿಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೋಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಅಪರೂಪ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಅಪವಾದಗಳಿವೆ.

ಈ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪ್ ದೇಶದ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕಾ ಭಾಷಾಸ್ಕರ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೌತ್ತಾಹವಿದೆ. ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪಡೆಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದವರೂ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಆದರ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನವಿತ್ತೋ ಆವರೇ ಗೆದ್ದರು. ಆಕ್ರಾಂತಿಕ, ಕೇಂಬ್ರಿಜ್‌ ಹಾರವರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಎಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಕೊಡ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ಸೋಜಿಗ. ಆದರೆ ಕಲ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಕೊಟ್ಟಿತು. ನಾನು ಪದವೀಧರನಾದ ವರ್ಷವೇ, ಹಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಅದನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೂ ಹುಡುಗರ ಪಾಠವೆ, ಅದೇ ದರ್ಜೆಯೆ. ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯಶಸ್ವನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು. ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾ ಭಾಷಾಸ್ಕರ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಆತಂಕವನ್ನು ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಯ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಪುರುಷ ರಂತೆ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಓದುತ್ತೇವೆ. ಅನಂತರ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಭಾಷಾಸ್ಕರ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಪರಕೀಯರ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಮತ್ತೇನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಲ್ಲಿರಿ? ಹೊರಗಿನಿಂದ ಒಂದು ಗೆದ್ದು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವುದು ನಮಗೆ ಒಳ್ಳಿಯ ದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಧನ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟ

ಕಲ್ಪತ್ರಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಪದವೀಧರನಾದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಆಗ ನನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇದು ಡಾಲರುಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ನೀವು ಇದನ್ನು ನಂಬು ಬಲ್ಲಿರಾ? ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹ್ಯ. ಅವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಿಸಿರುವ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳದ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಗುಮಾಸ್ತರ ಪದೆ, ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಇಷ್ಟೆ ಅವುಗಳ ಗುರಿ.

ಹೀಗಾಗಿ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಲಾಷ್ಟಿಸಿರುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ನೆನೆಚಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಗಾದೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಿ: “ಗಂಡುಜಾತಿಗೆ ಅನ್ನಯಿಸುವುದೇ ಹೆಣ್ಣಿಜಾತಿಗೂ ಅನ್ನಯಿಸುತ್ತದೆ.” ಹೊರಗಿನ ಹೆಂಗಸರು ಭಾರತದ ಮುಹಿಳೆಯರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಹಿಂದೂ ಪುರುಷರ ಕಷ್ಟದ ನೆನಪೇ ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲ ಕಂಬನಿ ಕರೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನೂ ಮುದುಕರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು. ನಾವು ಹುಟ್ಟು ವರ್ಯೋಜ್ವದ್ದರು. ಬಹುಶಃ ಗಂಡಸರೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬಹುದು!

ಭಾರತ ಜನಾಂಗದ ಆದರ್ಶ ಮುಕ್ತಿ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹುರುಳಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ದೃಶ್ಯ, ಕನಸು. ಈ ಒಂದು ಜನ್ಮ ಕಳೆದ ಕೋಟ್ಟಂತರ ಜನ್ಮಗಳಂತೆ ಇದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲ ಮಾಯೆ, ಭಾರಂತಿ, ಕೋಟಿಲೇ ಕೊಡುವ ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರಾಕೃತಿಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶವಿದು. ಇದೇ ಹಿಂದೂ ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ಜೀವನವನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುವುವು. ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿದೆ ಸುಖವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುವು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವವಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಹೊರಟುಬಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಾನಃ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಳುತ್ತಾ ಜೀವನ ಪೂರಂಭಿಸಿದರು, ಅಳುತ್ತಲೇ ಜೀವನವನ್ನು ತೋರಿಯುವರು. ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ಯೋವನಾಧಕ್ಯ ಶತ್ತಿಭಾರಂತಿಯಿಂದ, ತಾವು ಏನುಬೇಕಾದರೂ ಸಾಧಿಸುಬ್ಲೆವೆಂದು ಭಾವಿಸುವುವು. ನಾವೇ ಭೂಲೋಕದ ದೇವತೆಗಳು, ದೇವರ ಶ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರಾದವರು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವರು. ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇಲ್ಲಾ ಆಳುವಂತೆ, ಅವನ ನಿಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತಲೆಕೆಳಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ದೇವರು ಅವರಿಗೆ, ದರ್ಹಣೆಗೆ, ಕೊಳಗೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವನೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವರು. ಪಾಪ, ಇನ್ನೂ ಅವರು ಮತ್ತು! ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಗಳು ಮೇಲೆದ್ದವು. ಕರ್ಕಾಮನಗಳನ್ನು

ಅಪಹರಿಸುವ ಉಚ್ಚಾಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಏರಿದವು. ಈಗ ಮಾಯವಾದವು. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದವೋ, ಅವುಗಳ ಸುಳಿವೇ ಇಲ್ಲ, ಅವುಗಳ ಅವನತಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಬೀಭತ್ವಾಗಿರಬಹುದು.

ಕಮಲದ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಜಲಬಿಂದುವೊಂದು ಚಲಿಸಿ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ಬೀಳು ವಂತೆ ಮಾನವರ ಜೀವನ ನಾವು ನೋಡಿದೆದೆಯಲ್ಲಿ ನಾಶ. ಈಗ ದಟ್ಟಕಾನನವಿರುವ ಕಡೆ ಒಂದಾನೆಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬುಲ ನಗರಗಳನೇಳಣಂತೆ ಚಕ್ರವರ್ತೆವಿತ್ತು. ಇದೇ ಭಾರತೀಯ ಆಲೋಚನೆಯ ಧ್ವನಿ, ಪಲ್ಲವಿ. ನಿಮ್ಮ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾಂಗದ ನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೋಸ ರಕ್ತ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಇರುವಂತೆ ಒಂದು ಕಾಲವಿದೆ. ಇಂದು ಗ್ರೀಸ್ ಎಲ್ಲಿ? ರೋಮ್ ಎಲ್ಲಿ? ಬಲಾಧ್ಯ ಸ್ಪೃಹಿನ್ ಜನಾಂಗವೆಲ್ಲಿ? ಈ ಫಟನಾ ವಳಿಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಭರತವಿಂದ ಏನಾಗಿತ್ತು? ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹುಟ್ಟುವುವು, ಸಾಯು ವುವು, ಏಳುವುವು, ಬೀಳುವುವು. ಮಗುವಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಹಿಂದೂವಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತಡೆಗಟ್ಟಿಲಾರದ ಮೋಗಲ ಯೋಧನ ದಾಳಿಯ ನೆನೆಡಿದೆ. ಅದು “ಟಾಟ್‌ರ್” ಎಂಬ ಭಯಾನಕ ಪದವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಹಿಂದೂ, ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡಿರುವನು. ಈಗಿನ ಹುದುಗರಂತೆ ಅವನು ಜಂಭಕೊಚ್ಚೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುವು ದಿಲ್ಲಿ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನರೆ! ನಿಮಗೆ ತೋರಿದುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ. ಮಕ್ಕಳೇ, ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಹರಟೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ. ಹುದುಗರು ಹರಟುವ ಕಾಲ ಇದು. ನಾವು ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿತು ತಪ್ಪಿಗಿರುವುವು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಐಶ್ವರ್ಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಕ್ಷೇಪ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವಿರಿ. ಆಗಲಿ, ಇದು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ. ಮಕ್ಕಳ ಒಣಹರಟೆ, ಬಾಲ ಭಾಷೆ. ಇದೇ ಹಿಂದೂವಿನ ಮನೋಭಾವ.

ಜಗದೀಶರನನ್ನು ಶಿಖಜಾಲದಿಂದ ಪಡೆಯಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ದೇವಾಧಿದೇವನನ್ನು ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಡೆಯಲಾರೆವು. ಅನ್ಯರನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಅವನನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರೆವು. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆದಿರಹಸ್ಯವನ್ನು ಯಾರು ತಿಳಿದಿರುವರೋ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನಶ್ವರ ವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಯಾರ ಎದೆಗೆ ತಟ್ಟಿದೆಯೋ, ಅವರಿಗೆ ಭಗವಂತ ದೊರಕುವನು. ಇತರ ರಿಗೆ ಅಲ್ಲ, ಆನಾದಿಕಾಲದ ಅನುಭವದಿಂದ ಭರತವಿಂದ ಈ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿತಿರುವುದು. ಅವನೆಡೆಗೆ ತನ್ನ ಮೋಗವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿರುವುದು. ಎಷ್ಟೋ ತಪ್ಪಿಗಳನ್ನು ಆಕೆ ಮಾಡಿರುವಳು. ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ರಾತಿ ರಾತಿ ಕಸ ಕೆವಿದಿರುವುದು. ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಏನು? ಕಸವನ್ನು ಗುಡಿಸುವುದು, ನಗರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಲವಾಗಿಡುವುದೆಂದರೆ ಏನು? ಇದು ಕೇತನವನ್ನು ತುಂಬಬಿಲ್ಲದೆ? ಎಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಚಿಷಿತ ಸಂಸ್ಥಾಗಳಿವೆಯೋ ಅವೂ ನಾಶವಾಗುವುವು. ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಜೂಕಿನ ಸಂಸ್ಥಾಗಳು ಇದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿ ಆರನೆಯ ದಿನ ಒಡೆದುಹೋಗುವುವು. ಇಂತಹ ಅಲ್ಲ ಜನಾಂಗಗಳು ಎರಡು ಶತಮಾನಗಳಾದರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆತು ಬಾಳಲಾರವು. ನಿಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾದರೋ ಕಾಲದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ನಿಂತಿವೆ. ಹಿಂದೂ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವರು: “ಹೌದು, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋದ ಜನಾಂಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆವು. ಆಧುನಿಕ

೧೬೬ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ಲೋಗ

ಜನಾಂಗದ ಶಪಥಸ್ಯಾರಕ್ತು ಕಾದುಕುಳಿತಿರುವೆವು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಇಹಲೋಕ ವಲ್ಲ, ಪರಲೋಕ. ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶವಿದ್ದಂತೆ ನೀವು ಆಗುವಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶ ನಶಿರವಾದರೆ, ಈ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ನೀವೂ ಅದರಂತೆಯೇ ಆಗುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶ ಜಡ ವಸ್ತುವಾದರೆ, ನೀವೂ ಜಡವಾಗುವಿರಿ. ನೋಡಿ! ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶ ಆತ್ಮ, ಅದೊಂದೇ ಶಾಶ್ವತ, ಉಳಿದವು ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ, ಅದರಂತೆಯೇ ನಾವೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬಾಳುವೆವು.”

೧೨. ಮಾನಸಿಕ ಅಥವಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅಷ್ಟಿಭಾರ¹

ಸ್ವಾಮಿ ವಿರೇಖಾನಂದರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ಅವರು ಒಮ್ಮೆ ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಒಂದು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಆ ಚರ್ಚೆ ಮಾನಸಿಕ ಫಂಟನೆಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಸುಹುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಒಂದು ವಿಷಯ ವನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆದೇ ಮೊದಲನೇ ಸಲವಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ಈ ಕೆಕಂಡಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದರು;

ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವೆನು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆತ್ಮವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಹಿಮ್ಮಾದಿಯರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ತಪ್ಪಿ. ಇದು ಕ್ಯುಸ್ಟರಲೀರುವ ಒಂದು ಹಳೆಯ ದೋಷ. ಅವರು ಆ ದೋಷವನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತೋರುವುದು. ಇದು ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ಒಂದು ದೋಷ. ಅವರಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯ ರನ್ನ ಕಂಡರೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ದೋಷಾರೋಪಣ ಮಾಡುವರು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೇ ನಿಮಗೆ ಗೌತೀದೆ ನಾನು ಮಹಿಮ್ಮಾದಿಯನಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಆದರೂ ನನಗೆ ಮಹಿಮ್ಮಾದಿಯರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಮೊರಾನಿನಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಆತ್ಮವಿಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಒಂದು ಸುಜಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲು ಅದು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆತ್ಮವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು.

ನೀವು ಚರ್ಚೆಸುತ್ತಿರುವ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಾದರೋ ನನಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ವಿಷಯವಿದೆ. ಮೊದಲನೇಯದಾಗಿ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಫಂಟನೆಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದು. ಹೀಗೆ ಹೊರಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು? ಮೊದಲನೇಯದಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾತ್ರ ಮತ್ತು ಜ್ಞೀಯ ಎಂಬ ಎರಡೂ ಅವಶ್ಯಕ. ನಿಮಗೇ ಆತ್ಮಂತ ಪರಿಚಿತವಾಗಿರುವ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅವಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನಾದರೂ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ದಡನಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕರಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿತೋರಿಸಿ. ಅವನಿಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು? ಎನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗವನ್ನಾದರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲಾರ. ಇದೇ ನಿಮ್ಮ ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾರೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ತೋರುವುದು.

¹C.W. Vol. IV, P. 192

ಎಂದರೆ, ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಾಗೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತೇನೇ ನಾನು. ಅದು ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಲ್ಲವೂ ನಿಷ್ಟುಯೋಜನವಾದಂತೆ ಅಯಿತು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಾದುದನ್ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನ್ಮಾರಭ್ಯಂದಿಂದಲೇ ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ, ನಾವು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನು? ಇಂದ್ರೋಂದು ಓದುವುದು ಏತಕ್ಕೆ? ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈಗ ನಾವು ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಎಂದಾದರೆ ಅದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಲ್ಲದಂತೆ ತೋರುವುದು. ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಥ ಸರಿ ಇರಬೇಕು. ಅದಾವುದಂದರೆ, ಕೆಲವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಕೆಲವು ಸೂಲು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಕೊಡುವುದು. ಕೆಲವು ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಜಟಿಲ ವಾದ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಸುಲಭ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು ವಿಷಯಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಲು ಯತ್ತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆತ್ತಿರ ಬರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಮನೋಭಾಮಿಕೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ತರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಜಟಿಲವಾದ, ಕಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದಕ್ಕೂ ತರಬೇತಿ ಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಅತೀಂದಿರ್ಯ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿವರಣೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಂತೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಬೇಕಾದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಅವನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಕೂಡ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ತರಬೇತು ಇದೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬಹಳ ಅದ್ಭುತವಾದುದನ್ನು ಆಗಲಿ ಅರ್ಥವಾ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ವರದಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಆಗಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಸಮರ್ಥಸುವುದಕ್ಕೆ, ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಧರ್ಮಗಳು ಸ್ವಷ್ಟಿಂದ ಜನಿಸಿದವು ಎನ್ನುವಂತಹುದೆಲ್ಲ ದುಡುಕಿನ ವಿವರಣೆಗಳು. ಯಾರು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕರ್ಮವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರುವರೋ ಅವರು ಇಂತಹ ವಿವರಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಉಹಳಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವಂತೆ, ಧರ್ಮವು ಸ್ವಷ್ಟದ ಫಲ ಎಂದು ನಂಬಿವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಾವು ಬೇಕಾದರೆ ಅಳ್ಳಿಯವಾದಿಯ ಸಾಫಾದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದು. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಅದ್ಭುತವಾದ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ನಾವು ಇವುಗಳನ್ನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅವು ಪರೀಕ್ಷೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಕುರುಡ ಸೂರ್ಯನಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಸೂರ್ಯನಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಘಟನೆಗಳನ್ನಲ್ಲಾ ಹಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಪರೀಕ್ಷೆಸಿ ಸೋಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ನರಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ

ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಮಾನವ ವರ್ಗವು ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತರಬೇತನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಅದರ ದಾಖಿಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಕಟ ವಾಗಿವೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯಿಸಿರುವರು. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸತ್ಯವಂದು ತೋರುವಂತಹ ಸ್ತೀಪ್ಯರುಷರು ಈಗಲೂ ಇರುವರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕವಚವಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದು ಎಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಇಲ್ಲ? ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಫಂಟನೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ಜನಸಾಧಾರಣೆ ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಜ ಎನ್ನುವ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಉಳಿದವುಗಳೆಲ್ಲ ಬರಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲದ ಉಹಿ. ಅಳ್ಳಿಯತಾವಾದಿಯು ಯಾವುದನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲವೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಲು ಯಾವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವನೋ, ತಾನು ನಂಬುವ ವಿಜ್ಞಾನ ವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಲು ಅದೇ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಿ. ತತ್ವಾಂಶ ಆರ್ಥಿಕಷ್ಟ ಬುಡಸಹಿತ ಕಿರುಹೋಗುವುದು. ನಾವು ಮೂರಂಬಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಈಗ ಎಲ್ಲಿರುವೇ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರವ್ಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ರೀತಿಯೇ ಇದು. ನಾವು ಒಂದು ಕಡೆ ಅಳ್ಳಿಯತಾವಾದಿಗಳಾಗಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದುದನ್ನೆಲ್ಲ ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ನಾವು ನಮ್ಮೆ ಮಿತಿಗೆ ಅಳಿತರಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದು ಆಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೇ ಆದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹೋರಾಟ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಉಪನ್ಯಾಸಕನಿಗಿಂತ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಫಂಟನೆಗಳುಪ್ರೇತಗಳು ಶಬ್ದ ಮಾಡುವುದು, ಕೆಂಬಲನ್ನು ಬಡಿಯುವುದು, ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಾಟ. ಟೆಲಿಪತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಸೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೊನೆಯ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ದೂರದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಮೇಲಿನ ಮಟ್ಟದ ಅನುಭವ ಎಂದರು; ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಅನುಭವದ ಸೋವಾನ ಪಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ವಿವರಣೆ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ವಿವರಣೆಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಬಳಸುವ ಪದಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುಬಹುದು. ಸತ್ಯ ಮೇಲೆ ಈಗಿನ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ನಮಗೆ ಕಾಣುವ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ಆ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೂ ಏನೂ ನಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಅಸ್ತಿತ್ವದೊಡನೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮುಗಳಲ್ಲಿರ ದೇಹಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡ, ನಮ್ಮ ದೇಹದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಆತ್ಮಲಿಪಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಒಮುಪಾಲು ನಮ್ಮ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದು ಇದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಯಾರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಮಿದುಳಿನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೆ

ಇಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಮಿದುಳನ್ನು ಎಂದೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅದರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದು ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೂತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸ್ಥಾಲವಲ್ಲದುದರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲೇ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇತರ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವರೋ ಅದರಂತೆಯೇ ಇದನ್ನು ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೇ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾವು ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡತಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾವು ಭ್ರಮಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವೆವೆ. ಕೆಲವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ಸತ್ಯವೆಂದು ನಮಗೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುವೆವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಂತಹ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಅಣಿಮಾಡಿರುವೆವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.

೧೮. ಭರತಾಂಡ ಅಜ್ಞಾನ ಕೂಪದಲ್ಲಿದೆಯೇ? ¹

ಕೇಳಿಗೆ ಬರುವುದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅಮೇರಿಕಾದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸಾಧನಗಳ ದೆಟ್ರಾಯಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶ. ಇದು ಬಾಸ್ತ್ವ ಕೆವಿನಿಂಗ್‌ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪ್ರೋ ಸಂಪಾದಕರ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಉತ್ತರಾಂಗ ಇಸವಿಯ ಜನೇ ಎಟಿಲ್ ತಾರೀಖಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ದೆಟ್ರಾಯಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಅಭಿಭಾವಕವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಜನರು ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಿಕ್ಕಿರಿದಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿದ್ದ ತರ್ಕಸರಣಿ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಗಳ ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದರು. ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದ ಜನಸಮೂಹವ ವನ್ನು ಒಳಗೊಳಳಲು ಅಪೇರಾ ಹೌಸಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವರು. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ನೋಡಲು ಅಷ್ಟೇ ಸುಂದರವಾಗಿರುವರು. ದೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ವೃತ್ತಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ದೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಕೆವಿನಿಂಗ್ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕೀಯವು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ: ಈ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ನೀಡಿದ ಎಲ್ಲ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಿಗಂತಲೂ ಅವರು ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಅಪೇರಾ ಹೌಸಾನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಉತ್ತಮವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಬಹುಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಹಿಂದೂ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಶೈಷ್ವತೀಗೆ ಕಾರಣ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾವನೆಯ ಸ್ವಷ್ಟತೆ. ಅವರು ಕೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲೇ ಇರುವ ತೀವ್ರವಾದ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಅವರು ತಾವು ಬಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕೈಸ್ತರೆಂದೂ ಮತ್ತೊಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕೈಸ್ತರಲ್ಲವೆಂದೂ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ತಾವು ಆ ಪದದ ಉತ್ತಮಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. “ನನಗೆ ನಿಜವಾದ ಕೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿಗಳು ಬೇಕು. ಅಂತಹ ನೂರಾರು, ಸಾವಿರಾರು ಮಿಷನರಿಗಳು ಭರತಾಂಡಕ್ಕೆ ಬರಲಿ. ಕೈಸ್ತನ ಜೀವನವನ್ನು ನಮಗೆ ತನ್ನ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇದು ಓತಪ್ಪುತ್ವಾಗಳಿ. ಭರತಾಂಡದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಕಾದರೆ ಅವನನ್ನು ಸಾರಲಿ.” ಹೀಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳಿದಾಗ ಯಾರೂ ಅವರನ್ನು ಟೀಕೆಸಲಾರರು. ಅಂತಹ ಉಚ್ಚಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುವರು.

¹C.W. Vol. IV, P. 198

ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಷ್ಟೂಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣರಾಗಿರುವಾಗ, ಅವರು ಹೇಳುವ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕಾರಿ ಯಾರು ಗ್ರೀನೋಲ್ಯಾಂಡಿನ ಹಿಮಾವೃತ ಪರ್ವತಗಳ ಮತ್ತು ಭರತವಿಂದದ ತೀರ ಪ್ರದೇಶದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ತಾವು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆವು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರೂ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಶೀಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದನ್ನು ಜೋಧಿಸುವಾಗ, ಅವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿನಯಭಾವ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸುಧಾರಕರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾರವೇ ವಿನಯ. ಕೈಸ್ನೆ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ ಪುರುಷನ ಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಆದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿವೇಕಾನಂದ ರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ತಾವು ಇಂತಹ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಅಭಿಮಾನಪಡುವವರಿಗೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅವರ ನುಡಿಗಳು ಏಸುವಿನ ಈ ಮುಂದಿನ ನುಡಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ನಂಷಿಗೆ ತರುತ್ತವೆ: “ನಿಮ್ಮ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಹಿತ್ತಾಳಿ ಯಾವುದೂ ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಜೋಳಿಗೆಯೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಎರಡು ಅಂಗಿಗಳ ಅಥವಾ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳ ದಂಡಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲಸಗಾರನಿಗೆ ಉಂಟ ದೊರಕಿಯೇ ದೊರಕುತ್ತದೆ.” ವಿವೇಕಾನಂದರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಭಾರತೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದವರು, ಹೌರಸ್ಯರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಯಾವ ಬಗೆಯ ಜುಗುಪ್ರಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಇದನ್ನೇ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಪರ್ವತಕನ ದೃಷ್ಟಿ ಎನ್ನುವರು. ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೇ ದೃಷ್ಟಿ ಇರುವುದು.

ಮಿಷಣರಿಗಳು ಮರೆಯದೆ ಇರಬೇಕಾದ ಒಂದು ವಿಷಯವು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಯಾರು ಪೂರ್ವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಸ್ನೆ ಸ್ತರಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜಿಸುತ್ತಿರುವರೂ ಅವರು ತಾವು ಬೋಧಿಸಿದಂತೆ ಬದುಕುವುದನ್ನು ಕಲಿತು ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ವೃಭವವನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಕ್ಷೇಪಣಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸೋದರ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಭರತವಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ನೈತಿಕವಾದ ದೇಶ ಎಂದು ನಂಬುವರು. ಅದು ಈಗ ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇನ್ನೂ ಮಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇತ್ತಿಚೆಗೆ ಅವರು ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಉದ್ದೃತ ಭಾಗಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬರುವುವು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಿದರು. ಅವರ ದೇಶದ ಜನರು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಧ್ಯಾವನನ್ನು ಪಾಪವೆಂದು ಎಣಿಸುವರು, ನಿಃಸ್ವಾಧ್ಯಾವನನ್ನು ಪುಣ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನೇ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನೇ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಪಲ್ಲವಿ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಹುದು. “ಹಿಂದೂಗಳು ಒಂದು ಮನಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ಸ್ವಾಧ್ಯಾವನವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ಅವರು ದೇವರ ಪ್ರಾಜೇಗಾಗಿ ಮತ್ತು

ಅತಿಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವರು. ತಮಗಾಗಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವಾಧ್ಯ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವರು. ಉಂಟ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಯಾರಾದರೂ ಉಪವಾಸವಿರುವ ಅವರಿಚಿತ ಬಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುವರು. ಈ ಭಾವನೆಯು ಭರತವಿಂದದಲ್ಲಿಲ್ಲ, ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದು. ಯಾರಾದರೂ ಇಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಉಂಟಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಅವಕಾಶ ವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಯಾವ ಮನೆಯವರಾದರೂ ಅವನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು.

“ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಗೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ, ಒಬ್ಬನ ಕೆಬ್ಬು ಅನುವಂಶಿಕಾಗಿ ಬಂದದ್ದು. ಬಡಿಗೆ ಹುಟ್ಟು ಬಡಿಗಿಯಾಗಿರುವನು. ಅಕ್ಕಾಸಾಲಿಗೆ ಹುಟ್ಟು ಅಕ್ಕಾಸಾಲಿಗಾಗಿರುವನು. ಕೆಲಸಗಾರ ಹುಟ್ಟು ಕೆಲಸಗಾರನಾಗಿರುವನು. ಪುರೋಹಿತ ಹುಟ್ಟು ಪುರೋಹಿತನಾಗಿರುವನು.

“ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಎರಡು ದಾನಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚುವರು. ಅದೇ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿದಾನ. ಆದರೆ, ವಿದ್ಯಾದಾನ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಶೈಷ್ಟು. ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿದಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು. ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವುದು ಪಾಪ. ಯಾರು ಹೀಗೆ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಕ್ರಿಯಮಾಡುವರೂ ಅವರು ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆ. ಸಕಾರ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳಿಗೆ ದಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ನಾಗರಿಕರು ಎಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ಇದು ಉತ್ತಮ. “ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಇತರ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕತೆ ಎಂದರೆ ಎನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ “ನಾವಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ನಾಗರಿಕತೆ” ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬಂದಿತ್ತು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾರೆ ಎಂದು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ದೇಶ ಸಮುದ್ರಗಳನ್ನೇ ಗೆಲ್ಲಬಹುದು. ಪಂಚಭಾತಗಳನ್ನೇ ನಿಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೂ ಉತ್ತಮಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೂ ಯಾರು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಗೆದ್ದಿರುವನೋ ಅಂತಹವನ್ನು ಹೃದಯ ದಲ್ಲಿ ಶೈಷ್ಟುವಾದ ನಾಗರಿಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ ಇರಬಹುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇತರ ದೇಶಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಗೆಲ್ಲಬಹುದು ಪ್ರಯತ್ನ ಭರತವಿಂದದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಡಿಯಾಳು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಹೇಗೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವನು. ಅವನು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ. ಆದಕಾರಣವೇ ಜೀವನದ ದುರದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಅಮ್ಮೆ ತಾಳೈಯಿಂದ ಸಹಿಸಬಲ್ಲ ಸೌಮ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಅವನಿಗಿದೆ. ಇತರ ದೇಶಗಳ ಭರತವಿಂದ ಅಜ್ಞಾನ ಕೂಪದಲ್ಲಿದೆಯೇ? ಇಂಥಿ ಜನಗಳಿಗಿಂತ ಆಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೊವಿನಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಬುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ಇಂತಹ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯ ಅಮ್ಮತವು ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ದೇಶ ಮತ್ತು ಜನಾಂಗ ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿರುವುದು ಮತ್ತು ಅದು ಹತ್ತಿರದ ಮತ್ತು ದೂರದ ವಿಚಾರವಂತರನ್ನೇಲ್ಲ ಆಕರ್ಷಿಸು

ತ್ತಿರುವದು. ಹಾಗೆ ಬಂದ ವಿಚಾರವಂತರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹಗುರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು.

ಉಪನ್ಯಾಸದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷಣಾರರು, ಶೋತ್ರಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರುವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಏಕಾಂತವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವೆ ಎಂದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬಹಿರಂಗ ದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು “ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೌಸಳಗಳಿಗೆ ಎಸೆಯುವರೇ?” “ಜಗನ್ನಾಥ ರಥದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಆಶ್ವತ್ಥಾಪಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೇ?” “ಸತ್ತ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ವಿಧವೆಯನ್ನು ಜೀವಸಹಿತ ನುಡುವರೇ?”

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೋದಲನೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, ದೂರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶೀಯನು ಹೇಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್‌ರು ಅಂಜಕೊಂಡು ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವರು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಹಲವು ಕಟ್ಟುಕಬೇಗಳನ್ನು ಯೂರೋಪ್ ದೇಶದ ಜನ ಅಮೆರಿಕ ದೇಶೀಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ನಂಬಿರುವರೇ? ಅಮೆರಿಕ ದೇಶೀಯನು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಂತೆಯೇ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯೂ ಕೊಟ್ಟರು. ಮೋದಲನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಥಾಪನಾದುದು, ನಾವು ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಕೆಲವು ಜನರು ಸದಾಪನೆಯಿಂದಲೇ, ಆದರೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ, ಜನ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಣ್ಣಿಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೌಸಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹಾಸ್ಯವಾಗಿಯೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಕತ್ತಲೆಯ ದೇಶದ ನದಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೌಸಳಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಲು ಅದು ಮೃದುವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅವರು ಅವರು ಮೌಸಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿಯಲು ಸುಲಭವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಹಾಗೆ ಕೊಡುವುದು ಎಂದರು! ಜಗನ್ನಾಥ ರಥಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಜನರು ಸಾಯುವುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ, ಅವರು ಜಗನ್ನಾಥ ರಥವನ್ನು ಎಳೆಯುವ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸ್ತಿರಿರಬಹುದು ಎಂದರು. ಬಹುಶಃ ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಆಕ್ಷ್ಯಾಕಿಗಳನ್ನು ಉಪ್ಪೆಣ್ಣಿಸಿ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿರಬೇಕು. ಅನ್ಯದೇಶದ ಒಳೆಯ ಜನರು ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಕಂಪಿಸಿರಬಹುದು. ಜನರು ವಿಧವೆಯರನ್ನು ಸುಧುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿವೇಕಾನಂದರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವು ವಿಧವೆಯರು ಶಾರ್ವ ಶಿತ್ಯೆಗೆ ಬಿಡ್ಡಿದ್ದು ಸತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಸಂಶಯ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಶ್ವತ್ಥಾಪಕ್ಕೆಯನ್ನು ಅವರು ಮಹಾಪಾಪವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಕೆಲವು ವಿಧವೆಯರು ತಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಕೊನೆಯತನಕ ಅನುಸರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದಾಗ ಆವರಿಗೆ ಒಂದು ಪರಿಣ್ಯಾಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಉರಿಯುವ ಜ್ಞಾನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ಒಡ್ಡುವುದು. ಅದು ಉರಿದು ಹೋಗುವ ತನಕ ಕೈಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಬೆಂಕಿಗೆ ಬೀಳಲು ಯಾವ

ಅತಂಕವನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗಂಡ ಸತ್ತರೆ ಮೃತ್ಯುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅವನನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ಬಂದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಇರುವುದು. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದಿದೆ. ಇದು ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆದರೂ ಬಂದು ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಧರ್ಮಾಂಧತೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ. “ಇಲ್ಲಿ ಭರತವಿಂದ ದಲ್ಲಿ ಜನ ಎಂದಿಗೂ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸುಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾಟಗಾತಿಯರನ್ನೂ ಎಂದಿಗೂ ಜನರು ಸುಟ್ಟಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದರು.

ಅವರು ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಟುವಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕಾರಿಯ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಭಾವನೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯೂ ಮುಕ್ತನಾಗಲು ಹೋರಾಡುವುದೇ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ವರುಷ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾಡ ಹಿಂದು ಲೊವೆಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಯಾವುದನ್ನು ಮಿಸರ್‌ರ್‌ ಮುಜುಂದಾರ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನೋ ಅದನ್ನು ಸೋದರ ವಿವೇಕಾನಂದ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಯೇ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿದರು. ಹಿಂದೂ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥಾತ್ಮಕ ಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಾರ್ಥಾ ಆಗಂತುಕನು ಅತ್ಯಂತ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕರಳಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ. ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಜನರನ್ನು ಕೊನೆಯ ತನಕ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಕೆಲವು ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀರಸ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ದೀಘರ್ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ, ನೂರಾರು ಜನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಎದ್ದಾಗ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಎದ್ದು ಕೊನೆಗೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತಾಡುವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ನೂರಾರು ಜನ ಸದ್ಗುರುಗಳನ್ನು ಗದ್ದಲವಿಲ್ಲದೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊಲಂಬಿಯಾದ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಜನ ಬೀಂಜಿಗೆಯಿಂದ ಬಿಂಜಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದರಷ್ಟು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನೀರಸವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಕೊನೆಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಮಾಡುವ ಹದಿನ್ಯೇದು ನಿಮಿಷಗಳ ಉಪನ್ಯಾಸ ವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಶೈಷ್ವಾದುದನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಹಳೆಯ ನಿಯಮವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತು.

೧೮. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ¹

ಸ್ವಾನೋಫ್ರಾನ್ಸೊಸ್ಕೋನ್‌ನಗರದ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನವೆಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವರು ಎಂದು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಸಭಿಕರನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಿಂದ ಆಕರ್ಷಿಸಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಉಪನ್ಯಾಸವಾದ ಮೇಲೆ ಸಭಿಕರು ಕೇಳಿದ ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಅವರು ತೋರಿದ ಉತ್ತಾಹಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಉಪನ್ಯಾಸದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇವು: ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಇತಿಹಾಸದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಯಾವಾಗಲೂ ಪುರೋಹಿತರ ಕೈಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಪಾಂಡಿತ್ಯವೂ ಪುರೋಹಿತರಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪುರೋಹಿತರ ನಂತರ ಸಕಾರ ಬೇರೆಯವರ ಕೈಸೇರಿತು. ಆನಂತರ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಆಳಿಕೆ ಆರಂಭವಾಗುವುದು. ಆಗ ಸ್ವೇಂದ ಶಕ್ತಿಯ ಆಡಳಿತವೇ ಜಯಪ್ರದಾವಾಗುವುದು. ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಜವಾಗಿದೆ. ಹೊನೆಗೆ ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜನರು ಅವನತಿ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಮತ್ತೂ ಬಲಿಪ್ರಾವಾದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಅನಾಗರಿಕವಾದ ಜನಾಂಗಗಳು ಅವರನ್ನು ಆಕುತ್ತಾರೆ. ಅರನಾಗರಿಕ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಶಕ್ತಿ ಬಲಿಯಾಗುವುದು.

ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಜಗತ್ತಿನ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಭರತವಿಂದವನ್ನು ಜ್ಞಾನಭೂಮಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಇತರರನ್ನು ಗೆಲ್ಲುಪಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಹಿಂದಿನ ಹೊಗಿಲ್ಲ. ಈ ಜನ ಹೋರಾಟಗಾರರಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪಾಶಾತ್ಯ ದೇಶದವರಂತೆ ಆವರು ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳಲ್ಲ. ಮಾಂಸಾಹಾರ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಹೋರಾಟಗಾರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ರಕ್ತ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಶಾಂತರಾಗಿರಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿರಿ.

ಎಲ್ಲಿಜಬೆಟ್ಟಿನ ಕಾಲದ ಇಂಡಿಯ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಂಡುಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ ಆಗ ಅದು ನಿಮಗೆ (ಇರೋಪ್‌ರಿಗೆ) ಎಂತಹ ದುದಿನವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ನಾವು ತುಂಬಾ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದೇವು. ಅಂಗೊಲಾಸ್ವಾಕ್ಷನ್ ಜನಾಂಗ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಲೆಗೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆವರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾವ್ಯವಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಶೇಕ್ಕಾಗಿಯರ್ ಕೆವಿಯ ಸರಳರಗಳಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿವೆ! ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸವಿರುವುದೇ ಶೈಷ್ವವಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇದೇನು ಅಷ್ಟು ನಾಗರಿಕವಾದುದಲ್ಲ.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತಸಂಗೀತಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಬಹು ಹಿಂದೆಯೇ ಅಥವ್ ಕಾಲು ಸ್ವರಗಳು ಕೂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ

¹C.W. Vol. IV, P. 196

ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿದಿತ್ತು. ಈಗ ಏನಾದರೂ ಅದೆಲ್ಲ ಬರೀ ಅನುಕರಣೆ. ಈಗ ಭರತ ವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬದುಕಲು ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಡವೆ ಸಾಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ನಿಂತಿದೆ.

೧೦. ಮಹಾಭಾರತ¹

(೧೦೦ರ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧ರಂದು ಕ್ಯಾಲಿಫೋನಿಯಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ನಾನು ಇಂದಿನ ಸಂಜೆ ಮಾತಾಡಬೇಕೆಂದರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹಾಕಾವ್ಯವೆಂದರೆ ಮಹಾಭಾರತ. ದುಷ್ಪಿಂತ ಶಕುಂತಲೆಯರ ಮಗನಾದ ಭರತನ ವಂಶಜರ ಕಥೆ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಮಹಾ ಎಂದರೆ ದೊಡ್ಡದು, ಭಾರತ ಎಂದರೆ ಭರತ ವಂಶಜರು. ಅವನಿಂದಲೇ ಭಾರತ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇಂದಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಮಹಾಭಾರತ ಎಂದರೆ ಬೃಹತ್ ಭರತವಿಂಡ, ಅಥವಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಭರತ ವಂಶಜರ ಕಥೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕುರುದೇಶವೇ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ರಂಗ ಭೂಮಿ. ಕುರು ಮತ್ತು ಪಾಂಚಾಲಿಗೆ ಆದ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಮೇಲೆ ಈ ಕಥೆ ಬೇಕಿದೆ. ಕಥಾ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭೂಭಾಗ ಅಷ್ಟೇನೂ ವಿಸ್ತಾರವಾದುದಲ್ಲ, ಭರತವಿಂಡ ದಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವುದು ಈ ಕಾವ್ಯ. ಹೋಮರನ ಕಾವ್ಯ ಗ್ರೀಕರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿತೋ ಅದೇ ಪ್ರಭಾವವಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ. ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಥಾ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸೇರಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಲೋಕಗಳಿರುವ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥ ವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಕಥೆ, ದಂತಕಥೆ, ಪುರಾಣ, ತತ್ತ್ವ ಇತಿಹಾಸ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯ ಗಳೆಲ್ಲ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಅದೋಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಮಹಾಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಹಳೆಯ ಆದಿಕಥೆಯೋಂದು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಮಹಾಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ಕಥೆಯೇ ಇಂದಿಯಾ ದೇಶದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಕೌರವ ಪಾಂಡವರಂಬ ದಾಯಾದಿಗಳಿಗೆ ನಡೆದ ಯುದ್ಧ.

ಆಯ್ದರು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಂಗಡಗಳಾಗಿ ಭರತವಿಂಡಕ್ಕೆ ಬಂದರು; ಕ್ರಮೇಣ ಆವರು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರು. ಕೊನೆಗೆ ಆವರು ಭರತವಿಂಡದ ನಿರ್ವಿಹಾದ ಪ್ರಭುಗಳಾದರು. ಅನಂತರವೇ ದಾಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕಲಹ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಯಿತು. ಯಾರು ಭಗವದ್ವೀತೀಯನ್ನು ಓದಿರುವರೂ ಆವರಿಗೆ ಕಾದಲನುವಾಗಿ ಏರಡು ಸೇನಗಳು ನೆರೆದ ಕುರುಕ್ಕೇಶ್ವರ ಸಮರಾಂಗಾದ ವಿವರಣೆಯೋಂದಿಗೆ ಗೀತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧ.

ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮಕ್ಕಳಾದ ಇಬ್ಬರು ಸಹೋದರರಿದ್ದರು. ಹಿರಿಯನೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕಿರಿಯನೆ ಪಾಂಡು. ಹಿರಿಯನಾದ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಟ್ಟು ಕುರುಡ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಕಾನೂನಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾವ ಕುರುಡನೇ ಆಗಲಿ, ತೊದಲು ಮಾತನಾದುವವನು ಅಥವಾ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಹೀನಾಂಗನೇ ಆಗಲಿ ರಾಜನಾಗಲಾರ. ಅವನಿಗೆ ಜೀವನಾಂಶ ಮಾತ್ರ, ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಹಿರಿಯನಾದರೂ ರಾಜನಾಗಲ್ಲ, ಪಾಂಡು ರಾಜನಾದ.

¹C.W. VOL. IV, P. 78

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಿಗೆ ನೂರು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು; ಪಾಂಡುವಿಗೆ ಇದು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಪಾಂಡು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತೀರಿಹೋಗಲು, ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜನಾಗಿ ಪಾಂಡು ರಾಜನ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವರು ಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಸರಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರವ್ಯಾತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಯೋಧ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿನು. ರಾಜರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಹಲವು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರೋಣ ಅವರನ್ನು ಪರಿಣತ ರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು. ವಿದ್ಯೆ ಪೂರ್ವೇಸಿದ ಮೇಲೆ ಪಾಂಡುರಾಜನ ಹಿರಿಯಮಗನಾದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನನ್ನು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿರಿಸಿದನು. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಶೀಲಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಅವನ ಶಮ್ಮಂದಿರ ಪೌರುಷ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಗಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಸೂಯೆಯನ್ನು ಕೇರಳಿಸಿದ್ದುವು. ಅವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯನಾದ ದುರೋಧನನ ಪ್ರೇರೇವಣೆಯಂತೆ ವಾರಣಾವತದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮೇಳವನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗುವಂತೆ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ದುರೋಧನನ ಆಣತಿಯಂತೆ ಕಟ್ಟಲಪಟ್ಟಿದ್ದ ಅರಗು ಕಪ್ರಾರ ಮುಂತಾದ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಉರಿಯುವ ವಸ್ತು ಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಂಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಮಲ ತಮ್ಮನಾದ ಸಾಧು ವಿದುರನಿಗೆ ದುರೋಧನ ಮತ್ತು ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ದುಷ್ಪಲ್ಪೇರಣೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೇರಳಿದ್ದನು. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದೆ ಪಾಂಡವರು ತಜ್ಞಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಕೌರವರು ಮನೆ ಭಸ್ಯೇಭೂತವಾಗಿ ಹೋದುದನ್ನು ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದ ವಿಷ್ಣುಗಳೆಲ್ಲ ನಿವಾರಣೆಯಾಯಿತೆಂದು ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟರು. ಆಗ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಮಕ್ಕಳು ರಾಜರಾದರು. ಪಾಂಡವ ಸಹೋದರರು ತಾಯಿಯಾದ ಕುಂತಿ ಸಮೇತ ಕಾಡಿಗೆ ಓದಿಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಟಗಳಂತೆ ವೇಷ ಮರಸಿಕೊಂಡು ಭೃತ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಯಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಗೊಂಡಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಯಿತು. ಎಷ್ಟೋ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವರ ಧೈಯ ಪೌರುಷ ಪರಾಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಅಪಾಯಗಳಿಂದಲೂ ಪಾರಾಗಿ ಒಂದರು. ಹೀಗೆ ಕಾಲಕ್ಷೇಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪಕ್ಕದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಕುಮಾರಿಗೆ ಸ್ವಯಂವರ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿಕೇಳಿತು.

ನಾನು ಕಳೆದ ರಾತ್ರಿ ಪುರಾತನ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಭಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮದುವೆಯಾಗುವ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೂ ಇದೇ ಸ್ವಯಂವರ; ಎಂದರೆ ರಾಜಕುಮಾರಿ ತಾನೇ ವರನನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಅನೇಕ ಜನ ರಾಜಕುಮಾರರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರು ನೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಿಂದ ರಾಜಕುಮಾರಿ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ವರನನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ಹೊಗಳುಭಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಮಾಗಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾರ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇವರಿಂದ ವರಿಸಲು ನೆರೆದ, ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿ

ಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರಾಜಕುಮಾರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಮಾಗಧಿಗಳು ಹೊಗಳುವರು. ಅವನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಪ್ರತಾಪಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣೆಸು ವರು. ರಾಜಕುಮಾರಿ ಯಾರನ್ನು ತನ್ನ ವರನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವಳೋ ಅವನ ಕೊರಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಯಂವರದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅನಂತರ ಲಗ್ಗು ನಿಶ್ಚಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪಾಂಚಾಲ ರಾಜನಾದ ದುಪದ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾಗಿದ್ದ. ಅವನ ಮಗಳು ದೈವದಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಶಲತೆಗೆ ಹೆಸರಾಂತವಳು. ಒಬ್ಬ ಶೂರನನ್ನು ಪಡಿಯಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಳಾಗಿದ್ದಳು.

ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಶಸ್ತಾಸ್ತಗಳ ಪ್ರಾಧಿಮೆ ಮತ್ತು ಇತರ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಸ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತ್ತು ವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಮೇಲೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವ ಚಕ್ರ, ಆ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಂಧ್ರವಿತ್ತು. ಕೆಳಗೆ ನೇಲದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಟ್ಟರು. ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ನೋಡಿ ಮೇಲಿರುವ ಚಕ್ರದ ಮೂಲಕ ಮೀನಿನ ಕಣ್ಣನ್ನು ಭೇದಿಸಬೇಕು. ಯಾರು ಇದರಲ್ಲಿ ಜಯತೀಲರಾಗುವರೋ ಅವರನ್ನು ರಾಜಕುಮಾರಿ ಮದುವೆಯಾಗುವಳು. ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಭರತವಿಂಡದ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಿಂದ ರಾಜರು ರಾಜಕುಮಾರರು ನೇರೆದರು. ಒಬ್ಬರಾದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಭೇದಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ನಿರಾಶರಾಗಿ ಹೋದರು.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಣಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲನೇ ಯದು ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರೋಹಿತ, ಎರಡನೆಯದು ರಾಜರು, ಯೋಧರನ್ನು ಇಗೊಂಡ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು, ಮೂರನೆಯವರೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಾದ ವೈಶ್ಯರು. ಕೊನೆಯವರೆ ಉಳಿಗದವರಾದ ಶೋದ್ರರು. ರಾಜಕುಮಾರಿ ಎರಡನೆ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು.

ನೇರೆದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಮತ್ತು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಭೇದಿಸದೆ ಹೋದಾಗ ದುಪದನ ಮಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು “ಕಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಸೋತರು, ಇತರ ವರ್ಗದವರು ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಲಿ, ಶೋದ್ರನಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಯಾರು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಭೇದಿಸುವರೂ ಅವರನ್ನು ದೈವದಿ ವರಿಸುವಳು” ಎಂದನು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಪಾಂಡವ ಸಹೋದರರು ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದರು. ಮೂರನೆಯವನಾದ ಅಜುರನನು ಧನುರ್ವಿದ್ಯೇಗೆ ಹೆಸರಾಂತವನು. ಅವನು ಎದ್ದು ಮುಂದೆ ಬಂದ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಶಾಂತಪ್ರಿಯರು, ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂಜುಕುಳಿಗಳು. ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕ್ಷತ್ರಿಯನ್ನು ಧರಿಸಬಾರದು. ಅಪಾಯಕರವಾದ ಯಾವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಜೀವನವು ಧ್ಯಾನ, ಅಧ್ಯಯನ ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಸಂಯಮಪೂರಿತವಾದುದು. ಅವರು ಎಂತಹ ಸಮಾಧಾನಚಿತ್ತರು ಮತ್ತು

ಶಾಂತಿಪ್ರಯರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಉಹಿಸಬಹುದು. ಅರ್ಜುನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದಾಗ ಅವರು ತಾವೆಲ್ಲಾ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಕೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರು. ಆದಕಾರಣ ಅವರೆಲ್ಲ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಸುಮೃನೆ ಕುಳಿತು ಕುಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅರ್ಜುನ ಯೋಧನಾದುದರಿಂದ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಹೊಂಡು ಲೀಲಾಚಾಲವಾಗಿ ಹೆದೆಯೇರಿಸಿ ಚಕ್ರದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಭೇದಿಸಿದನು.

ಅನಂತರ ದೊಡ್ಡ ಸಂಭೂತವಾಯಿತು. ರಾಜಕುಮಾರಿ ದೈವದಿ ಸುಂದರವಾದ ವೃಷ್ಣಮಾಲೆಯನ್ನು ಅರ್ಜುನನ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿದಳು. ಆದರೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಇದನ್ನು ಸಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟ್ವಾಂದು ಜನ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ನೇರೆದ್ದರೂ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ದೈವದಿ ಅವರಾರಿಗೂ ದಕ್ಕದೆ ಒಬ್ಬ ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನ. ಆದಕಾರಣ ಅರ್ಜುನನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಬಲಾತ್ಮಾರದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಶ್ವಿ ಸಿದರು. ಪಾಂಡವರು ಕ್ಷತ್ರಿಯರೊಡನೆ ಭೀಷಣವಾಗಿ ಕಾದಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೂ ಸೋಲದೆ ಜಯಶಾಲಿಗಳಾಗಿ ದೈವದಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ಪಂಚಪಾಂಡವರು ಶುಂತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಭಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾದ ಇವರು ಭಿಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಸಿಕ್ಕಿದುದನ್ನು ಮನೆಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾಯಿ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಳು. ತಾಯಿ ಇದ್ದ ಗುಡಿಸಿಲಿಗೆ ದೈವದಿ ಸಮೇತ ಪಾಂಡವರು ಬಂದರು. ಅವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಾಯಿಗೆ “ಅಮ್ಮ, ಇವತ್ತು ಒಂದು ವಿಚಿಕ್ರವಾದ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವೆಂೱ” ಎಂದು ಕೊಗಿಕೊಂಡರು. ತಾಯಿ “ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ” ಎಂದಳು. ಕುಂತಿ ನೋಡಿದಾಗ ದೈವದಿ ಆ ಭಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದ್ದಳು. “ಅಯ್ಯಾ! ನಾನೇನೆಂದೆ; ಇದೊಂದು ಮಡುಗಿ!” ಎಂದಳು. ಆದರೆ ಮಾಡುವುದೇನು? ಆಗಲೇ ತಾಯಿ ಮಾತನಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸನ್ಯಾಸಿಸಲೇಬೇಕು. ತಾಯಿಯ ಮಾತು ಸುಳಾಗಕೊಡು. ಹಾಗೆ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ದೈವದಿ ಪಂಚಪಾಂಡವರಿಗೆಲ್ಲ ಸತಿಯಾದಳು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೂ ಆದು ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಂತಗಳಿವೆ. ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಜಿಹಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ವಿಚಿಕ್ರವಾದ ಆಚಾರವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಕಾಲಿ ಐದುಜನ ಸಹೋದರರು ಒಬ್ಬಳೇ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಹೇಳುವನು. ಅವನು ಹೀಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಲೇತ್ತಿಸುವನು: ಇದು ತಾಯೂಳ್ಳಿ, ಅವಳೇ ಈ ಪವಿತ್ರ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಸಮೃದ್ಧಿಕೊಟ್ಟಳು ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಮುಪತ್ತಿತ್ವ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಒಂದು ಮನಸ್ಯ ಸಹೋದರರೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಸಂಗ ವಳೆಯ ಒಮುಪತ್ತಿತ್ವದ ಹಂತವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಪ್ಲುಹೊತೆಗೆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯ ಅಣ್ಣಿನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. “ಈ ಜನ ಯಾರು? ನನ್ನ ತಂಗಿ ಮದುವೆಯಾಗುವ ಈತ ಯಾರು? ಅವರಲ್ಲಿ ರಥ, ಖದುರೆ ಎನ್ನೋ ಇಲ್ಲ, ಪಾದಚಾರಿಗಳಾಗಿರುವರು!” ಎಂದು ತರ್ಕಿಸಬೊಡಗಿದ. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಿಂದ ಅವರ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೋಗಿ ರಾತ್ರಿ, ಅವರ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಎಂದು ತನ್ನ ಸಂದೇಹವನ್ನು ದೂರವಾಡಿಕೊಂಡನು. ಅನಂತರ ದ್ಯುಪದ ರಾಜನಿಗೆ ಅವರಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

ಮೇದಲು ಅವರ ಮದುವೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ತಂದೊಡಿದರೂ ವ್ಯಾಸರೂ ಈ ರಾಜಕುಮಾರಿಗೆ ಇಂತಹ ಮದುವೆಯಾಗಲು ಯಾವ ಬಾಧಕವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ದ್ಯುಪದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಯಿತು. ರಾಜಕುಮಾರಿ ಪಂಚಪಾಂಡವರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದಳು.

ಅನಂತರ ಪಾಂಡವರು ನಿಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಸುಖಿವಾಗಿ ಬಾಳತೊಡಗಿದರು. ದಿನಕಳೆ ದಂತೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗುತ್ತ ಬಂದರು. ದುಯೋಗಿಧನ ಮತ್ತು ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಪಾಂಡವರನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿದರೂ, ಹಿರಿಯರು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿ ಪಾಂಡವರೊಡನೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊ ಎಂದರು. ಅವರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿದನು. ಜನರೆಲ್ಲ ಪಾಂಡವರ ಬರವನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು. ಪಂಚ ಪಾಂಡವರು ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ ಎಂಬ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು. ಜನರೆಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಅವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯವ ನಾದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೆಂದು ಒಷ್ಟಕೊಂಡು, ಯಾಗಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯ ವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಯಿತು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅವರ ನಂಟನಾಗಿದ್ದನು. ಈಗ ಅವರ ಸ್ವೇಷಿತ ನಾಗಿ ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ರಾಜಸೂಯಿಯಾಗಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಇತ್ತನು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೇರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷ್ಣುವಿತ್ತು. ಜರಾಸಂಧನೆಂಬ ರಾಜನು ನೂರುಜನ ರಾಜರನ್ನು ದೇವಿಗೆ ಬಲಿ ಹೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಆಡಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಭತ್ತಾರು ರಾಜರನ್ನು ಸೇರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟದ್ದನು. ಅವನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವಂತೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬೋಧಿಸಿದನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭೀಮ ಅಜುವನರು ಜರಾಸಂಧನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕರೆದರು. ಅವನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಷ್ಟಕೊಂಡನು. ಭೀಮ ಅವನೊಡನೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ದಿನ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಅವನು ಸೇರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟ ರಾಜರನ್ನೇಲ್ಲಾ ಬಿಡಿಸಿದನು.

ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸಹೋದರರು ಅನಂತರ ಸೇನಾ ಸಮೇತ ಜ್ಯೇಶ್ವರ್ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೂರ ಬಿರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಬಂದೊಂದು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆಯಾ ರಾಜರನ್ನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಆಡಳಿತದ ಅಡಿಗೆ ತಂದರು. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದಾಗ ಮಹಾಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಶೇಖರಿಸಿದ ನಿಧಿರಾಶಿಯನ್ನೇಲ್ಲಾ ಅಣ್ಣನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು.

ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ರಾಜಕುಮಾರರ ಜೊತೆಗೆ ಪಾಂಡವರು ಯಾರನ್ನು ಗೆದ್ದರೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ರಾಜಸೂಯಯಾಗಕೆ ಬಂದು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ಕಪ್ಪ ಕಾಣುಕೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಸಿದರು. ದೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೂ ಕಾಡ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಬಂದು ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಆಮಂತ್ರಣ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಯಾಗದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಬಿರುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವನ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಇದೇ ಮುಂದಿನ ಕಲಹಕ್ಕೆ ಬೀಜ ನೆಟ್ಟಂತಾಯಿತು. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಮೇಲೆ ಅಸೂಯೆ ಪಡುತ್ತ ದುಯೋಧನ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು. ಅವರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಅಧಿಕಾರ, ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಇವನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಹೋದ. ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಅರಿತು ಯುತ್ತಿಯಿಂದ ಅವರ ಪತನಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒಂತಿಸತೋಡಿಗಿದನು. ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ರಾಜನಿಗೆ ಪಗಡೆಯಾಟದ ಮೇಲೆ ಆಸಕ್ತಿ. ದುಯೋಧನನ ಕುಯುತ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ, ಚಮತ್ವಾರವಾಗಿ ಪಗಡೆಯಾಟವಾಡಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನನ್ನು ವಿಷಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಟಕ್ಕೆ ಕರೆದನು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯರನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಹೋರಾಡಲು ಕರೆದರೆ ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ತನ್ನ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ಬರದಂತೆ ಹೋರಾಡಲು ಅನುವಾಗಬೇಕು. ಪಗಡೆಯಾಟಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಕರೆದರೆ ತನ್ನ ಗೌರವ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಡಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಅಗ್ರಾರವ. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಎಲ್ಲಾ ಶೈಷ್ವ ಗುಣಗಳಿಗೂ ತೋರುಮನೆಯಾಗಿದ್ದನು. ಇಂತಹ ರಾಜಿಯಾಗಿ ಕಳಂಡ ಆಟವನ್ನು ಆಡಲು ಒಟ್ಟಿಕೆಂಳುತ್ತೇ ಬೇಕಾಯಿತು. ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಕಡೆಯವರ ಕಪಟದಿಂದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಸೋಲುತ್ತಾ ಬಂದ. ಸೋಲಿನಿಂದ ಉಸ್ತ್ರನಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಣ ಒಡ್ಡಿ ಆಡುತ್ತಾ ಹೋದ. ಕೊನೆಗೆ ಸರ್ವಸ್ವಪನ್ನೂ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಸೋತೆ. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಪಣ ಒಡ್ಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸಹೋದರರು, ತಾನು, ಕೊನೆಗೆ ಸುಂದರಾಂಗನೆ ದೈವದಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸೋತು. ಈಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೌರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಬೇಕು. ಕೌರವರು ಪಾಂಡವರನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿದರು. ದೈವದಿಯನ್ನು ಅತಿ ನೀಚವಾಗಿ ಕಂಡರು. ಕೊನೆಗೆ ದೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಮಧ್ಯೆ ಬಂದು ಪಾಂಡವರು ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಉಲಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದನು. ಆದರೆ ದುಯೋಧನನಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಅಪಾಯದ ಸುಳಿವು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪಗಡೆ ಆಟ ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡೆಂದು ತಂದೆಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಬಲತ್ವಾರದಿಂದ ಪಡೆದನು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೋತವರು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ವನವಾಸ, ಬಂದು ವರುಷ ಅಜ್ಞಾತವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರೆ ಪುನಃ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ವನವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಮಾತ್ರ, ಅವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ದೊರಕುವುದು ಎಂದನು. ಈ ಕೊನೆಯ ಆಟದಲ್ಲಿಯೂ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಸೋತು ತನ್ನ ಸಹೋದರರು ಮತ್ತು ದೈವದಿಯೊಡನೆ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ಅವರು ಗಿರಿ ವನಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದರು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಸಾಹಸ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಅನೇಕ ವೇಳೆ ದೂರದೂರದ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಯಾತ್ರೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಭಾಗದ ಕಥೆ ಬಹಳ ರಸಭರಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟೋ ಫಟನೆಗಳು, ಕಥೆ ಉಪ ಕಥೆಗಳು ಇವೆ. ಪುರಾತನ ಭರತವಿಂಡದ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಲವು ಭವ್ಯ ಕಥೆಗಳಿವೆ. ಅವರು ವನವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಖಿಂಜಿಗಳು ಬಂದು ವನವಾಸದ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹಗುರ ಮಾಡಲು ಚೋಧಪ್ರದಾರಾದ ಹಲವು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಶ್ವಪತಿಯೆಂಬ ರಾಜನಿದ್ದ. ಅವನಿಗೂಬ್ಬಳು ಮಗಳಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವಳು ಮತ್ತು ಅತಿ ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಸಾಮಿತಿ, ಎಂದು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿರು. ಸಾಮಿತಿ, ಎಂಬುದು ಹಿಂದೂಗಳ ಬಂದು ಪವಿತ್ರ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಸಾಮಿತಿ, ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸುಳಾದಾಗ ತಂದೆಯು ಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನೀನೇ ಒಟ್ಟಿಗೆ ವರನನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿನ್ನು. ನೋಡಿ, ಪುರಾತನ ಕಾಲದ ಭಾರತದ ರಾಜಕುಮಾರಿಯರು ಬಹಳ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಶಿಯರು, ಅವರು ತಾವೇ ಅರಸು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗಂಡನಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಾಮಿತಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಜಿನ್ನದ ರಥವೇರಿ ದೂರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವಳ ತಂದೆ ನೇಮಿಸಿದ ಸೇವಕರು ಮತ್ತು ವೃದ್ಧ ಉಳಿಗದವರೊಡನೆ ಹೊರಟಳು. ಎಷ್ಟೋ ರಾಜಧಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ತಂಗಿ, ಎಷ್ಟೋ ರಾಜಕುಮಾರರನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಆದರೆ ಯಾರೂ ಸಾಮಿತಿಯ ಒಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಅಹರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಅವರೊಂದು ಪರಿಶಾಲೆಗೆ ಬಂದರು. ಅದು ಕೇವಲ ಮೃಗಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀನಲಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಬಾರ ದಾಗಿತ್ತು. ಮೃಗಗಳಿಗೆ ಮನುಷ್ಯರ ಭಯವಿರಲಿಲ್ಲ, ಸರೋವರದಲ್ಲಿರುವ ಮೀನುಗಳು ಕೂಡ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಕೈಯಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಸಾವಿರಾರು ಪರಿಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಏನನ್ನೂ ಕೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಖಿಂಜಿಗಳು ಮತ್ತು ವೃದ್ಧರು, ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಂಕೆಗಳೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ತಪ್ಪಿತಸರಿಗೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಪಾಯಪೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜನರು, ಜೀವನವು ಜಿಗುಪ್ರಯಾದರೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಖಿಂಜಿಗಳೊಡನೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಕೊನೆಗಾಲ ವನ್ನು ಕೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ದ್ಯುಮತ್ತೇನನೆಂಬ ರಾಜನಿದ್ದ. ಅವನು ವೈರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸೋತು, ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ವೃದ್ಧನಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಕಳೆದುಕೊಂಡ. ಈ ವೃದ್ಧನಾದ ದರಿದ್ರ, ಅಂಧದೊರೆ ತನ್ನ ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದು ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದನು. ಆ ಮಗನ ಹೆಸರು ಸತ್ಯವಾನ್.

ಹಲವು ಆರಸರ ಆಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಸಾಮಿತಿ, ಈ ಪರಿಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಳು. ಎಂತಹ ದೊಡ್ಡ ರಾಜನಾಗಲಿ ಪರಿಶಾಲೆಯ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಖಿಂಜಿಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರದೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಖಿಂಜಿಗಳನ್ನು ಆಷ್ಟು

ಪೂಜ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಭರತವಿಂಡದ ಸಾರ್ವಭೂಮನು ಕೂಡ ತನ್ನ ಮೂಲ ಪುರುಷರು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡಮೂಲ ತಿಂದು ನಾರುಡುಗೆ ಉಟ್ಟಿ ಮುಷಿ ಎಂದು ಅರಿಯಲು ಸಂಶೋಷಣಪಡುವನು. ನಾವೆಲ್ಲ ಮುಷಿಪುತ್ರರು. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಗೌರವ ಇದು. ರಾಜರು ಪರಿಶಾಲಾಲೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಷಿಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರುವುದು ಬಂದು ಭಾಗ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದರೆ ಇಂದ್ರ ಸ್ವಾಲ್ಪ ದೂರ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು. ರಥ ಪದಾತಿಗಳೊಡನೆ ಬಂದರೆ ಕಾಡಿನ ಹೊರಗೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನಂತರ ಆಶ್ರಮ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕು.

ಸಾಮಿತಿ ಪರಿಶಾಲಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಮುಷಿಯ ಮಗ ಸತ್ಯವಾನನನ್ನು ಕಂಡಳು. ಅವನು ಅವಳ ಹೃದಯವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಒಲಿಸಿಕೊಂಡನು. ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ತಾನಗಳೇ, ಅರಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅರಸು ಮತ್ತೊಂದು ಪಾರಾಗಿ ಬಂದವಳ ಹೃದಯವನ್ನು ದ್ಯುಮತ್ತೇನನ ಪರಿಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸತ್ಯವಾನ್ ಗೆದ್ದನು.

ಸಾಮಿತಿ ತಂದೆಯ ಮನಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ತಂದೆ “ಮಗು ಸಾಮಿತಿ ಮಾತಾದು, ನೀನು ಮದುವೆಯಾಗಬಲ್ಲ, ಯಾರನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿದೆಯಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಸಾಮಿತಿ ಮೆಲುಧ್ವಿನಿಯಲ್ಲಿ ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ “ಹೌದು ಅಪ್ಪ” ಎಂದಳು. ತಂದೆ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಹೆಸರೇನು ಎಂದನು. “ಅವನು ರಾಜಕುಮಾರನಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡ ದ್ಯುಮತ್ತೇನನ ಮಗ. ರಾಜ್ಯವಿಲ್ಲದ ರಾಜಕುಮಾರ, ಆಶ್ರಮವಾಸಿ ಅವನು, ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಂತೆ ಇರುವನು. ಬಂದು ಪರಿಶಾಲಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ವೃಧ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಂದಮೂಲಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ತಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವನು” ಎಂದಳು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ರಾಜನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ನಾರದರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು. “ಇದರಷ್ಟು ಅಮಂಗಳವಾದ ಆಯ್ದುಯೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದರು ಅವರು. ರಾಜ ಇದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ “ಮದುವೆಯಾದ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಆ ಯುವಕ ಸಾಯುವನು” ಎಂದನು. ರಾಜ ಭಯದಿಂದ ಕಂಬಿತನಾಗಿ “ಸಾಮಿತಿ, ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಮಹಡುಗ ಸಾಯುವನು, ನೀನು ವಿಧವೆಯಾಗುವೆ; ಇದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡು. ನಿನ್ನ ಆಯ್ದು ಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊ. ಆ ಅಲ್ಲಾಯಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದನು. “ತಂದೆ, ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಮನದ ಪಾತಿವೃತ್ಯವನ್ನು ಬಲಿಕೊಡು ಎನ್ನಬೇಡ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಶೀಲಸಂಪನ್ನು, ಧೀರ ಸತ್ಯವಾನನನ್ನು ಮಾತ್ರ, ನಾನು ಪತಿಯೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಿಕರಿಸಿರುವೆನು. ಕನ್ನೆ ಆರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಂದೇ ಬಾರಿ, ಅವಳು ಅದಕ್ಕೆ ವಿಮುಖಿಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದಳು. ಸಾಮಿತಿ, ವೃಧ ಮನಸ್ಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ತಂದೆಯು ಮದುವೆಗೆ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಯಿತು. ಸಾಮಿತಿ, ಸತ್ಯವಾನನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಅರಮನೆಯಿಂದ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಯಾವ

ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲದೆ ತಾನೊಲಿದ ಪತಿಯೋಂದಿಗೆ ಭಾಷಲು, ಅವನ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಸೇವೆ ನಲ್ಲಿಸಲು ಹೋರಣಣು. ಸತ್ಯವಾನ್ ಎಂದು ಸಾಯುವನು ಎಂಬುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಅವ ಇಗೆ ಗೂಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಪತಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿದಿನ ಸತ್ಯವಾನ್ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಣ್ಣು ಮಾಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಪಣಣಶಾಲೆಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದನು. ಸಾವಿತ್ರಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ವೃದ್ಧರ ಶುಶ್ರಾವೆ ಮಾತ್ರಿದ್ದಣು. ಹೀಗೆ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಗಿತು. ದುರಂತದ ದಿನ ಬಳಿ ಸಾರಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಮೂರು ದಿನಗಳು ಮಾತ್ರ, ಉಳಿದಿತ್ತು. ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಮೂರು ದಿನ ಉಪವಾಸ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳ ಕರಿಣ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಣು. ದುಃಖದಿಂದ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡದೆ ರಾತ್ರೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳೆದಣು. ಇತರರಿಗೆ ಕಾಣಿದೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದಣು. ದುರಂತದ ದಿನ ಕೊನೆಗೆ ಬಂತು. ಅಂದು ಸತ್ಯವಾನನಿಂದ ಕ್ಷಣವಾದರೂ ಸಾವಿತ್ರಿ ಅಗಲಿರಲು ಬಯಸಲಿಲ್ಲ, ಗಂಡ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ತರಲು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದಾಗ ತನಗೂ ಅವನೊಡನೆ ಹೋಗಲು ಅಪ್ಪಣಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅತ್ಯೇ ಮಾವಂದಿರನ್ನು ಕೇಳಿ ಗಂಡ ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದಣು. ಸತ್ಯವಾನ್ ಏಕೋ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಡೆದು ತಡೆದು ಹೇಳಿದನು. “ಪ್ರಿಯೆ ಸಾವಿತ್ರಿ, ನನ್ನ ತಲೆ ಏಕೋ ಸುತ್ತುತ್ತಿದೆ. ಕ್ಯೇ ಕಾಲುಗಳು ಸೋಲುತ್ತಿವೆ. ಕತ್ತಲು ನನ್ನನ್ನು ಕವಿಯುವಂತಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ನಿನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮಲಗುತ್ತೇನೆ” ಎಂದ. “ಪ್ರಿಯತಮ, ನನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ” ಎಂದಣು ಸಾವಿತ್ರಿ, ಸುಡುತ್ತಿರುವ ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಯ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಇಂಧೋಡೆಯಿಂದೆ ನಿಷ್ಪಿರುಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೊರೆದನು. ಅವನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕಂಬಿ ಕರೆಯುತ್ತಾ ಆ ನಿಜರ್ವಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೋ ಕುಳಿತಣು. ಆಗ ಯಮಧಾತರು ಸತ್ಯವಾನನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬಂದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆಕೆಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಸುತ್ತ ಅಗ್ನಿಯ ವಲಯವಿತ್ತು. ಅವರು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಿ ಏಕ ಸತ್ಯವಾನನ ಜೀವನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಮಧರ್ಮನಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದರು.

ಆಗ ಮೃತರಿಗೆ ತೀವರನ್ನು ನೀಡುವ ಯಮಧರ್ಮನೇ ಬಂದನು. ಅವನೇ ಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲವಾದವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವನು. ಅವನು ಅನಂತರ ಕಾಲವಾಗುವವರಿಗೆಲ್ಲ ರಾಜನಾದನು. ಮನುಷ್ಯ ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಶಿಷ್ಟಿಸಬೇಕೇ ರಷ್ಟಿಸಬೇಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವನು. ಈಗ ಅವನೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಂದನು. ಅವನು ದೇವನಾದುದ ರಿಂದ ಅಗ್ನಿಚಕ್ರದೊಳಗೆ ಹೋಗಬಿಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದನು ಸಾವಿತ್ರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು “ಮುಗಳೇ, ಈ ಮೃತದೇಹವನ್ನು ತೊರೆ. ಮತ್ತು ರೆಲ್ಲ ಮೃತರಾಗಲೇಬೇಕು. ಮೃತನಾದ ಮೊದಲ ಮತ್ತು ನಾನೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಾಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲ ಸಾಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ” ಎಂದನು ಯಮರಾಜ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಸಾವಿತ್ರಿ ಹಿಂದೆ ಸರಿದಣು. ಯಮ ಸತ್ಯವಾನನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಸಳೆದುಕೊಂಡನು. ಯಮ ಅವನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ನಡೆದ. ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ ಹಿಂದೆ ತರಗೆಲೆಯ ಮೇಲೆ

ಕಾಲ ಸಪ್ಪಳ ಕೇಳಿಸಿತು. “ಮಗಳೆ ಸಾವಿತ್ರಿ, ನೀನು ಏತಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿರುವಿ? ಎಲ್ಲ ಮಾನವರ ಅಂತ್ಯ ವೇ ಇದು” ಎಂದನು. ಸಾವಿತ್ರಿ, “ತಂದೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇದು ಹಂಗಸರ ಗತಿ. ಅವಳು ಪತಿ ಹೋದೆಡೆ ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಬೇಕು. ಸನಾತನ ಧರ್ಮವು ತೀರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪತಿಯಿಂದ ಪತಿವುತ್ಕಾದ ಸತಿಯನ್ನು ಎಂದೂ ಆಗಲೆಸ ಖಾರದು” ಎಂದಳು. ಆಗ ಯಮಧರ್ಮನು “ನಿನ್ನ ಗಂಡನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಹೊರತು ಮತ್ತುಪ್ರಾಣದರ್ಮಾಂದು ವರವನ್ನು ಕೇಳು” ಎಂದನು. “ನೀನು ನನಗೆ ವರವನ್ನು ಕರುಣೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಮಾತ್ರ ಅಂಧಕಾಂದಂದ ಪಾರಾಗಿ ಸುಖಿವಾಗಿರಲೆ” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. “ಕರ್ತವ್ಯಪರಾಯಣಾದ ಮಗಳೆ, ನಿನ್ನ ಶಬ್ದಾಚ್ಚೆ ಫಲಿಸಲೆ” ಎಂದನು. ಆನಂತರ ಯಮಧರ್ಮ ಸತ್ಯವಾನನ ಪ್ರಾಣದೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದನು. ಪುನಃ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅದೇ ಕಾಲ ಸಪ್ಪಳ ಕೇಳಿಸಿತು, ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದ. “ಮಗಳೆ ಸಾವಿತ್ರಿ, ನೀನು ಪುನಃ ನನ್ನನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ. “ಹೌದು ತಂದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ವಿಧಿಯಲ್ಲ, ನಾನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವೆನು. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಸತ್ಯವಾನನನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುವುದು. ದೇಹವೂ ಅದನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವುದು. ನನ್ನ ಜೀವ ಎಂದೋ ಹೋಯಿತು. ಅವನ ಜೀವದಲ್ಲಿ ನನ್ನದೂ ಇದೆ. ನೀನು ಜೀವವನ್ನು ಸೇಳದರೆ ದೇಹವೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ?” ಎಂದಳು. “ನಿನ್ನ ಮಾತಿನಿಂದ ನನಗೆ ತೈಲಿಯಾಯಿತು. ಸಾವಿತ್ರಿ ನೀನು ಮತ್ತೊಂದು ವರವನ್ನು ಕೇಳು. ಆದರೆ ಆದು ಸತ್ಯವಾನನ ಪ್ರಾಣವಾಗಿರಬಾರದು” ಎಂದನು. “ತಂದೆ, ನೀನು ಇನ್ನೊಂದು ವರವನ್ನು ಕರುಣೆಸಬೇಕೆಂದು ಕೃಪಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಮಾವನ ಕಳೆದುಹೋದ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಐಶ್ವರ್ಯ ಹಿಂತಿರುಗಲೆ” ಎಂದಳು. “ಪ್ರಿಯ ಮಗಳೆ, ಈ ವರವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಹಿಂತಿರುಗು. ಬದುಕಿರುವವರು ಯಮನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಲಾರರು” ಎಂದ. ಯಮನು ಮುಂದೆ ಹೋರಟು. ಆದರೆ ಪತಿವುತ್ಕಾದ ಸಾಧ್ವಿ ಸತಿಸಾವಿತ್ರಿ, ತನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಳು. ಯಮ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿ, “ಸಾಧ್ವಿ ಸಾವಿತ್ರಿ, ವ್ಯಧಾ ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಬೇಡ, ಎಂದನು. “ನೀನು ನನ್ನ ತೀರ್ಥಿಸುವವನನ್ನೇ ಒಯ್ಯಿವೆಡೆ ನಾನು ಬರದೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲ” ಎಂದಳು. “ಸಾವಿತ್ರಿ, ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಗಂಡ ದುರಾತ್ಮನಾದರೆ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಆಗ ಸಾವಿತ್ರಿ ತಾನು ತೀರ್ಥಿಸುವವನನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವಳೇನು?” ಎಂದು ಯಮ ಕೇಳಿದ. “ಅವನು ಹೋದೆಡೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೋಗುವೆನು, ಜನನವಾಗಲೀ, ಮರಣಾಗಲೀ, ಸ್ತುತಿವಾಗಲೀ, ನರಕವಾಗಲೀ” ಎಂದಳು ಆ ಪ್ರಿಯ ಸತಿ. “ಮಗು, ಧನ್ಯವಾದ ಮಾತುಗಳಿವು, ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ವರವನ್ನು ಕೇಳು. ಆದರೆ ಮೃತರು ಬದುಕಲಾರರು” ಎಂದ ಯಮ. “ನೀನು ಹಾಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ವರವನ್ನು ಕರುಣೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಮಾವನ ವಂಶ ನಾಶವಾಗಿರಲಿ. ಅವನ ರಾಜ್ಯ ಸತ್ಯವಾನನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರಲಿ” ಎಂದಳು. ಆಗ ಯಮ ಮಂದಹಾಸದಿಂದ “ಮಗಳೆ, ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಪ್ರಾಣವಾಗಲಿ, ನಿನ್ನ ಪತಿಯ ಪ್ರಾಣವಿಲ್ಲದೆ

ತೆಗೆದುಕೋ, ಅವನು ಪುನಃ ಜೀವಿಸುವನು. ಅವನೊಬ್ಬ ತಂದೆಯಾಗುವನು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ರಾಜ್ಯವಾಳುವರು. ಈಗ ಮನಗೆ ಮರಳು. ಹೇಮ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಜಯಿ ಸಿತು. ಯಾವ ಹೆಂಗಸೂ ಪ್ರೀತಿಸಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ಹೇಮಶಕ್ತಿಯ ಎದುರಿಗೆ ನಾನು ಮೃತ್ಯು ರಾಜನಾದವನೂ ಕೂಡ ಸೋತೆನೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನೀನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ!” ಎಂದನು.

ಇದೇ ಸಾಮಿತ್ರಿಯ ಕಥೆ, ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯೂ ಸಾಮಿತ್ರಿ ಯಂತಾಗಬೇಕು. ಮೃತ್ಯು ಅವಳ ಹೇಮವನ್ನು ಜಯಿಸಲಾರದೆ ಹೋಯಿತು, ಅವಳು ಹೇಮದ ಅದ್ವಿತೀ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಮನ ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೋಂಡು ಬಂದಳು.

ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸೂರಾರು ಸುಂದರವಾದ ಕಥೆಗಳಿವೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಹಾಭಾರತ ಒಂದು ಅತಿದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥ, ಹದಿನೆಂಟು ಪರವಗಳನ್ನೇ ಇಗೊಂಡ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಶೈಲೀಕಗಳಿವೆ ಅದರಲ್ಲಿ.

ನಮ್ಮ ಮೂಲಕಥೆಗೆ ಈಗ ಹಿಂತಿರುಗೋಣ. ಪಾಂಡವರನ್ನು ವನವಾಸದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವು. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ದುರ್ಯೋಧನನ ಕುತಂತ್ರಗಳ ದಸೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮದಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕುತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಧವಾದವು.

ಅವರ ವನವಾಸದ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ದಿನ ಅವರಿಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಾಯಾರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ನಕುಲನಿಗೆ ನೀರು ತರುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಕಣುಹಿಸಿದನು. ನಕುಲ ತಕ್ಷಣ ಹೊರಟು ಒಂದು ಸ್ವಾಜವಾದ ಸರೋವರ ಇರುವ ಕಡೆ ಒಂದು ಆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿದ್ದನು. ಆಗ ಒಂದು ಧ್ವನಿಯು “ಮಗು ಸ್ವಾಲ್ಪ ತಾಳು, ನಾನು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಿತ್ತು ನೀರು ಕುಡಿ” ಎಂದಿತು. ಆದರೆ ನಕುಲನಿಗೆ ಬಹಳ ಬಾಯಾರಿಕೆ ಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೆ ನೀರು ಕುಡಿದು ಸತ್ತು ಬಿಡ್ಡ. ನಕುಲ ಬಾರದೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ನಕುಲನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ನೀರನ್ನು ತರುವಂತೆ ಸಹದೇವನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಸಹದೇವ ಸರೋವರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನಕುಲ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡನು. ತಮ್ಮನ ಮರಣದಿಂದ ದುಃಖಿತನಾಗಿ ಬಾಯಾರಿದ್ದರಿಂದ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಹೋದನು. ಆಗ ಪುನಃ ಅದೇ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. “ಮಗು ಮೊದಲು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರ ಜಲಪಾನ ಮಾಡು” ಎಂದಿತು. ಅವನು ಇದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದುದರಿಂದ ಸತ್ತು ಬಿಡ್ಡನು. ಕೃಮೇಣ ಅಜುಂ ಭೀಮರನ್ನು ಅದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಣುಹಿಸಿದ, ಅವರೂ ನೀರು ಕುಡಿದು ಸತ್ತು ಬಿಡ್ಡರು. ಯಾರೂ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಹೊನೆಗೆ ಆ ರಮ್ಯ ತಟಾಕದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನೇ ಬಂದಾಗ ತನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತುಬಿಡ್ಡರುವುದನ್ನು ಕಂಡನು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ತುಂಬಾ ವ್ಯಾಧಪಟಿಸು. ರೋದಿ ಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಆಗ ಅದೇ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. “ಮಗು, ಅವಸರದಿಂದ ಚರ್ಚಿಸಬೇಡ. ನಾನು ಸಣ್ಣ ಮೀನನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವ ಒಕನಂತೆ ಇರುವ ಯಕ್ಷ. ನಿನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರೆಲ್ಲ ಸತ್ತಿದ್ದು

ನನ್ನಿಂದ. ನೀನು ಕೂಡ ನಾನು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರ ನೀನು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು” ಎಂದನು “ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳು” ಎಂದನು. ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ಯಾಕ್ಷನು ಹಾಕಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು: “ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅತಿ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿರುವುದು?” ಎಂಬುದು. “ಸುತ್ತಲೂ ನಮ್ಮ ಜನ ಸಾಯಂಪುದನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆವು. ಆದರೆ ಉಳಿದವರು ತಾವು ಮಾತ್ರ ಸಾಯಂಪುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಗೆಯುವರು. ಇದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಚಿತ್ರ. ಸುತ್ತಲೂ ಸಾವನ್ನ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ತಾವು ಸಾಯಂತ್ರೇವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದನು ಧರ್ಮರಾಯ. ಹಾಕಿದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಧರ್ಮರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು. “ವಾದದಿಂದ ಯಾವುದನ್ನೂ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿವೆ, ಎಷ್ಟೋ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿವೆ. ಒಂದನ್ನೊಂದು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವ ಇಬ್ಬರು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಧರ್ಮದ ರಹಸ್ಯ ಎಲ್ಲೋ ಗಾಥಾಂದ ಕಾರದ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಮುದುಗಿದಂತೆ ಇದೆ. ಆದಕಾರಣ ಹಿಂದಿನ ಮಹಾಪುರುಷರು ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋದರೋ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದೇ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ” ಎಂದನು ಧರ್ಮರಾಯ. ಆಗ ಯಾಕ್ಷ ಹೇಳಿದ “ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟನಾದ. ಬಕನಂತೆ ಇರುವ ಧರ್ಮವೇ ನಾನು. ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೇರಿಷ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಈಗ ನೋಡು ನಿನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರು ಯಾರೂ ಸ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಮಾಯೆ. ಸುಖಿಕ್ಕಿಂತ, ಲಾಭಕ್ಕಿಂತ, ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಪರಮಧರ್ಮವಾದೆಂದು ಸಾರಿದುದರಿಂದ, ಹೇ ಭರತರ್ಷಭ! ನಿನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರೆಲ್ಲ ಬದುಕಲಿ.” ಎಂದಿತು ಧರ್ಮ, ಯಾಕ್ಷ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಪಾಂಡವರೆಲ್ಲ ಎಚ್ಚರೆ.

ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಸ್ವಭಾವದ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಇದು. ಅವನ ಉತ್ತರದಿಂದ ಅವನು ರಾಜನಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದ, ಯೋಗಿಯಾಗಿದ್ದ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಅವರ ವನವಾಸದ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ವರುಷ ಪೂರ್ವೇಸ್ತು ಬರಲು ಯಕ್ಷ ವಿರಾಟನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ತೋರಿದ ರೀತಿ ಅಜ್ಞಾತವಾಸವನ್ನು ಕೆಳೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ವನವಾಸವಾದ ಮೇಲೆ ಉಳಿದ ಒಂದು ವರುಷ ಅಜ್ಞಾತವಾಸವನ್ನು ಕೆಳೆಯಲು ವಿರಾಟನಗರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಹೋದರು. ರಾಜನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವಕರಾಗಿ ನಿಂತರು. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಪಗಡೆಯಾಟದಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನಾದ ವಿರಾಟನ ಬಣಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಆಸ್ಥಾನಿಕನಾದನು. ಭೀಮ ಅಡುಗೆಯವನಾದ. ಅಜುರ್ನ ಬೃಹನ್ನಳೆಯಾಗಿ ರಾಜಕುಮಾರ ಉತ್ತರಿಗೆ ನೈತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿದ್ದನು. ನಕುಲನು ರಾಜನ ಕುದುರೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವನಾದ. ಸಹದೇವ ಅವನ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಕಾಯತೊಡಗಿದ. ದ್ರೌಪದಿ ಒಬ್ಬ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯಂತೆ ರಾಣಿಯ ಉಳಿಗೆ ಸೇರಿದಳು. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ವರುಷ ಅಜ್ಞಾತವಾಸವನ್ನು

ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ಕಳೆದರು. ಅವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂಬ ದುರ್ಯೋಧನನ ಪ್ರಯತ್ನ ವಿಫಲವಾಯಿತು. ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ವರುಷ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ, ಅವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು.

ಅನಂತರ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಒಬ್ಬ ರಾಯಭಾರಿಯನ್ನು ದುರ್ಯೋಧನನ ಬಳಿಗೆ ಕೆಳುಹಿಸಿ ತಮಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಅರ್ಥ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆದರೆ ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ತನ್ನ ದಾಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಆಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪಾಂಡವರು ತಮಗೆ ಒಂದು ನಾಡನ್ನೋ ಆಧವಾ ಏದು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಭಂಡನಾದ ದುರ್ಯೋಧನನು ಒಂದು ಸೂಜಮೋನೆಯಪ್ಪು ಜಾಗವನ್ನಾದರೂ ಯುದ್ಧವಿಲ್ಲದ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದನು. ಧ್ಯಾತರಾಷ್ಟ್ರ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಆದರೂ ಕೌರವರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣನೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ಮುಂದೊಡಗುವ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಬಂಧುಹತ್ಯೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿಪ್ಪುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಅಸಾಫಾದ ಧರ್ಮಾಜ್ಞರಾದ ಹಿರಿಯ ರೆಲ್ಲ ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಶಾಂತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ನಿಷ್ಟಲವಾದುವು. ಕೊನೆಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾದರು, ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ರಾಜರೂ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು.

ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ರೂಧಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದರು. ದುರ್ಯೋಧನ ಒಂದು ಪಕ್ಷ, ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು. ನೆರೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಅವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರಿ ದೂರತನ್ನು ಕೆಳುಹಿಸಿದ. ಗೌರವಸ್ಥರು ತಮ್ಮನ್ನು ಯಾರು ಮೊದಲು ಕೋರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುವರು. ಅವರವರ ಕೋರಿಕೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಕೌರವರ ಮತ್ತೆ ಪಾಂಡವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ದೇಶದ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಯೋಧರು ನೆರೆದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ಅಣ್ಣಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ತಂದೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ, ಮಂಗ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಯುದ್ಧನಿಂತಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದುದು. ದಿನದ ಯುದ್ಧ ಕಳೆದು ಸಂಚಯಾದೊಡನೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸ್ವೇಹಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಪರಸ್ಪರ ಗುಡಾರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆಳಗಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಪರಸ್ಪರ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಮೃದೀಯರ ದಾಳಿಯವರೆವಿಗೂ ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಯುದ್ಧ ಪದ್ಧತಿ ಆದು. ಅಶಾರೂಢನಾದವನು ಪದಾತಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಕೂಡದು, ಅಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿಷ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಕೂಡದು. ಅಸಮಾನಸ್ಥರೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ವೇರಿಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸಕೂಡದು. ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಅಸಹಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಕೂಡದು. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳಿದ್ದವು.

ಯಾರಾದರೂ ಈ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮೀರಿದರೆ ಅವನನ್ನು ತುಚ್ಛವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಿದರು. ಕ್ಷತ್ರಿಯರನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಪೇತು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮಹ್ಯ ಏಷ್ಟು ದಿಂದ ಹೊರಗಿನವರು ಧಾಳಿ ಇಟ್ಟಾಗ ಹಿಂದುಗಳು ಇದೇ ರೀತಿ ಅವರನ್ನು ಕಂಡರು. ಅವರನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಸೋಲಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ಮನಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ದೇಶವನ್ನು ಅವರಹಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದೇ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ನೀತಿ. ಒಬ್ಬನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದರೆ ಅವನ ಸಾಫ್ತೆ ಸಲ್ಲವ ಗೌರವ ತೋರಿ ಅವನನ್ನು ಹಿಂದಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಆಕ್ರಮಣಕಾರರು ಬೇರೆ ವಿಧಾಂದ ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ಕಂಡರು. ಒಂದು ಸಲ ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದರೆ ನಿಷ್ಟರುಣೆ ಯಿಂದ ವೈರಿಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡಿ. ಈ ನಮ್ಮ ಕಥೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಬರೀ ಬಿಲ್ಲುಬಾಣಗಳ ಉಪಯೋಗವಲ್ಲ. ಅದು ಮಂತ್ರ ವಿದ್ಯೆಯೂ ಆಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರ ಮತ್ತು ಏಕಾಗ್ರತೆ ಬಹುಮಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾಷ್ಯ ಹೇಳುವುದು. ಒಬ್ಬನು ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ದಹಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಒಂದು ಬಾಣ ವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದೊಂದು ಬಾಣದ ಮಳೆಯಾಗಿ ಸಿಡಿಲು ಗುಡುಗುಗಳನ್ನು ಕಾರಿ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ಯಾವುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ದಹಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇವೆಲ್ಲ ದೃವದತ್ತ ಮಂತ್ರವಿದ್ಯೆಯಾಗಿತ್ತು. ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತಗಳಂಡರಲ್ಲಿಯೂ ಮಂತ್ರಸ್ತಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಘಿರಂಗಿಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾವ್ಯದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯುವುದು. ಈ ಘಿರಂಗಿ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದುದು. ಚೇನೀಯರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಗಳು ಇದನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತಂದಿದ್ದರು. ನಗರದ ಹೋಟೆ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊಳ್ಳು ಕಬ್ಬಿಣಿದ ಕೊಳವಿಯಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ನೂರಾರು ವಿಚಿತ್ರ ಅಸ್ತಗಳಿದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮದ್ದು ಮತ್ತು ಗುಂಡು ತುಂಬಿ ಅನೇಕ ಜನರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನರು, ಚೇನೀಯರು ಮಂತ್ರದಿಂದ ಕೊಳವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭೂತವನ್ನು ಕೊಡಿದುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಿಡಿ ತಾಕಿದೊಡನೆಯೇ ಅದು ಗಜನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕೊಳವಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಒಂದು ನೂರಾರು ಜನರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದರು.

ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೋಧರು ಮಂತ್ರಸ್ತಗಳಿಂದ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಮರ ವ್ಯಾಹ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳಿದ್ದವು. ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಪದಾತಿಗಳು, ಅಶಾರೂಢರು ಇದ್ದರು. ಇನ್ನರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕರು ಮರೆತು ತ್ಯಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವೇ ಗಜ ಸಮೂಹ. ನೂರಾರು ಗಜಗಳಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕನ ಕವಚಧಾರಿಗಳಾದ ಯೋಧರು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಆನೆಗಳು ವೈರಿ ಸಮೂಹದ ಮೇಲೆ ನುಗ್ನಿತ್ತಿದ್ದವು. ಅನಂತರ ರಥಗಳಿದ್ದವು. (ಇಂತಹ ಹಳೆಯ ರಥಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ

ನೋಡಿರುವಿರಿ. ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ್ಲಿಯೂ ಅವು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು.) ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಸೇನೆಯ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳು ಇವು.

ಉಭಯ ಪಷ್ಟದವರೂ ಕೃಷ್ಣನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ಇಚ್ಛಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪಾಂಡವರ ಸಲಹೆಗಾರ ಮತ್ತು ಸ್ವೇಹಿತನಾಗಿ ಅರ್ಜುನನ ಸಾರಥಿಯಾಗಲು ಒಷ್ಟಕೊಂಡನು. ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ತನ್ನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಧರಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ ಸ್ನೇಹನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.

ಅನಂತರ ಕುರುಕ್ಕೀಳ್ತೆದ ವಿಶಾಲ ಸಮರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯಿತು. ಭೀಷ್ಣ, ದೌರ್ಣಾ, ಕಣಿ, ಸುಯೋಧನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಹೋದರರು, ಉಭಯ ಪಷ್ಟದ ಬಂಧುಗಳು ಮತ್ತು ಹಲವು ಯೋಧರು ಮಾಡಿದರು. ಯುದ್ಧ ಹದಿನೆಂಟು ದಿನ ಜರುಗಿತ್ತು. ಸರೆದ ಹದಿನೆಂಟು ಆಕ್ಷೋಹಿಣಿ ಸ್ನೇಹದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದರು. ದುರ್ಯೋಧನನ ಮರಣದಿಂದ ಪಾಂಡವರ ಪರವಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಅನಂತರ ಗಾಂಥಾರಿ, ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಧವೆಯರ ಶೋಕ ಮೊದಲಾಯಿತು. ಮಾಡಿದ ಯೋಧರ ಅಂತ್ಯತ್ತೀಯೆಯಾಯಿತು.

ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದೊಡ್ಡ ಘಟನೆಯೇ ಅದ್ಭುತವಾದ ಆವರ ಕಾವ್ಯ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಉದಯ. ಇದು ಭಾರತದ ಜನಾದರಣೀಯವಾದ ಗ್ರಂಥ, ಶೈಕ್ಷಣಿತಮವಾದ ಬೋಧನೆ, ಕುರುಕ್ಕೀಳ್ತೆದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೃಷ್ಣಾಜುರುನರಿಗೆ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಯಾರು ಅದನ್ನು ಓದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಓದುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಅದು ಎಷ್ಟೋಂದು ಪ್ರಭಾವವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಓದಬೇಕು. ಎಮರ್ಸನ್ ಸೂತ್ರಿಯ ಮೂಲ ಈ ಭಗವದ್ಗೀತೆ. ಎಮಸನ್ ಕಾಲ್ಯಾಂತರಾನ್ ನೋಡಲು ಹೋದಾಗ ಕಾಲ್ಯಾಂತರಾ ಗೀತೆಯನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಸ್ತರಕ್ಕೇ ‘ಕನೊಕಾಡಿನ್’ ನ ಚಳುವಳಿಗೆ ಕಾರಣ. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದ ಉದಾರ ಸ್ವಭಾವದ ಚಕ್ರವರ್ಣಗಳು ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನೊಕಾಡ್ ಪಾಟಿಗೆ ಖುಣಿ.

ಗೀತೆಯ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೃಷ್ಣ. ನೀವು ನಜರೇತಿನ ಏಸುವನ್ನು ಹೇಗೆ ಭಗವಂತನ ಅವತಾರವೆಂದು ಪ್ರಾಜಿಸುತ್ತಿರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದೊಗಳು ಹಲವು ಭಗವಂತನ ಅವತಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೊಗಳು ಎಲ್ಲೋ ದೇವರ ಒಂದರಿಂದ ಅವತಾರ ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಧರ್ಮಸಂಸಾಧನೆಗೆ, ಅಧರ್ಮನಾಶಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬಂದ ಹಲವು ಅವತಾರಗಳನ್ನು ನಂಬುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಗಡದವರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಅವತಾರವಿದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಅವತಾರಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಭಗವಂತನ ಪೂಜಾವತಾರ

ಕೃಷ್ಣ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಏತಕ್ಕೆ? ಎಂದರೆ ಬುದ್ಧ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರೆಲ್ಲ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಗೃಹಸರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕರುಣೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕರುಣೆ ಹೇಗೆ ಇರಬಲ್ಲದ್ದು? ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವನು ಆದರೆ ಮಗನಾಗಿದ್ದ ರಾಜನಾಗಿದ್ದ, ತಂದೆಯಾಗಿದ್ದ, ಅವನು ಇದೇ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಚೋಧಿಸಿದನೊ “ಯಾರು ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಕರ್ಮವನ್ನು ನೋಡುವರೋ, ಅಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ನೋಡುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನ ರಹಸ್ಯ ಗೊತ್ತಿದೆ,” ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಜಾಜ್ಪಲ್ಯ ಮಾನವಾದ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿರುವನು. ಕೃಷ್ಣ ಅನಾಸ್ತಕನಾಗಿ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನಾಗಿರುವನು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡು. ಆದರೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಕನಾಗಬೇಡ. ನೀನು ಆತ್ಮ, ಪರಿಶುದ್ಧ, ನಿತ್ಯಮುಕ್ತ, ಸಾಷ್ಟಿ, ಕರ್ಮದಿಂದಲ್ಲ ನಮಗೆ ದುಃಖವಾಗಿ, ಆದರಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಕರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಹಣವಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡಿ ಎನ್ನುವನು ಕೃಷ್ಣ; ಆದರೆ ಆಸ್ತಕರಾಗಬೇಡಿ ಎನ್ನುವನು. ಇದರಂತೆಯೇ ಮಕ್ಕಳು, ಗಂಡಹಂಡತಿ, ಬಂಧುಭಳಗ, ಶೀತಿಕ ಮುಂತಾದುವು ಕೂಡ. ಅವನ್ನು ನೀವು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಕರಾಗಬೇಡಿ. ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಸ್ತಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ದೇವರಲ್ಲಿ. ಅನ್ಯರಲ್ಲಲ್ಲ. ಅವರಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ಶೀತಿಕಿ, ಅವರಿಗಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೇ ನೂರು ಜನ್ಮಗಳನ್ನಾದರೂ ಅಷ್ಟಿಸಿ, ಆದರೆ ಎಂದಿಗೂ ಆಸ್ತಕರಾಗಬೇಡಿ. ಅವನ ಜೀವನವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಗ್ರಂಥ ಹಲವು ಸಾಮಿರ ವರುಷಗಳಷ್ಟು ಪುರಾತನ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಬಿಸಲಿಲ್ಲದ. ಆದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ನಜರೇತಿನ ಏಸುವಿನ ಜೀವನದಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಕೃಷ್ಣ ರಾಜವಂತಿ. ಕಂಸನೆಂಬ ಕ್ಷೂರ ದೊರೆಯಿದ್ದ. ಇಂಥದೊಂದು ವಂಶದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣವಿನ ಮುಂದೆ ರಾಜನಾಗುವನೆಂಬ ಭವಿಷ್ಯವಿತ್ತು. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲಾ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂತೆ ಕಂಸ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ಕೃಷ್ಣನ ತಾಯಿತಂದೆಗಳನ್ನು ಕಂಸ ಸರೆಮನೆಗೆ ನೊಕಿದ. ಅವರಿಗೊಂದು ಮಗು ಜನಿಸಿತು. ಸರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜ್ಯೋತಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸಿತು. ಮಗು ಹೇಳಿತು “ನಾನು ಜಗದ ಬೇಕು. ಜಗದ ಉದ್ಧರಕ್ಕಾಗಿ ಜನಿಸಿರುವನು” ಎಂದು. ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಗೋಪಾಲ ಎಂದು ಚಿತ್ರಿಸಿರುವರು. ದೇವರೇ ಜನಿಸಿದ ಎಂದು ಮಣಿಗಳು ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಕೆಯಿಲ್ಲ.

ಕೃಷ್ಣ ಕ್ಷೂರಿ ಕಂಸನನ್ನು ಗೆದ್ದನು. ಆದರೆ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ತಾನು ಪಡೆಯುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೂ ಇವನಿಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧ ವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ. ಅಲ್ಲಿಗೇ ಅದು ಕೊನೆಯಾಯಿತು.

ಕುರುಕ್ಕೇತೆ ಯುದ್ಧವಾದ ಮೇಲೆ ಹದಿನೆಂಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದಿನ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಪಿತ್ಯಾತ ಯೋಧ ಪೂಜ್ಯ ಪಿತಾಮಹ ಭೀಷಣಾಚಾರ್ಯರು ಶರಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರು ವಾಗ ಯುದ್ಧಿಸ್ತಿರನಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯ, ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳು ಮತ್ತು ಅಶ್ರಮಗಳು ಮದುವೆ ಮತ್ತು ದಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ವಿಷಿಗಳ ಚೋಧನೆಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಚೋಧಿಸಿ ದರು. ಆವನಿಗೆ ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗ, ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದನು. ಎಷ್ಟೋ ರಾಜರು ಇಷಿಗಳು, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಐತಿಹ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು, ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು. ಈ ಭಾಗವೇ ಒಟ್ಟುಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗುವುದು. ಇದು ಹಿಂದೂಗಳ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮಹಾನಿಧಿಯಾಗಿದೆ. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪರಾಭಿಷೇಕವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟೋಂದು ರಕ್ತಪಾತ ಅಷ್ಟೋಂದು ಜನ ಗುರುಹಿರಿಯ ಬಂಧುಭಳಗದವರ ಕೊಲೆಯಿಂದ ತುಂಬಾ ವ್ಯಾಧಿತನಾದನು. ಆನಂತರ ವ್ಯಾಸರ ಸಲಹೆ ಮೇಲೆ ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡಿದನು.

ಯುದ್ಧವಾದ ಮೇಲೆ ಹದಿನ್ಯೇದು ವರುಷಗಳು ಧೃತರಾಪ್ತ ಗೌರವದಿಂದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಹೋದರರ ಮನ್ಯಾಂಶಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ನೆಮ್ಮೆದಿಯಾಗಿದ್ದು. ಅನಂತರ ವಯಸ್ಸಾದ ಧೃತರಾಪ್ತ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಪತಿಪರಾಯಣ ಯಾದ ತನ್ನ ಸತಿ ಗಾಂಧಾರಿ ಮತ್ತು ಪಾಂಡವರ ತಾಯಿಯಾದ ಕುಂತಿಯೊಂದಿಗೆ ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾತ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯಲು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದರು.

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೂವತ್ತಾರು ವರುಷಗಳಾದವು. ಆಗ ಕೃಷ್ಣ ಕಾಲವಾದ ಎಂಬ ಸಮಾಚಾರ ಬಂತು. ತನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಇಷಿ, ಸಬಿ, ಆಪ್ತ ಗುರುವಾಗಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತೊರೆದಿದ್ದನು. ಅಜುಫನ ಅಪಸರದಿಂದ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಹೋದನು. ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಯಾದವರೆಲ್ಲ ನಾಶವಾದುದು ನಿಜವೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಂದನು. ಆಗ ರಾಜ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಹೋದರರು ದುಃಖಾಕ್ಷಾತರಾದರು. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೂ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕಿರ್ತ್ತೊಗೆದು, ಅರ್ಜುನನ ಮೊಮ್ಮೆಗನಾದ ಪರೀಕ್ಷಾತ ರಾಜನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ್ತಿರಿಸಿ, ಮಹಾಪ್ರಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಇದೊಂದು ವಿಧದ ವಿಚಿತ್ರ ಸಂನ್ಯಾಸಪದ್ಧತಿ. ವಯಸ್ಸಾದ ರಾಜರು ವಾನಪ್ರಸ್ಥಿಗಳಾಗುವುದು ರೂಢಿ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೈಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಈ ರಾಜರೂ ಕೊಡ ಮಾಡಿದರು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬದುಕಿರಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ತಿನ್ನದೆ, ಕುಡಿಯದೆ ಆವರ ದೇಹ ಸೋಲುವವರಿಗೆ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸದಾ ದೇವರನ್ನೇ ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಣವಿರುವ ಪರಿಯಂತ ಹೀಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆಗ ಖುಷಿಗಳು ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳು ಬಂದು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ನೀನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದರು. ಒಬ್ಬ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಹಿಮಾಲಯದ ದೊಡ್ಡ ಶಿಶಿರಗಳನ್ನು ದಾಟಬೇಕು. ಹಿಮಾಲಯದ ಆಚೆ ಮೇರುಪರ್ವತವನ್ನು ದಾಟಬೇಕು. ಮೇರುಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಸ್ವರ್ಗವಿರುವುದು. ಈ ದೇಹದೊಂದಿಗೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ದೇವತೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವರು. ದೇವತೆಗಳು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಪಂಚಪಾಂಡವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಸತಿ ದ್ರೌಪದಿ ನಾರುಡುಗೆಯುಟ್ಟಿ ಪರಿಣಕ್ಕೆ ಹೋರಟರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಾಯಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿತು. ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋದರು. ಸೋತ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಭವ್ಯಶಿಶಿರಗಳಿರುವ ಉತ್ತರದ ಕಡೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು ಕೊನೆಗೆ ಆಗಾಧವಾದ ಮೇರುಪರ್ವತವನ್ನು ಮುಂದೆ ನೋಡಿದರು. ಮೌನವಾಗಿ ಆ ಹಿಮಾಲಯದ ಮೇಲೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆಗ ರಾಣ ದ್ರೌಪದಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಳು. ಪ್ರನಃ ಏಳಲಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ನಿಗೆ ಭೀಮ “ನೋಡು ರಾಜ, ರಾಣ ಬಿದ್ದಳು” ಎಂದ. ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಕಂಬನಿದುಂಬಿದನು. ಆದರೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. “ನಾವು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆವು. ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಸಾಗಿ” ಎಂದನು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಭೀಮ “ನೋಡು, ನಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಹದೇವ ಬಿದ್ದನು” ಎಂದನು. ಅರಸ ಕಂಬನಿದುಂಬಿದ. ಆದರೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. “ಮುಂದೆ ಸಾಗಿ” ಎಂದ. ಒಬ್ಬಿಬ್ಬಾಗಿ ಆ ಹಿಮದಲ್ಲಿ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸಹೋದರರೂ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದರು. ವಿಚಲಿತನಾಗದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ. ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ವಿಧೇಯವಾದ ನಾಯಿಯಾಂದು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದನು. ರಾಜ ಮತ್ತು ನಾಯಿ ಇಬ್ಬರೂ ಹಿಮದಲ್ಲಿ ಮಂಜಿನ ಕಣವೇ ಏರನೇರಿ ಮೇರುಪರ್ವತ ಸಿಕ್ಕುವವರೆಗೆ ಮುನ್ನಡೆದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. ಧರ್ಮಾಶ್ರಮಾದ ದೊರೆಯ ಮೇಲೆ ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರಪಂಚಿಯನ್ನು ಕರೆದರು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳ ವಿಮಾನ ಕೆಳಗಳಿಯಿತು. ಆಗ ಇಂದ್ರ “ವಿಮಾನವನ್ನೇರು ನರಶ್ರೇಷ್ಟನೇ. ಮಾನವ ದೇಹವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಿನಗೊಬ್ಬಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು” ಎಂದನು. ಆದರೆ ಅವನ ನೆಚ್ಚಿನ ಸಹೋದರರಿಲ್ಲದೆ, ದ್ರೌಪದಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಧರ್ಮರಾಯ ವಿಮಾನವನ್ನು ಏರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇಂದ್ರ, ಸಹೋದರರೆಲ್ಲ ಆಗಲೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರುವರೆಂದನು.

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ ನಾಯಿಗೆ “ಮಗು ವಿಮಾನ ಏರು” ಎಂದ. ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. “ಏನು ನಾಯಿಯು? ನಾಯಿಯನ್ನು ಆಚೆಗೆ ಓಡಿಸು. ನಾಯಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾರದು. ಏನು ಮಹಾರಾಜ ಇದು? ನೀನೇನು ಮುಕ್ಕಣೆ? ಮಾನವ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಶ್ರೇಷ್ಟನಾದ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ನಿನ್ನ ದೇಹದೊಡನೆ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೇರುವವನು” ಎಂದನು.

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ “ಈ ನಾಯಿಯು ನಾನು ಮಂಜಿನ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವಾಗಲೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಅಪ್ರಮಿತ, ನಾಗಿರುವುದು. ನನ್ನ ಸಹೋದರರು ಮಡಿದ ಮೇಲೆ, ನನ್ನ ರಾಣಿ ಮಡಿದ ಮೇಲೆ, ಇದೊಂದೆ ನನ್ನನ್ನು ಅಗಲಲೆಲ್ಲ, ಈಗ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ತ್ಯಜಿಸಲಿ?”

ಇಂದ್ರ: “ನಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಬರುವವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಬಿಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಧರ್ಮವೇನೂ ಇಲ್ಲ.”

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ; “ನಾನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ನಾಯಿ ಇಲ್ಲದೆ. ಯಾರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿರುವರೋ ಅವರನ್ನು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವಿರುವ ಪರಿಯಂತರ ತ್ಯಜಿಸಲಾರೆ. ನಾನೆಂದಿಗೂ ಧರ್ಮದಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗಲಾರೆ. ಸ್ವರ್ಗಸುವಿವಾಗಲಿ ದೇವತೆಗಳ ಅಳಿಂಬಿಯಾಗಲಿ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ.”

ಇಂದ್ರ: “ಹಾಗಾದರೆ ಒಂದು ಪರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ನಾಯಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ನೀನು ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಶೈಷ್ವನಾಗಿರುವೆ. ಆದರೆ ಅದು ನಾಯಿ, ಮೃಗಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಪಾಪಿ, ಬೇಟೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ನೀನು ಬೇಕಾದರೆ ನಿನ್ನ ಬದಲು ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.”

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ: “ಆಗಲಿ, ನಾಯಿಯ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೇರಲೆ”

ತಷ್ಟೆಂದ ದೃಶ್ಯ ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಧರ್ಮವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ, ನಾಯಿ ಧರ್ಮದ ಆಕಾರವನ್ನು ತಾಳಿತು. ಅದೇ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯದ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಯಿಮುಧರ್ಮರಾಯ. ಮುಂದೆ ಅವನು ಇಂತೆಂದನು: “ನೋಡು ರಾಜ, ನಿನ್ನಂದ ನಿಸಾಧ್ರೀಗಳು ಇನ್ನಿಲ್ಲ ಒಂದು ನಿಕ್ಷೇಪ ನಾಯಿಗಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಸುವಿವನ್ನೇ ಬಲಿಯಿತ್ತೆ. ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಸದ್ಗುಣಾಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಳಿಸಿ, ನಾಯಿಗಾಗಿ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆ. ಹೇ ರಾಜನೇ, ಧನ್ಯ ನಿನ್ನ ಬಾಳು. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲೂ ನಿನಗೆ ಕರುಣೆಯಿದೆ. ಇದೊಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣ. ಅಮರಲೋಕ ನಿನ್ನದು ರಾಜ, ನೀನದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವೆ. ಅಮೃತ ಸ್ವರೂಪವಾದ ದಿವ್ಯವಾದ ಗುರಿ ನಿನ್ನದು.”

ಅನಂತರ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಇತರ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಪ್ರಪ್ನಕ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸೇರಿದರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿ ಅಮರ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಹೊಸ ದೇಹವನ್ನು ಧರಿಸಿದನು. ಈಗ ಅಮರರಾದ ತನ್ನ ಸಹೋದರರನ್ನು ಸಂಧಿಸಿದನು. ಹೊಸೆಗ ಎಲ್ಲ ಮಂಗಳವಾಗುವುದು. ಅಧರ್ಮನಾಶ, ಧರ್ಮವಿಜಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ದಿವ್ಯಕಾವ್ಯವಾದ ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥೆ ಹೊನೆಗಾಣಾವುದು ಹೀಗೆ.

ಮಹಾಭಾರತದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸುವಾಗ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಮಹಾಮೇಧಾವಿ ವ್ಯಾಸರು ಚೆತ್ತಿಸುವ ಹೊನೆಮೊದಲಿಲ್ಲದ ನಾಯಕವರೇಣ್ಯರ ಭವ್ಯಗಂಭೀರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಶೀಲವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದ್ಯುವಭೀರು

ಆದರೂ ದುರ್ಬಲನಾದ, ತನ್ನ ಮುಕ್ತಳ ಮೇಲಿನ ಮುಮತೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಇವುಗಳ ಪ್ರಫರ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಅಂಥನಾದ ವ್ಯಾದ್ಧ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ, ಹೈಮಾಚಲ ಸದ್ಯತ ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ಕೊಡಿದವನಾದ ಭೀಷ್ಣ ಪಿತಾಮಹ, ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾದ ಉದಾತ್ತ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಮತ್ತು ಶೌರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅಪ್ರತಿಮರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಶದ್ದೇ ಭಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರಾದ ಅವನ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸಹೋದರರು, ಮಾನವನ ಜ್ಞಾನದ ಪರಾಕಾಷ್ಟ ಯನ್ನು ಮೀರಿದ ಆ ಅನುಪಮ ಶ್ರೀರ್ಕಷ್ಟನ ಚಾರಿತ್ಯ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಏನೂ ಅಲ್ಲದ ಸ್ತ್ರೀಪಾತ್ರಗಳು, ರಾಜಮಹಿಳೆಗಾಂಥಾರಿ, ಒಲುಮೆಯ ತಾಲಿ ಕುಂತಿ, ಪತಿಪರಾಯನ ಯಾಗಿ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಹಿಸಿದ ದೈತ್ಯರು, ಹೀಗೆ ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ನೂರಾರು ಪಾತ್ರಗಳು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪುಣ್ಯನಿಧಿಯಾಗಿವೆ. ಇವೇ ಅವರ ಭಾವನೆ, ನೀತಿ, ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾಗಿವೆ. ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತಗಳೆರಡೂ ಪುರಾತನ ಆರ್ಯರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ವಿಶೇಷಗಳಾಗಿವೆ. ಮಾನವಕೋಟಿ ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಇವು ಚಿತ್ತಿಸುತ್ತವೆ.

೨೧. ರಾಮಾಯಣ¹

(೯೦೦ರ ಜನಪರಿ ಇರಂದು ಕ್ಷಾಲಿಪೋನ್ಯಾಯಾದ ಪಸದೆನದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದ ಎರಡು ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಿವೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ನೂರಾರು ಮಹಾ ಕವಿತೆಗಳಿವೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ಸಾಮಿರ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ನಾನೀಗ ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದ ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತಗಳೆಂಬ ಎರಡು ಕಾವ್ಯಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಭಾರತೀಯರ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಇವರೆಡರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದುದನ್ನು ರಾಮಾಯಣ ಅಥವಾ ರಾಮಚರಿತೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವೆವು. ಇವಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಾವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶ್ವ. ಹಿಂದೂಗಳ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥವಾದ ವೇದಗಳ ಬಹುಭಾಗವೆಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಂದೋಬಧ್ವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮೆತದಿಂದ ಆದಿಕಾವ್ಯ ಎನ್ನುವರು.

ಈ ಆದಿಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿಯ ಅಥವಾ ಖಣಿಯ ಹೆಸರು ವಾಲ್ಮೀಕಿ. ಕಾಲಾ ನಂತರ ಈ ಆದಿಕವಿಯೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಲವು ಕಾವ್ಯಗಳು ಆತನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಈತನದಲ್ಲಿದೆ ಹಲವು ಕಾವ್ಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಈತನೇ ಬರೆದ ಎನ್ನುವುದು ರೂಢಿಯಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಈ ಪ್ರಾಣಿಪ್ತ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೂ, ಪ್ರಪಂಚದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಣೆಯಿಲ್ಲ ದಷ್ಟು ಸುಂದರವಾದ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ರಚಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ದೊರಕಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಯುವಕನಿದ್ದ. ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಢಕಾರ್ಯದವನಾಗಿದ್ದ. ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ಒಬ್ಬ ದರೋಡಕಾರನಾದ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನೇಲ್ಲ ಅಪಹರಿಸಿ, ಹಾಗೆ ಬಂದ ಹಣದಿಂದ ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆ ಹಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಇದು ಹೀಗೇ ಅವಿಜ್ಞಾನವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ದಿನ ನಾರದರೆಂಬ ಮಹಣಿಗಳು ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದರೋಡಕಾರ ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ. ನಾರದರು ಅವನನ್ನು “ನೀನು ಏತಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಲೀರುವುದನ್ನು ಅಪಹರಿಸುತ್ತಿಂದೆ? ದರೋಡಮಾಡಿ ಜನರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು ಮಹಾಪಾಪ. ಯಾರಿಗಾಗಿ ನೀನು ಈ ಪಾಪ ಕೃತ್ಯಾಗಳನ್ನೇಲ್ಲ

¹C.W. Vol. IV, P. 63

ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ದರೋಡಕಾರ “ಈ ಹಣದಿಂದ ನನ್ನ ಸಂಸಾರ ವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ” ಎಂದ. “ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರದವರು ನಿನ್ನ ಪಾಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೀರು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. “ಹೌದು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ” ಎಂದು ಅವನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು. ಆಗ ಮುಷಿಗಳು, “ಒಳ್ಳೆಯದು, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗದಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟು ಹೋಗು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಬಾ, ಅವರು ನಿನ್ನ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಿನ್ನ ಪಾಪವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ರೇನೋ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ದರೋಡಕಾರ ಅದರಂತೆಯೇ ಮನಗೆ ಹೋಗಿ ತಂಡ ಯನ್ನು “ಅಪ್ಪ, ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೆ, ನಾನು ಹೇಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿರುವೆನು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ತಂಡ “ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ” ಎಂದ. ಅವನು “ನಾನೊಬ್ಬ ದರೋಡಕಾರ. ಜನರನ್ನು ಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಸುಲಿಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದ. “ಏನು! ಮಗು, ನೀನು ಅಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆಯಾ? ತೊಲಗಾಚೆ, ಚಂಡಾಲ” ಎಂದನು. ಆನಂತರ ದರೋಡಕಾರ ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ “ಅಮ್ಮ, ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿರುವೆನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ. “ಇಲ್ಲ” ಎಂದಳು ಅವಳು. ಈತ ‘ಕೊಲೆ ಮತ್ತು ಸುಲಿಗಯಿಂದ’ ಎಂದ. “ಎಷ್ಟು ಭಯಂಕರ ಇದು!” ಎಂದು ಆಕೆ ಕಿರುಚಿಕೊಂಡಳು. ಮಗ, “ನೀನು ನನ್ನ ಪಾಪದ ಪಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವೆಯಾ” ಎಂದು ಕೇಳಿದ. “ನಾನೇಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ನಾನೆಂದೂ ದರೋಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ” ಎಂದನು. ಆನಂತರ ಅವನು ಹೆಂಡತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ “ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿರುವೆನೆಂದು ಗೊತ್ತೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ, ‘ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ’ ಎಂದಳು. “ನಾನೊಬ್ಬ ದರೋಡಕಾರ. ಹಲವು ವರಷಗಳಿಂದ ಜನರನ್ನು ಸುಲಿಗ ಮಾಡಿ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ನಾನೀಗ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದು ನೀನು ನನ್ನ ಪಾಪದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತೀರೋ ಎಂಬುದನ್ನು” ಎಂದ. “ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ನನ್ನ ಗಂಡ. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ” ಎಂದಳು ಅವಳು.

ದರೋಡಕಾರನ ಕಣ್ಣ ತೆರೆಯಿತು: “ಇದೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಜನರ ಸ್ಥಾವ. ನಾನು ಯಾವ ಹತ್ತಿರದ ನೆಂಟರಿಗೋಸ್ಕರ ದರೋಡ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನೋ ಅವರು ಕೂಡ ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ.” ಮುಷಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಪಾಕಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅವನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು ಅವರ ಕಟ್ಟಿನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿ ಅವರ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯ ನೈಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿ “ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಮುಷಿಗಳು ಹೇಳಿದರು: “ಈಗ ನೀನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರೆ. ನಿನ್ನ ಬಂಧುಗಳು ಯಾರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅವರು ನಿನ್ನನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸುವರು ಎಂಬ ಭಾರಿಯನ್ನು ತೋರೆ. ನೀನು ಹಣಗಾರನಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಆದರ ಪಾಲಿಗೆ ಬರುವರು. ಆದರೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಎಂದು ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಅವರಲ್ಲ ನಿನ್ನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವರು. ನಿನ್ನ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಗಳಾಗುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಭಾಗಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಪಾಪಮಾಡಲಿ, ಪುಣ್ಯಮಾಡಲಿ,

ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಇರುವ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಅವನು ನಮ್ಮನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ತ್ಯಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಹೇಮ ಎಂದಿಗೂ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ; ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ಇಲ್ಲ.”

ಭಗವಂತನನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಖುಷಿಗಳು ಅವನಿಗೆ ಚೋಧಿಸಿದರು. ಜಕಾಯಿತ ಸರ್ವಸಂಗ ಪರಿಶ್ರಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ತಸ್ಯಾಯನಾಗತೋಡಗಿದನು. ಅದರಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಸ್ಯಾಯನಾದನೆಂದರೆ ಗೆದ್ದಲು ಬಂದು ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ಹುತ್ತವನ್ನು ಕಣ್ಟೆ ದಪ್ಪ. ಆದರೂ ಅವನಿಗೆ ಬಾಹ್ಯಪ್ರಜ್ಞಾಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾನಿಯೊಂದು “ಏಳು ಮಹಾಬ್ರಹ್ಮ” ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿತು. ಆಗ ಎಚ್ಚರಿಸಿತು “ಮಹಾ ಖುಷಿ! ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಡಕಾಯಿತ” ಎಂದು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟು. ಆ ಧ್ಯಾನಿ ಹೀಗೆಂದಿತು “ನೀನಿನ್ನ ಡಕಾಯಿತನಲ್ಲ. ಪರಿಶುದ್ಧನಾದ ಮಹಾಬ್ರಹ್ಮ. ನಿನ್ನ ಹಳೆಯ ಹೆಸರು ಹೋಯಿತು. ನಿನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಬೆಳೆದ ಹುತ್ತದ ಪ್ರಜ್ಞಕೊಡ ನಿನಗೆ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಮನಸ್ಸು ಏಕಾಗ್ರವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ವಾಲ್ಯೋಚಿ, ಎಂದರೆ ಹುತ್ತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನು ಎಂದು.” ಹೀಗೆ ಅವನು ಖುಷಿಯಾದ.

ಅವನು ಕವಿಯಾದದ್ದು ಹೀಗೆ. ಒಂದು ದಿನ ವಾಲ್ಯೋಚಿ ಮಹಷ್ಣಿಗಳು ಗಂಗಾನದಿಗೆ ಸ್ವಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಜೊತೆ ಪಾರಿವಾಳಗಳು ಸುತ್ತಲೂ ಹಾರಾಡಿ ಮುದ್ದಾಡು ತ್ತಿದ್ದವು. ಖುಷಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ. ಆದರೆ ಮರುಕ್ಕಣಿದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಬಾಳ ಅವನ ಹಿಂದುಗಡೆಯಿಂದ ಹೋಗಿ ಗಂಡು ಪಾರಿವಾಳವನ್ನು ಕೊಂಡಿತು. ಆದು ಕೆಳಗೆ ಬಿಳುತ್ತಲೇ ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿ ದುಃಖಿದಿಂದ ತಸ್ಯ ಜೊತೆಗಾರನಾದ ಗಂಡುಹಕ್ಕಿಯ ಶವದ ಸುತ್ತಲೂ ಹಾರಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಖುಷಿ ತಕ್ಷಣ ವ್ಯಾಧಿತನಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಬೇಟೆಗಾರ ನೋಬ್ಬಿನಿದ್ದ. “ನೀನೋಬ್ಬಿ ನೀಚ. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ದಯೆಯಿಲ್ಲ. ಪ್ರೇಮದೆಮರಿಗೂ ನಿನ್ನ ಕೊಲ್ಪಾತಕತನ ಕುಂಠವಾಗಲಿಲ್ಲ” ಎಂದನು. ಕವಿ ತನಗೆ ತಾನೆ ತಕ್ಷಣ “ಇದೇನು ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ? ನಾನು ಹೀಗೆ ಎಂದೂ ಮಾತನಾಡಿರಲಿಲ್ಲ” ಎಂದುಕೊಂಡ. ಆಗೋಂದು ಧ್ಯಾನಿ ಕೇಳಿಸಿತು: “ನೀನು ಅಂಜದಿರು. ನಿನ್ನ ಬಾಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಕಾವ್ಯ. ಜಗತ್ತಿನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ರಾಮಚರಿತೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆ” ಎಂದಿತು. ಕಾವ್ಯದ ಆದಿ ಇದು. ಆದಿಕವಿ ವಾಲ್ಯೋಚಿಯ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಮೊದಲ ಶೈಲಿ ಶೋಕದಿಂದ ಉದಿಸಿತು. ಅನಂತರವೇ ಅವನು ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಬರೆದನು.

ಹಿಂದೆ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಅಯೋಧ್ಯೆ ಎಂಬ ಉರು ಇತ್ತು. ಆದು ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಅದು ಇರುವ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ಜೀದ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಅದನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಭೂಪಟದ ಮೇಲೆ ನೋಡಿರುವುದು. ಇದೇ ಹಿಂದಿನ ಅಯೋಧ್ಯೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಶರಥನೆಂಬ ರಾಜ ಅದನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಮೂವರು ರಾಜೀಯರಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಮಕ್ಕಳಿರಲಿಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂಗಳಂತೆ ಅವರು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ವ್ರತ

ಉಪವಾಸಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕುಜನ ಮಕ್ಕಳಾದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯವನೆ ರಾಮ.

ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸಹೋದರರು, ನಿಯಮದಂತೆ, ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಣತ ರಾದರು. ಮುಂದೆ ಜಗತ್‌ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಢಿಯಿತ್ತು. ರಾಜ ತಾನು ಬಹುಕೆರುವಾಗಲೇ ತನ್ನ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪ್ರತ್ಯನನ್ನು ಯುವರಾಜ ನನ್ನಾಗಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನೇ ಅನಂತರ ರಾಜನಾಗುವನು.

ಜನಕನೆಂಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬಿ ರಾಜನಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಸೀತೆಯೆಂಬ ಅಂತಿ ಚೆಲುವೆಯಾದ ಮಗಳಿದ್ದಳು. ಸೀತೆ ಒಂದು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದವಕ್ಕು. ಭೂದೇವಿಯ ಮಗಳು. ಅವ ಇಗೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸೀತಾ ಎಂದರೆ ನೇಗಿಲಿನಿಂದ ಆದ ಗರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಭರತವಿಂಡದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ತಂದೆಗೂ ತಾಯಿಗೂ ಒಬ್ಬ ರಿಗೇ ಆದ ಮಕ್ಕಳು, ತಂದೆತಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು, ಯಾಗದಿಂದ ಜನಿಸಿದವರು, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರು, ಎಲ್ಲೋ ಆಕಾಶದಿಂದ ಬಿದ್ದಂತೆ ಇದ್ದವರು ಇಂತಹ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಜನನಗಳಿವೆ. ಈ ಬಗೆಯ ವಿಚಿತ್ರ, ಜನನಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾಣ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿವೆ.

ಸೀತೆ ವೃಧಿಯ ಮಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧಳಾಗಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜನಕರಾಜ ಅವಳನ್ನು ಸಾಕಿದನು. ಅವಳಿಗೆ ಪೂರ್ವ ವಯಸ್ಸಾದಾಗ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಯೋಗ್ಯ ವರನನ್ನು ಮಡುಕತೊಡಿಗಿದನು.

ಹಿಂದೆ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಪರ ಎಂಬುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಆದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕುಮಾರ ವರನನ್ನು ತಾನೇ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ದೇಶದ ಅನೇಕ ಕಜೆಗಳ ಹಲವು ರಾಜಕುಮಾರರಿಗೆ ಆಮಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜಕುಮಾರಿ ಅಲಂಕೃತ ಖಾಗಿ ಕ್ರೇಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೂಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ರಾಜಕುಮಾರರ ನಡುವೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ರಾಜಕುಮಾರರ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳನ್ನು ಸಾರುತ್ತಿರುವ ಭಟರು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ತನಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೊಂಡು ಅವನ ಕೊರಳಿಗೆ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕುವಳು. ಅನಂತರ ಅಂತಿ ವೈಭವದಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರ ಮದುವೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಅನೇಕ ರಾಜಕುಮಾರರು ಸೀತೆಯನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹರೀಷ್ಮಾತ್ತಿತ್ತು. ಯಾರು ಹರಧನಸ್ತನ್ನು ಭಂಜಿಸುವರೇ ಆವರು ಮದುವೆಗೆ ಯೋಗ್ಯ ವರರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಕುಮಾರರು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಯಶ್ಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೋತು ಹೋದರು. ಕೊನೆಗೆ ರಾಮ ಆ ಅದ್ವಿತೀಯನ್ನು ತನ್ನ ಕ್ರೇಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಎರಡು ತುಂಡು ಮಾಡಿದನು. ದಶರಥ ರಾಜಕುಮಾರನಾದ ರಾಮನನ್ನು ಸೀತೆ ವರಿಸಿದ್ದು ಹೀಗೆ. ಅನಂತರ ಅಂತಿ ವೈಭವದಿಂದ ಅವರ ಲಗ್ಗುವಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ರಾಮ

ಸೀತೆಯನ್ನು ಉರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ದಶರಥ ತನಗೆ ಇನ್ನು ವಾನಪ್ರಸ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ರಾಮನನ್ನು ಯುವರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ. ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಣಿಯಾಯಿತು. ಇಡೀ ದೇಶವೇ ಆನಂದೋತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತು. ಆಗ ಕಿರಿಯ ರಾಣಿ ಕೈಕೇಯಿಗೆ ಅವಳ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯೊಬ್ಬಳು ದಶರಥ ಮೇಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಳು. ಆಗ ರಾಜ “ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ನನ್ನ ವರದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಕೈಕೇಯಿ ಆಗ ಏನನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಆ ದುಷ್ಪ ಸೇವಕೆ ರಾಮ ಯುವರಾಜ ನಾದರೆ ಕೈಕೇಯಿಗೆ ಕಷ್ಟಾಗುವುದೆಂದು ಅವಳ ಅಸೂಯೆಯನ್ನು ಕೇರಳಿಸಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಮುಗ ಭರತನೇ ರಾಜನಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಜೆನ್ನಾಗಿರುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಅಸೂಯೆ ಯಿಂದ ಅವಳು ಉನ್ನತಿಖಾಗುವಂತೆ ಹೇಳಿದಳು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನೆಯದು ಭರತ ರಾಜನಾಗುವುದು, ಎರಡನೆಯದು ರಾಮ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷ ವನವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು.

ರಾಮನೇ ಆ ವೃದ್ಧ ದೊರೆಯ ಪ್ರಾಣವಾಗಿದ್ದ, ಅವನ ಆಶ್ರಮಾಗಿದ್ದ, ಈ ದುಷ್ಪ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಕೇಯಿಯ ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಇಂತಾಗುತ್ತಾಗ ತಾನು ರಾಜನಾದುದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಆಡಿದ ಮಾತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೊ ಅದೂ ಕೋಳಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ರಾಮನು ಅವನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದ. ತಂದೆ ಅಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರಲಿ ಎಂದು ಸ್ಪಂತ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಒಷ್ಟಿಕೊಂಡೆ. ತನ್ನ ಶ್ರೀಯತಮೆ ಸಿಯಾದ ಸೀತೆ ಮತ್ತು ಎಂದಿಗೂ ಅವನಿಂದ ಆಗಲುವುದಕ್ಕೆ ಒಷ್ಟಿಕೊಳ್ಳದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಇವರೊಂದಿಗೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಹೊರಟ.

ದಂಡಕಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗ ಯಾರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ಆಯ್ರಿಗೆ ಗೌತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ವಾನರರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬಹಳ ಪೌರುಷವಂತರಾಗಿ ಬಲಾಢ್ಯರಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ರಾಕ್ಷಸರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ವಾನರರು ಮತ್ತು ರಾಕ್ಷಸರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದಂಡಕಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸೀತೆ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾರು ಹೊರಟರು. ಸೀತೆ ರಾಮನೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗ ಅವನು “ರಾಜಕುಮಾರಿಯಾದ ನೀನು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಬಾಹ್ಯಳ್ಳಿದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾಡಿಗೆ ನನೋಡನೆ ಬಂದು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತೀರೆ” ಎಂದ. ಆಗ ಸೀತೆ ಹೀಗೆಂದಳು: “ರಾಮ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಸೀತೆ ಆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ರಾಜಕುಮಾರಿ, ರಾಜವಂಶಸ್ಥರು ಎಂದು ಏಕ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ? ನಾನು ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.” ಸೀತೆ ರಾಮನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಳು. ಅವನ ತಮ್ಮನೂ ಅವನೊಡನೆ ಹೊರಟನು. ಗೋದಾವರಿ ನದಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಪರ್ಯಾಯ ಕಾಡಿನಲ್ಲೇ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋದರು. ಆ ನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಣಣಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾರು ಜಿಂಕೆ ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು

ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ದಿನ ಅವರು ಹೀಗೆ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬಳು ರಾಕ್ಷಸಿ ಬಂದಳು. ಅವಳು ಲಂಕೇಶನಾದ ರಾವಣನ ತಂಗಿ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರಾಮ ಅವಳಿಗೆ ಗೋಚರಿಸಿದ. ಅವನ ಸುಂದರಾಕಾರವನ್ನು ಹೋಡಿ ಅವಳು ಅವನನ್ನು ಮೋಹಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ರಾಮ ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವನಿಗೆ ಲಗ್ನ ಬೇರೆ ಆಗಿತ್ತು. ಆದಕಾರಣ ಅವಳನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಅವನ ಮೇಲೆ ಸೇಡನ್ನು ಶೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಅಣ್ಣಿ ರಾವಣಾಸುರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಾಮನ ಸತಿಯಾದ ಸೀತೆಯ ಲಾವಣ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸತೋಡಿದಳು.

ರಾಮ ಅತ್ಯಂತ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗಾಗಲೀ ರಾಕ್ಷಸನಿಗಾಗಲಿ ಅವನನ್ನು ಜಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಾವಣಾಸುರ ಉಪಾಯಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಹಾಕಿದ. ಮಂತ್ರವಾದಿಯಾದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅಸುರನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಅವನು ಸುಂದರವಾದ ಸ್ಟೋನಮೃಗದ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ. ಸೀತೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಜಿಂಕೆ ಓಡಾಡತೋಡಿತು. ಸೀತೆ ಆ ಮೃಗದ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನಸೋತು ಅದನ್ನು ತಂದು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ರಾಮನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಿಣಿನನ್ನು ಸೀತೆಯ ಕಾವಲಿಗಿಟ್ಟು ಆ ಮಾಯಾಮೃಗವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಡಿನ ಒಳಗೆ ಹೋರಟಿ. ಲಕ್ಷ್ಮಿಣಿ ಪಣಿ ತಾಲೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದು ಅಗ್ನಿರೇಖೆ ಎಳೆದು ಸೀತೆಗೆ “ಇಂದು ನಿನಗೆ ಏನೋ ವಿಪತ್ತಿ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು, ಈ ಗರೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಹೊರಗೆ ಕಾಲಿಡಬೇಡ” ಎಂದ. ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಾಯಾಮೃಗವನ್ನು ರಾಮ ಬಾಣದಿಂದ ಹೊಡೆದ. ತಕ್ಷಣ ಆ ಮೃಗ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ರಾಕ್ಷಸ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಕಾಲವಾಯಿತು.

ಆಗ ಪಣಿಶಾಲೆಯ ಹತ್ತಿರ “ಓ ಲಕ್ಷ್ಮಿಣಿ, ನನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಾ” ಎಂಬ ರಾಮನ ದ್ವಾರಾ ಕೇಳಿಸಿತು. ಸೀತೆ “ಲಕ್ಷ್ಮಿಣಿ, ರಾಮನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಹೋಗು” ಎಂದಳು. “ಅದು ರಾಮನ ದನಿಯಲ್ಲ” ಎಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಿಣಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ. ಆದರೆ ಸೀತೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಣಿನನ್ನು ಕಾಡಬೇಡಿದುದರಿಂದ ರಾಮನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಲಕ್ಷ್ಮಿಣಿನು ಹೋದೊಡನೆಯೆ ರಾವಣಾಸುರ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಒಂದು ಪಣಿ ತಾಲೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿದ. “ನನ್ನ ಗಂಡ ಬರುವವರೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳು. ಆಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭಿಕ್ಷೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಳು ಸೀತೆ. ರಾವಣ “ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ತಾಳಲಾರೆ. ತಾಯಿ, ತುಂಬಾ ಹಸಿವು. ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡು” ಎಂದ. ಆಗ ಸೀತೆ ಪಣಿಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಂಡಳು. ಸಂನ್ಯಾಸಿ “ನನಗೆ ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ತಂದುಕೊಡಿ. ನಾನು ಯತಿ. ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಅಂಜಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ ನನ್ನಿಂದ” ಎಂದು ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿದ. ಸೀತೆ ಮಂತ್ರದ ಗರೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದಳು. ತಕ್ಷಣ ಕಪಟ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ರಾಕ್ಷಸನ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಬಾಮಗಳಿಂದ ಸೆಳೆದು ಮಂತ್ರರಥವನ್ನು ಕರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ಕುಳಿರಿಸಿ

ಕೊಂಡು ಅಳುತ್ತಿರುವ ಸೀತೆಯೊಡನೆ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿದ. ರಾಕ್ಷಸ ಅವಕಣ್ಣ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೆಲವು ಅಭರಣಗಳನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಎಸೆದಳು.

ರಾವಣಾಸುರ ಲಂಕಾದ್ವಿಪದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ; ತನ್ನ ರಾಜೀಯಗಳೇಕೆಂದು ಅವಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು; ತನ್ನ ಹೋರಿಕೆಗೆ ಒಂಬಂಪುವಂತೆ ಹಲವು ಆಸೆಗಳನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ತೋರಿದ. ಅದರೆ ಸೀತೆ ಪಾತಿಪ್ರತ್ಯೇವೇ ರೂಪವರ್ತತಂತೆ ಇದ್ದವರು, ರಾವಣಾಸುರನೊಡನೆ ಮಾತನ್ನು ಕೂಡ ಆಡಲಿಲ್ಲ. ಅವಳನ್ನು ಶಿಫ್ಟೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಅವಳನ್ನು ಒಂದು ವೃಕ್ಷದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆ ಇಟ್ಟನು.

ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಪರ್ವತಶಾಲೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದಾಗ ಸೀತೆ ಮಾಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಆಗ ಅವರ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಮೇರೆಯಿಲ್ಲವಾಯಿತು. ಅವಳಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಉಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರು ಸಹೋದರರೂ ಸೀತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮುಡುಕಾಡಿದರೂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅವಳ ಸುಳಿವೇ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ದಿನ ಮುಡುಕಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವಾನರರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರೊಡನೆ ಇದ್ದ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಕಂಡರು. ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಹನುಮಂತ ಶ್ರೀರಾಮನ ಶೈಷ್ವಭೃತ್ಯ ನಾದ. ನಾವು ಮುಂದೆ ನೋಡುವಂತೆ ಅವನು ಸೀತೆಯನ್ನು ಮುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ರಾಮನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ. ರಾಮನ ಮೇಲೆ ಹನುಮಂತನಿಗೆ ಇದ್ದಭಕ್ತಿ ಅಪಾರವಾಗಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಕೊಡ ಹಿಂದೂಗಳು ಅವನನ್ನು ಭಗವಂತನ ಶೈಷ್ವಭೃತ್ಯನೆಂದು ಪೂಜಿಸುವರು. ವಾನರರು, ರಾಕ್ಷಸರು ಎಂದರೆ ದಳ್ಳಿಣ ಭಾರತದ ಆದಿನಿವಾಸಿಗಳು.

ಕೊನೆಗೆ ರಾಮ ವಾನರರ ಜೊತೆ ಸಖ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದನು. ಅವರು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಮಾನ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿದೆವೆಂದೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸ ಅತಿ ಸುಂದರಳಾದ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನೆಂದೂ ಆ ಸ್ತ್ರೀ ತುಂಬಾ ಅಳುತ್ತಿದ್ದೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ವಿಮಾನ ತಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಕೆ ತನ್ನ ಅಭರಣಗಳನ್ನು ಎಸೆದಳು ಎಂದರು. ಅಭರಣಗಳನ್ನು ರಾಮನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರು. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಅಭರಣಗಳನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇವು ಯಾರವೋ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದನು. ರಾಮ ಅವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ “ಹೌದು, ಇವು ಸೀತೆಯ ಅಭರಣಗಳು” ಎಂದನು. ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಅಭರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಪಕೆಂದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಬಹುಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುವರು; ಅವಳ ಕೈಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕತ್ತನ್ನು ತಲೆ ಎತ್ತಿಕೂಡ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಸೀತೆಯ ಕೊರಳಹಾರ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಇದ್ದುದು. ಈ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಭರತವಿಂಡದ ಒಂದು ಆಚಾರವಿದೆ. ಈ ರಾಕ್ಷಸನಾರು, ಅವನಲ್ಲಿರುವನು ಎಂಬುದನ್ನೇಲ್ಲ ಕಪಿಗಳು ರಾಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದುವು. ಅನಂತರ ಅವು ಅವನನ್ನು ಮುಡುಕಲು ಹೊರಟವು.

ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕವೀಶನಾದ ವಾಲಿ ಮತ್ತು ಅವನ ತಮ್ಮ ಸುಗ್ರೀವ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಜಗತ್ವಾದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಮನು ತಮ್ಮನಾದ ಸುಗ್ರೀವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದನು. ಇವನನ್ನು ಓಡಿಸಿದ ವಾಲಿಯಿಂದ ಆತ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಪಡೆದನು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ರಾಮನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವನೆಂದು ಸುಗ್ರೀವ ಒಟ್ಟಕೊಂಡ. ದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲ ಹುಡುಕಿದರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸೀತೆ ಶಿಕ್ಷಾಲೀಲ್ಲ, ಕೊನೆಗೆ ಹನುಮಂತ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ಸಮುದ್ರತೀರದಿಂದ ಒಂದೇ ನೆಗೆತದಲ್ಲಿ ಲಂಕಾದ್ವಿಪಕ್ಕೆ ಹಾರಿದ. ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಸೀತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಾಡಿದ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಾಲೀಲ್ಲ.

ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ ರಾವಣಾಸುರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಿದ್ದ. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಗೆದ್ದಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಸುಂದರ ಯುವತಿಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಪಹರಿಸಿ ತನ್ನ ಅಂತಹರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ. ಹನುಮಂತ ಆಲೋಚಿಸಿದ: “ಸೀತೆ ಉಳಿದ ಹಂಗಸರೊಂದಿಗೆ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಾರಳು. ಇಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬದಲು ಅವಳು ಪ್ರಾಣವನ್ನಾದರೂ ಕಳೆದು ಕೊಂಡಾಳು.” ಹನುಮಂತ ಬೇರೆಕಡೆ ಅವಳನ್ನು ಹುಡುಕತೋಡಿದ. ಕೊನೆಗೆ ದಿಗಂತದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಮ್ಯಾನಿಷಾಗಿ ಬಾಡಿಹೋದ ಸೀತೆಯನ್ನು ಹನು ಮಂತ ಒಂದು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿದ. ಹನುಮಂತ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಿಯಂತೆ ಆ ಮರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ. ಸೀತೆಯು ತನ್ನ ಕಡೆ ಒಲಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ರಾವಣನಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಾಕ್ಷಸಿಯರು ಸೀತೆಯನ್ನು ಅಂಚಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ. ಆದರೆ ಸೀತೆ ಆ ರಾಕ್ಷಸೇಶನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಡ ಕೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡಲಿಲ್ಲ.

ಅನಂತರ ಹನುಮಂತ ಸೀತೆಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೀತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ರಾಮ ಕೆಳುಹಿಸಿದ ಚಾರ ತಾನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ. ತನ್ನ ಗುರುತನ್ನು ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ರಾಮ ಕೊಟ್ಟ ಉಂಗುರವನ್ನೇ ಸೀತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ. ರಾಮನಿಗೆ ಸೀತೆಯ ಸಮಾಭಾರ ತಿಳಿದೊಡನೆಯೆ ಸೈನ್ಯ ಸಮೇತ ಬಂದು ರಾವಣನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವನು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳಿದ. ಆದರೂ, ಸೀತೆ ತಾನು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟಿರೆ, ತನ್ನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಒಂದೇ ನೆಗೆತದಲ್ಲಿ ಸಾಗರವನ್ನು ಹಾರಿ ರಾಮನನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಸೇರಬಹುದು ಎಂದ. ಸೀತೆ ಪತಿಪ್ರತಾ ಸ್ವರೂಪಳಾದುದರಿಂದ ಗಂಡನಲ್ಲಿದ ಪುರುಷನನ್ನು ಸ್ವರ್ವ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಹನುಮಂತನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ತಿರಿಸಿದಳು. ಅವಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಳು. ತನ್ನ ಕೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಆಭರಣವನ್ನು ರಾಮನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕೆಕುಹಿಸಿದಳು. ಇದರೊಡನೆ ಹನುಮಂತ, ಹಿಂತಿರುಗಿದ.

ಹನುಮಂತನಿಂದ ಸೀತೆಯ ಸಮಾಭಾರವನ್ನೇಲ್ಲ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ರಾಮನು ವಾಸರ ದೊಡನೆ ಭರತವಿಂಡದ ದಕ್ಷಿಣ ತುದಿಗೆ ಹೋರಟಿನು. ಅಲ್ಲಿ ರಾಮನ ವಾಸರಸೇನೆ ‘ಸೀತು ಬಂಧ’ ಎಂಬ ಕಡೆ ಲಂಕಾನಗರಿಗೂ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿತು. ಈಗಲೂ ಸಮುದ್ರದ ಇಳಿತದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮರಳ ದಿಕ್ಕೆಗಳ ಮೇಲಿನಿಂದಲೇ ಲಂಕಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ರಾಮ ಒಬ್ಬ ಭಗವಂತನ ಅವತಾರ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಇವನ್ನೇಲ್ಲ ಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ರಾಮ ಒಬ್ಬ ಭಗವಂತನ ಅವತಾರವಾಗಿರುವನು. ರಾಮ ಭಗವಂತನ ಏಳನೆಯ ಅವತಾರವೆಂದು ಭರತವಿಂದದಲ್ಲಿ ಜನರು ಅವನನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವಾನರರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮರಳಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಮರಗಳಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ೧೦೯ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದು ಸಣಾ ಅಳಿಲು ಮರಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಳಾಡಿ ಸೇತುವೆಯ ಹತ್ತಿರ ದೇಹವನ್ನು ಕೊಡಿ ಮರಳನ್ನು ಉದುರಿಸುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ಅಳಿಲು ತನ್ನ ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಾಮನ ಸೇತುಬಂಧನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹೊರಳಾಡಿ ಕೆಲವು ಮರಳು ಕಳಾಗಳನ್ನು ಕೆಡಪ್ಪಿರುವ ಅಳಿಲನ್ನು ನೋಡಿ ವಾನರರು ನಕ್ಕರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪರವರ್ತಗಳನ್ನೂ ಮರಳಿಂದಿಣ್ಣಿಗಳನ್ನೂ ತಂದು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ರಾಮ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ “ಧನ್ಯ ಅಳಿಲು, ತನ್ನ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಅದು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಆದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪರಮ ಪೌರುಷವಂತನಿಗೆ ಸಮ” ಎಂದು ಅಳಿಲಿನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಬೆರಳನ್ನು ಸವರಿದನು. ಈಗಲೂ ಅಳಿಲನ ಮೇಲೆ ಇರುವ ರಾಮನ ಬೆರಳುಗಳ ಗುರುತನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಸೇತುಬಂಧವಾದ ಮೇಲೆ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಿರ ನೇತ್ಯಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವಾನರ ಸೇನೆ ಲಂಕಾನಗರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು. ಹಲವು ತಿಂಗಳ ಹೊರ ಯಾದ್ಯ ಮತ್ತು ರಕ್ತಪಾತವಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ರಾವಣಾಸುರ ಸೋತನು. ಅವನ ಸಂಹಾರವಾಯಿತು. ಚಿನ್ನದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅವನ ಅರಮನೆ ಮುಂತಾದವನ್ನೇಲ್ಲ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಒಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ನಾನು ಲಂಕೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು “ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮನಗಳೇಲ್ಲ ಚಿನ್ನದಿಂದ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವರಲ್ಲ” ಎಂದು ಪ್ರತೀಸುವರು. ಈ ಚಿನ್ನದ ನಗರವೇಲ್ಲ ರಾಮನ ವಶವಾಯಿತು. ಅವನು ರಾವಣನ ತಮ್ಮನಾದ ವಿಭಿಂಣನಿಗೆ ಇವನ್ನೇಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟನು. ರಾಮನಿಗೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಲಂಕೆಗೆ ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು.

ಅನಂತರ ರಾಮ ಸೀತೆಯೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನವರೋಡನೆ ಲಂಕೆಯನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟನು. ಆದರೆ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು “ಪರಿಞ್ಜೆ, ಪರಿಞ್ಜೆ” ಎಂದು ಅರಚಿಸೊಂಡರು. ರಾವಣನ ಅಧಿನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸೀತೆ ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮಾಗಿದ್ದಳು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಹೋರಿರಲಿಲ್ಲ “ಪರಿಶುದ್ಧಳೇ! ಅವಳು ಪಾತಿಪತ್ರದ ಸಾಕಾರಮೂರ್ತಿ” ಎಂದ ರಾಮ. ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ನಮಗೆ ಪರಿಞ್ಜೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಅರಚಿಸೊಂಡ ಜನರು ಅಲ್ಲಿಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಗ್ನಿಕುಂಡವನ್ನು ಅಣೆಗೊಳಿಸಿದರು. ಸೀತೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ರಾಮ ದುಃಖದಿಂದ ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದ, ಸೀತೆ ಎಲ್ಲಿ ಸೀದು ಹೋಗುವಳೋ ಎಂದು. ಆದರೆ ಅಗ್ನಿಕುಂಡದಿಂದ ಅಗ್ನಿಯೆ ಆ ಕ್ಷಣ ತನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು

ಹೊತ್ತು ತಂದನು. ಸೀತೆ ಆ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಳು. ಆಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತ್ರೈಯಾಯಿತು.

ರಾಮ ವನವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗೆ ಅವನ ತಮ್ಮ ಭರತ ಬಂದು, ದಶರಥನ ಮರಣದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿ, ರಾಮನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಏರಬೇಕೆಂದು ಬಲಾತ್ಮಿರಸುತ್ತಿದ್ದನು. ರಾಮ ವನವಾಸದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಭರತ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಏರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ರಾಮನ ಬದಲು ಅವನ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಅವನ ಪರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ರಾಮನು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಜನರೆಲ್ಲರ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ರಾಮನೇ ರಾಜನಾದನು.

ರಾಮನು ರಾಜನಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ರಾಜರು ಜನರ ಹಿತಕ್ಕೋಸುಗ ಅಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವು ಆವಕ್ಯಕವಾದ ವೃತಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸತೋಡಿದನು. ರಾಜ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸೇವಕ. ನಾವು ಮುಂದೆ ನೋಡುವಂತೆ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಮ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಸೀತೆಯೊಡನೆ ಸುಖಿವಾಗಿದ್ದ. ಪುನಃ ಜನರು 'ರಾವಣ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕದ್ದು ಕೊಂಡು ಸಮುದ್ರದಾಚೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ' ಎಂದು ಆಷ್ಟೇಪಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಹಿಂದಿನ ಪರಿಣಾಮಿಯಿಂದ ಅವರು ತ್ರೈಪೂರಾಗಲಿಲ್ಲ, 'ಬೇರೊಂದು ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವಳನ್ನು ತ್ರೈಜಿಸಬೇಕು' ಎಂದರು.

ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಾಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ದೇಶದಿಂದ ಹೇರಿಗೆ ಅಟ್ಟಿವಾಲ್ಕಿ ಮಹಿಳೆಯಿದ್ದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರು. ರಕ್ಷಕರಿಲ್ಲದೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ಸೀತೆಯನ್ನು ವಾಲ್ಕಿ ಕಂಡು, ಅವಳ ದುಃಖಿದ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ತನ್ನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲೆ ಅವಳನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡನು. ಸೀತೆಗೆ ಹೆರಿಗೆಯ ಸಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವಳು ಅವಳಿಜವಳಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜನ್ಮಾವ್ತಿಭಿನ್ನ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕವಿ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಿಂತೆ ಸಾಕಿದನು. ಆಗ ಅವನು ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಬರೆದು, ಅದನ್ನು ಗಮಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ನಾಟಕಕೆರಿಸಿದನು.

ಭರತಬಿಂಡದಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಅತಿ ಪ್ರಮೀತ್ರವಾದುದು. ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತಜ್ಞವುಗಳನ್ನೇ ಧರ್ಮವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಎಂತಹ ಹಾಡಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಅದು ಪೇಮಗೀತೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಆ ಹಾಡನ್ನೇ ತದ್ದತಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಹಾಡಿದವನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಲಭಿಸುವುದು. ಅವನು ಇನ್ನೇನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಧ್ಯಾನವು ಸಾಧಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನೇ ಇದೂ ಸಾಧಿಸುವುದು ಎನ್ನುವರು.

ವಾಲ್ಕಿ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಬಂದು ನಾಟಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಾಡ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ರಾಮನ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸಿದನು.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಆರಸರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಯಾಗವನ್ನು ರಾಮ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಮಯ ಬಂತು. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಗ್ನವಾದವನು ಯಾವುದೊಂದು ಯಾಗಯಿಜ್ಞವನ್ನಾಗಲಿ ಹೆಂಡತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಅವನೊಡನೆ

సహధమీఫ్ ణి ఇరబేకు. సతిగే ఆవరు ఉపయోగిసువ పద ఇదు. ప్రాజాదిగిఖన్న మాడబేకు, ఆదరే సహధమీఫ్ ణి భాగియాగదే ఇద్దరే ఆవను ఏనన్నూ శాస్త్రియ వాగి మాడలార.

సీతేయన్న దేశబాహిరళన్నాగి మాడిదుదరింద రామను ఆ సమయదల్లి సప్తీకనాగిరల్లు. ప్రసః ముదువేయాగెందు జన ఆవనన్న కోరికొండరు. ఆదరే ఈ కోరికే రామ ప్రథమ బారి ప్రజుగాగే ఏరోధవాగి నింతను. “ఇదు సాధువల్ల నన్న ప్రాణ సీతేయల్లిద్” ఎందను. యాగ మాడువుదక్కాగి సీతేగి బదలాగి సీతేయ ఒందు జిన్నద ఏగ్రవస్తు మాడిసిదను. ఈ మహోత్సవద సమయదల్లి ధమోఽద్విషేషసోళసువుదక్కాగి ఒందు నాటకవన్న ఆడిసిదరు. కెవియాద వాల్మీకి మహాముఖాలు తమ్మ తీష్ణ రాద రామన అఙ్గాత మక్కలాద లవకుత రోడనే బందరు. ఒందు రంగభామియన్న అనుగోళిసిదరు. నాటకచ్చే ఎల్లా అణయాయితు. రామ, ఆవన సహోదరరు, జోతిగే దొడ్డ దొడ్డ అధికార వగవేల్ల అదన్న నోచువుదక్కే నేరదరు. ప్రేక్షకురు కిందిద్దరు. వాల్మీకియ నేత్యత్థదల్లి లవకుతరు రామన జీవనవన్న హాడిదరు. మక్కళ గానదింపిగే మత్తు అవర భవ్యాకృతిగే నేరదవరేలు మారుహోదరు. ఆదరే పాప రామనిగే ఇదన్న సింసలు ఆగల్లిల్ల, కథించుల్లి సీతాపరిత్యాగద ప్రసంగ బందాగలంతూ ఏను మాడబేచో అవనిగే గొత్తాగల్లు. ఆగ ఇమషిగటు “ఘృథపడబేడ, నాను సీతేయన్న తోరుత్తేనే.” ఎందరు. సీతేయన్న రంగభామియ మేలే తందరు. రామనిగే సీతేయన్న, నోడి సంతోషవాయితు. తక్షణ ‘పరిశ్ఛే మాడబేకు, పరిశ్ఛే మాడబేకు’ ఎంబ హిందిన గొణగాటవే కేళిశికు. సీతే, జనతన్న పాతిప్రత్య వన్న ఇష్టు అనుమానిసువరల్ల ఎందు అతి దుఃఖితభాదశు. ఇదన్న సింసువుదక్కే అవళిగే ఆగల్లిల్ల. తన్న పాతిప్రత్యవన్న పరిశ్ఛే మాడి సాధ్మి ఎంబుదన్న తోరి ఎందు దేవతగళన్న బేడికొండళు. ఆగ భూమి ఇబ్బాగ్వాయితు. “ఇదే పరిశ్ఛే” ఎందు సీతే ఆదరల్లి ప్రవేశిసి మాయావాదళు. నేరద జన ఇంతహ దురంతవన్న నోడి మూకరాదరు. రామ తోకాకూ, తనాదను.

సితే మాయవాద కేలవు దినగళ మేలే దేవతగళింద బేహుగారరు బందు రామనిగె ప్రపంచదల్లి అవను మాడబేకాద కేలస తీరితు, ఇన్న పైనః స్వగ్రహే హోరడబేకు ఎందు తీణిసిదురు. ఈ సుద్ది రామనిగె తన్న స్వజిస్థియ ఆరివన్న తందితు. ఆయోధ్య నగరద సమీపదల్లి హరియుత్తిద్ద సరయూ నదిగె బిచ్చ బేరే లోకదల్లి సితేయన్న సేరిదను.

ಇದೇ ಭರತವಿಂಡದ ಪುರಾತನ ಮಹಾಕಾವ್ಯ . ಸೀತಾರಾಮರು ಹಿಂದೂ ಜನಾಗಿದ ಆದರ್ಶ . ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳೂ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಗಿಯರು ಸೀತೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು.

ಪರಿಶುದ್ಧಳಾದ, ಪತಿಪರಾಯಣೆಯಾದ, ಜೀವನವೆಲ್ಲ ನೋಂದ ಸೀತೆಯ ಆದರ್ಶವೇ ಸ್ತೀಯ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಪರಮಾವಧಿ ಸೀತೆ. ನೀವು ಈ ಶೀಲಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಪೌರಸ್ಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಆದರ್ಶಗಳು ಎಷ್ಟು ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸೀತೆ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆದರ್ಶವಾಗಿರುವಳು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು “ಎನ್ನಾನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಪೌರುಷವನ್ನು ತೋರಿ” ಎನ್ನುವರು. ಭಾರತೀಯರು “ಸಹಿಸಿ ತೋರಿ” ಎನ್ನುವರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಜನ ಎಷ್ಟನ್ನು ಪಡೆಯುಬಹುದು ಎಂಬ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿರುವರು. ಭಾರತೀಯನು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಕು ಎಂಬ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವನು. ಎರಡು ಅತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿ. ಸೀತೆಯಾದು ಇಂಡಿಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಶೀಲ, ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಆದರ್ಶ ಶೀಲ. ಅವಳು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಳೇ? ರಾಮಾಯಣ ನಿಜವಾಗಿ ಏತಿಹಾಸಿಕವೇ? ಇದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಆದರ್ಶ ಅಲ್ಲಿದೆ. ಸೀತಾದೇವಿಯ ಶೀಲದಷ್ಟು ಮತ್ತಾವ ಪೌರಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಇಡೀ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಅವರ ನಿತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಅನುರಣಿತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭರತವಿಂದದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳಿಯದಕ್ಕೆ, ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಪವಿತ್ರವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಸೀತೆ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಷ್ಟ ಎನ್ನುವೇ ಅದೇ ಸೀತೆ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಷ್ಟ ಎನ್ನುವೇ ಅದೇ ಸೀತೆ. ಭಾರತೀಯನೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಹರಸಬೇಕಾದರೆ “ಸೀತೆಯಂತಾಗು” ಎನ್ನುವರು. ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಹರಸುವಾಗ “ಸೀತೆಯಂತಾಗು” ಎನ್ನುವನು. ಅವರೆಲ್ಲ, ಸೀತೆಯ ಮಕ್ಕಳು. ಶಾಂತಿಕಾದ ಸಹಿಷ್ನುತ್ತಾ ಮೂರ್ಚಿಯಂತಿರುವ, ಪತಿಪ್ರತೀಯಾದ, ನಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಲಾಳಾದ ಸೀತೆಯಂತಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅವಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ರಾಮನ ಮೇಲೆ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಕಣುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದುದನ್ನು ತಾನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಳು. ಅವಳನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಅಟಿದ ಆ ಭಯಾನಕವಾದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನೋಡಿ! ಆದರೆ ಸೀತೆ ಯಾರನ್ನೂ ದಾರುವುದಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಇದು ಭಾರತೀಯರ ಆದರ್ಶ. ಬುದ್ಧ ಹೀಗೆ ಸಾರುವನು: “ಒಬ್ಬ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಯಿಸಿದಾಗ ನೀನು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಮಾಡಿದ ಮೊದಲ ತಪ್ಪನ್ನು ಅದು ನಿವಾರಿಸಲಾರದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ದುಷ್ಪಕ್ಕತ್ವ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು.” ಸೀತೆ ಸ್ವಭಾವತಃ ನಿಜವಾದ ಭಾರತೀಯಳು. ಹಿಂಸೆಗೆ ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅವಳು ಕೊಟ್ಟಿವಳಿಲ್ಲ.

ಯಾವುದು ನಿಜವಾದ ಆದರ್ಶ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿರುವ ತಾತ್ಪರ್ಯ ವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯೋ, ಅಥವಾ ಪೌರಸ್ಯನ ಸಹಿಷ್ನುತ್ತಾ ಶಕ್ತಿಯೋ?

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಪಾಪವನ್ನು ಗೆದ್ದು ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವೆವು ಎನ್ನುವರು. ಪೌರಸ್ಯರು “ಪಾಪವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೇ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಬಂದು ಆನಂದವಾಗುವುದು” ಎನ್ನುವರು. ಎರಡೂ ದೊಡ್ಡ ಆದರ್ಶಗಳೇ.

ಕೋನೆಗೆ ಯಾವುದು ಉಳಿಯುವುದೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನವ ಕೋಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮೇಲಾಗುವುದೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಯಾವುದು ಮಾನವನ ಮೃಗೀಯತೆಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುವುದೋ, ಗೆಲ್ಲುವುದೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಅನುಭವಿಸುವುದೋ ಅಥವಾ ಏನನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸುವುದೋ?

ಏನೇ ಆಗಲೆ, ಒಬ್ಬರು ಜನೊಬ್ಬರ ಆದರ್ಶವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿರೋಣ. ನೆಮ್ಮೆಬ್ಬರ ಗುರಿಯೂ ಒಂದೇ. ಅದೇ ಪಾಪದ ನಾಶ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರ್ಶವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿರೋಣ. ನಾನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಿಗೆ ತನ್ನ ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದಿಗೂ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಗುರಿ ಒಂದೇ ಆದರೂ ಮಾರ್ಗ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಭರತವಿಂಡದ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಭಾರತಿಯರಿಗೆ “ಗುರಿ ಆದರ್ಶ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಇದೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಮುಂದುವರಿಯಿರಿ. ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಲಿ” ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತಿರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಂದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಪೌರಸ್ಯರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಎಷ್ಟೇ ವಿರೋದವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಗುರಿ ಒಂದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರುವುದು. ಈ ಜಟಿಲವಾದ ಸಂಸಾರ ಕಾನನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬರು ಜನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಶುಭವನ್ನು ಕೋರೋಣ.

೨೭. ಹಿಂದೂಧರ್ಮ¹

(ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಸಾರಾಂಶ)

ಕಲಿಯುವುದೇ ನನ್ನ ಧರ್ಮ. ನಿಮ್ಮ ಬೈಬಲ್‌ನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೇ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಅಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ವಾಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಅವು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುವುವು. ಸತ್ಯವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾರ್ಥಕವಾದು. ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಬೆರಳುಗಳಿದ್ದು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಆರು ಬೆರಳುಗಳಿದ್ದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಆರು ಬೆರಳೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆದು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದು, ಆದೊಂದು ಹೋಗ ಎನ್ನುವಿರಿ. ಇದರಂತೆಯೇ ಧರ್ಮ ಕೂಡ. ಒಂದು ಧರ್ಮ ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಧರ್ಮ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವಿದೆ. ಒಂದು ಧರ್ಮ ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಸತ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ನನಗೆ ಸೇರಿದಷ್ಟೇ ನಿಮಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಭರತವಿಂದದಲ್ಲಿರುವ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಬತ್ತು ಕೋಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಏರಡು ಕೋಟಿ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಕ್ಯಾಸ್ಟು, ಆರು ಕೋಟಿ ಜನರು ಮಹಮ್ಮದಿಯರು, ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಹಿಂದೂಗಳು.

ಹಿಂದೂಗಳು ಪುರಾತನ ವೇದಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವರು. ವಿದ್ಯಾ ಅಂದರೆ ತಿಳಿ ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ವೇದ ಎಂಬುದು ಬಂದಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಸಾರವೆಲ್ಲ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸತ್ಯ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಆತ್ಮನ ಅಮರತ್ವವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾಗದ ನೇಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಇದೆ. ನಿಮಗೆ ಇದು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತುದಿ ಮೊದಲಿಲ್ಲದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಬದಲಾಗದೆ ಇರುವುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ, ಬೌದ್ಧ ಧೇರಾವಾದಿಗಳು ಮತ್ತು ಚಾವಾಕರು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಸನೇ ನಾವೂ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಚಾವಾಕರು ಇರುವುದೆಲ್ಲ ದ್ರವ್ಯ (matter), ಮನಸ್ಸಿಂಬುವುದಿಲ್ಲ; ಧರ್ಮವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಮೋಸ, ನೀತಿ ಒಳೆಯತನ ಇವೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಮೌಡ್ಯ ಎನ್ನುವರು. ವೇದಾಂತವು ಮಾನವನು ತನ್ನ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದು. ಚಾವಾಕರಿಗೆ ಕೇವಲ ಈಗಿರುವುದು ಮಾತ್ರ ಗೂತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಿನದೂ ಗೂತ್ತಿಲ್ಲ, ಮುಂದಿನದೂ ಗೂತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವರ್ತಮಾನವಿದ್ದರೆ

¹C.W. Vol. I, P. 329

ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯತ್ತುಗಳೂ ಇರಬೇಕು. ಇವು ಮೂರೂ ಕಾಲಗಣತಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ. ಇಂದಿಯ ಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ, ಕಾಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸದ ಮತ್ತು ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯತ್ತುಗಳನ್ನು ವರ್ತಮಾನ ದಲ್ಲಿ ಒಂದುಗೂಡಿಸದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವರ್ತಮಾನ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹಾಗಾದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವುದು ಯಾವುದು? ಅದು ನಮ್ಮ ದೇಹವಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಬಾಹ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡ ಅಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅದರ ಆಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದರ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮ. ಈ ವಿಶ್ವಪ್ರೇಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದುದರ ಮತ್ತು ಪರತಂತ್ರವಾದುದರ ಒಂದು ಮಿಶ್ರಣ, ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ ಮತ್ತು ದಾಸ್ಯದ ಒಂದು ಮಿಶ್ರಣ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಅಮೃತವಾದ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಪರಿತ್ವರ್ತಾದ ಆತ್ಮಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಎಂದು ವೇದಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಅದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾಶವಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾವು ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆ; ಅದು ಬಾಹ್ಯ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳಿಗೆ ಅಧಿನೆ. ಅದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಪೂರ್ಣವು ನಿಯಮಬದ್ಧ, ಅದುದರಿಂದ ಅದು ಪರಾಧಿನೆ, ಈ ಅಮೃತವಾದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಆತ್ಮವು ಪರಿತ್ವರ್ತನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಾಮಾನ್ಯನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದು ಆತ್ಮನ ಅವಿಭಾಗವದ ತರಕಾರು ಮಾತ್ರ.

ಆದರೆ ಆತ್ಮ ಏತಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೇಹವನ್ನು ಸ್ವಿಕರಿಸಬೇಕು? ನಾನು ನನ್ನ ಮುಖ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹೇ ಅದು ಒಂದು ದೇಹವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗುವುದು. ಆತ್ಮನೇ ದೇವರು. ಪ್ರತಿ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಕೊಡ ದಿವ್ಯತೆ ಸುಷ್ಪತ್ವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಈಗಲೂ ಅನಂತರವೇ ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಒಂದು ಕತ್ತಲೆ ಕೊಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಗಾಡಿದರೂ ಬೆಳಕು ಬರುವುದಲ್ಲ, ನಾನು ಒಂದು ದೀಪದ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಗೀರಬೇಕು. ಇದರಂತಹೇ ತಮ್ಮ ಅಪೂರ್ಣವಾದ ದೇಹವನ್ನು ಬರಿಯ ಗದ್ದಲ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಗೊಣಾಡುವುದರಿಂದ ಪೂರ್ಣಮಾಡಲಾಗುವುದಲ್ಲ. ಆದರೆ ವೇದಾಂತವು: ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಿ, ನಿಮ್ಮ ಪರಿತ್ವರ್ತಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿ ಎಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರು ಪರಿತ್ವರ್ತರು ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿ. ಧರ್ಮ, ಸತ್ಯವಾಗಿರುವ ಯಾವುದೋ ಒಂದನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದು, ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕವಾದು ದನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ದಬ್ಬಳಿಕೆಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ನರಜಾಡುವುದಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸ್ವಭಾವ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವುದು, ಮತ್ತು ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವೂ, ಮನುಷ್ಯನ ವರ್ತಮಾನದ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಅವನ ಭೂತಕಾಲದಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ, ವರ್ತಮಾನವು ಭೂತಕಾಲದ ಬರಿಯ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವೂ

ಅನುವಂಶಿಕತೆಯಿಂದ ವಿವರಿಸಲಾಗದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಜನಿಸಿರುವುದು ಹೇಗೆ? ಒಂದು ಮನು ಒಳ್ಳೆಯ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆದು ಯೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ? ಮತ್ತೊಂದು ಮನು ಯೋಗ್ಯ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಜನಿಸಿಯೂ ಕೊಲೆಪಾತಕಿಯಂತೆ ಗಲ್ಲಿಗೆ ವಿರಚೇಕಾಗುವುದು ಏತಕ್ಕೆ? ದೇವರನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಮಾಡದೆ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಿರಿ? ಆ ದಯಾಮಯನಾದ ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಂತಹ ದುಃಖಿಕಾರಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಕು? ಅನಂತರ ದೇವರು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವನು ಎಂದರೆ ಅದು ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ದೇವರ ಬಳಿ 'ರಕ್ತದಂಡ' (ಎಂದರೆ ಹತ್ಯಾ ದೋಷ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆಂದು ಹತನಾದವನ ಸಂಬಂಧಿಗೆ ತೆರುವ ಹಣ) ಇಲ್ಲ. ಇದೇ ನನ್ನ ಪ್ರಥಮ ಬಂಧುವಾದರೆ ನನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇನಾಗಬೇಕು? ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಮತ್ತು ಇತರರ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಿದರೆ ನನಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅದ್ಯಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಹೊಣೆಗಾರನಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರನಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಪಾಪಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಂಡು ಮುಂದೆ ಅದಾಗದಂತೆ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಪುನಜ್ಞನ್ಮದ ತತ್ತ್ವ. ನಾವು ಈ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವದೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಈಗಿನ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೆಲ್ಲಾನಾಮು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಕಾರಣ. ನಾನು ಬರುಬರುತ್ತಾ ಮೇಲಾಗುತ್ತಾ, ಪೂರ್ಣಸಾಗುವ ವರೆಗೆ ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವೆನು.

ಈ ವಿಶ್ವದ ಏತನಾದ, ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಅನಂತವೂ ಸರ್ವಶತ್ಕನೂ ಆದ ದೇವರನ್ನು ನಾವು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಆತ್ಮವು ಪೂರ್ಣವೆಂದಾದರೆ ಅದು ಅನಂತವೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಎರಡು ನಿರವೇಷ್ಟವಾದ ಅನಂತಗಳಿಗೆ ಎಡಯಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಾವೇ ಆ ದೇವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಇವೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವೂ ಏರಿ ಬಂದ ಮೂರು ಹಂತಗಳು. ಮೊದಲು ದೇವರನ್ನು ದೂರದಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅನಂತರ ನಾವು ಅವನನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿ, ಅವನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವನು ಎನ್ನುವೆವು, ಅವನಲ್ಲಿ ಬಾಳುವೆವು. ಕೊನೆಗೆ ನಾವೇ ಅವನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುತ್ತೇವೆ. ಹೊರಗಿರುವ ದೇವರು ಅಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇವರ ಭಾವನೆಯೂ ಸತ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಈ ಮಹಾಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಂತ. ಹೀಗೆಂಬುದೇ ವೇದದ ಪೂರ್ಣದೃಷ್ಟಿ. ಆದ ಕಾರಣ ಹಿಂದೂಗಳಾದ ನಾವು ಅನ್ಯ ಧರ್ಮ ಸಹಿಷ್ನುತ್ತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ, ತೋರುವುದಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವನನ್ನೂ ಸತ್ಯವೆಂದು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದು, ಪಾಸಿರ್ಯಾರಂತೆ ಆಗ್ನಿಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು, ಕ್ಯಾಸ್ತರಂತೆ ಶಿಲುಬೆಯುದುರಿಗೆ ಬಾಗುವುದು, ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಆನಾಗರಿಕವಾದ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣಾಗಳ ಆರಾಧನೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪರಮಾದ್ಯಮ ತದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲವು ಮಾನವನು ಆ ಪೂರ್ಣಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಮಾಡಿದ ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ

ಕಾಲ ದೇಶ ವಾತಾವರಣಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ; ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಪ್ರಗತಿಯ ಒಂದೊಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲು. ನಾವು ಈ ಪ್ರಾಷ್ಟಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಆರಿಸಿ ಪೇಮುವೆಂಬ ದಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವೇವು.

ನಾವು ದೇವರಾದರೆ, ನನ್ನ ಆತ್ಮವೇ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ದೇವಾಲಯ. ನನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲನವಲನವೂ ಅವನ ಪೂಜೆಯಾಗಬೇಕು. ಯಾವ ಬಹುಮಾನದ ಆಕಾಶೇಲುಲ್ಲದೆ, ಶ್ರೀಯ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಶ್ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ನನಗೆ ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವುದು ಎಂದು ಅಧ್ಯ. ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವುದು ಎಂದರೆ ಪರಮಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲ, ಮಂಡಿಯೂರುವುದಲ್ಲ. ಮಾನವ ಪವಿತ್ರನಾಗಬೇಕು. ದಿನ ಸಾಗಿದಂತೆ ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು.

೨೩. ಭಾರತೀಯ ತತ್ವವ ವಿಚಾರದ ಸೋಪಾನಗಳು¹

ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳ ಮೊದಲ ಅವಿಷ್ಟಾರವು ಸ್ಥಾಪಿತ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಜವನ್ನು ಒಳಗೊಳುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಪ್ರಸಾಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಥಾನವಾದ ಧರ್ಮಗಳ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೇ ಹೊರತು ಧರ್ಮ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಗೇ ಅರ್ಥವಲ್ಲದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನಲ್ಲ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳ ಮೊದಲ ಗುಣವು ಈಶ್ವರನ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮೊದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದು ಜಗತ್ತು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೋ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವರು. ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನಲ್ಲ ಅವನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವನು. ಇದಾದ ನಂತರ ಜೀವಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು. ಇಲ್ಲಿಂದು ದೇಹ ಇದೆ, ಅದ ರಲ್ಲಿ ದೇಹವಲ್ಲದ ಮತ್ತೊಂದು ಇದೆ. ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಧರ್ಮದ ಅರ್ಥಂತ ಪ್ರಾಜೀನ ಭಾವನೆ ಇದು. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಇದರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಕೆಲವರು ಇರುವರು. ಆದರೆ ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಇದನ್ನು ತ್ವಜಿಸಿರುವರು. ಭಾರತೀಯ ಧರ್ಮಗಳು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ, ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉದ್ದೇಶ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ವಿಶ್ವಾಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಇಂಥಹ ಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ನಮಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುವುದೇ ಅನಂತರ ಬಂದ ಸಿದ್ಧಿಯ ಪ್ರಥಮ ಮೆಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ. ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಭಾವನೆ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದಾಯಿತು, ದೇವರ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಾಯಿತು ಎಂಬುದು. ಈ ವಿಶ್ವವುದೂ ಆದಿಯಲ್ಲಿರಲ್ಲಿ, ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಇದೆಲ್ಲ ಬಂದಿತು ಎನ್ನುವರು. ಇನ್ನೊಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲು ಮುಂದೆ ಹೋದರೆ ಈ ನಿಣಾಯ ವನ್ನೇ ಅವರು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವರು. ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕುವರು. ಈ ವಿಶ್ವವು ಇದ್ದರೆ ಅದು ಮತ್ತಾವುದರಿಂದಲೋ ಬಂದಿರ ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಏನೂ ಬರಲಾರದು, ಮನುಷ್ಯನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ವಸ್ತುಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನು ಮುಂಚೆ ಇರಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಸ್ತುಗಳಿದ್ದವು. ಕಾರಣ ದಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಆಗುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಜಗತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು ಎಂಬು ದನ್ನು ತಿರಸ್ತಿರಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಯಾವುದರಿಂದ ಆಯಿತೋ ಆ ಉಪಾದಾನ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಾ ಈ ಉಪಾದಾನ ವಸ್ತುವನ್ನು ಆರಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಯಾವುದರಿಂದ ಇದೆಲ್ಲ ಆಯಿತು? ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣ ಯಾವುದು? ವಿಶ್ವವನ್ನು ದೇವರು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನೆ? ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಯಾವುದರಿಂದ ಅವನು

¹C.W. Vol. I, P. 393

ఈ ప్రపంచమన్న స్ఫుస్సిద ఎంబుదు. తాత్త్వికర గమనవన్నెల్ల ఈ ప్రత్యే సేళే దిదే. ఒందు పరిహార హిగిదే: జీవత్కశ్శర జగత్తుగళు మూర్ఖులు, బేరే బేరే సమానాంతరదల్లు నిరంతరవాగి హోగుత్తిరువ రేఖిగళంతే. జీవ మత్తు జగత్తు అన్యాల్తిత, ఈశ్వర స్వతంత్ర సత్కృతి. ప్రతియొందు జీవవూ ద్వయద ప్రతియొందు కణాదంతే ఈశ్వరేచ్చేగ సంపోణవాగి అధినవాగిదే. బేరే ఏషయిగళన్ను తేగదు హేఖ్యవుద్దే ముంజే జీవద ఏషయివన్ను తేగదుహేఖ్యాణ. వేదాంతిగశు ఈ ఏషయిదల్లు పాల్చుత్కృత తత్త్వజ్ఞానిగళిగింత సంపోణవాగి భిన్నవాద అభివ్రాయ వన్ను హోందిద్దారే. వేదాంతిగళిగల్లు సమానవాద ఒందు మనఃతాస్తివిదే. ఆవర తత్త్వ ఏనాదరూ ఆగలి ఆవర మనఃతాస్తవేల్ల భారతదల్లు ఒందే ఆగిదే. అదు సాంఖ్యి. ఇదర ప్రకార నమగె ఒందు వస్తు ఇదే ఎంబ ఆరివు ఉంటాగబేకా దరే ముందే హేళిదంతే ఆగువుదు: బాహ్యప్రపంచద స్పందన మోదలు బాహ్య ఇందియగళిగేతాకువుదు, అల్లింద అంతరిందియగళిగే, అల్లిందమనస్సిగే, మనస్సి నింద బుద్ధిగే, బుద్ధియింద ఆత్మనిగే హోగువుదు. ఈగిన కాలద శరీరశాస్త్రశిక్ష బందరే, అదు ప్రతియొందు సంచేదనేగూ మిదుళినల్లి ఆడక్కే సంబంధట్టు ఒందు కేంద్రవన్ను కండుపిడిదిరువుదు కాణుత్కదే. మోదలు కేళగిన కేంద్రవన్ను అదు కండుపిడియువుదు, అనంతర ఆడక్కిత సూక్ష్మవాద కేంద్రగళన్ను కండుపిడియు వుదు. ఇవేరడు కేంద్రగళూ అంతరిందియగళు మత్తు మనస్సన్ను హోలువువు. ఆదరే ఉళ్ళద కేంద్రగళన్నెల్ల తన్న సాధ్యినదల్లిట్టుకోండిరువ ఒందే ఒందు కేంద్ర వన్ను ఇవరు కండుపిడిల్లు. ఆదకారణ శరీరశాస్త్రవు బేరే బేరే కేంద్రగళ స్వేచ్ఛల్లు యావుదు ఒట్టుగూడిసువుదు ఎంబుదన్ను హేళలారదు. ఈ కేంద్రగళల్లు ఎల్లి ఒట్టుగూడుత్కవే? మిదుళినల్లిరువ కేంద్రగళల్లు బేరే బేరే ఇవే. ఇవన్నెల్ల సాధ్యినదల్లిట్టుకోండిరువ యావ ఒందు కేంద్రపూ ఇల్లు ఆదకారణ ఈ ఏషయ దల్లు హిందాగళ మనఃతాస్తవన్ను యారూ ప్రత్యీసలారరు. పూణిజిత్రవు దొరేయ బేకాదరే ఎల్లి సంచేదనేగళేల్లు ప్రతిఫలిసి ఒందుగూడుత్కవేయో అంధదోందు ఇరబేకాగుత్కదే. హాగే ఒందు ఇరువ తనక నిసారు ఎంబుదాగలి, యావుడే జత్తువాగలి, అధవా ఇన్నేనే ఆగలి ననగే తిళిదుబరువుదిల్ల. హాగే ఎల్లవన్నూ ఒట్టుగూడిసువుదోందు ఇల్లదే ఇద్దిద్దరే నావు మోదలు కేవల నోడువేవు, కేలవు కాలద మేలే ఉసిరాడుత్తేవ, అనంతర కేళుత్తేవ. హిగే ఆగుత్తిక్కు. నాను ఒబ్బున మాతన్ను కేళుత్తిద్దర ఆవనన్ను నోడువుదక్కే ఆగుత్తిరల్ల. ఏకెందరే కేంద్రగళల్లు బేరే బేరే.

ఈ దేహ, ద్వారా ఎందు నాపు కరేయువ కొగలింద ఆగిదే. ఇదు జడ, అచ్చేతన. వేదాంతిగళు సూక్ష్మ దేహ ఎన్నువుదు కూడ ఇదే రీతియల్లిదే. అవర

ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹ ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಣಗಳಿಂದ ಆದ ಪಾರದರ್ಶಕ ದೇಹ. ಅವೇಷ್ಟ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದರ್ಶಕ ಯಂತ್ರವು ಅವನ್ನು ನೋಡಲಾರದು. ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಇದು ಸೂಕ್ಷ್ಮಶಕ್ತಿಯ ಆಶ್ರಯ ಸ್ಥಾನ. ಈ ಸೂಲ ದೇಹ ಹೇಗೆ ಸೂಲಶಕ್ತಿಗೆ ಆಶ್ರಯಸ್ಥಾನವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹವು ಸೂಕ್ಷ್ಮಶಕ್ತಿಗಳ ಎಂದರೆ ವಿವಿಧ ಆಲೋಚನೆಗಳ ಆಶ್ರಯಸ್ಥಾನ. ಮೊದಲು ದೇಹ; ಸೂಲ ದ್ರವ್ಯದಿಂದಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಸೂಲಶಕ್ತಿಗಳಿವೆ. ಶಕ್ತಿಯು ದ್ರವ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರಲಾರದು. ಆದು ನೆಲಸಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ದ್ರವ್ಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ಸೂಲಶಕ್ತಿಗಳು ಸೂಲದೇಹದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುವು. ಈ ಶಕ್ತಿಗಳೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುವುವು. ಯಾವ ಶಕ್ತಿ ಸೂಲದ ಮೂಲಕವೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೋ ಆದೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮದ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನಯಾಗುವುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇವೆರಡೂ ಒಂದೇ ಶಕ್ತಿಯ ಸೂಲ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆವಿಭಾಗವಗಳು, ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹ ಮತ್ತು ಸೂಲ ದೇಹಗಳ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹ ಕೂಡ ದ್ರವ್ಯದಿಂದಲೇ ಆಗಿದೆ ಆದರೆ ಆದು ಒಮ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮದ್ರವ್ಯ ಅಷ್ಟ ಹೇಗೆ ಈ ಸೂಲದೇಹ ಸೂಲಶಕ್ತಿಯು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಒಂದು ಉಪಕರಣದಂತೆ ಇದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹವು ಸೂಕ್ಷ್ಮಶಕ್ತಿಯ ಆವಿಭಾಗವಕ್ಕೆ ಆಗಕ್ಕೆ ವಾದ ಒಂದು ಉಪಕರಣದಂತೆ ಇದೆ. ಈ ಶಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದೆಲ್ಲಿಂದ? ವೇದಾಂತ ದರ್ಶನದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೇ ಯದೆ ಆಕಾಶ; ಆದು ದ್ರವ್ಯದ ಆಶ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪ. ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾಣ, ಅಂದರೆ ಶಕ್ತಿ. ನೀರು ವಾಯು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ ಮುಂತಾದ ಯಾವುದನ್ನು ಕೇಳಲಿ, ಅನುಭವಿಸಲಿ, ನೋಡಲಿ, ಇವೆಲ್ಲ ದ್ರವ್ಯ; ಇವು ಆಕಾಶದಿಂದ ಆದುವು. ಇವು ಪ್ರಾಣದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಲ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆಗುತ್ತ ಬರುವುವು. ಆಕಾಶದಂತೆ ಪ್ರಾಣವೂ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಆಕಾಶ ನೀರಿನಂತೆ ಇದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಅದೇ ನೀರಿನಿಂದ ಆದ ತೇಲುತ್ತಿರುವ ಮಂಜಿನ ಗಡ್ಡೆಗಳಂತೆ ಇವೆ. ಪ್ರಾಣವೇ ಆಕಾಶದ ವಿವಿಧ ಆಕಾರಗಳಿಗಲ್ಲ ಕಾರಣವಾದ ಶಕ್ತಿ. ಸೂಲದೇಹವು ಆಕಾಶದಿಂದಾದ ಉಪಕರಣ. ನಡೆಯುವುದು, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣದ ಸೂಲ ಅಭಿವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸೂಲದೇಹವು ಉಪಕರಣವಾಗಿದೆ. ಸೂಲ ದೇಹವು ಆಶ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಆಕಾಶದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿದೆ. ಆದು ಪ್ರಾಣದ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪವಾದ ಆಲೋಚನೆಯು ಅಭಿವೃತ್ತಿಗೆ ಉಪಕರಣವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಈ ಸೂಲ ದೇಹವಿದೆ, ಆದರಾಜೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹ ವಿದೆ. ಇದರಾಚೆಯೇ ಜೀವ ಅಥವಾ ನಿಜವಾದ ಮನುಷ್ಯ ಇರುವನು. ಹೇಗೆ ನಾವು ಉಗುರುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ವೇಳೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿದರೂ ಅವು ಪ್ರಾನಃ ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಬೆಳೆಯುವುವೇ, ಹೇಗೆ ಆವು ನಮ್ಮ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರುವುದೂ, ಆದರಂತೆಯೇ ಸೂಲದೇಹಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸೂಲ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದೇಹಗಳಿರದೂ ಇವೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲ, ಇರುವುದು ಒಂದೇ. ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಇರುವುದೋ ಆದು

ಸೂಕ್ತ. ಯಾವುದು ಬೇಗ ನಾಶವಾಗುವುದೋ ಅದು ಸ್ಥಾಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಬೆರಳಿನ ಉಗುರನ್ನು ಹೇಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಬೇಕಾದರೂ ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲನ್ನೋ ಹಾಗೆಯೇ, ನನ್ನ ಸ್ಥಾಲ ದೇಹವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ವೇಳೆಯಾದರೂ ತ್ಯಜಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಸೂಕ್ತದೇಹ ಇದ್ದೇ ಇರುವುದು. ದ್ವೈತಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವ ಅಭವಾ ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಅತಿ ಸೂಕ್ತ ಅಣುವಿನಂತೆ ಇರುವುದು.

ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ, ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾಲದೇಹವಿದೆ, ಅದು ಬೇಗ ನಾಶವಾಗುವುದು, ಅನಂತರ ಒಂದು ಸೂಕ್ತದೇಹವಿದೆ, ಅದು ಕಲ್ಪಾಂತರಗಳವರೆಗೆ ಇರುವುದು, ಅನಂತರ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಜೀವ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದೆವೆ. ವೇದಾಂತದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಆದ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಜೀವಕ್ಕೂ ಆದ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿ ಕೊಡ ಆದ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲದ್ದು, ಆದರೆ ಅದು ವಿಕಾರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ದೃವ್ಯಗಳಾದ ಆಕಾಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಆದ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲದ್ದುವು. ಆದರೆ ಅವು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಲವು ಆಕಾರಗಳನ್ನು ತಾಳುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಜೀವವು ಆಕಾಶದಿಂದ ಅಭವಾ ಪ್ರಾಣಿದಿಂದ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಅದ್ವಯ. ಆದಕಾರಣ ಅದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವುದು. ಯಾವುದು ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲವೋ ಅದೆಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾಶ ಎಂದರೆ ಕಾರಣ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗುವುದು ಎಂದು ಅಭಿ. ಸೂಲ ದೇಹವು ಆಕಾಶ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಆಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅದು ನಾಶವಾಗುವುದು. ಸೂಕ್ತದೇಹ ಕೊಡ ಬಹಳ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಜೀವ ಯಾವ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದೆಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದು ಅಮಿಶ್ರವಾದುದೋ ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಜನ್ಮಾರಹಿತವಾದುದು. ಮಿಶ್ರವಾದುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಜನ್ಮಾರಹಿತದೆ. ಇದೇ ವಾದ ಮುಂದೆಯೂ ಅನ್ನಯಿಸುವುದು. ಯಾವುದು ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ಆಗಿದೆಯೋ ಅದು ಮಾತ್ರ, ಜಿನಿಸಬಲ್ಲದು. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜೀವಿಗಳಿರುವ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಭಗವಂತನ ಅಧಿನದಲ್ಲಿದೆ. ಈಶ್ವರ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, ಸರ್ವಜ್ಞ, ನಿರಾಕಾರ. ಅವನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲ ಅವನ ಅಧಿನದಲ್ಲಿದೆ. ಅವನೇ ಸನಾತನ ಈಶ್ವರ. ದ್ವೈತಿಗಳು ಹೇಳುವುದು ಹೀಗೆ. ಆಗ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದು. ದೇವರು ಪ್ರಪಂಚದ ನಿಯಾಮಕನಾದರೆ, ಇಂತಹ ಕಣ್ಣ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಅವನು ಏತಕ್ಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ನಾವೇತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು? ಇದು ದೇವರ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಎನ್ನುವರು ಅವರು. ನಾವು ನಮ್ಮ ತಚ್ಚಿನಿಂದ ವ್ಯಧಿಪಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾಡಿದ್ದಣ್ಣೂ ಮಹಾರಾಯ. ನಮ್ಮನ್ನು ಶಿಶ್ಯಿಸಲು ಅವನು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ ದರಿದ್ರನಾಗಿಯೋ ಅಂಥನಾಗಿಯೋ ಮಂಟ್ಪತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಅವನು ಹಿಂದೆ ಏನನ್ನೋ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಜೀವ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಅದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾರೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಏನೇನನ್ನೋ ಸದಾ

ಕಾಲಪೂ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ಏನನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆವೇ ಅದೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವುದು. ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸುಖ, ಕೆಟ್ಟದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ದುಃಖ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ಜೀವ, ಸುಖ ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಏನೇನನ್ನೊಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು.

ಸತ್ತೆ ಮೇಲೆ ಏನಾಗುವುದು? ಜೀವ ಸ್ವಭಾವತಹಃ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದುದು, ಆದರೆ ಅಳ್ಳಾನ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಜೀವಾಂತಿಗಳು ಹೇಳುವರು. ಪಾಪಕರ್ಮದಿಂದ ಅದು ಅಳ್ಳಾನದ ಆವರಣದೇಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಪುನಃ ಪ್ರಣಿಕರ್ಮದಿಂದ ಅದು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪ ವನ್ನು ಅರಿಯುವುದು. ಜೀವಕ್ಕೆ ಆದ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದು ಪರಿಶುದ್ಧವೂ ಆಗಿರುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯ ಸ್ವಭಾವವೂ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದುದು.

ಪ್ರಣಿಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಜೀವಿಯ ಪಾಪಗಳ ಮತ್ತು ದುಷ್ಪತ್ಯಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಲ್ಲ ತೋಳುಹೊಂದ ಮೇಲೆ ಅದು ಪುನಃ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೇವಯಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ವಾಗಿಂದಿ, ಯವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕವಾಗುವುದು. ನೀವು ಶಬ್ದಗಳಿಲ್ಲದೆ ಆಲೋಚಿಸಲಾರಿರಿ. ಆಲೋಚನೆ ಇರುವೆಡೆ ಶಬ್ದಗಳೂ ಇರಬೇಕು. ಅವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕವಾದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುವುದು, ಪ್ರಾಣ ಜೀವದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುವುದು. ಆಗ ಜೀವ ದೇಹದಿಂದ ಅಗಲಿ ಸೂರ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಲೋಕಗಳಿವೆ. ಈ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಭಾಲೋಕ, ಇಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಇರುವುವು. ಇದರಾಚೆ ಸೂರ್ಯ ಲೋಕವಿದೆ, ಅದರಾಚೆ ಚಂದ್ರಲೋಕವಿದೆ, ಅದರಾಚೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಲೋಕವಿದೆ. ಜೀವ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ಸಿದ್ಧಿಪಡೆದ ಮತ್ತೊಂದು ಜೀವ ಅದನ್ನು ಸಾಗ್ಗಿಸಲು ಬರುವುದು. ಅಲ್ಲಿದೆ ಅದು ಆ ಜೀವಿಯನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕವೆಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠಲೋಕಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಿಸುವುದು. ಜೀವ ಅಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವುದು, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಮಂಟ್ಪವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಸಾಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅನಂತಕಾಲದವರೆಗೆ ಅದು ಅನಂದದಲ್ಲಿರುವುದು, ಲೋಕವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯೊಂದು ಏನಿಸಿ: ಉಳಿದೆಲ್ಲವೂ ಆದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನೇ ಈಶ್ವರ ಇರುವುದು, ಅವನೇ ದೇವರು. ಇತರರು ಯಾರೂ ದೇವರಾಗಲಾರರು. ನೀವು ದೇವರೆಂದರೆ ಅದು ಈಶ್ವರನಿಂದ ಏನನ್ನು ಪರು ದ್ಯುತಿಗಳು. ಸೃಷ್ಟಿಶಕ್ತಿ ಏನಿಸಿ: ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಜೀವಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುವು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ದೇಹವನ್ನು ತಾಳಿ ಅದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರ ಅಳ್ಳಿಯಾದರೆ ದೇವತೆಗಳಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಿಲ್ಲ ಅದರ ಮುಂದೆ ಬರುವರು. ಆದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ವ್ಯಧಿ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ; ಅದು ಎಷ್ಟೂಕಾಲ ಬೇಕಾದರೂ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಅದೇ ಮಾನವ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಭಗವತ್ಯೇಮ ಅದಕ್ಕೆ ಲಭಿಸಿದೆ, ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಃಸ್ವಾಧ್ಯಯಾಗಿರುವುದು, ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರುವುದು. ಆಸೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಶ್ರುಜಿಸಿರುವುದು. ಅದು ಭಗವಂತನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ಔತ್ತಿಸಿಸುವುದನ್ನೆಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಇರುವರು, ಅವರು ಅಷ್ಟು ಶೈಷ್ವರಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು, ಆದರೆ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಆಶಿಸುವರು. ಅವರು ಬಡವರಿಗೆ ದಾನಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖವನ್ನು ಆಶಿಸುವರು. ಅವರು ಕಾಲವಾದರೆ ಏನಾಗುವರು? ಮಾತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕೊಂದುವರು, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕೊಂದುವರು, ಪ್ರಾಣ ಜೀವನಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕೊಂದುವರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖವನ್ನು ಆಶಿಸುವರು. ಅವರು ಕಾಲವಾದರೆ ಏನಾಗುವರು? ಮಾತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕೊಂದುವರು, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕೊಂದುವರು, ಪ್ರಾಣ ಜೀವನಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕೊಂದುವರು. ಜೀವ ದೇಹದಿಂದ ಹೊರಟು ಚಂದ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು. ಪುಣ್ಯಕರ್ಮವು ತೀರಿದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಆಸೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಧರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿದು ದೇಹ ಧರಿಸುವುದು. ಚಂದ್ರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜೀವನು ದೇವತೆಯಾಗಿರುವನು. ಜ್ಯೇಷ್ಠರ ಮತ್ತು ಮಹಿಮ್ಮದೀಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ದೇವದೂತನಾಗಿರುವನು. ದೇವತೆ ಎಂಬುದು ಕೆಲವು ಪದವಿಗಳ ಹೆಸರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಂದ್ರನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವನು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯು. ಇಂದ್ರ, ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಪದವಿಯ ಹೆಸರು. ಸಾಮಿರಾರು ಜನ ಈ ಪದವಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮಾತ್ಮನೋಬ್ಬಮಹಾಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ದೇವೇಂದ್ರನಾಗುವನು. ಆಗ ಇದುವರೆಗೆ ದೇವೇಂದ್ರನಾಗಿದ್ದವನು ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಒಂದು ಮಾನವನಾಗುವನು. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜರುಗಳು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಗುವರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇಂದ್ರರೂ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಜನರು ಸಾಯುವರು. ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಮೃತ್ಯುವಿಲ್ಲ; ಅಲ್ಲಿ ಜನನವೂ ಇಲ್ಲ, ಮರಣವೂ ಇಲ್ಲ.

ಜೀವರು ಹೀಗೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದು, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ರಾಕ್ಷಸರು ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವಾಗ ಏನಿಂದಿಂದ ಉಳಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಖಿವಾಗಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸರು ಇರುವರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅವರು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವರು. ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಾಸುರರ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಕುರಿತು ಒದುತ್ತೇವೆ. ರಾಕ್ಷಸರು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ರಾಕ್ಷಸರು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಆಸೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒದುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳ ಪುಣ್ಯಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಬಿಳಿಮಳಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳ ಪುಣ್ಯಫಲವನ್ನು ಸೇರುವರು. ತಂದೆಯು ಜೀವಿಗೆ ಒಂದು ದೇಹವನ್ನು ನೀಡುವನು. ಈ ದೇಹ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಜೀವಿಗೆ ಒಂದು ದೇಹವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾಡಬಾರದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಮಾಡಿದ ಹಲವು ದುರ್ಜನರು ಇರುವರು. ಅವರು ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿವರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಳಪರಾಗಿದ್ದರೆ ಅತಿ ಕೆಳಮಟ್ಟಿದ ಮೃಗ ಗಿಡ ಮರ ಕಲ್ಲು ಆಗುವರು.

ದೇವತೆಯ ದೇಹದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಜೀವಿಗಳು ಯಾವ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ಮ ಎಂದರೆ ಘಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಕೆಲಸ. ಮಾನವ ಮರಣದ ನಂತರ ದೇವನಾದರೆ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ

ಸುಖಿವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅನುಭವಿಸುವನು. ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವ ಕರ್ಮವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ಅವನ ಹಿಂದಿನ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಬಹುಮಾನವಷ್ಟೇ. ಪುಣ್ಯಕರ್ಮ ಶ್ರೀಜಾವಾದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬರುವನು. ಅವನು ಪ್ರನಃ ಮನುಷ್ಯನಾಗುವನು, ಆಗ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಮಾಡಿ ಪರಿಶುದ್ಧನಾದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು, ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೆಳಗಿನ ಅವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಜೀವ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತ ಬರುವಾಗ ಪ್ರಾಣಿರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಇರುವುದು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಈ ಪ್ರಾಣಿ ಮನುಷ್ಯನಾಗುವುದು. ಮಾನವರ ಸಂಭ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡತೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸಂಗತಿ. ಪ್ರಾಣಿ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಜೀವಗಳೆಲ್ಲ ಮಾನವರಾಗುತ್ತಿವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜಾತಿಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮನುಷ್ಯರಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದವು?

ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ನರಕದ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಬಂದ ಪುರಾಣಗಳು, ನರಕವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಪ್ರಾಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು, ಹಲವು ರೀತಿಯ ನರಕ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಸ್ವರ್ಪಣಿಸಿದವು. ಇಂತಹ ನರಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜೀವರನ್ನು ಗರಗಸದಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ದು ವರು, ಹಲವು ಭಯಂಕರ ಶಿಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಡುವರು. ಆದರೂ ಅವರು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದಾರುಣ ವ್ಯಧಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರು. ಆದರೆ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ದಂಬೆ ಇದೆ. ಈ ಯಾತನೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾಪಕರ್ಮ ಕ್ಷಯವಾಗಿ ಪ್ರನಃ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಒಳಿಯವರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅವಕಾಶ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕುವುದು. ಆದಕಾರಣವೇ ಮಾನವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮಾನವ ದೇಹವನ್ನು ಕರ್ಮದೇಹ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅದ್ವಿತೀಯನ್ನು ನಾವು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವೇವು. ನಾವೋಂದು ದೊಡ್ಡ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವೇವು. ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬಲ್ಲ ಬಿಂದುವೇ ಈ ದೇಹ. ಆದಕಾರಣವೇ ದೇಹದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಮಾನವದೇಹ ಅತ್ಯಂತ ಶೈಷ್ಯ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವರು. ಮಾನವರು ದೇಹತೆಗಳಿಗಂತಲೂ ಶೈಷ್ಯರು.

ಇದೆಲ್ಲ ಸುಲಭವಾದ ಶುದ್ಧವಾದ ದ್ವಾತ ವಿಷಯವಾಯಿತು. ಅನಂತರವೇ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಿರುವ ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವ ಬಂದು, ಇದು ಹೀಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು. ದೇವರು ಜಗತ್ತಿನ ಉಪಾದಾನಕಾರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಿತಕಾರಣ. ಅನಂತನಾದ ದೇವರೊಬ್ಧಿನಿರುವನು, ಅನಂತನಾದ ಜೀವನೊಬ್ಧಿನಿರುವನು, ಅನಂತವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದು ಇರುವುದು ಎಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನಂತಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಅವು ಯುತ್ಕಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗುವವು. ಅವಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ದೇವರು ಜಗತ್ತಿನ ಉಪಾದಾನಕಾರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಿತಕಾರಣನಾಗಿರುವನು. ದೇವರು ತನ್ನಿಂದಲೇ ಈ ಸ್ವರ್ಪಣೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವನು. ಹಾಗಾದರೆ ದೇವರು ಈ ಗೋಡೆ, ಮೇಜು, ಹಂದಿ, ಕೊಲೆಪಾತಕಿ, ಪಾಪಿ ಎಲ್ಲವೂ ಹೇಗೆ ಆಗಿರುವನು? ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಅವನು ಇವೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತಾನೆ?

ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ, ಹೇಗೆ ನಾನೊಂದು ಜೀವಿಯಾದರೂ ನನಗೆ ಒಂದು ದೇಹವಿದೆಯೋ, ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ದೇಹ ನನ್ನಿಂದ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ, ಆದರೂ ನಿಜವಾದ ಜೀವ ಈ ದೇಹವಲ್ಲ, ನಾನು ಮಗು, ಯುವಕ, ವೃದ್ಧ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೂ ನನ್ನ ಆತ್ಮ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಅದೇ ಆತ್ಮನಾಗಿರುವುದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಇಡೀ ಬೃಹಾಂಡ, ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಕೋಟ್ಯು ಠರ ಜೀವಗಳು, ಇವುಗಳನ್ನೇ ಇಗ್ನಾಂಡ ಈ ವಿಶ್ವವೇ ಭಗವಂತನ ದೇಹದಂತೆ. ದೇವರು ಇದರಲ್ಲಿನ್ನು ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವನು, ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಅವಿಕಾರಿ. ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಜೀವಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜೀವರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿ ಹೇಗೆ ಬದಲಾಗುವುದು? ತನ್ನ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಅದು ಹೊಸ ಹೊಸ ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಆತ್ಮ ಹೀಗೆ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮನ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಕೋಚವಿಕಾಸಗಳಾಗುವುವು. ಅದು ಪಾಪ ಕರ್ಮದಿಂದ ಸಂಕುಚಿತವಾಗುವುದು. ಆತ್ಮನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಸಂಕುಚಿತ ಮಾಡುವುದಲ್ಲಿ ಪಾಪಕರ್ಮ. ಆತ್ಮನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಯಾವುದು ಹೊರಗೆ ತರುವುದೂ ಅದ್ಲು ಪ್ರಣ್ಯಕರ್ಮ. ಆತ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವು ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿವೆ. ಭಗವಂತನ ದಯೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಣ್ಯಕರ್ಮದಿಂದ ವಿಕಾಸಗೊಂದು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಪಾರಿಶ್ರಮ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸ್ವಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಅನಂತ. ಇದೇ ಎರಡನೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಮೊದಲನೆಯದು ದ್ವೈತ. ಎರಡನೆಯದು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ, ಈ ತತ್ತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ: ಜೀವ, ಜಗತ್ತು ಮತ್ತು ದೇವರು ಎಂಬಳ್ಳಿ ಮೂರು ಪರಸ್ಪರ ಬೇರೆಫೆಡಿಸಲಾಗದ ಒಂದೇ ಸ್ಥಿತಿ ಅಥವಾ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯ ಅದ್ವೈತ ಸ್ಥಿತಿ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇದು ಮೊದಲನೆಯದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲು ಮೇಲೆ ಇರುವುದು. ಇದನ್ನೇ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಎನ್ನುವರು. ದ್ವೈತದಲ್ಲಿ ಬೃಹಾಂಡವೇ ಒಂದು ಯಂತ್ರವಂದೂ, ಅದನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವನು ದೇವರೆಂದೂ ಹೇಳುವರು. ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ ಈ ಬೃಹಾಂಡವನ್ನು ಒಂದು ದೇಹವಂದೂ, ಇದರ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆಲ್ಲ ಭಗವಂತ ಓತಪ್ರೋತನಾಗಿರುವನೆಂದೂ ಹೇಳುವರು.

ಕೊನೆಯದೆ ಅದ್ವೈತ. ಅದ್ವೈತಿಗಳು ದೇವರು ಸ್ವಷ್ಟಿಯ ಉಪಾದಾನಕಾರಣ ಮತ್ತು ನಿಮಿತ್ತ ಕಾರಣವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತುವರು. ಆದಕಾರಣ ದೇವರೇ ಈ ವಿಶ್ವವಾಗಿರುವನು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಏನೂ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತರರು, ದೇವರೇ ಆತ್ಮ, ಈ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಅವನ ದೇಹ, ಇದು ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವರು. ಹಾಗಾದರೆ ದೇವರು ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಉಪಾದಾನಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದರ ಅರ್ಥವೇನು ಎಂದು ಕೇಳುವನು. ಉಪಾದಾನಕಾರಣ ಎಂದರೆ ಕಾರಣವೇ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯವು ಕಾರಣದ ಬೇರೊಂದು ಅವಸ್ಥೆ ಅಷ್ಟೇ. ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರೋ ಅದ್ಲು ಕಾರಣದ ಬೇರೊಂದು ಅವಸ್ಥೆ. ಈ ವಿಶ್ವ ಒಂದು

ಕಾರ್ಯವೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಭಗವಂತ ಕಾರಣರೂಪ. ಇದು ಭಗವಂತನ ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಈ ವಿಶ್ವವು ಭಗವಂತನ ದೇಹ, ಈ ದೇಹ ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ, ಕಾರಣವಾಗುವುದು, ಅದ ರಿಂದ, ಈ ಜಗತ್ತು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದ್ವೈತಿಯ ದೇವರೇ ಈ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿರುವನು ಎನ್ನುವನು. ಈಗ ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಷುವುದು. ದೇವರೇ ಈ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಮತ್ತು ಇತರ ವಸ್ತುಗಳಿಲ್ಲವೋ ದೇವರೇ ಆದಿರಿ. ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥವೂ ದೇವರಾಗಬೇಕಾಯಿತು, ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ದೇವರಾಗಬೇಕಾಯಿತು. ನನ್ನ ದೇಹವು ಭಗವಂತ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಭಗವಂತ, ನನ್ನ ಆತ್ಮ ಭಗವಂತ. ಹಾಗಾದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜೀವಗಳು ಈಕೆ ಇವೆ? ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ ಭಾಗವಾದನೆ? ಆದರೆ, ಹೇಗೆ ಆದ? ಆ ಅವಿಂಡವಾದ, ಅನಂತವಾದ ಏಕಮಾತ್ರ ಶಕ್ತಿ ಹೇಗೆ ಕವಲೆಡೆದು ಬಿನ್ನವಾಯಿತು? ನಾವು ಅನಂತವನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಲಾರೆವು. ಆ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮ ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಹೇಗೆ ಆಗಬಲ್ಲ? ಅವನು ಈ ಪ್ರಪಂಚವಾದರೆ ಅವನೂ ವಿಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ, ಅವನು ಬದಲಾದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಭಾಗವಾಗುವನು. ಯಾವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೋ, ಯಾವುದು ಬದಲಾಗುವುದೋ, ಅದು ಜನನಮರಣಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ದೇವರು ವಿಕಾರಿಯಾದರೆ ಅವನೂ ಒಂದು ದಿನ ಸಾಯಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಪ್ರಾನೆ ದೇವರ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಈ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿದೆ? ಯಾವುದೋ ಒಂದು 'x' ಭಾಗ ಈಗ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ದೇವರು '-x' ಆಗುವನು. ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ದೇವರಲ್ಲ ಈಗ ಇರುವ ದೇವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಆಗಲೆ ವಿಶ್ವವಾಗಿದೆ.

ಆದಕಾರಣ ಅದ್ವೈತ ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು: ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಭಾರ್ಯಾತ್ಮಿ. ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆಲ್ಲದೇವತಾಗಳು, ದೇವದೂತರು, ಮಹಿಳಾಯುವ ಎಲ್ಲರೂ, ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಿರುವ ಜೀವಿಗಳಿಲ್ಲ ಒಂದು ಕನೆಸಿನಂತೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಜೀವವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜೀವಿಗಳು ಹೇಗೆ ಇರಬಲ್ಲವು? ಇರುವುದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಅನಂತ. ಒಬ್ಬ ಸೂರ್ಯ ಹಲವು ಹಿಮಮಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಹೇಗೆ ಹಲವು ಸೂರ್ಯರಂತೆ ಕಾಲುವನೋ, ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸೂರ್ಯನಿರುವಂತೆ ಕಂಡರೂ, ಸೂರ್ಯ ಮಾತ್ರ ಒಬ್ಬನೇ ಇರುವಂತೆ, ಈ ಜೀವಿಗಳಿಲ್ಲ ಹಲವು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳು. ಹಲವು ಮನಸ್ಸುಗಳು ಒಬ್ಬನೇ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಹಲವು ಹಿಮಮಳಿಗಳಂತೆ, ದೇವರು ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತಾಗುತ್ತಿರುವನು. ಕನೆಸಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸತ್ಯದ ಆಧಾರ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಸತ್ಯವೇ ಅವಿಂಡ ಬ್ರಹ್ಮ. ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಜೀವದಂತೆ ಇರುವ ನೀವೋಂದು ಭಾರ್ಯಾತ್ಮಿ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪ ನೀವೇ, ಜಗತ್ತಿನ ದೇವರು ನೀವೇ. ಈ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವವನು, ತಿರೋಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವನು ನೀವೇ ಎಂದು ಅದ್ವೈತ ಹೇಳುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಈ ಜನನ ಮರಣಗಳೆಲ್ಲ ಬರುವುದು ಹೋಗುವುದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಮಾಯೆ. ನೀನು ಹೋಗುವುದೆಲ್ಲಿಗೆ? ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರೆಲ್ಲ

ಇಡೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ನಿನ್ನ ಸೈಜ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಂದುವಿನಂತೆ. ನೀನು ಹೇಗೆ ಮಟ್ಟಿಬಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಾಯಬಲ್ಲ? ನಾನು ಎಂದೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಮಟ್ಟಿಪ್ಪಡೂ ಇಲ್ಲ; ನನಗೆ ಎಂದಿಸೂ ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಿತ್ತ ಶತ್ರುಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನೇ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ, ಶಿವೋಽಹಂ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಗುರಿ ಏನು? ಯಾರು ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರೆಲೂ ಅವರು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರುವರು. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕ, ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಭಾರಂತಿಯೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಅವರೇ ಈ ವಿಶ್ವದ ಸನಾತನ ದೇವರೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಅರಿವಾಗಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಅನಂತ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅನಂದ ಅವರದಾಗಿ ಅವರು ಮುಕ್ತರಾಗುವರು. ಅಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸುಖಿವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಅಲ್ಲದೇಹದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವೆವು. ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ನನ್ನ ದೇಹವಾದರೆ ಆಗ ಅನಂದ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕವಾಗುವುದು! ಆಗಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಇದನ್ನೇ ಆಧ್ಯೈತವನ್ನುವುದು.

ವೇದಾಂತದ ಮೂರು ಮಟ್ಟಿಲುಗಳು ಇವು. ನಾವು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಾರೆವು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಏಕತೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಲಾರೆವು. ವಿಜ್ಞಾನ ಒಂದು ಏಕತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಾರದು. ನೀವು ಈ ನಿರಪೇಕ್ಷವನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಲಾರಿ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಧ್ಯೈತ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಬುದ್ಧಿ ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುತ್ತೇನು, ತುಂಬಾ ಧ್ಯೈಯ ಇರಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಲು ವಾಲು ಜನರಿಗೆ ಅದು ಹಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಮೂರು ಮಟ್ಟಿಲುಗಳು ಇರುವುದು. ಮೊದಲ ನೆಯ ಮಟ್ಟಿಲೀನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಎರಡನೆಯದು ತಾನಾಗಿಯೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು. ಜನಾಂಗ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ಜನಾಂಗ ಯಾವ ದಾರಿಯ ಮೂಲಕ ಹೋಗಿದೆಯೋ ಅದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಮಾನವ ಕೋಟಿ ಒಂದು ಮಟ್ಟಿಲೀನಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಟಿಂತರ ವರ್ಷಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಈ ಮಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮೂಲಕ ವಾಗಿಯೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯೈತಿಗಳಾದವರು ಉಗ್ರದ್ವಿಷಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾಲ ವನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ನೀವು ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಎಂದೊಜನೆಯೇ ಇಡೀ ಕನಸನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರು ‘ಪ್ರಪಂಚ ಇಲ್ಲದೆ ನಿಜ, ಆದರೆ ದೇವರಿಲ್ಲ’ ಎನ್ನವರೊ ಅವರು ಮೂರಿರು. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಪಂಚ ಇದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೊಂದು ಕಾರಣವಿರಬೇಕು. ಆದೇ ದೇವರು ಎಂಬುದು. ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯವಾಗಲಾರದು.

ಪ್ರಪಂಚ ಮಾಯವಾದಾಗ ದೇವರೂ ಮಾಯವಾಗುವನು. ಆಗ ನೀನು ಬೃಹತ್ಸಾಗುವೇ. ಆಗ ನಿನಗೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ನೀನೊಂದು ದೇಹ ಎಂಬ ಕನಸು ಇರುವವರೆಗೆ ನೀನು ಹುಟ್ಟಿಸಾವುಗಳನ್ನು ನೋಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕನಸು ಮಾಯವಾದೋಡನೆ ನೀನು ಹುಟ್ಟಿರುವೆ ಸಾಯುತ್ತಿರುವೆ ಎಂಬ ಕನಸು ಕೂಡ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಯಾವುದು ಈಗ ಪ್ರಪಂಚದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದೇ ಅನಂತ ಬೃಹನಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಯಾವ ದೇವರು ಇದುವರೆಗೆ ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದನೋ ಅವನೇ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗುವನು, ನಮ್ಮ ಆಶ್ಚರ್ಯಾಗುವನು.

೨೪. ಭಾರತೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ¹

(ಬ್ರಾಹ್ಮಿನಿಸ್ವನ ಬ್ರಾಹ್ಮಿನ್ ಎಧಿಕಲ್ ಶೋಸೈಟಿಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನಿಷತ್)
 ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸಾಹಕ್ಕೆ ಅರ್ಥದಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಭತ್ತು ಕೋಟಿ ಜನರು ಇರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಧರ್ಮಗಳು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿವೆ. ಅವು ಇಸ್ಲಾಂ, ಬೌದ್ಧ, ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಗಳು. ಮೂರಲನೆಯದಕ್ಕೆ ಆರು ಕೋಟಿ ಜನರು ಸೇರಿರುವರು. ಎರಡನೆಯದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ತೊಂಭತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಯ ಜನರು, ಕೊನೆಯದು ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೋಟಿ ಆರವತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಯಗಳು. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳು ಧ್ಯಾನ, ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆ. ವೇದಗಳು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಕಾಲದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ಅನಂತವೆಂದು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆದಿ ಇಲ್ಲ, ಒಂದು ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲ; ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಅನೇಕ ರೀತಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅನಂತವು ಸಾಂತದಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೀತಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅನಂತಾತ್ಮನಾದರೂ ಸ್ವಯಂಭೂ, ನಿರ್ವಿಕಾರಿ, ಅನಾಧ್ಯನಂತನು. ಅನಂತವೆಂಬ ಗಡಿಯಾರದ ಮುಖಿಫಲಕದ ಮೇಲೆ ಕಾಲದ ಬದಲಾವಣೆಯು ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಗುರುತನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಅತೀಂದ್ರಿಯವಾದ ಆತ್ಮನನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾರ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭೂತವೂ ಇಲ್ಲ, ಭವಿಷ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನವನ ಆತ್ಮವು ಅಮೃತವಾದುದು ಎಂದು ವೇದಗಳು ಸಾರುವವು. ದೇಹವು ಷಡ್ಭಿಕಾರಾತ್ಮಕವಾದುದು. ಯಾವುದು ಬೆಳೆಯುವುದೋ ಆದು ನಾಶವಾಗಲೇ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಬಳಗೆ ಇರುವ ಆತ್ಮನಾದರೂ ಅನಂತವಾದ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯವಾದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವದು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆದಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅಂತ್ಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದು ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಕೈ ಸ್ತರಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಇದು. ಕೈ ಸ್ತರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವವೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಜನನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು ಎಂದು ನಂಬಿವರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಾದರೂ, ಜೀವವು ಪರಮೇಶ್ವರನಿಂದ ಬಂದುದು ಅವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಜೀವಿಗೂ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲ, ಎಂದು ನಂಬಿವರು. ಈ ಜೀವ, ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ದೇಹಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮುಂದೆಯೂ ಧರಿಸುವುದು. ಕೊನೆಗೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ತನಕ ಕರ್ಮಾಸುಸಾರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಹಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು. ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಆದು ಇನ್ನು ಯಾವ ದೇಹವನ್ನೂ ಧರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಇದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ನಮಗೇಕೆ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಇದೇ ನಮ್ಮ ವಿವರಣೆ: ಮನಸ್ಸಿಂಬ ಸಾಗರದ ಮೇಲಿನ ಪದರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ, ಪ್ರಭಾಗ

¹C.W. Vol. IV, P. 188

ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದರ ಒಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ನೆನಪುಗಳು, ದುಃಖಕರವಾದುವು ಮತ್ತು ಸುಖಕರವಾದುವು ಎಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿವೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಿರವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂಬುದು ಮಾನವನ ಇಚ್ಛೆ, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು, ದೇಹ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜೀತನದ ಶೇಷಗುರಿಯಾದರೋ, ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಾಗಿದೆ, ನಿತ್ಯ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಾಗಿದೆ. ಮಾನವನು ಆನಂತರಿಗಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿರುವನು. ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದಂತೆಲ್ಲ ನಿರ್ವಿಕಾರಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮಾ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಇಚ್ಛೆಯು ಉತ್ತರವಾಗುವುದು.

ಆಧುನಿಕ ಚೌದ್ರಾ ನಾವು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಿಸಲಾಗದ ಯಾವ ವಸ್ತುವೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಮಾನವನು ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದೊಂದು ಭ್ರಮೆ ಎಂದು ಸಾರುವರು. ಭಾವಸತ್ತಾವಾದಿಗಳಾದರೂ (idealists) ಆದ್ವೈತಪ್ರಕೃತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತು ಇವನ ಮನೋಗ್ರಹಿಕೆಯು ಆಚೆ ಇಲ್ಲ, ಎಂದು ಸಾರುವರು. ಆದರೆ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯ ನಿಜವಾದ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯವೇ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಪಾರತಂತ್ರ, ವಸ್ತುಸತ್ತಾವಾದ ಭಾವಸತ್ತಾವಾದ ಇವು ಏಕಾಗ್ರಿಕಾರಿಯಾದ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚ ವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಈ ಅವಲಂಬವನ್ನು ದೇಹಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಸರೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಒಳಗಿರುವ ಆತ್ಮನಾದರೋ ದೇವರಂತೆಯೇ ಸ್ವತಂತ್ರನು. ಅವನು ತನ್ನ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದ್ದು.

ಮೃತ್ಯು ಎಂದರೆ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬದಲಾವಣೆ. ನಾವು ಹಿಂದಿನ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆವೆ. ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗೆ ಬದ್ದರಾಗಿರುವೆವೆ. ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಅತೀರಾಗಿ ಹೋಗಿರುವರೋ, ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸನೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರೋ, ಅವರು ವಿಶ್ವ ಸೈನ್ಯದ ಮುಂದಾಳಾದವರು. ಉಳಿದವರು ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಶೇಷತಮ ಆತ್ಮಕ್ಕೂ ತುಂಬ ಕೆನಿಷ್ಟಾದವನಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಅನಂತ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಭೂಷಣಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚವು ಕೊನೆಗೆ ಶುಭದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಾನಾಗುವುದು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನೇ ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿರುವ ಒಳಿಯದನ್ನು ನೋಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸುಮ್ಮನೆ ವ್ಯಾಪುಲ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೋಲಿಸಲು ಬರುವ ಸಾಧನೆಗಳೊಡನೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೋರಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿನಿಲ್ಲವುದೇ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮನನ್ನು ಮುಂದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಬುದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನ

ಹೇಗೆ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದೇ ಜೀವನದಗುರಿ. ಕೃಸ್ತರು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಕಲಿಯಬಹುದು, ಹಿಂದೂಗಳು ಕೃಸ್ತರಿಂದ ಕಲಿಯಬಹುದು. ಇಬ್ಬರೂ ಜಗತ್ತಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕಾನೀಕೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಿಸಿರುವರು.

ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ, ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಭಾವಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸುವುದು, ಸಿಂಧ್ರಾಧಕವಾದ ಭಾವಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸುವುದಲ್ಲ, ಎಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಿ. ಸುಮನ್ನೆ ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ, ಸಾಲದು. ಏನನ್ನಾದರೂ ಪ್ರಣ್ಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕು. ಪ್ರಸ್ತರಗಳನ್ನು ಓದಿದರೇ ಆಗಲಿ, ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೇ ಆಗಲಿ, ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಸಾಹಸಕರವಾದ ಪ್ರಣ್ಯಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜಾಗ್ರತವಾಗುವುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಪ್ಪ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಸುಳಿಯೂ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ತರುವುದು. ಇವು ನಿಮ್ಮ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಲಯುತವಾಗಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ಯದ ಭಾವನೆಯು ದೇಹ ಮನಸ್ಸಿಗಳಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ ಏನೋ ಒಂದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ನಮೋಳಿಗೆ ಆಳುತ್ತಿರುವ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ಯವಾದುದು, ಅದೇ ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವುದು. ನಾವೇ ಮುಕ್ತರಾಗದೆ ಇದ್ದರೂ ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಫ್ಟಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯ? ಆಶ್ವನ ಕ್ರಿಯೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಾನವಕೋಣಿಯು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಎಂದು ನಾವು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಈ ಜಗತ್ತು ಈಗ ಏನಾಗಿರುವುದೇ, ನಾವು ಈಗ ಏನಾಗಿರುವೇ ಇವರಡೂ ಆಶ್ವನ ಸ್ವಾತಂತ್ಯದ ಫಲ.

ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದು ದೇವರನ್ನು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಅವನು ನಮಗೆಲ್ಲಿರಿಗೂ ತಂದೆ; ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, ಸರ್ವಶಕ್ತಿ. ಅವನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅನರಂತ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರುವನು. ನಾವು ಕೃಸ್ತರಂತೆ ಸಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗಿಂತ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ನಾವೇ ಅವನು ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಅವನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವಿಭೂತನಾಗಿರುವನು. ದೇವರು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವನು. ನಾವು ದೇವರಲ್ಲಿ ಇರುವೇ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳಿವೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದುದು ಕೊಡುವುದರಿಂದಲೇ ಹೊರತು ಕಳೆಯುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರಷ್ಟಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ದೇವರಿಗೆ ಒಂದು ತುರಾಯಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅರ್ಥಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಶ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಶ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತಾವುದೂ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದಲ್ಲ. ನಾವ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಘಲಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಲ್ಲ. ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಆರಾಧಿಸಬೇಕು, ಘಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯದ ಪರಿತ್ಯಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವ ದೇವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಬಲಿ, ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣ, ಮುದ್ರೆ, ಆಚಾರಗಳು ಇವು

ಧರ್ಮವಲ್ಲ, ಸುಂದರವಾದ ಸಾಹಸಪೂರ್ವಾಣವಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರವಿಶಿಸಿ, ವಾದ ಪರಿಪೂರ್ವಾಣತೆಯ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಿರೆ ಮಾತ್ರ, ಅವು ಒಳ್ಳಿಯವು.

ನಾವು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವಾಗ, ದೇವರೇ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ತಂದೆ ಎಂದು ಒಷ್ಟಿಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾನವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಹೋದರರಂತೆ ನೋಡಿದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಿಯವುದು ನಮಗೆ ಸನ್ಧಾಗ್ರಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಹೋರುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ನಾವು ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂಜರಿಯದೆ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಜನ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಗಾಜಿನ ಗೋಳಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಅವುಗಳ ಮುಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನಿಂದ ಬಂದ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಶೈತ್ಯ ಜ್ಯೋತಿಯು ಹೋಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಗಾಜು, ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಆದರ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದರಿಂದ, ಕಾಂತಿಯ ಆವಿಭಾಗವದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲ ಜ್ಯೋತಿ ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ವಾಣತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಅವುಗಳು ಹೊರಗೆಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಂತಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮುಧ್ಯವರ್ತಿಯ ಅಪೂರ್ವತೆ. ನಾವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೇಲುಮೇಲ್ಕೆ ಏರುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಮುಧ್ಯವರ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗುತ್ತ ಬರುವುದು.

+

-

+

-

+

-

230

+

-

ಪ್ರವಚನ ಸಾರಾಂಶ

+

-

+

-

+

-

232

೨೫. ರಾಜಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು¹

(ಇದು ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯೋಗವು ಇಂಗ್ಲಿಂಡಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ತರಗತಿಗಳ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ)
ಪ್ರಾ.ಇ

ದೃಷ್ಟಿ ಪಂಚಭೂತಗಳ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಎಂದು ಸೃಷ್ಟಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಸಾರುತ್ತದೆ. ಆಕಾಶ, ಬೆಳಕು, ಅನಿಲ, ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಘನ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಒಂದು ಮೂಲಾಕಾಶದಿಂದ ಬಂದಿವೆ.

ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಪ್ರಾ.ಇ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು. ಈ ಶಕ್ತಿಯು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಭೂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಮನಸ್ಸೇ ಪ್ರಾ.ಇವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ಉಪಕರಣ. ಮನಸ್ಸು ಭೌತಿಕವಾದುದು. ಇದರ ಹಿಂದೆಯೇ ಆತ್ಮನಿರುವುದು. ಈ ಆತ್ಮವೇ ಪ್ರಾ.ಇ ವನ್ನು ವರ್ತಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಪ್ರಾ.ಇವೇ ಜಗತ್ತಿನ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ. ಇದನ್ನು ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರೋತ್ತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಇವರಿಂದ ಏಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗದ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಇರುವುದು. ಆತ್ಮನೇ ಶುದ್ಧಿಕ್ಷೇತನ್ಯ. ಅದೇ ಪ್ರಾ.ಇವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಣುವ ಚೈತನ್ಯ ಅಪೂರ್ಣ. ಆದು ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಾ.ಇವಾಗುತ್ತೇಂದೋ ಅಲ್ಲಿ ಅವಶಾರವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ, ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಚೈತನ್ಯವು ಯಾವಾಗಲೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಲು ಯತ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೇಹಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳೂ ಸಮಾನ.

ಮನಸ್ಸು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ದೃಷ್ಟಿ. ಪ್ರಾ.ಇವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅದೇ ಉಪಕರಣ. ಶಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿ ಬೇಕು.

ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಾವು ಈ ಪ್ರಾ.ಇವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು. ನಾವೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ; ಆದರೆ ಎಷ್ಟೂಂದನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತೇವೆ! ಸಾಧನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಜನ್ಯ ಎಂಬುದೇ ಮೊದಲ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದೆಯೋ ಅದೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರಲೇಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಮೂರು ಭೂಮಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು; ಅವೇ ಅಪ್ರಜ್ಞ, ಪ್ರಜ್ಞ ಮತ್ತು ಅತಿಪ್ರಜ್ಞ. ಜನರಲ್ಲಿ ಯೋಗಿಯು ಮಾತ್ರ, ಅತಿಪ್ರಜ್ಞ ಯನ್ನು ಅರಿಯಬಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ ಹೋಗುವುದೇ ಯೋಗದ ಗುರಿ. ಈ ಮೂರು ಭೂಮಿಕೆಗಳನ್ನು ಧ್ವನಿ ಅಥವಾ ಬೆಳಕಿನ ಸ್ವಂದನದ ಉದಾಹರಣೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕೆಲವು

¹C.W. Vol. VI, P. 128

ಬೆಳಕಿನ ಸ್ಪಂದನಗಳು ಒಹಳ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಏಲ್ಲ, ಸಂದನ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಬೆಳಕಿನಂತೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಸಂದನದ ವೇಗ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಅದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಂತೆಯೇ ಧ್ವನಿ ಕೊಡ.

ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯನ್ನು ತರದೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವುದು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹೇಗೋ ಕೆಲವು ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರು. ಅವರಿಗೆ ಅದು ಅಸಾಧಾರಿತ; ಅದನ್ನು ಒಂದು ರೋಗವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವರು. ಹಿಂದೂಗಳು ಈ ಸಸ್ತುವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಸಿ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿರುವರು. ಈಗ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಅದನ್ನು ಯಾವ ಅಪಾಯ, ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮನಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಗುಣಮಾಡುವುದು ಅತಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಒಂದು ಬಳ್ಳಿಯ ಉದಾಹರಣೆ. ಗುಣಮಾಡುವ ಆಲೋಚನೆ ಪ್ರಾಣಿದ ಒಂದು ಸ್ಪಂದನ, ಅದು ಆಲೋಚನೆಯಂತೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂ ಮೇಲುತರದ ಮತ್ತಾವುದೋ ಶಕ್ತಿಯಂತೆ ಹೋಗುವುದು. ಅದನ್ನು ಹೇಸರಿಸಲಾರೆವು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಲೋಚನೆಗೂ ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದೇ ಅದರ ಆದಿ. ನಮಗೆ ಅದರ ಅರಿವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಅದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ವಲಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದು; ಮೂರನೆಯದು ನಮ್ಮಿಂದ ಹೇಳಗೆ ಹೋಗುವುದು. ಆಲೋಚನೆ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಏಳುವ ಗುಳ್ಳೆಯಂತೆ. ಆ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಇಚ್ಛೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವೇವು. ನೀವು ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವ ರೋಗಿಯನ್ನು ಗುಣಮಾಡುವುದು ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲ. ಅದರ ಶಕ್ತಿ. ಇವುಗಳ ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಇರುವವನೇ ಸೂತ್ರಾತ್ಮಕ.

ಪ್ರಾಣಿದ ಕೊನೆಯ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತವಾದ ಆವಿಭಾವವೇ ಶ್ರೀತಿ. ಪ್ರಾಣದಿಂದ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಲು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ ಮುಕ್ತರಾಗುವಿರಿ. ಪಡೆಯಲು ಅತ್ಯಂತ ಕರಿಣವಾದ, ಶೈಷ್ವವಾದ ವಸ್ತು, ಪ್ರೇಮ. ನೀವು ಇತರರನ್ನು ಟೀಕಿಸಕೂಡಬು, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವೇ ಟೀಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕುಡುಕನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವನನ್ನು ದೂರಬೇಡಿ; ನೀವೇ ಬೇರೊಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವನು ಎಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಯಾರಲ್ಲಿ ದೊಷವಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಇತರರಲ್ಲಿ ದೋಷವನ್ನು ನೋಡಲಾರರು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ನೀವು ಇತರರಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿರಿ. ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತವ ಮಾಗ್ರ. ಲಿದ್ದಾನ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸುಧಾರಕರು ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಜಗತ್ತು ಉತ್ತಮ ಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒತ್ತಿಹೇಳಿ.

ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ

ದೇಹವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ವೃಥಾ ದಂಡಿಸುವುದು ಆಸುರಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂತೋಷಚಿತ್ತರಾಗಿರಿ. ವ್ಯಾಸನಕರವಾದ ಭಾವನೆ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಆಚಕೆ ತಳ್ಳಿ. ಯೋಗಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಅದರೆ ಅವನು

ಉಪವಾಸವನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಆವನು ಹೆಚ್ಚು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಆದರೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲದೆ ಇರಲೂ ಕೂಡಬಹುದು. ಯಾರು ಸುವರ್ಣ ಮಧ್ಯಮಮಾರ್ಗವನ್ನು ಆಹಾರ, ವಿಹಾರ, ನಿದ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಲಂಬಿಸುವರೋ ಅವರೇ ಯೋಗಿಗಳಾಗಬಲ್ಲರು.

ಯೋಗಭ್ರಾಸಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲ? ಉಷಃಕಾಲ ಮತ್ತು ಸಂಧ್ಯಾ ಸಮಯ. ಆಗ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತವಾಗಿರುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸುಖಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ತಲೆ, ಭೂಜ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷೆಲುಬುಗಳು ನೇರವಾಗಿರಲಿ. ಬನ್ನೆಲುಬು ಬಾಗದೆ ಇರಲಿ. ಮುಂದಕೋಣ ಅಥವಾ ಹಿಂದಕೋಣ ಬಾಗಬೇಡಿ. ದೇಹದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ. ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ತ್ವರಿತ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ. ಅನಂತರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡೆಂದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ. ಕೊನೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಉಸಿರಿನೊಡನೆ ಸೇರಿಸಿ ಆದರ ಚಲನವಲನಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಮಾಡಿ. ಕ್ರಮೇಣ ನಿಮಗೆ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಓಜಸ್ಸು

ಒಬ್ಬನಿಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವು ಓಜಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಯಾರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಓಜಸ್ಸು ಇದೆಯೋ ಅವನೇ ಜನರ ನಾಯಕನಾಗುವನು. ಇದು ಜನರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಅದ್ವಿತೀಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಓಜಸ್ಸು ನರಗಳ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ (Nerve Current) ಉಳಿಸುವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದು ಲೈಂಗಿಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವದೋ ಆದರ ಮೂಲಕ ಓಜಸ್ಸು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಯಾರಾಗುವುದು. ಲೈಂಗಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಧಿಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಓಜಸ್ಸಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನಗೊಳಿಸ ಬಹುದು. ದೇಹದ ಎರಡು ನರಗಳ ಪ್ರವಾಹವು ಮಿದುಳಿನಿಂದ ಹೊರಟು ಬನ್ನೆಲುಬಿನ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ತಲೆಯ ಹಿಂದೆ “೪” ರ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ಮೂಳಂದು ದಾಟುವುವು. ಆದಕಾರಣವೇ ದೇಹದ ಎಡಭಾಗವು ತಲೆಯ ಬಲಭಾಗದ ಅಧಿನದರಲ್ಲಿದೆ. ಬನ್ನೆಮೂಳೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನನೇಂದ್ರಿಯದ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ (sacral Plexus). ಎರಡು ನರಗಳ ಮೂಲಕ ಬರುವ ನರಗಳ ಶಕ್ತಿಯ ಬಹುಭಾಗ ಈ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವುದು. ಬನ್ನೆಲುಬಿನ ಕೊನೆಯ ಮೂಳೆ ಜನನೇಂದ್ರಿಯ ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೋಣಾಕಾರದಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸರ್ವವೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಜ್ಞೆ ಈ ನರಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುವು. ಆದರೆ ಅತಿಪ್ರಜ್ಞೆಯು, ನರಗಳ ಪ್ರವಾಹವು ಕೆಳಗಿನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತಡೆದು, ಪುನಃ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಜನನೇಂದ್ರಿಯ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಓಜಸ್ಸಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಬನ್ನೆಮೂಳೆಯ ಮೇಲಿನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಬನ್ನೆನ ನರವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ಓಜಸ್ಸು ಹರಿದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಬನ್ನೆನ ನರದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು

ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಹೋಗುವಾಗ ನೀವು ಒಂದು ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಮನೋಭೂಮಿಕೆಗೆ ಹೋಗುವಿರಿ. ಆದ ಕಾರಣವೇ ಮನುಷ್ಯನು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಂತಲೂ ಶೈತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಭವಗಳೂ, ಎಲ್ಲಾ ಭೂಮಿಕೆಗಳೂ ಸಾಧ್ಯ. ನಮಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ದೇಹವೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಮಾನವನು ಬೇಕಾದರೆ ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಂಬಿ ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮನಾಗಬಹುದು. ಓಜಸ್ಸು ಮೇಲೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಸಹಸ್ರರನ್ನ ಸೇರುವುದು. ಆಗ ಮನುಷ್ಯನು ದೇಹಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅರ್ಥಾತ್ ನಾಗಿ ಹೋಗುವನು. ಅವನು ಎಲ್ಲಾ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು.

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅದ್ವಿತೀಯಕ್ಕಿಗಳು ದೊರಕುವುದು ಒಂದು ಅಪಾಯವೇ; ಮನುಷ್ಯ ಅವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೋ, ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಅವನಿಗೆ ಏನು ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದು ಹೇಗೆ ಬಂತು ಎಂಬುದು ಗೌತಮರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಸಿದ್ಧಾನಾಗಿ ರುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ಅದ್ವಿತೀಯಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಒಬ್ಬನ ಕಾಮ ಅತಿಯಾಗಿ ಉದ್ದೇಶವಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಶಕ್ತಿಗಳು ಜನನೇಂದ್ರಿಯದ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ಅದ್ವಿತೀಯಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಶ್ವಾಸಿಸುವುದೇ ಶ್ರೀಯಸ್ತರವಾದ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ. ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡದೆ ಅವನ್ನು ಪಡೆದ ಅಳ್ಳಾರಿಗೆ ಅವು ಹೇರಳವಾಗಿ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಂಡೆಡುಹ್ತವೆ.

ಪ್ರಣಃ ಸಂಕೇತಗಳಿಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಓಜಸ್ಸು ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯಲ್ಲಿ ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರ್ವ ಎನ್ನುವರು. ಈ ಸರ್ವವು ಶ್ರೀಕೋಣ ಅಧವಾಮೂಳೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದು. ಅದು ಜಾಗ್ರತ್ತವಾಗಿ ಚಕ್ರದಿಂದ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವಾಗ ನಮಗೆ ಹೊಸ ಸಹಜ ಪ್ರಪಂಚವೆಂದು ಒಳಗೆ ತರೆದಂತೆ ಆಗುವುದು. ಅದನ್ನು ಕುಂಡಲಿನಿಯ ಜಾಗ್ರತ್ತಿ ಎನ್ನುವರು.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವದು, ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ವರ್ಗ ನಿನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು. Repent ಎಂಬ ಪದವು ಗ್ರೇಸಿನ Metanoeite ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ (Metanoeite ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಗು ಎಂದು). ನಿಜವಾದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಗು ಅಧ್ಯಾಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಗು ಎಂದು. ಆಂತರ್ಯಾದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಪರಂಧಾಮ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು.

ಸರ್ವ ವಿಲಿಯಮ್ ಹ್ಯಾಮಿಲೋಟನ್ ಎಂಬುವನು ಒಂದು ತತ್ತ್ವಗ್ರಂಥದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: ಅಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವವು ಕೊನೆಗಾಣವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಧರ್ಮ ಎಂದಿಗೂ ಬುದ್ಧಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಬುದ್ಧಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲದು. ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ

ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಜ್ಞೇಯತಾವಾದಿಗಳು ದೇವರನ್ನು ಆರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವು ದಿಲ್ಲ, ಎನ್ನುವರು. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಇಂದಿಯಗಳ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಸುತ್ತಾಡಿ ಮುಗಿಸಿರುವರು. ಆದರೂ ದೇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಧರ್ಮ, ದೇವರು, ಅಮರಶ್ವ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣ ಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬನು ಇಂದಿಯಾತೀತನಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾತ್ಮರೂ ಮುಣಿಗಳೂ ದೇವರನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಕೃಷ್ಟಾನುಭವ ದೂರತ್ತಿತ್ತು. ಅನುಭವವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಭ್ಜಾನವೂ ಇಲ್ಲ, ಮಾನವನು ತನ್ನತ್ವನಲ್ಲಿಯೇ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸತ್ಯಸ್ಯ ಸತ್ಯವಾಗಿರುವ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ, ಅವನ ಸಂತಯಗಳು ನಾಶವಾಗುವುವು; ಹ್ಯಾದಯದ ವಕ್ತತೆ ನೇರವಾಗುವುದು. ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವುದು ಎಂದರೆ ಇದೇ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಪರಿಣೈ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು; ಸುಮುನೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುವುದಲ್ಲ. ಧರ್ಮವು ಇತರ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಂತೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ನೀವೇ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಂಚೇಂದಿಯಗಳಿಗೆ ಆತೀತವಾಗಿ ಹೋದಾಗ ಮಾತ್ರ, ಅದು ಸಾಧ್ಯ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ನೋಡಬೇಕು. ಭಗವಂತನನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಏಕಮಾತ್ರ, ಗುರಿ. ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಗುರಿಯಲ್ಲ. ಸಚ್ಚಿದಾನಂದವೇ ದೇವರು, ದೇವರೇ ಪರಮಪ್ರಮೇಮ.

ಚಿಂತನೆ, ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನ

ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿಯೇ ಸತ್ಯಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಕಲ್ಪನೆ ತೀವ್ರವಾದಾಗ ವಸ್ತು ಕರ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಇದರ ಮೂಲಕ ನಾವು ದೇಹವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾವು ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಮಿದುಳಿನ ಕಣಗಳು ಕಲ್ಪಿತೋಸ್ಮೋಪಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಚಿತ್ರದಂತೆ ಒಂದು ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸುವುವು; ಈ ಕಣಗಳ ರೂಪವನ್ನು ಪುನಃ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತರುವುದೇ ಸ್ವರ್ಪತಿ. ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಬಲವಾಗಿದ್ದಷ್ಟೂ ಆ ರಚನೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ದೇಹವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಜೈಷಧಿ ಈ ಗುಣವನ್ನು ಜಾಗ್ರತ್ತಗೊಳಿಸುವುದು, ಅಷ್ಟೇ ದೇಹಕ್ಕೆ ಧಾಳಿಯಿಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಅನಾರೋಗ್ಯ. ಜೈಷಧಿಗಳಿಗೆ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷವನ್ನು ಹೊರಕ್ಕಾಹಾಕುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತ್ತಗೊಳಿಸುವ ಬಲ ಇರುವುದಾದರೂ, ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚಿಂತನೆಯ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಶಾಶ್ವತಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದಾಗ ಆರೋಗ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸ್ವರ್ಪತಿಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದಾಗ ಕಣಗಳು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ್ವಾರೇ ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಆವು ಮರುಖಳವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪನೆಯು ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿದಿರಬೇಕು. ಆಗ ದೇಹದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಮಿದುಳಿನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಬೇರೆಯವರ ಮನಸ್ಸು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರ ಮೂಲಕ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು. ಪ್ರತಿದಿನ ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಮಾತುಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದು ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತೊಂದು ಮನ ಸ್ಥಿನಿ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ವಿಧಾನ ಅಷ್ಟೇ. ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಂದ ರೆಂದ್ರಿಯ ಶಕ್ತಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿದೆ, ಇವು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲ ತುಂಬಿವುವು. ಒಂತನೆಗಳು ಶಿಯಾರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಚಿಂತನೆಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬನು ಏಟನ್ನು ಕೊಡುವವರೆಗೆ ಎಂದರೆ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಯಿಂಹಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ವರೆಗೆ ಅವನ ಬಾಹುಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ಸುಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕುದಾರರು. ನಾವು ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಉಪಕರಣಗಳಾದರೆ ಆಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಲೋಚನೆಗಳು ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುವು. ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೆಟ್ಟ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೇ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅವು ವಿಷದ ಶ್ರೀಮಿಗಳಂತೆ ತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅಭಿಭವಿದ್ದಿಯಾಗುವುವು. ಬರಿಯ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಕಿರಿಯ ಅಲೆಗಳಂತೆ. ಅವುಗಳು ಕಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಹೊಸ ಪ್ರೇರಣೆಗಳು ಏಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಕೊನೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಂದು ಅಲೆಯೆದ್ದು ಕಿರಿಯ ಅಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಪೋಶನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ವಿಶ್ವದ ಭಾವತರಂಗಗಳು ಐನೂರು ವರುಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಏಕಾವಂತೆ ತೋರುವುವು. ಆಗ ಆ ಮಹದಲೆ ಉಳಿದ ಕಿರಿಅಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ದೊಡ್ಡ ಅಲೆಯನ್ನೇ ದೇವದೂತ ಎನ್ನುವುದು. ಅವನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ಯುಗದ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಿಕಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸೂಳಲುಪಡದಲ್ಲಿ ಮಾನವಕ್ಕೊಳಿಗೆ ಕೊಡುವನು. ಕೃಷ್ಣ, ಬುದ್ಧ, ಶ್ರೀಸ್ತ, ಮಹಿಮ್ಮದ್ವಾರ್ಗ, ಲಾಘರ್ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಮಕಾಲೀನ ಅಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಮೇಲೆದ್ದ ಮಹದಲೆಗಳಂತೆ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. (ಅವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐನೂರು ವರುಷಗಳ ಅಂತರವಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.) ಯಾವ ಅಲೆಯ ಹಿಂದೆ ಆತ್ಮಂತ ಪವಿತ್ರತೆ ಇದೆಯೋ, ಶುದ್ಧ ಚಾರಿತ್ಯವಿದೆಯೋ, ಅದೇ ಒಂದು ಮಹಾಸುಧಾರಣೆಯಂತೆ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದು. ಪುನಃ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಭಾವತರಂಗದ ಸ್ವಂದನವಿದೆ. ಅದರ ಮುಖ್ಯ ಭಾವನೆಯೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಓತಪ್ಪೇ ತನಾದ ದೇವರು. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳ ಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಅಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಸ್ವಷ್ಟಿಪರವಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಿನಾಶಕರ ಭಾವನೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ಧ್ವಂಸ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಕಾರ್ಯವು ಕೊನೆಗಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಾನವ ತನ್ನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಭಾವ ವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಅಂತರಾಳಕ್ಕೆ ಹೊದಂತೆಲ್ಲ ಮೂಢನಂಬಕೆಗಳ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಬಹುಪಾಲು ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ನೀರಿನ ಗುಳ್ಳಗಳಂತೆ ಎದ್ದು ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ಮುಂದಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ಯ ಶುದ್ಧಿಯಳ್ಳವರು ಅಪರೂಪ. ಎಂದಿಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಬಯಸದ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರೇಮವೇ

ಚಾರಿತ್ಯ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಬಲ್ಲದು. ನಾಯಕನಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ಯ ಶುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಅವನಿಗೆ ವಿಧೇಯರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ಯ ಶುದ್ಧಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ವಿಧೇಯರಾಗಿರುವರು; ಜನರು ಅವನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಡುವರು.

ಒಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಧನೆಮಾಡಿ, ಸಹನೆಯಿಂದ ಹೋರಾಡಿ, ಕೊನೆಗೆ ನಿಮಗೆ ಬೇಕು ಬರುವುದು.

★ ★ ★

ನಾವು ಪ್ರಾನಃ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗೋಣ. ನಾವು ಕುಂಡಲಿನಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೂಲಾಧಾರದ ಶ್ರೀಕೋಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಮುದುರಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಕುಂಡಲಿನಿಯನ್ನು ಉಂಟಿಸಬೇಕು.

ಅನಂತರ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಶ್ವಾಸೋಚಾರ್ಯಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ. ಉಸಿರನ್ನು ದೇಹದ ಬಳಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವಾಗ, ಅದು ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯ ಕಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ, ಅದು ಶ್ರೀಕೋಣವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಸರ್ವವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ, ಆ ಸರ್ವ ಮೇಲುಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ ಭಾವಿಸಿ. ಉಸಿರನ್ನು ಆಲೋಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಮೂಲಾಧಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಅಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಅದು ಮಾನಸಿಕವಾಗುವುದು.

ಮೋದಲನೆಯದೇ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ. ಚಂಚಲವಾಗಿರುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸಬೇಕು.

ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಿಂದವಾಗಿ ಹರಿಯಲು ಬಿಡಿ, ಅದನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಡಿ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವುದನ್ನಲ್ಲ ಪರೀಕ್ಷೆಸುತ್ತಿರಿ. ಸಾಷ್ಟಿಯಂತೆ ಇರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಇಭಾಗವಾಗುವುದು; ಒಂದು ಭಾಗ ಆಡುತ್ತಿರುವುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗ ಆಡುವ ಭಾಗವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು. ಸಾಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಬಲ ಗೊಳಿಸಿ. ಚಂಚಲವಾಗಿ ಓಡುತ್ತಿರುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಕಡೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಗಮನಕೊಡಬೇಡಿ. ಮನಸ್ಸು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಥಾನವಾಗಿ ಶ್ರಮೇಣ ಸಾಷ್ಟಿ ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದಂತೆ, ಆಡುವವನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾಧೀನತೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾ ಬರುವನು. ಕೊನೆಗೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಂಚಾರವೆಲ್ಲ, ಆಟವೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲವುದು.

ಎರಡನೆಯದೇ ಧ್ಯಾನ. ಇದನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾವೆಲ್ಲ ದೇಹಧಾರಿಗಳು. ಮನಸ್ಸು ಆಕಾರದ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ, ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಧರ್ಮವು ಆದರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಾಹ್ಯಾಚಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ

ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಆಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ನೀವು ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಧ್ಯಾನಿಸಲಾರಿ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಆಕಾರ ನಿಮಗೆ ಹೋಳೆಯುವುದು; ಏಕೆಂದರೆ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆಕಾರವನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕಾರದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸಿ.

ಧ್ಯಾನಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯ. ಇದೇ ಮೂರನೆಯದು. ಆಗ ಮನಸ್ಸು ಏಕಾಗ್ರವಾಗುವುದು. ಮನಸ್ಸು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದು ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿನಿಲ್ಲವಂತೆ ಮಾಡಿ.

ಕೊನೆಯದೇ ಪ್ರತಿಫಲ. ಮನಸ್ಸು ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಗುಣಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ, ದೂರದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವ ಶಕ್ತಿ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಬರುವುವು. ಏಸು ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇತರರ ಮೇಲೆ ಬೀರಿ ಅವರನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೂ ಬೀರಬಹುದು.

ಜನರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾವ ಪೂರ್ವಾಸಿದ್ದತೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಪಡೆದಿರುವರು. ಆದರೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ. ಅನಂತರ ಎಲ್ಲವೂ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವುದು. ಕೇವಲ ಪ್ರೀತಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದರೆ ಇತರನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಅಪ್ಪು ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದೂರದ್ವಾಷಿಂಖಿಲ್ಲ ತಾಳೆಯಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ. ಯಾರೂ ಅವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಹಂಚುವನು. ಅವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವುದು. ಆದರೆ ಅವನ್ನು ಖಚು ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕ್ಷಣಿಕಾಲ ಸಾಕು. ಆದ ಕಾರಣ ಈ ಶಕ್ತಿಗಳು ಬಂದಂತೆ ಇವುಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಿ. ಅವನ್ನು ವ್ಯಾಧಿ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಳುವ ಕಾಮಕೋಧಾದಿಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿದಷ್ಟೂ ನಿಮಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕೋಪವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ. ನೀತಿಯುಕ್ತ ವಾದ ನಡವಳಿಕೆಯೇ ಇದು. ಶ್ರೀಸ್ತು “ನಮಗೆ ಕೇಡು ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಕೇಡು ಮಾಡಬೇಡಿ” ಎಂದ. ಇದು ನೀತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗವೂ ಹೌದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವ ವರಗೆ ಅದು ನಮಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವನು ಕೋಪಗೊಳ್ಳುವನೋ ಅವನು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡುವನು. ಮನಸ್ಸು ದ್ವೇಷಾಸೂರ್ಯಿಗಳನ್ನು ತಾಳಿದಿರಲಿ.

ಮೂಲಧಾತುವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ ರಶಾಯನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನ ಕೆಲಸ ಕೊನೆಗೊಂಡಂತೆ. ಏಕತೆಯನ್ನು ಸೇರಿದಾಗ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಂತೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಧಿರಾರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸೇರಿದರು. “ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ತಂದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ” ಎಂದಾಗ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರು.

೨೬. ಭಕ್ತಿಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು¹

ರಾಜಯೋಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಆಸನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಇದುವರೆಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಈಗ ಭಕ್ತಿಯೋಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈ ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಆವಶ್ಯಕ ಎಂದಲ್ಲ. ಹಲವು ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರಿಸುವೆನು. ಅವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ನಿಮಗೆ ಹಿಡಿಸಬಹುದು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯವಿರಬೇಕು. ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿ, ಕರ್ಮ, ಧ್ಯಾನ ಎಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಮಂತಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಜನಾಂಗಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಳಿದವರ್ಗಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಹು ಮುಖಿರಾಗಬೇಕು, ಇದೇ ಆದರ್ಶ. ಜಗತ್ತಿನ ದುಃಖಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯಕಾರಣ ನಾವೆಲ್ಲ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಬೆಳೆದು, ಇತರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿದೆ ಇರುವುದು. ಭೂಮಿಯೋಳಿಗಿದ್ದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು ರಂಧ್ರದ ಮೂಲಕ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಒಬ್ಬನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅವನು ಸೂರ್ಯನ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಂಜಿನ ಮೂಲಕ ಅವನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಬೆಟ್ಟಿದ ಮೇಲಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರಿಗೂ ಸೂರ್ಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವನು. ಹಾಗೆಯೇ ಎಷ್ಟೋ ದೃಶ್ಯಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿರುವುದು ಒಂದೇ ಸೂರ್ಯ. ಹಲವರಿಗೆ ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇರುವ ವಸ್ತು ಒಂದೇ. ಆದೇ ಸೂರ್ಯ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವನು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾರು ಗುರಿಯೂ ಒಂದೇ. ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್‌ರಲ್ಲಿ ಆಳವಿದೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮವಿದೆ. ಆದರೆ ವೈಶಾಲ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್‌ರಲ್ಲಿ ವೈಶಾಲ್ಯ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಗೌಣವಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕರ ಆಳ, ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್‌ರ ವೈಶಾಲ್ಯ; ನಾವು ಆಕಾಶದಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿರಬೇಕು, ಸಾಗರದಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಳ್ಳೇಯತಾವಾದಿಯ ವೈಶಾಲ್ಯ ಇರಬೇಕು. ಸಹಿಷ್ನುತ್ತೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಾನವನು ಬೇರೆ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆದುತಾನು ಇತರರಿಗಿಂತ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಇತರರನ್ನು ಕನಿಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ

¹C.W. Vol. VI, P. 137

ನೋಡುವುದು. ಇದು ಮನಸ್ಸಿನ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ. ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆವು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆವು, ಅಷ್ಟೇ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಬಹುಮುಖಿಯಾಗಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಶೀಲದಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯ ಇರಬೇಕು. ನಾವು ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಸಹಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು; ಅವನುಂಡನೆ ಸಹಾನುಖೂಲಿಯನ್ನು ತೋರಿ, ಅವನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಅವನು ಹೇಗೆ ದೇವರನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೇ ಹಾಗೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಇತಿಮಾರ್ಗ, ಮತ್ತೊಂದು ನೇತಿಮಾರ್ಗ. ನೀವು ತಂದೆ, ಹೋಲಿಫೋರ್ಸ್, ಮತ್ತು ಕ್ರಿಸ್ತ ಇವರ ಮೂಲಕ ಮುಕ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿತೇನೆ. ಒಳೆಯದು, ನಾನು ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿತೇನೆ ಎನ್ನುವೇನು. ಆದರೆ ನೀವು, ಬೇರೆ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವೇ ಇಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಅವಶಾರವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದಾಗ “ನಿಲ್ಲಿ ನೀವು ಇತರರನ್ನು ಅಲ್ಲಾಗಳಿದಾಗ, ಇತರ ರನ್ನು ನೀವು ನಿಮ್ಮಾಡನೆ ಸೇರಿಸದೆ ಇದ್ದಾಗ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಪುದಿಲ್ಲ” ಎನ್ನುವೇನು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವೂ ಒಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ; ಮಾನವನಿಗೆ ಒಂದು ಉಪದೇಶವನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಧರ್ಮ ಇತರ ರನ್ನು ಅಲ್ಲಾಗಳಿದಾಗ, ಇತರರಿಗೆ ಅಶಾಂತಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟಿರುವಾಗ ಅದು ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕವಾದ ಅಪಾಯಕರವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿವೊದಲು ಮಾಡಬೇಕು ಎಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಕ್ತಿಯೂ ವೃತ್ತವನ್ನು ಪೂರ್ಣಿಸುವುದು. ಮಾನವ ಎಂಬ ಶಕ್ತಿ ತರಂಗದೇವರಿಂದ ಒಂದಿದೆ. ಪ್ರಃಃ ಅದು ದೇವರನ್ನು ಸೇರುವುದು. ದೇವರಲ್ಲಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಪ್ರಕೃತಿಯಾದನೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗುವುದು, ಇಲ್ಲವೇ ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ಹೋಗಿ ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವುದು; ಅಂದರೆ ಬಲಾತ್ಮಾರದಿಂದ ಸಾಧನ ಮಾಡಿ ಹತ್ತಿರದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವುದು. ಇದನ್ನೇ ಹೋಗಿ ಮಾಡುವುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನೇ ಇಷ್ಟ ಎನ್ನುವುದು. ಅದನ್ನು ನೀವು ರಹಸ್ಯವಾಗಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ನೀವು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದ ಮೂಲಕ ಪೂಜಿಸಿ. ದಾರಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಹೇಗೆ? ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಪಟ್ಟಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಅದು ತಾನಾಗಿಯೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವರು ಮಾನವನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೂರು ವರಗಳಿವೆಮಾನವದೇಹ, ಮುಕ್ತನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ಮತ್ತು ಮುಕ್ತನಾದ ಮಹಾಪುರುಷನೊಬ್ಬನಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವುದು.

ಸಗುಣ ದೇವರಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಭಕ್ತಿ ದೊರಕಲಾರದು. ಭಗವಂತ ಮತ್ತು ಭಕ್ತ ಇಬ್ಬರೂ ಇರಬೇಕು. ದೇವರು ಎಂದರೆ ಅನಂತರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದ ಮಾನವನೇ. ಹೀಗಿಲ್ಲದೇ ಸಾಧ್ಯ ಏಲ್ಲ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾನವರಾಗಿರುವೇಂ್ಹೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಮಾನವ ದೇವರು ಬೇಕು. ನಾವು ಒಬ್ಬ ಸಾಕಾರ ದೇವರನ್ನು ಮಾತ್ರ, ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಬೇರೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ, ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವುದೆಲ್ಲ ವಸ್ತು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದು ವಸ್ತು + ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಆಗಿರುವುದು. ಕುಚೀರ ಮತ್ತು ಆ ಕುಚೀರಯು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇ ಈಗ ಕಾಣಿಸುವ ಕುಚೀರ. ನೀವು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಆವರಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಅದನ್ನು ನೋಡಬಲ್ಲಿರಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಬಳಿಯ, ಚೌಕಾಕಾರದ, ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ, ಮುಷ್ಟಳು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಮೂರು ಇಂದಿಯಗಳು ಇರುವವನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಬಳಿಕ ನಾಲ್ಕು, ಅನಂತರ ಐದು ಇಂದಿಯಗಳಿರುವವನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಐದು ಇಂದಿಯಗಳು ಇರುವವನು ನೋಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ, ಅದು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಹಿಂದಿನವನಿಗಿಂತ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುಣವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಆರು ಇಂದಿಯಗಳು ಉಳಿಂಥವನು ಅದೇ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಒಂದು ಗುಣ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ನಾನು ತ್ವಿತೀಯನ್ನು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೋಡುವುದರಿಂದ ವಿಶ್ವಜ್ಯೇಶನ್ಯ ತ್ವಿತೀಯಂತೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ತ್ವಿತೀಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದೋ ಅದು ಹೇಗೆ ತ್ವಿತೀ ಶಾಸ್ಯವಾಗಿರಬಲ್ಲದು? ವಿಶ್ವಜ್ಯೇಶನ್ಯವನ್ನು ಮಾನವ ಗುಣಗಳಿಲ್ಲದೆ ಉಂಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೀಂದ ದೇವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವವನು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಮೂರು ದೇವರ ಆದರ್ಶಗಳಿವೆ. ಅತಿ ಕಳಿಗಿರುವುದೇ, ದೇವರು ನಮ್ಮಿಂತೆ ದೇಹಧಾರಿಯಾಗಿರುವವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು; ಅನಂತರವೇ ಅವನಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದು. ಅನಂತರವೇ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋದಂತೆ ನಾವು ಭಗವಂತನ ಶೈಷ್ವಭಾವನೆಗೆ ಬರುವುದು.

ಅದರೆ ನಾವು ಈ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಂತಿ ಇಲ್ಲ, ತಟಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಅವನು ಸೂರ್ಯನೇ ಆಗಿದ್ದನು; ಅವನೇನೂ ಉಂಡ್ರನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಏನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಾವು ನಮ್ಮೀಂತಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಲಾರೆವು. ಅವನು ಅನಂತವಾದರೂ ನಮ್ಮೀಂತಯೇ ಇರುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ದೇವರನ್ನು ನಿಗುಣಾಬೃಹತ್ತು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ ಅವನನ್ನು ತ್ವಿತೀಸಚೇಕಾದರೆ, ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಸಾಪೇಕ್ಷ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅವನು ಬರಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುವ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವರು. ಒಂದು ಆಚಾರ, ಮಂತ್ರ, ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಇರುವುದು; ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರೇಮಮಯವಾಗಿರುವುದು. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವೆವು; ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಇವುಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಯಶ್ಸಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಳ್ಳಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲು ಯಶ್ಸಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿನಿಲ್ಲಲು ಯಶ್ಸಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತಂದಿತು. ಆದರೆ ನಾವು ಬಳಿಯ ಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಮಾನವನು ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಳ್ಳಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಲಾರೆವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವ್ಯಧಿಪಡುವೆವು. ನಾವು ನಿಯಮಾರ್ಥಿತರಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಸ್ವರ್ವವೇ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವೆವು. ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುವುದೇ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಳ್ಳಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. (ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಸಹಾನುಭಾತಿ ಕ್ರಿಷ್ಯಯನ್ ಸ್ಯೇಂಟಿಸ್ಟರ ಪರವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಮಾನವನ ಸ್ವತಂತ್ರವನ್ನು, ಆತ್ಮನ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ.) ಆತ್ಮವು ಸುತ್ತುಮುತ್ತ ಲಿನ ಸನ್ನ ವೇಶಿಕಂತ ಮಿಗಿಲಾದುದು. “ಈ ವಿಶ್ವವೇ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ರಾಜ್ಯ. ನಾನೇ ಮುಂದಿನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ.” ಮಾನವ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. “ನನ್ನ ಆತ್ಮ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಕ್ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಬಲ್ಲದು.”

ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾಯ್ಯ ಪೂರ್ಜ, ಆಚಾರ, ಮತ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಇವುಗಳೇಲ್ಲ ಆಯಾಯ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿವೆ. ನಾವು ಬಲಾಧ್ಯರಾಗುವವರೆಗೆ ಇವು ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವವು. ಅನಂತರ ಇವು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಲಹಾವ ದಾದಿಯರಂತೆ. ನಾವು ಬಾಲಕರಾಗಿರುವಾಗ ಇವುಗಳಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತರಗಳು ಕೂಡ ದಾದಿಯರಂತೆ. ಶೈಷಧಿಗಳು ಕೂಡ ದಾದಿಯರಂತೆ. ಒಬ್ಬನು ತಾನು ತನ್ನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಯಜಮಾನನಾಗುವ ಕಾಲ ಬರುವವರೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕು. ಶೈಷಧಿ ಮತ್ತು ಮೂಲಿಕೆಗಳು ಕೂಡ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಬಲಾಧ್ಯರಾದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಆಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ದೇಹವು ಸ್ವಾಲ್ಪರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಮನಸ್ಸಷ್ಟೆ ಮನಸ್ಸು ಸೂಕ್ಷ್ಮಪದರಗಳಿಂದಾಗಿದೆ; ದೇಹ ಸ್ವಾಲ್ಪಪದರಗಳಿಂದಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲಿನ ಸ್ವಾಧೀನತೆ ಪ್ರಾಣವಾದರೆ ದೇಹದ ಮೇಲಿರುವ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯೂ ಪ್ರಾಣವಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೂ ತನ್ನ ದೇ ಆದ ಒಂದು ದೇಹವಿರುವಂತೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಬ್ದವೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಭಾವನೆಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಕೋಪ ಒಂದಾಗ ಮೂಲಿಕ, ದಢ್ಢ ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಾಗುವೆವು. ದುಃಖವಾದಾಗ “ಆಯ್ಯೋ” ಎಂದು ಮೃದುವಾಗಿ ಹೇಳುವೆವು. ಇವೆಲ್ಲಾ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಭಾವನೆಗಳೇನೂ ನಿಜ. ಆದರೆ ನಿತ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವೇ ಸ್ತುತಿ ಶಾಂತಿ ಸಂತೋಷ ಪಾರಿತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿ

ಸುವ ಪದಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಅತಿ ಶೈಷ್ವ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಅಂತರ್ಗತ ವಾಗಿವೆ. ಆಲೋಚನೆಯು ಪದವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಪದಗಳು ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಬಲ್ಲವು. ಇಲ್ಲೇ ಶಬ್ದಗಳ ಸಹಾಯ ನಮಗೆ ಬರುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪದದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಆದರ್ಶವಿದೆ. ಈ ಪವಿತ್ರ, ಮಂತ್ರಗಳು ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಅವನ್ನು ಬರಿಯ ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ಓದಿದರೆ ಆದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಚೇತನವಿರಬೇಕು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಚೇತನವಿರಬೇಕಾದರೆ ಭಗವತ್ಸಾಧಾರಾರವಾದವನು ಆ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರಬೇಕು. ಅವನು ಈಗ ಜೀವಂತನಾಗಿರಬೇಕು. ಅವನು ಮಾತ್ರ, ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಜೀವ ವನ್ನು ತುಂಬಬಲ್ಲ. ಶ್ರೀಸ್ತನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇನೋ ಅದು ಪರಂಪರಾನು ಗತವಾಗಿ “ಹಸ್ತವನ್ನು ಇರಿಸುವುದು” ಎಂಬುದರ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಿದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ದಾನಮಾಡುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಯಾರಿಗೆ ಇದೆಯೋ ಅವನೇ ಗುರು. ಏಸುವಿನಂತಹ ಮಹಾ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಧಾರಣ ಗುರುಗಳು ಈ ಮಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇತರರ ದೋಷವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ನೋಡಬೇಡಿ. ನೀವು ಜನರನ್ನು ಅವರ ದೋಷ ದಿಂದ ಅಳೆಯಲಾರಿ. ನಾವು ಒಂದು ಮರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆದರ ಕೆಳಗೆ ಬಿಡ್ಡಿರುವ ಕೊಳೆತ ಒಂದು ಹಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಮನುಷ್ಯನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಗಳು ಅವನ ಸ್ಥಭಾವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲಾರವು. ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ದುರ್ಜನರು ಒಂದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿದ್ದಿ. ಕಳ್ಳರು, ಕೊಲೆಪಾತಕರು ಖಣ್ಣಾ, ಯೂರೋಪು, ಆಮೆರಿಕಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಂದೇ. ಅವರದೇ ಒಂದು ಜನಾಂಗ. ಉಳ್ಳಿಯವರಲ್ಲಿ, ಪರಿಶುದ್ಧರಲ್ಲಿ, ಬಲಾಧ್ಯರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೀವು ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ. ಇತರರಲ್ಲಿ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ದೌರ್ಜನ್ಯವು ದೌರ್ಜನ್ಯದಿಂದ, ಅಜ್ಞಾನ ದಿಂದ ಆದುದು. ಜನರಿಗೆ ಅವರು ದುರ್ಬಲರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಟಿಕೆ ಮಾಡುವುದು, ದ್ವಾರಾಮಾಡುವುದು ಇವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತಾಪುದಾದರೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪವಿತ್ರತೆ ನಿಮ್ಮ ಆಜನ್ಸುಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಏತಕ್ಕೆ ದೇವರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ? ಏಕೆಂದರೆ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಜನರು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ತಮಗೆ ಆನಂದವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಮುಕ್ಕಾಲಪಾಲು ಜನರು ತಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೆಣ್ಣೆನಿಂದ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕಿಂಡಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾವು ಈ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾದ ಪೂಜೆಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. “ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲೇ ಸಾಯಂವುದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು” ಎಂಬ ಒಂದು ಸುಡಿ ಇದೆ. ಮರ ಇನ್ನೂ ಸಸಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಬೇಲಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮರ ದೊಡ್ಡದಾದಂತೆಲ್ಲಾ ಬೇಲಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯದೆ ಅದು ಬೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾರದು. ನಾವು ನೇರೆಡಂತೆ ಭಾಷ್ಯ ಪೂಜೆ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸ್ಥಿತಿ ನಿಜ. ಆದರೆ ಕ್ರಿಮೇಣ ನಾವು ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾಪಾದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಸರ್ವಶಕ್ತಿ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, ಸರ್ವಜ್ಞ ಮುಂತಾದುವಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವರಿಂದ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಭಗವಂತನ ಶ್ರೀತಿಯೊಂದೇ. ಇನ್ನೂ ದೇವರಿಗೆ ಮಾನವ ರೂಪವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸ್ಥಭಾವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಆದನ್ನು ನಾವು ಬಿಡಲಾರೆವು. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ದೇಹದಿಂದ ಹೋರಕ್ಕೆ ಹಾರಲಾರೆವು. ನಾವು ಮಾನವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವಂತೆಯೇ ದೇವರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನವ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ವಿಧಗಳಿವೆ. ಪೊದಲನೆಯಾದು ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಗಿನದು, ಅತ್ಯಂತ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿರುವುದು ಶಾಂತ, ನಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಚ್ಚೆ ರಕ್ಷಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಎರಡನೆಯದೇ ದಾಸ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಭಗವಂತನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯಂತೆ ನೋಡುವನು, ಸೇವಾಭಾವನೆಯೊಂದೇ ಅವನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಾಗಿರುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನ ಒಳ್ಳೆಯವನೇ, ಕೂರಿಯೇ, ದಯಾ ಮಂಬನೇ ಎಂಬ ಯಾವುದನ್ನು ಭಕ್ತನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯದೇ ಸಬ್ಬಿ. ದೇವರನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವೇತನಂತೆ ನೋಡುವುದು; ಸಮಾನ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇರುವವರ ಪ್ರೀತಿ ಇದು. ದೇವರು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗಾರ ಎಂದು ಭಕ್ತ ಇಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸುವನು. ನಾಲ್ಕನೇ ಯಾದು ವಾತಲ್ಪು. ಇಲ್ಲಿ ಭಕ್ತ ದೇವರನ್ನು ಮಗುಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದವರ್ಗಳಿಂತ ಉನ್ನತವಾದುದೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಲ್ಪವೂ ಅಂಜಕೆಯಿಲ್ಲ. ಇದನೆಯಾದು ಮಥುರಭಾವಸಿತಿಪರಿಯರ ಪ್ರೀತಿ. ಪರಿಪೂರ್ಣ ನಾದ, ಪ್ರಿಯತಮನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವುದು.

ಇದನ್ನು ಒಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ವಿವರಿಸುವರು: “ನಾಲ್ಕು ಕಣ್ಣಗಳು ಸಂಧಿಸಿದುವು. ಎರಡು ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಎರಡು ಆತ್ಮಗಳ ಮಧ್ಯ ಪ್ರೇಮ ಒಂದು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾಡಿತು.”

ಭಕ್ತನಿಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಕೊನೆಯ ಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರೀತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದರೆ ಅವನಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಆಸೇಗಳೂ ತೊಲಗುವುವು. ಬಾಹ್ಯಾಚಾರ, ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಗುಡಿ ಗೋಪುರಗಳು ಇವುಗಳು ಉದುರಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಮುಕ್ತಿಯ ಆಸೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಅವನು ಶ್ರಜಿಸುವನು. ಪರಮ

ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಭಾವನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಮ ಶ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಮ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವರು. ಎಲ್ಲ ಲೈಂಗಿಕ ಭಾವನೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ದೇಹಭಾವನೆ ಇರುವುದು. ಆದ ಕಾರಣ ಆಶ್ಚರ್ಯನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಇಕ್ಕೆತೆ ಸಾಧ್ಯ. ದೇಹಭಾವನೆ ಎಷ್ಟು ಕಡೆಮೆ ಇದ್ದರೆ ಅಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರಾಣವಾಗುವುದು. ಹೊಸೆಗೆ ದೇಹದ ಭಾವನೆಯಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಯ ವಾಗಿ ಎರಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳು ಇಕ್ಕೆವಾಗುವುವು. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರೀತಿಸುತ್ತೇಂದೇ ಇರುವೆವು. ಪ್ರೇಮವು ಬಾಹ್ಯ ಆಕಾರವನ್ನು ತೂರಿಹೋಗಿ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದು. “ಎಂಥ ಕುರಾಹಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀಯತಮನು ರತಿಯನ್ನೇ ಕಾಣಿವನು” ಎಂಬ ನಾಣ್ಯಾಡಿ ಇದೆ. ಹೊರಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದು ಬರಿಯ ಒಂದು ಸೂಚನೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಇವನು ತನ್ನ ಪ್ರೇಮವನ್ನೇಲ್ಲ ಆರೋಪಿಸುವನು. ಮುತ್ತಿನಹುಳು ತನಗೆ ಒತ್ತುತ್ತಿರುವ ಮರಳು ಕಣವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ದೇಹದಿಂದ ದ್ರವಣನ್ನು ಸ್ವಾಹಿಸಿ ಆ ಮರಳ ಕಣವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದು. ಅದೇ ಅನಂತರ ಒಂದು ಮುತ್ತಾಗುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಮನುಷ್ಯ ಹೊರಗೆ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಆದರ್ಶವನ್ನೇ ಇತರರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಪರಮಾದರ್ಶವನ್ನು ನೋಡುವನು. ಶ್ರೀತಿಯ ಪರಮಾದರ್ಶವೇ ನಿಃಸಾಧ್ಯ, ಭಗವಂತನೇ ಪ್ರೇಮ. ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸುತ್ತೇವೆ ಅಥವಾ ಶ್ರೀತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸುತ್ತೇವೆ ಅಷ್ಟೇ. ಶ್ರೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. “ಮೂಕನು ಚೆಣ್ಣೆಯ ರುಚಿ ನೋಡಿದಂತೆ.” ಅವನು ಚೆಣ್ಣೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಲಾರ. ಚೆಣ್ಣೆ ಚೆಣ್ಣೆಯೇ. ಅದರ ರುಚಿ ಗೌತ್ತಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀತಿಗೋಸುಗ ಶ್ರೀತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರು ಅನುಭವಿಸಲ್ಪೋ ಅವರಿಗೆ ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಶ್ರೀಭೂಜಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯ ಭೂಜವೇ ಶ್ರೀತಿ ಎಂದಿಗೂ ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏನನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಎರಡನೆಯದೇ ಆ ಶ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಜಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಮೂರನೆಯದೇ ಶ್ರೀತಿಗೋಸ್ತರ ಶ್ರೀತಿ ಎಂಬುದು. ಶ್ರೀತಿಯ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಇಂದಿ, ಯಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುತ್ತ ಬರುವುವು, ಉನ್ನತವಾಗುತ್ತ ಬರುವುವು. ಮಾನವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಶ್ರೀತಿ ಬಹಳ ಅಪರಾಪ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನವನ ಶ್ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನ್ಯಾನ್ಯವಾದ ಶ್ರೀತಿ. ಆದರೆ ಭಗವಂತನ ಶ್ರೀತಿ ಅವಿಂಡ ವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ಪ್ರವಾಹದಂತೆ, ಯಾವುದೂ ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದು. ಮಾನವ ಭಗವಂತನನ್ನು ತನ್ನ ಶ್ರೀಷ್ಟ ಆದರ್ಶವಂದು ಭಾವಿಸಿದಾಗ, ಅವನಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಬೇಡದೆ ಇದ್ದಾಗ, ಏನನ್ನೂ ಇಚ್ಛಿಸದೇ ಇದ್ದಾಗ ಅವನ ಶ್ರೀತಿ ಆಶ್ಚರ್ಯತ ಪವಿತ್ರ ಸಾಫನಕ್ಕೆ ಏರುವುದು. ಆಗ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅದು ಒಂದು ಮಹಾ ಶಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವುದು. ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವುದೋ ಆದರಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ

ಹುಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರ ಸ್ವಭಾವ ತಾಯಿಯಂತೆ ಶ್ರೀತಿಸುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲ ವೆಲ್ಲ ದೇವರಿಗೆ ಸೇರಿರುವುದು. ನಾವು ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದು ಕೇಳುವರು. ಸತ್ಯ ವನ್ನು ಪರಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾಜ ಒಂದು ಒರಗಲ್ಲೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುವರು. ಇದು ಕೆತಕ, ಸಮಾಜವೆಂಬುದು ನಾವು ಸಾಗಿಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಿಕ್ಕುವ ಒಂದು ತಾತ್ತ್ವ ಲಿಕ ಅವಸ್ಥೆ. ನಾವೆಂದು ಮಗುವಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನದ ಯಾವುದಾ ದರೂ ಅನ್ವೇಷಣೆಯನ್ನು ಪರಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದಂತೆ ಇದು ಭಯಂಕರವಾದುದು. ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಶಾಶ್ವತ ಸ್ವರೂಪದ್ವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಗುವು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಗುವಿನಂತೆಯೇ ಇರುವಂತಾಗು ತ್ತಿತ್ತು. ಎಂದಿಗೂ ಪ್ರಾಣವಾದ ಮಾನವ ಮಗು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ವಿರೋಧಾಭಾಸ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಸಮಾಜ ಎಂಬುದು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವನು ತನ್ನ ಹೃದಯಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆದೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಸಮಾಜ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿ. ಆದರೆ ಅದೇ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶವಾಗಲಾರದು. ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಈಗಿರುವ ಈ ವೈಶ್ಯ ಬುದ್ಧಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅದರ ನಟನೆ ತೋರಿಕೆ ಮುಂತಾದುವು ಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾಶವಾಗಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಒಂದು ನಾಟಕ. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಅಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ. ನನ್ನ ಗುರುಗಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು: “ನೀನು ನಿನ್ನ ವ್ಯಾದಯ ಕೆಮಲವು ಅರಳುವಂತೆ ವಿಶಕ್ತಿ ಮಾಡಬಾಡು? ಆಗ ದುಂಬಿಗಳು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಅದರೆಡೆಗೆ ಬರುವುದು” ಭಗವಂತನ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಮಂಜುರಾಗಿ ತನ್ನಯರಾಗಿ ಹೋಗಿರುವರು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಭರವಸೆಯಿದ್ದರೆ ಅನಂತರ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಭರವಸೆ ಹುಟ್ಟುವುದು. (ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸವು ಇಂತಹ ಆರು ಜನ ಶ್ರದ್ಧಾಳುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ; ಶುದ್ಧ ಚಾರಿತ್ಯವುಳ್ಳವರ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ. ನಮಗೆ ಮೂರು ವಸ್ತುಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ: ಅನುಭವಿಸುವ ವ್ಯಾದಯ, ಯೋಚಿಸುವ ಮಿದುಳು, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಗಳು. ಮೊದಲು ನಾವು ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಹೋರಿ ಹೋಗಿ ಭಗವಂತನ ಯೋಗ್ಯ ಉಪಕರಣಗಳಾಗಬೇಕು. ಒಂದು ಅದ್ವಿತೀಯ ಹೇಂದ್ರವಾಗಿರಿ. ಮೊದಲು ಪ್ರಪಂಚದ ಮೇಲೆ ಅನುಕಂಪವಿರಲಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವಾಗ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ತೋರಬಲ್ಲವರು ಯಾರು ಇರುವರು? ಒಬ್ಬ ಇಗ್ನೇಷಿಯಸ್ ಲಯೋಲನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ ಭಾವತೀವುತೆ ಎಲ್ಲಿ? ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ. ಯಾರಲ್ಲಿ ಅಸೂಯ ಇದೆಯೋ ಅವನಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲ, ಶ್ರೀತಿಯಲ್ಲ. ಅಸೂಯ ಭಯಾನಕವಾದುದು, ಮಹಾಪಾಠಕ, ಇದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಹೇಗೋ ನಮೋಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಅಸೂಯ ಭಾವನೆಗಳು ಏಳುವುದೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ. ಹಲವು ಒಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಜನರು ಸುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಟನ್ನಗಟ್ಟು

ದ್ವೇಷಕೋಪ ಇವುಗಳಿಂದ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿವೆ. ನೀವು ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿದ್ದರೆ, ಧೀರರಾಗಿದ್ದರೆ, ನೀವೋಬ್ಬರೇ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಮು.)

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೊಡಿದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ. ಅದರ ಹಿಂದೆ ಭಾವವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದೇನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾರದು. ಎಂದಿಗೂ ವ್ಯಧರವಾಗದ ಔರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆಗ ಮಿದುಳು ಆಲೋಚಿಸುವುದು; ಯಾವುದು ಸರಿಯೋ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗಳು ಮಾಡುವುದು. ಯುಹಿ ಗಳು ದೇವರನ್ನೇ ಸದಾ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಅವನ ದಶನವನ್ನು ಪಡೆದರು. “ಯಾರು ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮಕೋ ಅವರು ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವರು.” ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾಪುರುಷರೂ ತಾವು ದೇವರನ್ನು ಕಂಡೆವೆಂದು ಸಾರುವರು. ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಂಡರು. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅತೀತವಾದ ಏಕತೆಯನ್ನು ಅವರು ಮನಗಂಡರು. ನಾವು ಈಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ ಪುನಃ ಅವರ ಆದಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು.

೧೨. ರಾಜಯೋಗ¹

ರಾಜಯೋಗದ ಮೊದಲನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲೇ ಯಮ. ಯಮ ನಮಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಐದು ವಿಷಯಗಳು ಅವಶ್ಯಕ. ಅವು ಅಂದಿಂಸೆ, ಸತ್ಯ, ಅಸ್ತೇಯ, ಅಪರಿಗ್ರಹ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಪಾವಿತ್ರ್ಯವೇ ಮಹಾಶಕ್ತಿ. ಅದರೆದುರಿಗೆ ಉಳಿದುವೆಲ್ಲಾ ಅಪ್ಯಧಾನ.

ಅನಂತರ ಆಸನ ಬರುವುದು. ಆಸನ ದೃಢವಾಗಿರಬೇಕು. ಕತ್ತು ಎದೆ ಸೊಂಟ ಮೂರೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ನೇರವಾಗಿರಬೇಕು. ನಾನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವೆನು, ಯಾವುದೂ ನನ್ನನ್ನು ಕದಲಿಸಲಾರದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಶಿರದಿಂದ ಕಾಲಿನವರೆಗೆ ದೇಹವೆಲ್ಲ ಪರಿಶುದ್ಧ ವಾಗಿದೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದು ಸ್ವರ್ವಿಕದಂತೆ ಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ, ಭವಸಾಗರದ ಮೇಲೆ ತೇಲುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಒಂದು ನಾವೆಯಂತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ.

ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕಿ. ಮಹಾತ್ಮರು, ದೇವರೂತರು, ಪ್ರವಾದಿಗಳು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಅನಂತರ ಅರ್ಥಗಂಟೆ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮಾಡಿ. ಉಬ್ಜಾಪ್ತ ನಿಶಾಸ್ವಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ‘ಒಂ’ ಎಂದು ಉಚ್ಚೇಸಿ. ಚೈತನ್ಯದಿಂದ ಕೊಡಿದ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಅದ್ವ್ಯತ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ.

ಯೋಗದ ಇತರ ಹಂತಗಳೇ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ, ಧಾರಣ, ಧ್ಯಾನ, ಸಮಾಧಿ ಎಂಬುವು. ಸಮಾಧಿ ಎಂದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ತಲ್ಲಿನವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ತಂಡೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಭಾವ ಬರುವುದು.

ಒಂದು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ. ಆಗ ಮನಸ್ಸನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇಡಿ; ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಡಿ.

¹C.W. Vol. VI, P. 89

೧೮. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತ¹

ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವವೇ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆಲ್ಲಾಗಳಹದಿ. ಅದರೆ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಅಧ್ಯೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನುವೇ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬೌದ್ಧ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಾಗಿವೆ. ಹಿಂದೂಗಳು, ಅದರಲ್ಲೂ ಆಚಾರಶೀಲರಾದ ಹಿಂದೂಗಳು, ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೌದ್ಧರು ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಅವೇದಿಕರು. ಅದರೆ ಅವೇದಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಒಳಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇಡೀ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿವೆ.

ವೇದಾಂತಕ್ಕೆ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದೊಡನೆ ಯಾವ ಮನಸ್ತಾಪವೂ ಇಲ್ಲ, ವೇದಾಂತದ ಭಾವನೆಯೇ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದು ಸೌಹಾದರ್ಕೆ ತರುವುದಾಗಿದೆ. ಜ್ಯೋತಿರೋಯ ಬೌದ್ಧರೊಡನೆ ನಮಗೆ ವ್ಯಾಜ್ಯವಿಲ್ಲ ಬರ್ಮಾರ್, ಸಂಯಾಂ ಮತ್ತು ಇತರ ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯ ಪಂಗಡದವರೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತ ಪ್ರಪಂಚವಿದೆ, ಅದರ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅವ್ಯಕ್ತವಿದೆ ಎಂದು ಉಂಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೇನು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುವರು. ವೇದಾಂತದ ಉತ್ತರವೇ ನಿಮ್ಮ ವಾದ ಅಸತ್ಯ ಎನ್ನುವುದು. ವೇದಾಂತವು ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತ ಮತ್ತೊಂದು ಅವ್ಯಕ್ತ ಎಂಬ ಎರಡು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಂದೂ ಒಷ್ಣವುದಿಲ್ಲ. ಇರುವುದು ಒಂದೇ. ಅದನ್ನು ಪಂಚೇಂದಿ, ಯಗಳ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದಾಗ ಅದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಅದರೆ ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವ್ಯಕ್ತವೇ. ಹಾವನ್ನು ನೋಡುವವನು ಹಗ್ಗವನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಹಾವು ಇಲ್ಲವೇ ಹಗ್ಗ, ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಎಂದಿಗೂ ಎರಡಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ವೇದಾಂತಿಗಳು ಎರಡು ಪ್ರಪಂಚಗಳನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಬೌದ್ಧರ ವಾದ ಸುಳ್ಳ. ಇದು ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅದರೆ ಮತ್ತೊಂಬ್ಬರು ಅದನ್ನು ಅವ್ಯಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.

ಬೌದ್ಧರು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನುಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಎನ್ನೊ ಒಷ್ಣವುದಿಲ್ಲ. ಆಸೆ ಇರುವುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಆಸೆಯೇ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಆಧುನಿಕ ವೇದಾಂತಿಗಳು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇಚ್ಛೆಯು ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೆ ಎನ್ನುವರು. ಇಚ್ಛೆ ಒಂದು ಮಿಶ್ರಣ; ಹೊಸದಾಗಿ ತಯಾರಾದುದು. ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುವಿಲ್ಲದೇ ಯಾವ ಇಚ್ಛೆಯೂ ಇರಲಾರದು. ಇಚ್ಛೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು ಎಂಬುದೇ ಯತ್ಕೆಬದ್ದವಲ್ಲ, ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಚೋದನಯಿಲ್ಲದೆ ಇಚ್ಛೆ ಎಂಬುದು ಎಂದಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿರುವಿರಾ? ಬಾಹ್ಯ ಉದ್ದೇಪನವಿಲ್ಲದೆ ಆಸೆ ಏಳಿಲಾರದು. ಆಧುನಿಕ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನರಗಳ ಉದ್ದೇಪನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇಚ್ಛೆ ಏಳಿಲಾರದು. ಇಚ್ಛೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಿದುಳಿನ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ಸಾಂಖ್ಯರು ಇದನ್ನೇ ಬುದ್ಧಿ ಎನ್ನುವರು. ಈ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಹಿಂದೆ ಒಂದು

¹C.W. Vol. V, P. 279

ಕ್ರಿಯೆ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಕ್ರಿಯೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಭಾಷ್ಯ ಪ್ರಪಂಚ ಇದೆ ಎಂದು ಶಾಹಿಸಬೇಕು. ಭಾಷ್ಯ ಪ್ರಪಂಚವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಎಂದಿಗೂ ಇಚ್ಛೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಇಚ್ಛೆಯೇ ವಿಶ್ವವನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು. ಇಚ್ಛೆಗೆ ಯಾರು ಕಾರಣ? ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಅವರೆಡೂ ಸಮಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಇರಬಲ್ಲವು. ಯಾವುದು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಸಿತೋ ಅದೇ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು. ಆದರೆ ತತ್ತ್ವ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಾರದು. ಇಚ್ಛೆ ಕೇವಲ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದುದು. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಮೋಷನಿಯರ್‌ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನ ಒಬ್ಬಾರೆವು. ಇಚ್ಛೆ ಒಳಗು ಹೊರಗುಗಳ ಮಿಶ್ರಣ. ಒಬ್ಬನು ಯಾವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಜನಿಸಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಇರಲಾರದು. ಇಚ್ಛೆಗೆ ಹೊರಗಿಸಿದ ಏನೋ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಿದುಳಿಗೆ ಒಳಗೆನಿಂದ ಏನೋ ಶಕ್ತಿ ದೊರಕುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಇಚ್ಛೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಮಿಶ್ರಣ. ಹೊರಗಡೆಯ ಗೋಡೆ ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಂದು ಹೇಗೆ ಒಂದು ಮಿಶ್ರಣವ್ಯೇ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೊಂದು ಮಿಶ್ರವಸ್ತು. ನಾವು ಜರ್ಮನ್ ದಾರ್ಶನಿಕರ ಇಚ್ಛಾ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಚ್ಛೆಯೇ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ಅದು ನಿರಪೇಕ್ಷವಾಗಿರ ಲಾರದು. ಅದು ಹಲವು ಅವಿಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಇಚ್ಛೆಯಲ್ಲದುದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇದೆ. ಅದು ಇಚ್ಛೆಯ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಹಲವು ರೂಪಗಳನ್ನ ತಾಳಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಏನಾದ್ದರಿಂದ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇಚ್ಛೆಯ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೆ ಎಂದಾದರೆ ಅದು ದೇಶಕಾಲನಿಮಿತ್ತಗಳಿಂದ ಆಯಿತು. ಕ್ಯಾಂಟನ ವಿಶ್ವೇಷಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇಚ್ಛೆ ಕಾಲ ದೇಶನಿಮಿತ್ತಗಳೆಲ್ಲಗೆ ಇರುವುದು. ಹಾಗಾದರೆ ಇದು ಹೇಗೆ ನಿರಪೇಕ್ಷವಾಗಬಲ್ಲದು? ಒಬ್ಬನು ಕಾಲದಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಇಚ್ಛಿಸಲಾರ.

ನಾವು ಆಲೋಚನೆಯನ್ನಲ್ಲಾನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ನಾವು ಆಲೋಚನೆಗೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವೆವು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೇತಿಮಾರ್ಗ ದಿಂದ ಇದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೃಶ್ಯವಸ್ತುವನ್ನೂ ನಾವು ಅಲ್ಲಗಳೇದ ಮೇಲೆ ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿಯುವದೇ ಅದು. ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತರೂಪವನ್ನು ತಾಳುವಂತಹದು ಇಚ್ಛೆಯೇ ಆಗಿದೆ.

೨೯. ವೇದಾಂತ¹

ಹಿಂದೂ ದರ್ಶನದ ಮೂಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಉಪಾಸನೆ ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಇವುಗಳ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವ. ವಿಶ್ವವು ಕಾಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನಂತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವೇದಗಳು ಸಾರುವವು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆದಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು

¹C.W. Vol. VI, P. 85

ಅಂತ್ಯವೂ ಇರಲಾರದು. ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿ ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಅವಿಭಿನ್ನವಿಸಿದೆ. ಅನಂತವು ಸಾಂತದಲ್ಲಿ, ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ, ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅನಂತ ಮಾತ್ರ, ಸ್ವಯಂಭು, ಸನಾತನ, ಅವಿಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಕಾಲವು ಅನಂತದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಲಾರದು. ಮಾನವನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಅತೀತವಾದುದು ಅದು, ಇಂದಿಯಾತೀತವಾದುದು ಅದು, ಅಲ್ಲಿ ಭೋತವೂ ಇಲ್ಲ, ಭವಿಷ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ.

ಮಾನವನ ಆತ್ಮವು ಜನನ ಮರಣಾತೀತ ಎಂದು ವೇದಗಳು ಬೋಧಿಸುತ್ತವೆ. ದೇಹವು ವೃದ್ಧಿಕ್ಷಯಗಳ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದು; ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು ಕ್ಷಯಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆದರಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮ ಅಭಂತವಾದುದು, ಸನಾತನವಾದುದು, ಅದಕ್ಕೊಂಡು ಆದಿ ಇರಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಅಂತ್ಯವೂ ಇರಲಾರದು. ವೈದಿಕ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಕೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಇರುವ ಒಂದು ವೃತ್ಯಾಸವೇ, ಕೈಸ್ತಧರ್ಮವು ಮಾನವನು ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಆತ್ಮ ಮಟ್ಟಿತು ಎನ್ನುವುದು, ಆದರೆ ವೇದಾಂತಿಗಳಾದರೂ, ಅದು ಭಗವಂತನ ಒಂದು ಕರಣದಂತೆ, ದೇವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಆದಿ ಇಲ್ಲವೂ, ಹಾಗೆಯೇ ಜೀವರಿಗೆ ಆದಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನ ವರು. ಕರ್ಮತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅದು ಹಲವು ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

೧೦. ವೇದ-ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳು¹

ವೇದಗಳ ಯಜ್ಞವೇದಿಕೆಯ ರೇಖಾಗಣತಕ್ಕ (Geometry) ಮೂಲ.

ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದುದೇ ಪ್ರಾಜೇಗೆ ಆದಿ. ಅಂದರೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡ ದೇವರಿಗೆ ನಾವು ಹವಿಸ್ತನ್ನು ಕೊಡುವುದು; ಅವರು ನಮಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವರು.

ಮಂತ್ರಗಳು ಕೇವಲ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಲೆಯಲ್ಲ, ಆವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ ಅದ್ವಿತೀಯಕ್ಕೆ ಅವಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಸ್ವರ್ಗವೂ ಕೂಡ ಈ ಲೋಕದಂತೆಯೇ; ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಇಂದಿಯಗಳು ಇದ್ದು ಅವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ.

ಈ ನಮ್ಮ ದೇಹ ನಾಶವಾಗುವಂತೆಯೇ ಎಂತಹ ಉನ್ನತವಾದ ದೇಹವಾದರೂ ಅದು ನಾಶವಾಗಲೇಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ದೇಹಗಳಿಗೂ, ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ, ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮೃತ್ಯು ಬಂದೇ ಬರುವುದು. ದೇವತೆಗಳು ಕೂಡ ಮತ್ತೆರೇ. ಅವರು ಭೋಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಕೂಡ ಬಲ್ಲರು.

ಈ ದೇಹದ ಹಿಂದೆ ನೋಡುವ ಮತ್ತು ಅರಿಯುವ ಒಬ್ಬನಿರುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಹಿಂದೆ ದೇವರೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಿರುವನು.

¹C.W. Vol. VI, P. 86

ಸೃಷ್ಟಿಸಿಲಯಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕತ್ವ, ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವ ಮತ್ತು ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಸರ್ವೇಶವನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು.

“ಅಮೃತ ಪ್ರತಿರೇ ಕೇಳಿ! ಮೇಲಿನ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ದೇವತೆಗಳೆ, ನೀವು ಕೂಡ ಕೇಳಿ! ಸಂಶಯದ ಆಚೆ, ಅಜ್ಞಾನದ ಆಚೆ ನಾನೊಂದು ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆನು, ಸನಾತನ ವುರುಷನನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆನು.” ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಿದೆ.

ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಯುವೆವು. ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಾಯುವೆವು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಸಾಯುವೆವು. ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ಮಾತ್ರ, ಅಮೃತರಾಗುವೆವು.

ಉಪನಿಷತ್ತು ಅಮೃತಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಿವ ಪಥವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದು. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮಾರ್ಗ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಲವು ಲೋಕಾಚಾರ ದೇಶಾಚಾರಗಳು ಇಂದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಸಾಗಿಹೋದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಸತ್ಯ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಸತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಲೋಕ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿತ್ಯಜಿಸಿರುವರು.

ಉಪನಿಷತ್ತು ಹಿಂಗೆ ಹೇಳುವುದು:

“ಆ ಭಗವಂತನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೋಕಾಗಿರುವನು. ಇದೆಲ್ಲ ಅವನದೇ.”

“ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ, ಅದ್ವಿತೀಯನಾದ, ನಿದೇಶಿಯಾದ, ಪರಿಶುದ್ಧನಾದ ವಿಶ್ವದ ಸನಾತನ ಕರ್ಮಿಯೇ ಅವನು. ಸೂರ್ಯ ನಕ್ಷತ್ರಗಳೇ ಅವನ ಭಂದಸ್ಸು, ಅವನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರಸ್ಸು ಅವರವರ ಕರ್ಮನುಸಾರ ಆಳುತ್ತಿರುವನು.”

“ಕರ್ಮದ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲೇತ್ತಿ ಸುವರ್ಪರು ಗಾಢಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ತೋಳಲು ಶ್ರಿರುವರು. ಯಾರು ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಸರ್ವಸ್ವಾಂದು ಅರಿತಿರುವರೋ ಅವರೂ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿರುವರು. ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಯತ್ತಿ ಸುವರ್ಪರು ಮತ್ತೂ ಗಾಢವಾದ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿರುವರು.”

ಹಾಗಾದರೆ ಕರ್ಮ ಕೆಟ್ಟದ್ದೇ? ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಬರುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಇದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ಒಂದು ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಚಿಕೇತನೆಂಬ ಯುವಕ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ: “ಕೆಲವರು ಮೃತನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಹೋದ ಎನ್ನುವರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅವನಿನೂ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವನು ಎನ್ನುವರು. ನೀನು ಮೃತ್ಯುವಾದ ಯಮ, ನಿನಗೆ ಸತ್ಯ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದು ನಿಜ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳು.” ಆಗ ಯಮ, “ಅನೇಕ ಮಂದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೇ ಇದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇದ್” ಎನ್ನ

ಶಿಳ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಗಳೇ

ವನು. ಆದರೆ ನಚಿಕೆತ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಂತ್ರ ಪುನಃ, “ದೇವತೆಗಳ ಭೋಗವನ್ನೆಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಬೇಡ” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ನಚಿಕೆತ ಬಿಡು ವುದೇ ಇಲ್ಲ, ವಜ್ರಮನಸ್ಯನಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವನು. ಆಗ ಯಂತ್ರ, “ಮಗು, ನೀನು ಮೂರನೆಯ ವೇಳೆಯೂ ಷಟ್ಪಯ್ಯ, ಅಧಿಕಾರ, ದೀಘಾರ ಯುಸ್ನ, ಕೀರ್ತಿ, ಸಂಸಾರ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿರುವೆ. ನೀನು ಪರಮ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕೇಳುವಷ್ಟು ಧ್ಯೇಯರ್ಥವನಾಗಿರುವೆ. ಎರಡು ಪಥಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಪ್ರೇಯಸ್ಸಿನ ಮಾರ್ಗ, ಮತ್ತೊಂದು ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿನ ಮಾರ್ಗ. ನೀನು ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆ” ಎನ್ನುವನು.

ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ನಿಯಮ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಮೊದಲನೆಯದೇ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಚಿತ್ತವಿಕಾರವಿಲ್ಲದ ಪರಿಶುದ್ಧನಾದ ಯುವಕ ವಿಶ್ವದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವನು. ಎರಡನೆಯದೇ ಸತ್ಯಕಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಅರಸಬೇಕು.

ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದವನ ಮೂಲಕ, ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅನುಭವಿಸಿದವನ ಮೂಲಕ, ಸತ್ಯವು ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ, ಅದು ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಇದನ್ನು ಕೊಡಲಾರವು, ವಾದ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಲಾರದು. ಇದರ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಆರಿತವನಿಗೆ ಸತ್ಯವಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು.

ಇದನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಮೌನವಾಗಿರು. ಸುಮ್ಮನೆ ವಾದದಿಂದ ವಿಚಲಿತನಾಗಬೇಡ. ನೀನು ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀನು ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ.

ಅದು ಸುವಿವೃಂತಿ ಅಲ್ಲ, ದುಃಖಿವೃಂತಿ ಅಲ್ಲ, ಪಾಪವೂ ಅಲ್ಲ, ಪುಣ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ, ಜ್ಞಾನವೂ ಅಲ್ಲ, ಆಭ್ಯಾಸವೂ ಅಲ್ಲ, ನೀವು ಇದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸಬಲ್ಲೆ?

ಯಾರು ಹೃತ್ಯೋವಕವಾಗಿ “ದೇವರೆ, ನನಗೆ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಬೇಕು” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವರೋ ಅವರಿಗೆ ದೇವರು ದೊರಕುವನು. ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿರು, ಶಾಂತನಾಗಿರು. ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲವಾದಾಗ ಭಗವಂತನನ್ನು ಅದು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲಾರದು.”

“ಯಾವುದನ್ನು ವೇದಗಳು ಸಾರುವವೋ, ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯಾಗ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡುವೇವೋ ಆ ಅಪ್ಯಕ್ತವಾದುದೇ ಓಂ,” ಇದೇ ಪವಿತ್ರತಮ ಮಂತ್ರ. ಯಾರು ಈ ಮಂತ್ರದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿತಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಅವರು ಇಚ್ಛಿಸಿದೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಈ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗಿ. ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಪಥ ಗೋಚರಿಸುವುದು.

೩೮. ವೇದಾಂತದರ್ಶನ¹

ಮನುಷ್ಯ ಮಣಿಪುದೂ ಇಲ್ಲ, ಸಾಯಂಪುದೂ ಇಲ್ಲ, ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ವೇದಾಂತ. ಆತ್ಮನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪುನರ್ಜನ್ಮವೆಂಬುದು ಒಂದು ಭಾಾಂತಿ. ವೇದಾಂತಿಗಳು ಹಾಳೆಗಳನ್ನ ತಿರುವಿ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸ್ತರದ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಪ್ರಸ್ತರ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು, ಅದನ್ನು ತಿರುವಿ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಮನುಷ್ಯ ನಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮವೂ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ. ಅದು ಬರುವುದೆಲ್ಲಿಗೆ, ಹೋಗುವುದೆಲ್ಲಿಗೆ? ಜನನ ಮರಣಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು. ಅವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ನಾವು ಭಾಾಂತಿಪಡುವೆವೆ.

ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಎಂಬುದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಆತ್ಮನ ಅಭಿವೃತ್ತಿ.

ವೇದಾಂತವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನ್ಮವೂ ಕಳೆದ ಜನ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಹಿಂದನ್ಮೂಲಾ ನೋಡಿದಾಗ ಮುಕ್ತರಾಗುವೆವೆ. ಮುಕ್ತನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಷ್ಟಕ್ಕಿಯನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಣಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಸತ್ಯವೆಲ್ಲ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಒಬ್ಬನು ಈ ಜನ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಇರುವನು.

ಆತ್ಮನನ್ನು ನಾವು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಬಹುದು: ಆತ್ಮನನ್ನು ಖಿಡ್ಗ ಭೇದಿಸದು; ಭಜಿತ್ವಿರಿಯಲಾರದು; ಬೆಂಕ ಸುಡಲಾರದು; ನೀರು ಕರಗಿಸಲಾರದು. ಆತ್ಮ ಅವಿನಾಶಿ, ಸರ್ವಗತ. ಆದಕಾರಣ ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಅಳಬೇಡ.

ಇದುವರೆಗೂ ನಾವು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಮೇಲಾಗುವುದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ನಿತ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದೇ ಮೂಲ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೇ ತೀರಬೇಕು. ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕೆಂಬ ನಮ್ಮ ಆಸೆಂಬುಂದ ಪ್ರಚೋದಿತರಾಗಿಯೇ ನಾವು ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯ ವಿನಾಶಿದವುಗಳೆಲ್ಲ ಭಾಾಂತಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುಣ್ಯಕರ್ಮವೂ ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಒಂದು ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಎನ್ನುವರು ವೇದಾಂತಿಗಳು.

ಪ್ರಪಂಚದ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗುವ ಒಂದು ಸಮಯ ಬರುವುದು ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಈ ಪ್ರವಾಹ ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುವುದು. ನದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ನೀರು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ನೀರು ನದಿಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

¹C.W. Vol. V, P. 281

ನೀನು ಶುದ್ಧನು, ಪೂರ್ಣನು; ಪಾಪಪುಣಿಗಳಾಚೆ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಅದೇ ನಿನ್ನ ಸ್ಥಭಾವ ಎನ್ನುವುದು ವೇದಾಂತ. ಇದು ಪುಣ್ಯಕ್ಷಿತ ಮಿಗಿಲಾದ ಸ್ಥಿತಿ. ಒಳೆಯಿದು ಕೆಟದ್ದ ಕ್ಷಿತ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಾಪವೆಂಬುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಅಳ್ಳಾನ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಇತರರೊಡನೆ ನಮಗೆ ಇರುವ ವ್ಯವಹಾರ, ನಮ್ಮ ನೀತಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಪ್ರಂಜಕ್ಕೆ ಅನ್ನೆಯಿಸುವವುಗಳು. ನಾವು ಸತ್ಯದ ಪೂರ್ಣವಾದ ಒಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಅಳ್ಳಾನವನ್ನು ಆರೋಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನನ್ನು ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ದೇವರನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆ ಇವು ದೇವರನ್ನು ಸಾಂತೋಷಿಸುವುವು, ದೇವರ ಸ್ಥಭಾವವನ್ನೇ ಅಲ್ಲಾಗಳೆಯುವುವು.

ನಾವು ಇದೊಂದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನೇ ದೇವರು ಎಂದು ಇಂದ್ರಿಯ ಜಗತ್ತಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದ್ರಿಯ ಜಗತ್ತಿನ ಸಂಭರ್ಥದಲ್ಲಿ ನೀನೇ ದೇವರು ಎಂದರೆ ನೀನು ಮಾಡುವ ತಪ್ಪಿಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವವರು ಯಾರು? ಆದಕಾರಣ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಎಂಬುದು ಆಶ್ವನ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ನೆಯಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ದೇವನಾದರೆ, ನಾನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಹೀನ ಸ್ಥಭಾವಗಳಿಗೆ ಅತಿಽತಿನಾಗಿರುವೆನು; ನಾನು ಯಾವ ಪಾಪ ವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರೆನು. ನೀತಿಯೇ ಮಾನವನ ಗುರಿಯಲ್ಲ, ಮುಕ್ತಿಗೆ ಆದೊಂದು ದಾರಿ ಅಷ್ಟು ದಿವ್ಯತೆಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಎನ್ನುವುದು ವೇದಾಂತ. ಆಶ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅರಿತ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಗುವುದು. ಧರ್ಮ ನೀತಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವುವು.

ಅದ್ವೈತದ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸುವ ಟೀಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು: ಇದು ಇಂದ್ರಿಯಭೋಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ವೇದಾಂತದರ್ಶನವು ನಿರಾಶಾವಾದದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಿಜವಾದ ಆಶಾವಾದದಲ್ಲಿ ಪರಯವಸಾನವಾಗುವುದು. ನಾವು ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆಶಾವಾದವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಗಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಅತಿಽತವಾದ ನಿಜವಾದ ಆಶಾವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿತ್ತೇವೆ. ಆ ನಿಜವಾದ ಆನಂದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅತಿಽತವಾಗಿರುವುದು. ಅದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯ ಆಶಾಭಾವನೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮನ್ನು ದುರಂತಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಿಸುವುದು.

ನಮ್ಮ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಫವಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ನಿಜವಾದ ಆಶ್ವನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ಆರ್ಥ. ವೇದಾಂತವು ಇಂದ್ರಿಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ಅಲ್ಲಾಗಳೆಯುವುದರಿಂದ ಅದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿರಾತ

ಯನ್ನೇ ಮೋದುವ ದೃಷ್ಟಿಯಳ್ಳದ್ದು ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದು ನಿಜವಾದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಎಂದರೆ ಸುಖಿಸ್ತರೂಪವಾದ ಆತ್ಮನನ್ನು ಒಪ್ಪಕೊಳ್ಳಲುವುದರಿಂದ, ಅದು ಆಶಾವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಕೊಳ್ಳಲುವ ದರ್ಶನ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

ವೇದಾಂತವು ವಿಚಾರ ಶಕ್ತಿಗಿಂತ ಅತೀತವಾದುದೋಂದು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅದು ವಿಚಾರ ಶಕ್ತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಯುಕ್ತಾತೀತ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ನಾವು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕವೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಳೆಯ ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಗುಡಿಸಿ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ವಿಚಾರ ಶಕ್ತಿ ಅವಶ್ಯಕ. ಅನಂತರ ಉಳಿಯುವುದೇ ವೇದಾಂತ. ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ್ಯವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ “ನನ್ನ ಸಖಿನೆ, ನೀನು ಅಳುವುದೇಕೆ? ನಿನಗೆ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಮೃತ್ಯುವೂ ಇಲ್ಲ, ನೀನು ಅಳುವುದೇಕೆ? ನಿನಗೆ ದುಃಖವೂ ಇಲ್ಲ, ಅವಿಕಾರಿಯಾದ ಅನಂತ ನೀಲಾಕಾಶದಂತೆ ನೀನು. ಅಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಮೋಡಗಳು ಬಂದು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಆಡಿ ಹೋಗುವವು. ಅದು ಎಂದಿನಂತೆಯೇ ಅದೇ ಆಕಾಶ, ನೀನು ಮೋಡಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಚದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.”

ನಾವು ಕರೆಯ ಶಾಬನ್ನು ತರೆದು ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅಷ್ಟೇ. ನೀರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹರಿದು ಬರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ನೀರು ಆಗಲೆ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು.

ಮನುಷ್ಯನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವನು (Conscious). ಅವನ ಒಂದು ಭಾಗ ಅಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು (unconscious). ಅವನು ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಜ್ಞಾತೀತ ಅವಸ್ಥೆಗೂ (Superconscious) ಏರಬಹುದು. ನಾವು ನಿಜವಾದ ಮಾನವ ರಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಉನ್ನತವಾದುದು, ಕೆಳಗಿನದು ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಅವನ್ನು ಅವ್ಯಕ್ತ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಅವಿಭಾವವಿರೇ ಶೈಷ್ವವಾದುದು. ಮಾನವ ದೇವನಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲು ಎಂದು ವೇದಾಂತ ಹೇಳುವುದು. ದೇವತಿಗಳೆಲ್ಲ ಕಾಲವಾಗಿ ಪುನಃ ಮಾನವರಾಗಿ ಮಂಟಬೇಕು. ಮಾನವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಮುಕ್ತರಾಗುವರು.

ನಾವು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸತ್ಯವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮೀರಿರ ಬೇಕು. ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಇತರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಅದೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಯತ್ನಿಬಿಡ್ಡವಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ತೋರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಯತ್ನಿಯೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಯತ್ನಿಬಿಡ್ಡವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಎಂದರೆ ಇದೊಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಬಲವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಪ್ರಚಾರವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದೇನೋ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜ. ಮತ್ತಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತವೂ ವೇದಾಂತದಪ್ಪು ಪ್ರಚಾರವಾಗಿಲ್ಲ, ಈಗಲೂ ಕೂಡ ವ್ಯೇಯಕಿಕ ಸಂಪರ್ಕವೇ ಬೋಧಿಸುವುದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಓದಿದರೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಾ ಪುರಾಣನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರಾಗಿರುವರೂ ಅವರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಹಾಗೆ ಆದರು. ಇಂತಹ ನಿಜವಾದ ಮಹಾತ್ಮರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂಬು ದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕ್ರಮೇಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು. ಆದರೂ ಒಂದು ದಿನ ಬರುವುದು, ಆಗ ಇರುವವರೆಲ್ಲ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗುವರು ಎಂಬುದು ನಿಜವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಸುಖಿಮಯವಾದ, ದುಃಖವೇ ಇಲ್ಲದ ಕಾಲ ಒಂದು ಬರುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾವಾಗಲಾದರೊಮ್ಮೆ ಅತ್ಯಾನಂದದ ಕ್ಷಣಪೂರ್ಣಂದು ನಮಗೆ ಲಭಿಸುವುದು. ಆಗ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಏನನ್ನೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಂದವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ನಮಗೆ ಗೌತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಅದು ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಪ್ರಪಂಚದ ದೃಶ್ಯ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಸುಳಿಯುವುದು. ಇದೊಂದು ದೇವರು ಎಂಬ ಭಿತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿಡಿಸಿದ ಚಿತ್ರ; ಅವನೇ ಇದರ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿರುವನು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೌತ್ತಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯೇ, ಈ ಕ್ಷಣವೇ, ಬೇಕಾದರೆ ನಿವಾಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು; ಸಾಯುವ ತನಕ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ವೇದಾಂತ. ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ನಿವಾಣ. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣವಾದರೂ ಅರಿತ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೆಂಬ ಮರೀಚಿಕೆಯ ಮೋಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಕಣ್ಣಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ತೋರಿಕೆಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಏನು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಸದಾ ತೀಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸ್ವೇಜ ಸ್ವಭಾವ ನಮಗೆ ಗೌತಮಿಗಿಂತ ಬದಲಾಗದೆಯೇ ಇರುವ ಆತ್ಮ ವನ್ನು ಜಗತ್ತೆಂಬ ತರೆಯು ಮುಚ್ಚಿರುವುದು. ತರೆಯನ್ನು ಸರಿಸಿದರೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಆತ್ಮವು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಬದಲಾವಣೆ ಇರುವುದೆಲ್ಲ ತರೆಯಲ್ಲಿಯೇ. ಸಂತನಲ್ಲಿ ಈ ತರೆ ಬಹಳ ತೆಳುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯ ಇದರ ಮೂಲಕ ಹೊಳೆಯತ್ತಿರುವುದು. ಪಾಷಿಯಲ್ಲಿ ತರೆ ಬಹಳ ದಪ್ಪವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಆತ್ಮಜ್ಞೋತಿ ಜ್ಞಾನಿಯ ಹಿಂದೆ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇದ್ದರೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ತರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅದೆಂದಿಗೂ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಆತ್ಮವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ, ಆವರಣವೇ ಇರಲ್ಲಿ ಎಂದು ಎನ್ನಿಸುವುದು.

ಜ್ಞಾನಿಯ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇವು: ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಜ್ಞಾನಿಯು ಯಾವುದ ರಿಂದಲೂ ಬಾಧಿತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅವನು ಮಾತ್ರ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಬಲ್ಲ. ಆತನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೌತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹಲವನ್ನು ಒಬ್ಬಕೊಂಡಂತೆ ಆಗುವುದು. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ನಿಸ್ಸಾಥ್ರ. ಇದು ಸಮಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದು, ವ್ಯಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀತಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇವನ್ನು ತೋರಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ನಾವು ಸಮಷ್ಟಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆವು. “ನಾನಲ್ಲಿ ನೀನು”. ದಾರ್ಶನಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ನೀನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ನೀನು ಅವನಲ್ಲಿರುವೆ; ಅದಕ್ಕೆಂದೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೆ. ನಿಜ ವಾದ ವೇದಾಂತಿ ಮಾತ್ರ ಯಾವ ಅಳುಕೂ ಇಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಪಾಣವನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಕೊಳಬಳ್ಳಿ ಏಕೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ತಾನು ಸಾಯಂವೃದ್ಧಿಲ್ಲ ಎಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೀಟವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವವರೆಗೂ ಅವನು ಬದುಕಿರುವನು. ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾಯಿ ಉಂಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರೆಗೂ ಅವನು ಉಂಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಹಿಂಗೆ ಅವನು ಇತರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವನು. ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂಬ ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಭಾವನೆಗೆ ಅವನು ದಾಸನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನು ತ್ಯಾಗದ ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಅವನು ನೀತಿಯ ಹೋರಾಟ ದಿಂದ ಪಾರಾಗುವನು, ಎಲ್ಲಾ ಘರ್ಷಣೆಗಳಿಂದಲೂ ಪಾರಾಗುವನು, ಪಂಡಿತನಾಗಲಿ, ದನವಾಗಲಿ, ನಾಯಿಯಾಗಲಿ, ಅತಿ ಹೀನವಾದ ಸ್ಥಳವಾಗಲಿಇವನು ಪಂಡಿತ, ಇದು ದನ, ಇದು ನಾಯಿ, ಇದು ಅಸಹ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಅವನು ಯಾವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ; ಒಂದೇ ಸತ್ಯ ಇವುಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವನು. ಅವನೇ ಸುಖಿ, ಅವನೇ ಸಮದ್ರೀ. ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಅವನು ದ್ವಂದ್ವಾತೀತನಾಗಿರುವನು. ದೇವರು ಪರಿಶುದ್ಧ ಆದಕಾರಣ ಇಂತಹವನು ದೇವರಲ್ಲಿರುವನು. ಏಸುವು ಆಬ್ಧಹಾಮನಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಾನಿದ್ದೆ ಎನ್ನುವನು. ಆದರೆ ಏಸು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಇರುವವರೆಲ್ಲ ಮುಕ್ತಾತ್ಮರು ಎಂದು ಅಧ್ಯ. ಏಸು ಮಾನವಕೋಣಿಗೆ ಮಂಗಳವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಒಬ್ಬನು ಮುಕ್ತನಾದರೆ ಅವನು ಸುಮುನೆ ನಿತ್ಯ ಒಂದು ಮಣಿನ ಮುದ್ದೆಯಂತೆ ಆಗುವನು ಎಂದಲ್ಲಿ ಅವನು ಇತರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕರ್ಮದಲ್ಲಿನಿರತನಾಗಿರುವನು. ಇತರರು ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮುಕ್ತನು ಮಾತ್ರ, ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವನು.

ನಾವು ದೇವರಿಂದ ಬೇರೆಯಲ್ಲವಾದರೆ ನಮಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಕೆಷ್ಟವೇ? ಇದೆ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ದೇವರು. ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ದೇವರು. ಅದು ನಿಮಗೆ ಈಗ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅದರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವಿರಿ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂದರೆ ಯಾವುದನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಲಾರೆಷ್ಟೂ ಅದು. ಈಗಿರುವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎನ್ನುವಿರಿ? ಈ ಕ್ಷಣ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವಿರಿ. ಮರುಕ್ಕಣವೇ ಬೇರೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಲೋಚಿಸುವಿರಿ. ಇನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಗಳ ತರುವಾಯ ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಅಲೋಚಿಸುವಿರಿ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂದರೆ ಬದಲಾಗದೆ ಇರುವಂತಹದು. ಅದು ಎಲ್ಲಕೂ ಅತಿತ್ವಾಗಿರುವುದು, ಅವಿಕಾರಿಯಾದುದು. ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರವಾಗುವುದು. ಆಗ ಈ ಎಂದಿಗೂ ಕಳ್ಳನಾಗಿಯೇ ಇರುವನು. ಹೋಸಗಾರ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಹೋಸಗಾರನಾಗಿಯೇ

ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಾದರೂ ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿರುವ ದೇವರು.

ವೇದಾಂತವು ಅಸೀಮ ಸಾಗರದಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಹಡಗು ಹೊಡ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದೋಣಿಯ ಹತ್ತಿರ ಇರಬಲ್ಲದು. ಇದರಂತೆಯೇ ವೇದಾಂತ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನಿಜವಾದ ಯೋಗಿ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುಬಹುದು, ನಾಸ್ತಿಕನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೇದಾಂತ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ, ಮಹಷ್ಯದೀಯ, ಶ್ರೀಸ್ತ, ಪಾಸ್ರಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು, ಒಬ್ಬ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಮಹಾಕೃಷ್ಣ.

೩೨. ಆತ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ¹

ನಾವು ನಮಗೆ ಕಣ್ಣದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಣಾಮದ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಅರಿಯಲಾರವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಪರಿಣಾಮದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮನನ್ನು ಅರಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಅರಿಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಆತ್ಮ ಎಂದು ಅರಿತಾಗ ಮುಕ್ತರಾಗುವೆಷ್ಟು. ಆತ್ಮ ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಮತ್ತಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದೇ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು. ಅದು ಸ್ವಯಂಭೂ. ಮತ್ತಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರೆ ಆಗ ನೀವು ಆತ್ಮನನ್ನು ಅರಿತಂತೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿ ಇವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ಇರಲಾರದು. ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥಿತರಾಗಬೇಕು. ನಾವು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗಿರುವವರೆಗೆ ನಿಯಮವಿರುವುದು. ಜ್ಞಾನ ಬಂದೋದನೆಯೆ ನಿಯಮವೆಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಇಚ್ಛೆ ಎಂದಿಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಲಾರದು. ಇದು ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಇಚ್ಛೆಯ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರನು. ಅದೇ ಆತ್ಮ. ನಾನು ಮುಕ್ತ-ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ನಾವು ಬಾಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಅಮೃತತ್ವ.

೩೩. ಮುಕ್ತರಾಗುವುದು ಹೇಗೆ?²

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು. ಯಾವು ದಕ್ಕು ಅದರಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿಯಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧಿನಿರ್ವಾಗಿರುವುದು.

¹C.W. Vol. VI, P. 84

²C.W. Vol. VI, P. 92

ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಅಂತರಿಕ ಪ್ರಕೃತಿ, ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ದೇಶ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿವೆ, ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ದವಾಗಿವೆ. ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂಬುದೊಂದು ಭಾಬಿತಿ. ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧಿನಿರ್ವಾಗಿರುವಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ದವಾಗಿರುವಾಗ, ಮನಸ್ಸು ಹೇಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾಗಿರಬಲ್ಲದು? ಕರ್ಮನಿಯಮವೇ ಒಂದು ನಿಯಮ ಜಾಲ. ನಾವು ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕು. ನಾವು ಆಗಲೇ ಮುಕ್ತರು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಆರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೇ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯು ದಾಸ್ಯವನ್ನೂ, ಒಂದನವನ್ನೂ ನಾವು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಪಂಚದ ವಸ್ತುಗಳ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಒಂದನವನ್ನೂ ತೂರೆಯುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸುಖಿಗಳ ಒಂದನವನ್ನೂ ತೂರೆಯಬೇಕು. ನಾವು ಆಸೆಯಿಂದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ದಾಸರು; ಅದರಂತೆಯೇ ದೇವರು, ದೇವತೆಗಳು, ಸ್ವರ್ಗ ಮುಂತಾದವರ್ಗಳಿಗೂ ದಾಸರು. ದೇವರಿಗಾಗಲಿ, ದೇವತೆಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಮನುಷ್ಯನಿಗಾಗಲಿ ದಾಸನಾದವನು ದಾಸನೇ.

ಸ್ವರ್ಗದ ಭಾವನೆ ತೋಲಗಬೇಕು. ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಪುಣ್ಯಭೂರು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸುಖಿಗಳಾಗಿರಬಹುದಾದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವೆಂಬುದು ಒಂದು ಇದೆ ಎಂಬುದು ಭೂಮೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಣಿ ಸತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಸುಖವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ದುಖಿ ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಬರಲೇಬೇಕು. ಸಂತೋಷ ಇರುವ ಕಡೆ ವ್ಯಾಸನವೂ ಇರಬೇಕು. ಇದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಸತ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೀರ್ತಿಯೂ ಹೇಗೋಂ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕೀರ್ತಿಯೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಮುಕ್ತಿಯ ನಿಜವಾದ ಭಾವನೆ. ಎಲ್ಲದರಿಂದಲೂ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಬೇಕು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಪಾಶದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕು. ಅದು ಸುಖವಾಗಲಿ, ದುಖಿವಾಗಲಿ, ಒಳ್ಳಿಯ ದಾಗಲಿ, ಕೆಟ್ಟದ್ವಾಗಲಿ ಎಲ್ಲದರಿಂದಲೂ ಪಾರಾಗಬೇಕು.

ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾವು ಮರಣದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಜೀವನದಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕು. ಜೀವನವೆಂಬುದು ಮರಣದ ಒಂದು ಕನಸು. ಜೀವನ ಇರುವ ಕಡೆ ಮರಣ ಇರಲೇಬೇಕು. ನೀವು ಜೀವನದಿಂದ ಪಾರಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮರಣದಿಂದ ಪಾರಾಗುವಿರಿ.

ನಮಗು ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದ್ದರೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ನಾವು ನಿತ್ಯ ಮುಕ್ತರು. ನೀವು ಆತ್ಮ, ಸ್ವತಂತ್ರರು, ಜನನಮರಣಾತೀತರು, ನಿತ್ಯಮುಕ್ತರು, ನಿತ್ಯಧನ್ಯರು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆ ಇರಲಿ, ನೀವು ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತರಾಗುವಿರಿ.

ದೇಶಕಾಲನಿಮಿತ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಬದ್ಧ. ಆತ್ಮ ದೇಶಕಾಲ ನಿಮಿತ್ತತ್ವತ್ವ. ಬದ್ದವಾಗಿರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಹೊರತು ಆತ್ಮನಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಫೋಷಿಸಿ; ನಿತ್ಯಮುಕ್ತರಾಗಿ, ನಿತ್ಯಧನ್ಯರಾಗಿ. ದೇಶಕಾಲನಿಮಿತ್ತವನ್ನೇ ನಾವು ಮಾಯೆ ಎನ್ನುವುದು.

ಒಂ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ಧರ್ಮ ೧

ಮಾನವನು ದೇವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಮಹಾ ನಾಮವೇ ಸತ್ಯ ಎಂಬುದು. ಸತ್ಯವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಫಲ. ಆದಕಾರಣ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮೋಳಗೇ ಅರಸಿ. ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ, ಆಕಾರಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿ. ನಾವು ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಭಾಂತರಾಗುವೆವು, ಮುಚ್ಚರಾಗುವೆವು ಎನ್ನುವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ದ್ವಾದ್ಶದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ. ನೀವು, ಬಾಹ್ಯ ಆಚಾರ ತಂತ್ರಗಳು ಇವೇ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವಿರಿ. ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿ. ಆದರೆ ಜೋಪಾನ, ಅವು ಬಂಧನವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಧರ್ಮ ಒಂದು, ಆದರೆ ಅದು ಹಲವು ಬಗೆಯಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಚೋಧನೆಯನ್ನು ನೀಡಲಿ, ಆದರೆ ಅನ್ಯ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕಿ. ನಿಮಗೆ ಸತ್ಯ ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಆಕಾರಗಳಿಂದಲೂ ಪಾರಾಗಬೇಕು. ಭಗವಂತನ ಜ್ಞಾನಾರ್ಥಕವನ್ನು ಉನ್ನತರಾಗುವವರೆಗೆ ಪಾನಮಾಡಿ. “ಸೋಹಂನಾನೇ ಅವನು” ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತವನು ಚಿಂದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸುಖಿ. ಅನಂತಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅನಂತಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಬಿನ್ನಿ. ಗುಲಾಮನಾದವನು ಸತ್ಯನ್ನೇಷಣಿಗೆ ಹೊರಡುವನು; ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗುವನು.

ಒಂ. ನಿಯಮ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿ^೨

ಮುಕ್ತನಿಗೆ ಹೋರಾಟ ಎಂಬುದು ಆರ್ಥಿಕ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾಮರೂಪಗಳೇ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು.

ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳವಿದೆ, ಆದರೆ ಅಂಚಿಕೆಗೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಜಸ್ಸಭಾವವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸುವುದಾದರೆ ಅಂಚಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗುವುವು. ನೀವು ಬದ್ಧರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಬದ್ಧರಾಗಿಯೇ ಇರುವಿರಿ, ಮುಕ್ತರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಮುಕ್ತರಾಗಿಯೇ ಇರುವಿರಿ.

ನಾವು ವ್ಯಕ್ತಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅನುಭವಿಸುವ ಸಾತಂತ್ಯವು ನಿತ್ಯ ಮುಕ್ತಾಪಸ್ಥಿಯ ಒಂದು ಕ್ಷಣಿಕ ದರ್ಶನ ಅಷ್ಟೇ, ಆದರೂ ನಿಜವಲ್ಲ.

ಮುಕ್ತಿಯು ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅಧಿನಂಬಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಣತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋದಾಗಲೇ ಅವನು ಮುಂದುವರಿದಿರುವುದು ತೋರುವುದು. ಕಳಗಿನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮೇಲಿನ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಗೆದ್ದರು ಎನ್ನಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹೋರಾಟ ಕೊಡ ನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಎಂಬುದನ್ನು

^೧C.W. Vol. VI, P. 82

^೨C.W. Vol. V, P. 286

ಅರಿತಾಗ, ಅದನ್ನೂ ಕೊಡ ಆದು ಜಯಿಸಲು ಯಶ್ಚಿಸಿತು. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಆದರ್ಶ. ಮರವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳಿಹೆಳುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ಅವು ಮನುಷ್ಯನಿಗಿಂತ ಮೇಲಲ್ಲ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅದ್ವಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಿಸುವುದೇ, ಆದರ ಸಮರ್ಥನೆಯೇ ಜೀವನ. ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಭಾಗುವುದನ್ನು ನಾವು ಒಂದು ಅಂಗ ತೇಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ಆದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಾಗಲಿ, ರಾಜೀಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಜಡತೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು. ನಿಯಮಗಳ ಆಧಿಕ್ಯವೇ ಮೃತ್ಯು ವಿನ ಚಿಹ್ನೆ. ಯಾವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಿಯಮಗಳಿರುತ್ತವೇಯೋ ಆ ಸಮಾಜದ ನಾಶ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಭರತವಿಂದೆ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನೀವೇ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಮತ್ತಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ನಿಯಮಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ಈ ಜನಾಂಗವು ಸತ್ಯಂತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಇದೆ. ಅವರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತ ತತ್ತ್ವವನ್ನಾಗಲಿ, ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಆದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ನಿತ್ಯನಿಯಮವೆಂಬುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಏಕಂದರೆ ನಿತ್ಯವಾದುದು ನಿಯಮಬದ್ಧವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನೂ ಮಿತಗೊಳಿಸಿದಂತೆ.

ದೇವರಿಗೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇರಲಾರದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಅವನು ಮನುಷ್ಯನಿಗಿಂತ ಮೇಲಾಗಲಾರ. ಅವನಿಗೆ ಏಕಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶ ಇರಬೇಕು? ಯಾವುದಾದರೂ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಅವನೇ ಅದಕ್ಕೆ ಬಧ್ನಾಗುವನು. ಅವನಿಗಿಂತ ಏಗಿಲಾದುದು ಮತ್ತೊಂದು ಇಧ್ಯಂತೆ ಅಯಿತು. ನೇಯ್ಯಿಯವನು ಒಂದು ಕೊರು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೇಯುವನು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಎಂದರೆ ಆ ಭಾವನೆ ಅವನಿಗಿಂತ ಹೊರಗಿತ್ತು, ಆದು ಅವನಿಗಿಂತ ಮೇಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ದೇವರು ಯಾವ ಭಾವನೆಯೋಂದಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ? ಹೇಗೆ ರಾಜಾಧಿರಾಜರು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಆಟದಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗಾರಾಗುವರೋ ಹಾಗೆ ದೇವರು ಪ್ರಕೃತಿಯೋಡನೆ ಆದುತ್ತಿರುವನು. ನಿಯಮವೆಂದರೆ ಇದೇ. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಭಾಗಿ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ನಿಯಮವಿದೆ ಎಂದು ಉಂಟಿಸುವುದು. ಈ ನಿಯಮದ ಭಾವನೆಯೆಲ್ಲ ಈ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ, ಅನಂತಿಲಿಸುವುದು. ನಿಯಮ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವಂತಹದು, ಎಸೆದ ಕಲ್ಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೀಳುವುದು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಭಾರ್ಥಿ. ಯುಕ್ತಿಯೆಲ್ಲ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದರೆ ಬದು ಕೋಟಿ ಪರಂಷಾಗ ಹಿಂದೆ ಎಸೆದ ಕಲ್ಲು ಬಿಡ್ಡುದನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಿದ್ದರು? ನಿಯಮ ಎಂಬುದು ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಮಾನವನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾನ್ಮೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಖ್ಯತ್ವಾನೆ ಎಂಬುದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮರ್ಥನೆ. ನಿಜವಾಗಿ ನಾವು ಕ್ರಮೇಣ ನಿಯಮ ದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡುವೆವೆ. ಕೊನೆಗೆ ಆದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾರಾಗುವೆವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಗ ಇಡೀ ಜೀವನದ ಅನುಭವ ಇರುವುದು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರಂಭ ಆದಮ್ಮದ ದೇವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ, ದೇವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಕೊನೆಯಾಗುವುದು.

ಈ ನಿಯಮಗಳು ನಾವು ಸಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ನಮ್ಮ ವೇದಾಂತ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಒಟ್ಟಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ನಿಯಮದ ಭಾವನೆಯೇ ವೇದಾಂತಿಗಳಿಗೆ ಹಿಡಿಸದು. ನಿತ್ಯನಿಯಮ ಅತಿ ಭಯಾನಕವಾದುದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಯಮವು ನಿತ್ಯವಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರುತ್ತಿರಲ್ಲಿ, ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ನಿತ್ಯನಿಯಮ ಬಿಗಿದ್ದೆ ಅವನಿಗೂ ಒಂದು ಹುಲ್ಲಿನ ಎಸಣಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು? ಇಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ನಿತ್ಯನಿಯಮದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ನಾವು ಅರಸಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ ಸಾತಂತ್ರ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ದೇವರೇ ಆ ಸಾತಂತ್ರ್ಯ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಆನಂದವೇ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಮಾನವ ಅಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅರಸಿದಾಗ ಅವನಿಗೆಲ್ಲೂ ಅನ್ನ ಮಾತ್ರ ದೊರಕುವುದು. ಕದಿಯುವ ಕಳ್ಳನಿಗೆ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದ ಸಾಧುವಿಗಾದಂತೆಯೇ ಸಂತೋಷವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಒಂದು ಕಣಾದಷ್ಟು ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಃখ ದೊರಕುವುದು. ದೇವರೇ ನಿಜವಾದ ಅನಂದ. ತ್ರೀತಿಯೇ ದೇವರು, ಸಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ದೇವರು. ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ರುವ ಯಾವುದೂ ದೇವರಲ್ಲ.

ಮಾನವನಿಗೆ ಆಗಲೇ ಸಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅವನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನಿಗೆ ಅದು ಇದೆ, ಆದರೆ ಅವನು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಣಿವೂ ಮರೆಯುತ್ತಿರುವನು. ಇದನ್ನು ಅರಿತೋ, ಅರಿಯದೆಯೋ, ಕಂಡುಹಿಡಿಯವುದೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಬಾಳಿನ ಗುರಿ ಯಾಗಿದೆ. ಮೂಢನಿಗೂ ಜ್ಞಾನಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ, ಮೂಢ ಅರಿಯದೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವನು, ಜ್ಞಾನಿ ಅರಿತು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ, ಒಂದು ಕಣದಿಂದ ನಕ್ಷತ್ರದ ಪರೆಗೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಸಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಮೂಢನಿಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಆವರಣ ದೊಳಗೆ ಸಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕು, ಅಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಹಿಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆತರೆ ಸಾಕು, ಅವನು ಶೈಪ್ಪನಾಗುವನು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಬಂಧನ ದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜ್ಞಾನಿ ತಿಳಿಯುವನು. ಅವನು ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್‌ರ ಸಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂದು ಬಗೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ದಾರ್ಶನಿಕರ ಪ್ರಕಾರ ಮುಕ್ತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ, ಜ್ಞಾನವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಜ್ಞಾನ ಒಂದು ಮಿಶ್ರಣ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾತಂತ್ರ್ಯ ಎರಡೂ ಮಿಶ್ರವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಅವೇಳೆಸಬೇಕಾದದ್ದು ಸಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಮಾನವರು ಹೋರಾಡುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ. ಸುಮುನೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಜ್ಞಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಯು ವಿದ್ಯಾತೋಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ಮೈಲಿಗಳು ದೂರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ದೂರದವರೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಬಲ್ಲದು. ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಏತಕ್ಕ ನಾವು ಸ್ವಾರಕರಣನ್ನು ಕಟ್ಟಬಾರದು? ನಮಗೆ ನಿಯಮವಲ್ಲ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ನಿಯಮ

ವನ್ನು ಮುರಿಯುವ ಶಕ್ತಿ. ಸ್ವಚ್ಛಂದರಾಗಲು ಬಯಸುವೆವು. ನೀವು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಆದಿಯಾಳಾ ದರೆ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಮಣಿನ ಮುದ್ದೆಯಾಗುವಿರಿ. ನಾವು ಈಗ ನಿಯಮಗಳ ಹೊರಗೆ ಇರುವೆ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆ; ನಾವು ನಿಯಮಾತಿತರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ಮಾನವ ಇತಿಹಾಸ ನಿಂತಿದೆ. ಒಬ್ಬನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಅವನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಯಾವ ಅವಕಾಶವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಒಂದು ಬೀಳುವ ಕಲ್ಲನ್ನು ನೋಡುವನು. ಇದು ಪ್ರಕೃತಿಕ ಫಟನೆ. ಇದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದು ಅವನು ಉಹಿನು ವನು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆತ್ಮವಿದೆ ಎಂದು ಅವನು ಭಾವಿಸುವನು. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಭಾವನೆಯೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ಆದರೆ ಅದು ಬೀಳೆಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿತಾಗ ಅದು ಪ್ರಕೃತಿ, ಜಡ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಚಲನೆ ಎನ್ನುವರು. ಆದರೆ ನಾನು ಈಗ ಬೀದಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಹೋಗಬಹುದು, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲೇ ಮಾನವನಾಗಿ ನನ್ನ ಮಹಿಮೆ ಇರುವುದು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೆಬೇಕಾಗಿದೆ ಬೀರೆ ವಿಧಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅರಿತಾಗ ನಾನೋಂದು ಯಂತ್ರವಾಗುವೆನು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಯಂತ್ರ ಮಾತ್ರ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಜೇತನದ ಚಿಹ್ನೆ.

ವೇದಾಂತವು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಮನುಷ್ಯನ ಭಾವನೆ ಸರಿ ಎನ್ನುವುದು. ಅವನು ನೋಡುವ ದೃಶ್ಯವೇನೋ ಸರಿ, ಹೊಟ್ಟಿ ವಿವರಕೆ ತಪ್ಪು ಅಷ್ಟೇ ಅವನು ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು, ನಿಯಮಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರನಃ ಈ ಭಾವನೆಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಹೆಚ್ಚು ತಾತ್ತ್ವಕರಾಗಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಈಗ ಬೀದಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟ ಕೆಳಕ್ಕೋಣ. ಇಚ್ಛೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡು ಎನ್ನುವುದು. ಆಗ ನಾನು ಮನ್ನಡೆಯತ್ತೇನೆ. ಆ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬೀದಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ನಾನು ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವೆನು. ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಫಟನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿಯಮ ಎನ್ನುವೆವು; ಆದರೆ ನಾನು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಖಂಡವಿಂಡವಾಗಿವೆ, ಆದಕಾರಣಾವೇ ನನ್ನ ಕ್ರಿಯೆ ನಿಯಮಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇದು ನಿಮಿಷ ನಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಇಚ್ಛೆ ಆಳ್ಳಿ ಮಾಡಿತು. ಆದಕಾರಣವೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಾನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅವಧಿಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಬಹುದು. ಆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪ ಇದ್ದರೂ ಆ ಅವಧಿಯ ಆಚೆಗೆ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಏಕರೂಪತೆ ಇಲ್ಲ. ಏಕರೂಪತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಭಾವನೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಫಟನೆಗಳನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಏಕರೂಪತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾದ ಪ್ರೇರಣೆಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೊಡಲ್ಪಟ್ಟ

ಅದು ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಅವಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ದೀಪ್ತಿವಾಗುವುದು. ದಾರ್ಶನಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರರಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರ, ಎಂಬ ಭಾವನೆಯೂ ಇರುವುದು. ಈ ಭಾವನೆ ಹೇಗೆ ಬಂದಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವಿವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಏರಡು ಭಾವನೆಗಳು (ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಬದ್ದ) ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಯುಕ್ತಿಯು ನಾವು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವೂ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ದವಾಗಿದೆ ಎನ್ನು ವುದು. ಆದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗಲೂ ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ಸ್ಟ್ರಿಪ್ತಿರುವೆವು. ವೇದಾಂತವು ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸುವುದು? ಸಾತ್ವತಂತ್ಯಾಳಗೆ ಇರುವುದು. ಆತ್ಮಸ್ವತಂತ್ರವಾದುದು. ಆದರೆ ಆತ್ಮವು ದೇಹ ಮನಸ್ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಸ್ವತಂತ್ರವಲ್ಲ.

ನಾವು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಡನೆಯೆ ದಾಸರಾಗುವೆವು. ಯಾರೋ ನನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸುವರು; ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ ನನಗೆ ಕೋಪ ಬರುವುದು. ಅವನು ಆಡಿದ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ನನ್ನನ್ನು ದಾಸನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಸಾತ್ವತಂತ್ಯಾವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಮಭಾನಿಯಲ್ಲಿ ಅಧವಾ ನೀಂಚಮ್ಮೆಗದಲ್ಲಿ ಅಧವಾ ಅಥಮಾಧಮನಾದ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಮನುಷ್ಯನನ್ನಾಗಲಿ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಜ್ಞಾನಿಯನ್ನಾಗಲಿ ನೋಡದೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಬಲ್ಲಿರೂ ಅವರೇ ಮಹಾಂಮಿಷಿಗಳು. ಅವರು ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೇ ದ್ವಂದ್ವದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿತದಲ್ಲಿ ನೇಲಸಿರುವರು. ದೇವರು ಪರಿಶುದ್ಧನು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ; ಇದನ್ನು ಅರಿತ ಜ್ಞಾನಿಯೇ ಜೀವಂತ ದೇವರು. ಆಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಜಾವಿಧಾನವೂ, ಮಾನವನು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ರಿಯೆಯೂ ಅಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಯ್ಯಿವ ಮಾರ್ಗ. ದೃವ್ಯವನ್ನು ಬಯಸುವವನು ಸಾತ್ವತಂತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಅವನು ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಮಾನವನು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ಮವೂ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ಮವೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಾತ್ವತಂತ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯಿವುದು. ಯಾವುದು ನಮ್ಮನ್ನು ತಡೆಯುವುದೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬಾರದು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚ ತಿಳಿದೋ ತಿಳಿಯದೆಯೋ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ಶರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಅದೊಂದು ಬಗೆಯ ಪ್ರಾಜೆಯೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಶರಿಸುವವರು ಕೂಡ ಮುಕ್ತರಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು. ತಾವು ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕೆಂದು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ದಾಸರಾಗುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಳಿನ ಬೇಲಿಯನ್ನು ಒದ್ದಂತೆ ಇದು.

ನಾವು ಬದ್ದರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪಾರಾದರೆ ಈಗಲೇ ನಾವು ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಕಾಲ ಪಕ್ಷವಾಗಬೇಕೆಷ್ಟೇ. ಅದು ಹಾಗೆಂದಾದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಕಾಲವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಮೃತಶಿಲೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಪ್ರೌಢಸರನನ್ನು ಜ್ಞಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಪ್ರಕೃತಿ ಅಮೃತಶಿಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಶತಶತಮಾನಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿರ್ದೇ ಆ ಪ್ರೌಢಸರ್ ಹನ್ನೆರಡೇ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದನು.

೩೬. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ: ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಗುರಿ¹

ಪ್ರಪಂಚದವರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಧರ್ಮವನ್ನು, ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಪ್ರಾಜೆಯನ್ನು, ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದೇ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಒದಗಿಬಹುದಾದ ಮಹಾ ದುರ್ಗಾ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕುಶಾರ ಪ್ರಾಯವಾಗುವುದು. ಯಾವುದನ್ನು ಶೈಷ್ವಧರ್ಮವೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸುವೇಂದೋ ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೋ ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೋ ಎಲ್ಲರೂ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಮಾಡಿ, ಧರ್ಮವು ಶೈಷ್ವರಾಗಿ ನಾಶವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಶೈಷ್ವ ಅದರ್ಥ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ, ಒಂದೇ ಧರ್ಮವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಅಧವಾ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನ ಸ್ವೇಜ ಸ್ವಭಾವವಾದ ದಿವ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗುವುದೇ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಏಕಮಾತ್ರ, ಗುರಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಗಂತವ್ಯ ಗುರಿ ಒಂದೇ ಆದರೂ ಮಾನವರ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾರ್ಗಗಳು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿರ ಬಹುದು.

ಈ ಸ್ಥಿರಿಯ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತಲುಪುವ ಮಾರ್ಗ ಎರಡನ್ನೂ ಯೋಗ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಯೋಳ್ಕೆ ಎಂದರೆ ಸೇರಿಸು, ಕೂಡಿಸು ಎಂಬ ಧಾರುವಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಯುಜಿರ್ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಧಾರುವಿನಿಂದ ಯೋಗ ಎಂಬ ಪದವು ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಸತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಸುವುದೇ ಯೋಗ. ಹಲವು ಯೋಗಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವವು ಕರ್ಮಯೋಗ, ಭಕ್ತಿಯೋಗ, ರಾಜಯೋಗ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಯೋಗ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಿರುವಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಮಾರ್ಗವಿದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಯೋಗ ಎನ್ನುವುದು. ಮಾನವರ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಯೋಗಗಳು ಇವೆ. ಈ ಯೋಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವು:

¹C.W. Vol. V, P. 291

1. ಕರ್ಮಯೋಗ: ಕರ್ಮದ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯದ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.
2. ಭಕ್ತಿಯೋಗ: ಈಶ್ವರನ ಮೇಲೆ ಇದುವ ಪ್ರೀತಿಯ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.
3. ರಾಜಯೋಗ: ಮನಸ್ಸಿನ ನಿಗ್ರಹದಿಂದ ತನ್ನ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.
4. ಜ್ಞಾನಯೋಗ: ಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.

ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ದೇವರೆಂಬ ಒಂದೇ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ಒಯ್ಯಿವ ಹಲವ ಮಾರ್ಗಗಳು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಜನರನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಪೃತಿಯವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಧರ್ಮಗಳಿರುವುದು ಅನುಕೂಲವೇ ಆಗಿದೆ. ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಪಾವಿತ್ರವನ್ನು ಚಾಗ್ಯತಗೊಳಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪಂಗಡಗಳಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

೧೨. ವಿಶ್ವಲೈಕ್ಯತೆ¹

“ಓಬೊಬೊ ಶ್ರೀತಿಯನ್ನ ಯೂನಿಟ್” ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ‘ವಿಶ್ವಲೈಕ್ಯತೆ’ ಎಂಬ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸಾಮೀಜಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಆಂತರ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ. ಚೈಬಲ್ಲಿನ ದ್ವಾರಾಂತ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಘ್ರಾರಿಗಳಂತೆ ಕೈಸ್ತಿ ಚೆಚ್ಚಿನವರು ತಾವೋಬ್ಬರೇ ಸತ್ಯ, ಮಿಕ್ಕವರೆಲ್ಲ ಮಿಥ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಇತರರಿಗೆಲ್ಲ ಕೈಸ್ತಿ ಚೋಧನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ವಂದಿಸುವರು. ದಯೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಜಗತ್ತು ಕೈಸ್ತಿ ಚೆಚ್ಚಿನಮೆಡನೆ ಸಂಗಮಗೊಳಿಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಬೇಕಾದರೆ ಕೈಸ್ತಿ ಸ್ತರು ಮೊದಲು ಸಹಸ್ರೀಲರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದಾರಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇವರು ಯಾರ ವ್ಯಾದಿಯದಲ್ಲಿ ಸಾಳಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ. ಜನರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೈಸ್ತನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಒಳ್ಳಿಯವನೂ ದೇವರ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನೆಂದು ಏಸುಕೈಸ್ತನು ಭಾವಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾನಾಗಿದ್ದನು. ಯಾವುದೂ ಒಂದನ್ನು ನಂಬುವವನಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೇವರ ಅಣತಿಯಂತೆ ನಡೆಯುವವನು ಖಿಜುಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುವನು. ಸರಿಯಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದುದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಇವುಗಳ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಒಂದುಗೂಡುವುದು.

೧೩. ಸಾಧನೆ²

ಅಟಾವಿಸಂ (ತಂದ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೋಲಿದೆ ಹಿಂದಿನ ಪಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹೋಲುವುದು) ಮೇಲುಗೈಯಾದರೆ ನೀನು ಅವನತಿ ಹೊಂದುವೆ. ವಿಕಾಸ ಮೇಲುಗೈಯಾದರೆ ನೀನು

¹C.W. Vol. V, P. 293

²C.W. Vol. V, P. 249

ಮುಂದುವರಿಯುವೆ. ಆದಕಾರಣ ಅಟಾವಿಸಂಗೆ ನಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ನನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೊದಲು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ನೆರೆಯವರನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದೇ ನಮ್ಮ ತೊಂದರೆ, ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ದೇಹದಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೃದಯ, ಯಕ್ಕುತ್ತೀ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಟಾವಿಸಂ ಸ್ವರೂಪದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅರಿವಿಗೆ ತನ್ನ, ಅವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ. ಅನಂತರ ಅವು ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ವರ್ತಿಸುವುವು. ಯಕ್ಕುತ್ತೀ ನಮ್ಮ ಸಾಫ್ಟ್‌ನದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲ ಒಂದಿತ್ತು. ಹಸುವಿನಂತೆ ನಮ್ಮ ಚರ್ಮವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವರು ಕೆರಿಣಾದ ಅಭ್ಯಾಸ ಬಲದಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಒಂದು ಸಲ ಸಂಸ್ಕಾರವಾದರೆ ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ, ಕರ್ಮಸಾಗರವನ್ನೇ ಹೊರಗೆ ತನ್ನಿ. ಇದೇ ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಪ್ರಥಮ ಪಾಠ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ಅರಿವಿನ ಮೇರೆಯೋಳಗೆ ಇರುವುದೋ ಅದನ್ನು ಸದಾ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಅನಂತರ ಅಧ್ಯಯನದ ಬೇರೊಂದು ಭಾಗವಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವೆಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ಅದರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುರಿಯೇ ನಮ್ಮ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಬಂಧನವನ್ನು ತುಂಡಿಸುವುದು; ಅಜ್ಞಾನದ ಕಣಿವೆಗೆ ಜ್ಞಾನಚೌಕಿಯನ್ನು ತರುವುದು, ಹಿಂದಿರುವುದನ್ನು ಶುಭ ಮಾಡುವುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕದಲಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅವುಗಳ ಪಾಠದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಪ್ರೇರಣೆಸುವುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ, ಇದೇ ಸಮಾಧಿಯ ಅವಸ್ಥೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರೆ ಈಗಿರುವ ಮನುಷ್ಯರೇ ದಿವ್ಯಾತ್ಮನಾಗುವರು, ಮುಕ್ತಾತ್ಮನಾಗುವರು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚ ಕ್ರಮೇಣ ತನ್ನ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀಡುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯಂಬ ಪ್ರಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತೇವೆ. ಜನನಮರಣಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ, ಜನನಮರಣಗಳಿಲ್ಲದ ಸಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆವೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸತ್ಯದ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗುವುದು. ನಾವೇ ಸತ್ಯವಾಗುವೆವೆ.

ನಮಗೆ ಮೊದಲು ಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ ಶಾಂತವಾದ ಉದ್ದಿಗ್ನತೆಯಿಲ್ಲದ ಜೀವನ. ಜೀವನೆಲೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಇಡೀ ದಿನ ದುಡಿಯತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾನು ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದುದಾವುದನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಮತ್ತೊಂದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಬಹುದು. ಆದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಈ ಜೀವನದಲ್ಲೇ ವಾತಾವರಣ ಬದಲಾಗುವುದು. ನಿನಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಬೇಕಾದುದು ಯಾವುದಾದರೂ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇದೆಯೆ? ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಸಯೇ ದೇಹವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸುವುದು. ಹೊರಗಿನ ಬೆಳಕು ನಿನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಂಧ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆಯೋ

ಎಂಬಂತೆ ಕಣ್ಣನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಿಸಿರುವುದು. ಬೆಳಕು ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಕಣ್ಣಗಳೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಬ್ಬಿ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಇಂದಿಯಗಳಿಗಂತ ಮುಂಚೆ ಅವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳಿದ್ದವು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಹಸ್ರಾರು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿಯೋ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೋ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಮತ್ತು ಇರರ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲ ಇಂದಿಯ ನಮಗೆ ಬರಬಹುದು. ಶಾಂತವಾದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಯಾವ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಹೊರಗೆ ನಾವು ಬಂದು ಸುವ ವಸ್ತುಗಳು ಇಲ್ಲವಿದ್ದಾಗ ನಮಗೆ ಆಸೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಏನೋ ಒಂದು ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರಾಮಾಡಿ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತ್ತದೆ. ಶಾಂತವಾದ ಉದ್ದಿಗ್ನಿತೆ ಇಲ್ಲದ ಜೀವನವನ್ನು ನೀವು ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಇದು ನನ್ನ ಅನುಭವ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಅದು ಸಹಸ್ರಾರು ಜನಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಬರ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಆಸೆಯನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಾಸಿಸಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಗುರು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ “ಮಗೂ, ನಿನಗೆ ದೇವರು ಬೇಕಾದರೆ ದೇವರು ದೊರಕುವನು” ಎಂದನು. ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಇದು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ಇಬ್ಬರೂ ನದಿಗೆ ಸ್ವಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಗುರು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಮುಳುಗು ಎಂದನು. ಶಿಷ್ಯ ಮುಳುಗಿದ. ತಕ್ಷಣ ಗುರು ತನ್ನ ಕ್ಷೇಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಿಷ್ಯನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಒತ್ತಿಹಿಡಿದನು. ಶಿಷ್ಯನು ಉಸಿರಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಒಳಲಿದ ಮೇಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಂತೆ. ಆತ ಹೊರಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ “ಮಗು, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಅನುಭವ ಹೇಗಿತ್ತು?” ಎಂದನು. “ಓ! ಒಂದು ಸಲ ಉಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ! ಎಂದು ಅನಿಸಿತು” ಎಂದ. ಆಗ ಗುರು “ನಿನಗೆ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಆಸೆ ಇದೆಯೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಶಿಷ್ಯ “ಇಲ್ಲ” ಎಂದ. “ದೇವರನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ಆಸೆ ಇರಬೇಕು. ಆಗ ದೇವರು ದೊರಕುವನು” ಎಂದನು.

ಯಾವುದಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಬದುಕಲಾರೆವೋ ಅದು ನಮಗೆ ದೊರಕಲೇಬೇಕು. ಅದು ದೊರಕದಿದ್ದರೆ ಜೀವನ ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನೀವು ಯೋಗಿಯಾಗಬೇಕಂದು ಬಯಸಿದರೆ ನೀವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉದ್ದೇಗದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಏಕಾಂತವಾದ ಸಳ್ಳದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಯಾರು ಸುಖಿವಾದ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಜೊತೆಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಾತ್ಮಕವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಂದು ಇಚ್ಛಿಸುವರೊ ಅವರು ಒಂದು ಮೌಸ್ಯ ಯನ್ನು ಮರದ ತುಂಡೆಂದು ಭೂಮಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲು ಯಶ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಿಕನಂತೆ, “ಮೊದಲು, ದೇವರನ್ನು ಮತ್ತು ಧರ್ಮವನ್ನು ಆರಿಸಿ. ಅನಂತರ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಬರುವುವು. “ಯಾವನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿರ್ಬಳ್ಳಿದಿಂದ ನೋಡುವನೋ ಆವನಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬರುವುದು. ಅದ್ವಷ್ಟವು ಚಂಚಲ ಸ್ತ್ರೀಯಂತೆ. ಯಾರು ಬೇಕಂದು ಬಯಸುತ್ತಿರುವರೊ ಆವರನ್ನು ಆವಳು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರು ಆವ ಇನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆವರ ಪದತಳದಲ್ಲಿ ಆವಳು ಒಲ್ಲೆಸುತ್ತಿರುವಳು. ಯಾರಿಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಬೇಡವೋ ಆವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಹಣ ದೊರಕುವುದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಕೇತೀ ಮತ್ತು

ಗೌರವಗಳೂ ಕೂಡ ಸಾಕಾಗುವವನ್ನು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ಯಾವಾಗಲೂ ಯಜಮಾನ ನಿಗೆ ಬರುವುವು, ಆಳಿಗೆ ಏನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಜಮಾನ ಇವುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಜೀವಿಸಬಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಕೀರ್ತಿ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಅವನು ಲೇಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಕ್ಷಾಗಿ ಬಾಳಿ; ಅದೊಂದೇ ಆದರ್ಶವಿರಲಿ; ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶದ ಮೇಲಿನ ಆಸ್ತಿತ್ವವಾಗಿರಲಿ, ತೀವ್ರವಾಗಿರಲಿ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವುದಕ್ಕೂ ಎಡೆ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ. ಮತ್ತಾವು ದನ್ನೂ ಚಿಂತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲವಿಲ್ಲದಿರಲಿ.

ಕೆಲವು ಜನರು ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೇಹವನ್ನೆಲ್ಲ ಐಶ್ವರ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ! ಅವರಿಗೆ ಉಪಾಹಾರಕ್ಕೂ ಸಮಯ ವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗೆ ಅಪ್ಪು ಹೊತ್ತಿಗೇ ಮನೆ ಬಿಡುವರು; ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗುವರು. ನೂರರಲ್ಲಿ ತೋಂಭತ್ತು ಜನರು ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲೇ ಸಾಯುವರು. ಹಣ ಮಾಡಿದ ಉಳಿದ ಹತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೆನ್ನು ವಿಚಿತ್ರ! ಶ್ರೀಮಂತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅದ್ವಿತೀಯದು, ವಿಚಿತ್ರವಾದುದು. ಏತಕ್ಕೆ? ಇದು ಏನನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ? ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವನೋ, ಎಪ್ಪು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುವನೋ ಅದನ್ನೇ ಮುಕ್ತನಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕಾಲವಾದಾಗ ಹಣ ಮುಂತಾದುವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲೇ ಬಿಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಾವು ಎಷ್ಟೊಂದು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತೇವೆ! ಆದರೆ ಯಾವುದು ಎಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೂ, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಇರುವುದೋ, ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಬಿರಪಾಲಿ ನಷ್ಟುಹೆಚ್ಚಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಡವೆ? ನಾವು ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿಂದ ಬರುವುದು ಇವು ಮಾತ್ರ; ಆವೇ ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳು. ಅವು ಮಾತ್ರ, ನಮ್ಮನ್ನು ಆಗಲದ ಪರಮ ಸ್ವೇಧಿತರು. ಉಳಿದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲೇ ದೇಹದೊಡನೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆದರ್ಶದ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನ ಇರಬೇಕು. ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೆಟ್ಟಿಲು. ಅನಂತರ ಸುಲಭವಾಗುವುದು. ಇದನ್ನೂ ಬ್ರಿಂಗಾರ್ ಭಾರತೀಯ ಕಂಡುಹಿಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸತ್ಯಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪಾಶಾತ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ತೋಡಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸುಲಭ ಮಾಡಬಿಡುವುದು. ಸತ್ಯವಲ್ಲ, ಬೇಕಾದಿಗೆಯೇ ಅವರ ಪರಮಗುರಿ. ಹೋರಾಟವೇ ನಾವು ಕೆಲಿಯಬೇಕಾದ ದೊಡ್ಡ ಪಾಠ. ಇವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಲಾಭವಿದೆ; ನಾವು ಹೋರಾಟದ ಮೂಲಕ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ಇದ್ದರೆ ಆದು ನರಕದ ಮೂಲಕವೇ. ನರಕದ ಮೂಲಕವೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ಇರುವುದು. ಆತ್ಮಹೋರಿಗಿನ ಸನ್ನವೇಶಗಳೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿ ಮೃತ್ಯುವಶವಾದಾಗ, ಸಾಮಿ ರಾರು ವೇಳೆ ಮೃತ್ಯುವಶವಾದ ಮೇಲೆಯೂ ನೆಚ್ಚುಗೊಡುವುದು.

ಕೊನೆಗೆ ಹೋರಾಟದಿಂದ ಅದ್ವಿತೀಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ ತಾನು ಯಾವ ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುವುದು. ಆಗ ಅದು ತಾನು ಯಾವ ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ತಾನು ಎಪ್ಪುಪಾಲು ಮೇಲು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವುದು. ತನ್ನ ಆತ್ಮವೇ ಪರಮಾವಧಿ, ಮತ್ತಾವುದೂ ಅಲ್ಲ. ನನ್ನ ಆತ್ಮದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೇನಿದೆ? ಚಿನ್ನದ ಕೆಲಪ್ಪರಿಗೆನನ್ನು ಜೀವನದ ಆದರ್ಶವಾಗಿಲ್ಲದೆ? ನಿಜವಾಗಿ ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಆತ್ಮವೇ ನಾನು ಭಾವಿಸಬಲ್ಲ ಪರಮ ಆದರ್ಶ. ನನ್ನ ನೈಜಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅರಿಯುವುದೇ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಏಕಮಾತ್ರ ಗುರಿ.

ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬರಿಯ ಪಾಪವೆಂಬುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ದೇವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳವಿದರ್ಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ವೇತಾನಿಗೂ ಒಂದು ಸ್ಥಳವಿದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಇಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ತಾನೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ನರಕದ ಮೂಲಕ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಿಗೂ ಒಂದು ಸ್ಥಳವಿದೆ. ನುಗ್ಗಿ ನಡೆಯಿರಿ ಮುಂದೆ. ಯಾವುದೋ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆ ಎಂದು ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಿರಿ. ನೀವು ಆ ತಪ್ಪಗಳ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡದೇ ಇದಿದ್ದರೆ ಈಗಿನಂತೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೇನು? ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪಗಳಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಿ. ಅವು ನಿಮಗೆ ಅರಿಯದ ದೇವದೂತರಂತೆ ಇದ್ದವು. ಹಿಂಸೆಗೆ ಧನ್ಯವಾದ! ಸಂತೋಷಕ್ಕಾ ಧನ್ಯವಾದ! ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಏನು ಬರುವುದೋ ಆದನ್ನು ಕುರಿತು ಜಿಂತಿಸಬೇಡಿ. ಆದರ್ಶವನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿ. ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪಗಳ ಕಡೆಗೇ ಪುನಃ ಪುನಃ ನೋಡುತ್ತಿರಬೇಡಿ. ಜೀವನದ ಸಮರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೆಂಬ ಧಾರು ಎಳುವುದು ಸಹಜ. ಯಾರ ದೇಹವು ಈ ಧಾರೆನ್ನು ಸಹಿಸದವ್ವು ದುರುಲವೋ ಅವರು ಹೋರಾಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡಲಿ.

ಹೋರಾಡಬೇಕೆಂಬ ಈ ಒಂದು ವಜ್ರಸಂಕಲ್ಪ ಈ ಜಗತ್ತಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯ ಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲಕ್ತಿಂತ ನಾರುಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಇದೇ ಪ್ರಥಮ ಸಿದ್ಧತೆ.

ಇದರೋಡನೆ ಧ್ಯಾನವೂ ಇರಬೇಕು. ಧ್ಯಾನ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ. ಧ್ಯಾನವೇ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸಾಧನೆ. ಧ್ಯಾನಾವಸ್ಥೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತಿ ಸಮೀಪದ ಮಾರ್ಗ. ಈ ಧ್ಯಾನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆತ್ಮವು ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ತನ್ನ ನೈಜಸ್ವಭಾವನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಧ್ಯಾನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಸ್ವರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ದೇಹವೇ ನಮ್ಮ ಶರ್ತು. ಆದರೂ ಅದೇ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಬಲ್ಲಿ? ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಯಾರು ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರರು? ಅದು ಅಸತ್ಯ. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಅದರೊಂದಿಗೆ ತಾದಾತ್ಮ್ಯ ಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ಚಿತ್ರವೆಂದು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಲಾರದು. ಅದು ನಮಗೆ ವ್ಯಾಘರಿನ್ನು ಕೊಡಲಾರದು. ಕ್ಯಾನೋಂಬಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಅಂತಿರೂಪದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೂಡ ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸುವೆವು. ಆ ಚಿತ್ರಕಾರನ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿಸುವುದು. ಅವನು ಬರದಿರುವುದು ದುಃಖಮಾರ್ಗವಾದ ಚಿತ್ರವಾದರೂ ಅವನ ಅದ್ವಿತೀಯ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುವೆವು. ಅನಾಸ್ತಿಯೇ ಇದರ ರಹಸ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇವಲ ಸಾಷ್ಟಿಯಾಗಿರಿ.

ನಾನು ಕೇವಲ ಸಾಷ್ಟಿ ಎಂದು ಅರಿಯುವವರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಾಯಾವುದಿಂದಲೂ ಆಸನದಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಹಿಂಸಕನು ನಿನ್ನ ಕೌರಳನ್ನು ಹಿಸುಕುತ್ತಿರುವಾಗ “ನಾನು ಕೇವಲ ಸಾಷ್ಟಿ, ನಾನು ಆತ್ಮ; ಯಾವ ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುವೂ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಥಿರಸಲಾರದು” ಎನ್ನಿ. ಹಿಂಗೆ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಎದ್ದಾಗ ಭಾವಣಿಯ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಟ್ಟಿಡಿಸಿ. “ನಾನು ಆತ್ಮ, ನಿತ್ಯ ಧನ್ಯನಾದ ಸಾಷ್ಟಿ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ; ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇವಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಗಿಸಿರುವೆನು. ನಾನು ನಿತ್ಯ ಸಾಷ್ಟಿ. ನಾನು ನನ್ನ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವೆನು. ಈ ಪ್ರಪಂಚ ನನ್ನ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಶಾಲೆ. ನಾನು ಈ ಚಿತ್ರಗಳ ನ್ಯೆಲ್ಲಾ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆನು. ಅವೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳಿಯವಾಗಲಿ, ಕೆಷ್ಟವಾಗಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ನಾನು ಚಿತ್ರದ ನ್ಯೆಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ತಲೆದೂಗುತ್ತಿರುವೆನು. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಂದು. ಆ ಸನಾತನ ಕಲಾಕೋವಿದನ ಅನಂತಸೂಖಿಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಸ್ತೋತ್ರಗಳು!” ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇಚ್ಛೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲ; ಅವನೇ ಸರ್ವವೂ ಆಗಿರುವನು. ಆ ಜಗನ್ನಾತೆ ಆಡುತ್ತಿರುವಳು. ನಾವೆಲ್ಲ ಆಕೆಯ ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳು. ಆಕೆಯ ಆಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಭಿಕ್ಷುಕನ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿಡುವಳು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ರಾಜನ ಪೂರ್ಣಾಕಾನಿನಲ್ಲಿಡುವಳು. ಒಂದು ಸಲ ಸಾಧು ವೇಷವನ್ನು ಹಾಕುವಳು. ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ದುರಾತ್ಮನ ವೇಷ ಹಾಕುವಳು. ಜಗನ್ನ್ಯಾಯಿಯ ಆಟದಲ್ಲಿ ನರವಾಗಲು ನಾವು ಹಲವು ವೇಷಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿರುವೆವು.

ಮಗು ಆಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಕರೆದರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಟ ಮಗಿದ ಮೇಲೆ ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ಓಡುವುದು. ಆಗ ಅವಕು ಬರಬೇಡ ಎಂದರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಟ ಮುಗಿಯಿತು ಎನ್ನುವ ಸಮಯ ಬರುವುದು. ಆಗ ನಾವು ತಾಯಿಯಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ಕಾತರರಾಗುವೆವು. ಆಗ ನಾವು ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಇಶ್ವರ್ಯ ಕಿರೀತ ಯಶಸ್ವಿ ಈ ಜೀವನದ ಸುಖ ಮತ್ತು ವೈಭವಗಳು ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಜಯಗಳು ಇವಗಳಾವುವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೀವನವೇ ಒಂದು ನಾಟಕದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದು.

ತುದಿಮೊದಲಿಲ್ಲದ, ಗೊತ್ತುಗುರಿಯಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಅನಂತ ಸೃಜನಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದು. ನಮ್ಮ ಆಟ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಆಗ ಹೇಳುವೆಷ್ಟು.

ಇಂ. ನಾರದ ಮತ್ತು ಸೂತ್ರಗಳು¹

ಸಾಮಾಜಿಕ ಅವರು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಾಂತರ

೦

೧. ಭಕ್ತಿಯು ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆ ಇಡುವ ತೀವ್ರವಾದ ಪ್ರೇಮ.
೨. ಭಕ್ತಿಯು ಅಮೃತಸ್ವರೂಪವಾದುದು.
೩. ಅದನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನು ಸಿದ್ಧನಾಗುವನು, ಅಮೃತನಾಗುವನು, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಶೃಷ್ಟನಾಗುವನು.
೪. ಅದನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ಅವನು ಆಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ರಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ,
೫. ಅದನ್ನು ಅರಿತ ಮೇಲೆ, ಭಗವದ್ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಉನ್ನತನಾಗುವನು, ಸ್ವಭಾಗುವನು, ಆತ್ಮಾರಾಮನಾಗುವನು.
೬. ಅದು ಕಾಮನೆಯ ರೂಪವಾದುದಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ನಿರೋಧ ರೂಪವಾದದ್ದು.
೭. ಸಂನ್ಯಾಸ ಎಂದರೆ ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ವೈವಹಾರಗಳನ್ನು ಶೈಜಿಸುವುದು.
೮. ಆ ಭಕ್ತ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ಅನ್ಯವಾಗಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವನು, ಅದಕ್ಕೆ ನಿರೋಧವಾಗಿರುವುದನ್ನೇಲ್ಲ ಶೈಜಿಸುವನು.
೯. ಅವನು ಅನ್ಯ ಆಶ್ರಯಗಳನ್ನು ಶೈಜಿಸಿ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು.
೧೦. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಭಕ್ತಿ ದೃಢವಾಗಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.
೧೧. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯದ ಹಸರಿನಲ್ಲಿ ಪತಿತರಾಗುವ ಸಂಭವ ಇದೆ.
೧೨. ಭಕ್ತಿಯು ದೃಢವಾದ ಮೇಲೆ ಲೌಕಿಕ ವೈವಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಶೈಜಿಸುವನು, ಶರೀರಧಾರಣೆಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಮಾಡುವನು.
೧೩. ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಹಲವು ವಿವರಣೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ನಾರದರು ಕಳಗಿನ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಕಾಯೇನ, ವಾಚಾ, ಮನಸಾ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಭಗವಂತನಿಗೆ

¹C.W. Vol. VI, P. 150

ಅರ್ಥಸುವುದು. ಅವನನ್ನು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಮರೆತರೂ ಭಕ್ತನು ಪರಮ ವ್ಯಾಕುಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವನು. ಆಗ ಪರಮಪ್ರೇಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆರಿಯಬೇಕು.

೧೪. ವ್ರಜಗೋಪಿಯರಿಗೆ (ಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲೆ) ಇದ್ದ ಪ್ರೇಮದಂತೆ.

೧೫. ಅವರು ದೇವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಿಯತಮನೆಂದು ಶ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವನ ಮಹಾತ್ಮೆಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆತಿರಲ್ಲಿ.

೧೬. ಹಾಗೆ ಮರೆತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಜಾರೆಯರಂತೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೭. ಅದೇ (ಗೋಪಿಯರ ಶ್ರೀತಿಯೇ) ಪರಮಾದರ್ಶ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿರುವ ಕೊಟ್ಟ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಸ್ವಭಾವವಿಲ್ಲ.

೨

೧. ಭಕ್ತಿಯು, ಕರ್ಮ, ಜ್ಞಾನ, ಯೋಗಗಳಿಗಂತಲೂ ಅಧಿಕರವಾದುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಭಕ್ತಿಯೇ ಘಲರೂಪವಾದುದು, ಭಕ್ತಿಯೇ ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯ.

೨. ಆಹಾರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಅರಿತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ನೋಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಶ್ರವಿತ್ತಿಯುಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲವೋ ಅದರಂತೆಯೇ ಒಬ್ಬಿಗೆ ದೇವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಅರಿತರೆ ಅಥವಾ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರವಿತ್ತಿಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಪರಮಪ್ರೇಮ ದೊರಕಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ಭಕ್ತಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ.

೩

೧. ಭಕ್ತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆಚಾರ್ಯರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವರು;

೨. ಯಾರಿಗೆ ಆ ಭಕ್ತಿ ಬೇಕೊ ಅವರು ವಿಷಯತ್ವಾಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಗತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

೩. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ, ಅವರು ಭಕ್ತಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

೪. ಎಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಾಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ, ಎಲ್ಲಿ ಅವನ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು.

೫. ಭಕ್ತಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ಮಹಾತ್ಮರ ಕೃಪೆ.

೬. ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂಗ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಳ; ಆದು ನಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

೭. ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಅಂತಹ ಗುರುಗಳು ನಮಗೆ ಲಭಿಸುವರು.

೮. ಭಗವಂತನಿಗೂ ಅವನ ಭಕ್ತರಿಗೂ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ.

೯. ಆದಕಾರಣ ಅಂಥವರನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಆರಸಿ.

೧೦. ದುಸ್ಸಂಗವನ್ನು ಸರ್ವಥಾ ಶ್ರುಜಿಸಬೇಕು.

೧೦. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದಲೇ ಕಾಮ ಕ್ಷೋಧ ಮೋಹ ಮದ ಬುದ್ಧಿನಾಶ ಕೊನೆಗೆ ಸರ್ವ-ನಾಶ.

೧೧. ಅದು ಮೊದಲು ಅಲೆಯಂತೆ ಎದ್ದರೂ, ದುಸ್ಂಗ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಾಗರದಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

೧೨. ಯಾರು ಮೋಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವರೋ, ಮಹಾನುಭಾವರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವರೋ, ಯಾರು ನಿರ್ಮಲರಾಗಿರುವರೋ, ಯಾರು ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವರೋ ಲೋಕಬಂಧನಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವರೋ, ಶ್ರಿಗುಣಗಳಿಗೆ ಅತಿಈರಾಗಿರುವರೋ, ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವರೋ, ಅವರು ಮಾಯೆಯನ್ನೂ ದಾಟುವರು.

೧೩. ಯಾರು ಕರ್ಮಫಲವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವರೋ, ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವರೋ, ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವರೋ, ಯಾರು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತ್ಯಜಿಸುವರೋ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೇವಲವಾದ ಅವಿಚಿಷ್ಟವಾದ ಅನುರಾಗ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು.

೧೪. ಅವನು (ಮಾಯೆಯನ್ನು) ದಾಟುತ್ತಾನೆ. ಇತರರನ್ನೂ ದಾಟಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಉ

೧. ಪ್ರೇಮವು ಅನಿರಜನೀಯವಾದುದು.

೨. ಮೂಗ ತಾನು ರುಚಿ ನೋಡಿರುವುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅದರೆ ಅವನ ಸನ್ನೆಗಳು ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಪರಮಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಅವನ ಜೀವನವೇ ಅದನ್ನು ನಿದರ್ಶಿಸುವುದು.

೩. ಕೆಲವು ಅಪೂರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಕಾಶವಾಗುವುದು.

೪. ಆ ಪರಮಪ್ರೇಮವು ಗುಣಗಳಿಗೆ ಅತಿಈರಾದುದು, ಕಾಮನೆಗಳಿಲ್ಲದುದು, ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ವ್ಯಾಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು, ಅವಿಚಿಷ್ಟವಾದುದು, ಸೂಕ್ಷ್ಮತರವಾದುದು, ಅನುಭವರೂಪವಾದುದು.

೫. ಪರಮಪ್ರೇಮವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದರೆ, ಅದನ್ನೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಓದುವನು, ಅದರ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳುವನು, ಅದರ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತನಾಡುವನು, ಅದನ್ನೇ ಕುರಿತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚಿಂತಿಸುವನು.

೬. ಗುಣಭೇದದಿಂದ ಅಥವಾ ಸ್ಥಿತಿಭೇದದಿಂದ ಈ ಪ್ರೇಮವು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು.

೭. ಗುಣಭೇದವೆಂದರೆ, ತಮಸ್ಸು, ರಚಸ್ಸು, ಸತ್ಯಗುಣಗಳು, ಸ್ಥಿತಿಭೇದವೆಂದರೆ ಅರ್ಥ, ಅಧಾರಧ್ರು, ಜಿಜ್ಞಾಸು, ಜ್ಞಾನಿ.

೮. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದಿನದೇ ಶ್ರೀಯಸ್ಸರವಾದುದು.

೯. ಭಕ್ತಿಯು ಉಪಾಸನೆಗೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗ.

೧೦. ಇದು ಸ್ವಯಂಪ್ರಮಾಣರೂಪವಾಗಿರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

೧೧. ಇದು ಶಾಂತಿರೂಪವಾದುದು, ಪರಮಾನಂದರೂಪವಾದುದು.

೧೨. ಭಕ್ತಿ ಯಾರಿಗೂ, ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹಾಸಿಯನ್ನು ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ರಾಜಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಾಗಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

೧೩. ಕಾಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದನ್ನು, ದೇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ವಂತಹದನ್ನು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವೈರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

೧೪. ಅಹಂಭಾವ, ದಂಭ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತೃಜಿಸಬೇಕು.

೧೫. ಆ ಕಾಮನೆಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು, ಸರ್ವ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು.

೧೬. ಭಕ್ತಿ, ಭಕ್ತಿ, ಭಗವಾನ್ ಎಂದು ಶ್ರಿರೂಪವಾಗಿರುವ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದಾಗಿಸಿ ನಿತ್ಯದಾಸನಂತೆ, ನಿತ್ಯಕಾಂತೆಯಂತೆ ಪ್ರೇಮವನ್ನೇ ಏಕೆಕೆ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಭಜಿಸಬೇಕು.

ಝ

೧. ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರಿಕ್ಷಿತವಾದ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರೇ ಶ್ರೀಷ್ಠರು.

೨. ಅವರು ಭಗವಂತನ ವಿಷಯವನ್ನು ಇತರರೂಡನೆ ಗದ್ದದ ಕಂತದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ಮತ್ತೂ ಪವಿತ್ರವಾದ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವರು. ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಸುಕರ್ಮಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವರು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸತ್ಯಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ತನ್ನಯಾಗಿರುವರು.

೩. ಯಾವಾಗ ಭಕ್ತನು ದೇವರನ್ನು ಇಷ್ಟು ಬ್ರಿತಿಸುವನೋ ಆಗ, ಅವನ ಬಿಶ್ವಗಳು ಸಂತೋಷಪಡುವರು, ದೇವತೆಗಳು ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವರು, ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಒಬ್ಬ ರಕ್ಷಕ ದೂರೆಯುವನು.

೪. ಅಂತಹ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಲಿಂಗ ವಿದ್ಯಾಕುಲ ರೂಪ ಧನ ಶ್ರೀಯಾಭೇದಗಳಿಲ್ಲ.

೫. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸೇರಿದವರು.

೬. ವಾದಗಳನ್ನು ತೃಜಿಸಬೇಕು.

೭. ಏಕೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೊನೆಯಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಶ್ರುತಿಕರವಾದ ಪರಿಣಾಮವೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೨೨೮ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಗಳೇ

೮. ಭಕ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮನನ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ವ್ಯಧಿ ಮಾಡುವ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

೯. ಸುಖ ದುಃಖ ಲಾಭ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಭಜಿಸಬೇಕು. ಕ್ಷಣಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡ ವ್ಯಧ ಮಾಡಕೊಡಮ.

೧೦. ಅಹಿಂಸೆ ಸತ್ಯ ಶೋಚ ದಯೆ ಆಸ್ತಿಕ್ಯ ಬುದ್ಧಿ ಮುಂತಾದವರ್ಗಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.

೧೧. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಸರ್ವದಾ ಸರ್ವಭಾವಗಳಿಂದಲೂ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಭಜಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಭಜಿಸಿದಾಗ ಭಗವಂತನು ಕಾಣಸಿಕೊಳ್ಳುವನು, ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೊಡುವನು.

೧೨. ಭೂತ, ವರ್ತಮಾನ, ಭವಿಷ್ಯತ್ತಾಗಳಲ್ಲಾ ಭಕ್ತಿಯೇ ಶೈಷ್ಟ.

೧೩. ಪ್ರಪಂಚದ ಟೀಕೆಗೆ ಮನಗೊಡದೆ, ಪುರಾತನ ಮುಖಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಾವು ಭಗವರ್ದ ಭಕ್ತಿಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಧೈಯದಿಂದ ಹೇಳಿರುವುದು.

೪೦. ಭಕ್ತಿ¹

ನಮ್ಮನ್ನ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೆತ್ತೆನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವ ದೇವ ರಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಜನರು ನೀತಿವಂತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಧ್ವನಿಗಳು ಭಾವಿಸುವರು. ಇದು ಹೇಗೆ? ಚಾವಟಿ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದರೇನೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಗಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆ ಯೋಂದು ಸ್ಯೇತಕೆಯ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ, ಅದು ಮಾನವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ, ಅವರು ಅನೀತಿವಂತರು, ನೀತಿವಂತರಾಗಿರಲಾರರು ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಅವರನ್ನು ಯಾರೂ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಚಾವಟಿ ಏಟಿನ ಅಂಚಕೆಯು ಜನರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅನೀತಿವಂತರನ್ನಾಗಿಯೇ ಮಾಡುವುದು.

ನೀವೆಲ್ಲ ದೇವರೊಬ್ಬನಿರುವನು, ಅವನು ಸರ್ವಾಂತಯಾರ್ಥಿ ಎನ್ನುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕೆಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ನಿಮಗೆ ಏನು ಕಾಣುವುದು? ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿನೇವು ಸರ್ವಾಂತಯಾರ್ಥಿಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ನೀವು ಆಕಾಶವನ್ನೋ, ಬಯಲನ್ನೋ, ಸಾಗರವನ್ನೋ ಚೆಂತಿಸುತ್ತಿರುವಿರೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಹೀಗಿದ್ದರೆ ದೇವರ ಸರ್ವಾಂತಯಾರ್ಥಿಯಿತ್ತದೆ ಭಾವನೆ ನಿಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಅದರ ಅರ್ಥವೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆಯೇ ದೇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿಗುಣಗಳೆಲ್ಲ ಸರ್ವಶಕ್ತಿ, ಸರ್ವಜ್ಞ ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಮಗೆ ಏನು ತಾನೆ ಗೊತ್ತಿದೆ? ನಿಮಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ಧರ್ಮ. ನೀವು ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಸ್ತಿಕರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ‘ಆಸ್ತಿಕರು’ ಎಂಬುದು ಬರಿಯ ಆಕ್ಷರಗಳ ಗುಂಪು ಅಷ್ಟೇ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಶಕ್ತಿಯೇ ಧರ್ಮ. ಅದು ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯೊಳಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಸಿದ್ಧಾಂತವೂ ಅಲ್ಲ, ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಅಲ್ಲ, ಅವಗಳಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಏನಾಗಿರುವಿರೋ, ಏನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಿರೋ ಅದು ಮಾತ್ರ, ಧರ್ಮ.

ಅವ್ಯಕ್ತವನ್ನು ಮಾಯೆಯ ತೆರೆಯ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದಾಗ ಅದು ಸಗುಣ ದ್ವೇವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು. ನಾವು ಅವನನ್ನು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದಾಗ ಅವನನ್ನು ಸಾಕಾರದಂತೆ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆತ್ಮನನ್ನ ದೃಶ್ಯವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರಿಯುವವನು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೆ ಹೇಗೆ ಅರಿಯಬಲ್ಲ, ಅದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನೆರಳು ಇರಬಹುದು. ಅದನ್ನೇ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆ ನೆರಳಿನ ಅತ್ಯಂತ ಶೈಷ್ವಾದ ರೂಪವೇ, ಆತ್ಮವ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ವಿಷಯಿಕರಿಸುವ ಆ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಸಗುಣ ದೇವರು. ಆತ್ಮವು ನಿತ್ಯಸಾಕ್ಷಿ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಂದು ದೃಶ್ಯವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು

¹C.W. Vol. V, P. 265

ಯತ್ಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಈ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮುಂತಾದುವು ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ದುರ್ಭಾವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು. ಆತ್ಮನ ಶೇಷ ಬಾಹ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ಸಗುಣ ದೇವರು. ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು. ಸಾಂಖ್ಯದರ್ಶನದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಪ್ರರೂಪನಿಗೆ ಈ ಅನುಭವಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು. ಪ್ರರೂಪನಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಅನುಭವ ಬಂದಾಗ ಅವನು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಅರಿಯುವನು. ಅದ್ವೈತ ವೇದಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಆತ್ಮವು ತನ್ನನ್ನು ಅರಿಯಲು ಯತ್ಸುತ್ತಿರುವುದು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಸಾಕ್ಷಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಂತೆಯೇ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವನು. ಆಗ ಆತ್ಮವು ಅನಾಸಕ್ತವಾಗಿ ಮುಕ್ತವಾಗುವುದು.

ಇಂತಹ ಪೂರ್ವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಮಾನವನು ಸಗುಣ ದೇವರಂತೆಯೇ ಆಗುವನು. ನಾನು ನನ್ನ ತಂದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ, ಬ್ರಹ್ಮವೇ ತಾನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವನು ಅರಿತಿರುವನು. ತಾನೇ ಸಗುಣ ದೇವರಂತೆ ರೂಪಧಾರಣ ಮಾಡುವನು. ಇದು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮಹಾ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳಾದ ರಾಜರುಗಳು ಕೂಡ ಗೊಂಬೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಡುವಂತೆ.

ಕೆಲವು ಕಲ್ಪನೆಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಇತರ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡುವುದು. ಈ ವಿಶ್ಲೇಷೇ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆ. ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪಾಪ ದುಃಖ ಮರಣ ಇವೆ ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆ ಭಯಾನಕ. ದೇವರೋಭ್ಯಾಸಿರುವನು, ನೀನು ಪಾರ್ವತಿತ್ರಾ, ನೋವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳು ಒಳೆಯವು. ಇತರ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ಬಂಧನದಿಂದ ಇವು ನಮ್ಮನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡುವುದು. ಬಂಧನದ ಸರಪಳಿಯ ಕೊಂಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳಚುವ ಆತ್ಮನ್ನತ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಸಗುಣ ದೇವರು.

“ದೇವರೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿಕೂ, ಅದನ್ನು ಕೊಡು, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನು, ನೀನು ನನಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡು, ನನ್ನ ತಲೆನೊವನ್ನು ಗುಣ ಮಾಡು.” ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲ, ಇವೆಲ್ಲ ಧರ್ಮದ ಕೆಳಗಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಕರ್ಮಗಳು. ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೇಹದ ಶೈಟಿಗೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಇತರ ಬಯಕೆಗಳ ಶೈಟಿಗೆ ವ್ಯಯಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೂ ಒಂದು ಪೂರ್ವಿಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ? ಭಕ್ತಿ ಬಹಳ ಶೈಷ್ವಾದುದು. ಅದು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲು. ಸ್ವರ್ಗವೆಂದರೆ ಅತಿ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಭೋಗವಿರುವ ಸ್ಥಳವಷ್ಟೆ. ಅದೇ ಹೀಗೆ ದೇವರಾಗಬಳ್ಳದು?

ಮೂರ್ಖರು ಮಾತ್ರ ಇಂದ್ರಿಯಭೋಗ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡುಕಲು ಕಾರ್ತರರಾಗಿರುವವರು. ತಿನ್ನುವುದು, ಕುಡಿಯುವುದು, ಹಿಂದಿನರಂತೆಯೇ ಮಾಡುವುದು ಇವು ಸುಲಭ. ಆಧುನಿಕ ತಾತ್ತ್ವಕರು ಈ ಹಿತವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆವಕ್ಕೆ ಧರ್ಮದ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಎನ್ನುವರು. ಇಂತಹ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರ. ವಿಷಯಾಸಕ್ಕೆ ಯಲ್ಲಿ ಮರಣವಿದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಜೀವನ ಇರುವುದು,

ಇತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಳುವುದು ಮೃತ್ಯು ಸಮಾನ. ಈ ಜೀವನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಒಂದು ವ್ಯಾಯಾಮಶಾಲೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಬಹುದು. ನಾವು ನಿಜವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಏರಿಹೋಗಬೇಕು.

ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡ ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮು ಮತವಾಗಿರುವುದೋ, ಅಡಿಗೆಯ ಪಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ದೇವರಾಗಿರುವುದೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲಾರಿ. ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳೊಳಗೆ ಇರುವ ಅಲ್ಲ ಭೇದಗಳೆಲ್ಲ ಬರಿಯ ಬಾಲಿಮಾತುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭೇದಗಳು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ನಡೆಯಲು ಯಶ್ಚಿಸಿದಾಗಲೇ ಮನಸ್ತಾಪಗಳು ಉಂಟಾಗುವುವು.

ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಹಳಿಯುವಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆದೇ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಸರ್ವಸ್ವ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಇತರರಲ್ಲಿರುವ ಹೀಗೆಗುಣಗಳೊಡನೆ ತುಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುವೆನು. ಇತರರನ್ನು ಅಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ತಪ್ಪೆ ಮಾಡುವುದು ಹೀಗೆ.

ನನ್ನದೇ ಸರಿ ಎಂಬ ಮತಭಾಂತಿಯ ಮೂಲಕ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಹಳ ಬೇಗ ಹರಡ ಬಹುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಾಫ್ತಂತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಅವರನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಮೇಲೆ ಎತ್ತುವ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ಧಾರಣಾದರೂ ಶಾಶ್ವತವಾದುದು.

ಮೊದಲು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಭರತಶಿಂಜದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರಡಿ, ಅನಂತರ ಇತರ ಭಾವನೆಗಳು ಅವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುವು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿದ್ಯೆಯ ದಾಸವೇ ಸರ್ವಶೈಷ್ವಾದುದು. ಅವು ಜೀವಿಯನ್ನು ಹಲವು ಜನ್ಮಗಳಿಂದ ಪಾರುಮಾಡುವುವು. ಎರಡನೆಯದ ಲೋಕ ವಿದ್ಯೆ. ಅದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿದ್ಯೆಯ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಯ್ಯಬುದು. ಅನಂತರವೇ ಪ್ರಾಣಿದಾನ; ನಾಲ್ಕನೆಯದೆ ಅನ್ನದಾನ.

ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವಾಗ ದೇಹ ಹೋದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಏನು? ಸಾಧು ಸಂಗದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸಮಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾದಾಗ ಅಶ್ವಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಬಂದೇ ಬರುವುದು. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ತಂಬಾಕಿನ ಚಿಲುಮೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಕೂಡ ಧ್ಯಾನಕ್ಕಿಂತ ಲಕ್ಷ್ಯಪಾಲು ಅರ್ಥಕ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವ ಸಮಯವೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಸರಿಯಾಗಿ ತಂಬಾಕಿನ ಚಿಲುಮೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಬಲ್ಲರೋ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಧ್ಯಾನವನ್ನೂ ಮಾಡಬಲ್ಲರು. ದೇವತೆಗಳು ಮತ್ತಾರೂ ಅಲ್ಲ, ತುಂಬಾ ಹಿಂದೆಯೇ ಕಾಲವಾದ, ಮುಂದುವರಿದ, ಮಾನವರು ಅಷ್ಟೇ.

ಎಲ್ಲರೂ ಆಚಾರ್ಯರಾಗಲಾರರು. ಹಲವರು ಬೇಕಾದರೆ ಮುಕ್ತ ಜೀವಿಗಳಾಗ ಬಹುದು. ಮುಕ್ತನಿಗೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚ ಒಂದು ಕನೆಸಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಆಚಾರ್ಯರು ಜಾಗ್ರತ್ತು ಸ್ವಾಪ್ನಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚ ನಿಜ ಎಂದು ಅವನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಬೋಧಿಸುವುದು ಯಾರಿಗೆ? ಆದರೆ ಅವರು

೩೮೨ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಗಳೇ

ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಮಿಥ್ಯೆ ಎಂತಲೂ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನಿಗಿಂತ ಹೇಗೆ ಮೇಲು? ಅವರು ಬೋಧಿಸುವುದಾದರೂ ಏನು? ಗುರುವು ಶಿಷ್ಯನ ಪಾಪದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ದೃಢಕಾರ್ಯರಾದ ಆಚಾರ್ಯರ ದೇಹಕ್ಕೂ ಕೊಡ ಹಲವು ರೋಗಗಳು ತಾಕುವುವು. ಅವರು ಅಪೂರ್ಣರಾದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೂ ಅವು ಧಾಳಿ ಮಾಡುವುವು. ಅನೆಂತರ ಅವರು ಪತಿತರಾಗುವರು. ಆದ ಕಾರಣವೇ ಆಚಾರ್ಯನಾಗುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ.

ಆಚಾರ್ಯನಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಜೀವನ್ನುಕೊನಾಗುವುದು ಸುಲಭ. ಜೀವನ್ನುಕೊನಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚ ಒಂದು ಸ್ವಷ್ಟವಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವನು ಇದರೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಇದು ಕನಸು ಎಂದು ಗೊತ್ತು. ಆದರೂ ಅವನು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಆಚಾರ್ಯರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ ವಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಮೂಲಕ ಭಗವಂತನ ಶಕ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೋ ಅವನೇ ಆಚಾರ್ಯ. ಆಚಾರ್ಯನ ದೇಹ ಇತರರ ದೇಹದಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಆ ದೇಹವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಇದೆ. ಅವರದು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ದೇಹ, ಅತಿ ನಿಕಟ ಅನಂದವನ್ನು ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ದುಃಖವನ್ನು ಅವರು ಅನುಭವಿಸಬಲ್ಲರು. ಅವರು ಅಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರು.

ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಜಯಿಸುವವನು. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಎಲ್ಲಾ ಜಯಕ್ಕೂ ಮೂಲ.

ನದಿಯಾದ ಮಹಾತ್ಮನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಚೈತನ್ಯನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದಷ್ಟು ಮಹಾಭಾವ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಒಂದು ಶಕ್ತಿ. ಇದನ್ನೂ ಅದನ್ನೂ ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಅವರೊಂದು ಶಕ್ತಿ. ಈಗಲೂ ಅವರು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವರು, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಅವರ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಜೀವನ್ನುಕ್ಕರು, ಜೊತೆಗೆ ಆಚಾರ್ಯರೂ ಆಗಿದ್ದರು.

೪೧. ಭಕ್ತಿಯೋಗ¹

ಭಕ್ತಿಯೋಗ ಪರಮಾತ್ಮನೊಡನೆ ಐಕ್ಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಭಕ್ತಿಭಾವದ ಮಾರ್ಗ. ಇದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗ, ಸಾಭಾವಿಕವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಈ

¹C.W. Vol. VI, P. 90

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಭಗವತ್ತೇಮಹೋಂದೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವದು. ಈ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಖದು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳಿವೆ. ಹೊದಲನೆಯದರಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂಚಿಕೆ ಇದೆ. ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ ಅವನು ದೇವರನ್ನು ತಂದೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಮೂರನೆಯದರಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ತಾಯಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಆ ಜಗನ್ನಾತೆಯೇ ಇರುವಂತೆ ತೋರುವುದು. ಮಾತ್ರ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ನಾಲ್ಕನೆಯದೇ ಶ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಶ್ರೀತಿ. ಅಹೇಶುಕ ಪ್ರೇಮ ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಗಳಿಗೂ ಅಂಶವಾಗಿರುವುದು. ಖದನೆಯದೇ ದಿವ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮತೆ; ಅದು ಅತಿ ಪ್ರಜ್ಞಾಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೇಗೆ ಸಗುಣ ಮತ್ತು ನಿಗುಣರೂ ಹಾಗೆಯೇ ದೇವರೂ ಕೂಡ ಸಗುಣ ಮತ್ತು ನಿಗುಣ.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮತ್ತು ಸ್ತೋತ್ರಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊದಲು ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿಗಳು. ಭಗವನ್ನಾವೋಚಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾಧ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಮಂತ್ರ ಎಂದರೆ ಗುರುವು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಜಪವನ್ನು ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವ ಬೀಜಾಕ್ಷರ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಆಕಾರದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನೇ ಇಷ್ಟದೇವತೆ ಎನ್ನುವುದು.

ಈ ಮಂತ್ರಗಳು ಬರಿಯ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಯಂ ಭಗವಂತನೇ ಆಗಿರುವುದು. ಅವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುವು. ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿ, ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿ, ಯಾವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲಿದಿರಲಿ. ಬುದ್ಧನ ಬೋಧನೆಯ ಪಲ್ಲವಿಯೇ ‘ನೀವು ಆಲೋಚಿಸಿದಂತೆ ಆಗುವಿರಿ’ ಎಂಬುದು.

ಸಮಾಧಿಯ ಅನಂತರ ಭಕ್ತನು ಭಗವಂತನನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಳಗೆ ಇಳಿದು ಬರುವನು. ನಿಜವಾದ ಶ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಪಡೆಯಬೇಕಾದುದೂ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮತ್ತು ಜಪ ಇವು ಆದ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾನ ಬರುವುದು. ಅನಂತರ ಇಷ್ಟದೇವತೆ ಮತ್ತು ಅದರ ನಾಮ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಚಿಂತನ.

ಯಾವ ಭಗವಂತ ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯಾಗಿರುವನೋ ತಂದೆಯಾಗಿರುವನೋ ಅವನು ನಮ್ಮ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಬಿಂಡಿಸಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ.

“ತಂದೆಯಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೈ ಹಿಡಿದು ಕರೆದೊಯಿ. ನನ್ನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಡ. ನನಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ಬೇಡ. ಸೌಂದರ್ಯ ಬೇಡ. ಇಹಲೋಕ ಬೇಡ. ಪರಲೋಕ ಬೇಡ. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗುವನು, ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಸೇವಕನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು. ನೀನೇ ನನ್ನ ಆಶ್ರಯವಾಗು. ನೀನೇ ನನ್ನ ತಂದೆ, ನನ್ನ ತಾಯಿ, ನನ್ನ ಶ್ರೀಯ ಸಬಿ. ವಿಶ್ವದ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವವನು ನೀನು, ನನ್ನ ಜೀವನದ ಅಲ್ಪ ಭಾರವನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಸರವು ನೀಡು. ನಮ್ಮನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡ, ನಿನ್ನಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಅಗಲದೆ ಇರುವೆ, ಅನುಗಾಲವೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ನೇಲಸಿರುವೆ” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ.

೩೭೪ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಗಳೇ

ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಮೇಲೆ ಅದೊಂದೇ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ನಿಂತ ಮೇಲೆ,
ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಕೇವಲ ಒಂದು ಬಿಂದುವಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದು.

ಮೃತ್ಯುವಿನಿಂದ ಅಮೃತಶಕ್ತಿ ಹೋಗಿ; ತಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಜ್ಯೋತಿಗೆ ಹೋಗಿ.

೪೧. ಗುರಿ¹

ದ್ಯುತವು ಈಶ್ವರ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತು ಇವು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಒಟ್ಟೊಳ್ಳುವುದು.
ಜಗತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಈಶ್ವರನ ಅಧೀನ. ಶುದ್ಧ ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಈ ಪ್ರತ್ಯಾಸಿಸಣ್ಣ
ಒಟ್ಟೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಂತಿಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ಒಟ್ಟೊಳ್ಳು
ವರು. ಜಗತ್ತು ಈಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಕರಿಗಿಹೋಗುವುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸನಾತನವಾಗಿರುವುದೇ ಬ್ರಹ್ಮ.
ಅದ್ವೈತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಂತ ಮತ್ತು ಆನಂಡಗಳಿರುವುದೂ ಬರಿಯ ಪದಗಳು. ಜಗತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ
ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಇರುವುದೇ ಭೇದಭಾವದಿಂದ. ಭಿನ್ನತೆಯೇ ಪ್ರಕೃತಿ.

ದೇವರು ಏತಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ? ಪೂರ್ಣನಾಗಿರುವ ದೇವರು ಅಪರಿಪೂರ್ಣ
ವಾಗಿರುವ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನ ಏತಕ್ಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ? ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ
ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇ ತರ್ಕಬದ್ಧವಲ್ಲ. ಯುತ್ಕಿ ಇರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲ.
ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಚೆ ಯುತ್ಕಿಯಲ್ಲ. ದೇವರು ಸರ್ವಶಕ್ತಿ. ಅವನು ಏತಕ್ಕೆ ಇವನ್ನು ಮಾಡಿದ
ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಮಿತಿಯನ್ನ ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತೆ. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಅವನಿಗೆ
ಎನೋ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಿದೆ ಎಂದಂತೆ ಆಯಿತು. ಅವನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ
ಅದೊಂದು ಗುರಿಗೆ ಸಾಧನವಾಯಿತು. ಎಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಾಧನ ಇಲ್ಲದೆ ಗುರಿ ದೊರಕ
ಲಾರದು ಎಂಬಂತೆ ಆಯಿತು. ಆಶ್ರಿತ ವಸ್ತುವನ್ನ ಕುರಿತು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಿಂದ, ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದು
ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು.

೪೨. ಜೀವ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರ²

ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಆಕಾರವಿದೆ. ದೇಶಕ್ಕೇ ಆಕಾರವಿದೆ. ನೀವು ದೇಶದಲ್ಲಿರು
ವಿರಿ, ಇಲ್ಲವೇ ದೇಶ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದು. ಆಶ್ವರ್ವ ದೇಶಾತೀತ, ದೇವವು ಆಶ್ವನಲ್ಲಿದೆಯೇ
ಹೊರತು ಆಶ್ವ ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಆಕಾರವು ಕಾಲ ದೇಶಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ, ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧೀನ, ಕಾಲನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ನಾವು
ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆಶ್ವರ್ವ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳ ಕಾಲದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಾಲ
ದೇಶಗಳು ಆಶ್ವನಲ್ಲಿವೆ. ಆದಕಾರಣ ಆಶ್ವ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ.

¹C.W. Vol. VI, P. 94

²C.W. Vol. VI, P. 93

ಈಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ನಮಗಿರುವ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೇ ಆಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ಪಾರ್ಸಿಕ ಭಾಷೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕ ಸಾಮ್ಯವಿದೆ.

ನಿಸರ್ಗವನ್ನು ಹಲವು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜಿಸುವುದೇ ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಪುರಾತನ ಭಾವನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಎರಡನೆಯ ಹಂತವೇ ದೇವರು. ಅನಂತರವೇ ದೊರೆಯ ಪೂಜೆ. ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇವರಿರುವನು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಭರತವಿಂದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಈ ಭಾವನೆ ಬಹಳ ಅನಾಗರಿಕ.

ಈ ಜೀವನವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವುದು ಎಂಬುದೊಂದು ಭಾಂತಿ. ಜನನದ ಭಾವನೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಮರಣದ ಭಾವನೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಛಳ. ವಿಶ್ವ ಮತ್ತು ಜೀವ¹

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವವೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಬೀಜಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬಂದು ಸ್ಥಾಲವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾಲವಿದ್ದು ಅನಂತರ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಧ್ವಿಂದು ಅಸ್ವಷ್ಟವಾದ ನೀಹಾರಿಕಾ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬಂದು ತಣ್ಣಾಗಿ ತಣ್ಣಾಗಿ ಈಗ ನಾವು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಅದು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೂರು ಚೂರಾಗಿ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ನೀಹಾರಿಕಾ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗುವುದು. ಇದು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಈಗ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು. ಇದೇ ಮಾನವನ ಪೂರ್ಣ ಇತಿಹಾಸ; ವಿಶ್ವದ ಪೂರ್ಣ ಇತಿಹಾಸ; ಜೀವನದ ಪೂರ್ಣ ಇತಿಹಾಸ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಕಾಸವೂ ಬಂದು ಸಂಕೋಚನ (Involution) ದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಮರವೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಬೀಜದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಮನುಷ್ಯನು ಬಂದು ಪ್ರೌಢೋವ್ಯಾಸಮ್ಮಾನದಲ್ಲಿರುವನು. ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅವೃತ್ತದಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಕಾರಣ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವುದು. ವಿಕಾಸ ಎಂದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ಥಾಲವಾದ ಆಕಾರಗಳು ವೃತ್ತವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಕಾಸದ ಹಿಂದೆಯೂ ಬಂದು ಸಂಕೋಚನ ಇದ್ದೇ ಇರುವುದು. ಇಡೀ ವಿಶ್ವವು ವೃತ್ತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಬಂದು ಅವೃತ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೇಕು. ಕಡೆಗೆ ಪುನಃ ಅದು ಅವೃತ್ತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬಂದು ಸಣ್ಣ ಸಸಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದರ ಜೀವನ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು ಬೇಕು. ಅದು ಜನಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಕ್ಷಯಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನಾಶವಾಗಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದರೆ ಸಸ್ಯಜೀವನವಾಗುವುದು. ಈ ಸಸ್ಯಜೀವನವನೆಂಬುದನ್ನು ಜೀವನದ ಅನಂತ ಸರಪಳಿಯ ಬಂದು ಕೊಂಡಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಆಗ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢೋವ್ಯಾಸಮ್, ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮಾನವನಿರುವನು. ಮನುಷ್ಯನು ಆ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು

¹C.W. Vol. V, P. 255

ಕೊಂಡಿ. ಹಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಸಸ್ಯಗಳು, ಈ ಸರಪಳಿಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೊಂಡಿಗಳು. ಈಗ ಜೀವನವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಪ್ರಸ್ತುಗಳ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ. ಇಡೀ ಜೀವನದ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಕಾಸವೂ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದ ಯಾವುದೋ ಒಂದರ ವಿಕಾಸ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ವಿಕಾಸವು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಚೈತನ್ಯ ಅಲ್ಲದೆ? ವಿಕಾಸವಾದಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಬರುವುದು ಚೈತನ್ಯ. ಹಾಗಾದರೆ ಅದೇ ಕಾರಣವೂ ಆಗಬೇಕಾಯಿತು. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಇರಬೇಕಾಯಿತು. ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸಂಕೋಚನಗೊಂಡಿರುವುದು. ಕೊನೆಗೆ ಅದು ವಿಕಾಸವಾಗುವುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಚೈತನ್ಯದ ಮೊತ್ತಮೊತ್ತಲ್ಲ ಮೊದಲು ಸಂಕೋಚನಗೊಂಡಿದ್ದ ಈಗ ಅದು ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವಚೈತನ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ವಿಶ್ವಚೈತನ್ಯವನ್ನೇ ನಾವು ದೇವರು ಎನ್ನುವುದು. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಾರುವಂತೆ ನಾವು ಬಂದುದು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ, ಮತ್ತು ಕೊನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಅಲ್ಲಿಗೇ, ನೀವು ಅದನ್ನು ಯಾವ ಹಸರಿನಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು; ಆದರೆ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅನಂತ ವಿಶ್ವಚೈತನ್ಯವು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನೀವು ಹೇಳಲಾರಿ.

ಸಂಯುಕ್ತ ವಸ್ತು ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು? ಸಂಯುಕ್ತ ವಸ್ತು ಎಂದರೆ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಈ ಸಂಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳು ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ನಿಯಮದ ವಲಯದೊಳಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರಬಲ್ಲವು. ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸಂಯೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರಣಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಾಚೆ ಸಂಯೋಗ ಅಸಾಧ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿಯಮವೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನಿಯಮವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ; ಇವುಗಳಾಚೆ ಯಾವ ನಿಯಮವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಗೃಹಿಸುತ್ತೇವೋ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇವೋ ಅದೇ ನಮ್ಮ ಜಗತ್ತು. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ನಿಲುಕುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ, ನಾವು ಗೃಹಿಸುತ್ತೇವೇ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ, ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇವೇ. ನಮ್ಮ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದು, ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೂ ಅತೀತವಾಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇವೋ ಅತೀತವಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅವು ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ನಿಯಮಗಳಿಗೂ ಅತೀತವಾಗಿರಬೇಕು. ಮಾನವನ ಆತ್ಮವು ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದು ಒಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದ ಪರಿಣಾಮವೂ ಅಲ್ಲ; ಆದಕಾರಣ ಅದು ನಿತ್ಯಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ನಿಯಮದಲ್ಲಿರುವದನ್ನೇಲ್ಲ ಅದು ಆಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅದೊಂದು ಸಂಯುಕ್ತವಸ್ತುವಾಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದು ಸಾಯಂತರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾವು ಎಂದರೆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮರಳುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾಶವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ಮಟ್ಟಲೂ ಆಗದು. ಏಕೆಂದರೆ ಜನಸಮರಣಗಳರಡೂ ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಿನ ಆವಿಭಾವವ

ಗಳು. ಆದಕಾರಣ ಆತ್ಮವು ಜನನಮರಣಾತೀತ. ನೀವು ಎಂದೂ ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಎಂದೂ ಸಾಯಂವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಜನನಮರಣಗಳು ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ, ಅನ್ನಯಿಸುವವು.

ಅದ್ವೈತವು ಇರುವುದೊಂದೇ ಜಗತ್ತು ಎನ್ನುವುದು. ಸ್ಥಾಲವೋ ಸೂಕ್ಷ್ಮವೋ ಆದೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲೇ ಇರುವುದು. ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳರಡೂ ಇಲ್ಲೇ ಇರುವವು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆಯೂ ಇಲ್ಲೇ ಇರುವುದು. ಸಮಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೇ ಅದೇ ವ್ಯಾಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ವಿಶ್ವದ ಸ್ವರೂಪ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವೆವು. ಯಾವುದು ನಮಗೆ ಸತ್ಯವೋ ಅದೇ ವಿಶ್ವಕೂ ಅನ್ನಯಿಸುವುದು. ಸ್ವರ್ಗ ಮುಂತಾದ ಲೋಕಗಳೆಲ್ಲ ಅವು ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆವು. ಇವೆಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಮಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಸಮಷ್ಟಿಯ ಪ್ರಥಮ ಭಾವನೆಯೇ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಸ್ತುವಿನ ಮೊತ್ತ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವಾಗಿರುವೆವು. ಆವಿಭಾವವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಾಣುವೆವು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ. ನಾವು ಸಮಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೇರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಷ್ಟೂ ದುಃಖಿಗಳಾಗುವೆವು. ಆದಕಾರಣ ಆದ್ವೈತವೇ ನೀತಿಗೆ ತಳಹದಿ.

೪೫. ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ¹

ಆತ್ಮನನ್ನ ಆತ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದೇ ಧರ್ಮ; ಆದನ್ನ ದ್ವಾರಾವೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಒಂದು ಬೇಳವಣಿಗೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಆದನ್ನ ತಾನೇ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕ್ಯೇಸ್ಟರು ಏಸುವು ಮಾನವರ ಉದ್ದಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸತ್ಯನಂದು ನಂಬುವರು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ (ಪಾಶಚಾತ್ಯಕರಲ್ಲಿ) ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ. ನಿಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಇದೇ ದಾರಿ ಎಂದು ನಂಬುವಿರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೂ ಮುಕ್ತಿಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧ ವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನಗೆ ತೋಚಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಂಬಬಹುದು ಅಭಿವಾ ಯಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೂ ನಂಬಬೇ ಇರಬಹುದು. ಕ್ರಿಸ್ತ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಎಂದು ನಂಬುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸ ಆಗುವುದು? ಮೋಸೆಸ್ ಉರಿಯು ತ್ತಿರುವ ಹೊಗೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕಂಡ ಎಂದು ನಂಬುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣ ಆಗುವುದು? ಹಿಂಗೆ ನಂಬುವುದರಿಂದ ಮೋಸೆಸ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಂತೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೆನಾದರೂ ಆದರೆ ಅವನು ಉಂಟಮಾಡಿದ ಎಂದು ನಂಬಿದರೆ ಸಾಕು, ನೀವು ಉಂಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಒಂದು ವಾದವು ಮತ್ತೊಂದರಷ್ಟೇ ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ವಾದ ಸರಣಿಯಲ್ಲಾ ಒಂದೇ. ಹಿಂದಿನವರು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಂತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೇರೇಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯೋಜನ. ಕ್ರಿಸ್ತ, ಮೋಸೆಸ್ ಮುಂತಾದವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೋ ಆದರಂತೆ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೇರಿತಾಗಿಸಿದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

¹C.W. Vol. VI, P. 98

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಭಾವವಿದೆ. ಅವನು ಆ ಸ್ಥಭಾವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಅವನಿಗೆ ಆದರ ಮೂಲಕ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗುರು ಹೇಳಬಲ್ಲವನಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಅವನು ನಿಮ್ಮ ಮುಖಿವನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ನೀವು ಯಾವ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ನಿಮಗೆ ಆದನ್ನು ತೋರಬಲ್ಲವನಾಗಿರಬೇಕು. ನೀವು ಮತ್ತೊಬ್ಬನ್ನು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಅವನ ಮಾರ್ಗ, ನಿಮ್ಮದಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗ, ಅವನದಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನೀವು ಅರಿತ ಮೇಲೆ ಆ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ತೇಲಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸಾಕು, ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮುಕ್ತಿಗೆ ಒಯ್ಯಬಹುದು. ನೀವು ಆದನ್ನು ಅರಿತ ಮೇಲೆ ಆದರಿಂದ ಕಡಲಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವೇ ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

ನಿಜವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವರು, ಭೌತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ. ಅದೇ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸತ್ಯ. ಕೀರ್ತಿಯು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು; ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಆತ್ಮ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ; ನಿರ್ವಿಕಾರಿ, ಸನಾತನ. ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ದ್ರವ್ಯ ಎರಡೂ ಒಂದೇ. ಆದರೆ ಆತ್ಮವು ದ್ರವ್ಯವಾಗಲಾರದು; ದ್ರವ್ಯವು ಆತ್ಮವಾಗಲಾರದು.

ಆತ್ಮವು ಎಂದಿಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಅದು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದು. ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು. ಅದು ಸುಮ್ಮನೆಯೇ ಇರುವುದು; ನಿರಪೇಕ್ಷವಾಗಿರುವುದು. ಅದು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ನೀವು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ದರಾಗಿಲ್ಲ. ಬದ್ದವಾಗಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿ. ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಕೃತಿ. ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು, ಅದು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ದವಾಗಿರುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧಿನೇ. ತನ್ನ ಕರ್ಮದಿಂದಲೇ ಅದು ಬದ್ದವಾಗಿರುವುದು. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ತೊಡೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮವನ್ನು ಏರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಣಿದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಅನಂತರ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರೋ ಅವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಳಿತರಾಗಿ ಹೋಗುವರು. ಪ್ರಕೃತಿ ಇನ್ನು ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮದಿಂದ ಪಾರಾಗುವರು. ಅನಂತರ ಅವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಯಾವ ತೊಂದರೆಗೂ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸರಕಾರ ಸಮಾಜ ಇವರಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಲೊಪದೋಷಗಳಿಂದ ಕೊಡಿವೆ. ಸಮಾಜಗಳೆಲ್ಲ ಲೊಪದೋಷಗಳಿಂದ ಕೊಡಿದ ಸಾಮಾನ್ಯಕರಣದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆ. ನೀವು ಒಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಸಾಫಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೊಡನೆಯೇ ಆದಕ್ಕೆ ಸೇರದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ

ದ್ವೇಷಿಸುವಿರಿ. ನೀವು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿದರೆ ಒಂದು ಮಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಂತತ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಒಳಿತು ಎಂದರೆ ಪರಮ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ. ಹೆಚ್ಚು ಒಳ್ಳೆಯತನ ಇರಬೇಕು; ಕೃತಕ ಕಾನೂನುಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇರಬೇಕು. ಅಂಥ ಕಾನೂನುಗಳು ಕಾನೂನುಗಳೇ ಅಲ್ಲ, ಅದೊಂದು ನಿಯಮವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಮೀರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲ್ಲಿ, ನಿಯಮಗಳು ಎಂದು ತೋರುವಂಥವನ್ನು ನಾವು ಮುರಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದೇ ಅವು ನಿಯಮಗಳೇ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದು ನಿಯಮವೋ ಅದನ್ನು ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ನೀವು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಒಂದು ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಏಳಿದಂತೆ ಅದುಮಿದರೆ ಅದು ಒಂದು ಸ್ಥಿರಗಳನ್ನು ಅದುಮಿದಂತೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅವಕಾಶ ದೊರೆತೊಡನೆ ತತ್ವಕ್ಕಣ ವೇಗವಾಗಿ ಹೊರಚಿಮ್ಮುವುದು. ಆಗಕ್ಕಣವೊಂದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದನ್ನು ಮಾಡಿಬಿಡುವುದು.

ತೊಲದಷ್ಟು ಸುಖಿವು ಅನಂತರ ಸೇರಿನಷ್ಟು ದುಃಖಿವನ್ನು ತರುವುದು. ಒಂದೇ ಶಕ್ತಿ ಮೊದಲು ಸುಖಿದಂತೆ ತೋರುವುದು; ಅನಂತರ ದುಃಖಿದಂತೆ ತೋರುವುದು. ಒಂದು ಸಂಪೇದನೆ ನಿಂತೊಡನೆ ಬೇರೆ ಸಂಪೇದನೆ ಮೊದಲಾಗುವುದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಎರಡು ಅಥವಾ ನೂರಾರು ಆಲೋಚನೆಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿರಬಲ್ಲವು.

ಮನಸ್ಸು ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಚಲಿಸುವುದು. ಮಾನಸಿಕ ಕ್ರಿಯೆ ಎಂದರೆ ಸ್ವಷ್ಟಿ, ಮೊದಲ ಆಲೋಚನೆ ತಬ್ಬ. ತಬ್ಬದ ನಂತರ ಆಕಾರ. ಮನಸ್ಸು ಆತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಈ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವಷ್ಟಿಯೆಲ್ಲ ನೀಲ್ಲಬೇಕು.

೪೪. ವಿಕಾಸ ವಾದ¹

ಆಕಾಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣ ಇವು ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿ, ಪುನಃ ಅವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ದರ್ಶನಕ್ಕೂ ಅಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಸಾಮ್ಯವಿದೆ. ಅಧುನಿಕರಿಗೆ ವಿಕಾಸ ವಾದವಿದೆ; ಹಾಗೆಯೇ ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಯೋಗಿಗಳ ವಿಕಾಸವಾದದ ವಿವರಣೆಯು ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು ಎಂದು ತೋರುವುದು. “ಜಾತ್ಯಂತರ ಪರಿಣಾಮವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪೂರ್ವೇಕಿಯಿಂದ ಆಗುವುದು.” ನಾವು ಒಂದು ಜೀವಜಾತಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು

¹C.W. Vol. V, P. 277

ಜೀವಜಾತಿಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವೆವು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನೇ ಈಗ ಇರುವ ಶೈಷ್ಟಿ ಜೀವಿ ಎಂಬುದೇ ಮೂಲ ಭಾವನೆ. ಪತಂಜಲಿಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪೂರ್ವಕೆ ಎಂಬುದು ಕೃಷಿಕನು ನೀರು ಹಾಲಿಸುವಂತೆ ಎನ್ನುವನು. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂದರೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಇರುವ ಆತಂಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು. ಆಗ ನಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಸ್ವರೂಪವು ತಾನಾಗಿಯೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಅಂತಿಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಹೋರಾಟವನ್ನೆಲ್ಲ ಇದು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಜೀವನದ ದುಃಖವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಆತಂಕ. ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊಡೆದು ಹಾಕಬಹುದು. ವಿಕಾಸಕೆ ಅದು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲ, ಅದಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯು ತ್ವಿದ್ದೇವು. ಸ್ವಭಾವತಃ ಪಸ್ತುಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವಂತಹವುಗಳು. ಪ್ರಚೋದನೆ ಹೊರಗಿಸಿದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಒಳಗಿನಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸುಭವ ಆಗಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿಯೂ ಹುದುಗಿದೆ. ಈ ಅನುಭವಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವು ದಕ್ಕಿ ಸೂಕ್ತ ವಾತಾವರಣ ಹೊರಕುವುದೂ ಅದು ಮಾತ್ರ, ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು.

ಬಾಹ್ಯ ಪಸ್ತುಗಳು ಕೇವಲ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಲ್ಪಿಸಬಲ್ಲವು. ಸ್ವಧ್ರೇ, ಹೋರಾಟ, ಪಾಪ ಇವು ವಿಕಾಸದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆದವುಗಳಲ್ಲ. ಇವು ವಿಕಾಸದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆತಂಕಗಳು. ಇವುಗಳಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಮಾನವ ವಿಕಾಸಗೊಂಡು ದೇವರಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಏಕೆಂದರೆ ಹೊರಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದೇ ದೇವರ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆ ಭಯಾನಕ ಸ್ವಧ್ರೇಯ ಭಾವನೆಗಿಂತ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಆಶಾದಾಯಕವಾದುದು. ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಓದಿದಂತೆಲ್ಲ ಸ್ವಧ್ರೇಯ ಭಾವನೆ ತಪ್ಪ ಎಂದು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಷ್ಟಿ ವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನವನು ಮಾನವನೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಿದ್ದರೆ ಅವನು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಲಾರ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುವರು. ನಾನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದೆ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯುದ್ಧವೂ ಮಾನವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಇವತ್ತು ವರುಷಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದೆ. ಜನರು ಬೇರೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಓದುವ ಕಾಲ ಬರುವುದು. ಆಗ ಸ್ವಧ್ರೇ ಕಾರ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ, ಕಾರಣವೂ ಅದು ಅವಶ್ಯಕವೇ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ವಿಚಾರಶೀಲರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದಂತಹ ಏಕಮಾತ್ರ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪತಂಜಲಿಯದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಧುನಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಎಷ್ಟೊಂದು ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಹರಡುವುವು! ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದುರಾತ್ಮನೂ ತಾನು ದುರಾತ್ಮನಾಗಲು ಒಂದು ಅಪ್ಪಣಿಯ ಚೀಟಿ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ (ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ) ಕಳ್ಳತನ ಮೂನಿ ಇವನ್ನು ಮಾಡುವವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಸಮಾಜ ಅವರ ಉಪಟಳದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಎಂದು ಭೋತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿರುವೆನು. ವಾತಾವರಣವು ಪ್ರಗತಿಗೆ ಆತಂಕವಾಗಬಹುದೇ ಹೊರತು ಅದು ಆವಶ್ಯಕವಲ್ಲ, ಸ್ವಧ್ರೇಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಭಯಾನಕ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಒಬ್ಬನು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಬಹುದು, ಆದರೆ ಒಬ್ಬನು ಎಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಿವನೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು

ಜನರನ್ನು ಅವನು ಆಚಕ್ಕಿಗೆ ದಬ್ಬಿಪನು ಎಂಬುದು. ಎಂದರೆ ಇದೊಂದು ಮಹಾಪಾತಕ ವಾಯಿತು. ಯಾವುದು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬಿನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಹಲವರನ್ನು ಆಚಕ್ಕಿಗೆ ತಳ್ಳುವುದೇ ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ವಧರ್ಮ ನಮ್ಮ ಅಳ್ಳಾನದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು, ಇದು ಆವಶ್ಯಕವಲ್ಲ, ಇದು ಮಾನವನ ವಿಕಾಸದ ಒಂದು ಅಂಶ ವಲ್ಲ ಎನ್ನುವನು ಪರಿಣಿತಿ. ನಮ್ಮ ಅಸಹನೆಯೇ ಸ್ವರ್ಥಗೆ ಕಾರಣ. ನಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ತಾಳ್ಳೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ನಾಟಕಾಲೆಯೇಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿಂದಿದೆ ಎನ್ನಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು. ಇತರರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಬಿದ್ದ ನಾಯುವರು. ಅದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ, ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಗಾಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ. ನಮಗೆ ಬಾಗಿಲು ತರೆದಿದೆ. ಸ್ವಧರ್ಮ ಹೋರಾಟಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೂ ನಾವು ಹೋರಾಡುವೇ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಾಳ್ಳೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿರುವುದೇ ಈ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣ. ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಆತುರ. ಶಕ್ತಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಅಭಿವೃತ್ತಿಯೇ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗೆ ಕಾರಣ.

೪೨. ಯೋಜನಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ¹

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿನಿಯಮಬದ್ವಾದ ಫಂಗಳಿರುವುದನ್ನು ಹೋಡಿ ದೇವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು, ದೇವರ ಸೌಂದರ್ಯ-ಶಕ್ತಿ-ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು ತೋರುವ ಒಂದು ಬಾಲಪಾಠದಂತೆ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಧರ್ಮ-ಮಾರ್ಗದ ಮತ್ತು ದೇವರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅದರಿಂದ ಮತ್ತಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ, ಇದು ತರ್ಕಬದ್ಧವೂ ಅಲ್ಲ, ದಾರ್ಶನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ದೇವರನ್ನು ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸ್ವರ್ಪಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಇರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿದರೂ, ಸ್ವರ್ಪಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವನು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವನೆಂಬುದು ಅವನ ದೌಖಲ್ಯವನ್ನೂ ತೋರುವುದು. ದೇವರು ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದರೆ, ಒಂದು ಕಾರ್ಯ-ವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯಾಗಲೀ, ರಚನಾಕ್ರಮವಾಗಲೀ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಅವನು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಸಾಕು, ಅದು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯಾಗಲೀ ರಚನಾಕ್ರಮವಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ.

¹C.W. Vol. VI, P. 97

ಭೋತಿಕ ಪ್ರಪಂಚವು ಮಾನವನ ಮಿತವಾದ ಪ್ರಕ್ಷಯ ಪರಿಣಾಮ. ಮಾನವನು ತನ್ನ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿತಾಗ, ನಮಗೆ ಈಗ ಕಾಣಿಸುವಂತಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿ, ದೃಷ್ಟಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯವಾಗುವುದು.

ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಭೋತಿಕ ಜಗತ್ತು ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಇದ್ದೇ ವಿಶ್ವವು ದೇವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನ ಅಪಣೆಯಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಇರುವುದು ಎಂದರೆ, ಅದು ಮಾನವನನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾಪುದಾದರೂ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಅದು ಆವಶ್ಯಕ ಎಂದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾನವನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೆ ಹೊರತು ದೇವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಲ್ಲ. ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇರಬಲ್ಲದು? ಅವನು ಏನನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತೆ ಆಯಿತು; ಅವನ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಕ್ಕೆ ಭಂಗ ತಂದಂತೆ ಆಯಿತು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನೀವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನದಿಯ ಶೀರಕ್ಕೆ ಒಂದರೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸೇತುವೆಯಿಲ್ಲದೆ ದಾಟಿಪುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವು ಒಂದು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ ನಿಮ್ಮ ಮಿತಿಯನ್ನು ತೋರುವುದು. ಅದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಪ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿದರೂ, ಸೇತುವೆ ಇಲ್ಲದೆ ನೀವು ದಾಟಲಾರಿರಿ ಎಂಬ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ತೋರುವುದು. ನಿಮಗೆ ಆ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ಆ ನದಿಯ ಮೇಲೆ ಸುಮ್ಮನೆನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಪ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಪುದು ನಿಮ್ಮ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ತೋರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹಚ್ಚಾಗಿ ಸೇತುವೆಯ ಸಹಾಯ ಇಲ್ಲದೆ ನೀವು ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲಾರಿರಿ ಎಂಬ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ತೋರುವುದು. ಸೇತುವೆ ನಿಮ್ಮ ಪೌರುಷದ ಚಿಹ್ನೆಯಲ್ಲ, ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಚಿಹ್ನೆ.

ದ್ವೇತ ಅದ್ವೇತಗಳೆರಡೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಭಾಷ್ಯವ್ಯಕ್ತತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ದ್ವೇತಗಳು ತಂದ ಮಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದರೆ ಅದ್ವೇತಗಳು ಅವರು ಒಂದೇ ಎನ್ನುವರು. ಅವಿಭಾವದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದ್ವೇತವಿದೆ. ಅದ್ವೇತವೇ ನಿಜವಾಗಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಸಾರ.

ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತ್ಯಾಗಭಾವನೆಯು ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ.

ಉಪ. ಈಶ್ವರ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್¹

ಪೇಡಾಂತ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನ ಸ್ಥಾನವೇನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಈಶ್ವರನು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೂತ್ತ. ಆದರೂ ಅವನೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ. ಮಾನವ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಜೀವಕಣಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಆ ದೇಹವೂ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ. ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ದೇವರು, ವ್ಯಾಷ್ಟಿಯೇ ಜೀವ. ಈಶ್ವರ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಜೀವಿಗಳು ಇರಬೇಕು; ದೇಹವಿರಬೇಕಾದರೆ ಜೀವಕಣಗಳು (cells) ಇರಬೇಕಾದಂತೆ. ಜೀವ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರ ಇವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಎರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆಯೇ ಇರುವುವು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಪಂಚವೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇ ಇತರ ಪುಣ್ಯ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದ ಈಶ್ವರ ಮಂಗಳಮಯ ಎನ್ನಬಹುದು. ಸಮಸ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ವಜ್ಞತೆ ಮತ್ತು ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ಸ್ವತನ್ಸ್ವಿಧಾನದ್ದಾದುವು. ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಚರ್ಚೆಯೇ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಬೃಹತ್ ಇವುಗಳಾಚೆ ಇರುವುದು. ಅದು ಅವ್ಯಕ್ತ. ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಇರುವಂತಹದು. ಆದೊಂದೇ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜೀವಾಣಿವಿನಿಂದ ಈಶ್ವರನವರೆಗೆ ಒತ್ತಪ್ಪೇತವಾಗಿರುವ ತತ್ತ್ವ. ಇದಿಲ್ಲದೇ ಯಾವ ವಸ್ತುವೂ ಇರಲಾರದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾಗಿರುವದೆಲ್ಲ ತತ್ತ್ವ ಅಥವಾ ಬೃಹತ್ಪೊಂದೇ. ನಾನು ಬೃಹತ್ಪೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ನಾನೊಬ್ಬಣೇ ಇರುವೆನು. ಇದರಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ. ಆದಕಾರಣ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಆ ಇಡೀ ತತ್ತ್ವವೇ ಆಗಿರುವರು.

೪೯. ಅಧಿಕಾರಿವಾದದ ದೋಷಗಳು²

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ತರಗತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ವಿಷಯವು ಅಧಿಕಾರಿವಾದದ ಕಡೆ ತಿರುಗಿತು. ಸ್ವಾಮೀಇಂದ್ರವರು ಈ ವಾದದ ದೋಷಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸುತ್ತ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನುಡಿದರು:

ನಾನು ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಗೌರವ ತೋರಿದರೂ ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಚೋಧಿಸಿದ ರೀತಿಯನ್ನು ಖಂಡಿಸದೆ ಇರಲಾರೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೊರತು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಈ ಮಾರ್ಗವೆಲ್ಲಾ ಹಾನಿಕರವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಲು ನೀರವಾಗುವ ಬದಲು ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಬೇಕಾದಪ್ಪೆ ಮೂಡಣಂಬಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಹೊರುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅವರು ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವೆಂದರೆ ಕೇಳುವವರು ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುತ್ತಿರಲ್ಲ, ಎಂಬುದು. ಈ ಅಧಿಕಾರಿವಾದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ

¹C.W. Vol. V, p. 269

²C.W. Vol. V, p. 262

ಬರಿಯ ಸ್ವಾರ್ಥ. ತಮಗೆ ತಿಳಿದುದನ್ನೇಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಬೋಧಕರ ಗೌರವಸ್ವಾನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಚ್ಯಾಟಿ ಬರುವುದೋ ಎಂದು ಅಂಜಿದ್ದರು. ಆದಕಾರಣವೇ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಿವಾದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬನು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಇನ್ನೂ ಸಮರ್ಥನೆಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿವನ್ನು ಕೊಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು, ಅವನ ಬುದ್ಧಿಯು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿವಾದದ ಬೆಂಬಲಿಗರು ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಸುಪ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿಗೂ ಅವರವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದರೆ ಅವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆ ಪಾಠ ಹೇಳಲು ಆಗದ ಗುರು, ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ ಉನ್ನತ ಜ್ಞಾನ ಅವರಿಗಲ್ಲ ಎಂಬ ನೆಪಗಳಿಂದ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೂರ್ಖನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ಶಹಿಸುವ ಬದಲು, ತಾನೆ ತನ್ನ ಅಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಅಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ದ್ವೇಯವಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ. ದುರ್ಬಲಿಗೆ ಇದು ಭೂತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದೆಂದು ಅಂಜಬೇಡೆ. ಜನರು ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು. ಇತರರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಸ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯಾಟಿ ಬರುವುದೋ ಎಂದು ಅಂಜುವರು. ದುರ್ಬಲಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಭೂತಿಯಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಅವರ ಮತ. ಆದಕಾರಣವೇ

ನ ಬುದ್ಧಿಭೇದಂ ಜನಯೀದಜ್ಞಾನಾಂ ಕರ್ಮಸಂಗಿನಾಮ್ |
ಯೋಜಯೀತ್ವಕರ್ಮಾಜೀ ವಿದ್ವಾನ್ ಯುತ್ಕಃ ಸಮಾಚರನ್ || (ಭಗವದ್ಗೀತೆ)

“ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾದ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಭೇದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಾರದು. ಜ್ಞಾನಿಯು ಯುತ್ಕನಾಗಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾ (ಅವರಿಂದಲೂ) ಸರ್ವಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು” ಭಗವದ್ಗೀತೆ.

ಬೆಳಕು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ತರುವುದೆಂಬ ವಿರೋಧಾಭಾಸವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಲಾರೆ. ಇದು ಸಚಿದಾನಂದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುವುದೆಂದು ಅಂಜಿದಂತೆ. ಇದು ಎಂತಹ ತಿಳಿಗೇಡಿತನೇ! ಜ್ಞಾನ ಎಂದರೆ ಅಜ್ಞಾನದ ತಪ್ಯಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಜ್ಞಾನ ಹೇಗೆ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು? ತಿಳಿವಲಿಕೆ ಭೂತಿಗೆ ಕಾರಣವೇ? ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಜನರು ವಿಶಾಲವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಇತರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಲು ಅಂಜುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಜನ ರಿಂದ ಬರುವ ಗೌರವ ಹೋಗುವುದೋ ಎಂಬ ಅಂಜಿಕೆ. ನಿತ್ಯವಾದ ಸನಾತನ ಸತ್ಯಕ್ಕೂ ಜನರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಭಾರದ ಮೂರ್ಖನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೂ ರಾಜೀಮಾಡಿಕೊಂಡು ಲೋಕಾಚಾರ ದೇಶಾಚಾರ ಗಳು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವರು. ರಾಜಿ ಬೇಡ. ಮರೆಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಹೆಣವನ್ನು ಮಾರಿನ ರಾಶಿಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. “ತಥಾपಿ ಲೋಕಾಚಾರಃ” ಆದರೂ ಲೋಕಾಚಾರವನ್ನು

ಅನುಸರಿಸಬೇಕು' ಎಂಬಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಆಚೆಗೆ ಎಸೆಯಿರಿ. ಇವೆಲ್ಲಾಗೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಭಾರದವು. ಇಂತಹ ರಾಜಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅನಷ್ಟ್ಯೆ ಸತ್ಯಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಭಾರದ ಕಸದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೊಗುವುವು. ಈ ಕಸವನ್ನೇ ಜನರು ಪರಮಸತ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದ್ವಯವಾಗಿ ಸಾರಿದ ಉದಾತ್ತಗೀತಾಸಂದೇಶ ಕೂಡ ಅನಂತರ ಬಂದು ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ರಾಜಿಗೆ ಒಳಗಾಯಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಮೋಫವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಜನರನ್ನು ಭಾಂತಿಗೆ ವಶಮಾಡುವ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳಿವೆ.

ಹುಲಗೆಟ್ಟೆ ನೀಚವಾದ ಹೇಡಿತನವೇ ರಾಜಿಗೆ ಕಾರಣ. ದ್ವಯವಾಗಿರಿ. ನನ್ನ ಪುತ್ರರು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಧೀರರಾಗಿರಬೇಕು. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ರಾಜೀಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾಡು. ಪರಮಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಾರಿ. ಎಲ್ಲ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕುಂದುಬರುವುದೋ ಇತರರಿಗೆ ವ್ಯಧೆಯಾಗುವುದೋ ಎಂದು ಅಂಜಬೇಡಿ. ಪ್ರಲೋಭನಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ನೀವು ಸತ್ಯೋಪಾಸಕರಾದರೆ ಅದ್ವುಟ ಶಕ್ತಿ ನಿಮ್ಮ ವಶವಾಗುವುದು. ಆಗ ಅಸತ್ಯವಾಗಿರುವ ಏನನ್ನೂ ಜನರು ನಿಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಹೇಳಲು ಅಂಜುವರು. ನೀವು ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬಿಡದೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಜನರು ನೀವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬುವರು. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಜನರಿಗೆ ಪರಮ ಮಂಗಳವನ್ನು ನೀಡುವಿರಿ. ಅವರನ್ನು ಬಂಧನಗಳಿಂದ ವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡುವಿರಿ; ಇದೇ ದೇಶವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವಿರಿ.

ಝಾನಯೋಗ¹

ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲ ಆಟದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ತಿಳಿದು ಆಟವಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು.

ಪ್ರಪಂಚಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿಯಮ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆಯೋ, ಅದೇ ನಿಯಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಜೀವನದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಇದು ಬಂದು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ನಿಯಮ. ಧರ್ಮಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಯಮ ಇದೆ, ಲೋಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ನಿಯಮ ಇದೆ ಎಂದಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೂ ಮಾನವನಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದು ತರತಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ದೇವತಾಶಾಸ್ತ್ರರು ದಾರ್ಶನಿಕರು ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಾವು ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಸುವೆವು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣಾವನ್ನು ಮಹಡುಕುತ್ತಿರುವರು. ಎಷ್ಟು ಕುದ್ರವಾದ ವಿಷಯ ಅದು! ಚಿಂತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕೂ ಮೇಲಾದ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ನೀವು ಎಂದಾದರೂ ಸಾಯಂವಿರಿ ಎಂಬುದು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮೌಷ್ಯ. ನಾವು ಸಾಯಂವಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಧಿತನೂ ಭೂತಪ್ರೇತವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ

¹C.W. Vol. V, p. 270

ಸ್ವತ್ಸಿದ್ಧವಾದ ಸತ್ಯ. ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ನಾಶವನ್ನು ತಾವೇ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಅಮರಶ್ವದ ಭಾವನೆ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಅಂತಸ್ವಾಗಿದೆ.

ಜೀವನ ಇರುವಡೆ ಮರಣವೂ ಇರುವುದು. ಜೀವನವು ಮರಣದ ಭಾಯೆ, ಮರಣವು ಜೀವನದ ಭಾಯೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ; ಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ; ಇದರ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕಷ್ಟ.

ನಾವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಒಂದು ಸರಳ ರೇಖೆಯಂತೆ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವೆವು ಎಂಬು ದನ್ನ ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಅಪಹಾಸ್ಯ. ಇದನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚಲನೆ ಸದಾ ಸರಳರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾರದು. ಒಂದು ಸರಳ ರೇಖೆಯನ್ನು ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಅದೊಂದು ವೃತ್ತಮಾಗುವುದು. ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಶಕ್ತಿಯು ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಚಲನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ವಿಸಿ ಹೊರಟ ಸಾಫನಕ್ಕೇ ಮತ್ತೆ ಬರುವುದು.

ಸರಳ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವವೂ ಒಂದು ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ವೃತ್ತವನ್ನು ಪೂರ್ವ ಸರ್ಬೇಕು. ಯಾವ ಜೀವವೂ ಸದಾ ಕೆಳಗೆ ಇರಲಾರದು. ಆಗ ಅದು ಎಷ್ಟೇ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದರೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಸಮಯ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಮೊದಲು ಕೆಳಗೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ವೃತ್ತವನ್ನು ಪೂರ್ವ ಸರ್ಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲ ದೇವರಂಬ ಒಂದೇ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೊರಬಂದಿರುವೆಂಬು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರ್ವಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಹೊರಟ ಸಳಕ್ಕೇ ಮರಳುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವವೂ ಒಂದು ವೃತ್ತ. ದೇಹ ಇರುವ ಕಡೆ ಅದರ ಕೇಂದ್ರ, ಇರುವುದು. ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಮಾಗುವುದು. ನೀನು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರುವ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿರುವೆ. ನೀನಿರುವ ಕೇಂದ್ರ, ಹಲವು ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತನ್ನಡೆಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನನ್ನು ವೃತ್ತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಯಾವುದರ ಮೂಲಕ ಇದು ವೃತ್ತಮಾಗುವುದೋ ಅದನ್ನು ದೇಹ ಎನ್ನುವರು. ನೀನು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿರುವೆ. ಒಂದು ದೇಹ ಅಥವಾ ಯಂತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಯೋಗ್ಯವಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ, ಬದಲಾಗುವುದು. ಇತರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಥವಾ ಸೂಲ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಂಡು ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಂದು ದೇಹವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಅವನ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಂದು ದೇಹವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಅವನೇ ಮಾನವ. ಹಾಗಾದರೆ ದೇವರೇನು? ದೇವರೂ ಒಂದು ವೃತ್ತದಂತೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಧಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ; ಕೇಂದ್ರ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಈ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೇಂದ್ರವೂ ಸರ್ವಿವಾಗಿರುವುದು; ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು, ಜಾಗೃತವಾಗಿರುವುದು; ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರುವುದು. ಮಿತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಮ್ಮ ಜೀವನಿಗೆ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ, ಮಾತ್ರ, ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಕೇಂದ್ರ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಜೀವ ಒಂದು ವೃತ್ತದಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಧಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ; ಆದರೆ ಆದರ ಕೇಂದ್ರ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದೇಹದಲ್ಲಿರುವುದು. ಮೃತ್ಯುವೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರದ ಬದಲಾವಣೆ. ದೇವರು ಒಂದು ವೃತ್ತದಂತೆ; ಆದರ ಪರಿಧಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪಾರಾದರೆ ಆಗ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಜಸ್ತಿರೂಪವಾದ ಆತ್ಮನನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.

ಒಂದು ಮಹಾಪ್ರವಾಹ ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆ ಭೋಗರೆದು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಆ ಪ್ರವಾಹದ ಮೇಲೆ ಚೂರು ಕಾಗದ, ಕಸಕಡ್ಡಿ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ತೇಲುತ್ತಿವೆ. ಅವು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಶ್ಚಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ನಿವೇಲ್ಲಾ ಆ ಹುಚ್ಚುಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಿರುವ ಕಸಕಡ್ಡಿಯಂತೆ. ಈ ಹುಚ್ಚುಹೊಳೆ ಜೀವನವೆಂಬ ಮಹಾಸಾಗರದ ಕಡೆಗೆ, ಪೂರ್ಣತೆಯ ಕಡೆಗೆ, ದೇವರೆಡೆಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಲು ಯಶ್ಚಿಸಬಹುದು. ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯಶ್ಚ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಈ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸಾಗರ ವನ್ನು ಸೇರಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜ್ಞಾನ ಎಂದರೆ ಪಂಥಿಯತೆ ಇಲ್ಲದ ಇರುವುದು. ಅಂದರೆ ಪಂಥಗಳನ್ನು ದೇಷಿಸುವುದು ಎಂದಲ್ಲ, ಪಂಥಗಳಿಗೆ ಅತಿತ್ವಾದ ಒಂದು ಸ್ಥಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಎಂದಧರ್ಮ. ಜ್ಞಾನಿಯು ಯಾವುದನ್ನೂ ಧ್ಯಾಸಮಾಡಲು ಒಷ್ಣವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಯಶ್ಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಡಿಗಳೇಲ್ಲಾ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಒಂದಾಗುವುವು. ಇದರಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಥಗಳೂ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಒಂದಾಗಬೇಕು. ಜ್ಞಾನವು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡು ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗು ಎಂದಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿದ್ದ್ವಾಗಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಇರುವುದೇ ತ್ಯಾಗದ ನಿಜವಾದ ಪರಿಣ್ಯಾಸ.

ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಸುಷ್ಪತ್ವಾಗಿ ಇರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಆದು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇರಲಾರದು. ನಾನು ನೀವು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅಲೆಗಳಾದರೆ ಸಾಗರವೇ ಇವರಡಕ್ಕೂ ಹಿನ್ನೆಲೆ.

ದೃವ್ಯ ಮನಸ್ಸು ಆತ್ಮ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ, ಇವು ಒಂದೇ ಅನುಭವದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಅಷ್ಟೇ. ಈ ಪ್ರಪಂಚವು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದಾಗ ದೃವ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು. ದುಷ್ಪರಿಗೆ ಇದು ನರಕವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು, ಒಳೆಯವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಪ್ರತ್ಯಾತ್ಮರಿಗೆ ದೇವರಂತೆ ತೋರುವುದು.

ಬೃಹಸ್ಪತಿಂದೇ ಸತ್ಯ ಎಂಬುದು ಇಂದ್ರಿಯಗೋಚರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದೊಂದೇ ನಿಣಣಯ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಏಕತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಸಾಧಾರಣ ಪಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದು ಇರಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಾನವರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯತಾ ನಿಯಮವಿದೆ. ವೈದ್ಯವೆಲ್ಲ ನಾಮರೂಪಗಳಿಂದ ಆಯಿತು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಆದರೂ ಆದನ್ನು ಗೃಹಿಸಲು ಯಶ್ಚಿಸಿದರೆ ಆದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಬರಿಯ ನಾಮರೂಪ, ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ

ಈ ದೃಶ್ಯ ಪ್ರಪಂಚ ಮಾಯೆ, ಇದು ಅವೃತ್ತದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದು. ಅವೃತ್ತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇದು ಇಲ್ಲ, ಸಮುದ್ರದ ಒಂದು ಅಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವರೆಗೆ ಆ ಅಲೆ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ನೀರು ಅಲೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಅಲೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಾಗರ ಇರುವುದು.

ಇರುವುದು ಒಂದೇ ಸಹ್ಯ, ಅನೇಕದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸೇ ಕಾರಣ. ನಾವು ಅನೇಕವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಏಕವು ಮಾಯವಾಗುವುದು; ನಾವು ಏಕವನ್ನು ನೋಡಿದೋಡ ನೆಯೆ ಅನೇಕವು ಮಾಯವಾಗುವುದು. ನೀವು ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏಕವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅನೇಕವನ್ನು ನೋಡಲಾರಿ. ಮೊದಲು ನೀವು ಏಕದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಿರಿ. ಚೈನಾದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಮೆರಿಕನ್ನರ ಮದ್ಯ ಬಬ್ಬನಿಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ. ಹಾಗೆಯೆ ಇಬ್ಬರು ಚೈನೀಯರಿಗೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ನಿಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ನಮಗೆ ವಿಷಯಗಳು ಅರಿವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮನಸ್ಸೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವು ವ್ಯುತ್ಪಿಷ್ಟಗಳು ಇರುವ ವಸ್ತುಗಳು ಮಾತ್ರ, ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಮತ್ತು ತಿಳಿಯಬಲ್ಲಂತಹ ವಸ್ತುಗಳಾಗಬಲ್ಲವು. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಗುಣವಿಲ್ಲವೋ ನಾವು ಅದನ್ನು ಅರಿಯಲಾರೆವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ X ಎಂಬ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚವಿದೆ ಎನ್ನಿ. ಅದು ಅಜ್ಞಾತ ಮತ್ತು ಅಳ್ಳೀಯವಾದುದು. ನಾನು ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ X+ ಮನಸ್ಸು ಆಗುವುದು. ನಾನು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನೋಡಲೇಶಿಗಿದಾಗ ಮನಸ್ಸೇ ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಪಂಚವೇ Y+ ಮನಸ್ಸು. ಬಾಹ್ಯಪ್ರಪಂಚ X+ ಮನಸ್ಸು, ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಪಂಚಗಳೊಳಗೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಆಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇರುವುದು ಅಜ್ಞಾತವೂ ಅಳ್ಳೀಯವೂ ಆಗಿರುವುದು. ಇದು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದು. ಯಾವುದು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ, ಹೊರಿಗನ X ಮತ್ತು Y ಒಳಗಿರುವ ಒಂದೇ ಆದಕಾರಣ ಸಹ್ಯ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದು.

ದೇವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮೇಲೆ ನೀನು ಏತಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವೇ? ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರೀಮಿಗಳಂತೆ ನಾವು ತೆವಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ದುರ್ಬಲತೆಯ ಚಿಹ್ನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದೋಡನೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾನಿಗಳಿಂದ ಕುಸಿದು ಬೀಳುವುದು. ಆತ್ಮವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲುಡುತ್ತಿದೆ. ಅತ್ಯಜ್ಞೋತಿಯೇ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಚೇತನಾತ್ಮಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಎಲ್ಲವೂ ಆತ್ಮದ ಆವಿಭಾವವ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಗಳು ಹಲವು ಕನ್ನಡಿಗಳಂತೆ. ತ್ವಿತೀ, ಅಂಚಿಕೆ, ದ್ವೇಷ, ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ ಇವೆಲ್ಲ ಆತ್ಮನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳು. ಪ್ರತಿಬಿಂಬಕವು ಸ್ವಜ್ಞವಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ನಿಜವಾದ ಅಕ್ಷಿತಕ್ಕೆ ಯಾವ ಭಾಷ್ಯ ಅಭಿವೃತ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾರೆವು. ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗುವದು. ಅದರೆ ಮನಸ್ಸೇ ಒಂದು ಅಭಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆತಮವು ಅಗಾಧ್ಯ. ಅದೇ ಅದರ ಮಹಿಮೆ. ಬೆಳಕಿನ ಅತಿ ತೀವ್ರ ಅಥವಾ ಅತಿ ಮಂದ ಸೃಂದನಗಳೆರಡೂ ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನೆನಿಸಲ್ಪಿಡಬೇಕು. ಅದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ರುವಗಳಷ್ಟು ಅಂತರವಿದೆ. ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗದಂತಹ, ಮುಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತಹ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ಅವನ್ನು ನಾವು ಈಗ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಇವೆ, ನಾವು ಅವನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆವು ಪರಮಜ್ಞಾನದ ಕಂಪನಿಗಳೂ ಅತಿತವಾಗಿರುವವು. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದೇ ಇದ್ದರೂ ನಾವು ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನಿತ್ಯರಾಗಿರುವೆವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವೂ ಆಸಾಧ್ಯ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದೆ ಇರುವುದೇ ಆದರ ಅಸ್ತಿತವಕ್ಕೆ ಮೂಲಾಧಾರವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನನ್ನಷ್ಟು ನಿಜವಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತಾಪುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಾನು ಅದನ್ನು ದೇಹದಂತೆಯೋ, ಮನಸ್ಸಿನಂತೆಯೋ, ಗಂಡಿಸಿನಂತೆಯೋ, ಹೆಂಗಸಿನಂತೆಯೋ, ಸುಖಿಯಾಗಿಯೋ, ದುಃಖಿಯಾಗಿಯೋ ಇದ್ದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಭಾವಿಸಬಲ್ಲೇ. ಆದರೂ ಅದರ ಸೈಜಿಷನ್‌ನ್ನು ಆರಿಯಲು ನಾನು ಯಶ್ಸಿಸುವೇನು. ಹಾಗ ಆರಿಯಲು ಅದನ್ನು ಅಧೋಗಿಸಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ನನಗೆ ಆ ಸತ್ಯವು ವಿಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. “ಓ ಪ್ರಿಯೆ, ಯಾರೂ ಪಟಿಯನ್ನು ಪಟಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮನಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವರು. ಆತ್ಮನ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ ಅವಳು ಪಟಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವಳು; ಓ ಪ್ರಿಯೆ, ಯಾರೂ ಸಹಿಯನ್ನು ಸಹಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆತ್ಮನ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ ಅವನು ಸಹಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವನು.” ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯ ಅದೊಂದೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಮತ್ತು ಆದರ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರಿಯುವೆವು. ಆದರೂ ನಾವು ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾರೆವು. ಅರಿಯುವವನನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಹೇಗೆ? ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಾದರೆ ಅದು ಜ್ಞೇಯವಾಗುವುದು, ಜ್ಞಾತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ದ್ವಾರಾ ವಸ್ತುವಾಗುವುದು.

ವರಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವನು “ನಾನೇ ರಾಜಾಧಿರಾಜ. ನನಗಿಂತ ಅಧಿಕರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನೇ ದೇವಾಧಿದೇವ, ನನಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಎರಡಿಲ್ಲದ ಏಕವಾದ ನಾನೊಬನೇ ಇರುವುದು.” ವೇದಾಂತದ ಅದ್ವೈತ ಭಾವನೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಭಯಾನಕವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಹಾಗಾಗುವುದು ಮೂಡನಂಬಿಕೆಯ ದಸೆಯಿಂದ.

ನಾವು ಶಾಂತವಾದ ನೈತಿಕಾರ್ಥಿಕ್ಯಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮ. ನಾವು ಅಳಕಾಡದು, ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಅಳುವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಭಾಗಿತರಾಗಿ ದೇವರು ತನ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಹುಳಿತು ಕೊಳಬಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿರುವನೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು.

ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ದೇವರು ಏತಕ್ಕೆ ಅಳಬೇಕು? ಅಳುವುದು ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಕುರುಹು, ಬಂಧನದ ಕುರುಹು.

ಶೈಷ್ವಾದುದನ್ನು ಅರಸಿ. ಯಾವಾಗಲೂ ಶೈಷ್ವಾದುದನ್ನೇ ಅರಸಿ. ಅನಂತಾನಂದ ಏರುವುದು ಶೈಷ್ವಾದ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲೇ. ನಾನು ಬೇಟೆಯಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಿಂಹವನ್ನು ಬೇಕೆಯಾಡುವೆನು. ದರೋಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರಾಜನ ಬೊಕ್ಕಿಸುವನ್ನು ದರೋಡೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಶೈಷ್ವಾದುದನ್ನೇ ಅರಸಿ.

ಓ! ಆ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿಗೆ ಮೇರೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲೇ ಅನುಭವಿಸಬಹುದು; ಅದು ಉಪಮಾತಿತ. ಅನಂತ ಆಕಾಶದಂತೆ ಆಸಿಮು, ಅವಿಕಾರಿ. ಹೇ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನೇ, ಆ ಪೂರ್ಣವನ್ನು ಅರಿ. ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಅರಸಬೇಡ.

ಯಾವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದೋ, ಆಲೋಚನೆಗೆ ಮೀರಿರುವುದೋ, ಹಾಟಸ್ವರ್ಪೋ, ಅಚಲವೋ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಯಾವುದನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವುದೋ, ಮುಂಗಳು ಯಾವುದನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರೂ, ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಅರಸು ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನೇ, ಉಳಿದುದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸು.

ಇದು ಹೋಲಿಕೆಗೆ ನಿಲುಕುದುದು, ಅನಂತವಾದುದು, ಏಕವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಹೋಲಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ನೀರು, ಕೆಳಗೆ ನೀರು, ಎಡಗಡೆ ನೀರು; ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಅಲೆಯಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಸುಳಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಮೌನ, ನಿತ್ಯಾನಂದ. ಇದು ನಿನ್ನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ಅರಸಬೇಡ.

ಅಳುವುದೇಕೆ ಸಹೋದರನೇ? ನಿನಗೆ ಮರಣವಿಲ್ಲ, ರೋಗವಿಲ್ಲ. ಅಳುವುದೇಕೆ ಸಹೋದರನೇ? ನಿನಗೆ ದುಃಖವಿಲ್ಲ, ದಾರಿದ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅಳುವುದೇಕೆ ಸಹೋದರನೇ? ನಿನಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲ, ಸಾಮಿಲ್ಲ, ಅಖಿಂಡ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ನೀನಾಗಿರುವೆ.

ದೇವರೇನೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಲಾರೆ. ದೇವರೇನೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳುವುದು ಹೇಗೆ? ನನ್ನ ಸಹೋದರನೆ, ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನೀನೆ ಅವನು, ನೀನೆ ಅವನು. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಏಕೆ ಅಲೆಯುವೆ? ಅರಸಬೇಡ, ಅದೇ ದೇವರು. ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತನಾಗು.

ನೀನೇ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಶಾಯಿ ಬ್ರಿಯಸಬಿ. ಪ್ರಪಂಚದ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವವನು ನೀನು. ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಲು ನೆರವು ನೀಡು. ನೀನೇ ನಮ್ಮ ಸಬಿ, ಆಶ್ರಯ, ಪತಿ; ನೀನೇ ನಾವು.

ಖಿ. ಮಾಯೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು? ¹

ಮಾಯೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಏಕಮಾತ್ರ ಉತ್ತರವೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತರ್ಕಬದ್ವಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವೆವು ಎನ್ನುವುದು. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಏರೋಧಾಭಾಸ. ಅಖಿಂಡವು ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ, ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ನಿಲುವು. ಕೇವಲ ಮಾಯೆ ಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ನಿರಪೇಕ್ಷವು ಸಾಪೇಕ್ಷವಾದಂತೆ ಇದೆ. ನಾವು ನಿರಪೇಕ್ಷವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಲೇ ಮತ್ತಾವುದೂ ಇದರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಲಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಂತೆ ಆಗುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ, ಎಂದರೆ ಅದು ನಿರುಪಾಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಲಾರದು. ನಿರುಪಾಧಿಕವಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ದೇಶ ಕಾಲ ನಿಮಿತ್ತಗಳಿರುವುದಲ್ಲಿ, ಇದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುವುದು: “ಹೀಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಆಗದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಆಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಯಾವುದು?” ಸೋಪಾಧಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಾಧ್ಯ. ನೀವು ಇದನ್ನು ಸೋಪಾಧಿಕದಿಂದ ತೆಗೆದು, ನಿರುಪಾಧಿಕದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೀಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಿರಿ. ನಿರುಪಾಧಿಕವಾದುದು ಯಾವಾಗ ಸೋಪಾಧಿಕವಾಗುವುದೋ ಆಗಲೇ ಕಾಲ ದೇಶ ನಿಮಿತ್ತಗಳು ಸಾಧ್ಯ. ಆಗ ಮಾತ್ರ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಕೇವಲ ಅಜ್ಞಾನವೇ ಈ ಮಾಯೆಗೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೇ. ಇಲ್ಲ, ಯಾವುದೂ ಕೇವಲ ವಾದುದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಾರದು. ಕಾರಣವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲಿ, ಇದು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದು, ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾನದ ಮಿತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಎರಡು ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಒಂದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ಎಂದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಅದು ಅರಿವಿಗೆ ಮೀರಿದುದು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಎಕ್ಷರೇ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಎಕ್ಷರೇಗೆ ಕಾರಣ ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯಧ್ವಾಗಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಒಂದು ದಿನ ಇದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಎಕ್ಷರೇ ವಿಚಾರ ನಮಗಿನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೇವಲವಾದುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ, ಅರಿವಿನ ಮೇರಿಯೋಳಿಗಿದ್ದರೂ ಎಕ್ಷರೇ ವಿಷಯ ನಮಗಿನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಮುಂದೆ ಗೊತ್ತಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಏರಜನೆಯದರಲ್ಲಿ ಅದು ಅರಿವಿನ ಮೇರಿಯನ್ನು ಮೀರಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ, ಅರಿಯುವವನನ್ನು ಆರಿಯುವುದು ಹೇಗೆ? ನೀನು ಯಾವಾಗಲೂ ನೀನೇ ಆಗಿರುವೆ, ನಿನಗೆ ನೀನೇ ದೃಶ್ಯವಸ್ತುವಾಗಲಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ದಾರ್ಶನಿಕರು ಅಮರಶ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ವಾದಸರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು. ನಾನು ಸತ್ತಿರುವೆನು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ನಾನು ನಿಂತು ನನ್ನದೇ ಸತ್ತದೇಹವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುವುದು. ನಾನೇ ದೃಶ್ಯವಸ್ತುವಾಗಲಾರೆ.

¹C.W. Vol. V, P. 276

ಓ. ನಿಃಸ್ವಾಧ್ಯ ಸೇವೆಯೇ ನಿಜವಾದ ತಾಗ¹

ಪ್ರಪಂಚ ಹೇಡಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲ, ಒಡಿಹೋಗಲ್ತಿಂದಿಲ್ಲ. ಸೋಲು ಗೆಲುವುಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತರಬೇಡಿ. ನಿಃಸ್ವಾಧ್ಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ಯಾರು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನು ತಾಳಿರುವರೋ ಅವರು ಸತ್ಯ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಂದಿಗೂ ಆದರಿಂದ ವಿಚಲಿತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ಕರ್ಮಫಲವನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಕೀಳುಷಿಂಗಿ ಇಳಿಯ ಬೇಡಿ. ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ. ಆದರೆ ಕೆಲಸದ ಹಿಂದೆ ನಿಷ್ಣಾಮು ದೃಷ್ಟಿ ಇರಲಿ. ಸತ್ಯಕರ್ಮಗಳು ಕೂಡ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮಹಾಬಂಧನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುವು. ಆದ ಕಾರಣ ಸತ್ಯಕರ್ಮಗಳ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕೀರ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನ ಆಸ್ಥೆ ಬಲಿಯಾಗಬೇಡಿ. ಯಾರು ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿತಿರುವರೋ ಅವರು ಜನನ ಮರಣಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಅವೃತ್ತಾತ್ಮರಾಗುವರು.

ಸಾಧಾರಣ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತೃಜಿಸಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಚೆಂತಿಸುವನು. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವನು; ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಬಿಯಕೆಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲದವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದೂ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಆಸೆಯನ್ನು ಮೇಲುಕು ಹಾಕುತ್ತಿರುವರು. ಅವರು ನಿಜವಾದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಹೋರಾಟದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರಿ. ನಿದ್ರಿಸುವಾಗ ಅಥವಾ ಒಂದು ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಶಾಂತಿಕ್ರಿಯೆಗಾಗಿರಬಹುದು. ಉನ್ನತ ಕರ್ಮದ ಪ್ರಚಂಡ ಸುಂಟರಗಾಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದೂ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸೇರಬೇಕು. ನೀವು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರೆ ವಿಚಲಿತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಓ. ಸ್ವಾಧ್ಯತಾಗವೇ ಧರ್ಮ²

ಜಗತ್ತಿನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದೇ ಮಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು. ಇದು ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಒಂದು ‘ಜವಾಬ್ದಾರಿ.’ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೇ ಕೆಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರ. ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ಸಹೋದರರಿಗಿಂತ ಬೇರೆ ಆಗಲಾರರು. ಯಾವುದು ನಮ್ಮನ್ನು ವಿಶ್ವದೊಂದಿಗೆ ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದೋ ಅದೆಲ್ಲ ಪುಣ್ಯ. ಬೇರೆಡಿಸುವುದೆಲ್ಲ ಪಾಪ. ನೀನು ಅಖಿಂಡದ ಒಂದು ಅಂಶ, ಇದೇ ನಿನ್ನ ಸ್ವಭಾವ, ಆದ ಕಾರಣ ನೀನು ನಿನ್ನ ಸಹೋದರನ ರಕ್ಷಕ.

ಜೀವನದ ಒಂದು ತುದಿ ಜ್ಞಾನ, ಮತ್ತೊಂದು ತುದಿ ಆನಂದ. ಜ್ಞಾನ ಆನಂದಗಳರಡೂ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಿಸುವು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ, ಒಂದು ನಾಯಿಗೂ ಕೂಡ ಮುಕ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವವರೆಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕದು. ಎಲ್ಲರೂ ಸುಖಿಯಾಗುವ ತನಕ

¹C.W. Vol. VI, p. 83

²C.W. Vol. VI, p. 83

ಯಾರೂ ಸುಖಿಯಾಗಲಾರರು. ನೀನು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ನೋಯಿಸಿದರೆ ಅದು ನಿನ್ನನ್ನೇ ನೋಯಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನೀನು ನಿನ್ನ ಸಹೋದರರಿಭಾರೂ ಒಂದೇ. ಯಾರು ತನ್ನನ್ನೇಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬಲ್ಲನೋ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನನ್ನು ಕಾಣಬಲ್ಲನೋ ಅವನೇ ದೊಡ್ಡ ಯೋಗಿ. ಆತ್ಮತ್ಯಾಗವೇ ಜಗತ್ತಿನ ಶೈಕ್ಷ್ಯ ನಿಯಮ. ಆತ್ಮ ಪೂರ್ಣಾವಲ್ಲ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇರ್ಮೊಂದು ಪಾಪವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಪಾಪವನ್ನು ತಡೆಯಬೇಡಿ ಎಂಬ ಏಸುವಿನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸದೆ ಇರುವುದು. ಆತ್ಮತ್ಯಾಗ ಒಂದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸ ಬಲ್ಲದು. ಆತ್ಮತ್ಯಾಗ ತೀವ್ರವಾದಾಗ ಅಥಾತ್ ಬರುವುದು. ಏನನ್ನೂ ನಿಮಗಾಗಿ ಆಶಿಸ ಬೇಡಿ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಇತರರಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಭಗವಂತನಲ್ಲಿರುವುದು, ಅವನಲ್ಲಿ ಬಾಳುವುದು, ಅವನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಇದೇ.

ಖಿಲ್. ಕರ್ಮವೇ ಪೂಜೆ¹

ಅತಿ ಶೈಕ್ಷ್ಯ ಮಾನವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾರ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಗೊಳಿಸುವುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಸ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಜ್ಞಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಹಡಗು ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಯಸ್ಸಾಂತ ಪರ್ವತದ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಾಗ ಹಡಗಿನ ಮೊಳೆಗಳೆಲ್ಲ ಹೋರಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟು ಹಡಗು ಚೂರು ಚೂರಾಯಿತು. ಹೋರಾಟ ಇರುವುದು ಅಜ್ಞಾನ ದಲ್ಲಿ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲ, ನಾಸ್ತಿಕರು. ನಿಜವಾದ ಆಸ್ತಿಕರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾರರು. ನಾವಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ನಾಸ್ತಿಕರೆ. ನಾವು ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಅವನನ್ನು ನಂಬುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ನಮಗೆ ಕೇವಲ (ಆಕ್ಷರದ) ದೇವರು, ಆಗಿರುವನು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚೆನೂ ಅಲ್ಲ. ಅವನು ನಮ್ಮ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳಿರುವುವು. ಆದರೆ ನಾವು ಪುನಃ ಚಾರಿ ಬೀಳುವೆವು. ನೀವು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಯಾರಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುವರು? ದೇವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೆ? ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ “ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದವನಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಪು ದನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕೆ?” ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿರುವ ಶೈಕ್ಷ್ಯ ಪುರುಷರವರು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆನೀವು ‘ದೇವ ರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು, ಅವನಿಗೆ ಅದು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ಮಾಡಬೇಕು’ ಎಂಬ ಕಾಡುಹರಣಿಕೇಳಿದಾಗ ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಿ. ಇಂತಹ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇವು ಬರಿಯ ಸ್ವಾಧ್ಯಾ. ನೀವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವಲ್ಲಿನಿಮಗಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ. ದೇವರೇನು ಒಂದು ಮೋರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಆಸ್ತ್ರಯನ್ನೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಅವನು ನಿಮಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವನು. ಈ ಪ್ರಪಂಚವೆಂಬ ದೊಡ್ಡ ಗರಿಧಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಸಾಧನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವನು. ಇದರಿಂದ ದೇವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದೆಂದಲ್ಲ; ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಷ್ಟೆ; ಒಂದು ಇರುವೆ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಯಿ

¹C.W. Vol. V, p. 245

ವುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಿರೇನು? ಇದೊಂದು ಭಯಂಕರ ಶಿಶ್ವರನಿಂದ. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ನೀವು ಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರಪಂಚ ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ನೀವು ಸಿಂಧುವಿನಲ್ಲಿರುವ ಬಿಂದುವಿನಂತೆ. ಅವನ ಅಣತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಎಲೆಯೂ ಕದಲಲಾರದು. ಅವನಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿದುದರಿಂದ ಧನ್ಯರು ನಾವು. ಅವನಿಗೆ ನಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರೆವು. ಸಹಾಯ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಿಮೂರಲ ಮಾಡಿ. ನೀವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರಿರಿ. ಇದು ಶಿಶ್ವರನಿಂದ. ನೀವು ಅವನ ಇಕ್ಕೆಯಂತೆ ಇಲ್ಲಿರುವಿರಿ. ನೀವು ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರುವಿರೇನು? ನೀವು ಪ್ರಾಚಿಸಬಲ್ಲಿರಿ. ನೀವು ನಾಯಿಗೊಂದು ತುತ್ತಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನೀವು ನಾಯಿಯನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಪ್ರಾಜಿಸುವಿರಿ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ದೇವರು ಆ ನಾಯಿಯಲ್ಲಿರುವನು, ಅವನೇ ನಾಯಿ, ಅವನೇ ಸರ್ವವಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಅವನೇ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವನು. ಅವನನ್ನು ಪ್ರಾಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೊಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಎದುರಿಗೆ ಇಂತಹ ಗೌರವ ಭಾವದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿ. ಆಗ ಮಾತ್ರ, ಪ್ರಾಣ ಅನಾಸಕ್ತಿ ಬರುವುದು. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸರಿಯಾದ ಮನೋಭಾವ. ಕರ್ಮಯೋಗ ಸಾರುವ ರಹಸ್ಯವೇ ಇದು.

ಖಿ. ನಿಷ್ಠಾಮುಕ್ರಮ¹

ಕಲ್ಪತ್ರಾದಲ್ಲಿಲ್ಲಾರ, ಮಾರ್ಚ್ ೨೦ರಂದು ನಡೆದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಿಶನ್‌ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ ವಿವೇಕಾನಂದರು ನಿಷ್ಠಾಮುಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದರು:

ಭಗವದ್ವಿತೀಯನ್ನು ಹೊದಲು ಚೋಧಿಸಿದಾಗ ಏರಡು ಪಂಥಗಳ ನಡುವೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವರು ಯಾಗಯಜ್ಞಬಲಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಧರ್ಮ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ದನಗಳನ್ನು ಬಲೀಕೊಡುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಬಹುಪಾಲು ಮಂದಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು, ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗನುಯಾಯಿಗಳು. ಕರ್ಮವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ಯಾಜಿಸಿ ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಹೊಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಅವರು ನಂಬಿದ್ದರು. ಘಲಾಪೇಣ್ಯಿಲ್ಲದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಚೋಧಿಸಿ ಗೀತಾಚಾಯನು ಏರಡು ವಿರೋಧಿ ಪಂಗಡಗಳ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಹೊನೆಗಾಣಿಸಿದನು.

ಗೀತೆಯನ್ನು ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ, ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರು ಎಂದು ಹಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವರು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಗೀತೆಯ ಸಂದೇಶದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಮಹಾಭಾರತದ ಮೂಲೆಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಗೀತೆಯನ್ನು ಮಹಾಭಾರತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ, ಆ ಸಂದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ಭಾಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕಾಗುವುದು.

¹C.W. Vol. V, P. 246

ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೆಂದರೇನು? ಸುಖಿದು:ಬಿಗಳಾವುವೂ ಮನ ಸಿಗೆ ಸೋಂಕದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಹಲವರು ಭಾವಿಸುವರು. ಇದೇ ಅದರ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವಾದರೆ, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮರಿಯನ್ನೇ ತಿನ್ನುವುವು. ಇದರಿಂದ ಅವಕ್ಕೆ ಸ್ಲಾಪ್‌ವೂ ವ್ಯಾಘರ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಳರು ಇತರರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವರು. ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ದಯಾದಾಷ್ಟಿಷ್ಟು ಗಳೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದರ್ದೆ ಅವರೂ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುವುದು. ಇದೇ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾದರೆ ಅತಿ ನಿರ್ದಯನಾದ ಫೋರೆ ಕೊಲೆಪಾತೆಕಿಯು ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಗೋಡೆಗೆ ಸುಖಿದು:ಬಿಗಳ ಅರಿವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಕಲ್ಲಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ. ಅವುಗಳು ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಜಯನಿಗೆ ಇದೂಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಸ್ತವಾಗುವುದು. ಅವರು ದೌರ್ಜನ್ಯ ಕೃತ್ಯಾಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ನಮಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಎನ್ನುಬಹುದು. ಅನಾಸಕ್ತಿಗೆ ಇದು ಅರ್ಥವಾದರೆ ಗೀತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಂದು ಅನರ್ಥಕಾರಿಯಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿದಂತಾಗುವುದು. ನಿಜವಾಗಿ ಇದಲ್ಲ ಅರ್ಥ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಗೀತೆಯ ಬೋಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ಕಾಣಿಸುವುದು. ಅಜ್ಞನನು ದೇಶಾಣನನ್ನು ಮತ್ತು ಭೀಷಣಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕೊಂಡನು. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತನ್ನ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ತನ್ನ ಸಾಧ್ಯ, ತನ್ನ ಕೇಳು ಸ್ವಭಾವ ಇವನ್ನು ಕೋಟಿ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಲಿಕೊಟ್ಟಿನು.

ಗೀತೆ ಕರ್ಮಯೋಗವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದು. ನಾವು ಯೋಗದ ಮೂಲಕ (ವಿಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ) ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಕರ್ಮ ಮಾಡುವಾಗ ಇರುವ ಇಂತಹ ವಿಕಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಅಹಂಕಾರದ ಭಾವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯೋಗದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ, ನಾನು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಹಂಕಾರವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ನಾನೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ, ಒಬ್ಬ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಎನ್ನುವರು ಅವರು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ವಿಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಮರೆತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದು ಅತ್ಯಾತ್ಮಮಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿರಬಹುದು. ನಾವು ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಹಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಜೀರ್ಣಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಅಂಥವು. ಕೆಲವನ್ನು ಅರಿತು ಮಾಡುವೆವು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವನ್ನು ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಾರಾಗಿರುವಾಗ ಮಾಡುವೆವು. ಆಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಾತ್ಮನ ಭಾವನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಚಿತ್ರಕಾರ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೆ ಮರೆತು ತಾನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನಯನಾದರೆ ಅವನು ಅದ್ವಿತವಾದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವವನು, ಅಡಿಗೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ

ಮನಸ್ಸನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇದುವನು. ಸದ್ಗುರ್ಕೆ ಅವನು ಮಿಕ್ಕರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆಯುವನು. ಆದರೆ ಜನರು ತಮಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸವಿದೆಯೋ ಅಂತಹ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೀತೆ ಬೋಧಿಸುವುದು. ಯಾರು ಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಏಕವಾಗಿರುವರೋ ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಮಾಡುವರು; ಅವರು ಮತ್ತಾವ ವೇಯಕ್ಕಿಕ ಫಲವನ್ನೂ ಅವೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಶುಭ ಮಾತ್ರ, ಆಗುವುದು; ಇದರಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಅಶುಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಹೀಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರೋ ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯಕಾಗಿ ಪಿನನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಮಿಶ್ರವಾಗಿವೆ. ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಇಲ್ಲದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕರ್ಮವೇ ಇಲ್ಲ. ಬೆಂಕಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಹೊಗೆಯಂತೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಕೆಟ್ಟದ್ದಾವುದೋ ಅಂತಹ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿರತರಾಗಬೇಕು. ಅಜುನನು ಭೀಷಣನ್ನು ಮತ್ತು ದೈಣಾರನ್ನು ಕೊಂಡನು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ದುಯೋಽಧನನನ್ನು ಜಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನಾಯಕತೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮದಾಂಧರಾದ ಅಧಮಿಗಳು ವಶಪಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಪ್ರಜಾಗಣನ್ನು ಹೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಂತೆಯೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ದುರಾತ್ಮರಾದ ಕಂಸ, ಜರಾಸಂಥ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಕೊಂಡನು. ಆದರೆ ಅವನು ಯಾವುದನ್ನೂ ತನ್ನ ಸಾಧ್ಯಕಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವೂ ಇತರರ ಹಿತಕಾಗಿ. ನಾವು ಗೀತೆಯನ್ನು ಮೋಂಬತ್ತಿಯ ದೀಪದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವೆವು. ಆದರೆ ಹಲವು ಶ್ರಮಿಗಳು ಆ ಬೆಳಕನಲ್ಲಿ ಓದ್ದು ಸಾಯುತ್ತಿವೆ. ಆದಕಾರಣ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಷ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಂಟಕೊಂಡಿರುವುದು. ತಮ್ಮ ಕೇಳು ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗದೆ ಯಾರು ಕರ್ಮ ಮಾಡುವರೋ ಅವರು ದೋಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಪ್ರಪಂಚದ ಹಿತಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ಘಲಾಪೇಶ್ಯೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಅನಾಸ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆನಂದ ಲಭಿಸುವುದು, ಮುಕ್ತ ಲಭಿಸುವುದು. ಕರ್ಮ ಯೋಗದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಈ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಿರುವನು.

೪೬. ಕರ್ಮಯೋಗ¹

ದೃಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲದರಿಂದಲೂ ಆತ್ಮವನ್ನು ಬೇರೆದಿಸುವುದೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ. ಇದು ಸಿದ್ಧಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಆತ್ಮ ತಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಏಕಾಗಿಯಾಗಿ ಇದ್ದೆ ಎಂಬು ದನ್ನು ಅರಿಯುವುದು. ತನ್ನನ್ನು ಸುಖಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಾವುದೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲಾಯವರೆವಿಗೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಸುಖಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಆಗತ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಗುಲಾಮರು. ಪ್ರರುಷನು ತಾನು

¹C.W. Vol. V, p. 239

ಮುಕ್ತ, ತನ್ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಾವುದೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಆರಿತಾಗ ರ್ಯಾವಲ್ಯಾವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು.

ಮನುಷ್ಯರು ಹಣದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವರು. ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಮೋಸಪಡಿಸಲೂ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಮನುಷ್ಯರು ಈ ಸ್ಥಾವರನ್ನು ತಡೆದರೆ ಕೆಲವೇ ವಷಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಹೊಟ್ಟು ಯಾರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಲ್ಲ ಅದ್ವಿತೀಯವನ್ನು ರೂಫಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಆಗ ಆವರು ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಆಳುವರು. ಆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಇದನ್ನರಿಯದ ಮೂಡರು!

ನಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ಸಾರಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆ ತಪ್ಪನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ತಾನು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯೋಜನ ಬೇಕು. ಜಗತ್ತು ತನ್ನ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರುವುದು ಬಲಾಧ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿವಂತಿಗೆ ಮಾತ್ರ.

ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೃತ್ಯಾವಕಾಗಿ ಸ್ಥಂತ್ರವಾಗಿ ಅರ್ಥಸಿದ ಕರ್ಮ ಮಾತ್ರ, ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಬಂಧನವನ್ನೂ ತರಲಾರದು.

ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ಕಷ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬಾರದು. ಕೇಳಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನಿಗಿಂತ ಕೇಳಲ್ಲ, ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಒಬ್ಬನ್ನು ಅಳೆಯಬಾರದು. ಅವನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅವನು ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇವೇ ಮನುಷ್ಯನ ಪರಿಷ್ಕಾರಗೆ ಒರೆಗಲ್ಲ, ಬಹಳ ಅಲಪಾಲದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಬಂದು ಜೊತೆ ಬೂಟಿನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೋಚಿ ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೇಲು ಆವನು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಪವಿತ್ರ; ಕರ್ತವ್ಯವರಾಯಣತೆಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಗವದುಪಾಸನೆ. ಬದ್ಧಜೀವಿಗಳನ್ನು, ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿನರಖುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಉದ್ದರಿಸಲೆಕ್ಕಿಸುವುದು ಬಂದು ಮಹದುಪಕಾರವೇ ಸರಿ.

ನಮಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಚನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾಗುವೇವು. ಹೀಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಕ್ರಮೇಣ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಎನ್ನುವರೋ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಸದವಕಾಶವೂ ನಮ್ಮ ಪಾಲೆಗೆ ಬರುವುದು.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ನ್ಯಾಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಕರೋರವಾಗಿರುವುದು, ನಿರ್ದಾರಣೆಯಾಗಿರುವುದು.

ವ್ಯವಹಾರ ಚರ್ಚರರು ಜೀವನವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದಾಗಲೀ ಕೆಟ್ಟದೆಂದಾಗಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜಯತೀಲನಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಹಿಂದೆಯೂ ಅದ್ವಾತವಾದ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಸಂಧತೆ ಇವೆ. ಇವೇ ಅವನ ಅನುಪಮ ಜಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಅವನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಃಸ್ವಾಧಿರ್ಯಾಯಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೂ ಅವನು ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಃಸ್ವಾಧಿರ್ಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಕೃಸ್ತ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧ ಇವರಷ್ಟೇ ಅಪಾರ ಜಯವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಃಸ್ವಾಧಿರ್ಯಾಯನೇ ಅಷ್ಟೇ ಜಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ನೋಡುವೇ.

ಪ್ರಪಂಚದ ಮಹಾನಾಯಕರು ಮಾತಾಳಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನುರಿತವರು.

ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕ್ಷಯೆಯನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶುದ್ಧವಾದದ್ದು, ಅಥವಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಶುದ್ಧವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಶುದ್ಧ, ಅಶುದ್ಧ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾಗಲಾರದು. ನಾವು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ವ್ಯಾಧಕೊಡದೆ ಉಸಿರಾಡ ಲಾರೆವು. ಬಾಳಲಾರೆವು. ನಾವು ಉಂಟಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತುತ್ತಿ ಅನ್ನವೂ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಯಿಂದ ಕಸಿದುಕೊಂಡದ್ದು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಇತರ ರನ್ನು ಆಚೆಗೆ ನೋಡಿರುವಾಗಿರುವುದು. ಆವು ಮನುಷ್ಯರೇಂದ್ರಾಂಗಳೇ ಸಸ್ಯಗಳೇ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲೋ ಯಾರನ್ನೇ ನಾವು ಆಚೆಗೆ ದಬ್ಬಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕರ್ಮದ ಮೂಲಕ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯಲುಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸಾಫ್ಟಾವಿಕವಾಯಿತು. ಪ್ರಪಂಚ ಇರುವತನಕ ನಾವು ಕೇಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೂ ಈ ಕರ್ಮಜಾಲದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾರ್ಗವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಕೊನೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಶ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೇಲಸಮಾಡುವರೇ ಅವರು ಫಲವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗುಲಾಮನಿಗೆ ಭಾವಣಿಪೆಟ್ಟು ಬೀಳಬೇಕಾಗಿದೆ; ಆಳಿಗೆ ಸಂಭಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಜೀವನವೆಲ್ಲ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಮಂದಿಯಿಂದ ಕರತಾಡನ ಇಲ್ಲವೇ, ಟೀಕೆಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ. ನೀವು ಅವನಿಗೆ ಇವುಗಳಾವುದನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಿದರೆ ನೀವು ಆವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತೀರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಇವುಗಳಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಜೀವಿಸಲಾರ. ಗುಲಾಮನಂತೆ ಕೇಲಸ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಇದೇ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು

ಅವನ ಒಂದು ಸ್ಥಾವರವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಅನಂತರವೇ ಆಣ ಕೆಲಸ ಬರುವುದು. ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಬಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಮಾಡುವನು. ನಾನು ಕರ್ಮಕೋಸುಗ ಕರ್ಮ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಇದರಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಕರ್ಮಕಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವವ ನನ್ನ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಕೈಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆವಳಿಕೊಂಡು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೃಗಿಗಳಾದರೂ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆನು. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಆಸೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಹಣಕೋಸ್ಕರವಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಕಾಗಿಯಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತಾಪುದೊಂದು ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ. ಎಲ್ಲೋ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಆಸೆ ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿದೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ, ಆದಕಾರಣ ನಿನ್ನೊಡನೆ ನಿನಗಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಏನೋ ಇರುವುದು. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ನನ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಆಣ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಜೋಪಾನವಾಗಿರು. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ನೀನು ಕೇಳಬೇಕು, ನೀನು ಹಾಗೆ ಕೇಳಬೇಕು ಇದ್ದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಿನಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಎನ್ನುವೆಂೱು. ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪೇರಿತವಾದ ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ದುಃಖವನ್ನು ತರುವುದು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಯಜಮಾನನಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ, ಕರ್ಮವು ಅನಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅನಂದವನ್ನು ತರುವುದು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇದು ಸರಿಯೆ ತಪ್ಪೆ ಒಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆರುವ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣವು ನಾನಲ್ಲಿ ಎಂಬುದೇ ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ದೋಷ ಪಾಠ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಅವರವರ ಆದರ್ಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಳೆಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನೂ ಅದರದರ ಆದರ್ಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಳೆಯಬೇಕು. ಆಯಾಯಾ ದೇಶದ ಲೋಕಾಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರವರ ವಾತಾವರಣ, ಅವರವರ ವಿವೇಚನೆ ಇವುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಅಳೆಯಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಜೀವಿಸುವ ವಾತಾವರಣ. ಇದರಂತೆಯೇ ಚೈನಾ, ಜಪಾನ್, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಇತರ ದೇಶಗಳೂ.

ನಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರುವೆಂೱು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನಗೆ ತಕ್ಷಾನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಕೆಲವು ಶಕ್ತಿಗಳಿದ್ದರೆ ಪ್ರಪಂಚ ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಸಿದಿಯುವುದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದಲ್ಲ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಸುಮ್ಮನೆ ಗೊಣಗಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಒಬ್ಬ ದುರಾಕ್ಷ ನಾದ ಶ್ರೀಮಂತನಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಗುಣವಿರಬೇಕು. ಇತರರಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಗುಣವಿದ್ದರೆ ಅವನೂ ಶ್ರೀಮಂತನಾಗುವನು. ಸುಮ್ಮನೆ ಜಗತ್ವಾಡಿ, ದೂರಿ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಇದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರು ತಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಗೊಣಗುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರು

ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಗೊಣಗಾಡುವರು; ಯಾವಾಗಲೂ ಗೊಣಗಾಡುತ್ತಾ ದುಃಖಿದಲ್ಲೇ ಜೀವಿಸುವರು. ಅವರು ಮುಟ್ಟಿದೆಲ್ಲಾ ಹಾಳು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬನು ತನಗೆ ಬಂದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅವನಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಹೋಳಿಯುವುದು. ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಅವನ ಪಾಲಿಗೆ ಬರುವುವು.

ಒಂ. ಧರ್ಮದ ಪ್ರಮಾಣ¹

ಯಾವುದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಅಪ್ಪು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬುದೇ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಧರ್ಮ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾನವಾದರೆ ಅದು ಇತರ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಂತೆ ಏಕಕ್ಕೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿಲ್ಲ? ದೇವರು, ಸ್ವರ್ಗ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಂಬಿಕೆಯೇಲ್ಲ ಬರಿ ಉಹಗಳು ಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಚಿತ್ರತೆಯೂ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಸದಾ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುವು. ಮನಸ್ಸು ಒಿರ ಆಂದೋಳನದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದು.

ಮನಸ್ಯ ಒಂದು ಆತ್ಮಪೂರ್ವ ನಿರ್ವಿಕಾರಿಯೋ ಅಥವಾ ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ವಸ್ತುವೋ? ಇನ್ನೂ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿಭ್ರಂಧಿಯಾಗದ ಪುರಾತನ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳೇಲ್ಲ ಮಾನವನು ಎಂದು ನಾಶವಾಗದ, ಅಮೃತವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಆತ್ಮ, ಒಂದು ವ್ಯಾಷ್ಟಿ, ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಎನ್ನುವುವು.

ಅತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಕಾಲದ ಬೌದ್ಧರು ಮಾನವನು ಸದಾ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ವಸ್ತು ಎನ್ನುವರು. ಅವನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ವಿಂಡವಿಂಡವಾದ, ವೇಗವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆಗಳು ಮಾತ್ರ, ಇವೆ; ಒಂದು ಘಟನೆಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ಘಟನೆಗೂ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವರು. ಅವರು ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ನಿಯಮವನ್ನು ಒಷ್ಟಿಕೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವರು.

ಒಂದು ವ್ಯಾಷ್ಟಿ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿರಬೇಕು. ವ್ಯಾಷ್ಟಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಸರಳವಾದ ಧಾರು; ಮೂಲಧಾರುವಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವುದೂ ಮಿಶ್ರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಮತ್ತಾವುದರ ಆಸರೆಯ ಮೇಲೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಅದು ತಾನೇ ನಿಂತಿರುವುದು, ಅದು ಅವಿನಾಶಿ.

ಹಳೆಯ ಬೌದ್ಧ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಗಳು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ವ್ಯಾಷ್ಟಿಯಲ್ಲ, ಮನಸ್ಯ ಒಂದು ವ್ಯಾಷ್ಟಿ ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದರು.

ಹಾಗಾದರೆ ಮಾನವನು ಒಂದು ವ್ಯಾಷ್ಟಿಯೇ ಅಥವಾ ಅವನು ಸದಾ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವನೇ ಎಂಬುದೇ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಮನಸ್ಸಿನ ಚಂಚಲತೆಯನ್ನು ತಡೆಯಿರಿ; ಮನಸ್ಯನು ಏಕ, ಅವಿಭಾಜನು ಎಂಬುದು ಸಿದ್ಧಾಂತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬದಲಾವಣೆಯೇಲ್ಲ

¹C.W. Vol. VI, P. 95

ಇರುವುದು ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬದಲಾವಣೆಗಳಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಜಗತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ನಾನು ಸುಖಿಯಾಗಿರುವೆನು, ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಭಾವಿಸಲು ಯಶ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನೇ ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಅವನು ಅದಕ್ಕೋ ಇದಕ್ಕೋ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಅವನು ಮುಂದುವರಿದು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನು ತಪ್ಪಿಗಿರಲಾರ. ಆದಕಾರಣ ಏನೋ ತನಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವನು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ನಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಯಾರು ಆರೋಗ್ಯ ವರಂತೋ ಅವನು ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಸೆ ಅಂಕುರಿಸಿದೊಡನೆಯೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಶೃಷ್ಟಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಯಾವುದೋ ಅವನನ್ನು ಪ್ರೇರೇಚಿಸುತ್ತದೆ; ಆದಕಾರಣ ಅವನು ಯೋಚನೆಯೇ ಮಾಡದೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಉದ್ದ್ಯಕ್ತಾಗುವನು. ಆದರೆ ತನಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಾದುದರಿಂದ ತಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಗತಿಯ ಆಫಾತಕ್ಕೆ ಹಲವು ವೇಳೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಜರ್ರುರಿತನಾಗಿ ಗಾಯ ನೋವುಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನೇಲ್ಲ ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವನು. ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಧೆಗಿಡಾದ ಮೇಲೆ, ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾಗು ಎನು ಅಥವ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವನು. ಆಗ ತನ್ನ ಸಾಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಆವೇಗಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ವಿಧಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಅರಿಯುವನು. ಆಗ ಅವನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವನು; ಹೋರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು.

ಈ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಿದ್ದರೆ ಆದು ನಮೋಳಗೆಯೇ ಇದೆ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆವೆ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಅದನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವೆ. ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಸೃಷ್ಟಿಗಳೇ ದೇವರನ್ನು ಮರೆಮಾಡುವುವು. ಆದಕಾರಣಾವೇ ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟ್ವಾಂದು ವ್ಯಾತ್ಯಾಸ ಇರುವುದು. ಸೃಷ್ಟಿನಿಂತಾದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ, ನಾವು ಆತ್ಮನನ್ನು ಕಾಣುವೆವೆ. ಆತ್ಮ ಹೊರಗಿನ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ; ಆಂತರ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಆತ್ಮನನ್ನು ಅರಿಯುವೆವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವಾಗ ನಾವು ದೇಹವೆಂದು ಬಗೆಯುವೆವೆ. ನಾವು ದೇಹರನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವಾಗಲೂ ಅವನ್ನು ದೇಹವೆಂದೇ ಭಾವಿಸುವೆವೆ. ಆತ್ಮವು ಕಾಣಿಸಬೇಕಾದರೆ ಚಿತ್ತಸರೋವರ ಶಾಂತವಾಗಿರಬೇಕು. ಚಿತ್ತದ ಕೊಳ್ಳಬೇಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದೇ ಸಾಧನೆ. ಇದು ದೇಹದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ದೇಹಕ್ಕೆ ತರಬೇತನ್ನು ಕೊಡುವುದು; ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಮಾಧಾನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದು. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ಗುರಿ ಪಿಂಗಾರ್ತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನ. ನೀವು ಒಂದು ಕ್ಷಣಾವಾದರೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವಷಣ್ಣಗೊಳಿಸುವಿರಾದರೆ ನೀವು ಗುರಿಯನ್ನು ಪಡೆದಂತೆ. ಮನಸ್ಸು ಅನಂತರವೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆದು

ಹಿಂದಿನ ಮನಸ್ಸಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಶಾಂತಗೊಳಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ತೇಜಸ್ಟ್‌ಭಾವ ಹೋಳೆಯುವುದು, ಸಾತಂತ್ರ್ಯ ನಿಮ್ಮದಾಗುವುದು. ನಿಮಗೆ ಇನ್ನು ಬಂಧನ ವಿಲ್ಲ, ನೀವು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣವನ್ನು ಅರಿತರೆ ಇಡೀ ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅರಿಯಬಹುದು ಎಂಬ ನಿಯಮದಿಂದ ಇದು ಬರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇಡೀ ಕಾಲ ಆ ಒಂದು ಕ್ಷಣದ ಅವಿಚಿಣಿ ಪುರಾವೃತ್ತಿ ಅಷ್ಟೆ ಒಂದನ್ನು ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಒಂದು ಕ್ಷಣವನ್ನು ಚೇನಾಗಿ ಅರಿತರೆ ಸಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಂತೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಬೌದ್ಧರ ವಿನಾ ಇತರರೆಲ್ಲ ದೇವರನ್ನು ಮತ್ತು ಆಶ್ರಮನ್ನು ನಂಬುವರು. ಆಧುನಿಕ ಬೌದ್ಧರು ದೇವರನ್ನು ಮತ್ತು ಆಶ್ರಮನ್ನು ನಂಬುವರು. ಬರ್ಮ್‌ ಸಯಾಂ ಚೈನ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶದವರು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಬೌದ್ಧರ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು.

ಆರ್ಯಾಲ್ಯನ್ ‘ಪಿಷ್ಯಾದ ಜ್ಯೋತಿ’ ಪ್ರಸ್ತರವು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೇದಾಂತದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ಒರ್. ಧರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ¹

(೧೯೦೦ರ ಮಾರ್ಚ್ ರಿಂದ ಕ್ಷಾಲಿಪೋನಿಯಾದ ಅಲಮೇಡಾದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ
ಉಪನ್ಯಾಸ)

ನಾವು ಹಲವು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಆದರಿಂದ ನಮಗೆ ಭ್ರಾನ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರಪಂಚದ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಓದಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವು ನಮಗೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೊಡಲಾರವು. ಧರ್ಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭ. ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಅವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅನುಷ್ಠಾನ ಶೀಲವಾದ ಧರ್ಮ.

ಕೈಸ್ತರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಶೀಲವಾದ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು; ಅಂದರೆ ಲೋಕ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತಹ ಶ್ರಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

ಈ ಪ್ರಯೋಜನದಿಂದ ಬರುವ ಲಾಭ ಏನು? ಪ್ರಯೋಜನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಳೆದರೆ ಧರ್ಮ ಸೋತಂತೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಸ್ತ್ರತ್ಯೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದೂ ಹೆಚ್ಚು ರೋಗಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದಂತೆ. ದಾನ ಎಂದರೆ ಏನು ಆರ್ಥ? ದಾನವೇ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ಇದು ಪ್ರಪಂಚದ ದುಃಖವು ಮುಂದೆಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ನಿನಾರ್ಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನು ಕೇತೀರ್ ಯಶಸ್ಸುಗಳಾಗಿ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿರುವನು. ಅವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ದಾನದ ಗಿರೀಛನ್ನು ತನ್ನ

¹C.W. Vol. VI, P. 101

ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಹಚ್ಚುವನು. ಅವನು ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ನೇರವೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ದಾನವೂ, ಯಾವ ಪಾಪವನ್ನು ನಿಮೂರಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆ ದಾನವು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟದೆಯೋ, ಆ ಪಾಪಕ್ಕೇ ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥವನ್ನು ಹೊಡುತ್ತದೆ.

ಆಸ್ತ್ರಶೈಗಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ಜಿನ್ನ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪಕಾರಾರ್ಥವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಾಗಿಯೋ ಸ್ತ್ರೀಪ್ರಾರುಷರು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿನ್ನತ್ಯ ಮಾಡುವರು. ಅನಂತರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮೃಗಗಳಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ ಬಂದಿಬಾನೆ, ಹುಣಿರ ಆಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಆಸ್ತ್ರಗಳುಇವನ್ನು ತುಂಬಲು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಆಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕಟ್ಟುಪ್ರದನ್ನೇ ಒಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸವೆನ್ನುವರು! ಒಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸದ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರಪಂಚದ ದುಃಖಿವನ್ನು ತಗಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ನಿಮೂರಲ ಮಾಡುವುದಾಗಿರಬೇಕು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ದುಃಖವಲ್ಲಾ ಬರುವುದು ಎಂದು ಯೋಗಿಗಳು ಹೇಳುವರು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪಾಶದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗುವುದು ಯೋಗಿಯ ಆದರ್ಶ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದೇ ಅವನ ಕರ್ಮದ ಗುರಿ. ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ದೇಹವನ್ನು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದರಿಂದ ಬರುವ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಅವನು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವನು ಎಂದು ಯೋಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ನೀವು ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಕಿಂಚಿತ್ ಹಚ್ಚು ಮಾಂಸ ವಿಂಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಾದರೆ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಿದ್ಜಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ಹಚ್ಚು ಅಂಗಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಅದು ಹಾನಿಕಾರಿ. ಯಾರು ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಶ್ರಮಪಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಭಾಳುವರು. ಕಡೆಮೆ ಉಣಿ ಮಾಡಿ, ಕಡೆಮೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಮಿದ್ಜಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ.

ಗೃಹಿಣಿಗೆ ಮನೆಯ ಕೆಲಸವೇ ಸಾಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ವಿಚುರ್ಮಾಡಬೇಡಿ. ಅದನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ವಿಚುರ್ಮಾಡಿ. ಸರಿಯಾದ ಆಹಾರವೆಂದರೆ ಸರಳವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ. ಹಚ್ಚು ಮುಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸಿದುದಲ್ಲ.

ಇಂ. ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ¹

ಅನುಭವವೇ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮೂಲ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರತೆ ಇಲ್ಲದ ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂದರೆ ಧರ್ಮ. ಒಂದೇ ಏಕೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಅನುಭವದ ಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಬೋಧಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಹಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಕೆಲವರು ಇದ್ದಾರೆ.

¹C.W. Vol. VI, P. 81

ಇವರನ್ನೇ ಅನುಭಾವಿಗಳು ಎನ್ನುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಅನುಭಾವಿಗಳು ಒಂದೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವರು. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವಿಜ್ಞಾನ. ಹೇಗೆ ಗಣತಿಶ್ಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿಲ್ಲವೇ ಹಾಗೆಯೇ ಅನುಭಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವರು. ಇವರ ಅನುಭವ ಒಂದೇ. ಅದೇ ಒಂದು ನಿಯಮವಾಗುವುದು.

ಚಚೆಗೆ ಹೋಗುವವರು ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಲಿಯತ್ತಾರೆ; ಅನಂತರ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅನುಭವವನ್ನು ತಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಆಧಾರ ಹಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನುಭಾವಿಗಳು ಮೊದಲು ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಸುವರು. ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡುವರು. ಚಚೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಅನುಭವವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆದರೆ ಅನುಭಾವಿಗೆ ತನ್ನ ಅನುಭವವೇ ಇರುವುದು. ಚಚೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದಿಂದ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ಅನುಭಾವಿಗಳು ಸತ್ಯದಿಂದ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಬರುವರು.

ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದ ಭೌತಿಕಿಜ್ಞಾನಗಳು ಹೇಗೆ ಭೌತಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಧರ್ಮವ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು. ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾದರೆ ವೃತ್ತಿಯು ಪ್ರಕೃತಿಯಂಬ ಪ್ರಸ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಹೃದಯದಿಂದಲೇ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂತರು ಭೌತಿಕಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಜ್ಜರಲ್ಲಿ ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ತಮ್ಮ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾದರೂ ಒಂದು ಕ್ರಮವಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಧರ್ಮವೂ ಕೂಡ. ಇಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಮಗ್ರಿ ಹಚ್ಚು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಂತೆ ಮಾನವರ ಮನಸ್ಸು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳು ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಇಂದ್ರಿಯ ಇತರ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಕೆಲವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳುವರು; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡುವರು, ಇತ್ಯಾದಿ. ಇದರಂತೆಯೇ ಒಬ್ಬಬಿರಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗ ತೀವ್ರವಾಗಿರುವುದು. ಇವುಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರಿಯಲು ಮುಂದುವರಿದು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದರೂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ೧೦೫ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಣವೂ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸಿಗಳೂ ಅನ್ನಯಿಸುವ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವಿದೆ. ಧರ್ಮವಿಜ್ಞಾನವು ಮಾನವನ ಆತ್ಮ ವಿಶೇಷಣೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪಂಥವೂ ಇಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಧರ್ಮ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವೂ ಸರದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವೀಕಿರುವ ಒಂದು ಮುತ್ತಿನಂತೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಒಂದೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರೂ ಒಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಳಾರರು. ಅವರ ಹೃದಯ ದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೊಂದು ಧರ್ಮವಿರುವುದು. ಒಬ್ಬನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲ್ಪೀಠಿಸುವ ಧರ್ಮವು ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಹಾನಿಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವನದ ಅಂತರಾಳ ದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಪ್ರವಾಹ ಹರಿಯತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರವಾಹವೇ ಕೊನೆಗೆ ಅವನನ್ನು ದೇವರೆಡೆಗೆ ಬಯ್ಯಿಸುವುದು. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಗುರಿಯೂ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ಭಗವಂತನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆರಾಧಿಸುವುದೇ ಪರಮಾರ್ಥನೇ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲೇ ನಿರತರಾದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇಲ್ಲ ಕೊನೆಗಾಣುವುವು.

೪೦. ಧರ್ಮದ ಸಾರ¹

(ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನಿಷತ್ತಾಸದ ವರದಿ)

‘ಮಾನವನ ಹಕ್ಕುಗಳು’ ಎಂಬ ಪ್ರೇಂಚ್ ಜನಾಂಗದ ಪಲ್ಲವಿಯು ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಇತ್ತು. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದು ಈಗಲೂ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವೇದಾಂತವು ಎಲ್ಲಾ ಪಂಥಗಳಲ್ಲಾ ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ಮನು ಇದ್ದರೆ ಆದಕ್ಕೆ ನಾನು ಯಾವ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಕಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೇಗೆ ಏಕಾಗ್ರಮಾಡುವುದು ಎಂಬುವುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು “ಶ್ರಿಭುವನಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯನಾದ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ನಾನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅವನು ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಲೀ” ಎಂಬ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಮಾತ್ರ, ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಹಲವು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು. ಅವಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಅವನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ತನಗೆ ತೋರಿದ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯನ್ನು ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಸಾಫ್ತಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಏಕಾಲದಲ್ಲೇ ನನ್ನ ಮಗ ಬೌದ್ಧನಾಗಿರಬಹುದು, ಆಗ ಅವನ ಆ ಧರ್ಮದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಗುರುವಿನ ಶಿಷ್ಯನಾಗಬಹುದು. ಅಥವಾ ಶ್ರೀಸ್ತನ್ನೇ, ಬುದ್ಧನನ್ನೇ ಮಹಮ್ಮದನನ್ನೇ ಪ್ರಾಚಿಸಬಹುದು. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಕೃಸ್ತಾಗಿರಬಹುದು, ನಾನು ಮಹಮ್ಮದೀಯನಾಗಿರಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಾಫ್ತಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ.

¹C.W. Vol. VIII, P. 254

ಎಲ್ಲಾ ಪಥಗಳೂ ಒಬ್ಬನೇ ದೇವರೆಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಂಡರೆ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಮೂಲಕವೇ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ, ಪ್ರಪಂಚದ ಉದ್ದಾರವಾಗುವುದು ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ತತ್ತ್ವ ನನ್ನ ತತ್ತ್ವವಾಗಲಾರದು, ನನ್ನದು ನಿನ್ನದಾಗಲಾರದು ಎಂಬುದು. ನಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ನಾನು ನನ್ನದೇ ಆದ ಪಂಥ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಏಕಮಾತ್ರ ವಿಚಾರಪರ ಧರ್ಮವನ್ನು ನಾವು ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವೆವು ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ದೇವರನ್ನು ನಾವು ಹಲವು ಬಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಡುಕುವವರೆಲ್ಲ ಸೇರುವರು; ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಸನೆಗಳನ್ನು ಸೌಕಾರ್ಯದಿಂದ ನೋಡುವರು, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ದೇವರೆಡೆಗೆ ಹೋಗುವವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದು.

ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸತ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೂ ಅತೀತವಾಗಿರಬೇಕು. ನಾವು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅನಂತ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಜಾತಿ, ಆಚಾರ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಬಳ್ಳಿಯದು. ನಿಜವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವನೇ ತೆಜಿಸುವನು.

ನಾನೂ ವೇದವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದು ವೇದಾಂತದರ್ಶನದ ಚರಮ ಚೋಧನೆ. ಸತ್ಯದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಆಚಾರ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ‘ಸೋಽಹಂ’ ನಾನೇ ಅವನು ಎಂದು ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳುವನು. ದೇವರು ಹಾಗೂ ನಾನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಈಶ್ವರನಿಂದ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ದೇವರೊಂದಿಗೆ ಏಕವಾಗಿರುವನು.

ವೇದದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಂತ ನನ್ನ ಯುಕ್ತಿಗೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ, ನಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ವಿರೋಧಾಭಾಸಗಳಿಂದ ತುಂಬಿವೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವೇದಗಳು ಸೂರ್ಯಾಸ್ಯಿಲಿಂದ ಮಣಿದವುಗಳಲ್ಲಿ; ಆದರೆ ಅವು ನಮಗೆ ಭಗವಂತನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇರುವ ಜ್ಞಾನದ ಮೌತ್ತಿ. ಆದರೆ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಆ ಸತ್ಯವಿದೆ, ಉಳಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಕುತಕ್ಕ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸತ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮನುವು ವೇದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲುವುದೋ ಅದು ಮಾತ್ರ, ನಿಜ ಎನ್ನವನು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತತ್ತ್ವಜ್ಞರು ಇದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವರು. ಪ್ರಪಂಚದ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ವೇದ ಒಂದೇ, ‘ವೇದಾಧ್ಯಯನವು ಗೌಣ’ ಎಂದು ಸಾರುವುದು.

ಯಾವುದರಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗದ ಸತ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಅರಿಯುವೋ ಆದೇ ನಿಜವಾದ ವಿಧೇ. ಇದು ಓದಿನಿಂದ, ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ, ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಿ ಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ಆವನ ಸ್ವಭಾವ ಕೂಡ ಸಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮನ ಸ್ವಭಾವದಂತೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. “ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ತಂಡೆ

ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ.” ತಾನು ನಿಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರೆ ಸಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮನಂತೆ (ಅಶ್ವರನಂತೆ) ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವನು. ಮಾರ್ಯಯ ತರೆಯ ಮೂಲಕ ಕಾಣಿಸುವ ನಿಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಈಶ್ವರ (ಸಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ).

ನಾನು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅವನನ್ನು ಸಾಕಾರನಂತೆ ಮಾತ್ರ ನೋಡಬಹುದು. ಆಶ್ವರನ್ನು ನಾವು ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವೆಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಿಳಿಯುವವನು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲ? ಅದರೆ ಅವನು ಚೇಕಾದರೆ ತನ್ನ ಭಾರ್ಯೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆ ಭಾರ್ಯೆಯು ಅಶ್ವನ್ನತ ರೂಪವೇ, ಎಂದರೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ವಿಷಯೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಸಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ. ಆಶ್ವನಿತ್ಯ ಸಾಷ್ಟಿ. ನಾವು ನಿತ್ಯವೂ ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಯಶ್ವಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಈ ಹೋರಾಟದಿಂದ ವಿಶ್ವವು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಅದೇ ದ್ವಿವ್ಯ. ಅದರೆ ಇವೆಲ್ಲ ದುರ್ಬಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು. ಆಶ್ವನ ವಿಷಯೀಕರಣದ ಅಶ್ವತ್ತಮ ರೂಪವೇ ಈಶ್ವರ.

“ಒಬ್ಬ ಸತ್ಯ ಸಂಧನಾದ ದೇವರು ಮಾನವ ಶ್ರೀಷ್ವತಮ ಕೃತಿ” ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಹೇಳಿರುವನು. ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ದೇವರು. ಯಾರೂ ಮಾನವನ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲದೆ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಲಾರರು. ದೇವರನ್ನು ಮಾನವನ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ನೋಡಲಾರೆವು. ನಮ್ಮಂತಯೇ ಅವನು ಇರುವನು. ಏನೂ ತಿಳಿಯದ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ತಿವನನ್ನು ಮಾಡು ಎಂದು ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು. ಹಲವು ದಿನಗಳವರಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಂಚಾದ ಮೇಲೆ ಅವನೊಂದು ಕೊಳಿಯ ವಿಗ್ರಹ ಮಾಡಿದನು! ದೇವರು ಹೇಗಿರುವನೋ ಹಾಗೆ ನಾವು ಭಾವಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಶ್ವಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲ ನಿಷ್ಪಾತೋಜಕವಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ನಾವಿರುವ ಸ್ಥಿರ್ಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಮಾನವರಂತೆ ಮಾತ್ರ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಎಮ್ಮೆಗಳು ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಶ್ವಿಸಿದರೆ ಅವು ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಎಮ್ಮೆಯಂತೆ ಮಾತ್ರ ನೋಡಬಲ್ಲವು. ಮೀನು ದೇವರನ್ನು ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೀನಿನಂತೆ ಮಾತ್ರ ದೇವರನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಮಾನವನು ಮಾನವನಂತೆ ಮಾತ್ರ ದೇವರನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ, ಎಮ್ಮೆ, ಮೀನು ಇವೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಾತ್ರಗಳು ಎಂದು ಉಂಟಿಸಿ. ಇವೆಲ್ಲಾ ದೇವರು ಎಂಬ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ನೀರು ತರಲು ಹೋದರೆ ಈ ನೀರು ಆಯಾಯ ಪಾತ್ರಯ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಹಿಡಿಯುವುದು; ಮನುಷ್ಯನ ಪಾತ್ರಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ಇರುವುದು, ಮೀನಿನ ಪಾತ್ರಯಲ್ಲಿ ಮೀನಿನ ಸಂತೆ ಇರುವುದು. ಅದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರೆಂಬ ನೀರು ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು.

ಎರಡು ಬಗೆಯ ಜನರು ದೇವರನ್ನು ಮಾನವರಂತೆ ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಮಾನವತೆಯನ್ನು ಮೀರಿಹೋಗಿರುವ ಪರಮಹಂಸ ಆವನಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚ ತನ್ನ ಆಶ್ವಮಾಯ ನಾಗಿರುವನು. ಅವನು ಮಾತ್ರ ದೇವರನ್ನು ಅರಿಯಬಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪಶುಸದ್ಯಶಾಂತ ಮಾನವ. ಅವನು ದೇವರನ್ನು ಮಾನವರಂತೆ ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ದೇವರ ಆವಶ್ಯ

ಕರೆ ಅವನಿಗನ್ನು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಜೀವನ್ನುಕ್ರಿಯೆ ಮಾನವರಂತೆ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎಕೆಂದರೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ದೇವರನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡಿರುವರು. ಅವರು “ಸೋಽಹರ್” ‘ನಾನೇ ಅವನು’ ಎನ್ನುವರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಶಾಚೇ ಹೇಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು?

ನಾನು ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಸ್ತೋತ್ರ ಕರೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಸಲ ಸಿಂಹವೋಂದು ಕುರಿಮಂದೆಯಲ್ಲಿ, ಮರಿಹಾಕಿ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಕುರಿಗಳು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಕುರಿಗಳು ಅರಚುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸಿಂಹದ ಮರಿಯೂ ಬಾಗ್ ಎಂದು ಅರಚುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿಂಹ ಒಂದು ಇದನ್ನು ನೋಡಿತು. ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ಆ ಸಿಂಹದ ಮರಿ ನಾನೋಂದು ಕುರಿಮರಿ ನಂಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅಂಜಿಕೆ ಯಾಗುವುದು. ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಸಿಂಹ ಎಂತಹ ಮೂರ್ಖ ನೀನು, ನನ್ನೂಡನೆ ಬಾ, ನೀನು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನೀರಿನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ, ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ತೋರಿ ನನ್ನುತ್ತೇ ನೀನು ಸಹ ಎಂದಿತು. ಮರಿ ಆಗ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು, “ಹೌದು, ನಾನು ಕುರಿಯಂತೆ ಇಲ್ಲ, ನಾನೂ ಒಂದು ಸಿಂಹ” ಎಂದು ಗಜನಿಗೆ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳೆಲ್ಲ ಕಂಪಿಸಿದವು.

ನಾವು ಕುರಿಯ ಹೋದಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಿಂಹಗಳು. ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ದುರ್ಬಲರಂತೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ದುರ್ಬಲರು ಎಂದು ಭಾಂತರಾಗಿರುವೆವು. ವೇದಾಂತ ‘ಕಃ ಭಾಂತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ’ ಎನ್ನುವುದು. ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಮುಕ್ತಿ. ಮುಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ತಲೆಬಾಗುವುದು ಎಂದು ನಾನು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಂಗೆ ಇದರ ಅರ್ಥ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ಪ್ರಗತಿಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಅವನು ವಿರೋಧಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮಾನವನು ಪ್ರಗತಿಪರನಾದ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಕಾಸ ಎಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕೆಳಗಿನ ನಿಯಮವನ್ನು ಮೇಲಿನ ನಿಯಮದಿಂದ ಗೆಲ್ಲಬ್ಬುದು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಜೈತ್ರಯಾತ್ರೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾದ ಮನಸ್ಸು ಮೇಲಿನ ನಿಯಮವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಗಳೆಯಲು ಹೊಂಚಹಾಕುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣಿಸುವುದು. ನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದೋಡನೆ ಆ ನಿಯಮಕ್ಕೂ ಅತೀತವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಯಾಷಿಸಿತು. ಆದಕಾರಣ ಆದರ್ಶ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ಮರ ಎಂದಿಗೂ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಸು ಕದಿಯುವುದನ್ನು ನಾನೆಂದೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಬಾತು ಎಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇವು ಮಾನವನಿಗಿಂತ ಮೇಲಲ್ಲ.

ನಾವು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಧೀನರಾಗಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಭಾಕತದ್ವಯವಾಗುವೆವು. ಜೀವನವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅದ್ವಿತವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಿಯಮಬಾಹುಳ್ಳ ಎಂದರೆ ಮೃತ್ಯು. ಹಿಂದೂಗಳ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಯಾವ

ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಇಡೀ ಸಮಾಜ ಮೃತ್ಯುಮುಖಿವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷವಿತ್ತು. ಅವರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಧರ್ಮವು ಅದ್ವಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಯ್ಯಾವಹಾರ ತೆಲುರರು. ಆದರೆ ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪಟುಗಳಲ್ಲ.

ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಒಂದು ಜಾಲಿಯಂತೆ ಸಾಕ್ಷಾ ಕೆಂಪನಿ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವರು. ಇದು ನಿರ್ಮಿಷದಲ್ಲಿ ಇದು ನೇರವೇರುವುದು. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಿನಗಟ್ಟಿಲೇ ಇವ್ವತ್ತು ಜನರು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೆಂಪನಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೈಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ನಲವತ್ತು ವರುಷಗಳವರಗೆ ನಿಂತರೆ ಮುಕ್ತಿ ಸಿಗುವುದು ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಸಾರಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಹಲವರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಹೀಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪಟುಗಳು, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪಟುಗಳು.

ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವ ಏಕಮಾತ್ರ ಪಥವೇ ಪ್ರೇಮ. ಒಬ್ಬನು ದೇವರನ್ನು ತೀರ್ಣಿಸಿದರೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚ ಅವನಿಗೆ ತೀರ್ಣಿಸಿದರೆ ಯಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದೆಲ್ಲ, ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸೇರಿರುವುದು. ಎಲ್ಲವೂ ಅವನದು. ಅವನೇ ನನ್ನ ತೀರ್ಣಿಯತ್ವ, ನಾನು ಅವನನ್ನು ತೀರ್ಣಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವನು ಭಕ್ತ. ಎಲ್ಲವೂ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲ ಪರಿಶ್ರಾಂಕಿಸಬಹುದು. ಅವನು ಆಗ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಿಂಸಿಸಬಿಲ್ಲ? ಅವನು ಆಗ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಹೇಗೆ ತೀರ್ಣಿಸದೆ ಇರಬಿಲ್ಲ? ಭಗವಂತನ ಪ್ರೇಮವೂಂದು ನಮ್ಮ ಯ್ಯಾದಯದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತೀರ್ಣಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟ್ವಾ ಎಲ್ಲವೂ ಅವನಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವೆವೆ. ನಮ್ಮ ಯ್ಯಾದಯವು ಪ್ರೇಮದ ನಿತ್ಯಚಿಲುಮೆಯಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರೇಮಚ್ಯಾತಿಯ ಎದುರಿಗೆ ಮಾನವ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದುವನು. ಕೊನೆಗೆ ತೀರ್ಣಿ, ತೀರ್ಣಿಯತ್ವ, ತೀರ್ಣಿಸಿದವನು. ನಮ್ಮ ಆರಿಯುವನು.

೪೧. ಮಾತ್ರ ಪೂಜೆ¹

ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ಪಾರಾಗಲಾರದ ಅನುಭವಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ ಸುಖ ಮತ್ತು ದುಃখಿ. ಯಾವುದು ನಮಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ತರುವುದೋ ಅದೇ ನಮಗೆ ಸುಖವನ್ನೂ ತರುವುದು. ನಮ್ಮ ಜಗತ್ತು ಇವರಡರಿಂದ ಆಗಿದೆ. ನಾವು ಇವುಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲಾರೆಬು. ಪ್ರತಿಕ್ಷೇಣ ದಲ್ಲಿಯೂ ಅವು ಇರುವುವು. ಈ ದ್ವಾಂದ್ವಗಳೊಳಗೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಪಂಚ ಸದಾ

¹C.W. Vol. VI. P. 145

ಯತ್ಸುತ್ತಿದೆ. ಮುಖಿಗಳು ಈ ದ್ವಾರ್ಪಾನ್ಯ ಬಗೆಹರಿಸಲು ಯತ್ಸುವರು. ಸಹಿಸಲಾರದ ನೋವಿನ ಮಧ್ಯ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ವಾಂತಿ, ಗಾಥಾಂಧಿಕಾರದ ಮಧ್ಯ ಮಿಂಚುಜವು ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುವ ಬದಲು ಗಾಥಾಂಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವವು.

ಮತ್ತೆ ಹಂಟ್‌ಫ್ರಾಂಕ್‌ಆಧಾರದಿಗಳು. ಆದರೆ ಅವರ ಮುಂದಿನ ಜೀವನ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಆ ಭಾಂತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು. ಯಾವ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕವನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಒಂದು ಆಸೆಯನ್ನೂ ಶೃಂಖಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಅವರು ಯತ್ಸುತ್ತಲೇ ಇರುವರು. ಧರ್ಮ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ.

ದ್ವಾರ್ಪಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸಿಂಯವರಲ್ಲಿ ದೇವರು ಮತ್ತು ಸೈತಾನ್ ಇಬ್ಬರು ಇರುವರು. ಈ ಭಾವನೆ ಯಹಾದ್ವಾರ ಮೂಲಕ ಯೂರೋಪ್ ಅಮೆರಿಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಹರಡಿದೆ. ಸಾಮಿ ರಾರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದು ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಒಂದು ಉಹಳೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಿಗೆಯಾಗುವಂಥದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಬರಿಯ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ ಕೆಟ್ಟದಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯದಾದರೆ ಅದೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದು. ಇಂದು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿರುವಂತಹದು ನಾಳೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದು ಹೀಗೆಯೇ.

ದೇವರು ಮೊದಲು ಒಂದು ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ದೇವರಾಗಿದ್ದನು. ಅನಂತರ ಅವನು ದೇವ ದೇವನಾಗುವಷ್ಟು. ಪುರಾತನ ಈಜೆಷ್ಟಿನವರು ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಿಲೋನಿಯದವರು ದೇವರು ಮತ್ತು ಸೈತಾನ್ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾ ಹೋದರು. ಅವರ ಮೋಲಾಕ್ ದೇವರ ದೇವನಾದನು, ಸರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಇತರ ದೇವತೆಗಳು ಮೋಲಾಕೆಗೆ ಅಡ್ಡಬೀಳಬೇಕಾಯಿತು.

ಆದರೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೇ ಉಳಿಯುವುದು. ಕೆಟ್ಟದ್ದರ ಅಧಿದೇವತೆ ಯಾರು? ಒಳ್ಳೆಯದು ಒಂದೇ ಇರುವುದು, ಕೆಟ್ಟದೆಂಬುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಆದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಅನನುಕೂಲವಾದುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದುದನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದೆಂದು ಬಗೆದಿರುವುದು. ಆದರೂ ನಾವೆಲ್ಲಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೇವೆ. ನೀತಿಯ ಸಾರ ತ್ಯಾಗ, ನಾನಲ್ಲ ನೀನು ಎಂಬುದು. ಪ್ರಪಂಚದ ‘ಒಳ್ಳೆಯವನಾದ ದೇವರು’ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನೀತಿಭಾವನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ! ಆ ದೇವರು ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಾಫ್ರಿನ, ಸೇಡಿನ ಮನೋಭಾವದವನು. ಹ್ಲೇಗು, ಬರಗಾಲ, ಯುದ್ಧ ಇವನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವನು.

ನಮಗೆಲ್ಲ ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಕಹಿ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ಸುವೆವು. ಆದರೆ ಅವು ಈಗಲೋ ಅನಂತರವೋ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು, ಅಂದರೆ ಸಹಿಕಹಿ ಅನುಭವಗಳೆರಡನ್ನೂ ಎದುರಿಸಲಾಗದವನಿಗಾಗಿ ನಾನು ಮರುಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮನು, ಪಾಸಿರುವರ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಹಿಮಾನ್ ಆಗುವನು. ಹೌರಾಜಿಕ ವಿವರಕೆ ಏನೋ ತಣ್ಣಾಯಿತು; ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೇ ಇಲ್ಲ, ಸಮಾಧಾನವೇ ಇಲ್ಲ.

ವೇದಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾವವಿದೆ. “ನಾನೇ ಜ್ಯೋತಿ, ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಲ್ಲಿರುವ ಜ್ಯೋತಿ; ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಪೂರ್ಣ ಕೊಡುವ ಗಾಳಿಯೇ ನಾನು.” ಈ ಭಾವನಾಂಕುರವೇ ಅನಂತರ ಮಾತೃಪೂಜೆಯ ಆದರ್ಶವಾಗುವುದು. ಮಾತೃಪೂಜೆ ಎಂದರೆ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಎಂದಲ್ಲ. ಈ ಪದವು ಸೂರ್ಯಸೂರ್ಯವ ಪ್ರಥಮ ಭಾವನೆಯೇ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ನಾನು ಎನ್ನುವುದು.

ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಉದ್ದೇಗ ಮಾತೃ ಇದೆ. ಅದು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಆಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಪಡೆದ ಮನುಷ್ಯನಾಗುವುದು. ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕಟ್ಟದ್ದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾವನೆಯೇ ಶಕ್ತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿದ ಮನಸ್ಸು ಅರಿಯಿತು. ಹೆಚ್ಚೆ ಹೆಚ್ಚೆಗೆ ಆತಂಕ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟವೇ ನಿಯಮ. ನಾವು ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರತಿರೋಧ ಇವುಗಳ ಒಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮ. ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಶಕ್ತಿಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಲೋಚನೆಯನ್ನೂ ದೇಹದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಣವೂ ತಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಮತ್ತು ತಿಳಿದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ಈ ಎರಡು ಶಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯೇ ಆಗಿದೆ.

ಈ ದೇವರ ಭಾವನೆ ಹೊಸದು. ವೇದಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವರುಣ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರರು ತಮ್ಮ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು; ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಮಾನವಸಹಜವಾದ ಭಾವನೆ, ಮಾನವನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾನವೀಯವಾದದ್ದು ಇದು.

ಇದೇ ಹೊಸ ತತ್ತ್ವ. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಕ್ತಿಯೇ; ಅದು ಪಾಪದಂತೆ ಇರಲಿ, ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಉದ್ದಾರ ಮಾಡುವ ಪುಣ್ಯದಂತೆ ಇರಲಿ. ಇದೇ ಹೊಸ ಭಾವನೆ. ಹಳೆಯದೆಂದರೆ ಮಾನವ ರೂಪಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೇವರ ಕಲ್ಪನೆ. ಇಲ್ಲೇ ಒಂದು ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯ ಉಗಮವಿದೆ.

“ರುದ್ರನು ಪಾಪವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವಾಗ, ಅವನ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ಬಗ್ಗನುವೆನು.” (ಶಿಂಗ್ನೇದ)

ಅನಂತರ ನಾವು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಓದುತ್ತೇವೆ: “ಈ ಅಜುಂನ, ನಾನೇ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಸತ್ಯ, ನಾನೇ ಪಾಪ ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯ. ಸಜ್ಜನರ ಸೌಜನ್ಯವು ನಾನೇ. ದುರ್ಜನರ ದೌರ್ಜನ್ಯವೂ ನಾನೇ.” ತಕ್ಷಣವೇ ಅವನು ಸತ್ಯವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕ ಅದನ್ನು ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಮಾಡುವನು. ಒಳ್ಳೆಯವರು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿ ನಾನೇ ಎನ್ನುವುದು.

ಪಾಸ್ರ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಾನನ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಾನನ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಬಂದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಈ ಹೊಸ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲುಡಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟಿದ್ದು ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ, ವಿಶ್ವ ಎನ್ನುವುದು ಬಂದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟಿದ್ದು ಎರಡೂ ಇವೆ. ಯಾರು ಅಳುತ್ತಿರುವರೂ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಆಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮನ್ನು ಒದುಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಯಂವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ಅದೇ. ಅಂತು ನಗುಗಳಿರದೂ ಅವಣಿ ಜವಳಿ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಗುವಿಗಿಂತ ಅಳುವೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೂವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವರು ಯಾರು? ಹಿಮಾಲಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವರು ಯಾರು? ಒಬ್ಬ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ದೇವರು. ನನ್ನ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದೌರ್ಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಯಾರು? ಕರ್ಮ, ಸ್ವತಾನನೇ ಇದನ್ನಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದು. ಹೀಗೆಂದರೆ ವಿಶ್ವ ಒಂದು ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದರ ದೇವರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾಲಿನ ದೇವರಾಗುವುದು.

ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟಿದ್ದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕ್ರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದು, ನಮ್ಮ ಹೃದಯದ ಅನುಕಂಪವೆಲ್ಲ ಬ್ರಹ್ಮ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಪತಿವ್ಯತೆಯು ವೇಶ್ಯೆಯಿಂದ ದೂರ ಓಡುವಳು. ಏಕೆ? ಆ ವೇಶ್ಯೆ ಕೆಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪತಿವ್ಯತೆಗಿಂತ ಮೇಲಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ಭಾವನೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಅಸೂಯೆಗೆ ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಒಬ್ಬಿಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬಿಗೂ ದೊಡ್ಡ ಅಂತರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು. ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಅವನಿಗಂತ ಒಳ್ಳೆಯದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವವನಿಗೂ ಅಥವಾ ಪಾಪಿಗೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಂತರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು. ಇಂತಹ ಕರ್ಮಾರ್ಥವಾದ ಭಾವನೆಯು ಮಹಾಪಾಠಕ; ಪಾಠಕ್ಕೊಂತಲೂ ಪಾಠಕ ಇದು. ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟಿದ್ದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯದರ ವಿಕಾಸ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕಡವೆ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೆಟ್ಟಿದ್ದು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಕೆಲವರು ಸಾಧುಗಳು; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಪಾಪಿಗಳು. ಸೂರ್ಯ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟಿದ್ದು ಎರಡರ ಮೇಲೂ ಬೆಳಗುವನು. ಅವನೇನಾದರೂ ಪಕ್ಷವಾತ ಮಾಡುವನೆ? ದೇವರನ್ನು ತಂದೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಹಳೆಯ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ, ಅಧಿಪತಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ನಾವು ಸತ್ಯವನ್ನು ಮರೆಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವೆವು. ಪಾಪವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವೆವು. ನಾನೆಂಬುದೇ ಪಾಪ. ಆದರೆ ಈ ನಾನೆಂಬುದೇ ಹೆಚ್ಚೆಗೆ ಇರುವುದು. ಹಾಗಾದರೆ 'ನಾನು' ಇಲ್ಲವೇ? ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಾನೆಂಬುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವೆನು. ಆದರೂ ಸೋಲುವೆನು.

ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಪಾಪದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಯತ್ನ. ಆದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ಸುಖ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ, ನಾನು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು, ದುಃಖವ್ಯಾಗಳು ಬಂದಾಗ ಪ್ರೀತಿಸ ಕೂಡು ಎಂಬ ಯಾವುದಾದರೂ ನಿಬಂಧನೆಗೆ ನಾನು ಒಳಪಟ್ಟಿರುವನೇನು?

ಒಂದು ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಒಂದು ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಕೆಳ್ಳರುಜು ಹಾಕುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬು ಅದೇ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಬರಗಾರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ದಾಲರುಗಳಿಗೆ ಚೆಕ್ಕನ್ನು ಬರೆಯುವನು. ಆದರೆ ದೀಪದ ಬೆಳಕು ಇಬ್ಬರ ಮೇಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಬೆಳಕಿಗೆ ಪಾಪದ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮತ್ತು ನೀವು ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು.

ಈ ಭಾವನೆಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಹೆಸರು ಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದನ್ನೇ ತಾಯಿ ಎನ್ನುವುದು. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬಿಳ್ಳಿ ಕವಯಿತ್ರಿಯನ್ನು ದೇವತೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿ ಅವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹೆಸರು ಇದು. ಅನಂತರ ಸಾಂಖ್ಯಿರು ಒಂದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯೆಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯೆ (ಪ್ರಕೃತಿ.) ಅಯಸ್ಕಾಂತ ಅಚಲವಾಗಿರುವುದು. ಕಬ್ಬಿಣಿದ ಚೂರುಗಳು ಚಲಿಸುವುದು.

ಭರತಬಿಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಆದರ್ಶಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಷ್ಟತಮವಾದುದೇ ಮಾತ್ರತ್ವ. ಅವಳು ಹಂಡಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲು. ಹಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವನ ತಾಯಿ ಅವನನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ತ್ಯಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ತರಹವಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಮಗುವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯೇ ತ್ವರಿತಿಸುವಳು. ತಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಅಹೇತುಕ ತ್ವರಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅವಳ ತ್ವರಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಅವಳ ತ್ವರಿತಿ ಎಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪ್ರೇಮ ಯಾರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ತಾಯಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಸಾಧ್ಯ. ಮಗನಿಗೂ ಇಲ್ಲ, ಮಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಹಂಡಿಗೂ ಇಲ್ಲ.

“ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ನಾನು” ಎನ್ನುವಳು ತಾಯಿ. ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವವಳು ಅವಳೇ, ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವವಳೂ ಅವಳೇ. ವಿನಾಶವು ಸೃಷ್ಟಿಗ್ಗೆ ಆದ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಕಣಿವೆಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಧೀರರಾಗಿ, ಪ್ರಪಂಚ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆ ನೋಡಿ. ಪಾಪಕ್ಕೆ ಅಂಜಿ ಓಡಿ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಪಾಪ ಪಾಪವೇ, ಆದರೇನಂತೆ?

ಅಂತೂ ಇದೆಲ್ಲ ತಾಯಿಯ ಲೀಲೆ. ಇದೇನೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹದಗೆಟ್ಟಿಲ್ಲ ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ನನ್ನ ಯಾವುದು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲದು? ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂತೆ ಯಾರು ತಾಯಿಗೆ ಪ್ರೇರಣಿಸಿದ್ದು? ಅವಳಿಗೆ ಗುರಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಯಾವುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ, ಅದೇ ಗುರಿ. ಈ ಸೃಷ್ಟಿ ಏತಕ್ಕೆ? ತಮಾಷೆಗೆ. ಇದನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಜಗತ್ ಕಾಯುತ್ತೇವೆ, ದುಃಖಿಪಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಜಗನ್ನಾತೆಯೊಡನೆ ಆಡುತ್ತಿರುವವರು.

ಮಗುವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾಯಿ ಪಡುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿ. ಅವಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸಂತೋಷವೇ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷ. ಉಪವಾಸ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಜಾಗರಣೆ

ಇಂಳ ಸ್ವಾಮಿ ವಿರೋಧಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ಲೇಷೆ

ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಮಗುವಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವಳು. ಮಗುವನ್ನು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗ್ಗಿ ತ್ಯಾತಿಸುವಳು. ಏಕೆ? ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥ ಇಲ್ಲ.

ಸುಖ ಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆ. ಯಾರು ಬೇಡವೆನ್ನುವರು? ದುಃಖ ಬರುವುದು ಅದನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ. ಸೊಳ್ಳೆಯೋಂದು ಎತ್ತಿನ ಕೊಂಬಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ್ತು. ಸೊಳ್ಳೆಗೆ ತಾನು ಏನೋ ದೇಹದ್ದು ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿರುವೆ ಎಂದು ವ್ಯಾಘರ್ಯಾಗಿ: “ಎತ್ತಿ, ನಾನು ಬಹಳ ಕಾಲ ದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವೆ. ಬಹುಶಃ ನಿನಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ನಾನು ವಿಷಾದಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೋರಟಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಿತು. ಆಗ ಎತ್ತು: “ಓ, ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಬಂಧುಬಳಗವನ್ನೇಲ್ಲ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಕೊಂಬಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಜೀವಿಸು, ನೀನು ನಿನಗೆ ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲೇ?” ಎಂದಿತು.

ನಾವು ಹೀಗೆಯೇ ದುಃಖಕ್ಕೂ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಾರದು? ಧೀರನಾಗಬೇಕಾದರೆ ಜಗನ್ನಾತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇರಬೇಕು.

“ನಾನೇ ಜನನ, ನಾನೇ ಮರಣ.” ಅವಳ ಭಾಯೆಯೇ ಜನನ ಮರಣಗಳು. ಎಲ್ಲಾ ಸುಖಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುಖ ಅವಳೇ, ದುಃಖಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳೇ ದುಃಖಿ. ಜನನದ ಹಿಂದೆ ಅವಳಿರುವಳು. ಮರಣದ ಹಿಂದೆ ಅವಳಿರುವಳು. ಸ್ವರ್ಗ ಬಂದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವಳಿರುವಳು. ನರಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅವಳೇ ಇರುವಳು, ಅಲ್ಲಿಗೂ ನುಗ್ಗು, ಇವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲ. ತಾಳೆ ಇಲ್ಲ. ದಾರಿಹೊಕ್ಕನನ್ನಾದರೂ ನಾವು ನಂಬುವೇವು. ಆದರೆ ನಾವು ನಂಬಿರುವ ಒಬ್ಬನು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ, ಅವನೇ ದೇವರು. ನಾವು ಇಚ್ಛಿಸಿದಂತೆ ಅವನು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಅವನನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವೇವು. ಪಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ನಾಶವಾಗುವುದು. ನಾವು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಅಹಂಕಾರ ಹೆಡೆ ಏತ್ತುತ್ತಿರುವುದು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಪೋಷಂದು ಮುಖ್ಯ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದು ಅಹಂಕಾರದ ಹಾವಿನ ಹಡೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚುಚ್ಚುವುದು.

ಶರಣಾಗತಿಯ ಭಾವ ಕೊನೆಗೆ ಬರುವುದು. ಆಗ ನಾವು ಜಗನ್ನಾತೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವೇವು. ದುಃಖ ಬಂದರೆ ಸ್ವಾಗತ, ಸುಖ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಸ್ವಾಗತ. ಕೊನೆಗೆ ನಾವು ಸದಾ ಪ್ರೀತಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಹತ್ತಿದರೆ ವ್ಯಾದಯದ ವಕ್ತವೆಯೆಲ್ಲ ನೇರವಾಗುವುದು. ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಪರಯ, ನಾಯಿ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಸಮಧಿಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಕ್ಷಪಾತಮಿಲ್ಲದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬತ್ತದ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನೋಡುವರೆಗೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ನಾವು ಸೋಲಬೇಕಾಗುವುದು. ಕೊನೆಗೆ ವೈದ್ಯರ್ಥ ವೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲಸಿರುವ ಸನಾತನಿಯಾದ ಜಗತ್ತಾತೆಯನ್ನು ನೋಡುವೇವು.

೭೨. ಮುಕ್ತ ಮಾರ್ಗ¹

(1900ರ ಮಾರ್ಚ್ 12ರಂದು ಓಕ್ಕೊಂಡಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಪರಿಧಿ)

ಒಬ್ಬನು ದೇವರು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರುವನು ಎನ್ನುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ದೇವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವನು ಎನ್ನುವನು. ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಗುರಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಗುರಿಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದ ಮುಖ ಪಲ್ಲವಿಯೇ ತ್ಯಾಗವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸತ್ಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸಲಿ, ಬಿಡಲಿ, ಅದು ನಮಗೆ ಬಂದೇ ಬರುವುದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆವೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ? ನಾವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಅದನ್ನು ಸ್ವತಾನ್ರ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಆದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಭಾಂತಿಯೇ ಆಗಿದೆ.

ನಾವು ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿರುವೆವೆ. ಅದರಿಂದ ಪಾರಾದರೆ ನಾವು ಸತ್ಯ ಹೋಗುವೆವು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆವೆ. ತೊಂಬತ್ತು ವರುಷ ಕತ್ತಲೆಯ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ನಾವು ಇರುವೆವೆ. ಅವನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅವನು ಹೊರಗೆ ಹೋದಾಗ ಆ ಬೆಳಕನ್ನು ಅವನು ಸಹಿಸಲಾರದೆಯೇ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಾನಃ ತನ್ನನ್ನು ಜೈಲಿಗೆಯೇ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹೊಸ ಸಾಫ್ಟಾರ್ಟ್‌ದ ಜೀವನ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದ್ದರೂ ಹಳೆಯ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ನೀವು ತ್ಯಾಗಿಸಲಾರಿರಿ.

ನಾವು ಪಸ್ತುವಿನ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನವ ರಲ್ಲಿ ಎಂತಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ ಭಾವನೆಗಳಿವೆ! ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಧರ್ಮ ಹೇಳುವುದು ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಹಲವು ಹಂಡರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವನು. ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ತೀಯೊಬ್ಬಳು ಕೇವಲ ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹಲವು ಪತಿಗಳನ್ನು ವರಿಸುವರು. ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ದೇವರುಗಳಿರುವರು. ಕೆಲವು ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ದೇವರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರೇ ಇಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿ ಮತ್ತು ಸೇವೆಯೇ ನಿಜವಾದ ಮುಕ್ತಿಮಾರ್ಗ. ನೀವು ಯಾವುದನ್ನೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಿಯುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜ್ಞಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತೆಲ್ಲ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೋ ಕೆಟ್ಟದೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ನಿಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು. ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇವಲ ಕರ್ಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಮ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿರಿ.

¹C.W. Vol. VIII, P. 239

ಪ್ರಪಂಚದ ಇತಿಹಾಸ ಅಲ್ಲಿನ ಮಹಾಪುರುಷರ ಜೀವನವಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಯ ದೇವ ಮಾನವರ ಜೀವನವಲ್ಲ. ಅದು ಸಮುದ್ರದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ದ್ವಿಪಾಗಳಂತೆ ಇದೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ದ್ವಿಪಾಗೋಮ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬಂದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಒಂದು ಖಂಡವಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ನಿಷಾಘರ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಮಾನವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಾನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಲಾರದೆ ಇರುವುದು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅರ್ಥಾಗ್ರಾವಾದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಒಂದು ರಾಜಮಾರ್ಗವೇ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವನು.

ಭಗವಂತನ ಮೇಲಿದುವ ಭಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮುಕ್ತಿ ನಿಂತಿದೆ. ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಬಾಳಲಾರೆ ಎಂದು ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಹೇಳುವಳು. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಹಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರನ್ನು ಮಜ್ಜರ ಆಸ್ತುಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ದೇವರಿಗಾಗಿ ನೀವು ಹೀಗೆ ಮರುಗುವಿರಾ? ನೀವು ದೇವರಿಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ದ್ರವ್ಯ, ಸ್ನೇಹಿತರು, ತಾಯಿತಂದೆಗಳು, ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರು ಇವರನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹಿಯವಾಗಿರುವುದೆಲ್ಲ ವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿ ದೇವರನ್ನು ಕೇವಲ ಭಕ್ತಿಗಾಗಿ, ಅವನ ಹೀಗಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕಿದಂತೆ.

೩೨. ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾಯೆ¹

(1900ರ ಮಾರ್ಚ್ 8ರಂದು ಒಕ್ಕೊಂಡಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನಾಸದ ವರದಿ)

ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವ ಯಾವುದಾರರೂ ಒಂದು ವಸ್ತು ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಮಾನವನ ಆತ್ಮವು ಅರಸುತ್ತಿದೆ; ಯಾವಾಗಲೂ ಅದು ಅರಸುತ್ತೋ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಂದಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ಹಸಿವು, ಇವನ್ನು ಎಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿದರೂ ಅವು ಇನ್ನೂ ವ್ಯಾದಿಯಾಗುತ್ತಿರುವವು. ಇವನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ; ಅವಿಕಾರಿಯಾದುದನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವುದೇ ಧರ್ಮವಿಜ್ಞಾನ. ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಚಾರಗಳು ಒಂದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುವುದೇ ‘ಮಾನವನ ಆತ್ಮ ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ’ ಎನ್ನುವುದು.

ಎರಡು ಜಗತ್ತುಗಳಿವೆ ಎಂದು ವೇದಾಂತತತ್ತ್ವ ಹೇಳುವುದು. ಒಂದು ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತು, ಮತ್ತೊಂದು ಆಂತರಿಕ ಜಗತ್ತು ಅಥವಾ ಆಲೋಚನಾ ಜಗತ್ತು.

ಅದು ಮೂರು ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಒಷ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದೇ ದೇಶ ಕಾಲ ನಿಮಿತ್ತ. ಇವುಗಳಲ್ಲ ಸೇರಿ ಮಾಯ ಆಗಿದೆ. ಅವು ಮಾನವನ ಆಲೋಚನೆಗೆ ತಳಪಾಯ. ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ

¹C.W. Vol. VIII, P. 237

ಆದವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಆಲೋಚನೆಗೆ ಆಸರೆಯಾದುವುಗಳು. ಬಹಳ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಕ್ಯಾಂಟ್‌^{೨೨}
ಎಂಬ ಜರ್ಮನ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾನಿ ಇದೇ ನಿಂಬಾಯಕೆ ಬಂದನು.

ನನ್ನ, ಜಗತ್ತಿನ ಮತ್ತು ದೇವರ ಸತ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ. ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ವೈವಿಧ್ಯವೆಲ್ಲ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಆಗಿದೆ; ಸಮುದ್ರದ ತೀರವು ಅದನ್ನು ನೇರವಾಗಿಯೋ ವಕ್ರವಾಗಿಯೋ ಮಾಡುವುದೆಯೇ ಇದು. ಆದರೆ ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿಗೆ ಒಂದು ಆಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ತೀರವು ಮಾಯವಾದರೆ ಒಂದು ಅವಿಚಿಷ್ಟವಾದ ನೀರು ಉಳಿಯುವುದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಮಾಯೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ವೈವಿಧ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗುವುದು.

ಮಾನವನು ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿತ್ವರ್ತನಾಗಿದ್ದ, ಈಗ ಪತಿತನಾಗಿರುವನು, ಪ್ರನಃ ಪರಿತ್ವರ್ತನಾಗುವನು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಆಧುನಿಕ ಧರ್ಮಗಳೂ ಸಾರುವುವು. ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಈ ಭಾವನೆ ಬಂದಿತೋ ನನಗೆ ಗೌತಮಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮವೇ ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರ; ಬಾಹ್ಯಸ್ವಿನೀಶ ಆತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದು. ಜ್ಞಾನವೇ ಆತ್ಮನ ಶಕ್ತಿ. ಶತ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಆತ್ಮವು ದೇಹಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಹಲವು ಜನಗಳು ಆತ್ಮನ ಜೀವನದ ಕಥೆಯ ಹಲವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಗಳಾಗಿವೆ. ನಾವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ದೇಹಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇಡೀ ವಿಶ್ವವು ಸಂಕೋಚವಾಗುತ್ತ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆತ್ಮನ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾಯೆಯಿಂದ ತೋರಿಕೆಗೆ ಬದಲಾದಂತೆ ತೋರುವುದು ಎನ್ನುತ್ತೇದೆ ವೇದಾಂತ. ಮನಸ್ಸಿನ ಮಿತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೇವರೇ ಪ್ರಕೃತಿ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕಾಸವೇ ಜೀವಿಯ ವಿಕಾಸ. ಆತ್ಮವು ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವುದು. ಅವಗಳು ದೇಹದಿಂದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಳ್ಳುವುದು. ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಪಸ್ತುವಾದ ಆತ್ಮನೇ ನಿತಿಗೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತಳಹದಿ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ; ಮತ್ತೊಬ್ಬಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನನಗೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ.

ಪ್ರೇಮವು ಅನಂತ ಏಕತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ದ್ವೈತಸಿದ್ಧಾಂತದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಶ್ರೀತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಬಲ್ಲಿರಿ? ಒಬ್ಬ ಎರೋಪ್ಯ ಶತಮಾನದ ಜ್ಞಾನ ಚಂಬಿಸುವುದು ನರಮಾಂಸ ಭಕ್ತಿಯ ಒಂದು ಅವಶೇಷ ಎನ್ನುವನು. ಇದರ ಹಿಂದೆ ನೀನು ಎಷ್ಟು ರುಚಿಯಾಗಿರುವೆಯೋ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಭಾವ ಇದೆಯಂತೆ! ಆದರೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲ ಮಾಡುಕುವುದು ಏನು? ಸಾಫ್ತಾರ್ತ್ಯವನ್ನು. ನಮ್ಮ ಹೋರಾಟ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲ ಸಾಫ್ತಾರ್ತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ. ಇಡೀ ಜನಾಂಗ, ಪ್ರಪಂಚ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಹಗಳು ಸಾಫ್ತಾರ್ತ್ಯದೆಡೆಗೆ ಧಾರಿಸುತ್ತಿವೆ.

ನಾವು ಬಧ್ಯರಾದರೆ ಯಾರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಂಧಿಸಿರುವುದು? ಅನಂತಾತ್ಮವೂ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಬಂಧಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಆದನ್ನು ಯಾವುದೂ ಬಂಧಿಸಲಾರದು.

ಈ. ಜ್ಞಾನಯೋಗ¹

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನವು ನೇತಿಸ್ವಭಾವದ್ವಾಗಿರಬೇಕು; ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಆಚರೆಗೆ ತಳ್ಳಿ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಳುವುದನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಹಾದ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ವಿಶೇಷಣ ಮಾಡಿ.

ಅನಂತರ ನಾವು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ. ಆದೇ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪ. ದೃಗ್ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದೇ ಧ್ಯಾನ. ಹೀಗೆ ಧ್ಯಾನಿಸಿ:

“ಮೇಲೆಲ್ಲ ನಾನೇ ತುಂಬಿರುವೆ, ಕೆಂಗೆ ನಾನೇ ಇರುವೆ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನೇ ತುಂಬಿರುವೆ, ನಾನು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವೆನು, ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇರುವರು. ‘ಹಿಂ ತತ್ಸತ್’ ನಾನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಶೀತಾಗಿರುವೆನು, ನಾನು ಪ್ರಪಂಚದ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯ, ನಾನು ಸುಖಿವೂ ಅಲ್ಲ, ದುಃಖಿವೂ ಅಲ್ಲ.”

ದೇಹವು ತಿನ್ನುವುದು, ಕುಡಿಯುವುದು; ನಾನು ದೇಹವಲ್ಲ, ನಾನು ಮನಸ್ಸು ಅಲ್ಲ ನಾನೇ ಆವನು.

ನಾನೇ ಸಾಕ್ಷಿ; ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆನು, ಆರೋಗ್ಯ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಸಾಕ್ಷಿ ನಾನೇ, ಹೋಗ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಸಾಕ್ಷಿಯೂ ನಾನೇ.

ನಾನೇ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ, ನಾನೇ ಜ್ಞಾನಸಾರ, ಜ್ಞಾನಾರ್ಥಕ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಾನು ಬದಲಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಶಾಂತ ಸ್ವರೂಪನು. ಸ್ವಯಂ ಜ್ಯೋತಿ, ಅವಿಕಾರಿ.”

ಈ. ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಿಥ್ಯೆ²

ಒಂದಕ್ಕೂ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ದೇಶ ಕಾಲ ನಿಮಿತ್ತಗಳು.

ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಆಕಾರದಲ್ಲೇ ಹೊರತು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ.

ನೀವು ಆಕಾರವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದು; ಆದರೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ವಸ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವುದು. ನೀವು ಎಂದಿಗೂ ವಸ್ತುವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಲಾರಿ.

ವಿಕಾಸವು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವುದೇ ಹೊರತು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕಾಸವು ಆತ್ಮನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಮಾರ್ಯ ಎಂದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಭಾವಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಭಾಂತಿಯಲ್ಲ, ಮಾರ್ಯ ಸತ್ಯ, ಆದರೆ ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದು ಸತ್ಯ, ಎಂದರೆ ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ನಿಜವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದು ಮಾರ್ಯಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿರುವುದೋ ಅದೇ ಮಾರ್ಯಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯ. ಆದರೂ

¹C.W. Vol, VI, P. 91

²C.W. Vol, VI, P. 92

ಸತ್ಯವು ಎಂದಿಗೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಯಾವುದು ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದೋ ಅದು ನಿಜವಲ್ಲ, ಅದು ತನಗೆ ತಾನೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಲಾರದು. ಆದರ ಆಷಿತ್ವವು ಸತ್ಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ಮಾಯೆ ಒಂದು ವಿರೋಧಾಭಾಸ ಎಂದಾಯಿತು. ನಿಜ ಆದರೂ ನಿಜ ವಲ್ಲ, ಭಾರಂತಿ ಆದರೂ ಭಾರಂತಿಯಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೆ ಸತ್ಯಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿದೆಯೋ ಅವರು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರಂತಿಯನ್ನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ; ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುವರು. ಯಾರಿಗೆ ಸತ್ಯಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರಂತಿಯನ್ನು ಕಾಣುವರು; ಅದು ನಿಜವೆಂದು ಭ್ರಮಿಸುವರು.

೪೬. ಸಗುಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗಣ ಬ್ರಹ್ಮ¹

ನೀವು ಯಾರನ್ನು ಸಗುಣ ಪರಮೇಶ್ವರ ಎನ್ನುವಿರೋ ಅವನೇ ನಿರ್ಗಣ ಬ್ರಹ್ಮ. ಅವನು ಎಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಗುಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗಣ ಆಗಿರುವನು. ನಾವೆಲ್ಲ ಸಾಕಾರವತ್ತೆ ನಿರಾಕಾರಿಗಳು. ನೀವು ನಿರಪೇಕ್ಷ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದಾಗ ನಿರ್ಗಣ, ಸಾಪೇಕ್ಷ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದಾಗ ಸಗುಣ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವಿಶ್ವಮಾನವರು, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಗಳು. ನಿಮಗೆ ಮೊದಲು ಇದು ಉಂಟಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದು ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಇರುವಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ಆತ್ಮವು ಹೇಗೆ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರಬಲ್ಲದು? ಅದಕ್ಕೆ ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಅಗಲ ಇಲ್ಲ, ಗಾತ್ರ ಇಲ್ಲ; ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಯಿಸುವ ಯಾವ ಗುಣವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲ ಆತ್ಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಆಕಾಶವು ನಮಗೆ ಮಿಶಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾರದು. ದೇಶವು ಮಾತ್ರ, ದೇಶವನ್ನು ಮಿಶಿಗೊಳಿಸಬಲ್ಲದು, ದ್ರವ್ಯ ಮಾತ್ರ, ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಮಿಶಿಗೊಳಿಸಬಲ್ಲದು, ನಾವು ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ್ದರೆ ನಾವು ಬರಿಯ ದ್ರವ್ಯವಾಗುವುದು. ದೇಹ ಆತ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ದ್ರವ್ಯಮಯವಾಗುವದು. ದೇಹದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವದು, ದೇಹವನ್ನು ಧರಿಸುವದು, ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಪದಗಳಾಗುವುವು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಅರ್ಥ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿ ಆತ್ಮನ ವಿವರಣೆ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೇವ್ಯಾಗೂ ಒಂದು ವೃತ್ತದಂತೆ, ಆದರ ಕೇಂದ್ರ, ಒಂದು ಕಡೆ ಇರುವುದು, ಪರಿಧಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ದೇಹವಿರುವ ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ. ಚೆಟುವಟಿಕೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ನೀನು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ, ಆದರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ‘ನಾನು ಇರುವೆನು’ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೀರೆಯೆ. ಆ ಸ್ಥಳವು ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ತಾನು ವೃತ್ತಕವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಯಾವುದರ ಮೂಲಕ ಇದು ವೃತ್ತಕವಾಗುವುದೋ ಅದನ್ನೇ ದೇಹ

¹C.W. Vol. VIII, P. 188

ಎನ್ನುವುದು. ಆದಕಾರಣ ನೀನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇರುವೆ. ಒಂದು ದೇಹ ಅಥವಾ ಯಂತ್ರ ಅಪರ್ಯೋಜಕವಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ, ಬದಲಾಗುವುದು. ಬೇರೊಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಸೂಲ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮದ್ವಾರದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಂದು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅದೇ ಮನಸ್ಸು. ದೇವರೆಂದರೇನು? ದೇವರು ಅಂದರೆ ಒಂದು ವೃತ್ತ. ಆದಕ್ಕೆ ಪರಿಧಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ; ಕೇಂದ್ರ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಆ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಿಂದುವು ಸಚೇತನವಾಗಿರುವುದು, ಜೀವಿಸಿರುವುದು, ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಮಿತಿ ಯುಳ್ಳ ಜೀವಿಗಳಾದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಮಾತ್ರ, ಸಚೇತನವಾಗಿರುವುದು. ಅದು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ವಿಶ್ವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ದೇಹದ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿದಾದದ್ದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನು ದೇವರೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ದಾಗ ಅದು ಏನೇನೂ ಅಲ್ಲ. ದೇವರು ಮಾತನಾಡುವನು ಎಂದಾಗ ಅವನು ತನ್ನ ವಿಶ್ವದ ಮೂಲಕ ಮಾತನಾಡುವನು ಎನ್ನುವೆಂದು. ಅವನು ಕಾಲದೇಶಾತೀತ ಎಂದಾಗ ಅವನನ್ನು ನಿಗ್ರಂಥಾ ಎನ್ನುವೆಂದು. ಆದರೂ ಅವನು ಒಬ್ಬನೇ ಆಗಿರುವನು.

ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡೋಣ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆಂದು. ನೀವು ಸೂರ್ಯನ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ಸಾಮಿರ ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ಸೂರ್ಯನ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಬೇರೊಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವ ಸೂರ್ಯ ಕಾಣಿಸುವನು. ನೀವು ಅಲ್ಲಿಂದ ಇನ್ನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡುವರಿ. ನೀವು ಈ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಹಲವು ಘಟ್ಟಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದಲೂ ಒಂದು ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರೋಟೋವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಕೊನೆಗೆ ನಿಜವಾದ ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರೋಟೋವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಒಂದು ನ್ನೊಂದು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುವು. ಮೊದಲನೆ ಯಿದು ಕೆಂಪು ಚೆಂಡಿನ ತರಹ ಇತ್ತು. ಕೊನೆಯಿದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮೈಲಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಉಳಿದ್ದು. ಆದರೂ ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವಾಗಳು. ಇದರಂತೆಯೇ ದೇವರೂ ಕಾಡ. ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆಂದು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮನೋ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆಂದು. ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಾನವ ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಪಿತ್ರಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುವನು; ಅವನ ದೃಷ್ಟಿ ವಿಶಾಲವಾದಂತೆ ವಿಶ್ವಶಾಸನಂತೆ ನೋಡುವನು. ಶೈಷ್ವತಮ ನಾದ ಮಾನವನು ತಾನೇ ಅವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಇರುವವನು ಒಬ್ಬನೇ ದೇವರು, ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೃಶ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ದೇವರ ವಿಭಿನ್ನ ನೋಟಗಳು ಅಷ್ಟೇ

೪೨. ಅವತಾರ¹

ಎಸುವು ದೇವರಾಗಿದ್ದನುಮನುಷ್ಯರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಸಾಕಾರ ದೇವರಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಿರುವನು. ಈ ಅವತಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಪೂಜಿಸಬಲ್ಲೇವು. ಭಗವಂತನ ನಿಗುಣ ಸ್ಥಭಾವವನ್ನು ನಾವು ಪೂಜಿಸಲಾರೆವು. ಇಂತಹ ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾನವರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಏಸುವನ್ನೇ ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಅವತಾರಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಯಾವುದನ್ನೂ ನೀವು ಪೂಜಿಸಲಾರಿರಿ. ನೀವು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಯಶೋವನನ್ನೂ ಸುಂದರ ವಾದ ಏಸುವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ. ದೇವರು ಬೇರೆ ಇರುವನು, ಅವನನ್ನು ನಾವು ಪೂಜಿಸುವೆಷ್ಟು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀವು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನೀವು ಏಸುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇವರನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲ ನಿಷ್ಟಲವಾಗುವುದು. ದೇವರು ಮಾತ್ರ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಬಲ್ಲ. ಮಾನವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾರ. ಶೃಂಶರನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆವಿಭಾವವಕ್ಕೆ ಅತಿಶಯಾಗಿ ನಾವು ಅವನನ್ನೇ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಆಪಾಯಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಬೇಕಾದರೆ ಏಸುವನ್ನೇ ಆರಾಧಿಸಿ. ನೀವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ದೇವರ ಭಾವನೆಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿರುವನು ಆತ. ಶ್ರೀಸ್ತನನ್ನು ಮಾನವ ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕಾಗಲ್ಲ. ಅವನು ದೇವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಪೂಜಿಸಿ. ಯಾರು ಅವನನ್ನು ಮಾನವ ಎಂದು ಕರೆದು ಪೂಜಿಸುವರೋ ಅವರು ಶಂಕಾರ ನಿಂದಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಅರ್ಥಾಂಬರ್ಥ ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಒಬ್ಬಕೊಂಡರೆ ಪೂರ್ತಿ ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳುಬೇಕು. “ಯಾರು ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿರುವರೋ ಅವರು ತಂದೆಯನ್ನೂ ನೋಡಿರುವರು.” ನೀವು ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿದೆ ತಂದೆಯನ್ನು ನೋಡಲಾರಿರಿ. ಅದು ಬರಿಯ ಮಾತಾಗುವುದು, ಒಣತತ್ತ್ವಾಗುವುದು, ಭಾಂತಿಯಾಗುವುದು; ಕೇವಲ ಉಹೆ ಮಾತ್ರ ಆಗುವುದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ ಶ್ರೀಸ್ತನ ಮೂಲಕ ಆವಿಭಾವಿಸಿರುವ ದೇವರನ್ನು ನೇಚ್ಚಿ.

ತಾತ್ತ್ವಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಸ್ತ ಅಥವಾ ಬುದ್ಧರೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಂದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೂಲಕ ನಾವು ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಕುರಾನಿನಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದ್ ಪದೇ ಪದೇ ‘ಶ್ರೀಸ್ತನನ್ನು ಶಿಲುಬೆಗೆ ವಿರಿಸಲಿಲ್ಲ’ ಅದೊಂದು ತೋರಿಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಎನ್ನಬಹುದು. ಯಾರೂ ಶ್ರೀಸ್ತನನ್ನು ಶಿಲುಬೆಗೆ ಏರಿಸಲಾರಾಗು.

ದಾರ್ಶನಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಅತಿ ಕೆಳಗಿರುವುದೇ ದ್ವೇತ; ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲಿರುವುದೇ ಅದ್ವೇತದಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ಒಂದಾಗಿರುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಜೀವ ಇವರಲ್ಲಿ ಶಂಕಾರನು ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವನು. ಇದನ್ನೇ ನಾವು ಶಂಕಾರಜೀವಜಗತ್ತು ಇವುಗಳ ಶ್ರೀಮೂರ್ತಿ ಎನ್ನು

¹C.W. Vol. VIII. P. 190

ವುದು. ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರೂ ಒಂದೇ ಪಸ್ತುವಿನ ಆವಿಭಾಗವ ಎಂಬ ಮುಂಚು ನೋಟವೂ ದೊರಕುವುದು. ಹೇಗೆ ಈ ದೇಹವು ಆತ್ಮನ ಹೊದಿಕೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಆತ್ಮವು ದೇವರ ದೇಹ. ಹೇಗೆ ನಾನು ಈ ದೇಹದ ಜೀವಪೋ ಹಾಗೆಯೇ ದೇವರು ಈ ಜೀವದ ಜೀವ. ನೀವು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ. ಆ ಕೇಂದ್ರದ ಮೂಲಕ ನೀವು ನೀವಿ ರುವ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಜೀವ, ಜಗತ್ತು, ಶಾಶ್ವತ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಏಕವಾಗಿ ರುವ ವಿಶ್ವವಾಗುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಇವು ಏಕ, ಆದರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಆನಂತರ ಚೇರೊಂದು ಬಗೆಯ ಶ್ರಮಾರ್ಥಿಗಳ ಭಾವನೆ ಇದೆ; ಇದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ಯುಸ್ತರ ಭಾವನೆ ಯಂತೆ ಇದೆ. ದೇವರು ನಿಗುಣತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಅರಿಯಲಾರೆವು, ಅದನ್ನು ನೇತಿ ನೇತಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಕರೆಯಬಹುದು. ಆದರೂ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಆತ್ಮಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಗುಣಗಳು ನಮಗೆ ದೊರಕುವುವು. ಅದೇ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಕ್ಯುಸ್ತ ರಲ್ಲಿರುವ ತಂದೆ, ಮಗ, ಹೋಲಿಫೋಸ್ಟ್ ಎಂಬ ಮೂರು ಭಾವನೆಗಳಂತೆ. ತಂದೆಯೇ ಸತ್ಯ, ಆದರಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಬರುವುದು. ಮಗನೇ ಜಿತ್ (ಜ್ಞಾನ), ಮಗ ನಲ್ಲಿ ದೇವರು ಕಾಣಿಸುವನು. ಕ್ರಿಸ್ತನಿಗೆ ಮುಂಚೆ ದೇವರು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳ ಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದನು. ಆದರ ಕ್ರಿಸ್ತನಲ್ಲಿ ಅವನು ನಮಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವನು. ಇದೇ ದೇವರು. ಮೂರನೆಯದೇ ಆನಂದಹೋಲಿಫೋಸ್ಟ್ ಎಂಬುದು. ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದೊಡನೆ ಆನಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಕ್ರಿಸ್ತ ಯಾವಾಗ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವನು ಎಂದು ಅರಿಯುವಿರೋ ಆಗ ಆನಂದ ಬರುವುದು. ಮೂರರೂ ಅಲ್ಲಿ ಏಕವಾಗುವರು.

ಈ. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ¹

ಮೊದಲು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವೆಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತೀಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ತಾತ್ತ್ವ ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣವೆಂದರೆ ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಯ ಮೌತ್ತ. ತಾತ್ತ್ವಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಗತ್ತು ಅಲೆಗಳೊಂದಾದಿಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಪಣುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೆ ಲಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ್ವಾರ್ವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಗಳಿಂದ ಆಗಿದೆ. ದ್ರವ್ಯ ಘನವಾಗಿರಲಿ, ಅನಿಲವಾಗಿರಲಿ, ದ್ರವವಾಗಿರಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಆಕಾಶ ಎನ್ನುವ ಮೂಲ ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವರು, ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವವೇತ್ತರು. ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಯಾವ ಮೂಲಶಕ್ತಿಯ ಅಭಿವೃತ್ತಿಯೋ ಆದನ್ನು ಆ ತಾತ್ತ್ವಕರು ಪ್ರಾಣ ಎನ್ನುವರು. ಈ ಪ್ರಾಣವು ಆಕಾಶದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದಾಗ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು. ಒಂದು ಕಲ್ಪವಾದ ಮೇಲೆ ಸೃಷ್ಟಿಯೂ ತಾಟಸ್ಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದು. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಒಂದು ಕಲ್ಪದ ನಂತರ ಪ್ರಳಯವು ಬರುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಸ್ವಭಾವವೂ ಇದೇ. ಅನಂತರ ಮತ್ತೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಈ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಳಯ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಪ್ರದ್ವಿಷಣ್ಯ ಚಂದ್ರ

¹C.W. Vol. VIII, P. 192

ತಾರಾವಳಿಗಳ ಆಕಾರಗಳಲ್ಲ ಕರಗಿ ಹೋಗಿ ಆಕಾಶವಾಗುವುದು. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಲೀನ ವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಆಕರ್ಷಣ, ಚಲನೆ, ಅಲೋಚನೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮೂಲ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಇದು ಸ್ವಂದಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಆಕಾಶ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದೋ ಅದರಿಂದ ನಾವು ಓತಪ್ಪೇತವಾಗಿರುವೇಂದೇ, ಹಾಗೆಯೇ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಆಕಾಶವು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಓತಪ್ಪೇತವಾಗಿರುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಸರೋವರದ ಮೇಲೆ ತೇಲುತ್ತಿರುವ ನೀಗೆಲ್ಲಿನಂತೆ ಇದೆ. ನೀಗೆಲ್ಲೂ ಸರೋವರದ ನೀರಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗಿ ನೀರಿನ ಮೇಲೆಯೇ ತೇಲುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ಆಕಾಶವೆಂಬ ಮಹಾಸಾಗರದ ಮೇಲೆ ತೇಲುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಈ ಪ್ರಾಣವಂಬ ಮಹಾಸಾಗರವೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ನಾವು ಉಸಿರಾಡುವುದು ಈ ಪ್ರಾಣದ ಮೂಲಕ, ನಮ್ಮ ರಕ್ತಚಲನೆಯಾಗುವುದು ಈ ಪ್ರಾಣದ ಮೂಲಕ; ಇದೇ ಶಕ್ತಿಯು ನಮ್ಮ ನರಗಳ, ಮಾಂಸಭಿಂಡಗಳ ಮತ್ತು ಮಿದುಳಿನ ಅಲೋಚನೆಯ ಹಿಂದೆ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ದ್ವಾಗಳು ಆಕಾಶದ ವಿವಿಧ ಆವಿಭಾವಗಳೇ ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಪ್ರಾಣದ ಆವಿಭಾವಗಳು. ಸ್ಥಾಲದ ಕಾರಣವು ನಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅದರ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದು. ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅದುರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವನು. ಯಾವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಈ ಸ್ಥಾಲವು ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಯಶ್ಚಿಸುವನು. ಇದರಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಅಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಕೂಡ. ಸ್ಥಾಲಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ನಮಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಪರಿಣಾಮವೇ ಸ್ಥಾಲ, ಕಾರಣವೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮ. ನಾವು ನೋಡುವ, ಅನುಭವಿಸುವ, ಸ್ವರ್ಚಮಾಡುವ ಸ್ಥಾಲ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ವಿವರಣೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಈ ಅಲೋಚನೆಯ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ವಿವರಣೆ ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಇದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಈ ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ವೋದಲು ಸ್ಥಾಲ ಚಲನೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಕಾಲು, ತುಟಿ ಇವುಗಳ ಚಲನೆಗಳು. ಆದರೆ ಇವಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಅವೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ನರಗಳು. ಅವುಗಳ ಚಲನೆಯನ್ನು ನಮಗೆ ಗೃಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳ ಚಲನವಲನ ಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿವೆ. ಆದರೂ ಅವೇ ಸ್ಥಾಲ ಚಲನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ನರಗಳ ಚಲನೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮತ್ತಾವುದರಿಂದಲೇ ಆಗುವುದು. ಅದನ್ನೇ ನಾವು ಅಲೋಚನೆ ಎನ್ನುವುದು. ಆ ಅಲೋಚನೆಯ ಚಲನೆಗೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣ ಇರುವುದು. ಅದೇ ಆತ್ಮ. ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗ್ರಹಣವನ್ನು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಕ ಯಂತ್ರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ಅತಿನಾಜ್ಞಾಕಾದ ಉಪಕರಣವಾಗಲಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲಾರದು.

ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿಶೈಸಿ ಮಾಡಲು ಯೋಗಿಯು ತಾನೇ ಒಂದು ಉಪಕರಣವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವನು. ಆ ಉಪಕರಣ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಯಾವ ಉಪಕರಣವೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಈ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ನಾವು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಸೂಲದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಂತೆಲ್ಲಾ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ಥಾವದ ಆಜ ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ಮೊದಲು ಸೂಲ ಚಲನವಲನಗಳೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ಆಲೋಚನೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಚಲನವಲನಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುವುವು. ಆಲೋಚನೆ ಹೇಗೆ ಮೊದಲಾಯಿತು, ಅದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಪರಯವಾನವಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು, ಹೇಗೆ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ಒಂದು ಸಾಗರದಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಲೆ ಏಳುವುದು. ನಾವು ಅಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಅದು ಹೇಗೆ ಬಂತು, ಎಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು, ಎಲ್ಲಿ ಹೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದುಇದಾವುದೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದಂತೆ ಆಲೋಚನೆಯ ಅಲೆಯ ಆದಿಂತ್ರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅದು ಏಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂತು ಮುಂಚೆಯೇ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಅದು ಕಣ್ಣರೆಯಾದ ಮೇಲೆಯೂ ಅದು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ದೀರ್ಘವಾದ ಪಥವೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ನಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಮನಶಾಸ್ತರದ ಸ್ಥಾರಾವವು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ಮನಶಾಸ್ತರದ ಮೇಲೆ ಏನು ಏನೋ ಪ್ರಸ್ತರಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವರು, ಅವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮನ್ನು ದಾರಿತಪ್ಪಿಸುವಂಧಬು. ಏಕೆಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ವಿಶೇಷಣ ಮಾಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ, ಅದರೆ ಆಗಲೇ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಎಲ್ಲ ವಿಜ್ಞಾನವೂ ಸತ್ಯಾಂಶದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡಿರಬೇಕು; ಸರಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿರಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳೇ ಇಲ್ಲದೇ ಇದರೆ ನೀವು ಮಾಡುವುದೇನು? ಹೀಗಾಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಇರಿಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ನಾವು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಇರಿಸುವ ವಿಷಯಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಒಬ್ಬನು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸೇರಿಸುವನು. ಕೊನೆಗೆ ಇಡೀ ಗ್ರಂಥವು ತಯಾರಾಗುವುದು. ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜಯೋಗವು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಶೇಷಣೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗ್ರಹಣ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ನೋಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾದಮೇಲೆ ಅವನ್ನು

ಸಾಮಾನ್ಯೇಕರಿಸಿರಿ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತಪು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಾವುದಾದರೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ಗೃಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಸ್ಥಾಲ ಸ್ಥರಾಪವು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಸೂಕ್ಷ್ಮಗ್ರಹಣಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಸ್ಥಾಲವು ನಮ್ಮ ವರ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ಹೋರಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಥಾಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ವರ್ತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಸೂಕ್ಷ್ಮತರ, ಸೂಕ್ಷ್ಮತಮ ಗ್ರಹಣ ಶ್ರೀಗಳು ನಮ್ಮ ವರ್ತವಾಗುವುದು. ಈ ದೇಹಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಂತರ್ವೀಲ್‌ನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮದಿಂದ ಸ್ಥಾಲಕ್ಕೆ ಇರುವ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವು ಹಲವು ಕೊಂಡಿಗಳು. ನೀವು ಪ್ರಾಣ, ಈ ದೇಹವು ಹೋರಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಕರಟ ಇದ್ದಂತೆ, ಒಳಗೆ ಇರುವುದು ತಿರುಳು. ಹೋರಿನದು ಸ್ಥಾಲ, ಒಳಗಿನದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹೀಗೆ ಆತ್ಮನವರಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುತ್ತಾ ಬರುವುದು. ಕೊನೆಗೆ ನಾವು ಆತ್ಮನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಆತ್ಮನೇ, ಆತ್ಮನಲ್ಲದ ಬೇರಾವುದೂ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲವೂ ಆತ್ಮನ ಸ್ಥಾಲ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಇತರ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳೂ ಆ ಆತ್ಮದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಮಾಣದ ಸ್ಥಾಲರೂಪದ ಅಭಿವೃತ್ತಿಗಳು. ಆತ್ಮವೇ ಮನಸ್ಸು ದೇಹವೂ ಆಗಿರುವುದು. ಈ ಉಪಮಾನದ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಹೋರಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾಲಪ್ರಪಂಚ ಇದೆ, ಅದರ ಹಿಂದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಚಲನೆಯೊಂದು ಇದೆ, ಅದನ್ನೇ ಭಗವದಿಚ್ಛೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಇಚ್ಛೆಯು ಹಿಂದೆ ವಿಶ್ವಾತ್ಮೀಯರುವನು. ವಿಶ್ವಾತ್ಮೇ ದೇವರಾಗುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ವಿಶ್ವಾತ್ಮೇ ದೇವರು, ವಿಶ್ವ ಎಂಬ ಇವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ; ಇವು ಮೂರೂ ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆವಿಭಾವವದ ಸ್ಥಿಗಳು ಎಂದು ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದಿಂದ ಬರುವುದು. ದೇಹದ ಒಳಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಚಲನವಲನಗಳೆಲ್ಲ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿವೆ. ನಾವು ಉಸಿರಾಡುವುದನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮತರವಾದ ಚಲನೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ಹತ್ಯೋಣಿ ಬರುವುದು. ಹೀಗೆ ಉಸಿರಿನ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನ ವಲಯಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು.

ಹಿಂದಿನ ಸಲ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದುದು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ಶಾಖಾಲಿಕವಾದ ಒಂದು ಸುಲಭವಾದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಅಷ್ಟೇ, ಈ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಹಳ ಕಡ್ಡು ಹಾಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆಹಾರದ ಮೇಲಿನ ನಿರ್ಬಂಧ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಬೇಕಾಗುವುದು. ಅದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಸುಲಭವಾದ, ನಿರಾನವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಿ.

ಉಸಿರಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಉಸಿರನ್ನು ಸೇಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದು, ಇದೇ ಪೂರಕ; ಎರಡನೆಯದು ಉಸಿರನ್ನು ಒಳಗೆ ಕಟ್ಟುವುದು, ಇದೇ

ಕುಂಭಕ, ಮೂರನೆಯದು ಉಸಿರನ್ನ ಹೊರಗೆ ಬಿಡುವುದು, ಇದೇ ರೇಖಕ. ನಾನು ಇಂದು ಹೇಳಿಕೊಡುವ ಮೊದಲನೆಯ ಸಾಧನೆಯೇ ಉಸಿರನ್ನ ಒಳಗೆ ಸೇಳಿದುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಒಳಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅನಂತರ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಅದನ್ನು ಬಿಡುವುದು. ಉಸಿರಾಡುವುದ ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಟ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಲಾರಿ; ಅದು ಒಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಇವು ಮೂರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಾಗುವುದು. ಉಸಿರಾಡುವುದನ್ನು ಒಂದು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಂಭೇದ್ಯ ಮೂಲಕ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಈಗ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿರುವ ಸಂಭೇದ್ಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾಲ್ಕು ಸಕೆಂಡುಗಳವರೆಗೆ ಉಸಿರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಎರಡು ಸಕೆಂಡುಗಳವರೆಗೆ ಉಸಿರನ್ನು ಒಳಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಅನಂತರ ನಾಲ್ಕು ಸಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಉಸಿರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಡಿ. ಮತ್ತೆ ಹಿಂಗೆ ಮಾಡಿ. ಹಿಂಗೆ ಬೇಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವೇಳೆ, ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಲ್ಕು ವೇಳೆ ಮಾಡಿ. ಮತ್ತೊಂದು ಇದೆ. ಒಂದು ಎರಡು ಮೂರು ಎಣಿಸು ವುದಕ್ಕಿಂತ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವುದು ಮೇಲು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ “ಟಿಂ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರವಿದೆ. “ಟಿಂ” ಎಂದರೆ ದೇವರು. ನೀವು ಅದನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಎರಡು ಮೂರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು. ಉಸಿರನ್ನು ಮೂಗಿನ ಎಡಹೊಳೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬಲಹೊಳೆಯ ಮೂಲಕ ಬಿಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಬಲಹೊಳೆಯಿಂದ ಉಸಿರನ್ನು ಸೇಳಿದುಕೊಂಡು ಎಡಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ಇಜ್ಞಾತ್ಮಕಯ ಮೂಲಕ ನೀವು ಎಡ ಅಥವಾ ಬಲಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅದು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಏ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಒಂದು ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಡುವಾಗ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಳೆಯನ್ನು ಬೆರಳಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉಸಿರನ್ನು ಬಿಗಿಹಿಡಿಯುವಾಗ ಎರಡು ಹೊಳೆಗಳನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮೊದಲ ಎರಡು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಮರೆಯಕೂಡದು. ಮೊದಲನೆಯದೇ ನೇರವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಎರಡನೆಯದು ದೇಹ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ದೃಢವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ಸುತ್ತಲೂ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಹೊರಹರಿಸಿ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಅನಂದದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ. ಅನಂತರ ದೇವರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ದೈಹಿಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳೂ ಬರುತ್ತವೆ. ದೇಹಾದ್ಯಂತ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸೆಳಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ; ಕೆಲವು ಸಲ ನರಗಳ ತುಡಿತ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅಳುವಂತೆ ಆಗುವುದು, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಯಾವುದೋ ಪ್ರಚಂಡ ಚಲನೆ ಎದ್ದಂತೆ ಆಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅಂಜಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಮುಂದುವರಿದಂತೆಲ್ಲ ಇವು ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವವು. ಇಡೀ ದೇಹವನ್ನು ನಾವು ಪುನಃ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಿದುಳಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇದುವರೆವಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡದ ಕೆಲವು ನರಗಳು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುವು. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಸರಣಿಯೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೪೯. ಮತಾಂಧತೆ¹

ಹಲವು ಬಗೆಯ ತೀವ್ರ, ಮತಾಂಧರು ಇರುವರು. ಕೆಲವರು ಮದ್ಯದ ತೀವ್ರ ಮತಾಂಧರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸಿಗರೇಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಮತಾಂಧರು. ಕೆಲವು ಜನರು ತಂಬಾಕನ್ನು ಸೇದುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಜಗತ್ತು ರಾಮರಾಜ್ಯವಾಗುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಹಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿರುವರು. ಒಂದು ದಿನ ಇಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಹೆಂಗಸು ಬಂದಿದ್ದಳು. ಇಂಥಹ ಹೆಂಗಸರು ಕೆಲವರು ಸೇರಿ ಚಿಕಾಗೋದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಗಸಾಧನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವರು. ಒಂದು ದಿನ ಆ ತರುಣ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಾಪದ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದಳು. ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಹಲ್ಲಾ ಹೌಸ್ ಗೊತ್ತೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಆಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಪಾತಕಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ರಾಮಬಾಣವಿದೆ. ಅದೇ ಹಲ್ಲಾ ಹೌಸ್. ಇದೇ ಸರಿ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅವಳಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಬೇರೂರಿರುವುದು. ನಾನು ಅವಳಿಗಾಗಿ ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಭಾಂತರಿರುವರು. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸಿನ ಗಂಡ ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಅವಳಿಗೆ ಪುನಃ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಸ್ವಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಭರತವಿಂಡದ ಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಇದೊಂದು ಬಗೆಯ ಭಾರಿತಿ.

ನಾನು ಹುದುಗನಾಗಿದ್ದಾಗ ಮತಾಂಧತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ವಯಸ್ಸಾದಂತೆಲ್ಲ, ಇದು ನಿಜವಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು ಕದಿಯಬಹುದು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಜೀಲವನ್ನು ತನ್ನ ಮನಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೊಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅಳುಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಹುಶಃ ಆ ಹೆಂಗಸು ಸಿಗರೇಟನ್ನು ಸೇದುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುವುದು, ಅವಳು ಸಿಗರೇಟಿನ ವಿರುದ್ಧ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಸಿಗರೇಟು ಸೇದುವವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೆಡುವಾಗಿ ನಿಂದಿಸುವಳು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಹೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಅವನನ್ನು ನೆಚ್ಚಿ ವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಹೆಂಗಸೂ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಸುರಕ್ಷಿತಳಾಗಿ ಇರಲಾ ರಳು. ಆದರೆ ಈ ನೀಜನು ಮದ್ಯ ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮದ್ಯವನ್ನು ಕುಡಿಯುವ

¹C.W. Vol. V, P. 242

ಇತರರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣವಿರಲಾರದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ತಾನು ಮಾಡುವ ಪಾಠಕಗಳನ್ನೇಲ್ಲ, ಗಣನೆಗೇ ತರುವುದಿಲ್ಲ, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಕುಚಿತವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಮಾನವ ಸಹಜವಾದ ಸ್ವಾಧ್ಯ.

ದೇವರು ಜಗತ್ತನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವನು. ಅದನ್ನು ಮಾನವನ ದಯೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಭಗವಂತನೇ ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇಲ್ಲ ಆಳುತ್ತಿರುವನು, ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಈ ಮದ್ದ ಭಾಂತರು, ದುರಭಿಮಾನಿಗಳು, ಧೂಮವಾನ ಭಾಂತರು ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ ಭಾಂತರು ಎಷ್ಟು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಜಗತ್ತು ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ಜನರೆಲ್ಲ ಇಂದೇ ಕಾಲವಾದರೂ ಜಗತ್ತು ಎಂದಿನಂತೆಯೇ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು.

ನಿಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ‘ಮೇ ಷ್ವಾಪರ್’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಂದು ತಾವು ಪ್ರ್ಯಾರಿಟನ್ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡರು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲವೇ? ಅವರು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು, ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರದ ಇತರರ ಸಂಪರ್ಕವಾದಾಗ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದರು. ವಿಶ್ವದ ಇತಿಹಾಸ ದಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಿರುವುದು. ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಓಡಿಹೋದವರು ಕೂಡ ತಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಲ್ಲಿ ಇತರರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸುವರು.

ಮತಾಂಧರಲ್ಲಿ ನೆರಕ್ಕೆ ತೊಂಬತ್ತು ಮಂದಿಗೆ ಯಕ್ಕುತ್ತಾ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವೇ ಅವರು ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದರು. ವೇದ್ಯರು ಮತಾಂಧತೆ ಎಂಬುದು ಬಂದು ಬಗೆಯ ಜಾಡ್ಯ ಎಂದು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಕೆಂಡುಹಿಡಿದರು. ನಾನು ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಜನರನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆನು. ದೇವರು ನನ್ನನ್ನು ಅವರಿಂದ ದೂರವಿರಿಸಲಿ.

ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಮತಾಂಧತೆಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಮೇಲೆಂದು ನನ್ನ ಅನುಭವ ಸಾರುವುದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿಯೇ ಸಾಗಲಿ, ನಿಮಗೆ ಏಕಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಅವಸರ? ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲ ದಿರಲಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ನರಗಳು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲಿ. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ತೋರಿ. ದುರಭಿಮಾನಿಗಳು ದ್ವೇಷವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವರು. ಮದ್ದಪಾನವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವವರು ಕುಡುಕರನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರಾ? ಅವನಿಗೆ ಐನೋ ಪ್ರತಿಫಲಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಅವನೊಬ್ಬ ದುರಭಿಮಾನಿಯಾಗಿರುವನು. ಹೋರಾಟ ನಿಂತೊಡನೆಯೆ ದರೋಜೆಗೆ ಧಾವಿಸುವನು. ಇಂತಹ ದುರಭಿಮಾನಿಗಳ ಸಂಗದಿಂದ ನೀವು ಪಾರಾದಮೇಲೆ ನಿಜವಾದ ಶ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಕರುಣೆ ಏನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಅನುಕಂಪ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲ ಈ ದೀನರನ್ನು ನಿಂದಿಸುವುದು ಕಡೆಯೆಯಾಗುವುದು. ಬದಲಿಗೆ ಅವರ ಲೋಪದೊಂಡಣಗಳನ್ನು ಕಂಡು ನಿಮಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಹಾನು ಭೂತಿ ಮಟ್ಟುವುದು. ಆಗ ಕುಡುಕನೊಂದಿಗೆ ನೀವು ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗು

ವುದು; ಅವನೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮಂತೆ ಮನುಷ್ಯ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆಗ ಅವನನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳು ಕುಡುಕನಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಏರಿ ಮತ್ತು ನೀವು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಅನ್ನಿಸುವುದು. ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯಳ ಗಂಡ ತುಂಬಾ ಕುಡುಕನಾಗಿದ್ದ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಆ ಹೆಂಗಸು ಗಂಡ ಕುಡುಕನಾಗಿ ಹೇಗೆ ರುವನೆಂದು ದೂರತ್ವಿದ್ದಳು. “ನೋಡಿ, ನಿಮ್ಮಂತೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷ ಹೆಂಡತಿಯರಿದ್ದರೆ ಅವರ ಗಂಡಂದಿರೆಲ್ಲ ಕುಡುಕರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು” ಎಂದೆ. ಪತ್ತಿಯರೇ ಬಹುತೇಕ ಕುಡುಕ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಾಶಾರಾನೆಗಳು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಧೃಥವಾಗಿದೆ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸುಮ್ಮನೆ ಇತರರನ್ನು ಮೊಗಳುವುದಲ್ಲ. ಸಹನೆ ತಾಳ್ಳೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾದ ಇಂತಹ ಸ್ವಚ್ಛಿಂದ ಹೆಂಗಸರು, ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ, ಗಂಡಸರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ಆಗದೆ ಇರುವುದರ ಒಂದು ಚೂರನ್ನು ಅವರು ಕೇಳಿದಾಗ ದೊಡ್ಡ ರಂಪವನ್ನು ಎಬಿಸುವರು. ಇಂತಹ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಜಗತ್ತಿನ ದೊಡ್ಡ ರೋಗ. ಪ್ರಪಂಚದ ಅರ್ಥಪಾಲು ಗಂಡಸರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಿಡುವುದೇ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಹೀಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬದುಕು ಅವರು ನಂಬಿರುವಷ್ಟು ಸುಖ ದಿಂದ ಕೂಡಿಲ್ಲ. ಅದು ತುಂಬ ಗಂಭೀರವಾದದ್ದು.

ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮಾತ್ರ ಇದರ್ಥೆ ಸಾಲದು, ಜೊತೆಗೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಶ್ರದ್ಧೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಒಬ್ಬನು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಂಬುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅವನನ್ನು ಹುಟ್ಟನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಂತೆ. ನನಗೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿರುವುದ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಂಬಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇವದೇವತೆಗಳು ಇದ್ದರು. ನಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೂಲಕ ಜ್ಯೋತಿತಂತು ಒಂದು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮೋಗುವುದಂತೆ! ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದವಳಿಗೆ ಇದಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು? ಆಕೆಗೆಲ್ಲೋ ಒಂದು ಅವೇಶ ಬಂದಿರಬಹುದು. ನಾನು ಕೂಡ ಇದನ್ನು ನಂಬಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಳು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದುದರಿಂದ “ನೀನೊಬ್ಬ ಪಾಠಿ. ನಿನಗೆ ಭರವಸೆಯೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದಳು. ಇದೊಂದು ಬಗೆಯ ಭಾವಂತಿ.

೨೦. ನಿಜವಾದ ಗುರು ಯಾರು? ¹

ನಿಜವಾದ ಗುರು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವಶಾರ ಮಾಡುವ ಮಹಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ. ಅವನು ಆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಷ್ಯಿಸಿ ಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲಕ ಮುಂದಿನವರಿಗೆ ನೀಡುವನು. ಈ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಹ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಗತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು. ನದಿ ಹೇಗೆ ಕೆಲವು

¹C.W. Vol. V, P. 257

ವೇಳೆ ಹಳೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಅದರಂತೆ ಅದು. ಅದಕಾರಣ ಹಳೆಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಂಗಡಗಳು ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ನಿಜೀವವಾಗಿ ಹೋಗುವುವು. ಚೇತನವಿರುವ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪಂಥಗಳು ಹುಟ್ಟುವುವು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿರುವವರು ಹೊಸ ಜೀವಕಚೇ ತುಂಬಿರುವ ಪಂಥದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವರು. ಹಳೆಯ ಪಂಥಗಳು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಮೃಗಗಳ ಅಷಿಷ್ಟಪಂಚರದಂತೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣಬೇಕು. ಅದರೆ ಅವು ಮಾನವನ ಶೀಪು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಂಬಲವನ್ನು ಶೈಕ್ಷಿಪಡಿಸಲಾರವು. ಒಣಿಗಿದ ಮಾವಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಅದರ ಹಣ್ಣನ್ನು ಇಟ್ಟಿಸುವವನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಶೈಕ್ಷಿಪಡಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದಂತೆ.

ನಾವು ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಹಾ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುವು. ಇದನ್ನು ತೊರೆದು ಗುರುವಿನ ಅಡಿದಾವರೆ ಯಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತರಾಗಬೇಕು. ಪ್ರಾಣಾತ್ಮಯೆಡಂಗೆ ಯಾವುದು ಒಯ್ಯುವುದು ಎಂಬುದು ಗುರುವಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತು; ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ದ್ವೇನ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ನಾವು ಯೋಗ್ಯ ರಾಗುವುವು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಹಂಕಾರದ ಅವಶೇಷ ಸ್ವಲ್ಪವಿದ್ದರೂ ಸತ್ಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೋಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಅಹಂಕಾರದ ಭೂತವನ್ನು ನಿಮೂಲ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಪರಮಾರ್ಥದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶರಣಾಗತಿಯೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ.

೨೦. ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕರು¹

ಮೂರು ಪರಮಾತ್ಮಾ ಪ್ರಗತಿಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳಂತೆ ನಿಂತಿರೆ: ಇಂಡೋ ಆರ್ಯನರ ಹಿಮಾಲಯ, ಹಿಂಡುಗಳ ಸಿನ್ಯೆ, ಗ್ರೀಕರ ಒಲಿಂಪಸ್. ಆರ್ಯರು ಭರತವಿಂಡಕ್ಕೆ ಒಂದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಹವಾಗುಣ ಬಹಳ ಉಷ್ಣವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಅಂತಮೂರ್ಚಿಗಳಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದರು. ಶಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಮಿಶಿಯಲ್ಲ, ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತರು. ಅದನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಇದರ ಮೂಲಕ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಸುಷ್ಪತ್ವವಾಗಿರುವ ಶಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತರು. ಇದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದೇ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಯಿತು. ಆರ್ಯರ ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಖೆಯು ಸಣ್ಣದಾದರೂ ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಗ್ರೇಸೋಗೆ ಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ವಾತಾವರಣ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರಾಗಿ ಹಲವು ಕಲೆ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣರಾದರು. ಗ್ರೀಕರು ರಾಜಕೀಯ

¹C.W. Vol. VI, P. 85

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅರಸಿದರು. ಹಿಂದೂಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅರಸಿದರು. ಇಬ್ಬರ ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು. ಭಾರತೀಯನು ದೇಶಭಕ್ತಿ, ದೇಶ ರಕ್ಷಣೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ; ಕೇವಲ ತನ್ನ ಧರ್ಮವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವನು. ಗ್ರೇಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗ್ರೇಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತೋ ಅಂತಹ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ದೇಶ ವೇದಲು ಬರುವುದು. ಕೇವಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸುವುದು, ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸುವುದು ಒಂದು ಕುಂದು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕುಂದು ಇರುವುದು. ದೇಶ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇವರದನ್ನೂ ನಾವು ಆಶಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

೨೨. ರಾಮಾಯಣ¹

(ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ತುಣುಕುಗಳು)

ನಾವು ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಲಿ, ಪ್ರಣಾವನ್ನು ಮಾಡಲಿ, ಯಾವನು ನಮ್ಮನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾವನು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಅನುಗಾಲವೂ ಇರುವನೋ ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ. ಪ್ರೇಮ ಎಂದಿಗೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಎಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲ ಸ್ವಾರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ರಾಮನೇ ದಶರಥನ ಜೀವವಾಗಿದ್ದು. ಅವನು ರಾಜನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಆದಿದ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

“ರಾಮ ಹೋದರೆ ನಾನೂ ಹೋಗುವನು” ಎನ್ನುವನು ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯ.

ಅಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿಯು ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಗೆ ಸಮಾನ.

ಹೊನೆಗೆ ಸೀತೆಯನ್ನು ಹನುಮಂತ ಕಂಡನು. ಹಾತಿರೀನಳಾಗಿ ತೆಳ್ಳಾಗಿ ದಿಗಂತದಲ್ಲಿ ರುವ ಅರ್ಥಚಂದ್ರನಂತೆ ಇದ್ದಳು ಸೀತೆ. ಪಾತಿಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೇ ರೂಪವೆತ್ತಂತೆ ಇದ್ದಳು ಸೀತೆ. ಅವಳು ತನ್ನ ಗಂಡನ ದೇಹವನ್ನಲ್ಲದೆ ಯಾರ ದೇಹವನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ.

“ಪರಿಶ್ರೋ? ಅವಳು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪಾತಿಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೇ ಆಗಿದ್ದಳು” ಎನ್ನುವನು ರಾಮ.

ಸಂಗಿತ ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳು ಇವು ಧರ್ಮವೇ ಆಗಿವೆ. ಅದು ಎಂತಹ ಹಾಡಾದರೂ ಆಗಲಿ, ತ್ರೀತಿಯದ್ವಾಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಎಂತಹ ಹಾಡೇ ಆಗಲಿ, ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಹಾಡುವವನ ಮನಸ್ಸು ಆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅದರಿಂದಲೇ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕುವುದು. ಅವನು ಇನ್ನೇನನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವನ ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕುವುದು. ಗಾನವು ಆದೇ ಗುರಿಯೆಚ್ಚೆ ಒಯ್ಯಿವುದು ಎನ್ನುವರು.

¹C.W. Vol. VI, P. 102

ಸತಿಯು ಸಹಧರ್ಮಚಾರಿಣಿ, ಹಿಂದೂಗಳು ನೂರಾರು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾವುದನೂ ಮಾಡುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರರೋಹಿತರು ಅವರಿಬ್ಬಿಗೆ ಗಂಟುಹಾಕುವರು, ಅವರು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಲವು ಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು.

ರಾಮ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ತೈಜಿ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ಸೇರಿದನು. ಸೀತೆ ಪರಿಶುದ್ಧಭು. ಪವಿತ್ರಾತ್ಮಕಭು. ಆಜನ್ಯದುಃಖಿನಿ.

ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಶಬ್ದವೋ, ಒಳೆಯದೋ, ಪವಿತ್ರವೋ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸೀತೆ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಸ್ತ್ರೀತ್ವವನ್ನುವೇವೋ ಅದೇ ಸೀತೆ.

ಸೀತೆ ಸಹಿಪುತ್ರಾ ಮೂರ್ತಿ. ಅವಕು ಚಿರದುಃಖಿನಿ, ನಿತ್ಯ ಪತಿವ್ರತೆ, ನಿತ್ಯ ಪರಿಶುದ್ಧಭಾದ ಸತಿ. ಅವಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ರಾಮನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಒಂದಾದರೂ ಕಟುನುಡಿಯನ್ನು ಆಡಿಲ್ಲ.

ಸೀತೆ ಹಿಂಸೆಗೆ ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟವೆಳ್ಳಿ.
“ಸೀತೆಯಂತಾಗಿರಿ.”

೨೨. ಮನಃಶಕ್ತಿ¹

ಕಾರಣವೇ ಕಾರ್ಯವಾಗುವುದು. ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಕಾರಣವು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಅವಸ್ಥೆಯೇ ಕಾರ್ಯ. ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾರಣವೇ ಕಾರ್ಯವಾಗುವುದು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಾರಣ ಬೇರೆ, ಕಾರ್ಯ ಬೇರೆ ಎಂದು ಜನರು ಭಾವಿಸುವರು. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮ ಬೇರೊಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರಣ, ಅಷ್ಟೇ:

ಜಗತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಏಕರೂಪವಾಗಿರುವುದು. ವ್ಯಾತ್ಯಾಸ ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ, ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲೇಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಕ್ತಿಗಳು ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಚೂರು ಮರ ಒಂದು ಚೂರು ಗಾಜು ಇವರಡನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೀವು ಪ್ರುಡಿ ಪ್ರುಡಿ ಮಾಡಿ. ಅವರಡನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಅವಸ್ಥೆಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಮೂಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಹೊನೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವವು. ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವುದೇ ಸತ್ಯ. ಅಸಮಾನತೆ ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಅದ್ವಯ ಎಕರೂಪತೆ, ಅದು ಅನೇಕದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರುವುದೇ ಭಿನ್ನತೆ.

ಕೇಳುವುದು, ನೋಡುವುದು, ರುಚಿ ನೋಡುವುದು ಇವುಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

¹C.W. Vol. VI, P. 125

ಒಂದು ಕೋಣೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ವಶ್ಯಸುಷ್ಟಿಯ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ತರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದವರೆಲ್ಲ, ಏನೇನೋ ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು; ಹಲವುವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರು ಅಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುವಂತೆ ತೋರಬಹುದು.

ಎಲ್ಲರೂ ಆಗಲೇ ಸಮೌಹಿತರಾಗಿರುವರು. ನಾವು ಮುಕ್ತರಾಗುವುದು, ನಮ್ಮ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಶಿಳಿಯುವುದು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾರ್ಥಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡುಬೇಕು. ಅದಾಗಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಭಾರ್ಥಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮನಸು ಪರಿಶುದ್ಧಾದಷ್ಟು ಅದನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದು ಸುಲಭ. ನೀವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಪರಿಶುದ್ಧಾಗಿರಬೇಕು. ಅದ್ವಿತೀಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ಯಾತ್ರಿಸಬೇಡ ಅವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ. ಅದ್ವಿತೀಯನ್ನು ಪಡೆದವನು ಅದರ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವನು, ಅದ್ವಿತೀಯನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸಿದವರೆಲ್ಲ ಅದರ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳುವರು.

ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಬ್ಬನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀತಿವಂತ ನಾಗಿರಬೇಕು. ನೈತಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧನಾದವನು ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಅವನು ಆಗಲೇ ಮುಕ್ತ. ಯಾವನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀತಿವಂತನಾಗಿರುವನೋ ಅವನು ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಲಾರ, ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಲಾರ. ಮುಕ್ತವಾಗಲೇ ಸುವಷಣೆ ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೂರ್ಣ ಅಹಿಂಸಾಪ್ರತಿಯಷ್ಟು ಮತ್ತಾರೂ ಶಕ್ತರಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಅವನೆಡುರಿಗೆ ಹೋರಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಜಗತ್ ಕಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಿಧ್ಯದೇ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ತ್ವರೀತಿ ತಾಂಡವಾಡುವುವು. ಅವನು ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ದುಷ್ಪ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕೂಡ ಅವನ ಎದುರಿಗೆ ಶಾಂತವಾಗಿರುವುವು.

ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ಬಬ್ಬ ಯೋಗಿಗಳ ಪರಿಚಯವಿತ್ತು. ಅವರು ಬಹಳ ವ್ಯದ್ಧರು. ಅವರು ನೆಲದೊಳಗೆ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಬ್ಬರೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಗಳು ಮಾತ್ರ, ಇದ್ದವು. ಅವರು ಉಂಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಬಳಿಕೆಯೂ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರಿಗೂ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲಿ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ, ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಯೂ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಭಗವಂತನೇ ಆಗಿದ್ದನು. ಬೇರೆ ವಿಧರಲ್ಲಿ ಅವರು ಇತರರನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ಕಳ್ಳನೊಬ್ಬ ಅವರ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡನು. ಯೋಗಿಗಳು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನ ಹಿಂದೆ ಓಡಿ ಹೋದರು. ಬಹಳ ದೂರ ಓಡಿದ ಮೇಲೆ ಕಳ್ಳ ಸಾಕು ಸಾಕಾಗಿ ನಿಂತನು. ಯೋಗಿ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅವನ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು “ಹೇ ಭಗವಾನ್, ನೀನು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಮಹಾಭಾಗ್ಯ ನನಗೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಪಾತ್ರೆಯನ್ನೂ ದಯವಿಟ್ಟು

ಸ್ವಿಕರಿಸಿ ನನ್ನನ್ನ ಕೃತಾರ್ಥನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು. ಇದೂ ನಿನ್ನದೇ” ಎಂದರು. ಆ ವ್ಯದ್ದರು ಈಗ ಕಾಲವಾಗಿರುವರು. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮೇಲೂ ಅಷ್ಟೂಂದು ವಿಶ್ವಾಸ. ಅವರು ಇರುವೆಗಾಗಿ ಬೇಕಾದರೂ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಹೊಡಲು ಸಿದ್ಧಿರಿದ್ದರು. ಕಾಡಿನ ಪ್ರಾಣಗಳು ಸ್ವಭಾವತಃ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದವು. ಅವೆಲ್ಲ ಇವರನ್ನು ಪ್ರಿತಿಸು ತ್ವಿದ್ವವು. ಅವರೆಡುರಿಗೆ ಎಂದೂ ಜಗತ ಕಾಯುತ್ತಿರೆಲ್ಲ.

ಇತರರ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತಾಡಬೇಡಿ, ಅದು ಎಂತಹ ದೋಷ ವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ತಪ್ಪನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಅವನನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವಿರಿ. ನಿಮಗೂ ಕೂಡ ಅದು ಕೇಡು.

ಉಂಟ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯವು. ಅವೇ ಗುರಿಯಲ್ಲ. ಅವು ಗುರಿಯ ಎಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ ಅಷ್ಟೇ.

ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಗತ ಕಾಯಬೇಡಿ. ವಾದ ಚರ್ಚೆ ಇವಗಳೆಲ್ಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಅಭಾವವನ್ನು ತೋರುತ್ತವೆ. ಜಗತ ಕಾಯುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಕರಟಕಾಗಿ; ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಯಾವಾಗ ಇಲ್ಲವೋ ಆಗ ಆತ್ಮ ಶುಷ್ಣಾಗುವುದು. ಆಗಲೇ ಜಗತ ಪ್ರಾರಂಭ, ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲ.

೨೪. ಭಾಷೆ¹

ಸರಳ ಶೈಲಿಯೇ ರಹಸ್ಯ. ನನ್ನ ಗುರುದೇವನ ಭಾಷೆಯೇ ನನ್ನ ಆದರ್ಶ ಭಾಷೆ. ಅದು ಬಹಳ ಗ್ರಾಮ್ಯವಾದ, ಆದರೂ ಅತ್ಯಂತ ಭಾವಪ್ರದರ್ಶಕವಾದ ಭಾಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಯಾವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವೆವೋ ಭಾಷೆಯು ಅದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತಹ ದಿರಬೇಕು.

ಇಷ್ಟ ಬೇಗ ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಅದು ನೀರಸವಾಗುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಯಾಪದಗಳು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು; ಮೈಕೇಲ್ ಮಧುಸೂದನ ದತ್ತನು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು. ಬಂಗಾಳಿ ದೇಶದ ಶೈಷ್ಜ ಕವಿಯೆಂದರೆ ಕವಿ ಕಂಕಣ. ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಶೈಷ್ಜ ಗದ್ಯವೇ ಪತಂಜಲಿಯ ಮಹಾಭಾಷ್ಯ. ಅಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಓಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಹಿತೋಪದೇಶದ ಭಾಷೆಯೂ ಅಷ್ಟೇನೂ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾದಂಬರಿಯ ಭಾಷೆ ಅನವತ್ತಿಯ ಚಿಹ್ನೆ.

¹C.W. Vol. V, P. 259

ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೇಲ್ಪುಂಡಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ರೂಢಿಸಬಾರದು. ಪಾಳೀ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಸಾಮ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಬಂಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವಾಗ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಸೃಷ್ಟಿಸುವಾಗ ಆಗಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೊಸ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಕೋಶದಿಂದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದಗಳ ಒಂದು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರೆ ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಒಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದು.

೨೯. ಸಂನ್ಯಾಸಿ¹

ಬಾಷ್ಪನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ “ಸಂನ್ಯಾಸಿ” ಎಂಬ ಪದ ವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಹೇಳಿದರು:

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವ ಆಶ್ಯೆಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವನೋ ಅದರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಪಾಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಪ್ರಪಂಚದ ಕೀರ್ತಿ ಅಧಿಕಾರ ಮುಂತಾದ ಲಾಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ಜುಗುಪ್ರಗ್ರಂಥ ಅವಾಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ತ್ಯಜಿಸಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂಳುವನಾಗುವನು. ಪ್ರಪಂಚದ ವಸ್ತುಗಳ ಸ್ಥಾವ ಅವನಿಗೆ ಜೊನ್ನಾಗಿ ಗೌತ್ರಾದಂತೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಕ್ಷಣಿಕತೆ, ಹೋರಾಟ, ದುಃಖ ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಅಪ್ರಯೋಜಕ ವಸ್ತುಗಳು, ಇವುಗಳಿಂದಲ್ಲಿವುಮಿಖಿನಾಗಿ ಪರಂಧಾಮ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು, ಸನಾತನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಅರಸುವನು. ಆಗ ಅವನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂತಸ್ತು ಏಶ್ಯಾಯ್ದ ಕೀರ್ತಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಪರಿಮೂಳಕನಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವನು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪದೇ ಪದೇ ಹೋರಾಡುವನು. ಬ್ರಿತಿ ದಯೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ದ್ರಷ್ಟಿ ಇವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವನು. ಹಲವು ವರುಷಗಳ ಧ್ಯಾನ ನಿಯಮಬದ್ಧ ಜೀವನ ಮತ್ತು ವಿಚಾರ ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಪಕಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಅವನು ಅನಂತರ ಒಬ್ಬ ಗುರುವಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಯಸುವ ಯೋಗ್ಯ ಶಿಷ್ಯನಿಗ (ಗೃಹಸ್ಥಿಲ್ಲವೇ ಸಂನ್ಯಾಸಿ) ತನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನೆಲ್ಲ ಧಾರೆ ಎರೆದುಕೊಡುವನು.

ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಯಾವ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಸೇರಲಾರ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಸ್ವತಂತ್ರ. ಅವನು ಒಳೆಯದಾದುದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುವನು. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಧಾರೆ ಎರೆದ ಜೀವನ ಅವನದು; ಅದು ಬರಿಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವಲ್ಲ, ಮೂರಧನಂಬಿಕೆಯೂ ಅಲ್ಲ.

¹C.W. Vol. V, P. 260

೨೬. ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮತ್ತು ಗೃಹಸ್ಥ¹

ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇರಕೂಡದು. ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ಶ್ರೀಮಂತನ ಹತ್ತಿರ ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬುಡು. ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯ ಬಡವರ ಹತ್ತಿರ. ಬಡವರನ್ನು ಬ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಆದರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಭರತ ವಿಂದದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಪಾಡಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾದ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳಿಂದಲೂ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ವೇಶ್ಯೇಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವೇ ಹೇರಬು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಕಾಮಕಾಂಚನಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿರುವವನು, ಯಾರ ಜೀವನದ ಪಲ್ಲವಿಯೇ ಕಾಮಕಾಂಚನ ತ್ಯಾಗವಾಗಿದೆಯೋ ಅಂತಹವರ ಅನುಯಾಯಿ ಹೇಗೆ ಆಗಬಲ್ಲ? ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಕಂಬನಿದುಂಬಿ ಜಗನ್ನಾತೆಗೆ ಕಾಮಕಾಂಚನ ಸೋಂಕದವರನ್ನು ತನ್ನಡಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರು ಮತ್ತು ಹೀನ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದವರ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಕೊಡ ತಮಗೆ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಯತೀರಾಜರಾದ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರು ಎಂದಿಗೂ ಬೋಧಿಸಲಾರದು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರು ಎಂದಿಗೂ ನಿಸ್ಪಾಹಿಗಳಾಗಿರಲಾರದು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಫರ್ ಇದ್ದೇ ಇರುವುದು. ದೇವರೇ ಗೃಹಸ್ಥನಾಗಿ ಅವಶಾರವತ್ತಿ ಬಂದರೂ ಅವನು ನಿಸ್ಪಾಹಿಯೆಂದು ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಗೃಹಸ್ಥನು ಧಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪಿಂಬಿದರೆ ಧರ್ಮದ ಹಸರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಾಫರ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವನು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಆ ಪಂಧ ಕುಲಗಳಿಂದ ಹೋಗುವುದು. ಗೃಹಸ್ಥರ ಮುಂದಾಳುತನದಲ್ಲಿರುವ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಗಳಿಯಾಗಿದೆ. ತ್ಯಾಗವಿಲದೆ ಧರ್ಮ ನಿಲ್ಲಾರದು.

ಕಾಂಚನವನ್ನು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ತ್ಯಜಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಾರೋ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯಜಿ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು:

ಒಂದು ಗುರಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಮಾರ್ಗವ ಕಾಲ ದೇಶ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಬದಲಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಗುರಿ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂನ್ಯಾಸಿಯ ಗುರಿ ತನ್ನ ಆತ್ಮನ ಮೋಕ್ಷ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ಹಿತ. (ಆತ್ಮನೋ ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಜಗದಿತಾಯ ಚ) ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಮಕಾಂಚನಗಳ ತ್ಯಾಗ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ತ್ಯಾಗವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಫರ್ದದ ನಾಶ. ತನ್ನ ದುಡ್ಡನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೆ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಡೆಯುವುದಲ್ಲ. ಇದು ತ್ಯಾಗವಾಗಬಲ್ಲದೆ? ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಆದರ್ಶಗಳ ಸಾಧನೆಗೆ (ಆತ್ಮನ ಮೋಕ್ಷ, ಜಗತ್ತಿನ

¹C.W. Vol. V, P. 260

ಹಿತ) ಭಿಕ್ಷು ಜೀವನ ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನು ಮುಂತಾದವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಗೃಹಸ್ಥರು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ತಾವು ಮಾಡಿದ ಅಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದು ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇದು ಸರಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಧುಕರಿ ವೃತ್ತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಮಧುಕರಿ ಲಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ವೃತ್ತಾ ಶಕ್ತಿಪ್ರಯ ಭಿಕ್ಷು ಬೇಡವುದು ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ. ಆದರೆ ಈಗ ಆದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಕೇವಲ ತನ್ನ ಜೀವನೋವಾಯಕ್ಕೆ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಉಳಿದ ಕಾಲ ವೆನ್ನು ಆದರ್ಥ ಸಾಧನಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಭಾಧಕವಿಲ್ಲ. ಬರಿಯ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಭಾರತರಾಗುವುದು. ಗುರಿಯನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯ ಕೊಡುದು.

೨೨. ಕಲೆ¹

ಗ್ರೀಕ್ ಕಲೆಯ ರಹಸ್ಯವೆ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಂದು ವಿವರದಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಕರಿಸುವುದು. ಭಾರತೀಯ ಕಲೆಯ ರಹಸ್ಯವಾದರೂ ಒಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಗ್ರೀಕ್ ಚಿತ್ರಕಾರನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು ಚೂರು ಸ್ವಾಲ್ವಾಗಿರುವ ಮಾಂಸದ ತುಂಡನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರೆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಯತೀಲ ನಾಗುವನು ಎಂದರೆ ನಾಯಿ ಅದನ್ನು ನಿಜವಾದ ಮಾಂಸದ ತುಂಡೆಂದು ಭೂಮಿಸಿ ಕಚ್ಚಲು ಹೋಗುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅನುಕರಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಹಿಮೆಯಿದೆ? ನಾಯಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಜವಾದ ಒಂದು ಮಾಂಸದ ತುಂಡನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಎಸೆಯಬಾರದು?

ಇಂದಿಯಾತೀತ ಆದರ್ಶವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಹೊರಟ ಭಾರತೀಯನ ಸ್ಥಾಪವಾದರೂ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಧೋಗತಿಗಳಿದೆ. ನಿಜವಾದ ಕಲೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಮಲ ಪ್ರಪ್ನಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಅದು ನೆಲದಿಂದ ಬರುವುದು, ನೆಲದಿಂದ ಸಾರ ವನ್ನು ಹೀರುವುದು, ನೆಲದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು, ಆದರೂ ಆದರಿಂದ ಮೇಲಿದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಕಲೆಯ ಪ್ರಕೃತಿಯೋಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟಕೊಂಡಿರ ಬೇಕು. ಆ ಸಂಪರ್ಕ ಎಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಅವನತಿಗೆ ಬರುವುದು. ಆದರೂ ಅದು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಮೀರಿರಬೇಕು.

ಕಲೆ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೋಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಕಲೆ ಇರಬೇಕು.

ಬರಿಯ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೂ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಕ್ಕೂ ವೃತ್ತಾಸವಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಕೇವಲ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಡ. ಎರಡನೆಯದು ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಮೌಲ್ಯವು ಅದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ.

¹C.W. Vol. V, P. 258

ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳಾದ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದನ ಸ್ವಭಾವಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯ ಇಲ್ಲದೇ ಇದರೆ ಯಾರೂ ನಿಜವಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವಿಗಳಾಗಲಾರರು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

೨೮. ಏಕಾಗ್ರತೆ¹

ಏಕಾಗ್ರತೆಯೇ ಎಲ್ಲಾಜ್ಞಾನಗಳ ಸಾರ. ಅದಿಲ್ಲದೇ ಏನೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಶೇಕಡ ಶೋಂಭತ್ತರಪ್ಪು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಘ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಆದ ಕಾರಣವೇ ಅವನು ಪದೇ ಪದೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಏಕಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಪಳಗಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸು ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಅದರ ಕಡೆಗೇ ಹಿಂದೆ ತಿರುಗಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಅಧೀನವಾಗುವುದು, ನಾವು ಅದರ ಅಧೀನತೆಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಗೀರ್ಕರು ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿದರು. ಆದಕಾರಣವೇ ಅವರ ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಇವುಗಳು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುವು. ಹಿಂದೂವು ಆಂತರಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ, ಅಗೋಜರವಾದ ಆತ್ಮಭೂಮಿಕೆಯ ಮೇಲೆ, ತನ್ನ ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಬಿರಿದನು. ಆದರಿಂದಲೇ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರ ಹುಟ್ಟಿತು. ಯೋಗ ಎಂದರೆ ಇಂದಿಯ, ಮನಸ್ಸು, ಇಚ್ಛೆ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ವೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸು ನಮ್ಮನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವ ಬದಲು ನಾವು ಅದನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪದರಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಗುರಿಯೇ ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಪದರಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವುದು. ಯೋಗದ ಗುರಿ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಸಾಪೇಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಬೇಕು.; ಇಂದಿಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಜಗತ್ತಿನ ಜನರು ಇಂದಿಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚಿತಿರುವರು. ಭಗವಂತನನ್ನು ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವವರು ಅಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವವರು; ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಜನರು ನಿಕ್ಯಸತ್ಯದ ಕಡೆ ಅಜಾಗ್ರ ತರಾಗಿರುವರು, ಭಗವಂತನ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವವರು ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತರಾಗಿರುವರು. ಇಂದಿಯಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಇರುವುದು: ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವನು ಏಕಮಾತ್ರ ಸತ್ಯವೋ ಅವನನ್ನು ನೋಡುವುದು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿ ಇಂದಿಯವನ್ನು ಜಯಿಸಬಳ್ಳೆವು.

ಮನಸ್ಸಿನ ಚಿಂತನಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದೇ ಏಕಾಗ್ರತೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದೆ ಯಮ. ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತಾ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದೇ ಯಮ. ಎಲ್ಲಾ ನೀತಿಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಪಾಪವನ್ನು ಆಚರಿಸದಿರುವುದು. ಯಾರಿಗೂ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು. ನೀವು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳಿರುವರೆಗೆ ಅಹಿಂಸಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಿಂಹ, ಹುಲಿಗಳು ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸಾಧು ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗುವುವು. ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ,

¹C.W. Vol. VI, P. 123

ಹನ್ನೆರಡು ಪರುಷಗಳವರೆಗೆ ಒಬ್ಬನು ಮನೋವಾಕ್ಷಾಯವಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನು ಇಚ್ಛಿಸಿದು ಅವನಿಗೆ ದೂರಕುವುದು. ಮನೋವಾಕ್ಷಾಯವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ನಿಯಮ ವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವೇ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪರಿಶುದ್ಧತೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಎರಡನೆಯದೆ ನಿಯಮ. ಮನಸ್ಸು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶ ಹೊಡದೆ ಇರುವುದು. ಅನಂತರ ಆಸನ. ಎಂಬತ್ತನಾಲ್ಲು ಆಸನಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಆಸನ ಯಾರಿಗೆ ಸ್ಥಾಭಾವಿಕವಾಗಿರುವುದೋ ಅದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಂದರೆ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ದೀಪ್ರಕಾಲ ಸುಖವಾಗಿ ಕುಳಿತ್ತಿರಬಲ್ಲವೋ ಅದು. ಇದು ಆದ ಅನಂತರವೇ ಪ್ರಾಣಾರ್ಥಾಮ ಬರುವುದು. ಅನಂತರ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ ಎಂದರೆ, ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದು. ಅನಂತರವೇ ಧಾರಣ, ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾನ. ಕೊನೆಯದೆ ಸಮಾಧಿ. ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲಗಳು ಬೇಗ ಬರುತ್ತವೆ. ನೀವು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಹೀನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾದದು. ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುತ್ತವೆ. ನೀವು ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿದ್ದರೆ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಂದು ಅದ್ವೃತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೂಡಿದ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಜ್ಯೋತಿ ಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರ ಶಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಮುತ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸತತ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಅನಾಸತ್ಕಿ ಇರಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಾಗ ದೇಹಭಾವನೆಯೆಲ್ಲ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗುವುದು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅವನು ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಮೃತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ತೋರಿಕೆಗೆ ಅಪ್ರಜ್ಞ (Unconscious) ಮತ್ತು ಅಪ್ರಜ್ಞ (Super conscious) ಎರಡೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರುವವು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಣಿನ ಹೆಂಟಿಗೂ ಚಿನ್ನದ ಗಟ್ಟಿಗೂ ಇರುವಷ್ಟು ಅಂತರವಿದೆ. ಯಾರು ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಯನ್ನು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿರುವರೂ ಅವರಾಗಲೇ ಅತಿಪ್ರಜ್ಞಯ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರುವರು.

೨೬. ರಾಜಯೋಗದ ಗುರಿ¹

ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ರಾಜಯೋಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸುವುದು. ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಆವಶ್ಯಕವಾದಾಗ ಗಮನಿಸುವುದು. ಸ್ತೋಪುರುಷರು ಶ್ರುತಿಗಂತ ಹಚ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ಆಶಿಸುವರು. ಅದು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವಂತದ್ವಾಗಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬಿಸುವುದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಅವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮಗೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಭವಗಳು ಆದವು ಎಂದು ಹೇಳುವವರ ಮನೋಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರಬೇಕು. ಅನಂತರ ನಮಗೂ ಅದೇ ಅನುಭವಗಳಾದರೆ ಅವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣವಾಗುವವು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು

¹C.W. Vol. V, P. 293

ನೋಡಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಂಥದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಯಾವುದು ಹಾಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಆಯಿತೋ ಅದು ಪುನಃ ಆಗುವುದು, ಆಗಲೇಬೇಕು. ರಾಜಯೋಗ ಅಂತಹ ಅತಿಂದಿಯ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಧರ್ಮಗಳೂ ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಶ್ರಯೆಗಳು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸ್ಪಷ್ಟ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವುಗಳಿಂದಲೇ ನಾವು ಹೆಚ್ಚನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ರೀತಿ ಉಸಿರೆಖೆಯುವುದು, ಕೆಲವು ರೀತಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮನಸ್ಸಿನ ಶಾಂತಿಗೆ ಮತ್ತು ಏಕಾಗ್ರತೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುಬೇಕಂಬ ಆಸೆ ತೀವ್ರವಾಗಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಡಬೇಕಾದರೆ ಆದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಹಾಯ ಆವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಭಾವಿಸುವರು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೆರೆಣಿ ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಮಕ್ಕಳ ಆಟವಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಎಸೆಯುವ ವಸ್ತುವಲ್ಲಿ ಜೀವನವೆಲ್ಲಾ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಗುರಿಗೆ ಸೇರುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಗುರಿಯೇ ಪರಮಾತ್ಮನೇಡನೆ ನಾವು ಒಂದು ಎಂಬುದು. ಆದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವೂ ಕಡಮೆಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಾಗ, ನಾವು ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಪುರುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರಿವಿರುವಾಗ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಅಡಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೮೦. ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರ¹

(1900ರ ಪಟ್ಟಿಲ್ 13ರಂದು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಅಲಮೇಡದ ಟ್ರೋಕರ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ)

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಯೋಗ ಎಂದರೆ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿ ನಿರೋಧಿಂದರೆ ಚೆಂಡಲವಾಗಿರುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರತೆಗೆ ಹೇಗೆ ತರುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು. ಮನಸ್ಸು ಚಿತ್ತದಿಂದ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಲೆಗಳಂತೆ ಬದಲಾವಣೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದು ಅಲೆಗಳಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಿರುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಗವು ಬೋಧಿಸುವುದು.

¹C.W. Vol. VII, P. 430

ಹೀಗೆಂದರೆ ಏನು? ಧರ್ಮವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವವನಿಗೆ, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಶೇಕಡ ತೊಂಭತ್ತೊಂಭತ್ತು ಪಾಲು ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಗಳು ಕೇವಲ ಉಹೆಯಾಗಿವೆ. ಒಬ್ಬನು ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಇದು ಎನ್ನುವನು, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅದು ಎನ್ನುವನು. ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗಿಂತ ಜಾಣನಾಗಿದ್ದರೆ ಆತನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಉಹೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಖಂಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಉಹೆಗಳನ್ನು ತರುವನು. ಕಳಿದ ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳೊ, ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳೊಳ್ಳು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳೊ ಸರಿಯಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೌತಿಲ್ಲದಷ್ಟು. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮಾನವರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಯಾವಾಗ ಅದನ್ನು ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಸಾಫಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲ್ಲವೋ ಆಗ ಇದನ್ನು ಸುಮುನೆ ನಂಬಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ನಂಬಿಗಳನ್ನು ಬಲಾತ್ಮಾರದಿಂದ ಹೊರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಆದರೆ ಅಂಥದರಿಂದ ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆಯಿದ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳುವರು. ನಿಮ್ಮ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ, ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ, ಗಣಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರಿಯ ಉಹೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವು ಕೊಡ ಉಳಿದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಂತೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬಾರದು? ಅವರು ಹೀಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು: ಮಾನವನ ಆಶ್ಚರ್ಯಾಂಬುದು ಇದ್ದರೆ, ಅದು ಅಮರವಾಗಿದ್ದರೆ, ದೇವರು ಈ ವಿಶ್ವಕ್ಕ ಕಂಶರನಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವನನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಅರಿಯಬೇಕು; ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಪ್ರಜ್ಞಿಯ ಮೂಲಕ ಗೃಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯಾವ ಬಾಹ್ಯ ಸಲಕರಣೆಯ ಮೂಲಕವೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಆಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನೀವು ನನ್ನ ಮೆದುಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಕೆಲವು ಕಣಗಳು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವದು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸುವುದು. ನಿಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಯೋಜನೆಗಳಾಗಲೀ, ಪ್ರಜ್ಞೀಯಾಗಲೀ, ಭಾವನೆಯಾಗಲೀ, ಕಲ್ಪನೆಗಳಾಗಲೀ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಂಪನಿಗಳ ರಾಶಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ, ನೋಡುತ್ತಿರಿ. ಅವೆಲ್ಲ ಬರಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು. ಈ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ಇಂತಹ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಂತೆಯೇ ವಿಶ್ಲೇಷಣಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆಯೇ? ಹಾಗೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ, ಧರ್ಮದ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಧ್ಯ. ರಾಜಯೋಗವು ಇದು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದು. ನಾವುಗಳೆಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜಿಸಿ ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯಿದೆ; ಬಾಹ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಬಳಸುವ ಯಂತ್ರಗಳು ಕೊಡ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇರುವುದು. ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಯಾವ ವಸ್ತುವನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆಂೱೋ ಅವರಡೂ ಹೊರಗೆ ಇವೆ. ಆದರೆ

ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯಾದರೋ, ನಾವು ಯಾವುದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಯಾವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದಿರುವೋ ಅವುಗಳೆರಡೂ ಒಂದೇ. ದೃಗ್ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಆಗುವುವು.

ಬಾಹ್ಯವಿಭಜನೆಯು ಮೆದುಳಿಸವರೆಗೂ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದು. ಈ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎಂದರೆ ಏನು? ಈ ಕಲ್ಪನೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಲಾರದು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಇರ್ಮೊಂದು ಭಾವನೆಗಳ ಸಮೂಹವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಂಶಗಳು. ನಾನು ನನ್ನ ಮೆದುಳನ್ನು ಎಂದೂ ನೋಡಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಒಂದು ಮೆದುಳಿದೆ, ಎಂದು ನಂಬಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೇ. ಆದರೆ ಮಾನವ ತನ್ನ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗಳೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾವೇ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ. ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕ್ಷಿಪ್ರ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲಿದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸರಪಳಿಯೇ ನಾನು? ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಸ್ಥಿರಿಯೇ ನಾನು? ಅಧವಾ ಅವುಗಳಿಗಂತಹ ಹೆಚ್ಚೇನಾದರೂ ಆಗಿರುವೇನೋ? ಒಂದು ವಸ್ತು ಅಧವಾ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಎನ್ನುವ ಆತ್ಮನಾಗಿರುವೇನೋ? ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲಿದ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳ ಒಂದು ಕಂತೆಯ ಸ್ಥಿರಿಯೇ ಅಧವಾ ನಾನು ಒಂದು ಅಭಿನ್ನವಾದ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ? ಇದೇ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ, ನಾವು ಕೇವಲ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಒಂದು ಕಂತೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಮರತ್ವ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಗಳಿಗೋಪ್ಯರದಂತೆ ಆಗುವುದು. ಅದರ ಬದಲು ಯಾವುದಾದರೂ ಅವಿಂಡವಾದುದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ, ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿದ್ದರೆ ಆಗ ನಾನು ಅಮರನಾಗುವೇನು. ಆ ಷಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಚೂರು ಚೂರಾಗಿ ಒಡೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಯುಕ್ತಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಡೆಯಬಹುದು.

ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ವಿನಿ: ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಂಬುವುವು. ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೋ ಪ್ರಯ್ತಿಸುವುವು. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಾವನ್ನುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತಿ. ಈಶ್ವರ, ಜಿವ, ಅಮರತ್ವ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಮುನೆ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಅದು. ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ನಂಬುವುವು. ಅವುಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆತ್ಮನು ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವನು, ದೇವರು ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಇರುವನು ಎನ್ನುವುವು.

ಅವರೆಲ್ಲ ಆತ್ಮನ ಅಮರತ್ವವನ್ನು ನಂಬುವರು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಉಹಂಗಳು. ಕ್ಯೇಸ್ಟರಿಗೂ ಬೌದ್ಧರಿಗೂ ಇರುವ ವಿವಾದವನ್ನು ಯಾರು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು? ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವ

ಅತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಕೈಸ್ತರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಬೃಂಬಲ್ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಬೌದ್ಧರು ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ, ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇದು: ನಾವು ಅತ್ಯವೇ, ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಸದಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನಸ್ಸೆ? ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಸದಾ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದಾವುದೂ ನಮಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ಇದಾಗಿರುವೆನು, ಆಮೇಲೇ ಆದಾಗಿರುವೆನು. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕ್ಷಣ ಕಾಲವಾದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಾನು ಅತ್ಯನ್ತ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ದೇವರು ಸ್ವರ್ಗ ಮುಂತಾದ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪ್ಸಿತವಾದ ಧರ್ಮಗಳ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನಂಬಿಕೆಗಳು. ಯಾವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಧರ್ಮವೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾರಲಾರದು.

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಗಳು ಏಳದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಿವುದೇ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರ, ನೀವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯೋಗದ ಪರಿಪೂರ್ಣಸ್ವಿತಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಜಯತೀಯಲರಾದರೆ, ನೀವು ಆ ಕ್ಷಣ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬಲ್ಲಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ನೈಜ ಸ್ವಭಾವ ಆಗ ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ ಎಂದಾಯಿತು. ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೀವು ಆಗ ನಿಗ್ರಹಿಸಿರುವಿರಿ. ಅನಂತರ ನೀವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಲೆದಾಡಲು ಬಿಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಹಿಂದಿನ ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದು ಕುದುರೆಯಂತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಅಪ್ಪಳಿಸಲಾರದು. ನೀವು ಆಗ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿರುವಿರಿ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅದೊಂದು ಉಹಾವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅವನು ಯಾವುದೋ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ವೇದಗಳು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬೋಧಕರಲ್ಲಿರುವ ಚರ್ಚಾಸ್ಪದ ವಸ್ತುವಿನ ಕಡೆಗೂ ಅವನು ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ನೀವೇ ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ವಸ್ತು ನಾನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕೇವಲ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಲ್ಲೇ ಆದಕಾರಣ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇ ನಾನಾಗಲಾರೆ. ಇದೇ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಲಹೆ.

ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಮಗೆ ಆಗದು. ನಮಗೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬದಲಾವಣೆಯೂ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಲಾತ್ಮಾರವಾಗಿ ಹೇರಲ್ಪಡುವುದು. ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಾಣಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಎತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಎತ್ತಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೇ ಆಸೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಎತ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಸಿಕ್ಕುವಂತಿಲ್ಲ. ಎತ್ತಿ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಗಾಣ ಆಡುವುದು. ನಾವುಗಳು ಕೂಡ ಆ ಎತ್ತಿನಂತೆ. ಮುಂದಿರುವ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಗಾಣವನ್ನು ಸುತ್ತುವ ಎತ್ತಿನಂತೆ ನಾವು ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವೆವು. ಯಾರಿಗೂ ಬದಲಾವಣೆ

ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾರೋ ಬಲಾತ್ಮಾರ ವಾಗಿ ನಮ್ಮೆ ಮೇಲೆ ಹೇರಿರುವರು. ನಾವು ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆವು. ಒಮ್ಮೆ ನಾವು ನೋಗೆಕ್ಕೆ ತಲೆಯೊಡ್ಡಿದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸುತ್ತುತ್ತಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಿಂತೊಡನೆಯೇ ಯಾವುದೂ ಜಾವಟಿ ಏಟು ಕಾದಿದೆ. ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಪಾಯಕರ ಅದು.

ನಮಗೆ ದುಃಖ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲ ದುಃಖಮಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದುದಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ಬಲಾತ್ಮಾರದಿಂದ ಹೇರಿದುದು. ಪ್ರಕೃತಿ ನಮಗೆ ಆಳ್ಳಾಹಿಸುವುದು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸುವೇವು. ನಮಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಷ್ಟೀರಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕಾಗಿ. ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಆನಂದದಿಂದ ಸ್ವಿಕರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಾವು ಪರಿಣ್ಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಹಡೆದು ಸುಖವಾಗಿರಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸುತ್ತಿರುವೆವು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆಂಗ್ಲೇಯನನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರೇರಣೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕರೆದು, ತನ್ನ ಉಗ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಾದ ದ್ವಾರ್ಕಾರಸವಿದೆ ಎಂದಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿ. ಅವನು ಒಂದು ಬುಡ್ಡಿ ಹಳೆಯ ದ್ವಾರ್ಕಾರಸವನ್ನು ತರಿಸಿದ. ಅದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಚಿನ್ನದಂತೆ ಒಳಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬಟ್ಟರ್ ಒಂದು ಬುಡ್ಡಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಗ್ರಹಿಸಿಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಆಂಗ್ಲೇಯನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿನ್ನು. ಅವನು ಅದನ್ನು ಮರು ಮಾತಿಲ್ಲದೆ ಕುಡಿದನು. ಬಟ್ಟರ್ ಒಂದು ಬುಡ್ಡಿ ಹರಳಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದನು! ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ದ್ವಾರ್ಕಾರಸವೆಂದು ಕುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಹರಳಣ್ಣೆಯನ್ನೇ. ನಾವು ಅದ ರಿಂದ ಪಾರಾಗಲಾರೆವು.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜನರು ಒಂದು ಯಂತ್ರದಂತೆ ಆಗುವರು. ಆವರು ಯಾವುದನ್ನೂ ಅಲೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಯಿ, ಬೆಕ್ಕು ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಒಂದು ಜಾವಟಿಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಆವರು ಎಂದಿಗೂ ಆಳ್ಳಿಯನ್ನು ಏರೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದಿಗೂ ಅಲೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂಥವರಿಗೂ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವ ಬರುವುದು.

ಆದರೆ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವರು: ಇದೇನು? ಈ ಅನುಭವಗಳೆಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ? ಆತ್ಮಪೆಂದರೆ ಏನು? ಪಾರಾಗಲು ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾರ್ಗವಿದೆಯೆ? ಜೀವನಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಅಧ್ಯಯನದೆಯೆ?

ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಸಾಯುವರು, ಕೆಟ್ಟವರೂ ಸಾಯುವರು. ರಾಜರೂ ಸಾಯುವರು. ಭಿಕ್ಷುಕರೂ ಸಾಯುವರು. ದೊಡ್ಡ ದುಃಖವೇ ಮೃತ್ಯು. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ನಾವು ಒಂದು ಅನುಕಾಲವಾದ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲವಾದರೆ, ನಾವು ಅನಂತರ ಬೇರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರೊಡನೆ

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ.

ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಯಾನ್ಸೆಸ್ಟಾಲ್‌ಲ್ಯಾ (ಪಿತ್ಯಗಳನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಲು ಇರುವ ಆಲಯ ಗಳು) ಗತಿಸಿದ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೀರಿ. ನಾನು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಕಂಡೆ. ಅವರೊಡನೆ ಕ್ರೀಗಳನ್ನು ಕುಲುಕಿರುವೆನು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಅವರು ಹಿಯಾನೋಗಳನ್ನು ಬಡಿದು “ಬ್ಯಾಲಾಲ್ಯಾಂಡ್” ಎಂದು ಹಾಡುವರು. ಅಮೆರಿಕಾ ದೊಡ್ಡ ದೇಶ. ನನ್ನ ದೇಶವಾದರೂ ಭಾಗೋಜದ ಅತ್ಯ ಕಡೆ. ನನಗೆ ಬ್ಯಾಲಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಲ್ಲಿರುವುದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಅದು ಯಾವ ಭಾಗೋಜದ ಪ್ರಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ನೋಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಒಳೆಯಿಲ್ಲ ಕ್ಷೇಮವಾದ ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಏನು? ಇವೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾತನವಾದ ನುಸಿ ಹಿಡಿದ ನಂಬಿಕೆಗಳು!

ಇಂತಹ ಜನ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಾರರು. ಅವರಿಗಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಜಗತ್ತು ಅವರನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕಿದೆ. ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಮೂರ್ಖಗಳು ಟೊಳ್ಳಾಗಿವೆ. ಅವರ ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಮಿದುಳು ಬೆಣ್ಣೆಯಂತೆ ಮೆತ್ತಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾನುಭಾತಿಯನ್ನು ಶೋರುತ್ತೇನೆ. ಪಾಪ ತಮ್ಮ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲಿ. ಬ್ಯಾಲಾಲ್ಯಾಂಡನಿಂದ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಪಿತ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದು.

ಪ್ರೇತ ಆವಾಹಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ನನ್ನ ಗತಿಸಿದವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದ. ನಾನು ಹೇಳಿದೆ: “ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ನೀವು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ. ಆದರೆ ನೀವೇನಾದರೂ ನನ್ನ ಗತಿಸಿದವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ನಾನು ಸಹನೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತೇನೋ ಇಲ್ಲವೋ” ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟೇ ಆ ಪ್ರೇತ ಆವಾಹಕ ದಯೆಯಿಂದ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು.

ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ, ನಾವು ಪ್ರಾಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ದೇವರ ಹತ್ತಿರ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಅನಂತರ ಹೀಡರು ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಗುವುದು. ಪುನಃ ದುಃಖಿ ಬರುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ದುಃಖಿ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಜನರು ನಿಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು “ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ನಂಬಿದರೆ ಒಳೆಯದಾಗುವುದು” ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ನಿಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವವರು ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಂಬುವರು. ಬಂದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಭಿಕ್ಷುಕರಾಗುವರು. ಆದರೆ ಅದು ಧರ್ಮವೇ? ಅದು ರಾಜಕೀಯವೇ ಹೊರತು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ಆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯಲ್ಲ.

ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ, ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹಚ್ಚಿನ್ನು ಆಶಿಸುವರು. ಉಳಿದವರು ಕುರಿಮಂದೆಯಂತೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರು. ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾರಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಾರ್ಗವಿದ್ದರೆ ಅದು ಆತ್ಮನ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ, ಇದೆ. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಕದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ವ್ಯಧವಾಗಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಇಂದ್ರಾಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಮತ್ತು ಆಚಾರಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ತೃಪ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ತೋರುವುದು.

ನಾವು ಪಾರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆತ್ಮನ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ, ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಯೋಗ ಹೇಳುವುದು. ನಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಳಿವರಾಗಬೇಕು. ಸತ್ಯವೇನಾದರೂ ಇದರೇ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಆತ್ಮನಂತೆ ನಾವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚಾವಟಿಯ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಜಿ ಓಡಿಹೋಗುವುದನ್ನು ಆಗ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ.

ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲಪೋ ಅದನ್ನು ಸೇರುವುದು ನಮ್ಮ ಗುರಿ. ನಾವು ಆದಾಗಬೇಕು. ಆ ಅನಂತವಾಗಬೇಕು. ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಇರುವ ಸತ್ಯ ಆದೇ. ಆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಿದಂತೆ ಯಾವುದು ನಮ್ಮನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು? ಅದೇ ಸೃಷ್ಟಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮನಸ್ಸು ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖಿಗೊಂಡಿದ್ದೀರುತ್ತಿದೆ. ಅದರೇ ಆ ಶಕ್ತಿಯೇ ದೇವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡ್ದೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಅನಂತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದುದೇ ಸೃಷ್ಟಿ:

ನಮ್ಮ ವಿವರಣೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗೋಣ. ಯೋಗ ಎಂದರೆ ವೃತ್ತಿಗಳಾಗದಂತೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದು. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಆಗ ನಿಜವಾಗಿ ನಾವು ಏನಾಗಿರುವೇ ಅದನ್ನು ಅರಿಯುವೇ. ನಿಜವಾದದ್ದು ಎಂದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗದುದು, ಆದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂಥದು. ಆಗ ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿವಾಗುವುದು.

ಹಲವು ಯೋಗ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಆವಶ್ಯಕ. ಕೆಲವು ಸುಲಭ. ಯಾರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಮತ್ತು ಬಿಡದೆ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಸಾಹಸವಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಪ್ರತಿಫಲಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಯಾರಿಗೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲಪೋ ಅವರು ಸುಲಭವಾದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅದರ ಮೂಲಕವೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಮನಸ್ಸನ್ನೇ ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಡ್ಡೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನಾವೆಲ್ಲ ದೇಹಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿರುವೆವು. ನಾವು ಆತ್ಮ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿರುವೆವು. ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಬರುವುದೇ ದೇಹದ ಭಾವನೆ. ನಾವು ದೇಹವೆಂಬಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವೇ ದೇಹವೆಂಬಂತೆ ಮಾತಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ದೇಹಗಳು ನಿಜ. ನಾವು ಈ ದೇಹದಿಂದ ಆತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸಾಧನೆ ದೇಹದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಕೊನೆಗೆ ಆತ್ಮವೋಂದೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಈ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಆ ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು, ಧ್ಯಾನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಾಗಿದೆ.

ರಂ. ಪ್ರಾಚ್ಯ ಮಹಿಳೆ¹

(1893ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 22ರಂದು ‘ಚಿಕಾಗೋ ಡ್ಯೂಲ್’ಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾದ ಉಪನ್ಯಾಸ)²
 ಒಂದು ಜನಾಂಗದವರು ಎಷ್ಟರು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು ಎಂಬುದೇ ಒರೆಗಲ್ಲು. ಪುರಾತನ ಗ್ರೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಅಂತಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು. ಯಾವ ಹಿಂದುವೂ ವಿವಾಹವಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಪುರೋಹಿತನಾಗಲಾರ. ಏಕೆಂದರೆ ಗಂಡಸು ಕೇವಲ ಅರ್ಥಭಾಗ ಮಾತ್ರ, ಅವನು ಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ಪೂರ್ಣ ಭಾವನೆಯೆಂದರೆ ಪೂರ್ಣ ಸಾಫ್ತಂತ್ರ್ಯ. ಆಧುನಿಕ ಹಿಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಯ ಜೀವನದ ಕೇಂದ್ರ ಭಾವನೆ ಎಂದರೆ ಆವಳ ಪಾತಿವ್ಯತ್ವ. ಪತ್ನಿಯೇ ವೃತ್ತದ ಕೇಂದ್ರ. ಆದರ ಸ್ವಿರೆತೆಯೇ ಆವಳ ಪಾತಿವ್ಯತ್ವದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಈ ಆದರ್ಶದ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹಿಂದೂ ವಿಧವೆಯರ ಸಹಗಮನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ನಾರಿಯರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರು. ಬಹುಶಃ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ನಾರಿಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಹುದು. ನಾವು ಈ ಪವಿತ್ರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬುದ್ಧಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯ ನಾರಿಯ ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೇ ಆದರ್ಶವಾಗುವಷ್ಟು.

¹C.W. Vol. VIII, P. 198

²ನಿನ್ನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಭಾಗೇ-7ರಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಜನ ಹಿಡಿಯಬಹುದೂ ಅಪ್ಪು ಜನ ಮಹಿಳೆಯರು, ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶದ ಸಹೋದರಿಯ ಜೀವನ ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಳಿಯಲು, ಕಿಳಿರಿದು ಸರೆದಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಹಾಟರ್ ಪಾಮರ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಲ್ಸ್ ಹೆನ್ರಿಟಿನ್ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿದ್ದರು. ಸಾಮ್ಮ ವಿವೇಕಾನಂದರು ವೇಳಿಧಾರಿಯಾಗಿ ಕುಳಿದ್ದರು.

೨೨. ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮ 1¹

(1893, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 25ರ ‘ಚಿಕಾಗೊ ಹೆರಾಲ್ಡ್’ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ವರದಿ)

ಮೂರನೆ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚೆಚ್ಚಿನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದ ಶೋಽತ್ಯಗಳು ನಿನ್ನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಉಪನ್ಯಾಸದ ವಿಷಯ ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮ. ಅವರು ವಿಷಯವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರು ವಿವಿಧ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವುದು ಎಂದರು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು. ಭವ್ಯವಾದುದನ್ನು ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದುದನ್ನು ಪ್ರಾಜಿಸುವುದು ಮಾನವನಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದು ಮತ್ತು ಧರ್ಮವು ಜನರ ಸ್ವಭಾವದ ಒಂದು ಅಂಶವೇ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಭಗವಂತನ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿಯೇ ಅವರು ದಾಸಧರ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಾಯಿನಿಷ್ಠರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜನರಲ್ಲರೂ ಭಗವಂತನನ್ನು ಯೀತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವನು ಪ್ರೇಮಸ್ವರೂಪನಾಗಿರುವುದು. ಚಿಕಾಗೋಗೆ ಬಂದಂದಿನಿಂದ ಮಾನವ ಸಹೋದರತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಬಹಳ ಕೇಳಿರುವುದಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮದ ಸಂತಾನರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಾಗ ಸಹೋದರತ್ವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದ ಸಂಬಂಧವು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದರು. ಮಾನವ ಸಹೋದರತ್ವದ ಮೂಲ ಭಿತ್ತಿ, ಭಗವಂತನು ಎಲ್ಲರ ತಂಡೆ ಎಂಬುದು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು: “ನಾನು ಭರತವಿಂಡದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆದಿರುವನು, ಗುಹಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವನು, ಮತ್ತು ಅನುಭವವು ಚೋಧಿಸಿರುವುದೇನೆಂದರೆಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರಿದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಜನರನ್ನು ತಪ್ಪಿ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಡದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಂದೇ ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮ. ಭಗವಂತನು ಕ್ರಿಸ್ತ, ಮಹಿಮ್ಮಾದ್ ಮತ್ತು ವ್ಯಾದಿಕ ಮುಷಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿರುವುದು ಹೌದಾದರೆ ಅವನ ಮಹಿಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ ನನ್ನೊಡನೆಯೂ ಅವನೇಕೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು?” ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ತನ್ನಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಗಳನೆಯೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ನಾವು ಅವನನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಅವನ ಅಸೀಮ ಪ್ರೇಮ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರೇಮದ ಸೂಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ನಾವು ಉತ್ತಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು, ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಎಸಗುತ್ತಿರುವುದು.

¹C.W. Vol. VIII, P. 200

೨೩. ಭಗವತ್ಪ್ರಮೆ २¹

(1894, ಫೆಬ್ರವರಿ 20ರಂದು ಡೆಟ್ರಾಯ್ಲ್‌ನ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿ
ಉವನ್ನಾನ್. “ಡೆಟ್ರಾಯ್ಲ್ ಪ್ರೈಸ್”ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ವರದಿ)

ದೇವರು ನಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ನಾವು ಅವನನ್ನು ಸ್ವಿಕರಿಸುವು
ದಿಲ್ಲಿ; ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಅವನಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುವುದೆಂದು ನಾವು ಅವನನ್ನು
ಸ್ವಿಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರೀತಿ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥವಾದುದು. ನಾವು ಪ್ರೀತಿಸುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಗೌರವಿಸು
ವುದು, ಕೊಂಡಾಡುವುದು ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾವನೆಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತನು
ಸುಮ್ಮನೆ ಬಾಗಿ ಪೂಜಿಸುವನೇ ಹೊರತು ಮತ್ತಾಪುದನನ್ನು ಅವನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತನು
ಕೇವಲ ಭಗವಂತನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವನನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಾನೆ.

ಹಿಂದೂ ಭಕ್ತಜ್ಞಾಭಕ್ತಿ ಮದುವೆಯಾದಾಗ ತನಗೆ ಆಗಲೆ ಮದುವೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು
ತನ್ನ ಗಂಡನಾದ ದೋರೆಗೆ ಹೇಳಿದಳು. ದೋರೆ ಯಾರೋಂದಿಗೆ ಎಂದ. ದೇವರೋಂದಿಗೆ
ಎಂದಳು. ಅವಳು ದೀನರ ದರಿದ್ರರ ನಡುವೆ ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ಪರಮಭಕ್ತಿಯ ವಿಷಯ
ವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ಅವಳ ಹೃದಯ
ವನ್ನು ಆದು ಬಿಚ್ಚಿ ತೋರುವಂತೆ ಇದೆ: “ನನಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ಬೇಡ, ಅಧಿಕಾರ ಬೇಡ,
ಮುಕ್ತಿ ಬೇಡ. ನಿನಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಾದರೆ ನೂರು ನರಕಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ತಳ್ಳಿ.
ಆದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡು.”
ನಮ್ಮ ಪುರಾತನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇವಳ ಹಲವು ಸುಂದರವಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು ಇವೆ.
ಅವಣ ಕೇಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನದಿಯ ಶೀರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿಸ್ಥಳಾದಳು. ಆಗ ಅವಣ
ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಹಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಳು. ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ
ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದೇ ಆದು.

ಪ್ರರುಷರು ಬೇಕಾದರೆ ತಾತ್ತ್ವಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಆದರೆ
ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಭಾವತಃ ಭಕ್ತಳು. ಅವಳು ದೇವರನ್ನು ಹೃದಯದ ಮೂಲಕ ಪ್ರೀತಿಸುವಳಿ
ಹೊರತು ಬುದ್ಧಿಯ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲ. ಸಾಲಮನ್ನಿನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು ಬ್ರಿಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರುವ
ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಭಾಗ. ಆದರ ಭಾಷೆ ಹಿಂದೂ ಭಕ್ತಳ ಭಾಷೆಯಂತೆ ಇದೆ. ಆದರೂ
ಕೈಸ್ತರು ಅವುಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಬಲ್ಲಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇರುವರು ಎಂದು ಕೇಳಿ
ದೇಣೆ. ಆ ಒಂದು ಹಾಡಿನ ಈ ರೀತಿಯ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ: ಸಾಲಮನ್ನನು
ಒಬ್ಬ ಮುಡುಗಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. ಅವಳೂ ಕೂಡ ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕೆಂದು
ಅವನ ಇಚ್ಛೆ ಇತ್ತಂತೆ. ಆದರೆ ಮುಡುಗಿ ಬೇರೆ ಒಬ್ಬ ಯುವಕನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ
ಸಾಲಮನ್ನನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿವರಣೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗು
ವುದು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲಮನ್ನನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅದ್ಭುತ ಭಗವದ್ ಭಕ್ತಿ

¹C.W. Vol. VIII, P. 201

ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ದೇವರ ಭಕ್ತಿ ಇತರ ಕಡೆಗಳ ದೇವರ ಭಕ್ತಿ ಯಂತೆ ಅಲ್ಲ. ನೀವು ಸೊನ್ನೆಯ ಕೆಳಗೆ ನಲವತ್ತು ದಿಗ್ರಿ ಇರುವ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಜನರ ಸ್ಥಾವ ಬದಲಾಗುವದು. ಬ್ಯಂಬಲನ್ನು ಬರದ ದೇಶದ ಆದರ್ಶಕ್ಕೂ, ಹಣದಾಸೆ ಪ್ರಮುಖವೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ದೇಶದ ಆದರ್ಶಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಬೇಕಾದರೆ ದೇವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಡಾಲರನ್ನು ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸುವರು. ದೇವರ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಎಪ್ಪು ಲಾಭ ಆಗುವುದು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವರು. ಅವರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಸಾಧನ ಬಯಕೆಗಳನ್ನೂ ಕೋರುವರು.

ಕೈಸ್ತಿಗೆ ದೇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಏನನ್ನಾದರೂ ಹೊಡಬೇಕು. ಸರ್ವೇಶ್ವರನ್ನೆದುರಿಗೆ ಅವರು ಭಿಕ್ಷುಕರಂತೆ ಬರುವರು. ಭಿಕ್ಷುಕನೊಬ್ಬ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇಡಲು ಹೋದ ಕಥೆ ಇದು. ಭಿಕ್ಷುಕ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಸಮಯ ವಾಯಿತು. ಆಗ ಆತ ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಹೊಡು, ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಡು, ಹೆಚ್ಚು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೊಡು.” ಭಿಕ್ಷುಕ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡಲು ಅಣಿಯಾದ. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಏತಕ್ಕೆ ಭಿಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಿದೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಿರುವುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ನಾನು ಭಿಕ್ಷುಕರಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಿಕ್ಷುಕ, ಉತ್ತರ ಹೊಟಿನು.

ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಹಿಮ್ಮದನ ಭಕ್ತಿಯ ಮಹಿಮ್ಮ ಅರ್ಥವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅವನು ನೇಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಹೊರಣಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಇಂತಹ ವ್ಯಧೆಯನ್ನು ಪಟ್ಟ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಮೂರ್ಖೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವರು ಎನ್ನುವರು. ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸ್ವಾಫ್ರದ ಚಿಹ್ನೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿಯ ಲಕ್ಷಣ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಬರಿಯ ಮಡುಗಾಟವಾಗಿದೆ, ಮೋರಿಯಾಗಿದೆ. ಜನರು ಒಂದು ಕುರಿಯ ಮಂದೆಯಂತೆ ಚರ್ಚಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ದೇವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಅಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನರು ತಮಗೆ ಶಿಳಿಯದೆ ನಾಸ್ತಿಕರಾಗಿರುವರು. ಆದರೂ ತಾವು ಭಕ್ತರು ಎಂದು ಆತ್ಮ ಸಂತುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾವಿಸುವರು.

೮೪. ಜಾನ ಮತ್ತು ಕರ್ಮ 1

(1895ರ ನವಂಬರ್ 23ರಂದು ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಚಿಪ್ಪಣಿ)

ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ಅದ್ವಿತೀಕ್ಕೆ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ವಸ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಾದಪೂರ್ವ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿ ಶಾಲಿ. ಆಲೋಚನೆಯ ಮೌನಶಕ್ತಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಮೇಲೆಯೂ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬಿರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸು ಏಕಾಲದಲ್ಲೇ ಏಕ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಆಗಿರುವುದು. ವಿಶ್ವ ಒಂದು ಜೀವರ ಬಲೆ. ಮನಸುಗಳು ಜೀವರ ಹುಳಿಗಳು.

¹C.W. Vol. VIII, P. 225

ವಿಶ್ವವೇ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದಾಗ ಅವನು ವಿಶ್ವದಂತ ಕಾಣಿಸುವನು. ಇದೇ ಮಾರ್ಯ. ಆದಕಾರಣ ಜಗತ್ತು ಮಿಥ್ಯೆ; ಎಂದರೆ ಸತ್ಯದ ಅಪೂರ್ವ ದೃಶ್ಯ. ಬೆಳಗಿನ ಸೂರ್ಯನು ಕೆಂಗಂಡದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಇದು. ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪ ಮತ್ತು ದೊಜನ್ಯ ದುರ್ಬಲತೆಯ ಪರಿಣಾಮ, ಒಣಿಸಿನ ಅಪೂರ್ವವಾದ ದೃಶ್ಯ.

ಒಂದು ಸರಳರೇಖೆಯನ್ನು ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಅದೊಂದು ವೃತ್ತವಾಗುವುದು. ಭಗವಂತನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಕೊನೆಗೆ ನಾವು ಆತ್ಮನ ಬಳಿಗೇ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನೇ ದೇವರೆಂಬುದು ಮಹಾರಹಸ್ಯ. ನಾನೇ ದೇಹ, ನಾನೇ ಜೀವನಾಗಿರುವುದು. ನಾನೇ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಕೂಡ.

ಮನುಷ್ಯ ಏತಕ್ಕೆ ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿರಬೇಕು; ನೀತಿವಂತನಾಗಿರಬೇಕು? ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಅವನ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವುದು. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಜಿಷ್ಟಿಯನ್ನು ವೃತ್ತಗೊಳಿಸಿ ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಬಲವಡಿಸುವುದೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ನೀತಿಯುತವಾದುದು. ಯಾವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಏರುದ್ವಾಗಿರುವುದೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ಅನೀತಿ. ನೀತಿಯ ಅಳತೆಗೋಲು ದೇಶದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬದಲಾಗುವುದು. ಮಾನವ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಗಳ ದಾಸ್ಯದಿಂದ, ಶಿಭ್ಯ ಮುಂತಾದುವಾಗಳ ದಾಸ್ಯದಿಂದ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಇಚ್ಛಾ ಸ್ವಾತಂತ್ಯವಿಲ್ಲ ಆದರೆ ನಾವು ಮುಕ್ತರಾದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಲಭಿಸುವುದು. ತ್ಯಾಗ ಎಂದರೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಂಡ ಬರುವುದು, ದುಃಖ ಬರುವುದು. ತ್ಯಾಗವು ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಇರದಿದ್ದರೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನುಳ್ಳ ಜೀವ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವ ಭಾವೋದ್ರೇಕಗಳು ಕೊನೆಗೆ ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿ ಮಾನವನು ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗು.

ನನಗೆ ಒಂದು ದೇಹವಿತ್ತು. ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದೆ, ನಾನು ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವೆ, ನಾನು ಸತ್ಯೇ ಎಂಬುದು ಎಂತಹ ಘೋರ ಭಾರ್ಯಾ! ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಯಾಗಿರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿದು ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಅಳುವುದು ಎಂಥ ಭಾರ್ಯಾ!

ತ್ಯಾಗ ಎಂದರೆ ನಾವಲ್ಲಾ ದೇಹವನ್ನು ದಂಡಿಸಬೇಕೆಂದೆ? ಆಗ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು? ತ್ಯಾಗವು ದೇಹದಂಡನೆಯಲ್ಲ, ಭಿಕ್ಷುಕರೆಲ್ಲ ತ್ರಿಸ್ತರೆ? ಬಡತನ ಎಂದರೆ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏರುದ್ವಾಗಿರುವುದು. ತ್ಯಾಗ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದು ಹೇಗೆ ಬರುವುದು? ನನಗೆ ಬಾಯಾರಿಕೆಯಾದಾಗ ಮರಳು ಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರೋವರ ಕಂಡಿತು. ಅದೊಂದು ಸುಂದರವಾದ ಸನ್ಮಾನೇಶದಲ್ಲಿತ್ತು. ಸುತ್ತಲೂ ಗಿಡಮರಗಳು ಇದ್ದವು. ಆವಾಗಳ ಭಾಯೆಯನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತಲಕೆಳಗಾಗಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವಲ್ಲಾ ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ಬಿಸಿಲುಗುದುರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಾನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ದಿನ ಬಾಯಾರಿಕೆಯಾದಾಗ

ಅದರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಅದು ಮಾಯವಾದಾಗ ಅದೊಂದು ಅಸತ್ಯ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮುಂದೆಯೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಹೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸತ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆಯೇ ನಾವು ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮದೇಹ, ಪ್ರಪಂಚ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಅನಂತರ ಈ ಭಾವನೆ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುವುದು. ಆದರೆ ಅದು ಪ್ರಸಂಗ ಒಂದಾಗ ಇದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಭಾಗಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಪಂಚದ ಇತಿಹಾಸವೆಂದರೆ ಏನು, ಬುದ್ಧ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಮಹಾತ್ಮರ ಜೀವನ ಪಟ್ಟೆ. ಅನಾಸತ್ತರು, ಅಕಾರ್ಮಿಗಳು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಏಸುವು ಬಡವರ ಜೋಪಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನು ಜ್ಞಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅವನು ಬಡತನಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿ ರುವುದನ್ನು ಹೋಡುವನು. “ನನ್ನ ಸಹೋದರರೇ, ನೀವೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶ್ರಾತ್ಮರು” ಎನ್ನುವರು. ಅವರ ಕರ್ಮ ಶಾಂತವಾಗಿರುವುದು. ಅವನು ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಮಾಡುವನು. ನಿಮಗೆ ಕರ್ಮವು ಭಾಗಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಮಾತ್ರ, ನೀವು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲಿರಿ. ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಎಂಬ ಭಾವ ಎಷ್ಟು ಕಡವೆ ಇದರೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಗ ಮಾತ್ರ, ಮನಸ್ಸು ಅತಿಪ್ರಜ್ಞಾ ವಸ್ಥಾಯಲ್ಲಿ ಇರಬಲ್ಲದು. ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಅಧವಾ ಕೆಟ್ಟದನ್ನು ಅರಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಂತೋಷ, ಪೂರ್ಣ ಇವು ಅವುಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ದುಃಖ ಪಾಪಗಳಿಗಂತ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವುದು ಒಬ್ಬನಕ್ಕೆಗೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಹೊಕ್ಕಿತು. ಅವನು ಮತ್ತೊಂದು ಮುಕ್ಕಿನಿಂದ ಆ ಮುಕ್ಕಿನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದನು. ಹೊದಲನೆಯ ಮುಕ್ಕು ಪಾಪ, ಎರಡನೆಯ ಮುಕ್ಕು ಪುಣಿ. ಆದರೆ ಆತ್ಮವು ಪರಮಾಂತರ್ಯತ್ವವಾದುದು. ಪಾಪವುಣ್ಯತೀತವಾದುದು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚ ಕರಿಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವನು ದೇವರ ಸಮೀಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವನು. ಒಂದು ಕ್ಷಣಾ ಅವನು ನಿಜವಾಗಿ ದೇವರೇ ಆಗುವನು. ಅವನೊಬ್ಬ ಹೊಸ ಮನಸ್ಸು ನಾಗುವನು, ಒಬ್ಬ ಪ್ರವಾದಿಯಾಗುವನು. ಅವನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆಗ ಪ್ರಪಂಚ ಅಂಜುವುದು. ಮೂಡನು ಮಲಗಿ ಎದ್ದು ಮೇಲೆಯೂ ಮೂಡನಾಗಿರುವನು. ಆದರೆ ದೇವಮಾನವ ನಾದರೋ ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಅನಂತಶಕ್ತಿ, ಅನಂತಪ್ರೇಮ, ಅನಂತಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಅವನಲ್ಲಿರುವುದು. ಇದೇ ಸಮಾಧಿಯ ಪ್ರಯೋಜನ.

ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಮರಾಂಗಣದಲ್ಲಿಯೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಗೀತೆಯನ್ನು ಚೋಧಿಸಿದ್ದು ಹೀಗೆಯೇ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಅವೇ ತಾಮಸಿಕ, ರಾಜಸಿಕ ಮತ್ತು ಸಾತ್ತ್ವಿಕ ಎಂಬವು. ತಾಮಸಿಕ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಅತಿ ಮಂದವಾಗಿ ಚಲಿಸುವುದು. ರಾಜಸಿಕ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಚುರುಕಾಗಿರುವುದು. ಸಾತ್ತ್ವಿಕ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಚಲಿಸುವುದು. ಆತ್ಮ ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ದೇಹವೇ ರಥ. ಹೊರಗಡೆಯ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೇ ಕುದುರೆ, ಮನಸ್ಸೇ ಲಗಾಮು. ಬುದ್ಧಿಯೇ ಸಾರಥಿ. ಮಾನವನು ಹೀಗೆ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವನು. ಅವನು ಅತೀತವಾಗಿ ಹೋಗುವನು.

ದೇವರನ್ನು ಸೇರುವನು. ಮಾನವ ಇಂದಿಯ ವಶದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವನು. ಅವನು ಇಂದಿಯವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿದಾಗ ಅವನು ತ್ಯಾಗಿಯಾಗುವನು.

ಕ್ಷಮೆ ಕೂಡ, ದುರ್ಬಲತೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರೇಟಿವಾಗಿದ್ದರೆ, ತಾಮಸಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲು ಹೋರಾಡುವುದು ಮೇಲು. ಗೆಲ್ಲಬ್ಬವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ದೇವತೆಗಳ ಒಂದು ಸೈನ್ಯವೇ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಇರುವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಿ. ಅಜುರ್ನ ವ್ಯೇರಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಕೇಳುವನು. ಅವನು ಆಗ ಅಜುರ್ನನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ “ನೀನು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಜ್ಞನಂತ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವೆ. ಆದರೆ ನೀನು ಪ್ರಾಜ್ಞನಲ್ಲ ಹೇಡಿ” ಎಂದು. ಕಮಲಪತ್ರ, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಹೇಗೆ ನೀರಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಜೀವಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಇದು ಒಂದು ರಣಕ್ಷೇತ್ರ. ಮುಂದುವರಿಯ ಬೇಕಾದರೆ ಹೋರಾಡಬೇಕು. ಈ ಜೀವನ ಭಗವಂತನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವಷ್ಟೆ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಬಲಗೊಂಡ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿ.

ನಾವು ಪ್ರಜ್ಞಾಪ್ರಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕರಣಗಳನ್ನೂ ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಮೊದಲ ಹಂತ ಸುಖಿಮಯ ಜೀವನ; ದೇಹದಂಡನೆ ಪ್ರಶ್ನಾಚಿಕ. ನಗುವುದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಗಂತ ಮೇಲು, ಹಾಡಿ, ದುಃಖಿದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ, ದೇವರಾಣಿಗೂ ಇತರರಿಗೆ ದುಃಖಿವನ್ನು ಹಂಚಬೇಡಿ. ದೇವರು ಸ್ವಾಪ್ತ ಸುಖಿವನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಪ್ತ ದುಃಖಿವನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿರುವನೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಸುಖ್ಯತಾ ಸುಂದರವಾದ ಚಿತ್ರಗಳು, ಹಂಪು, ಪನ್ನೆರು, ಗಂಧ ಇರಲಿ. ಸಾಧುಗಳು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಹೋದರು.

ಎರಡನೆಯ ಹಂತ ಪರಿಶುದ್ಧತೆ. ಮೂರನೆಯ ಹಂತ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದು. ನಿತ್ಯ ಯಾವುದು, ಅನಿತ್ಯ ಯಾವುದು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ. ದೇವರೊಬ್ಬನೇ ಸತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಒಂದು ಶ್ವಣಾವಾದರೂ ನೀವು ದೇವರಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಮಹತ್ವಾದ ಭಯ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ನಾನೇ ಅವನು ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸಿದೋಡನೆ ಮಹತ್ವಾದ ಶಾಂತಿ, ಆನಂದ ಇವು ನಿಮ್ಮದಾಗುವುವು. ಇಂದಿಯಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ. ಒಬ್ಬ ನನ್ನನ್ನು ಶರೀರದರೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮನೋದೇಖಿಬಲ್ಯದಿಂದ ಅವನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಿರುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವನಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವನು. ನೀವು ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಡವ ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಭಗವಂತ ಅಳಿ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವನು.

ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸವು ಆತ್ಮಶ್ವದೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಚರಿತ್ರೆ. ಈ ಆತ್ಮಶ್ವದೆ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು. ನೀವು ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ನೀವು ಆ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸದೆ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿರಾಶರಾಗುವಿರಿ. ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲೀ, ದೇಶವಾಗಲೀ, ಎಂದು ಆತ್ಮಶ್ವದೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಆಗಲೇ ನಾಶವಾದಂತೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಪರಿಶ್ರಾತ್ವವು ನೆಲಸಿದೆ. ಯಾವ ಮೌಢ್ಯವಾಗಲಿ, ಮಿಥ್ಯಾಚಾರವಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ಮರೆಮಾಡಲಾರದು. ನಾಗರಿಕತೆ ಇರುವೆಡೆಯಲ್ಲೇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಗ್ರಿಕರ ಭಾವನೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವುವು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಪ್ಪುಗಳು ಆಗಿಯೇ ಆಗುವುವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಘಟನೆಗೇಡಿ. ಅಂತರ್ದೃಷ್ಟಿ ಇರಲಿ. ಅಯೋಽನಾನು ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಂದು ವುನೇ ಮೆಲುಕು ಹಾಕಬೇಡಿ. ಅದದ್ದು ಆಗಿ ಹೋಯಿತು. ಮಾನವನು ದೇವರೇ ಆಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ವಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಾನವಕೋಟಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಹಜಾರಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಯಾರೂ ಹಿಂದೆ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪೂರ್ಣರಾಗುವರು; ಸಹೋದರರೆ. ಜಾಗೃತರಾಗಿ, ನೀವು ಅನಂತ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯ ಸಾಗರ! ದೇವರಾಗಿ! ದೇವರಂತೆ ಕಾವೇಸಿಕೊಳ್ಳಿ!

ನಾಗರಿಕತೆ ಎಂದರೇನು? ನಮ್ಮ ಅಂತರ್ಯಾದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಾತ್ಮನಿರುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು. ಕಾಲಾವಕಾಶವಾದಾಗಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮನನಮಾಡಿ, ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಶಿಸಿ, ಇಷ್ಟ ಸಾಕು. ದೇವರಲ್ಲಿದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿ, ದೇವರಾಗಿರುವದನ್ನೇಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ, ಇವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿ. ಮಾಯೆಯ ತೇರಿಯು ಇದರಿಂದ ತೆಳ್ಗಾಗುತ್ತಾ ಬರುವುದು.

“ನಾನು ನರನೂ ಅಲ್ಲ, ದೇವತೆಯೂ ಅಲ್ಲ, ನನಗೆ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಮೀತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನೇ ಜ್ಞಾನಸ್ಥರೂಪ, ಶಿವೋರಹಂ. ನನಗೆ ಕೋಪವೂ ಇಲ್ಲ, ದ್ರೋಷವೂ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಸುಖಿವೂ ಇಲ್ಲ, ದುಃಖಿವೂ ಇಲ್ಲ. ಜನನ ಮರಣಗಳು ನನಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನ, ಕೇವಲ ಆನಂದ. ನಾನು ನನ್ನಾತ್ಮವಾದ ಅವನೇ, ನಾನೇ ಆವನು.”

ನಿರಾಕಾರಿಗಳು ನೀವು. ನಿಮಗೆ ಎಂದೂ ದೇಹವರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ಎಲ್ಲಾ ದೀನರಿಗೆ, ದರಿದ್ರರಿಗೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ತುತ್ತಾದವರಿಗೆ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ದಿವ್ಯಾತ್ಮನ ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀಡಿ.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಐನಾರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಇಂತಹ ಆಲೋಚನೆಯ ಮಹದಲೆ ಯೋಂದು ಮೇಲೇಳುವುದು. ಹಲವು ಕಡೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅಲೆಗಳು ಮೇಲೇಳುವುವು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಳಿದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡು ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಉರುಳುವುದು. ಯಾವ ಅಲೆಯ ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಚಾರಿತ್ಯ ಅಡಗಿದೆಯೋ, ಅದು ಮಹದಲೆ ಯಾಗಿ ಏಳುವುದು.

ಕನ್ನಾಷಿಯಸ್, ಮೋಸೆಸ್, ಪ್ರೇರಾಗೋರಸ್, ಬುದ್ಧ, ಕ್ರಿಸ್ತ, ಮಹಮ್ಮದ್ ಲಾಥರ್, ಕಾಲ್ಪಿನ್, ಸಿಕ್ಕರು, ಧಿಯಾಸೋಫಿ, ಸ್ವಾರ್ಥಿಚುಯಾಲಿಸಮಾ ಮುಂತಾದುವರು ಉದ್ದೇಶ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ.

ಮಾನವನು ದುರ್ಬಲ ಎಂದು ಎಂದಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡಿ. ಜ್ಞಾನಯೋಗ ಇತರ ಯೋಗಗಳಿಗಂತ ಮೇಲೇನೂ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರೇಮವೇ ಆದರ್ಶ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರೇಮವೇ ದೇವರು, ಭಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕವೂ ನಾವು ಭಗವಂತನನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ನಾನೇ ಅವನು. ಒಬ್ಬನು ದೇಶ, ಪ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚ ಇವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸದೆ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬ್ಲ್ಯಾ? ವ್ಯಾಚಾರಿಕರೆಯು ವ್ಯವಧಿದ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಏಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಸ್ತಿಕರು, ಅಳ್ಳೀಯತವಾದಿಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿ; ಕ್ರಮೇಣ ದೇವರು ಈ ಮೂಲಕ ಬರುವನು.

ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನೀವು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಯಾರ ಶ್ರದ್ಧೆಗೂ ಭಂಗವನ್ನು ತರಬೇಡಿ. ಧರ್ಮವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ದೇವರಂತೆ ಇರುವುದು, ದೇವರಂತೆ ಆಗುವುದು, ಇದೇ ಧರ್ಮ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ಧರ್ಮ. ಮಾನವರೆಲ್ಲ ಮಟ್ಟಿ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರು. ಅತಿ ಕೇಳು ಮನುಷ್ಯರು ಮೃಗ. ಅತಿ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಮನುಷ್ಯನು ಪೂರ್ಣಾರ್ಥ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಮಧ್ಯ ಇರುವವರೆಲ್ಲ ಶಬ್ದ, ಬಣ್ಣ, ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಮೂಲಕ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನೀವು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರಿಣ್ಣಿಯಂದರೆ “ನಾನು” ಎಂದಾಗ ನಿಮಗೆ ದೇಹದ ಭಾವನೆ ಬರುವುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು. ದೇಹದ ಭಾವನೆ ಬಂದರೆ ನೀವು ಇನ್ನೂ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರು. ಧರ್ಮವು ಕೇವಲ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಕಸರತ್ತು ಅಲ್ಲ; ಅದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ನೀವು ದೇವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ತರ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮೂಲಿಕರು. ಅಳ್ಳಾನಿಯು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯನ್ನೂ ಮೀರಿ ಹೋಗಬಲ್ಲನು. ದೇವರನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇತರರ ಶ್ರದ್ಧೆಗೆ ಭಂಗವನ್ನು ತರಕಾಡು. ಇದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಧರ್ಮ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಅನುಭಂಗಿ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ನಿಸ್ಪ್ರಾಹರಾಗಿರಿ. ದೇಹಭಾವನೆಯೇ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಆಸ್ಥಾಗಾರಣವಾಗುವುದು. ಬಡವ ಹಣವನ್ನು ನೋಡುವನು, ಹಣ ತನಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರಿ. ಎಂದಿಗೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರಿಸಬೇಡಿ.

ರಾಜೀ. ಇಂಡಿಯಾ¹

(ಅಮೆರಿಕದ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ತೆಗೆದ ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶ)

ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್‌ನ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚೆನಲ್ಲಿ 1894ರ ಫೆಬ್ರುವರಿ 15ರಂದು ಸಾಮ್ಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹಿಂದೂಗಳ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ತುಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಸಾಮ್ಮಿ ಅವರ ಗಾಂಧಿಯರು, ಅವರ ವಾಗ್ದೀಗಳು ಸಭಿಕರನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರು. ಸಭಿಕರು ಸಾಮ್ಮಿಜಯವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮೊದಲೀನಿಂದ

¹C.W. Vol. VIII, p. 204

ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ತುಂಬ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದರು. ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಕರತಾಡನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ನಿನ್ನ ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸವು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಉಪದೇಶಾರ್ಥಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಮ್ಮ ಜನರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗಲಂತೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಷ್ಟುದಾಯಕ ವಾಗಿತ್ತು. ಪೂರ್ವ ದೇಶದ ಸೋದರರು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗಲಂತೂ ತಮ್ಮ ಅದ್ವೃತ್ತ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ವಾಗ್ಣಿತೆಯನ್ನು ತೋರುವರು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಹಾನ್ ನೈತಿಕ ನಿಯಮವನ್ನು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ವಿವರಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಿಗೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಮೃದು ಮಂಜುಳ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ರೋಮಾಂಚಕರವಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗಲಂತೂ ಒಬ್ಬ ಪ್ರವಾದಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೋ ಎಂಬಂತೆ ಇತ್ತು. ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವರು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಕೆಲವು ನೈತಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗಲಂತೂ ಅವರ ವಾಗಿತ್ತೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಟಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ ಪಾಠ್ಯ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಸ್ತಪಾದಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದ ನೈತಿಕತೆಯು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆತ್ಮಿಂತ ಉನ್ನತಮಟ್ಟದ್ದು ಎಂಬುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಂತಹವರನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಚೀನಾಕ್ಕೆ ಮಿಷನರಿ ಕೆಲಸಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಬಿಷಪ್ ನೀಂಡೆ ಎನ್ನುವವರು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ. ನೀಂಡೆಯವರು ಡಿಸೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ಚೀಣಾದಲ್ಲಿರುವರು. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಅಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಬಿಷಪ್ಪರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅಪೂರ್ವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಎಂತಹ ಬುದ್ಧಿಶಾಲೆಗಳು ಎಂದು ಹೊಗಳಿ, ಸಾಮು ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸಿಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರು. ಆ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ತಲೆಗೆ ರುಮಾಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಒಂದು ಹೊಳೆಯುವ ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಸುಂದರವಾದ ಮುಖವನ್ನು ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಆ ಹೊಳೆಯುವ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಆಕರ್ಷಿತರಾದರು. ಬಿಷಪ್ಪರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ವರ್ಣಗಳು, ಅವರ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಅಲ್ಲಿರುವ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳು ಇವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತೇಡಿದರು. ಕೆಳಗಿನದು ಅವರ ಭಾಷಣಿದ ಸಾರಾಂಶ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷೆಗಳು, ದಷ್ಟಿಣದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷೆಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮವಿದೆ. ಮೂಲತ್ತುಕೋಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಉದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಹಿಂದೂಗಳು. ಹಿಂದೂಗಳು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಜನಾಂಗ. ಹಿಂದೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುವನು. ಅವನು ಧಾರ್ಮಿಕ

ವಾಗಿ ಉಟ ಮಾಡುವನು, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮಲಗುವನು, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಏಕುವನು. ಅವನು ಪುಣ್ಯಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುವನು, ಹಾಗೆಯೇ ಪಾಪಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುವನು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಸ್ವಾಧ್ಯಾವೇ ಪಾಪ, ನಿಸಾಧ್ಯಾವೇ ಪುಣ್ಯ ಎಂಬುದೇ ಅದು. ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲೇಲ್ಲಾ ಅವರು ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೊಂದೇ ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಮುಖ್ಯ ಪಲ್ಲವಿ ಎಂಬಂತೆ ಇತ್ತು. ಕೇವಲ ವಾಸಕಾಗಿ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಪುಡು ಸ್ವಾಧ್ಯಾ ಎನ್ನುವನು ಹಿಂದೂ. ಆದಕಾರಣವೇ ಅವನು ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ಮತ್ತು ಆತಿಥಿ ಸೇವೆಗೆ ಎಂದು ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಪುಡು. ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹಸಿವನ್ನು ತಣೆಸುವುದಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಆಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವಾಧ್ಯಾ. ಆದಕಾರಣವೇ ಅವನು ಬಡವರಿಗೆ ಉಟಹಾಕಿ ಕೊನೆಗೆ ಮಿಕ್ಕಿರುವುದನ್ನು ತಾನು ತಿನ್ನುವನು. ಈ ಭಾವನೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲೇಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬಿರುವುದು. ಯಾರಾದರೂ ತಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಕೇಳಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯೂ ಅವನಿಗೆ ತೆರೆದಿದೆ.

ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಗೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನ ವೃತ್ತಿ ವಂಶಾನುಗತವಾಗಿ ಬಂದುದು. ಬಡಗಿ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಡಗಿ. ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗ, ಕೂಲಿಯೂ ಅಷ್ಟೆ; ಪುರೋಹಿತರೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಆದರೆ ಅದು ಇತ್ತಿಚೆಗೆ ಬಂದ ಒಂದು ದೋಷ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳಿಂದ ಇದು ಇದೆ. ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶ ಮತ್ತು ಇರತ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಇದೇನೂ ಅಷ್ಟೋಂದು ದೀರ್ಘಕಾಲವಾಗಿ ಕಾಣೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ದಾಸಗಳನ್ನು ಜನರು ಕೊಂಡಾಡುವರು. ಒಂದು ಜ್ಞಾನದಾನ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾಣದಾನ. ಆದರೆ ಜ್ಞಾನದಾನವು ಪ್ರಾಣದಾನಕ್ಕಿಂತ ಹಚ್ಚು ಒಬ್ಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು. ಅದು ಒಳ್ಳಿಯದು. ಒಬ್ಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು, ಇದು ಉತ್ತಮ. ಹಣಕಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು ಪಾಪ. ವಿದ್ಯೆ ಎಂಬುದು ಹಣಕ್ಕೆ ಮಾರುವಂತಹ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಹಾಗ ಮಾಡಿದರ ಅದೊಂದು ಅಧರ್ಮ. ಸರ್ಕಾರವು ಆಗಾಗ ಗುರುಗಳಿಗೆ ದಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಪದ್ಧತಿಯ ನೈತಿಕ ಪರಿಣಾಮವು ನಾಗರಿಕ ದೇಶಗಳನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ.

ನಾಗರಿಕತೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂದು ಈ ದೇಶದ ಉದ್ದಗಲಗಳಲ್ಲೇಲ್ಲಾ ಈ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿರುವರು. ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವರು. ನಾವೇನಾಗಿರುವೆಂೱೆ ಅದು ನಾಗರಿಕತೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು ದೂರಕಿವೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಆದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಆರ್ಥಿಕ ಬೇರೆ ಎಂದರು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು. ಒಂದು ದೇಶದವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸುಖಿ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಯಾರು ತನ್ನನ್ನು ಗೆದ್ದಿರುವನೂ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ

ಅತ್ಯಂತ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯದೇ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಕ್ಕೆ ಅಧಿನ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ. ಆದಕಾರಣವೇ ಅವರು ಪ್ರಪಂಚದ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಸಹಿಸಬಲ್ಲರು. ಇತರರೆಲ್ಲರಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೊತ್ತು, ಆದಕಾರಣ ಇಂತಹ ದೇಶದಿಂದ ಇಂತಹ ಜನಾಂಗದಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಬತ್ತದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಹವು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರವಾಹವು ಹಲವು ಪ್ರಾಚ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮೇಧಾವಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದೆ; ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಹೆಗಲಿನಿಂದ ಇಳಿಸಿದೆ.

ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವ 260ರಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ರಾಜನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧವಾಗಲೀ ರಕ್ತಪಾತವಾಗಲೀ ಇರಕಾಡೆದು ಎಂದು, ಯೋಧರ ಬದಲು ಧಾರ್ಮಿಕ ಚೋಧಕರ ಪಡೆಯನ್ನು ಹೊರಡೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಇದರಿಂದ ದೇಶ ಆರ್ಥಿಕ ದುಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡಿದನು. ಭರತವಿಂಡವು ಶಸ್ತ್ರಸನ್ನದ್ದರಾದ ಪರಕೀಯರಿಗೆ ಆಳಾದರೂ ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಕೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಉಳಿದಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಅದನ್ನು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಜಿವ ದೇವರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ವಿಧಿಯು ಇವರ ಮೇಲೆ ಎಸೆಯುತ್ತಿರುವ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತನಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಒಂದು ದೈಸ್ಯ ಇವರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇಂತಹ ದೇಶಕ್ಕೆ ಧರ್ಮವನನ್ನು ಚೋಧಿಸುವ ಯಾವ ಪಾದ್ರಿಗಳೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಧರ್ಮವು ಎಲ್ಲರೂ ಮೃದುವಾಗಿರುವಂತೆ, ಎಲ್ಲರೂಡ ನೆಯೂ ಮಧುರವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವಂತೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾನವರಾಗಲಿ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಲಿ ದಯೆ ತೋರುವಂತೆ, ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತೋರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸ್ನೇಹಿತ್ವವಾಗಿ ಭರತವಿಂಡ ಅಮೇರಿಕಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗಂತಲೂ ಎಷ್ಟೋ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದರು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು. ಪಾದ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಪವಿತ್ರ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಯ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಮಹಾಕೃತಿ ಎಂತಹ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಜನರ ಮೇಲೆ ಬೀರಿಸುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದು ಮೇಲು.

ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿವಾಹದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಇದ್ದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ವಿವರಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಸಂತರ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮುಂದಿ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಇದ್ದರು. ಕ್ಯೇಸ್ಟರಲ್ಲಿ ಇರುವವರೆಲ್ಲ ಪ್ರವಾದಿಗಳು ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಪವಿತ್ರಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧನವಿದೆ. ಗೃಹಸ್ಥರು ಪಂಚಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಪ್ರವಚನ. ಮತ್ತೊಂದು ಭಾತಯಜ್ಞ, ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದವರೆಗೆ ಇದನ್ನು ಆರ್ಥಮಾಡಬೇಕಳ್ಳು

ವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಐರೋಪ್ಯಾರಿಗೂ ಇದು ಕಷ್ಟವೇ. ಇತರ ದೇಶಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಂದೆಯನ್ನೇ ಕೊಲ್ಲುವುದು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಪರಸ್ಪರನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವರು. ಒಂದು ರಕ್ತದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಅವರು ವಾಸಿಸುವರು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನನು ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಿತೃಗಳ ಜೀವವಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು ಎಂಬುದು. ಈ ಕಾರಣವು ಮೃಗದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಕಾಡುಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನ್ನದಿಯಿಸುವುದೇ ಹೊರತು ಭರತವಿಂಡಕ್ಕೆ ಅನ್ನದಿಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದವರು ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪುನರ್ಜನ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ ವೇದವನ್ನು ಒಪ್ಪದ ಕೆಲವು ನಾಸ್ತಿಕರು. ಇದೆಂದಿಗೂ ಧರ್ಮವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಚಾರ್ಚಕರ ಮತ. ಮೂಕಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಅತಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ಅತಿಧ್ಯವೇ ಭಾರತೀಯರ ಒಂದು ಮಹಾವೃತ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ವಿವರಿಸಿದರು. ಬರಗಾಲದ ನಿಮಿತ್ತ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಅವನ ಮಗ ಮತ್ತು ಸೋಸೆ ಹಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಉಂಟ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಾಡಿದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಕ್ಷಿಕಿತ್ವದಿಂದ ನಿಂತು ತಂದು ಬೇಯಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೇನು ಉಂಟ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟಿದರು ನೋಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಂತಿಧಿ ಇದ್ದು ನಾಲ್ಕು ಜನರೂ ತಮ್ಮ ಅನ್ನವನ್ನು ಅವನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ಅವನು ಉಂಡು ಇವರನ್ನು ಹರಸಿ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಇತ್ತು ನಾಲ್ಕರೂ ಸತ್ತುಹೋದರು. ಅಂತಿಧಿ ಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಈ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಅತ್ಯಂತ ಉಜ್ಜ್ವಲವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ವಸಿದರು. ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಉಪನ್ಯಾಸ ಸರಳವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗಲಂತೂ ಭಾಷೆ ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಸ್ತಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ತೋರುವುದು. ಅವರ ಅತ್ಯಂತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯು ಸಭಿಕರಲ್ಲಿರ ಮೇಲೂ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿತ್ತು. ಎಕೆಂದರೆ ಅದು ಚರಾಚರವಸ್ತುಗಳಿಗಲ್ಲ, ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಸೂಸುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಮಹಾಶಕ್ತಿ ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾದರಕ್ಕೆ, ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ವಾಣಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲಾಗುವಿನಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

೮೯. ಜನನ ಮರಣಗಳ ನಿಯಮಗಳು¹

(“ಒಕ್ಕಾಂಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಯೂನ್”ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ, ೧೯೦೦, ಮಾರ್ಚ್ ೭ರಂದು ಒಕ್ಕಾಂಡ್ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ವರದಿ.)

ಜನನಮರಣಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಹೇಗೆಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಲ್ಲ, ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಹೋಗದೆ ಇರುವುದು, ಇದನ್ನೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದೂಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದು.

ಯಾವುದೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರಲಾರದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಂಡಿ. ಮಾನವನಿಗಿಂತ ಉನ್ನತವಾದ ಜೀವಿಗಳಿದ್ದರೆ ಅವರೂ ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧಿನರೇ. ಆಲೋಚನೆಯು ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ಏಳುವುದು, ಜೀವವು ಜೀವದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಉದ್ದವಿಸುತ್ತದೆ. ದ್ರವ್ಯವು ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಏಳುವುದು. ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇತ್ತು. ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕ್ಷೇಗಳಿಂದ ಮನಸ್ಯರು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳೂ ಇರಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಅದರೆ ನಾವು ಹಾಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದವರಲ್ಲ. ಜೀವಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ವರ್ತಕ್ಕೆ ಅವರು ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಬಾರದು? ನಾವು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಬಾಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಭೂತಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇದ್ದಿರಬೇಕು.

ಆತ್ಮವು ದೇಹವೂ ಅಲ್ಲ, ಮನಸ್ಸೂ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಹಿಂದೂಗಳ ನಂಬಿಕೆ. ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಯಾವುದು ನಿಲ್ಲುವುದು? ನಾನು ಎಂಬುದು ಯಾವುದು? ಅದು ದೇಹವಲ್ಲ. ದೇಹ ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಅದು ಮನಸ್ಸೂ ಅಲ್ಲ, ಮನಸ್ಸು ದೇಹಕ್ಕಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುವುದು. ಕೆಲವು ಕ್ಷಣವಾದರೂ ಒಂದೇ ಆಲೋಚನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗದೆ ಇರುವಂತಹದು ಯಾವುದೋ ಇರಬೇಕು. ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ನದಿಗೆ ಚಲಿಸದ ದಾಢವಿರುವಂತೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇರಬೇಕು. ದೇಹದ ಹಿಂದೆ, ಮನಸ್ಸಿನ ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೋ ಇರಬೇಕು. ಅದೇ ಆತ್ಮ. ಅದೇ ಮಾನವನನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೂಡಿಸುವುದು. ಆತ್ಮನೆಂಬ ಯಜಮಾನ ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಸೊಕ್ಕೆವಾದ ಉಪಕರಣದ ಮೂಲಕ ಕೇಲಸ ಮಾಡುವನು. ಇಂದಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸತ್ರರೆ ಆ ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಅವನು ಜೀವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು ಎನ್ನುತ್ತಿರಿ. ಹಿಂದೂಗಳು ಮಾನವನು ಆತ್ಮ, ಅವನಿಗೊಂದು ದೇಹವಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಾದರೋ ಮಾನವನು ದೇಹ, ಅವನಿಗೊಂದು ಜೀವ ಇದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೃತ್ಯು ಎಲ್ಲಾ ಮಿಶ್ರವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ನುಂಗಿಹಾಕುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮವು ಯಾವುದರ ಮಿಶ್ರಣವೂ ಆಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದು ನಾಶವಾಗಲಾರದು. ಆತ್ಮವು ಸ್ವಭಾವತಃ

¹C.W. Vol. VIII p. 235

ಅಮೃತವಾಗಿರಬೇಕು. ದೇಹ, ಮನಸ್ಸು, ಜೀವಗಳು ಕರ್ಮಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವವು. ಯಾವುದೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರವು. ಹೇಗೆ ನಕ್ಕತ್ತಗಳು, ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅತಿಂಥರಾಗಿ ಹೋಗಲಾರರೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಾವೋ ನಿಯಮಾತಿತರಾಗಲಾರವು. ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಪರಿಣಾಮವು ಈಗಲೋ ನಾಳೇಯೋ ಎಂಬುವಾಗಬೇಕು. ಇದು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈಚೆಣಿನ ಪಿರಮಿಡ್‌ನೇಳಗಿದ್ದ ಮಮ್ಮಿಯ ಕ್ಯೆಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದಾಗ ಮೊಳೆತು ಸಸಿಯಾಯಿತು. ಇದರಂತೆಯೇ ಮಾನವನು ಎಂದೋ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಘಲವನ್ನು ಉಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರ್ಮವು ಮತ್ತೊಂದು ಕರ್ಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದರೆ ಎಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಫಲಗಳನ್ನು ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೀಡುವುದು ಸತ್ಯವಾದರೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಪುನರ್ಜ್ಞನ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ನಾವು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ದಾಸರು, ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ದಾಸರು, ಆಸ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದಾಸರು, ನಾರಾಯಣಸ್ತುತಿಗಳಿಗೆ ದಾಸರು. ನಾವು ಪ್ರಸಂಗ ಮಂಜುವುದರಿಂದ ಪಾರಾದರೆ ಮಾತ್ರ, ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಬಳ್ಳೆವು. ದೇವರೊಬ್ಬನೇ ನಿತ್ಯ ಮುಕ್ತ. ದೇವರು ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿ ಎರಡೂ ಒಂದೇ.

೮೨. ತನ್ನ ಅದ್ವಾಪಕ್ತಿ ತಾನೇ ಹೊಣೆ¹

ದಾಖ್ಯಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಬಲಶಾಲಿಯಾದ ರಾಜಮನೆತನ ಮತ್ತು ಆ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜಾತಕವನ್ನು ಅವರು ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದಲೇ ಲೆಕ್ಕಾಹಾಕಿ ರೂಪಿಸಿದುವ ಪದ್ಧತಿ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಮುಂದಾಗುವ ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಘಟನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹೋಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಪರಷ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಒಂದು ಬೃಹದ್ರ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಆ ರಾಜಮನೆತನವು ನಶಿಸಿಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಪಾಠರ ವಂಶ ಮುಂದುವರಿದು ಈ ಗ್ರಂಥ ಅವರ ಸ್ವತ್ತಾಯಿತು. ಜ್ಯೋತಿಶಾಸ್ತ್ರವು ಈ ರೀತಿ ಉದ್ಘಾಟಿತೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಪಾಠ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿವರಣೆಗೂ ಅತಿಯಾದ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಂದು ಮೂರಂಬಿಕೆ. ಇದು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯನ್ನು ಉಟುಮಾಡಿತು.

ಮೊದಲು ಗ್ರಂಥರು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಪಾಠಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ವಿಗೋಳಿಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದರೆಂದು ನಂಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಈ ವಿಗೋಳಿಶಾಸ್ತ್ರವು ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಪಾಠ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ ಹಳೆಯ ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀವು

¹C.W. Vol. VIII p. 183

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು ಮತ್ತು ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಾಫಲ್ಯರುವಾಗ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರೀಕರು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಠಾಸ್ತಪನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದರು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳು ಖಗೋಳಿಶಾಸ್ತಪನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಕೆಲವು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಟರು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿರುವೆನು. ಆದರೆ ಅವರು ಕೇವಲ ಗ್ರಹ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಸಾಫಾಗಳ ನೇರವಿನಿಂದ ಇದನ್ನೇಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಲಾರೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಇದು ಕೇವಲ ಇತರರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಆಶ್ಚರ್ಯರ್ಹ ಕರವಾದ ಭವಿಷ್ಯಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವೆಲ್ಲ ಬರಿಯ ಸುಳ್ಳಾ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಲಂಡನ್‌ಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಯುವಕ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, ಬರುವ ವರುಷ ತನಗೆ ಏನಾಗುವುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಏತಕ್ಕೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. “ನಾನು ಹೀಗೆ ಪನ್ನೇಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದಟ್ಟದರಿದ್ದನಾಗಿ ಹೋಗಿರುವೆನು” ಎಂದನು. ಹಲವರಿಗೆ ಹಣವೇ ದೇವರು. ಪಾಪ, ದುರ್ಭಾಲರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೇಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೇನೂ ತೋಚದೆ ಇರುವಾಗ ಹಣಾಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡುಕಾಡುವರು. ಆಗ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಟರು ಮುಂತಾದವರ ಹತ್ತಿರ ಬರುವರು. “ಇದು ನನ್ನ ದುರದ್ರಷ್ಟಿ ಎನ್ನುವವನು ಹೇಡಿ, ಮೂರ್ಖ” ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗಾದೆಯೊಂದು. ಆದರೆ ಧೀರ “ನನ್ನ ಅದ್ವಷ್ಟವನ್ನು ನಾನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಬಲ್ಲೇ” ಎನ್ನುವನು. ಮುದುಕರಾಗುತ್ತಿರುವವರು ಅದ್ವಷ್ಟದ ಮಾತನ್ನು ಅಡುವರು. ಯುವಕರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಟರ ಹತ್ತಿರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಹಗಳು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದೇನು? ಜ್ಯೋತಿಷ್ಟ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಹೇಳಿ ಉದರ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರ ಹತ್ತಿರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳುವುದು ಎಂದು ಬುಧ್ವ ಹೇಳಿದ. ಅವನಿಗೆ ಇದರ ರಹಸ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಅವನು ಆರ್ಯರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ಪುರುಷ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಗ್ರಹಗಳು ತೀಕ್ಷ್ಣದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೇನಂತೆ? ಗ್ರಹವೊಂದು ನನ್ನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ತಂದರೆ ನನ್ನ ಜೀವನ ಕುರುಡುಕಾಸಿಗೂ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಟ ಮುಂತಾದ ರಹಸ್ಯವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ನೆಚ್ಚುವುದು ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಚಿಹ್ನೆ. ಈ ಸ್ವಭಾವ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ನೀವು ಒಬ್ಬ ವ್ಯೇದ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿ; ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಶಾಂತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ನಿಮಗೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಗುಣದಿಂದಲೇ ಒಂದು ಘಟನೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುಕುವುದು ಮೌರ್ಯ. ಎದುರಿಗೆ ಇರುವುದೇ ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದರೆ ಅದರ ವಿವರಣೆಗಾಗಿ ಬೇರೆಲ್ಲೋ ಹೋಗುವುದು ಮೂರ್ಖತನ. ಯಾವನಾದರೂಬ್ಬನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ನಡೆದುದೆಲ್ಲ

ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಫಟನೆ ಯಾವುದಾದರೂ ನಡೆದಿದೆಯು? ಆದಕಾರಣ ಚಂದ್ರ ತಾರಾಬಲಗಳಿಗಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು? ನನ್ನ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನನ್ನ ಕರ್ಮವೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಏಸುವಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೂ ಕೂಡ. ಏಸುವಿನ ತಂದೆ ಬರಿಯ ಒಬ್ಬ ಬಡಗಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಏಸುವಿನ ಶಕ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಹೊರಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮುದುಕುಪಡಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ. ಏಸು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜೀವನದ ಕರ್ಮಗಳ ಪರಿಪಾಠವಾಗಿ ಆದವನು. ಬುದ್ಧ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತ ತಾನು ಪ್ರಾಣಿಯ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಹೇಳುವನು. ನಮ್ಮ ಅದ್ವಾಪನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ತಾರೆಗಳ ತಂಡೆ ಏತಕ್ಕೆ? ಎಲ್ಲೊ ಕಂಚಿತ್ತೊ ಪ್ರಭಾವ ನವ್ಯ ಮೇಲೆ ಅವಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಆದರೂ ಅವಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿ ನಾವು ಅವಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ನನ್ನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ: ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಕ ದೌರ್ಜಾಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೋ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲು ಬೆರಳುಗಳಿಂದಲೂ ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ. ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮುದುಗಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದೇ ಧರ್ಮ. ಅನಂತ ಶಕ್ತಿಯ ಸ್ವಿಂಗು ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಪುಟ್ಟ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವುದು. ಅದು ಹರಡುತ್ತದೆ. ಅದು ವಿಸ್ತಾರವಾದಂತೆಲ್ಲ ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೇಹವನ್ನು ಅಸಮರ್ಪಕವೆಂದು ತ್ವಜಿಸುತ್ತಾ ಉನ್ನತ ದೇಹವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಮಾನವನ ಜಿತಿಹಾಸ, ಅವನ ಧರ್ಮ, ನಾಗರಿಕತೆ, ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ನರಜುತ್ತಿರುವ ಆ ದೃತ್ಯ ವಿರಾಟ್ ಶಕ್ತಿ ಕ್ರಮೇಣ ತನ್ನನ್ನು ಬಿಗಿದ ಸರಪಳಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಚೆಗೆ ಕಿತ್ತಳೆಗೆದು ಮುಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಮುಂತಾದುವರ್ಗಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ಲಾಷ್ಟು ದಿಂದ ನೋಡಬೇಕು.

ಜ್ಯೋತಿಷಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಕಥೆ ಇದೆ. ಅವನು ಒಬ್ಬ ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ‘ನೀನು ಇನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಯುವೆ’ ಎಂದ. ರಾಜನು ಭಯದಿಂದ ಕಂಪಿಸಬೇಕಿದೆ. ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಅವನು ಆಗಲೇ ಸಾಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತ. ಅವನು ಈ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಂಬಿಕೊಡು, ಇವರೆಲ್ಲಾ ಮೂರ್ಖರೆಂದು ರಾಜನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದ. ರಾಜ ಇದನ್ನು ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಯು ಜ್ಯೋತಿಷಿಯು ಮೂರ್ಖ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಅರಮನೆಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಮಂತ್ರಿಯು ನಿನ್ನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ನೋಡು ಎಂದ. ಜ್ಯೋತಿಷಿಗೆ ಲವಲೇಶವೂ ಸಂದೇಹವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಯ ಕೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಪುನಃ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕ ಎಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದ. ಭಯದಿಂದ ರಾಜನ ಮುಖ ಸಪ್ಪೆಯಾಯಿತು. ಮಂತ್ರಿ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯನ್ನು “ನೀನು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಬದುಕಿರುವೆ?” ಎಂದ. ಜ್ಯೋತಿಷಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ಎಂದ. ಮಂತ್ರಿ ತಕ್ಷಣ ತನ್ನ

ಸೊಂಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿರಿದು ಜ್ಯೋತಿಷಿಯ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದ. ಅವನು ರಾಜನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ, “ಈ ಸುಖ್ಯಾಗಾರನ ಗತಿ ಏನಾಯಿತು ಗೂಡಿಲ್ಲವೇ? ಹನ್ನರಡು ವರುಷ ಬದುಕಿರುತ್ತೇನೆ ಎಂದವನು ಈ ಕ್ಷಣ ಸತ್ತು ಹೋದನು.”

ನಿಮ್ಮ ರಾಪ್ಪು ಬಾಳಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ದೂರ ಇರಬೇಕು. ಎನಾದರೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದು ನವ್ಯನ್ನು ಧೀರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಜೀವನ, ಕಟ್ಟಡೇ ಮರಣ. ಈ ಮೂಢಭಾವನೆಗಳು ನಾಯಿ ಕೊಡೆಗಳಂತೆ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿತ್ವ. ವಿಚಾರ ಮಾಡದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಂಬುತ್ತಾ ಹೋಗುವರು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಅವರ ಬುದ್ಧಿ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಕಾಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬೈನಿಂಗ್ ಕೆವಿಯ ಅಚಾಚಿಗಿರುವ ಉತ್ಕಿಂಧನ್ಯ ಕಂತಪಾತಮಾಡಿ ಬೈನಿಂಗ್ ಕೆವಿಯ ಕೆವಿತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ತನಗೆ ಗೌತಮಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಮಹೇಶ್ವರಿಭೂ ಯಾವುದೋ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಉಪನಿಷತ್ತಾಸಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಿಟ್ಟು ತನಗೆ ಪ್ರವಂಚದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಗೌತಮಿವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಸಾಫಾವಿಕೆವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿರುವ ಮೌಧ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಕಿತ್ತೋಗೆಯಲಾರದೆ ಇರುವರು. ಇದೇ ಅವರ ಶೋಂದರೆ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಇದೆ; ಬುದ್ಧಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಇದೆ. ಅವರು ಇಂತಹ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ಥಿರಿಯಿಂದ ಪಾರಾದ ಮೇಲೆ ಸರಿ ಹೋಗುವರು. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಮಿಥ್ಯಾಚಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವರು. ನೀವು ವಿಪಾದಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಮೋಯಿಸಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಹೀಗೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಿರಿ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಷ್ಟು ನಿಷ್ಕಾಪಣಿಗಳು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ದಿವ್ಯತೆ ಎಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅವರ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬಾಳಿದಷ್ಟ್ವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ದಿವ್ಯತ್ವರು ಎಂಬುದು ನಿಸ್ಪಂದೇಹವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಾಗಲೀ ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಅಧಮಾಧಮ ರಾಗಲಿ ದಿವ್ಯತೆ ಅವರಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಮಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹೀಗೆ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೌತಮಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ಅವರು ಸತ್ಯಕ್ಷಾಗಿ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ದುಷ್ಪರು ಇಂತಹವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಅಂಜಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಒಬ್ಬ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನ್ನನ್ನು ಮೋಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಮೋಸಗಾರಿ ಎನ್ನುವಿರಿ. ಇತರರನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮೋಸಗೊಳಿಸುವವನು ಎಂತಹ ಪಾಶಿ ಇರಬೇಕು? ಇದು ಪರಮ ಪಾತಕ. ಸತ್ಯ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಧೀರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು; ಮೌಧ್ಯದಿಂದ ಪಾರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ಸತ್ಯದ ಪರಿಣೈ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೌಧ್ಯದಿಂದ ಪಾರಾಗುವಂತೆ

ಮಾಡುವುದು ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಎಲ್ಲವೂ ಹೌಷ್ಟಿಗೇ. ನೀವು ಎಂತಹ ಅನಂತಾತ್ಮರು! ಮಿನುಗುತ್ತಿರುವ ತಾರೆಗಳಿಗೆ ಅಂಜುವುದೇ! ಇದು ನಾಚಿಕೇಗೇದು. ನೀವು ಪವಿತ್ರಾತ್ಮರು. ಮಿನುಗುವ ತಾರೆಗಳು ಇರುವುದು ನಿಮ್ಮಿಂದ.

ನಾನು ಒಂದು ಸಲ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮುಂದೆ ನಾವು ನಡೆದು ಹೋಗಬೇಕಾದ ದಾರಿ ಇತ್ತು. ನಾವು ಬಡ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾದುದರಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೋಲಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತೆಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕಾಲುನಡಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮುದುಕನೊಬ್ಬನಿದ್ದ. ನೂರಾರು ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯಬೇಕು. ಹತ್ತಬೇಕಾದ ಒಂದು ಏರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಆ ವ್ಯಾದ್ಧಿ ಸಾಧು ‘ಅಬ್ಬಿಇದನ್ನು ಏರುವುದು ಹೇಗೆ? ನಾನಿನ್ನು ನಡೆಯಲಾರೆ, ಎದೆ ಒಡೆದುಹೋಗುವುದು’ ಎಂದೆ. ನಾನು ಅವನಿಗೆನಿನ್ನ ಹಿಂದೆ ನೋಡು ಎಂದೆ. ಅವನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದ. ಆಗ ನಾನು ಎಂದೆ: “ಯಾವ ದಾರಿಯನ್ನು ನೀನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆಯೋ ಅದು ಈಗಳೇ ನೀನು ನಡೆದದ್ದು, ಅದೇ ದಾರಿ ಈಗ ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ ಇರುವುದು. ಇನ್ನು ಸ್ವಾಪ್ತಿ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅದು ನಿನ್ನ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುವುದು.” ಶ್ರೀಷ್ವತಮ ವಸ್ತುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ ಕೆಳಗೆ ಇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನೀವೇ ದಿವ್ಯ ತಾರೆಗಳು. ಬೇಕಾದರೆ ತಾರೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಬೋಗಸೆಯಿಂದ ಎತ್ತಿ ನೀವು ನುಂಗಿ ಹಾಕಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ನೈಜಸ್ವಾಭಾವ ಅಂತಹದು. ಧೀರರಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಮೂರಣಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ, ಮುಕ್ತರಾಗಿ.

ರಣ. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಕೈಸರ್‌ಮರ್¹

(1894ರ ಮಾರ್ಚ್ 11ರಂದು ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಪ್ರೈ ಪ್ರೇಸ್ ವರದಿ)

ಮಿಷನರಿಗಳು ಜ್ಯೇಂಧ್ರಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಅವರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವೆಂದರೆ ಅದೊಂದು ಕಾಡು ಜನರಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೊಡ್ಡ ದಂಡಕಾರಣವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ಇಲ್ಲೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಾದ ಬಿಳಿಯ ಮನುಷ್ಯ ಇರುವನು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವರು! ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ಅಮೆರಿಕಾದ ಅರ್ಥದಷ್ಟು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೂರತ್ತು ಕೋಟಿ ಜನ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಭರತವಿಂಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಅವೆಲ್ಲಾ ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಕೈಸರು ಬೇರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದಂತೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಆಯರು

¹C.W. Vol. VIII, p. 214

ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರ ಅನಾಗರಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಸ್ವೇನಿನವರು ಕೈಸ್ತಧರ್ಮದೋಂದಿಗೆ ಸಿಲೋನಿಗೆ ಬಂದರು. ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರದೆ ಇರುವವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಲ್ಲಬಹುದು, ಅವರ ಗುಡಿಗೋಪುರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧ್ಯಾಸಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ದೇವರು ತಮಗೆ ಅಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿರುವನು ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದರು. ಚೌಡ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಆಡಿ ಉದ್ದದ ಬುದ್ಧನ ಹೆಚ್ಚಿಲಿದು ಇದಿತು. ಆದನ್ನು ಸ್ವೇನಿನ ಕೈಸ್ತರು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಎಸೆದು ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೈಸ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಪೂರ್ಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಟ್ಟಿಮುಖ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಹಿಂದೂಗಳು ಶ್ರೀಮಾರ್ತಿಯನ್ನು ನಂಬುವರು. ಅವನಿಗಾಗಿ ಬಂದು ಗುಡಿ ಇತ್ತು. ಕೈಸ್ತರು ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಪಟನ್ನು ನೋಡಿ ಇದೆಲ್ಲ ಸ್ವೇತಾನನ ಕೃತಿ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಧ್ಯಾಸಮಾಡಲು ತಮ್ಮ ಫಿರಂಗಿಯನ್ನು ಆದರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಂದು ಭಾಗವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಜನರು ರೋಷಾವಿಷ್ಣುರಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಓಡಿಸಿದರು. ಮೊದಲು ಬಂದ ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ನೆಲಸಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಫಲ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬಲಾತ್ಮಾರದಿಂದ ನೆಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಲವರನ್ನು ಕೊಂಡರು. ಕೆಲವರನ್ನು ಬಲಾತ್ಮಾರವಾಗಿ ಕೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಹಲವರು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಉಳಿಸಿ ಕೆಲಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಸ್ತರಾದರು. ಪೂರ್ಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವೇಸ್ತಪ್ರಾರ್ಥಿ ಕೈಸ್ತರು ಜನರು ಬಲಾತ್ಮಾರದಿಂದ ಆ ಮತಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡವರು. ಅವರು, ‘ನಮಗೆ ಕೈಸ್ತಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಾಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ನಾವು ಕೈಸ್ತರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ’ ಎನ್ನುವರು. ಆದರೆ ಕ್ಷಾಧೋಲಿಕ್ ಕೈಸ್ತಧರ್ಮ ಒಹುಬೇಗೆ ಮರುಕಳಿಸಿತು.

ಕ್ಷಾಧ್ಯ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಅನಾಯಕತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿತು. ಕಂಪನಿಯು ಪಾದ್ರಿಗಳನ್ನು ದೂರ ಇಟ್ಟಿತ್ತು. ಮಿಷನರಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡವರು ಹಿಂದೂಗಳು, ಇಂಗ್ಲಿಷರಲ್ಲ. ಅವರು ಆಗ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಮೊದಮೊದಲು ಬಂದ ಕೈಸ್ತ ಪಾದ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವ ಇದೆ. ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೈಸ್ತನ ಸೇವಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಜನರನ್ನು ಟೀಕಿಸಲಿಲ್ಲ, ಅವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಳೆಯ ಮನಸ್ಸರು, ದಯಾವಂತರು. ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಇಂಡಿಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ಒಡೆಯರಾದ ಮೇಲೆ ಮಿಷನರಿಗಳ ಚೆಳುವಳಿ ಕುಂಠಿತವಾಯಿತು. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಅದು ಈಗಲೂ ಆದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಬಂದ ಡಾಫ್ರ್ ಲಾಂಗ್ ಎಂಬ ಮಿಷನರಿ ಜನರ ಪರವಾಗಿ ನಿಂತನು. ಅವನು ನೀಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ತೋಟದವರು ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಬಂದು ಹಿಂದೂ ನಾಟಕವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಭಾವಾಂತರ ಮಾಡಿದನು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಯಿತು ಗೊತ್ತೇ? ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಅವನನ್ನು ಜ್ಯೇಶ್ವಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಇಂತಹ ಮಿಷನರಿಗಳು ಭರತವಿಂಡಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುವರು. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲ ಈಗ ಕಾಲವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವರು. ಸೂರ್ಯಜ್ಞ ಕಾಲುವೆ ಆದಮೇಲೆ ಹಲವು ಪಾಪಕೃತ್ಯಗಳು ಆದರ ಮೂಲಕ ಭರತವಿಂಡಕ್ಕೆ ಬಂದವು.

ಈಗ ಇರುವ ಮಿಷನರಿ ಮದುವೆಯಾದವನು. ಅವನು ಮದುವೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರನಲ್ಲ. ಮಿಷನರಿಗೆ ಜನಗಳ ವಿಷಯ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆ ತಿಳಿಯದು. ಆದಕಾರಣ ಅವನು ಬಿಳಿ ಮನುಷ್ಯರು ಇರುವ ಕಡೆ ವಾಸ ಮಾಡುವನು. ಅವನು ಮದುವೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಜನರೊಡನೆ ಬರೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆಯೇ ಮಲಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡುವವರೊಡನೆ ವಾಸಮಾಡುವನು. ಮಿಷನರಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಭರತವಿಂಡದ ಬಹುಭಾಗಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ತಾಕಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮಿಷನರಿಗಳು ಅನರ್ಹರು. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಮಿಷನರಿಯನ್ನೂ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಜನರ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವನು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ನಾನು ದೂರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಮಧ್ಯ ವಿಲ್ಲದವರನ್ನು ಮಿಷನರಿಗಳಾಗಿ ಕೈಸ್ತರು ಇಂಡಿಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ಕರ್ಕಿಸಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರದೆ ಇರುವಾಗ ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಖಚಿಸುತ್ತಿರುವುದೂ ವಿಷಾದಕರ.

ಕೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡ ಕೆಲವರು ಮಿಷನರಿಗಳನ್ನು ನೆಚ್ಚೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಮತಾಂತರಗೊಂಡು ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದೇ ಹೋದರೆ ಕೈಸ್ತರಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ. ಅವರನ್ನು ಕೈಸ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವಾದರೂ ನಾಚಿಕೇಗೆದು, ಮಿಷನರಿಗಳು ಕೊಡುವ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಮಿಷನರಿಗಳು ಸಾಫಿಸಿದ ಕಾಲೇಜುಗಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಬೇರೆ. ಹಿಂದೂ ಬುದ್ಧಿವಂತ. ಗಾಳಿದ ಕೊನೆಗೆ ಹಾಕಿರುವ ಹುಳುವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗಾಳಿದ ಬಲೆಗೆ ಬಿಳಿದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಪ್ಪು ಸಹನಾ ಶೀಲರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುವುದು. ಒಬ್ಬ ಮಿಷನರಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: “ಅವರ ಸಹನಾಶೀಲತೆಯೇ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಾವು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿರುವರೋ ಅವರನ್ನು ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.”

ಇನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಮಿಷನರಿಗಳ ವಿಕಾರ. ಅವರು ಕೆಲವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಂಡಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಬ್ಯಾಬಲನ್ನು ಓದುವುದನ್ನು ಕಲಿಸುವರು. ಅವರಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಪ್ಪು ಎಂದು ಸಂಬಳ ಬರುವುದು. ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಮಡುಗಿಯರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಿಷನರಿಗಳ ದೇಶದಲ್ಲೇ ತಾಂಡವ ವಾಡುತ್ತಿರುವ ನಾಸ್ತಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸಂಶಯ ಇವೇ ಇವರನ್ನು ತಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿವೆ. ನಾನು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಾಂದು ಉದಾರ ಸ್ವಭಾವದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೆ ವಿಶ್ವಧರ್ಮಸಮೇಳನವಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಶಿಸ್ಟಿಕೇರಿಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆ ಟೀಕಾತ್ಮಕ ಲೇಖನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. ಸಂಪಾದಕ

ଜିନ୍ଦନ୍ତେ ଲୁଟ୍ଟାକ ଏଂଦି! ମିଛନରିଗଳୁ ତାପୁ ଜୀତକ ଦେଖିକେ ସେଇଦିଵରୁ ଏବଂ ଭାବ ବସନ୍ତ ଏଂଦା ମୁରେଯିଲାରରୁ. ଅପର ମନନ୍ତୁ ବିଶାଲବାଗିଲ୍ଲ, ଆଦକାରଣ ଅପରୁ ସୁଖିବାଗି ଭରତବିଂଡ଼ଦର୍ଲୀ କାଳକଳେଯୁକ୍ତିଦରରୁ ଜୀତରନ୍ତୁ ଧର୍ମକେ ସେଇସୁପୁଦରଲୀ ଅଷ୍ଟୁ ଯଶ୍ଶିଗଳାଗିଲ୍ଲ, ଭରତବିଂଡ଼କେ କ୍ରୀସ୍ତନ ସହାଯଦ ଆଗତ୍ୟବିଦେ. ଆଦରେ କ୍ରୀସ୍ତ ଦେଇଗଲ ସହାଯ ଅପରିଗେ ଚେଳିଲ୍ଲ, କୌ ମିଛନରିଗଳୁ କ୍ରୀସ୍ତନିମିଲ୍ଲ, କ୍ରୀସ୍ତନଙ୍କେ ନେଇଦୁ ହୋଇଥିବିଲ୍ଲ, ଅପରେଲ୍ଲ ମଦୁହେଯାଦିଵରୁ, ଅପରୁ ଭରତବିଂଡ଼କେ ବିଳମ୍ବ ସୁଖିବାଗି କାଳକଳେଯୁକ୍ତିରୁଵରୁ. ଅନେକ ହିଂଦୀ ଶାଧୁ ସଂତରଣକେ କ୍ରୀସ୍ତପାଦିଗଳୁ କୋଡ ଭରତ ବିଂଡ଼କେ ଏହେହ୍ନ୍ତି ଲୁପକାର ମାଦେବମୁଦାଗିତ୍ତ. ଆଦରେ ଅଲିଗ୍ ବରୁବ ମିଛନରିଗଳୁ ଅଷ୍ଟୁ ପରିଶୁଦ୍ଧର୍ଲ୍ଲ, ହିଂଦୀଗଲୁ ସଂତୋଷଦିନ ନିଜବାଦ କ୍ରୀସ୍ତନନ୍ତୁ ସାହୃତିମୁକାରୁ. ଏକଂଦରେ ଅପନ ଜୀବନ ପାଇତ୍ତିବାଗିତ୍ତ, ସୁଂଦରବାଗିତ୍ତ. ଆଦରେ କ୍ରୀସ୍ତନ ହେରିନାଲୀ ବରୁବ ଅଞ୍ଜାନିଗଳାଦ ମିଥ୍ରୀ ଭାରିଗଳନ୍ତୁ ଅପରୁ ସାହୃତିଶଳାରରୁ.

ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿವ್ಯತಾಸವಿದೆ. ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಪಂಚ ಅಧೋಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಲವು ಧರ್ಮಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಧರ್ಮವೂ ಇರುತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ಕೈಸ್ತರಿಗೆ ಅವರ ಧರ್ಮ ಇರಬೇಕು. ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಅವರ ಧರ್ಮ ಇರಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಅನ್ಯಧರ್ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಲವ ವರುಷಗಳ್ಲೇ ಹೋರಾಡಿವೆ. ಯಾವ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಾಸ್ತರ ಸಹಾಯವಿತ್ತೋ ಅದು ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ಕೈಸ್ತರು ಯಹೂದ್ಯರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ? ಪ್ರಾಯ ದೇಶದವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ? ಮಹಮ್ಮದೀಯರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಂತಾಂತರಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ? ಜ್ಯಾನಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಪಾನಿ ನಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬಿರಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ? ಪ್ರಥಮ ಮಿಷನರಿ ಧರ್ಮವಾದ ಬಾಧ್ಯ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡವರಿಗಿಂತ ಎರಡರಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರಿರುವರು. ಆದರೂ ಅವರು ಖಚಿತವನ್ನು ಬಳಸಲಿಲ್ಲ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಮೂರು ಹೊಡ್ಡ ಮಿಷನರಿ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡತೆ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಕಾಲ ಆಗಿಹೋಯಿತು. ಪ್ರತಿದಿನ ಕೈಸ್ತ ದೇಶಗಳು ರಕ್ತವನ್ನು ಹರಿಸಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ದೇಶಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸೋಧುತ್ತಿರುವೆನು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಿಷನರಿಗಳು ಮಾತನ್ನೇ ಆಡುವದಿಲ್ಲ. ಏಕೆ? ರಕ್ತದಾಹದಿಂದ ಪ್ರೀರಿತವಾದ ದೇಶಗಳು ತಾವು ಕೈಸ್ತರೆಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಇದು ನಿಜವಾದ ಕೈಸ್ತಧರ್ಮ ಅಲ್ಲ. ಯಹೂದ್ಯರು ಮತ್ತು ಅರಬ್ರು ಕೈಸ್ತಮತದ ಜನಕರು. ಆದರೆ ಕೈಸ್ತರು ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಿಂಸಿಸಿರುವರು! ಕೈಸ್ತರನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರಗಲ್ಪಿಗೆ ಇತ್ತಿ ಆಗಿದೆ. ಅವರ ಬಂಡವಾಳ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನಾನು ನಿರ್ದಯನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಕೈಸ್ತೇರರ ಕಣಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರುತ್ತಿರುವೆನು. ನರಕದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯ ಜಾತೀಯಿಂದಾವೃತವಾದ ಬಾವಿಗಳಿವೆ

ಎಂದು ಪ್ರಜಾರ ಮಾಡುವ ಮಿಷನರಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಜುಗುಪ್ಪೆ ಇದೆ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಖಿಜಗಳನ್ನು ರುಳಿಸಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರಾದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ?

ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಪರಮ ಗುರಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು. ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಇದನ್ನು ಏರಿ ಬೋಧಿಸಲಾರದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಧರ್ಮದ ಸಾರವಾದ ಸತ್ಯವಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ರತ್ನವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ. ಯೆಹೂ ದ್ಯುರ ಅಥವಾ ಹಿಂದೂಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನಂಬುವುದು ಗೌಣ. ಸಮಯ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳು ಬದಲಾಗುವುವು. ಪಾತ್ರಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುವು. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸತ್ಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ಇರುವುದು. ಸಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಧರ್ಮದ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಪುರುವರು. ನೀವು ಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳಾವುವು ಎಂದು ಕೈಸರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಏಸುವಿನ ಸಂದೇಶ ಎನ್ನುವರು. ಉಳಿದವುಗಳೇಲ್ಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವು. ಆದರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದುದು ಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಅದರೊಳಗೆ ರತ್ನವಿರುವುದು. ಮುತ್ತಿನ ಚಿಪ್ಪು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಚಿಪ್ಪಿನೊಳಗೆ ಮುತ್ತು ಇದೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಏಸುವಿನ ಜೀವನವನ್ನು ತೀರ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮಾಡಿದ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಆಚಾರ್ಯರ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೈಸರು ಕೇಳಿರುವರು? ಆವ ರೂಂದು ಮೂಳೀರ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವರು. ಕೆಲವರನ್ನು ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುವುದರೊಳಗೆ ಕೈಸರು ಧರ್ಮ ಹಲವು ಉಪಪಂಗಡಗಳಾಯಿತು. ಇದೇ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಧರ್ಮಗಳ ಒಂದು ವಾದ್ಯಗೋಣ್ಣಿ ಇದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತ್ತೀರಿ? ಈ ಮಿಶ್ರಮೇಳ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ. ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿ. ಮೌಧ್ಯ ಹೇ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮೇಲಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಒಳೆಯವೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವಗಳ ಸಾರವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತನ್ನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ತಕ್ಕ ಸಾಫ್ತಂತ್ರ್ಯ ಬಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಮರಸ್ಯಾದ ಪ್ರಾಣವಾಗುವುದು. ಈ ಸ್ವಭಾವ ಆಗಲೇ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವೂ ತನ್ನ ಪಾಲಿನದನ್ನು ಸಮಷ್ಟಿಗೆ ಧಾರೆ ಎರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಏಸುವಿನ ಜೀವನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಲಾರದ ಹಿಂದೂವನ್ನು ಕಂಡರೆ ನನಗೆ ವ್ಯಾಸನವಾಗುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಸರನಂತೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರದ ಕೈಸರಿಗಿಯೂ ವಿಷಾದಪಡುವೆನು. ಒಬ್ಬ ತನ್ನನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಷ್ಟೂ ಇತರರಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಿಡುನ್ನೇಷಣೆ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು. ಯಾರು ಇತರರನ್ನು ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುವ ಭರದಲ್ಲಿರುವರೋ, ಇತರರ ಉದಾಹರದಲ್ಲಿ ಕಾತರರಾಗಿರುವರೋ, ಆವರು

ಅನೇಕವೇಳೆ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮದ ಉದ್ಧಾರವನ್ನೇ ಮರೆಯುವರು. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಭಾರತದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಏತಕೆ ಮೇಲೆತ್ತಲಿಲ್ಲ, ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಅನಾಗಿಕರು ಪದೇ ಪದೇ ಭರತವಿಂದದ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಇಡ್ಪತ್ತಿದ್ದುದೇ ಆಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದವರ ತಪ್ಪಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಎಂದಾ ದರೂ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದವರಿಗಿಂತ ಮೇಲು. ನಿಮ್ಮವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾದಂಬರಿ ಮತ್ತು ನಾಟ್ಯ ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಮಚ್ಚರಾಗಿರುವರು. ತಮ್ಮ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಮಾನ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವೆಲ್ಲಿದೆ? ನನಗೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದೆ ಪರ ಎಂಬ ಮಾತ್ರ ಬರಿಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಇಹದಲ್ಲಿದೆ ಈಗ; ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ದೇವರೊಡನೆ ಇರಬೇಕು! ಸಾಧ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾಗಬೇಕು; ಮೌಧ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಚೆಗೆ ಕಿತ್ತು ಒಗೆಯಬೇಕು. ಇಂತಹ ಜನರು ಭರತ ಖಿಂಡದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವರು. ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಜನರು ಎಲ್ಲಿ? ನಿಮ್ಮ ಮಿಷನರಿಗಳೋ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕನಸುಣಿಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಬೋಧಿಸುವರು. ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಂತಹ ಕನಸುಣಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ದೇಶ ಎಷ್ಟೋ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಸುವಿನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಪಾಲಿಸಲು ಯಶ್ಸಿಸಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಮತಾಂಥ ಎಂದು ಹಳಿಯುವರು. ಕನಸುಣಿಗಳಿಗೂ, ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಹರಣಕೋರಿಗೂ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯಾಸವಿದೆ. ದುಂಬಿಗಳು ಹೂವನ್ನು ಆರಸುವುವು. ಕಮಲಾರಳಿ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ದೇವರಿಂದ ತುಂಬಿತುಳುಕಾಡುತ್ತದೆ, ಪಾಪದಿಂದಲ್ಲ. ಪರಸ್ಪರ ನೆರವು ನೀಡೋಣ, ಪರಸ್ಪರ ತ್ವಿತೀಸೋಣ. ಬೌದ್ಧರ ಒಂದು ಸೋಗಸಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಇದು: “ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾತ್ಮೆಗಳಿಗೂ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾದಿಗಳಿಗೂ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಂತರಾದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಾನು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.”

ರಾ. ಪ್ರೇಮಯೋಗ¹

(1895ರ ನವೆಂಬರ್ 16ರಂದು ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಟಿಪ್ಪಣಿ)

ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರತೀಕಗಳು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಯಾವಿಧಿಗಳು ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗಿಹೋಗಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಒಂದು ಚರ್ಚನಲ್ಲಿ ಮಂಟಪದು ಒಳೆಯದು, ಆದರೆ ಅಲ್ಲೇ ಸಾಯಬಾರದು ಎಂದು. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಸಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಅದು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡ ಮರವಾದ ಮೇಲೆ ಬೇಲಿಯು ಅದಕ್ಕೆ ಅಡಚಬೇಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು, ಆಚಾರಗಳನ್ನು ದೂರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮದ ವಿಕಾಸವು ಆಗತ್ಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯುತ್ತೇವೆ.

¹C.W. Vol. VIII, P. 220

ಮೊದಲು ನಾವು ಸಗುಣ ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ, ಸರ್ವಶಕ್ತಿ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೇಮೋದಯವಾದ ಮೇಲೆ ದೇವರು ಪ್ರೇಮಮಯನಾಗುವನು. ಭಕ್ತನಿಗೆ ದೇವರು ಏನೇನು ಆಗಿರುವನೋ ಆದಾವುದೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನಿಂದ ಭಕ್ತನು ಏನನ್ನೂ ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಸಂತನೊಬ್ಬನು ‘ದೇವರ ಹತ್ತಿರ ಬೇಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಭಿಕ್ಷುಕನಲ್ಲ’ ಎನ್ನುವನು. ಅವನು ದೇವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅಂಜುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ದೇವರನ್ನು ಮಾನವನಂತೆ ಪ್ರೀತಿಸುವನು.

ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ: 1) ಶಾಂತ, ದೇವರನ್ನು ತಂದೆ, ರಕ್ಷಕ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು 2) ಧಾಸ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯೇ ಪರಮಾದರ್ಶ. ದೇವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒಡೆಯ, ಸೇನಾನಾಯಕ, ರಾಜ ಮುಂತಾಗಿ ಭಾವಿಸುವುದು. ಅವನು ಶಿಕ್ಷೆ, ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. 3) ವಾತ್ಸಲ್ಯ. ದೇವರನ್ನು ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಮಗು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯು ಎಂದೂ ಮಗುವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಕ್ತನು ದೇವರನ್ನು ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾನೆ. 4) ಸ್ವಾ. ದೇವರನ್ನು ಸ್ವೇಂತನಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ಸಲಿಗೆ ಇದ, ಸರಿಸಮಾನತೆ ಇದ. 5) ಕೊನೆಯದೇ ಮಧುರ, ಸತಿಪತಿಯರೋಳಗೆ ಇರುವ ಪ್ರೇಮ. ಸ್ವೇಂಟೋಧೀಸ ಮುಂತಾದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ. ಪ್ರಾಯಿದ ಜನರು ದೇವರನ್ನು ಸತಿಯಂತೆ ನೋಡುವರು. ಹಿಂದೂಗಳು ದೇವರನ್ನು ಪತಿಯಂತೆ ನೋಡುವರು. ಭಗವಂತ ನೊಬ್ಬನೇ ತನ್ನ ಪತಿ ಎಂದ ಭಕ್ತೆ ಮೀರಾಬಾಯಿಯನ್ನು ನೀವು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕೆಲ ವರು ಮತ್ತೂ ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ದೇವರನ್ನು ಸರ್ವಶಕ್ತಿ, ತಂದೆ ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಈಶ್ವರನಿಂದ ಎನ್ನುವರು. ಈ ವಿಧದ ಉಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ಕಾಮಸಂಬಂಧವಾದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರು, ನಾಯಿವಿರುದ್ಧವಾದ ಪ್ರೇಮಭಾಷೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರು. ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಗೋಪಿಯರ ಪ್ರೇಮ ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುವುದು. ಇದರಿಂದಲ್ಲಾ ಭಕ್ತನು ತುಂಬ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ನಿಮಗೆ ಕಾಣಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಇದರಿಂದ ಅಧೋಗತಿಗೂ ಬಂದಿರುವರು. ಆದರೂ ಈ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೂ ಅನೇಕರು ಮಹಾನ್ ಸಂತರಾಗಿರುವರು. ದೋಷವಿಲ್ಲದ ಯಾವ ಮಾನವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಭಿಕ್ಷುಕರಿರುವರು ಎಂದು ನಾವು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡದೆಯೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದೇ? ಕಳ್ಳರು ಇರುವರು ಎಂದು ನೀವು ಏನನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದೇ? ‘ಪ್ರೀತಮ, ನಿನ್ನ ಚೆಂದುಟಿಯ ಚುಂಬನವೇಂದು ಸಾಕು, ಒಮ್ಮೆ ಆದರ ಸವಿಯನ್ನು ಅರಿತರೆ ಆದು ನನ್ನನ್ನು ಜೀವಾವಡಿ ಉನ್ನತ್ತಳ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು.’

ಈ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾತನಾದ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಯಾವ ಪಂಥಕ್ಕೂ ಸೇರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಬಾಹ್ಯ ಆಚಾರಗಳನ್ನೂ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವು ಮುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾವರಣಾನಾಗುವುದು. ಈ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊನೆಗೆ ತ್ಯಜಿಸುವರು; ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿಯುವುದೊಂದೇ, ಆದೇ ಪ್ರೇಮ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರೇಮಕಾಗಿ.

ಪ್ರೇಮದ ಕೊನೆಯ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶ್ರಿಯತಮಪ್ರೇಯಸಿಯರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ; ಉಳಿಯುವುದು ಅತ್ಯಾಂಗದೇ. ಒಂದು ಹಳೆಯ ಪರ್ಷಿಯನ್ ಕವನವಿದೆ. ಶ್ರಿಯತಮನೊಬ್ಬತನ್ನ ಪ್ರೇಯಸಿಯ ಹೋಕೆಯ ಕದವನ್ನು ತಟ್ಟಿದ. “ನೀನಾರು?” ಎಂದು ಅವಳು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಆತ “ಶ್ರಿಯತಮೆ, ನಾನು ಇಂತಹವನು” ಎಂದಾಗ, “ಹೋಗು, ಅಂತಹವರು ಯಾರೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ” ಎಂದಳು. ಆತ ನಾಲ್ಕನೇಯ ಸಲ ಬಂದಾಗ ಅವಳು ಪ್ರೇನಃ “ನೀನಾರು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ “ನಾನೇ ನೀನು: ಶ್ರಿಯತಮೆ, ಭಾಗಿಲು ತೆಗೆ” ಎಂದಾಗ ಭಾಗಿಲು ತೆರೆಯಿತು.

ಒಬ್ಬ ಮಹಾಭಕ್ತನು ತರುಣಿಯೊಬ್ಬಕ್ಕೆ ಭಾಷ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರೇಮವೇನೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುವನು. “ನಾಲ್ಕು ಕಣ್ಣಗಳು ಸಂಧಿಸಿದುವು, ಎರಡು ಅತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆದುವು. ಈಗ ನಾನು, ಅವನು ಗಂಡು, ನಾನು ಹಂಗಸು ಎಂತಲೂ ಹೇಳಲಾರೆ, ನಾನು ಗಂಡಸು ಅವನು ಹಂಗಸು ಎಂತಲೂ ಹೇಳಲಾರೆ. ಈಗ ಇಷ್ಟ್ವು ಮಾತ್ರ, ನೆನಷಿದೆ: ಎರಡು ಅತ್ಯಗಳಿದ್ದವು. ಪ್ರೇಮ ಬಂತು. ಈಗಿರುವುದೊಂದೇ ಆಗಿದೆ.”

ಪರಾಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯದ ಇಕ್ಕೆತ ಮಾತ್ರ, ಇರುವುದು. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ಪ್ರೇಮಗಳೂ ನಷ್ಟರು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮಪ್ರೇಮ ಮಾತ್ರ, ಉಳಿಯುವುದು. ಇದೊಂದೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬರುವುದು.

ಪ್ರೇಮವು ಆದರ್ಶವನ್ನು ನೋಡುವುದು. ಇದೇ ಪ್ರೇಮಕ್ಕಿಭುಜದ ಮೂರನೆಯ ಕೋನ. ದೇವರೇ ಕಾರಣ, ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ, ತಂದೆ. ಪ್ರೇಮವೇ ಪರಾಕಾರ್ವೆ. ಮಗುವಿಗೆ ಗೊನು ಬೆಸ್ವಿದೆ ಎಂದು ತಾಯಿ ಮೊದಲು ವ್ಯಧೆಪಡುವಳು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ದಿನ ಅದನ್ನು ಸಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಮಗುವಿನ ಸಮಾನ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಳು. ಪ್ರೇಮಿಯು ಎಂತಹ ಕುರಾಷಿಯಲ್ಲಿಯೂ ರತ್ನಿಯನ್ನೇ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಮಗೆ ಏನಾಗುವುದು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕುರಾಪವು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾತ್ರ. ಪ್ರೇಮಿಯು ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಕ್ಕು ಮಹಾರಾತಿಯನ್ನು ನೋಡುವನು. ಇವನು ತನ್ನ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಆ ಸೂಚನೆಯೇ ಆಗಿನೆಯ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಹೊರಗೆ ನೋಡುವನು; ಮುತ್ತಿನ ಹಳು ಒಂದು ಮರಳು ಕಣವನ್ನು ಮುತ್ತನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಂತೆ. ಮಾನವನು ದೇವರೆಂಬ ಆದರ್ಶದ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಾನೆ.

ಕೊನೆಗೆ ನಾವು ಶ್ರೀತಿಯನ್ನೇ ಶ್ರೀತಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಶ್ರೀತಿ ಅನಿವಾರ್ಯ ನೀಯ ಸ್ವರೂಪ. ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೂಕರು. ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿನಮ್ಮೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೆಲ್ಲಿ ತಿಳಿಕ್ಕಿ ವಾಗುವುವು. ಮಾನವ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಗುಣಗಳು ಸೇರಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಬಿನಲ್ಲಿಡುಬೇಕು. ಇದು ನಾವು ಯಾರನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸು ವರ್ಣೇ ಆವರ ಮನೋಭಾವದ ಮೇಲೂ ನಿಂತಿರುವುದು. ಈ ಪ್ರೇಮದ ಅನ್ವಯಿನ್ಯ ಅಶ್ರಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳಿವೆ. ಅತಿ ಕಂಗಿನ ಪ್ರೇಮ ಸ್ವಾಧ್ಯಾದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಿಸುವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ನನ್ನನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸುವರು

ಎಂಬುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. “ಒಬ್ಬಕು ತನ್ನ ಕೆನ್ನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಮುತ್ತಾಗಳನ್ನು ಕೊಡುವನು” ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲೆ ಇರುವುದೇ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಶ್ರೀತಿ. ಇದೂ ಕೂಡ ನಿಂತುಹೋಗುವುದು. ನಿಜವಾದ ಶ್ರೀತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೊಡುವಂಥದು. ನಾವು ಶ್ರೀತಿಸುವವನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೂ ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೇಮದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಶೈಶವ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಾನವನನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಶ್ರೀತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲಿಎನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ದೇವರನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಈ ರೀತಿ ಶ್ರೀತಿನ ಬಹುದು.

ಹುಡುಗರು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಕಾಯುವಾಗ ದೇವರ ಆಜೆಗೂ ಎಂದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪಾಪ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಕ್ಯಾಯಿಟ್ಟರೆ ನಿಮಗೆ ನೋವು ಆಗಲಿ, ಬಿಡಲಿ, ಕೈ ಅಂತೂ ಸುಡುವುದು. ಅದರಂತೆಯೇ ದೇವರ ಹಸರನ್ನು ಉಚ್ಛಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕ್ಷಣಿಕ (Blasphemy) ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪಣಿಯಾ ದೇಶದವರ ಸ್ವಾಮಿಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಹಾದ್ಯರು ಪ್ರಭಾವಿತರಾದುದು. ದೇವರು ನಾನ್ಯಾಯಾದಿ ಪತಿ, ಶಿಕ್ಷಕ ಎನ್ನಬಹುದು ತಮ್ಮಾಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕೆಳಗಿನ ಭಾವನೆ, ಕೇಳುಭಾವನೆ, ಶ್ರೀತಿಯ ಶ್ರೀಭುಜಗಳಿಂದರೆ ಶ್ರೀತಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀತಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀತಿನಾಗಿ ಶ್ರೀತಿಸುವುದು ಎಂಬುವು.

“ಈ ಪ್ರವಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಮೇಶ್ವರ ತುಂಬಿತುಳುಕಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಬದುಕಲು ಯಾರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ಯಾರಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣಿವಾದರೂ ಉಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗು ತ್ತಿತ್ತು?”

ನಾವು ಕೇವಲ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಜನ್ಮ ತಾಳಿರುವೆಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಘಲವನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕು. ದೇವರ ಶ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿಯಾಯಿತು. ನೋಲಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ದುಃಖಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ದೇವರ ಶ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು.

ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಭಾವ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ದೇವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಗುವೆಂದು ಶ್ರೀತಿಸುವರು. ಅವರು ಮಗುವಿನಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಆಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೆ ಏನನ್ನೂ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು.

ಕ್ಷಾಘೋಲಿಕ್ ಪಂಥ ಇಂಥಹ ಅನೇಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದು. ಈ ಧರ್ಮ ಅಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಲ್ಲವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಆದರ ಉತ್ತಮಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕವಾದ ದಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನೀಂಂಬ್ರಾ ಧರ್ಮವು ಉದಾರವಾದದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆದ ರಲ್ಲಿ ಆಳವಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂಬ ಅಳತೆಕೋಲಿನಿಂದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು, ಮಗು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ನವನವಾಸ್ತವಣಿಗಳಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂದು ಕೇಳಿದಂತೆ.

ನಾವು ಸಮಾಜವನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಂದು ನಾವು ನಿಯಮಾತೀರಾಗಬೇಕು. ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ನಾವು ಅದನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಭಗವಂತ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತು ಎರಡಕ್ಕೂ ಏಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ತ್ಯಾಗ ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥ.

ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಿಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯವುಪ್ಪು ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳಲಿ. ದುಂಬಿಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಬರುವುವು. ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ನಂಬಿ, ಅನಂತರ ದೇವರನ್ನು ನಂಬಿ. ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಸ್ವಲ್ಪಸಂಖ್ಯೆಯ ಧೀರರು ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಅಳ್ಳಾಡಿಸುವರು. ನಾವು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೊಂದು ಹೃದಯ ಬೇಕು, ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಿದಳು ಬೇಕು, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಬಾಹುಗಳು ಬೇಕು. ಬುದ್ಧನು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಬಾಳನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಒಂದು ಯೋಗ್ಯ ಉಪಕರಣವಾಗಿ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವನು ದೇವರು, ನೀವಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವಾದಿದೆ. ಕಣಪೂಂದರಲ್ಲಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿ ಮುದುಗಿದೆ. ಹೃದಯಕ್ಕೂ ಬುದ್ಧಿಗೂ ಪ್ರಾರ್ಥಣೆಯಾದಾಗ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೃದಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ.

ಸ್ವಧೈ ಎಂಬುದು ನಿನ್ನಯ ನಿಯಮ. ಇಂದು ಸಹಕಾರವೇ ಜೀವನದ ನಿಯಮ ವಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಯಾವ ನಿಯಮವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಸಜ್ಜನರು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳಿದರೇನು ಆಫಾ ಪ್ರಾಪಣಚಿಕರು ನಿನ್ನನ್ನು ತೆಗೆಂದರೇನು? ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಲಿದು ಬರಲಿ, ಇಲ್ಲವೆ ದರಿದ್ರ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಅಳಿಕೆಸಲಿ. ಒಂದು ದಿನ ಕಾಡಿನ ಕಂಡ ಮೂಲಗಳನ್ನು ತಿನ್ನ, ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಇವತ್ತು ಬಗೆಯ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ಉಟ ಮಾಡು. ಅತ್ಯ ಇತ್ತ ನೋಡದೆ ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ಮುಂದುವರಿ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಯಾರೋ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಪವಹಾರಿ ಬಾಬಾರ ಜೀವನದಿಂದ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿದರು. ಒಮ್ಮೆ ಪವಹಾರಿ ಬಾಬಾರು ತಮ್ಮಿಂದ ಏನೋ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಿಕ್ಕರುವ ಕೆಲವು ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನ ಹಿಂದೆ ಒಡಿದರು. ಕಳ್ಳನನ್ನು ಕಂಡಾದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು “ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ಅಲ್ಲಿದ್ದುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿ. ಇವೂ ನಿಮ್ಮವು. ನಿಮ್ಮ ಮಗು ನಾನು. ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಿ” ಎಂದು ಬೇಕಿ ಕೊಂಡರು.

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾಗರಹಾವು ಇವರನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ಪ್ರಜ್ಞ ತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದರು. ಸಂಜೇ ಪ್ರಜ್ಞ ಒಂದು ಮೇಲೆ “ಪ್ರೇಮಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ದೂತ ಬಂದಿದ್ದ” ಎಂದರು.

೬೦. ವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತು¹

(1900ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 25ರಂದು ಒಕ್ಕಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಪರದಿ)

ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತು ತನ್ನನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ವೇದಾಂತವು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಾನವಕೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಆದರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವರು. ಅನೇಕ ಸಲ ವೇದಾಂತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಗಿಸಿಂದ ಬಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಧಾರ್ಜಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅವರನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಲು ಯಶ್ಸಿಸಿರುವರು ಆದರೂ ಈ ಧರ್ಮವು ಇನ್ನೂ ಜೀವತವಾಗಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಕಡೆ ಇಂತಹ ಬಂದು ಧರ್ಮ ಸಿಕ್ಕಬಹುದೆ? ಇತರರು ಆದನ್ನು ಗೆದ್ದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಆದರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವವು. ಹಲವು ಧರ್ಮಗಳು ನಾಯಿಕೋಡೆಗಳಂತೆ ಇಂದು ಜನ್ಮತಾಳಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿದ್ದು ಅನಂತರ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವವು. ಅತ್ಯಂತ ಬಲಶಾಲಿಯಾದದ್ದು ಮಾತ್ರ, ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಇದು ನಿರ್ದರ್ಶನ ಅಲ್ಲವೇ?

ಇದೊಂದು ತತ್ವವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಣತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಇದು ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಆದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಹೇಳಬಲ್ಲೇ.

ಮೌದಲು ವೇದಾಂತ ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟಿತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಜನ್ಮತಾಳಿದಾಗ ಇಂದಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ಥಿತವಾಗಿ ಬಂದ ಬಂದು ಧರ್ಮ ಆಗಲೇ ಇತ್ತು. ಹಲವು ವರುಷಗಳಿಂದ ಬಂದು ಸಾಷ್ಟ ಆಕಾರವನ್ನು ತಾಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗಲೇ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಆಚಾರಗಳಿದ್ದವು. ಹಲವು ವಣಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ನಾಯಿಸುವ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ನೀತಿ ಪದ್ಧತಿಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಗೊಡ್ಡೆ ಆಚರಣೆಗಳಿರುವುದು ಜನರು ರೊಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಲಕ ಅನೇಕ ಮಹಾಪುರುಷರು ವೇದಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪಡೆದರು. ವೇದಗಳು ಅನಾದಿ ಮತ್ತು ಅನಂತ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಚೋಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಬಂದು ಪುಸ್ತಕ ಹೇಗೆ ಅನಾದಿ ಮತ್ತು ಅನಂತವಾಗಬಲ್ಲದು ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ವೇದಗಳು ಎಂದರೆ ಯಾವ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ಅಲ್ಲ. ವೇದಗಳು ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನಿಯಮಗಳ ಸಂಗ್ರಹ.

ಈ ಮುಖಿಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ದೇವರು ಜಗತ್ತನ್ನೇಲ್ಲಾ ಆಳುತ್ತಿರುವನು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಅಮೃತಾತ್ಮ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಆಗಲೇ ಜನರಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ಅಲ್ಲಿನಿಂತ್ತು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಏನನ್ನೂ ತೀಳಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜನರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ವೇದಾಂತಿಗಳ ಮಹಾ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

¹C.W. Vol. VIII, p. 231

ಮಹ್ಯಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ತರುವ ಧರ್ಮವು ವಿಚಾರವಂತರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ತಾರದು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ, ದೇವರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೆಚ್ಚಾದದ್ದು ಮತ್ತೇನೋ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೊಳೆಯಿಲು.

ಕೇವಲ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಒಟ್ಟೊಳ್ಳುವ ಅಳ್ಳೇಯತಾವಾದಿಗಳಿಗೆ ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಜಡಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತ್ರ, ಗೌತಮಿರುವರು. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಜಗತ್ತಿನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವರು. ಅವರು ನನ್ನ ಮೂಗನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿಹಾಕಿ ಉಳಿದುದೇ ನನ್ನ ದೇಹ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ವಾದಿಸಬಹುದು. ಅವರು ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನಂತಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಚಲನುವ ನಕ್ಷತ್ರಮಾಲಿಕೆ, ಇಡೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಚುಕ್ಕಿಗೆ ಸಮು. ಈ ಅಳ್ಳೇಯತಾವಾದಿಗಳು ಮಹೋನ್ನತವಾದುದನ್ನು ನೋಡಲಾರರು. ವಿಶ್ವವನ್ನು ಕಂಡರೇ ಅವರಿಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವುದು.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಗತ್ತು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದುದು. ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಆಳುವ ದೇವರನ್ನು ತಾಯಿ ಮತ್ತು ತಂದೆ ಎನ್ನುವರು. ಈ ಜಗತ್ತು ಎನ್ನುವ ಅನಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ದುಃಖವೇ. ಮಗು ಕಣ್ಣರೆಯುವಾಗಲೇ ಅಳುವುದು. ಗೋಳೇ ಅದರ ಪ್ರಥಮದ್ವಾನಿ. ಮಗು ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದು, ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಳಗಿದ ಮೇಲೆ ಎದೆಯೋಳಗಿನ ಗೋಳನ್ನು ಮರೆಮಾಡಲು ಮೇಲೊಂದು ನಗುವಿನ ತೆರೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದು.

ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವೆಲ್ಲಿದೆ? ಯಾರು ಹೊರಗೆ ನೋಡುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ದೊರಕಲಾರದು. ಅವರು ಅಂತರ್ಮಾಳಿಗಳಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮ ಒಳಗೆ ಇರುವುದು.

ಒಬ್ಬನು ಶಿರವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದರೆ ನಿನಗೆ ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆಯುವುದು ಎಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಹಿಂಬಾಲಕರು ದೊರಕುತ್ತಾರೆಯೇ? ನಿಮ್ಮತ್ತಿಸ್ತನೇ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವದನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೀನರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಎನ್ನುವನು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಿರಿ? ನೀವು ಅವನ ಅಳ್ಳೇಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಏಸು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಹಾಗುರುವಾಗಿರುವನು. ನೀವೆಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಚತುರರು. ಆದರೂ ಏಸುವಿನ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಿರಿ.

ಆದರೆ ವೇದಾಂತ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಸ್ತು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವಕಾಶ, ಅಭ್ಯಾಸ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ದಾರಿಹೋಕಬೇಕಾದರೂ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲ. ನೀವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನಿಪುಣನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಾರಿಹೋಕ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಬಹುದು ಅಷ್ಟೇ.

ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಹಾಗೇ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅನುಭವ ಇರಬೇಕು. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು.

ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣಪಕರಣಗಳು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ನಂಬಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಏಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಬಹುದು.

ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಘನರಾಶಿ (Mass) ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುವುದು. ನಾವು ಘನರಾಶಿಯನ್ನು (Mass) ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ವೇಗ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ದ್ರವ್ಯ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಎರಡೂ ಇವೆ. ದ್ರವ್ಯವು ಹೇಗೋ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾವರಣಾಗುವುದು ಶಕ್ತಿಯು ದ್ರವ್ಯವಾಗುವುದು. ದ್ರವ್ಯ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಅಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಮತ್ತಾವುದೋ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದನ್ನೇ ನಾವು ಮನಸ್ಸು ಎನ್ನುವುದು. ಇದೇ ವಿಶ್ವಮನಸ್ಸು.

ನೀವು ನಿಮ್ಮ ದೇಹ ಬೇರೆ, ನನ್ನ ದೇಹ ಬೇರೆ ಎನ್ನುವಿರಿ. ಮಾನವಕೋಟಿ ಎಂಬ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸುಳಿ. ಇದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಸುಳಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಅನಂತ ಸಾಗರದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.

ನೀವು ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ನದಿಯ ಸಮೀಕ್ಷೆದಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನೀರಿನ ಕಣವೂ ಚೆಲೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಂದು ನದಿ ಎನ್ನುವೇವು. ನೀರು ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ದಾಡ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವುದು. ಮನಸ್ಸು ಅಷ್ಟ ಬದಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೇಹ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಬದಲಾಗುವುದು! ನಾನೊಂದು ಮಗುವಾಗಿದ್ದು. ಅನಂತರ ಮಹಡುಗನಾದೆ, ಯುವಕನಾದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ತರಿಸುವ ವ್ಯಧನಾಗುವೆ. ದೇಹ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ನೀವು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು. ಹೌದು ಅದೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ. ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನೆನಷಿನ ಒಂದು ಮಹಾ ಸಾಗರವೇ ಆಗಿದೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವಮನಸ್ಸಿದೆ. ಆತ್ಮ ಬರಿಯ ಒಂದು ವ್ಯಾಷ್ಟಿ, ಆದು ದ್ರವ್ಯವಲ್ಲ, ಮಾನವನು ನಿಜವಾಗಿ ಆತ್ಮನಾಗಿರುವನು. ಸತ್ಯ ಮೇಲೆ ಆತ್ಮ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, ಭೂಮಿ ಪತಕೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಹಡುಗ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲತ್ತರ ವನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭೂಮಿ ಬೀಳುವುದು ಎಲ್ಲಿಗೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಆತ್ಮ ಹೋಗುವುದು ಎಲ್ಲಿಗೆ? ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಒಂದೇ, ಅವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಗಳೂ ಒಂದೇ.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕಾಲವಾದ ಅನಂತರ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರೋ ಅವರಿಗೆ ‘ಮನಗೆ ಹೋಗಿ ನೀವು ಸತ್ಯಹೋದಿರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹತ್ತಿರ ನಿಂತುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಸತ್ಯದೇಹವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿನೋಡಲು

ಯತ್ಸಿ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವು ದೇಹದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲಾರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಅಮರಶ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು, ಆದರೆ ಸತ್ಯಮೇಲೆ ಗಂಡನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಶಯೇ ಎಂಬುದೇ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದು.

ನೀವೋಂದು ಆತ್ಮ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಧರ್ಮದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಹಸ್ಯ. ನಾನೋಂದು ಕೀಟ, ನಾನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೋಳಿದಬೇಡಿ. ನಮ್ಮ ಮುಷಿಗಳು ಸಾರುವಂತೆ ನಾವು ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪರು. ನಾನು ಪಾಪಾತ್ಮ ಎಂದು ಒರಲುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಪೂಣಾತ್ಮರಾದಷ್ಟೂ ಅಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದು ಕಡವೆ ಯಾಗುವುದು.

೬೮. ಸೋಽಹಂ¹

(1900 ಮಾರ್ಚ್ 20ರಂದು ಸ್ವಾನೋಫಾನಿಸ್ಮೋದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು)

ನಾನಿಂದು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದು ಮಾನವನ ವಿಷಯವಾಗಿ, ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧ ವಾಗಿ ಮಾನವನ ವಿಷಯವಾಗಿ. ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ, ನಿರ್ದೇಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವು ಒಂದು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದವು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಪ್ರನಃ ಪ್ರನಃ ಆಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಿಂದೆ ಆದುದು ಈಗಲೂ ಆಗುವುದು. ಯಾವುದೂ ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾತ್ರ, ಆಗಿ ಅನಂತರ ಆಗದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆ ಇದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೋಗಿದೆ. ಏಕರೂಪತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಬಾಹ್ಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ನಿಯಮ ಎನ್ನುವೇ ಆದಕ್ಕೆ ಏಕರೂಪತೆಯೇ ಆಧಾರ.

ಕ್ರಮೇಣ ‘ಪ್ರಕೃತಿ’ ಮತ್ತು ‘ಏಕರೂಪತೆ’ಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಆಂತರಿಕ ಘಟನೆಗಳಿಗೂ, ಜೀವನ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಯಿತು. ಭಿನ್ನತೆಯೇ ಪ್ರಕೃತಿ. ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಗಿಡದ ಗುಣ ಪ್ರಾಣಿಯ ಗುಣ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಗುಣ. ಮಾನವನ ಜೀವನವು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಕೂಡ. ಆಲೋಚನೆಗಳು ಇದ್ದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂತೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆಲೋಚನೆ ಎಣುಬೀಳುಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕ್ರಮವಿದ. ಹೇಗೆ ಬಾಹ್ಯ ಘಟನೆಗಳು ಒಂದು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧಿನವೇ ಹಾಗೆಯೇ ಆಂತರಿಕ ಘಟನೆಗಳು ಎಂದರೆ ಮಾನವನ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗಳು ಒಂದು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬಧ್ಯವಾಗಿವೆ.

¹C.W. Vol. VIII, p. 244

ಮಾನವ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಒಂದು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧಿನ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಚ್ಛಾಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಎಂಬುವು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದಾಯಿತು. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸ್ವಭಾವ ಒಂದು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ದವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಇಚ್ಛಾಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಮಾನವರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವವೂ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ದವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಕರ್ಮ ನಿಯಮ ಎಂದು ಹೇಸರು.

ಯಾರೂ ಶಿಖಾದಿಂದ ಏನಾದರೂ ತಯಾರಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಲೋಚನೆಯಾದರೂ ಎಧರೆ ಅದು ಮತ್ತಾವುದರಿಂದಲೋ ಎದ್ದಿರಬೇಕು. ನಾವು ಇಚ್ಛಾಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದಾಗ ಇಚ್ಛೆಯಾವುದರಿಂದಲೂ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತಾವುದರಿಂದಲೋ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದು ಸ್ವತಂತ್ರವಲ್ಲ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ದ. ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದು, ನೀವು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಇವೆರಡೂ ಒಂದು ನಿಯಮವೇ. ನಾನು ಮಾಡುವುದು, ಆಲೋಚಿಸುವುದು, ಭಾವಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಚಲನೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವೂ ಯಾವುದರಿಂದಲೋ ಆಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸ್ವತಂತ್ರವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಕರ್ಮ ನಿಯಮ.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪ್ರಚಂಡ ಕೋಲಾಹಲವೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಒಂದು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ದವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾದರೋ ಅತಿ ಪುರಾತನಕಾಲದ ದಾರ್ಶನಿಕರು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲ. ಅದು ಇರಲಾರದು. ಇದರಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಮನೋರೋಕದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ? ಭಾರತೀಯರು ಶಾಂತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಯ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಇದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳ ಆಲೋಚನಾ ವಿಧಾನಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದದ್ದು.

ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿರಡೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ; ಎರಡೂ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಒಂದೇ. ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಫಟನೆಗಳ ಮೊತ್ತ. ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಚರಾಚರ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಆದದ್ದು. ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಭೌತವಸ್ತು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೇದವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮನಸ್ಸು ಭೌತವಸ್ತುವಿಗಿಂತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇವೆರಡೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಎರಡು ಭಾಗಗಳು. ಒಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಮತ್ತೊಂದರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದೆ. ಭೌತವಸ್ತುವು ವಿವಿಧ ಸಂಪೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ (Sensation) ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲದ ಬೇರೆನೂ ಅಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನ ಶಕ್ತಿ ಒಳಗಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾಷ್ಯ ಸಂಪೇದನೆಯನ್ನು ಸಾಗುತ್ತಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಈ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಆಲೋಚನೆ ಎನ್ನಲ್ಪಡು ಉಂಟಾಗುವುದು.

ಭೌತವಸ್ತು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಎರಡೂ ಶಕ್ತಿರಂಗಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಹಾಹ ಶಕ್ತಿಯು ಒಜಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಕರೆಣಿಸುವುದು ಎಂದೋದನೆ ಅವು ಎಲ್ಲೋ ಸಂಧಿಸುವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಇವೆರಡೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರ ಬೇಕು. ನೀವು ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರಳವಾಗುವುವು. ಒಂದೇ ಶಕ್ತಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಭೌತವಸ್ತುವಿನಂತೆ ಕಂಡು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸು ವುದರಿಂದ ಭೌತವಸ್ತು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ಭೌತವಸ್ತುವಾಗುವುದು, ಭೌತವಸ್ತುವು ಮನಸ್ಸಾಗುವುದು. ಆಲೋಚನಾಶಕ್ತಿ ನರಗಳ ಶಕ್ತಿಯಾಗುವುದು, ಮಾಂಸದ ಶಕ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಮಾಂಸವಿಂಡದ ನರಗಳ ಶಕ್ತಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಶಕ್ತಿ ಆಗುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಇದೇ ಶಕ್ತಿ. ಅದು ಭೌತವಸ್ತುವಾಗಿ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸಾಗಿ ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭೌತವಸ್ತುವಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತರತಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಆದಕಾರಣ ಇಡಿಯ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಅಥವಾ ಭೌತವಸ್ತು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಕರೆಯಬಹುದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗೊಂಡ ಭೌತವಸ್ತು ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು; ಅಥವಾ ಭೌತವಸ್ತುವನ್ನು ಘನೀಭೂತವಾದ ಮನಸ್ಸು ಎನ್ನಬಹುದು; ನೀವು ಯಾವುದನ್ನು ಯಾವ ಹಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರೂ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಡವಾದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆಗಿವೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇವರಡಕ್ಕೂ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ನನಗೂ ಮತ್ತು ಅತಿ ಕೀಳು ಹಂಡಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತರತಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಅದು ಕಡಮೆ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವೆನು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನನಗಿಂತ ಹಂದಿಯೇ ಮೇಲು.

ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮುಂಚೆ ಬಂದಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಮನಸ್ಸು ಬಂದು ಅನಂತರ ಭೌತವಸ್ತು ಬಂತೆ? ಅಥವಾ ಭೌತವಸ್ತು ಮೊದಲಿದ್ದು ಅನಂತರ ಮನಸ್ಸು ಬಂತೆ? ಹಲವು ತಾತ್ತ್ವಕ ವಾದಗಳು ಇಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿವುವು. ಇದು ಮೊಟ್ಟೆ ಮೊದಲು ಬಂತೆ, ಕೋಣ ಮೊದಲು ಬಂತೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವಂತೆ ಇದೆ. ಎರಡೂ ಮೊದಲು ಎರಡೂ ಕೊನೆ. ಮೊದಲು ಭೌತವಸ್ತುವಿತ್ತು, ಅದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುತ್ತಾ ಮನಸ್ಸಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ಭೌತವಸ್ತುವಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಭೌತವಸ್ತು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಭೌತವಸ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಹಿಂದೆ ಇದೆ, ಮನಸ್ಸು ಭೌತವಸ್ತುವಿನ ಹಿಂದೆ ಇದೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಬೀಜವೃಕ್ಷ ನ್ಯಾಯದಂತೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ, ಅದು ಕಾಲದೇಶಗಳಲ್ಲಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಯಾವ ವಸ್ತುವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಲಾರೆವು. ಆದರೂ ನಾವು ದೇಶವನ್ನು ನೋಡಲಾರೆವು. ನಾವು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿ ಯಾವ ವಸ್ತುವನ್ನು ನೋಡಲಾರೆವು. ಆದರೂ ಕಾಲವನ್ನು ನೋಡಲಾರೆವು. ಕಾರ್ಯಕಾರಣವೆಂದರೇನು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಲ ದೇಶಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಷಟನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುವು. ಆದರೆ ಅವೇ ಷಟನೆಗಳಲ್ಲ. ನಾವು ಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ಈ ಅಜ್ಞನಲ್ಲಿ ಬೀಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದರೆ ಅದನ್ನು ನಮಗೆ ಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭೌತವಸ್ತು ಎಂದರೆ ವಸ್ತು+ಕಾಲದೇಶನಿಮಿತ್ತ. ಮನಸ್ಸು ಎಂದರೆ ವಸ್ತು+ಕಾಲದೇಶನಿಮಿತ್ತ.

ಇದನ್ನು ನಾವು ಬೇರೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ನಾಮ ರೂಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ನಾಮರೂಪಗಳು ಬಂದು ಹೋಗುವುವು. ಆದರೆ ವಸ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವುದು. ವಸ್ತು ಮತ್ತು ನಾಮರೂಪ ಇವು ಸೇರಿ ಮಡಕೆಯಾಗುವುದು. ಅದು ಒಡೆದು ಹೋದರೆ ಆಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮಡಕೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾಮ ರೂಪಗಳು ಹೋಗುವುವು. ಆದರೆ ವಸ್ತು ಇರುವುದು. ವಸ್ತುವಿನ ವ್ಯೇವಿಧ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ನಾಮರೂಪ. ಇವು ನಿಜವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ಮಾಯವಾಗುವುವು. ನಾವು ಯಾವು ದನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ಎನ್ನುವೇ ಅದು ಅವಿಕಾರಿಯಾದ ಮತ್ತು ಅವಿನಾಶಿಯಾದ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಕಾರಣದೇಶನಿಮಿತ್ತಗಳೇ ಪ್ರಕೃತಿ. ನಾಮರೂಪಗಳೇ ಪ್ರಕೃತಿ. ಪ್ರಕೃತಿ ನಾಮ ಮತ್ತು ರೂಪ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾಯೆ. ಮಾಯೆ ಎಂದರೆ ನಾಮರೂಪಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಈ ಏರಕ್ಕೆ ಬೀಳಬುವುದು. ಮಾಯೆ ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ನಾಶಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದ್ರವ್ಯ ಮೂಲವಸ್ತು; ಮಾಯೆ ಬರಿಯ ದೃಶ್ಯವಸ್ತು. ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ನಾಶವಾಗದ ನಿಜವಾದ ನಾನು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಇದೆ. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಕಂಡು ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ತೋರಿಕೆಯ ನಾನು.

ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕೂ ಏರಡು ಮುಖಿಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಅವಿಕಾರಿಯಾದ ಅವಿನಾಶಿಯಾದ ಮೂಲವಸ್ತು, ಮತ್ತೊಂದು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ತೋರಿಕೆಯದು. ಮಾನವನ ನೈಜಿಕ್ಕಿರುವೇ ಆ ಮೂಲವಸ್ತು. ಅದೇ ಆತ್ಮ. ಈ ಆತ್ಮವು ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಎಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಾಮರೂಪದ ಹೊದಿಕೆ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಈ ನಾಮರೂಪಗಳು ಅವಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲ, ಅವಿನಾಶಿಗಳಲ್ಲ, ಅವು ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವುವು, ನಾಶವಾಗುವುವು. ಆದರೂ ಮಾನವರು ಭಾಂತರಾಗಿ ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಮೃತತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವರು. ಅವರೊಂದು ನಿತ್ಯದೇಹವನ್ನು ಬಯಸುವರು. ನನಗೆ ಇಂತಹ ಅಮೃತತ್ವ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ನನಗೂ ಪ್ರಕೃತಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ? ನಾಮರೂಪ ಆಧವಾ ಕಾಲ ದೇಶ ನಿಮಿತ್ತ-ಇವುಗಳನ್ನೇ ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ನಾನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಭಾಗವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಮುಕ್ತ, ಅಮೃತ, ಅವಿಕಾರ, ಅನಂತ. ನನಗೆ ಇಚ್ಛಾನ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ

ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುವುದಿಲ್ಲ ನಾನು ಇಚ್ಛೆಗೆ ಅತೀತನಾಗಿರುವೆನು. ಇಚ್ಛೆ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಅದೆಂದಿಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಲಾರದು. ಇಬ್ಬಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದು ನಾಮರೂಪಗಳ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದು ಇಚ್ಛೆಯ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ, ನಾಮರೂಪಗಳಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಆತ್ಮ ಮಾತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ. ಆತ್ಮ ಮುಂಚೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದ ನಾಮ ರೂಪದ ಅಂಶಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಅನಂತರ ಬಧ್ವಾಗುವುದು. ಆದರೂ ಆದರ ಮೂಲಸ್ಥಾಪ ಅಲ್ಲಿರುವುದು. ಆದಕಾರಣವೇ ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನಾನು ಮುಕ್ತ ಎನ್ನುವುದು ಅದು. ಅದು ಈ ಸ್ವತಂತ್ರವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಆತ್ಮವು ಯಾವಾಗ ಇಚ್ಛೆಯಾಗುವುದೋ ಆಗ ಅದು ತನ್ನ ಸ್ವತಂತ್ರವನ್ನು ಕೆಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸೂತ್ರವನ್ನು ಎಳೆದಂತೆ ಅದು ಆಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದಕಾರಣವೇ ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅದು ಎಳೆದಂತೆ ನಾನು ಮತ್ತು ನೀವೆಲ್ಲ ಕುಣದಾಡಿರುವೆವು. ನಾವು ನೋಡುವ, ಅನುಭವಿಸುವ, ತಿಳಿಯುವ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಳಿತೆಯಂತೆ ನಡೆಯುವುದಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಿಲ್ಲ, ಬಂದು ಅಣುವಿನಿಂದ ಮಹತ್ತಿನವರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಚಿಂತನೆಗಳೂ ಕೆಂದಿಗಳೂ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧೀನ. ಇವಾವುವೂ ನಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಆತ್ಮವಲ್ಲ.

ನನ್ನ ನಿಜವಾದ ಆತ್ಮವು ಎಲ್ಲಾ ನಿಯಮಗಳಿಗೂ ಅತೀತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಂಧನದಲ್ಲೇ ಸುಖವಾಗಿರುವೀರಿ. ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿದಂತೆಲ್ಲ ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬದ್ದರಾಗುವಿರಿ. ನೀವು ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದಷ್ಟೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಳಿತೆಯನ್ನೂ ಪರಿಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿರುವುದು, ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೌಹಾದರ್ದಿಂದ ಇರುವುದು, ಮಾನವನ ನೈಜಸ್ಥಾಪಕ್ಕೆ ತಕ್ಷದೆ? ಲೋಹವು ಎಂದು ನಿಯಮದೊಂದಿಗೆ ಜಗತ್ವಾಧಿತು? ಅದು ಎಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಹೋಯಿತು? ಈ ಮೇಜು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೌಹಾದರ್ದಿಂದಿದೆ; ನಿಯಮವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಮೇಜು ಮೇಚಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವುದು, ಅದೆಂದಿಗೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ಹೋರಾಡುವನು, ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋರಾಡುವನು. ಅವನು ಎಷ್ಟೋ ತಪ್ಪಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವ್ಯಘಟಿಸುವನು, ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದು ತನ್ನ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸುವನ್ನು ಅರಿಯುವನು. ಅವನು ಮುಕ್ತನಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಅವನ ಗುಲಾಮನಾಗುವುದು.

ತಾನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ದನ್ನೇ ಜೀವನ ಎನ್ನುವುದು. ಈ ಹೋರಾಟದ ಜಯವನ್ನೇ ವಿಕಾಸ (Evolution) ಎನ್ನುವುದು. ಕೊನೆಗೆ ಬಂಧನಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನೇ ಮುಕ್ತ, ನಿವಾಳಣ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಎನ್ನುವುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ವತಂತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ನಾನು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ದಾಸನಾದಾಗ, ನಾಮರೂಪಗಳ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ, ಕಾಲದೇಶ ನಿಮಿತ್ತಗಳ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವಾಗ, ನನ್ನ ನೈಜಸ್ಥಿತಿ ನನಗೆ ಅರಿವಾಗದು. ಆದರೆ ಆ

ಬಂಧನದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ ನೈಜಸ್ವಭಾವ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಹರಿದೊಗೆಯಲು ಹೋರಾಡುವೆನು. ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಅವು ಕತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಬೀಳುವುವು. ಆಗ ನನ್ನ ನೈಜಸ್ಥಿತಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಬರುವುದು. ಕೊನೆಗೆ ಪೂರ್ಣ ಮುಕ್ತಿ ಬರುವುದು. ಆಗ ನನ್ನ ನೈಜಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಷ್ಟಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವೃತ್ತಕ್ವಾಗುವುದು. ನಾನು ಅನಂತಾತ್ಮ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸ್ವಾಮಿ, ಅದರ ಗುಲಾಮನಲ್ಲಿ ಎಂದು ಆಗ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ವೈವಿಧ್ಯದ ಆಚೆ, ಮಿಶ್ರಣದ ಆಚೆ, ಕಾಲ ದೇಶ ನಿಮಿತ್ತಾತೀತನಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ನೈಜಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವೆನು.

೩೨. ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಸರು¹

(1894ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 21ರಂದು ಡೇಟಾ ಯಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದೇಟಾ ಯಿಟ್ ಪ್ರೀಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾದಂತೆ)

ವಿವಿಧ ತತ್ತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಾದ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಯಾವಾಗಲೂ ಧ್ವಂಸದ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ; ಅದು ಇತರ ತತ್ತ್ವಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗ ಬೇಕೆಂದು ಯತ್ನಿಸುವುದು. ಭರತವಿಂಡಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಭಾವನೆ ಬಂದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಯತ್ನಿಸುವೆವು. ಏಕೆಂದರೆ ಭಗವಂತನ ಅವತಾರವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವನು. ಅವನು “ನಾನು ಭಗವಂತನ ಅವತಾರ, ನಾನೇ ಎಲ್ಲಾ ವಿದೇಶಗಳ ಪೇರಕ, ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಸೂರ್ಯ” ಎಂದಿರುವನು. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನೂ ಶಿರಸ್ಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ನಮಗೂ ಕೈಸರಿಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ವೃತ್ತಾಸವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಯಾರಿಗೂ ಬೋಧಿಸಿಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವುದಂದರೆ ಜೀಸಸ್ಸನ ರಕ್ತದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾರದೋ ರಕ್ತದಿಂದ ನಾವು ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ. ಯುಹೂದ್ಯರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾಗ ಯಜ್ಞಗಳಿದ್ದವು. ಯಾಗ ಎಂದರೆ ಇದೇ ಅರ್ಥ. ನನಗೆ ಉಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಹಾರವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಇದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ದೇವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಶುದ್ಧ ಮತ್ತು ಸರಳ ಭಾವನೆ. ಅದರೆ ಯುಹೂದ್ಯರು ತಾವು ಬಲಿಕೊಡುವ ಕುರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆರೋಪಿಸುವರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಕುರಿಯನ್ನು ಬಲಿಕೊಟ್ಟು ತಾವು ಪಾಪದಿಂದ ತಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ನನಗೇನೋ

¹C.W. Vol, VIII, P. 209

ಸಂಶೋಷ. ನನಗೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೂಲಕ ಮುಕ್ತನಾಗಲು ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ನನ್ನ ರಕ್ತದಿಂದ ಉದ್ದಾರವಾಗು ಎಂದರೆ ನಾನು ಅವನಿಗೆ “ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನಿರಪರಾಧಿಯ ರಕ್ತವನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ನಾನೇನು ಒಬ್ಬ ಹೇಡಿಯಿಲ್ಲ. ನಾನು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಅಣಿಯಾಗಿರುವೆನು” ಎನ್ನುವೆನು. ಆದಕಾರಣ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತೆಲೆಯೆತೆಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅವಶಾರಪುರುಷ, ‘ಎಂದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅಥಮರ್ ಮತ್ತು ಪಾಪ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದೋ ಆಗ ನಾನು ಅವಶಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ’ ಎನ್ನುವನು. ಅವನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವನು. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅನೇಕ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿರುವನು. ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಆಗಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಸಾಧಾರಣ ಮಹಾತ್ಮ ಪ್ರಪಂಚ ವನ್ನು ಉದ್ದರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ದೇವರು ಇರುವನು.

ಆದಕಾರಣವೇ ನಾವು ಯಾವ ಧರ್ಮದವರೋಂದಿಗೂ ಹೋರಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮದೊಂದೇ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪರಿಪೂರ್ಣರಾಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವೇನು? ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರರಾದವರು ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರದ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಒಳೆಯ ಸ್ತ್ರೀಪ್ರಾರುಷರು ಇರುವರು. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮದೊಂದೇ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಮಾರ್ಗ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ ನಾವು. “ಹಲವು ನದಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊನೆಗೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂತೆ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉತ್ಸನ್ವಾದ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವುವು.” ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬಾಲಕನೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಬಂದು ಭಾಗ ಇದು. ಇಂತಹ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇರುವಾಗ ಧರ್ಮದ ಹಸರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯವಾಡಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಭರತವಿಂಡದ ದಾರ್ಶನಿಕ ದೃಷ್ಟಿ: ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತೇವೆ, ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದಿನ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉದಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಹೃದಯ ವೈಶಾಲ್ಯಕ್ಕೆ ಮಣಿಯತ್ತೇವೆ.

ವಿಗ್ರಹದ ಎದುರು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದು ಬ್ಯಾಬಿಲೋನ್‌ನ ಮತ್ತು ರೋಮನ್‌ನ ವಿಗ್ರಹರಾಧನೆಯ ರೀತಿಯದಲ್ಲ. ಇದು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಾದುದು. ಭಕ್ತನು ವಿಗ್ರಹದ ಎದುರು ಇರುವಾಗ ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಆಲೋಚಿಸುವನು: “ನಾನೇ ಅವನು. ನನಗೆ ಜನನ ಮರಣಗಳಿಲ್ಲ. ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಲ್ಲ ನಾನು ಕಾಲ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬಧನಲ್ಲ. ನಾನೇ ಸಚಿದಾನಂದ, ಶಿವೋರಹಂ; ನಾನು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಬಧನಲ್ಲ; ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಧನಲ್ಲ; ಯಾತ್ರೆಗೆ ಬಧನಲ್ಲ. ನಾನೇ ಅವನು. ನಾನೇ ಅವನು.” ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಯಾದ ಮೇಲೆ “ಹೇ ದೇವ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಯಥಾರ್ಥ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ. ನಾನು ದುರ್ಬಾಲ” ಎನ್ನುವನು. ಧರ್ಮವು ಪಾಂಡ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಅದು ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದೇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಶಕ್ತಿಯತವಾದ ಮಾತನಿಂದ

ಅಥವಾ ಪಾಂಡಿತ್ಯದಿಂದ ಪಡೆಯುವಂತಹದಲ್ಲ. ನೀವು ಮಹಾ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಕುರಿತು ದೇವರನ್ನು ಅವನ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎನ್ನಿ. ಅವರಿಗೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಅವರೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಭಾವಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಓದಿರಬಹುದು, ನೀವು ದೊಡ್ಡ ವೇದಾಂತಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು, ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಹುಡುಗನು ಇದಕ್ಕೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲಎನ್ನುವನು. ನೀವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಂತೆ ಆಲೋಚಿಸಬಲ್ಲಿರಾ? ಆಗ ಮಾತ್ರ, ಸಂಶಯಗಳೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುವು ಹ್ಯಾದರೆ ವಕ್ತಾಗಳೆಲ್ಲ ನೇರವಾಗುವುವು. ಮಾನವ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೋಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಅವನ ಅಂಜಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂದೇಹಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುವು.

ಒಬ್ಬನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಘನವಿದ್ವಾಂಸನಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೂ ಅವನಿಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ನಾನು ಅವನೊಡನೆ ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ: ನೀನು ಆತ್ಮನನ್ನು ಆತ್ಮದಂತೆ ಆಲೋಚಿಸಬಲ್ಲೆಯೂ? ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಮುಂದುವರಿದಿರುವೆಯೂ? ನೀನು ದೇಹಾತೀತವಾದ ಆತ್ಮನನ್ನು ವೈಕ್ಞಾಣಿಕರು ವೆಯೂ? ಇಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಧರ್ಮ ನಿನಗೆ ಇನ್ನೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ; ಅದು ಬರಿಯ ಮಾತು; ಪ್ರಸ್ತಾವಿದೇ ಮತ್ತು ಅದಂಕಾರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲಿ ಎನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದುವು ವಿಗ್ರಹದ ಎದುರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತಾನೇ ಅವನು ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಲು ಯಶ್ಸಿಸಿ “ದೇವರೇ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಸ್ವೇಚ್ಛಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಲಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ವಿಗ್ರಹದ ಮೂಲಕ ನೋಡುತ್ತೇನೆ” ಎನ್ನುವನು. ಅನಂತರ ಅವನು ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವನು. ಇದೇ ಅವನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, “ಹೇ ಭಗವಾನ್, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೀಗೆ ಅಪ್ರಾಣವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದಯವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಿಸು.”

ಹಿಂದೂಗಳು ಕಲ್ಲನ್ನು, ಮಣಿನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವರು ಎಂದು ಯಾವಾಗಲಾ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಹಿಂದೂಗಳ ಭಕ್ತಿಭಾವವನ್ನು ನೀವು ಏನೆಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಿ? ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಂದ ಪ್ರಥಮ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ನಾನು. ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೊಬ್ಬನು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲು. ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಟೀಕೆಯನ್ನೇಲ್ಲಾ ಕೇಳುತ್ತಿರುವೆವು. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುತ್ತದೆ ಗೊತ್ತೇ? ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಕ್ಕು; “ಅಯೋಽ, ಅವರು ಬರಿಯ ಮಕ್ಕಳು. ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಶ್ನಾತರಾಗಿರಬಹುದು, ಅವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವರಿನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳು.” ಇದೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದವರ ಮನೋಭಾವ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿತು.

ನಾನು ನಿಮಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ದೂರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ನೀವು ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಬಚ್ಚೆಬರೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ತರಬೇತು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವಿರಿ? ಏನನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ? ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕರನ್ನು ಲಾಲಾ ದೂರಿ, ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಆಕ್ಷೇತ್ರಿಸುವರು. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ “ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರೇ, ನೀವು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿರಿ” ಎನ್ನುವರು. ಆದರೆ ಭಾರತದ ಮಹಾಮೃದೀಯರೂಪನೇ ಅವರು ಹೀಗೆ ವರ್ತಿಸಲಾರಂ. ಅವರ ಕತ್ತಿ ತಡ್ಡಣ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಸಾಧು ಸ್ಥಭಾವದವನು. ಅವನು ಸುಮ್ಮನೆ ನಗುತ್ತಾ ಮೂಲಿಕರು ಹರಜೆ ಹೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗುವನು. ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ದೂರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡುವಿರಿ. ಆದರೆ ನಾನು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಲೋಪವನ್ನು ತೋರಿದರೂ ನೀವು ಕಾಗಾಡುವಿರಿ. “ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ, ನಾವು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದವರು, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಟೀಕಿಸುತ್ತೇವೆ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಿಂದಿಸುತ್ತೇವೆ, ನಮಗೆ ತೋರಿದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಮಾತ್ರ, ನಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಎತ್ತಬೇಡಿ. ನಮಗೆ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ” ಎನ್ನುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರಿದುದನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಈಗ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಶ್ರವಣಿಗಿರುವೆವು ಒಂದು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗಿಂತ ನಾವು ಮೇಲು ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ “ಎಲ್ಲ ದೃಶ್ಯಗಳೂ ಸುಂದರವಾಗಿವೆ, ಆದರೆ ಮಾನವನು ಮಾತ್ರ, ಪಾಟಿ” ಎಂಬ ಘೋರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪಾದಿಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಇದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಲೇ: ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದವರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆತು ಹಿಂದೂಮಹಾಸಾಗರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೆಸರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಬಳಿದರೂ ನೀವು ನಮಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರು ಎರೋ ಆದರಲ್ಲಿ ಸಾವಿರದ ಒಂದು ಪಾಲಿನಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಈ ಟೀಕೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು? ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸಲು ನಾವು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನಾದರೂ ಕಡುಹಿಸಿರುವೆಂೱೆ? ನಾವು, ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಾಗ್ರಹ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ನಮಗಿರಲಿ ಎನ್ನುವೆಂೱೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಧರ್ಮ ಎನ್ನುವಿರಿ. ನೀವೇನೋ ಆಕ್ರಮಣಿಲರು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಿರಿ? ಪ್ರಪಂಚದ ಆರನೆಯ ಒಂದು ಪಾಲು ಚೇನೇಯರು. ಅಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲ ಬೌದ್ಧರು, ಅನಂತರ ಜವಾನು, ಟಿಬೆಟ್, ರಷ್ಯ, ಸ್ಯಬೀರಿಯಾ, ಬಹು, ಸಯಾಂ ಬೇರೆ ಇವೆ. ಕೈಸ್ತನಿಇತಿ, ಕ್ಷಾಧೋಲಿಕ್ ಚಚುರ್ ಇವು ಎಲ್ಲಾ ಅವಾಗಳಿಂದ ಒಂದವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಆಷ್ಟು ರುಚಿಸದೆ ಇರುಹುದು. ಮೇಲಿನ ದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜನ ಹೇಗೆ ಬೌದ್ಧರಾದರು, ಅದೂ, ಒಂದು ತೊಟ್ಟ ರಕ್ತವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದೆ? ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡರೂ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಧರ್ಮ ಕತ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ

ಎಲ್ಲ ಹಬ್ಬಿದೆ? ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನಾದರೂ ತೋರಿಸಿ. ಕೈಸರು ಧರ್ಮದ ಇತಿಹಾಸ ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಿ ನನಗೆ ಎರಡು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಮುತ್ತಾತಂದಿರು ಹೇಗೆ ಕೈಸರಾದರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಕೈಸರು ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಇಲ್ಲವೆ ಕೆತ್ತಿಯ ಬಾಲಿಗೆ ಬೀಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಜಂಭ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೂ ಮಹಿಮ್ಮೆಯಿರಿಂತ ನೀವು ಹೇಗೆ ಮೇಲು? “ನಾವು ಮಾತ್ರವೇ ಭಗವಂತನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರು.” ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಹುದು ಅದಕ್ಕೆ. ಅರಬ್ಬರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಜಂಭ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅರಬ್ಬನೆಲ್ಲಿ? ಈಗ ಅವನೊಬ್ಬ ಮರುಳುಕಾಡಿನ ದರೋಜೆಗಾರ. ರೋಮನ್ನರೂ ಹಾಗೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರು ಎಲ್ಲಿ? ಶಾಂತಿಮಾತರೇ ಧನ್ಯರು; ಅವರೇ ಜಗತ್ತನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರು. ಮರಳಿನ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿರುವುದೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಬಹುಕಾಲ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾವುದು ಸ್ವಾರ್ಥದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆಯೋ, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾರ್ಥಯೇ ಮೂಲ ಮಂತ್ರವಾಗಿದೆಯೋ, ಭೋಗವೇ ಪರಮಗುರಿಯಾಗಿರುವುದೋ ಅದೆಲ್ಲ ಇಂದಲ್ಲ, ನಾಳೆ ನಾಶವಾಗಲೇಬೇಕು. ನನ್ನ ಸಹೋದರರೇ, ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ. ನಿಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಜನಾಗಂ ಬದುಕಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ, ಶ್ರೀಸ್ತನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ. ನೀವು ಇನ್ನೂ ನಿಜವಾದ ಕೈಸರಾಗಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರ ಇನ್ನೂ ಕೈಸರಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಸ್ತನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಯಾರಿಗೆ ತಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಳ್ಳಬಿರಲೆಲ್ಲವೋ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ. “ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಗೂಡುಗಳಿವೆ, ವ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಪೂದೆಗಳಿವೆ; ಆದರೆ ಮಾನವ ಪ್ರತಿನಿಗೆ ತಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಳ್ಳವಿಲ್ಲ.” ಭೋಗದ ಹಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ ಧರ್ಮ ನಿಮ್ಮುದು. ಎಂತಹ ವಿಧಿವಿಲಾಸ ಇದು! ನೀವು ನಿಜವಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ತಲೆಕೆಳಗು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವುದೆಲ್ಲ ಕಪಟ. ನಿಮ್ಮ ದೇಶ ಇನ್ನೂ ಬದುಕಬೇಕಾದರೆ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ. ಏಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಧನಪಿಶಾಚಿಯನ್ನೂ ಆರಾಧಿಸಲಾರಿ. ಏನು, ಈಗಿರುವ ವಿಲಾಸವೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಸ್ತನಿಂದ ಬಂದುದೆ? ಶ್ರೀಸ್ತ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಶ್ವರನಿಂದ ಎಂದು ಶಿರಸ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಐಶ್ವರ್ಯೋಽಪಾಸನೆಯ ಮೂಲಕ ಬರುವ ಜಯವೆಲ್ಲ ಕ್ಷಣಿಕ. ನಿತ್ಯವಾದುದು ಅವನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು. ನಿಮಗೆ ಈ ಅದ್ವಾತವಾದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವ್ಯೇಭವವನ್ನು ಶ್ರೀಸ್ತನ ಆದರ್ಶದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಶ್ರೀಸ್ತನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಚಿಂದಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಶ್ರೀಸ್ತನೊಂದಿಗೆ ಇರುವುದು ಅವನಿಲ್ಲದ ಅರಮನಯಲ್ಲಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು.

೩೨. ತರಗತಿಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು 1¹

ಕಲೆ

ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಅಸ್ತೀರ್ಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸಬೇಕು. ನಾಟಕ ಎಲ್ಲಕ್ಕಂತಲೂ ಬಹಳ ಕಡ್ಡಪಾದ ಕಲೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಎರಡನ್ನು ಶ್ರೀಪದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಕೆವಿ, ಎರಡನೆಯದು ಕಣ್ಣ. ಒಂದು ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದು ಸುಲಭ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸುವುದು ಕಡ್ಡ. ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಉನ್ನ ಬರದಂತೆ ಉಳಿದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಣಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಂಗೀತ

ದ್ವಿಪದ್ ಮತ್ತು ಖ್ಯಾಲ್ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರವಿದೆ. ಆದರೆ ಕೀರ್ತನೆ ಮತ್ತು ವಿರಹ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಸಂಗೀತ ಇರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಭಾವವೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಸಾರ, ರಹಸ್ಯ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಂಗೀತವಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ದ್ವಿಪದ್ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು, ಕೀರ್ತನದ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ಸಂಗೀತವಾಗುವುದು.

ಮಂತ್ರ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಚೈತನ್ಯ

ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳು ಗುರು ಶಿಷ್ಯರ, ಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲಕ ಬಂದಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸುಮುನೆ ಉಚ್ಛಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು, ಏನಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಆಗುವುದು, ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಚೈತನ್ಯ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಅರ್ಥಗಳಿವೆ. ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಜಪಮಾಡಿದರೆ ಆ ಮಂತ್ರದ ದೇವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥನಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಗುರುವಿನಿಂದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದು ಅದನ್ನೇ ಜಪಮಾಡಿದರೆ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಿದ್ಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆಗ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯ ಉದಯಿಸುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಜಪಮಾಡಿದರೆ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಚೈತನ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹಲವು ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಹಲವು ಚಿಹ್ನೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ್ನೂ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವುದೇ, ಯಾವ ಕಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಧಕನು ಯಾವ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಉಚ್ಚರಿಸಬಲ್ಲಮೋ ಮತ್ತು ಯಾವುದು ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೇಗ ಆದರ್ಥದ ಮೇಲೆ ಏಕಾಗ್ರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲದೋ ಅದು. ಇವು ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವುಗಳು.

¹C.W. Vol. VII, P. 407-15

ವೇದಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಂತ್ರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇದ್ದವು. ಯಾಸ್ಕ ಮುಂತಾದವರು ವೇದಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ ಎನ್ನವರು. ಆದರೆ ಪುರಾತನ ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದರೋ ಅವಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎನ್ನವರು. ಅವರು ಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ, ಅವು ಲೊಕ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಡಬಲ್ಲವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಿಂದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಶ್ವರನ ಭಾವನೆಗಳು

ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮುಕ್ತನಾದವನನ್ನು, ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅತಿಳಿತವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವವನನ್ನು, ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ಇದೆ. ವೇದಾಂತಿಗಳು ಇಂತಹ ನಿತ್ಯನಾಗಿರುವ ಶಶ್ವರನನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬೌದ್ಧರು ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯರು ಜನ್ಮೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಶಶ್ವರ, ಮುಂಚೆ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿದ್ದ ತಮ್ಮ ತಪಃಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈಗ ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪರಿರುವರು. ಪುರಾಣಗಳು ಇವರೆಡು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೂ ಅವತಾರವಾದದ ಮೂಲಕ ರಾಜೀಮಾಡಿಸುತ್ತವೆ. ಜನ್ಮೇಶ್ವರ ನೆಂದರೆ, ನಿತ್ಯ ಶಶ್ವರನೇ ಮಾಯೆಯ ಮೂಲಕ ಜನ್ಮೇಶ್ವರನಂತೆ ಆಗುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನವರು. ನಿತ್ಯೇಶ್ವರನಾದಂತಹ ಮುಕ್ತನು ಹೇಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಾಂಖ್ಯರ ವಾದವು ತಪ್ಪು ತರ್ಕದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಅವನು ಮುಕ್ತ. ಆದಕಾರಣ ಅವನು ತನಗೆ ತೋಚಿದುದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲ ವೇದಾಂತದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮೇಶ್ವರರು, ಪ್ರಪಂಚದ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರತಿಯಾಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾರರು.

ಆಹಾರವನ್ನು ಕುರಿತು

ನೀವು ಇತರರು ಪುರುಷಾಂಹರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಿ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ಗೋಧಿಲ್ಲಿಂದ ಅವಲಕ್ಷಿಯಂತಹ ಯಾವುದಾದರೂ ವಸ್ತುವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವೆನು. ಆಗ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿನ್ನು ಬಹುದು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವ ಜಲಶೋಧಕವನ್ನು ಮಡುಕಿದೆ. ಒಂದು ಪೋರ್ಚ್‌ಲೈನ್ ಬಾಂಡಲೆಯ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಶೋಧಿಸಿದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಿಗಳೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೆ. ಶ್ರೀಮಿಗಳೆಲ್ಲ ಆ ಪೋರ್ಚ್‌ಲೈನ್ ಪಾತ್ರೆಯ ಒಳಗೆಯೇ ಉಳಿದವು. ಕ್ರಮೇಣ ಅಂತಹ ಜಲಶೋಧಕವೇ ಶ್ರೀಮಿಗಳ ಬೀಡಾಗುವುದು. ಜಲಶೋಧಕಯಂತ್ರದ ಒಂದು ಅಪಾಯ ಇದು. ಬೇಕಾದಷ್ಟ ಶೋಧನಾಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದೆ. ಅದು ನೀರನ್ನು ಆವಿಮಾಡಿ ಆದನ್ನು ತಂಪು ಮಾಡುವುದು, ಆ ನೀರಿಗೆ ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು. ಇದರಿಂದ ನೀರು ಬಹಳ ಶುದ್ಧವಾಗುವುದು. ಇದು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ಸಂನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಗೃಹಸ್ಥಿ ಜೀವನ

ಇವರಿಬ್ಬರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ತನ್ನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪುರೋಗಮನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೃಹಸ್ಥರು ಮುಟ್ಟಿದ ಆಹಾರ ಹಾಸಿಗೆ ಒಕ್ಕೆಬೇಕೆಂದು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಕೂಡದು. ಹಾಗೆ ತೆಗೆದು ಹೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ಗೃಹಸ್ಥರ ಮೇಲಿನ ದೇಹದಿಂದಲ್ಲ. ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ತಾನು ಪರಮಹಂಸನಾಗುವವರಿಗೆ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಗೃಹಸ್ಥರು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ “ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮಸ್ಕಾರಿಸಬೇಕು. ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ಗೃಹಸ್ಥರನ್ನು ಆಶೀರ್ವಾದಿಸಬೇಕು.

ಮೇರುಸಷ್ಟಪಯೋಯದ್ದೊ ಯತ್ತಾ ಸೂರ್ಯವಿದ್ಮೋತಯೋರಿವ ।

ಸರಿತ್ವ ಸಾಗರಯೋಯ್ದೆ ಯತ್ತ ತಥಾ ಭಿಕ್ಷುಗೃಹಸ್ಥಯೋಃ ||

ಮೇರುಪವತ್ತಕೂ ಸಾಸರ್ಕಾಳಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಂತೆ, ಸೂರ್ಯನಿಗೂ ಮಿಂಚು ಹುಳುವಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಂತೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮತ್ತು ಗೃಹಸ್ಥ ಇವರೋಳಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ.

స్వామి వివేకానందరు ఎల్లరీగు ఇదన్ను ఉళ్ళక్రిసువంతే హేళిదరు. వేదాంత స్తోత్ర ఒందన్ను పరిసుక్త, నీవుగళ్లు ఇదన్ను పరిసుత్తిరచేసు ఎందరు. శ్రవణ ఎందరే గురుముబేసి కేళువుదు మాత్రవల్ల, నావు కొడ ఇదన్ను పరిసుత్తిరచేసు. “అష్టత్తిరసక్యదుపదేశాత్,” శాస్త్రవన్ను అనేక వేళే నావు ఓదుత్తిరచేసు ఎందు హేళుత్తారే. వ్యాసరు ఈ సూత్రదాల్ల పునః పునః ఆదన్ను పటిసబేసు ఎన్నుత్తారే.

ಗುರುವಿನ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು

ಒಂದು ಸಲ ಸಂಭಾಷಣೆ ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಸ್ವಾತಿತ್ಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: “ನಿಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಿಡಿ. ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಇರುವ ವ್ಯಾಹೋಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಸಾಧು, ಪಾಠಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಕಾಣಿರಿ. ಆ ಜಾರಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀ ಕೂಡ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವಿಯೇ. ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಅವಶು ತಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ಅನಂತರ ಅವನು ಪುನಃ ಮೋಹಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ‘ಹೇ ಪಾಪಿಯಾದ ಜಾರೆಯೀ!’ ಎನ್ನುವನು. ಒಂದೇ ಸಲ ಅಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗಬಹುದು. ಅಜ್ಞಾನವು ಕ್ರಮೇಣ ಹೋಗುವುದು ಎನ್ನುವುದು ಅವರೇಕೆದ ಮಾತ್ರ. ಗುರು ಭೃಷ್ಟನಾದರೂ ಅವನನ್ನು ಬಿಡದೆ ಇರುವ ಶಿಷ್ಯರು ಇರುವರು. ರಜಪುಣಿಾದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗುರು ಕೈಸ್ತ ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ ಆದರೂ ಶಿಷ್ಯ ತನ್ನ ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ಹೋದ. ನಿಮ್ಮ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿ. ಯಾವಾಗ ಒಬ್ಬ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗಿರುವಿರೋ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿ. ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿನೀತಿ ಇಲ್ಲಾದ್ದು ಹೇಳುವವರು ಏನೂ ಆರಿಯದವರು. ಹೌದು, ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು

ಹೇಳುವುದು ನಿಜ. ವೇದಾಂತ ನೀತಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದು. ನೀವು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿ.”

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಮತ್ತು ಅವರ ಭಾವನೆಗಳು

“ಬಲಾತ್ಮಾರವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣನ್ನು ದೇವರೆಂದು ನೋಡುವುದು ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಅಪಾರ್ಯವೇ ಇತರರಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಶ್ವರ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ದೇವರು ನಿತ್ಯ, ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಆಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ, ಅವನು ಸರ್ವಾಂತಯಾರ್ಥಿ. ಅವನಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಆಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಈಶ್ವರವಿಂದೆ. ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಿರಿ. ಅದೇ ವಿಗಿಂಹಾರಾಧನೆಯ ರಹಸ್ಯ.”

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಆಕ್ಷರಶಃ ತಾವು ಅವಶಾರ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಇರಬಹುದು. ನಾನು ವೇದಾಂತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಕಾಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಅವರು ಉಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಾಘರಪಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ನಾನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೆ ಅವರು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತಾವು ಅವಶಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ ಎಂದುಕೊಂಡೆ. ತಕ್ಷಣವೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು “ಯಾರು ರಾಮನಾಗಿದ್ದನೋ, ಮತ್ತು ಯಾರು ಕೃಷ್ಣನಾಗಿದ್ದನೋ ಅವನೇ ಈಗ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣನಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ವೇದಾಂತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲ” ಎಂದರು. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಶಾಯೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅವರು ಒಬ್ಬನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವನ ಶೀಲವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಎಂದಿಗೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರು ಅನಂತರ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲ. ನಾವು ವಿಚಾರದ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬನನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಶ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಯಾವುದೋ ಅಲ್ಲಾಕಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಾದರೂ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ತಪಾಗ್ನತಿತ್ವ. ಅವರು ಕೆಲವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಂತರಂಗಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ರಹಸ್ಯ ಮತ್ತು ಯೋಗ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹಿರಂಗಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ಈಗ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಅವರ ಉಪದೇಶ ಎಂದು ಹೇಳುವೇ ಅಂತಹ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಅಂತರಂಗಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಳಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನೇಕರು ಅವರ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ದೂರು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಅವನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳ ಮೂಲಕ ಬಹಿರಂಗಿಯ ಸ್ವಭಾವ ಎಂತಹದು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಂತರಂಗಿಗಳ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಮೂಢಭಕ್ತಿಯ ಗೌರವವಿದೆ. “ನನ್ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ, ನನ್ನ ನಾಯಿಯನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸು” ಎಂಬ ಗಾದೆ ಇದೆ. ನಾನು ಆ

ಬ್ರಹ್ಮಣ ಪೂಜಾರಿಯನ್ನು ಅತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಶ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಯಾವುದನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ನಾನು ಅದನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನನ್ನ ನನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದರೆ ನಾನೊಂದು ಪಂಥವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೆ ಎಂದು ಅವರು ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಳಬಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು.

ಅವರು ಕೆಲವರಿಗೆ ನೀವು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಗೌರಲಾರಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕೆಲವರ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಪಕ್ಷಪಾತ. ಅವರು ವೈದ್ಯರಂತೆ, ಒಬ್ಬಬಿಂದು ಬಗೆಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಆವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದರು. ಅಂತರಂಗಿಗಳಿಗಲ್ಲದೆ ಉಳಿದವ ರಾರಿಗೂ ಅವರ ಕೊಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಲು ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಲುಫ್ತಾ ಅವರು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಯಾರು ಅವರನ್ನು ಮೂರು ಭಾರಿ ನೋಡಿರುವರೋ ಅವರು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದೂ ಸತ್ಯವಲ್ಲ.

ಯಾರಿಗೆ ಗಹನವಾದ ವೇದಾಂತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ನಾರದೋಕ್ತ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ದ್ವೈತವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ನಾನು ಮುಂಚೆ ದ್ವೈತಿಯಾಗಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆದರ್ಶ

ಒಂದು ಜನಾಂಗ ಉದ್ದಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೂಂದು ಭವ್ಯವಾದ ಆದರ್ಶವಿರಬೇಕು. ಈಗ ಆ ಆದರ್ಶವೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮ. ಆದರೆ ಒಂದು ನಿಗ್ರಾಣ ಆದರ್ಶದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತ ಪಡೆಯಲು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆದರ್ಶ ಬೇಕಾಗುವುದು. ನಿಮಗೆ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಆದರ್ಶವಿದೆ. ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶ ಆಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಅವರುಗಳ ಕಾಲ ಈಗ ಆಗಿ ಹೋಗಿರುವುದು. ವೇದಾಂತವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿಗೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರುವ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಲ್ಲಿ ಈಡೇರುವುದು. ಆದಕಾರಣ ನೀವು ಈಗ ಅವರ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಬೇಕು. ಒಬ್ಬನು ಅವರನ್ನು ಕೇವಲ ಸಾಧುವೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುವನೇ ಅಥವಾ ಅವತಾರವೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುವನೇ ಎಂಬುದು ಗೋ.

ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪುನಃ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರು ವಿದೇಹ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ನೀವು ಕೆಲವು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಅಂತಹ ಇಷ್ಟದೇವತೆ ಇರಬೇಕು, ಕ್ರಿಸ್ತ ಜನಾಂಗ ಹೇಳುವಂತೆ ರಕ್ಖಾದೇವತೆ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಷ್ಟದೇವತೆಗಳು ಇವೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮದೇ ಕ್ರೀಷ್ಟ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು ಎಂದು ನಾನು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅಂತಹ ಇಷ್ಟದೇವತೆಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ನಾನು ಉಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

೩೯. ಶರಗತಿಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು 2¹

ಕ್ರಿಸ್ತ ಮತ್ತೆ ಬರುವುದೆಂದು?

ನಾನು ವಿವರಣೆಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಅಷ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಗಮನಿಸುವನು. ದೇವರು ಧರ್ಗೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಬರುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಸಾರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಅವನು ರಾಮ ಕೃಷ್ಣ ಬುದ್ಧರಂತೆ ಬಂದ. ಅವನು ಮುಂದೆಯೂ ಬರುವನು. ಪ್ರತಿ ಐನಾರು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಪ್ರಪಂಚ ಅವಸತಿಗೆ ಇಳಿಯುವುದು, ಆಗ ಬಂದು ಪ್ರಚಂಡ ವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಲೆ ಮೇಲೇಭೂವುದು. ಆ ಅಲೆಯ ತುತ್ತ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕ್ರಿಸ್ತನಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೋರಿಸಬಹುದು.

ಈಗ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಲ್ಲ, ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೊಂದು ಕಲ್ಪ, ಮಾನವರಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೆಚ್ಚಿಗೆದುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಅವರು ಮೇಲೆ ನೋಡಬೇಕೋ, ಕೆಳಗೆ ನೋಡಬೇಕೋ? ನಿಜವಾಗಿ ಮೇಲೆ ನೋಡಬೇಕು. ಕೆಳಗೆ ಹೇಗೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದು? ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಕಡೆ ನುಗ್ಗಿ ನಿಮ್ಮ ದೇಹದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಜೀವ ವಸ್ತು ಧಾರೆಯನ್ನಾದರೂ ಎರೆದು ಬಿರುಕನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ. ನೀವು ಬದುಕಿರುವಾಗ ಪ್ರಪಂಚ ಹಾಳಾಗುವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಹಿಸುವಿರಿ?

ಮಾನವನಿಗೂ ಕ್ರಿಸ್ತನಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಆವಿಭಾಗವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಂದು ವಸ್ತುವಿಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ವಸ್ತುವಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಿದೆ. ಆವಿಭಾಗವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀನು ಎಂದಿಗೂ ಕ್ರಿಸ್ತನಾಗಲಾರೆ. ಜೇಡಿಮಣಿನಿಂದ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಯನ್ನು ಮಾಡುವರು; ಅದರಿಂದಲೇ ಮತ್ತೊಂದು ಆನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವರು. ಅವರಡನ್ನೂ ನೀರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಕರಗಿದ ಮೇಲೆ ಬಂದೇ ಆಗುವುದು. ಜೇಡಿಮಣಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆನೆ ಇಲ್ಲಿ ಏರಿಡೂ ಬಂದೇ, ಆದರೆ ಆಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ದೇವ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಇಬ್ಬರೂ ಆಗಿರುವುದೇ ಬ್ರಹ್ಮದಿಂದ, ಬ್ರಹ್ಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವೆಲೂ ಬಂದು. ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಆವಿಭಾಗವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇವರು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಿಮಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ, ನಾವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅವನ ದಾಸರು.

¹C.W. Vol. VIII, P. 407-15

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಅವೇ ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಆತ್ಮ. ಆತ್ಮ ಆಗೋಚರ, ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ದೇಹ ಬಂದು ಹೋಗುವವು. ನೀವು ಆತ್ಮ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ದೇಹ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಿ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ‘ನಾನು ಇಲ್ಲಿರುವೆನು’ ಎಂದಾಗ ತಾನು ದೇಹ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ನೀವು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸಮಯ ಬರುವುದು. ಆಗ ‘ನಾನು ಇಲ್ಲಿರುವೆನು’ ಎಂದು ನೀವು ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದರೆ, ಶಾಪಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗಲೂ ಅನುಧ್ವನಾಗಿದ್ದರೆ ನೀವು ಆತ್ಮ. “ನಾನು ಮನಸ್ಸು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಾಗ ನಿನ್ನಂತೆ ನಾನೂ ಒಂದು ಅನಂತಾತ್ಮನ ಕಿಡಿ. ನಾನು ಆತ್ಮ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಾಗ ನಾನೂ ನೀನೂ ಇಬ್ಬರು ಒಂದೇ.” ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾನೆ ದೇವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಒಬ್ಬ ಭಕ್ತ. ಮನಸ್ಸು ಆತ್ಮನಿಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬಲ್ಲದೇ?

ದೇವರು ತರ್ಕಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಗೌತಮಿದ್ದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ತರ್ಕ ಮಾಡಬೇಕು? ಅಲ್ಲಿಂದು ಇಲ್ಲಿಂದು ಫುಟನೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜೊಡಿಸಿ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ದೊರ್ಚಲ್ಯಾದ ಚಿಹ್ನೆ. ಅದು ಹುಳುವಿನಂತೆ ತೆವಳುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಿತಿ. ಆಮೇಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಆತ್ಮಚ್ಚೆತನ್ಯ ದಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಚೇತನಾತ್ಮಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಆತ್ಮನ ಒಂದು ಅಧಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕನ್ನಡಿಗಳಂತೆ, ಪ್ರತಿ ದ್ವೇಷ ಅಂಜಕೆ ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ ಎಂಬುವುಗಳಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿ. ಕನ್ನಡಿ ಯಾವಾಗ ಕೊಳೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದೋ ಆಗ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧರು ಒಂದೇ ಏನು?

ಬುದ್ಧನೇ ಕೃಷ್ಣನಂತೆ ಬಂದನು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಕಲ್ಪನೆ. ಬುದ್ಧ ‘ಇನ್ನು ಇನೂರು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಬರುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದ. ಕೃಷ್ಣ ಇನೂರು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಬಂದ. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮನವತೆಯ ಮಹಾಜ್ಞೋತ್ತಿಗಳು. ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಮಹಾಪುರುಷರಿಗೆ ಜಗತ್ತು ಜನ್ಮವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಭೀಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಇಬ್ಬರೂ, ದೇವತೆಗಳು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚ ವನ್ನು ಇವರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಪಾಲುಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸ್ವಷ್ಟಿಕಾನವಿದ್ದರೂ ಜನರೆಲ್ಲ ಬುದ್ಧನಿಗೋ ಕೃಷ್ಣನಿಗೋ ಮಣಿಯುವರು. ಇಂತಹ ಹೆಚ್ಚ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದರೂ ಇಂತಹ ಮಹಾಮಹಿಮರು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುವರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷ್ಣ ಬಂದು ಇನೂರು ವರುಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಮಹಮ್ಮಾದನು ಬಂದನು. ಅವನು ಬಂದು ಇನೂರು ವರುಷಗಳು ಕಳೆದಿವೆ. ಕೆಲವು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಏನು ಎಂಬ ಎರಡು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವುದು ಬಂದು ಅಪೂರ್ವ ಫುಟನೆ. ಇಂತಹ ಇಬ್ಬರೇ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ

ಸಾಲದೆ? ಕೈಸ್ತ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಇತರರು ದೇವರೂತರು. ಇವರಿಬ್ಬರ ಜೀವನವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಪ್ರವಾಹ ವನ್ನು ಅವರು ಹರಿಸಿರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಶಾಂತಾತ್ಮರು, ಅಹಿಂಸಾ ಪ್ರತಿಧಾರಿಗಳು, ಕುರುಡು ಕಾಸಿಲ್ಲದ ಭಿಕಾರಿಗಳು ಅವರು. ಜನರು ಅವರನ್ನು ಮೂರಧರೆಂದು ಪಾಷಣದಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಡೀ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ಅವರು ಬೀರಿದ ಪ್ರಚಂಡ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿ.

ಪಾಪ ಏಮೋಇನೆ

ನಾವು ಪಾಪದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕು. ಪಾಪಕ್ಕೆ ಅಜ್ಞಾನವೇ ಕಾರಣ.

ಜಗನ್ನಾತೆ

ದಾದಿ ಮಗುವನ್ನು ಆಟಕ್ಕೆ ಹೊರಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ತಾಯಿಯು ಯಾರೋದನೆಯೋ ಮಗುವಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸುವಳು. ಮಗು ಆಟದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಾವಾಗಿರುವುದು. ಮಗು ಆಗ ‘ನಾನು ಈಗ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಉಂಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ’ ಎನ್ನುವುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಆಟ ಬೇಜಾರಾಗಿ ಮಗು ದಾದಿಗೆ ‘ಅಮೃನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕು’ ಎನ್ನುವುದು. ಆಗ ದಾದಿ, ‘ನೋಡು, ಇಲ್ಲಿಂದು ಹೊಸ ಆಟದ ಸಾಮಾನಿದೆ’ ಎನ್ನುವಳು. ಮಗು ಆಗ ‘ನನಗೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ಆಟದ ಸಾಮಾನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಾನು ಅಮೃನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕು’ ಎನ್ನುವುದು. ಮಗು ಅಮೃನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವವರೆಗೆ ಆಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು. ನಾವೆಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು. ದೇವರೇ ತಾಯಿ. ನಾವು ಹಣ ಕೀರ್ತಿ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಾರಾಗಿರುವೆವು. ಆದರೆ ನಾವು ಜಾಗೃತರಾಗುವ ಒಂದು ಕಾಲ ಬರುವುದು. ಆಗ ಪ್ರಪಂಚ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಟದ ಗೊಂಬೆಗನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ನನಗೆ ಇವೆಲ್ಲ ಬೇಜಾರಾಗಿವೆ; ನಾನು ದೇವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೇ ಎನ್ನುವೆವು.

ಭಗವಂತಸ್ವಲ್ಭದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲ

ನಾವು ದೇವರಿಂದ ಬೇರೆ ಆಗಿಲ್ಲದೆ ಇದರೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಅವನಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲವೇ? ಇದೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ದೇವರು. ಈಗಿರುವುದು ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಲ್ಲ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂದರೆ ಯಾವುದನ್ನು ನಾವು ವಿಭಾಗಿಸಲಾರೆವೋ ಅದು. ನಾವು ಈಗ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಹೇಗೆ? ಒಂದು ಗಂಟೆ ಒಂದು ಬಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆ, ಎರಡುಗಂಟೆಗಳ ಅನಂತರ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ರೀತಿ. ಯಾವುದು ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದೇ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ನಾವು ಈಗ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರ. ಹೀಗಾದರೆ ಕಳ್ಳ ಯಾವಾಗಲೂ

೪೦೬ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಗಳೇ

ಕಳ್ಳನಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಮೋಸಗಾರ ಯಾವಾಗಲೂ ಮೋಸಗಾರನೇ ಆಗಿರಬೇಕಾಗುವುದು. ಮಗು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮಗುವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿರಬೇಕಾಗುವುದು. ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ದೇವರು.

ವಾತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಡನೆ ಭೇಟಿಗಳು

+

-

+

-

+

-

೩೫. ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಯೋಗಿ¹

ವೆಂಬು ಮಿನಿ ರೋ ಗೆಚೆಟ್ 23 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1895

ಇತ್ತಿಂಚೆಗೆ ಜಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಅನೇಕರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಾರಿದವರೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಆದಕಾರಣವೇ ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವದ ಗಹನ ಸತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ, ಜನಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಕೇವಲ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಾಂತರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ದ್ವೇಯವಾಗಲೀ ಉತ್ತಾಹವಾಗಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಇಲ್ಲ, ಹಾರಸ್ಕ ಸಂಸ್ಕಾರಿಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಯೋಗ್ಯ ನಾದ ಜ್ಞಾನಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿರುವ ಪರಮ ಸತ್ಯಗಳು ಕಾಣಿವುವು.

ಆಸ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಶಲದಿಂದಲೂ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಅಪರಿಚಿತನಾದ ಒಬ್ಬ ಜ್ಞಾನಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಾಕ್ರಿದಾರರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ಜ್ಞಾನಿಗಳೇ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ನಿಜವಾದ ಯೋಗಿಗಳಾದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು. ಪುರಾತನರಾದ ಮಹಾರ್ಷಿಗಳಿಂದ ವಂಶಾನುಗತವಾಗಿ ಬಂದ ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದ್ವೇಯದಿಂದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅವರು ಬಂದಿರುವರು. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿಯೇ ಕಳೆದ ರಾತ್ರಿ ತ್ರಿನ್ಯಾಸ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಆಕಷ್ಣಣೀಯ ಗಂಭೀರ ವ್ಯಕ್ತಿ. ತಲೆಗೆ ಒಂದು ರುಮಾಲನ್ನು ಮುತ್ತಿರುವರು, ಸುಪ್ರಸನ್ನರು, ದಯಾರ್ಥ ವ್ಯಾದಿಯರು.

“ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅರ್ಥವಿದೆಯೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: “ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ಜನ ಕರೆಯುವುದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಎಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ತಾಯಿ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಎರಡನೆಯದು ನಾನಾಗಿ ಇಟ್ಟಕೊಂಡ ಹೆಸರು. ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಬೇರೊಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳುವರು. ಇದರ ಅರ್ಥ; ವಿವೇಕದ ಆನಂದ.”

“ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಲೋಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಪ್ರೇರಣೆ?” ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ.

¹C.W. Vol. V, P. 185

ಸಾಫ್ತೀಜಿ: “ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ನನಗೆ ಧರ್ಮ, ತತ್ತ್ವ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ತ್ಯಾಗವೇ ಪರಮಶೇಷ ಎಂದು ಸಾರುತ್ತವೆ. ತ್ಯಾಗಜೀವನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಸ್ವಯಂ ತ್ಯಾಗಜೀವನವನ್ನು ಅರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರಿಂದ ಬಂದಿತು. ಅವರೂ ಕೂಡ ತ್ಯಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಪರಮ ಧೈಯ ರಿಂದುಗೋಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ.”

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: “ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಈಗ ಯಾವುದರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವಿರೋ ಆ ಪಂಥವನ್ನು ಅವರು ಸಾಫ್ತಿಸಿದರೆ?”

ಸಾಫ್ತೀಜಿ: “ಇಲ್ಲ ಅವರ ಇಡೀ ಬಾಳು ಮತ್ತು ಹೊಮುಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿರುವ ಬೇಲಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಯಾವ ಪಂಥವನ್ನು ಸಾಫ್ತಿಪನ್ಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲಾಗೂ ಭಾವನಾ ಸಾಫ್ತಿಂತ್ರಾವನ್ನು ಕೊಡಲು ಹೋರಾಡಿದರು. ಅವರು ಮಹಾಯೋಗಿಗಳು.”

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: “ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧಿಯಸಾಫಿಕಲ್ ಸೋಸೈಟಿ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸ್ಕ್ರೇನಾಟ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸೇರಿಲ್ಲವೇ?”

ಸಾಫ್ತೀಜಿ: “ಇಲ್ಲ (ಮಗುವಿನಂತೆ ಅವರ ಮೊಗ ಬೆಳಗಿತು. ಸರಳವಾಗಿ, ನೇರವಾಗಿ, ಸತ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಅವರಿತ್ತ ಉತ್ತರ). ನಾನು ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಷ್ಟೆ. ನನ್ನ ಗುರುದೇವರು ತೋರಿದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ವಿವರಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ನನಗೆ ಯಾವ ಅಲೋಕಿಕ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇರಾವಿಗಳು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡರೆ, ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಉಚಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು, ನಾನು ಪಟ್ಟಿಪ್ರಯತ್ನ ಸಾಧನಕವಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆನು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿಯೋಗಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಬಹುದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವವು ಗಹನವಾದ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರ. ಅದು ಮೇಲಿನ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು. ನಾನು ಬೋಧಿಸುವುದು ಇದನ್ನೇ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಧನೂ ತನ್ನ ತನ್ನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಾನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಧನು ಅನುಭವಕ್ಕೂ ನಿಲುಕುವಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತರಕದಿಂದ ತೆಗೆದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಯೋ ಆ ಪ್ರಸ್ತರಕಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ನೋಡಿದರೆ ಆ ವಿಷಯಗಳು ನಿಮಗೆ ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಯಾರೋ ಕಣ್ಣಗೂ ಕಾಣಿದ ಮಹಾಕೃತು ನನ್ನ ಮೂಲಕ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದಾಗಲೀ, ಯಾರ ಕಣ್ಣಗೂ ಬೀಳಿದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗಲೀ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನಾನು ಯಾವ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನೂ ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವುಗಳಿಂದ ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿವುದಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯವು ತನ್ನದೇ ಸ್ವಂತ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದು. ಸತ್ಯವು ಯಾವ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಎದುರಿಸಬಲ್ಲದು.

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: “ಸ್ವಾಮಿ ನೀವು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇರುವಿರಾ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಇಲ್ಲ, ಯಾವ ಸಮಾಜವನ್ನೂ ನಾನು ಸಾಫಿಸಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ಯಯಿಸುವ ಆತ್ಮೋಂದನ್ನೇ ನಾನು ಬೋಧಿಸುವುದು. ಆತ್ಮನನ್ನು ಅರಿತ, ಅದರ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಜನರು ಈಗಲೂ ಕೊಡ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಹೇಗೆ ಇದು ಅಂತಹ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯ.”

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: “ನೀವು ಈಗಾನೆ ಭರತವಿಂಡಂಡಿಂದ ಬಂದಿರಾ?” (ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಭರತವಿಂಡದ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬಾಡಿದ್ದಂತೆ ಕಂಡರು.)

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದಲ್ಲಿ 1893ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವಥಾಮಾಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹಿಂದೊಧರುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ನಾನು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೇಳುವರು, ಮತ್ತು ಅವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳ ಮಿಶ್ರರು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೇರುಬಟ್ಟಿದೆ. ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ.”

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: “ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ನೀವು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರಿ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ನಾನು ಬೋಧಿಸುವ ತತ್ವವು ಪ್ರಪಂಚದ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತಳಹದಿಯಾಗಬಲ್ಲದು. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಆತ್ಮಂತ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಯಾವ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ವಿಶೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗಮನ ಹೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವನನ್ನು ಒಲಾಧ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅವನನ್ನು ಪರಿಶ್ರಾತ್ಯಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಶಯ. ಇದೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದ (ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ವಾದ) ಆದರ್ಥವಾಗಿದೆ.”

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: “ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುವುದು?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಭಾವನೆಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹಮಟ್ಟವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆನು. ಅನಂತರ ಅವರು ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗೂ ಹೇಳಬಹುದು. ತಮಗೆ ತೋರಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಬಹುದು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಮತದಂತೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಕೊನೆಗೆ ಸತ್ಯವೇ ಜಯಿಸಬೇಕು.”

“ನಾನು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೋ ಅದು ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸ್ವೇಹಿತರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಕ್ಷ್ಯಾಬರ್ ಒಂದೆಯ ತಾರೀಕು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಪಿಕಾಡಿಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಿನ್ಸ್ಸ್

ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ 8:20 ಗಂಟೆಗೆ ನನ್ನ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಏರ್‌ಡಿಸಿರುವರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು ಮಾಡಿರುವರು. ವಿಷಯ “ನನ್ನ ತತ್ತ್ವದ ತಿರುಳಾದ ಅಶ್ವಭಾನ” ಎನ್ನುವುದು. ಅನಂತರ ಕೆಲಸ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುವುದೋ ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುವೆನು. ಜನರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವುದು, ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾವಾಗಿ ಅವರುಡನೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು. ಈ ಹಣದ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡುವ ಯಾವುದೂ ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ.”

ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲೇ ಅಪೂರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ನೋಡುವ ಸುಯೋಗ ನನಗೆ ಒದಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಅವರಿಂದ ನಾನು ಬೀಳೊಂಡೆ.

೩೬. ಭರತವಿಂಡದ ಸಂದೇಶ¹

(ಸಂಡೆ ಟೈಪ್ಸ್ ಲಂಡನ್, 1896)

ಭರತವಿಂಡದ ‘ಹವಳದ ತೀರಕ್ಕೆ’ ಪಾದಿಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. “ಪ್ರವಂಚಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರಿ” ಎಂಬ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಆಳ್ಕಿರಿತಃ ಅವರು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅಂಗ್ಲೇಯರ ಯಾವ ಪಂಗ ಡವ್ರಾ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಆಳ್ಕಿಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಲು ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯರೂ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಮಿಷನರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಜನರಿಗೆ ಗೌತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುವುದು.

ಅಕ್ಸ್‌ನ್ಯಾತ್ರಾಗಿ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಹುದು, ಸಾಮ್ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಅವರು ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ತಂಗಿದ್ದ ಸೆಲಿಂಟ್ ಜಾಜ್‌ರ ರಸ್ತೆಯ 63ನೇ ನಂಬಿರ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿತ್ತು. ಅವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವರು ಒಷ್ಣಿದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತೊಡಗಿದೆ. ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅವರು ಒಷ್ಣಿಗೆ ಇತ್ತುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ತೊಡಗಿದರು:

ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾತ್ತೀದಾರರನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲು ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಲೂ ನಾನು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ, 1893ರಲ್ಲಿ, ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ನಾನು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಹೋದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜರು ಮತ್ತು ಇತರ

¹C.W. Vol. V, p. 188

ಸೈಮಿತರು ನನ್ನನ್ನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ನನಗೆ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಯ ಲಭಿಸಿತೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಚಿಕಾಗೋ ನಗರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಗರಗಳಿಗೂ ನನ್ನನ್ನ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು. ನಾನು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಅಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದೆ. ಕಳೆದ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಈ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ದಿನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಮೂರು ವರುಷಗಳನ್ನು ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿರುವೆನು. ಅಮೆರಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮೇಲಾದುದು. ಯಾವ ಹೊಸಭಾವನೆ ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮನೋಭಾವದವರು ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದವರು. ಹೊಸದೆಂದು ಯಾವುದನ್ನು ಅವರು ನಿರಾಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಹೊಸ ಭಾವನೆಯೂಗೀ ಅದರ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಬೇಳುವುದು.”

ಬಾತ್ತಿದಾರ: “ಇಂಗ್ಲೆಂಡನಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲವೆಂಬುದೇ ನಿಮ್ಮ ಮತ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಹೌದು, ಇಂಗ್ಲೆಂಡನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಹಳ ಹಳೆಯದು. ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಅದು ಹಲವು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿವೆ. ಅವನ್ನು ನಿಮ್ಮಾದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರು ನಿಮಗೆ ಹೊಸ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಬರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಈ ಸ್ಥಿಭಾವವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.”

ಬಾತ್ತಿದಾರ: “ಹೌದು, ಜನ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಚಚ್ರನ್ನು ಸಾಫಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಹೌದು, ನಿಜ, ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವುದು. ಆಗಲೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾಫಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿರುವರೋ, ಯಾರ ಗುರಿ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿರುವುದೋ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಸಂನ್ಯಾಸ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವೂ ಕೂಡ.

ಬಾತ್ತಿದಾರ: “ನೀವು ಬೋಧಿಸುವುದು ತುಲನಾತ್ಮಕ ಧರ್ಮವನ್ನು?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ನಾನು ಬೋಧಿಸುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ತಿರುಜು ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರ್ಥಗಳಿಂದ ವಿವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಗಾಗಿರುವ ಭಾಗಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಯಾವುದು ನಿಜವಾಗಿ ಸಾರವತ್ತಾಗಿರುವುದೋ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ ಶಿಷ್ಯ. ಪರಿಶುದ್ಧ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಅವರು. ಅವರ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಳಗಾದೆ. ಈ ಮಹಾಪುರುಷರು ಇತರ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಓರ್ಕಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಳ್ಳಿಯದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆಯೆ ಅವರ ಗುರಿ. ಮತ್ತೊಂದು ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವುದು, ಅವರನ್ನು ಓರ್ಕಿಸು

ವುದು, ಅವರ ಬೋಧನಗೆ ವಿರೋಧ. ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲಪ್ರೇಮದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ ಎಂಬುದೇ ಅವರ ಭಾವನೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಅನ್ಯಮುತ್ತಿಯರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮುತ್ತಿಯರೂ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಸೌಹಾದರ್ಶದಲ್ಲಿ ಬಾಳಬಹುದು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಕೊಲೆ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತಮ್ಮೊಡನೆ ತಂದರು. ಅವರು ಬರುವ ತನಕ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ನೆಲ್ಲಿಸಿತ್ತು. ದೇವರನ್ನು ನಂಬಿದ, ಅಂತಹ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಭಾರತಿ ಎನ್ನುವ ಜ್ಯೇನರನ್ನು ಕೂಡ ಭಾರತೀಯರು ಸಹಿಷ್ನುತ್ತಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರು. ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಜ್ಯೇನರು ಇರುವರು. ಭರತವಿಂಡವು ನಿಜ ವಾದ ಶಕ್ತಿಗೆ ಮೇಲ್ಮೈಯಾಗಿರುವುದು. ನಿಜವಾದ ಶಕ್ತಿಯೇ ನಮ್ಮತೆ. ರಭಸ ಹೋರಾಟ ಹೋರಾಪೋಟಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ದೋಷಲ್ಯಾದ ಚಿಹ್ನೆಗಳು.”

ಬಾತ್ತಿದಾರ: “ಇದು ಟಾಲ್‌ಸ್ವಾಯಿರ ಸಿದ್ಧಾಂತದಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಇದು ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದರೂ, ವ್ಯಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅದನ್ನು ನಾನು ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇದು ಹೇಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ದೇಶಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಭರತವಿಂಡದ ಕರ್ಮ, ಅದು ಮತ್ತೊಳ್ಳಬ್ಬಿಂದ ಜಯಿಸಲಬ್ಬಿತ್ತು. ಅವರನ್ನು ಗೆದ್ದ ಮಹಮ್ಮದೀಯರನ್ನು ಆಗಲೇ ಹಿಂದೂಗಳು ಗೆದ್ದಿರುವರು. ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಸೂಫಿಗಳು. ಅವರನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಹಿಂದೂ ಭಾವನೆ ಸೂಫಿಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಳಹೊಕ್ಕಿದೆ. ಅವರು ಶಿಷ್ಯರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವರು. ಮೊಗಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಅಕ್ಷರ್ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂವೇ ಆಗಿದ್ದನು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡನ್ನು ಕೂಡ ಭರತವಿಂಡ ಕ್ರಮೇಣ ಜಯಿಸುವುದು. ಇಂದು ಆಂಗ್ಲೀಯರಿಗೆ ಕ್ತಿಯ ಬಲವಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾವನಾ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಯ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ಹೋಷನಿಯರೂ ಏನು ಹೇಳಿದ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೆ? ಅಜ್ಞಾತ ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ರೋಮನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಯೂರೋಪಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿತೋ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮುಖವಾಗುವುದು ಭಾರತೀಯ ಭಾವನೆ, ಯೂರೋಪ್ ವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಅದು ಪ್ರಚಾರವಾದಾಗ ಎಂದಿರುವನು.”

ಬಾತ್ತಿದಾರ: “ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಹೇಗೆ ಆಗುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಯಾವುವೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಬಹುಶಃ ಕಾಣಿದಿರಬಹುದು. (ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು) ಹಳೆಯ ಯೂರೋಪಿನ ಜಾಗೃತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಬಹುಶಃ ಯಾವ ಚಿಹ್ನೆಯೂ ಕಂಡಿರಲ್ಲಿ ವೆಂದು ತೋರುವುದು. ಜಾಗೃತಿಯಾದ ಮೇಲೂ ಅದು ಹಲವರಿಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಕೆಲವರಿಗೆ ಈಗೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾವನಾತರಂಗ ಏಳು ತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಚಿಹ್ನೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತಿಚೆಗೆ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ನಡ್ಡಕ್ಕೆ ಅದು ಈಗ ಕೆಲವು ಪಂಡಿತರ ಕ್ರೇಯಲ್ಲಿದೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸ ನೀರಸವಾಗಿ

ಕಾಣುವುದು; ಸಾಧಾರಣ ಜನಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿ ಮೂಡುವುದು.”

ಬಾಕ್ತೀರಾರಾರಿ: “ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳನ್ನೂ ಜಯಿಸುವುದು! ಆದರೂ ತನ್ನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹರಡಲು ಚೋಧಕರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕೆಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚ ತನ್ನ ಕಾಲ ಬೆಳಿಗೆ ಬರುವ ತನಕ ಕಾಯಿವುದು ಎಂದು ಹೋರುತ್ತದೆ!”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಭರತವಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮಿಷನರಿ ಧರ್ಮವಾಗಿತ್ತು. ಮೂರಾರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಇನ್ನೂ ಕ್ರೀಸ್ತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಬುದ್ಧ ಏಷ್ಟು ವಿಂಡಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹರಡಲು ಚೋಧಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಭಾವನಾ ಜಗತ್ತಿನ ಕ್ರಮೇಣ ಪರಿವರ್ತನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವೀಗ ಇನ್ನೂ ಪೂರಂಭದಲ್ಲಿರುವೆವೆ. ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಸೇರಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಇದು ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ನಡೆದ ಅಮೆರಿಕ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ತಾವು ಯಾವ ಮತಕ್ಕೂ ಸೇರಿದವ ರಲ್ಲಿ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಒಂದೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರವರ್ಥಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಹಾಳಾಗುವುದು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸತ್ಯದ ಕಿರಣಗಳು. ಜನರ ವ್ಯೇವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ.”

ಬಾಕ್ತೀರಾರಾರಿ: “ನಾವೀಗ ಅದನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿರುವೆವೆ. ಆ ಮುಖ್ಯ ಸತ್ಯ ಯಾವುದು?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಅದೇ ಒಳಗಿರುವ ದಿವ್ಯತೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಅವನು ಎಷ್ಟೇ ಆಧೋಗಳಿಗೆ ಇಳಿದಿದ್ದರೂ ಅವನಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯತೆ ಮುದುಗಿರುವುದು. ಆ ದಿವ್ಯತೆ ಕಣಿಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಮರೆಯಾಗಿರುವುದು. ಸಿಪಾಯಿ ದಂಗೆಯ ಒಂದು ಘಟನೆ ನನ್ನ ನನೆಟಿಗೆ ಬರುವುದು. ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಿಂದ ಮೌನ ಪ್ರತಿವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಬ್ಬ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಮಹಮ್ಮದೀಯನೊಬ್ಬನು ಭರ್ಚೆಯಿಂದ ತಿವಿದನು. ಜನ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ‘ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಒಂದು ಮಾತು ಅಪ್ರಾಣಿಮಾಡಿ, ಇವನನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವೆವೆ’ ಎಂದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹಲವು ವರುಷಗಳ ಮೌನಪ್ರತಿವನ್ನು ಹೊಸೆಗಳಿಸಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಹೇಳಿದರು, ‘ಮಹ್ಕಳೆ, ನೀವೆಲ್ಲಾ ಭಾರಂತರು, ಅವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇವರೆ.’ ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ದೊಡ್ಡ ನೀತಿಯೇ, ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳ ಹಿಂದೆ ಏಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು. ಅದನ್ನು ದೇವರು, ಬ್ರಹ್ಮ, ಪರಮಾತ್ಮ ಯಹೋವ ಎಂದು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ಆ ಏಕತೆಯೊಂದೇ ಒಂದು ಕನಿಷ್ಠ ಕೇಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮಹಾಪುರಾಣವರೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ಒಂದು ಹಂಪ್ಯಗಣಿ ಹೋಗಿ ರುವ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ರಂಧ್ರಗಳಿವೆ. ಆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಂಧ್ರವೂ ಮುಕ್ತಾತ್ಮನಾದ ಜೀವ, ಘನೀಭೂತವಾದ ಮಂಜನಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಹೋಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವುದು.”

ಬಾಕ್ತೀರಾರಾರಿ: “ಪೌರಸ್ತರ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುವುದು. ನೀವು ಸಂನ್ಯಾಸ, ಏಕಾಗ್ರತೆ ಮುಂತಾದುವಾಗಳ

ಮೂಲಕ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಷ್ಟ ಶಿವಿರಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ದ್ರಷ್ಟಿಯಾದರೋ ಇಡೀ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಇವುಗಳ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಜನರ ಮೇಲ್ಕೆ ನಿಂತಿದೆ.”

ಸಾಮ್ ಮೀರಿ: “ರಾಜಕೀಯವಾಗಲೀ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಲೀ ಇವುಗಳ ಮೂಲವೇಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯನ ಒಳ್ಳೆಯತನದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಪಾರ್ಿಸ್ ಮೆಂಟ್‌ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ದೇಶವೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮಾತ್ಮಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮರು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದು. ಬಹಳ ಅದ್ವೃತ್ತಾದ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಥೆಯಿದ್ದ ಚೈನಾ ದೇಶವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಚೈನಾ ದೇಶ ಐಕ್ಯಮತ್ತೆಯಿಲ್ಲದ ದೊಂಬಿಯಂತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರೋ ಆದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಈಗಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುವುದು. ಧರ್ಮ ಎಲ್ಲದರ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ಇದು ಸರಿಯಾದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿ.”

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: “ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ದಿವ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸುಪ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು. ಇದು ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ನಿಲುಕುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.”

ಸಾಮ್ ಮೀರಿ: ‘ಜನ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ಆದರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಕಾರ, ನಿಯಮಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ಇವುಗಳಿಲ್ಲ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅವಸ್ಥೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಇವುಗಳಾಚ ಗುರಿ ಇರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಹೊರಗಾದವರು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಅವನು ಪವಿತ್ರ ಶಾಸ್ಯವಾದಿ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರು ಆದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾಪುರುಷರೂ ಬೋಧಿಸುವುದು ಒಂದನ್ನೇ. ನಿಯಮಗಳೇ ಜೀವನದ ಆಧಾರಸ್ಥಂಭ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನ ಪುದನ್ನೂ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಪಾವಿತ್ರ್ಯಗಳೇ ನಿಜವಾದ ಶಕ್ತಿ ಎನ್ನ ಪುದನ್ನೂ ಶ್ರೀಸ್ತನು ಕಂಡುಕೊಂಡನು. ಹೌರಸ್ತು ಆಶ್ರೋಷನ್ನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಸಮಾಜವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೋರಿಕೆಯ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮತ್ತೊಂದು ನಿಜವಾದ ಆಶ್ಚರ್ಯದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಮರೆಯಬಾರದು.”

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: ‘ನಾವು ತೋರಿಕೆಯ ಆಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ನೀವು ನಿಜವಾದ ಆಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವೆ ಎಂಬುದೇ ನಿಮ್ಮ ಮತ?’

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಮನಸ್ಸು ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಹಲವು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಮೊದಲು ಸ್ಥಳವಾಗಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅನಂತರ ಸೂಕ್ತ ದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹೊಡುವುದು. ವಿಶ್ವ ಸಹೋದರ ಭಾವನೆ ಹೇಗೆ ಬಂತು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ. ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಪಂಥದ ಭಾವನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದರು. ಅದು ಆಗ ಬಹಳ ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿತ್ತು, ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಮೇಣ ವಿಶಾಲವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ, ಸೂಕ್ತಭಾವನೆಗಳ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ.

ಬಾತ್ತಿದಾರ: “ಯಾವ ಪಂಥಗಳ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿಮಾನ ವಿರುವುದೋ ಅದು ಕ್ರಮೇಣ ನಿನಾರ್ಮಾಗುವುದೆಂಬುದೇ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ? ಪ್ರೇಂಚೆ ದೇಶದವನೊಬ್ಬ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರ ಬಹುದು: ‘ಇಂಗ್ಲೆಂಡನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಪಂಥಗಳಿವೆ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಸಮಾನವಾದ ರುಚಿ ಇದೆ.’”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಅವು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ನಿಂತಿರುವುದೇ ಗೌಣವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ. ಅದೇ ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರುವ ಭಾಗವಾಗಿರುವುದು. ಅದೇ ಅನಂತರ ಚೇರೊಂದು ಪಂಥವಾಗುವುದು. ಒಂದು ಚರ್ಚನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಆದರೆ ಅಲ್ಲೇ ಸಾಯಂವುದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂಬ ಹಳೆಯ ನಾಣ್ಯದಿ ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರಬಹುದು.”

ಬಾತ್ತಿದಾರ: “ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುವಿರಾ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿರುವೆನು. ನೀವು ಮೂಲಭೂತ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬೇಳವಣಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಧಾನ. ಈ ಭಾವನೆಗಳು ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಭಾವನೆಗಳ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಸಕಾಲ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ತೋರುವುದು.”

ಅನಂತರ ನಾನು ಅವರ ಕೆಲಸ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಹೇಗೆ ಹಿಂದೆ ಜ್ಞಾನದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದರಂತೆಯೇ ಯಾವ ಹಣವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಬೆಲೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಹರಡುತ್ತಿರುವರು. ಯಾರು ಇದನ್ನು ಸ್ವಿಕರಿಸುವರೋ ಅವರು ತಾವೇ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಸ್ವಿಕರಿಸುವರು. ಸ್ವಾಮೀಗಳು ಪೌರಸ್ಯ ವೇಷದಲ್ಲಿರುವ ಆಕರ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವರದು ಸರಳವಾದ ಸ್ವೇಹಮಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ. ಅವರಲ್ಲಿ ಜನ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಭಾವಿಸುವ ಯಾವ ಬಾಹ್ಯ ಬೃದ್ಧಿಗಾಗಿಯ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ

ಅದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿದೆ. ಸಂಭಾಷಣಾ ವೈಖರಿ ಚೇತೋಹಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಒಬ್ಬ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ವರ್ತದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ, ಅಸ್ತಿ, ಕೇರ್ತಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಸತತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪುರೋಗಮನವನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

೯೨. ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್¹

(“ಇಂಡಿಯಾ” ಲಂಡನ್ 1896)

ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸ್ವಾಮಿ ವಿಚೇಕಾನಂದರು ತಮ್ಮ ತತ್ತ್ವಸ್ವಿದ್ವಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರವಚನಾದಿಗಳನ್ನು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಹಲವು ಜನರು ಧರ್ಮ ಬೋಧನೆಯ ಸಾಹಸವೆಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಘ್ರಾನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರು. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ತಂಗಿದ್ದ ದ್ವಾಂಜಾ ಬೆಲ್‌ಗ್ರೇವಿಯಾದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಮಾಡಲು ಹೋದೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಂಗಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಒಂದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತವಾಗಿರುವುದನ್ನೂ, ಸುದಾನ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಯುದ್ಧದ ವಿಚ್ರಾಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಹೇರಿರುವುದನ್ನೂ ಭಾರತವು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದೆ. ಅದರ ಹೊರತಾಗಿ ಭರತವಿಂಡವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ನೀಡಬಹುದಾದ ಸಂದೇಶವು ಬೇರೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಭಾರತವು ಹೊರಗಿನ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಏನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನರೇಹೋರೆಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿದಾಗ ಅಶೋಕನ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಭರತ ವಿಂಡವು ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು.”

ಬಾತ್ರೀಡಾರ: “ಹಾಗಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಏತಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಭರತವಿಂಡ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅದರ ಸ್ವಾಧ್ಯ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಂತೆ ದೇಶ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ ಎಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಮರೆಯಿತು. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಭರತವಿಂಡದ ಸಂದೇಶ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದು. ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಂತಮೂರ್ವಿ ಜೀವನದ ಚಿಂತನೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅದರ ಸಂದೇಶವಾಗಿದೆ. ತತ್ತ್ವ ತರ್ಕ ಮುಂತಾದ ಗಹನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೇ ಅದರ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ

¹C.W. Vol. V, p. 194

ಬಂದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆನು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಗೆದ್ದು ಆಳುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಭೌತಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತನ್ನ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಭರತವಿಂದ ಏನನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದನ್ನು ಬಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಒಂದು ಗಾದೆ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಬಂದು ನುಡಿಗಟ್ಟಿ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ಯರೇ, ನೀವು ಅವನು ಜೀವ ಬಿಟ್ಟನು ಎನ್ನುವಿರಿ, ಆದರೆ ನಾವು ಅವನು ದೇಹ ಬಿಟ್ಟನು ಎನ್ನುವೆಷ್ಟು. ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೇಹ ಒಂದು ಜೀವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ದೇಹವೇ ಮುಖ್ಯ, ಜೀವ ಗೌಣವಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಮಾನವ ಪ್ರಥಮತಃ ಜೀವ, ಅವನಿಗೂಂದು ದೇಹ ವಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಈ ನುಡಿಗಟ್ಟಿಗಳು ಮೇಲೆ ತೇಲುವ ಕೆಲವು ಗುಳ್ಳೆಗಳಷ್ಟು. ಆದರೆ ಇವು ನಿಮ್ಮ ಜನಾಗಿದ ಭಾವನಾ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲ ಯುಗ ದಲ್ಲಿ ಗ್ರಿಕ್ ಮತ್ತು ರೋಮನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮದ್ಯ ಯುಗದ ಯೂರೋಪಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೋಫನಿಯರ್ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನುಡಿದಿರುವನು. ಪ್ರಾಚೀ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸತ್ಯಾನ್ನೇಷಕರಿಗೆ ಹೋಸದೊಂದು ಭಾವನಾ ಪ್ರಪಂಚ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿಳುತ್ತಿದೆ.”

ಬಾಕ್ರೀದಾರ: “ಕೌನೆಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ತನ್ನನ್ನು ಜಯಿಸಿದವರನ್ನು ಜಯಿಸುವುದೆ?”

ಸಾಮೀಜಿ: “ಹೌದು, ಭಾವನಾ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಿಡ್ವಿದೆ, ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಹಾಯವಿದೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಜಯಿಸಿದ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದ್ವಂತೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದ ಆಕ್ರೋ ಬಾದಷಾಹನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂವಾದನು. ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಸೂಫಿಗಳು ಇರುವರು. ಅವರನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ: ಅವರು ದನದ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೇ ಬಹುಪಾಲು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಅವರ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಒತ್ತಪ್ಪೇ ತಿಂಬಿದೆ.”

ಬಾಕ್ರೀದಾರ: “ಈಗ ಆಳುತ್ತಿರುವವರ ಗತಿ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುವುದೆಂದು ಕಾಣುವುದು, ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ! ಆದರೆ ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಾಗಾಗುವ ಸಿದ್ದಿ ತುಂಬಾ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.”

ಸಾಮೀಜಿ: “ಇಲ್ಲ, ನೀವು ಉಪಿಸುವಷಟ್ಟು ದೂರವೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೂ ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಅಂಶಗಳು ಹಲವಿವೆ. ಇದ ರಂತೆಯೇ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳ ಜನರ ವಿಷಯವೂ. ಎಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲೊ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರ ತತ್ತ್ವಗಳ ಪರಿಚಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಹೃದಯತೆ ಇದೆ. ಇದು ಕ್ರಿಯೇಣ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೆಲವರು ತಾಳುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ತಿರಸ್ತಾರ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಜ್ಞಾನ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅತಿಶಯೋಚಿತಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: ಹೌದು ಅದೇ ದೊಡ್ಡ ದೋಷ. ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮಪ್ರಸಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಬದಲು ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಹೋದದ್ದು ಏಕೆ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದೆ?

ಸಾಮೀಜಿ: ಅದು ಆಕ್ಸಿಕ್ ಎನ್ನಬಹುದು. ವಿಶ್ವಮೇಳದ (World fair) ಅಂಗವಾಗಿ ವಿಶ್ವಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನವು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಲಂಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗದೆ ಅದು ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಮ್ಯಾಸ್‌ರೂರು ರಾಜರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರು. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷದ ಬೇಸಾಗೆಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಮಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಮೂರು ವರುಷಗಳನ್ನು ಅಮೆರಿಕಾ ದಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿರುವೆನು.

“ಅಮೆರಿಕದವರು ಶೈಪ್ಪು ಜನಾಂಗ. ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ನನ್ನ ದಯಾವಂತರಾದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇರುವರು. ಅವರು ಇಂಗ್ಲಿಷರಷ್ಟು ಪ್ರಾವಾಗ್ರಹ ಹೀಡಿತರಲ್ಲ. ಭಾವನೆಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಹೊಸದಾಗಿರಲಿ ಅವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು. ಅವರು ಅತಿಥಿ ಸತ್ಯಾರಪರರು. ಅವರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಲಿಂದಾರಿಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದೆ. ಬಾಸ್ಟನ್, ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್, ಫಿಲಡೆಲ್ಪಿಯಾ, ಬಾಲ್ಟಿಮೋರ್, ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್, ಡೆಸ್‌ಮೊಲಿನ್, ಮೆಂಫಿಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಉಂಗಡಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆ.”

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: “ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿರುವಿರೋ?

ಸಾಮೀಜಿ: “ಹೌದು, ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿರುವೆನು, ಆದರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಲ್ಲ. ಅದು ನನ್ನ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಜನರು ಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರ, ಹಣ, ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಂಥಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುವರು.”

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: “ನಿಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗುವುದೆ? ನೀವು ಚೋಧಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಧರ್ಮಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನೇ?”

ಸಾಮೀಜಿ: “ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಸಾರವಾದ ಧರ್ಮದ ತತ್ವವನ್ನು ನಾನು ಬೋಧಿಸುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾಗ ಒಂದಿರುವುದು, ಗೌಣವಾದ ಭಾಗ ಒಂದಿರುವುದು. ನಾವು ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಗೌಣಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿಯುವ ಮುಖ್ಯಾಂಶ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ. ಅವುಗಳ ಎಲ್ಲದರ

ಹಿಂದೆಯೂ ಇರುವುದು ಏಕತೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ದೇವರು, ಅಲ್ಲಾ, ಯಹೋವ, ಆತ್, ತೀರ್ಥಿ ಎಂದು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೀಟದಿಂದ ಮಹಾ ಪುರುಷನವರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಏಕತೆಯೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ನಾವು ಈ ಏಕತೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪಾಶಾಷ್ಟೇರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಧರ್ಮದ ಗೌಣಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಹೇರಿಗೆ ವೇಷಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಇತರರು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೋರಾಡುವರು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡುವರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ ಭಗವಂತನ ಪ್ರೀತಿ, ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಪ್ರೀತಿ, ಅದಿಲ್ಲದೆ ಬಾಹ್ಯ ವೇಷಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುವುದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ.”

ಬಾತ್ತೀದಾರ: “ಹಿಂದೂಗಳು ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಹಿಂಸಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುವುದು.

ಸಾಮೀಜಿ: “ಅವರಿನ್ನೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಧರ್ಮಸಹಿಷ್ನುತ್ತೇ ಇತರ ಜನಾಂಗದವರಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪ. ಅವರು ಅಷ್ಟೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕರಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ದೇವರನ್ನು ನಂಬಿದವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಉಂಟಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಜ್ಯೇಂದ್ರ ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಡುವುದು ಬರೀ ಭಾರಂತಿ ಎನ್ನುವರು. ಆದರೂ ಹಿಂದೂಗಳು ಯಾವ ಜ್ಯೇಂದ್ರನ್ನೂ ಹಿಂಸಿಸಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು.”

ಬಾತ್ತೀದಾರ: “ಧರ್ಮಗಳು ಮೂಲತಃ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹೇಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹರಡುವುದು? ಇಲ್ಲಾಗಲೇ ಸಾವಿರಾರು ಪಂಥಗಳಿವೆ.”

ಸಾಮೀಜಿ: “ಸಾತ್ಯಂತ್ಯ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಹರಡಿದಂತೆ ಇವು ಮಾಯವಾಗಬೇಕು. ಪಂಥಗಳು ಗೌಣ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆ. ಆವು ಸ್ಥಾಪತಃ ಉರ್ಜಾತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಾರವು. ತಮ್ಮದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಂಗಡ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದವರ ಭಾವನೆಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಈ ಪಂಥಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿವೆ. ಈಗ ಪಂಥಗಳ ಕಾಲ ಮುಗಿಯಿತು. ಕ್ರಮೇಣ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಿದ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗಿ ವಿಶ್ವ ಸಹೋದರತ್ವದ ಭಾವನೆ ಬರುವುದು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆಗುವುದು. ಬಹುತಃ ಆದಕ್ಕೆ ಸಕಾಲ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುವುದು. ಆದರೂ ಆದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ಭರತವಿಂದದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಜಾತಿಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಒಂದು ಆತಂಕ. ಜಾತಿ ಭಾವನೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳಿಸುವುದು, ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸಂಕೋಚಗೊಳಿಸುವುದು, ಇತರರೊಡನೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾವನೆಗಳು ಪ್ರಚಾರವಾದಂತೆ ಜಾತಿಯ ಗೋಡೆಗಳು ಕುಸಿದು ಬೀಳುವುವು.”

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: “ಆದರೂ ಕೆಲವು ಅಂಗ್ಲೀಯರು, ಅವರಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಚರಿತೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಂತಲೂ ಅಲ್ಲ, ಅಂತಹವರು ಜಾತಿಯ ಭರತವಿಂಡಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವರು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲ, ಐರೋಪ್ಯರನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಅನುಕರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಆದಶಿಗಳು ಶೀರ ಲೋಕವಾದ್ದರು ಎಂದು ನೀವೇ ವಿಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ನಿಜ, ಬುದ್ಧಿ ಇರುವ ಯಾರೂ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ದೇಹ ಆಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಾಹ್ಯ ಆಚಾರಗಳು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಸಾಮಿರಾರು ವರುಷಗಳ ಆರ್ಯರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಅವು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು ಐರೋಪ್ಯ ದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಮೌಳ್ಳ. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಭಾವನೆಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಜಾಗ್ರತವಾಗಿದ್ದವು. ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದೋಡನೆ ಆ ಭಾವನೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುವೇವು. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಕಾಲದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಈ ಜಾತಿಯ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಉರುಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಅವರು ನಿಮೂಲ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದ ಅವನತಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು, ಜಾತಿಯ ಮೂಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಮೂಲ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಯಲ್ಲಿದೆ. ಬುದ್ಧನು ಜಾತಿಯನ್ನು ಅದರ ಪೂರ್ವದ ಹಿತಿಗೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸಿದ. ಭರತ ವಿಂಡ ಜಾಗ್ರತ್ತಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಒಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದುವು. ಆದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಭವಿಷ್ಯ ಭಾರತವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಪಡುವರು ನಾವು. ಪುರಾತನ ಭಾವನೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಆಗಿದ್ದ ಸಮಾಜ ಈಗಲೂ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರೂ, ಅವನ್ನು ರಕ್ತಗತಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಸುವವರು ನಾವು. ಎಂದಿಗೂ ಹೊರಿಗಿನವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಾರರು. ಬೆಳವಣಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳಗಿನಿಂದ ಆಗಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಭರತವಿಂಡಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಸಹಾಯವೆಲ್ಲ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ತಾನೇ ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲು ನರವಾಗುವುದು ಮಾತ್ರ, ಆಗಿದೆ. ಯಾರ ಕೈಗಳು ಭಾರತೀಯರ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಸದಾ ಇರುವವೋ ಅಂತಹವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವುದು ನಿಷ್ಪಯೋಜಕ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಯಾವ ಒಂದು ಶೈಷ್ವಮಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನಾಗಲೀ ಜೀತದಾಳುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಸಬೇಕಂತಹ ಅದು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬರುವುದು.”

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: “ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಗಮನ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಿರಾ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾರೆ. ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಆದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು

ನಾನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿ ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆ. ಭರತವಿಂಡದ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಜನಾಂಗಗಳಿಂದ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪ್ ಎಂಡದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವಪ್ಪು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಯೂರೋಪ್ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿತು. ಈ ವ್ಯಾಪಾರ, ಜಗತ್ತಿನ ನಾಗರಿಕರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ಅವರ ಕ್ಯಾಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸವೇ ಬೇರೊಂದು ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಡಚ್‌ರು, ಪ್ರೋಚೆರ್ಚೀನರು, ಷ್ಟೇಂಟರು, ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಒಬ್ಬರಾದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಾರ್ಥಿಕ ಆದ ನಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ವನಿಸಿನವರು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಮೆರಿಕ ದೇಶವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು.”

ಬಾತ್ತೀರಾರ: “ಇದು ಹೇಗೆ ಪರ್ಯಾವರಣಾಗುವುದು?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವು ತನ್ನ ಏಕೈಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಪರ್ಯಾವರಣಾಗುವುದು. ಬುದ್ಧಿ ಎಲ್ಲೋ ಸುಸಂಸ್ಕರ್ತರಾದ ಕೆಲವರ ಸ್ತುತಾಗಕೊಡು. ಇದನ್ನು ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿರುವವರಿಗೆಲ್ಲ ಹಂಚಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಈಗ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಕ್ರಮೇಣ ಬರುವುದು. ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಉತ್ಪಾದಿತರಾದ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿರುವ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಾದ ಶಕ್ತಿಗಳು ಸುಪ್ತವಾಗಿವೆ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಅಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುವು.”

ಬಾತ್ತೀರಾರ: “ದೊಡ್ಡ ಸೇನಾ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಎಂದಾದರೂ ಒಂದು ದೇಶ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆಯೆ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಹೌದು, ಚ್ಯಾನಾ ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿತ್ತು (ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿದರು). ನಾನು ಚ್ಯಾನಾ, ಜಪಾನ್ ದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಇಂದು ಚೆನಾ ದೇಶ ಅವೃವಣಿತವಾದ ಒಂದು ದೊಂಬಿಯ ಜನಾಂಗದಂತೆ ಇದೆ. ಆದರೂ ಅದು ಪ್ರವರ್ಥಿತವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದವು. ನಾವು ಆಧುನಿಕ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಉಪಕರಣಗಳು, ವಿಧಾನಗಳು ಚ್ಯಾನೀಯರಲ್ಲಿ ಸಾಮಿರಾರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸ್ಥಾರ್ತ್ರಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.”

ಬಾತ್ತೀರಾರ: “ಆದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏಕಮತ್ತುವಿಲ್ಲ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ವಿಕೆಂದರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅದು ನಿರ್ಮಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನೆ ಒಂದು ಶಾಸನದಿಂದ ಜನರನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೂತ್ತಿದೆ. ಚ್ಯಾನೀಯರು ಇದನ್ನು ನಿಮಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅರಿತರು. ಆದಕಾರಣವೇ ಧರ್ಮ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯ. ಇದು ಜನಾಂಗದ

ಅಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಶೀಲವನ್ನು ತಿದ್ದಲು ಯಶ್ಚಿಸುವುದು.”

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: “ನೀವು ಹೇಳುವ ಜಾಗ್ಯತಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಅರಿವಾಗಿದೆಯೆ?”

ಸಾಮ್ ಮೀರಿ: “ಪ್ರಾಣ ಅರಿವಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಚೆಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಜಾಗ್ಯತಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಮೌನವಾಗಿ.”

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: “ಪೌರಸ್ಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಜೀವನದ ಆದರ್ಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗಳಿವೆ. ನಾವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿರತ್ವಗಳನ್ನು ಪರಿಪ್ರಾಣಗೊಳಿಸಲು ಯಶ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವೆವೆ. ನಾವು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವಾಗ ಪೌರಸ್ಯರು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತತ್ವಗಳ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಸುಡಾನಿನ ಭಾರತೀಯ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳದ ಬಗ್ಗೆ ಪಾರ್ಮಾಂಟ್ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಕನ್ಸ್ವರ್ಚಿಟ್‌ಗ್ರಾ ಗುಂಪಿನ ಪಶ್ಚಿಮಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಧಾರದ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಟೀಕಿಸುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಇವಾವುದನ್ನು ಗಮನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಕಾಣುವುದು.”

ಸಾಮ್ ಮೀರಿ: (ಕನ್ಸ್ವರ್ಚಿಟ್‌ಗ್ರಾ ಪೇಪರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಾ) “ಆದರೆ ನೀವು ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನನ್ನ ದೇಶದ ಕಡೆ ಇರುವುದು. ಆದರೂ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗಾದೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ‘ಅನೆಯನ್ನೇ ಮಾರಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಅಂಕುಶಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕಿತ್ತಾಟ?’ ಇಂದಿಯಾ ದೇಶವೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಣ ತೆರುವುದು. ರಾಜಕಾರಣಗಳ ಜಗತ್ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರ. ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಶತಮಾನಗಳು ಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದರೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಗನ್ನೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: “ಹೌದು, ಈ ಲಂಡನ್ ಮಹಾನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬಿಶ್ವವುದು ಪ್ರಯೋಜನಕರ. ಅದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ. ನಾನು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಈ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯ ಇದೆ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಇದೆ. ಇದು ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು. ಈ ಯಂತ್ರ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದೊಂದು ಅಧಿಕಾರ. ಈ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು ಮತ್ತು ಇದು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಇತರ ರಿಗೆ ಇದು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದು. ಈ ಮಹಾಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಡುವುದು ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಅದು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದುದೇ ಸರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಯಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಮೂಲಗಾದರೂ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದು.”

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರದು ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶಾಲವಾದ ದೇಹ, ಲಕ್ಷ್ಯಿಣವಂತರು. ಪೌರಸ್ಯ ಪೋಣಾಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಣೀಯ ರಾಗಿರುವರು. ಇವರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ ಬಂಗಾಳ. ಕಲ್ಪತ್ರಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವೀಧರರು. ಅದ್ವಿತವಾದ ಪ್ರಾಧಿಕ್ಯಯುಳ್ಳ ವಾಗಿ. ಅವರು ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆವರೆಗೆ ಯಾವ ಟಿಪ್ಪಣಿಗೆ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಒಂದು ಮಾತಿಗೂ ತಡವರಿಸದೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಲ್ಲರು.

ಭಾತ್ಯೀದಾರ

೬೮. ಇಂಗ್ಲಿಂಡಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಚಾರಕರ ಸಂದೇಶ¹

(“ದಿ ಇಕ್ಸೋ,” ಲಂಡನ್ 1896)

ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದನ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾವಿ ಬಟ್ಟೆಧರಿಸಿ ಒಂದು ಮರದ ಕೆಳಗೋ, ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆವರಣದಲ್ಲೀ ಇರುವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನರೂ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇದ್ದರು. ಕಾವಿಯ ನಿಲುವಂಗಿಯಲ್ಲದೆ ಬೇರಾವ ವಿಶೇಷವೂ ಅವರ ಉಡುಗೆ ತೊಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ರುಮಾಲನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡರೆ ಲಂಡನ್‌ನ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಜನರಿಗೆ ಹಾನ್ಯಾಸ್ತದವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು; ಅವರು ಈ ವೇಷವನ್ನು ನೋಡಿ ಏನು ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಎಂದು ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿನ ಕಾಗುಣೀತವನ್ನು ಹೇಳಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರು.

ಭಾತ್ಯೀದಾರ: “ಜನ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೌಣ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಾ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಹೌದು, ಹಿಂದುಳಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರಲ್ಲದ ಜನರಲ್ಲಿ ಅದು ಇರುವುದು ಹಾಗೇ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಸುಸಂಸ್ಕೃತರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೌದು. ಶ್ರೀಮಂತರು ಭೋಗದಲ್ಲಿ ಮುಖುಗಿರುವರು, ಇಲ್ಲವೇ ಹೆಚ್ಚು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ದೋಷುವುದರಲ್ಲಿ ಇರುವರು. ಅವರು ಮತ್ತು ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಅನೇಕ ಜನ, ಧರ್ಮ ನಿಷ್ಠೆಯೋಜಕವಾದುದು, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಭಾರದುದು, ಕೊಳೆತುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ನಿಜವಾಗಿ

¹C.W. Vol. V, p. 201

ಭಾವಿಸುವರು. ಈಗನ ಕಾಲದ ಶೋಕಿಯ ಒಂದು ಧರ್ಮವೇ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸ್ತೋಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಚರ್ಚೆ. ಜನ ಮದುವೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ಯಾಗ ಸಮಾಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ, ಚರ್ಚಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು.”

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: ‘ನಿಮ್ಮ ಸಂದೇಶ ಅವರನ್ನು ಚರ್ಚಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸುವುದೇ?

ಸಾಮಾನ್ಯ: “ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೂ ಯಾವ ಆಚಾರಗಳಿಗೂ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಧರ್ಮವೇ ಎಲ್ಲವೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಧರ್ಮವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನು ತಾನೆ ನಾವು ಹೇಳಬಹುದು? ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಮಾಜವಾದ ಅಥವಾ ಪ್ರಜಾಸತ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಜನರ ಪ್ರಾಪಣಚಿಕ ಬಯಕೆ ಈಡೇರಬೇಕು. ಕಡುಮುಕೆಲನವಿರಬೇಕು, ಯಾರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಆಳಕಾಡು, ಯುದ್ಧವಿರಕಾಡು, ಹೆಚ್ಚು ಟಾಟ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಧರ್ಮದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ, ಜನರ ಒಳ್ಳೆಯನಡಿ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಈ ನಾಗರಿಕತೆಯೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತುವ ನಾಗರಿಕತೆಯೋ ಉಜ್ಜಿಂಧವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲದು ಎಂದು ಹೇಗೆ ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾನೆನಿಂಬಿನಲ್ಲಿಡಿ. ಧರ್ಮವು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದು.”

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: “ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ಧರ್ಮದ ಸಾರವಾದ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಇದು ಅವರ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲದು.”

ಸಾಮಾನ್ಯ: “ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಕೆಳಗಿನ ಸತ್ಯದಿಂದ ಮೇಲಿನ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೋರತು ಎಂದಿಗೂ ಆಸತ್ಯದಿಂದ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಷ್ಟಿಯ ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಏಕತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಏಧವಿಧವಾಗಿರುವವು. “ಏಕಂ ಸತ್ಯ ವಿಷಯಃ ಬಹುಧಾ ವದನ್ತಿ” ಇರುವುದು ಒಂದೇ, ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರು ಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಣ್ಣ ಸತ್ಯದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಸತ್ಯದೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವನು ಎಂದು ತುಂಬಾ ಹೀನಸಿಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಧರ್ಮಗಳೂ ಕೊಡು ಬಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವವು, ಅಷ್ಟೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕುಮೇಣ ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವನು. ಭೂತಪ್ರೇತಗಳ ಆರಾಧನೆ ಕೂಡ ನಿತ್ಯವಾದ ಅವಿಕಾರಿಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡುಮುಕೆಲನವನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾಗಿದೆ.”

ಬಾತ್ತಿಂದಾರ: “ನೀವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಲು ಬಂದಿರುವ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ ಶಿಲ್ಪಗಳೆ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದೆ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರೆಂಬ ಮಹಾ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಶಿಷ್ಯ. ಅವರು ಇತರ ಖುಷಿಗಳಂತೆ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮರು. ವೇದಾಂತದರ್ಶನ ಅವರ ಭಾಣಿಸಲ್ಪಿನ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ದರ್ಶನ ಎಂದರೆ, ಧರ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದ ಸ್ನೇಹಿಂತಾ ಸೆಂಚರಿ” ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸರ್ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಮೆಲ್ಲರ್‌ರವರು ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಒಂದು ಲೇಖನವನ್ನು ನೀವು ಓದಲೇಬೇಕು. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಹೊಗ್ಗೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1836ರಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಿತಾಳಿ 1886ರಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿಸ್ಥಾದರು. ಅವರು ಕೇಶವ ಚಂದ್ರಸೇನ ಮತ್ತು ಇತರರ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದರು. ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಂಡರು. ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಶಿಶು ಸಹಜವಾದ ಸರಳತೆ, ಅದ್ವಿತಾದ ನಮ್ಮತೆ, ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಮಾಧುರ್ಯ ಇವು ಇದ್ದವು. ಯಾರೂ ಅವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.”

ಬಾತ್ತೀರ್ಥಾರ: “ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಬೋಧನೆ ವೇದದಿಂದ ಬಂದುದೆ.”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಹೌದು, ವೇದಾಂತ ಎಂದರೆ ವೇದಗಳ ಕೊನೆಯ ಭಾಗ, ವೇದದ ಮೂರ ನೆಯ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಉಪನಿಷತ್. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಅಂಕುರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ. ಚೀನಾಗಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು. ವೇದದ ಅಂತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಗವೇ ಸಂಹಿತೆ. ಇದು ಅಂತಿ ಹಳೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾಸ್ನ ನಿರುತ್ತವೆಂಬ ನಿಘಂಟಿನ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.”

ಬಾತ್ತೀರ್ಥಾರ: “ನಮ್ಮೆಂತಹ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ರಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವು ನಮ್ಮೀಂದ ಕಲಿಯುವುದು ಬಹಳ ಇದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಿಂದ ಎನನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಅದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಿಂದ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಷ್ಟೂದು ಇದೆ ಎಂಬುದು. ಮ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಮೆಲ್ಲರ್, ಮೋನಿಯರ್ ವಿಲಿಯಂಸ್, ಸರ್ ವಿಲಿಯಂ ಹಂಟರ್ ಅಥವಾ ಜರ್ಮನಿಯ ಪಾಚ್ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹಿಂದಾಗಳ ದರ್ಶನವನ್ನು ಲಘುವಾಗಿ ಎಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.”

★ ★ ★

ಸ್ವಾಮೀಗಳು ವಿಕ್ಕೋರಿಯಾ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ 29ನೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಡುವರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುನ್ನಾಗತ. ಹಿಂದಿನ ಮಹಾತ್ಮರ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಈ ಹೊಸ ಬೋಧನೆಗೆ ಯಾರೂ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಯೋಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೂರ್ವ ಭವ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಭುತ್ವವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

೬೬. ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವೇಕಾನಂದರೊಡನೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ¹

(“ದ ಹಿಂದು,” ಮದರಾಸ್‌ಬ್ರಿಫರಿ 1897)

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಜಗತ್ತು ಮಿಥ್ಯೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವರು. (ಎ) ಅನಂತತೆಯೋಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾಮರೂಪದ ಜಗತ್ತು ಬಹಳ ಕ್ಷಣಿಕ; (ಬಿ) ಎರಡು ಪ್ರಳಯಗಳಿಗೂ ಮಧ್ಯ ಇರುವ ಅಂತರ ಅನಂತತೆಯೋಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅತ್ಯಲ್ಪ; (ಸಿ) ಕರ್ಪೋರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಹಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಾವು ಕಾಣುವಂತೆ ಈ ಜಗತ್ತು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮನಸ್ಸಿನ ಆಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ. ಆದರೆ ಅದು ಎಂದಂದಿಗೂ ಸತ್ಯವಲ್ಲ; (ಡಿ) ಮೊದಲ ಕೊಂಬಿನಂತೆ ಅಥವಾ ಬಂಚೆಯ ಮನಂತರ ಜಗತ್ತು ಒಂದು ಭಾರ್ಯಾತಿ. ಮೇಲಿನ ದೃಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಮಿಥ್ಯೆ ಎನ್ನುವರು?”

ಉತ್ತರ: “ಹಲವು ಬಗೆಯ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿವೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಿಥ್ಯೆ ಎನ್ನುವರು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು (ಸಿ) ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಿಥ್ಯೆ ಎನ್ನುವರು. ಈಗಿರುವ ಮನಸ್ಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಜಗತ್ತು ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಇನ್ನೂ ಮೇಲಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದು ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಎದುರಿಗಿರುವ ಒಂದು ಮರದ ಕಾಂಡವನ್ನು ನೋಡಿ ದೆವ್ವಾ ಎಂದು ಭಾರ್ಯಾತಿಪಡುವೆ. ತತ್ತ್ವಾಲ್ಕಿಕ್ ದೆವ್ವದ ಭಾವನೆ ಸತ್ಯ. ಅದು ನಿಜವಾದ ದೆವ್ವ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದು. ಆದರೆ ಅದೊಂದು ಮರದ ದಿಮ್ಮಿ ಎಂದು ಅರಿತೋಡನೆ ದೆವ್ವದ ಭಾವನೆ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಮರದ ದಿಮ್ಮಿ ದೆವ್ವ ಎರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರಲಾರವು. ಒಂದು ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ನಾಲ್ಕನೇ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ?”

ಉತ್ತರ: “ಇಲ್ಲ, ಇತರರು ಯಾರೋ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬವರು ಅವರ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಬಯ್ಯಾವ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಿರುವರು. ಮೊದಲನೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಗಳು ಬಳಸಿರುವರೇ ಹೊರತು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಒಬ್ಬಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಹೋರಿಕೆಯ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಉತ್ತರ: “ನೀವು ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಯನ್ನು ದೆವ್ವವೆಂದು ಭೂಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಜಗತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಈ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ.”

¹C.W. Vol. V, P. 204

ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವೇಳಾನಂದರೋಡನೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಇಂದ

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ವೇದ ಅನಾದಿ ನಿತ್ಯವಾದುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವೇನು? ಇದು ವೇದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೆ ಅಥವಾ ವೇದೋಽಂಗೀ ಅನ್ವಯಿಸುವುದೆ? ಇದು ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ತರ್ಕ, ರೇಖಾಗಣಿತ, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಕೊಡ ಆದ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದವೇ ಆಯಿತಲ್ಲ? ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯಗಳೇ ಇವೆ?”

ಉತ್ತರ: “ವೇದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯ ಸ್ಥಿರವಾದುದು ಮತ್ತು ಅವಿಕಾರಿಯಾದುದು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವೇದವನ್ನು ಅನಾದಿ, ಅನಂತ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವಿತ್ತು. ಅನಂತರ ವೇದಗಳ ಉಚ್ಛರಣೆ, ಅದರ ಅರ್ಥದೊಂದಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ಮಂತ್ರಗಳು ಭಗವಂತನಿಂದ ಬಂದವು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ, ಇವುಗಳ ಅರ್ಥದ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಗವಂತನ ಮೂಲದಿಂದ ಬಂದವುಗಳಲ್ಲಿ, ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಪಾಪಕರವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸೆ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಕಥೆಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ವೇದ ಅನಾದಿ ಅನಂತ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯ ನಿತ್ಯವಾದುದು, ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ತರ್ಕ, ರೇಖಾಗಣಿತ, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಇವುಗಳೂ ಕೊಡ ಸತ್ಯವಾಗಿರುವ, ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಇರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇವು ಕೊಡ ಅನಾದಿ ಮತ್ತು ಅನಂತವೇ. ಆದರೆ ವೇದದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ವೇದದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಎಂದು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಅದ್ದೇ ತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಮುಕ್ತಿ ಎಂದರೇನು? ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇರುವುದೆ? ಅದ್ದೇ ತದ ಮುಕ್ತಿಗೂ ಬೌದ್ಧರ ನಿವಾರಣಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯೆ?”

ಉತ್ತರ: “ಮುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿದೆ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಅತಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎನ್ನುವೇವು. ಆದು ನಿಮ್ಮ ಈಗಿನ ಪ್ರಜ್ಞಿಗಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದು. ಮುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತರ್ಕಬದ್ವವಲ್ಲ. ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿನಂತೆ ಮೂರು ವಿಧಗಳವೇ. ಮಂದ, ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ. ಬೆಳಕು ತುಂಬಾ ಕೋರ್ಕೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಒಂದು ಮಂದ ದೀಪ ದಲ್ಲಿ ಕೆಳ್ಳು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ಅತಿ ತೀವ್ರ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಳ್ಳು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಬೌದ್ಧರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಲಿ, ಅವರ ನಿವಾರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇರಲೇಬೇಕು. ನಾವು ಕೊಡುವ ಮುಕ್ತಿಯ ವಿವರಣೆ ಇತ್ಯಾತ್ಮಕವಾದುದು; ಬೌದ್ಧರು ಕೊಡುವ ವಿವರಣೆ ನೇತ್ಯಾತ್ಮಕವಾದುದು.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ನಿರ್ವಿಶೇಷ ಬ್ರಹ್ಮವು ವಿಶ್ವವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪತಕ್ಕೆ ಸವಿಶೇಷ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಬೇಕು?”

ಉತ್ತರ: “ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮ ಅವಾಜ್ಞಾನಸ ಗೋಚರ ಎಂದರೆ ಮಾತು, ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದುದು. ದೇಶ ಕಾಲ ನಿಮಿತ್ತದ ಆಚೆ ಇರುವುದನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಗ್ರಹಿಸಲಾರದು. ವಿಚಾರ ತರ್ಕ ಇರುವುದೆಲ್ಲ, ದೇಶ ಕಾಲ ನಿಮಿತ್ತದ ಒಳಗೆ. ಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮೀರಿರುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು ವ್ಯಧರ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಗೂಡವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪುರಾಣಗಳ ರೂಪಕೆಗಳಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅಶ್ಯನ್ನತವಾದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣ, ರಾಮಾಯಣ, ಭಾರತಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಘಟನೆಗಳಿವೆಯೋ? ಇಲ್ಲವೇ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಘಟನೆಗಳೋ? ಅಥವಾ ಮಾನವರು ಹೇಗೆರಬೇಕೆಂದು ತೋರಿಸಲು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಪರಮಾದರ್ಶಗಳೋ? ಅಥವಾ ಹೋಮರನ ಕಾವ್ಯದಂತೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಬರಿ ಕಾವ್ಯಗಳೋ?

ಉತ್ತರ: “ಎಲ್ಲಾ ಪುರಾಣಗಳಿಗೂ ಕೆಲವು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಘಟನೆಗಳೇ ತಳಹದಿ. ಪುರಾಣಗಳ ಗುರಿ ಪರಮಸತ್ಯವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸತ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವು ಒಂದು ಆಧಿಕಾರ ವಾಸಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರ್ಶಶೀಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ರಾಮನಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ಆವಶ್ಯಕ ವೇಸೂ ಅಲ್ಲ. ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಧರ್ಮದ ಮಹಿಮೆ ರಾಮ ಅಥವಾ ಕೃಷ್ಣನ ಇತಿಹಾಸದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಅವರಿರಲ್ಲಿವೆಂದು ನಂಬಿದರೂ ಯಾವ ಪರಮ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾನವನ ಮುಂದೆ ಇಡುವರೋ ಆವಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಂತೆ ಇವೆ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ನಮ್ಮ ದರ್ಶನಗಳ ಸತ್ಯಗಳು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣ ತನ್ನದೇ ಆದ ಯಾವ ಹೋಸ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೂ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬೋಧಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದನ್ನು ರಾಮಾಯಣ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೈಸ್ನೆನಿಲ್ಲದೆ ಕೈಸ್ರಧರ್ಮ, ಮಹಿಮುದಿಲ್ಲದೆ ಮಹಿಮುದಿಯಿಂದ ಧರ್ಮ, ಬುದ್ಧನಿಲ್ಲದೆ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ನಿಲ್ಲಿಲಾರದು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲು ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಚಾರಿತ್ರಿಕವೇ ಅಥವಾ ಕಾಲ್ಪನಿಕವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪುರಾಣದ ಉದ್ದೇಶ ಜನರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಅದನ್ನು ಬರೆದ ಏಷಿಗಳು ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಜನರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಆವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೂ ಕೆಟ್ಟಿದ್ದನ್ನೂ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಬುಂದಂತೆ ಆರೋಪಮಾಡಿ, ಮಾನವನೀತಿ ನಡವಳಿಕೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಆದರ್ಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ದರ್ಶಕಂತನು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೂ

ಬೇಕೆ? ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಒಂದು ಆದರ್ಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಅವನು. ಅವನು ನಿಜ ವಾಗಿ ಇದನ್ನೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ. ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಇನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಣ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಯ ಭವ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಷಣ ವಿವರಣೆಗಳೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಾಗುವವು. ಆದರೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಪೂರಾಣದಲ್ಲಿರುವ ಗಹನ ಸತ್ಯವಿದೆ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಒಬ್ಬನು ಸಿದ್ಧನಾದರೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥಣೆಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಮಿದುಳಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಅವನು ಶೇಖರಿಸಿದ್ದನೋ ಆ ಮಿದುಳು ಈಗಿರುವುದಲ್ಲ. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ಮಿದುಳಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಈ ಮಿದುಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಿದುಳಿನ ಅನುಭವವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಸಿದ್ಧ ಎಂದರೇನು?”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವದ ಸುಪ್ರಶ್ನಿಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವನು.”

ಉತ್ತರ: “ಸುಪ್ರವಾಗಿರುವುದು ಹೇಗೆ ಜಾಗೃತವಾಗುವುದೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಏನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸುವರೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಉಪರ್ಯೇಗಿಸುವ ಪದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾಗಿರಬೇಕು, ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು. ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಆವರಣವಿತ್ತೋ ಅದು ಆಚಿಗೆ ಸರಿಯಿತು ಎನ್ನಬಹುದು. ಯಾರು ತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅರಿತಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಸೃಷ್ಟಿ ಸಾಧ್ಯ. ಪಕೆಂದರೆ ಈಗಿರುವ ಆವರ ಮಿದುಳು ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರದ ಬೀಜವಾಗಿದೆ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲದವರು ಹಿಂದೂಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಧರ್ಮವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದೇ? ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಚಂಡಾಲನ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದೆ?”

ಉತ್ತರ: ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಮತಾಂತರವನ್ನು ಒಫ್ಫಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಆಗಿರಲಿ, ಶೂದ್ರನಾಗಲಿ, ಚಂಡಾಲನಾಗಲಿ, ಅವನು ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೂ ಬೋಧಿಸಬಹುದು. ಸತ್ಯವನ್ನು ಎಂತಹ ಪಾಮರನಿಂದಲೂ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವನು ಯಾವ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಚಿಂತಿಯಿಲ್ಲ.”

ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಗಳು ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಒಂದು ಶೈಲ್ಯಕವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿದರು.

ಸಂದರ್ಭನ ಮುಗಿಯಿತು. ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ಆವರು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಸಮಯವಾಯಿತು. ಆವರು ಬಾತ್ತೀದಾರರನ್ನು ಬೀಳಣ್ಣಂಡು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

೧೦೦. ವಿದೇಶ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಆಂತರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು^೧

(“ದ ಹಿಂದು,” ಮದರಾಸ್‌ಪೆಟ್‌ಪರಿ, 1897, ರೈಲನಲ್ಲಿ)

ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಾಮ್ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಚಂಗಲ್‌ಪೇಟೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈಲನಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರೊಡನೆ ಮದ್ದಾಸಿಗೆ ಬಂದರು. ಕೆಳಗಿನದು ಭೇಟಿಯ ವಿವರ:

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಸಾಮ್‌ಮೀಜಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾವುದು ಅಮೆರಿಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿತು?

ಸಾಮ್‌ಮೀಜಿ: “ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಭಾಗಶಃ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಲ್ಲ. ನಾನು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಆದಕಾರಣವೇ ದೂರ ಪ್ರಾಚ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದೆ.”

ಸಾಮ್‌ಮೀಜಿ: “ನೀವು ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ನೋಡಿದಿರಿ? ಭರತವಿಂಡವೂ ಜಪಾನಿನಂತೆ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಸಂಭವ ಉಂಟೆ?”

ಸಾಮ್‌ಮೀಜಿ: “ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮೂವತ್ತು ಕೋಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆತು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಾಧ್ಯ, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಜಪಾನೀಯರಷ್ಟು ದೇಶಭಕ್ತರು ಮತ್ತು ಕಲಾಪ್ರಮೀಗಳಾದವರನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಇದು. ಯೂರೋಪು ಮತ್ತು ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕೋಣೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಶಬ್ದತೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಜಪಾನನ್ನು ನೋಡಿ ಬರಲಿ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಆಸೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಜಪಾನೀಯರು ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದೆಲ್ಲ ಮಹತ್ತರವಾದುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರುವರು. ಭರತವಿಂಡ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಭಾಮಿ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಯುವರು. ಜಪಾನಿನ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವು ಸಿಲೋನಿನ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಹೇದಾಂತದಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಅದು ಈಶ್ವರನನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ, ಮತ್ತು ಇತ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಸಿಲೋನಿನದರಂತೆ ನಿರೀಶ್ವರವಾದಿಯೂ ನೇತ್ಯಾತ್ಮಕವೂ ಆದದ್ದಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಜಪಾನಿನ ಹತಾತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವೇನು?”

ಸಾಮ್‌ಮೀಜಿ: “ಜಪಾನೀಯರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆತ್ಮತ್ವದ್ವೆ ಮತ್ತು ಅವರ ದೇಶಪ್ರೀತಿ. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಃಸ್ವಾಧ್ಯಪರರಾಗಿ, ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರೆಯೆರೆಯಬಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಜನಿಸಿದರೆ, ಆಗ ಭರತವಿಂಡವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಯ್ದುತ್ತೇದಲ್ಲಿಯೂ ಮಹತ್ವಾದುದಾಗುವುದು. ಜನರೇ ಒಂದು ದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವವರು.

¹C.W. Vol. V, p. 209

ಬರೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅವರ ನೀತಿಯನ್ನು ನೀವು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನೀವು ಅವರಷ್ಟೆ ಮಹತ್ವಿಗೆ ಏರುವಿರಿ. ಜಪಾನೀಯರು ತಮ್ಮ ದೇಶ ಕ್ಷಾಗಿ ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಜನಾಂಗವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಆಗಲಾರಿರಿ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆಖಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ವಸ್ವಾನಮ್ಮೆ ಧಾರೆಯೆರೆಯಬಲ್ಲಿರಿ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಭರತವಿಂಡವು ಜಪಾನಿನಂತೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯೆ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ, ಭರತವಿಂಡವು ಈಗ ಏನಾಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವು ಜಪಾನಿನಂತೆ ಹೇಗೆ ಆಗಬಲ್ಲದು? ಅಥವಾ ಒಂದು ದೇಶವು ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶದಂತೆ ಹೇಗೆ ಆಗಬಲ್ಲದು? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಾವಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿನ ಭರತ ವಿಂಡ ಆದರ್ಥ ಧರ್ಮ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಸುದಾರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೌಣ. ಆದ ಕಾರಣ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವು ಜಪಾನಿನಂತೆ ಆಗಲಾರದು. ಹೃದಯ ಭಗ್ಗವಾದಾಗ ಚಿಂತನಾ ಲಹರಿಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುವು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಭರತವಿಂಡದ ಹೃದಯ ಒಡೆಯ ಬೇಕು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಹ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹರಿಯುವುದು. ಭರತವಿಂಡ ಭರತವಿಂಡವೇ, ನಾವು ಜಪಾನಿಯರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು. ಭರತವಿಂಡ ವಾತಾವರಣವೇ ಬೆಂದ ಜೀವಕ್ಕೆ ತಂಪನ್ನು ನೀಡುವುದು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿರುವೆನು. ಈ ಕೆಲಸದ ಮಧ್ಯ ನನಗೆ ವಿರಾಮ ದೊರಕುವುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೇ ನಿನಗ ವಿಶ್ವಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುವು. ನೀವು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದರೆ ಮಧುಮೇಹ ದಿಂದ (Diabetes) ಸಾಯಿವಿರಿ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಇಷ್ಟು ಜಪಾನಿನ ಕಥೆಯಾಯಿತು. ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಅನುಭವ ಹೇಗಿತ್ತು ಸ್ವಾಮೀಜಿ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಮೊದಲಿನಿಂದ ಹೊನೆಯವರೆಗೂ ಅದು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಮಿಷನರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ‘ಚಚಿನ ಹೆಂಗಸರು’ ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರೆ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಆತಿಥಿ ಸತ್ಯಾರಪರರು, ದಯಾಳುಗಳು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ವಭಾವದವರು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ನೀವು ಹೇಳಿದ ‘ಚಚಿನ ಹೆಂಗಸರು’ ಯಾರು ಸ್ವಾಮೀಜಿ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಹೆಂಗಸರು ಒಬ್ಬ ಗಂಡನನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಚೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವರು. ಅವಳು ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಘ್ರಾಷನಬಲ್ಲ ಹೋಚೆಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ, ಉಪಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ವರನನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಬಳಸುವಳು. ಅವಳು ತನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಹೃಧಾವಾದಾಗ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ‘ಬ್ಲೋ ಮೆಂಬ್ರೋ’ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಯವಿಳಿದ ಹೆಂಗಸಾಗಿ ಚಚಿನ ಸೇರುವಳು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು

‘ಚಚೆ’ಗಳಾಗುವರು. ಈ ಚಚೆನ ಹಂಗಸರ ಮತ್ತಾ, ಅತಿ ಹೇಳತೀರದು. ಇವರು ಅಲ್ಲಿ ಪಾದಿಯ ಕ್ಕೆಕೆಳಗೆ ಇರುವರು. ಇವರು ಮತ್ತು ಪಾದಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ನರಕಸದ್ಯಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವರು, ಧರ್ಮವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಳುಮಾಡುವರು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಮರಿಕದವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಬ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ನಾನೂ ಅವರನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬ್ರೀತಿಸುವೆನು. ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವೇನು?”

ಸ್ವಾಮಿಜಿ: “ನನಗೆ ಕಂಡಂತೆ ಅದು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಕೈಸ್ತೇರ್ಥರ ಧರ್ಮಗಳ ಮಳುಕನ್ನು ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ ನಾಟಕ. ಆದರೆ ಕೈಸ್ತೇರ್ಥರ ಧರ್ಮಗಳೇ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಅದೊಂದು ಕೈಸ್ತರ ಮಹಾವನ್ನನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರಿಸಿದ ನಾಟಕವೇ ಆಯಿತು. ಕೈಸ್ತರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶ್ವ ಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಿಷ್ಪರ್ಯೋಜಕವಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಪ್ರಾರಿಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದಾಗ ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್‌ರೂ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಜಿಕಾಗೋ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ಭರತವಿಂಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತು. ಇದು ವೇದಾಂತದ ಭಾವನೆಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಹರಡುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಕೈಸ್ತಪಾದಿಗಳು ಮತ್ತು ಚಚೆನ ಹಂಗಸರು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಅಮರಿಕಾದವರೆಲ್ಲ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪರಿಣಾಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು ಪ್ರಚಾರವಾಗುವ ಸಂಭವ ಹೇಗಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿಜಿ?”

ಸ್ವಾಮಿಜಿ: ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಇಂಗ್ಲಿಷರು ವೇದಾಂತಿಗಳಾಗುವರು. ಅಮರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಮರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಡಂಬರವಿದೆ ಅದು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಕೈಸ್ತರೂ ಕೂಡ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಓದದೆ ನ್ಯಾಟೇಸ್ಪರ್ಮೆಂಟನ್ನು (ಹೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನು) ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ವೇದಾಂತವೇ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಯುಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ವಿವರಣೆ. ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಮೂಡನಂಬಿಕೆ. ವೇದಾಂತವಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಧರ್ಮವಾಗುವವು.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಅಂಗ್ಲೀಯರ ಶೀಲದಲ್ಲಿನೇವು ಯಾವ ವಿಶೇಷವನ್ನು ಕಂಡಿರಿ?”

ಸ್ವಾಮಿಜಿ: “ಅಂಗ್ಲೀಯನು. ಏನನ್ನಾದರೂ ನಂಬುವುದೇ ತಡ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಅಂಗ್ಲೀಯ ಸ್ತ್ರೀ ಅಥವಾ ಪುರುಷರನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮೀರಿಸಲಾರರು. ಆದ

ಕಾರಣವೇ ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದು. ಜಾನ್ ಬುಲ್ (ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವನು) ವಿಷಯವನ್ನು ಗೃಹಿಸುವುದು ಸಲಪ ನಿಧಾನ. ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೇನು. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅವನು ಬಡಪಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಿಷನರಿಯಾಗಲೇ, ಇತರರಾಗಲೇ ನನಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅಪವ್ಯಾಪಕಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದುದು ಏನೆಂದರೆ ನನ್ನ ಅನೇಕ ಸೈಹಿತರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಚರ್ಚಿಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಈ ಮಿಷನರಿಗಳು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದವರಿಂದ ಬಂದವರಲ್ಲ. ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಜಾತಿ ಇಲ್ಲಿರು ವರ್ಷ್ಯೇ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಕಟ್ಟಿಟಿಟ್ಟು. ಅಂಗ್ಲೀಯ ಪಾದ್ವಿಗಳು ಭದ್ರಮನ್ಯಾರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಅವರಿಗೂ ನಿಮಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಭೇದ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಸೈಹಿತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಆದರಿಂದ ಯಾವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿತರವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ದೇಶದವರಿಗೆ ನಾನು ನೀಡುವ ಹಿತವಚನವಿದು: ನಿಂದಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಾದ್ವಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಡಿ. ಅವರೇನು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೂಡಿದೆ. ಅಮರಿಕದವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೋರಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರುವುದೇ ಸರಿಯಾದ ಮನೋಭಾವ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣಾ ಚಳುವಳಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರ, ಸ್ಥಾಮೀಜಿ?”

ಸ್ಥಾಮೀಜಿ: “ಆಗಲಿ. ಈಗ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಾಜದ ಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅದರ ಮುಂದಾಳುಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮಾಜವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆಲ್ಲ ಒಂದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತಳಹದಿ ಬೇಕೆಂದು ಮನಗಂಡಿರುವರು. ಆ ತಳಹದಿ ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೊರಕವುದು. ನನ್ನ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಹೊಸ ಜಾಗೃತಿಗೆ ತಳಹದಿಯಾಗಿ ವೇದಾಂತ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಭರತವಿಂದದ್ದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?”

ಸ್ಥಾಮೀಜಿ: “ಒಂದು ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಹೇಳಿರುದು. ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಲೋಕ ವಿಷಯವೇ ತಿಳಿಯದು. ನಮ್ಮ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಒಳೆಯ ಸ್ವಭಾವದವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಬಡತನ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಅಪರಾಧವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನ ಹಿಂಸಾಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅಮೆರಿಕಾ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಜನ ನನ್ನ ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೊಂಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಸುತ್ತುಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ವೇಷಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಜನ ಅವನನ್ನು ಮುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಸುಸಂಸ್ಕರಿತರು.”

೪೫ ಸಾಮ್ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಗಳೇ

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ನಮ್ಮ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನ ಮೇಲೆತ್ತಲು ನೀವು ಏನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡು ತೀರಿ?”

ಸಾಮ್ ಮೀಜಿ: “ಅವರಿಗೆ ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪ್ರೋರ್‌ಫಿಕರ್ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಆದರ್ಶವು ಕ್ರಮೇಣ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ತೀಯಿಯವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಲೋಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಧರ್ಮದ ಮೂಲಕ ಬೋಧಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಮೇಲೆತ್ತಿ, ಸಮಾನತೆಯ ಮಟ್ಟಕೆ ಪರಿಸಿ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಸಾಮ್ ಮೀಜಿ, ಇದೇನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಧಿಸುವ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಿರಾ?”

ಸಾಮ್ ಮೀಜಿ: “ಇದನ್ನು ನಾವು ಕ್ರಮೇಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಸಾಧಕತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬಲ್ಲ ತರುಣಿರಿದ್ದರೆ ನಾಳೆಯೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಉತ್ತರಾಹ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಆದರೆ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಕರ್ಮದ ಫಲವಾದರೆ ಅವರು ಅಷ್ಟ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಇದರಿಂದ ಪಾರಾದಾರು? ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡ ಬಳ್ಳಿರಿ?”

ಸಾಮ್ ಮೀಜಿ: (ತಕ್ಷಣ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು) “ಕರ್ಮ ಎಂಬುದು ಮಾನವ ಸಾತಂತ್ಯದ ನಿತ್ಯಪ್ರತಿಪಾದನೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕರ್ಮದಿಂದ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಪುನಃ ಕರ್ಮದಿಂದಲೇ ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದೂ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಖಿಂಡಿತ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೇ ತಮ್ಮ ಕರ್ಮದಿಂದ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳಿಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಜಾತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಮಟ್ಟಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾತಿ ಒಳ್ಳಿಯದೇ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆದರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸೋಣ. ನಿಜವಾಗಿ ಜಾತಿ ಎಂದರೆ ಏನೆಂದು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬಿಗೂ ತಿಳಿಯದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಇಲ್ಲದ ದೇಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯಿಂದ ಜಾತ್ಯತೀತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಜಾತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೇಬ್ಬರನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ಮಾನವನ ಆದರ್ಶ. ನೀವು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಓದಿದರೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಾಣುವುದು. ಎಷ್ಟೋ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿರುವರು. ಎಲ್ಲರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗುವವರೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುವುವು. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆ. ನಾವು ಯಾರನ್ನೂ ಕೆಳಗೆ ಎಳೆಯದೆ ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಕ್ಕಾಲುವಾಲು ಇದನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತನ್ನ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ತಾನೇ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಅವರು ಎಪ್ಪು ಬೇಗ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅಪ್ಪು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕಾಲ ವಿಳಂಬ ಮಾಡಕೂಡದು. ಯೂರೋಪ್ ಅಮೆರಿಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಗಿಂತ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಮೇಲು. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದಿರಿ? ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು? ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಐರೋಪ್‌ರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂಥದು ಏನೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾಮೃದೀಯರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಧ್ವಂಸಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಎಂದು ಇತ್ತು? ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಪರದೇಶದವರು ದಾಳಿ ಇಟ್ಟಾಗ ಚಲನೆ ಬಹಳ ಮುಂದವಾಗಿತ್ತು. ಇತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಚರುಕಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದವರಿಗೆ ಇದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ನಾನು ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಯನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಹಿಂದೆ ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವೆನು. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವ ಜನಾಗವೂ ಆದಕ್ಕಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿರಲಾರದು. ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೆ ಮಾಡಿರುವರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿಗಳು ಇವುಗಳ ಸಂಬಂಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ಸ್ವಾಮೀಜಿ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಜಾತಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿವೆ, ಅದರಂತೆಯೇ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಧಿಗಳೂ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಕೂಡ. ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ಸಕ್ಯ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ವೇದಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವೇದಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಉಲ್ಲಿಂಧನೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ವೇದಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಪ್ರಮಾಣ. ಇತರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಮಾಣವಾದರೂ ಆಯಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬಂದು ಸ್ವೀತಿ ಬಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ವೀತಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಮಹಾತ್ಮರು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಬಂದು ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೋರುತ್ತಿರುವರು. ಕೆಲವು ಮಹಾತ್ಮರು ಅಂತ್ಯಜರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಮಧ್ಯರಂತಹ ಕೆಲವರು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ವೇದವನ್ನು ಓದಲು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಅಷ್ಟೇ ಆ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಹೊಸ ದನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ವರ್ಣವಿಚಾರವನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡುವುದು ತಿಳಿಗೇಡಿತನ. ಹಳೆಯದು ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಬೇಕು. ಅದೇ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ ಬೇಡವೆ?”

ಸ್ವಾಮಿಜಿ: “ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇನೋ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಮಾಜ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಒತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪ್ರಗತಿಪರ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ ವರಗ್ರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜರು ಈಗ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವೆಲ್ಲ ಪ್ರಚಾರಣೆಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಜನರೆಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುವವರೆಗೆ, ತಮ್ಮ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಮನಗಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಆವರು ಬರುವತನಕ ನಾವು ಕಾಯಬೇಕು. ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಲ್ಲಾನಡೆಯುವ ದೊಡ್ಡ ದೊರ್ಕನ್ನು. ಆದಕಾರಣ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾದ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ, (ಆದೆಂದಿಗೂ ಕಾಯಾಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ) ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲಕ್ಕೇ ಹೋಗೋಣ. ಶಾಸನ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡೋಣ. ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಪರಿಹರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜನರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡೋಣ. ಇದಾಗುವವರೆಗೆ ಆದರ್ಶ ಸುಧಾರಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಆದರ್ಶಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವುವು. ಜನ ತಮ್ಮ ವಿಮೋಚನೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ. ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಆರಸರು ಜನರನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಈಗ ಇದನ್ನು ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವುದು.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವು ಐರೋಪ್ಯ ಸಮಾಜದ ರೀತಿನಿಂತಿಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುವಿರಾ?”

ಸ್ವಾಮಿಜಿ: “ಇಲ್ಲ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಪೂರ್ವಿಕ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಗ್ರಿಕೆನ ಮನಸು (ಈಗಿನ ಐರೋಪ್ಯರ ಶಕ್ತಿ) ಹಿಂದೂಗಳ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಸಂಗಮವಾದರೆ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು, ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ ವ್ಯಧಾ ವ್ಯಧರ್ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇಂಗ್ಲಿಷನವರು ತಮ್ಮ ನಾಯಕನಿಗೆ ತೋರುವ ಅಚಂಚಲವಾದ ವಿಧೇಯತೆ, ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಮಾಡುವ ಅದ್ವೃತ ಭೂಲ ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಅಚಲವಾದ ಆತ್ಮಶಿಧೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೆಲಿಯುವುದು ಮೇಲು. ಅವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮುಂದಾಳುವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದರೆ ಜಯಾಪಜಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವನನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಾಯಕರಾಗಲು ಬಯಸುವರು. ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆಣತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯ

ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಅಸೂಯೆಗೆ ಕೊನೆ ಮೊದಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಪ್ರಮುಖನಾದಷ್ಟು ಅಸೂಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಸೂಯೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ನಾಯಕನ ಅಪಣೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ಇವರ ದನ್ನ ಹಿಂದೂಗಳು ಕಲಿಯುವವರೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಘಟನಾ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅನ್ಯೇಕೆನ್ನು ದಿನದಿನ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿರುವ ದೊಂಬಿಯಂತೆ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಕನೆಸು ಕಾಣುವುದು; ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾತ್ರ, ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯರು ಐರೋಪ್ಯ ರಿಂದ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ಐರೋಪ್ಯ ರೂ ಭಾರತೀಯರಿಂದ ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಹಿಂದುವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಐರೋಪ್ಯ ರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದ ಆದರ್ಶ ಜನಾಂಗವೊಂದು ಇರುವುದು. ನಾವು ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿರುವೆವು. ಅವರು ಬೇರೋಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿರುವರು. ಇವರಡರ ಸಂಗಮ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಪಲ್ಲವಿಯಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಎಂಬುದು ದೃಷ್ಟಿಕೆ, ಮಾನಸಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಧರ್ಮಕೂ ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ಎಂಥದು?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಶುವಿಹಾರವಿದ್ದಂತೆ. ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಇವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಮೇಧಾವಿಗಳು ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಹಳೆಯ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಹಾಗಾದರೆ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಿರಾ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸಂದೇಶ ಧ್ಯಾನವಲ್ಲ, ನಿರ್ಮಾಣ, ಈಗಿರುವ ವಿಧಿಗಳಿಂದ ಹೊಸ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವಿಕಾಸವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನಂತಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಇದೇ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಒಂದು ಪರಮಾಣುವಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿ ನಿಂತಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಎಂದಿಗೂ ಧ್ಯಾನಕಾರ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಹೊಸದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಪಂಗಡ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಯಶ್ಚಿಸಿತು. ಭರತವಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೊರಡೂಡಿತು. ಅದೇ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ. ಶಂಕರ, ರಾಮಾನುಜ, ಚೈತನ್ಯರೆಂಬ ಹಲವು ಸುಧಾರಕರು ಬಂದರು. ಇವರೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸುಧಾರಕರು. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರು; ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ನಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯೇ ಇದು. ಆಧುನಿಕ ಸುಧಾರಕರೆಲ್ಲ ಧ್ಯಾನಕಾರಕ ಐರೋಪ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಅದು ಹಿಂದೆ ಯಾರಿಗೂ ಒಳ್ಳಿಯದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಮಾಡು

ವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಿಮಾರ್ಥವಂಥದ ಸುಧಾರಕರೆಂದರೆ ರಾಜಾರಾಮ ಮೋಹನರಾಯ್ ಒಟ್ಟರೇ. ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗವು ವೇದಾಂತದ ಆದರ್ಶದ ಕಡೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತೀಯರ ಇತಿಹಾಸವೆಲ್ಲ ಸುಖ ಮತ್ತು ದುಃಖದ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೂಲಕ ವೇದಾಂತದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಸುಧಾರಕ ಪಂಥವು ವೇದಾಂತದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕಿರ್ಣಗೆಯಿಲ್ಲೋ ಆದು ನಿನಾರ್ಮವಾಯಿತು.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಇಲ್ಲಿನೇವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ ಏನು?”

ಸಾಮ್ ಇಂದ್ರಜಿತ್: “ನನ್ನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಲು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮದ್ವಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿತೆಯಲ್ಲಿ ತರೆಯಲು ಯಶ್ಸಿಸುವೆನು. ವೇದಾಂತದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಪಾಪಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿವಂತ, ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಪಾಮರ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅಥವಾ ಚಂಡಾಲ ಎಲ್ಲರ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ.”

ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಯಶ್ಸಿಸಿದರು. ಸಾಮ್ ಇಂದ್ರಜಿತ್ ವರು ಉತ್ತರ ಹೊಡುವುದರೂ ಗ್ರಹಿಸಿದರು. ನಿಲಾಣಿವನ್ನು ತಲುಪಿತು. ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಯೂರೋಪ್‌ಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಜಟಿಲತೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆಹಾಕುವುದು ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು.

೧೦೧. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾಮ ಹಿಂದೂ ಪ್ರಚಾರಕರು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಪುನರುದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಅವರ ಯೋಜನೆ¹

(ಮದ್ವಾಸ ಟೈಪ್‌ಫೋನ್‌ಬ್ರಿಡ್‌ಪರಿ 1897)

ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವಾರಗಳಿಂದ ಮದ್ವಾಸಿನ ಹಿಂದೂ ಪ್ರರಜನರು ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತ ಸಾಮ್ ಇವೇಕಾನಂದರ ಬರವನ್ನು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲರ ಬಾಯಲ್ಲಾ ಅವರ ಮಾತೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹೈಕೋಂಟಿನಲ್ಲಿ, ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ, ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ಬೀದಿಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನರು ಕುಶಾಹಲದಿಂದ ಸಾಮ್ ಇನ್ ಎಂದು ಬರುವರು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವರು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ದೂರದೂರದಿಂದ ಮದ್ವಾಸಿಗೆ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿದು ಹೋದರೂ, ಅವರ ತಂಡ ತಾಯಿಗಳು ಬರುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಕಾಗದ ಬರೆದರೂ, ಅವರ ಹಾಸ್ಟಲಿನ ವಚ್ಚಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಸಾಮ್ ಇನ್ ಆಗಮನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯತ್ವಿರುವರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು

¹C.W. Vol. V, P. 218

ಪಾಶ್ಚಯಕ್ತರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಹಿಂದೂ ಪ್ರಚಾರಕರು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಪುನರುಧಾರಕ್ಕೆ ಅವರ ಯೋಜನೆ ೪೪೧

ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಾಗಾತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಡಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧತ್ವಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವವು. ಹಿಂದೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪರವಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಂಗುವ ಕ್ಯಾಸಲ್ ಕೆನ್‌ನ್‌ ಎಂಬ ಕಟ್ಟಡದ ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ಟಿರುವ ಜಯಸೂಚಕ ಚಪ್ಪರಗಳನ್ನೂ ಉರಿನ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಹೈಕೋಟಿನ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಗಳಾದ ಜಿಸ್ಸ್‌ಸ್ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್ ಮುಂತಾದವರು ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿಭಾವಕ ಸ್ವಾಗತ ಸಿಕ್ಕುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಮಹಾಪ್ರತಿಭಾಯನ್ನು ಮೊದಲು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವರನ್ನು ಜಿಕಾಗೋ ನಗರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು ಮುದ್ರಾಸು. ತಮ್ಮ ಮಾತ್ರಭಾವಿಯ ಗೌರವ ದ್ವಜವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುಪುಡಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟ್ಯಾಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟ ಆ ಮಹಾಪುರುಷನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮಹಾಭಾಗ್ಯ ಮುದ್ರಾ ಸಿಗೆ ದೊರಕುವುದು. ನಾಲ್ಕು ವರುಪಗಳ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಮುದ್ರಾಸಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರೊಬ್ಬ ಅನಾಮಧೇಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಸಂಂತೋಷಾರ್ಥಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೌತಮಿಲ್ಲ ದಿದ್ದ ಒಂದು ನಿವಾಸದಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ತಂಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗಲೇ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ, ಸೂಕ್ತದೃಷ್ಟಿಯು ಕೆಲವು ಯುವಕರಿಗೆ ಈ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅದ್ವಿತವಾದ, ಅನ್ಯೇ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ತೇಜಸ್ಸಿದೆ, ನಿಸ್ಪಂದೇಹವಾಗಿ ಇವರು ನಾಯಕರಾಗಬಲ್ಲರು ಎಂಬುದು ಹೊಳೆದಿತ್ತು. “ಮತಿಗಳ್ಯ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳು, ಭಾಂತ ಸುಧಾರಕರು” ಎನ್ನಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಆ ಯುವಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಯೂರೋಪ್, ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಗಳಿಂದ ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮಿಗಳಿಸಿ ಬಂದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಪಾರವಿಲ್ಲದ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರ ಸಂದೇಶ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದುದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಗೆ ತೋರಾರಾದ ಭರತವಿಂಡಕ್ಕೆ ಭವ್ಯ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುವರು. ವೇದಾಂತದ ಗಹನ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಪಾಶ್ಚಯಕ್ತರು ಕುರ್ತೋಣ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚುವರು ಎಂದು ಅವರು ನಿಸ್ಪಂದೇಹವಾಗಿ ಭಾವಿಸುವರು. ಅವರ ಉಪದೇಶದ ಪಲ್ಲವಿಯೆ ‘ಸಹಾಯಮಾಡಿ, ಹೋರಾಡಬೇಡಿ. ಜೀರ್ಣಸಿಕ್ಕೋಳ್ಳಿ ಧ್ಯಾಸಮಾಡಬೇಡಿ, ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಜೈದಾಯ್, ವೈಮನಸ್ಯವಲ್’ ಎಂಬುದು. ಇತರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಂಗಡದವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೂ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಿಂದೂವಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಪಾಶ್ಚಯಕ್ತರಿಗೆ ಹೋರಿ ತಲೆತೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವರು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆತೋಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದನ್ನು ತಾವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಾಂತಿ ಎಂದು ನಂಬಿರುವರೋ ಅದನ್ನು ದೃಷ್ಯದಿಂದ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿ ಪಾಶ್ಚಯಕ್ತರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ ಪ್ರಥಮ ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಅವರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸೈರಿಸುವರು.

ನಮ್ಮ ಪಶ್ಚಯಕ್ತರಿಗೆ ಬಾಕ್ತಿದಾರರೊಬ್ಬರು ಪಾಶ್ಚಯಕ್ತರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಉದ್ದೇಶ ಹೇಗೆ ಜಯಪ್ರದವಾಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರನ್ನು ಬೇಟಿ

ಮಾಡಲು ಹೋದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ಬಾತ್ತೀದಾರರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಚೀಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಗ್ರಿಕ ವಸನಧಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ವದನ ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿದ್ದು ಗಂಭೀರ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಂತೆ ತೋರಿತು. ನಮ್ಮ ಬಾತ್ತೀದಾರರು ಶೀಷ್ಟಲೀಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಂಡ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡುವೆವೆ:

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ನಿಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯಜೀವನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಬಲ್ಲಿರಾ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ನಾನು ಕಲ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾದ ನಾಗಿದ್ದೆ. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನೇ ವಿಮುಕ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವದವ ನಾಗಿದ್ದೆ. ಬರೀ ಮಾತು ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ಕ್ರಮೇಣ ನಾನು ಶೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದೆ, ಅವರೊಡನೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಕಳೆದೆ, ಅವರಿಂದ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿತೆ. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಕಾಲಾನಂತರ ಭರತವಿಂಡವನ್ನು ಸಂಚರಿಸಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದೆ. ಅನಂತರ ಕಲ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತವನ್ನು ಸ್ವಾಪಿಸಿದೆ. ನಾನು ಪರಿವಾಜಕ ನಾಗಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮದ್ದಾಸ್ ಪಾಂತಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ರಾಮನಾಡಿನ ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಸಹಾಯ ದೋರಿಕಿತು.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಯ್ಯಿವಂತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾವುದು ಪ್ರೇರೇಸಿಸಿತು?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ನನಗೆ ಅನುಭವ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅವಸ್ಥಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೇ ನಾವು ಇತರ ದೇಶಗಳೊಡನೆ ಬರೆಯಬಿರುವುದು. ಇದೇ ಏಕಮಾತ್ರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ನಾವು ಕೂಪಮಂಡೂಕಗಳಾಗಿರುವೆವೆ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ನೀವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಸಂಚರಿಸಿರಬಹುದಿಲ್ಲವೇ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ನಾನು ಜಮನಿ, ಘಾನ್ಸ್ ಸಹಿತ ಯಾರೋಧಿನ ಬಮಭಾಗವನ್ನು ಹೋಡಿರುವೆನು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್. ಮೊದಲು ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಭರತವಿಂಡದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸತ್ತೆಗಿದ್ದುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಗಳಪ್ಪು ಧಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ನೀತಿವಂತರು ಮತ್ತಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಇತರರೊಡನೆ ಹೋಲಿಸುವುದೇ ಈಶಾರನಿಂದೆ. ಮೊದೊದಲು ಜನ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಅಪವಾದಗಳನ್ನು ಹೇರಿದರು. ನನ್ನನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮೋಸಗಾರನೆಂದು ಕರೆದರು. ನನಗೆ ಒಂದು ಜನಾನಾದ ತುಂಬ ಹೆಂಡರಿರುವರೆಂದೂ, ದೊಡ್ಡ ಒಂದು ಮಕ್ಕಳ ಸೇನೆಯೇ ಇದೆ ಎಂದೂ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆ ಪಾದಿಗಳು ಏನನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು ಎಂದು ನನಗೆ ಆಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮಿಷನರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಹಿಂದೂ ಪ್ರಚಾರಕರು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಪುನರುಧಾರಕ್ಕೆ ಅವರ ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲಿ

ಹತ್ತಿರ ವ್ಯಾಜ್ಯವಾಡಲು ಯಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮಿಸ್ಟ್ರ್ ಲಂಡ್ ನನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಲು, ನಾನಿಲ್ಲಿ ದಾದ್ಯಲೇ ಅಮೇರಿಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಜನ ಯಾರೂ ಅವನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಬೇಕಾದವನಾಗಿದ್ದೆ. ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಮಿಷನರಿಗಳು ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿಗೂ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಸತ್ಯ ಅವರ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತು ಪ್ರಜ್ಞೆ ನಮ್ಮ ಜಾತಿವಿಚಾರ ಕ್ಷೀಕರಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ಚರ್ಚಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಲ್ಲ ಗೌರವಸ್ಥಾರು. ಆದರೆ ಮಿಷನರಿಗಳು ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನವರು ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರುವರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಚರ್ಚಿನ ಸುಮಾರು ಮೂರತ್ತು ಜನ ಪಾದಿಗಳು ನನ್ನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಮೋದಿಸುವರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ಪಾದಿಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಒಪ್ಪಂದೇ ಇದ್ದರೂ ನನ್ನ ಬೆನ್ನು ಹಿಂದೆ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಚೂರಿ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಇದು ನನಗೆ ಹಿತಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಅವರಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಮತ್ತು ವಂಶಾನುಗತವಾಗಿ ಬಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವವಿದೆ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತು?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಜನರು ನನಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಹೋರಿದರು. ಕೇಳುದರ್ಜೆಗೆ ಸೇರಿದ ಮಿಷನರಿಗಳ ಅಪಪ್ರಚಾರವು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವು ಜಯಪ್ರದವಾಗಲು ಸಹಾಯಕವಾಯಿತೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಜನರು ಬರೀ ನನ್ನ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಹಣ ಬೇಗ ಖಿಚಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವಂತೆಯೇ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರ ಬೇದಾರ್ಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕಬೇಕಾಯಿತು. ಅಮೇರಿಕ ಜನರು ಅತಿಥಿ ಸತ್ಯಾರಪರರು. ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಕ್ಯೇಸ್ಟರು. ಉಳಿದವರಿಗೆ ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಅವರು ಯಾವ ಚರ್ಚಿಗೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂತಹವರ ಪೈಕಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇರುವರು. ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಭದ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನಾಳೆಯೇ ಕಾಲವಾಗಿ ಹೋದರೂ ಯಾವ ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸದೆ ಇದ್ದರೂ ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸ ವ್ಯಾಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಗ್ಲೀಯರು ಬಹಳ ಬೆಳೆಯವರು. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಅವರು ಖಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನ. ಫ್ರೆಂಚ್ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕದವರಂತೆ ತಕ್ಷಣ ಖಿಷಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಗ್ಲೀಯರು ವ್ಯವಹಾರ ಚರ್ಚರರು. ಅಮೇರಿಕ ಜನ ತ್ಯಾಗ ವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಅವರಿನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಬ್ರಿಟ್ಯಾರ್ಚ್, ಹೋಗಗಳನ್ನು ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಅನುಭವಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇವುತ್ತು

ಮೂರತ್ತು ಜನ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾಗ್ ಆ ಕಾಲಸನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಬೇರೊಬ್ಬ ಸಾಮಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇ ನಾನು ಪ್ರಾನಃ ಅಮೆರಿಕದಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಕಾಲ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ಸರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರುಷಗಳಿದ್ದು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ನೆಲ್ಲಾದರ್ಲೋ ಇಜ್ಡದ್ದು ಒಂದೇ ವರುಷ. ಈಗ ಒಬ್ಬ ಸಂಘಾಸಿಗಳು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವರು. ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೂ ನಾನು ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವೆನು.

“ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಅದ್ವೃತ ಕರ್ಮವಟುಗಳು. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ, ಅವರು ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆ ಭಾವನೆ ಎಂದಿಗೂ ವ್ಯಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನ ವೇದಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟಿರುವರು. ನಿಮ್ಮ ವೇದಾಂತವೆಲ್ಲ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಧರ್ಮವೇ ‘ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡ’ ಎನ್ನುವುದು. ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಎಂದಿಗೂ ಇಂತಹ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾರರು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಕರ ಮಹಡಾಲೋಚನೆಗಳು, ಅವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಜೀವಪೋಷಕ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶವೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು. ಇಂಗ್ಲೊ ಚರ್ಚಿನ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖರು ನಾನಾ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಬ್ಯಾಬಲೀನ್ ಸೇರಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದರು. ಈಗ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಅವನತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ವೇದಾಂತ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಿದ ಯಾವುದೇ ದಾರ್ಶನಿಕ ಗ್ರಂಥವೂ ಇಂದು ರಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಹರ್ಬಾಟ್ ಸ್ವೇಸ್ರಾನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆದ್ದು ಇದೆ. ಈ ಯುಗದ ದರ್ಶನ ಅದ್ವೈತತತ್ತ್ವ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ವೈಕ್ಯವಿಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ನಿಕಷ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಹಿಂದೂಗಳ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಪ್ರೌಢಸರ್ ಮ್ಯಾಕ್ ಮುಲ್ಲರು ಒಳ್ಳೆಯ ವೇದಾಂತಿಗಳು. ಅವರು ವೇದಾಂತದ ಮೇಲೆ ಶಾಫ್ತನೀಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಅವರಿಗೆ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಂತು.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಪ್ರಸರುದಾರಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವಿರಿ?”

ಸಾಮಿಇಂಡಿಯಾ: “ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಮಹಾಪಾಠಕರೇ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ನಿಲಾಕ್ಷಿಸಿದ್ದು. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಅವನತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಸಾರಕಷ್ಟ ಸಿಕ್ಕುವವರೆಗೆ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯದಿಂದಲೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ವಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವರು, ನಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಟ್ಟಿ ವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನಮ್ಮಿಂದ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕುವುದು ನಿಂದ; ಅವರು ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗುಲಾಮರಾಗಿರುವರು. ನಾವು ಭರತವಿಂಡವನ್ನು ಉದ್ದಾರಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಯುವಕರನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಕಲ್ಪಿತದಲ್ಲಿ

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಹಿಂದೂ ಪ್ರಭಾರಕರು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಪುನರುಧಾರಕ್ಕೆ ಅವರ ಯೋಜನೆ ಇಳಿಗಿ

ಒಂದು, ಮದ್ವಾಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಹೇಗೆ ಎರಡು ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತರೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸಾಫ್ಟಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಹಣ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಅಂಗ್ರೇಯರು ನನಗೆ ಆದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೊಡುವರು.”

“ನನ್ನ ಭರವಸೆಯೆಲ್ಲ ಈಗಿನ ಯುವಕರ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಯುವಕರು ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನರಂತರ ಅವರು ಕೆಷ್ಟೆದೆಯ ಸಿಂಹದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ನಾನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿರುವೆನು. ನಾನು ಆದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಜನ್ಮವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು ನಾನು ಜಯಶೀಲನಾಗದೆ ಹೋದರೆ, ಆದನ್ನು ಮಾಡಲು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಬಿರುವರು. ಹೋರಾಟದಲ್ಲೇ ನನಗೆ ತ್ರೈ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು, ಅದೇ ಸಮಸ್ಯೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಧರ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಡುವಿರಿ. ಅಮೃತ ಪ್ರವಾಹ ಹತ್ತಿರವೇ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಚರಂಡಿಯ ನೀರನ್ನು ಹೊಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮದ್ವಾಸಿನ ಪದವೀಧರರು ಪರೆಯನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಲಾರಾರು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಅವನಿಂದ ಸ್ವಿಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧಾಗಿರುವರು. ನಾನು ಪ್ರಭಾರಕರನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡಲು ಎರಡು ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತರೆಯುವೆನು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಗಳಿರುವುದು ನೀಡುವರು. ಅವರು ಭರತವಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವವರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ದಿಂದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೊಗುತ್ತಿರುವರು. ದೇವರಲ್ಲಿದ್ದುವು ಶ್ರದ್ಧಗಿಂತ ಹೊದಲು ಆಶ್ರಯದ್ದಿಂದ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದು ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ದಿನಕಳಿಂತೆ ನಾವು ಆಕ್ರಾಗಿರವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆವು. ನಾನು ಸುಧಾರಕರನ್ನು ಇದಕ್ಕೇ ಆಕ್ರೇಷಿಸುವುದು. ಆಚಾರೀಲರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದೆ, ಶತ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸುಧಾರಕರಾದರೋ ಸುಮುನೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ದೇಶದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜನ ದೇವತೆಗಳಿಂತೆ ಇರುವರು. ಬಡತನ್ವ ಒಂದು ಅಪರಾಧವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವುದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಅವರು ದೈಹಿಕವಾಗಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಚನ್ನಾಗಿರುವರು. ಆದರೆ ನಾವಾದರೋ ಅವರನ್ನು ನಿಕ್ಷಿಷ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದೆವೆ. ಈಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವರು. ತಾವು ಮತ್ತು ಗುಲಾಮರು ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುವರು. ಅವರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಅವರು ಆದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅಮೇರಿಕದ ನಾಗರಿಕರೆಯ ಮಹಿಮೆಯೇ ಇದು. ಮಂಡಿ ಬಾಗಿ, ಹೊಟ್ಟೆಗೆಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ಕೋಲು ಮತ್ತು ಒಂದು ಚಿಂದಿಗಂಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವ ಐರಿಷ್ ಜನ ಆರು ತಿಂಗಳಮೇಲೆ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ದೈರ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಗುಲಾಮನಾಗಿದ್ದ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದವ ನೊಬ್ಬ, ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹೋದರನಂತೆ ಇದ್ದಾನೆ.

“ಆತ್ಮವು ಸರ್ವಶಕ್ತವಾದುದು, ಆಸಂತವಾದುದು, ಅಮರವಾದುದು ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿ. ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಆದರ್ಶವೆಂದರೆ ಗುರುಗೃಹವಾಸ. ಗುರುವಿನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಜೀವನದ ಮೇಲ್ಪುಂಡಿ ಇಲ್ಲದೆ ನಿಜವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇವತ್ತು ವರುಷಗಳಿಂದ ಅವರೇನು ಮಾಡಿರುವರು? ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಬಿಲ್ಲ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬನ್ನೂ ಆದು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬೇಕೆಂಬಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಶ್ರೀಮತಿ ಬೆಸೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಧಿಯಾಸಫಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವೇನು?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಶ್ರೀಮತಿ ಬೆಸೆಂಟ್ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಹಿಳೆ. ನಾನು ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದೆ. ನನಗೆ ಆಕೆಯ ವಿಷಯ ಹಚ್ಚು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಅಪ್ಪು ತಿಳಿಯದು. ಆಕೆ ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲಿಂದು ಚೂರು ಇಲ್ಲಿಂದು ಚೂರಿನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿರುವಳು. ಆಕೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಪರಮ ಶತ್ರುಗಳು ಹೂಡ, ಆಕೆ ಪರಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕಲು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳುವರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಶೈಷ್ವ ವಾಗ್ದೀ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟರುವು. ಆಕೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿ, ಆದರೆ ನಾನು ಮಹಾತ್ಮ ಕುತುಮಿ ಮುಂತಾದುವು ಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ಧಿಯಾಸಫಿಕಲ್ ಸೌಸ್ಯೇಟಿಯೋಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನು ಸರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಳೂ ಅದನ್ನು ಬೋಧಿಸಲಿ.”

ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಿಧವಾ ವಿವಾಹದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: “ಒಂದು ದೇಶದ ಆದೃಷ್ಟವು ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಗಂಡಂದಿರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ನಾನಿನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.”

ಇನ್ನೂ ಹಲವರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ನೋಡಲು ಕೆಳಗೆ ಕಾತರರಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನಮ್ಮ ಬಾತ್ತಿಂದಾರರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಗೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತಿಕೋಢ್ಯಮ ಕೆರುಕುಳವನ್ನು ಅವರು ಎಷ್ಟು ಸಹನೆಯಿಂದ ಸಹಿಸಿದರು ಎಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದನಾಪರಣೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಜೆ.ಎಚ್. ಸೇವಿಯರ್ ದಂಪತ್ತಿಗಳು, ಮಿಸ್ಟರ್ ಟಿ.ಡಿ. ಹ್ಯಾರಿಸನ್, ಕೊಲಂಬೊ ನಗರದ ಒಬ್ಬ ಬೌದ್ಧರು ಮತ್ತು ಜೆ.ಜೆ. ಗುಡ್ಲಿನ್ ಇವರು ಬಂದಿರುವರು. ಸೇವಿಯರ್ ದಂಪತ್ತಿಗಳು ಓಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ನೇಲೆಸಲು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರುಂದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಮತ ವನ್ನು ಸಾಫಿಸುವರಂತೆ. ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರುಷಗಳಿಂದ ಸೇವಿಯರ್ ದಂಪತ್ತಿಗಳು ಯಾವ

ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಯಾವುದೂ ಆವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಮೀಜಿ ಅವರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾದಯ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ತರಬಲ್ಲ ಒಂದು ಧರ್ಮ ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಅವರು ಸಾಮೀಜಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಿದ್ಧಲ್ರೋಂಡ್, ಜರ್ಮನಿ, ಇಟಲಿ ಮತ್ತು ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗೀದಾರನಾದ ಗುಡ್ಡವಿನ್ನು ಎಂಬುವನು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿ ನ್ಯಾಯಾಕ್ರಾನಲ್ಲಿ ಸಾಮೀಜಿ ಅವರನ್ನು ಹದಿನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಂಡುಮೇಲೆ ಅವರ ಶಿಷ್ಯನಾದನು. ಅವನು ಅಂದಿನಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮ ವ್ಯಾಪಾರ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಾಮೀಜಿಯವರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿರುವನು. ಸಾಮೀಜಿಯವರು ಮಾಡುವ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಶಿಷ್ಯರಿಂದಿರುತ್ತಿರುವರು. ಅವನು ತಾನು ತನ್ನ ಕೊನೆಗಾಲದವರೆಗೂ ಸಾಮೀಜಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವನು. ಅವನು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಮೀಜಿಯವರ ನಿಜವಾದ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿರುವನು.

೧೦೨. ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಜಾಗೃತಿ¹

(“ಪ್ರಬುದ್ಧ ಭಾರತ”, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, 1898)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಬುದ್ಧಭಾರತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊಬ್ಬರು ಪ್ರಶ್ನಾತ ಸಾಮೀ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ನಿಮ್ಮ ಚೆಳುವಳಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಮೀಚಿ ಅವರು ಹೀಗೆ ಉತ್ತರವಿತ್ತರು:

ಸಾಮೀಚಿ: “ಆಕ್ರಮಣ, ಧಾರ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ, ಎಷ್ಟೋ ಪಂಗಡಗಳು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲೇಲ್ಲಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹರಡಿವೆ. ಆದರೆ ಬೌದ್ಧರ ಕಾಲ ದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಭರತವಿಂದ ಮೇರೆಯನ್ನು ಮೀರಿ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಭರತವಿಂದದಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದ ರೀತಿ ಹೇಗೆ?”

ಸಾಮೀಚಿ: “ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಆದರ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತ್ತಗೊಳಿಸುವುದು. ಸದ್ಗುರು ಹಿಂದೂ ಎಂಬ ಹಂಸರಿನ ಕೆಳಗೆ ಮೂರು ಪಂಥಗಳಿವೆ. ಪೂರ್ವಾಚಾರದ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರು, ಮಹಿಳೆಯ ಕಾಲದ ಸುಧಾರಕರ ಗುಂಪು, ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಸುಧಾರಕರ ಗುಂಪು. ಉತ್ತರದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದವರೆಗೆ ಹಿಂದೂಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅದೇ ಗೋಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನಿದೇ ಇರುವುದು.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ವೇದಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರೀತಿ ಅಲ್ಲವೇ?”

¹C.W. Vol. V, P. 225

೪೪೮ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಗಳೇ

ಸ್ವಾಮಿಜಿ: “ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಜಾಗ್ರತ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವುದೇ ಅದನ್ನು; ಭರತವಿಂಡ ಇನ್ನೂ ಬುದ್ಧನು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಮೋಹಿಸಿದರೆಯೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಈಗ ಎಲ್ಲಿನೋಡು ತೀರಿ?”

ಸ್ವಾಮಿಜಿ: “ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಮಾಣವೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೋಡಿ ಭರತವಿಂಡ ಎಂದಿಗೂ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಜೀಜೀಸಿಸಿಕೊಂಡು ರಕ್ತಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುವುದು. ಬುದ್ಧನು ಪ್ರಾಣವಧಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಭರತವಿಂಡವು ಈ ವೆಟ್ಟನಿಂದ ಇನ್ನೂ ಜೀತರಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧನು ಗೋವಾಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಡಿ ಎಂದ. ಗೋಹತ್ಯೆಯು ಈಗ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ನೀವು ಹೇಳಿದ ಮೂರು ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತಿರಿ?”

ಸ್ವಾಮಿಜಿ: “ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸೇರುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಆಚಾರಶೀಲ ಹಿಂದೂಗಳು,” (ಇಷ್ಟಹೇಳಿಸ್ವಾಮಿಜಿ ತಕ್ಷಣವೇ ತುಂಬ ಕಳಕೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಟ್ಟಿ ಹೇಳಿದರು:) ಆದರೆ ‘ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ’ ಎನ್ನುವವರ ಗುಂಟಿಗೆ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಅದು ಹಿಂದೂಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಪೂರ್ವಾಚಾರ ಪರಾಯಣರ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ. ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವದು.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ?”

ಸ್ವಾಮಿಜಿ: “ಬಿಂಡಿತವಾಗಿ. ಆಯರ್ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಭರತವಿಂಡ ಅವನನಿಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೇನು ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲಿರಿ, ನೀವು? ಇವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಬರಗಾಲವೇ, ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಗಾಲವೇ? ಅವರ ಕರೆ, ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ ತತ್ವವಿಜ್ಞಾನ ನೋಡಿ ಹೌದು ಎನ್ನಬಲ್ಲಿರಾ? ಈಗ ಪ್ರಗತಿಪರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಡನೆ ಅಗ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಇದ್ದ ತಾಮಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಜಾಗ್ರತ್ರಾಗುವುದು.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಆದರೆ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರವಾಹ ಇಂಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಭರತವಿಂಡವನ್ನು ಕರ್ಮಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದರಿಂದ ಅದರ ಏಕಮಾತ್ರ ಅಸ್ತಿಯಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಎಂದಿಗೂ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಭಾರತ ಅಂತಮುರ್ಚಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ, ಯೂರೋಪ್ ಬಹಿಮುರ್ಚಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿದಿರುವುದು ಕಾಣುವುದು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇವು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಈಗ ಎರಡು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುವ ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು ಸದಾ ಅಂತಮುರ್ಚಿ ಜೀವನದ ಆಳದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಗಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಧರ್ಮ-ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗ್ರತ್ತರಾಗಿದ್ದರು? ಇದೇ ರಹಸ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಜೀವನವು ಸಾಗರದಪ್ಪು ಆಳವಾಗಿರಲಿ, ಜೊತೆಗೆ ಆಗಸದಪ್ಪು ವಿಶಾಲವಾಗಿಯೂ ಇರಲಿ.

ಬಾಹ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆತಂಕಗಳಿದ್ದಷ್ಟು ಅಂತಮುರ್ಚಿ ಜೀವನ ಹೆಚ್ಚು ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತಾ ಮೋಗುವುದು ಬಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಆದರೆ ಇದು ಬಂದು ಆಕಷ್ಮೀಕ. ಇದೊಂದು ನಿಯಮ ವಲ್ಲ, ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದರೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚ ಸರಿಯಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಬಂದೇ ಅಲಪ್ಪೇ?”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ನೀವು ಈಗತಾನೆ ಹೇಳಿದುದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುವುದು. ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಪುನರುತ್ತಾಸದ ಬಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ದ್ವಾರು?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಇದನ್ನು ನಿಣಾಯಿಸುವುದು ನನ್ನ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ನಾನೆಂದಿಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬೋಧಿಸಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಜೀವನವೇ ಈ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸೂಕ್ತಿಯಿಂದ ರೂಪಿಸಲಬೇಕಿದೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟರುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತರರು ಇವರಿಗೆ ಮುನಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಜೀವನ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತಿಯು ಕೇವಲ ಬಂದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ (ಅವನು ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿರಲಿ) ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸಹೊಸ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸೂಕ್ತಿ ಬರಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲ ದೇವರಲ್ಲವೇ?”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ನಿಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾತ್ರ, ಇರುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಏವರಿಸಬಲ್ಲಿರಾ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಏವರಿಸಬಹುದು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧನು ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ. ಭರತ ವಿಂಡ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿತು. ಆದರೂ ಆರು ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಾರ ಯದ ಶಿವಿರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತು. ರಹಸ್ಯ ಇಲ್ಲಿರುವುದು. ಭರತವಿಂಡದ ಜನಾಂಗದ ಆದರ್ಶವೇ ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಸೇವೆ. ಇವರದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ರೂಢಿಸಿ, ಉಳಿದುವೆಲ್ಲ ತಮಗೆ ತಾವೇ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುವು. ಬರೀ ತ್ಯಾಗದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ, ರೂಢಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಇವರದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಆದರಲ್ಲೇ ಇರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿ.

೧೦೨. ಭಾರತದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಶುರಿತು –

ಅವರ ಭೂತ - ವರ್ತಮಾನ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯ¹

(“ಪ್ರಬುದ್ದ ಭಾರತ” ಡಿಸೆಂಬರ್ 1898)

ಒಂದು ಭಾನುವಾರ ಪ್ರತಿಕಾಲ, ಸುಂದರವಾದ ಹಿಮಾಲಯದ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ‘ಪ್ರಬುದ್ದ ಭಾರತ’ ಸಂಪಾದಕರ ಆಳಿತ್ಯಂತ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಂದ ಭಾರತೀಯ ನಾರಿಯರ ಆದರ್ಶದ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದೆ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ‘ಹೊರಗೆ ಗಾಳಿ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಬಾ’ ಎಂದರು. ಆಗ ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿ ರಮ್ಯವಾದ ದೃಶ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಹೊರಟೆವು.

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ನೆರಳು, ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯ ಬಿಸಿಲು ಇತ್ತು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿದ್ದ ಗ್ರಾಮಗಳಿದ್ದವು. ಆಟದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಮಕ್ಕಳು ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡರು. ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಗೋಧಿಯ ತೆನೆಗಳಿದ್ದ ಹೊಲದ ಕಡೆ ಹೊರಟೆವು. ಅಲ್ಲಿ ನೀಲಿಯಾಕಾಶವನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಕೆಲವು ಮರಗಳು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಹುಡುಗಿಯರು ಬಾಗಿ ಕುಡುಗೋಲಿನಿಂದ ಜೋಳದ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಚಳಿಗಾಲದ ದನದ ಮೇವಿಗೆ ಕೊಯ್ಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ದಾರಿ ಒಂದು ಸೇಬಿನ ತೋಟದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿತು. ಒಂದು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಹಣ್ಣುಗಳ ರಾಶಿ ವಿಂಗಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ನಾವು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿದು ಬಯಲಿಗೆ ಬಂದೆವು. ದಾರದಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಮನೋಹರ ವಾದ ಹಿಮಾವೃತ ಶಿಲಿರಗಳು ಮುಗಿಲ ಪಂತಿಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ನೀಲಿಯಾಗಸವನ್ನು ಮುಟ್ಟುಪ್ಪಿಡಿದ್ದ್ವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಘೋನಮುದ್ದೆ ತರೆಯಿತು:

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಆಯರ್ ಮತ್ತು ಸೆಮೆಟಿಕ್ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆದರ್ಶ ಯಾವಾಗಲೂ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಿಗಳು. ಸೆಮೆಟಿಕ್ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಭಕ್ತಿ ಸಾಧನಗೆ ಆತಂಕ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಲ್ಪಟಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಯಾವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಕೂಡು, ಉಂಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಅವಳು ಹೊಲ್ಲಿಕೂಡು. ಆದರೆ ಆಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷನು ಸ್ತ್ರೀಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿವನ್ನೂ ಮಾಡಕೂಡು.”

ಕೂಡಲೇ ಆಷ್ಟೂಂದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವೂ, ವಿನಾಯಿತಿರಹಿತವೂ ಆದ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಚಕ್ಷತನಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಿದೆ: “ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಆಯರ ಧರ್ಮವಲ್ಲವೇ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಆಧುನಿಕ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಹೆಚ್ಚು ಪೌರಾಣಿಕವಾದದ್ದು, ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ನಂತರ ಬಂದದ್ದು, ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ಅಗ್ನಿಗೆ ಆಮುತಿ ಹಾಕುವುದು ವೈದಿಕಕ್ಕಿಂತೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀ ಆತ್ಮಾಪ್ರಕಾರಿಗಿರಬೇಕಾದರೂ ಅವಳು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲೆಯನ್ನಾಗಲೇ ಮನೆಯ ದೇವರನ್ನಾಗಲೇ ಮುಟ್ಟಕೂಡು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ದೇವತೆಗಳ

¹C.W. Vol. V, P. 228

ಭಾರತದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕುರಿತು – ಅವರ ಭೂತ – ವರ್ತಮಾನ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯ ೪೫

ಪ್ರಾಜಾದಿಗಳು ಈಚಿನ ಪುರಾಣಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವು ಎಂದು ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿಗಳು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಮನಾದ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಭಾವ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಾ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಹೌದು, ಎಲ್ಲಿ ಇದು ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಅದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಜೋವಾನವಾಗಿರಬೇಕು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ದೂರುವುದಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಾವು ಒಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ನೀಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಏರೋಷ್ಯಾರ ಟೀಕೆ ಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಡಲೇ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಒದಗಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದೇ ಹೊರತು, ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಪುರುಷನಿಗಂತ ಕಡಮೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಾವು ಆವರನ್ನು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಇರುವ ಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಿದೆಯೆ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಆವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬಲ್ಲಿವೆ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರೆವು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಆವರನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಇತರರು ಯಾರೂ ಆವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾರರು, ಮಾಡಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಹೆಂಗಸರಷ್ಟೇ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಮರ್ಥರು.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಬೌದ್ಧರು ಬೀರಿರುವ ಹೀನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರಣವೇನು?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಧರ್ಮಶಿಧ್ಯ ಕಡಮೆಯಾದಾಗ ಇದು ಬಂತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಕ್ಷುವಳಿಯೂ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೋ ಬಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಸ್ಥಾವದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು. ಅದು ಅವನನಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೇ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇ ಆದರದ್ವಿಭಾಗಲ್ಯಾದ ಮೂಲವಾಗುವುದು. ಮಾನವ ಶೈಷ್ವಣಾದ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನು ಅದ್ಬುತವಾದ ಸಂಘಟನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವನು. ಅವನು ಇದರ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದ. ಆದರೆ ಅವನದು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಧರ್ಮವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗೈರಿಕ ವಸನ ಕಂಡರೆ ಸಾಕು, ಅದನ್ನು ಪೂಜ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನ ನೋಡುವಂತಹ ಕೆಟ್ಟಿ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅವನು ಪ್ರಧಾನ ಭಾರಿಗೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುಣಿಯರನ್ನು ಭಿಕ್ಷುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟಿನ್ನು. ಭಿಕ್ಷುಗಳ ಆಣತ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಭಿಕ್ಷುಣಿಯರು ಯಾವುದನ್ನೂ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಸುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೇಲವು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಹಿರ್ಮತ್ಯವೇನೋ ಬಂತು. ಆದರೆ ಇದರ ಅನಂತರದ ಪರಿಣಾಮ ಮಾತ್ರ ಶೋಷನೀಯವಾಗಿದೆ.”

ಇಂದಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಗಳೇ

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಆದರೆ ವೇದದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂನ್ಯಾಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವರು.”

ಸ್ವಾಮಿಜಿ: “ಹೌದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ತೀಪ್ಯರುಷರೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಜನಕರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಯನನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಅವನ ಪರೀಕ್ಷೆಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖಿಳಾದವರು ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಿಯಾದ ವಾಕ ಬಿಲ್ಲುಗಾರನ ಕ್ರೇಯಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಎರಡು ಶರಗಳಂತಿವೆನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನಾಗಳು ಎನ್ನುವರು. ಅವರು ಸ್ತೀ ಎಂದು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಇದ್ದ ಸಮಾನತೆಗಿಂತ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವುದೇನು? ಸಂಸ್ಕಾರ ನಾಟಕ ವನ್ನು ಓದಿ. ಶಕುಂತಲೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿ. ಟಿನಿಸನ್ನಿನ ‘ತ್ವಿನಾಸನ್ಸ’ ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವೇಳಬಲ್ಲದೆ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಸ್ವಾಮಿಜಿ, ನೀವು ನಮ್ಮ ಗತಕಾಲದ ವೈಭವವನ್ನು ಅಷ್ಟು ಅದ್ವಾತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬಲ್ಲಿರಿ?”

ಸ್ವಾಮಿಜಿ: “ಬಹುಶಃ ಪೌರ್ವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಮಾಜಗಳೇರದರ ಅನುಭವವೂ ನನಗೆ ಇರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಯಾವ ಜನಾಂಗ ಸೀತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತೋಽದೋಂದು ಕೆನಸಿನ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೇ ಆ ಜನಾಂಗವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆಲ್ಲಾ ಕಾಣಲಾಗದ ಗೌರವವನ್ನು ಸ್ತೀಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸ್ತೀಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಾನೂನಿನ ತೊಡಕುಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ತೀಯರಿಗೆ ಅವು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ತವ್ವು ಇದೆ, ಏನಾಯಿತಿ ಇದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲರೂ ತ್ವಿತಿ, ಮಾಧುರ್ಯ, ಶುದ್ಧಿಗಳನ್ನು ವೃಕ್ಷಗೊಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಒಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಕೂಡು. ಕೌಟಂಬಿಕ ಸದ್ಗುಣಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ವಿಧಾನಗಳು ಇತರರಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಗಳಿಗಿಂತ ಹೇಳಲು ಎಂದು ನಿಸ್ನಂದೇಹ ವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇರುವುದೆ ಸ್ವಾಮಿಜಿ?”

ಸ್ವಾಮಿಜಿ: “ಎಷ್ಟೋ ದಾರುಣ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಬಗೆಹರಿಯದ ಸಮಸ್ಯೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ವಿದ್ಯೆ ಏನೆಂಬು ದನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಯಾರೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ನೀವು ಆದನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಿರಿ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ನಾನು ಯಾವುದನ್ನೂ ವಿವರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಪದ ಸಂಗ್ರಹವಲ್ಲ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬೇಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲುವುದು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವಂತೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು. ನಾವು ಭರತವಿಂದದ ಕಾರ್ಯರಂಗಕ್ಕೆ ನಿಭಿರ್ವಿಕಾರದ ಮಹಾ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ತರಬೇಕು. ಸಂಘಮಿತ್ರ, ಲೀಲಾ, ಅಹಲ್ಯಾ ಬಾಲಿ, ಮೀರಾಭಾಲಿ, ಮುಂತಾದವರ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಲು ಯೋಗ್ಯರಾದವರು ಬರಬೇಕು. ಮಹಾನಾಯಕರ ತಾಯಂದಿರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ತಾಯಂದಿರು ನಿಃಸ್ವಾಧಿಗಳೂ ಪರಿಶುದ್ಧರೂ, ಭಗವಂತನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಸ್ವರ್ವಮಾಡಿ ಬರುವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಪುನೀತರಾದವರೂ ಆಗಿರಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಅಂಶವೂ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಿಮ್ಮ ಭಾವ ನೆಯೆ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ತಿರುಳೇ ಧರ್ಮ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಅದು ನನ್ನ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಗುರುವು ಶಿಷ್ಯನು ಎಲ್ಲಿನಿಂತಿರುವನೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವನನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಯ್ದಬೇಕು. ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಈ ಜೀವಿಯ ಪ್ರತಿರೋಧ ಕಡೆ ಇರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸವಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮಾತ್ರ ಮತ್ತು ಸತಿಯ ಸ್ವಾನಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಗೌರವ ಕೊಡದೆ, ಗ್ರಹಸ್ವಾತ್ಮಮದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಂದ ತಪ್ಸಿಕೊಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಜಾರಿನಿಯರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪ್ರಾಶ್ನಾವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಇಡೀ ಸ್ತ್ರೀ ಕುಲಕ್ಕೆ ಕೊಡಲೆ ಪಟ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಅಲ್ಲವೇ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಜಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಪುರುಷರಿಗೂ ಅದನ್ನೇ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸ್ವಾಷಾಖಾಗಿಲ್ಲ. ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಮಾನವನಿಗೆ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದು. ಅದು ಅನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವನ್ನು ಅರಸುವುದು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವುದು ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಮದುವೆ ಆಗುವುದೋ, ಆಗದೆ ಇರುವುದೋ, ಪಾಪೋ ಪುಣಿಪೋ, ಜ್ಞಾನಪೋ ಅಜ್ಞಾನಪೋ, ಇವು ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ನಮ್ಮನ್ನು ಗುರಿಗೆ ಒಯ್ಯಿತ್ತದೋ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲೋ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ವ್ಯಾತಾಸ ಇರುವುದು. ಬೌದ್ಧರು ಈ ಪ್ರಪಂಚವು ಕ್ಷಣೆಕ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಮಾರ್ಗ ಒಂದೇ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬರುವ, ತರುಣ ಯೋಗಿಯು ಕೋಪಾವಿಷ್ಟನಾಗಿ ತನ್ನ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಒಂದು ಕಾಗೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟಿನೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವ ಕಂಡೆ ಗೂತ್ತಿದೆಯೆ? ಆತ ಒಬ್ಬ ಗೃಹಿಣೆಯ

ಹತ್ತಿರ ಹೋದದ್ದು, ಅನಂತರ ಆತ ಧರ್ಮವ್ಯಾಧನ ಹತ್ತಿರ ಹೋದದ್ದು, ಅವರು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆಯಿಂದಲೇ ಗುರಿಯನ್ನ ಸೇರಿದ್ದು; ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆಯೆ?”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಈ ದೇಶದ ನಾರಿಯರಿಗೆ ನೀವು ಏನನ್ನ ಹೇಳುತ್ತಿರಿ?”

ಸಾಮಿಜಿ: “ಮತಕ್ಕ, ನಾನು ಗಂಡಸರಿಗೆ ಏನನ್ನ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಹೆಂಗಸ ರಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಶ್ರದ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನ ಇಡಿ. ಶಕಿವಂತರಾಗಿರಿ, ಆಶಾವಾದಿಗಳಾಗಿರಿ, ನೀವು ನಾಚಿಕೆವಟ್ಟಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹಿಂದೂಗಳು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗಂತಲೂ ಹಚ್ಚಬೇಕಿಗೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೀಡ ಬೇಕಾದದ್ದು ಇದೇ ಎಂಬುದನ್ನ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿದೆ.

೧೦೪. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮೇರೆ¹

(“ಪ್ರಭುದ್ದ ಭಾರತ” ಪತ್ರಿಕೆ 1899)

‘ಪ್ರಭುದ್ದ ಭಾರತ’ದ ಸಂಪಾದಕರ ಆಳಕೆಯಂತೆ ನಾನು ಒಂದು ದಿನ ಸಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನ ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಇತರರನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಿಸಲು ಹೋದೆ. ಗಂಗಾನದಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೋಷಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ನನಗೊಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿತು. ರಾತ್ರಿಯಾಗಿತ್ತು. ದೋಷಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮರದ ಫಾಟಿನ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತಿತು. ಸಾಮಿಜಿ ಅವರು ನನ್ನುಡನೆ ಮಾತನಾಡಲು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ಬಂದರು.

ಮಾತುಕರೆಗೆ ಕಾಲದೇಶಗಳಿರಡೂ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದವು. ಮೇಲೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತಾರೆಗಳು ಮಿನುಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಸುತ್ತಲೂ ಗಂಗಾನದಿಯ ಅಲೆಗಳು ನಲಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದು ಕಡೆ ಮಂದಕಾಂತಿಯ ದೀಪಗಳಿಂದ ಕೊಡಿದ ಮತವಿತ್ತು. ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ವಿಶಾಲವಾದ ನೆರಳನ್ನು ಹೊಡುವ ಎತ್ತರವಾದ ಮರಗಳಿದ್ದವು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಸಾಮಿಜಿ, ಯಾರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವರೋ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಿಯಾಗಿ ನೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಾಡನೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಯಾವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿರವೂ ಇಲ್ಲವೇ?”

ಸಾಮಿಜಿ: “ವಿಂಡೆವಾಗಿಯೂ, ಅವರನ್ನು ಅವಕ್ಕೆ ಕವಾಗಿಯೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.

(ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಆಲೋಚನಾಮ್ಗ್ರಾಹಿ ಅನಂತರ ಹೇಳಿದದ್ದು:) “ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ,

¹C.W. Vol. V, P. 233

ಬಹುಶಃ ಅಶ್ವಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಾರ್ಷಿಯ ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಘರಿಷ್ಟನ ನಿರೂಪಣೆ ಇರುತ್ತೇನು. ಅವನ ಪ್ರಕಾರ ಆಗ ಹಿಂದೂಗಳು ಅರವತ್ತು ಕೋಟಿ ಇದರು. ಈಗ ನಾವು ಇವುಗಳನ್ನು ಕೋಟಿ ಇರುವೆವೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದವರೆಲ್ಲ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಡವೆಯಾದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹಿಂದೂಗಳ ಒಬ್ಬ ವೈರಿ ಹಜ್ಞಿದಂತೆ, ಇಷಾಂ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಷ್ಣರ್ಥಮಾರ್ಕ್ ಸೇರಿದವರೆಲ್ಲ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಭಯದಿಂದ ಹಾಗೆ ಆದವರು ಅಥವಾ ಅವರ ಮನಸೆನಿಂದವರು. ಹೀಗೆ ಅನ್ಯಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರನ್ನು ಪುನಃ ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸದೆ ಇರುವುದು ನಾಯಾಯವಲ್ಲ. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ? ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿರುವರು. ಅದು ಈಗಲೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

“ಈ ಮಾತು ಕೇವಲ ಕಾಡುಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ವಮೇರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಹಾರ್ಷಿಯರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಗೆದ್ದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಪಂಗಡಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹೊರಗಿನವರೇ.”

“ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿದ್ದ ಸ್ವಂತ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಅನ್ಯಮತಕ್ಕ ಸೇರಿ ಈಗ ಪುನಃ ಹಿಂದೂಗಳಾಗುವವರಿಗೆ ಶುದ್ಧಿಕರಣ ಮುಂತಾದವು ನಿಸಂದೇಹವಾಗಿ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇವೆ. ಆದರೆ ಕಾಶೀರ ಮತ್ತು ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅನ್ಯಾರ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರು, ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಅನ್ಯಮತಿಯರು, ಇವರಿಗೆ ಶುದ್ಧಿ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಆದರೆ ಇವರನ್ನು ಯಾವ ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದು? ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವರ್ಣವಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದರೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಅವರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ವರ್ಣದ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಕೊಡುವುದು?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವವರಿಗೆ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ವರ್ಣವೇ ಇದೆ. ಹೊಸ ದಾಗಿ ಬರುವವರಿಗೆ ಅವರು ಒಂದು ವರ್ಣವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ವೈಷ್ಣವರು ಇದನ್ನು ಆಗಲೇ ಮಾಡಿರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿದೆ. ಅನ್ಯ ಧರ್ಮದಿಂದ ಮತ್ತು ತಮ್ಮದೇ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದವರು ಇವರೆಲ್ಲ ವೈಷ್ಣವ ಪಂಥದ ಕೆಳಗೆ ಬರುವರು. ಇದೊಂದು ಗೌರವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪಂಥವೇ ಆಗಿದೆ. ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಚೈತನ್ಯದೇವನವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರುವವರು ಯಾರೊಣನೆ ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೇಕೆನ್ನು?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಈಗಿನಂತೆ ತಮ್ಮತಮ್ಮೊಳಗೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.”

ಉತ್ತರ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಆದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರುವವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಜಾತಿಸೂಚಕ ಹಸರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರ ಅಥವಾ ಹೇಗೆ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: (ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ) “ಹೌದು ಅವರಿಗೊಂದು ಹೊಸ ಹಸರು ಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಹತ್ವವಿದೆ.” (ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಮುಂದುವರಿಸಲಿಲ್ಲ.)

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಅವರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಹಲವು ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೇಂಚಿದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೋ ಅಥವಾ ಹೊಸದಾಗಿ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದೋ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಇದನ್ನು ನೀವು ಕೇಳುತ್ತಿರಿ? ತಮಗೇ ತೋಚಿದುದನ್ನು ಅವರು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಭಾವನೆಗೇ ಹುಂದು ಬಂದಂತೆ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಸಾರವೆಂದರೆ ತಮಗೇ ತೋಚಿದ ಇಷ್ಟದ್ವಯವನ್ನು ಅವರು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.”

ಅವರಾಡಿದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶೋಕವಿದೆ ಎನ್ನಿಸಿತು. ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ಇರುವ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಈಗಿರುವ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗಂತ ಹಚ್ಚಾಗಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಉದಾರಭಾವನೆಯಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರು. ಇಷ್ಟದೇವತೆಯ ತತ್ವವು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದಪ್ಪ ದೊಡ್ಡ ದಾಗಿದೆ.

ಸಂಭಾಷಣೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆ ತಿರುಗಿತು. ಅನಂತರ ಈ ಮಹಾ ಆಚಾರ್ಯರು ನನ್ನನ್ನು ಬೀಳೊಕ್ಕಿಟ್ಟು ಲಾಂದ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮರಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ನಾನಾದರ್ಮೋ ಗಂಗಾನದಿಯ ಮೇಲೆ ಹಲವು ಹೋಣಿಗಳ ಮಧ್ಯ ಹಾಯ್ದು ಹೋಗಿ ಕಲ್ಪತ್ರೀಯನ್ನು ಸೇರಿದೆ.

೧೦೫. ಇತಿಹಾಸದ ಸೇರು¹

(ಶ್ರೀಮತಿ ರೈಚ್ ಅವರಿಂದ)

ಒರ್ಜಣಿನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಆನಿಸ್ಕಾಂನಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ಜೆ.ಎಚ್. ರೈಚ್ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ನ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಪ್ರದೇಶದ ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಭವ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರಿರಬಹುದು, ಅವರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಕುಶಾಹಲವಿತ್ತು. ಹೊದಲು ಜನ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಭರತವಿಂದ

¹C.W. Vol. VII, p. 278

ದಿಂದ ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರ ನಡತೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೊಂದು ವಿವರಣೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರಿದ್ದ ಮನೆಗೆ ಈ ಹೊಸಬರು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೋಗಿದ್ದರು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸುಮಧುರವಾದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ “ಈಗಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆನಾನ್ನಿರು ವರುಷಗಳು ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದರು. ಸಹಿಪ್ರಾಗಳಾದ, ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಕಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೇ ದಬ್ಬಳಿಕೆ ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿರುವುದು ಮುಂತಾದ ಫಾಟನೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. “ಹೊನೆಗೆ ದೇವರು ತನ್ನ ತೀರ್ಪೆನ್ನು ಹೊಡುವನು” ಎಂದರು. “ಈ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರು ಅವರೆಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಾಡುಮನುಷ್ಯ ರಾಗಿದ್ದರು. ಹುಳುಗಳು ಆ ಹಂಗಸರ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಹೊರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವರು ತಮ್ಮ ದೇಹದ ದುರ್ಗಂಧವನ್ನು ಮರಸಲು ಸುಗಂಧದ್ವಾರ್ಗಳನ್ನು ದೇಹಕ್ಕೆ ಲೇಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು... ಇದು ಜುಗುಪ್ಪಾಗಿರಿ! ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಆ ಅವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಈಗತಾನೆ ಪಾರಾಗುತ್ತಿರುವರು” ಎಂದರು.

ಅವರು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದವರೊಬ್ಬರಿಗೆ ರೇಗಿ “ನೀವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಆ ಸ್ಥಿಯಾಗಿ ಸುಮಾರು ಐದುನೂರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಆಗಿರಬೇಕು” ಎಂದರು.

“ನಾನು ಈಗತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ, ಸ್ವಲ್ಪ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಂದು. ಮಾನವನ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕಾಲದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕೆಲವು ನೂರು ವರ್ಷಗಳೇನು?” ಎಂದರು. ಅನಂತರ ಅವರ ಧ್ವನಿ ಬುದಲಾಯಿಸಿತು, ಮಧುರವಾಯಿತು, ವಿಚಾರಪರವಾಯಿತು. “ಅವರೆಲ್ಲಾನಿಜ ವಾಗಿ ಕಾಡುಜನ ಸಹಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಭಳಿ, ಮತ್ತು ಆ ವಾತಾವರಣಾದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವ ಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿರುಸಿನಿಂದ ವೇಗವಾಗಿ ಹೀಗೆಂದರು: “ಆ ವಾತಾವರಣ ಅವರನ್ನು ಅನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಲ್ಲುವುದನ್ನೇ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಧರ್ಮ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು? ಆ ಪವಿತ್ರಾಶ್ಚನ ಹೆಸರನ್ನು (ತ್ರಿಸುನನ್ನು) ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳುವರು. ತಾವು ಮಾನವಹೋಟಿಯನ್ನು ತ್ವಿತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಎನ್ನುವರು. ಕೃಸ್ತಧರ್ಮದಿಂದ ಇತರರನ್ನು ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವರು. ಅವರನ್ನು ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಅವರ ಹಸಿವು, ಅವರ ದೇವರಲ್ಲ, ಮಾನವಪ್ರಾತಿ ಎಂಬಿದು ಬರೀ ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ. ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಪಾಪವಲ್ಲದೆ ಬೇರಿಲ್ಲ. ‘ಸಹೋದರನೇ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನೇ ತ್ವಿತಿಸುತ್ತೇನೆ, ತ್ವಿತಿಸುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ, ಅವನ ಕೊರಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವರು. ಅವರ ಕೈಗಳು ರಕ್ತದಿಂದ ನೆನೆದುಹೋಗಿವೆ.” ಅನಂತರ ಅವರ ಮಾತು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಅತಿಮಧುರವಾದ ಧ್ವನಿ ಒಂದು ಫಂಟೆಯ ಧ್ವನಿಯಂತೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಯಿತು. “ಆದರೆ ದೇವರ ತೀರ್ಪು ಅವರ ಮೇಲೆ ಬರು

ವುದು. ‘ಸೇಡು ನನ್ನದು. ಅದನ್ನು ನಾನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ’ ಎನ್ನವನು ದೇವರು. ಅವರ ನಾಶ ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಸ್ಯ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೂರನೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಹೋಟ್ಟೆಂತರ ಜನರಿರುವ ಜೀವಿಯರ ಕಡೆ ನೋಡಿ. ಅವರೇ ಭಗವಂತನ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವರು. ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಣರ ದಂಡಯಾತ್ರೆ ಆಗುವುದು.” ಅವರು ಯೂರೋಪಿನ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ನಡೆಸುವರು. ಅವರು ಮೇಲೆದ್ದಿರುವ ಒಂದು ಕಲ್ಲನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುವರು. ಗಂಡಸರು, ಹಂಗಸರು, ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗುವರು. ಪ್ರಾನಃ ಅನಾಗರಿಕ ಯುಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು.” ಅವರ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಅಸದಳವಾಯಿತು. ದುಃಖಿ ದಿಂದ ಮತ್ತು ಕರುಣೆಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: “ನಾನೆನಾನು ಯಾವುದನ್ನು ಲೇಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚ ಆದರಿಂದ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮತ್ತೂ ಚೆನ್ನಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಆದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ದೇವರ ಸೇಡು ಬೇಗ ಬರುತ್ತಿದೆ!”

“ಏನು, ಬೇಗ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆ?” ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿದರು.

“ಅದಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳು ಹಿಡಿಯಬಹುದು” ಎಂದರು. ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ವರು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈಗಲೇ ಆಗುವಂತಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟರು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು: “ದೇವರು ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ನೀವು ಅದನ್ನು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿದ ಇರಬಹುದು, ನೀವು ಅದನ್ನು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿದೇ ಇರಬಹುದು. ನೀವು ಅದನ್ನು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನೋಡುವಿರಿ. ಎಂದಿನಂತೆ ಇದೂ ಆಗುವುದು. ನೀವು ಜನರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿದರೆ ನೀವು ಕೂಡ ಅದೇ ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಭರತವಿಂದದಲ್ಲಿರುವ ನಾವು ದೇವರ ಕೋಟಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವೆವು. ಈ ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ತಮ್ಮ ಶಿಶ್ಯರುವನ್ನು ವ್ಯಾಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಡಜನರ ಕ್ಯೇಲ್ಯಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ಗೋಳಿಗೆ ಕಿವಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಬಡವರು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲದೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇವರು ಬೆಳ್ಳಿ ಚಿನ್ನದ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉಣಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಮ್ಮದೀ ಯರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿಯಿಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಹೊಂದರು. ಅವರನ್ನು ಹೊಲ್ಲುತ್ತೇ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಗೆದ್ದರು. ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭರತವಿಂದವನ್ನು ಇತರರು ಗೆದ್ದರು. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಬಂದ ಅನಿಷ್ಟವೇ ಆಂಗ್ಲೇಯರ ವಶವಾದದ್ದು. ಭರತವಿಂದದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ. ಹಿಂದೊಗಳು ಏನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವರು? ಅತಿ ಅದ್ವಿತ್ವಾದ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಟ್ಟಿರುವರು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಏನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವರು? ಬಡೆದ ಬ್ರಾಂಡಿ ಬಾಟಲುಗಳ ರಾಶಿಯನ್ನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನರ ಮೇಲೆ ದೇವರಿಗೆ ಕರುಣೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲೇ ಕರುಣೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕೂರತನದಿಂದ ಅವರು ಜನಸಾಧಾರಣರನ್ನು

ಅಧೋಗತಿಗೆ ತಂದರು. ತಮಗೆ ಸಹಾಯಬೇಕಾದಾಗ ಜನಸಾಧಾರಣಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದೇವರ ಪ್ರತಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪ್ರತಿಕಾರದಲ್ಲಾದರೂ ಅವನು ನಿಜವಾಗಿ ನಂಬದೆ ಇರಲಾರ. ಇದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನವರ ಮೇಲೆ ಬರುವುದು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಕತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವರು. ತಮ್ಮ ಸುಖಿಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಕ್ತದ ಕೊನೆಯ ಬಿಂದುವನ್ನೂ ಹೀರುವರು. ನಮ್ಮ ಹೃಗಳು, ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಉಪವಾಸಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದಾಗ ನಮ್ಮ ಕೋಟ್ಯು ಒತ್ತರ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಿರುವರು. ಈಗ ಈನಾ ದೇಶೀಯರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕಾರವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೀಳುವರು. ಇಂದು ಜೆನೀಯರೆಲ್ಲ ಜಾಗ್ರತ್ತರಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷರನ್ನು ಸಮುದ್ರದ ಹಾಲು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದು ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯೇ ಆಗುವುದು. ಇದು ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುವ ಶಿಕ್ಷೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದುದಲ್ಲ.”

ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮೌನವಾಗಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಬೇಕು ಬೇಡದಂತೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯ ಅವರು ಥಾವಣೆಯ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪಸರಿಸುತ್ತೇ, ‘ಶಿವ, ಶಿವ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದ ಈ ಸಣ್ಣ ತಂಡದವರು ಮಾತ್ರ, ಈ ವಿಚಿತ್ರ, ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತರಾಳದಿಂದ ಜ್ಞಾಲಾಮುಖಿಯಿಂದ ಏಳುವ ಶಿಲಾಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಇರುವ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯುವಂತಹ ಉದ್ದಿಗ್ನಿತೆಗೆ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತರಾದರು.

ಅವರು ಕೆಲವ ದಿನಗಳು ಇದ್ದರು (ಅವರು ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ವಾರದ ಅಂತ್ಯ ದಿನ ವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಕಳೆದರು). ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸುಂದರವಾದ ದೃಶ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಚಮತ್ವಾರವಾದ ಕಥೆಗಳು ಉದಾಹೃತವಾಗಿದ್ದವು.

ಅವರು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಕಥೆಯೇ ಇದು: ಒಬ್ಬ ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡನನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಕಷ್ಟಗಳಿಗಾಗಿ ಜರಿಯಶೋಡಿದಳು. ಹೇಗೆ ಇತರರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಿರುವರು, ಮತ್ತು ಆತನು ಹೇಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದಳು. “ಇಷ್ಟೇಂದು ವರ್ಷಗಳು ದೇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಇದನ್ನೇ ಏನು ಅವನು ಮಾಡಿರುವುದು?” ಎಂದು ಅವಳು ಗಂಡನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಗಂಡ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದನು: “ನಾನೇನು ವ್ಯಾಪಾರಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇವರನ್ನು ತೀರಿಸುವೇನು? ಆ ಬೆಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡು. ಅವು ನನಗೆ ಏನು ಮಾಡಿವೆ, ಅಥವಾ ನಾನು ಅವಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬಳ್ಳೆ? ಆದರೂ ನಾನು ಅವನ್ನು ತೀರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವುದು ಸುಂದರವಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತೀರಿಸುವುದು ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ನಾನು ದೇವರನ್ನು ತೀರಿಸುತ್ತೇನೆ.” ರಾಜನೊಬ್ಬಿ, ಮುಷಿಗೆ ಒಂದು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿದ. ಮುಷಿ ಇದನ್ನು ತಿರಸ್ತರಿಸಿದನು. ಆದರೆ ರಾಜ ಬಲವಂತದಿಂದ

ಮುಷಿಯನ್ನು ಬೇಡಕೊಂಡು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದಾದ ಮೇಲೆ ರಾಜ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಮುಷಿ ಕೇಳಿದನು. ರಾಜ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಅಧಿಕಾರ, ದೀರ್ಘಾಯಿಸುವು ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದು. ಮುಷಿ ಆಷಾಯದಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಇದ್ದಂತೆ ತನ್ನ ಆಸನವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೇರಬಂತು. ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ತರೆದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಮುಷಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, “ಎನು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಿರಲ್ಲ? ನನ್ನಿಂದ ನೀವು ಏನನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಷಿ “ನಾನು ಒಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕ್ವನಿಂದ ಬೇಡಲೇ” ಎಂದ.

ಸಭಿಕರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಕೈಸ್ತದರ್ಮವು ಮಾನವಕೋಟಿಯನ್ನು ಉದ್ದರಿಸಿದೆ ಎಂದರು. ಸಾಮೀರಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಿಶಾಲವಾದ ಕವ್ಯಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸಿ ಅವನ ಕಡೆ ನೋಡಿ “ಕೈಸ್ತದರ್ಮ ನಿಜವಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಉದ್ದರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಇಧಿಯೋಣಿಯಾ ಮತ್ತು ಅಬಿಸೀನಿಯಾದವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಉದ್ದರಿಸಿಲ್ಲ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

“ಇದನ್ನು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗೆ ಮಾಡುವ ದ್ಯೈಯ ಅವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ” ಎಂಬ ಮಾತು ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ವೇಳೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಗ್ಲೋ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನನ್ನು ಸರೇಹಿಡಿದು ಗುಂಡಿ ನಿಂದ ಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾದೀತು ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಕೂಡ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅವರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಟವು. ಅದು ಇಂಗ್ಲೋಷರ ತವರೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹೊಡೆಯುವ ಮೊದಲನೆಯ ಹೊಳೆಯಾಗುವುದೆಂದರು. ತಮ್ಮ ಶುಭ್ರವಾದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಮಂದಹಾಸ ದಿಂದ “ನನ್ನ ಸಾವು ದೇಶದಾದ್ಯಂತವೂ ಕಾಡಿಚಿಕ್ಕನಂತೆ ಹರಡುವುದು” ಎಂದರು.

ಅವರ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮಹಾನಾಯಕಿಯೇ ಸಿಪಾಯಿದಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಆ ಅದ್ವಿತೀಯ (?) ರಾಣಿ. ಅವಳು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಲವು ಹಳೆಯ ದಂಗೆಕಾರರು ತಮ್ಮನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಂತೆ ವೇಷ ಹಾಕಿಹೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದಕಾರಣವೇ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನು ಒಳೆ ಅವಾಯಕರವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದೇ ನಂಬುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ದ್ಯೈಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದು. ಆದರೆ ರಾಣಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಎತ್ತಿದಾಗ ಆಶನ ಕಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. “ಆ ಹೆಂಗಸು ದೇವಿ, ಸೋತಾಗ ಅವಳು ಪುರುಷನಂತೆ ತನ್ನ ಕ್ಷತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಸ್ತಳು!” ಸಿಪಾಯಿದಂಗೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಸೋಜಿಗವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿರುವುದೆಂದು ನೀವು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲ.

೧೦೯. ಪರಾಡಗಳು¹

(ಮೆಂಫಿಸ್ ಕಮೆರ್ಚಯಲ್ 15ನೇ ಜನವರಿ 1894)

ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಾಕ್ತಿದಾರನೊಬ್ಬ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರನ್ನು ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೀಗೆಂದರು:

“ಈ ದೇಶದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ನನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವೇನು.”

ಸಂಭಾಷಣೆ ಅನಂತರ ಧರ್ಮದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿತು. ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿತ್ತು, ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವಿಶಾಲಗೊಳಿಸಲು ಇದು ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ, ಎಂದರು. ಬಾಕ್ತಿದಾರ: “ಕ್ಯೆಂಪ್ತಿ ಸ್ವಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಮರಣಾನಂತರ ಏನಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದೂಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?” ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿದರೆ ಅವರು ಉದ್ದಾರವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬನಾಸಿಕವಾದಿಯಾದರೂ ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಉದ್ದಾರವಾಗಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯವೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರೋಡನೆ ಕಲಹವಾದಕೋಡೆಯು.

ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಯಮಂತ್ರಗಳು, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳುವುದು, ಮತ್ತು ಜೀವಸಹಿತ ನೇಲದೊಳಗೆ ಇರುವುದು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೀಗೆಂದರು: “ನಾವು ಮಾಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ನಂಬುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವುದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಿತ್ರ, ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೇ ಅದನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿತ್ವವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವರು.”

“ಹರಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸಿನ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಓದುವುದು, ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುವುದು ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು, ಇವನ್ನು ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವರು.”

“ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಭೂಮಿಯ ಆಕರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯುತ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಲವರನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿರುವೇನು. ಅವರು ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಪ್ರಸ್ತರೆ

¹C.W. Vol. V, p. 183

ಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಅದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಅನೇಕ ವರುಷಗಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವರು. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಉಪಾಸ ಮಾಡುವರು. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಬಹಳ ತೆಳುಗು ಆಗುವರು. ಯಾರಾದರೂ ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬೆರಳಿನಿಂದ ಒತ್ತಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ಬೆಂಜ್ಲುಬಿನ ಸ್ವರ್ವವಾಗುವುದು.”

“ಕೆಲವು ಯೋಗಿಗಳು ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.”

ಜೀವಸಹಿತ ನೆಲದ ಒಳಗೆ ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಮ್ಮಿಜಿ ಕರ್ಮಶಿಫಿಯಲ್ಲ ಪಶ್ಚಿಮೀಯ ಬಾಕ್ತಿದಾರನಿಗೆ ‘ಒಬ್ಬನು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು’ ಎಂದರು. ‘ಅವನು ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿತು. ಅವನು ಅದರ ಒಳಗೆ ಹಲವು ವರುಷಗಳನ್ನು ಉಂಟವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದನು’ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಜನರಲ್ಲಿ ಕುತ್ತಾಹಲ ಕೆರಳಿತು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅನುಮಾನಪಡಲಿಲ್ಲ. ನೆಲದೊಳಗೆ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಎಂದರು. ಒಬ್ಬನ್ನನ್ನು ನೆಲದೊಳಗೆ ಹೊಳೆ ಅವನ ಗೋರಿಯ ಮೇಲೆ ಗೋರಿಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದರು. ಅನಂತರ ನೆಲ ಅಗೆದು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಜೀವವಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿರುವವರು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಇರುವರು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿರು. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರಿಂದ ಕಿಲಿತು ಕೊಂಡಿರಬಹುದಂದರು.

ಒಬ್ಬ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಗ್ಗವನ್ನು ಎಸೆದು, ನೆಲದಿಂದ ಅದನ್ನು ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಅಂತಧಾರನಾಗುವುದನ್ನು ತಾವು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ನೋಡಿಲ್ಲ ಎಂದರು; ಈ ಘಟನೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಬರಹಗಾರರು ಬರೆದಿರುವರು.

ಬಾಕ್ತಿದಾರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯು ಸಾಮ್ಮಿಜಿಯವರನ್ನು, “ನನ್ನನ್ನ ಯೋರೇ ಕೆಲವರು ಸಾಮ್ಮಿಜಿಯವರು ಮಾಯಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಿಲ್ಲರೇ? ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಜೀವಸಹಿತ ಹೊಳ್ಳಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೇ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಸಾಮ್ಮಿಜಿಯವರು ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದಕ್ಕೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ಎಂದು ಸಾಮ್ಮಿಜಿ ಕೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದ ಒಬ್ಬನ ಮನಸ್ಸು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗುವುದೇ? ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಬಲ್ನಿನ ಸ್ತೋತ್ರಾನ್ ಬಹಳ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿ. ಆದರೆ ದೇವರೂಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅವನು ದೇವರಷ್ಟು ಪರಿಶುದ್ಧನಲ್ಲ ಎಂದರು ಸಾಮ್ಮಿಜಿ.

ಹತಯೋಗದ ಪಂಗಡದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ದರು: ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅದು ನೆನಪಿಗೆ ತರುವುದು. ಅದೇ ಅವರು ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ನಲವತ್ತು ದಿನಗಳು ಒಬ್ಬನೇ ಇರು ವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು. ಇದು ಕಾಕತಾಳೀಯ ನ್ಯಾಯ ಇರಬಹುದು.

೧೦೨. ಧರ್ಮ, ನಾಗರೀಕತೆ ಮತ್ತು ಅದ್ವಿತೀಯ¹

(‘ದಿ ಅಪೀಲ್ ಅವಲಾಂಚ್’ ಜನವರಿ 21, 1894)

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಲಾ ಸೆಲಿಟಿ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ನಡುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮೆಂಫಿಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ತಂಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹೀಗೆಂದರು: “ನಾನು ಸಂನ್ಯಾಸಿ, ಪುರೋಹಿತನಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತ ಹೋಗುವೆ. ನಾನು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ನನ್ನ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಜನರನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವೆನು.”

ಕೇಳಿದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು: “ನಾನು ಬಂಗಾಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿದೆ. ನಾನೇ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ವೃತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ. ನಾನು ಮುಟ್ಟಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಂದೆ ಒಂದು ಜಾತಕವನ್ನು ಬರೆಸಿದರು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮನಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ ನನ್ನ ತಂದೆ ತೀರಿಹೋಗಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜಾತಕವೂ ಕೂಡ ಇದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಪರಿವ್ರಾಜಕ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾಗುವನು ಎಂದು ಇದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡೆನು.”

ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರ ಧ್ವನಿ ಕರುಣಾಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದವರ ಹೃದಯದಿಂದ ಒಂದು ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ತರಂಗ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಮ್ಮ ಚುಟ್ಟಿದಿಂದ ಹೊಗಸೊಪ್ಪಿನ ಬೂದಿಯನ್ನು ತೆಲ್ಲಿಸ್ತೂ ಕಾಲ ಮೌನವಾಗಿದ್ದರು.

“ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ನಿಷ್ವರ್ತ ಹೇಳುವಷ್ಟೇ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅದೊಂದೆ ಸತ್ಯವಾದ ಧರ್ಮ ಆಗಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಜನರೇಕೆ ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಗಂತಹ ಕೆಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲ ಪ್ರಪಂಚದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಒಂದು ಗೌರವ ಸಾಧನವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲ?

ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು: “ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಧರ್ಮದ ಕ್ಷೇತ್ರವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಶ್ರೀಷ್ಟಿ ನೀತಿಬಧ್ದರು. ಅಥವಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು

¹C.W. Vol. VII, p. 282

ಅತಿ ಮುಂದುವರಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾನವ ಸಹೋದರರ ಹಕ್ಕಿಭಾಧ್ಯತೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ದಾಖ್ಲಿಣಿ ಪರರು. ಮೂಕಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೊಡ ಅವರು ಮರುಕವನ್ನು ತೋರುವರು. ಆದರೆ ಅವರು ಜಡವಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಜನರ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಚಿಂತನೆಯನ್ನಾಗಲಿ, ಸೌಕರ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ಪ್ರಗತಿಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೊಡ್ಡದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೂ ಧರ್ಮ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಆತಂಕಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ನೀವು ಹೆಮ್ಮೆ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೈಸ್ತರ್ಥಧರ್ಮ ಹೊಡ ಇಡಕ್ಕೆ ಅವಾದ ಅಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ದಾರ್ಶನಕ್ಕಿನಿಂದಿರು, ಮ್ಯಾರ್ಚ್ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾದಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮೃತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು?

ಈ ಪಂಗಡದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಹೀಗೆಂದರು: “ಯಾವುದು ಮಾನವನ ಲೋಕ ಸ್ಥಿರತ್ವ ಸಾಧಿಸಿದೆ? ಅಂತಹ ಧರ್ಮವನ್ನು ನಾವು ನಿಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಭಾವಿಸುವೆವು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನೀವು ಈಗಾನೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಸರಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಕೈಸ್ತರ್ಥಧರ್ಮ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ, ಜೈಜಧಾಲಯಗಳನ್ನು ತರೆದಿದೆ, ಆಧೋಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದೆ. ತುಂಬಾ ಕೇಳು ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ಮೇಲ್ತೆ, ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದೆ.”

ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಪ್ರಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು: “ನೀವು ಹೇಳುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸತ್ಯವಿದೆ. ನೀವು ಹೇಳುವ ಉಪಕಾರವೆಲ್ಲ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಬಂಧವಾಗಿ ಕೈಸ್ತರ್ಥಧರ್ಮದಿಂದ ಆದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲು ಪಾಶಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.”

“ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ ಮನುಷ್ಯನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿಜ್ಞಾನ, ಕಲೆ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಕ ಸಂಹೋದನಗಳು ಇವುಗಳಿಗಲ್ಲ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಾಫಿನಿದಿ. ಆದರೆ ನೀವು ಅವಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಬೆರೆಸಲು ಯಾತ್ರಿಸಿದರೆ, ಅವಗಳ ವೈಷಿಷ್ಟ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗತರುವಿರಿ. ಕೊನೆಗೆ ಧರ್ಮದಿಂದ ನೀವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನೇ ಬಹಿರಂಗಿಸುವಿರಿ. ಅಮೇರಿಕ ದೇಶೀಯರಾದ ನೀವು ಏನನ್ನು ಪ್ರಾಜೆಸ್ತುಂತಿರಿ? ಡಾಲರನ್ನು. ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಭರದಲ್ಲಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ದೇಶ ಒಂದು ಜಡವಾದಿಗಳ ದೇಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಬೋಧಕರು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಚಚುಗಳು ಹೊಡ ಪ್ರಪಂಚದ ಆಸೆಗಳಿಂದ ಕಲುಷಿತವಾಗಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತೋರಿ. ಮೃತ್ಯು ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ “ಸಹೋದರ ಮೃತ್ಯುವೇ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು” ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಹವರು ಎಲ್ಲಿರುವರು? ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಈಫೇಲ್ ಗೋಪುರಗಳು, ಮತ್ತು ಪೆರ್ಚರ್ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುಪುಡ್ಕುವ್ಯೇತ್ವಾಹಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೆ?”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರ ದ್ವಾರಾ ಸುಂದರ ವಾಗಿತ್ತು, ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ನಡುಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಕವಿದ್ವಾರ್ಥ ಸಂಚಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ದುಃಖಪೂರಿತವೂ ಭಕ್ತಿನಯುಕ್ತವೂ ಆದ ಅವರ ಮಾತು ಅರ್ಥಗಭಿರ್ವಾಗಿತ್ತು. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ನಾಗರೀಕತೆ ಆರು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಮುಂಚೆಯೇ ಇದ್ದ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಈ ಮನುಷ್ಯನ ಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಲೋಕಿಕೆ ಇತ್ತು.

ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಹೀಗೆ ಕೇಳಿದರು: “ನೀವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.”

“ಅದು ಅವರನ್ನು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು” ಇದೇ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಉತ್ತರವಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ನಿಮಗೆ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯವಿದೆ.”

ಉತ್ತರ: “ನಿಮಗೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯವಿಲ್ಲ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಆದರೆ ಧರ್ಮವು ನಾವು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಾಳಬೇಕು ಎಂಬು ದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವನನ್ನು ಅಳಿ ಮಾಡಬೇಕು.”

ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ತಕ್ಕಣವೇ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: “ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ. ನಾವು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅದನ್ನೇ. ಹಿಂದೂವಿನಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರದ್ಧೆ ಲೋಕವನ್ನು ಕಡೆಗೇಸಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಭೌತಿಕತೆ ಜೊತೆಗೆ ಪಾರಸ್ಪರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಬೇರೆಸಿದರೆ ನಾವು ಇಂದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂವಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಲೋಪ ಬರಬಹುದು.”

“ನೀವು ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದರುವಿರೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಒದಲಾಯಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ?”

“ಬಹುಶಃ ಅದು ನಿಜವಿರಬಹುದು. ಅದರೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ಚ್ಯಾತಿಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.”

ಇಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಉಪಾಸನೆಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿತು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಇಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಸಾರಸ್ಯವಾದ ಭಾವಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಭರತಾಂಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ನಾಸ್ತಿಕರು ಮತ್ತು ಅಳ್ಳೇಯತಾವಾದಿಗಳು ಇರುವರು. ಬ್ರಹ್ಮತತ್ವದ ಉಪಾಸಕರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ನಂಬಿಕೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಧಿಯಾಸಫಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವರ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರು

೪೬ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಗಳೇ

ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಬಹುದು. ಅದು ಬೇರೊಂದು ಬಗೆಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಮ್ಯಾಡಮ್ ಬ್ಲೂಪ್ರೆಸ್‌ಸ್ಕ್ ಅವರನ್ನು ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕನ್ ಧಿಯಸಾಫಿ ಕಲ್‌ಸೋಸ್‌ಟಿಯ ಕನ್‌ಲ್‌ಆರ್‌ಕಾಟ್‌ರನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಅನಿಬೇಸೆಂಟರ ಪರಿಚಯ ಕೂಡ ಇದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನಾತರಾದ ಘಕೀರರು, ಮಾಯಾ ಮಂತ್ರ, ವಾದಿಗಳು ಇವರನ್ನು ಕುರಿತು ತಾವೇ ನೋಡಿದ ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಂಬುವುದಕ್ಕೂ ಆಗದಷ್ಟು ಸೋಜಿಗವಾಗಿರುವುದು.

ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: “ಇದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ, ಅಥವಾ ನಾನು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ, ಇಪ್ಪತ್ತೆಡು ಜನರ ಒಂದು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿದ್ದೆ. ದೇಶದ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಉರಣ್ಣ ನೋಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪರಿವಾಜಕನಾಗಿ ಅಲೇಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಂತ್ರ, ವಾದಿಯ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯಿತು. ಅವನು ಚಮತ್ವಾರವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅವನನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಕರೆತಂದ್ವು. ನೀವು ಹೇಳಿದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಾನು ತಯಾರು ಮಾಡಬಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಅವನು ಹೇಳಿದ್ದನು. ಅವನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದೆವು. ಅವನ ಮೈ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತುಂಡು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟೇವು. ಅವನನ್ನು ಒಂದು ಕೊಣಿಯ ಮಾಲೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟೇವು. ನಾನು ಅವನ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಪ್ರಯಾಣದ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಎಸೆದನು. ನಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆವು. ನಿಮಗೆ ಏನು ಬೇಕು ಎಂದು ಅವನು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಕ್ಯಾಲಿಪ್ರೋನ್‌ಯಾ ದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಹಣ್ಣೆನ ಗೊಂಚಲನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ಅವನು ತಕ್ಕಣವೇ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿ ಕಂಬಳಿಯ ಒಳಗಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದನು. ಕಿತ್ತಳೆ ಮುಂತಾದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ತೋರಿಸಿದನು. ಕೊನೆಗೆ ಬಿಂಬಿಸಿಯಾಗಿ ಹೊಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅನ್ನದ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದನು”

ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತ ತಾವು ಆರನೆ ಇಂದ್ರಿಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬುತ್ತೇನೆ ಎಂದರು. ತೆಲಿಪತಿ (ದೂರದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದು) ಇದನ್ನೂ ನಂಬುತ್ತೇನೆ ಎಂದರು. ಘಕೀರರು ಮಾಡುವ ಮಾಯಾಮಂತ್ರಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ವಿವರಣೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅವು ಅತ್ಯಂತ ಸೋಜಿಗ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದರು. ಅನಂತರ ವಿಗ್ರಹದ ಮಾತು ಬಂತು. ವಿಗ್ರಹಗಳು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ. ಆದರೆ ಇವು ಕೇವಲ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಎಂದರು.

“ನೀವು ಏನನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರಿ? ದೇವರಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆ ಏನು?” ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕೇಳಿದರು.

“ಸ್ವಿರಿಟ್ಸ್” ಎಂದಳು ಒಬ್ಬ ಹಂಗಸು.

“ಸ್ವಿರಿಂಚ್ ಎಂದರೆ ಏನು? ಪ್ರಾಟೇಂಟೆಂಟರಾದ ನೀವು ಬೆಬಲ್ಲಿನ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರೋ, ಅಥವಾ ಆದಕ್ಕಿಂತ ಅತೀತವಾಗಿರುವುದನ್ನೇನಾದರೂ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರೋ? ನಾವು ವಿಗ್ರಹಗಳ ಮೂಲಕ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತೇವೆ”

ಅವರಿಚಿತನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗಮನದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಮನಸ್ಯನೊಬ್ಬನು, “ಎಂದರೆ ನೀವು ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಮೂಲಕ ಆದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಭಾವವನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರಿ.” ಎಂದರು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ “ಹೌದು, ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ” ಎಂದರು.

ಇದೇ ರೀತಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಮಯವಾದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾತು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

೧೦೮. ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಹಾದರ ಭಾವನೆ¹

(‘ಡೆಟ್ರಾಯಿಂಚ್ ಷ್ಟೀಪ್ಸೆಸ್’ ಪೆಟ್ರುವರಿ 14, 1894)

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಎತ್ತರವುಳ್ಳವರು. ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗ ದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಮನಸು ಬಣ್ಣವುಳ್ಳವರು. ನಡತಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಜಾತ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು, ಗಂಭೀರ ಗಮನವುಳ್ಳವರು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತುಕೆ, ಚಲನವಲನ ಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿನಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವರು. ಆದರೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಣೆಸುವುದೇ ಅವರ ಕಣ್ಣಗಳು. ಅವು ಜ್ಞಾಜಲ್ಯಮಾನವಾಗಿವೆ. ಸಂಭಾಷಣೆ ಸಾಫ್ಫಾರಿಕವಾಗಿ ಧರ್ಮದ ಕಡೆ ತಿರುಗಿತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಬರುವವು ಕೆಲವು:

“ನಾನು ಧರ್ಮಕೂ ಪಂಥಕೂ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವೆನು. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದು. ಪಂಥಗಳಾದರೋ, ಒಂದು ಮತಕ್ಕಿಂದರೂಡನೆ ಕಾದಾಡುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವು, ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇವು. ಹಲವು ಬಗೆಯ ಜನರಿರುವುದರಿಂದ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಮತಗಳು ಇವೆ. ಜನರಿಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮತಗಳು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ಜನಸಮುದಾಯಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಜನರು ಬೊದ್ದಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಯಾವುದು ನಮಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಅಂತಹ ಉತ್ತಮವಾದ ನೀತಿಯಿಂದ ಕಳಿದ ಮತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು. ಧರ್ಮ ಇದನ್ನು

¹C.W. Vol. VII, p. 286

ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಹಲವು ಬಗೆಯ ಮತಗಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ತನ್ನ ಸಂಶೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ನಿಯಮ ಹಿನ್ನಲೆ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವರು. ನನ್ನ ದಾರಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾಂಗದ ಸ್ಥಭಾವದವರಿಗೆ ಹಿಡಿಸದೆ ಇರಬಹುದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಅವರ ದಾರಿ ನನ್ನ ಸ್ಥಭಾವ ಮತ್ತು ನನ್ನ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಒಪ್ಪದೆ ಇರಬಹುದು. ನಾನು ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು. ಅದು ಬೊಧರ ಮತವಲ್ಲ. ಅದು ಹಿಂದೂಗಳ ಒಂದು ಒಳಪಂಗಡ. ನಾವು ಮಿಷನರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೋಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯ ತತ್ವವೇ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಹಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿ ನೀವು ಈ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಮಿಷನರಿಗಳ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಮೂಲೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಲು ನಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆ. ಹಲವರು ನಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬರುವರು. ಅದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಂತೆ ಇತರರು ಆಲೋಚಿಸಲಿ ಎಂದು ಬೋಧಿಸಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಿಷನರಿ ತಂಡಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ, ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಹಲವು ರೀತಿಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತವೆ. ಇವು ಕ್ರಿಷ್ಣ ಯನ್ನ ವಿಜ್ಞಾನ, ಧಿಯಾಸಭಿ, ಎಡೊವಿನ್ ಆರ್ಥಾಲ್ಲಿ ಬರೆದ “ಎಷ್ಟು ದಚ್ಚೋತಿ” ಮುಂತಾದ ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವಾದರೋ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳಿಗಂತ ಮತ್ತು ಕ್ಯೇಸ್ಟ್ ಮತಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಪುರಾತನವಾದುದು. ನಾನು ನಿಮ್ಮದನ್ನು ಧರ್ಮ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನೇರವಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಶಾಖೆ. ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಮತ ಕೂಡ ನಮ್ಮಿಂದ ಹಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸಾಧುಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಡುವುದು, ಮುಂತಾದವಗಳೇ ಅವು. ಕ್ಯೇಸ್ಟರು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮಾನವಾದ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಇವು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಿಂದಲೇ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂಧು ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಪಾದ್ವಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಪದವಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ತಾನು ಏನನ್ನು ಕಂಡನೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ದ್ವೇಯವಾಗಿ ಬರೆದ. ಕ್ಯೇಸ್ಟರು ಧರ್ಮದ ಆಚಾರಗಳು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಿಂದ ಬಂದವೆಂದು ಆತ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು.”

“ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಳ್ಳೇಯತಾವಾದಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಾ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು.

“ಇ, ಹೌದು, ನೀವು ಯಾರನ್ನು ನಾಸ್ತಿಕರೆನ್ನು ವಿರೋ ಆಂತಹ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಅಳ್ಳೇಯತಾವಾದಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಬುದ್ಧನನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಮ್ಮೆ ಅವರ ಅನುಯಾಯೋಭ್ಯವನು “ದೇವರು ಇರುವನೇ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧನು “ದೇವರೇ! ನಾನು ಎಂದು ನಿನಗೆ ದೇವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ? ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳುವುದು ಇದು: ಒಳೆಯವನಾಗಿರು, ಒಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡು”

ಎಂದನು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರು ತಾತ್ತ್ವಕವಾಗಿ ಅಜ್ಞೇಯತಾವಾದಿಗಳು. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೀತಿ ನಿಯಮವನ್ನು, ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪರಿಪೂರ್ಣರಾಗುವುದನ್ನು ನಂಬುವೆವು. ಎಲ್ಲ ಜನಗಳು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮತಗಳೆಲ್ಲವು ಮಾನವ ಜನಾಂಗವು ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಆಶ್ಚರ್ಯನ ಅನಂತತೆಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೇ ಆಗಿವೆ.

“ಮಿಷನರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವುದು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕುಂದು ತರುವಂತಹುದೆ?”

ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪೌರಸ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಕರು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಸ್ತಾಪನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹಲವು ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದರು.

“ಈ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವ 200 ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬರೆದದ್ದು. ನೀವು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಡಬಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಷ್ಟ ಉತ್ತರವೇ ಇದು.”

ಸಂಜೋಡಾಯಕವಾದ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳುವಂತಹ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಳಗಿನದನ್ನು ಓದಿದರು:

“ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಔಯವಾದ ಔಯದಶೀರ್ಷ ರಾಜನು, ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವನು. ಅವು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಂದಾಗಿರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಗೃಹಸ್ಥರಿಂದಾಗಿರಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವನು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಬಹುಮಾನಗಳಿಗಂತಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸದಾಚಾರವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಯಶ್ಚಿಸುವನು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮತಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾದ ನೀತಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವಗಳಿಗಲ್ಲ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ. ಅದೇ ದಯೆ; ಮಾತು ಮತ್ತು ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಯಮ. ತನ್ನ ಮತವನ್ನು ಹೊಗಳಿ, ಇತರರ ದನ್ನು ತೆಗೆಳಬಾಡಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿಗೂ ಅವರವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಾವ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇತರ ಮತಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತನ್ನ ಮತಕ್ಕೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ, ತನ್ನ ಮತಕ್ಕೆ ಅವನು ಕೆಡಕುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಮತದ ಮೇಲಿರುವ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅನ್ಯ ಮತಗಳನ್ನು ತೆಗೆಂದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಮತಕ್ಕೇ ಕಳಂಕ ತರುವನು. ಆದಕಾರಣ ಸೌಹಾದರಭಾವನೆಯೇ ಶ್ರೀಷ್ಟವಾದುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅಭಿಪೂರ್ಯಗಳಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಕೆತ್ತಿಸಿದೆ. ಜನ ಯಾವ ಮತಕ್ಕೇ ಸೇರಿರಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಮೂಲನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಇತರರ ಮತಗಳಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ, ಧರ್ಮ-

ಬೋಧಕರು, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.”

ಪರಿಣಾಮಕಾರಕವಾದ ಈ ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು, ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಕೆತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ ಒಳ್ಳಿಯ ರಾಜನು, ಯುದ್ಧವು ವಿಶ್ವಾಸಿಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ನೀತಿನಿಯಮಗಳಿಗೂ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು ಎಂದರು. “ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಭರತವಿಂಡ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಮೃಗೀಯ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ರಕ್ತಪಾತ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ತಂದಿದೆಯೂ, ಅಲ್ಲಿ ಭರತವಿಂಡ ಇದನ್ನು ವಿಂಡಿಸಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅನ್ನಯಿಸುವಂತೆ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೂ ಅನ್ನಯಿಸುವ ಬಲಿಷ್ಠವಾದುದು ಮಾತ್ರ, ಬದುಕುವುದು ಎಂಬ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಭರತವಿಂಡವು ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ.”

“ಸಮರಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಪಂಚದ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಿಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಅದ್ವಿತ್ವವಾದ ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಇಂತಹ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಭರತವಿಂಡ ದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಗುಣವನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುವುದು ಅನುಚಿತವಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

ಅವರ ತೇಜಃಪೂರ್ವಾವಾದ ಕಣ್ಣಗಳು ಥಳಳಿಸಿದುವು. ಆ ಪೌರಸ್ತ ಸಹೋದರನ ಮುಖಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಮಂದಹಾಸ ಮಿಂಚಿಸಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

“ಸಿಂಹದ ಪರಾಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಕುರಿಮರಿಯ ಸಾಧುತ್ವವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತ ಅವರು ಭಾಗಃ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮಿಲನವಾಗಬಹುದು, ಇಂತಹ ಮಿಲನದಿಂದ ಅದ್ವಿತವಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗುವುವು ಎಂದರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಭಾವದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಒಳ್ಳಿಯ ಗುಣವೇ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡುವುದು; ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ನಯವಿನಯ ದಿಂದ ಕಾಣುವುದು; ಎಂಬುದಾಗಿ ನುಡಿದರು.

ಮರಣೋನ್ನಿಖಿನಾದ ಬುದ್ಧ ಹೇಳಿದಂತೆ “ನಿಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀವೇ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರೆ. ಮತ್ತಾರೂ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರು. ನಿಮಗೆ ನೀವೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು” ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಹೇಳುವರು. ಸೌಹಾದರ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ; ವೈಮನಸ್ಯವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವರ ಮೂಲ ಮಂತ್ರ.

ಒಂದು ಮತದವರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು:

ಒಂದು ಕಪ್ಪೆಯು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲವಿತ್ತು. ಅದು ಅಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಸಣ್ಣ ಕಪ್ಪೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಪ್ಪೆಗೆ ಕಣ್ಣಗಳು ಇದ್ದವೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ವಿಕಾಸವಾದಿಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಢೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣಗಳು ಇದ್ದವು ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಅದು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಯಿನ ಕೆರೆಗಳನ್ನೇಲ್ಲಿ ತಿಂದು ಶುಭ್ರವಾಗಿದ್ದುತ್ತೇತ್ತು. ಹೀಗೆ ಅದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ನುಣುಪಾದ ದಪ್ಪನಾದ ಕಪ್ಪೆಯಾಯಿತು. ಬಹುಶಃ ನನ್ನಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡದಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಕಪ್ಪೆ ಆ ಬಾವಿಗೆ ಒಂದು ಬಿತ್ತು.

“ನೀನೆಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ” ಎಂದು ಬಾವಿ ಕಪ್ಪೆ ಕೇಳಿತು.

“ನಾನು ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಬಂದೆ” ಎಂದಿತು.

“ಸಮುದ್ರವೇ? ಅದೆಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು. ಅದೇನು ನನ್ನ ಬಾವಿಯಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದೋ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಾವಿಯ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ನೆಗೆಯಿತು.

ಸಮುದ್ರದ ಕಪ್ಪೆ: “ನನ್ನ ಸಮೋದರ! ನಿನ್ನ ಸಣ್ಣ ಬಾವಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೋಲಿಸಬಲ್ಲೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿತು.

ಬಾವಿಯ ಕಪ್ಪೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ನೆಗೆದು “ನಿನ್ನ ಸಮುದ್ರ ಇಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡದೋ?” ಎಂದು ಕೇಳಿತು.

“ಸಮುದ್ರವನ್ನು ನೀನು ಹೇಗೆ ನಿನ್ನ ಕಿರಿಯ ಬಾವಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಲ್ಲೇ? ಇದೊಂದು ಮೌಡ್ಯು” ಎಂದಿತು ಸಮುದ್ರದ ಕಪ್ಪೆ:

ಆಗ ಬಾವಿಯ ಕಪ್ಪೆ ಕೇಳಿತು “ಆದರೆ ನನ್ನ ಬಾವಿಗಿಂತ ಯಾವುದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಲಾರದು. ಇಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಯಾವುದೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಲಾರದು. ಇವನೊಬ್ಬ ಸುಳ್ಳಗಾರ. ಇವನನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಳ್ಳಿ.”

“ಇದೇ ಯಾವಾಗಲೂ ನಮಗೆ ಹೊಂದರೆ.”

“ನಾನು ಹಿಂದೂವಾಗಿರುವೆನು. ನಾನೋಂದು ಸಣ್ಣ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆನು. ಕೈಸ್ತನು ತನ್ನ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಇದೇ ಪ್ರಪಂಚ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕಿರಿಯ ಪ್ರಪಂಚದ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಒಡೆಯಲು ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವೆನು. ನೀವು ಮುಂದೆ ಈ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಂತೆ ದೇವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಲಿ ಎಂದು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.”

೧೦೯. ಪತಿತಳಾದ ಸ್ತೋತ್ರ¹

(‘ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ್’ ಮಾರ್ಚ್ 17, 1894)

“ಲಾಲುನ್ ಎಂಬುವಳು ಪ್ರಪಂಚದ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾತನವಾದ ಉದ್ಯೋಗದ ಸದಸ್ಯಾಗಿ. ಲಿಲಿತ್ ಎಂಬುವಳು ಅವಳ ಮುತ್ತಜ್ಞಿ. ಅದು ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಗೌತಮರುವಂತೆ ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿನ ಪ್ರಸಂಗ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಾಲುನ್ ಉದ್ಯೋಗದ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೀನವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವರು, ಅದನ್ನು ಯುವಕರಿಗೆ ಹಂಚುವರು. ಇದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವತ್ತಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಚ್ಯಾರಿಟರ್‌ದರಂತೆ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು. ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಉದ್ಯೋಗ ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಬಂದುದು. ತಾಯಿಯಿಂದ ಮಗಳಿಗೆ ಬರುವುದು. ಇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಯಾರೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.” (ರುಡ್ರೋಯಾದ್ವ್ರೀ ಕಿಪ್‌ಲೀಂಗ್)

ಈ ವಾಕ್ಯಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದದ್ದು. ಇದನ್ನು ರುಡ್ರೋಯಾದ್ವ್ರೀ ಕಿಪ್‌ಲೀಂಗ್ ಬರೆದನು. ಇವನಿಂದಲೇ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ರ್ಯಾತರ ಮೇಲೆ ಪ್ರೋಧಾಪ್ರೋಧಿ ಮಾಡುವಪ್ಪು ಗೋಧಿಯನ್ನು ಬರೆಯುವರು, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ದಿನಕ್ಕೆ ಏರಡು ಸೆಂಟು ಕೂಲಿಗೆ ದುಡಿಯುವರು, ಅಲ್ಲಿಯ ಹಂಗಸರು ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಆ ದೇಶದ ಪವಿತ್ರನದಿಯಾದ ಗಂಗಾನದಿಗೂ ಹಾಕುವರು, ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳು ಗೌತಮಿವೆ.

ಆದರೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಹಂಗಸರು ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಮೆಸಳೆಯ ಬಾಯಿಗೆ ಎಸೆಯುವರು ಎಂಬ ಕಥೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಾಗಳಿರುವರು. ಈಗ ಅವರು ತಾವು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ರುಡ್ರೋಯಾದ್ವ್ರೀ ಕಿಪ್‌ಲೀಂಗ್ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನೇ ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಲಾಲುನ್ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು (ವೈಶ್ವಾವತ್ತಿ) ಕುರಿತು ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಕಿಪ್‌ಲೀಂಗ್ ಆ ವಿಷಯವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ರಸವತ್ತಾದ ಮತ್ತು ನೀತಿಚೋಧಕ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆದಿರುವನು.

ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳಿದರು: “ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ ಇವುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಅಂತಹ ದುರದೃಷ್ಟಿಗಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಂಗಸು ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಎಂದು ತಿಳಿದ ತಕ್ಕಣವೇ ಅವಳನ್ನು ಅವಳ ಜಾತಿಯಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವರು. ಅನಂತರ ಯಾರೂ ಅವಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರಾರು, ಮತ್ತು ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲಾರರು. ಅವಕ್ಕೆನಾದರೂ ಯಾರ ಮನಸ್ಸಾದರೂ ಹೋದರೆ ಅವಳು ಸೋಂಕಿದ

¹C.W. Vol. VII, p. 291

ಚಾಪೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯುವರು. ಅವಳ ಉಸಿರು ಶಾಕಿದ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವರು. ಯಾರೂ ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ವ್ಯಾಪಹಾರವನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪತಿವ್ಯತೆಯರಲ್ಲದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಲ್ಲ. ಅದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಳೆಯ ಹಂಗಸರ ಜೊತೆಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಟ್ಟ ಹಂಗಸರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಒಳೆಯುವರು ಯಾರು ಕಟ್ಟುವರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಒಮ್ಮೆ ಪತಿತಾದಳು ಎಂದರೆ, ಅವಳು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಹೊರಗೆ ಹೋದಂತೆ. ಅವಳು, ಅವಳ ಹೆನ್ನು ಮಕ್ಕಳು, ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರೂ ಬಹಿಷ್ಕೃತರು. ಇದು ತುಂಬಾ ಘೋರವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸಮಾಜವನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.”

“ಪುರುಷರ ವಿಷಯ ಹೇಗೆ? ಪುರುಷನಿಗೂ ಇದೇ ನಿಯಮ ಒಪ್ಪುವುದೇ? ಅವರು ಪತಿತರಾಗಿರುವರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವರೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

“ಇಲ್ಲ, ಅವರ ವಿಷಯ ಬೇರೆ. ಪುರುಷರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಅವರಿಗೂ ಅದೇ ಪಾಡಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಪುರುಷರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಉರಿಂದೂರಿಗೆ ಹೋಗುವರು. ಅವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಕಟ್ಟ. ಹಂಗಸರು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಅವರು ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಸಿಕ್ಕಿಸುಕೊಳ್ಳುವುದು ಖಂಡಿತ. ಅವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಜದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವರು. ಯಾವುದೂ ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಾರದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಂದೆ ಮಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವಾಗ ಸಹಿಸಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಅವರೇನಾದರೂ ಹಾಗೆ ಅವರನ್ನು ತ್ಯಜಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನೂ ಅವರೊಡನೆ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವರು. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಇಲ್ಲಿ ಹಂಗಸರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಇತರರೊಡನೆ ಮಾತ್ರಕೆಯಾಡುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದೇನೋ ಬಹಳ ಘೋರವಾದುದು. ಆದರೆ ಇದು ಸಮಾಜವನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿಡುವುದು.”

“ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾತಿವ್ಯತ್ಯ ಗುಣವಿಲ್ಲದಿರುವುದೊಂದು ಮಹಾಪಾಪ. ಅದು ಹಿಂಗೆಯೇ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಭೋಗಿಗಸ್ತಿಗಳಿವೆ. ಪಾಪ ಮಂಡಿಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಚೋಟಿಗೆ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾರಲು ಸಿದ್ಧಾಗಿರುವಳು. ಎಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸುಖಭೋಗಗಳಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಿಂಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.”

ಮಿಸ್ಟರ್ ಕಿಪ್ಲಿಂಗ್ ಎಂಬಾತನು ಲಾಲುನ್ ಮತ್ತು ಅವಳ ಉದ್ಯೋಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂಗೆ ಹೇಳುವುದು: “ಲಾಲುನ್ ನಿಜವಾದ ಗಂಡ (ಪೌರಸ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಲುನ್ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ಗಂಡಂದಿರುವರು) ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೋರೆಯ ಮರ. ಅವಳ ತಾಯಿಯು ಒಂದು ಅಶ್ರುಯ ಮರವನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಲಾಲುನ್

ಮುದುವೆಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂ. ಖಚು ಮಾಡಿದ್ದಳು. ತಾಯಿಯ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಲವತ್ತೇಳು ಜನ ಪುರೋಧಿತರು ಬಂದು ಅವಳನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ಏದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಆ ದೇಶದ ಒಂದು ಆಚಾರ.”

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಗಂಡನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ ನಿಷ್ಯೆಯಿಂದ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೇ ಆಗ ಅವಳು ತನ್ನ ಜಾತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಳು. ಆದರೆ ಅವಳು ತನ್ನ ಯಾವ ಪೌರ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಕ್ಕುಭಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೀಗೆಂದರು: “ಕೆಟ್ಟ ಹಂಗಿಗೆ ಮುದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಾಜ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಮುದುವೆಯಾದರೆ ಅವರೂ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಬೇಕಾಗುವರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆವಳೊಂದು ಮರವನ್ನೇ ಅಥವಾ ಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಮುದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಳು. ಇದು ಅಲ್ಲಿಯ ಆಚಾರ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಇಂತಹ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬಹಳ ಧ್ವನಿಕರಾಗುವರು, ಮತ್ತು ದಾನಿಗಳೂ ಆಗುವರು. ಆದರೆ ಪುನಃ ಅವರು ಹಿಂದಿನ ಜಾತಿಗೆ ಬರಲಾರು. ದೇಶದ ಒಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನರು ಇನ್ನೂ ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಬದ್ದರಾಗಿವರು. ಆ ಹೆಂಗಸು ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರೀಮಂತಳಾಗಿರಲಿ ಅವಳು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾರಳು. ಅವಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣಿ ಕೊಡುವರು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅವಳು ತನ್ನದೇ ರೀತಿಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಉಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಜನರಿಗೆ ಇವಳು ಇಂಥವಳು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ನೀವು ಇಂತಹ ಜನರು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾರೂ ಅವಳಿಂದನೇ ಮಾತನ್ನು ಆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವುದು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಉರುಗಳಲ್ಲಿ. ಇವರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಯಂತ್ರಾರ್ಥಿರು ಕೂಡ ಇರುವರು. ಆದರೆ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಸಳ್ಳಿದಿದೆ. ಅವರೆಲ್ಲ ಯಾವಾಗಲೂ ಬೇರೆಯೇ ಇರುವರು. ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಕೆಟ್ಟವರಾಗಿದ್ದರೂ, ಎಷ್ಟೇ ದರಿದ್ರರಾಗಿದ್ದರೂ (ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕಡುಬಡವರು) ಎಂದಿಗೂ ಕೈಸ್ತ ಮತ್ತಿಂದುವನ್ನು ಪ್ರೇಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೊಂದನೇ ಉಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಅವರು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ, ಸರ್ವಭಕ್ತಿ ಮೇಲೆಜ್ಞರು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕರೆಯುವರು. ಅವರನ್ನು ಹಾಗೆ ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರು ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ತಿಂದುಬಿಡುವರು. ನೀವು ಆ ಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು, ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಬಾರದ ಆ ರೋಗವನ್ನು, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೆ? ಕೆಟ್ಟ ಘರಂಗಿ, ಅಂದರೆ ಕೈಸ್ತರ ರೋಗ. ಆ ರೋಗವನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ತಂದವರು ಕೈಸ್ತರು.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: “ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆಯೆ? ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಇದೊಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗಿದೆಯೆ?”

ಇತರ: “ಇಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡಿರುವರು. ಭರತವಿಂಡದ ವೇತ್ಯೆಯರನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಸ್ತೋ ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೊಡ್ಡಿಕ್ಕೇತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿನನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ವೈಷ್ಣವರೆಂಬ ಒಂದು ಪಂಗಡವಿದೆ. ಅವರು ಈ ಸ್ತೋಯರನ್ನು ಉದ್ದರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ಇದೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಂಗಡ. ವೇತ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಕೊಂಬತ್ತು ಜನ ಈ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಜಾತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಚೇಕಾದರೂ ಹೋಗುವರು. ಜಗನ್ನಾಥ ದೇವಾಲಯದಂತಹ ಕೆಲವು ದೇವಾಲಯಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾತಿಬೇಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರು ಆ ಉರಿಗೆ ಹೋಗಲಿ, ಅವನು ಅಲ್ಲಿರುವವರೆಗೆ ತನ್ನ ಜಾತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವನು. ಏಕೆಂದರೆ ಆದು ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಪವಿತ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಅವನು ಆ ಉರಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟರೆ ಪ್ರಾನಃ ಜಾತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಏಕೆಂದರೆ ಜಾತಿ ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಲೌಕಿಕ ವಾದುದು. ಕೆಲವು ಜಾತಿಗಳಿವೆ, ಆದರಲ್ಲಿರುವವರು ತಾವು ಮಾಡಿದುದನ್ನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರೂ ಮಾಡಿದ ಆಡಿಗಿಯನ್ನು ಉಂಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಇರುವ ಯಾರನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿಪ್ಪುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೊಡ್ಡ ಹೊಡ್ಡ ಉರುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವರು. ಈ ಪಂಗಡದವರು ಮಾತ್ರ ಇತರರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಇದು ಎಲ್ಲರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇವರು ಹಿಮಾಲಯ ಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡುಜನರನ್ನು ಮತಾಂತರಗೋಳಿಸುವರು. ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಕಾಡುಜನರು ಇದ್ದರು ಎಂಬುದು ಬಹುಶಃ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಡುಜನರು ಇರುವುದು ನಿಜ. ಅವರು ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲೀನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವರು” ಎಂತಾನಂದರನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರು.

“ಸ್ತೋಯನ್ನು ಪತಿತಜೊಂದು ಸಾರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೌರ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆಯೇ?”

“ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೌರಪದ್ಧತಿಯಿಲ್ಲ. ಇದು ಬರೀ ಒಂದು ಆಚಾರ ಆಷ್ಟೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬಾಹ್ಯ ಆಚಾರವಿರುವುದು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಪರೆಯರು ಎಂದು ಪರಿಗೊಸುವರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಸ್ತೋಯನ್ನು ಅನುಮಾನಿಸಿದರೆ, ಕೆಲವರು ಒಟ್ಟು ಕಲೆತು ಆದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವರು. ಅವಳು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥಳು ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾದರೆ, ಅನಂತರ ಅವಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮತದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಶಿಳಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಆ ಜಾತಿಯಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವರು.

ಅವರು ಅನಂತರ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: “ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಿ. ಇದು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಆಚಾರ ತುಂಬಾ ಸಂಕುಚಿತವಾದುದು. ನೀವೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಘೋರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾಂಗದ ಒಂದು ಮಹಾಪರಾಧ ಇದು.”

+

-

+

-

+

-

476

ಶರ್ವಸೂಚಿ

ಅ

ಅಂಜಿಕೆ (ಭಯ) : 86, 118, 279, 375;
-ಯೇ ದುಃಖದ ಮೂಲ 118
ಅಕ್ಷರ್ : 414, 419
ಅಮಿಂಡ : 301
ಅಳ್ಳಾನ : 256, 269, 30; -ದ ಎರಡು
 ಅಥ 301
ಅಳ್ಳೀಯತಾವಾದ : 37, 168-69, 237,
 241, 386, 465, 468-69
ಅತೀಂದಿಯ : -ಫಟನೆಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆ
 167-70; -ಫಟನೆಗಳು ವ್ಯಜಾನಿಕವೇ?
 167-68
ಅದ್ವಷ್ಟ : 271; -ತನ್ನ ಅದ್ವಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ
 ಹೊಣೆ 371-75
ಅದ್ವೈತ : 222-25, 250, 256, 280, 284,
 287, 292, 331, 428; -ವೇ ನೀತಿಗೆ
 ತಳಹದಿ 287
ಅಧಿಕಾರಿವಾದದ ವಿಂಡನೆ : 293-95
ಅಧ್ಯಾತ್ಮ (ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ) : 61, 145, 173,
 229, 288, 464; -ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ
 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು 119; -ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ
 ಆದರ್ಶಗಳ ಸಮನ್ವಯ 120-21
ಅನಂತ : 213, 221, 223, 226, 251-52
ಅನಾಸಕ್ತಿ : 66, 70, 84, 97, 101-102,
 104, 106, 193, 305, 349;
-ಯಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದ ರಹಸ್ಯ
 ತಿಳಿಯುವುದು 70
ಅನುಕರಣೆ : 30, 75
ಅನುಭವ : 25, 111, 129, 131, 170,
 233, 237, 254, 313- 314, 321;
-ದಿಂದ ಬಂದ ನುಡಿ ಪ್ರಭಾವಕಾರಿ
 129, 141; -ವೇ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮೂಲ
 313; -ವೇ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅಧಾರ 349-50
ಅನುಭಾವಿಗಳು : 314
ಅನುಷ್ಠಾನ : 312
ಅಬಿಸೀನಿಯಾ : 460
ಅಮೂಲತ್ : 1
ಅಮೃತ (ಅಮರ) : 253, 295, 301, 352
ಅಮೃತಶಿಲೆ (ಉದಾ.) : 267
ಅಮೇರಿಕ : 153, 155, 320, 380, 396,

412-13, 442; -ದವರ ಪ್ರಶಂಸೆ
420, 433-34, 443, 445, 461;
-ದ ಸೀರು 380; - ಸಂಸ್ಕೃತಿ 413;
- ದಲ್ಲಿ ಡಾಲರ್ ಪೂಜೆ 464
ಅಯಂಕಾರ (ಉದಾ.) : 1
ಅರಿವು : 269-70
ಅರೇಬಿಯ : 157
ಅಜೂನ : 82, 85, 305; -ನ ಸ್ಥಿತಿ 99-100
ಅಲೆ : (ಇನೋರು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಮುಕ್ಕೆ ಮಹಡಲೆ
 ಮೇಲೇಉವುದು) 364, 403, 404
ಅವಶಾರ : 23, 76, 233, 238, 331, 364,
 401
ಅಬೊಳ : 368, 418; -ನ ಶಾಸನ 469-70
ಅಸೂಯೆ : 248, 438-39
ಅಸ್ತಿತ್ವ : 299; -ಗಳು ಎರಡು 109, 391
ಅಹಂಕಾರ : 137, 305, 322, 324, 340

ಆ

ಅಂಗ್ನಿ : 157
ಅಂಗ್ನೀಯರು (ಇಂಗ್ನಿಷರು) : 434-35,
 443-44; ಭಾರತಕ್ಕೆ -ರ ಕೊಡುಗೆ
 458; -ರು ಕಾಡುಮನುಷ್ಯ ರಾಗಿದ್ದರು
 457; -ರ ದೊರ್ಜನ್ಯ 457-58;
-ಮತ್ತು ಗ್ರೇಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವ್ಯೇವಿಧ್ಯ
 340-41
ಆಕಾರ : 262, 284, 289; ಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ
 240
ಆಕಾಶ : 233; -ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣ 217-18,
 332-33
ಆಚಾರ : 67, 244, 262, 380, 474-75
ಆಚಾರ್ಯ : 281-82
ಆಕೃ : 107, 109, 212, 222, 233, 272,
 284, 306-307, 329; -ಕ್ಕೆ ದರ್ಶಿವಿಲ್ಲ
 18; -ದ ಲಕ್ಷಣಗಳು 109-110, 226,
 252, 255-56, 260, 286,
 370-71; -ವು ನಿತ್ಯ ಸಾಂಕ್ಷಿಕಾರ್ಥಿ 279-80;
-ವು ನಿಷ್ಟಿಯ 288; -ವು ಅಗ್ನಾರ್ಹ
 299-301; -ತಾಂಗವೇ ಶೈವ ನಿಯಮ
 303; -ವಿಶೇಷಣಕೆ 314
ಆಕೃತ್ಯದ್ವೆ : 25-26, 75, 101, 248, 363,
 438, 445

೪೫ ಪದ ಸಂಖೆ

ಅದರ್ಥ : 3, 11-12, 58, 62-63, 65, 90, 91, 100, 107, 130-31, 151-52, 164, 166, 209-210, 239, 309, 402; -ವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿ 271-72
ಆಂತರಿಕ : -ವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಆರೋಗ್ಯಾಸುವುದು 12; -ದ ಬಾಹ್ಯ ಅಭಿವೃತ್ತಿಯೇ ವ್ಯಕ್ತಿ 151; -ಗಳ ಭಿನ್ನತೆ 153, 241
ಆಸಂದ : 47, 256, 258, 264, 302
ಆನುವಂಶಿಕ : 213
ಆತ್ಮದಂ : 107
ಆರ್ಥ್ಯ : 155, 178, 340, 375
ಆಲೋಕನೆ (ಚಿಂತನೆ) : 68, 88-89, 217, 234, 245, 248, 251, 289, 327, 364, 388; ಸ್ವತಂತ್ರ -29, 355; -ಯ ಶಕ್ತಿ 140, 238, 360, 422; -ಯು ಉಂಟಾಗುವ ಬಗ್ಗೆ 390
ಆರ್ಥಿಕಾವ : 403-04
ಆಶಾವಾದ : 256-57, 320
ಆಸನ : 249, 273, 349
ಆಸೆ : 71, 92; ವಸ್ತುವಿಲ್ಲದೆ -ಇರಲಾರದು 7, 250-51, 270
ಆಹಾರ : 313, 399
ಆಳ ವ್ಯಾಪಾರ : ಎರಡೂ ಇರಬೇಕು 241-42

ಇ - ಈ

ಇಂಗ್ಲೀಂಡ್ : 417, 418, 426, 434, 442-44; ಸಂಸ್ಕृತಿ 413
ಇಂದ್ರ : 220
ಇಂದ್ರಿಯ : 212, 237, 243, 256, 270; -ಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ಬ್ರಹ್ಮ 102
ಇಂಖ್‌ಶಕ್ತಿ : 237, 361
ಇಂಖ್‌ಸಾಜ್‌ತಂತ್ರ : 389, 392
ಇಂಚ್ : 250-51, 260, 389; -ಯು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಲಾರದು : 389, 392
ಇತಿಹಾಸ (ಚರಿತ್ರೆ) : 23, 24, 52, 83, 285, 326, 363, 430; - ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯ ಕೊರತೆ 81; -ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ನಿಃಸಾಧ್ಯ
ಕರ್ಮ-ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ 326; -ವೆಂದರೆ

ಮಹಾತ್ಮರ ಜೀವನ 362; -ದ ಸೇಂಟ್ 456-460

ಇಧಿಯೋಽಧಿಯಾ : 460
ಇಷ್ಟದೇವತೆ : 242-43, 315, 403
ಇಂಜಿನ್ : 320, 371
ಇಂಶ್‌ರ : 293, 317, 399

ಉ-ಉ

ಉಪನಿಷತ್ತು : 46, 83, 87, 252-53;
-ಗಳು ತತ್ತ್ವಪ್ರಥಾನ 87; -ಗಳ ಸಿದ್ಧಾಂತ 91-95; -ಗಳು ರಾಜರಿಂದ ಬಂದವು 94-95
ಉಪಾದಾನಕಾರಣ : 214, 221-22, 223
ಉಸಿರಾಟ : 335-36
ಉಳಾಹೆ : 310, 351, 352

ಯು

ಯುಗ್ಗೇದ : 88
ಯುಷು : 124, 237, 385
ಯ-ಪ
ಯಾಡಿನ್‌ಆನಾರ್‌ಲ್ಒ : 43
ಯತ್ತು ಮತ್ತು ಸೋಳ್ಳೆ (ಉದಾ.) : 324
ಯಮ್ಮೆ (ಉದಾ.) : 317
ಯಕತೆ : 15, 143, 224, 240, 249, 297, 415, 420-21
ಯಕರೊಪತೆ : (Uniformity) : 265-66, 388; ಯಕವು ಅನೇಕವಾಗಿ ಕಾಳಾವುದ್ದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಕಾರಣ 298
ಯಕಾಗ್ರತೆ : 305, 312, 315, 348-49, 350, 357
ಯಷ್ಟು : 56, 119, 122
ಯಂತ್ರ-ಬೀಳುಗಳು : ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ-ಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ : 23, 52

ಒ-ಔ

ಒಳಿತು : 238; -ತನ್ನೇ ಕಾಳಾವುದು 227;
-ಮತ್ತು ಕೆಡಕು 320, 322, 374
ಒಳ್ಳೆಯತನ : 416
ಒಂ : 249, 254, 336
ಒಜಸ್ಸು : 235-36

ಕ

ಕರ್ತವ್ಯ : 32-33, 69, 71, 83, 106;
-ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪೋಹಗಳ ನಡುವೆ
ಹೋರಾಟ 100; ಎಲ್ಲ-ಗಳು
ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ 16
ಕರ್ಮ(ಕರ್ತವ್ಯ) : 32-33, 69-70, 98,
103, 106, 115, 221, 307, 313;
ನಿಷ್ಠಾಮು -84, 97, 302, 304-306,
309; -ಎಂದರೆ ನಿಯಮ 91, 389;
-ಬಂಧನ 111, 115; -ದಲ್ಲಿ
ಅಕರ್ಮವನ್ನು ನೋಡುವುದು
114-15, 302; -ವಿಭಜನೆಯ
ಯೋಜನೆ 119; -ವನ್ನು ಯೋಗ
ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದು 305;
-ಯಜಮಾನನಂತೆ ಕೆಲವ ಮಾಡಿ 309
ಕರ್ಮಕಾಂಡ : -ದ ವಿವರಣೆ 88-89
ಕರ್ಮಯೋಗ : 304, 305, 306
ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತ : 371, 389, 436
ಕಲೆ : 47-48, 398; ಗ್ರಿಕ್ ಮತ್ತು
ಭಾರತೀಯ - 347; -ಯನ್ನು ಕುರಿತು
ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು 348
ಕಲ್ಪನೆ : 237-38, 239; -ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ
ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು
237-38
ಕಳ್ಳ-ದ್ವಾರ್ಪ (ಕಥೆ) : 8
ಕಾಬಾ : 2
ಕಾರಣ : 215, 223, 225, 285
ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಸಂಬಂಧ : 111, 215,
223, 266, 284, 286, 298, 310,
342, 391; ಎಲ್ಲವೂ -ಸರಪಳಿಯ
ಕೊಂಡಿ 370-71
ಕಾಲದೇಶ : 284, 391
ಕಿಟ್ಟಿಂಗ್ : 472-73
ಕುಂಡಲೀನಿ : 236, 239
ಕೂಪಮಂಡೂಕ : 471
ಕೃಷ್ಣ : 31-32, 63-64, 65-72, 80-81,
262, 295, 393-94, 430; -ನ
ಸಂದೇಶ 32; -ಮತ್ತು ಶ್ರೀಸ್ತನೆ
ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಕೆ 71, 96; -ನ
ವೃತ್ತಿಕ್ಷೇತ್ರ 97-98, 192-93;

-ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಪವಿತ್ರ

307

ಕೆಲಸ : -ಗುಣಮೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ
306, 308

ಕ್ಷಾಂತಿಕೆ : 327

ಕ್ಷಾಂತಿಕೆ : 241, 376, 383

ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿ : 380, 437, 438

ಶ್ರೀಸ್ತ (ಯೇಸು) : 7, 25, 27, 34, 41,
52-64, 107, 145, 171, 192-93,
240, 268, 287-88, 331-32,
373, 378-79, 393, 403; -ನ
ಅವಶಾರದ ಹಿನ್ನೆಲೆ 54-55, 259;
-ನು ತ್ರಾಂತ್ಯ 55; -ನ ಸಂದರ್ಶ
57-58, 412; -ನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ 97;
-ಮತ್ತು ಬುದ್ಧ 404-05

ಶ್ರೀಸ್ತಧರ್ಮ : 5, 73, 89, 107, 167, 171,
213, 252, 375-76, 393; -ಮತ್ತು
ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ 468; -ದಲ್ಲಿ
ಮತೀಯತೆ 5, 63; -ದಲ್ಲಿ
ಉಳಾತ್ಮಾರದಿಂದ ಮಾರಾತರ
376-77, 396-97; -ವು ಮಾನವ
ಕೋಟಿಯನ್ನು ಉದ್ದರಿಸಿದೆಯೇ 460;
-ವು ಪ್ರಗತಿ ವಿರೋಧ 464

ಕ್ಷಮೆ : 363

ಗ

ಗಂಡ-ಹಂಡತಿ ಕಥೆ : 459

ಗಾಜಿನಗೆಂಳ (ಉದಾ.) : 229

ಗಾಣ-ಎತ್ತು : 353

ಗೀತೆ : 31-32, 69-72, 80-86, 99-118,
192, 294; -ಯ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ
80-82, 87; -ಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ 83; -ಯಲ್ಲಿ
ಸಮಸ್ಯೆಯ ಭಾವ 84, 304; -ಯಲ್ಲಿ
ನಿಷ್ಠಾಮು ಕರ್ಮದ ಭಾವನೆ 84, 304;
-ಯ ಮುಖ್ಯ ಸಂದೇಶ ‘ಕ್ಷೈಬ್ಯಂ ಮಾ
ಸ್ಯಗಮಃ’ ಇತ್ಯಾದಿ 84-86; -ಯು
ಲುಪನಿಷತ್ತಿಗೆ ಭಾಷ್ಯ 87

ಗುಡಿಕ್ಕೊ : 447

ಗುರಿ : 57, 246, 264, 266, 267-68,
269, 272, 284, 289, 293, 306,
323, 346

ಗುರು : 112, 127, 136, 139, 146, 245,
282, 339-40, 400
ಗುರು-ಶಿಷ್ಯ (ಕಥೆ) : 7-8, 270
ಗೃಹಸ್ಥರು : 346, 400
ಗೋಬ್ರಿಯಲ್ : 74
ಗೋಪಿಯರು : 275
ಗೃಹ : 372
ಗ್ರೀಕ್ : 56, 236, 340-41, 348, 357,
414

ಚ-ಧ್

ಚಕ್ರಿವರ್ತಕೆ : 30
ಚರ್ಚೆ : 2, 127, 245, 314, 380;
-ಮಹಿಳೆಯರು 433-34
ಚಾರಿತ್ರ್ಯ : 75, 239, 248, 308, 364;
-ದಿಂದಲೇ ಜಯ 308
ಚಾವಾರಕ : 211-12
ಚಿಕ್ಕವೃತ್ತಿ : 350, 353
ಚಿಕ್ಕದಲ್ಲಾವರಣೆ : 273
ಚೈತನ್ಯ : 233
ಚೈತನ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಭು : 282
ಚೈನಾ : 23, 458-59
ಛಾಂದೋಗ್ಯ ಉಪನಿಷತ್ತು : 81, 110

ಡ್

ಡಗತ್ತು (ವಿಶ್ವ ಪ್ರಪಂಚ) : 68-69, 70,
215, 223, 280, 285, 360-61;
-ದೇವರೆಂಬ ಭಿತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿಡಿದ
ಚತ್ರ 258, 273; -ಒಂದು ಅಟ 69,
273; -ಸ್ವರ್ವತಂತ್ರ-ಪರತಂತ್ರಗಳ ವಿಶ್ರ
212, 227; -ತೀನ ಸೃಷ್ಟಿ 215-16;
-ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲ
370; -ಮಿಥ್ಯೆ 223-24, 361, 428;
-ಮನಸಿನ ಸೃಷ್ಟಿ 243, 298
ಜಡಭರತನ ಕಥೆ : 16-18

ಜಡಮಾದ : 119-141

ಜನಕ : 84

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು : 435-36, 444-45;
-ರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು 438, 445
ಜನಾಂಗ : 150, 166, 224, 357
ಪ್ರತಿಯೊಂದು -ಕ್ಷು ಉದ್ದೇಶವಿದೆ
23-24, 151-52, 166;

ಪ್ರತಿಯೊಂದು -ವನ್ನೂ ಆದರ

ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ
ಅಳೆಯಬೇಕೆ 151-52

ಜವ : 283

ಜಪಾನ್ : 432-33

ಜವಾಖಾರಿ : 302

ಜಾತಿ (ವರ್ಣ) : 150, 157-58, 173, 367,
421-22, 475; -ಯ ಉದ್ದೇಶ
436-37

ಜೀವನ : 130, 164-65, 228, 270, 297,
302, 363; -ದ ಚಿಹ್ನೆ 117; -ಮರಣ
261, 280-81, 287, 296;
ಸಾತೆಂತ್ರ್ಯದ ಸಮರ್ಪನೆಯೇ 263,
319, 392; -ವೇ ಒಂದು ನಾಟಕ 74,
295; -ಒಂದು ವ್ಯಾಯಾಮಶಾಲೆ
281, 303-304; -ದ ಮೂರು
ಹಂತಗಳು 363

ಜೀವಾತ್ಮ (ಜೀವ) : 2, 44, 45, 93,
216-25, 226, 285; -ನ ಸಮರ್ಪನೆ
216; -ನ ಗಡಿ 219-20; -ವಿಕಾಸ
221, 296, 327; -ಮತ್ತು ಈತ್ವರ
293; -ವು ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯ 296-97,
329-30; -ನ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮತ್ತು
ಭಾರತೀಯ ಕಲ್ಪನೆ 370

ಜ್ಯೇನ : 1, 414

ಜ್ಞಾನ : 106, 233, 243, 294, 297, 301,
302, 327; -ಉಂಟಾಗುವ ಕ್ರಮ
216; -ದ ಮೂಲ ಅನುಭವ 233;
-ಒಂದು ಮಿಶ್ರಣ 264

ಜ್ಞಾನಿ : 258, 266

ಚೌತೀರಿಂದ ಮತ್ತು ರಾಜ (ಕಥೆ) : 373-74

ಚೌತೀಷ್ಯ : 371-75; -ವನ್ನು ನಂಬುವುದು
ದೊರ್ಬಲ್ಯಾದ ಚಿಹ್ನೆ 372

ತ-ಧ್

ತಪ್ಪು : 281, 307, 364; -ಗಳಿಗೆ

ಕೃತಪ್ಪರಾಗಿರಿ 272

ತಮೋಗುಣ : 85; -ವು ಸತ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ
ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು 85

ತಾಯಿ : 125, 152, 154; -ಯ ಮಹಿಮೆ
153-54; -ಮತ್ತು ಮಗು (ಉದಾ.)

405

ತಾಳ್ಳು : 124

ತರೆ (ಉದಾ.) : 258

ತ್ಯಾಗ : 61-62, 94, 99, 125, 130, 145, 149, 256, 302, 449; -ದ ಅರ್ಥ 384; -ವಿಲ್ಲದೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಇಲ್ಲ 102, 142, 346; -ದ ಆವಶ್ಯಕತೆ 146-47, 350, 361; -ದ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ 292, 325; -ದ ನಿಜವಾದ ಪರಿಣ್ಯಾಸ 297; -ವೇ ನೀತಿಯ ಸಾರ 320

ಶ್ರೀಮುಖಿ : 332

ವಿರೂಪಾಂಶಿ : 446

ಉತ್ತರಾಂಶಿನ ಉದಾಹರಣೆ : 291

ದ - ದ

ದಾನ : 281, 312-13, 367; ಎರಡು ಬಗೆಯ -173; -ದಿಂದಾಗುವ ಹಾನಿ 313

ದಾಸ್ಯ : 261, 266, 371

ದಿವ್ಯತೆ : 212, 316, 364, 411; -ಯೊ ಅಧಮಾ ಧರ್ಮರಲ್ಲಿ ಇರುವುದು 374, 415

ದುರ್ಬಿ : 34, 47, 92, 219, 289, 319-20, 354, 355; -ಮಯ ಎಲ್ಲ 34, 386; -ಕ್ಕೆ ಕಾರಣ 44, 241, 313

‘ದುರ್ಭಿತಾ’ : 161

ದೇವತೆಗಳು : 252, 281; -ಮತ್ತು

ದೃಷ್ಟಿರು : 19, 220; -ಎಂದರೆ ಪದವಿಗಳ ಹೆಸರು 220

ದೇವದೂತರು (ಮಹಾಗುರುಗಳು) : 23-24, 36, 64, 238; -ರ ಪಾತ್ರ 23; -ರ ಲಕ್ಷ್ಯ 25; -ರೇ ಜೀವಂತ ದೇವರು 27, 53; -ರ ಪ್ರಾಜೀಯೇ ಶೈಷ್ವ 27, 54, 72; ನಾವೆಲ್ಲ -ರಾಗಬೇಕು 36; -ಕ್ಕೆ ಮರಗಳಂತೆ 75. ದೇವರು(ಭಗವಂತ) : 3-4, 5, 7, 15, 27, 32, 37, 45, 64, 74, 107-08, 213, 215-25, 228-29, 237, 253; -ರೊಬ್ಬನೇ ಓ, ತೀಯ ವಸ್ತು 31; -ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತ 5, 25; -ರ

ಮೂರು ಕಲ್ಪನೆಗಳು 60, 213, 243, 285; -ಇರುವುದಾದರೆ ಅವನನ್ನು ನೋಡಬೇಕು 108; -ರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪ್ರೇಕೆ ? 218-19; -ಲಂಡ್ರೇಶ ರಹಿತ 263, 284, 291-92; -ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತ 296-97, 330; -ರನ್ನು ಮಾನವನ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ನೋಡಬಹುದು 317, 331; ಎರಡು ಬಗೆಯ ಜನರು -ರನ್ನು ಮಾನವನಂತೆ ಪೂರ್ಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ, 317-18; - ಮತ್ತು ಮಾನವ ಆವಿಭಾಗವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೇರೆ 403-04; -ತೆರೆಸುವುದಿಲ್ಲ 404

ದೇವಮಾನ್ಯ : 127-28

ದೇಶಕಾಲ : 284, 301, 328, 391

ದೇಹ (ಶರೀರ) : 216, 221, 233, 235, 237, 244, 252, 273; - ಭಾವನೆ 103, 107; ಸ್ವಲ್ಪ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ -ಗಳನ್ನು ಕುರಿತು 216-17

ದೋಷ : 227, 234, 245; ಇತರರ - ನೋಡಬೇಡಿ 245, 344

ದೌಷಿಗ್ಯ : 86, 99, 116-18, 245, 300, 365, 404; -ವು ಕ್ಷಮೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು 99-100; -ವೇ ಮರಣ 117; -ಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದುದನ್ನು ಬೆರಳಿನಿಂದಲೂ ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ 373

ದ್ರವ್ಯ : 217, 233, 317, 329, 342, 391; ಸ್ವಲ್ಪ-ಸೂಕ್ಷ್ಮ - 217-18; -ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ 387; -ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಒಂದೇ ಅಸಿತ್ವದ ವಿವಿಧ ಅವಸ್ಥೆಗಳು 297

ದ್ವಾತ : 221, 284, -ಮತ್ತು ಆದ್ವಾತ 292, 331

ಧರ್ಮ (ಧಾರ್ಮಿಕ) : 5, 89, 115, 137, 149, 168, 208, 211-12, 215, 228, 242, 247-48, 386, 426; -ಸೌಹಾದರ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆ 467-71; -ವು ಪಾಂಡಿತ್ಯವಲ್ಲ 395; ಎಲ್ಲ -ಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಂಶಗಳು 5; -ವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಸಿದ್ಧಾಂತವಲ್ಲ 3, 28, 76, 142, 237; -ಶಿಶುಪ್ರಿಹಾರ 5; -ವು ಒಂದು ಘ್ರಾಣ್ಯ 7, 360; ಆರ್ಥ

-465; -ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ 28;
ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ -28, 30, 107-108,
129, 142-44, 214, 279, 365;
-ದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಿತ್ರ, ಭಾವನೆಗಳು 325,
351; -ದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ 314, 351-52,
386-87; -ದ ಪ್ರಮಾಣ 310; -ವು
ಒಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆ 287; ಒಂದು
-ಸತ್ಯವಾದರೆ ಎಲ್ಲ -ಸತ್ಯ 211; -ದ
ವಿವಿಧ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು 143; ಎಲ್ಲ -ಗಳ
ಗುರಿ ಒಂದೇ 137, 242, 267, 379,
420; -ಮತ್ತು ಪಂಥ 65-66, 467;
-ದ ಉದ್ದೇಶ ಲೋಕ ಸಮೃದ್ಧಿಯಲ್ಲ
464; -ವಿರುವುದು ಒಂದೇ 65-66,
142-43, 262, 268; -ಮತ್ತು
ಆರ್ಥಿಕವ್ಯಾಧಿ 94-95; -ಸಹಿಷ್ನುತ್ತೇ
108-09, 143-44, 213, 241,
421; ಸಂಸ್ಥಾಭಾಧ -ದಿಂದ ದೂರವಿರ
112
ಧಾರ್ಮಿಕ ವೈದ್ಯ ಅವಕ್ಕರೆ 267-68,
315-16, 378-79
ಧೀರ : 117, 228, 295, 375
ಧ್ಯಾನ : 239-40

ನ

ನಂಬಿಕೆ : 387
ನಡಿಕೆಗಳ : 253-254
ನದಿ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆ (ಉದಾ.) : 292
ನರಕ : 114, 221
ನಾಗರಿಕತೆ : 173, 364, 367-68
ಆರ್ತಜಯಯೇ ಅತ್ಯಾನ್ನತ - 368; -ಯ
ತಳಹದಿ 426;
ನಾನು ಯಾರು : 352
ನಾಮ-ರೂಪ : 4, 297-98, 391-92
ನಾಮೋಪಾಸನೆ : 4
ನಾಯಕ : 239
ನಾರದಭಕ್ತಿ ಸೂತ್ರ : 274-78
ನಾಶ : 239; -ವೆಂದರೆ ಕಾರಣ ಸ್ಥಿತಿಗೆ
ಹೊಗುವುದು 218;
ಅಮಿಶ್ರವಾದುದಕ್ಕೆ -ವಿಲ್ಲ ; 218
ನಾನ್ಯಿಕರು : 6, 8, 29-30, 259, 360, 465
ನಿಃಸ್ವಾಧ್ಯ : 33-34, 172, 302, 367;

-ದಿಂದ ಜಯ 308
ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣ : 215, 221-22, 223
ನಿಯಮ : 113-14, 244, 260-61,
262-66, 286, 288-89, 295,
318-19, 388-89
ನಿರಾಶಾವಾದ : 256
ನಿಗುರ್ಣಾ : 243, 283, 317, 329, 332
ನಿವಾರಣಾ : 258, 429
ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕ : 145, 228, 242; -ಬೋಧನೆ
48-49
ನೀತಿ (ನೈತಿಕ) : 37, 172, 256, 259, 343,
361, 366; - ಅಂಜಕೆಲ್ಲಿಂದ
ಬರುವುದಿಲ್ಲ 279; -ಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ
361
ನೀರಿನ ಶುದ್ಧಿ : 399
ನೀರು ಮತ್ತು ಪಾತ್ರ (ಉದಾ.) : 317
ನೋಣ-ಮಂಬಿ (ಉದಾ.) : 74
ನ್ಯಾ ತೆಸ್ಪಮೆಂಟ್ : ?

ಪ- ಪ

ಪಂಚಭೂತ : 233
ಪಂಥ : 421, 440, 447
ಪತಂಜಲಿ : 290-91
ಪರಮಹಂಸರ ಲಕ್ಷ್ಯಣ : 85
ಪರಹಾರಿಬಾದಾ : 384
ಪರಾದ : 461-62, 466
ಪರಿತ್ಯತೆ : 61, 139, 145, 214, 229,
245, 249, 254
ಪಾವಿಪ್ರತ್ಯ : 357, 473
ಪಾಪ : 85-86, 210, 255 272, 303,
313, 322-23, 394; -ಮತ್ತು ಪ್ರಣ್ಯ
86, 200, 219, 222, 228, 256,
302, 362, 367; -ಕ್ಕೆ ಕಾರಣ 114,
117, 405
ಪಾಸೀರ್ : 213, 320, 322
ಪಾಶಾತ್ಯ : 57, 120-21, 122, 152, 154,
165, 209-210, 234, 396, 452;
-ಮಹಿಳೆ ಸತಿ 153; ಮದುವೆಯ ಬಗ್ಗೆ
-ರ ದೃಷ್ಟಿ 150; -ರದು ವೈಯಕ್ತಿಕ
ದೃಷ್ಟಿ 150
ಪುನರ್ಜ್ಞನ್ಯ : 213, 226-27, 255, 371,

373, 431
 ಪುರಾಣ : 221, 430
 ಪುರುಷರು : 162
 ಪುರೋಹಿತರು: 3, 66, 90-91, 93-94,
 96, 117, 176, 357; -ರ ದಬ್ಬಾಕೆ
 ಪುಸ್ತಕ (ಉದಾ.) : 255
 ಪುಜಾರಿ : 127-28
 ಪುಜೆ : 27, 67, 107, 246, 252, 303;
 ಎಲ್ಲ -ವಿಧಾನಗಳೂ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ
 ಒಯ್ಯುವುವು 67-88, 266
 ಪ್ರೋಚುರ್ಣಗಿರು : 376
 ಪ್ರಕೃತಿ : 90, 92, 102, 109, 120-21,
 173, 218, 222, 223, 227, 255,
 262-63, 265, 269-70, 354,
 388-93; -ಯ ನಿಯಮ 63, 90,
 244, 288-89, 318, 388; -ಯೇ
 ಕರ್ಮ ಮಾಪುತ್ತಿರುವುದು 110;
 -ಎಂದರೆ ಘಟನೆಗಳ ಮೊತ್ತ 389
 ಪ್ರಗತಿ : -ಸರಳರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ 296
 ಪ್ರಾಣಿ : 169-70, 227, 233, 352, 429;
 -ಮತ್ತು ಅಪ್ರಾಣಿ 236
 ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ : 266
 ಪ್ರತಿಕ್ರಿಕ : 2, 380
 ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ : 239
 ಪ್ರವಾದಿ : 40, 44
 ಪ್ರಹಾದ : 19-22
 ಪ್ರಾಚ್ಯ (ಪೌರಸ್ಯ) : - ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ
 ಅದರಗಳ ವೈವಿಧ್ಯ 209-10,
 415-16, 424; -ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ
 57, 120-21; -ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ
 ದೃಷ್ಟಿಯ ವೈವಿಧ್ಯ 119-20,
 209-10, 419
 ಪ್ರಾಟಿಸ್ಟಂಪ : 1, 384
 ಪ್ರಾಣ : 217-18, 233, 234, 332-33
 ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ : 239, 249, 273, 312,
 331-36, 349
 ಪ್ರಾರ್ಥನೆ : 47, 61, 75, 155, 229, 283,
 315
 ಶ್ರೀತಿ (ಪ್ರೇಮ) : 9, 31-32, 46, 68, 78,
 112-13, 188, 214, 234, 243,

248-49, 276-77; ದೇವರನ್ನ
 ಮಾತ್ರ, ಶ್ರೀತಿಸಿ 31, 319; -ಯಲ್ಲಿ
 ವ್ಯಾಪಾರವಿಲ್ಲ 9-10, 68, 200,
 229, 247; -ಯ ತ್ರಿಭುಜ 382- 83;
 -ಯಲ್ಲಿ ಅಂಜಕೆಯಲ್ಲ 10- 11, 247;
 -ಯೇ ಆಶ್ರೂತ್ವಮ ಆದರ್ಶ 11-12,
 247; -ಯೆ ಎಲ್ಲ ಭಾಲಕ ಶಕ್ತಿ 12 -13,
 31; -ಯು ಅನಂತ ಏಕತೆಯನ್ನ
 ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ 327; -ಯೇ ದೇವರು
 13, 247, 365; -ಯ ಇದು ಬಗೆ
 246, 381

ಒ - ಭ

ಒಂಗಾರೆ : 344-45
 ಒಡತನ : 445
 ಒದಲಾವಣೆ : 353-54, 403
 ಒಲ್ಲಾಮಂಗಳ : 77-79
 ಒಳಿಲ್ಲಿಗುರು (ಉದಾ.) : 361
 ಒಂಜವ್ಯಾಙ್ಮಾಯ : 391
 ಒದ್ದ : 34, 37-38, 89, 98, 283, 372,
 373, 415, 448; -ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ
 ಕಥೆ 37-38; -ನ ಸಿದ್ಧಾಂತ 44-45;
 -ನ ವ್ಯಕ್ತಿಗ್ರಾಂತಿ 43, 49-50, 51, 451;
 -ನ ಸಂದೇಶ 469, 470
 ಒಸೆಂಟ್ : 446
 ಒಳಕಿನ ಸ್ವಂದನ (ಉದಾ.) : 4, 24, 53,
 234, 299
 ಒಳಕಿನೀಗೆ : 111, 117, 272, 290
 ಒಂಬಲ್ : 93, 211, 268, 359
 ಒಂಧನೆ : 140-41; -ಯೋಂದು ಸಂಪನ್ಮಾನ
 140
 ಒಂಧಾಯನ : 80-81
 ಒಂದ್ (ಧರ್ಮ) : 1, 32, 37, 95, 211,
 226, 250, 310, 396, 448; -ದ
 ದುಪ್ಪರಿಣಾಮ 451-52, -ಚಾರಿತ್ರಿಕ
 ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯ 39; - ಪ್ರಜಾರಕ
 ಧರ್ಮ 39
 ಒಂದಿಲೋನಿಯ : 320, 394
 ಒಂಹ್ : 293, 317, 429-30
 ಒಂಹ್ಯಂತರ್ರೂಪ : 349, 453
 ಒಂಹ್ಯಲೋಕ : 220

ಬ್ರಹ್ಮಣ : 41, 125, 138, 436-37;
-ನದು ತ್ಯಾಗ ಜೀವನ 125-26

ಭಕ್ತಿ : 1, 45, 83, 244, 274-78, 280;
-ಯ ಬಾಹ್ಯರೂಪಗಳು 5-6, 380;
-ಯು ದ್ವೈತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ
ಅದ್ವೈತದಲ್ಲಿ ಹೆಂಸೇನಾಂತರ್ಯಾಮ 15;
ನಿಜವಾದ - 6; ಪರಾ - 13-14;
-ಯೋಗ 241-249, 282, -83,
380-84

ಭಾರತ : 164, 174-75, 176-77, 422;
-ತೀಯರದು ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿ 157
-58, 159; -ತೀಯ ನಾಗರಿಕತೆಯ
ಪ್ರಶ್ನಿಷ್ಪತ್ತ 39-40; -ತೀಯರು
ಶಾಂತಿಕ್ರಿಯರು 121, 176, 414;
-ದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಾನಾಷಣಕೆ ಮುಖ್ಯ
121-22; -ತೀಯರ ಮೇಲೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ
ಚಿಂತನೆಯ ಪ್ರಭಾವ 122-23;
-ನಾಕವಾಗುವದಿಲ್ಲ 124; -ತೀಯರು
ಧರ್ಮಕಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗ
ಮಾಡುತ್ತಾರೆ 130-31; -ದಲ್ಲಿ ಹಲವು
ಜನಾಂಗಗಳಿವೆ 150, 423; -ದಲ್ಲಿ
ಆದರ್ಥ ಮಹಿಳೆ ತಾಯಿ 152-53; -ದ
ಕೌಟಿಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ 160-61; -ದ
ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣ 442, 444; -ದ
ಉದ್ದಾರ 448-49; -ದ ಆದರ್ಥ 449;
ಜಗತ್ತಿಗೆ -ದ ಕೊಡುಗೆ 414, 418-19;
-ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಕೆ ಅಧಿನ
368, 433; -ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೂರು
ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ 174-75, -ತೀಯ
ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ 226-79; -ದಲ್ಲಿ
ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವಾಯ 315-16,
393-94, 414, 461; -ದ ಧರ್ಮ
ವಿಚಾರಪರ 316; -ದ ಸ್ತ್ರೀಕತೆ
ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಶೈಷ್ಮಣಿ 366, 368, 463
-64; -ದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಸಾಧನ 368
-69, 452; -ದಲ್ಲಿ ಕ್ಯೇಸ್ಟರ್‌
375-80

ಭಾವಸತ್ಯಾವಾದ : 227

ಭಾಷೆ : 344-45

ಭಿಕ್ಷುಕ ಮತ್ತು ರಾಜ (ಕಥೆ) : 360

ಬ್ರಹ್ಮ : 347

ಭೂತಕಾಲ : 53, 370; -ದ ಪರಿಣಾಮವೇ,
ವರ್ತಮಾನ 53, 55, 111, 212-13;

-ಭವಿಷ್ಯ 370

ಭೋಗ : 92, 111, 397

ಭೌತವಸ್ತು : -ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಎರಡೂ ವಿವಿಧ
ಶಕ್ತಿ ತರಂಗಗಳು : 390

ಮು

ಮತಾಂತರ : 376-79, 396, 431, 454-56

ಮತಾಂಥರೆ : 28-29, 55, 63, 108- 109,
112-13, 137, 281, 337-39

ಮನಶಾಸ್ತ್ರ : 92, 93, 216, 334-35

ಮನಸು : 68-69, 92, 93-94, 109, 111,
120, 227, 238, 239-40,
243-44, 289, 298, 387,
ಪ್ರಪಂಚಲ್ಲ-ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. 68; -ನ ಸ್ವಾಷ್ಟಿ
ಶಕ್ತಿ 94; -ನ ಮೂರು ಭೂಮಿಕೆಗಳು
233-34; -ನಿಯಮ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ
388; -ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು 234

ಮನು : 128, 155, 316, 347

ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಕೆ : 351-52

ಮರಣ (ಮೃತ್ಯು, ಸಾವು) : 227, 261,
263, 286, 319, 354

ಮಸೀದಿ : 75, 213

ಮಹಮೃದೀಯರು (ಇಸ್ಲಾಂ) : 1-2,
28-29, 36, 157, 166, 190-91,
213, 26, 397, 414; -ರಲ್ಲಿ
ಎಡುಭಾಗದಿಂದ ಮತಾಂತರ 378-379

ಮಹಾಭಾರತ : 80, 126, 178-97,
304-05, 430

ಮಹಿಳೆ (ಸ್ತ್ರೀ) : 73, 150-166, 167, 323,
339, 357, 374, 450-54; ಆಯರ್
ಮತ್ತು ಸಮೀಕ್ಷಿಕ್ರಿ -ಯರ ಆದರ್ಥ
450; -ಸ್ವಾವತ್ತಿ ಭಕ್ತಿಕು 359; -ಯ
ಆದರ್ಥ ತಾಯಿ 152-53; -ಯರ
ಸುಖಿಜೀವನ 159; ಪತಿತ- 472-75;
-ಮತ್ತು ಪ್ರರೂಪರ
ಸಂಖ್ಯಾಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕುರಿತು
159-60; -ಮಗಳಾಗಿ 160-161;
-ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ 163-64, 368, 451

ಮಾತು : 26, 238
 ಮಾತ್ರಪೂಜೆ : 321 - 324
 ಮಾನವ : (ಮನಷ್ಯ) -ನು ಹೊಟ್ಟೆ
 ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವನು 95; -ನ
 ಮೃಗೀಯ ಸ್ಥಿತಿ 132; -ದೇಹ ಶೈವೈ
 221, 236, 257; -ನು
 ಮಾನವಕೋಟಿ ಎಂಬ ಮಹಾಸಾಗರದ
 ಸುಳಿ 387
 ಮಾಯೆ : 164-65, 254, 261, 279, 298,
 301, 327, 328-29, 361, 391
 ಮಾರ್ಕಣಿಷ್ಟ್ಯನ್ : ಭಾರತದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು
 ಕುರಿತು 159
 ಮಿಲ್ಡ್ನ್ : 117
 ಮಿಷನರಿಗಳು : 375-80, 412, 443, 468;
 -ಗಳ ದೌರ್ಜನ್ಯ 377, 396
 ಮೀಮಾಂಸಕ : 88; -ತತ್ವ 88-91
 ಮುತ್ತಿನಮಹಳು (ಉದಾ.) : 12
 ಮೂಲಾಧಾರ : 239
 ಮೋಸ್ಸೆಸ್ : 287-88
 ಮೌನಪ್ರಾಖ್ಯಾ : 26
 ಮುಂತ್ರ : 245, 254, 283, 398
 ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಲ್ಲರ್ : 124, 131, 427, 444

ಯ

ಯಂತ್ರ : 424; -ಗಳು ಸುಖ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ
 12
 ಯಾಕ್ಸ್ಪ್ರೈತ್ : 188-89
 ಯಾಮ : 249, 253-54, 348-49
 ಯಾಮಾದ್ಯಂ : 40, 54-55, 73, 320, 378,
 393-94
 ಯಾಗ ಯಾಜಿಗಳು : 88, 92, 93, 252,
 304, 393
 ಯಮತ್ತಿ : 25
 ಯುದ್ಧರೀತಿ : 190-91
 ಯುವಕರು : 445
 ಯುನಿಟೇರಿಯನ್ : 241
 ಯೂರೋಪ್ : 56, 119, 163, 341, 423,
 437; -ನಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ
 ಪ್ರಭಾವ 56, 414; -ನಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ
 ಪ್ರಧಾನ 56
 ಯೋಗ : 233, 267-68, 290, 348, 356;

-ಮತ್ತು ವಿಕಾಸವಾದ 290; -ಪದದ
 ಅರ್ಥ 267, 350, 353
 ಯೋಗಸಮಸ್ಯೆಯ : 241
 ಯೋಗಾಭಾಷಾಸ : 235
 ಯೋಗಿ : -ಯ ಆದರ್ಶ 313; ಒಬ್ಬ -ಯ
 ಕಥೆ 343-44
 ಯೋಗ್ಯತೆ : -ಗ ತಕ್ಕ ಸ್ವಾನ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ
 309-10
 ಯೋಜನಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ (Design Theory) :
 291-92

ರ

ರಂಕರಾಟಣೆ : 90
 ರಜ್ಯ-ಸರ್ವ : 250
 ರಾಷ್ಟ್ರಸರು : 220
 ರಾಜಕೀಯ : 28
 ರಾಜಯೋಗ : 233, 249, 349-50
 ರಾಜಾ ರಾಮಮೋಹನ ರಾಯ : 439
 ರಾಮಕೃಷ್ಣರು : 84, 124-49, 248, 282,
 344, 346, 348, 401-02, 427,
 442; -ರ ಮುವ್ಯ ಸಂದೇಶ 148-49,
 410, 413

ರಾಮಾಯಣ : 198-210, 341, 430

ರಾಷ್ಟ್ರ : 165
 ರಿಪೆಂಟ್ (repent) : 236-37
 ರೇಷ್ಮೆ ಮಳ (ಉದಾ.) : 115
 ರೋಮನ್ : 394, 414

ಉ

ಲಂಡನ್ : 372

ಲೋಕಾಚಾರ : 294

ವ

ವರ್ತಮಾನ : 53, 211-12, 213
 ವಸ್ತುಸಂಸ್ಥಾವಾದ : 227
 ವಾಣಿಜ್ಯ ಮನೋಭಾವ : 172
 ವಾದ : 287-88, 344
 ವಾನಪ್ರಸ್ತು : 16
 ವಾಲ್ತುಕೆ : 198-200, 207-08
 ವಿಕಾಸ : 28, 221, 269; -ವೆಂದರೆ
 ಪ್ರಕೃತಿನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರುವುದು
 244, 263, 318, 392; -ಸಿದ್ಧಾಂತ
 285-86, 289-91

ಪಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ : 3, 71, 365, 394-95, 401
 ಪಿಚಾರೆ : 257
 ಪಿಜ್ಞಾನ (ಪ್ರೇಜ್ಞಾನಿಕ) : 167-68, 224, 289, 314, 386-87
 ಪಿಡ್ಯುಭ್ಯುಸ (ಶಿಕ್ಷಣ) : 41, 126-27, 163-64, 168, 290, 316, 367, 423, 438, 444-45; ನಿಜವಾದ - 452-53; -ದ ತಿರುಳೇ ಧರ್ಮ 453
 ಪಿಧವೆ : 159-60
 ವಿನಯ : 172
 ವಿವಾಹ(ಮದುವೆ) : 156-58, 179, 357, 368; ಬಾಲ್ಯ- 158; ವಿಧವಾ- 446
 ವಿವೇಕಾನಂದರು : -ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ 410-11, 413-14, 420, 442-43, 463; -ರನ್ನ ಕುರಿತ ಪತ್ರಿ ಕೆಯ ಪರದಿ 171-75, 409, 417-18, 425, 440-41, 467; ವಿಶ್ವಧರ್ಮ
 ಸಮೃಜನದಲ್ಲಿ - 175; -ರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನ ಕುರಿತು 366-69, 457-59
 ವಿಶಿಷ್ಟಾಧ್ಯಯತೆ : 221-22
 ವಿಶ್ವಧರ್ಮಸಮೃಜನ : 175, 434, 461
 ವಿಶ್ವಮನಸ್ಸು : 387
 ವೇದ : 97, 102, 211, 221, 226, 251-52, 316, 399; -ಗಳು ವಿಸ್ತಾರ ಸಾಹಿತ್ಯರಾಶಿ 87-88; -ಗಳ ಎರಡು ಭಾಗ 88; -ಗಳು ಅನಾದಿ 89-90, 429; -ಗಳೇ ಪ್ರಮಾಣ 93, 437; -ವು ಮಾತ್ರ, ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಗೌಣ ಎನ್ನುತ್ತದೆ 316, -ಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನಿಯಮಗಳ ಸಂಗ್ರಹ 385
 ವೇದಾಂತ : 212, 215-25, 262-64, 293, 318, 434-35, 440; -ದ ಮೂಲರು ಮುಣ್ಣಿಲುಗಳು 218-25; -ತತ್ತ್ವ 250-51, 255-60; -ಮತ್ತು ಜೌದ್ವಧರ್ಮ 250; -ವು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡುತ್ತದೆ 260, 315, 410; -ದ ಪ್ರಭಾವ 385, 444
 ಪ್ರೈವೆಡ್ : 143; - ವೇ ಜೀವನದ ಚಿಹ್ನೆ 30;

-ದಲ್ಲಿ ಏಕತೆ 143
 ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ : 293, 310, 411; -ಯು ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ, ಅಮೂಲಕವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು 24-25; -ತ್ವ 229, 258, 259-60, 405-406; -ತ್ವದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆ 384
 ಪ್ರಾಣಿ : -ಮತ್ತು ಸಮಾಷ್ಟಿ 259, 287, 293, 310
 ಪ್ರಾಕ್ತಲತೆ : 6, 8
 ಪ್ರಾಪಾರ : 423
 ಪ್ರಾಸ : 80, 196; -ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಬಿರುದು 80
ಶ
 ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ : 80, 428
 ಶತ್ರೀ : 47, 54-55, 117, 291, 321-22, 343, 389-90; -ಯು ಪ್ರತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಲಿಸುವುದು : 296; -ಯನ್ನು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ 373
 ಶಭ್ದ : 88-89, 90; -ಆಲೋಚನೆ 4, 88-89, 219, 245, 289; -ಗಳಿಂದ ಜಗತ್ ಸ್ವಾಷಿ 89
 ಶರ್ವಾಗತಿ : 324, 340
 ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರ : 216
 ಶಾಂತಿ : 32, 40, 291
 ಶಾಸ್ತ್ರ : 229
 ಶಾಸ್ತ್ರೀಯದನೆ : 58
 ಶಿಲಪತ್ರಿ : 307 item ಶಾಸ್ತ್ರ : 389; -ದಿಂದ ಸೈಫಿ 215, 370
 ಶೋಘನಿಯನ್ : 251, 414, 419
 ಶ್ರದ್ಧೆ : 261, 339, 365
 ಶ್ರೀಮಂತ : 346, 425, 437
ನ
 ನಂಕೇತಗಳು : 1-2, -ಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆ 2-3; -ಪಿಶ್ಚಾವೇ ಒಂದು 2
 ನಂಗಿತ : 398
 ನಂನಾಸ : 274, 400
 ನಂನಾಸಿ : 42, 145, 146, 400, 413, 416; ನಿಜವಾದ- 302, 345-47; -ಯ ಕಥ 32; -ಯು ಶ್ರೀಮಂತನಿಂದ ದೂರವಿರಜೇಕು 346

ಸಂಯುಕ್ತ : 286
 ಸಂಸಾರ : 228, 269
 ಸಂಸ್ಕತ : 198, 344-45
 ಸಂಕಾರತತ್ವ : 49
 ಸಗುಣದೇವರು : 1, 228, 242, 279-80,
 283, 317, 329
 ಸಗುಹೋಪಾಸನೆ : 24; -ಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ
 24-25, 242-43, 380-81
 ಸತ್ಯ : 43, 63, 83, 115, 143, 253, 257,
 262, 270, 298, 379, 426;
 -ಸಾವಾತ್ಮಿಕವಾದುದು 211; -ದ
 ಅದ್ವೃತ್ತ ತತ್ತ್ವ 295; -ದ ಪರೀಕ್ಷೆ 375
 ಸಸ್ತಾನಗುರು : ಯ ಶ್ವಭಾವ 85
 ಸಮತಾವಾದ : 435
 ಸಮತ್ವ (ಸಮಾನತೆ) : 35-36, 41, 44, 74
 ಸಮನ್ವಯದ ದೃಷ್ಟಿ : 241
 ಸಮಷ್ಟಿ : 259, 287, 293
 ಸಮಾಜ : 247-48, 263, 289, 384
 ಸಮಾಧಿ : 249, 269, 283, 362
 ಸರವಳಿ-ಹೊಂಡ (ಉದಾ.) : 67, 111,
 285-86, 352
 ಸಹಾನುಭೋತಿ : 242, ದುರ್ಬಲರಿಗೆ 65
 ಸಹಾಯ : 116-17, 303: -ವಲ್ಲ ಸೇವೆ 69,
 303-04
 ಸಹಿಷ್ನುತ್ತೆ : 241-42
 ಸಹೇಲರತ್ನ : 358
 ಸಾಂಖ್ಯ : 216, 280
 ಸಾಂಕ್ಷಾತ್ಯಾರ್ಥ : 7, 51, 107, 128-30, 254,
 262, 279, 350
 ಸಾಂಕ್ಷೀರ್ಣ್ಯ : 110, 193, 279-80, 317
 ಸಾಧನೆ : 269, 311
 ಸಾಧು-ರಾಜ (ಕಥ) : 9
 ಸಾಮಾನ್ಯಾಕರಣ : 113, 289, 334-35
 ಸಾಲಮನ್ : 359
 ಸಾವಿತ್ರಿ : 184-88
 ಸಂಹ-ಕುರಿ (ಉದಾ.) : 318
 ಸಿದ್ಧಾಂತ : 129, 257-58, 316, 394
 ಸಿದ್ಧಿಗಳು : 236, 240
 ಸಿಪಾಯಿ (ಉದಾ.) : 71
 ಸೀತೆ : 341-42

ಸುಖಿ : 92, 120, 219, 363; -ಇರುವುದು
 ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 120; -ಮತ್ತು ದುಃಖಿ
 289, 319-20
 ಸುಧಾರಕರು : 1, 234, 439, 445; -ರಲ್ಲಿ
 ಇರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು 123-24
 ಸುಧಾರಣೆ : 123, 124, 238, 435, 438
 ಸೂಫಿ : 414, 419
 ಸೂಫಿಕಥೆ : 382
 ಸೂರ್ಯ-ಪ್ರತಿಬಿಂಬ (ಉದಾ.) : 223
 ಸೂರ್ಯನ ಭಾಯಚಿತ್ರ (ಉದಾ.) : 60,
 241, 330
 ಸೃಷ್ಟಿ : 89, 90, 94, 215-16, 222,
 291-92, 311, 332, 356;
 ಶ್ಲಾಂಕಿಂದ- ಆಸಾಧ್ಯ 370
 ಸೇರಿಮನೆ (ಉದಾ.) : 325
 ಸೇಟನ್ : 117, 322, 325, 376
 ಸೇವಿಯರ್ : 446-47
 ಸೇವೆ : 69, 302, 304, 325, 383, 384,
 449
 ಸೀತಪ್ರಜ್ಞ : 103-04
 ಸೂಲ - ಸೂಕ್ಷ್ಮ : 217-18, 333-34-35
 ಸ್ವಧರ್ಮ : 290-91, 397; -ಯು ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ
 ಆತಂಕ 290-91
 ಸ್ವೇಣಿನವರು : 376
 ಸ್ವಂಗೋ (ಉದಾ.) : 373
 ಸ್ವಂತಿ : 237-38, 437
 ಸ್ವರ್ಗ : 90-91, 102, 109, 261, 287;
 -ಮತ್ತು ನರಕ 114, 272; -ಕ್ಕೆ ದಾರಿ
 ನರಕದ ಮೂಲಕ 272
 ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ : 47, 212, 224, 227-28, 244,
 255, 260-61, 262-67, 312,
 439; ಎಲ್ಲ ಚಲನೆಯೂ -ಕಾಗಿ 264,
 393; -ವೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ 289
 ಸ್ವಾಧರ್ಮ : 34, 44, 47, 62, 115, 172-73,
 367, 397
 ಈ
 ಕರ್ಕು : 302, 315, 368
 ಹಡಗು (ಉದಾ.) : 303
 ಹಣ : 271, 307, 412; -ವೇ ದೇವರು 372
 ಹನುಮಂತ : 204-05

ಹರ್ಷಣ್ಣ ಸ್ವಂಸರ್ : 163, 444
 ಹಿಂದೂ : 23, 32, 72, 107, 143, 165,
 172, 173-74, 191, 197,
 209-210, 213, 228, 234, 263,
 348; -ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 455; -ವಿನ ದೃಷ್ಟಿ
 164-66, 340-41, 370;
 -ಅಚಾರೀಲ ಹಿಂದೂ 126; -ವು
 ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ
 ಮಾಡುತ್ತಾನೆ 367; -ಗಳು
 ಸಹಸ್ರೀಲರು 377, 396; - ಗಳು
 ಮತ್ತು ಕೈಸ್ತರು 393-97, -ಗಳ
 ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ 394-ಗಳ
 ಧರ್ಮಸಹಿತ್ಯ 421; -ಮತ್ತು

ಆದರ್ಥದ ಮೀಲನ 438; -ಗಳು
 ಕಲೆಯಬೇಕಾದುದು 439
 ಹಿಂದೂಧರ್ಮ : 160, 211-14, 226,
 393, 447, 450, 453, 468; -ವು
 ವೃತ್ತಿ ಪ್ರಧಾನವಲ್ಲ 430-31
 ಹಿಂದೂಮಹಾಸಾಗರ : 396
 ಹೂಣರು : 458
 ಹೃದಯ : 384
 ಹೇಡಿಕನ : 99, 101, 295, 302
 ಹೋರಾಟ : 137-38
 ಹೋರಾಟ : 101, 303, 311, 392-93;
 -ದ ಮರಹ್ತ 272
 ಹೃಮಿಲನ್ : 237